

Türk Dünyası Irak-Türkiye Tıp Dergisi
Turkish World Iraq-Türkiye Medical Journal

Cilt 1: Sayı 1
Volume 1: Number 1
2020/1
2020/1

Başlarken
The First Issue

Baş Editör/Chief Editor
Prof. Dr. M. Arif AKŞİT

Baş Editör Yardımcıları/Vice Chief Editors
Prof. Dr. Hilmi ÖZDEN
Prof. Dr. Ümit AKKAOYUNLU
Dr. Emrah ATAY

Editörler/Editors
Prof. Dr. Ayla Hıdır Galip KAHYA
Prof. Dr. Necat Ali MOHAMMED
Prof. Dr. Hanefi SOYLU
Prof. Dr. Sacit TURANLI
Prof. Dr. Filiz YAVUZ
Prof. Dr. Velit HALİT
Prof.Dr. Faruk AKSOY
Doç. Dr. Abdullah ADİL
Doç. Dr. Nawal BAHJET
Doç. Dr. Müfit Ekrem TAHA
Dr. Velit Mohammed ALİ
Dr. Ali Muhsin HASAN
Opr. Dr. Aydın BEYATLI
Adil BEYATLI

Konu ile ilgili Akademisyenler/Collaborative Academicians

Sorumlu Müdür/Responsible Manager
Opr. Dr. Aydın BEYATLI
Prof. Dr. Hilmi ÖZDEN

Yayın Kurulu/Publication Council

Türkiye ve Türk Dünyasında Tıp alanındaki Bilim İnsanları
Türkiye and Turkish World Academicians on Medical Science

Sorumlu Müdür/ Sahibi Responsible Manager	Opr. Dr. Aydın BEYATLI Prof. Dr. Hilmi Özden
İdari Sorumlu Administrative Responsible	Zekeriya YILDIRIM

Derginin tümü ya da bir bölümü/bölümleri Türk Dünyası Irak-Türkiye Tıp Dergisi'nin yazılı izni olmadan elektronik, optik, mekanik ya da diğer yollarla basılamaz, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

No part of this journal may be printed, reproduced or distributed by and electronical, mechanical or other means without the written permission of the Turkish World Iraq-Türkiye Medical Journal.

Yazışma Adresi/Contact Address

Adres: Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Irak-Türkiye Tıp Dergisi, 26480 Eskişehir, Türkiye/TÜRKİYE

Baş Editör/Chief Editor: Prof. Dr. M. Arif AKŞİT

Telefon/Mobile Phone-GSM: 0090 542 5257612

e-posta/e-mail: maaksit@hotmail.com, maaksit@gmail.com

Editör Sekreteri/Secretary: Zekeriya Yıldırım

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Irak-Türkiye Tıp Dergisi

Osmangazi Üniversitesi, 26480 Eskişehir, Türkiye

Tel/Phone: +90 507 922 6155

e-posta: zekeriya.yildirim@gmail.com

ISSN :

Prof. Dr. M. Arif AKŞİT

Baş Editör/Chief Editor

GSM: 00(90) 542-5257612

maaksit@gmail.com, maaksit@hotmail.com

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Tıp Fakültesinden emekli

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji
Orhangazi Mah. Hüzün Sok. 21, Odunpazarı

Prof. Dr. Hilmi ÖZDEN

Baş Editör Yardımcısı/Vice Chief Editor

GSM: 00(90) 532 411 6715

fovali@yahoo.com

Göztepe Eğitim, Araştırma Hastanesi

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji

Çocuk Kliniği; Kat 4: Göztepe, Kadıköy, İstanbul

Prof. Dr. Ümit AKKOYUNLU

Baş Editör Yardımcısı/Vice Chief Editor

GSM: 00(90) 532 443 0506

rahmiors@gmail.com

Konya Medova Hastanesi, Yenidoğan

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji

Şeyh Şamil Mahallesi, Selçuklu, Konya

<p>Prof. Dr. Ayla Hıdır Galip KAHYA GSM: 009647706606632 aylakhghalib@gmail.com Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Kerkük Üniversitesi Tıp Fakültesi</p>	<p>Prof. Dr. Necat Ali MOHAMMED GSM: 009647700973625 najatagha@hotmail.com Anatomi Anabilim Dalı Kerkük Üniversitesi Tıp Fakültesi</p>	<p>Prof. Dr. Hanefi SOYLU GSM: hasoylu@hotmail.com</p>
<p>Prof. Dr. Sacit TURANLI GSM: sturanli@hotmail.com</p>	<p>Prof. Dr. Filiz YAVUZ GSM: afy60@hotmail.com</p>	<p>Prof. Dr. Velit HALİT GSM: support@rstheme.com</p>
<p>Doç. Dr. Abdullah ADİL GSM: 009647708590917 abdullahkoprulu@gmail.com İç Hastalıkları Anabilim Dalı Kerkük Üniversitesi Tıp Fakültesi</p>	<p>Prof. Dr. Aruk AKSOY GSM: aksoyfaruk@hotmail.com</p>	<p>Opr. Dr. Aydın BEYATLI GSM: aydinbeyatli@hotmail.com</p>
<p>Doç. Dr. Nawal BAHJET GSM: 009647723154937 dr.nawal65@gmail.com Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji Kerkük Üniversitesi Tıp Fakültesi</p>	<p>Doç.Dr.Müfit Ekrem TAHA GSM: 009647702505480 mofeedakram@yahoo.com Nöroloji Anabilim Dalı Kerkük Üniversitesi Tıp Fakültesi</p>	<p>Dr Velit Mohammed ALİ GSM: 009647700909088 wplove2006@gmail.com MD, FICMS Consulting of internal medicine Baba Gurgur Diabetic Centre N.O.C. Kirkuk</p>
<p>Dr. Ali Muhsin HASAN GSM: 009647717499388 drali_terzi@yahoo.com Associate professor and laparoscopic Surgeon Azadî teaching hospital Kirkuk i</p>	<p>Yazışma Adresi Adres: Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Irak-Türkiye Tıp Dergisi, 26480 Eskişehir, Türkiye Baş Editör: Prof. Dr. M. Arif AKŞİT Telefon: 0090 542 5257612 e-posta: maaksit@hotmail.com, maaksit@gmail.com Baş Editör Yardımcıları: Prof. Dr. Hilmi ÖZDEN Prof. Dr. Ümit AKKOYUNLU Editör Sekreteri/Secretary: Zekeriya Yıldırım Turkish World, Training and Research Center Iraq-Türkiye Medical Journal Osmangazi University, 26480 Eskişehir, Türkiye Tel/Phone: +90 222 239 29 79 / 4499 e-posta: zekeriya.yildirim@gmail.com <small>NOT: Sıralama Akademik ve Soyadına göre yapılmıştır.</small></p>	<p>Adil BEYATLI GSM: adilbeyatli@hotmail.com</p>

Türk Dünyası Irak-Türkiye Tıp Dergisi

ÇIKIŞ AMACI

Türk Dünyası Irak Türkiye Tıp Dergisi, Tıp Bilimi konusunda tüm bilimsel temel alınan hususlarda, örneğin; Tıp Bilimi insan kaynaklı bilim olduğu dikkate alındığında; bedensel, ruhsal, sosyal anlamda, felsefe ve çeşitli insan davranışı ile tutumlarını da kapsamaktadır. Doğal olarak; Sosyal Antropolojik Bilimi dâhil, Sosyoloji, Felsefe, Eğitim, İletişim ve Bilişim Bilimlerini, Tıp Bilimi ile bütünleştiren bir dergi niteliğindedir.

İnsanların kökeninin; Homo sapiens, sapiens, ilk olarak, 4,5 milyon yıl önce gözlenen Homo erectus 'tan farklı olarak, 130-170bin yıl önce Antropolojik olarak Afrika'da gözlenmesi, daha sonra iklim değişikliği ana etkileşim olarak göçtükleri; a) Kafkasya'dan ve Hazar Denizi etrafından Asya'ya, b) Arabistan'dan, Güneye, Hindistan, Çin'e dağılımı ile, c) Anadolu ile Akdeniz kolu Dünyaya yayılmışlardır. Dolayısıyla Dil ile Genetik yakınlık dikkate alındığında, Nostratik Üst Aile grubu olarak, özellikle eklemeli dil özelliği taşıyan Türkçe, çeşitli boyutlar ile oluşması ve modern Literatür dili olarak İngilizce (ABD) olarak çift lisanlı olarak hazırlanan bir dergidir. Derginin amacı, Tıp Bilimi temelinde, sevgi, insanlık dayanağı ile, Bağımsızlık/Liberty, Eşitlik/Equality, Kardeşlik/Brotherhood.

Türk Evreni/Dünyasını Tıp Bilimi temelinde bütünleştiren: iletişim ve ilişkilerin oluşması hedeflenmektedir. Sosyal, kültürel, insan ile ilgili yaklaşımlar, örf, adet ve geleneklerin yaklaşımları, ile beslenme gibi İnsancıl ve Tıbbi bilgileri, Genel Tıp Bilimini ilgilendirmekte ve kapsamı alanı içine almaktadır. Tıp Biliminin her Bilim Dalını ve Ünitelerini yapısı ve çalışanların duygu ve düşünceleri de irdelenmesi ayrıca amaçlanmaktadır.

Tıp Biliminin Genetik, Embriyoloji, Fetal, Perinatal ve Gelişim Biyolojisi, Moleküler Genetik, Fizyoloji, Biyokimya, Farmakoloji, Beslenme/Diyetetik, Tüp Bebek (IVF) ve diğer yaşamın başlaması ve yaşamın ilk dönemindeki insan sağlığı ile ilgili konular derginin başlıca alanı içindedir. Annenin psikiyatrik durumu dâhil, gebe ile ilgili örf, gelenekler de Toplumun sosyal olaylara bakışı, etkileşimler ve insanlık ile insanı ilgilendiren konularda dergiye konu olacaktır.

İnsan birey hakkı önceliklidir ve hiçbir gerekçe insanın haklarını yok saymaya gerekçe olamaz. Civil Liberties/Birey Hakları öncelikli, bunlar tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunma, gözetme, zarar ve ziyandan korunmalı, etkileşimlerden güvenli olmalıdır. Bu durum, insanlık içinde kalınmasını, hukuk yapısı ile zararın, bireye hakaret dahil gerekçe tutulamayacağı, herhangi bir grup, ırk, cins gibi ayrımların kabulü anlamını taşımaz. Kalıp, kural ve bağlayıcı olarak sunulanlar yerine, bilimsel bilgilendirme ve rıza ile kişilerin haklarının korunumu temel alınacaktır.

DeneySEL çalışmalar, hayvan araştırmaları, hipotezler, düşünceler, fikirler ve gelişimsel değerlendirmeler, yaklaşımlar ile insan ovum, sperm ve embriyo, fetüs ve Yenidoğan konusundaki yazılar kabul edilecektir. Bakım ve bakım konusundaki yaklaşımlar, büyüme, gelişme yanında, hemşirelik ve diğer dikkat edilecekler, öneriler aynı zamanda bu derginin kabulü içindedir. İnsanı ilgilendiren konular, Bilim penceresinden olmak üzere yayına kabul edilecektir. Araştırma ve veri/kanıta dayalı yaklaşımlarda Biyoistatistik kanıtı dayalı tıp açısından önemlidir, ancak kişisel görüşler, düşünceler farklı kapsamdadır. Veri kesin ve kanıtı dayalı, objektif olması gerekirken, yorum hür ve bağımsızdır. Hakaret ve aşağılama, hor görme fikir hürriyeti kapsamında olmayıp, insanlık dışı her şeyde olduğu gibi suç kapsamındadır.

Sonuç olarak açık ve net olarak her türlü görüş, yazı ve ifade, insan ve insan genetiği, hücre, embriyo, fetüs ve Yenidoğan/Neonatoloji ile diğer bu konudaki sosyal ve kültürel konular derginin alanı içindedir.

YAYIN DİLİ

Yayın dili Anadolu Türkçesi olup, İngilizce özet bulunması ve ayrıca İngilizce metnin de ek olarak birlikte sunulması arzu edilmektedir. Temel olarak Irak-Türkiye ve Türk Ülkelerinin yayınlarını kapsaması arzu edildiği için, uluslararası bir dergi niteliğindedir. İngilizce olanlarında çift lisan olarak Türkçesi veya Türkçe özetinin de eklenmesi beklenilmektedir. Türk Dünyası Irak-Türkiye ve Tıp Bilimi kapsamında olan Dergi, kültürel açıdan Tıp Bilimi temelinde Türkçe temelli konuşan ülkeleri bir arada bütünleştirme, sosyal ve kültürel parametrelerle, olguları ve araştırmaları birlikte harmanlama amaçındadır.

DERGİNİN TEMEL İLKELERİ

Türk Dünyası Irak-Türkiye Dergisi Birey hakkı (Yaşam Hakkı, Doğmamışın Hakkı, Fetal Hak ve Yenidoğan Hakları katılarak tüm insanların ve insanlığın) temelinde, onuru, saygısı ve insan olmanın şerefine tam uyulmasını gerekli görür. Tüm insanların birey olarak hakları herhangi bir tanımlama ve sıfat olmadan eşit olduğu kabulü ile yaklaşılmasını öngördüğü için, aşağılama, hor görme dâhil her türlü hakaret ve cins, ırk gibi ayrımların yapılmasını insanlık hakkı olarak reddederiz. Etik ilkeler doğrultusunda ancak bilim olabileceği inancı ile tüm bireylerden de bu şekilde davranılmasını gerekli görmektedir. Yayında temel ilke insanlık ve bu temelde bireyin hakkı, bağımsızlığı olmalıdır. Hastalık YOK, Hasta VAR temelinde Tıp Bilimi yorumlanmalıdır.

İRDELEME TEMELLERİ

Fikirlerin oluşması, karşılıklı değerlendirmesi ve irdelenebilmesi için, konularında yetkin ve uzman olan bilim adamlarının görüşlerinin alınması, derginin hakemli olması gereklidir. Fikirler ancak karşılıklı irdeme ile bütünleşme sağlanabilir. Değerlendirme yapan öğretim elemanının talebi, editör, doğrultusunda görüşlerinin de eklenmesi öngörülmektedir.

KAPSAMI

Temel olarak:

- Editöre mektup, yazılar
- Derleme
- Özgün Yazılar
- Olgu görüşleri
- Tıp Bilimi konusunda ilginç mektuplar ve anılar ile tarihsel boyut
- Ortak eşgüdüm yazıları/ilkelere
- Protokoller
- Düşünceler, Fikirler ve Kısa görüşler
- Olgu sunumları, Klinik beceri ile oluşan düşünce ve duygular
- Katkıları
- Eğitim Bilimleri
- İletişim, Bilişim Bilimleri
- Psikiyatrik yaklaşımı
- Araştırma çalışmaları, görüşler
- Tıp Biliminin kaynakları
- İnsanlığı ilgilendiren yazılar
- Hukuksal olarak yaşam hakkı, İnsan kişilik hakkı yazıları
- Tıbbi etik boyutu
- Uygun görülen diğer yazılar

YAYIN KURULU

Tıp Bilimi konusunda uzman olan her hekim veya tıbbi konuda eğitim almış, öğretim elemanları temel olmak üzere yayın kurulunun temel üyesidir. Tüm Türk Dünyası Tıp Bilimi Uzmanları doğal yayın kurulundadır.

SORUMLULUK BİLGİSİ

Tüm yayınlardaki görüşler, çalışmalar, olgu sunumları yayını yapan bireyin sorumluluğundadır. Hukuksal boyut olduğu zaman yayını ileten kişi doğrudan sorumlu olarak değerlendirilecektir. Yazarlar Editörlerin uyarılarını dikkate almaları gerekir. Gerekçe sunarak editörler yayınlamama hakkına sahiptirler. Karşı görüşler de alınması önerilir. Yayınlar sunulan görüşler, karşı görüşler de aynı şekilde bunları belirtenlerin sorumluluğundadır.

Herhangi bir şekilde gözden kaçan etik ihlaller ve hukuksal yayın haklarının ihlali durumunda geriye dönük yasal işlemlerin yapılacağı bilinmelidir. Ceza ancak ülkelerin yasalarına göre verilmesine karşın, etik ihlaller ve birey hakkının zedelenmesi Dergide açık olarak belirtilecek, aleni ilan edilecektir. Tüm sorumluluk yazara aittir. Her Editör üye yayını kabul etmek veya reddetmekte serbest olup, gerekçesini sunması beklenmektedir.

Türk Dünyası Neonatoloji Dergisi COPE etik ilkelerini benimsemektedir. Etik değerlendirmeler bu kapsamda ele alınacaktır.

TURKISH WORLD IRAQ-TÜRKİYE MEDICAL JOURNAL

THE AIMS AND SCOPES OF THE TURKISH UNIVERSE, MEDICAL JOURNALS

The Turkish world Iraq-Türkiye Medical Journal is the prime source for the cooperation and collaboration of Turkish Universe, regarding Medical Perceptions. Means the unifications and get together of the Social Anthropology Science, Sociology, Philosophy and other social aspects with the Medical Sciences. Thus, Homo sapiens, sapiens is the only and sole one as indicated human being.

Naturally; Medical Sciences, concerning Humanity, thus, several Science Fields, ven Social Anthropology, Sociology, Philosophy, Education, Communication and related Sciences, meaning a collaboration of all the subjects unification on Human being

The origin of human being, Homo sapiens, sapiens, first Anthropological evidence at Africa, since, 130-170thousand years before, thus, Homo erectus, 4,5 million years before, then due to the climatic changes, moved to; a) via Caucasian region, to Asia, b) via Arabia to South, to China, India, and, c) via Anatolia, to Mediterranean Region. Thus, When the genetic and linguistic relation is noticeable, Nostratic Upper Familia Language perspective, as Turkish and other Agglutinative languages, so, the Turkish indications with English (USA), bilingually be used. The purpose under the humanistic love, Civil Liberties, Unique/Equality and Brotherhood is considering at this Journal.

Reasoning for the close relation with Turkish Universe, communication and friendship statement. Social, Cultural and regarding to human, humanity concepts, traditional varieties and as nutritional, thus other Humanistic and Medical, General Science perceptions, ideas, are considering subjects. The feelings and decisions, assessments, valuation of person, individual evaluations, are also topics for publication.

Genetics, Embryology, Fetal, Perinatal and Developmental Biology, Molecular Genetics, Physiology, Biochemistry, Pharmacology, Dietetics, IVF and other subjects concerning the beginning of life and all the considering issues will be anticipated to be revealed. The psychiatric status and cultural precautions, custom and regulation, also at family like problems of the mother, pregnant also concerns the Journal aspects. Papers resulting the experimental findings, animal studies, hypothesis and the development process and disorders in the human embryo, fetus and newborn abstracts will find a place et this Journal. Care and applications, growth and development, nursing and other precaution of medical applications, all will welcome to this Journal for evaluation. Biostatistics is essential for the research and evidence-based aspects, but not for personal comments and decisions. Evaluations are free for discussion, but the evidences must be real and true, objective ones. No rights for the mobbing and other inhuman discussion will be right to an individual. As a summary, brief conclusion, everything concerning human being, for genetics, as a cell, embryo, fetus, newborn, and other social and cultural aspects will be the prime source at this Journal.

PUBLICATION LANGUAGE

Manuscripts will be written in Turkish (Anatolian Turkish) and English in summary. The publication can be bilingual presentation. As a presentation of Medical Literature of Iraq and Türkiye, it is an international Journal Concept, at the publication. Therefore apart of Turkish, as International Language, as English (USA) is considering for understandable for all readers.

BASIC ETHICAL PRINCIPLES

The Turkish world Iraq-Türkiye Medical Journal, as the prime rights to the “civil liberties”, concerning the unborn rights, embryo and fetal, even preterm and newborn rights, all for the honor of human and esteem of as a humanity. No discriminations between the unborn and born ones, sex, race and other determinations are not acceptable even not mentioned. All humans are the same race of Homo sapiens, sapiens, and no one have right to superiority or inferiority and mobbing to others. Medicine must be leading the ethical concepts as humanity, and expected from all at the moral, virtues and Principles of Human Rights aspects. At the Journal, the main is humanity and civil rights, liberties.

The Turkish Universe Application and Research Center Iraq-Türkiye Medical Journal, as a cultural subject, try to make close relation, cooperation and unification by social and cultural aspects, concerning the scientific subject of Medical Sciences. Main is the human/patient, not the disease and books as a noticeable rule for scientific discussion.

THE PRINCIPLES OF THE EVALUATION

To obtain the unification, the evaluation, assessment and valuation of the ideas, subjects and abstracts, the person for profession at the subject will be taken into notice. The peer review must be taken for valuation of the topic of the issue. The concepts of the reviewer decisions, judgements can be also mentioned at the journal, upon request of the inspector. Counter thoughts can be an improver of the ideas, as taken consultation perspective, mainly upon demand of editors.

CONCERNS

Manuscripts may be submitted under the following sections:

- Editorials
- Reviews
- Original Papers
- Discussion of the cases
- The historical aspects of the Neonatology and personal letters and decisions of individual perspectives
- Consensus Statements
- Protocols
- Short communications
- Novel insights from clinical practice/case reports
- Commentaries
- Educational Science
- Communication and computer science, artificial intelligence
- Psychiatry in Newborn
- Research briefings
- Source of Neonatal Medicine
- Letters to the editor
- Rights to life in legal aspects, in neonatology
- Ethical aspects at the Neonatology
- Other Medical Reports

EDITORIAL BOARD

All the professions on Neonatology for this Journal (The Turkish Universe Application and Research Center Iraq-Türkiye Medical Journal). The educational individuals (professors and associated professors) preferred for the editorial board.

DISCLAIMER/THE LEGAL RESPONSIBILITY

The statements, the opinions, the concepts on philosophy and discussions are solely and completely to the authors and contributor's responsibility. The Journal respects the individual ideas and decisions, as civil liberties. But not give the permission to make harm and other non-ethic and illegal approach to them.

The publisher and editors disclaim responsibility for any injury to person, to the property resulting from any ideas, discussions and methods, instruction or products or the advertisements, to the contents or commercial indications.

Editors are free of rejection by grounding on actualities.

The editors follow the COPE Principles (Commission of Publication Ethics) for the evaluation at the discussions.

Lawful approach for each state/country differs, therefore the conclusion will be indicated at the journal for further legitimate evaluation.

Editörden Mektup

Giriş

Doğum, canlılar için varlığın geleceğe taşınması olarak görüldüğünde, yeni bir derginin oluşması da yeni iletişim, ilişki kurulması için bir gerekçe olmalıdır. Ancak, yeni nesil, mevcut düzeni sağlaması, koruması ve gözetmesi değil, gelişim temelinde değişim olması, yapması, oluşturması istenir. Çünkü gelişmeyen canlı ile, varlıkların yaşaması, kültürlerin devamlılığı zor, imkânsız olarak görülebilir, tükenmiş veya yok olurlar. Burada değişimin, olumlu, insanlık ve sevgi boyutu üzerine olması, Tıp Mesleğinin bu amaç için sağlıklı olmayı; bedensel, ruhsal ve sosyal anlamda, kullanılmasıdır.

Kültürlerde farklı irdelemeler olsa bile, hekimlik insanı, insanlığı ve sosyal, kültürel olarak iyiliği temel almaktadır. Atatürk, Başöğretmen olarak; eğitimin çağdaşlık üstü/muasır medeniyetin ötesini hedef göstermiştir. Eğitimin “*fikri hür, vicdani hür, irfanı hür*” boyut ile yapılması bir vurgusudur.

Dolayısıyla farklı kültürlerde bireylerin olayları değerlendirme açısı farklı olsa da zamanımızda insanın varlığı, ilgi, sevgi üzerine olmuş ve insanlıkta ileri ve aşırı olanlar, haklı savunular topluma öncü olmuşlardır.

İnsan Hakları açısından bakış; a) bağımsızlık, bireyin haklarında serbestlik, bağlantısızlık, hürriyet oluşması ve bunun tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunması, gözetilmesi, b) eşitlik, tüm biyolojik özelliklerinin kişilerde özdeş alınmasının gerektiği, özel ve özgün oldukları ile c) insanların kardeşlik bağı ile bağlı olması, gruplaştırma ve ayrımcılık yerine, bireysellik, ferdiyetçiliğin ve dolayısıyla sorumluluğun bu açıdan ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Bunun korunması, gözetilmesi de 2006 yılından bu yana Avrupa Konseyinin ve İnsan Hakları Mahkemesinin ile Anayasamızda da temel hukuk yapısıdır.

Kültürel yapı, bireye katkı sağlamalı, onu kalıba, örf, adet ve kurala hapsedmemelidir, suç kapsamında boyut taşımamaktadır.

Etik ilkelerde de öncelikle doğru nedir sorgusu yapılarak, ulusal ve uluslararası boyuta bakılır, bireysel açıdan ne yapmalıyım sorgusu ile eylemlerde kişinin sorumlu olacağı da önemlidir, zarar dokunmaması ilkesi de önceliklidir.

Tüm yapının sevgi ve sevgi temelinde saygı kazanmanın önemi de esastır.

Yararlı olması, bilimsellik yanında sosyal ve kültürel katkılara neden olması dileğimle,

Prof. Dr. M. Arif AKŞİT
Eskişehir, 2020

Letter from the Chief Editor (Version 2020/1)

PRESENTATION

Birth, for a living situation, presented at the future, for the first version of the Iraq-Türkiye Medical Journal, be a suitable conditional aspect for cooperation and correlation reasoning. Thus, the new generation, not for the standardized the present, making rules, traditional regulation, evaluation, positive regeneration by differentiation. Thus, the living organism, the cultures, had to be live, extinct and be disappear. At this journal, the progression will be positive on humanity, friendship and on Medical Sciences.

At cultures, different, and contradictory thoughts be evaluated, thus, medicine, considering the human at humanity, on basis of health issue, as; physically, mentally and socially healthy. As Atatürk (Chief Educator of Türkiye), indicates; “*be free in mind, free in heart, free in future, free in thoughts*”, thus the leading target is over the future cultures.

The evaluations is varied at many cultures, the humanity at Human Rights, on ethics, widely and future pointed, serving the civil liberties, on individual rights.

From aspect of Human Rights; a) liberties, the free will and informed consent, thus, serve and protect form governmental and all the institutions and items, b) equality, all the biological variabilities be same human variations, unique and sole, c) united by brotherhood with friendship, not be grouped or be minor or major, be similar at humanity. The European Council, Human Rights Courts and Constitutions are also grounded at their court orders, legally.

Cultural structure is not restricted border, or rules, be variety at the social structure, not at penalty codes, be a positive contribution.

At ethical principles, first valuation as *what is right situations*, then later *on what to do, ought to do* as functional state, *primum non nocere* is first rule. Individual is the only responsible one, informative consent is important.

All demand is positive, love to human being as on humanity, respect be gained by ethical act.

Hope to be helpful and be a contribution on scientific and social, cultural perspectives.

Best wishes

Prof. MD. M. Arif AKŞİT
Eskişehir, 2020

İçindekiler/Content

Derginin Amacı ve İlkeleri	iii	5-İnsan ile doğrudan ilişki kurulmalıdır	200
<i>The Aims And Scopes/Principles</i>	iv	Pediatri, Neonatoloji, Çocuk Genetik M.A AKŞİT	
EDİTÖRDEN MEKTUP: Sunuş	v	6-Correlation mandatory by a person	245
Letter from the Chief Editor		Pediatrics, Neonatology, Pediatric Genetic M.A AKŞİT	
İçindekiler/Content	vi		
B Ö L Ü M 1 : V A R L I K		B Ö L Ü M 2 : Y A Ş A M : Y O L C U L U K	
CHAPTER 1: Presence		CHAPTER 2: Life; the Voyage	
1-Var oluş; İnsan/Demokrasi ve birey	1	7-İnsanlık Kültürünün içinde olmak	284
Pediatri, Neonatoloji, Çocuk Genetik M.A AKŞİT, M. Erdal ÇAM, Irmak ULUSU		Pediatri, Neonatoloji, Çocuk Genetik M.A AKŞİT	
2-Presence; Human/Democracy, a person	67	8-To be on, and in the Human Culture	299
Pediatrics, Neonatology, Pediatric Genetic M.A AKŞİT		Pediatrics, Neonatology, Pediatric Genetic M.A AKŞİT	
3-Var oluş; İnsanlığın Evrene dağılımı	135	9-Kültürlere göre Hekimlik, Tıp Doktoru	315
Pediatri, Neonatoloji, Çocuk Genetik M.A AKŞİT		Pediatri, Neonatoloji, Çocuk Genetik M.A AKŞİT	
4-Existence; The outcome of Homo sapiens	168	10-Physician at Cultures and the MD	327
Pediatrics, Neonatology, Pediatric Genetic M.A AKŞİT		Pediatrics, Neonatology, Pediatric Genetic M.A AKŞİT	

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

1a-Varlık

1

Hekimlikte Var oluş; İnsanlığın, insanın varlığı, Demokrasinin birey hakkında oluşmasıdır*

M Arif AKŞİT** , M. Erdal ÇAM*** , Irmak ULUSU****

*İnsanın/hekimin sorumluluğu konulu bir konferanstan alınmıştır

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji Bilim Dalı, Pediatri Genetik

NOT: Bu Makalenin anlam olarak İngilizce irdelenmesi 2. Bölümde sunulmaktadır.

İnsanlar birey olarak sorumludur, toplum öngörüsü veya başkasının söyledikleri ancak öğüt olabilir, tüm insanlar aynı genetik açıdan kardeşlerdir. Hekimlerin bunu algılaması gereklidir. Bu amaçla bu Makale kaleme alınmıştır.

Her kişi kendisine göre Demokrasi tanımı sunarak, başkasını demokrat olmadığı ithamında bulunmaktadır, ki burada birey fikri olarak sadece yorumlanabilir, ancak bireyin başkalarının kişisel haklarının yok sayılması, "Ortak Akıl, Kamu Vicdanı" gibi gerekçeler ile, hukuk yapısında geçersiz olan eski kültür kalıntısını belirtmektedirler. Demokrasi kavramı netleştirme ve insanlığın, medeniyetin gelişimi boyutu irdelenmektedir.

İnsanlar, kendi boyutu ile ayrı olduğu gerek adı gerek yapısı ile özgün ve özel olduğunu görmeleri ile, bir bakıma toplumdaki ayrıştırmaya başlar. Bir sosyal boyuta dayansa da diğerlerini dışlamak ile özel bir yapı oluşturur. Kıyafet ve yapılanma ile ayrışmaya çalışır.

Gerçekte ise Homo sapiens, sapiens canlı türü olarak, aynı kökenden gelmektedir. Dolayısıyla hiçbir kişi kendini ayrı olarak görmeli değil, farklı olduğunun algısı içinde olmalıdır. Kültürel yapılanma, onu birey olarak kalıba sokmamalı, kendisini ayrıcalıklı değil, birey olarak aynı tür içinde görmelidir. Her birey özel ve özgün olup, bu yapının başka gruptakiler ile karşılaştırarak, onları yüceltmesi veya aşağılatması için bir gerekçe olmamalıdır.

Kardeşlik, farklılığı kabul etme ile olmaktadır. İnsanlar bağımsız olmaları ile kendi istek ve arzuları ile oluşmalı, algılamalı, kardeşlik kavramını da eşitlik boyutu ile oluşturmalıdır. Hekimlerin mesleklerini icra için bu öne çıkmaktadır.

Sevgi boyutu, insanları birlikte oluşturan ve tutan en büyük yapıştırıcı niteliğindedir. Bunun genetik ve irksal boyutunun bu bilim dalı verileri incelendiğinde de görülecektir. Birçok açıdan, bu Makale ile insan türünün aynı olduğu, bir şekilde Dünyaya yayıldıkları ve *Hepimiz biriz, birimiz hepimiz*, kavramı açısından irdelenmek gerekir.

Bir zamanlar aynı yerde olan gruplar, daha sonra başka yerlere göç etmeleri ile, oluşturdukları kültürel yapı ile gurur duyabilirler ama bu çatışma, kavga ve hatta savaş gerekçesi yapılmıştır. Şehir Kentlerin devrinde, aynı yerde yerleşim yerleri birbirinden farklı olup, bunlar açısından aralarında savaşlar nedeniyle yüksek kaleleri olmaktadır. Buna karşın, Orta Asya'da kaleler olmayıp, kabileler oynak olması yanında, kendileri özel, bir tehlike durumunda da bütünleşerek savaşmaktadırlar. Bu açıdan çok büyük devletlerin olduğu, şehir devletler gurubunda ise devletlerin ancak kaleleri ve paralı askerleri ile ayakta durdukları izlenmektedir.

İnsanlar kendi kültürel algısına göre demokrasiyi tanımlamaktadırlar, ancak yeni yasal zemin, 2006 Yılından itibaren, birey hakkı ve bağımsızlığı olarak hukuk zeminine oturmuştur.

Özet

Hekimlikte Var oluş; İnsanlığın, insanın varlığı, Demokrasinin birey hakkında oluşmasıdır

Amaç: İnsanların Evrene yayılması, temel gerekçesinin, sevgi temelinde saygı kazanılması ve birey haklarına uyulması ile olduğu görülmektedir. Demokrasi, seçim ile oluşan bir boyutun, yöneticilerin seçiminden çok daha öte olduğu vurgusu yapılmaktadır. Kardeşlik sosyal ve genetik anlamda gerektirir.

Dayanaklar/Kaynaklar: Demokrasi konusunda Wikipedia ve İnsan Hakları Bildirgeleri temel alınarak, kültürel açıdan B. Güvenç Sosyal Antropoloji bakışından yararlanılmıştır.

Giriş: Demokrasi basit olarak bireyin kendi yöneticisini seçmesi, halkın egemenliği, şeklinde tanımlanmış olsa da uygulamalarda gerekçeler kültürel bakışta farklı yorumlanmaktadır. İnsanın kendi sorumluluğu ve yönetimine sahip olması, bilgilendirme ve rıza boyutuna yakın zamanda tanımlanmaktadır.

Genel Yaklaşım: Demokrasi kavramı önemi, bir toplumu oluşturan ve tüm Evrendeki bireyler, varlıklarını sağlayan, yaratılışlarının bilimsel, sosyal ve kültürel olarak sahip çıkılmaları ile ve sevgi üzerinde, barış içinde olması ile devamlılığı oluşacağı algısında olmalıdırlar. Silah gücü ile hakimiyet olmayacağı, işgal olacağı, fetih işleminin ise toplumun sevgi üzerine kabulü ile oluşacağı, tarihe bakarak kavranmalıdır.

Başlıca boyutlar: Kültürel karakterlere göre gruplandırma yapılırsa, buna göre Kültürlerin demokrasi anlayışları: a) Göçebe; birey grubun varlığı için vardır, b) Tarım; insan yerleştiği yerin varlığını sağlamalıdır, c) Endüstri; kurumun varlığı için çaba harcamalıdır, d) Teknoloji; teknolojiyi kullanarak var olmalıdır, e) Birey Hakları; insanın kendi varlığı ve rıza önemli, için devlet çaba göstermeli, temin etmelidir.

Yaklaşım: İnsanlığın tarihsel oluşumu temelinde, literatürlere bakarak, kültürel açıdan yorumlanma yapılmıştır.

Sonuç: Bir toplum bireye insana sevgi temelinde saygı duyması ve insanlık içinde olması, etik ilkelere dayanması ile var olacağı, barış içinde bulunacağı, tarihsel bir gerçektir, ancak algılamada sorunlar yaşanmaktadır.

Yorum: Sevgi temelinde olmadan, bireyin rızasını alamaz, bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik kavramını da geliştiremez, hatta oluşturamazsınız.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, İnsanlığın tarihsel bakış, Kişi hak ve özgürlüğü, kardeşlik

Outline

Presence at Medicine; The Outcome of Homo sapiens, sapiens, Democracy point of view from individual Rights on Humanity

AIM: The distribution of Homo sapiens, sapiens, not by aggressive and by victory, just bey love and peaceful act, gaining of the heart, by mindful acts. Democracy is the choosing the leaders or representatives, so much perspective than election. Brotherhood is genetically and social a reality.

Grounding Aspects: Under the indicated notion of selected the leadership by census is not satisfactory for democracy meaning, thus, by Wikipedia and references and Declarations, on Human Rights be taken and considered, especially from the Cultural perspective, Social Anthropology, leading to individual responsibility of a person, by informative consent.

Introduction: The meaning of democracy, each person at the community, the Universe, by the values that owned, scientific, social and cultural be aware, and perceive them by love and in peaceful act, for continuing the civilization. Not any forceful be making them a ruler, just be an invasion, be a real victory, gaining of respect, by love configured also in mind, by looking the past, history.

General Considerations: By cultural perspective; a) Gathering Culture; a person is for the common, b) Agriculture Culture; person ve serve and care the land, c) Industry Culture; the factory or the duty/job be the main taking in consideration, d) Technology Culture; only the one who used the technology has the right to be, e) Civil Liberties Culture; individual rights and consent is the perspective, thus be all given from the governmental duty.

Proceeding: The evaluation be from the history of the humanity, by literature and cultural perspective. .

Conclusion: The presence at the Human being is only and just bey love, so the consent, indicating by independency, equality and brotherhood be advanced and be progressed.

Key Words: Democracy, Historical background, civil liberties, equality, brotherhood

Giriş: Hepimiz Kardeşiz İnsanlar kendilerini ayrıcalıklı yapmak isterler

Ayrıcalıklı olmak

Birey toplumda kendini yalnız hisseder ve mutlaka dayanacak bir zemin arar. Dayanmak doğal bir güdüdür. Bunun bilimsel; fiziksel olduğu kadar, sosyal açıdan da dayanakları veriye, kanıtlara dayalı olmalıdır. Örnek olarak Atatürk, o dönemlerde kurulan futbol takımlarının İngiliz işgalciler, askerleri ile Kadıköy’de yapılan maçlar ve kazanmaları üzerine, Atatürk bizim takımımızı tutuyor reklamını yapmaktadırlar. Ayrıca Beşiktaş, kırmızı beyaz rengini işgal nedeni ile siyah beyaz yapması da bir örnek olarak sunulabilir. Ancak Atatürk; “*Ben sporcumun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlaklısını severim*”¹ sözü ile olayı ilkelere dönüştürmüştür. Artık belirli grubun değil, insanlığın, İnsan Hakları, Birey Hakları temelinde ilkelere olmak gerekir.

İnsanlar, bazı ilkeleri, yine kendi gruplarını sağlamlaştırmak için kullanmaktadırlar. Bunların başında da demokrasi tanımını gelmektedir.

Demokrasi anlam olarak² *Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi, el erki, yaklaşımı ile halkın bir şekilde bir erk tanımlaması, bu erkin bir yönetici olmasıdır. Bir bakıma 4-5 yıllık bir diktatörlük olabilmektedir. Bu açıdan birey hakkı boyutu yerine, ekseriyetin hakimiyeti olmaktadır. Bir açıdan bir kurumsal/parti idaresidir.*

Birçok yerde, haklar ele alınınca, birey hakkı öncelikli ve bu hakların devlet, kamu, kurum ve kuruluşlarından korunması ve gözetilmesi fikri ortaya atınca, hemen demokrasi, toplum görüşü gündeme getirilmektedir, dolayısıyla bu boyut, tam algılanmadığı için demokrasi, kısaca bu konuyu daha geniş irdelemek yerinde olacaktır.

Literatür Taramaları

1. Demokrasi nedir?³

Yunanca "halkın egemenliği" anlamındaki "demokratia" kelimesinden gelmiştir ve vatandaşların doğrudan ya da seçim yoluyla aralarından bir temsilci seçerek bir hükümet kurmasına dayanan yönetim şeklidir. Günümüzdeki demokrasi anlayışının temeli Antik Yunan ve Roma İmparatorluğuna dayanır. Demokrasi terimi M.Ö. 5. yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır.

Antik Yunan'daki Atina gibi şehir devletlerinde "elit kesimin yönetimi" anlamına gelen aristokrasinin tersi olan "halkın yönetimi" anlayışını belirtmek için kullanılmıştır.

Demokrasi, yönetimin tek bir kişinin elinde olduğu mutlak monarşi ya da yönetimin bir grup insanın elinde olduğu oligarşi gibi hükümet şekilleriyle zıtlık gösterir.

Yorum

Burada tarihsel bir yanılığa ortaya atılmaktadır. Seçimi ancak konsüller yapabilmekte, erkek olması koşulu ile Roma vatandaşı olmalıydılar. Hizmetliler ile kölelerin seçim ile alakaları yoktur. Kısaca seçim ancak %10 kişiyi aile olarak ilgilendirmekte, onlar arasında geçmektedir. Kısaca tam sayı ile 50 kişi oylama yapar ve seçimi oluştururlar. Seçim Yöneticisi/Sezar, kısaca bir imparator seçimidir. Bu yaşamı boyunca veya dikta ile devrilmesi ile ancak değişecektir. Kısaca demokrasi kavramında muhalefet varken, burada muhalefet yok edilen, edilmesi gereken kişilerdir.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi tarihi

Bilinen en eski demokratik sistem M.Ö. 510 yılında Atina'da görülmüştür. Ancak bazı araştırmacılar demokrasinin ilk örneklerinin Mezopotamya ve Hindistan'da, M.Ö. 6. yüzyılda görüldüğünü iddia etmektedir.

Atina'da görülen demokratik sistem günümüzde kullanılan temsili demokratik sistemin aksine direkt temsil esasına dayanmaktadır. Direkt temsil sisteminde tüm bireylerin hükümet politikası üzerindeki katılım şansı eşittir. Bu demokrasinin iki ön koşulu vardır:

1. Her bireyin tartışmalara ve oylamalara eşit oranda katılabilmesi için nüfus az olmalıdır

2. Vatandaşların tartışmalara ve oylamaya katılabilmek için yeterli zamanı olmalıdır.

Atina demokratik sisteminin bazı kısıtlamaları da vardır. O zamanlarda Atina nüfusu 250 bindir ancak yalnızca 50 bin kişinin oy verme yetkisi bulunmaktadır. Bunun sebebi oy vermek için 18 yaşından büyük olma ve Atinalı bir babanın soyundan gelme zorunluluğu bulunmasıdır.

451 yılında Atinalı bir anneyle sahip olma zorunluluğu da koşulmuştur. Ayrıca kadınların, kölelerin ve Atina'da ticaretle uğraşan yabancı uyruklu bireylerin oy verme hakkı bulunmamaktadır.

Solon ve Kleisthenes demokratik sistemin iki öncüsü olarak kabul edilmektedir. Atinalı Solon halk arasında yaşanan rahatsızlıkları sezerek ilk demokratik sistemin temellerini atmaya başlamıştır.

Solon, zengin kesimin ayrıcalıklarına dokunmadan, halkın yaşadığı sefaletin dindirilmesini amaçlayan bir sistem geliştirmiştir. Solon'un gerçekleştirdiği reformlar sayesinde ekonomik durum iyileşmiş ancak hükümetin aristokratik düzeni baki kalmıştır.

100 yıl kadar sonra Kleisthenes, halkı, ailelerin soyluluğuna göre değil politik organizasyona göre on gruba ayırma fikriyle gelmiştir. Amacı, gücün azınlığın ellerine verilmesine dayanan aristokratik sistemi kontrol altına almaktır.

M.Ö. 510 yılında Roma İmparatorluğu'nun politik yapısı; konsül, senato ve meclisten oluşmaktadır. Senato için gereken şartlar adayların maddi olarak belli bir değere denk gelen toprak sahibi olması, aristokrat bir aileden geliyor olması ve daha önce hayatında en az bir kez devlet dairesi idare etmiş olmasıdır.

Meclis aracılığıyla Roma vatandaşları; cezalandırmalara, savaş ve barış fermanlarına ve ittifak oluşumlarına dair fikirlerini belirtme hakkına sahip olmuşlardır. Meclis fazla güç sahibi değildir ve yalnızca sulh hakimleri tarafından talep edildiği durumlarda yasal olarak işlev görmektedir

Yorum

Burada da kavram kargaşası olduğu gözlenmektedir. Kabile kültüründe liderler, belirli yetenekleri olan ve kahramanlık olan seçilir. Var olma, lider altında bütünleşme ile olur. Burada parti, takımlardaki yaklaşım örnek alınabilir. Burada önemli olan grup, kabile, takımdır. Gerçek anlamda birey hakkı yoktur. Birey canını, malını ve her şeyini grup için vermelidir, bunu seve, seve yapmalıdır, yoksa ceza görür. Buna demokrasi denilmez, seçimden söz edilir. Seçme, demokrasi değildir. İnsanların ekonomik durumu, grubun güçlenmesi için gerektiğinden, onlara eğitim, beceri kazandırılmaktadır. Avcılık becerisi öğretilirse, fil gibi büyük hayvanların avlanması, ekip çalışması açısından önemsenmektedir.

Roma İmparatorluğunda yaklaşım, burada da kısaca söz edilmektedir. Konsüller kullanmak istediklerinde meclis dinlenmekte, bir bakıma konsüllere göre değişmektedir.

Demokrasi nedir?³

Modern demokratik sistemin evrimi 1296 yılında İngiltere'de başlamıştır. Bu konuda ilk önemli adım Magnacarta aracılığıyla İngiltere kralı 1. James'in yetkilerinin sınırlandırılması ile atılmıştır. 1265 yılında ilk parlamento seçimi oluşturulmuştur.

Sonraki üç yüz yıl boyunca parlamenter sistem gelişmiştir ve parlamento hükümet meseleleri üzerinde önemli bir söz sahibi olmaya başlamıştır. 1628 yılında 1. Charles İngiltere parlamentosunu lağvetmiştir. Bunun sonucunda monarşi yanlıları ile parlamento yanlıları arasında iç savaş yaşanmıştır. Savaşı parlamento yanlıları kazanmıştır ve tarihte ilk kez siyasi partilerin oluşumu görülmeye başlanmıştır.

1707 yılında İngiltere parlamentosu ve İskoçya parlamentosu birleşerek Büyük Britanya Parlamentosu adını almıştır. Birleşmiş Devletlerin doğuşuyla birlikte temsili demokrasi fikri daha da yaygınlaşmaya başlamıştır. Bunun ardından giderek çok daha fazla ulus demokratik sistemi benimsemiştir. 1893 yılında Yeni Zelanda kadınlara seçme hakkı veren ilk ülke olmuştur. Ardından Güney Avustralya'da kadınlara seçme hakkı tanınmıştır.

19. yüzyılda dünyada demokratik sistemi benimsemeyen çok az ülke kalmıştır. 21. yüzyılda yani günümüzde ise 100'den fazla ulus düzenli işleyen bir demokratik sisteme sahiptir ve dünya üzerinde demokratik sistemi benimsemeyen tek tük ülke kalmıştır.

Yorum

Magna-Carta, Büyük Anlaşma, İngiliz Kralına karşı, zor durumda iken verilen bir anlaşma olmuş olsa da daha sonra İngiliz Kralı, bu anlaşmayı imzalayanları yok etmeye çalışmıştır. Kısaca etkinliği, tarihsel ve daha sonra oluşmuştur.

Dünya temelinde bakıldığında zaman, demokrasi, çoğunluğun azınlığa tahakkümü anlamındadır. Birçok ülkenin kendi vatandaşları ile göçmenlere karşı, insanlık boyutunda olmayan yaklaşımları dikkate alındığında, demokrasi kavramının Roma Demokrasisi gibi belirli bir kesim için geçerli olduğu görülmektedir. 622 Medine Sözleşmesine bakılınca, birey haklarının daha ön planda olduğu ve bir bakıma insan Hakları açısından ilk tanımlama olmaktadır.

Demokrasi nedir?³

Demokrasinin temel ilkeleri

1. **İfade özgürlüğü:** Konuşma, basın, medya ve politik görüşlerde özgürlük sağlanmalıdır.
2. **Seçme hakkı:** Tüm bireylerin istedikleri adayı seçme hakkı bulunmalıdır.
3. **Güçler ayrılığı:** Yasama, yürütme ve yargı birbirinden bağımsız olmalıdır.
4. **İnsan hakları:** Tüm bireyler belli haklara sahiptir ve bu haklar bireylerin elinden alınmaz.
5. **İnanç özgürlüğü:** Her birey istediği inancı benimsemekte özgürdür.

Yorum

Burada belirtilen boyutların süslü, güzel sözler olduğu, işlevsel olmadıkları sürece anlamı tartışmalı olacaktır.

1—**İfade Özgürlüğü:** İstenilen ifade etmek değil, birey olarak haklarının, hiçbir talebi bile olmadan kendisine verilmesidir. Kişi gereksinimini öğrenmesi ile değil, kısaca toplumun ona öngördükleri değil, kendi arzu ve isteği ötesindekini bilmelidir. Kapalı toplumda olmaz ve beklenmez. Kölelik devrinde, kölelerin hiçbiri kaçıp, kurtulmak istememektedir. Köle olmak daha rahat ve iş garantisi sağlamaktadır.

2—**Seçme Hakkı:** Seçme, ancak size ayrılanlar arasında olmaktadır. Sizin oluşturduğunuz değil, partilerde onların genel merkezlerinin seçtiklerini seçebiliyorsunuz. Sizin oy hakkınız olmamaktadır. 1950 yılında ise, insanlar bireylere oy veriyorlar, saha sonra onlar partilerini seçmekteydiler.

3—**Güçler Ayrılığı:** Güçleri ayrı yaptığımız zaman, hepsi ayrı bir otorite, ayrı bir bağımsız yapı ile dikta kurmaktadır. Başlıca kuvvet olarak tanımlanan; Yürütme, Yasa Yapma ve Yargı denilirken, Basın Yayın, Üniversiteler, Demokratik Kuruluş denilen yapılar da bir kuvvet olmaktadır. Bu açıdan birey bir yere bağlanarak, bir dayanak ile onun elemanı olmaya zorunlu hissetmektedir. Bireyin korunması yoktur.

4—**İnsan Hakları:** İnsan Hakkı olarak belirtilenler, bireyin hakkı değil, Anayasa gibi Uluslararası İnsan Haklarında tanımlanan soyut anlamda alınanlardır. İnsanlar eşit demekte, ancak ırk veya cinsiyet gibi birçok faktörler, bağımsızlık adı altında insanları ayırıştırma ve bölme şeklinde kullanılmaktadır.

5—**İnanç Özgürlüğü**: Her birey belirli inanca inanabilir kavramı ile, her inancın bireyde sorgulanması, sorulması bile yasaktır farklı kavramlardır. İnanç özgürlüğü yapısı ile bireyler belirli tarikat ve gruplara teslim edilmektedir. Özet olarak söylenenler soyut ve oluşturulan kurumlar bireyi ele almak, onları hapsedmek üzeredir.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi araçları

Demokrasinin oluşabilmesi ve gelişebilmesi için gerekli bazı kurum ve oluşumlar vardır. Bunlar:

- **Parlamento**
- **Siyasi partiler**
- **Anayasa**
- **Sivil toplum örgütleri**
- **Kolluk kuvvetleridir.**

Yorum

Burada araç olarak birey, kişi ve insanın fert hakkı yoktur. Temsilci seçmesi ile katılmaktadır, ki kendisi yoktur. Anayasa sosyal, demokratik denilse bile dikta yönetimlerini engellemez, çünkü dikta kendi idaresini, yönetimi ele geçirdiği için kurmaktadır.

Parlamento, Siyasi partiler, Anayasa, Sivil toplum örgütleri, Kolluk kuvvetleri belirtilirken, yargı tanımlanmamaktadır. Bireyi koruyacak kimdir sorusu akla gelmektedir! Bu açıdan bireyin bağımsızlığı ile Birey Hakkının farklı kavramlar altında toplandığı vurgulanmaktadır⁶. Eğitim, işinin olması, kamu yararlarını kullanma, ev, yerleşim hakkı bu grupta sayılabilmektedir.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi çeşitleri

Demokrasinin birçok çeşidi bulunmaktadır ancak bunlar, vatandaşların fikirlerini beyan etme şekline göre iki ana başlığa ayrılmıştır. Bunlardan ilki doğrudan demokrasi, diğeri ise temsili demokrasidir.

1. Doğrudan demokrasi

Doğrudan demokraside vatandaşlar yönetimde direkt olarak hak sahibidir. Devlet meselelerinin tartışılmasında halk tamamen katılım gerçekleştirir. Antik Yunan'da Atina şehrinde görülen Klasik Demokrasi bu demokrasi şekline iyi bir örnektir.

2. Temsili demokrasi

Temsili demokraside halk, kendi seçtiği temsilci aracılığıyla yönetimde dolaylı olarak hak sahibi olur. Liberal demokrasi buna iyi bir örnektir, liberal demokraside bireysel ve kamusal özgürlük korunma adına alınır.

Demokrasi sözlük anlamı

İsim, toplum bilimi Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi, el erki, demokratik

Yorum

Burada birey yönetime katılmasından söz edilmektedir. Birey olarak haklarından söz yoktur. Doğrudan katılım, ancak topluma sorulan anayasa değişikliğinde, evet, hayır şeklinde olmakta, bunlar ancak usulü seçtirmektedir. Daha önce belirtildiği gibi, Atina'da sadece konsüller karar alabilmektedirler. Bunun demokrasi olduğu söylenemez, ama bir yöneticiler arası seçim olduğu belirtilebilir. Yaşam Hakkı, cins, ırk ve yaş ayırımı yapılmaması⁷ da eklenmektedir.

Genel Yorum

Bir birey, toplum takım tutar gibi kendi takımını/millet, devletini öne çıkarmak ve bu kalıptan bakmak isterse, tüm değerleri onda, onun simgelerinde birleşmelidir. Bu Kabile, Kurum Kültür yapısında belirgindir. Değerlendirmeler diğer, ötekileştirdiğinin tenkidi üzerinedir. Dolayısıyla, Demokrasi kendi algısına göre yapılır, birey hakkı çerçevesinde olamaz.

İnsan Hakları temel alınan boyut olmalı, bunun tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunması esas olmalıdır. İnsan hakları boyutunda Fransız İhtilali boyutu da öne çıkarılmalıdır ki 3 İlkesi: Bağımsızlık, Eşitlik ve Kardeşlik olarak tanımlanmaktadır.

Özet olarak, insan hakkı denilerek, bu hakkın bireyin olduğu, soruşturmalarda nasıl birey sorumlu ile, aynı şekilde de hakların birey üzerine olması, vatandaşlık, azınlık veya demokratik kuruluşlar ile değil, doğrudan bireye verilmelidir. Suç dışında diğer yaklaşımlarda, önce bilgilendirme ve sonra rızası öne çıkmalıdır.

Osmanlı yönetimi konusunda ise değerlendirme olmadığı görülmektedir. Tüm para sultan/padişah adına toplanmakta, ancak bundan padişahın kullanım hakkı yoktur. Padişah bir karar alırken, vezir ve şuradan izin çıkarmalıdır. Kanuni ölürken mezarına konulmasını istediği kutuda, fetvaların onanması vardır. Fatih İstanbul'u fethedince 2yıl kadar Rum idarecileri görevde tutmuştur. Halkın Osmanlı Hilalini (Bayrağını) görmeyi tercih ettikleri, bir anımsama olarak tarihte belirtilmektedir. Bir Rum olanın arazisinden bir parça cami için alınmasını belirttiği için, Kadı tarafından kolunun kesilmesi (bu meblağda para ödenmesi) cezası verilmiştir. Hırsızlığa el kesme değil, hırsızlık eylemini engelleme cezası verilmiştir. Tüm bireylere eşit hukuksal yaklaşım yapılmıştır. İsteyen istediği kanun ile yargılanma imkânı getirilmiştir. Burada temel alınanın Kuran olduğu, diğer sözlerin geçerli olmadığı da eklenmelidir.

Bu konuda bilgi sorgulanması yerinde olacaktır.

2. Demokrasi⁴

Vikipedia, özgür ansiklopedi

Demokrasi, dünyadaki tüm üye veya vatandaşların, organizasyon veya **devlet** politikasını şekillendirmede eşit hakka sahip olduğu bir tür yönetim biçimidir. **Yunanca *dimokratia* (yardım-bilgi)** (δημος, yani *dimos*, halk zümresi, ahali + κράτος, yani *kratos*, iktidar) sözcüğünden türemiştir. **Türkçeve, Fransızca *démocratie*** sözcüğünden geçmiştir. Genellikle devlet yönetim biçimi olarak değerlendirilmesine rağmen, **üniversiteler**, işçi ve işveren organizasyonları ve bazı diğer sivil kurum ve kuruluşlar da demokrasi ile yönetilebilir.

Ana yurdu **Antik Yunanistan**'daki filozoflar **Aristo** ve **Platon** (Eflatun) tarafından eleştirilmiş, halk içinde "ayak takımının yönetimi" gibi aşağılayıcı kavramlarla nitelendirilmiştir. Fakat demokrasi diğer yönetim şekillerinin arasından sıyrılarak günümüzde en yaygın kullanılan devlet sistemi haline gelmiştir. Artık siyasetbilimciler hangi sistemin daha iyi işlediğinden çok hangi demokrasinin daha iyi işlediği tartışmalarına girmişler ve **liberal**, **komünist**^[1], **sosyalist**^[2], **muhafazakâr**^[3], **anarşist**^[4] ve **faşist**^[5] düşünürler kendi sistemlerinin erdemlerini ön plana çıkarmaya çalışmışlardır. Bu sebeple demokrasinin çok sayıda değişik tanımı ortaya çıkmıştır.

Yorum

Burada açık ifade ile yönetime ve yönetim politikasını şekillendirme hakkı olarak tanımlanmaktadır. Bireyin kendisini yönetmesi konusuna ve bunun korunması, yönetimin bunu sağlaması belirtilmemektedir. Bu bakış açısı ile bazı terimler ile farklı algıların olması; **liberal**, **komünist**, **sosyalist**, **muhafazakâr**, **anarşist** ve **faşist** gibi yaklaşımların tanımlanması doğaldır. Devlet yönetimi, bireyi ve toplumu yönetmek amaçındadır, birey bir sürü gibi ele alınmakta, ancak seçim hakkı verilmesi, gerçek olarak onun hakkının sağlanması olamaz.

Belirtilen değil, gelecek yapılanma farklıdır. Liberal ekonomi, parası olanın toplumu ezdiği bir yapıdır, sosyalist olan, sosyal adalet denilirse de dikta temelinde, ayrıcalıklı olanların, muhafazakâr olan örf, adet ve kalıpları tüm inançlara göre yapılandırır, tüm sistemlere karşı olup, sistem oluşturmayanlarda anarşist bir yapıdaki yönetimdir. Dikkat edilirse, birey yok, bir seçimin değiştiği bir yönetim diktasının seçimi vardır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Democracy** (**Greek**: δημοκρατία *dēmokratía*, literally "rule by people") is a form of **government** in which **the people** have the **authority** to choose their governing **legislation**. Who people are and how authority is shared among them are core issues for democratic development and **constitution**. Some cornerstones of these issues are **freedom of assembly** and **speech**, **inclusiveness** and **equality**, **membership**, **consent**, **voting**, **right to life** and **minority rights**.

Generally, there are two types of democracy: direct and representative. In a **direct democracy**, the people directly **deliberate** and decide on **legislature**. In a **representative democracy** the people elect representatives to deliberate and decide on legislature, such as in **parliamentary** or **presidential democracy**. **Liquid democracy** combines elements of these two basic types.

The most common decision making approach of democracies has been the **majority rule**.^{[1][2]} Others are **supermajority** and **consensus**.

In the common variant of **liberal democracy**, the powers of the majority are exercised within the framework of a representative democracy, but the **constitution** limits the majority and protects the minority, usually through the enjoyment by all of certain individual rights, e.g. freedom of speech, or freedom of association.^{[3][4]} Besides these general types of democracy, there have been a wealth of further types (**see below**). **Republics**, though often associated with democracy because of the shared principle of rule by **consent of the governed**, are not necessarily democracies, as **republicanism** does not specify *how* the people are to rule.^[5]

Democracy is a system of processing conflicts in which outcomes depend on what participants do, but no single force controls what occurs and its outcomes. The uncertainty of outcomes is inherent in democracy. Democracy makes all forces struggle repeatedly to realize their interests and devolves power from groups of people to sets of rules.^[6] **Western**

[democracy](#), as distinct from that which existed in pre-modern societies, is generally considered to have originated in [city-states](#) such as [Classical Athens](#) and the [Roman Republic](#), where various schemes and degrees of enfranchisement of the free male population were observed before the form disappeared in [the West](#) at the beginning of [late antiquity](#). The English word dates back to the 16th century, from the older [Middle French](#) and [Middle Latin](#) equivalents. According to American political scientist [Larry Diamond](#), democracy consists of four key elements: a political system for choosing and replacing the government through free and fair [elections](#); the active participation of the people, as citizens, in politics and civic life; protection of the [human rights](#) of all citizens; a [rule of law](#), in which the laws and procedures apply equally to all citizens.^[2] Todd Landman, nevertheless, draws our attention to the fact that democracy and [human rights](#) are two different concepts and that "there must be greater specificity in the conceptualisation and operationalisation of democracy and human rights".^[3]

The term appeared in the 5th century BC to denote the political systems then existing in [Greek city-states](#), notably [Athens](#), to mean "rule of the people", in contrast to [aristocracy](#) ([ἀριστοκρατία](#), *aristokratia*), meaning "rule of an elite". While theoretically, these definitions are in opposition, in practice the distinction has been blurred historically.^[3] The political system of Classical Athens, for example, granted democratic citizenship to free men and excluded slaves and women from political participation. In virtually all democratic governments throughout ancient and modern history, democratic citizenship consisted of an elite class, until full enfranchisement was won for all adult citizens in most modern democracies through the [suffrage](#) movements of the 19th and 20th centuries.

Democracy contrasts with forms of government where power is either held by an individual, as in an [absolute monarchy](#), or where power is held by a small number of individuals, as in an [oligarchy](#). Nevertheless, these oppositions, inherited from Greek philosophy,^[3] are now ambiguous because contemporary governments have mixed democratic, oligarchic and monarchic elements. [Karl Popper](#) defined democracy in contrast to [dictatorship](#) or [tyranny](#), thus focusing on opportunities for the people to control their leaders and to oust them without the need for a [revolution](#).^[11]

Yorum

Burada belirtilen hürriyetlerin, birey değil grup ve belirli derneklerin olduğu anlaşılacaktır. Dernek kurma hürriyeti, konuşma, katılma ve ortak üye olması, rıza göstermesi, oylama, yaşam hakkı ve azınlık hakkı belirtilmektedir. Dikkat edilirse, bunların birey olarak değil, bir grup olarak sağlandığı açıktır. Bağımsızlık ve bireysel eşitlik ve itiraz hakkı değil, uyması, grup adı altına oluşturması öne çekilmektedir.

Doğrudan ve katkılı demokraside, kendi hakkını bağımsız değil, sadece doğrudan veya temsilcisi ile ifadesidir. Sadece suç olanların yapılması yasaklanmalı, diğerleri serbest olmalıdır. Eğer bir toplantıda, derste su, çay içmek isterseniz gitmek için izin almamanız gerekir, gerekçesini de söylememeniz gerekir, toplumu rahatsız etmeme koşulu ile yapabilmemiz beklenmelidir. Benim derslerimde toptan ortak çay içilmektedir. Dersin yapısını bozulur demek, oradaki öğrencilere yapılacak bir haksızlıktır, ders onlar için önemli olduğu için, aksaması söz konusu olmamıştır, olmaz.

issues are [freedom of assembly](#) and [speech, inclusiveness](#) and [equality, membership, consent, voting, right to life](#) and [minority rights](#)

Yönetimin değişmesi için, seçim tek başına değil, yapılan hizmetlerin de etkisi yanında, politika, yalan, iftira ve gruplar üzerine olunca gerçeklik kaybolabilmektedir. Futbol takımlarında takımlar, galibiyet olması temelinde seçim ve diğer yaklaşımlarını yaparlar, demokratik yapı olmaz. Atatürk'ün dediği gibi "ben sporcumun çevik ve ahlaklısını severim" gibi ilkeler olursa, birçok takım taraftarsız kalacaktır. Bu açıdan, birey hakkı temelinde ilkeleşme önemli olmalıdır.

Demokrasi⁴

Tanımı

Demokrasinin tanımı tartışması günümüzde hâlâ devam eden bir tartışmadır. Bunun sebepleri arasında ülkelerdeki bazı kurumların görüşlerini haklı çıkartmak adına demokrasi tanımını kullanmaları, demokratik olmayan devletlerin kendilerini demokratik olarak tanıtmaya çabaları ve aslında genel bir kavram olan demokrasinin tek başına kullanılması ([Anayasal demokrasi](#), [sosyal demokrasi](#), [liberal demokrasi](#) vb.) gibi sebepler gösterilebilir. Demokrasiye farklı atıflar:

- Çoğunluğun yönetimi^[6]
- Azınlık haklarını güvenceye alan yönetim;
- Fakirin yönetimi;
- Sosyal eşitsizliği yok etmeye çabalayan yönetim;
- Fırsat eşitliği sağlamaya çalışan yönetim;
- Kamu hizmetinde bulunmak için halkın desteğine dayanan yönetim.

Yorum

Yönetim eğer seçim yapıyorsa, iktidara dikta ile geldikten sonra da seçim yaparak, demokrasi iddiasında bulunmaktadır. Tüm diktatörlerin devletlerinin adında da yukarıda da belirtildiği gibi

Halk Cumhuriyeti veya Demokratik Devlet adı bulunmaktadır. Hepsinin Anayasası, diğer demokratik kanun ve kuralları olup, adalet anlayışı da lidere bağlı olmaktadır. Kısaca yine seçim olup, seçime göre dikta yapılanmaktadır.

Madde olarak belirtilenler tüm dikta rejimlerde de vardır. Belirtilenler:

- Çoğunluğun yönetimi, seçilmişlerin azınlığı ezmesi olmasın! Tarihte çoğunluk elinde olan, beyaz/Kafkas kökenli olanların Afrika kökenli olanlara herhangi bir söz hakkı tanımaması, Roma yönetiminde Romalı erkeklerin söz hakkı olması gibi, elinde güç ve çoğunluk olan hâkim olmaktadır. İsrail Yönetiminde Filistin çoğunluk olduğu için, devamlı savaş ortamı ve seçimin bu açıdan ancak belirli grup arasında yapılması ile etkinlik tek taraflı olmaktadır. 1950 Seçimlerine kadar, serbest seçim değil, belirli saptananların seçimi yapılmıştır. Daha sonra diktalar ile istenmeyen idareler devrilmıştır.
- Azınlık haklarını güvenceye alan yönetim, yaklaşımı da azınlığın, belirli yapı ile tam ayrışmasıdır. Avrupa'da Yahudiler devamlı ayrılmış ve bunlara özel haklar verilmiştir. Eşit haklar elde edince, kısaca kendi kurdukları devlet yapısında da Filistinlilere eşit hak tanımamışlardır.
- Fakirin yönetimi, demek, sermayedara karşı bir yapı oluşacağı var sayılabilir. Fakir, zengin olarak etkinlik kurmaktadır. Sosyal Devlet yapısında toplanan vergilerin, temel amacının fakirlere destek olduğu, Sosyal Yardımlaşma boyutunun öne alındığı gözlenmektedir.
- Sosyal eşitsizliği yok etmeye çabalayan yönetim, çalışmadan, destekleme ile tembelliğe yatırım yapılmaktadır. Bunun anlamı, her kişiye işsizlik sigortası ile asgari ücret uygulamasıdır. Burada hesap, temelde günlük alacağı kaloriye göre hesaplanmakta, tek birey açısından hesaplanmaktadır.
- Fırsat eşitliği sağlamaya çalışan yönetim, bankaların belirli kuruluş ve kişilere düşük faizli kredi vermesi, yönetimde devamlı ekonomik yapıya göre oluşan bir yaklaşımdır. Ancak, bu konuda etkin ve verimli birey olmasını gerekli kılmaktadır.
- Kamu hizmetinde bulunmak için halkın desteğine dayanan yönetim;

Tüm yukarıdalar, bireyin hakkı çerçevesinde çözüme ulaşacak, diğer yaklaşımlar sadece bölünmeyi arttırdığı gözlenmiştir. Ekonomi, Etkinlik, Verimlilik, Bulunabilir, elde edilebilme ve Mutluluk yaratan olmalıdır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Characteristics**

No consensus exists on how to define democracy, but [legal equality](#), [political freedom](#) and [rule of law](#) have been identified as important characteristics.^{[13][14]} These principles are reflected in all eligible citizens being [equal before the law](#) and having equal access to legislative processes.^[citation needed] For example, in a [representative democracy](#), every vote has equal weight, no unreasonable restrictions can apply to anyone seeking to become a representative,^[according to whom?] and the freedom of its eligible citizens is secured by legitimised rights and liberties which are typically protected by a [constitution](#).^{[15][16]} Other uses of "democracy" include that of [direct democracy](#).

One theory holds that democracy requires three fundamental principles: upward control (sovereignty residing at the lowest levels of authority), political equality, and social norms by which individuals and institutions only consider acceptable acts that reflect the first two principles of upward control and political equality.^[12]

The term "democracy" is sometimes used as shorthand for [liberal democracy](#), which is a variant of representative democracy that may include elements such as [political pluralism](#); equality before the law; the [right to petition](#) elected officials for redress of grievances; [due process](#); [civil liberties](#); [human rights](#); and elements of [civil society](#) outside the government.^[citation needed] [Roger Scruton](#) argues that democracy alone cannot provide personal and political freedom unless the institutions of [civil society](#) are also present.^[18]

In some countries, notably in the [United Kingdom](#) which originated the [Westminster system](#), the dominant principle is that of [parliamentary sovereignty](#), while maintaining [judicial independence](#).^{[19][20]} In the [United States](#), [separation of powers](#) is often cited as a central attribute. In [India](#), parliamentary sovereignty is subject to the [Constitution of India](#) which includes [judicial review](#).^[21] Though the term "democracy" is typically used in the context of a [political state](#), the principles also are applicable to private [organisations](#).

There are many decision making methods used in democracies, but [majority rule](#) is the dominant form. Without compensation, like legal protections of individual or group rights, [political minorities](#) can be oppressed by the "[tyranny of the majority](#)". Majority rule is a competitive approach, opposed to [consensus democracy](#), creating the need that [elections](#), and generally [deliberation](#), are substantively and procedurally "[fair](#)," i.e., [just](#) and [equitable](#). In some countries, [freedom of political expression](#), [freedom of speech](#), [freedom of the press](#), and [internet democracy](#) are considered important to ensure that voters are well informed, enabling them to vote according to their own interests.^{[22][23]}

It has also been suggested that a basic feature of democracy is the capacity of all voters to participate freely and fully in the life of their society.^[24] With its emphasis on notions of [social contract](#) and the collective will of all the voters, democracy can also be characterised as a form of political [collectivism](#) because it is defined as a form of government in which all eligible citizens have an equal say in lawmaking.^[25] While representative democracy is sometimes equated with the republican form of government, the term "[republic](#)" classically has encompassed both democracies and [aristocracies](#).^{[26][27]} Many democracies are [constitutional monarchies](#), such as the [United Kingdom](#).

Yorum

Yönetimi ele geçiren İnsan Hakları temelinde etik ilkelerde olmadığı zaman, iktidarı kaybetmemek için, "ekseriyeti ele geçirmek" bazı milliyetçi ve belirli kesimlere yaranacak yaklaşımlar yapabilirler. Ancak, toplumun büyük kısmının aleyhine olan zarar ve zulüm ile düşebilirler. Birçok ülke, Suriye'de olduğu gibi, muhalifleri terörist ilan ederek, öldürme ve sürmektedir. Türkiye bu grupları alarak, kısaca onlara göre beynini yıkayarak, karşı muhalefet oluşturduğu düşünülmektedir. Kabileler toplanıp, belirli grup içinde olmaları istenmiş, ancak tümünün Türkiye talebi onları mutsuz kılmıştır. Türkiye talebi, onlara karışmayacak olmasından kaynaklanmaktadır. Her kabile kendi idaresini yapabilecektir, zalimlik yapmadıkça geçerlidir.

Neron Roma'da bir bölgeyi çevirip, insanlar içinde yakarken, orada bir yapılanma yapmak istediğini ve en başarılı çözümün, tüm yapılar ve insanların ölmesi olacağını düşünmüştür. Roma'yı gezerken acaba bu durum dikkate alınıyor mu? Bugün aynı şey, kendi yapısında olmayanları öldürme, terör ile onları kovma, bir kukla yönetim oluşturulmaktadır.

Yasal eşitlik, politik serbestlik ve yasaların yönetimi boyutu olarak, sosyal bir anlaşma, kolektivism olarak görülmekte ve yapı birey hakkı konusu dikkate alınmamaktadır. Yüksek Teknoloji ve Endüstri Kültüründe olan bir yapılanmadan söz edilmektedir. Nitekim, 2006 yılında tanımlanan civil liberties yaklaşımı ile bu hakkın tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan sakınılması gündeme gelmiştir.

Ayrıca belirtilenler;

a) [Anayasal demokrasi](#): Her devletin bir Anayasa denilen bir genel yönetim esasları vardır. Bu yapının İnsan Hakları temelinde olduğu gözlenmiştir. Zamanımızda Uluslararası denetleme mercileri ile bu genel eşitlik sağlanmaya çalışılmaktadır. Ancak kuvvet ayrılığı kavramının, her bir kuvvetin kendi özel yapısı ile bir açıdan ayrıcalık yaratmaktadır. Bir profesörün verdiği nota öğrenci nasıl itiraz edecektir? Tüm usuller belli olmasına karşın, yapabileceği, daha doğrusu elde edeceği sonuç olamaz. Bu nedenle sözlü sınavlarda sınava giren öğrencilerin tümü birlikte alır, her biri kendisi kendi notunu vermekte, sebep ve nedenlerini de belirtmelidir. Gerekirse cevabı ben kendim verir, dayanakları ve gerekçelerini sorular, ona göre not taktirini kendisi yapardı. Birey hakkı ötesinde, sınavlarda bir eğitim yöntemi olmalıdır.

b) [Sosyal demokrasi](#): Sosyal Demokrasi kavramında birey, toplum, ortak akıl, ortak görüş adı altında ezilmektedir.

c) [Liberal demokrasi](#): Serbest piyasa yönetimi ile zengin daha zengin olduğu bir boyuta yol alındığı belirgindir. Bu açıdan sosyal programların oluşması şarttır.

Yukarıdaki yaklaşımlarda, demokrasi adı altında, tüm dikta yönetimlerde de bunlar liderin istediği yönde oluşmakta ama şeklen vardır.

Demokrasi⁴

Halk

Çoğunluk, azınlık, fakir veya zengin olsun demokrasilerin ortak yönü halka dayanmasıdır. Günlük hayatta [halkın](#), bir ülkede yaşayan tüm insanları kapsadığı düşünülse de pratikte demokrasi tarihinden beri –sürekli olarak genişletilse de- halka bir sınırlama konmuştur. Örneğin [Fransız Devrimi](#)'nden sonra yapılan [seçimlerde](#) oy verme hakkı sadece belli miktarda [vergi](#) verebilen [vatandaşlara](#) tanınıyordu, [ABD](#)'de güney eyaletlerdeki siyah ırkın ilk kez oy kullanabildiği tarih 1960'lardır.^[2] Kadınlara seçme hakkı ilk kez 1893'te [Yeni Zelanda](#)'da verilmiştir. Seçimlere tam katılım hakkı ise 20. yüzyıla kadar hiçbir ülkede verilmemiştir.^[3] Bu verilere, halkı oluşturan bireylerin öz iradelerinden kaynaklanan mutabık olmama durumunu da katarsak; pratikte [halk](#) çoğunluk anlamına dönüşür.

Demokrasiye yapılan atıflarda görüleceği üzere, halkın kendi kendini yönetmesi temel dayanaktır. Bu ise kendileri adına karar alacak kişileri seçmeyi sağlayan oy vermenin yanında [referandumlar](#) gibi doğrudan etki yoluyla veya miting, gösteri gibi dolaylı yollarla sağlanır.

Yorum

Eğer halk olarak tanımlanan, toplumda belirli bir gruba dayanmanız durumunda, politikada yapısında olduğu gibi, belirli gruplaşma ve kendilerine yönelik çıkar çağlama girişimleri de kaçınılmaz olacaktır. Halk homojen olmadığı için, azınlık hakları, belirli meslek grupları ve çeşitli gruplamaların, hakimiyet savaşı gözlenecektir. Burada birey hakkı değil, belirli yapıların hakları olmaktadır. Hekimin değil, Tabipler Odası ile oluşan haklar öne çıkmaktadır. Zaten hekimlerin disiplin cezası kılıcı da bu teşkilatın elindedir.

Sonuç olarak, halk diye tanımlanan o memleketteki yapının, kendi arasında gruplaşması ve doğal olarak çatışması beklenir ve sonuçta gözlenmektedir. Birey Hakkı temel olmadıkça çözüme de ulaşılmayacak, daha da bölünme/çatışma daha hızlanacaktır.

Demokrasi⁴

Demokrasi teorileri

Demokratik devletlerle ilgili iki değişik demokrasi teorisi vardır.

Normatif demokrasi teorisi

Bu teoriye göre demokrasinin tam anlamıyla sağlanabilmesi için, alınan kararların halkın tamamını memnun etmesi gerekir. Ancak gerçek hayatta bu durum imkânsızdır. Zira her bireyin beklentileri, istekleri, ihtiyaçları farklıdır; herkesi aynı anda memnun etmek imkânsızdır. Dolayısıyla bu teori ideal ve ütopyik bir teoridir. Günümüzde hiçbir devlette uygulanmamaktadır.^[9]

Ampirik demokrasi teorisi

Bu teoriye göre demokrasi, halkın tamamını değil olabildiğince büyük kısmını memnun etmeye çalışır. Amacı herkes değil mümkün olduğunca çok kişiyi memnun etmektir. Dolayısıyla gerçek hayatta uygulanması en mümkün teoridir. **Robert Dahl**, bu teoriye göre dizayn edilmiş olan demokrasilere "**poliarsi**" der. Bir demokratik devletin demokratik bir poliarsi olup olmadığını belirleyen kistalar şunlardır:

- Üst düzey siyasî makamları kullanacak kişiler (Cumhurbaşkanı, başbakan, bakanlar vb.) seçim yoluyla belirlenir.
- Seçimler belirli aralıklarla, kesintisizce yapılır.
- Muhalefet partilerine iktidarı ele geçirme olanağı sağlanır. (Örneğin seçim barajı düşük tutulur veya aynı cumhurbaşkanının üst üste seçilmesi yasaklanır.)
- Tek parti yönetimi yoktur. Birden fazla parti kurulmasına izin verilir.
- Temel insan hakları anayasa ile güvence altına alınmıştır.
- Seçimler serbesttir; hiçbir seçmen oy kullanıp kullanmamak konusunda zorlanmaz.

Robert Dahl, bu şartları sağlamayan devletleri demokratik saymaz.^[9]

Yorum

Normatif Demokrasi ideal olarak sunulmakta ise, alınan kararlar halkın tümünü memnun etmesi değil, bireyin mutluluğu temelinde olursa, olası olacağı algısı kaçırılmaktadır.

Ampirik Demokrasi toplumun çoğunluğunu memnun etmek amacı ile olunca, o zaman bir tür dikta rejimi olmaktadır, zayıf ve yaşam hakkı bile tanınmayacak bir sınıf ortaya çıkabilmektedir.

Seçim: Seçim ile demokrasinin değil, çoğunluğun gücü oluşmakta ve azınlığın ezilmesi gündeme gelmektedir. Yasama ve Yürütme ekseriyetin elinde olduğu için, hukuk haklara uyma değil, toplum kararına uyma (jüri sistematiği) modeline benzer yapı gelişecektir.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Characteristics**

No consensus exists on how to define democracy, but **legal equality**, **political freedom** and **rule of law** have been identified as important characteristics.^{[13][14]} These principles are reflected in all eligible citizens being **equal before the law** and having equal access to legislative processes.^[citation needed] For example, in a **representative democracy**, every vote has equal weight, no unreasonable restrictions can apply to anyone seeking to become a representative,^[according to whom?] and the freedom of its eligible citizens is secured by legitimised rights and liberties which are typically protected by a **constitution**.^{[15][16]} Other uses of "democracy" include that of **direct democracy**.

One theory holds that democracy requires three fundamental principles: upward control (sovereignty residing at the lowest levels of authority), political equality, and social norms by which individuals and institutions only consider acceptable acts that reflect the first two principles of upward control and political equality.^[17]

The term "democracy" is sometimes used as shorthand for **liberal democracy**, which is a variant of representative democracy that may include elements such as **political pluralism**; equality before the law; the **right to petition** elected officials for redress of grievances; **due process**; **civil liberties**; **human rights**; and elements of **civil society** outside the government.^[citation needed] **Roger Scruton** argues that democracy alone cannot provide personal and political freedom unless the institutions of **civil society** are also present.^[18]

In some countries, notably in the **United Kingdom** which originated the **Westminster system**, the dominant principle is that of **parliamentary sovereignty**, while maintaining **judicial independence**.^{[19][20]} In the **United States**, **separation of powers** is often cited as a central attribute. In **India**, parliamentary sovereignty is subject to the **Constitution of India**

which includes [judicial review](#).^[24] Though the term "democracy" is typically used in the context of a [political state](#), the principles also are applicable to private [organisations](#). There are many decision making methods used in democracies, but [majority rule](#) is the dominant form. Without compensation, like legal protections of individual or group rights, [political minorities](#) can be oppressed by the "[tyranny of the majority](#)". Majority rule is a competitive approach, opposed to [consensus democracy](#), creating the need that [elections](#), and generally [deliberation](#), are substantively and procedurally "fair," i.e., [just](#) and [equitable](#). In some countries, [freedom of political expression](#), [freedom of speech](#), [freedom of the press](#), and [internet democracy](#) are considered important to ensure that voters are well informed, enabling them to vote according to their own interests.^{[24][25]} It has also been suggested that a basic feature of democracy is the capacity of all voters to participate freely and fully in the life of their society.^[24] With its emphasis on notions of [social contract](#) and the collective will of all the voters, democracy can also be characterised as a form of political [collectivism](#) because it is defined as a form of government in which all eligible citizens have an equal say in lawmaking.^[25] While representative democracy is sometimes equated with the republican form of government, the term "[republic](#)" classically has encompassed both democracies and [aristocracies](#).^{[26][27]} Many democracies are [constitutional monarchies](#), such as the [United Kingdom](#).

Yorum

Demokrasinin karakteristikleri olarak tanımlamaların, Suriye ve diğer göçmen durumuna düşmüş olan insanları kapsamadığı, bunları yapanların demokrat olarak nitelendirildiği, çünkü yönetime baş kaldırdıkları ifade edilmektedir. Gerçekte ise, yönetim ekseriyeti kaybedince, muhalifleri öldürmekte ve kovmaktadırlar.

Liberal demokraside serbest ekonomik ve diğer sosyal yapılar olmakta, ancak güçlü olan ve sermayedarların lehine işlemektedir. Sosyal devlet yapısı olmaz ise tam bir ezilme boyutundan söz edilebilir. İşleyiş açısından bunları sağlamak; isteğe göre yapılanmak, birey hakkı, insan hakları gibi faktörlerin sosyal olarak gerçekleşmesi ile olanaklı olduğu vurgusu yapılmaktadır. Buna karşın, birey veya grupların haklarının korunması, ekseriyet tarafından zorla da olsa, tolere edilecek haklar ile geçiştirildiği, bu açıdan basın ve internet yolu ile bireylerin bilgilensinin önemi belirtilmektedir. Buna karşın, internet kanalı ile yalan, yanlış haberler, yolsuzluk ve diğer yaklaşımlara itirazlar ve mahkeme ile yalan olduğu ispat edilse bile geçen 1-2 hafta veya ay içinde topluma yaygınlaşmaktadır. Bu açıdan seçime aylar kala, karalama kampanyaları ile yönetim değiştirme olanağı oluşmaktadır. "Sizler Tarım kültüründe olan birisine oy veremezsiniz, çünkü siz şehirlisiniz, Endüstri Kültüründesiniz" yaklaşımı ve benzer durumlar sıklıkla gözlenmektedir.

Bir başka açıdan da İskoçya Avrupa Birliğinde kalmak isterken, İngiltere çıkmak istemiş ve oylamada çıkma kararı çıkmıştır, ancak İskoçya'da ekseriyet kalalım demiştir. Bu bir paradoks yaratmaktadır. Benzer durum İspanya'da ayrılıkçılar ile devleti elinde bulunduranlar arasında görülmektedir.

Bir başka ifade de "bizleri ekseriyet olan üniversite diploması olmayanlar mı idare edecek, fakirler mi idare edecek, onlar ne bilebilir" yaklaşımıdır. Demokrasi ancak elitlerin işidir yaklaşımı gözlenmektedir.

Demokrasi⁴

Demokrasi tarihçesi

Antik dönem

Demokrasi ilk olarak [Eski Yunanistan](#)'da, şehir devletlerinde uygulandı. Demokrasiye çok yakın olan bu sistem Atina demokrasisi olarak da anılır. Teoride bütün yurttaşlar mecliste oy verme ve fikrini söyleme hakkına sahipti fakat o günün koşullarına göre kadınlar, köleler ve o şehir devletinde doğmamış olanlar (metikler, yerleşik yabancılar) bu haklara sahip değildi. Bu sistemin en güçlü uygulayıcısı olarak [Atina](#)'yı ele alırsak: M.Ö. 4. yüzyılda nüfusun 250.000-300.000 arasında olduğu tahmin edilir. Bu nüfusun 100.000'i Atina vatandaşı ve Atina vatandaşları arasında da sadece 30.000'inin oy verme hakkına sahip yetişkin erkek nüfusu bulunduğu tahmin edilir.^[10]

[Roma İmparatorluğu](#) döneminde uygulanan devlet sistemi, [temsili demokrasiye](#) yakın bir nitelik taşımaktaydı. Demokratik haklar genellikle sosyal sınıf ayrımına göre şekillenirdi ve güç elitlerin elindeydi.^[11] Bununla beraber, Eski [Hindistan](#)'da bazı bölgelerde uygulanan sistemler de temsili demokrasiye benzetilir. Roma İmparatorluğu ile paralel olarak, kast sisteminin varlığı, *gücün* varlıklı ve asil bir azınlığın elinde olduğu söylenebilir.^[12]

Yorum

300 bin olduğu bir toplumda 30 bin kişinin oy kullanması, demokratik olduğu söylenemez, sadece seçim olduğu belirtilebilir. Kast sistematığı ile asil denilen bir zengin grubun hakimiyeti söz konusudur.

Bir örnek verilecek olursa, Neron, Roma'da yeniden yapılanma yapmak istediği alanı çevirip, insan dahil tüm her şeyi yakmıştır. Bu toplumun hakkı yok olup, sorun yaratmaması için toptan imha edilmişler ve yeni yapılanma yapılmıştır.

Demokrasi⁴

Orta çağ

Orta çağda demokrasinin gelişme süreci içindeki en büyük olay İngiltere'de kralın yetkilerini din adamları ve halk adına sınırlayan [Magna Carta Libertatum](#)'un (Büyük sözleşme) imzalanmasıdır. Bu belge doğrultusunda ilk seçimler 1265 yılında yapılmıştır. Fakat bu seçimlere, yapılan kısıtlamalar sebebiyle halkın çok az bir bölümü katılabiliyordu. Birçok ülkede devlet yönetiminde zaman zaman demokrasiye benzer uygulamalar yapılmıştır. Örneğin [İtalyan şehir devletlerinde](#), [İskandinav ülkelerinde](#), [İrlanda](#)'da ve değişik ülkelerde bulunan küçük otonom bölgelerde demokrasinin prensiplerinden seçim yapılması, meclis oluşturulması gibi uygulamalar oluyordu. Fakat hepsinde demokrasiye katılım erkek olma, belli miktarda vergi verme gibi standartlarla kısıtlanıyordu.

Yorum

Magna Carta'dan söz edilmekte, ancak imzalayan İngiliz Kralı tarafından, tüm imzalayanları öldürme girişimine girmesini engellememiştir, kendisi başarısız olmuş ise de ortak düşmana karşı birleşmede sıkıntılar belirgindir. Sonuçta seçim, az bir azınlığın hakkı olduğu anlaşılmaktadır.

Selçuk ve Osmanlı yönetimindeki idareden söz eden olmadığı görülmektedir. Hazine sultan adına toplanır, ama sultanın kullanma yetkisi yoktur. Bacılar sistemi, sosyal yardımlaşma, medrese eğitimi sağlayan, gazacılar mühendislik hizmetlerini, ticaret için genellikle azami ücret ve mübadele için danışman olan tüccarlar ve hamam, yıkama, ocaklar ortak işletim olup, devlet veya imce usulü ile yapılmakta idi. Kısaca devlet, kamu malı olarak kullanılmakta idi.

Demokrasi⁴

18. ve 19. yüzyıllar

18. ve 19. yüzyıllarda demokrasi, [Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi](#) ve Fransız [İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi](#) ile hızla yükselen bir değer haline gelmiştir. Bu yüzyıllardan önce demokrasi büyük devletlere değil, sadece küçük topluluklara uyan bir hükümet şekli olarak anılıyor ve esas itibarıyla doğrudan demokrasi olarak tanımlanıyordu.^[13] ABD'nin kurulmasını sağlayanların oluşturduğu sistem ilk liberal demokrasi olarak tanımlanabilir.^[14] 1788 yılında kabul edilen Amerikan anayasası hükümetlerin seçimlerle kurulmasını ve insan hak ve özgürlüklerinin korunmasını sağlıyordu. Bundan daha önce de koloni döneminde Kuzey Amerika'daki [kolonilerin](#) birçoğu demokratik özellikler taşıyordu. Koloniden koloniyeye farklılaşmakla beraber, hepsinde belli miktarda vergi veren veya istenen bazı sıfatları karşılayabilen beyaz erkeklerin seçme hakları vardı.^[15] [Amerikan İç Savaşı](#)'nın ardından 1860'larda yapılan değişikliklerle kölelere özgürlük sağlandı ve demokrasinin temel ilkelerinden biri olan oy verme hakkı [On Beşinci Anayasa Değişikliği](#) ile tanındı.^{[16][17]} ancak güney eyaletlerinde siyahlar 1960'lara kadar oy verme hakkını kullanamamışlardır.^[18]

1789 [Fransız Devrimi](#)'nde ise bir anayasa hazırlanarak iktidar halkın seçeceği bir parlamento ile kral arasında paylaştırıldı.^[19] Ulusal Konvansiyon hükümeti genel oy ve iki dereceli bir seçimle iş başına geldi.^[19] Fakat ilerleyen yıllarda [Napolyon](#)'un başa geçmesiyle demokrasiden oldukça uzaklaştı.

Yorum

Amerika'da kadınların mahkemelerde eşit olarak haklarının sağlanması, 1970 yıllarına yakın zamanda olmuştur. Kadın toplumda çalışabilmekte ancak söz sahibi olamamakta idi.

Demokrasi⁴

20. yüzyıl

20. yüzyılda demokrasi hızlı bir değişim ve gelişme göstermiştir. Yüzyılın başlarında, [I. Dünya Savaşı](#)'nın sonunda [Avusturya-Macaristan İmparatorluğu](#) ve [Osmanlı İmparatorluğunun](#) yıkılmasıyla birçok yeni devlet ortaya çıktı ve bu yeni ülkelerin devlet yönetimi genellikle, o döneme göre demokratik sayılabilecek yöntemlere sahipti. 1929 yılında ortaya çıkan [Büyük Buhran](#) döneminde [Avrupa](#), [Latin Amerika](#) ve [Asya](#)'da birçok ülkede diktatörler ortaya çıktı. [İspanya](#), [İtalya](#), [Almanya](#) ve [Portekiz](#)'de [faşist](#) diktatörlükler ortaya çıkmışken, [Baltık](#) ve [Balkan](#) ülkelerinde, [Küba](#), [Brezilya](#), [Japonya](#) ve [Sovyet Rusya](#)'da demokratik olmayan yönetimler iktidara geldi. Bu sebeple 1930'lar [Diktatörler çağı](#) olarak nitelendirilir.^[20]

[II. Dünya Savaşı](#)'ndan sonra sömürgecilik anlayışı son buldu ve tekrar birçok bağımsız ülke ortaya çıktı. Demokratikleşme hareketleri [Batı Avrupa](#)'da yoğunlaştı. Almanya ve Japonya'da diktatörlükler son buldu, silahlanma politikası yerine, II. Dünya Savaşı sonunda imzalanan anlaşmaların da etkisiyle refah devleti olma amacını güttüler.

20. yüzyıldaki en büyük çekişmelerden biri de demokratik olmayan [Sovyet Bloğu](#) ülkeleriyle Batı demokrasileri arasında gerçekleşen [Soğuk Savaş](#)'tı. Komünizmi yaymaya çalışan Sovyet Rusya ile diğer demokrasi çeşitleri arasında sınırlı liberal demokrasiyi yaymaya çalışan [ABD](#) liderliğindeki batı grubu arasındaki çekişme 1989 yılında son bulmuştur. [Francis Fukuyama](#) [Tarihin Sonu](#) adlı makalesinde, Soğuk Savaşın bitmesiyle liberal demokrasinin tüm dünyada yayılacağı haberi verir. Nitekim bu [demokratikleşme](#) süreci, yakın dönemdeki [Gürcistan](#)'daki [Gül Devrimi](#), [Ukrayna](#)'daki [Turuncu Devrimi](#) ile devam etmektedir.

Yorum

20. Yüzyılda imparatorlukların yıkılması, millet ve ulus devletleri yapısından kaynaklanan, bizim olsun, kendimizin olsun yaklaşımı egemen olmuştur. Ancak, be egemenlikte tek bir grup

olduğumuza karşın, diğerleri öteki olduğuna göre, demokratik denilen, seçimle iş başına gelenler sonra savaş çıkararak boyuta gelmişlerdir. Kendi ülkesi tek yapıda olmuş, diğerlerini de ele geçirmişler, sonra tam hakimiyet sorunu olunca başarısız olmuşlardır. İlk kutuplu yapıda da Yüksek Teknoloji bu yapıyı yıkmış olsa da, egemenliğin bu sefer, farklı gerekçelerle devamlılığını sürdürmektedirler. Terörist dedikleri gruplar ile petrol ve diğer zenginlikler üzerinde olup, bu değerleri çok ucuz sömürmekte, karşılığında verdikleri silah ile ölüm ve nüfus ve ekonomik güçleri, tarihsel bina ve evleri yok edilip yıkılmaktadır. Birleşmiş Milletlerde de 5 daimî üye vetosu ile etkinlik, önlem olmamaktadır. Gerekçe bu ülkelere demokrasi götürmek olup, başa diktatörler yerleştirmektedirler.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **History**

Historically, democracies and republics have been rare.^[29] Republican theorists linked democracy to small size: as political units grew in size, the likelihood increased that the government would turn despotic.^{[29][30]} At the same time, small political units were vulnerable to conquest.^[29] [Montesquieu](#) wrote, "If a republic be small, it is destroyed by a foreign force; if it be large, it is ruined by an internal imperfection."^[31] According to Johns Hopkins University political scientist [Daniel Deudney](#), the creation of the United States, with its large size and its system of checks and balances, was a solution to the dual problems of size.^[29]

Historic origins and proto-democratic societies

Retrospectively different polity, outside of declared democracies, have been described as proto-democratic

Ancient origins

The term "democracy" first appeared in ancient Greek political and philosophical thought in the city-state of [Athens](#) during [classical antiquity](#).^{[32][33]} The word comes from *demos*, "common people" and *kratos*, "strength".^[34] Led by [Cleisthenes](#), Athenians established what is generally held as the first democracy in 508–507 BC. Cleisthenes is referred to as "the father of [Athenian democracy](#)".^[35]

Athenian democracy took the form of a direct democracy, and it had two distinguishing features: the [random selection](#) of ordinary citizens to fill the few existing government administrative and judicial offices,^[36] and a legislative assembly consisting of all Athenian citizens.^[37] All eligible citizens were allowed to speak and vote in the assembly, which set the laws of the city state. However, Athenian citizenship excluded women, slaves, foreigners (*μέτοικοι* / *métōikoi*), non-landowners, and men under 20 years of age.^{[38][39][40][41]} The exclusion of large parts of the population from the citizen body is closely related to the ancient understanding of citizenship. In most of antiquity the benefit of citizenship was tied to the obligation to fight war campaigns.^[39]

Athenian democracy was not only *direct* in the sense that decisions were made by the assembled people, but also the *most direct* in the sense that the people through the assembly, boule and courts of law controlled the entire political process and a large proportion of citizens were involved constantly in the public business.^[40] Even though the rights of the individual were not secured by the Athenian constitution in the modern sense (the ancient Greeks had no word for "rights"^[42]), the Athenians enjoyed their liberties not in opposition to the government but by living in a city that was not subject to another power and by not being subjects themselves to the rule of another person.^[42]

[Range voting](#) appeared in [Sparta](#) as early as 700 BC. The [Apella](#) was an assembly of the people, held once a month, in which every male citizen of at least 30 years of age could participate. In the Apella, Spartans elected leaders and cast votes by range voting and shouting. [Aristotle](#) called this "childish", as compared with the stone voting ballots used by the Athenians. Sparta adopted it because of its simplicity, and to prevent any bias voting, buying, or cheating that was predominant in the early democratic elections.^{[43][44]}

Even though the [Roman Republic](#) contributed significantly to many aspects of democracy, only a minority of Romans were citizens with votes in elections for representatives. The votes of the powerful were given more weight through a system of [cerrymandering](#), so most high officials, including members of the [Senate](#), came from a few wealthy and noble families.^[45] In addition, the Roman Republic was the first government in the western world to have a [Republic](#) as a nation-state, although it didn't have much of a democracy. The Roman model of governance inspired many political thinkers over the centuries,^[46] and today's modern representative democracies imitate more the Roman than the Greek models because it was a state in which supreme power was held by the people and their elected representatives, and which had an elected or nominated leader.^[47] Other cultures, such as the [Iroquois](#) Nation in the Americas between around 1450 and 1600 AD also developed a form of democratic society before they came in contact with the Europeans. This indicates that forms of democracy may have been invented in other societies around the world.

Middle Ages

During the [Middle Ages](#), there were various systems involving elections or assemblies, although often only involving a small part of the population. These included:

- the [Things](#) of [Scandinavia](#), The [1061 Papal election](#), the [Althing](#) in [Iceland](#),^{[48][49]} the [Løgting](#) in the [Faeroe Islands](#), [Papal conclaves](#), [Elections of Bishops](#), Abbots, Abbesses carried on, and evolved from their classical roots. the [election of Uthman](#) in the [Rashidun Caliphate](#), the South Indian Kingdom of the [Chola](#) in the state of [Tamil Nadu](#) in the [Indian Subcontinent](#) had an electoral system at 920 A.D., about 1100 years ago,^[50] [Carantania](#), old [Slavic/Slovenian](#) principality, the Ducal Inauguration from 7th to 15th century, the upper-caste election of the [Gopala](#) in the [Bengal](#) region of the [Indian Subcontinent](#), the [Holy Roman Empire](#)'s [Hoftag](#) and [Imperial Diets](#) (mostly Nobles and Clergy but 100 Free Cities were included), [Frisia](#) in the 10th–15th Century (Weight of vote based on landownership) including the peasant republic of the [Dithmarschen](#), the [Polish–Lithuanian Commonwealth](#) (10% of population), certain [medieval Italian](#) city-states such as [Venice](#), [Genoa](#), [Florence](#), [Pisa](#), [Lucca](#), [Amalfi](#), [Siena](#) and [San Marino](#), the 200+ Royal and [Imperial Free Cities](#) of Central and Northern Europe, including [Strasbourg](#), [Cologne](#), [Frankfurt](#), [Lübeck](#), [Hamburg](#), [Bremen](#), [Nuremberg](#), [Bruges](#), [Ghent](#), [Augsburg](#), [Amsterdam](#), [Prague](#), [Krakow](#), and [Gdansk](#), organized under [Stadtrecht](#) or German Town

Law, the [Hanseatic League](#), the various permanent town leagues or [Städtebund](#) such as the [Lusatian League](#), the [Decapole](#), and the [Pentapolitana](#), the [Republic of Ragusa](#) (now Dubrovnik) on the Dalmatian coast in what is today Croatia, the free pirate groups of the Baltic such as the [Victual Brothers](#), the [Cortes of León](#), the [tuatha](#) system in early medieval Ireland, the [Veche](#) in [Novgorod](#) and [Pskov Republics](#) of medieval Russia, [The States](#) in [Tirol](#) and the [Old Swiss Confederacy](#) in [Switzerland](#), the autonomous merchant city of [Sakai](#) in the 16th century in Japan, Volta-Nigeric societies such as [Iqbo](#), the Mekhk-Khel system of the [Nakh peoples](#) of the North Caucasus, by which representatives to the Council of Elders for each [teip](#) (clan) were popularly elected by that teip's members. The 10th Sikh [Guru Gobind Singh](#) ji (Nanak X) established the world's first Sikh democratic republic state ending the aristocracy on day of 1st Vasakh 1699 and Gurbani as sole constitution of this Sikh republic on the Indian subcontinent.^[citation needed]

Most regions in medieval Europe were ruled by clergy or feudal lords. The [Kouroukan Fouga](#) divided the [Mali Empire](#) into ruling clans (lineages) that were represented at a great assembly called the [Gbara](#). However, the charter made Mali more similar to a [constitutional monarchy](#) than a [democratic republic](#). The [Parliament of England](#) had its roots in the restrictions on the power of kings written into [Magna Carta](#) (1215), which explicitly protected certain rights of the King's subjects and implicitly supported what became the English writ of [habeas corpus](#), safeguarding individual freedom against unlawful imprisonment with right to appeal.^{[51][52]} The first representative national assembly in [England](#) was [Simon de Montfort's Parliament](#) in 1265.^{[53][54]} The emergence of [petitioning](#) is some of the earliest evidence of parliament being used as a forum to address the general grievances of ordinary people. However, the power to call parliament remained at the pleasure of the monarch.^[55] Studies have linked the emergence of parliamentary institutions in Europe during the medieval period to urban agglomeration and the creation of new classes, such as artisans,^[56] as well as the presence of nobility and religious elites.^[57] Scholars have also linked the emergence of representative government to Europe's relative political fragmentation.^[58] New York University political scientist David Stasavage links the fragmentation of Europe, and its subsequent democratization, to the manner in which the Roman Empire collapsed: Roman territory was conquered by small fragmented groups of Germanic tribes, thus leading to the creation of small political units where rulers were relatively weak and needed the consent of the governed to ward off foreign threats.^[59]

Modern era

Early modern period

In 17th century England, there was [renewed interest in Magna Carta](#).^[60] The Parliament of England passed the [Petition of Right](#) in 1628 which established certain liberties for subjects. The [English Civil War](#) (1642–1651) was fought between the King and an oligarchic but elected Parliament,^{[61][62]} during which the idea of a political party took form with groups debating rights to political representation during the [Putney Debates](#) of 1647.^[63] Subsequently, the [Protectorate](#) (1653–59) and the [English Restoration](#) (1660) restored more autocratic rule, although Parliament passed the [Habeas Corpus Act](#) in 1679 which strengthened the convention that forbade detention lacking sufficient cause or evidence. After the [Glorious Revolution](#) of 1688, the [Bill of Rights](#) was enacted in 1689 which codified certain rights and liberties and is still in effect. The Bill set out the requirement for regular elections, rules for freedom of speech in Parliament and limited the power of the monarch, ensuring that, unlike much of Europe at the time, [royal absolutism](#) would not prevail.^{[64][65]} Economic historians [Douglass North](#) and [Barry Weingast](#) have characterized the institutions implemented in the Glorious Revolution as a resounding success in terms of restraining the government and ensuring protection for property rights.^[66]

In the Cossack republics of Ukraine in the 16th and 17th centuries, the [Cossack Hetmanate](#) and [Zaporizhian Sich](#), the holder of the highest post of [Hetman](#) was elected by the representatives from the country's districts.

In North America, representative government began in [Jamestown, Virginia](#), with the election of the [House of Burgesses](#) (forerunner of the [Virginia General Assembly](#)) in 1619. English Puritans who migrated from 1620 established colonies in New England whose local governance was democratic and which contributed to the democratic development of the [United States](#);^[67] although these local assemblies had some small amounts of devolved power, the ultimate authority was held by the Crown and the English Parliament. The [Puritans](#) ([Pilgrim Fathers](#)), [Baptists](#), and [Quakers](#) who founded these colonies applied the democratic organisation of their congregations also to the administration of their communities in worldly matters.^{[68][69][70]}

18th and 19th centuries

The [first Parliament of Great Britain](#) was established in 1707, after the merger of the [Kingdom of England](#) and the [Kingdom of Scotland](#) under the [Acts of Union](#). Although the monarch increasingly became a [figurehead](#),^[71] only a small minority actually had a voice; Parliament was elected by only a few percent of the population (less than 3% as late as 1780).^[72] During the [Age of Liberty](#) in Sweden (1718–1772), [civil rights](#) were expanded and power shifted from the monarch to parliament. The taxed peasantry was represented in parliament, although with little influence, but commoners without taxed property had no suffrage.

The creation of the short-lived [Corsican Republic](#) in 1755 marked the first nation in modern history to adopt a democratic constitution (all men and women above age of 25 could vote^[73]). This [Corsican Constitution](#) was the first based on [Enlightenment](#) principles and included [female suffrage](#), something that was not granted in most other democracies until the 20th century.

In the [American colonial period before 1776](#), and for some time after, often only adult white male property owners could vote; enslaved Africans, most free black people and most women were not extended the franchise. This changed state by state, beginning with the republican State of New Connecticut, soon after called [Vermont](#), which, on declaring independence of Great Britain in 1777, adopted a constitution modelled on Pennsylvania's with citizenship and democratic suffrage for males with or without property, and went on to abolish slavery.^[74] On the [American frontier](#), democracy became a way of life, with more widespread social, economic and political equality.^[75] Although not described as a democracy by the [founding fathers](#),^[76] they shared a determination to root the American experiment in the principles of natural freedom and equality.^[77]

The [American Revolution](#) led to the adoption of the [United States Constitution](#) in 1787, the oldest surviving, still active, governmental [codified constitution](#). The Constitution provided for an elected government and protected civil rights and liberties for some, but did not end [slavery](#) nor extend [voting rights in the United States](#), instead leaving the issue of suffrage to the individual states.^[78] Generally, suffrage was limited to white male property owners and taxpayers,^[79] of whom between 60% and 90% were eligible to vote by the end of the 1780s.^[80] The [Bill of Rights](#) in 1791 set limits on

government power to protect personal freedoms but had little impact on judgements by the courts for the first 130 years after ratification.^[81]

The Polish Constitution of 3 May 1791 (Polish: Konstytucja Trzeciego Maja) is called "the first constitution of its kind in Europe" by historian Norman Davies. Short lived due to Russian, German, Austrian aggression, It was instituted by the Government Act (Polish: Ustawa rządowa) adopted on that date by the Sejm (parliament) of the Polish-Lithuanian Commonwealth.^{[83][84]} (Polish: Ustawa Rządowa, "Governance Act"), was a [constitution](#) adopted by the [Great Sejm](#) ("Four-Year Sejm", meeting in 1788–92) for the [Polish–Lithuanian Commonwealth](#), a [dual monarchy](#) comprising the [Crown of the Kingdom of Poland](#) and the [Grand Duchy of Lithuania](#). The Constitution was designed to correct the Commonwealth's political flaws and had been preceded by a period of agitation for—and gradual introduction of—reforms, beginning with the [Convocation Sejm of 1764](#) and the consequent [election](#) that year of [Stanisław August Poniatowski](#) as the Commonwealth's last king.

The Constitution sought to implement a more effective [constitutional monarchy](#), introduced political equality between townspeople and nobility, and placed the peasants under the protection of the government, mitigating the worst abuses of [serfdom](#). It banned pernicious parliamentary institutions such as the [liberum veto](#), which had put the Sejm at the mercy of any single deputy, who could veto and thus undo all the legislation that had been adopted by that Sejm. The Commonwealth's neighbours reacted with hostility to the adoption of the Constitution. [King Frederick William II](#) broke [Prussia's](#) alliance with the Polish-Lithuanian Commonwealth and joined with [Catherine the Great's Imperial Russia](#) and the [Targowica Confederation](#) of anti-reform Polish magnates to defeat the Commonwealth in the [Polish–Russian War of 1792](#).

The 1791 Constitution was in force for less than 19 months.^{[85][86]} It was declared null and void by the [Grodno Sejm](#) that met in 1793.^{[83][84]} though the Sejm's legal power to do so was questionable.^[86] The [Second](#) and [Third Partitions](#) of Poland (1793, 1795) ultimately ended Poland's sovereign existence until the close of [World War I](#) in 1918. Over those 123 years, the 1791 Constitution helped keep alive Polish aspirations for the eventual restoration of the country's sovereignty. In the words of two of its principal authors, [Ignacy Potocki](#) and [Hugo Kołłątaj](#), the 1791 Constitution was "the last will and testament of the expiring Homeland."^[84]

The Constitution of 3 May 1791 combined a [monarchic republic](#) with a clear division of executive, legislative, and judiciary powers. It is generally considered Europe's first, and the world's second, modern written national constitution, after the [United States Constitution](#) that had come into force in 1789.^{[86][87]}

In 1789, [Revolutionary France](#) adopted the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) and, although short-lived, the [National Convention](#) was elected by all men in 1792.^[89] However, in the early 19th century, little of democracy—as theory, practice, or even as word—remained in the North Atlantic world.^[90]

During this period, [slavery](#) remained a social and economic institution in places around the world. This was particularly the case in the [United States](#), and especially in the last fifteen [slave states](#) that kept slavery legal in the American South until the [Civil War](#). A variety of organisations were established advocating the movement of black people from the United States to locations where they would enjoy greater freedom and equality.

The United Kingdom's [Slave Trade Act 1807](#) banned the trade across the [British Empire](#), which was [enforced internationally](#) by the Royal Navy under treaties Britain negotiated with other nations.^[91] As the voting franchise in the U.K. was increased, it also was made more uniform in a series of reforms beginning with the [Reform Act 1832](#), although the United Kingdom did not manage to become a complete democracy well into the [20th century](#). In 1833, the United Kingdom passed the [Slavery Abolition Act](#) which took effect across the British Empire.

[Universal male suffrage](#) was established in [France](#) in March 1848 in the wake of the [French Revolution of 1848](#).^[92] In 1848, several [revolutions broke out in Europe](#) as rulers were confronted with popular demands for liberal constitutions and more democratic government.^[93]

In the [1860 United States Census](#), the slave population in the United States had grown to four million,^[94] and in [Reconstruction](#) after the Civil War (late 1860s), the newly [freed slaves](#) became citizens with a nominal right to vote for men. Full enfranchisement of citizens was not secured until after the [Civil Rights Movement](#) gained passage by the United States Congress of the [Voting Rights Act of 1965](#).^{[95][96]}

In 1876 the Ottoman Empire transitioned from an absolute monarchy to a constitutional one, and held two elections the next year to elect members to her newly formed parliament.^[97] Provisional Electoral Regulations were issued on 29 October 1876, stating that the elected members of the Provincial Administrative Councils would elect members to the first [Parliament](#). On 24 December a new constitution was promulgated, which provided for a [bicameral](#) Parliament with a [Senate](#) appointed by [the Sultan](#) and a popularly elected [Chamber of Deputies](#). Only men above the age of 30 who were competent in [Turkish](#) and had full civil rights were allowed to stand for election. Reasons for disqualification included holding dual citizenship, being employed by a foreign government, being bankrupt, employed as a servant, or having "notoriety for ill deeds". Full universal suffrage was achieved in 1934.

20th and 21st centuries

20th-century transitions to liberal democracy have come in successive "waves of democracy", variously resulting from wars, revolutions, [decolonisation](#), and religious and economic circumstances.^[98] Global waves of "democratic regression" reversing democratization, have also occurred in the 1920s and 30s, in the 1960s and 1970s, and in the 2010s.^{[99][100]}

[World War I](#) and the dissolution of the [Ottoman](#) and [Austro-Hungarian](#) empires resulted in the creation of new nation-states from Europe, most of them at least nominally democratic.

In the 1920s democracy flourished and [women's suffrage](#) advanced, but the [Great Depression](#) brought disenchantment and most of the countries of Europe, Latin America, and Asia turned to strong-man rule or dictatorships. [Fascism](#) and dictatorships flourished in [Nazi Germany](#), [Italy](#), [Spain](#) and [Portugal](#), as well as non-democratic governments in the [Balkans](#), the [Balkans](#), [Brazil](#), [Cuba](#), [China](#), and [Japan](#), among others.^[101]

[World War II](#) brought a definitive reversal of this trend in western Europe. The [democratisation](#) of the [American](#), [British](#), and [French sectors of occupied Germany](#) (disputed^[102]), Austria, Italy, and the [occupied Japan](#) served as a model for the later theory of [government change](#). However, most of [Eastern Europe](#), including the [Soviet sector of Germany](#) fell into the non-democratic [Soviet bloc](#).

The war was followed by [decolonisation](#), and again most of the new independent states had nominally democratic constitutions. India emerged as the world's largest democracy and continues to be so.^[103] Countries that were once part of the [British Empire](#) often adopted the British [Westminster system](#).^{[104][105]}

By 1960, the vast majority of country-states were nominally democracies, although most of the world's populations lived in nations that experienced sham elections, and other forms of subterfuge (particularly in "[Communist nations](#)" and the former colonies.)

A subsequent wave of [democratisation](#) brought substantial gains toward true liberal democracy for many nations. [Spain](#), [Portugal](#) (1974), and several of the military dictatorships in South America returned to civilian rule in the late 1970s and early 1980s ([Argentina in 1983](#), [Bolivia](#), [Uruguay in 1984](#), [Brazil in 1985](#), and [Chile in the early 1990s](#)). This was followed by nations in [East](#) and [South Asia](#) by the mid-to-late 1980s.

Economic malaise in the 1980s, along with resentment of Soviet oppression, contributed to the [collapse of the Soviet Union](#), the associated end of the [Cold War](#), and the democratisation and [liberalisation](#) of the former [Eastern bloc](#) countries. The most successful of the new democracies were those geographically and culturally closest to western Europe, and they are now members or candidate members of the [European Union](#). In 1986, after the toppling of the most prominent Asian dictatorship, the only democratic state of its kind at the time emerged in the [Philippines](#) with the rise of [Corazon Aquino](#), who would later be known as the Mother of Asian Democracy.

The liberal trend spread to some nations in Africa in the 1990s, most prominently in South Africa. Some recent examples of attempts of liberalisation include the [Indonesian Revolution of 1998](#), the [Bulldozer Revolution](#) in [Yugoslavia](#), the [Rose Revolution](#) in [Georgia](#), the [Orange Revolution](#) in Ukraine, the [Cedar Revolution](#) in Lebanon, the [Tulip Revolution](#) in [Kyrgyzstan](#), and the [Jasmine Revolution](#) in [Tunisia](#).

According to [Freedom House](#), in 2007 there were 123 electoral democracies (up from 40 in 1972).^[106] According to [World Forum on Democracy](#), electoral democracies now represent 120 of the 192 existing countries and constitute 58.2 percent of the world's population. At the same time liberal democracies i.e. countries Freedom House regards as free and respectful of basic human rights and the rule of law are 85 in number and represent 38 percent of the global population.^[107]

Most electoral democracies continue to exclude those younger than 18 from voting.^[108] The voting age has been lowered to 16 for national elections in a number of countries, including Brazil, Austria, Cuba, and Nicaragua. In California, a 2004 proposal to permit a quarter vote at 14 and a half vote at 16 was ultimately defeated. In 2008, the German parliament proposed but shelved a bill that would grant the vote to each citizen at birth, to be used by a parent until the child claims it for themselves.

In 2007 the [United Nations](#) declared 15 September the [International Day of Democracy](#).^[109]

According to Freedom House, starting in 2005, there have been eleven consecutive years in which declines in political rights and civil liberties throughout the world have outnumbered improvements.^[110] as [populist](#) and [nationalist](#) political forces have gained ground everywhere from Poland (under the [Law and Justice Party](#)) to the Philippines (under [Rodrigo Duterte](#)).^{[110][88]}

In a Freedom House report released in 2018, Democracy Scores for most countries declined for the 12th consecutive year.^[111] [The Christian Science Monitor](#) reported that [nationalist](#) and [populist](#) political ideologies were gaining ground, at the expense of [rule of law](#), in countries like Poland, Turkey and Hungary. For example, in Poland, the President appointed 27 new Supreme Court judges over objections from the [European Union](#). In Turkey, thousands of judges were removed from their positions following a [failed coup attempt](#) during a [government crackdown](#).^[112]

Yorum

Her Yaratıcı kavramı içinde olan toplumlarda, peygamberler yönetici değil, danışman, eğitici ve öğüt verici olarak görev almışlar, aynı zamanda da iletilen yazılı metin ile (Tevrat, İncil ve Kuran gibi Âdem Peygambere de iletilen metinler) yorumlama yapmışlardır. Her bireyin sorumluluğu kendine ait olduğu vurgusu da yapılmıştır. Kul hakkına uymanın temel ilke olduğu, buna karşı çıkanların zalim ve zulüm işledikleri vurgusu da vardır. Birey/kul hakkı söz konusu ise, toplumun görüşünün geçerli olmayacağı da vurgulanmıştır. Kısaca her birey bağımsızdır. Vurgu olarak (raina) herhangi bir şeyin kölesi olmamayı, çoban kabul etmemeleri, (unzurna) bilgilenip sorumluluk almaları belirtilmiştir. Buna karşın toplum daima diktanın çözüm olduğu, demokrasi de aralıklı dikta olması şeklinde bir dayatmaya gitmektedir.

Atinalılar MÖ508-507 yılında seçim yaptıkları belirtilmekte ve ilk başlangıç söylenmektedir. Ancak oy verenler seçilmiş kişilerdir.

Roma'da senatörler oy vermektedirler, ikili parlamenter sistemde de senatör olmak için toplumda seçici olması, sıklıkla akademik kişi olması ile, ekseriyet ile seçilmesi öngörülmektedir.

Yazılı ilk metin Magna Carta (1215) yılında belirtilirken, Muhammet Peygamberin Medine Yönetim esasları (622) dikkate alınmamaktadır. Magna Carta'dan sonra 1707 yılında ancak İngiliz Birliği oluşturulabilmiştir. 1718-1772 yılında da birey hakları, parlamento olarak ortaya konulmuş, Lortlar ve Avam Kamarası oluşturulmuştur.

Amerika'da sivil birey hakları hareketleri ile Kongre'de 1965 yılında zenci (Afrika Kökenli), beyaz (Kafkas Kökenli) eşitlik sağlanmıştır. Zenci/negro bir aşağılama olduğu için siyah (black) denilmiş, beyaz ise Anglosakson şekline dönmüştür.

Ülkemizde Tazminatla parlamento oluşması ile seçilmiş Türk oranı azınlıkta kalmış ve bir bakıma bağımsızlık, ulus devletlerin kurulması ile sonlanmıştır.

[Corazon Aquino](#) ilk seçilen bir başkan olmasına karşın, soykırım olarak tanımlanan bir boyut ile özellikle müslüman ve kıyı kesimindeki olan halkın, sınır ülkelerine kaçmasına neden olmuştur.

ÖZET OLARAK: Demokrasi eğer grupların etkinliği ile bir farklılık yaratılışa gittiği anda, bir parçalanma sürecine girmektedir. Her insanın Homo sapiens, sapiens türünden gelmesi ve 130-170 bin yıldır tüm Evrene yayılarak farklılaşması ile İnsan Haklarının emelinde, her birey bağımsız, bağlantısız, eşit ve kardeşlik bağı ile dedikten sonra, ancak eki getirerek bazı gruplara ek haklar tanınmamalıdır. Kadın, azınlık hakları değil, kadın; gebelik, doğum, emzirme durumunda özel hak kazanıyorsa, elbet bu sağlanmalı, kocasına da doğum ve bakım izni verilmelidir. Ayrıca bebek bakım ücretleri de eklenmelidir. Bu kadın hakkı gibi değil, annelik hakkı olarak bir işleve, işleme göre sağlanmalıdır.

3. Medine Sözleşmesi⁶

Wikipedia, özgür ansiklopedi

Medine Sözleşmesi veya diğer yaygın kullanımları ile **Medine Anayasası**, **Medine Vesilası**, **Medine İmtiyazı**, **Hicret** sonrasında İslam peygamberi **Muhammed** tarafından 622'de düzenlenmiştir. Sözleşme Muhammed ve **Müslümanları**, **Yahudileri** ve **Pağanları** da içine alacak şekilde **Yesrib** şehrinin (daha sonraki ismi **Medine**) önde gelen aşiret ve aileleri arasında resmi bir anlaşma oluşturmuştur.^{[1][2]} Sözleşme **Evs Kabilesi** ve **Hazrec Kabilesi** kabileleri arasındaki şiddetli iç çatışmalara bir son vermek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Medine'deki **Müslüman**, **Yahudi** ve **Pağan** toplulukları **Ummet** adı altında tek bir topluluk olarak toplamak için hepsinin payına düşen haklar ve sorumluluklar oluşturuldu.^[3] Siyasi birlik, toplumsal dayanışma, ortak savunma ve konferatif bir yapı öngörmüştür.^[4]

Yorum

622 yılında Muhammed, Medine ilinde resmi bir anlaşma yaparak, ilişkileri düzenlemiştir. Kabileler arasında çatışmayı önlemenin temel alındığı belirtilmekte, ancak kanımca bir birey hakkı temelinde bir yapının oluşmasıdır.

Peygamber öğüt verici, danışman ve uyarıcı olup, sorumluluk kişisel olarak, suçlu yine somut eyleme göre cezalandırılması, şüphe ve zan boyutu da kaldırılmıştır.

4. http://www.canaktan.org/hukuk/insan_haklari/islam-dunyasi/medine_sozlesmesi.htm⁷

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla:

1. Bu yazı Peygamber Muhammed tarafından Kureyşli ve Medinelî müminler, Müslümanlar, bunlara tabi olanlara sonradan iltilhak edenler ve onlarla beraber cihat edenler içindir.
2. İşte bunlar, diğer insanlardan ayrı bir ümmet oluştururlar.
3. Kureyş'den olan muhacirler, kendi aralarında adet olduğu üzere, kan diyetlerini ödemeye iştirak ederler. Onlar savaş esirlerinin kurtuluş fidyelerini müminler arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir.
4. Beni Avflar, kendi aralarında adet olduğu üzere, önceki şekiller altında kan diyetlerini ödemeye iştirak edeceklerdir. Müslümanların teşkil ettiği her zümre savaş esirlerinin kurtuluş fidyelerini müminler arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir.
- (aynı maddeler, Beni Haris, Beni Saide, Beni Cuşem, Beni Neccar, Beni Amr b.Avfv ve Beni Evsler için tekrarlanmıştır. Bu nedenle aynı tekrarı yazmadık.)
5. Müminler, kendi aralarında ağır mali mesuliyetler altında bulunan hiç kimseyi bu durumda bırakmayacaklar. Kurtuluş fidyelerini veya kan diyeti gibi borçlarını iyi ve makul bilinen esaslara göre vereceklerdir.
6. Hiçbir mümin diğer müminin mevlası (kendisi ile akdi kardeşlik ilişkisi kurulan kimse) ile onun aleyhine olacak bir anlaşma yapmayacaktır.
7. Takva sahibi müminler, kendi aralarında, mütecevize, haksız bir fiili tasarlayana, bir cürüme veya bir hakka tecavüze ya da müminler arasında bir karışıklık çıkarma kasdını taşıyan kimseye karşı olacaklar ve bu kimse onlardan birinin evladı bile olsa, hepsinin elleri onun aleyhine kalkacaktır.
8. Hiçbir mümin, bir kafir için, bir mümini öldüremez ve mümin aleyhine hiçbir kafire yardım edemez.
9. Allah'ın zimmeti (himaye ve teminatı) tektir. Müminlerin en ehemmiyetsizlerinden birinin himayesi, onların hepsi için bağlayıcı bir hüküm ifade eder. Zira müminler, diğer insanlardan ayrı olarak birbirlerinin mevlası (dostu) durumundadır.
10. Yahudilerden bize tabi olanlar, zulme uğramaksızın ve onlara karşı olanlarla yardımlaşmazlarsa, yardım ve desteğimize hak kazanacaklardır.
11. Sulh müminler arasında bir tektir. Hiçbir mümin Allah yolunda girilen bir harbdde, diğer müminleri hariç tutarak, bir barış anlaşması yapamaz. Bu sulh ancak müminler arasında genellik ve adalet esasları üzere yapılacaktır.
12. Bizimle beraber savaşa katılan bütün askeri birlikler, birbirleriyle nöbetleşeceklerdir.
13. Müminler birbirlerinin Allah yolunda akıtılan kanlarının intikamını alacaklardır.
14. Takva sahibi müminler en iyi ve en doğru yolda bulunurlar.
15. Hiçbir müşrik, bir kureyşlinin mal ve canını himayesi altına alamaz, hiçbir mümine bu hususta engel olamaz.

16. Herhangi bir kimsenin bir müminin ölümüne sebep olduğu kati delillerle sabit olur da, maktulün velisi rıza göstermezse, kısas hükümlerine tabi olur. Bu halde, bütün müminler ona karşı olurlar. Ancak, bunlara sadece bu kuralın tatbiki için hareket etmek helal olur.

17. Bu yazının muhteviyatını kabul eden, Allah'a ve Ahiret Gününe inanan bir müminin bir katile yardım etmesi ve ona sığınak temin etmesi helal değildir. Ona yardım ve yataklık eden, kıyamet günü Allah'ın lanet ve gazabına uğrayacaktır. O zaman artık kendisinden ne bir para ve ne de bir taviz kabul edilecektir.

18. Üzerinde ihtilafa düştüğünüz herhangi bir şey, Allah'a ve Muhammed'e götürülecektir.

19. Yahudiler, müminler gibi savaş sürdüğü sürece harb masraflarını karşılamak mecburiyetindedirler.

20. Beni Avf Yahudileri müminlerle birlikte bir ümmet (toplum) teşkil ederler. Yahudilerin dinleri kendilerine, müminlerin dinleri kendilerine, Buna, Mevraları da dahildir.

21. Yalnız, kim haksız bir fiil irtikab ederse veya bir cürüm işlese, o sadece kendine ve aile efradına zarar vermiş olacaktır.

22. Beni Neccar Yahudileri de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahiptirler. (Bundan sonra; Beni Haris, Beni Saide, Beni Cuşem, Beni Evs ve Beni Salebe Yahudileri için 21 ve 22. maddelerdeki aynı kayıtlar olduğu için tekrar zikretmedik.)

23. Cefne ailesi Salebenin bir koludur. Bu nedenle Salebeler gibi mutalaa edileceklerdir.

24. Beni Şuteybe de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahip olacaktır. Kurallara mutlaka riayet edilecek ve bunlara aykırı davranılmayacaktır.

25. Yahudilere sığınanlar bizzat onlar gibi mülahaza olunacaklardır.

26. Yahudilerden hiç kimse Muhammed'in izni olmadan, Müslümanlarla birlikte bir askeri sefere çıkamayacaktır.

27. Bir yaralamanın intikamını almak yasak edilmeyecektir. Biri bir adam öldürecek olursa neticede kendini ve aile efradını mesuliyet altına sokar. Aksi halde haksızlık olacaktır. Allah bu yazıya en iyi riayet edenlerle beraberdir.

28. Bir savaş vukuunda Yahudilerin masrafları kendi üzerine ve Müslümanların masrafları kendi üzerinedir. Bu sahifede gösterilen kimselere harp açanlara karşı, onlar birbirleriyle yardımlaşacaklardır. Onlar arasında iyi davranma olacaktır. Kaidelere mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı davranış olmayacaktır.

29. Hiç kimse mütefiklerine karşı bir cürüm işleyemez. Zulmedilene mutlaka yardım edilecektir.

30. Yahudiler Müslümanlarla birlikte, beraberce harp ettikleri sürece masrafta bulunacaklardır.

31. Bu sahifenin gösterdiği kimseler için Medine, vadisi dahil mukaddes bir yerdir.

32. Himaye altındaki kimse, bizzat himaye eden kimse gibidir. Ne zulmedilir ne de kendisi zulmedebilir.

33. Himaye verme hakkına sahip olanların dışında hiç kimse himaye veremez.

34. Bu sahifede yazılı kimseler arasında zuhurunda korkulan bütün öldürme ve münazaa vakalarının Allah'a ve Rasulüne götürülmeleri gerekir. Allah sahifeye en iyi riayet edenlerle beraberdir.

35. Ne Kureyşliler ne de onlara yardım edecekler, himaye altına alınmayacaklardır.

36. Müslümanlar ve Yahudiler arasında Medine'ye saldıracaklara karşı yardımlaşma yapılacaktır.

37. Şayet; Yahudiler, Müslümanlar tarafından bir sulh yapmaya veya bir sulh aktine iştirake davet olunurlarsa, bunu doğrudan doğruya aktedecekler veya ona iştirak edeceklerdir. Şayet Yahudiler, Müslümanlara aynı şeyleri teklif edecek olurlarsa, müminlere karşı aynı haklara sahip olacaktır. Din konusunda girişilen harp vakaları müstesnadır.

38. Her zümre, kendine ait mıntıkadan sorumludur.

39. Bu sahifede gösterilen kişiler için ortaya konan şartlar, aynı şekilde Evs Yahudilerine, yani onların Mevralarına ve bizzat kendilerine, yine bu sahifede gösterilen kimseler tarafından sıkı ve tam bir şekilde tatbik olunur. Kurallara mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı hareket edilmeyecektir. Haksız yollarla kazanç temin edenler, sadece kendilerine zarar ermiş olurlar. Allah, bu sahifede gösterilen maddelere en doğru ve en mükemmel riayet edenlerle beraberdir.

40. Bu yazı, bir haksız fiil veya cürüm işleyenin ceza görmesine engel olamaz. Harbe çıkan da Medine'de kalan da emniyet içindedir. haksız bir fiil işlemek müstesnadır. Allah ve Rasulü Muhammed himayelerini, bu sahifeyi tam bir sadakat ve dikkat içinde muhafaza edenler üzerinde tutacaklardır.

Yorum

1) Taraf olanlar: Bazı vurgular: 1) Taraflar; peygamber ile a) mümin, b) müslüman, c) tabi olanlar, d) sonradan katılanlar, e) onlarla cihat edenler karşı taraftır.

Burada inanan ile müslüman (anlamı kurala uyan, inanç sahibi olmayanlardır, çünkü "49/14 Bedeviler: "İman ettik." dediler. De ki: "Siz iman etmediniz. Ancak 'Müslüman' olduk deyin. İman sizin kalplerinize girmemiştir" ifadesi ile, inanç akıl ve davranışa oturmamıştır denilebilir⁸⁾ ayrılmaktadır. Yerçekimine inanma; emin olma, güvenme ve dayanmadır ki her bireye her zaman, eşit yaklaşım yapmaktadır.

Türk Ticaret Kanununun 1530 (1) Maddesi "Aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde, ticari hükümlerle yasaklanmış işlemler ve şartlar batıldır" denilerek yasaklamanın ancak kanunla olabileceği, ancak zarar ve zulüm yapmanın da karşılıklı TCK göre suç olduğuna göre yine Kanunla yasaklanmış işlem olmaktadır. Birey her anlaşmaya kendisi kişi olarak imza atmakta, sorumluluk taşımaktadır. Burada bir kurul ve Kuran değil, doğrudan Peygamber birey olarak imza atmakta, mesuliyet almaktadır. Nikahta da imza birey olarak atıldığı, kimsenin buna ortak olmadığı belirtilmekte, benzer olarak oy atma gibi durumlar için de vekalet geçerli değildir.

2) Kardeşlik: Ümmet cemaat, aynı anneden doğan çocuklara verilen addır. Toplum bunu ayırımı, kendi topluluğu olarak belirtmiş ise de ilk en eski tanımlama olarak kardeşler demektir. Kısaca tüm bu anlaşmaya giren kardeşler demek, aralarında düşmanlık ve menfaat temini olamayacağı demektir.

3)Ortaklık: Savaş bedelleri bireysel veya aile ödemesine karşın, burada toplu tümünün ödeyeceği vurgusu, o dönem için, kardeşliğin belirgin, maddi olarak da paylaşımı demektir. Bir bakıma sosyal boyut vurgusu açıktır.

4)Suç Şahsidir, sorumluluk şahsidir, yaklaşımlar hak ediş veya sorumluğa göre olmalıdır: Metinde yazılan “*arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir*” vurgusu adaletin eşitlik değil, hak edişe göre, iyi ve makul esaslara ve adalet temelinde olması demek, bir mahkeme gibi bir düzene ve bir yasal boyuta gereksinimi vardır. TTK 1530 Maddesinde olduğu gibi, aksine karar olmadıkça engellenememektedir.

5)Sosyal Yardımlaşma Boyutu: Toplum kendi aralarında “*Müminler, kendi aralarında ağır mali mesuliyetler altında bulunan hiç kimseyi bu durumda bırakmayacaklar*” ifadesi ile birey olarak, kimseye ağır maliyetler altına sokmama koşulu vardır.

6)Kimse, başkası aleyhine girişime bulunamaz: Yasaklar belirtilir, geri kalanlar ise bireylerin davranışları ve sorumluluğu altındadır, “*Hiçbir mümin diğer müminin mevlası (kendi ile akdi kardeşlik ilişkisi kurulan kimse) ile onun aleyhine olacak bir anlaşma yapmayacaktır*” ifadesi açıktır. Bu açıdan genel kurallar ve usuller tanımlama yerine, modern birey hakkı çerçevesinde, kimsenin aleyhine girişimde bulunmayın uyarısı yapılmaktadır.

7)Suçu yapan ile suça iştirak eden, suça sessiz kalanda suçludur, evladın olsa bile: Eski yaklaşımda suç tanımlandıktan sonra cezalar sosyal duruma göre farklı olmaktadır.

Hierapolis Harabeleri yapan İtalyan Arkeolog ile Pamukkale Rektörü olarak konuşurken, hediye ettiği hukuksal düzenlemeler kitabı hakkında konuşmuş ve ona şu soruyu sormuştum; “*Her toplumda bir ceza uygulaması vardır, özellikleri ne olabilir?*” demiş, kendisi “*ceza uygulamalarındaki farklılığa bak*” demiştir. Nitekim; “*keçinin ırzına geçen kişi, a) köylü ise öldürülür, keçi yenir, b) tüccar ise para öder, keçi yenir, c) komutan ise ihtar yapılır, birlikte keçi yenir*” yaklaşımını akılda tutmuşum

Burada sınıf, ayırım veya hepsi, evladı bile olsa karşı, sessiz kalamayacağı, olumlu oy kullanacağı vurgusu açıktır. “*Takva sahibi müminler, kendi aralarında, mütecevize, haksız bir fiili tasarlayan, bir cürüme veya bir hakka tecavüze ya da müminler arasında bir karışıklık çıkarma kastını taşıyan kimseye karşı olacaklar ve bu kimse onlardan birinin evladı bile olsa, hepsinin elleri onun aleyhine kalkacaktır*”

8)İnsanlık dışı, etik dışı olan kimseye yardım edilemez: Kafir, kelime anlamı olarak eski dönem olarak bakılmalı, zamanla bunun farklı yorumlar getirildiği de görülmüştür. Kelime anlamı “*Kelime, gizlemek, saklamak anlamlarına gelen ___ kökünden gelir. Sözlük anlamıyla, tohumları toprağın altına gizlemesi sebebiyle çiftçi için de kullanılmıştır*” denilmektedir. Kısaca “” ifadesinde belirtilenlerin “*Hiçbir mümin, bir kafir için, bir mümini öldüremez ve mümin aleyhine hiçbir kafire yardım edemez*” yaklaşımı, ölüm anlamında değil, çünkü yokluğu, zararına gibi hukuk yaklaşımlarını da yardım etmez vurgusu ile kapsamaktadır. Burada mümin olan boyut, müslüman/Eslemna/kurala uyanlardan ayrılmaktadır. Hukuka/haklara/birey hakkına inanan, güvenen, dayanan demektir.

9)Himaye, koruma ve gözetme tektir, bağlayıcıdır: Ceza Kanunlarının bağlayıcı ve kanuni olmaları, yazılı olarak Anayasal ve Hukuk açısından koruma altındadır (TCK Maddeleri). Herhangi bir kişi bunu yorumlayamaz, kıyasa yapamaz ve genişletemez, geleneğe dayandıramaz. “*Allah'ın zimmeti (himaye ve teminatı) tektir. Müminlerin en ehemmiyetsizlerinden birinin himayesi, onların hepsi için bağlayıcı bir hüküm ifade eder. Zira müminler, diğer insanlardan ayrı olarak birbirlerinin mevlası (dostu) durumundadır*” ifadesi ile öncelikle mümin kelime anlamı olarak¹¹ emin, “Emn”; emin olmak, korkusuz, güvenli olmak, dayanmak demektir. Burada önemli olmayanların bile emin olacağı anlamındadır. Diğerlerinin ötesinde aradaki bağı kardeşliğin bir ötesine mevlası/dostu olarak tanımlamaktadır.

10)Bu anlaşmaya tabi olanlar, yasal düzenleme geçerlidir. Zorunluluk taşımadığı, bireyin talebi ve rızası ile uyum olduğu görülmektedir. Zafer kazanılmış ise, ilk yapılan tüm halk, bizim kurullara uymalıdır denilir. Burada ise, isteyen uyabilir demektir. Tek hak kazanma gerekçesi “zulme uğramaksızın ve onlara karşıt olanlarla yardımlaşmazlarsa, yardım ve desteğimize hak kazanacaklardır” olup, burada da yapılan suçun karşılığı ödeneceği, zalim olunmayacağı, zulüm yapılmayacağıdır, suç ve ceza eşit karşılığı olacaktır denilmektedir.

11)Toplumu ilgilendiren anlaşmaların bireyler olarak yapılamayacaktır. Genellik arz edenlerde, ayrıca adalet üzere olması, burada toplumun onayı, kısaca katkısı ve bir bakıma demokrasi ifadesi “Sulh müminler arasında bir tektir. Hiçbir mümin Allah yolunda girilen bir harpte, diğer müminleri hariç tutarak, bir barış anlaşması yapamaz. Bu sulh ancak müminler arasında genellik ve adalet esasları üzere yapılacaktır” yaklaşımı ile geçerli demektir.

12)Nöbet kardeşler ve güven esasına olacağına göre, eşit nöbet, görev paylaşımı getirilmektedir. Yaşam bir mücadele, büyük cihat olduğuna göre, bu “Bizimle beraber savaşa katılan bütün askeri birlikler, birbirleriyle nöbetleşeceklerdir” olarak tanımlanan genel yaşam ortamı içinde geçerlidir.

13)Hiçbir suç cezasız kalmayacaktır. Mücadele, normal yaşam sırasında da olandır ve bu mücadelede işlenen suçların mutlaka cezası alınacak “Müminler birbirlerinin Allah yolunda akıtılan kanlarının intikamını alacaklardır”, bunun da kadı, mahkeme ile olduğu da dikkate alınmalıdır.

14)Takva (korunma, sakınma/suçlardan, sorumluluk içinde niyet ve gayret azim içinde korunmak demektir¹¹) olarak, Etik ilke tanımında, primum non nocere ifadesi ile yerini bulan, önce zararımız dokunmaması, burada da korunma, sakınma niyet ve davranışı/amaç ve güdü içinde olunmalıdır

15)Koruma, mal, can himayesine alma, ancak insanlık, kardeşlik için olabilir, herhangi bir menfaat amacı, başka bir ortaklık veya menfaat içinde olanlar (müşrik kelime anlamı olanlar¹¹) ile olamaz “Hiçbir müşrik, bir kureyşlinin mal ve canını himayesi altına alamaz, hiçbir mümine bu hususta engel olamaz.”.

16)Ceza hukuk olarak karşılık, mukabele ile (kisas-kıyas hükümlerine tabi olur) olmalı, bu belirli mahkeme ile “sebepe olduğu kati delillerle sabit olur” ayrıca ceza ödemesini vekalet edebilecek kişi var ise, ödemeleri, tazminatları rıza ile yapabileceği “maktulün velisi rıza göstermezse” (cezaı çekmek değil), kararın tüm toplum tarafından onaylanması (zamanımızda Anayasa ve Yargıtay kararlarında Millet Adına ifadesi ile hüküm “bütün müminler ona karşı olurlar” verirler. Birey ancak kural tatbiki için hareket edebilir, tazminattan hak ediş alabilir “sadece bu kuralın tatbiki için hareket etmek helal olur” olarak anlam çıkarmak gerekir. Hapis cezasını kendisi yapacak demek değildir, ancak toplum yararına eylem yapma cezası buna karşılık gelebilir.

17)Suça yardım ve yataklık yapmanın bedeli sadece geçici bir zaman içinde değil, tüm yaşantı, varlık için geçerlidir ve hiçbir şekilde zaman aşımı olmaz demektir. Burada “bir katile yardım etmesi ve ona sığınak temin etmesi helal değildir. Ona yardım ve yataklık eden, kıyamet günü Allah’ın lanet ve gazabına uğrayacaktır. O zaman artık kendisinden ne bir para ve ne de bir taviz kabul edilecektir”, bu vurguyu imza edenlerin kabul etmesi gerektiği, para ve taviz/tazminat ile ceza ödemesi yapılabilecekken, bundan da hariç tutulacağı, pişmanlık, affedişin olmayacağı (NOT: affetme suçu kaldırmaz, cezaı 2 basamak altına indirebilir) belirtilmektedir. Zaten inanmayan, dayanmayanlara bir anlamı olmayacağını belirtmektedir. Yasaları kabul etmeyen kişi, hukuk dışı, toplum dışıdır, bunun imzası sadece yalan beyana girecektir.

18)İhtilaflar mahkemelere götürülecektir. Peygamberin dediği olduğu gibi kabul edilmediği, “Üzerinde ihtilafa düştüğünüz herhangi bir şey, Allah’a ve Muhammed’e götürülecektir” sözünün ancak Kuran temelinde ise yapıldığı bilinmektedir. Bazı örnekle söylenebilir; a)

Hendek savaşı sırasında ayet dayanağı olmadığı için toplumun dediğini kabul etmişler, b) Mekke kuşatmasında ise Fetih Suresi inmiş ve karşıda çok zayıf düşman olmasına karşın anlaşma yapılmıştır. Ayrıca c) Hz. Ömer Irak ve İran fethi ile toprakların komutanlara değil, devlete kalmasını istemiş, bunun Kuran dayanağı sorgulanmış ve 3 gün sonra dayanaklar ile toprak devlete kalmıştır. Devlet, kamu yararı olan yerlerde bir kişilik gibi bireysel toplu hakkın oluşmasıdır. İmece kapsamı da benzeridir. Kısaca her görüşün, dayanakları ve gerekçeleri olması prensibi, keyfililiğin kabul edilmediği görülmektedir. Peygamber dahil tüm yetkili ve yetkin olanlar dayanakları ve gerekçeleri Kuran Ayetleri olmuştur.

19)Devletin yapacağı masraflar ortak gider olmaktadır, ben tarafsızım, beni ilgilendirmiyor diyemezler. “Yahudiler, müminler gibi savaş sürdüğü sürece harp masraflarını karşılamak mecburiyetindedirler” ifadesinde mecburiyet koşulu vardır.

20)Din ve inanışta bağımsızlık kesin, buna aynı olarak tanımlansa bile Tanrı olarak bildikleri bile örnek, emsal veya aynı kabul edilmemektedir. Aynı adı olsa bile inanışta, “... Yahudileri müminlerle birlikte bir ümmet (toplum) teşkil ederler. Yahudilerin dinleri kendilerine, müminlerin dinleri kendilerinedir. Buna, Mevlaları da dahildir” tanımladığın tanrı sıfatı kendisini bağlayacaktır.

21)Suçun şahsiliği ve sorumluluk taşıyanların da suça iştirak edebileceği vurgusu vardır. TCK birinci maddesi Ceza Kanunun amacı sunulmaktadır ve bura suç işlemesini önlemek de bir vurgu olarak vardır. Dolayısıyla “Yalnız, kim haksız bir fiil irtikab ederse veya bir cürüm işlerse, o sadece kendine ve aile efradına zarar vermiş olacaktır” suçlunun yakınları suç işlenmesini önlemeleri bir görevi olmaktadır.

22)Daha sonra gelenlerin de aynı eşit haklara sahip olacakları yasal belirtilmektedir. İsim olarak sunulmakta “Beni Neccar Yahudileri de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahiptirler. Cefne ailesi Salebenin bir koludur. Bu nedenle Salebeler gibi mütalaa edileceklerdir. Beni Şuteybe de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahip olacaklardır. Kurallara mutlaka riayet edilecek ve bunlara aykırı davranılmayacaktır.”, ancak bunların genel anlam olacağı vurgusu da belirgindir.

23)Anlaşmanın bağlayıcılığı: Bu anlaşmayı imzalayan, kabul edenlere de sığınanlar, aynı yasal düzenleme içinde olacağı vurgusu “Yahudilere sığınanlar bizzat onlar gibi mülahaza olunacaklardır” vardır. Avrupa Birliğinde de bir devlete sığınan kişi, tüm Avrupa kabulü almaktadır (Şenken vizesi).

24)İzin şartı: Tüm askeri gibi gerekli olanlar, kısaca devletin yaptıkları için, devlet başkanı, kısaca izin vermeye yetkin ve yetkili makamlarca izin alma zorunluluğu “Yahudilerden hiç kimse Muhammed’in izni olmadan, Müslümanlarla birlikte bir askeri sefere çıkamayacaktır” yaklaşımı ile getirilmektedir. Kısaca tüm kamu hizmetlerinde ortak bir karar olma zorunluluğu getirilmektedir. Peygamberin kendi başına karar almadığı, belirli bir dayanağını da ekleme zorunluluğu unutulmamalıdır.

Burada iki kaynağını hatırlamadığım iki örnek sunmak isterim. 1) Hendek savaşı sırasında Muhammet, grupları toplayı, kuşatmayı kaldırmak için bedel ödemesini teklif etmiştir. Toplumun sorgusu ise; “eğer bu, kişi olarak Muhammet görüşü ise karşıyız, eğer peygamber ifadesi ise uyarız, ama dayanak ve kaynak Kuran’dan getirilmelidir.” Peygamber görüş olarak sorduğunu ifade edince karşı çıkmışlardır. 2) Mekke’yi kuşattıkları zaman, anlaşma teklifini götürmüş, aynı sorgu yapılmış ve Kuran ayeti belirtilmiştir. 48/1-3 ayetleri⁸; “Şu bir gerçek ki, biz sana apaçık bir fetih nasip ettik. Ki Allah senin günahından geçmiş olanı da gelecek olanı da bağışlasın, nimetini senin üzerinde tamamlasın ve seni dosdoğru bir yola kılavuzlasın. Ve Allah, sana, onur ve kudret dolu bir yardımla destek verecektir.”

Bu açıdan dayanak ve gerekçelerin oluşması şarttır, toplumun yararı içinde yine ortak yaklaşım gerekmektedir.

25)Ceza ancak mahkemeden sonra, intikam duygusundan yoksun, suça göre ceza verilecektir: Ceza mukabele demektir ve yapılan işin karşılığıdır ki ödül de bunun içindedir. Kısaca “Bir yaralamanın intikamını almak yasak edilmeyecektir. Biri bir adam öldürecek olursa neticede kendini ve aile efradını mesuliyet altına sokar. Aksi halde haksızlık olacaktır. Allah bu yazıya en iyi riayet edenlerle beraberdir” yaklaşımında suçu işleyen toplumu da etkilediği ve etkileyeceği vurgusu önemlidir.

26)Masrafları yapan karşılar, ancak yardımlaşılabilir: Sosyal yardımlaşmada, iyi davranma koşulu, zamanımızda etik ve hukuka uygunluk olarak geçmektedir “Bir savaş vukuunda Yahudilerin masrafları kendi üzerine ve Müslümanların masrafları kendi üzerindedir. Bu sahifede gösterilen kimselere harp açanlara karşı, onlar birbirleriyle yardımlaşacaklardır. Onlar arasında iyi davranma olacaktır. Kaidelere mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı davranış olmayacaktır”. Zarara yönelik davranış olmayacağı vurgusu önemsenmelidir.

27)Suç kendi dostlarına karşı da işlenemez: Hak yiyenler, zulüm yapan, zalim olanlara karşı dava açılması zorunlu ve mutlaka sosyal ihbar, kısaca yardımı öngörmektedir “Hiç kimse müttetiklerine karşı bir cürüm işleyemez. Zulmedilene mutlaka yardım edilecektir”.

28)Ortak masraflara katılım ortaktır: Vergi genel olarak ortak harcamalar için ise tüm halktan alınacak “Yahudiler Müslümanlarla birlikte, beraberce harp ettikleri sürece masrafta bulunacaklardır”, ancak bireysel yapılanları ise birey ödeyecektir. Bina vergisini bina sahibi öder.

29)Barış tüm vatandadır, “Yurtta sulh, Cihanda sulh” kavramı gözlenmektedir: Kimse yasaların uygulandığı yeri kanun dışı kabul edemez ve ayrıca “Bu sahifenin gösterdiği kimseler için Medine, vadisi dahil mukaddes bir yerdir” olarak göremez. “Vatan kutsaldır, bölünemez” yaklaşımı da bunun bir ifadesidir.

30)Himaye altında olan, himaye eden kişi de hakkı teslim edilmeli, hakkı yenmemelidir: Kısaca inancı ne olursa olsun, Osmanlı fetih yaptığı yerde, silah çekmeye silah çekmemiş ve himayesinde kabul etmiş ve onların bile zulüm yapmasını engellemiştir “Himaye altındaki kimse, bizzat himaye eden kimse gibidir. Ne zulmedilir ne de kendisi zulmedebilir”. Adalet her bireye kapsar, EŞİTLİK ilkesi geçerlidir.

31)Himaye vermeye yetkin ve yetkili olanlar özel hak ile sahip olabilirler: Her bir kimse ben sağlık hizmeti vereceğim diyemez, sağlık hizmeti de insanın sağlığı konusunda himaye eden kişilerdir. Bunlar diploma ötesinde, hukuken de yetkinlik belgesi almaları, izinleri olmalıdır. Bu açıdan sosyal yaklaşımlarda izin alma durumu “Himaye verme hakkına sahip olanların dışında hiç kimse himaye veremez” söz konusudur.

32)Tüm bireysel ve kamu, toplum değerlendirmeleri belirli ilgili makama götürülmelidir: Kişiler kendi başlarına hareket edemezler “Bu sahifede yazılı kimseler arasında zuhurunda korkulan bütün öldürme ve münazaa vakalarının Allah’a ve Resulüne götürülmeleri gerekir. Allah sahifeye en iyi riayet edenlerle beraberdir”, vurgusu ile, Kuran böyle dedi diyerek yorumlarını kendileri yapamazlar, Resul makamı zamanımızda parlamento/yasama, yürütme/karar alma ile yargı/hukuka uygunluğu, yasaklanmış dışı olmasını denetleme yapılması anlamındadır. Uyum anlamı, buna uygun yaklaşım yapma olarak irdelenmelidir.

33)Himaye alınma, belirli bir zümre değil, hak edişe göre olmalıdır: Madde açık dikkate alındığında, daha sonra belirli kesime getirilen özel boyut, şefaet ile tanımlanan ekstra hak edişlerin olmadığı, her bireyin eşit ve bağlantısız olduğu vurgusu “Ne Kureyşliler ne de onlara yardım edecekler, himaye altına alınmayacaklardır” yaklaşımı ile açıktır.

34)Savunma, saldırıya karşı olmakta, tüm bireylerin ne olursa olsun, insanlık amacı ile bunu yapmaları beklenmelidir: Anayasa’nın 137. Maddesi suç unsuru olanın yapılmayacağı, TCK 280 Maddesi de ihbar zorunluluğu getirmektedir. Bu nedenle “Müslümanlar ve Yahudiler arasında Medine’ye saldıracaklara karşı yardımlaşma yapılacaktır” vurgusu nettir.

35)Barış karşılıklı ve tüm tarafları bağlayıcıdır: Her bir taraf anlaşma istediğinde, mücadeleden kaçındığında, bu teklif iki kesimden de yapılabilir ve yazılı metin ile karşılıklı haklara uyum ile bağlanır. Her insanın inanışları konusunda ortak bir anlaşma olamaz, kişilik bireylere özgü bir haktır, anlaşma olamaz, her bireyin inancı kendine göredir, sorgulanmaz, sorgu uyum sağlamak içindir, ki bu savaş dışında hürriyet sabitti (*Şayet; Yahudiler, Müslümanlar tarafından bir sulh yapmaya veya bir sulh aktine iştirake davet olunurlarsa, bunu doğrudan doğruya aktececekler veya ona iştirak edeceklerdir. Şayet Yahudiler, Müslümanlara aynı şeyleri teklif edecek olurlarsa, müminlere karşı aynı haklara sahip olacaklardır. Din konusunda girişilen harp vakaları müstesnadır*).

36) Mülkiyet bireye aittir, devlet, kamu da bir birey olarak hakkı, toplumun ortak yararlı olduğu ortak alanları şeklinde vardır: Bir kişi elde ettiğinin kendisine mülk edinmesi ile ancak sahip olabilir, devlet gibi kamu, sosyal, toplum da bir zümre olarak hakkı vardır ve "*Her zümre, kendine ait muntikadan sorumludur*". Zapt etmek ile bir bedel alabilir, ama araziler devletin malıdır. Hz. Ömer bu gerçekle ile fetih yapılan arazileri, Irak ve İran'ı devlet mülkü yapmış, Peygamber örneği gibi komutanlara vermemiştir. Burada da yasal yaklaşımın, peygamber davranışından üstün olduğu, daha doğru ifade ile geçerli olduğu vurgusu önemsenmelidir.

37)Mahkemede, hukuk olarak her birey, her toplum sorumludur ve eşittir: Yazılı olma koşulu ile, ortaya konan şartlar, tüm toplumdaki bireyleri bağladığı, uygulanmasının gerektiği, ancak haksız kazanç dahil zarar oluşturmanın kabul edilmeyeceği belirtilmektedir "*Bu sahifede gösterilen kişiler için ortaya konan şartlar, aynı şekilde Evs Yahudilerine, yani onların Mevlalarına ve bizzat kendilerine, yine bu sahifede gösterilen kimseler tarafından sıkı ve tam bir şekilde tatbik olunur. Kurallara mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı hareket edilmeyecektir. Haksız yollarla kazanç temin edenler, sadece kendilerine zarar ermiş olurlar. Allah, bu sahifede gösterilen maddelere en doğru ve en mükemmel riayet edenlerle beraberdir*".

38)Ceza suç işleyenlere, haksız fiil yapanlara uygulanır. "*Bu yazı, bir haksız fiil veya cürüm işleyenin ceza görmesine engel olamaz. Harbe çıkan da Medine'de kalan da emniyet içindedir. haksız bir fiil işlemek müstesnadır. Allah ve Rasülü Muhammed himayelerini, bu sahifeyi tam bir sadakat ve dikkat içinde muhafaza edenler üzerinde tutacaklardır*".

Yorum

622 yılındaki Medine Antlaşmasındaki ilkeler; NOT: Yazılı düzende olmayıp, konuya göre dizilmiştir.

- 1) Anlaşma, tüm tarafları bağlamaktadır, ayrıcalık gözetilmemektedir.
- 2) Tüm insanlar kardeş olduğu, buna göre irdelenecekleri vurgulanmaktadır.
- 3) Anlaşmanın bir ortaklık boyutu olarak oluştuğu belirtilmektedir.
- 4) Birey Hakkı, bağımsızlığı; rızası olan için anlaşma geçerli.
- 5) Bu anlaşmaya tabi olanlar, yasal düzenleme geçerlidir.
- 6) İzin şartı Anlaşmanın bağlayıcılığıdır.
- 7) Daha sonra gelenlerin de aynı eşit haklara sahip olacakları yasal belirtilmektedir.
- 8) Hiçbir suç cezasız kalmayacaktır.
- 9) Kimse, başkası aleyhine girişimde bulunamaz.
- 10) Suç Şahsidir, sorumluluk şahsidir, yaklaşımlar hak ediş veya sorumluluğa göre olmalıdır.
- 11) Suçun şahsiliği ve sorumluluk taşıyanların da suça iştirak edebileceği vurgusu vardır.
- 12) Ceza suç işleyenlere, haksız fiil yapanlara uygulanır hukuk olarak her birey, her toplum sorumludur ve eşittir.
- 13) Suçu yapan ile suça iştirak eden, suça sessiz kalanda suçludur, evladın olsa bile fark etmeyecektir.
- 14) Suç kendi dostlarına karşı da işlenemez.
- 15) Suça yardım ve yataklık yapmanın bedeli sadece geçici bir zaman içinde değil, tüm yaşantı, varlık için geçerlidir ve hiçbir şekilde zaman aşımı olmaz demektir.
- 16) Ceza hukuk olarak karşılık, mukabele ile (kısas-kıyas hükümlerine tabi olur) olmalı.

- 17) Serbest yargılanma, İhtilaflar mahkemelere götürülecektir.
- 18) Herhangi tek taraflı, adaletsiz yaklaşımla bir menfaat amacı, başka bir ortaklık veya menfaat içinde olanlar ile anlaşma olamaz.
- 19) Mülkiyet bireye aittir, devlet, kamu da bir birey olarak hakkı, toplumun ortak yararlı olduğu ortak alanları şeklinde vardır.
- 20) İnsanlık dışı, etik dışı olan kimseye yardım edilemez.
- 21) Barış karşılıklı ve tüm tarafları bağlayıcıdır.
- 22) Toplumu ilgilendiren anlaşmaların kamu onayı gerekir, bireyler olarak yapılamayacaktır
- 23) Tüm bireysel ve kamu, toplum değerlendirmeleri belirli ilgili makama götürülmelidir.
- 24) Koruma, mal, can himayesine alma, ancak insanlık, kardeşlik için olabilir
- 25) Korunma, sakınma/suçlardan kaçma, sorumluluk içinde niyet ve gayret azim içinde olunmalıdır.
- 26) Himaye, koruma ve gözetme tektir, bağlayıcıdır, her bireyi bağlamaktadır.
- 27) Himaye alınma, belirli bir zümre değil, hak edişe göre olmalıdır.
- 28) Himaye vermeye yetkin ve yetkili olanlar özel hak ile sahip olabilirler.
- 29) Himaye altında olan, himaye eden kişi de hakkı teslim edilmeli, hakkı yenmemelidir.
- 30) Savunma, saldırıya karşı olmakta, tüm bireylerin ne olursa olsun, insanlık amacı ile bunu yapmaları beklenmelidir.
- 31) Nöbet eşit olarak tutulacaktır. Kardeşlik ve güven esasına olacağına göre, eşit nöbet, görev paylaşımı getirilmektedir.
- 32) Barış tüm vatandadır, “Yurtta sulh, Cihanda sulh” kavramı gözlenmektedir.
- 33) Ortak masraflara katılım ortaktır.
- 34) Masrafları yapan karşılar, ancak yardımlaşılabilir intikam duygusundan yoksun, suça göre ceza verilecektir.
- 35) Devletin yapacağı masraflar ortak gider olmaktadır, ben tarafsızım, beni ilgilendirmiyor diyemezler.
- 36) Din ve inanışta bağımsızlık kesin, buna aynı olarak tanımlansa bile Tanrı olarak bildikleri bile örnek, emsal veya aynı kabul edilmemektedir.

Genel Yorum

Anlaşmaya rıza ile imza koyanları bağlamaktadır ki bu bireye bağlıdır. Kardeşlik bağı ile bağlı, eşit yargılanma ve bağımsız karar verme boyutu getirilmektedir. Suçun cezasız kalamayacağı, toplumu bağlayan kararların da ortak alınması getirilmektedir. Hak edişe göre himaye, bakım yaklaşımı tanımlanmaktadır. Masraflar ortak, bireyin yaptıklarını ise birey ödeyecektir. Her bireyin inancı, tanrısı bile sorgudan uzak olduğu ayrıca not edilmektedir.

Medine anlaşmasının bir anayasadan da daha ileri olduğu incelenince görülecektir.

5. <https://www.turkcebilgi.com/ummet>⁹

Ümmet: [İslam](#) toplumunun tamamını ifade eden bir kavram. Ümmet kelime olarak bir anneden doğan çocuklara verilen isimdir. Daha sonra İslam inancına sahip herkesi içine alan bir anlama kavuşmuştur. İslam inancının en önemli kaynağı [Kur'an](#) da bir çok yerde geçmiştir. Müslümanların içindeki bir cemaate de zaman zaman ümmet denildiği görülmektedir. Ümmet bu bakımdan bazen bütün bir müslüman toplumunu ifade ederken, bazen de müslümanların içinde farklı özelliklere sahip daha küçük gruplardan her birini de ifade etmektedir

Yorum

Kuran'da ümmet topluluk olarak geçmekte, 2/134, 141 başka toplumlardan, şeklinde İslam dışı boyutları olanlardan da söz edilmektedir.

Burada kabile olarak, gelip geçtikleri, kendi yaptıkları kendilerine, sizlerin yaptıklarınızda size ait olacağı, sorumluluk boyutu dile getirilmektedir.

6. Kâfir¹⁰.

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Kâfir (Arapça: كافر - *kâfir*, çoğulu: كفار - *kuffar*, kadın için *kâfire* kullanılır, çoğulu: *kevâfir*⁽¹⁾), İslam dini terminolojisinde **küfür** işleyerek dinden çıktığı düşünülen veya hiç **Müslüman** olmamış kişiye denir.

Etimoloji

Kelime, gizlemek, saklamak anlamlarına gelen (ك ف ر) kökünden gelir. Sözlük anlamıyla, tohumları toprağın altına gizlemesi sebebiyle çiftçi için de kullanılmıştır.^[2] Müslüman olmayanlara bu isim "İslam inancının getirdiği gerçekleri gizledikleri veya inkar ettikleri" düşünülerek verilmiştir.^[3] [Laynak belirtme!](#)
 Fıkıhta kâfir
 İslam inancına göre kâfir, küfür işleyendir, küfür ise geleneksel Sünnilikte [İslam amentüsünü](#) oluşturan, [imanın altı şartını](#) kabul etmemek, inanmamak veya küçük veya hakir görmek gibi eylemlere verilen addır.
[Mümin](#) ve kâfir tanımları mezheplere göre farklılıklar gösterir. [Es'ari](#) ve [Matürîdî](#) mezheplerinde iman öзде kalbin tasdik olarak kabul edilir. Buradan hareketle bu mezhepler, kalben tasdik edilmesi gereken itikadî şartları tasdik etmeyen, yani bunları bütünüyle veya kısmen reddeden kişiyi kâfir olarak tarif etmişlerdir.^[3]
 Kalbin tasdikinin yanı sıra, imanını diliyle belirtmeyi de içeren iman tariflerine göre bu her iki şarttan birini yerine getirmeyen kişi kâfir olarak tarif edilir.^[4]
 Ameli de imanın bir parçası sayan tariflerde ise iman üç bölümden oluştuğu için bu üç bölümden birinin terki ile kişi kâfir olur.^[5] Bununla birlikte bu iman tarifini kabul eden [Selefiler](#) kalp ile tasdik, dil ile ıkrar etmesine rağmen, ibadeti ret değil de [tembellik](#) sebebiyle terk eden kişinin kâfir olmayacağı kanaatindedir.^[6] Küfür konusundaki görüşlerin en katışı [Hâricilerindir](#) ve bu gruba göre herhangi bir ibadetin [-nafile](#) ibadetler dahil- terki küfürdür ve dolayısıyla faili kâfirdir.^[6] İslam'a göre kâfir teriminin kullanılabileceği gruplar, İslam dışındaki dinlere mensup insanların tümü ve İslam dışı felsefi düşüncelere bağlı insanların tümüdür. İslam'da, kâfir olarak ölen herkesin ahirette [cehenneme](#) gideceği inancı vardır.

Yorum

Kuran'da 109 Sure Kâfurun suresidir. Başlıca vurguların; hakikat bilgisini inkar etmek, tapınılanlara bizlerin tapınmadığımız, inandığı ve güvendiğimizin farklı olduğu, din ve inanışların da farklı olduğu vurgusu vardır.

Kısaca gizleyen, saptıran ve soyut yerine somut olarak şekillendirme boyutudur.

7. <https://profesyoneltarihci.blogspot.com/2018/02/medine-sozlesmesi.html>⁸

Yorum

Medine anlaşmasının yazılı metnidir, altında da Peygamberin mührü vardır.

8. <https://hzmuhammedinhayati.gen.tr/medine-sozlesmesi.html>⁹

Medine Sözleşmesi

Medine sözleşmesi, Hz Muhammed'in Medine'de huzur ve barış ortamını sağlamak için bütün gruplar arasında 622 yılında düzenlenen bir antlaşmadır. Medine İmtiyazı olarak ta anılmaktadır. Bu antlaşma İslam'ın ilk yazılı anayasası olması itibarıyla önem taşımaktadır. Peygamberimizin dehasını ve büyüklüğünü göstermektedir. Peygamberimiz Allah'ın öğrettiği gibi insanların sorunlarını, değerlerini gözeterek sosyal bir toplum oluşturmuştur.

Medine antlaşmasının amacı nedir?

Antlaşma Hz Muhammed, Yahudiler, Müslümanlar, Paganlar ve şehrin ileri gelen aileleri ile kabilelerini içermekteydi. Medine'de bulunan Hazrec ve Evs kabileleri arasında yaşanan iç çatışmalara son vermek için, şehirde yaşayan Yahudi, Müslüman ve Pagan topluluklarını Ümmet adlı tek çatı altında toplayarak, her birine sorumluluk ve payları verilmiştir. Antlaşmanın düzenlenme amacı hangi dine mensup olursa olsun, şehirde bulunan toplulukların özgürce ve huzur içerisinde yaşamasını sağlamaktır.

Medine sözleşmesinin önemli maddeleri nelerdir?

- Müslüman ve Yahudi topluluklar barış içerisinde yaşayacaklardır.
- Şehir dışından gelen saldırılarda, hep birlik olunacak ve şehir savunması birlikte yapılacaktır.
- Yahudiler dinlerinde serbest olacaktır.
- İki taraftan birinin, üçüncü bir tarafa olan anlaşmazlığında diğer taraf yanında yer alacaktır.
- Yahudiler ve Müslümanlar arasında olacak anlaşmazlıklarda, Hz Muhammed hakem olarak kabul edilecektir.
- Her topluluk kendine ait bölgeden sorumlu olacaktır.
- Çıkacak bütün anlaşmazlıklar Allah'a ve Resul'üne sunulacaktır.

Medine sözleşmesinin içeriğinde bulunan konular nelerdir?

Adalet: Antlaşmanın çoğu maddesi herkese eşit olarak adalet sağlanmasını öngörüyordu. Bu anayasa herkese adalet götürme, adli işlerin idare edilmesi konularında devrim yapmıştır. Adalette yetkiler kişilerden alınarak, merkezi idareye bağlanmıştır. Artık kabileler içinde suçlular cezalandırılmayacak, her şey merkezi idarenin elinde olacaktır. Suçlular ve mağdurlar merkezi idare tarafından değerlendirilecekti. Bütün mümin kişiler suç işleyenlere karşı, merkezi idareye yardım etmekle mükellef kılınmıştır. Yahudilerin topluluğa girme nedeni de, zaten herkesin eşit muamele görmesidir. Artık kabile reislerinin otoritesi alınmış, merkezi idare kişilerde adaletin olduğu duygusunu uyandırmıştır.

Suçun şahsiliği: Antlaşmada suçun şahsiliği konusunda vurgular yapılmış, hiçbir günah başkasına yüklenemez denilmiştir.

Sigorta: Antlaşma savaşta esir düşenlerin, ölüm ya da yaralama hallerinde diyet ödeyebilmek için, sigorta kurumu olmasını öngörmüştür. Artık Müslümanlar kendi aralarında değil, kabileler arasında da, paylaşım kabul edilmiştir.

Vatandaşlık ve savunma: Antlaşma din, dil ve ırk gözetmeksizin herkese eşit bir şekilde vatandaş olarak kabul etmiştir. Savaş durumunda herkesin kendi giderini karşılaması gerektiği kabul edilmiştir.

Medine şehrinin sınırları: Antlaşmadan önce dağınık bir yerleşimin olması sebebiyle, şehrin sınırları belirlenmiştir. Medine merkezini ve ovasının sınırları bu şekilde belirlenmiştir.

Din özgürlüğü ve takva: Antlaşma herkese din özgürlüğünü getirmiştir. Yahudilerin kendi dinlerine göre muhakeme edilebilmesinin önü açılmıştır. Bazı maddelerde ise, Allah korkusu ve toplum hayatındaki rolü üzerinde durulmuştur. Takvanın adaletin temel olduğu konusu üzerinde açık ifadeler konmuştur. Takvanın en üstü kanunlara itaat etmektir, denmiştir.

Müslümanlarla ilgili maddeler: Antlaşma Müslümanların birbirlerine yardımcı olmakla mükellef olduğunu ifade etmektedir. Müminlerin kardeşliğine değinilmiş, müminlerin suçluları korumaması gerektiği belirtilmiştir.

Yorum

Yorumlar değil, sonuç öne alınmalıdır. Bunlar; 1) Eşit muamele esas, inançlar ayrımcılık gerekçesi olamaz, eşit vatandaşlık hakkı tanınmış, Müslümanlar kardeş denilmiş, ancak tüm Medine halkı kardeş yaklaşımı yapılmıştır, 2) Kabile reislerinin otoritesi kaldırılmış, 3) Mahkemeler bağımsız, yetişmiş, devlet tarafından yapılmış, 4) Her birey yardım ve katkıda bulunması getirilmiştir. Ayrıca 5) suç şahsidir, başkası yüklenemez, 6) Sigorta ve paylaşım esası getirilmiş, 7) İnanç ve din özgürlüğü tanınmış, Etiyopya'dan gelen naif Hristiyanlara inançlarını değiştirme zorunda olmadıkları belirtilmiştir. Takva korunma kelime anlamı olarak kanunlara uyum esasında toplanmıştır.

Demokrasi modelleri

Demokrasi tarihinde uygulanan sistemler oldukça çeşitlidir. Bunları kısaca beş grup içinde toplanabilir:

Klasik Demokrasi

Eski Yunan şehir-devletlerine dayanır. En iyi uygulayıcısı ve o dönemde en güçlü şehir olan **Atina**'dan dolayı **Atina demokrasisi** olarak da adlandırılır. 'Belli başlı tüm kararlar, bütün vatandaşların üye olduğu meclis veya Eklezya tarafından alınıyordu. Bu meclis senede en az kırk defa toplanıyordu. Tam zamanlı çalışacak kamu görevlilerine ihtiyaç duyulduğunda, bütün vatandaşları temsil eden küçük bir örnek olmaları için kura usulü ile veya dönüşümlü olarak seçiliyorlardı ve mümkün olan en geniş katılımın sağlanması için görev süreleri kısa tutuluyorlardı. Meclisin yürütme komitesi olarak faaliyet gösteren ve beş yüz vatandaşın oluşan bir konseyi vardı ve elli kişilik bir komite de bu konseye teklifler hazırlardı. Komite başkanlığı görevi sadece bir günlüktü^[21]. Bunun tek istisnası askerî konularla ilgili on generalin tekrar seçilebilme imkânıydı.

Atina demokrasisinin özelliği vatandaşlarının siyasi sorumluluklara geniş çapta katılma isteğinin bulunmasıydı. Tabi bunun en önemli sebebi, demokrasiye zıt bir şekilde uygulanan **kölelik** sistemiydi. Böylelikle oy verme hakkına sahip Atina doğumlu yirmi yaş üstü tüm erkeklerin günlük hayattaki sorumluluklarının çok büyük bir kısmını kölelerin sırtına yüklemişlerdir. Bunun dışında Atina demokrasisinde kadınların, metiklerin (şehirlî olmayanlar) ve kölelerin oy kullanma hakları yoktu.

Günümüzde **Isivictre**'nin küçük kantonlarında halk meclisleriyle varlığını sürdürebilen klasik demokrasi, daha büyük ülkelerde uygulanması teknik nedenlerden ötürü tercih edilmez.

Koruyucu demokrasi

Orta Çağ yönetimlerinden çıkmaya çalışan Avrupalılar, 18. ve 19. yüzyılda demokrasiyi daha çok kendilerini **hükümetin** zorbalıklarından korunmanın bir yolu olarak görmekteydiler.

'Korumacı demokrasi sınırlı ve dolaylı bir demokrasi modeli sunar. Pratikte, yönetilenlerin rızası düzenli ve rekabetçi seçimlerle sağlanır. Siyasi eşitlik böylelikle eşit oy hakkını ifade eden teknik bir kavrama dönüşür. Dahası, oy hakkı gerçek bir demokrasi için yeterli değildir. Bireysel özgürlükleri korumak için **yasama**, **yürütme** ve **varı** üzerinden güçler ayrılığına dayalı bir sistemin tesisi şarttır.^[22]

Kalkınmacı demokrasi

Bireyin ve toplumun gelişimini esas saymıştır. Bu tip demokrasi en radikal olanı **Jean-Jacques Rousseau** tarafından dile getirilmiştir. Ona göre bireyler ancak içinde buldukları toplumun kararlarını şekillendirebilmesine doğrudan ve sürekli olarak katılmaları halinde 'özgür' olabilirler. Bu açıdan bakıldığında, doğrudan demokrasiyi tanımlamakla birlikte bu şekilde oluşturulacak genel iradeye vatandaşların itaat etmesi durumunda özgürlüğe kavuşacakları saviyle ayrılır.

Kalkınmacı demokrasinin, liberal demokrasiye daha ilımlı hali ise [John Stuart Mill](#) tarafından dile getirilmiştir. Mill'e göre demokrasinin en büyük yararı, vatandaşların siyasi hayata katılmalarını sağlayarak, onların anlayışlarını ve duyarlılıklarını güçlendirmesidir. Bu yüzden kadın olsun fakir olsun herkesin oy verme hakkının olması gerektiğini savunur. Fakat bu oy hakkını 'eşit' olarak savunmamıştır. Örneğin vasıfsız işçinin bir oy vasıflı işçinin iki oy, donanımlı meslek sahiplerinin ise beş oy hakkına sahip olması gerektiğini, böylelikle demokraside "çoğunluğun tiranlığı" korkusundan kurtulabileceğini savunuyordu. Basitçe herkesin oy hakkının olmasını savunurken çoğunluğun verdiği kararların her zaman doğru olmayabileceğini belirtiyordu.

Liberal demokrasi

Demokraside önceliğin [özgürlüğe](#) mi yoksa [eşitliğe](#) mi verilmesi gerektiği tarih boyunca tartışılmış ve tarih, bu ikisini bir arada tutacak sistem teorisini üretme çabalarıyla sıklıkla karşılaşmıştır. Liberal demokrasi sistemi de bunlardan biridir. İçinde barındırdığı [liberal](#) kelimesiyle özgürlüğü, demokrasideki [siyasi eşitlik](#) kavramıyla da eşitliği temsil etmektedir. Bunu düşünürken ekonomi disiplindeki liberalizm ile siyaset disiplinindeki liberalizmin birbirinden ayırmamız gerekir.

Basit olarak liberal demokrasi; iktidarı halkın belirlediğini ancak bu iktidarın bireysel özgürlüklerle sınırlandırıldığı bir siyasal sistem olarak belirtilebilir.

[Hosşörü](#) ve tüm fikirlerin var olabildiği bir rekabet ve siyasi eşitlik prensiplerinde gerçekleştirilen seçimlerle iktidara temsili bireylerin getirilmesi liberal demokrasilerin temel nitelikleridir.

Sosyal demokrasi

Bu kavram [komünist](#) rejimlerde gelişmiş demokrasi çeşitlerini kapsamaktadır. Kendi aralarında farklar bulunmasına rağmen liberal demokrasi sistemleriyle kesin olarak karşıt bir çizgidedir. Genel olarak siyasi eşitliğin yanında sosyal demokrasi ile ekonomik eşitliğin de sağlanması gerekliliğini savunmuşlardır.

[Karl Marx](#), [kapitalizmin](#) yıkılmasından sonra geçici bir [proleteryanın devrimci diktatörlüğü](#) hün olacağını sonradan ise [proleter demokrasi](#) sistemiyle komünist bir toplumun oluşacağını savunmuştur.^[24] Komünist devletlerde görülen demokrasi sisteminin fikir yapısı Marx'tan çok [Lenin](#)'e aittir.

Bu ülkelerde, partilerin denetimsiz gücünün demokrasiyi gölgede bıraktığı eleştirisi yaygın olarak yapılmaktadır.^[24]

Yorum

Yukarıda belirtilen modellerin, birey hakkını üstün gören yapı olmadığı, metin incelendiğinde anlaşılacaktır.

Bir bireyin hakkını doğrudan sağlamayan, onu bağımsız, eşit ve kardeşlik bağı ile toplumla olan bağlantısını kabul etmeyen, çoğunluğa esir eden yaklaşıma, eski boyutlarda demokrasi denilse bile, zamanımızda kabul edilmemelidir. Sorumluluk bireysel ise, tüm haklarda bireysel üzere olmalıdır.

1998 Amerika Yüksek Mahkemesi ve 2006 yılında Avrupa Konseyi, birey hakkını öne alarak yaklaşımı kabul ettiği, bu hakkın tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunmasını esas almıştır. Bu boyuttan sonra ancak demokrasi kavramı gündeme gelebilmiştir.

Democracy⁵

Measurement of democracy

Several [freedom indices](#) are published by several organisations according to their own various definitions of the term and relying on different types of data:^[115]

- [Freedom in the World](#) published each year since 1972 by the U.S.-based [Freedom House](#) ranks countries by political rights and [civil liberties](#) that are derived in large measure from the [Universal Declaration of Human Rights](#). Countries are assessed as *free*, *partly free*, or *unfree*.^[114]
- [Worldwide Press Freedom Index](#) is published each year since 2002 (except that 2011 was combined with 2012) by France-based [Reporters Without Borders](#). Countries are assessed as having a *good situation*, a *satisfactory situation*, *noticeable problems*, a *difficult situation*, or a *very serious situation*.^[116]
- The [Index of Freedom in the World](#) is an index measuring classical [civil liberties](#) published by Canada's [Fraser Institute](#), Germany's [Liberale Institute](#), and the U.S. [Cato Institute](#).^[117] It is not currently included in the table below.
- The [CIRI Human Rights Data Project](#) measures a range of human, civil, women's and workers rights.^[118] It is now hosted by the [University of Connecticut](#). It was created in 1994.^[119] In its 2011 report, the U.S. was ranked 38th in overall human rights.^[120]
- The [Democracy Index](#), published by the U.K.-based [Economist Intelligence Unit](#), is an assessment of countries' democracy. Countries are rated to be either *Full Democracies*, *Flawed Democracies*, *Hybrid Regimes*, or *Authoritarian regimes*. Full democracies, flawed democracies, and hybrid regimes are considered to be democracies, and the authoritarian nations are considered to be dictatorial. The index is based on 60 indicators grouped in five different categories.^[121]
- The U.S.-based [Polity data series](#) is a widely used data series in political science research. It contains coded annual information on regime authority characteristics and transitions for all independent states with greater than 500,000 total population and covers the years 1800–2006. Polity's conclusions about a state's level of democracy are based on an evaluation of that state's elections for competitiveness, openness and level of participation. Data from this series is not currently included in the table below. The Polity work is sponsored by the [Political Instability Task Force](#) (PITF) which is funded by the U.S. [Central Intelligence Agency](#). However, the views expressed in the reports are the authors' alone and do not represent the views of the US Government.
- [MaxRange](#), a dataset defining level of democracy and institutional structure(regime-type) on a 100-graded scale where every value represents a unique regime type. Values are sorted from 1–100 based on level of democracy and political accountability. MaxRange defines the value corresponding to all states and every

month from 1789 to 2015 and updating. MaxRange is created and developed by Max Range, and is now associated with the university of Halmstad, Sweden.¹²²

Dieter Fuchs and Edeltraud Roller suggest that, in order to truly measure the quality of democracy, objective measurements need to be complemented by "subjective measurements based on the perspective of citizens".¹²³ Similarly, Quinton Mayne and Brigitte Geißel also defend that the quality of democracy does not depend exclusively on the performance of institutions, but also on the citizens' own dispositions and commitment.¹²⁴

Difficulties in measuring democracy

Because democracy is an overarching concept that includes the functioning of diverse institutions which are not easy to measure, strong limitations exist in quantifying and econometrically measuring the potential effects of democracy or its relationship with other phenomena—whether inequality, poverty, education etc.¹²⁵ Given the constraints in acquiring reliable data with within-country variation on aspects of democracy, academics have largely studied cross-country variations. Yet variations between democratic institutions are very large across countries which constrains meaningful comparisons using statistical approaches. Since democracy is typically measured aggregately as a macro variable using a single observation for each country and each year, studying democracy faces a range of econometric constraints and is limited to basic correlations. Cross-country comparison of a composite, comprehensive and qualitative concept like democracy may thus not always be, for many purposes, methodologically rigorous or useful.¹²⁵

Yorum

Hürriyetler temelinde yaklaşım: Hürriyet insanın istediğini söylemesi değil, gerçek, doğru kanıt ve somut olmalı, haber doğru, yorum bireysel olmalıdır. burada demokrasi, yalanın söylenmesi, basın ve yayında yer alması doğru değil, yalanın kullanılması ancak yayılması demektir. Kişilik haklarına karşı olanları belirtmek hürriyet demek değildir. Karşı yaptırımlar yavaş işlediği için, internet kanalı ile hızla yayılan boyutu kontrol değil, bunu çıkaran ve yayanlar doğrudan ceza görmelidir.

- Dünyada hürriyet boyutu; tam, kısmen, bağımsız olmayan şekilde belirtilmektedir. Burada zararlı ve suç unsuru olanların hürriyeti anlamında olamaz.
- Basın mensubu olmaları onları yalan ve zarar verme hürriyetini vermez. Bu açıdan demokrasi kavramları, fırsatçı, kötülük yayan, zan üreten, iftira atanların olması şeklinde yorumlanmamalıdır ki bu sıklıkla gözlenmektedir.
- Endüstri Kültüründe temel olan Kurum Kültürü mantığı ile oluşan yapılanma ve değer demokrasi adı altında kabul edilmemelidir. Birey hakkı değil, kurum hakkı geçerli ve bunun seçim olması ile dengelendiği varsayılmaktadır.
- Amerika 1998 yılında Üst Yargı Kurumu aldığı karar ile birey hakkını toplum isteğinden üstün tutulmuş, 2006 yılında da Avrupa Konseyi, İnsan Hakları Mahkemesi ile yasal boyuta gelen birey hakkı öne çıkmıştır. Bu durum Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı ile ülkemizde de genişletilmiştir. Buna karşın, Amerika, Avrupa devlet girişimleri ile Irak ve Suriye'de açık ihlalleri vardır, Filistin halkını yok sayması, Birleşmiş Milletlerin tüm kararlarını geçersiz kabul eden İsrail planına destek vermesi, bu belirtilenlerin birer karşı olanlara kullanılan bir gerekçe olmuştur
- Tam demokrasi tanımı alanların, kendi aralarında yapılan irdeleme ile olduğu, Fransa işçi eylemleri gözlenince bunun kendilerinde geçersiz olduğu belirgin ortadadır.

Demokrasinin ölçümündeki zorluklar: Demokrasi tanımı için elde edilen değerler, genel ölçütler olup, birey hakkı gözetenilmemektedir. Göçmen krizi olan yerlerde insanlara yapılan muameleye karşın, çok demokratik puan almaları bir karşı boyuttur. Metotlar yerine, bireylere bakılmalıdır.

Demokrasiyle ilintili kavramlar

Demokrasi ile cumhuriyet

Cumhuriyet bir rejim, demokrasi ise cumhuriyetin uygulanış şekillerinden biridir. Demokratik cumhuriyetin yanında dini cumhuriyet, oligarşik cumhuriyet ve sosyalist cumhuriyet biçimleri vardır. Demokratik cumhuriyetlerde, meclisi ve ülkenin başkanını belli aralıklarla halkın seçmesi temeldir. Bu sistem genellikle Kara **Avrupa**'sında kabul görmüşken örneğin **İngiltere**'de ülkenin başında görünüşte halkın seçmediği bir **kral** ya da kraliçe bulunmasına rağmen yönetim halkın elindedir (oligarşik demokrasi).

"Bir cumhuriyetin tam demokratik cumhuriyet olabilmesi için, gönüllü birlikleliklerle bir arada bulunan o ülke halklarının tüm kesimlerinin, çoğulcu özgür iradeleri ile katılımcı olarak yönetim ve denetim süreçlerine doğrudan katıldığı, demokrasiyi tüm sivil kurum, kuruluş ve kadroları ile var ettiği ve çok kimlikli, değişik inançlı ve çeşitli kültürlerin bir mozaik oluşturacak şekilde bir arada yaşamasına olanak veren bir devlet yapılanmasının gerçekleştirilmesi gerekir."¹²⁵

Demokrasi ile sekülerizm

Sekülerizm, liberal demokrat düşünürler tarafından ortaya atılan dinin siyasetten ayrılması düşüncesinin genel adı olarak karşımıza çıkar. Liberal demokratlar, demokrasi'nin "çoğunluğun tiranlığına" dönüşmesini engellemek için devletin tüm dinlere aynı mesafede kalmasını bir zorunluluk olarak görürler.

Farklı dinlerin din bilgileri ve din bilimciler, çeşitli dinler açısından düşünsel anlamda sekülerizme karşı çıksalar da bu konular genellikle tartışmalıdır. Bununla birlikte dini planda demokrasi genelde kabul görmüştür, hatta sekülerizm karşıtı bazı din adamları demokrasinin sekülerizm olmaksızın var olabileceği görüşünü ileri sürmüştür.^{[26][27][28]}

Güçler ayrılığı

Güçler ayrılığı ilkesi [yasama](#), [yürütme](#) ve [yargı](#) kurumlarının, devletin farklı organlarında bulundularak iktidarın tek elde toplanmasını engellemek ve bu üç kurumun birbirlerini denetleyebilmesini sağlamak anlamına gelir. "Devlet iktidarının üçe bölünmesi ve bunların ayrı organlara verilmesi gerektiği yolundaki yaklaşım, siyasal rejimlerin sınıflandırılmasında da temel alınmıştır. Buna göre yasama ve yürütme güçlerinin bir elde toplandığı rejimlere "güçler birliği", bu yetkilerin birbirinden bağımsız ayrı organlara verildiği sistemlere ise "güçler ayrılığı" sistemleri adı verilmektedir."^[29]

[John Locke](#) ise iktidarın gücünü yasama, yürütme ve federatif olarak ayırır. "Burada federatif güç, bütün topluluk, savaş, barış, birlik, ittifak ve devletin kendi dışındaki bütün kişiler ve topluluklarla her türlü işlemi yapma gücü olarak ifade edilir."^[30] İktidarın paylaşımı sayesinde demokratik yollarla iktidara gelen kişiler kendi tiranliklarının kurmaları engellenmeye çalışılmıştır. Güçler ayrılığı ilkesi ile karşılıklı denetimin önemi, özellikle [II. Dünya Savaşı](#) öncesi [Adolf Hitler](#)'in demokratik yollarla iktidara gelmesinden sonra artmıştır.

Yorum

Cumhuriyet; rejim olarak, uygulanış şekillerinden biri demokrasidir. Demokratik olanlarda başkanı halk seçer, diğerleri ise asil olma, dini boyutlar gibi şekilde seçilebilir, ki bunlar da cumhuriyet tanımını kullanmaktadırlar.

Demokraside devletin herhangi bir dini görüşü benimsememesi gerektiği, sekülerizm boyutu öne çıkarılmaktadır. Yönetimde aynı gücü kullananların sosyolojik çatışma içinde olması doğaldır. Hırsızlık devlet ve din açısından da suç niteliklidir. Burada mahkeme ve cezayı verme boyutuna bakılmalıdır. Osmanlı burada kadıların verdiği, onların ise din eğitimi değil, medrese eğitimi aldıkları, şimdiki hakimler rolü üstlendiği görülmektedir. Burada her bireyin inancının serbest olması, sadece somut eyleme göre karar vermesi öne çıkarılmalıdır. Türk Ceza Kanunu'nda somut olayda devreye girmektedir. Suçun işlenmesi açısından kolluk gücünün etkinliği belirgindir.

Güçler ayrılığı ilkesi [yasama](#), [yürütme](#) ve [yargı](#) kurumlarının, yönetimin farklı organlarında toplanması ile tek elde toplanması önleneyeceği sanılmaktadır. Tariht tam tersi olduğu, tarikatların tüm organizasyonlar etkinlik kurarak veya dikta rejimleri oluşturdukları kanunlarda işlevsizlik oluşmuştur. Bunun yanında üniversiteler, basın-yayın ve diğer kuruluşlar da bağımsızlık örtüsü altında güç kazanmaya çalışmışlar ve yönetimde etkin olmaya çalışmışlardır. Cumhurbaşkanı tüm bu kurumlara üçte bir gibi bir oranda atama yaptığı, ekonomik baskı uygulayabildiği açısından, demokratik kuruluşlarda darbelerin oluşması gözlenmektedir. Bunların başka ülkeler tarafından yönlendirilerek, ekseriyet olmasa bile yönetimde etkinlik kurdukları tarihsel bir gerçekçiliktir.

Kısaca, demokrasi adı altında çeşitli kanunlar ile güçlü etkinliğini, ekseriyet olmasa bile korumaktadır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Types of governmental democracies**

Democracy has taken a number of forms, both in theory and practice. Some varieties of democracy provide better representation and more freedom for their citizens than others.^{[126][127]} However, if any democracy is not structured to prohibit the government from excluding the people from the legislative process, or any branch of government from altering the [separation of powers](#) in its favour, then a branch of the system can accumulate too much power and destroy the democracy.^{[128][129][130]}

Basic forms

Several variants of democracy exist, but there are two basic forms, both of which concern how the whole body of all eligible citizens executes its will. One form of democracy is [direct democracy](#), in which all eligible citizens have active participation in the political decision making, for example voting on policy initiatives directly.^[131] In most modern democracies, the whole body of eligible citizens remain the sovereign power but political power is exercised indirectly through elected representatives; this is called a [representative democracy](#).

Direct

In [Switzerland](#), without needing to register, every citizen receives [ballot papers](#) and information brochures for each vote (and can send it back by post). Switzerland has a [direct democracy](#) system and votes (and elections) are organised about four times a year; here, to [Berne](#)'s citizen in November 2008 about 5 national, 2 cantonal, 4 municipal referendums, and 2 elections (government and parliament of the City of Berne) to take care of at the same time.

Direct democracy is a political system where the citizens participate in the decision-making personally, contrary to relying on intermediaries or representatives. The use of a lot system, a characteristic of [Athenian democracy](#), is unique to direct democracies. In this system, important governmental and administrative tasks are performed by citizens picked from a lottery.^[132] A direct democracy gives the voting population the power to:

1. Change constitutional laws,

2. Put forth [initiatives](#), [referendums](#) and suggestions for laws,
3. Give binding orders to elective officials, such as revoking them before the end of their elected term or initiating a lawsuit for breaking a campaign promise.

Within modern-day representative governments, certain electoral tools like referendums, citizens' initiatives and [recall elections](#) are referred to as forms of direct democracy.^[133] However, some advocates of direct democracy argue for local assemblies of face-to-face discussion. Direct democracy as a government system currently exists in the [Swiss cantons](#) of [Appenzell Innerrhoden](#) and [Glarus](#),^[134] the [Rebel Zapatista Autonomous Municipalities](#),^[135] communities affiliated with the [CIPO-RFM](#),^[136] the [Bolivian](#) city councils of [FEJUVE](#),^[137] and Kurdish cantons of [Rojava](#).^[138]

Representative

Representative democracy involves the election of government officials by the people being represented. If the head of state is also [democratically elected](#) then it is called a democratic [republic](#).^[139] The most common mechanisms involve election of the candidate with a majority or a [plurality](#) of the votes. Most western countries have representative systems.^[134]

Representatives may be elected or become diplomatic representatives by a particular district (or [constituency](#)), or represent the entire electorate through [proportional](#) systems, with some using a combination of the two. Some representative democracies also incorporate elements of direct democracy, such as [referendums](#). A characteristic of representative democracy is that while the representatives are elected by the people to act in the people's interest, they retain the freedom to exercise their own judgement as how best to do so. Such reasons have driven criticism upon representative democracy,^{[140][141]} pointing out the contradictions of representation mechanisms with democracy.^{[142][143]}

Parliamentary

Parliamentary democracy is a representative democracy where government is appointed by, or can be dismissed by, representatives as opposed to a "presidential rule" wherein the president is both head of state and the head of government and is elected by the voters. Under a parliamentary democracy, government is exercised by delegation to an executive ministry and subject to ongoing review, checks and balances by the legislative parliament elected by the people.^{[144][145][146][147]}

Parliamentary systems have the right to dismiss a Prime Minister at any point in time that they feel he or she is not doing their job to the expectations of the legislature. This is done through a Vote of No Confidence where the legislature decides whether or not to remove the Prime Minister from office by a majority support for his or her dismissal.^[148] In some countries, the Prime Minister can also call an election whenever he or she so chooses, and typically the Prime Minister will hold an election when he or she knows that they are in good favour with the public as to get re-elected. In other parliamentary democracies, extra elections are virtually never held, a minority government being preferred until the next ordinary elections. An important feature of the parliamentary democracy is the concept of the "loyal opposition". The essence of the concept is that the second largest political party (or coalition) opposes the governing party (or coalition), while still remaining loyal to the state and its democratic principles.

Presidential

Presidential Democracy is a system where the public elects the president through free and fair elections. The president serves as both the head of state and head of government controlling most of the executive powers. The president serves for a specific term and cannot exceed that amount of time. Elections typically have a fixed date and aren't easily changed. The president has direct control over the cabinet, specifically appointing the cabinet members.^[149]

The president cannot be easily removed from office by the legislature, but he or she cannot remove members of the legislative branch any more easily. This provides some measure of [separation of powers](#). In consequence, however, the president and the legislature may end up in the control of separate parties, allowing one to block the other and thereby interfere with the orderly operation of the state. This may be the reason why presidential democracy is not very common outside the Americas, Africa, and Central and Southeast Asia.^[148]

A [semi-presidential system](#) is a system of democracy in which the government includes both a prime minister and a president. The particular powers held by the prime minister and president vary by country.^[149]

Hybrid or semi-direct

Some modern democracies that are predominantly representative in nature also heavily rely upon forms of political action that are directly democratic. These democracies, which combine elements of representative democracy and direct democracy, are termed [hybrid democracies](#),^[149] [semi-direct democracies](#) or [participatory democracies](#). Examples include Switzerland and some [U.S. states](#), where frequent use is made of [referendums](#) and [initiatives](#).

The [Swiss confederation](#) is a semi-direct democracy.^[150] At the federal level, citizens can propose changes to the constitution ([federal popular initiative](#)) or ask for a [referendum](#) to be held on any law voted by the [parliament](#).^[151] Between January 1995 and June 2005, Swiss citizens voted 31 times, to answer 103 questions (during the same period, French citizens participated in only two referendums).^[152] Although in the past 120 years less than 250 initiatives have been put to referendum. The populace has been conservative, approving only about 10% of the initiatives put before them; in addition, they have often opted for a version of the initiative rewritten by government.^[153]

In the [United States](#), no mechanisms of direct democracy exists at the federal level, but over half of the [states](#) and many localities provide for citizen-sponsored ballot initiatives (also called "ballot measures", "ballot questions" or "propositions"), and the vast majority of states allow for referendums. Examples include the extensive use of [referendums](#) in the US state of [California](#), which is a state that has more than 20 million voters.^[150]

In [New England](#), [Town meetings](#) are often used, especially in rural areas, to manage local government. This creates a hybrid form of government, with a local [direct democracy](#) and a representative state government. For example, most [Vermont](#) towns hold annual town meetings in March in which town officers are elected, budgets for the town and schools are voted on, and citizens have the opportunity to speak and be heard on political matters.^[151]

Yorum

Demokrasi Türleri: Yönetimin iktidarı ele alması ile, etkinliğini oluşturması, kısaca hakimiyet bakımından üç temel yaklaşımı kontrol etmek ister; a) zenginlik, ekonomik yapı, ticaret ve iş üretimi için sermayeyi gözetmesi, b) akademik, bilirkışı ile kendisini tenkit boyutunu kapatması, gerçek yaratması, c) yönetimde başka alternatifler olmaması, muhalefetin sarı olması veya aykırılıkların saçma ve bilim dışı, hukuk dışı olmasıdır. Yargı konusunda,

seçilmişlerin yargıda etkin olacağı için, gerekçeler bilim adamları hazırlarsa sorun yaşamayacaktır. Bu açıdan kuvvet ayrılığı ayrı olsun denilip, kendi arasında ayrı bir güç, birbiri ile çelişen, çekişen yapı olmaktadır. Yargı kendisi yasa çıkarmadığı için, yasalar ile sınırlı kalacaklardır. Sıklıkla Başkan, yargılanamaz şerhini anayasalarına koymaktadırlar.

Temel Demokrasi Formları: Bireylerin istediğinin nasıl oluşacağı tartışması doğrudan demokrasiye itmektedir. Evet ve hayır ile seçim olmaktadır. İngiltere'nin, daha doğrusu, Birleşik Krallık Avrupa Birliğinden ayrılma oylaması yapmış, İskoçya birlikte kalalım oyu, genel içinde erimiştir, ki bu toplumu yatıştırmak ancak daha ileri bir refah sağlanırsa olası olacaktır.

Doğrudan Demokrasi: İsviçre'de parlamento yerine kararlar genel oylama (referandum) ile yapılmaktadır. Benzer durum Amerika'da Kaliforniya Eyaletinde eğer bir ev satın almak isterseniz, o ev mahallede satışı tenkit için bekletiliyor, daha sonra da şehir meclisinde tenkide açılmaktadır. Dolayısıyla ortalama iki ay sonra ev itiraz olmaz ise sizin mülkünüz olabilmektedir. Bu açıdan, Afrika Kökenlilerin bazı mahallelerde yer bulmaları zordur.

Temsili Demokrasi: Bireyler kendilerini temsil edecekleri seçerler. Amerika'da bunlar ayrıca başkanı seçerler. Bizde olduğu gibi ayrı seçim veya parlamentonun başkanı seçmesi olmaz. Genel oylama (referandum) ile anayasa, kanunla tanımlanan genel yönetimdeki değişiklikler, bazı kurumlara ek güç verilmesi açısından başvurulması önerilmektedir.

Parlamentar Demokrasi: Burada temsilcilerin seçilmesi, eskiden doğrudan birey seçilip, onlar partilerini seçerken, şimdi partilerin seçtiklerine listeye oy atılmaktadır. Bir adada liste sırasına göre işaretleme ile sonda olan ilk sırada seçilme imkânı gelmiş, ancak genel merkezler bunu temsilciler kanalı ile kaldırmışlardır.

Başkanlık Demokrasisi: Başkanın seçim ile işe gelmesi demokratik olup, burada başkana yüklenen yükümlülükler önemlidir. Parlamentar sistemde de onaylamaların başkandan olması ile, başkanın sorumsuz etkinlik imkânı getirmektedir. Dolayısıyla seçimle gelmeye göre daha fazla güç verilmiş olmaktadır. Parlamentar sistemde de tüm üst görevlileri seçme hakkı başkana aittir ve başbakan veya meclis başkanı ancak üç imza ile (başkan, bakan ve başbakan) atama yapabilmektedir.

Karma, Hibrit Demokrasi: Burada seçimlerde genel oylama (referandum) boyutuna sık başvurulması yapılmaktadır.

Parlamento: Devletin başı, parlamentonun başkanıdır. İlkemizde ise bakanların başkanı temsil etmekte, diğeri meclis başkanı olmaktadır, başkan ise cumhurbaşkanı denilmektedir. Bu şekilde yönetimde 3 başlık olmakta, bazı güçler bu şekilde ekonomik ve politik etkinliklerini devam ettirmektedirler. Bu açıdan başkanlık kavgaları gözlenmektedir. Cumhurbaşkanı, benim dediğimi yapacaksınız diyerek başbakana anayasa metnini hatırlatmış (fırlatmış) ve dediklerini yaptırmış ama ülkenin bozulan düzeninin sorumlusu olmamıştır.

Demokrasi: Amerika'da etkin güçler idarede olsanız bile çokludur. Asker; Pentagon, lobiler; Ermeni, Rum, Türk gibi, Sermaye çevresi; New York Borsası, büyük sermaye sahipleri, Partiler; demokrat ve cumhuriyet ile parlamento, temsilciler ile senato ile Yüksek Mahkeme sayılabilir. Bu çeşitli politik oyunların oluşmasının ana nedeni olmaktadır. Sonuç, Amerika Devleti lehine olması temel kuraldır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Variants**

Constitutional monarchy

Many countries such as the United Kingdom, Spain, the Netherlands, Belgium, [Scandinavian countries](#), [Thailand](#), [Japan](#) and [Bhutan](#) turned powerful monarchs into constitutional monarchs with limited or, often gradually, merely symbolic roles. For example, in the predecessor states to the United Kingdom, constitutional monarchy began to emerge and has continued uninterrupted since the [Glorious Revolution](#) of 1688 and passage of the [Bill of Rights 1689](#).^{[9][64]}

In other countries, the monarchy was abolished along with the aristocratic system (as in France, China, Russia, Germany, Austria, Hungary, Italy, Greece and Egypt). An elected president, with or without significant powers, became the head of state in these countries.

Elite upper houses of legislatures, which often had lifetime or hereditary tenure, were common in many nations. Over time, these either had their powers limited (as with the British [House of Lords](#)) or else became elective and remained powerful (as with the [Australian Senate](#)).

Republic

The term [republic](#) has many different meanings, but today often refers to a representative democracy with an elected [head of state](#), such as a [president](#), serving for a limited term, in contrast to states with a hereditary [monarch](#) as a head of state, even if these states also are representative democracies with an elected or appointed [head of government](#) such as a [prime minister](#).¹⁵²

The [Founding Fathers of the United States](#) rarely praised and often criticised democracy, which in their time tended to specifically mean direct democracy, often without the protection of a constitution enshrining basic rights; [James Madison](#) argued, especially in [The Federalist No. 10](#), that what distinguished a direct [democracy](#) from a [republic](#) was that the former became weaker as it got larger and suffered more violently from the effects of faction, whereas a republic could get stronger as it got larger and combats faction by its very structure.

What was critical to American values, [John Adams](#) insisted,¹⁵³ was that the government be "bound by fixed laws, which the people have a voice in making, and a right to defend." As Benjamin Franklin was exiting after writing the U.S. constitution, a woman asked him "Well, Doctor, what have we got—a republic or a monarchy?". He replied "A republic—if you can keep it."¹⁵⁴

Liberal democracy

A liberal democracy is a representative democracy in which the ability of the elected representatives to exercise decision-making power is subject to the [rule of law](#), and moderated by a constitution or laws that emphasise the protection of the rights and freedoms of individuals, and which places constraints on the leaders and on the extent to which the will of the majority can be exercised against the rights of minorities (see [civil liberties](#)).

In a liberal democracy, it is possible for some large-scale decisions to [emerge](#) from the many individual decisions that citizens are free to make. In other words, citizens can "vote with their feet" or "vote with their dollars", resulting in significant informal government-by-the-masses that exercises many "powers" associated with formal government elsewhere.

Socialist

[Socialist](#) thought has several different views on democracy. [Social democracy](#), [democratic socialism](#), and the [dictatorship of the proletariat](#) (usually exercised through [Soviet democracy](#)) are some examples. Many democratic socialists and social democrats believe in a form of [participatory](#), [industrial](#), [economic](#) and/or [workplace democracy](#) combined with a [representative democracy](#).

Within [Marxist orthodoxy](#) there is a hostility to what is commonly called "liberal democracy", which is simply referred to as parliamentary democracy because of its often centralised nature. Because of orthodox Marxists' desire to eliminate the political elitism they see in capitalism, [Marxists](#), [Leninists](#) and [Trotskyists](#) believe in direct democracy implemented through a system of [communes](#) (which are sometimes called [soviets](#)). This system ultimately manifests itself as council democracy and begins with workplace democracy.

Democracy cannot consist solely of elections that are nearly always fictitious and managed by rich landowners and professional politicians.

Anarchist

[Anarchists](#) are split in this domain, depending on whether they believe that a [majority-rule is tyrannical or not](#). To many anarchists, the only form of democracy considered acceptable is direct democracy. [Pierre-Joseph Proudhon](#) argued that the only acceptable form of direct democracy is one in which it is recognised that majority decisions are not binding on the minority, even when unanimous.¹⁵⁶ However, [anarcho-communist Murray Bookchin](#) criticised [individualist anarchists](#) for opposing democracy,¹⁵⁷ and says "majority rule" is consistent with anarchism.¹⁵⁸

Some anarcho-communists oppose the majoritarian nature of direct democracy, feeling that it can impede individual liberty and opt-in favour of a non-majoritarian form of [consensus democracy](#), similar to Proudhon's position on direct democracy.¹⁵⁹ [Henry David Thoreau](#), who did not self-identify as an anarchist but argued for "a better government"¹⁶⁰ and is cited as an inspiration by some anarchists, argued that people should not be in the position of ruling others or being ruled when there is no consent.

Sortition

Sometimes called "democracy without elections", [sortition](#) chooses decision makers via a random process. The intention is that those chosen will be representative of the opinions and interests of the people at large, and be more fair and impartial than an elected official. The technique was in widespread use in [Athenian Democracy](#) and [Renaissance Florence](#)¹⁶¹ and is still used in modern [jury selection](#).

Consociational

A consociational democracy allows for simultaneous majority votes in two or more ethno-religious constituencies, and policies are enacted only if they gain majority support from both or all of them.

Consensus democracy

A consensus democracy, in contrast, would not be dichotomous. Instead, decisions would be based on a multi-option approach, and policies would be enacted if they gained sufficient support, either in a purely verbal agreement or via a consensus vote—a multi-option preference vote. If the threshold of support were at a sufficiently high level, minorities would be as it were protected automatically. Furthermore, any voting would be ethno-colour blind.

Supranational

[Qualified majority voting](#) is designed by the [Treaty of Rome](#) to be the principal method of reaching decisions in the [European Council of Ministers](#). This system allocates votes to member states in part according to their population, but heavily weighted in favour of the smaller states. This might be seen as a form of representative democracy, but representatives to the Council might be appointed rather than directly elected.

Inclusive

Inclusive democracy is a political theory and political project that aims for [direct democracy](#) in all fields of social life: political democracy in the form of face-to-face assemblies which are confederated, [economic democracy](#) in a [stateless](#), moneyless and marketless economy, democracy in the social realm, i.e. [self-management](#) in places of work and education, and ecological democracy which aims to reintegrate society and nature. The theoretical project of inclusive democracy emerged from the work of political philosopher [Takis Fotopoulos](#) in "Towards An Inclusive Democracy" and

was further developed in the journal [Democracy & Nature](#) and its successor *The International Journal of Inclusive Democracy*.

The basic unit of decision making in an inclusive democracy is the demotic assembly, i.e. the assembly of demos, the citizen body in a given geographical area which may encompass a town and the surrounding villages, or even neighbourhoods of large cities. An inclusive democracy today can only take the form of a confederal democracy that is based on a network of administrative councils whose members or delegates are elected from popular face-to-face democratic assemblies in the various demoi. Thus, their role is purely administrative and practical, not one of policy-making like that of representatives in representative democracy.

The citizen body is advised by experts but it is the citizen body which functions as the ultimate decision-taker. Authority can be delegated to a segment of the citizen body to carry out specific duties, for example, to serve as members of popular courts, or of regional and confederal councils. Such delegation is made, in principle, by lot, on a rotation basis, and is always recallable by the citizen body. Delegates to regional and confederal bodies should have specific mandates.

Participatory politics

A [Parpolity](#) or Participatory Polity is a theoretical form of democracy that is ruled by a [Nested Council](#) structure. The guiding philosophy is that people should have decision making power in proportion to how much they are affected by the decision. Local councils of 25–50 people are completely autonomous on issues that affect only them, and these councils send delegates to higher level councils who are again autonomous regarding issues that affect only the population affected by that council.

A council court of randomly chosen citizens serves as a check on the [tyranny of the majority](#), and rules on which body gets to vote on which issue. Delegates may vote differently from how their sending council might wish but are mandated to communicate the wishes of their sending council. Delegates are recallable at any time. Referendums are possible at any time via votes of most lower-level councils, however, not everything is a referendum as this is most likely a waste of time. A parpolity is meant to work in tandem with a [participatory economy](#).

Cosmopolitan

Cosmopolitan democracy, also known as *Global democracy* or *World Federalism*, is a political system in which democracy is implemented on a global scale, either directly or through representatives. An important justification for this kind of system is that the decisions made in national or regional democracies often affect people outside the constituency who, by definition, cannot vote. By contrast, in a cosmopolitan democracy, the people who are affected by decisions also have a say in them.^[162]

According to its supporters, any attempt to solve global problems is undemocratic without some form of cosmopolitan democracy. The general principle of cosmopolitan democracy is to expand some or all of the values and norms of democracy, including the rule of law; the non-violent resolution of conflicts; and equality among citizens, beyond the limits of the state. To be fully implemented, this would require reforming existing [international organisations](#), e.g. the [United Nations](#), as well as the creation of new institutions such as a [World Parliament](#), which ideally would enhance public control over, and accountability in, international politics.

Cosmopolitan Democracy has been promoted, among others, by physicist Albert Einstein,^[163] writer Kurt Vonnegut, columnist [George Monbiot](#), and professors [David Held](#) and [Daniele Archibugi](#).^[164] The creation of the [International Criminal Court](#) in 2003 was seen as a major step forward by many supporters of this type of cosmopolitan democracy.

Creative democracy

Creative Democracy is advocated by American philosopher [John Dewey](#). The main idea about Creative Democracy is that democracy encourages individual capacity building and the interaction among the society. Dewey argues that democracy is a way of life in his work of "Creative Democracy: The Task Before Us"^[165] and an experience built on faith in human nature, faith in human beings, and faith in working with others. Democracy, in Dewey's view, is a [moral ideal](#) requiring actual effort and work by people; it is not an institutional concept that exists outside of ourselves. "The task of democracy", Dewey concludes, "is forever that of creation of a freer and more humane experience in which all share and to which all contribute".

Guided democracy

Guided democracy is a form of democracy which incorporates regular popular elections, but which often carefully "guides" the choices offered to the electorate in a manner which may reduce the ability of the electorate to truly determine the type of government exercised over them. Such democracies typically have only one central authority which is often not subject to meaningful public review by any other governmental authority. Russian-style democracy has often been referred to as a "Guided democracy."^[166] Russian politicians have referred to their government as having only one center of power/ authority, as opposed to most other forms of democracy which usually attempt to incorporate two or more naturally competing sources of authority within the same government.^[167]

Non-governmental democracy

Aside from the public sphere, similar democratic principles and mechanisms of voting and representation have been used to govern other kinds of groups. Many [non-governmental organisations](#) decide policy and leadership by voting. Most [trade unions](#) and [cooperatives](#) are governed by democratic elections. [Corporations](#) are controlled by [shareholders](#) on the principle of [one share, one vote](#)—sometimes supplemented by [workplace democracy](#). [Amitai Etzioni](#) has postulated a system that fuses elements of democracy with [sharia law](#), termed *islamocracy*.^{[168]^[citation needed]}

Yorum

Yönetim Türleri

Yapısal Monarşi: Devletin yapısı kral ve kraliçe olarak belirtile de, bu yapı sadece bir temsil olarak bulunmakta, hukuki herhangi bir kararda yetkisi olmamaktadır. Sadece parlamento açılışları ve törenlere katılmaktadırlar.

Cumhuriyet: Franklin Amerikan Anayasayı yazarken, devletin yönetimi sorulduğunda, eğer koruyabilirsen Cumhuriyet demiştir. Bu açıdan demokrasilerde temsil ve gerçek demokrat olma ile cumhuriyet korunabilir. Birçok ülkede sadece devletin adı olarak kaldığı da gözlenmektedir.

Liberal Demokrasi: Devletin temsili demokrasi olarak işlevi, karar oluşturma kanuna göre olmakta ancak birey görüşü esas olmaktadır. Birçok ferdi görüş olmaktadır.

Sosyalist: Devletin sadece seçim ile olmadığı, arazi sahipleri ve profesyonel politikacılar tarafından olduğu algısı ile yönetimin halka yönelmiş şeklidir.

Anarşist: Devlet yönetiminde aynı görüş, rızaları olmadığı durumlarda, birbiri ile çatışmaların aynı anda etkileşimidir.

Seçim olmayan demokrasi (Sortition): Fikir üreticilerin, fikirleri kapsamını sağlaması, resmi seçim yerine, onların önerilerine göre yapılması. Bu yaklaşım jüri, Atina demokrasilerinde kullanılmıştır. Kabile ve tarikatlarda da buna benzer yapılar olabilmektedir.

Koalisyon: Devletin farklı grupların yönetiminde olması, bu şekilde ekseriyeti sağlamaları, kararların ortak benimsenmesi için, genel anlamda karar oluşturmaktadır.

Konsensüs Demokrasi: Kararların çok görüşlere açık olması beklenmektedir. Bunların yazılı olması beklenir.

Konfedere yapıda olan supra-ulusal yapılar: Devletin bölünmeden, farklı kişiler ile yönetilmesi, her şehirde belediye yapısı şeklinde bir yönetim olmaktadır.

Konsül usulü katılarak yönetimler: Dernek gibi yapılarda seçilenlerin yönetmesidir.

Katılımcı politikalar: Bölgesel kuruluşlar, şehirlerin kararları ile oluşmasıdır.

Kozmopolit: Her kural, değerler ve yasaların gruplara ve şehirlere göre farklı olmasıdır.

Yaratıcı Demokrasi: Devletin bireyin oluşturduğu görüşler ile karar vermesidir.

Güdümlü Demokrasi: Rusya gibi kararların bir otorite tarafından denetlenmesi. Dikta rejimlerinde de parlamento kararını dikta onaylarsa yürürlüğe girmesidir.

Devlet dışı demokrasi: Devletin yönetimi demokratik kuruluşlar olarak ifade edilen organizasyonların sayesinde oluşan bir sistemdir. Hekimliğin Sağlık örgütlerine bırakılmasıdır.

Demokrasinin araçları

Demokrasinin oluşmasını sağlayan, demokrasinin gelişmesini amaçlayan kurum ve oluşumlar arasında birçok siyasi sistemde de mevcuttur. Her devletin bir **anayasa**ya sahip olması veya her ülkede siyasi parti bulunmasına rağmen yönetim şekilleri olarak isimleri değiştirilir. Çünkü önemli olan bu kurumlar arasındaki ilişkilerdir.

Parlamento

Demokraside **meclis**, rekabet ve eşit oy ikeleriyle halkın temsilcilerinin oluşturduğu bir kurumdur. Meclis sistemleri hem nitelik hem de nicelik olarak her ülkede farklı gelişmiştir.

Tek meclisli sistem, çift meclisli sistem ve **baskanlık sistemi** olarak genellendirebiliriz. Yine görev olarak, güçler ayrılığı ilkesindeki yasama yapan kurum olarak genellendirebiliriz. Meclislerin işlevleri: yasama, temsil, denetleme ve meşruluktur.

Siyasi partiler

Partiler temsil işlevi için kullanılan araçlardır. Demokratik ülkelerde siyasi parti bireylerin aktif siyaset yapacakları alanlardan biri ve en önemlisidir. Ülkelerdeki seçim sistemlerine göre **iki partili sistem** ya da **çok partili sistem** oluşur.

İngiltere'deki gibi iki partinin ağırlıklı olduğu sistemler, seçmenlerin çoğunluğunun bulunduğu 'orta alandaki' bir yoğunlaşmaya yol açma ve daha radikal düşünceleri dışlama eğilimindedir.^[31] Her bir partinin çok sayıda görüşü temsil ettiği düşünülür.

Çok partili siyasi sistemlerde ise düşünceler daha doğrudan temsil edilir. Dinsel, etnik veya sınıfsal düşünceleri temsil ettiği düşünülen partiler bulunur. Bu halkın egemenliğinin meclise daha fazla yansımaları sağlarken, mecliste farklı görüşlerde bulunan birçok parti olduğu için istikrarın sağlanması güçleşir.

Anayasa

Anayasa, bir devletin temel kurumlarının nasıl işleyeceğini belirleyen yazılı belgelerdir. Ayrıca kişisel hak ve özgürlükler bu belgede belirlendiği için çoğunluğun yönettiği bir toplumda iktidarda olanların sınırlarını belirler. Demokrat düşünürler tarafından **çoğunluğun tiranlığının** kurulmasını engelleyecek bir devlet organı olarak kabul edilir.

Sivil toplum örgütleri

Sivil toplum örgütleri demokrasiyle ortaya çıkan bir örgütlenme değildir ama demokrasiyle önem kazanmıştır. 'Sivil toplum, modern manada anlamını demokrasi ile kazanırken, demokrasi de katılım problemlerinin çözümünü sivil toplum ile sağlamıştır' ^[32]

Birbirleriyle ortak amaçlara sahip insanların oluşturdukları grupların seslerini ve isteklerinin daha fazla duyurabilmenin bir yoludur. Örneğin devletin ekonomideki katılımını azaltmaya çabalayan iş adamları, devletin sosyal hizmetlerinde eşitliğin sağlanmasını amaçlayan örgütler ve işçilerin veya memurların yaşam kalitelerini arttırmaya çalışan sendikalar gibi çeşitli amaçlarla toplanmış ve bunun için demokrasiye katılımı güçlendirmiş ayrıca bir bakıma halkın temsilcilerini kendi amaçları doğrultusunda denetleyebilen ya da kendi amaçlarına ulaşmak için kamuoyu yaratmaya çalışan gruplardır.

Sivil toplum örgütlerinin özelliği çoğulcu bir yapıya sahip olmasıdır. **Larry Diamond**'a göre 'sivil toplumun bu çoğulcu yapısı, siyaset alanını kontrol altına almaya çalışan etnik, dinci, devrimci ya da otoriter örgütlenmelerle anlaşamaz hale getirir.'^[33]

Kolluk kuvvetleri

Ordu ve **polis** güçlerinin demokraside ne kadar bulunduğu, ne kadar bulunması gerektiği her zaman tartışma konusu olmuştur. Dış tehditlere karşı ordunun iç düzen içinde polisin silah tekelinin bulunması onları demokrasi için gerekli kılmakla birlikte demokrasiyi kaldırma veya kesintiye uğratma güçleriyle de tartışma konusu yapmıştır.

Gelişmiş demokratik ülkelerde sivil siyasetçiler, hem **hukukun** hem de fiilen ordunun üstündedir ve ordu siyasi karar alma mekanizmasının içine olabildiğince az katılır. Özellikle **Soğuk Savaş** sonrası sivil siyasetçinin üstünlüğü giderek artmaktadır.

Demokratik olarak yeterince gelişmemiş ülkelerde ise askerler, danışma kurullarıyla doğrudan ya da dolaylı olarak karar alma mekanizmasının içinde bulunur. Bu tip ülkelerdeki ortak özellik; ordunun ülke içindeki kurumlar arasında en ileri teknolojiye sahip

ve modern dünyaya en yakın olan kurum olmasıdır. "Ordu genellikle ekonomik gerilik, iç karışıklıkların artması, sivil yönetimin meşruluğunu kaybetmesi, ordu ve hükümet arasındaki ihtilaf veya uluslararası kamuoyunun darbe yönündeki olumlu yaklaşımı gibi sebeplerle siyasete müdahale eder."¹³⁴

Polis ise "yönetici sınıfın çıkarlarında hareket etmeye başlarsa ne olur?" sorusuyla düşünürlerin üzerinde durduğu bir konudur. [Aristo](#)'nun 'muhafızlardan kim muhafaza edecek?' sorusu bu kaygının çok eskilere dayandığını gösterir. Polis gücünün demokrasinin sağladığı hak ve özgürlükleri kısıtlamaması ve gerektiği zaman yargıya hesap verebilmesi gerekliliği demokratik düşünürlerin ortak tavrı olmasına rağmen bunun nasıl ve ne kadar yapılması gerektiği konusunda görüş ayrılıkları yaşanır.

Yorum

Burada demokratik puanlama ile yüksek not aldığı iddia eden ülkelerin, Suriye krizinde göçmenlere yaptıkları insanlık dışı muamele ortadadır. Ayrıca Orta Doğu ve diğer çatışma bölgelerinde doğrudan öldürülenlerin aleyhine aldıkları kararlar ve takındıkları boyut belirgindir. Birleşmiş Milletlerin kararlarında 5 daimî üyenin itiraz ve ret oyları ile bir bakıma kıyım sürmektedir. Bu yaklaşımların demokratik daha doğru ifade ile birey haklarına, yaşam haklarına uygunluk ile yakından alakası yoktur.

Mısır, %62 ile işbaşına seçime gelen devirenlerin tanınması, Suudi Arabistan krallığı gibi birçok ülkenin demokrasi ile alakası olmadığı, Suriye rejiminin karşı olanları öldürme ve sürme hareketine sessiz kalan, başta Avrupa, diğer ülkeler göz önüne alınca devletler arası ilişkilerde menfaatin öne çıktığı, demokrasi, halkın yönetimi olmadığı belirgindir.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Theory**

Aristotle

[Aristotle](#) contrasted rule by the many (democracy/[timocracy](#)), with rule by the few ([oligarchy/aristocracy](#)), and with rule by a single person ([tyranny](#) or today [autocracy/absolute monarchy](#)). He also thought that there was a good and a bad variant of each system (he considered democracy to be the degenerate counterpart to timocracy).^{[169][170]}

For Aristotle, the underlying principle of democracy is freedom, since only in a democracy can the citizens have a share in freedom. In essence, he argues that this is what every democracy should make its aim. There are two main aspects of freedom: being ruled and ruling in turn, since everyone is equal according to number, not merit, and to be able to live as one pleases.

But one factor of liberty is to govern and be governed in turn; for the popular principle of justice is to have equality according to number, not worth, ... And one is for a man to live as he likes; for they say that this is the function of liberty, inasmuch as to live not as one likes is the life of a man that is a slave.

Early Republican theory

A common view among early and renaissance [Republican](#) theorists was that democracy could only survive in small political communities.^[171] Heeding the lessons of the Roman Republic's shift to monarchism as it grew larger, these Republican theorists held that the expansion of territory and population inevitably led to tyranny.^[171] Democracy was therefore highly fragile and rare historically, as it could only survive in small political units, which due to their size were vulnerable to conquest by larger political units.^[171] [Montesquieu](#) famously said, "if a republic is small, it is destroyed by an outside force; if it is large, it is destroyed by an internal vice."^[171] [Rousseau](#) asserted, "It is, therefore the natural property of small states to be governed as a republic, of middling ones to be subject to a monarch, and of large empires to be swayed by a despotic prince."^[171]

Rationale

Among modern political theorists, there are three contending conceptions of the fundamental rationale for democracy: *aggregative democracy*, *deliberative democracy*, and *radical democracy*.^[172]

Aggregative

The theory of *aggregative democracy* claims that the aim of the democratic processes is to solicit citizens' preferences and aggregate them together to determine what social policies society should adopt. Therefore, proponents of this view hold that democratic participation should primarily focus on [voting](#), where the policy with the most votes gets implemented.

Different variants of aggregative democracy exist. Under *minimalism*, democracy is a system of government in which citizens have given teams of political leaders the right to rule in periodic elections. According to this minimalist conception, citizens cannot and should not "rule" because, for example, on most issues, most of the time, they have no clear views or their views are not well-founded. [Joseph Schumpeter](#) articulated this view most famously in his book *Capitalism, Socialism, and Democracy*.^[173] Contemporary proponents of minimalism include [William H. Riker](#), [Adam Przeworski](#), [Richard Posner](#).

According to the theory of [direct democracy](#), on the other hand, citizens should vote directly, not through their representatives, on legislative proposals. Proponents of direct democracy offer varied reasons to support this view. Political activity can be valuable in itself, it socialises and educates citizens, and popular participation can check powerful elites. Most importantly, citizens do not rule themselves unless they directly decide laws and policies.

Governments will tend to produce laws and policies that are close to the views of the median voter—with half to their left and the other half to their right. This is not a desirable outcome as it represents the action of self-interested and somewhat unaccountable political elites competing for votes. [Anthony Downs](#) suggests that ideological political parties are necessary to act as a mediating broker between individual and governments. Downs laid out this view in his 1957 book *An Economic Theory of Democracy*.^[174]

[Robert A. Dahl](#) argues that the fundamental democratic principle is that, when it comes to binding collective decisions, each person in a political community is entitled to have his/her interests be given equal consideration (not necessarily that all people are equally satisfied by the collective decision). He uses the term [polyarchy](#) to refer to societies in which

there exists a certain set of institutions and procedures which are perceived as leading to such democracy. First and foremost among these institutions is the regular occurrence of free and open [elections](#) which are used to select representatives who then manage all or most of the public policy of the society. However, these polyarchic procedures may not create a full democracy if, for example, poverty prevents political participation.^[178] Similarly, [Ronald Dworkin](#) argues that "democracy is a substantive, not a merely procedural, ideal."^[179]

Deliberative

[Deliberative democracy](#) is based on the notion that democracy is government by [deliberation](#). Unlike aggregative democracy, deliberative democracy holds that, for a democratic decision to be legitimate, it must be preceded by authentic deliberation, not merely the aggregation of preferences that occurs in voting. *Authentic deliberation* is deliberation among decision-makers that is free from distortions of unequal political power, such as power a decision-maker obtained through economic wealth or the support of interest groups.^{[177][178][179]} If the decision-makers cannot reach [consensus](#) after authentically deliberating on a proposal, then they vote on the proposal using a form of majority rule.

Radical

[Radical democracy](#) is based on the idea that there are hierarchical and oppressive power relations that exist in society. Democracy's role is to make visible and challenge those relations by allowing for difference, dissent and antagonisms in decision-making processes.

Yorum

[Aristo](#), demokraside insanların yaşamlarında mutlu ve mutsuz olanları olduğu, bu açıdan da kendi tercihlerinin oluşmadığı, bağımsız olamadıklarını belirtmektedir, konsül ile köle farkını söylemektedir.

[Erken Demokrasi Teoremi](#): Eğer yerleşim yeri büyük ise, toplumun desteği için demokrasi olabildiği, ancak küçük olanlarda zamanla teokratik bir yönetimin olduğu belirtilmektedir.

Akılcı yapılanma olarak: Üç tipten söz edilmektedir; a) ağırlık/toplulaştırılmış demokrasi; en çok oyu alan tercih edilmektedir, direkt, doğrudan demokrasidir, b) deliberatif/ihtiyatlı demokrasi; mutlaka kararlarda gerekçe olmasıdır, c) radikal/kesin, köklü demokrasi; baskı ile geleneksel yapılar arasında zorlayıcı yapıda olması güdülmektedir.

Demokraside hakların gelişimi

İnsan hakları

İnsan hakları, tüm insanların hak ve saygınlık açısından eşit ve özgür olarak doğduğu anlayışına dayanır. İnsan hakları, her bir bireye bağımsız seçim yapma ve yeteneklerini geliştirme [özgürlüğü](#) sağlar. Klasik demokrasi tanımına benzerliğinden dolayı günümüzde *insan hakları* ve *demokrasi* sıklıkla beraber kullanılır.

İnsan hakları ile demokrasi arasındaki kesin tamamlayıcılık bağı: eğer insan hakları bireyin eksiksiz gelişmesi için gerekli bir koşulsuz demokratik toplum da, bireyin gelişimi için gerekli çerçeveyi oluşturması bakımından bu hakların kullanılması için gerekli bir koşuldur, ayrıca, demokratik bir toplum bireylerin topluluğun yaşaması için gönüllü olarak verdiği desteğe dayandığından insan hakları böyle bir toplumun ön koşulu olarak görülür.^[25]

Kadınlar

Demokraside siyasi eşitlik temel olsa bile kadınlar bu eşitliği ancak 20. yüzyılda kazanabilmişlerdir. Kadınların siyaset hayatına katılımını destekleyenler; bunun siyasi etliği geliştireceğini söylerken karşı çıkanlar aile yapısının bozulacağı düşüncesini dile getiriyorlardı.

Bazı ülkelerdeki kadınların erkeklerle eşit oy verme ve aday olma haklarını elde etme tarihleri:^[26]

Tarih	Ülke	Tarih	Ülke	Tarih	Ülke
1893	Yeni Zelanda	1928	Birleşik Krallık	1950	Hindistan
1906	Finlandiya	1934	Türkiye	1956	Mısır, Surinam
1913	Norveç	1937	Filipinler	1962	Cezayir
1918	Almanya, Rusya	1944	Fransa, Bulgaristan	1971	İsviçre
1919	Belçika, Ukrayna	1945	Gürcistan, İtalya	1974	Ürdün
1920	Arnavutluk, ABD	1947	Arjantin, Japonya	1976	Portekiz

Ayrıca 1999 istatistiklerine göre:^[27]

- Dünyadaki her 100 parlamenterden 13'ü kadın
- Dünyada devlet ya da hükümet başkanlığı yapan her 100 kişiden 5'i kadın
- Dünyadaki her 100 bakandan 12 tanesi kadın
- Dünyadaki 16 meclis dışında kalan meclislerdeki kadınların oranı %25'in altındadır

Demokraside kadınları sadece seçme, seçilme hakkına indirgemek gerekir. Ayrıca [feminist](#) sivil toplum örgütleriyle de demokrasiye etkin katılımı sağlanmaya çalışılmıştır.

Azınlıklar

Bir toplumun etnik, dini veya cinsel olarak genel ortaklıklarından ayrılan gruplar o toplumun azınlık statüsündedirler. Oligarşik, otoriter devlet yapılarından demokrasiye geçen toplumlarda, azınlıkların diğer gruplara göre daha fazla demokrasiyi savunmaları genel kabul gören bir olgudur. Ayrıca uluslararası kurumlar tarafından yapılan demokrasi seviyesi değerlendirmelerinde azınlık hakları önemli kriterlerden biridir.

Yorum

Türkiye'de 1930 Yılında önce belediye seçimlerine katılma, sonra muhtar olma, ihtiyar meclisine seçilme ve 5 Aralık 1934 yılında da milletvekili olarak seçme ve seçilme hakkı

tanınmıştır. Burada belirtilen milletvekilliği olmaktadır. Kadın hakları değil, eşit haklar tanınarak, kadının gereken haklarının verilmesi önemlidir. Bunun başında emzirme hakkıdır, bu hakkın her yerde sağlanmasıdır ki Amerika'da yeni sağlandığı bilinmektedir. Toplumda kadın sayısı değil, hak edenlerin olması önemlidir. Evde patron rolü oynayan kadınların, toplumda etkin olabilmeleri, belirli bir üniversite mezun olmasına bağlıdır. Çocuk Hekimi sayısı olarak Ülkemizde %60 civarında kadın iken, bunun Amerika'da %6 oranında olduğu gözlenmektedir. Akademik kadroda aynı şekilde belirgin Ülkemizde fazladır. Kadınlar toplumda genellikle yarıdan bir puan fazla sayıda olmalarının ötesinde, doğumlarda erkeklerin daha fazla doğmasına karşın, yaşam boyutu olarak toplumda kadınların sayısı öndedir. Bu boyutu sanki azınlık hakkı gibi ele alınması, ayrıca azınlık hakkı şeklinde tanımlama ile de bunların bir ayrımcılık yapılarak, farklı gruplaştırıldığı gözlenmektedir. Her bireye eşit hak tanınmalı, hak edişe göre ek haklar ile dengelenmelidir. Yoksa Afrika kökenlilere tanınan haklar kabul edilebilir değildir. Azınlık yerine her bireyi eşit tutmak, hak edişine göre haklarını vermek daha İnsan Hakları ve birey haklarına daha uygun olacağı en azından bir düşünülmalıdır.

Uygulamada farklı görüşler ve eleştiriler

Çoğulculuk görüşü

Çoğulcu bakış açısı [Montesquieu](#) ve [Locke](#)'a dayanır. [James Madison](#)'ın [Federalist Yazılar](#)'da yazdığı makalelerde sistemleşmiştir. Madison'a göre denetimden uzak demokratik sistemin bireysel hakların ihlal edileceği bir "çoğunlukçu" (Majoritarianism) sisteme dönüşebilir. Bunu engellemek için güçler ayrılığı ilkesi, federalizm ve iki meclisli bir hükümet biçimi önermiştir. 'Bu sistem, toplumdaki farklılığın ve "çokluluğun" varlığını tanıdığından ve bu tür bir çokluluk halini istenir gördüğünden dolayı, Madison'ın modeli çoğulcu demokrasinin ilk gelişmiş ifadesidir.'^[38] [Noam Chomsky](#), Madison modelini eleştirerek, "1787'de ABD Anayasa Konferansı'nda James Madison'ın vurguladığı şekilde, hükümetin başlıca görevinin zengin azınlığı çoğunluktan korumak olduğu ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu nedenle, o dönemin tek yarı-demokratik ülkesi olan [İngiltere](#)'yi örnek vererek toplumun geneline kamusal işlerde söz hakkı verilirse, halkın eşitliğe yönelik reformları veya başka canavarlıkları gerçekleştirebileceği konusunda uyarıyor ve Amerikan sisteminin, savunulması (aslında hakim olması) gereken mülkiyet haklarına yönelik saldırılar karşısında uyanık olması gerektiğini söylüyordu" der.^[39]

Seçkinlik görüşü (Elitizm)

Bu görüşün en tipik temsilcisi filozof kralların iktidarda olmasını isteyen [Platon](#)'dur (M.Ö 427-347). Klasik elitizm, bir reçete sunmaktan ziyade bir olguyu tespit iddiasıyla elit yönetimin toplumsal hayatın kaçınılmaz ve değiştirilemez bir gerçeği olduğunu ileri sürer. [Vilfredo Pareto](#) (1848-1923) ve [Gaetano Mosca](#) (1857-1941) klasik elitizmin belli başlı teorisyenleridir. Mosca toplumu "yöneten" ve "yönetilen" olarak iki sınıfa ayırırken Pareto, yönetenin iki özelliğini anlatırken [Machiavelli](#)'nin "tilkiler (kurnazlık) ve aslanlar (zor kullanma)" benzetmesine atıfta bulunur. Modern dönem seçkinlik görüşü, rekabetçi seçkinlik (demokratik elitizm) diğer seçkinlik görüşlere göre daha yaygındır. Buna göre seçmenler gene oy verirler ama bu, sadece hangi elitin kendilerini yöneteceklerini seçmek içindir. Demokratik hakların bir kısmını içinde barındırmasından dolayı rekabetçi seçkinlik, demokrasinin zayıf bir görüntüsü olarak tasvir edilir.^[40]

Marksist görüş

[Marksizm](#) toplumu sınıf tabanlı düşünür ve gerçek demokrasinin ancak sınıf farklılıkları kaldırıldığı zaman olabileceğini iddia eder. Yani: demokrasi, için siyasi eşitliğin yeterli olmadığını bunun yanında sosyal eşitliğin de sağlanması gerektiği savunur. Marksist yaklaşım görüşleri itibarı ile halk demokrasisine yakındır. Daha çok liberal demokrasiye eleştirir ve eleştirilerini liberal demokrasinin siyasi eşitlik vaadi ile kapitalist sistemin oluşturduğu sosyal eşitsizlik çelişmesine dayandırır.

'Neo-marksist [Jurgen Habermas](#) ve [Claus Offe](#)'ye göre bir yandan, demokratik süreç hükümeti ekonomik ve sosyal hayattaki sorumluluklarını yerine getirecek kamusal talepleri karşılamaya zorlamakta; öte yandan, yol açabileceği mali krizler sistemi tehdit etmektedir.'^[41] Yani kapitalist bir demokrasi için meşruiyet krizi riski sürekli olarak mevcuttur. Ayrıca bu görüş uluslararası ilişkiler alanında da kullanılmaktadır.

Bununla birlikte [Mao Zedong](#), [Yeni Demokrasi](#) adıyla bir görüş öne sürmüştür, demokrasinin [feodalizm](#) ya da onun uzantısı [feodal sosyalizm](#) devirmek ve [sömürgecilikten](#) bağımsızlık elde etmeyi amaçlaması gerektiğini ifade etmiştir. Mao'ya göre; bunların gerçekleştirilmesi için ise [Karl Marx](#) ve [Vladimir Lenin](#)'in belirttiği [burjuva](#) sınıfla mücadele etme önerisini daha geniş bir paydaya bölmek gereklidir. [Marksist-Leninist](#) teoriler barındıran bu düşünceye göre; [sosyalizme](#) doğrudan varmak için eski egemen düzenle mücadele eden "işçi sınıfı", "köylü sınıfı", "şehir küçük-burjuvazisi" ve "milli burjuvazi" nin koalisyonuna ihtiyaç vardır ve bu yolla eski [kapitalist](#) düzene karşı mücadele edilmelidir. Bu koalisyon, [işçi sınıfının](#) ve onun [öncü partisi](#) olan [komünist parti](#) rehberliğinde olacaktır.^[42]

Korporatist görüş

'Toplumda temel birim olarak birey ya da sınıfı alan görüşlere karşıt olarak, insanları işbölümü içinde oldukları yere göre ve sahip oldukları mesleğin bütün üyeleriyle birlikte örgütleyen korporasyonların toplumun örgütlenmesinde temel olmasını, bu örgütlerin bireysel ve sınıfsal çıkar çatışmalarının yerine bireyler ve bireyle devlet arasında bir çıkar uyumu ve dayanışma sağlayacağını savunan siyasal öğreti'dir.'^[43]

[Mussolini](#), korporatist devlet yapısı için şunları söylemiştir: "Korporatist devlet liberal kapitalizmin -ki bu ekonomik sistem, bireysel kâr'ı vurgulamaktadır- sonu demek olup kolektif çıkarları öne çıkararak yeni bir ekonominin başlangıcını işaret etmektedir. Bu kolektif çıkarlar üreticilerin kendilerinin hazırladığı üretim regülasyonlarına dayanan bir korporatist sistem vasıtasıyla elde edilecektir. Üreticiler derken sadece işverenleri kastetmiyorum, işçiler de bunun içindedir"^[44]

Korporatist düşünürler, bireylerin bağlı bulunduğu örgütlerin siyasi karar alma sürecinde etkinliği arttığı için demokraside temsil özelliğinin arttığını söylerken karşıt düşüncedekiler; güçlü ve etkin örgütlenmelerin karar alma sürecinde kendi çıkarlarında hareket edeceğinden siyasi eşitliği bozabileceğini veya hükümetin kendine yakın örgütlerle ayrıcalık tanıyabileceğinden dolayı demokrasiyi geliştirici bir sistem olmadığını savunurlar.^[45]

Uluslararası ilişkilerde demokrasi

Demokrasiyi [uluslararası ilişkiler](#) disiplini içinde özellikle cumhuriyetçi liberal düşünürler dile getirmişlerdir. Genel olarak 'demokratik, liberal cumhuriyetler birbiriyle savaşmazlar' cümlesiyle açıklanabilir. 'Demokratik cumhuriyetçi hükümetlerin karşılıklı saygı ve uzlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözümüne daha fazla önem verdikleri iddia edilerek liberal demokratik devletlerin artması, uluslararası barışın yaygınlaştırılmasının garantisi olarak görülmektedir.^[46]

Yorum

Coğulcu görüşte, ekseriyette olan azınlığı ezmektedir, azınlık olarak nitelenecek bir özelliği yok ise, bir parti ve görüş ise ezilmeye mahkûm olacaktır. Muhalefet olmadan demokrasi olmayacağı kabul edilir, ama muhalefet karşı çıkma değil, bilimsel, sosyal gerekçe ötesinde, birey hakkını temel alan fikirler oluşturmalıdır.

Elitiz görüşte, ekseriyet değil, belirli eğitilmiş olan kişilerin, üniversite mezunu ve tercihan akademik olan ile genelkurmay başkanı gibi kişilerin yönetimde olması istenir, seçim bunlar arasında yapılır. Halktan olan kişiler oy vermeli ama, kurum kültüründe işinin yönetime gelmesi istenmediği için, sadece üst idarede yönetime katılması yeterlidir. Kısaca demokrasi ancak elitlerin işidir denilmiştir.

Marksist görüşte, ekseriyetin değil sosyal eşitliğin, siyasi eşitliğin yanında yer alması, politik yapının yeterli olmadığını bunun yanında insancıl eşitliğin de sağlanması gerektiği vurgusu vardır. Ülkemizde olan imece usulü en güzel örnektir. İsrail'de kibutzlar da bir Marksist örnek olmakta, Rusya ise bu tesislerin tem Marksist değil, belirli devlet işletmeleri olduğu görülmektedir.

Kooperatif görüşte, ekseriyetin baskı kuracağı endişesi ile grupların oluşturduğu dernekler, gruplar ile bunların örgütleyen korporasyonların toplumun örgütlenmesinde temel olmasını, bu örgütlerin bireysel ve sınıfsal çıkar çatışmalarının yerine bireyler ve bireyle devlet arasında bir çıkar uyumu ve dayanışma sağlayacağını savunan bir görüş ise de tam tersi olduğu görülmektedir. Derneklerin hukuksal boyutu, bir bireyin sözü ile aynı değerdedir, bir grup olması ona ek hak getirmemektedir. Ancak, mesleki ve devletin kabul ettikleri disiplin yönetmeliğine dayanarak ceza verebilmektedirler. Birey yine sistemde yoktur.

Uluslararası İlişkilerde Demokrasi: Genel olarak "*Genel olarak 'demokratik, liberal cumhuriyetler birbiriyle savaşmazlar'*" cümlesiyle açıklanabilir" ifadesi kullanılsa da devletler özellikle Yüksek Teknoloji Kültüründe olanlar, bir bakıma paralı askerler ile, terörist grupları askeri eğitim ve silah vererek oluşturdukları karmaşayı, sanki kurtarıyor, demokrasi getiriyor şeklinde, karşı görüşleri yok etmektedirler. Suriye 25 milyon nüfus, şu anda 10 milyona bu şekilde indirilmiş ve karşı gruplar oy kullanmadığı için, ekseriyetle seçildiği bir acı gerçektir.

Özet Olarak: Bir belirli grubun hakimiyeti için, eskiden farklı gerekçeler olsa da zamanımızda demokrasi, demokrasi getirme adı altında darbeler, kargaşalar çıkarılarak, doğal zenginliklere sahip çıkılmakta, kazanç sağlanmaktadır.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Criticism**

Inefficiencies

Some economists have criticized the efficiency of democracy, citing the premise of the irrational voter, or a voter who makes decisions without all of the facts or necessary information in order to make a truly informed decision. Another argument is that democracy slows down processes because of the amount of input and participation needed in order to go forward with a decision. A common example often quoted to substantiate this point is the high economic development achieved by China (a non-democratic country) as compared to India (a democratic country). According to economists, the lack of democratic participation in countries like China allows for unfettered economic growth.^[180]

On the other hand, [Socrates](#) believed that democracy without educated masses (educated in the more broader sense of being knowledgeable and responsible) would only lead to populism being the criteria to become an elected leader and not competence. This would ultimately lead to a demise of the nation. This was quoted by Plato in book 10 of *The Republic*, in Socrates' conversation with Adimantus.^[181] Socrates was of the opinion that the right to vote must not be an indiscriminate right (for example by birth or citizenship), but must be given only to people who thought sufficiently of their choice.

Popular rule as a façade

The 20th-century Italian thinkers [Vilfredo Pareto](#) and [Gaetano Mosca](#) (independently) argued that democracy was illusory, and served only to mask the reality of elite rule. Indeed, they argued that elite oligarchy is the unbendable law of human nature, due largely to the apathy and division of the masses (as opposed to the drive, initiative and unity of the elites), and that democratic institutions would do no more than shift the exercise of power from oppression to manipulation.^[182] As [Louis Brandeis](#) once professed, "We may have democracy, or we may have [wealth](#) concentrated

in the hands of a few, but we can't have both."^[clarification needed]^[182] British writer [Ivo Mosley](#), grandson of blackshirt [Oswald Mosley](#) describes in *In the Name of the People: Pseudo-Democracy and the Spoiling of Our World*, how and why current forms of electoral governance are destined to fall short of their promise.^[184] A study led by Princeton professor Martin Gilens of 1,779 U.S. government decisions concluded that "elites and organized groups representing business interests have substantial independent impacts on U.S. government policy, while average citizens and mass-based interest groups have little or no independent influence."^[185]

Mob rule

[Plato's *The Republic*](#) presents a critical view of democracy through the narration of [Socrates](#): "Democracy, which is a charming form of government, full of variety and disorder, and dispensing a sort of equality to equals and unequaled alike."^[186] In his work, Plato lists [5 forms of government](#) from best to worst. Assuming that *the Republic* was intended to be a serious critique of the political thought in Athens, Plato argues that only Kallipolis, an aristocracy led by the unwilling philosopher-kings (the wisest men), is a just form of government.^[187]

[James Madison](#) critiqued direct democracy (which he referred to simply as "democracy") in [Federalist No. 10](#), arguing that representative democracy—which he described using the term "republic"—is a preferable form of government, saying: "... democracies have ever been spectacles of turbulence and contention; have ever been found incompatible with personal security or the rights of property; and have in general been as short in their lives as they have been violent in their deaths." Madison offered that republics were superior to democracies because republics safeguarded against [tyranny of the majority](#), stating in [Federalist No. 10](#): "the same advantage which a republic has over a democracy, in controlling the effects of faction, is enjoyed by a large over a small republic".

Political instability

More recently, democracy is criticised for not offering enough political stability. As governments are frequently elected on and off there tends to be frequent changes in the policies of democratic countries both domestically and internationally. Even if a political party maintains power, vociferous, headline-grabbing protests and harsh criticism from the popular media are often enough to force sudden, unexpected political change. Frequent policy changes with regard to business and immigration are likely to deter investment and so hinder economic growth. For this reason, many people have put forward the idea that democracy is undesirable for a developing country in which economic growth and the reduction of poverty are top priorities.^[188]

This opportunist alliance not only has the handicap of having to cater to too many ideologically opposing factions, but it is usually short-lived since any perceived or actual imbalance in the treatment of coalition partners, or changes to leadership in the coalition partners themselves, can very easily result in the coalition partner withdrawing its support from the government.

Biased media has been accused of causing political instability, resulting in the obstruction of democracy, rather than its promotion.^[189]

Fraudulent elections

In representative democracies, it may not benefit incumbents to conduct fair elections. A study showed that incumbents who rig elections stay in office 2.5 times as long as those who permit fair elections.^[190] Democracies in countries with high per capita income have been found to be less prone to violence, but in countries with low incomes the tendency is the reverse.^[190] Election misconduct is more likely in countries with low per capita incomes, small populations, rich in natural resources, and a lack of institutional checks and balances. Sub-Saharan countries, as well as Afghanistan, all tend to fall into that category.^[190]

Governments that have frequent elections tend to have significantly more stable economic policies than those governments who have infrequent elections. However, this trend does not apply to governments where fraudulent elections are common.^[190]

Opposition

Democracy in modern times has almost always faced opposition from the previously existing government, and many times it has faced opposition from social elites. The implementation of a democratic government within a non-democratic state is typically brought about by [democratic revolution](#).

Development

Several philosophers and researchers have outlined historical and social factors seen as supporting the evolution of democracy.

Other commentators have mentioned the influence of economic development.^[191] In a related theory, [Ronald Inglehart](#) suggests that improved living-standards in modern developed countries can convince people that they can take their basic survival for granted, leading to increased emphasis on [self-expression values](#), which correlates closely with democracy.^{[192][193]}

Douglas M. Gibler and Andrew Owsiak in their study argued about the importance of peace and stable borders for the development of democracy. It has often been assumed that [democracy causes peace](#), but this study shows that, historically, peace has almost always predated the establishment of democracy.^[194]

[Carroll Quigley](#) concludes that the characteristics of weapons are the main predictor of democracy:^{[195][196]} Democracy—this scenario—tends to emerge only when the best weapons available are easy for individuals to obtain and use.^[197] By the 1800s, guns were the best personal weapons available, and in the United States of America (already nominally democratic), almost everyone could afford to buy a gun, and could learn how to use it fairly easily. Governments couldn't do any better: it became the age of mass armies of citizen soldiers with guns.^[197] Similarly, Periclean Greece was an age of the citizen soldier and democracy.^[198]

Other theories stressed the relevance of [education](#) and of [human capital](#)—and within them of [cognitive ability](#) to increasing tolerance, rationality, political literacy and participation. Two effects of education and cognitive ability are distinguished:^{[199][[need quotation to verify](#)][200][201]}

- a cognitive effect (competence to make rational choices, better information-processing)
- an ethical effect (support of democratic values, freedom, human rights etc.), which itself depends on intelligence.

Evidence consistent with conventional theories of why democracy emerges and is sustained has been hard to come by. Statistical analyses have challenged [modernisation theory](#) by demonstrating that there is no reliable evidence for the claim that democracy is more likely to emerge when countries become wealthier, more educated, or less unequal.^[202] Neither is there convincing evidence that increased reliance on oil revenues prevents democratisation, despite a vast theoretical literature on "[the Resource Curse](#)" that asserts that oil revenues sever the link between citizen taxation and

government accountability, seen as the key to representative democracy.^[203] The lack of evidence for these conventional theories of democratisation have led researchers to search for the "deep" determinants of contemporary political institutions, be they geographical or demographic.^{[204][205]} More inclusive [institutions](#) lead to democracy because as people gain more power, they are able to demand more from the elites, who in turn have to concede more things to keep their position.^[citation needed] This virtuous circle may end up in democracy.

An example of this is the disease environment. Places with different mortality rates had different populations and productivity levels around the world. For example, in Africa, the [tsetse fly](#)—which afflicts humans and livestock—reduced the ability of Africans to plow the land. This made Africa less settled. As a consequence, political power was less concentrated.^[206] This also affected the colonial institutions European countries established in Africa.^[207] Whether colonial settlers could live or not in a place made them develop different institutions which led to different economic and social paths. This also affected the distribution of power and the collective actions people could take. As a result, some African countries ended up having democracies and others [autocracies](#).

An example of geographical determinants for democracy is having access to coastal areas and rivers. This natural endowment has a positive relation with economic development thanks to the benefits of [trade](#).^[208] Trade brought economic development, which in turn, broadened power. Rulers wanting to increase revenues had to protect property-rights to create incentives for people to invest. As more people had more power, more concessions had to be made by the ruler and in many [lowland](#) places this process lead to democracy. These determinants defined the structure of the society moving the balance of political power.^[209]

In the 21st century, democracy has become such a popular method of reaching decisions that its application beyond politics to other areas such as entertainment, food and fashion, consumerism, urban planning, education, art, literature, science and theology has been criticised as "the reigning dogma of our time".^[210] The argument suggests that applying a populist or market-driven approach to art and literature (for example), means that innovative creative work goes unpublished or unproduced. In education, the argument is that essential but more difficult studies are not undertaken. Science, as a [truth](#)-based discipline, is particularly corrupted by the idea that the correct conclusion can be arrived at by popular vote. However, more recently, theorists^{[211][2]} have also advanced the concept [epistemic democracy](#) to assert that democracy actually does a good job tracking the truth.

Robert Michels asserts that although democracy can never be fully realised, democracy may be developed automatically in the act of striving for democracy:

The peasant in the fable, when on his death-bed, tells his sons that a treasure is buried in the field. After the old man's death the sons dig everywhere in order to discover the treasure. They do not find it. But their indefatigable labor improves the soil and secures for them a comparative well-being. The treasure in the fable may well symbolise democracy.^[211]

Dr. [Harald Wvdra](#), in his book *Communism and The Emergence of Democracy* (2007), maintains that the development of democracy should not be viewed as a purely procedural or as a static concept but rather as an ongoing "process of meaning formation".^[212] Drawing on Claude Lefort's idea of the empty place of power, that "power emanates from the people [...] but is the power of nobody", he remarks that democracy is reverence to a symbolic mythical authority—as in reality, there is no such thing as the people or *demos*. Democratic political figures are not supreme rulers but rather temporary guardians of an empty place. Any claim to substance such as the [collective good](#), the [public interest](#) or the will of the nation is subject to the competitive struggle and times of [clarification needed](#) gaining the authority of office and government. The essence of the democratic system is an empty place, void of real people, which can only be temporarily filled and never be appropriated. The seat of power is there but remains open to constant change. As such, people's definitions of "democracy" or of "democratic" progress throughout history as a continual and potentially never-ending process of social construction.^[213]

Plato's five regimes⁸

From Wikipedia, the free encyclopedia

Philosopher Plato discusses **five types of regimes** (*Republic*, Book VIII). They are [Aristocracy](#), [Timocracy](#), [Oligarchy](#), [Democracy](#), and [Tyranny](#). Plato also assigns a man to each of these regimes to illustrate what they stand for. The tyrannical man would represent Tyranny, for example. These five regimes progressively degenerate starting with Aristocracy at the top and Tyranny at the bottom.

Aristocracy

Aristocracy is the form of government ([politeia](#)) advocated in Plato's *Republic*. This regime is ruled by a [philosopher king](#), and thus is grounded on wisdom and reason. The aristocratic state, and the man whose nature corresponds to it, are the objects of Plato's analyses throughout much of The Republic's books, as opposed to the other four types of states/men, that are studied primarily in Book VIII.

...

Timocracy

Timocracy is treated in Book VIII of the Republic 545a-550c. Aristocracy degenerates into [timocracy](#) when, due to miscalculation on the part of its governing class, the next generation of guardians and auxiliaries includes persons of an inferior nature (the persons with souls made of iron or bronze, as opposed to the ideal guardians and auxiliaries, who have souls made of gold and silver).

...

Oligarchy

Plato defines [oligarchy](#) as a system of government which distinguishes between the rich and the poor, making out of the former its administrators.

...

Democracy

Oligarchy then degenerates into a democracy where freedom is the supreme good but freedom is also slavery. In [democracy](#), the lower class grows bigger and bigger. The poor become the winners. People are free to do what they want and live how they want. People can even break the law if they so choose. This appears to be very similar to anarchy.

Plato uses the "democratic man" to represent democracy. The democratic man is the son of the oligarchic man. Unlike his father, the democratic man is consumed with unnecessary [desires](#). Plato describes necessary desires as desires that we have out of [instinct](#) or desires that we have to survive. Unnecessary desires are desires we can teach ourselves

to resist such as the desire for riches. The democratic man takes great interest in all the things he can buy with his money. Plato believes that the democratic man is more concerned with his money over how he can help the people. He does whatever he wants whenever he wants to do it. His life has no order or priority.

Tyranny

Democracy then degenerates into [tyranny](#), where no one has [discipline](#) and [society](#) exists in chaos. Democracy is taken over by the longing for freedom. [Power](#) must be seized to maintain [order](#). A champion will come along and experience power, which will cause him to become a tyrant. The [people](#) will start to hate him and eventually try to remove him but will realize they are not able.

...

Yorum

Akılsız, düşüncesiz olarak verilen oylar ile demokrasi sağlanamayacağı vurgusu vardır. Ancak politika biliminde, oy verenlerin oranı 5 grupta %20 oranında toplanıp yapılan değerlendirme; 1) Kesin verecek grup, 2) oy vermek isteyen, gerekçesi akıl ile olduğunu tanımlayanlar, 3) çeşitli akrabalık gibi, daha hoşuma gidiyor gibi sosyolojik, psikolojik nedenler olduğu, 4) bu gurup, diğerine veremem diyerek verenler olmaktadır, 5) tam emin olmayan gruplar olmaktadır. Bizim ülkemizde bir ay kala tereddütlü olanların oyu %20 civarında olması ve son haftada %5 ve altına inmesi ile insanların akıllarını kullandıklarının bir verisidir.

Karar vermek için, verilerin boyutu ile paylaşımlar gereklidir. Demokrasi olmayan Çin Halk Cumhuriyeti ile demokratik Hindistan arasında ekonomik kalkınma boyutuna bakılınca, sanki demokrasi engel gibi görülebilir ancak kararda etkili olmamalıdır.

Sokrat'a göre, eğitilmemiş kitlelere popülist, genel reklam şeklinde yaklaşım oya etkili olabileceği belirtilmektedir. Kısaca seçim yapabilecek olana seçme hakkı verilmesi düşünülmektedir.

Karar verilirken, çeşitli yapıda olan kişilerin, buna göre yaklaştığı, ancak her bir oylamada da grupların homojen olmadığı gözlenmelidir. Bazı blok oyları değiştirmek beklenilmemelidir.

Demokrasinin elitlerin kuralları olarak oluşturulduğu, elit oligarşisini oluşturmak, devletler arasında da Yüksek Teknoloji Kültürünün diğerlerine baskı amacını güttüğü ifade edilmektedir. Bir topluma eşit hak ile varlığı ve gelişmesi sağlama yerine onlara ücretsiz bakmak, gerekenleri vermek, onları eğitim ve becerisinin bozulması, bir bakıma tembelliğe iteceği için, yardım değil, baskılamadır.

Politik Dengesizlik: Demokrasinin yönetimde karşı çıktığı açısından politik bir dengesizlik olacağı itirazı olmakta, bu açıdan darbelerin temel gerekçesi de “*demokrasiyi korumak ve kollamak, fakirliği düzeltmek, için idareyi ele alıyoruz en kısa zamanda da gerçek demokrasiyi kuracağız*” denilmektedir. Burada gücü eline alan, üst gelir veya elit tabakadan, fakir ve daha çok olan kişilerin temsilcilerinin ele almasıdır. Daha önce geniş kesim, elitlerden seçmesi, parlamenter sistem yerine, kendisinin iktidara gelmesi ile üst kesim bunu darbe ile yıkmaktadır. Güç kaybını istemez, kendi bakışına, görüşüne göre yaklaşımı istemektedir. Bu bir dengesizlik oluşturduğu belirtilmektedir. Burada birey hakkı değil, zengin, sermaye ve elit denilen, özellikle üniversite mezunlarının ortak görüşünün hâkim olmasını istemektedirler. Burada ayrımcılık boyutu, İnsan Hakları, etik ilkeler gibi boyutlara uymak ile engellenebilir ama kredilerin zenginlerin, sermayedarların alması tercih edilmesi hiçbir gerekçeye bağlanamaz, ama onlar yapar denilerek verilmesi, bir ayrımcılıktır. İş Adamları Derneği ve bazı büyük firmalar devlet kredilerinin %85 fazlasını alıyorsa, TÜBİTAK katkısının %90 ODTÜ alması, diğerlerine geri kalanların paylaşılması elbet demokrasi ilkesi olamaz, ama olduğu da bir gerçektir. Enflasyon baskısı olan ülkelerde, devlet IMF kredisi alıp, belirli kişilere verince, %40 enflasyon eklemesi yaparken, markette ise faiz %180-210 iken, aradaki fark kurumların gelişmesi anlamında bir kayırmadır. Eğer kişi ödeyemezse, cezası ile %50 ödeyeceği yasal düzenlenmektedir. Kısaca enflasyon yüksek durumda bazı kişiler daha çok kazanmakta, buna karşın devlet borcunu enflasyona göre ödemektedir. Ayrıca döviz artışı durumunda akşam haber verilmesi ile üst ticaret parasını dövize yatırır ve sabah Türk lirası ile çekmekte idi. Bu idarenin ne olursa olsun, kaybedilmemesi gerekirse darbe yapılmasının bir gerekçesi olmaktadır.

Sahte Seçimler: Bir diktatör hakimiyet için mutlaka seçim yapar ve ekseriyet çok üst düzeyde, %80 üstü oranda ele alır. Açık oy, gizli tasnif, oyların renginin belirgin ve zarfların şeffaf şeklinde olması, karşı oyların sınırlı olması ve karşı oy atanları fişlemek önemli oy etkileşimi sağlamaktadır.

Karşı çıkanlar: Seçimi kaybeden ve muhalefet daima seçime karşı çıkar, kendisi seçin oynaması yapar ve bunları gerekçe tutarak iptalini ister. Zarfları, bazı tanıdık kişilerinini mühürlemez ve iptalini ister.

Gelişim: Demokrasi yönetiminde eğer halka refah ve mutluluk sağlamıyorsa elbet tenkit edilecektir. Depremde eğer yardım gelmiyor, ölümlerini bile kendileri çıkarmak zorunda kalıyor, kaldıraçlara kendileri para veriyorsa, yönetim değişecektir. 1999 depreminde devlet 1-2 hafta sonra gitmesi ve insanları ayırarak sorunlara neden olması ile bu dönemden sonra tüm partiler oy almayarak, farklı yeni bir siyasi parti iktidara gelmiştir. Bu demokrasinin tenkit edilen değil, tersine halkın isyanını göstermektedir. Ayrıca darbe girişiminde de halkın ayaklanması, ölmesi ve yaralanması da darbelerin önünde engel oluşturmuştur.

Yerleşim yerine göre, göçebe olanlar eğer oy atmazlarsa, etkinlik oluşmadığı gibi oy renkleri, şehirlilerin görüşü hâkim çıkarak farklı çıkabilmektedir. Benzer durum, sağlık yaklaşımı, ölümlerin yüksek olan yerde daha yoğun olmalıdır, şehirde gereksinim daha az olabilir. Şehirlere taşıma, helikopter, uçak ambulans oluşturmalıdır ki çevredeki, alandakilere sağlık ulaşabilsin.

Oy almak için başlıca gıda, giyim, tüketim malları, yerleşim planlama, eğitim, sanat, edebiyat, bilim, din ve inanışlar bir doğma şeklinde değil, bilimsel ve bireye özgü yapılandırılmalıdır. Kurum kültürü ile zorlama değil, ferde göre, fert farkındalık içinde olarak seçebilmesi sağlanmalıdır. Ucuz çamaşır makinesi yerine satın alınabilir A+++ olanların satılmasıdır. Ekonomi: etkinlik, verimlilik, alabilir, kullanılabilir olmak ve mutluluk yaratması esas olmalıdır. Eskiden 100km'de 35 litre benzin yakan, çarpa anında güvencesi olmayan araba yerine 4-6 litre yakanların ve 5 yıldız koruması ve sigortası olanların sağlanması örnek verilebilir.

Platon'un 5 yönetim modelinde; a) Aristokratik yönetim belirli bir asillik gerekçesi ile kalan yönetim, doğrudan yöneticinin yapısına bağlı olmakta, fedakâr olmasına göre değişmektedir, b) Timogradi, belirli kişilerin idareyi ele almasıdır, parlamenter demokrasi bu boyuttadır, zengin, asil gibi etmenlerde rol oynamaktadırlar. Seçim İngiltere gibi Avam ve Lordlar kamarası, senato gibi ikinci meclisler ile liderin onaylaması gerekli olan durumlarda, etkinliğin belirli kesimde olma yönetimidir, c) Oligarşi; yönetimin zengin ve fakir arasında paylaşımı şeklindedir, d) Demokrasi; fakirlerin giderek daha çoğalması ile yönetimi alacağı ve tersine döneceği vurgu ile, bunun darbeye ve elit tabakanın hakimiyeti eline almasına sebep olacağı belirtilmektedir, e) Tiranlık; demokratik olarak seçilen, bir noktadan sonra diktatör olabilmektedir. Bu yönetimi elinde tutma girişimi oluşturmaktadır.

Genel Yorum

Kültürel bakış açısına göre demokrasi kavramları farklıdır:

- Kabile ve Göçebe, toplayıcı Kültüründe:** Bu kültürde seçim olmaktadır. Seçim için adayların ortaya çıkarak, toplumun içinde güç ve becerilerini göstermeleri, gerekirse ölümüne savaşmaları beklenir. Bunun tasdik mercii, sıklıkla dinsel figürlerdir, ayrıca yaşlı olan bilen, gün görmüş kişiler de onaylamalıdır. Halk burada bir bakıma seyrederek onaylayan olmaktadır.
- Tarım Kültüründe:** Gelenekler geçerli, belirli yönetici aile içinden ancak seçim olabilir, bunu halk değil, konsül gibi belirli daha önceden yetki almış olanlar için geçerlidir. Halkın desteği savaş gibi etkinlikler açısından, bu liderler, savaş galibi veya aralıklı galip gelerek, köle ihtiyacını karşılamalıdır. Neron, belirli yerlerde yeniden yapılama için buraları

çevirip, yakmıştır, sorun oluşmaması için insanları da içeride yakmıştır. Demokrasi buradakiler değil, tesislerden yararlanacaklar olanlar için önemlidir.

- c) **Endüstri Kültüründe:** Belirli kabile, gurup dışında olanlar için seçim olamaz. Yöneticiler ayrı kendi aralarında seçilir, işçilerde kendi aralarında yöneticilere teklif götürecekleri seçerler. Demokrasi katmanlar içindedir. Başlıca 3 katman, kendi aralarında da olmak üzere 12 katmandan söz edilebilir.
- d) **Yüksek Teknoloji Kültüründe:** Teknolojik gücü sahip olan patrondur. Güçlüler arasında seçim olabilir. Güce karşı gelenler sürülür, öldürülür ve yok edilirler. Eşitlik aynı grup için geçerli olup, diğeri dışlanmalıdır, yeri yoktur. Suriye, Filistin bunlara örnektir, onlar yokluğa mahkûm olmayı kabul etmelidirler.
- e) **Birey Hakkı Kültüründe:** Burada toplum hakimiyeti değil, bir kişinin hakkı bile olsa, ona göre yapılanma olmalıdır. Bir toplantıda bir çocuk tuvalete çıkmak isterse, altına yapsın, toplumu rahatsız etmesin denilemez. Gerekirse, tümünden oyun durdurulur, çocuk gelir ve devam eder.

Sosyal Boyut, kültürler göre demokrasi kelimesini, seçilmişlerin tahakkümü olarak kullanır. Diğeri de azınlık ve muhalefetin etkinliği olarak tanımlar, halk bilmez, eğitimsizdir. Kuvvet ayrılığında güçlü olanın sözü alınmalıdır, halkın değil. Seçilmiş ve atanmışların kavgası olurken, birey hakkı ortadan kalkar.

Zamanımızda demokrasi sözünü kullananların, birey hakkını yok edici veya belirli kesime daha fazla güç veya ayrıcalık istediği gözlenmektedir. Birey hakkı çerçevesinin örtülmesi için ve "Ortak Akıl, Kamu Vicdanı" gibi toplum değerleri ile kişinin sözünün bile kesilmesi anlamında olmaktadır.

Demokrasiye inanmıyorum diyen kişiler, toplumun dinamikmi elit ve sermayeden işçi, kasabalı ve gelir düzeyi orta-alt gruba geçmesi veya olasılığı nedeniyle istemeyebilmektedir. Kendi yönetimini istemesi doğaldır ve bu bireyin kişilik hakkıdır. O halde birey hakkı çerçevesinde hukuk yapılanmalı, suç niteliği taşımayanların kendi kişisel davranışları olmalı, bilgilendirme ve rıza temelinde yaklaşım yapması ve sorumluluğu kişi olarak üstlenmesi ile, her birey ayrı inanişta olsa bile başkasını zorlamadıkça bağımsız olmalıdırlar. Temelde namz 4 mezhebe göre farklı kılınır, gerçekte ise 82 mezhep gelmiş ve bazıları yok olmuştur, bunun gibi kurallar kalıbı değil, bireyin algısı ve yapısı temelinde olunmalıdır. Bu yeni bir kültürel yapıdır, toplum görüşü değil, birey görüşünün hâkim olduğu bir yapıdır.

SONUÇ, demokrasiye yapılan tenkitler, bireyin hakkını öncelikli olması, toplumdan ve kurum, kuruluşlardan korunması, kollanması, bilgilendirdikten sonra rızasına göre kendi talebi ile yapması, zarar/suç olması ve olasılığı dışında müdahale edilmeyeceği algısı içinde olması ile yeni bir kültürel yapı oluşması ile çözümlenecektir.

9. Liberté, égalité, fraternité¹⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia

A **propaganda** poster from 1793 representing the **French First Republic** with the **slogan**, "*Unity and Indivisibility of the Republic. Liberty, Equality, Fraternity or Death.*" Together with symbols such as **tricolour flags**, **phrygian cap** and the **gallic rooster**. **Liberté, égalité, fraternité** (French pronunciation: **libeste egalite fratersnite**), French for "**liberty, equality, fraternity**,"^[1] is the **national motto** of **France** and the **Republic of Haiti**, and is an example of a **tripartite motto**. Although it finds its origins in the **French Revolution**, it was then only one motto among others and was not institutionalized until the **Third Republic** at the end of the 19th century.^[2] Debates concerning the compatibility and order of the three terms began at the same time as the Revolution. It is also the motto of the **Grand Orient de France** and the **Grande Loge de France**.

Yorum

Fransız bayrağında olan 3 renk; bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik ifade etse bile, bu kavramlar soyut iken, somutlaştırılması ile anlamları değişmektedir. Kültürlerde de kavramlar o kültürel yapıya göredir.

Kabile kültüründe: a) Bağımsızlık; kabilenin, gurubun bağımsızlığıdır, Fenerbahçe'nin bağımsız olması, Beşiktaş ile bağının olmamasıdır. b) Eşitlik, her Fenerbahçelinin bir arada ve eşit olması c) Kardeşlik; takım arasında olan ilişki, bağ ve iletişimidir.

Tarım kültüründe: a) Bağımsızlık; her katmana göre, her gelenek müsaadesine göre bağımsızdır b) Eşitlik; ancak kast içinde bağımsız olabilir, üst, orta ve alt kültürler ancak kendi içinde bağımsızdırlar, c) Kardeşlik; kast içinde oluşur, bir üst tabakanın gözünün içine bile bakamaz, başı eğik olmalıdır.

Endüstri kültüründe: a) Bağımsızlık; sermayedar ve işçi kendi aralarında bağımsızdır, b) Eşitlik te ancak meslek ve işe göredir, c) Kardeşlik; işe göre kardeşlik olur, evlilikler de bu duruma göredir ve "işçinin işçi olarak kal" prensibi geçerlidir.

Yüksek Teknoloji kültüründe: a) Bağımsızlık; her pilot kendileri arasında yemek yer, doktor, hemşire ve eczacı ayrı oturmalıdırlar, b) Eşitlik; mesleğe, makama göredir, profesör ancak profesör ile eşit olabilir, c) Kardeşlik; belirli görevlerde, hekimler kendi aralarında kardeş olabilirler.

Birey Hakları kültüründe: a) Bağımsızlık; gerçekten her bireyin ne olursa olsun bağımsızlığı vardır, suç dışında yaptıkları kendi sorumluluğundadır, bilgilendirme, sonucunda rıza alınabilir, b) Eşitlik; her birey yaşam hakkı olarak eşit, bunlar sağlanmalıdır, ayrıca yaptıkları işe ve göreve göre hak edişleri olur, doğum yapan annenin ek hakkı verilmesi, emzirme izni sayılabilir c) Kardeşlik; gerçek anlamda kardeşlik geçerli, her bir kişi istediği, sevdiği ile evlenebilir, suç kavramı dışında, herhangi bir kural ve kısıtlama olamaz.

SONUÇ: Her toplum kendine göre bir algı içindedir.

İngilizler kendilerinin Güneş batmayan imparatorluğu olması ve aristokrat yapısı ile Avrupa Birliğinden ayrılmışlardır. İmparatorluk kuran, İspanya, Türkiye vardır. Bu açıdan İspanya Güney Amerika, Türkiye Osmanlı kalıntıları ile uğraşmak zorunda kalmaktadır. Diğerleri hakimiyet kurmak için savaşı arzulamaktadırlar.

Origins during the French Revolution

Text displayed on a placard announcing the [sale of expropriated property](#) (1793). Soon after the Revolution, the motto was often written as "Liberty, Equality, Fraternity, or Death". The "death" part was later dropped for being too strongly associated [with the excesses of the revolution](#).

The [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) of 1789 defined liberty in Article 4 as follows:

Liberty consists of being able to do anything that does not harm others: thus, the exercise of the natural rights of every man or woman has no bounds other than those that guarantee other members of society the enjoyment of these same rights.

Equality, on the other hand, was defined by the 1789 Declaration in terms of judicial equality and merit-based entry to government (art. 6):

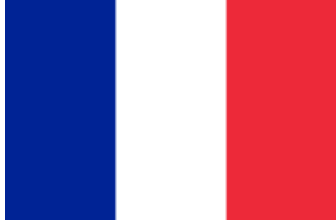
[The law] must be the same for all, whether it protects or punishes. All citizens, being equal in its eyes, shall be equally eligible to all high offices, public positions and employments, according to their ability, and without other distinction than that of their virtues and talents.

Liberté, égalité, fraternité actually finds its origins in a May 1791 proposition by the [Club des Cordeliers](#), following a speech on the Army by the [marquis de Guichardin](#).^[2] A British marine held prisoner on the French ship *Le Marat* in 1794 wrote home in letters published in 1796:^[10]

The republican spirit is inculcated not in songs only, for in every part of the ship I find emblems purposely displayed to awaken it. All the orders relating to the discipline of the crew are hung up, and prefaced by the words *Liberté, Égalité, Fraternité, ou la Mort*, written in capital letters.

The compatibility of *liberté* and *égalité* was not doubted in the first days of the Revolution, and the problem of the antecedence of one term on the other not lifted.^[2] Thus, the [Abbé Sieyès](#) considered that only liberty ensured equality, unless the latter was to be the equality of all dominated by a [despot](#); while liberty followed equality ensured by the rule of law.^[2] The abstract generality of law (theorized by [Jean-Jacques Rousseau](#) in *The Social Contract*) thus ensured the identification of liberty to equality, liberty being negatively defined as an independence from arbitrary rule, and equality considered abstractly in its judicial form.^[2]

This identification of liberty and equality became problematic during the Jacobin period, when equality was redefined (for instance by [François-Noël Babeuf](#)) as [equality of results](#), and not only judicial equality of rights.^[2] Thus, [Marc Antoine Baudot](#) considered that French temperament inclined rather to equality than liberty, a theme which would be re-used by [Pierre Louis Roederer](#) and [Alexis de Tocqueville](#), while [Jacques Necker](#) considered that an equal society could only be found on coercion.^[2]

The [French Tricolour](#) has been seen as embodying all the principles of the Revolution—*Liberté, égalité, fraternité*^[21]. The first to express this motto was [Maximilien Robespierre](#) in his speech "On the organization of the National Guard" (French: *Discours sur l'organisation des gardes nationales*) on 5 December 1790, article XVI, and disseminated widely throughout France by the popular Societies.

...
 The third term, *fraternité*, was the most problematic to insert in the triad, as it belonged to another sphere, that of moral obligations rather than rights, links rather than statutes, harmony rather than [contract](#), and community rather than individuality.^[21] Various interpretations of *fraternité* existed. The first one, according to Mona Ozouf, was one of "*fraternité de rébellion*" (Fraternity of Rebellion),^[21] that is the union of the deputies in the [Jeu de Paume Oath](#) of June 1789, refusing the dissolution ordered by the King [Louis XVI](#): "We swear never to separate ourselves from the [National Assembly](#), and to reassemble wherever circumstances require, until the constitution of the realm is drawn up and fixed upon solid foundations." Fraternity was thus issued from Liberty and oriented by a common cause.^[21]

Another form of *fraternité* was that of the patriotic Church, which identified social link with religious link and based fraternity on Christian brotherhood.^[21] In this second sense, *fraternité* preceded both *liberté* and *égalité*, instead of following them as in the first sense.^[21] Thus, two senses of Fraternity: "one, that followed liberty and equality, was the object of a free pact; the other preceded liberty and equality as the mark on its work of the divine craftsman."^[21]

Another hesitation concerning the compatibility of the three terms arose from the opposition between liberty and equality as [individualistic](#) values, and fraternity as the realization of a happy community, devoided of any conflicts and opposed to any form of [egotism](#).^[21] This fusional interpretation of Fraternity opposed it to the project of [individual autonomy](#) and manifested the precedence of Fraternity on individual will.^[21]

In this sense, it was sometimes associated with death, as in *Fraternité, ou la Mort!* (Fraternity or Death!), excluding liberty and even equality, by establishing a strong dichotomy between those who were brothers and those who were not (in the sense of "[you are with me or against me](#)", brother or foe).^[21] [Louis de Saint-Just](#) thus stigmatized [Anarchistic Cloots'](#) [cosmopolitanism](#), declaring "Cloots liked the universe, except France."^[21]

With [Thermidor](#) and the execution of Robespierre, *fraternité* disappeared from the slogan, reduced to the two terms of liberty and equality, re-defined again as simple judicial equality and not as the equality upheld by the sentiment of fraternity.^[21] The [First Consul](#) ([Napoleon Bonaparte](#)) then established the motto *liberté, ordre public* (liberty, public order).

19th century

Following Napoleon's rule, the triptych dissolved itself, as none believed possible to conciliate individual liberty and equality of rights with [equality of results](#) and fraternity.^[21] The idea of [individual sovereignty](#) and of [natural rights](#) possessed by man before being united in the collectivity contradicted the possibility of establishing a transparent and fraternal community.^[21] [Liberals](#) accepted liberty and equality, defining the latter as equality of rights and ignoring fraternity.^[21] [Early socialists](#) rejected an independent conception of liberty, opposed to the social, and also despised equality, as they considered, as [Fourier](#), that one had only to orchestrate individual discordances, to harmonize them, or they believed, as [Saint-Simon](#), that equality contradicted [equity](#) by a brutal levelling of individualities.^[21] Utopian socialism thus only valued fraternity, which was, in [Cabet's](#) [Icarie](#) the sole commandment.^[21]

This opposition between liberals and socialists was mirrored in rival historical interpretations of the Revolution, liberals admiring 1789, and socialists 1793.^[21] The [July Revolution](#) of 1830, establishing a constitutional monarchy headed by [Louis-Philippe](#), substituted *ordre et liberté* (order and liberty) to the Napoleonic motto *Liberté, Ordre public*.^[21] Despite this apparent disappearance of the triptych, the latter was still being thought in some underground circles, in Republican [secret societies](#), masonic lodges such as the "Indivisible Trinity," far-left booklets or during the [Canuts Revolt](#) in Lyon.^[21] In 1834, the lawyer of the [Society of the Rights of Man](#) (Société des droits de l'homme), [Dupont](#), a liberal sitting in the far-left during the [July Monarchy](#), associated the three terms together in the [Revue Républicaine](#) which he edited:

Any man aspires to liberty, to equality, but he can not achieve it without the assistance of other men, without fraternity.^[21]

The triptych resurfaced during the 1847 [Campagne des Banquets](#), upheld for example in [Lille](#) by [Ledru-Rollin](#).^[21]

Two interpretations had attempted to conciliate the three terms, beyond the antagonism between liberals and socialists. One was upheld by Catholic traditionalists, such as [Chateaubriand](#) or [Ballanche](#), the other by socialist and republicans such as [Pierre Leroux](#).^[21] Chateaubriand thus gave a Christian interpretation of the revolutionary motto, stating in the 1841 conclusion to his *Mémoires d'outre-tombe*:

Far from being at its term, the religion of the Liberator is now only just entering its third phase, the political period, liberty, equality, fraternity.^[21]

Neither Chateaubriand nor Ballanche considered the three terms to be antagonistic. Rather, they took them for being the achievement of Christianity. On the other hand, Pierre Leroux did not disguise the difficulties of associating the three terms, but superated it by considering liberty as the aim, equality as the principle and fraternity as the means.^[21] Leroux thus ordered the motto as Liberty, Fraternity, Equality,^[21] an order also supported by [Christian socialists](#), such as [Buche](#).^[21]

Against this new order of the triptych, [Michelet](#) supported the traditional order, maintaining the primordial importance of an original individualistic right.^[21] Michelet attempted to conciliate a rational communication with a fraternal communication, "right beyond right"^[21] and thus the rival traditions of socialism and liberalism.^[21] The [republican](#) tradition would strongly inspire itself from Michelet's syncretism.^[21]

1848 Revolution

With the [1848 February Revolution](#), the motto was officially adopted,^[11] mainly under the pressure of the people who had attempted to impose the [red flag](#) over the [tricolor flag](#) (the 1791 red flag was, however, the symbol of martial law and of order, not of

insurrection).^[2] [Lamartine](#) opposed popular aspirations, and in exchange of the maintaining of the tricolor flag, conceded the Republican motto of *Liberté, Égalité, Fraternité*, written on the flag, on which a red rosette was also to be added.^[2] Fraternity was then considered to resume and to contain both Liberty and Equality, being a form of civil religion (which, far from opposing itself to Christianity, was associated with it in 1848^[2]^[source needed]) establishing social link (as called for by Rousseau in the conclusion of the *Social Contract*).^[2] However, Fraternity was not devoid of its previous sense of opposition between brothers and foes, images of blood haunting revolutionary Christian publications, taking in *Lamennais'* themes.^[2] Thus, the newspaper *Le Christ républicain* (The Republican Christ) developed the idea of the Christ bringing forth peace to the poor and war to the rich.^[2]^[12] As soon as 6 January 1852, the future [Napoleon III](#), first President of the Republic, ordered all [prefects](#) to erase the triptych from all official documents and buildings, conflated with insurrection and disorder.^[2] [Auguste Comte](#) applauded Napoleon, claiming equality to be the "symbol of metaphysical anarchism", and preferring to it his diptych "*ordre et progrès*" ("order and progress", which would then become the motto of Brazil, *Ordem e Progresso*).^[13] On the other hand, [Proudhon](#) criticized fraternity as an empty word, which he associated with idealistic dreams of [Romanticism](#).^[2] He preferred to it the sole term of liberty.

Paris Commune and Third Republic

[Pache](#), mayor of the [Paris Commune](#), painted the formula "Liberté, Égalité, Fraternité, ou la mort" on the walls of the commune. It was only under the [Third Republic](#) that the motto was made official. It was then not dissociated with insurrection and revolutionary ardours, [Opportunist Republicans](#) such as [Jules Ferry](#) or [Gambetta](#) adapting it to the new political conditions.^[14] [Larousse's Dictionnaire universel](#) deprived fraternity of its "evangelistic halo" (Mona Ozouf), conflating it with solidarity and the [welfare role](#) of the state.^[2]

Some still opposed the Republican motto, such as the nationalist [Charles Maurras](#) in his *Dictionnaire politique et critique*, who claimed liberty to be an empty dream, equality an insanity, and only kept fraternity.^[2] [Charles Péguy](#), renewing with Lamennais' thought, kept fraternity and liberty, excluding equality, seen as an abstract repartition between individuals reduced to homogeneity, opposing "fraternity" as a sentiment put in motion by "misery", while equality only interested itself, according to him, to the mathematical solution of the problem of "poverty".^[2]

[Péguy](#) identified Christian charity and socialist solidarity in this conception of fraternity.^[2] On the other hand, [Georges Vacher de Lapouge](#), the most important French author of [pseudo-scientific racism](#) and supporter of [eugenism](#), completely rejected the republican triptych, adopting another motto, "*déterminisme, inégalité, sélection*" (determinism, inequality, selection). But, according to Ozouf, the sole use of a triptych was the sign of the influence of the republican motto, despite it being corrupted in its opposite.^[2]

20th century

During the [German occupation of France in World War II](#), this motto was replaced by the reactionary phrase "*travail, famille, patrie*" (work, family, fatherland)^[15] by [Marshal Pétain](#), who became the leader of the new [Vichy](#) French government in 1940. Pétain had taken this motto from the [colonel de la Rocque's Parti social français](#) (PSF), although the latter considered it more appropriate for a movement than for a regime.^[2]

Following the Liberation, the [Provisional Government of the French Republic](#) (GPRF) re-established the Republican motto *Liberté, égalité, fraternité*, which is incorporated into both the 1946 and the 1958 French constitutions.^[1]

Other nations

Many other nations have adopted the French slogan of "liberty, equality, and fraternity" as an ideal. These words appear in the [preamble](#) to the [Constitution of India](#), enforced in 1950. Since its founding, "Liberty, Equality and Brotherhood" has been the lemma of the Social Democratic Party of Denmark. In the [United Kingdom](#) the political party the [Liberal Democrats](#) refer to "the fundamental values of liberty, equality and community" in the preamble of the party's Federal Constitution, and this is printed on party membership cards.^[16]

The Philippine national flag has a rectangular design that consists of a white equilateral triangle, symbolizing liberty, equality, and fraternity; a horizontal blue stripe for peace, truth, and justice; and a horizontal red stripe for patriotism and valor. In the center of the white triangle is an eight-rayed golden sun symbolizing unity, freedom, people's democracy, and sovereignty.

The idea of the slogan "Liberty, Equality, Fraternity" has also given an influence as [natural law](#) to the First Article of the [Universal Declaration of Human Rights](#):

All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.^[17]

Culture

At one point the motto was put on in 1905, [following the French law on the separation of the state and the church](#), on churches controlled by the French republic, rather than the Catholic Church.

Some former colonies of the French Republic (such as [Haiti](#), [Chad](#), [Niger](#), and [Gabon](#)) have adopted similar three-word mottos. The terms are also referred to in the film trilogy [Three Colors](#) by [Krzysztof Kieslowski](#).

Yorum

Bu 3 kavram İnsan Hakları dahil tüm toplumsal boyutta öne çıkarılan yapılarıdır. Kuran raina demeyin, unzurna deyin (2/104) ve (4/46), ayetleri ile köle, çoban bulmayın, sorumluluk alın ve bilgilenin, öğrenin demek, 10 yerde eşit olmayı belirtmekte, 87 yerde kardeşlikten söz etmektedir. Buna karşın, din adamları insanları yaratan aynı olsa bile, birbirinden ayırarak bölmektedirler. Kişilerin somut fiiline bakılması gerektiği yerine, kişiliğine bakılması eski kültürel yapıda vardır. Bu açıdan dinde/Kuran da olmamasına karşın, inançta büyük bölünmeler oluşmuştur.

1791 Yılında Fransa'da kökene almış, Kilise bunu inanışta birlik, Katolikler kardeş demişlerdir. Ortodokslar ile yüzyıl savaşları unutulmamıştır.

Eşitlik sonuca göre olmuş, dost ve düşman olmasına göre ayırım Napolyon zamanında gözlenmektedir.

Sosyalistler, orkestrada aynı harmoniyi elde etmek ile olabileceğini, bu nedenle fertlerin ayrılması ile bunun sağlanamayacağı fikrindedirler.

1848 yılında kırmızı bayrak olmuş ise de anlamı medeni kanun ve kanun devleti ise de daha sonra 3 renk bayrak yeniden oluşmuştur. 1852 yılında Napolyon bunu metafizik anarşi olarak tanımlamıştır.

Paris ayrı bir şehir ve simgedir, Fransızca diksiyonu bile burada ayrıcalıklıdır. Je ne sais pas (okunuşu : jai ne se pa) iken Fransızlar şe pa demektirler. Lutice bölgesi, Sen nehrinin ortasındaki ada olup, asilzadelerin oturduğu yerdir. Bu açıdan Paris halkının Fransa'da yeri farklıdır.

Bu terim, Dünya Savaşları sırasında Endüstri Kültürüne uygun olarak “*çalış, aile ve baba-ocağı*” şeklinde yorumlanmıştır.

Üniversal İnsan Hakları Bildirgesinde de bu doğal, kişinin yapısı olarak sahip olduğu haklar grubundadır.

1905 yılında Fransız yasaları Kilise boyutundan ayrılmıştır.

10. Fransız Devrimi¹⁶

Wikipedia, özgür ansiklopedi

Fransız Devrimi veya **Fransız İhtilali** (1789-1799), **Fransa**'daki mutlak **monarşinin** devrili, yerine **cumhuriyetin** kurulması ve **Roma Katolik Kilisesi**'nin ciddi **reformlara** gitmeye zorlanmasıdır. **Avrupa** ve Batı dünyası tarihinde bir dönüm noktasıdır. Sosyal bir akımı başlatan en büyük etkidir.

Fransız halkı önceki döneme göre büyük bir evrim geçirmektedir. Halk bilinçlenmektedir ve sarayın, kralın, seçkinlerin denetiminden çıkmaya başlamıştır. Şehirlerde yaşayan pek çok **burjuva**, büyük bir atılım içindedir. Kitaplar yaygınlaşmakta, aileler çocuklarını üniversitelere göndererek sağlam bir gelecek kurma yolunu tutarak kültürel seviyeyi yükseltmektedir. Bağımsız yayıncıların çıkardıkları gazete, bildiri ve broşürler, kitlesel bilinçlenmeye yol açmaktadır. Bu koşullar da toplumsal değişim taleplerinin olgunlaşmasına yol açmıştır.

Toprak sahipleri ve soylular ayrıcalıklarını korumaya çalışmakta; bu sebeple burjuvaların soylu tabakasına geçmesini engelleyecek bariyerler yükseltmektedir. Soylular statülerini koruma hevesindeyken, burjuvalar da ekonomik olarak güçlenmelerine rağmen toplumsal haklarda söz sahibi olamamaktan şikayetçidirler. Kırsal nüfus ise üzerindeki vergi yükünün hafifletmesini istemektedir.

Devrimci düşünce, ülkede köklü yapısal değişikliklere gitmesi gerektiğine inanan katmanlar arasında yayılmaya başlamıştır. Merkezi otorite ülkenin içinde bulunduğu evrimsel süreci kavrayamamış ve eski yöntemlerle sorunları halletme yolunu seçmiştir. Oysa özellikle burjuva, İngiliz devriminin etkisiyle geçici çözümlerle yetinmek değil, kitlesel olarak İngiliz modelindeki gibi 'parlamentar monarşi rejimi' altında yönetime katılmayı arzulamaktadır.

Yorum

Fransız Devrimini hazırlayan nedenler, Tarım Kültüründen Endüstri Kültürüne geçme mücadelesidir. Türkiye'de Cumhuriyete geçiş, herhangi bir çalkantı oluşturmamıştır. Elbet Osmanlıya bağlı olanlar olmuş olabilir, ancak burada Meclisi Mebussan daha sonra TBMM olarak görev değişiklidir. Bu toplulum buna uyumu ile açıklanabilir.

Kısaca geleneksel yapıdan Endüstriyel yapıya geçiştir. Nitekim Napolyon bunu eski düzene döndürmeye çalışmış ama dalgalanan sosyolojik yapı onu da devirmiştir.

Sebepleri

Devrimin düşünsel nedenleri

Toplum büyük bir hızla değişmekte, bunun altında da 'aydınlanma filozoflarının' büyük etkisi bulunmaktaydı.^[1] Aydınlanma felsefesi, mantığın, köklü gelenekleri ve siyasal rejimin mutlakiyetçi eğilimlerini ortadan kaldırmayı emrettiğine kanaat getirmiştir. Aydınlanmacılar özgürlüğün tüm alanlarda olması gerektiği fikrini savunmaktaydı.^[1] **Descartes**, daha XVII. yüzyılda, aklın ve eleştirel zihniyetin üstünlüğüne vurgu yapmış, **Montesquieu** ise yasama erkinin halkı temsil eden vekiller aracılığı ile kullanılmasını ve güçler ayrılığı ilkesinin hayata geçirilmesini önermiştir. **Voltaire**'e göre kral, filozoflardan kurulu danışmanların örgütüne uyarak toplumu aydınlatmayı hedeflemeli, İngiliz modelini benimseyerek, parlamenter bir sistemin kapılarını açmalıydı. **Rousseau**, insanların doğuştan eşit olduğuna inanmakta, çoğunluğun iradesinin (*halk egemenliği*) siyasal rejime hâkim olması gerektiğini vurgulamaktaydı. **Diderot** ile d'Alambert ise yasa önünde eşitlik, düşünce ve ifade özgürlüğü gibi talepleri dillendirmekteydi.

Aydınlanma filozoflarının etkileri yanında İngiliz Halklar bildirgesi gibi metinler ve bunların temelini oluşturan **John Locke**'nin fikirleri ve **Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi**'nde dile getirilen demokratik ilkeler ve liberal ekonomi fikirleri burjuvaları hareketlendirmiştir. Fransızlar dışarıdan gelen fikir ve hareketleri içselleştirerek ihtilale zemin hazırlamışlardır.

Devrimin Ekonomik Sebepleri

Devrimden önceki yıllar Fransız ekonomisi için pek de parlak sayılmamaktadır. Gelişen ticaret, savaşlar sebebiyle yavaşlama yönüne kaymış; köylü, mahsulünden beklenen verimi alamayarak büyük sıkıntılarla karşılaşmıştır. Ayrıca, tek kıtlıkla, açlığa kadar dayanan sorunlarla karşılaşmışlar tek çözüm yolu olarak kıta şehirlere göç etme yolunu tutmuşlardır, fakat şehirlerde de onları parlak bir yaşam beklememektedir; artan nüfusun ihtiyacını şehirler karşılayamaz duruma gelmiştir. Nüfus artması doyurulması gereken insanların çoğalmasına sebep olmuştur. Gelenlerin işsizlik sorunuyla da karşılaşması, istihdam olanağı bulamamaları toplumsal sorunların artmasına neden olmuştur. Aslında Fransa'nın ekonomisi pek çok çağdaş devlete göre ileri sayılmaktaydı; fakat önceki dönemlerle karşılaştırıldığında görülen fark edilir gerileme, halkı paniğe sokmuştur.^[1] Halkın içinde bulunduğu

ekonomik sorunlar vergilerin düzenli olarak ödenmemesine yol açmış devletin en önemli gelir kaynağı olan vergilerin sektöre uğraması hazineleri büyük bir bunalıma sürüklemiş, uzayan savaş maliyetlerinin fazla olması ve teknolojinin gelişmesiyle savaş masraflarının artması, bir de saray masraflarının aşırılığı sebebi ile devlet iflasın eşiğine gelmiştir. Bu nedenle kral, vergilerin artırılması ve yeni vergiler konması yolunu tutmuş; bu plan dahilinde tüm toplumda vergilerin yaygınlaşması düşüncesi ortaya çıkmıştır. Paris Parlamentosu da bu yeni vergi aleyhine onay veremeyerek genel meclisin, Etats Generaux'un toplanmasını istemiştir.

Fransa, **Kuzey Amerika**'daki tüm kolonilerini 1763 tarihinde, **Yedi Yıl Savaşları** sonunda imzalanan **Paris Antlaşması** ile İngiltere'ye kaptırmıştı. İngiltere, Yedi Yıl Savaşları'nın mali yükünü, yeni vergilerle kolonilerden çıkarmaya kalkışınca; bu durum Kuzey Amerika kolonilerinde huzursuzluk yaratmıştı. 1774 yılında **Onüç Koloni**'nin başlattığı **Amerikan Bağımsızlık Savaşı** 1776 yılında bağımsızlık ilanıyla sürmüştü. Fransa ise bu çatışmalara büyük boyutlarda mali destek vererek dolaylı olarak katılmıştır.

Bu harp harcamaları ve giderek artan **saray** masrafları dolayısıyla Fransız monarşisi de mali yönden tükenmişti.

Etats généraux'un yeniden toplanması

1789 yılında **XVI. Louis, soylular** toplayıp toprak mülkiyeti üzerinden vergi alınmasını istediğinde soylular parlamentonun toplanmasını istediler. 1614 yılından beri toplanmamış olan **parlamento**, soylular, din adamları ve halktan seçilen üç kamaradan oluşuyordu.

Parlamentonun toplanması, toplumsal yapıdaki çelişkilerin de ortaya çıkmasına neden oldu. Bir yanda soyluların ve din adamlarının ayrıcalıklı durumu diğer yanda da burjuvazi ve halktan temsilciler arasında parlamentoda ciddi sorunlar ortaya çıktı. **18. yüzyılın** başlarından beri Fransa dış **ticaretinin** kat kat artması, varlıklı bir **burjuvazi** oluşturmuştu. Bu sınıflar, artık sahip oldukları ekonomik güce karşılık gelecek bir politik güç istiyorlardı. Feodal yapının ve **monarşinin** kaçınılmaz sonucu olan sosyo-ekonomik sınırlamaların kaldırılmasından yanaydılar.

Serment du Jeu de paume

Parlamentonun toplanmasıyla orta sınıftan halk, özellikle varlıklı sınıflar, monarşiye karşı savaş açtılar. Bir **anayasayla** monarşinin yetkilerinin sınırlandırılmasını, iç gümrük duvarlarının kaldırılarak iç ticaretin serbestleştirilmesi, vergilerin yeniden düzenlenmesi ve yönetimde daha fazla hak elde etme talebinde bulundular.

Bu talepleri 16. Louis kabul etmedi. Orta sınıf, peşine halktan diğer unsurları da katarak **14 Temmuz 1789** günü **Bastille** hapishanesine saldırdı. Hapishane ele geçirilip mahkûmlar salındı.

Fransız Devrimi **1789-1815** yılları arasında beş farklı dönem yaşayarak devam etti.

Hizipler

Fransız Devrimi'nde çok farklı kesimler rol almıştır. Paris yoksullarının temsilcileri kendilerine Enragee (öfkeli) adını vermişlerdi. Heberistler de yoksullara yakın ve radikal bir kesimi oluşturuyordu. Devrimi bir halk hareketinden çok salt bir ilerleme olarak anlayan üst kesim temsilcileri iki kanada bölünmüştü. Jakobenler radikal ilerlemeci, Jironenler ise liberal ve ılımlı ilerlemeciydi. Jakobenler de daha sonra bölündü ve Danton ayrı baş çekti. Jakobenlerin içindeki en sertlik yanlıları Robespierre ve San Just'tu. San Just, "Hürriyetin istibdadını istiyoruz." paradoksal sözleriyle ün salmıştır. (kaynak belirtilmeli)

Meşrutiyet Devri (1789-1792)

Bastille Baskını

14 Temmuz 1789 da Parisliler **Bastille Hapishanesi**'ne hücum ettiler. Bu genel ayaklanmanın ardından (**1791**) yılında bir kurucu meclis toplandı ve **İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi** yayınladı. Ardından da ulusal egemenliğe dayanan bir anayasa hazırlayarak monarşinin yetkilerini sınırlandırdı. Bu anayasa, halk tarafından seçilecek bir parlamentonun yasama ve yürütme yetkilerini kralla paylaşmasını öngörmekteydi.

Kanunları hazırlamak, bütçeyi tasdik etmek ve hükümetin icraatını kontrol etmek görevleri meclise verildi. Ayrıca İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin esasları uygulamaya konuldu.

İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin uygulamaya konulması ve bir halk meclisinin **yürütme erkini** ele alması, Fransa'da feodalite kurumlarını yıktı. Zaten halk yığınlarındaki soylulara karşı gelişen öfke, pek çok soylunun topraklarını bırakarak diğer Avrupa ülkelerine kaçmalarına yol açtı.

Fransa'daki tüm bu gelişmeler, tüm Avrupa açısından çok önemli sonuçlar doğuracak, sadece gelecek yılların değil, yüzyılların da içsel dinamiklerini kökten değiştirecekti.

Avrupa'da herkes, **feodal** sınırlamalardan kurtulan bir Fransa ekonomisinin büyük bir gelişme göstereceğini, bunun ise Fransa'yı uluslararası ticaret alanında rekabet edilmesi çok zor bir güç haline getireceğini öngörebiliyordu. Üstelik böylece bir ekonomik büyümenin, eskisinden çok daha güçlü bir Fransız askeri gücünü besleyebilecek durumda olması, kuvvetle muhtemeldi.

Öte yandan Fransa'da ortaya çıkan, **insan haklarından**, eşitlikten ve özgürlükten yana bu düşünce hareketinin tüm Avrupa'ya yayılması ve mevcut monarşilerin geleceğini tehdit etmesi kaçınılmazdı.

Kadınların Versay Sarayı'na yürüyüşü

Varennes Olayı

Tuileries Sarayı Baskını

Başlarda burjuvazi, kralı ve **liberal** görüşlü soylularına safına çekerek Fransa'nın toplumsal ve ekonomik yapısında, her üç tarafın da çıkarlarına olan düzenlemeleri yapmak hesabındaydı. Ama karşılığında, bu görüşte bir müttefik yoktu. XVI. Louis, yetkilerinin sınırlandırılmasına razı olmamakta direndi. Ayrıca o tarihlerde Fransa'da **liberal aristokratlar** yoktu, hepsi tutucuydu ve eski düzenin geri gelmesini istiyorlardı.

Bu durumda hem kral hem de soylular, **Habsburg** hanedanından imparator **II. Leopold**'e güveniyorlardı. II. Leopold, **1791** yılında, diğer Avrupa devletlerinde de desteklenecek olursa, Fransız Devrimi'ne karşı askeri güç kullanılabileceğini duyurdu. II. Leopold, aynı zamanda Fransa kraliçesi **Mari Antoniette**'nin kardeşiydi.

Kralın **mutlakiyet** idaresini yeniden kurmak için içeride isyan çıkartması, dışarıda ise Fransa'nın düşmanlarıyla işbirliğine gitmesi sonucu, **1792**'de **cumhuriyet** ilan edildi.

Fransız Devrimi cumhuriyeti ilan etmek isteyen birçok ülkeye örnek olmuştur.

Eylül Katliamı

Fransa Kralı **XVI. Louis** görevlerinden mahrum bırakıldıktan ve ailesi tutuklandıktan sonra Fransız halkının büyük bir kısmı, kraliyet yandaşlarının ayaklanacaklarına inanmıştı. Radikaller bu gibi komplocuların öldürülmesini istemişlerdi. **2 Eylül 1792**'de Parislilerden oluşan silahlı bir grup hapishaneden diğer bir hapishaneye nakil taşıyan konvoyu saldırmış ve mahkûmları öldürmüştü. Bunun üzerine **Paris, Lyon, Versay, Orléans** gibi yerlerde kalabalık kitleler hapishaneleri bastılar ve mahkûmları imha ettiler.

Cumhuriyet Devri (1792-1795)

Vendee isyanı

Sadece 1793 ile 1794 yılları arasında (Jakoben devrimci diktatörlüğü) 18.000 ile 40.000 arasında kişi [Giyotin](#) ile idam edildi. Cumhuriyet yönetimi millî birliği sağladı ve dış tehdidi etkisiz hale getirdi. [21 Ocak 1793](#)'te dış güçlerle ittifak yaptığı için kral [XVI. Louis](#) idam edildi. [16 Ekim 1793](#)'te kraliçe [Marie Antoinette](#) vatan hainliği suçundan idam edildi.

Terör dönemi

1793-1794 yılları arasında kalan bu döneme Terör Dönemi de denmektedir.

9 Thermidor

Cumhuriyet esaslarına göre yeni bir anayasa hazırlandı. Fakat yasanın gerekleri yeterince ve ağırlaşan şartlar sebebiyle tatbik edilemedi. Zamanla ekonomik durumları normale dönen ve mali açıdan güçlenen halk temsilcileri, parlamentoda çoğunluk sağladılar ve ağır tedbirlerin kaldırılmasını istediler. Böylece 1795'te [Direktuvar](#) idaresi yapıldı.

Bu dönemde icra kuvveti Beşyüzler ve İhtiyarlar Meclisi tarafından seçilecek beş direktuvara bırakıldı. Yasama yetkisi Beşyüzler Meclisi'ne verildi. Millî hâkimiyet esaslarının kullanılması cumhuriyet dönemine göre daha azaltıldı. Millet Meclisi seçimlerine katılmak zengin olmayı gerektirdi. Sonuçta: Devlet yönetimi güçleşti, meclisler arasındaki düşmanlık duyguları arttı, ordu, meclis kavgalarına ve siyasete girdi. Neticede konsüllük idaresine geçilmesine karar verildi.

13 Vendémiaire

Direktuvar hükümeti (1795-1799)

[Direktuvar](#), Fransız Devrimi sonucunda oluşan asıl gücün [direktörlerde](#) olduğu yönetim şeklidir. [Napolyon](#) tarafından yıkılmıştır.

Babeuf Komplosu

Konsül hükümeti (1799-1804)

1799'da [konsüllük](#) idaresi kuruldu. Bu idarede beş direktuvarın yetkileri üç konsüle devredildi ve tüm yetkiler birinci konsüde toplandı. Birinci konsül de General Napolyon Bonapart oldu. Konsül yönetimine geçiş yol açan darbe, Marksist terminolojide burjuva devrimci döneminin sonu olarak değerlendirilir. Bu idare 1804 yılına kadar devam etti. Bundan sonra imparatorluk idaresi başladı.

Yorum

Fransız İhtilali bir yönetim değişikliği değil, bir kültürel değişim olması, onun çeşitli dirençlerle karşılaşmasından kaynaklanmaktadır. Diğer ülkelerde de bunun etkisi farklı boyutta incelenmiş, yukarıda bunun bir isyan, hükümet kurulması gibi çeşitli boyutlar sadece sürecin oluşumudur. Yeni Çağ yerine Yakın Çağ gibi tarihsel tanımlama yerine, bir kültürel değişim boyutu olduğu vurgusu tanımca daha önemlidir.

Ülkemizde 600 yılı aşkın bir İmparatorluğun, yüksek desteklenmesine karşın, burada inancın kişilere değil, fikirlere özgü olduğu, işgal altında iken düşmana silah atılmaması fetvasına karşı fetva olarak Denizli, Acıpayam Müftüleri karşı fetva çıkarmışlardır. Dolayısıyla Padişah/Sultan'a karşı hem Vezirlik makamı, Divan ve diğer yaklaşımların da karşı çıkması ile oluşan bir İstiklal Savaşıdır. Bu bir değişim, Kültürel açıdan yeni Türkiye yaratılmıştır.

Fransız Devrimi'nin sonuçları

- Yıkılmaz diye düşünülen, hatta egemenlik hakkını Tann'dan aldığı iddia edilen mutlak krallıkların yıkılabileceği ortaya çıktı.
- İkel şekli Yunan şehir devletlerinde, gelişmiş şekli İngiltere ve ABD'de görülen demokrasi, Kıta Avrupası'nda da gelişmeye başladı ve Batı medeniyetinin vazgeçilmez unsurlarından biri haline geldi.
- Egemenliğin halka ait olduğu kabul edildi.
- [Milliyetçilik](#) ilkesi, siyasi bir karakter kazanarak, çok uluslu devletlerin parçalanmasında etkili oldu.
- [Eşitlik](#), [özgürlük](#) ve [adalet ilkeleri](#) yaygınlaşmaya başladı.
- Şahsi güçlere, zekâya ve girişim yeteneğine ortam hazırladı.
- Fransız İhtilali, sonuçları bakımından [evrensel](#) olduğundan [Yeniçağ](#)'ın sonu, [Yakın Çağ](#)'ın başlangıcı kabul edildi.
- Dağınık halde bulunan milletler, siyasi birliklerini kurmaya başladılar.
- İnsan Hakları Bildirisi, Fransızlar tarafından dünya çapında bir bildiriye dönüştürüldü.
- Fransız İhtilali'nin yaydığı fikirlere karşı [Fransız Devrim](#) ve [Napolyon Savaşları](#) (1792-1815) başladı. Önce Fransa ile [Avusturya](#) ve [Prusya](#) arasında başlayan bu savaşlara, daha sonra [İngiltere](#) ve [Rusya](#) da katıldı. Savaşlar [Napolyon](#)'un yenilgiyle sonuçlandı. [Viyana Kongresi](#) ile Avrupa'nın siyasi durumu yeniden düzenlenmiştir. (1815)

Fransa İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi

[28 Ağustos 1789](#)'da Fransız Devrimi'nden sonra, [Fransız Ulusal Meclisi](#) tarafından, [Fransa İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi](#) kabul ve beyan olundu.

Bildirge; insanların eşit doğduğunu ve eşit yaşamaları gerektiğini, insanların zulme karşı direnme hakkı olduğunu, her türlü egemenlik esasının millete dayalı olduğunu ve mutlak egemenliğin bir kişi ya da grubun elinde bulunamayacağını, devleti idare edenlerin esas olarak millete karşı sorumlu olduğunu, hiç kimsenin dini ve sosyal inançları yüzünden kınanamayacağını söylüyordu.

Yorum

Fransız İhtilalinde oluşan boyutlar kültürel faktörler altında incelenmesi daha olanaklı olmalıdır.

Burada hakların birey, insanlara yönelik olmadığı, millet, gruplara olduğu ve bu açıdan yönetimin yenilenme gereksinimi, yeni gözlenen Protestolar ile anlaşılmalıdır. Belirli güçten

alınan yönetim, yine bu sefer seçimle gelen yönetime verilmesi, birey hakkını sağlamadıkça dengeye ulaşması beklenmemektedir.

11. Civil and political rights¹⁷

From Wikipedia, the free encyclopedia

Civil and political rights are a class of [rights](#) that protect [individuals' freedom](#) from infringement by [governments](#), [social organizations](#), and private individuals. They ensure one's entitlement to participate in the civil and political life of the society and [state](#) without [discrimination](#) or [repression](#).

Civil rights include the ensuring of peoples' physical and mental [integrity](#), [life](#), and [safety](#); protection from discrimination on grounds such as [race](#), [gender](#), [sexual orientation](#), [national origin](#), [color](#), [age](#), [political affiliation](#), [ethnicity](#), [religion](#), and [disability](#);^{[1][2]} and [individual rights](#) such as [privacy](#) and the freedom of [thought](#), [speech](#), [religion](#), [press](#), [assembly](#), and [movement](#).

Political rights include [natural justice](#) (procedural fairness) in [law](#), such as the [rights of the accused](#), including the [right to a fair trial](#); [due process](#); the right to seek redress or a [legal remedy](#); and rights of [participation](#) in [civil society](#) and [politics](#) such as [freedom of association](#), the [right to assemble](#), the [right to petition](#), the [right of self-defense](#), and the [right to vote](#).

Civil and political rights form the original and main part of international [human rights](#).^[4] They comprise the first portion of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) (with [economic, social, and cultural rights](#) comprising the second portion). The theory of [three generations of human rights](#) considers this group of rights to be "first-generation rights", and the theory of [negative and positive rights](#) considers them to be generally [negative rights](#).

History

The phrase "Rights for Civil" is a translation of Latin *jus civis* (rights of a citizen). Roman citizens could be either free (*libertas*) or servile (*servitus*), but they all had rights in law.^[4] After the [Edict of Milan](#) in 313, these rights included the freedom of religion; however in 380, the [Edict of Thessalonica](#) required all subjects of the Roman Empire to profess Catholic Christianity.^[6] Roman legal doctrine was lost during the Middle Ages, but claims of universal rights could still be made based on Christian doctrine. According to the leaders of [Kett's Rebellion](#) (1549), "all bond men may be made free, for God made all free with his precious blood-shedding."^[7]

The earliest traces of civil rights in written form are visible from the cylindrical inscriptions about rights granted to the people by Cyrus the Great of Persia. He is believed to be the first emperor who had shown his keen interest in codifying the rights and freedoms.

Cyrus had conquered Babylon in 539 B.C. He not only ordered his armies not to enslave any person, but also granted freedom of religion, free life & equality. This is all important that clay cylinders of Cyrus & the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations in 1948 are spoken about.

Next to Cyrus Cylinders, [Magna Carta](#) Act is accepted codified document on Civil Rights. British people laid the foundation of Magna Carta by taking out massive protest marches against suppression of their rights by the Monarchy. In 1215, King John accepted about 62 out of 105 demands and that code is popularly known as Magna Carta-1215.

Subsequently, writers of United States' Constitutions were deeply inspired by the basic rights that the Persian Monarch had granted to his subject 2500 years before. And later on, UNO gave due respect to these inscriptions and incorporated them in the Universal Declaration of Human Rights.

In 1789, the people of France stood up in revolt against oppression by the King Louise. Their demands were granted of Equality, Liberty & Fraternity. All the three later on were adopted by French Constitution in 1791.. Besides, French Revolution is considered to be the first revolution that also focused women's rights & liberties.

In the 17th century, [English common law](#) judge Sir [Edward Coke](#) revived the idea of rights based on citizenship by arguing that Englishmen had historically enjoyed [such rights](#). The [Parliament of England](#) adopted the [English Bill of Rights](#) in 1689. It was one of the influences drawn on by [George Mason](#) and [James Madison](#) when drafting the [Virginia Declaration of Rights](#) in 1776. The Virginia declaration is the direct ancestor and model for the [U.S. Bill of Rights](#) (1789).

The removal by legislation of a civil right constitutes a "civil disability". In early 19th century Britain, the phrase "civil rights" most commonly referred to the issue of such legal discrimination against Catholics. In the [House of Commons](#) support for civil rights was divided, with many politicians agreeing with the existing civil disabilities of Catholics. The [Roman Catholic Relief Act 1829](#) restored their civil rights.

In the 1860s, Americans adapted this usage to newly freed blacks. [Congress](#) enacted [civil rights acts](#) in [1866](#), [1871](#), [1875](#), [1957](#), [1960](#), [1964](#), [1968](#), and [1991](#).

Protection of rights

[T. H. Marshall](#) notes that civil rights were among the first to be recognized and codified, followed later by political rights and still later by social rights. In many countries, they are [constitutional rights](#) and are included in a [bill of rights](#) or similar document. They are also defined in [international human rights instruments](#), such as the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and the 1967 [International Covenant on Civil and Political Rights](#).

Civil and political rights need not be codified to be protected. However, most [democracies](#) worldwide do have formal written guarantees of civil and political rights. Civil rights are considered to be [natural rights](#). [Thomas Jefferson](#) wrote in his *A Summary View of the Rights of British America* that "a free people [claim] their rights as derived from the laws of nature, and not as the gift of their [chief magistrate](#)."

The question of to whom civil and political rights apply is a subject of controversy. Although in many countries [citizens](#) have greater protections against infringement of rights than non-citizens, civil and political rights are generally considered to be universal rights that apply to all [persons](#).

According to political scientist Salvador Santino F. Regilme Jr., analyzing the causes of and lack of protection from human rights abuses in the Global South should be focusing on the interactions of domestic and international factors—an important perspective that has usually been systematically neglected in the social science literature.^[8]

Other rights

[Custom](#) also plays a role. Implied or [unenumerated rights](#) are rights that [courts](#) may find to exist even though not expressly guaranteed by written law or custom; one example is the [right to privacy](#) in the [United States](#), and the [Ninth Amendment](#) explicitly shows that there are other rights that are also protected.

The [United States Declaration of Independence](#) states that people have unalienable rights including "Life, Liberty and the pursuit of Happiness". It is considered by some that the sole purpose of government is the protection of life, liberty and property.^[9]

Ideas of [self-ownership](#) and [cognitive liberty](#) affirm rights to choose the food one eats,^{[10][11][12]} the [medicine one takes](#),^{[13][14][15]} the [habit one indulges](#),^{[16][17][18]}

Social movements for civil rights

Civil rights guarantee equal protection under the law. When civil and political rights are not guaranteed to all as part of equal protection of [laws](#), or when such guarantees exist on paper but are not respected in practice, opposition, legal action and even [social unrest](#) may ensue.

Civil rights movements in the United States gathered steam by 1848 with such documents as the Declaration of Sentiment.^{[19][20]} Consciously modeled after the [Declaration of Independence](#), the [Declaration of Rights and Sentiments](#) became the founding document of the American women's movement, and it was adopted at the Seneca Falls Convention, July 19 and 20, 1848.^{[20][full citation needed]}

Worldwide, several [political movements](#) for [equality before the law](#) occurred between approximately 1950 and 1980. These movements had a legal and constitutional aspect, and resulted in much law-making at both national and international levels. They also had an activist side, particularly in situations where violations of rights were widespread. Movements with the proclaimed aim of securing observance of civil and political rights included:

- the [civil rights movement](#) in the United States, where rights of black citizens had been violated;
- the [Northern Ireland Civil Rights Association](#), formed in 1967 following failures in this province of the [United Kingdom](#) to respect the Roman Catholic minority's rights; and
- movements in many Communist countries, such as the [Prague Spring](#) and [Charter 77](#) in [Czechoslovakia](#) and the uprisings in Hungary.

Most civil rights movements relied on the technique of [civil resistance](#), using [nonviolent](#) methods to achieve their aims.^[21] In some countries, struggles for civil rights were accompanied, or followed, by [civil unrest](#) and even armed rebellion. While civil rights movements over the last sixty years have resulted in an extension of civil and political rights, the process was long and tenuous in many countries, and many of these movements did not achieve or fully achieve their objectives.

Problems and analysis

Questions about civil and political rights have frequently emerged. For example, to what extent should the government intervene to protect individuals from infringement on their rights by other [individuals](#), or from [corporations](#)—e.g., in what way should [employment discrimination](#) in the [private sector](#) be dealt with?

[Political theory](#) deals with civil and political rights. [Robert Nozick](#) and [John Rawls](#) expressed competing visions in Nozick's *Anarchy, State, and Utopia* and Rawls' *A Theory of Justice*. Other influential authors in the area include [Wesley Newcomb Hohfeld](#), and [Jean Edward Smith](#).

First-generation rights

First-generation rights, often called "blue" rights, deal essentially with liberty and participation in political life. They are fundamentally civil and political in nature, as well as strongly [individualistic](#): They serve [negatively to protect](#) the individual from excesses of the state. First-generation rights include, among other things, [freedom of speech](#), the [right to a fair trial](#), (in some countries) the [right to keep and bear arms](#), [freedom of religion](#), [freedom from discrimination](#), and [voting rights](#). They were pioneered in the [United States](#) by the [Bill of Rights](#) and in [France](#) by the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) in the 18th century, although some of these rights and the right to due process date back to the [Magna Carta](#) of 1215 and the [Rights of Englishmen](#), which were expressed in the [English Bill of Rights](#) in 1689.

They were enshrined at the global level and given status in [international law](#) first by Articles 3 to 21 of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and later in the 1966 [International Covenant on Civil and Political Rights](#). In Europe, they were enshrined in the [European Convention on Human Rights](#) in 1953.

The civil rights movement was a struggle for social justice that took place mainly during the 1950s and 1960s for blacks to gain equal rights under the law in the United States. In 1868, the 14th amendment to the constitution gave blacks equal protection under the law. In the 1960s, Americans who knew only the potential of "equal protection under the law" expected the president, the Congress, and the courts to fulfill the promise of the 14th Amendment.

Yorum

Demokrasi ile Birey Hakları kavramı ayrılmaktadır, seçim ile demokrasi olduğu söylene bile, kişilik hakları topluma bakılarak, "Ortak Akıl, Toplum Görüşü, Mahalle Baskısı, Jüri Kararı" adı altında yok edilemez, edilmemeli, rıza ve karar kişiye bırakılmalıdır. Ancak kanun ile kişi hakları engellenebilir, düzenlemeler ile olamaz. Yaşam Hakkı ancak mukayese bile edilemez. Hasta Hakları Yönetmeliğinde de "rıza şartı aranmayan durumlar" dışında geçerli olamaz. Kanunların hukuk, Danıştay tarafından denetlenmesi söz konusu olması, Anayasa'ya ve Avrupa Konsey görüşüne uygun olacağı için, artık eski boyut, idarenin yaptığı doğru ve birey uyarılmadıkça geçerli kabul edilmemektedir.

Birey Hakkı ve bireyin bağımsızlığı, kamu/devlet, sosyal organizasyonlar ve diğer kişilerce herhangi bir boyutta bozulamaz (infringement), kişiliği herhangi bir ayırım yaparak, baskılayarak ele alınamaz.

Fiziksel v ruhsal, akılcı özelliklerinin bozulmaz, gerçek ve yaşam ile güvenliği temelinde olması, herhangi bir ayırım (cins, ırk, cinsel uyumu, milliyeti, rengi, yaşı, politik yaklaşımı, etnik kökeni, inancı, engelli durumu) yapılamayacağı, kişilik hakları; özgün, özel durumu, düşünceleri, konuşması, inanışları, basın-yayın, yazılı ifadeleri, derneklere katılması ve davranışları, zarar ve suç olmadığı sürece bireysel, kişilik haklarıdır.

Politik hakları; doğal kanuni adalet, itham edilince iddianın ispatı (trafik cezası için somut dijital veri/resim olmalıdır), yargılanma hakkı (suç cezasının ancak bağımsız yargı tarafından yapılması), oylama, kanaatini belirtmek ve savunma hakkı vardır.

1948 İnsan Hakları Bildirgesi ile ekonomik, sosyal ve kültürel hakları tanınmalı, üçüncü jenerasyon insan hakları boyutuna taşınmalıdır.

İlk jenerasyon haklarda, negatif ve pozitif haklar dikkate alınmakta, genellikle negatif haklar dikkate alınmaktadır.

Birey, kişilik hakları, yasal açıdan eşit korunma altındadır. Ancak, eşit koruma için garantisi yoktur. Kâğıt olarak var, ancak, pratikte etkisi sağlanamamaktadır. Amerika’da zenciler (Afrika Kökenliler) ve Kuzey İrlanda için bağımsızlık boyutudur.

Birçok sivil hareketler, sosyal direnç, zorlama olmadan, huzursuzluk yaratmaları ile karşı çıkabilmektedirler. Buna karşın çoğu amaçlarına ulaşamamışlardır.

Birey Hakları ile Politik Haklar çoğunlukla çakışmaktadır.

İlk jenerasyon haklar “mavi haklar” olarak tanımlanmaktadır ki Magna Carta gibi belirtilenlere uymaktadır. 1948 ve 1953 Bildirgeleri de benzer boyutlardadır.

12. www.equalityhumanrights.com¹⁸

What human rights are covered by the Act?

The Act sets out your human rights in a series of ‘Articles’. Each Article deals with a different right. These are all taken from the ECHR and are commonly known as ‘the Convention Rights’:

- [Article 2: Right to life](#)
- [Article 3: Freedom from torture and inhuman or degrading treatment](#)
- [Article 4: Freedom from slavery and forced labour](#)
- [Article 5: Right to liberty and security](#)
- [Article 6: Right to a fair trial](#)
- [Article 7: No punishment without law](#)
- [Article 8: Respect for your private and family life, home and correspondence](#)
- [Article 9: Freedom of thought, belief and religion](#)
- [Article 10: Freedom of expression](#)
- [Article 11: Freedom of assembly and association](#)
- [Article 12: Right to marry and start a family](#)
- [Article 14: Protection from discrimination in respect of these rights and freedoms](#)
- [Protocol 1, Article 1: Right to peaceful enjoyment of your property](#)
- [Protocol 1, Article 2: Right to education](#)
- [Protocol 1, Article 3: Right to participate in free elections](#)
- [Protocol 13, Article 1: Abolition of the death penalty](#)

Articles 1 and 13

Articles 1 and 13 of the ECHR do not feature in the Act. This is because, by creating the Human Rights Act, the UK has fulfilled these rights.

For example, Article 1 says that states must secure the rights of the Convention in their own jurisdiction. The Human Rights Act is the main way of doing this for the UK.

Article 13 makes sure that if people’s rights are violated they are able to access effective remedy. This means they can take their case to court to seek a judgment. The Human Rights Act is designed to make sure this happens.

What does the Act do?

The Act has three main effects:

1. You can seek justice in a British court

It incorporates the rights set out in the European Convention on Human Rights (ECHR) into domestic British law. This means that if your human rights have been breached, you can take your case to a British court rather than having to seek justice from the European Court of Human Rights in Strasbourg, France.

2. Public bodies must respect your rights

It requires all public bodies (like courts, police, local authorities, hospitals and publicly funded schools) and other bodies carrying out public functions to respect and protect your human rights.

3. New laws are compatible with Convention rights

In practice it means that Parliament will nearly always make sure that new laws are compatible with the rights set out in the European Convention on Human Rights (although ultimately Parliament is sovereign and can pass laws which are incompatible). The courts will also, where possible, interpret laws in a way which is compatible with Convention rights.

Find out more about human rights and how they play a part in our everyday lives: [what are human rights?](#)¹⁷

13. <https://www.equalityhumanrights.com/en/human-rights/human-rights-act>¹⁹

1. [Introductory Text](#)

2. [Introduction](#)
  1. [1. The Convention Rights.](#)
  2. [2. Interpretation of Convention rights.](#)
3. [Legislation](#)
  1. [3. Interpretation of legislation.](#)
  2. [4. Declaration of incompatibility.](#)
  3. [5. Right of Crown to intervene.](#)
4. [Public authorities](#)
  1. [6. Acts of public authorities.](#)
  2. [7. Proceedings.](#)
  3. [8. Judicial remedies.](#)
  4. [9. Judicial acts.](#)
5. [Remedial action](#)
  1. [10. Power to take remedial action.](#)
6. [Other rights and proceedings](#)
  1. [11. Safeguard for existing human rights.](#)
  2. [12. Freedom of expression.](#)
  3. [13. Freedom of thought, conscience and religion.](#)
7. [Derogations and reservations](#)
  1. [14. Derogations.](#)
  2. [15. Reservations.](#)
  3. [16. Period for which designated derogations have effect.](#)
  4. [17. Periodic review of designated reservations.](#)
8. [Judges of the European Court of Human Rights](#)
  1. [18. Appointment to European Court of Human Rights.](#)
9. [Parliamentary procedure](#)
  1. [19. Statements of compatibility.](#)
10. [Supplemental](#)
  1. [20. Orders etc. under this Act.](#)
  2. [21. Interpretation etc.](#)
  3. [22. Short title, commencement, application and extent.](#)

14. Article 2: Right to life²⁰

1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which the penalty is provided by law.
2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary:

- in defence of any person from unlawful violence
- in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained, and
- in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

Article 2 protects your right to life

Article 2 of the [Human Rights Act](#) protects your right to life.

This means that nobody, including the Government, can try to end your life. It also means the Government should take appropriate measures to safeguard life by making laws to protect you and, in some circumstances, by taking steps to protect you if your life is at risk.

Public authorities should also consider your right to life when making decisions that might put you in danger or that affect your life expectancy.

If a member of your family dies in circumstances that involve the state, you may have the right to an investigation. The state is also required to investigate suspicious deaths and deaths in custody.

The courts have decided that the right to life does not include a right to die.

Yorum

İnsan Hakları temelinde yeni yasal düzenlemeler ile bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik vurgusunun hukuksal boyutta olduğu görülmektedir. Başlıcaları:

- 1.Yaşam Hakkı, 2.İşgence yasaktır ve insan hakları korunmalı, insancıl olmayanların yasağı,
- 3.Esaret ve güç kullanım yasaktır, 4.Bağımsızlık ve güvenlik temel ilkelerdendir, 5.Adaletli, hak edişe göre, adil yargılanma hakkı, 6.kanun dayanağı olmadan ceza verilemez, yasak ancak kanunun yasakladığı olabilir, 7.özel yaşamı ve hayatının korunması, aile, ev ve ilişkilerinin saygı duyulmalıdır, 8.Düşünme, inanış ve din konusunda bağımsızdır, ancak bu başkasını etkilemek, ikna ve zorlama yasağını da beraberinde getirmektedir, propaganda yasaktır, 9.İfade etme, yorumlama ve düşünce belirtmesi serbesttir, kısaca veri doğru ve kanıtı olmalı, yorum ise hür ve bağımsızdır, 10.demek ve birlik kurma, üye olma serbestliği, 11.Evlenme ve aile kurma hürriyeti, 12.ayırım yasağı, eşitlik olmalı, haklara ve bağımsızlığına hürmet edilmelidir. Protokoller de: a)sulh içinde olmak, benliği, kişiliğinin haklarına uyum, saygı, b)Eğitim hakkı, c)serbest seçin hakkı, d)ölüm cezasının kaldırılması.

İnsan Haklarının ilk basamağında, yaşan hakkı ile, bu hakkın, insan olma varlığının, hiçbir şekilde etkilenmemesi gerektiği, yasalarla korunması öne alınmaktadır. Bu yeni bir Kültürel Boyut olmakta, ilk maddeler olarak; "*PART I The Convention Rights and Freedoms: a) Article 2 Right to life: 1. Everyone's right to life shall be protected by law. No... 2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in.*" insanın, birey olarak haklarının üstte tutulduğu, toplum, grup veya diğer etkileşimden ayrı tutulduğu, sadece aydınlatma, bilgilendirme ile rıza öne alınmaktadır.

Evlilik durumu örnek verilebilir; görevlinin söylediği "*kendi rızanız ve isteğiniz ile, evlenmek üzere, ayrı, ayrı yazılı başvurduanız, bizler de bir engel olmadığını saptadık, burada şehitler huzurunda kendi rızanız ile, başkasının baskısı olmadan, evlenmeyi kabul ediyor musunuz, birbirinizi karı-koca olarak kabul ediyor musunuz? Ahmet kızı, Ayşe'den doğma, Mehmet Yaşar Evet ediyorum, siz Hasan'ın kızı, Fatma'dan doğma Elif Görür, Evet ediyorum, şahitler de duyduanız, onaylıyor musunuz? Yazılı olarak imzalıdıktan sonra, biz de Kanunun bize verdiği yetki ile bu işlemi onaylıyorum* demektedirler. Onay, rızaların hukuksal ve yasalar gereği olması ile olmaktadır. Rıza, onay ile yer alamaz, onam tanımının yasada yeri yoktur, bu açıdan kanuni değil, hukukta yeri olamaz.

Yasal düzenleme ile oluşan boyut; 1)Mahkemelerde adaletin oluşması, birey sorumlu ise, buna göre kişinin hakkı öne alınması, hak edişe göre yaklaşım, cezanın somut, zarar ve rıza dışı olması ile oluşması gerçek üzere yapılanma, 2)Toplumun birey haklarına saygısı ve haklara uyumunu sağlamakta, hiçbir gücün, kişilik hakları üstünde olamayacağı vurgusu vardır, 3)Yeni yasalar, birey hakkı üzerinde yeniden yapılanmalıdır. Toplum değil, İnsan Haklarına göre, kişilerin hakları üstünlüğü üzerinde olmalıdır. Bu açıdan Türkiye, Anayasa Mahkemesine kişisel başvuru hakkı tanınması ötesinde, CUMUK; Ceza Usulü Muhakemesi Kanunu, Türk Ceza Kanunu, Ticaret Kanunu dahil, tüm yasalar bunun üzerine yeniden yapılanmıştır.

Belirgin bulgu olarak trafikte artık cezalar mutlaka resim kanıtı ile olmakta, uyarı yapılmadan hız cezası verilmemekte, makbuz kesilmemektedir.

Özet olarak 2006 yılından itibaren Evren yeni bir kültürel yapıya girmiştir, birçok kişi bunun algısında değildir. Bilgi çağı çoktan birey hakkına göre değişmiştir, kişilik hakkını çiğneyeni bilgi olarak sunamazsınız, aileler çocuklarının fotoğraflarını bile paylaşması, mahkemeler tarafından yasak, kişilik haklarını ifşa etmek gibi nedenle suç kabul edilmektedir. Aileler çocuklarına kızamaktadırlar. Birçok Anayasa Mahkemesi, İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının yorumlamasını başka açıdan yapanların, konuyu algılamadıkları görülmektedir.

Sınavlarda yazılı sorular dışında sözlü olanlarda da soruyu kitaptan kendisinin seçmesini öneriyorum, ancak bunun Tıp Bilimi açısından gerekçe ve değerlendirmesini yapması, olgu bazına indirmelidir. Tüm 10kişi aynı anda alınarak, bir gün süren bir süreçte, çay, kahve ve yemek dahil bir blok süre geçmekte idi. Hatalarını gösteriyor, tam 100 puan olan durum ile kendi verdiği cevabı irdelemesi istiyorum. Buna göre kendisi puan veriyor, servis çalışması ile ekleme yapıyorum. Genel durum, öğrencilerin kendilerini daha ağır cezalandırdığı, bu açıdan %20-25 ekleme yapmak zorunda kaldığımı biliyorum. Bu konuda geniş yasal boyut ile kitapçık yazarak Dekanlığa ilettim. Amacı, benim kişilere bol ve gereksiz fazla verdiğim iddiası yerine gerçek modern eğitim örneğini sunmak idi.

15. Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006²¹

A2006-3

Schedule 1 Consequential amendments

Part 1.1 Health Records (Privacy and Access) Act 1997

Part 1.2 Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005

Part 1.3 Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005

Part 1.4 Public Advocate Act 2005

The Legislative Assembly for the Australian Capital Territory enacts as follows:

1 Name of Act
This Act is the *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006*.

2 Commencement
This Act commences on the day after its notification day.
Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day.

3 Legislation amended
This Act amends the *Human Rights Commission Act 2005*.
Note This Act also amends the following legislation:
· *Health Records (Privacy and Access) Act 1997*
· *Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005*
· *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005*
· *Public Advocate Act 2005*.

4 Section 2
substitute

2 Commencement
(1) This Act commences on a day fixed by the Minister by written notice.
Note 1 The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day
Note 2 A single day or time may be fixed, or different days or times may be fixed, for the commencement of different provisions
(2) The Legislation Act, section 79 (Automatic commencement of postponed law) does not apply to this Act.

Schedule 1 Consequential amendments

Part 1.1 Health Records (Privacy and Access) Act 1997

[1.1] New part 10

Part 10 Transitional—Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006

50 Transitional—effect of Health Records (Privacy and Access) Amendment Act 2005 (No 2)
(1) The *Health Records (Privacy and Access) Amendment Act 2005 (No 2)* A2005-63 is taken to have always had effect as if each amendment of the dictionary were an amendment of section 4.
(2) This section is a law to which the Legislation Act, section 88 (Repeal does not end effect of transitional laws etc) applies.

51 Expiry—pt 10
This part expires on the day after the day it commences.

Part 1.2 Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005

[1.2] Section 2
substitute

2 Commencement
This Act commences on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.
Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day

Part 1.3 Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005

[1.3] Section 2 (2)
substitute
(2) The following amendments in schedule 1 commence on the commencement of the *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006*:
· amendment 1.92
· amendment 1.93
· amendment 1.94
· amendment 1.95
· amendment 1.97
· amendment 1.100.
(3) The remaining provisions commence on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.
Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day.

[1.4] Schedule 1, amendment 1.93
substitute
[1.93] Section 4, definitions of *health record, health service, health service provider, immediate family member, medical board, personal health information, record, record keeper and registration board*
omit

[1.5] Schedule 1, amendment 1.95, new section 4B, note 1
omit
the offences against section 23
substitute
all offences against this Act

[1.6] Schedule 1, amendment 1.100, new dictionary, definitions of *commission, consumer, disability and guardian*
omit

[1.7] Schedule 1, new amendments
in part 1.6, insert

[1.100A] Dictionary, definition of *commissioner*
omit

[1.100B] Dictionary, new definition of *commission*
insert
commission means the human rights commission.

[1.100C] Dictionary, definition of *disability*
substitute
disability—see the *Human Rights Commission Act 2005*, section 8 (2).

Part 1.4 Public Advocate Act 2005

[1.8] Section 2

substitute

2 Commencement

(1) This Act (other than section 11 (2)) commences on 1 March 2006.

Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day

(2) Section 11 (2) commences on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.

Endnotes

1 Presentation speech

Presentation speech made in the Legislative Assembly on 14 February 2006.

2 Notification

Notified under the Legislation Act on 22 February 2006.

3 Republications of amended laws

For the latest republication of amended laws, see www.legislation.act.gov.au.

I certify that the above is a true copy of the Human Rights Commission Legislation Amendment Bill 2006, which was passed by the Legislative Assembly on 16 February 2006.

Clerk of the Legislative Assembly

Yorum

2006 İnsan Hakları tanımlamasının metni yukarıda sunulmaktadır. Daha önce bu konu işlenmiştir.

16. HTS (Harmonized Tariff Schedule) AND FREEDOMS²²

ARTICLE 2 Right to life 1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which this penalty is provided by law. 2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary: (a) in defence of any person from unlawful violence; (b) in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained; (c) in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

ARTICLE 5 Right to liberty and security 1. Everyone has the right to liberty and security of person. No one shall be deprived of his liberty save in the following cases and in accordance with a procedure prescribed by law: (a) the lawful detention of a person after conviction by a competent court; (b) the lawful arrest or detention of a person for noncompliance with the lawful order of a court or in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law; (c) the lawful arrest or detention of a person effected for the purpose of bringing him before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed an offence or when it is reasonably considered necessary to prevent his committing an offence or fleeing after having done so; (d) the detention of a minor by lawful order for the purpose of educational supervision or his lawful detention for the purpose of bringing him before the competent legal authority; (e) the lawful detention of persons for the prevention of the spreading of infectious diseases, of persons of unsound mind, alcoholics or drug addicts or vagrants; (f) the lawful arrest or detention of a person to prevent his effecting an unauthorised entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition. 2. Everyone who is arrested shall be informed promptly, in a language which he understands, of the reasons for his arrest and of any charge against him.

3. Everyone arrested or detained in accordance with the provisions of paragraph 1 (c) of this Article shall be brought promptly before a judge or other officer authorised by law to exercise judicial power and shall be entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. Release may be conditioned by guarantees to appear for trial. 4. Everyone who is deprived of his liberty by arrest or detention shall be entitled to take proceedings by which the lawfulness of his detention shall be decided speedily by a court and his release ordered if the detention is not lawful. 5. Everyone who has been the victim of arrest or detention in contravention of the provisions of this Article shall have an enforceable right to compensation.

ARTICLE 6 Right to a fair trial 1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice. 2. Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law. 3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:

(a) to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him; (b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence; (c) to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require; (d) to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him; (e) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court.

Yorum

Bağımsızlık konusunda temel alınanlar, birey olarak belirtilmektedir, kurum, toplum, halk olarak yaklaşım bulunmamaktadır;

- 1) Yaşam Hakkı: Her bireyin yaşam hakkının kanunla korunması söz konusudur.
- 2) Hiçbir kimse, hiçbir gerekçe ile bu yaşam hakkını tartışmaya bile açamaz
- 3) Bağımsızlık ve güvenlik hakkı önemlidir. Yasa/kanunlarla ile korunmaktadır.
- 4) Yargılanmanın bireysel açıdan, birey sorumluluğu ile ancak mahkemeler tarafından yapılacağı, suçun kanuni, yazılı olduğu, tartışma, geleneklere bağımlı olmayacağı, kanıt dayalı olacağı da vurgulanmaktadır.

5) Bireye ancak bilgilendirme, aydınlatma yapıldıktan sonra, rızası olursa, kişilik, bedensel ve diğer yaklaşımlar yapılabileceği, kanunlarla bunun dışında yapılmayacağı, Yaşam Hakkı dışında temel olarak bilgilendirme ve rıza şartı gereklidir. Kısaca tüm hukuk, yasal düzenleme, halk, toplum değil, birey ve birey hakkı temelinde yapıldığı görülmelidir.

Bu bir kültürel değişimdir, toplumun buna uyumu zaman alacağı değil, karşı olanların yasal mahkemeler tarafından davayı kaybetmeleri ile ancak algılayabilecekleri sanılmaktadır. Ancak onların yargısı "hukuk yok, haklarımız gasp ediliyor" denilerek, insanları fert olarak zulüm yapabileceklerini sanmaktadırlar. Artık, kalıp, kural değil, bireyin rızası esastır.

17. The European Court of Human Rights²³

The European Court of Human Rights (ECHR and ECtHR) was established in 1959. The Court has 47 judges, one from each Member State.

The object of the Court is to ensure observance of the European Convention on Human Rights (ECHR) by members of the Council of Europe. The Court examines applications from both individual citizens and states alleging human rights violations. In recent years, the Court has passed more than 1,000 judgments annually.

A state is obligated not only in relation to the rulings passed against the state itself; all European states that have signed up to the Convention are under obligation to keep abreast of the rulings passed by the Court. In this way, the states are required to adjust their legislation and case law to bring them into line with the Court's rulings.

Denmark has been ruled against in several cases before the European Court of Human Rights, which sits in Strasbourg.

You have the right to complain to the European Court of Human Rights

Complaints may not be brought directly before the ECHR as a first instance.

Cases must first be closed by all of the state's own national complaint and appeal bodies. If a case is then brought before ECHR it must be described. This description must contain:

- a brief presentation of the complaint
- citation of the rights and/or freedoms alleged to have been violated
- a listing of the administrative and/or legal rulings passed by national authorities on the case.

The Court's central office acknowledges receipt of all applications. When the central office replies, it may request further information on the case. If the central office finds that the complaint (known as an 'application') is not admissible for examination by the Court, the applicant will be notified.

There is no requirement for legal representation when lodging a complaint, but if a case is found admissible for examination by the Court, the applicant must as a rule be represented by a lawyer.

Court procedure

When a complaint is received, it is registered with the ECHR as a formal complaint (application). From then on, the case is accessible to the public unless the ECHR decides that the case or parts of it should be subject to non-disclosure. An applicant may, however, request that their identity not be disclosed.

If the case is not dismissed, it will be examined by a so-called Chamber. The Chamber, composed of seven judges, requests the opinion of the Government concerned on the case. It may also summon the applicant and the state to a public hearing where the parties may put their positions forward.

In most cases, the Chamber will seek to bring about a 'friendly settlement' between the applicant and the Government. If this can be achieved, the Chamber closes the case by making a decision which describes the case and its resolution.

If settlement proves impossible, the Chamber must deliver a judgment. The case may also be sent before the Grand Chamber if the case raises an important question concerning interpretation of the European Convention on Human Rights, although this may be denied by the state or the applicant.

Appealing judgments by the Chamber

If the state or complainant assert that the Chamber's judgment is incorrect, they may each within three months after the judgment request that the case be sent before the Grand Chamber. A panel of five of the Grand Chamber's seventeen judges then decide whether to examine the case.

For citizens seeking to lodge a complaint, the Danish Institute for Human Rights recommends consulting the guidelines on the Danish Ministry of Justice website (in Danish) or the notes for applicants and the admissibility checklist in English on the website of the ECHR.

Yorum

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini kabul eden ülkelerden biri Türkiye olup, herhangi bir iddiası olan buraya başvurabilir.

Ermeni soykırım iddiasını buraya taşımış, ancak olmadığı kararı çıkmış, bu son 2015 yılında yinelenen bir karar olmuştur. Burada Ermenistan gerçek delil sunmamakta, propaganda malzemeleri ile dava açmaya çalışmaktadır. Vatan toprağı olan bir yerden, yine başka hudutları içinde, daha avantajlı olarak yerleştirme işlemidir. Yok olduğu söylenenlerin, başka ülkelere göç ettiği anlaşılmakta, resmi rakam 33000 kişi olup, bu dönemde Kuş gribi nedeni ile Avrupa'da 16 milyon, Osmanlıda da 2,5 milyon kişi öldüğü sanılmaktadır. Kusurlu görülen devlet memurları dahil 127 kişi idama mahkûm edilmiştir.

İnsan Haklarının temel aldığı esaslar: a) civil liberties, birey haklarındaki bağımsızlık, b) bunun tüm kamu, kurum ve kuruluşlardan korunmasıdır. Ülkemizde Anayasal değişiklik ile Anayasa Mahkemesine de bireysel başvuru hakkı sağlanmıştır.

18. Three generations of human rights²⁴

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The division of [human rights](#) into **three generations** was initially proposed in 1979 by the [Czech](#) jurist [Karel Vasak](#) at the [International Institute of Human Rights](#) in [Strasbourg](#). He used the term at least as early as November 1977.^[1] Vasak's theories have primarily taken root in European law. His divisions follow the three watchwords of the [French Revolution: Liberty, Equality, Fraternity](#). The three generations are reflected in some of the rubrics of the [Charter of Fundamental Rights of the European Union](#).^[citation needed] The [Universal Declaration of Human Rights](#) includes rights that are thought of as second generation as well as first generation ones, but it does not make the distinction in itself (the rights listed are not in specific order).

First-generation human rights

First-generation human rights, sometimes called "blue" rights, deal essentially with liberty and participation in political life. They are fundamentally [civil and political](#) in nature: They serve [negatively to protect](#) the individual from excesses of the state. First-generation rights include, among other things, the [right to life, equality before the law, freedom of speech](#), the [right to a fair trial, freedom of religion](#), and [voting rights](#). They were pioneered by the [United States Bill of Rights](#) and in [France](#) by the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) in the 18th century, although some of these rights and the right to due process date back to the [Magna Carta](#) of 1215 and the [Rights of Englishmen](#), which were expressed in the [English Bill of Rights](#) in 1689.

They were enshrined at the global level and given status in [international law](#) first by Articles 3 to 21 of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and later in the 1966 [International Covenant on Civil and Political Rights](#). In Europe, they were enshrined in the [European Convention on Human Rights](#) in 1953.

Second-generation human rights

Second-generation human rights are related to equality and began to be recognized by governments after [World War II](#). They are fundamentally [economic, social, and cultural](#) in nature. They guarantee different members of the citizenry equal conditions and treatment. Secondary rights would include a [right to be employed in just and favorable condition](#), rights to [food, housing](#) and [health care](#), as well as [social security](#) and [unemployment benefits](#). Like first-generation rights, they were also covered by the Universal Declaration of Human Rights, and further embodied in Articles 22 to 28 of the Universal Declaration, and the [International Covenant on Economic, Social, and Cultural Rights](#).

In the United States of America, President [Franklin D. Roosevelt](#) proposed a [Second Bill of Rights](#), covering much the same grounds, during his State of the Union Address on January 11, 1944. Today, many nations, states, or groups of nations have developed legally binding declarations guaranteeing comprehensive sets of human rights, e.g. the [European Social Charter](#).

Some states have enacted some of these economic rights, e.g. the state of [New York](#) has enshrined the [right to a free education](#),^[23] as well as "the right to [organize](#) and to [bargain collectively](#)",^[4] and [workers' compensation](#),^[5] in its [constitutional law](#). These rights are sometimes referred to as "red" rights. They impose upon the government the duty to respect and promote and fulfill them, but this depends on the availability of resources. The duty is imposed on the state because it controls its own resources. No one has the direct [right to housing](#) and [right to education](#). (In [South Africa](#), for instance, the right is not, *per se*, to housing, but rather "to have access to adequate housing",^[6] realised on a progressive basis.^[7])

The duty of government is in the realization of these positive rights.

Third-generation human rights

Third-generation human rights are those rights that go beyond the mere civil and social, as expressed in many progressive documents of [international law](#), including the 1972 [Stockholm Declaration](#) of the [United Nations Conference on the Human Environment](#), the 1992 [Rio Declaration](#) on Environment and Development, and other pieces of generally aspirational "soft law".

The term "third-generation human rights" remains largely unofficial, just as the also-used moniker of "green" rights, and thus houses an extremely broad spectrum of rights, including:

- [Group and collective rights](#)
- Right to [self-determination](#)
- [Right to economic and social development](#)
- Right to a [healthy environment](#)
- Right to [natural resources](#)
- Right to [communicate](#) and [communication rights](#)
- Right to participation in [cultural heritage](#)
- Rights to [intergenerational equity](#) and [sustainability](#)

The [African Charter on Human and Peoples' Rights](#) ensures many of those: the right to self-determination, right to development, right to natural resources and right to satisfactory environment.^[8] Some countries also have constitutional mechanisms for safeguarding third-generation rights. For example, the Hungarian [Parliamentary Commissioner for Future Generations](#),^[9] the [Parliament of Finland's Committee for the Future](#), and the erstwhile [Commission for Future Generations](#) in the Knesset in Israel.

Some international organizations have offices for safeguarding such rights. An example is the [High Commissioner on National Minorities](#) of the [Organization for Security and Co-operation in Europe](#). The [Directorate-General for the Environment](#) of the European Commission has as its mission "protecting, preserving and improving the environment for present and future generations, and promoting sustainable development".

A few jurisdictions have enacted provisions for [environmental protection](#), e.g. New York's "forever wild" constitutional article,^[10] which is enforceable by action of the [New York State Attorney General](#) or by any citizen *ex rel.* with the consent of the [Appellate Division](#).^[11]

Commentary

[Maurice Cranston](#) argued that *scarcity* means that supposed second-generation and third-generation rights are not really rights at all.^[12] If one person has a right, others have a duty to respect that right, but governments lack the resources necessary to fulfill the duties implied by citizens' supposed second- and third-generation rights.

Charles Kesler, a professor of government at [Claremont McKenna College](#) and senior fellow of the [Claremont Institute](#), has argued that second- and third-generation human rights serve as an attempt to cloak political goals, which the majority may well agree are good things in and of themselves, in the language of rights, and thus grant those political goals inappropriate connotations. In his opinion, calling socio-economic goods "rights" inherently creates a related concept of "duties", so that other citizens have to be coerced by the government to give things to other people in order to fulfill these new rights. He also has stated that, in the US, the new rights create a "nationalization" of political decision-making at the federal level in violation of federalism.^[13] In his book *Soft Despotism, Democracy's Drift*, Paul Rahe, the Charles O. Lee and Louise K. Lee Chair in Western Heritage at [Hillsdale College](#), wrote that focusing on equality-based rights leads to a subordination to the initial civil rights to an ever-expanding government, which would be too incompetent to provide for its citizens correctly and would merely seek to subordinate more rights.^[14]

19th century philosopher [Frederic Bastiat](#) summarized the conflict between these *negative and positive rights* by saying: M. de Lamartine wrote me one day: "Your doctrine is only the half of my program; you have stopped at liberty; I go on to fraternity." I answered him: "The second half of your program will destroy the first half." And, in fact, it is quite impossible for me to separate the word "fraternity" from the word "voluntary". It is quite impossible for me to conceive of fraternity as legally enforced, without liberty being legally destroyed, and justice being legally trampled underfoot.^[15]

Economist [Friedrich Hayek](#) has argued that the second generation concept of "social justice" cannot have any practical political meaning:

No state of affairs as such is just or unjust: it is only when we assume that somebody is responsible for having brought it about ... In the same sense, a *spontaneously working market*, where prices act as guides to action, cannot take account of what people in any sense need or deserve, because it creates a distribution which nobody has designed, and something which has not been designed, a mere state of affairs as such, cannot be just or unjust. And the idea that things ought to be designed in a "just" manner means, in effect, that we must abandon the market and turn to a *planned economy* in which somebody decides how much each ought to have, and that means, of course, that we can only have it at the price of the complete abolition of personal liberty.^[16]

[New York University School of Law](#) professor of law [Jeremy Waldron](#) has written in response to critics of the second-generation rights:

In any case, the argument from first-generation to second-generation rights was never supposed to be a matter of conceptual analysis. It was rather this: if one is really concerned to secure civil or political liberty for a person, that commitment should be accompanied by a further concern about the conditions of the person's life that make it possible for him to enjoy and exercise that liberty. Why on earth would it be worth fighting for this person's liberty (say, his liberty to choose between A and B) if he were left in a situation in which the choice between A and B meant nothing to him, or in which his choosing one rather than the other would have no impact on his life?^[17]

[Hungarian socialist and political economist Karl Polanyi](#) made the antithetical argument to Hayek in the book *The Great Transformation*. Polanyi wrote that an uncontrolled free market would lead to repressive economic concentration and then to a co-opting of democratic governance that degrades civil rights.^[18]

The [World Conference on Human Rights](#) opposed the distinction between *civil and political rights* (negative rights) and *economic, social and cultural rights* (positive rights) that resulted in the [Vienna Declaration and Programme of Action](#) proclaiming that "all human rights are universal, indivisible, interdependent and interrelated".^[19]

Yorum

İlk jenerasyon İnsan Hakları; "mavi" haklar olarak tanımlanmaktadır. Birey ve politik haklar bütünlük içindedir. Koruma, negatif koruma olarak tanımlanmaktadır. Başlıca vurgulananlar; yaşam hakkı, yasadan önce eşitlik, konuşma hürriyeti, adaletli yargılanma, inanç bağımsızlığı, oy atma hakkı belirtilmektedir.

İkinci jenerasyon İnsan Hakları; 2. Dünya Savaşı sonrasında, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar doğal olarak sağlanmaktadır. Haklar ayrıca; çalışma hakkı, iyi, insancıl durumda olma hakkı, yiyecek, evi olması, sağlık bakımı, sosyal güvenlik ve işsizlik durumundan faydalanma getirilmiştir.

Üçüncü jenerasyon İnsan Hakları; Ek diğer boyutlarda 1972 Stockholm Bildirgesi ile tanımlanmıştır. Burada çevre sağlığı, "yeşil" ışık olarak tanımlanmaktadır. Haklar geniş boyuta taşınmıştır. Bunlar; Kolektif Hakları ve Grupları: 1)Kendi geleceği ve benliğini kendisinin karar vermesi, 2)ekonomik ve sosyal gelişimine hakkı olması, 3)sağlıklı çevre olması, 4)doğal kaynaklar hakkı olması, 5)iletişim ve ilişkide buluma hakkı, 6)kültürel geçmiş ve geleceğe katılma hakkı, 7)jenerasyonlar arasında eşitlik ve devamlılığıdır.

İlk ve ikinci jenerasyon hakları durumsal haklardır. Kişinin bireysel hakkı açısından öne alınmaktadır.

19. European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs²⁵

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The **Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (LIBE)** is a [committee of the European Parliament](#) that is responsible for protecting [civil liberties](#) and [human rights](#), including those of [minorities](#), as listed in the [Charter of Fundamental Rights of the European Union](#).

Its current chair, elected on 10 July 2019, is [Juan Fernando López Aguilar](#), member of the [S&D political group](#).^[1]

Responsibilities

Specifically, the committee deals with [data protection](#) issues; asylum, migration, and "integrated management of the common borders"; and the [EU approach to criminal law](#)", including police and judicial cooperation and [terrorism](#), all while ensuring that the principles of [subsidiarity](#) and [proportionality](#) are respected.^[2] Additionally, it oversees several [agencies of the European Union](#), including the [European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction](#) and the [European Union Agency for Fundamental Rights](#), [Europol](#), [Eurojust](#), the [European Police College](#) (Cepol), the [European Public Prosecutor's Office](#) and other such agencies.^[2] However, its purview does not include gender-based discrimination, which is overseen by the [Committee on Women's Rights and Gender Equality](#), and [employment discrimination](#), which is overseen by the [Committee on Employment and Social Affairs](#).^[3]

Controversy

[Udo Voigt](#), the former leader of the far-right [National Democratic Party of Germany](#) (NPD) who has praised [Adolf Hitler](#), joined the committee as a non-attached member in July 2014,^[4] sparking outrage from [European Parliament President Martin Schulz](#), the [European Jewish Congress](#), and the [European Network Against Racism](#), among others. [Jan Philipp Albrecht](#), a German [Green Party](#) member and vice chair of the committee, expressed doubt about Voigt's ability to significantly influence the legislative process, but he did concede that "his presence could lead the public to question the European Parliament".^[5]

Yorum

Birey bağımsızlığı ve insan hakları konusundaki izlem ve takip boyutu olmaktadır. Buna karşın Avrupa Parlamentosunun bu yapıya karşı bir duruş sergilediği tartışması da olduğu bilinmelidir.

20. Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment²⁶

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The **Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment**, or **Stockholm Declaration**, was adopted June 16, 1972 by the [United Nations Conference on the Human Environment](#) at the 21st plenary meeting as the first document in international [environmental law](#) to recognize the right to a healthy [environment](#). In the declaration, the nations agreed to accept responsibility for any environmental effects caused by their actions.^[1]

Breakdown of Declaration

Within the document, seven proclamations cover the global nature of environmental problems and state that they will require extensive cooperation among nations to resolve.^[2] These proclamations conclude that efforts for environmental preservation and improvement will benefit all people and their posterity.^{[2][3]} The declaration then states twenty-six principles to guide the nations through their responsibilities. The action plan is split into three categories including an environmental assessment called Earthwatch, environmental management, and 109 supporting measures.^{[2][3]}

Yorum

İnsan Hakları konusunda "Çevre Sağlığı" boyutu da bu grup içinde, birey haklarında ele alınmaktadır. Ancak kabul etmeyen ülkelerde olmuştur.

Türk Ceza Kanununun İlk Maddesinde bu konuda yer almaktadır. Öncelikle kişi hak ve özgürlüğü belirtilmektedir ki bunun yasalar boyutuna da bağlanmıştır. Şöyle ki: "*Ceza Kanununun amacı: Madde 1- (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir*".

21. Rio Declaration on Environment and Development²⁷

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

The **Rio Declaration on Environment and Development**, often shortened to **Rio Declaration**, was a short document produced at the 1992 [United Nations "Conference on Environment and Development"](#) (UNCED), informally known as the [Earth Summit](#). The Rio Declaration consisted of 27 principles intended to guide countries in future [sustainable development](#). It was signed by over 175 countries.

History

The international community met twice to assess the progress made in implementing the principles of the document; first in [New York City](#) in 1997 during a General Assembly Session of the UN, and then in [Johannesburg](#) in 2002. While the document helped to raise environmental awareness, evidence shows that little has been achieved in the document's environmental goals.^[1]

Content

The Rio Declaration proclaims 27 principles. It includes formulations of the [precautionary principle](#) (principle 15) and of the [polluter pays principle](#) (principle 16).

See also

Yorum

Çevre sağlığını korumak, daha doğru yaklaşım ile çevreyi korumak, gözetmek ve iyileştirme ilkeleri tanımlanmıştır. Ancak, Amerika bunu reddetmiştir. Dolayısıyla ülkeler kendi çıkarları için bunu kabul etmemektedir.

22. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI²⁸

Kanun No.: 2709. Kabul Tarihi: 7.11.1982.

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin ebedi varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyecek, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir iş bölümü ve iş birliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihî ve manevî değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılâpları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarında, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere, TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

II. Cumhuriyetin nitelikleri

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Yorum

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nda temel vurgular; a)millet iradesi, iradenin üstünlüğü, seçim ile millete dayandığı, başka yöntemle başvurulamayacağı, b)Dünya kardeşliği ile şerefli bir üyesi olduğu, c)varlığın maddî, manevî mutluluğu, çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma ile d)Atatürk felsefesi, milliyetçilik gibi konularda da vurgu vardır.

Özet Olarak: 1.demokratik, 2.laik ve 3.sosyal, 4.hukuk devleti denilmektedir. Ayrıca Kuvvet ayrılığının sorunları, kendilerinin bir güç oluşma mücadelesinin önüne geçmek için; 1.üstünlük sırlamasını anlamına gelmediği, 2.yetki, görev kullanılmasından ibaret olduğu, 3.iş bölümü ve iş birliği olduğu belirtilmektedir.

Burada kişilerin millet olarak seçim ile doğrudan etkin olması belirtilmektedir.

Atatürk bakış açısında; a)*Fikri hür, vicdanî hür, irfanî hür* prensibi ile, b)*Muasır medeniyet ötesi hedeflendiği* (çağdaş değil, onun ötesi), c)*Türk kavramının bir kültürel boyut olduğu*, bu insanlık üzere olan tüm bireyleri kapsadığı, kendine Türk tanımlayanlar (*Ne Mutlu Türküm Diyene*) için, zorlama olmadan, talep edenler ile oluşması, d)*Adalet Mülkün Temelidir* yaklaşımı ile hakimiyetin ancak adalet, hakların bireylere sağlanması ile olacağı, bunun inanç, geçmiş gelen bir metot olarak tanımıdır.

2004 yılındaki TCK ise öncelik kişi, hak ve özgürlüğü öne alınmakta, kamu düzeni ve güvenliği ikinci planda tutulmaktadır. 2006 Yılındaki tanımlanmadan daha önce, çevre sağlığının da 1992 Yılında olduğu dikkate alınmalıdır. Dolayısı ile Anayasa Mahkemesi yeni verdiği kararlarda, millet kavramını öncelikle kişi hak ve bağımsızlığı olarak algılamaktadır.

23. TÜRK CEZA KANUNU²⁹

Kanun Numarası: 5237. Kabul Tarihi: 26/9/2004. Yayımlandığı R. Gazete: Tarih : 12/10/2004 Sayı :25611 Yayımlandığı Düstur: Tertip : 5 Cilt : 43

BİRİNCİ KİTAP

Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Temel İlkeler, Tanımlar ve Uygulama Alanı

BİRİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler ve Tanımlar

Ceza Kanununun amacı

Madde 1- (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi

Madde 2- (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükümlenemez.

(2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.
(3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi

Madde 3- (1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükümlenir.

(2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasi veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz.

Kanunun bağlayıcılığı

Madde 4- (1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.

(2) (Mülga : 29/6/2005 – 5377/1 md.)

Özel kanunlarla ilişki

Madde 5- (1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

Yorum

2004 Yılındaki yasal yapı, 1)Bu yapının tüm özel kanunlarda da uygulanacağı vurgu ile adalet anlayışı öne alınmakta, 2)Bilmemek mazeret olmadığı, bu açıdan bilgilendirme olmadan yapılması gerektiği, ancak düzenlemelerin suç olmaması açısından onların bilgilendirme şartı olduğu ile bu nokta birlikte irdelenmeli, 3)suç işlemeyi önlemek te kapsama alınmıştır.

Hukuk tanımı olarak; a)kişi hak ve özgürlüğü, b) kamu düzen ve güvenliği, c)kamu sağlığı ve çevre, d)Toplum barışı olarak ve e)hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz vurgulanmaktadır.

Suçun ancak yazılı olarak Kanunda olması ile suçtur. Kıyas yapılamaz, örf, gelenek emsal alınamaz, geniş yorumlanamaz,

Eşitlik ilkesi: kişiler arasında 1)ırk, 2)dil, 3)din, mezhep, 4)milliyet, 5)renk, 6)cinsiyet, 7)siyasi veya diğer fikir yahut düşünceleri, 8)felsefi inanç, 9)milli veya sosyal köken, 10)doğum, 11)ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılamaz olarak belirtmektedir.

İnsanların suç dışında yaptıklarının kendi tutum ve davranışları olarak karıştılamayacağı, sorgu bile yapılamayacağı belirtilmektedir.

İnsanların Dünyaya Yayılımı

İnsanların Evrene yayılımı savaş değil, sevgi ile olmuştur, sevgi üremek içinde gereklidir.

Herkim bu Evreni silah ile fethedileceği, daha doğru tanımlama ile ele geçirebileceğini sanıyorsa, aldaniyor, tarihi okumalıdır

Tarih insanlık üzere olan toplumun varlığı sürdürdüğü, Türk diye bir kimlik olarak tanımlanmasa bile, Türk diye sosyolojik tanımladığımız, ırksal olmayan, insanlık, kardeşlik ve birlik üzerinde olan genel oluştuğu Orta Asya Bölgesinde, eklemeli dil prensibinde hakimiyeti olan kabilelerin, birbirini yok etmesi değil, sadece adının değişmesi gözlenmektedir.

Osmanlı Meclisi Mebussan iken Türkiye Cumhuriyeti Büyük Millet Meclisine dönüşmüştür. 16 Devlet kurmak demek, 16 devleti başka ad ile devam ettirdik demektir.

Sevgi ve etik değerlerde olmayan, belirli bir kesimin, zulmüne ve diktatörlüğü ile halkına eziyet edenlerin yokluğu, tarih kitaplarında okunmalıdır. Amerika'nın Vietnam savaşında etkisiz olduğu söylenebilir, ama şimdiki Vietnam, tüm her yerleşimde CocaCola ve diğer sermayenin özellikle Tika ağacı ürünlerinin oluşması ve pazarlamasını yapmaktadırlar. Kısaca savaşla alınmayan yerler, barış ile, başka yönetim altında gerçekleşmiştir. Bu durum, barışa güvenmenin, sevgi ile yönetimin, demokrasinin kendi algılarına göre değil, birey hakkı çerçevesinde oluşmaya devam etmelidir.

Her topluluk, her devlet ve her devlet toplulukları kendine göre seçim yapması ile demokrat oldukları ve demokrasi uyguladıklarını belirtirler. Ancak, zamanımızda Teknoloji Kültüründe olan devletlerin Suriye'de teröristler ile birlikte herhangi bir Birleşmiş Milletlerin onayı

olmadan toprakların büyük kısmını işgal etmeleri, başka askerler yetiştirerek, onlara başka devletlerin paralarını ödedikleri silahlarla hakimiyet kurmaktadır. Attıkları bombalar ise ancak %10 gibi terörist öldürdüğü, genel halkın ise göçe zorlandığı gözlenmektedir. Göçmenlerin alınmaması ötesinde, onları kabul eden ülkelere de yardım etmedikleri belirgindir. Hiçbir ülke göçmenleri almadıkları, aldıklarının ise eğitilmiş ve zengin olanlar olduğu ve seçerek alındığı da belirgindir. Bu arada işgal edilen bölge petrol çıkarılan alan olup, bunun da çok ucuz şekilde ürünlerin elde edildiği de belirgindir. Dolayısıyla bir komedi oynanmakta, söylenen ise demokrasi kelimesi olup, kendilerine göre yaklaşım yapılmaktadır. Seçim dediğiniz aman, toplum %12 gibi bir oranını elinde tutan bir kabilenin, yönetici olunca, diğer kesimleri sürmesi ve öldürmesidir, çünkü seçim olsa kaybedecektir. Aynı durum İsrail’de de Filistinliler eğer oylamaya katılırlarsa, Musevilerin iktidarı kaybedecekleri belirgindir. O halde seçim belirli kişiler ile olmalıdır ve bu gözlenmektedir. Türkiye göçmenleri olduğu gibi koruduğu için, bunlar daha sonra ülkelerinde oy kullanacakları için, seçim kaybedici olduğundan, bu yaklaşım kabul edilemez görülmekte, Türkiye’nin Suriye’yi işgal etmesi, kısaca seçilecek iktidarın Türkiye lehinde olacağı iddiasıdır. Çünkü Türkiye işgal niyeti yoktur, insanlık temel amacıdır. Kısaca demokrasi eylemi, mutlaka serbest seçim değil, belirli kurumun hakimiyeti için yapılmaktadır. Kısaca kültürel belirgin farklılık oluşmaktadır ve bu aşağıda kültürel yapı irdelemesi ile daha iyi anlaşılır olabilecektir.

1. Tablo: Kültürel öğelere göre demokrasi anlayışı³⁰

Din / İnanış / Yönetim Boyutu	
Göçer, Göçebe	Kabile, takımın var olması için gerekirse bir kişi veya ortak karar almasıdır. Seçim grup olduğu için, el kaldırmak veya tokalaşmak yolu ile olur. Peygamber zamanında el tokalaşma, kabul etme/biat etme anlamındadır. Seçim doğrudan yüz yüze oluşur. Endüstri kültüründe olsa bile göç ederse, aynı yapıda olmaktadır. Tüm toplum aynı adımla yürümelidir. Hata yapan, bunu canı ile öder, atılır veya dışlanır. Bireyler bir işi becerilerine göre ortak hallederler. Bağımsızlık (kabile kümenin bağımsızlığıdır, kişinin olamaz), Eşitlik (küme bireyleri görevlerine göre eşittir), Kardeşlik (kabile arası kardeşlik vardır, akraba evlilikleri de çoktur) Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim esasları ile bütünleşirler. Toplumun iyiliği içinde olmalıdır ki en ufak bile katkıda bulunabilir.
Tarım, Köy, Kasaba	Şehir ve yerleşim yerleri daha büyük olduğu için, seçim ile işbaşına gelmek ve ilk demokrasi tanımı olmuştur. Seçim sıklıkla sadece belirli grup arasında yapılır. Birey ancak lidere istediğini söyleyebilir veya temsililer ile dileklerini iletebilir. Bir ağaca dilekler asılarak, belirli çiçek gibi simgeler ile sunulur. Örf, adet ve gelenek önemlidir. Her şehir, özellikleri nedeniyle birbiri ile düşmanlık içindedir. Savaşın kahramanlık olması nedeniyle, inanışlar çok güçlü ve papaz, hoca mutlak gerekli görülür. Demokrasi olsa bile birey idarenin kararlarına uymalıdır. Bireyler bir işi becerilerine göre yapmalıdırlar. Üst grup yönetim, orta grup hizmet eden, alt grup ise iş üreten, çiftçi, işçidir. Bağımsızlık (kast içinde olabilir, lidere bağımlı olmalıdır), Eşitlik (iş durumuna göre eşittir, eğer mağlup olunursa, eşitlik ilkesi nedeniyle tüm takım öldürülür), Kardeşlik (kastlar birbiri ile kardeş olup, yardım yapmalıdırlar) Tarikatlar, aynı görüşler, özellikle seçim olan yerlerde güçlerini toplamalı veya darbelerle ele geçirmelidirler. Toplumun iyiliği, şehrin varlığıdır
Endüstri	Kabile değil, kurum geçerlidir. Kurumdaki yapıya göre bireyler, yüklenedikleri görevleri yapmalıdırlar ve kurumu korumak ve gözetmelidirler. Endüstri kültüründe diplomalar bir üst yapıya geçeceği için önemlidir, ancak bu eğitim belirli kişilere özgü yapılandırılır, kasabalı eğitim almamalıdır. Tüm kurum adına olmalıdır, işçi, işçi olmaktan mutlu olmalıdır. Hata yapan, işini kaybeder. Bireyler bir işi becerilerine göre görev yaparlar, görev kutsaldır. Bağımsızlık (kişi görevini yapma boyutuna göre eşittir), Eşitlik (küme bireyleri eşittir), Kardeşlik

	(kümeler görevleri ve var oluşları açısından dayanışma göstermelidirler. İşçi hareketleri bu açıdan önemli bir kardeşlik dayanışmasıdır) Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim esasları grup ve ekseriyet için, seçimi almak için bütünleşirler. Toplumun iyiliği ötesinde menfaati, içinde olmalıdır.
Teknoloji	Teknolojiyi kullanan, hakimiyeti elinde bulundurur. Küme ancak teknik üstünlük olanlar arasındadır, güçlü olan, teknolojik üstün olan yönetimi ele alır. Seçim, ancak güçlü olanlar arasında olabilir. Seçim, güçlüler arasında seçimdir. Her toplum kendi usulüne göre özel seçim sistemi oluşturur, sıklıkla kademelidir. Parlamento iki aşamalı ekseriyetle olan Senato yapısı da sıklıkla vardır. Birçok devlet bu teknoloji kültürüne bağımlı olarak varlık yapar, onların kültürel yapısı bağımlı yapıda olur, demokrasi de bağımlı olmalı, müdahaleli, baskılı, kademeli, dikta demokrasisidir. Bireyler bir işi yüksek bilgi ve becerilerine göre kademeli olurlar. Profesör ile doçentler ayrı kademede olurlar. Bağımsızlık (aynı teknolojiyi kullananlar kendi aralarında bağımsızdırlar, meslek grubu önemlidir, birbirini gözetir ve kollarlar), Eşitlik (küme bireyleri görevlerine göre eşittir), Kardeşlik (küme içinde kardeşlik olur, diğerleri arasında olmaz) Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim değil, mezuniyetler ortak ise, ortak bir iş yapıyorlarsa bütünleşirler. Toplumun iyiliği değil, küme önemlidir.
Civil Liberties	Toplum, kabile değil birey önemlidir. Kişi insanlığın bir varlığı olarak, var oluşu önemlidir, bir değerdir. Birey hakkı öne çıkmakta, devlet, kamu, kurum ve kuruluşlar bu hakkı örtemez, öne çıkamazlar. Yaşam Hakkı ötesinde insanlık öne alınmaktadır. İnsanlar bireysel sorumludur ve suç dışındaki şeyleri yapmak haklarıdır. Rıza ancak bilgilendirmek ile olabilir. Suç kesin, yazılı, yoruma, kıyasa kapalı, şüphe, varsayıma kapalıdır, örf, adet ve geleneklere de kapalıdır. Somut ve kanıtlı olmalıdır, zarar unsusu olmalıdır, şüphe ile zarar olmaz. Zararın önlenmesi de yine somut olmalıdır. Düzenleme üzerine ceza verilemez. Bağımsızlık (insan olarak bağımsızlık esastır, ancak aydınlatma ile rıza alınabilir, kimsenin bireye etki yapamaz, sadece bilgi, öğüt, danışmanlık yapabilir), Eşitlik (birey olarak eşittir, ancak hak edişe göre gerekenler verilir. İnsan olma üzere doğal hakları talep bile etmeden verilmelidir.), Kardeşlik (insanlık olarak tüm insanlar birbiri ile kardeşdir, herhangi bir gruplanma, düzey kabul edilemez) Tarikatlar, aynı görüşler, aynı yönetim esasları bireye etki edemez, sadece bilgi verme açısından önemlidir, bilimsel olmayanlar ise geçersizdir. Toplumun iyiliği değil, bireyin mutlu olması temeldir.

Yönetimin bireyin kendi eline alması, bilgilendirme ve rıza boyutu

Bir toplumu yok edebilir, ortadan kaldırabilir, sürebilirsiniz ama insanların tek tür olması nedeniyle yeni toplumlar, kümeler varlık olarak oluşacaklardır. Zalim olanlar bir süre ellerindeki silah gücü ile ayakta durular, genişlerler ama "**Kul Hakkı çiğneyenlerin varlıklarını uzun süre sürdürdüklerine dair tarihte tek bir örnek yoktur**". Devamlılık ancak insanlık ve sevgide olmak ile oluşabilir.

Son Söz: 1960 Darbesi ile Babamın İdama mahkûm olması, gerekçeli kararda herhangi bir yasal dayanağın olmaması ötesinde, ömür boyu hapsolarak çevrilmesi ötesinde, bizlere karşı *düşük* muamelesi ile yaklaşımların, adalet kavramı (sizi tıkan kuvvet böyle istiyor), tüm insanlık boyutlarının ortadan kalkmasının gerekçesi, demokrasi ve halkın idaresi anlamında yapılması, tipik bir kültürel dikta gerekçesidir. Suç olmadan, suçlama demokrasi olarak sunulduğu, birçok ülkede demokratik rejim kurma gerekçesi ile yapıldığı, yeni bir sömürgelik gerekçesi sunulmaktadır. Bu açıdan insanlığın yayılması sevgi ötesinde birey hakları temelinde olması ile bu Evrene barış gelmesi beklenebilir.

Sonuç

Hekimlik, insanın var oluşu ile ortaya farklı yapıda da olsa, büyücülük ve Şaman yaklaşımından, memur, daha sonra ise Tıp Bilimi üzerine bir meslek olmuş olsa da, burada bilgi ve kitap yaklaşımı, kalıpları yerine bireye göre yaklaşım yapan bir meslektir, terziliğe bu açıdan benzetilebilir.

Hekimler insanlığın, koruma ve gözetilmesi, İnsan Hakları ve etik ilkelerde olması, bunun genel anlamda değil birey açısından ele almaları gerekmektedir.

Birey hakları önemli olup, bu haklar toplum ve kamu görüşü ve düzeni açısından ele alınamaz. İlk ve son söz olarak, her bireyin kendisine özgü hakları vardır, yaklaşım hak edişe göre yapılmalıdır. Demokrasi birey hakkı temelinde ele alınmalıdır. Hekim bireyin avukatı, insanlığın kişi üzerinde oluşturandır. Bu yasal ve etik ilkeler tarafından da tanımlanmaktadır.

Sevin, sevgide kalın, şeytanı bile sevin, çünkü şeytan bir obje değil bize bir fikirdir, ona göre korunmamızı gösterir, kaçınmalıyız. İnsanlıkta kalmak önemli, zalim elbet bir gün gidecektir, sonları kesiktir, başınızı dik tutun.

Kaynaklar

1. eksisozluk.com
2. www.tdk/demokrasi
3. www.nedir.com
4. Demokrasi/Wikipedia
5. Democracy/Wikipedia
6. 6a) Medine Sözleşmesi/Wikipedia, 6b) Constitution of Medina/Wikipedia
7. http://www.canaktan.org/hukuk/insan_haklari/islam-dunyasi/medine-sozlesmesi.htm?
8. Türkçe Meal: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'an'ı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp
9. <https://www.turkcebilgi.com/ummet>
10. Kafir / Wikipedia
11. <https://www.mumsemaforum.com/islami-kavramlar/115854-mu-min-ne-demektir.html>, takva ne demektir, müşrik nedir
12. <https://profyoneltarihci.blogspot.com/2018/02/medine-sozlesmesi.html>
13. <https://hzmhammedinhayati.gen.tr/medine-sozlesmesi.html>
14. Plato's five regimes /Wikipedia
15. Liberté, égalité, fraternité/ Wikipedia
16. Fransız Devrimi / Wikipedia
17. Civil and political rights/Wikipedia
18. www.equalityhumanrights.com
19. <https://www.equalityhumanrights.com/en/human-rights/human-rights-act>
20. Article 2: Right to life
21. Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006
22. HTS AND FREEDOMS
23. The European Court of Human Rights
24. Three generations of human rights/Wikipedia
25. European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs / Wikipedia
26. Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment/Wikipedia
27. Rio Declaration on Environment and Development/Wikipedia
28. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI
29. TÜRK CEZA KANUNU
30. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

1b-Existence

2

Presence at Medicine; The Outcome of Homo sapiens, sapiens, Democracy point of view from individual Rights on Humanity *

M Arif AKŞİT**

*From a discussion of human/physician responsibility conference lecture

** Prof. MD. Pediatrician, Neonatology, Pediatric Genetic

NB: This Article mainly the Turkish "Hekimlikte Var oluş; İnsanlığın, insanın varlığı, Demokrasinin birey hakkında oluşmasıdır", thus not simultaneous translation, just at meaningful similarity.

Human being have individual responsibility, common sense and other can only be given advice, ang people are genetically relatives. So, this concept must be perceive from physicians, thus, this Article is written for this remainder.

"The evaluation of Democracy meaning differs, so, this is their individual concept, thus, this is not meaning of accusation to others as nondemocrat. This one is based on the cultural aspect at the individual perceive, mainly reason of "common sense, public, social believes", thus be on civil liberties, individual human rights. This Article based on the clarification of the democracy concept, under the perspective on individual rights, for progressing of the humanity, civilization.

People only look by their eyes; the sight is not same as perceiving and considering be differs. The seeing is differs, thus, as same appearance with, unique and sole distinguishing sight with considering the separation to the common. Socially it is obvious, by this clothes, styles, way of constructive manner, think about themselves as extraordinary, particular.

As a biological reality, as Homo sapiens, sapiens, from same Anthropological species, same roots. As a result, we are same, all for us, one for all, by individual personality. Especially personal variations not for differentiation, as a person, in the same Human being, not be used, or taken as a reasoning for superiority or lowering at the personality.

Brotherhood is the differentiation, in humanity, individually ve their demand, for relation and cooperation, to be understood, even in equality.

Love is the main and essential factor to be together the Human being. Even like a glue, and a part of that, new generations be a result of this relation. By this Article, the main outline is, the people are in brotherhood, by analysing genetical background and being is vital to be get together.

“*All for one, one for all*” is the basic Fundemantal for people, even for becoming civilization.

When considering, from Africa, the groups were moved, and settled another places, there they also make some communities. They were in conflict, and so, making great walls, with great armies, thus, the collapse mostly by inside. The cruel administration was always be in ruin. At Middle Asia, the community formation was in groups, gathering style, in danger, moved a secure place and continuing their presence.

People mostly consider, evaluated the meaning of democracy, so not the *common sense*, after 2006, the civil liberties and save and protect form governmental issues is in legal perspective.

Outline

Presence at Medicine; The Outcome of Homo sapiens, sapiens, Democracy point of view from individual Rights on Humanity

AIM: The distribution of Homo sapiens, sapiens, not by aggressive and by victory, just bey love and peaceful act, gaining of the heart, by mindful acts. Democracy is the choosing the leaders or representatives, so much perspective than election.

Grounding Aspects: Under the indicated notion of selected the leadership by census is not satisfactory for democracy meaning, thus, by Wikipedia and references and Declarations, on Human Rights be taken and considered, especially from the Cultural perspective, Social Anthropology, leading to individual responsibility of a person, by informative consent.

Introduction: The meaning of democracy, each person at the community, the Universe, by the values that owned, scientific, social and cultural be aware, and perceive them by love and in peaceful act, for continuing the civilization. Not any forceful be making them a ruler, just be an invasion, be a real victory, gaining of respect, by love configured also in mind, by looking the past, history.

General Considerations: By cultural perspective; a) Gathering Culture; a person is for the common, b) Agriculture Culture; person ve serve and care the land, c) Industry Culture; the factory or the duty/job be the main taking in consideration, d) Technology Culture; only the one who used the technology has the right to be, e) Civil Liberties Culture; individual rights and consent is the perspective, thus be all given from the governmental duty.

Proceeding: The evaluation be from the history of the humanity, by literature and cultural perspective. .

Conclusion: The presence at the Human being is only and just bey love, so the consent, indicating by independency, equality and brotherhood be advanced and be progressed.

Key Words: Democracy, Historical background, civil liberties, equality, brotherhood

Özet

Hekimlikte Var oluş; İnsanlığın, insanın varlığı, Demokrasinin birey hakkında oluşmasıdır

Amaç: İnsanların Evrene yayılması, temel gerekçesinin, sevgi temelinde saygı kazanılması ve birey haklarına uyulması ile oluştuğu görülmektedir. Demokrasi, seçim ile oluşan bir boyutun, yöneticilerin seçiminden çok daha öte olduğu vurgusu yapılmaktadır.

Dayanaklar/Kaynaklar: Demokrasi konusunda Wikipedia ve İnsan Hakları Bildirgeleri temel alınarak, kültürel açıdan B. Güvenç Sosyal Antropoloji bakışından yararlanılmıştır.

Giriş: Demokrasi basit olarak bireyin kendi yöneticisini seçmesi, halkın egemenliği, şeklinde tanımlanmış olsa da uygulamalarda gerekçeler kültürel bakışta farklı yorumlanmaktadır. İnsanın kendi sorumluluğu ve yönetimine sahip olması, bilgilendirme ve rıza boyutuna yakın zamanda tanımlanmaktadır.

Genel Yaklaşım: Demokrasi kavramı önemi, bir toplumu oluşturan ve tüm Evrendeki bireyler, varlıklarını sağlayan, yaratılışlarının bilimsel, sosyal ve kültürel olarak sahip çıkmaları ile ve sevgi üzerinde, barış içinde olması ile devamlılığı oluşacağı algısında olmalıdır. Silah gücü ile hakimiyet olmayacağı, işgal olacağı, fetih işleminin ise toplumun sevgi üzerine kabulü ile oluşacağı, tarihe bakarak kavranmalıdır.

Başlıca boyutlar: Kültürel karakterlere göre gruplandırma yapılırsa, buna göre Kültürlerin demokrasi anlayışları: a) Göçebe; birey grubun varlığı için vardır, b) Tarım; insan yerleştiği yerin varlığını sağlamalıdır, c) Endüstri; kurumun varlığı için çaba harcamalıdır, d) Teknoloji; teknolojiyi kullanarak var olmalıdır, e) Birey Hakları; insanın kendi varlığı ve rıza önemli, için devlet çaba göstermeli, temin etmelidir.

Yaklaşım: İnsanın tarihsel oluşumu temelinde, literatürlere bakarak, kültürel açıdan yorumlanma yapılmıştır.

Sonuç: Bir toplum bireye insana sevgi temelinde saygı duyması ve insanlık içinde olması, etik ilkelere dayanması ile var olacağı, barış içinde bulunacağı, tarihsel bir gerçektir, ancak algılamada sorunlar yaşanmaktadır.

Yorum: Sevgi temelinde olmadan, bireyin rızasını alamaz, bağımsızlık, eşitlik ve kardeşlik kavramını da geliştiremez, hatta oluşturamazsınız.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, İnsanın tarihsel bakış, Kişi hak ve özgürlüğü, kardeşlik

Introduction: People want to be special

Being a unique one

A single person be isolated one in a community, want to be supported, as a biological reality. As physical, psychological and social health status therefore is important. Thus all must be grounded on humanity and equality perspective. Even Atatürk at the football team at İstanbul/Kadıköy, thought to be a fan, thus, indicates as "I like the sport person, who is on ethical and also agile, active one". The values be reasoning and grounding, not at the name or other specifications mentioned. All must be on Universal Human Rights principles.

People used some fundamentals as support and be strengthened their position, thus, mainly the word "Democracy" is one of them.

In general meaning, Democracy² is under the people as *domination is unconditionally the nation*, sovereignty based on the people governmental concept, thus, the management be someone who will be leading the community. Election is the one method, be about 4-5 years be like an oppression from democratic parties, be on legal, Constitutional perspective. Mostly an institutional parties be active ones.

Thus, human rights and mainly civil liberties and protection from the governmental ain institutional powers must be over the common sense, the judicial system. For more advance evaluation, first be considering on the Democracy.

Reference Evaluation

1. Demokrasi nedir?³

Yunanca "halkın egemenliği" anlamındaki "demokratia" kelimesinden gelmiştir ve vatandaşların doğrudan ya da seçim yoluyla aralarından bir temsilci seçerek bir hükümet kurmasına dayanan yönetim şeklidir.

Günümüzdeki demokrasi anlayışının temeli Antik Yunan ve Roma İmparatorluğuna dayanır. Demokrasi terimi M.Ö. 5. yüzyılda kullanılmaya başlanmıştır.

Antik Yunan'daki Atina gibi şehir devletlerinde "elit kesimin yönetimi" anlamına gelen aristokrasinin tersi olan "halkın yönetimi" anlayışını belirtmek için kullanılmıştır.

Demokrasi, yönetimin tek bir kişinin eline olduğu mutlak monarşi ya da yönetimin bir grup insanın elinde olduğu oligarşi gibi hükümet şekilleriyle zıtlık gösterir.

NB: In Old Greek, the word, democracy as indicated the regulation of the royal class, by election. Thus, nearly 10% have right to vote, females and servants have not any rights. Under control of one person, complete monarchy, thus, regulative principles are mostly different.

Comment

In history, the ancient Greek indications are not meaning Democracy, the elections be only at the royal person, councils, thus, they must be male, and nearly 10% in the population. Women, service person and slaves have nor rights. Nearly 50 people be regulate the state, by life period. There is no oppositional part, if in action, all belongs to Sezary/Leader.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi tarihi

Bilinen en eski demokratik sistem M.Ö. 510 yılında Atina'da görülmüştür. Ancak bazı araştırmacılar demokrasinin ilk örneklerinin Mezopotamya ve Hindistan'da, M.Ö. 6. yüzyılda görüldüğünü iddia etmektedir.

Atina'da görülen demokratik sistem günümüzde kullanılan temsili demokratik sistemin aksine direkt temsil esasına dayanmaktadır. Direkt temsil sisteminde tüm bireylerin hükümet politikası üzerindeki katılım şansı eşittir. Bu demokrasinin iki ön koşulu vardır:

1. Her bireyin tartışmalara ve oylamalara eşit oranda katılabilmesi için nüfus az olmalıdır

2. Vatandaşların tartışmalara ve oylamaya katılabilmek için yeterli zamanı olmalıdır.

Atina demokratik sisteminin bazı kısıtlamaları da vardır. O zamanlarda Atina nüfusu 250 bindir ancak yalnızca 50 bin kişinin oy verme yetkisi bulunmaktadır. Bunun sebebi oy vermek için 18 yaşından büyük olma ve Atinalı bir babanın soyundan gelme zorunluluğu bulunmasıdır.

451 yılında Atinalı bir anneye sahip olma zorunluluğu da koşulmuştur. Ayrıca kadınların, kölelerin ve Atina'da ticaretle uğraşan yabancı uyruklu bireylerin oy verme hakkı bulunmamaktadır.

Solon ve Kleisthenes demokratik sistemin iki öncüsü olarak kabul edilmektedir. Atinalı Solon halk arasında yaşanan rahatsızlıkları sezerek ilk demokratik sistemin temellerini atmaya başlamıştır.

Solon, zengin kesimin ayrıcalıklarına dokunmadan, halkın yaşadığı sefaletin dindirilmesini amaçlayan bir sistem geliştirmiştir. Solon'un gerçekleştirdiği reformlar sayesinde ekonomik durum iyileşmiş ancak hükümetin aristokratik düzeni baki kalmıştır.

100 yıl kadar sonra Kleisthenes, halkı, ailelerin soyluluğuna göre değil politik organizasyona göre on gruba ayırma fikriyle gelmiştir. Amacı, gücün azınlığın ellerine verilmesine dayanan aristokratik sistemi kontrol altına almaktır. ,

M.Ö. 510 yılında Roma İmparatorluğu'nun politik yapısı; konsül, senato ve meclisten oluşmaktadır. Senato için gereken şartlar adayların maddi olarak belli bir değere denk gelen toprak sahibi olması, aristokrat bir aileden geliyor olması ve daha önce hayatında en az bir kez devlet dairesi idare etmiş olmasıdır.

Meclis aracılığıyla Roma vatandaşları; cezalandırmalara, savaş ve barış fermanlarına ve ittifak oluşumlarına dair fikirlerini belirtme hakkına sahip olmuşlardır. Meclis fazla güç sahibi değildir ve yalnızca sulh hakimleri tarafından talep edildiği durumlarda yasal olarak işlev görmektedir

NB: Today the concept is individual freedom and Human Rights of a person. In the historical point, common sense, and the community representative action is the fact for preferring acts. Greek and at Roman elections, only man and elite have right for voting.

Comment

In this evaluation, there is a concept confusion, at gathering and group culture, the leader are selected because of their specifications; must be brave, individually be strong even physically and mentally, considers the advices. Individual be give even their life for the team, so on.

In Agriculture Culture, administrator be on upper class, in royalty and selection be by heritage, selected person be elite ones. Not as we now perceiving at election.

Demokrasi nedir?³

Modern demokratik sistemin evrimi 1296 yılında İngiltere’de başlamıştır. Bu konuda ilk önemli adım Magnacarta aracılığıyla İngiltere kralı 1. James’in yetkilerinin sınırlandırılması ile atılmıştır. 1265 yılında ilk parlamento seçimi oluşturulmuştur.

Sonraki üç yüz yıl boyunca parlamenter sistem gelişmiştir ve parlamento hükümet meseleleri üzerinde önemli bir söz sahibi olmaya başlamıştır. 1628 yılında 1. Charles İngiltere parlamentosunu lağvetmiştir. Bunun sonucunda monarşi yanlıları ile parlamento yanlıları arasında iç savaş yaşanmıştır. Savaşı parlamento yanlıları kazanmıştır ve tarihte ilk kez siyasi partilerin oluşumu görülmeye başlanmıştır.

1707 yılında İngiltere parlamentosu ve İskoçya parlamentosu birleşerek Büyük Britanya Parlamentosu adını almıştır. Birleşmiş Devletlerin doğuşuyla birlikte temsili demokrasi fikri daha da yaygınlaşmaya başlamıştır.

Bunun ardından giderek çok daha fazla ulus demokratik sistemi benimsemiştir. 1893 yılında Yeni Zelanda kadınlara seçme hakkı veren ilk ülke olmuştur. Ardından Güney Avustralya’da kadınlara seçme hakkı tanımıştır.

19. yüzyılda dünyada demokratik sistemi benimsemeyen çok az ülke kalmıştır. 21. yüzyılda yani günümüzde ise 100’den fazla ulus düzenli seçilen bir demokratik sisteme sahiptir ve dünya üzerinde demokratik sistemi benimsemeyen tek ülkeler kalmıştır.

NB: The election as noted in England; thus it is immediately be cancelled, from King, Long John.

Comment

The big contract, Magna-Carta, when the British King was in danger, for support, this agreement is signed, thus the king, Long John, later killed who signed it. So, the effect was seen later on, not after the signed.

As from the Humanity window, democracy is pressing from the common sense, to an individual. The 622 Medina Convention is a kind of individual rights, not as election, thus, more humanistic background.

Demokrasi nedir?³

Demokrasinin temel ilkeleri

1. **İfade özgürlüğü:** Konuşma, basın, medya ve politik görüşlerde özgürlük sağlanmalıdır.

2. **Seçme hakkı:** Tüm bireylerin istedikleri aday seçme hakkı bulunmalıdır.

3. **Güçler ayrılığı:** Yasama, yürütme ve yargı birbirinden bağımsız olmalıdır.

4. **İnsan hakları:** Tüm bireyler belli haklara sahiptir ve bu haklar bireylerin elinden alınmaz.

5. **İnanç özgürlüğü:** Her birey istediği inancı benimsemekte özgürdür.

NB: The basic democracy principles:1)free of to talk, 2)free of election, 3) Separation of powers/force, 4) Human Rights, 5) Free in believes.

Comment

As indicated, the civil liberties and freedom must at the primary factor, others be supporting this fact. Some other indications are really meaning of cancelling the individual rights.

1—**Free to talk:** The indicated ones must be suitable to the common sense, and the regulations. In Turkish Penalty Codes, the administration estimated regulations is not a crime act, if you cancelled them. Only crime me written and be indicated as in law. Traditions and other considerations, evaluations cannot be accepted. At the closed community it cannot be, even in Industry Culture also. Even no body want to escape if they are slave, even afraid, and what will they do, if they are free?

2—**Free of election:** Selection and election, thus, where is the individual vote? You only chose the General Assembly made the choice, the list, you say yes or no. Even in 1950’s the vote to a person, and 1990’s selection the names at the list is possible.

3—**Separation of Powers:** If you divide the forces, all be want to be primum, so they want to regulate. May be overcome the oppression, thus, several oppression be in consideration. In regular, Administration, making laws, and legal is the third, so, press and media, other institutions and professional associations be in consideration, so the list be go on, as universities etc. Thus in legal perspective, the first Article is as; Civil Rights and Individual Rights is considered as the Primum.

4—**Human Rights:** This rights are not as demand, natural and must be in native form of rights, as in Universal and Constitutional aspects. Even form 2006, this is the first line of legal consideration. Even as indicated equal, some factors, social and gender be not as in consideration, thus, all of them a break of law, Universal factors as in Human Rights as 15 Articles, if on Right to Life.

5—**Right to Believe:** This consideration as making free on praying is not satisfactory. No one ask or considered the believes, no matter what it is, believer or unbeliever, just be on the

behavior if clime, other be individual act, as free. Informative consent is the only fact to be in consideration of consultation only.

In summary, the real active conditional status are by indicating the liberty, be in a border and in regulation only be chose one. Thus, free in rights are in all aspects, not any limitations also.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi araçları

Demokrasinin oluşabilmesi ve gelişebilmesi için gerekli bazı kurum ve oluşumlar vardır. Bunlar:

- Parlamento
- Siyasi partiler
- Anayasa
- Sivil toplum örgütleri
- Kolluk kuvvetleridir.

NB: The Political parameters are indicated above, discussed below.

Comment

There must not be any parameters for democracy, only restriction be in active, by written law. Not as individual consent, the representatives, as selected person regulate. The indications as; a) parliament, selected, thus be a political parties, mostly considered form their perspectives, as common sense, b) political parties, mostly the general manager selects other members, so not a individual activities, c) constitution, mostly as regulating the diversity of the power, not at the primary as the individual rights, d) civil institutional ones, associations, thus in legal perspective same as an individual one person, but, in social rules be ruled the persons, not as human rights, be oppression of the professions, e) legal members, be not as the regulator, just be in justice, be not on regulations but be on serve and protect the individual. So, this parameters be on active at each dictatorial systems too.

Demokrasi nedir?³

Demokrasi çeşitleri

Demokrasinin birçok çeşidi bulunmaktadır ancak bunlar, vatandaşların fikirlerini beyan etme şekline göre iki ana başlığa ayrılmıştır. Bunlardan ilki doğrudan demokrasi, diğeri ise temsili demokrasidir.

1. Doğrudan demokrasi

Doğrudan demokraside vatandaşlar yönetimde direkt olarak hak sahibidir. Devlet meselelerinin tartışılmasında halk tamamen katılım gerçekleştirir. Antik Yunan'da Atina şehrinde görülen Klasik Demokrasi bu demokrasi şekline iyi bir örnektir.

2. Temsili demokrasi

Temsili demokraside halk, kendi seçtiği temsilci aracılığıyla yönetimde dolaylı olarak hak sahibi olur. Liberal demokrasi buna iyi bir örnektir, liberal demokraside bireysel ve kamusal özgürlük korunma altına alınır.

Demokrasi sözlük anlamı

isim, toplum bilimi Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi, el erki, demokratlık

NB: There must not be a democracy types, human being, the person is unique so, must depend on the individual, so, informative consent is the only factor, so, crime is obviously be for penalty, thus others be individual demands, consent.

Comment

Democracy as indicated to join the administrative force, thus, not directly taken the autonomy and consent. Not indicated individual rights as freedom and unique ans equality, at race, gender or age discrimination⁷. The contribution is selecting the representatives just by voting as yes or no. There is no thoughts, ideas, just be obeying what is performed.

As in Athens Democracy, just selecting about one in 50 councils as a Caesar, for life long.

General Comment

Lik a fan of a team, be considering the political party, not any discussions, just give yes or no, for even 4-5 years. This is clear at some cultures, for community be united, as Gathering and even obeying a king at Agriculture Culture, even obeying the manager in Industry Culture. This explanation is old time, mainly from Industry Culture perspective.

The International Human Rights, even at the three France Revolution, Freedom, equality and Brotherhood be top parameters, that other be fit that concept.

As a summary, the community sense, common concepts, and be on the majority, and sometimes the minority ideas. All be crossed the individual. Thus, even noted not any exceptions, each person is equal, this forced to be join a group, as profession, party or believes. How about an individual, not named. Civil liberties is not in consideration.

For evaluation of Ottoman administration, even same at Seljuk, each person had a special rights, even be on court to the Sultan. The treasury was collected for the Sultan, thus not allowed even a penny to spend. All the clothes are registered to the government. The Magnificent Suleyman, wanted to put the allowance of the actions with the council, like today's parliament. The Mehmed, the 2nd, conquered the İstanbul, not take the regulation from old members even for two years. One old settled person accused the Sultan Mehmed, for thief he stole his garden, and Sultan was punished, thus, the area for increasing the place of a mosque. Basic Quran, latter on some estimations as; the other considerations, the commission advice and comparing the old performed conditions.

For more considering reference for democracy.

2. Demokrasi⁴

Vikipedia, özgür ansiklopedi

Demokrasi, dünyadaki tüm üye veya vatandaşların, organizasyon veya **devlet** politikasını şekillendirmede eşit hakka sahip olduğu bir tür yönetim biçimidir. **Yunanca *dimokratia* (vardım-bilgi)** (δημος, yani *dimos*, halk zümresi, ahali + κράτος, yani *kratos*, iktidar) sözcüğünden türemiştir. **Türkçe**ve, **Fransızca *démocratie*** sözcüğünden geçmiştir. Genellikle devlet yönetim biçimi olarak değerlendirilmesine rağmen, **üniversiteler**, işçi ve işveren organizasyonları ve bazı diğer sivil kurum ve kuruluşlar da demokrasi ile yönetilebilir.

Ana yurdu **Antik Yunanistan**'daki filozoflar **Aristo** ve **Platon** (Eflatun) tarafından eleştirilmiş, halk içinde "ayak takımının yönetimi" gibi aşağılayıcı kavramlarla nitelendirilmiştir. Fakat demokrasi diğer yönetim şekillerinin arasından sıyrılarak günümüzde en yaygın kullanılan devlet sistemi haline gelmiştir. Artık siyasetbilimciler hangi sistemin daha iyi işlediğinden çok hangi demokrasinin daha iyi işlediği tartışmalarına girmişler ve **liberal**, **komünist**^[1], **sosyalist**^[2], **muhafazakâr**^[3], **anarşist**^[4] ve **fascist**^[5] düşünürler kendi sistemlerinin erdemlerini ön plana çıkarmaya çalışmışlardır. Bu sebeple demokrasinin çok sayıda değişik tanımı ortaya çıkmıştır. **NB: This is clearly noted to change the way of administration.**

Comment

Democracy as a function, can transformation, renewal the administration and the system of administration so, be indirectly on effective situation on it.

The self-autonomy, informed consent so, getting own hand is not any in-consideration. Therefore as liberal, communist, traditional/conservative, anarchist and fascist classification is be result of not being on civil liberties.

In democracy the action is more important than written facts. Each autocratic regulations are indicated because we are regulation for democracy of the people. This is right for a group in community not at all, as same in Athens.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Democracy** (**Greek**: δημοκρατία *dēmokratía*, literally "rule by people") is a form of **government** in which **the people** have the **authority** to choose their governing **legislation**. Who people are and how authority is shared among them are core issues for democratic development and **constitution**. Some cornerstones of these issues are **freedom of assembly** and **speech**, **inclusiveness** and **equality**, **membership**, **consent**, **voting**, **right to life** and **minority rights**.

Generally, there are two types of democracy: direct and representative. In a **direct democracy**, the people directly **deliberate** and decide on **legislation**. In a **representative democracy** the people elect representatives to deliberate and decide on legislation, such as in **parliamentary** or **presidential democracy**. **Liquid democracy** combines elements of these two basic types.

The most common decision making approach of democracies has been the **majority rule**.^{[1][2]} Others are **supermajority** and **consensus**.

In the common variant of **liberal democracy** the powers of the majority are exercised within the framework of a representative democracy, but the **constitution** limits the majority and protects the minority, usually through the enjoyment by all of certain individual rights, e.g. freedom of speech, or freedom of association.^{[3][4]} Besides these general types of democracy, there have been a wealth of further types (**see below**). **Republics**, though often associated with democracy because of the shared principle of rule by **consent of the governed**, are not necessarily democracies, as **republicanism** does not specify *how* the people are to rule.^[5]

Democracy is a system of processing conflicts in which outcomes depend on what participants do, but no single force controls what occurs and its outcomes. The uncertainty of outcomes is inherent in democracy. Democracy makes all forces struggle repeatedly to realize their interests and devolves power from groups of people to sets of rules.^[1] [Western democracy](#), as distinct from that which existed in pre-modern societies, is generally considered to have originated in [city-states](#) such as [Classical Athens](#) and the [Roman Republic](#), where various schemes and degrees of enfranchisement of the free male population were observed before the form disappeared in [the West](#) at the beginning of [late antiquity](#). The English word dates back to the 16th century, from the older [Middle French](#) and [Middle Latin](#) equivalents. According to American political scientist [Larry Diamond](#), democracy consists of four key elements: a political system for choosing and replacing the government through free and fair [elections](#); the active participation of the people, as citizens, in politics and civic life; protection of the [human rights](#) of all citizens; a [rule of law](#), in which the laws and procedures apply equally to all citizens.^[2] Todd Landman, nevertheless, draws our attention to the fact that democracy and [human rights](#) are two different concepts and that "there must be greater specificity in the conceptualisation and operationalisation of democracy and human rights".^[3] The term appeared in the 5th century BC to denote the political systems then existing in [Greek city-states](#), notably [Athens](#), to mean "rule of the people", in contrast to [aristocracy](#) ([ἀριστοκρατία](#), *aristokratía*), meaning "rule of an elite". While theoretically, these definitions are in opposition, in practice the distinction has been blurred historically.^[3] The political system of Classical Athens, for example, granted democratic citizenship to free men and excluded slaves and women from political participation. In virtually all democratic governments throughout ancient and modern history, democratic citizenship consisted of an elite class, until full enfranchisement was won for all adult citizens in most modern democracies through the [suffrage](#) movements of the 19th and 20th centuries. Democracy contrasts with forms of government where power is either held by an individual, as in an [absolute monarchy](#), or where power is held by a small number of individuals, as in an [oligarchy](#). Nevertheless, these oppositions, inherited from Greek philosophy,^[4] are now ambiguous because contemporary governments have mixed democratic, oligarchic and monarchic elements. [Karl Popper](#) defined democracy in contrast to [dictatorship](#) or [tyranny](#), thus focusing on opportunities for the people to control their leaders and to oust them without the need for a [revolution](#).^[11]

Comment

As indicated below, is the reasoning of cancelling the civil liberties and autonomy of their consent.

The right to be in association or any institutions, thus, means not to be individual free of speech, by such association be in action and decision. Independence if you are in a group, so select your side, the team, that will protect and serve you. This rules mainly at Gathering Culture, Agriculture and even in Industry Culture.

At Human Rights, all the associations like an individual decision at law, not more or less power. Crime is only to be punished and in legal, in written articles be illegal. The arrangements, rules are not as crime fact. Not be widely evaluated, not compared or traditional consideration, just be as written and proved by exact, clear evidence. Hesitations not be a proof.

The issues are as mentioned in democracy; [freedom of assembly](#) and [speech, inclusiveness](#) and [equality, membership, consent, voting, right to life](#) and [minority rights are not the civil liberties, rights, not be an unique freedom](#).

Not for altering the administration, by votes, in election, thus individual autonomy be in their hands be mentioned facts.

Being in principles as Human Rights, as not a fan, be as Atatürk indicates; *"I like the agile and ethic one as a sportsperson"*. First what is the truth, in International parameters, later on what to do is the concept. Not to make harm and not to be cruel, and not be considered as crime, in law, the only notifications.

Demokrasi⁴

Tanımı

Demokrasinin tanımı tartışması günümüzde hâlâ devam eden bir tartışmadır. Bunun sebepleri arasında ülkelerdeki bazı kurumların görüşlerini haklı çıkartmak adına demokrasi tanımını kullanmaları, demokratik olmayan devletlerin kendilerini demokratik olarak tanıtmaya çabaları ve aslında genel bir kavram olan demokrasinin tek başına kullanılması ([Anayasal demokrasi](#), [sosyal demokrasi](#), [liberal demokrasi](#) vb.) gibi sebepler gösterilebilir. Demokrasiye farklı atıflar:

- Çoğunluğun yönetimi^[6]
- Azınlık haklarını güvenceye alan yönetim;
- Fakirin yönetimi;
- Sosyal eşitsizliği yok etmeye çabalayan yönetim;
- Fırsat eşitliği sağlamaya çalışan yönetim;
- Kamu hizmetinde bulunmak için halkın desteğine dayanan yönetim.

NB: The types be evaluated below also.

Comment

If an administration want to use, theocratic methods, after a election have 4-5 years, so, preparing to be again at the selection. Giving benefit to a selected person is mostly the way of administration perform, even be a general performing in act.

Each one has constitutions and constitutional laws, division of power, performing elections and other called democratic institutions. The oppression is in action, not as written, the power be at the top of the government, and not consider civil liberties. As seen in Germany, before the Second World War, even now several countries, as regulated form one person or a commission. The High Technology Culture if they can taken the regulation, they let them to be in action.

As indicated below are the conditions, from point of Author, all are even at autocratic government.

- Administration of the majority, as in history, the majority press the minority or the individuals, as active form. The Caucasians/white, not give any rights to black/negro/African American, nearly up 1960's, not rights to woman, nearly up to 1970's. Vote giving and be elected rights be in Turkey 1930's, America at 1970's. Thus several democratic they said, in Turkey, even for each 10 years, thus autocratic pressure for the administration and dictation regulations were noticed. At 1950's, the election to a people, not the parties, the person who elected be select the parties. This was changed, as general party regulation making the list. At election you only press, one side, as yes.
- Minority rights be served and be cared, thus not any diversity, thus be unique and equality, by this fact, you are making the discrimination as for the minority, not an individual rights. Today, not noticeable rights are given to the minority, they tried to be in press.
- The regulation of the poor is not a fact. You must give all the rights to an individual for satisfactory living conditions. Social help is to all the people, even for the rich one, as to be in healthy conditional state.
- To overcome the social inequality. Support at work, if unlabored, you pay the person, who not be at act to the common. The minimum salary is not satisfactory for the maximum salary facts. The money at bank be mostly a satisfactory reasoning for income, even not working or performing anything.
- Equality in opportunity, thus, bank gives the funds and investments, to the person who has finance. Economic structure is for the rich, money owned people, not to the common.
- For community service, community provision is obvious, thus, only some groups can take the advantage.

All of them be considered from civil rights perspective. Thus, economics are as; Efficient, Effective, Eligibility and Pleasure given, thus be leading happiness, not as oppression, being on human consent, by information given.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Characteristics**

No consensus exists on how to define democracy, but [legal equality](#), [political freedom](#) and [rule of law](#) have been identified as important characteristics.^{[13][14]} These principles are reflected in all eligible citizens being [equal before the law](#) and having equal access to legislative processes.^[citation needed] For example, in a [representative democracy](#), every vote has equal weight, no unreasonable restrictions can apply to anyone seeking to become a representative,^[according to whom?] and the freedom of its eligible citizens is secured by legitimised rights and liberties which are typically protected by a [constitution](#).^{[15][16]} Other uses of "democracy" include that of [direct democracy](#).

One theory holds that democracy requires three fundamental principles: upward control (sovereignty residing at the lowest levels of authority), political equality, and social norms by which individuals and institutions only consider acceptable acts that reflect the first two principles of upward control and political equality.^[17]

The term "democracy" is sometimes used as shorthand for [liberal democracy](#), which is a variant of representative democracy that may include elements such as [political pluralism](#); equality before the law; the [right to petition](#) elected officials for redress of grievances; [due process](#); [civil liberties](#); [human rights](#); and elements of [civil society](#) outside the government.^[citation needed] [Roger Scruton](#) argues that democracy alone cannot provide personal and political freedom unless the institutions of [civil society](#) are also present.^[18]

In some countries, notably in the [United Kingdom](#) which originated the [Westminster system](#), the dominant principle is that of [parliamentary sovereignty](#), while maintaining [judicial independence](#).^{[19][20]} In the [United States](#), [separation of powers](#) is often cited as a central attribute. In [India](#), parliamentary sovereignty is subject to the [Constitution of India](#) which includes [judicial review](#).^[21] Though the term "democracy" is typically used in the context of a [political state](#), the principles also are applicable to private [organisations](#). There are many decision making methods used in democracies, but [majority rule](#) is the dominant form. Without compensation, like legal protections of individual or group rights, [political minorities](#) can be oppressed by the "tyranny of the majority". Majority rule is a competitive approach, opposed to [consensus democracy](#), creating the need that [elections](#), and generally [deliberation](#), are substantively and procedurally "fair," i.e., [just](#) and [equitable](#). In some countries, [freedom of political expression](#), [freedom of speech](#), [freedom of the press](#), and [internet democracy](#) are considered important to ensure that voters are well informed, enabling them to vote according to their own interests.^{[22][23]} It has also been suggested that a basic feature of democracy is the capacity of all voters to participate freely and fully in the life of their society.^[24] With its emphasis on notions of [social contract](#) and the collective will of all the voters, democracy can also be characterised as a form of political [collectivism](#) because it is defined as a form of government in which all eligible citizens have an equal say in lawmaking.^[25] While representative democracy is sometimes equated with the republican form of government, the term "[republic](#)" classically has encompassed both democracies and [aristocracies](#).^{[26][27]} Many democracies are [constitutional monarchies](#), such as the [United Kingdom](#).

Comment

When a person or a committee or an administration is getting even by political parties, not to give, lost the governmental force, to get the majority, several actions be performed, especially some heroic and some nationality factors be in active form. Be harm and be in opposition of some groups, not be focused as minority factors, for beneficence must be in role as economic facilities.

In such conditions, some groups are wanting to be at the same side, thus, mostly they select Turkey, thus, in Ottoman regulations, not any discriminancy is done.

Neron, the Roman Emperor, turned a district and burned with everything inside, including people. Reasoning for new construction the best solution from his aspect was to burn and cleared. Do we notice, this fact when we are visiting Rome?

When someone wants equality in legal, indicates some extra, to member of the parliament, the press, the university professor so on. Equality in Rights not be mostly in consideration of individual rights. Thus the legal indication are: ciivil liberties, and be protected and served even form governmental and institutional factors.

In addition of these facts.

a) [Constitutional Democracy](#): Each dictatorial regulations, administration has a constitution. Mostly for protection of the person, one who regulate, be a leader, not the people. Diversity of Power is for different parts be in active press on a person. Each consider themselves, they have the power, not the civil.

Today the Universal and European Council indicates as a) first civil liberties, b) must protect and serves from governmental and any institutional forces. Thus, still even politics not to give the consent to an individual. Be the parliament and other institutional forces be in active form, so the majority and minority must have a capacity of performance. Election gives them this power, not the person. Majority is common sense, not an individual idea, decision and consent

b) [Social Democracy](#): This indication as social, concerning the common, not the people.

c) [Liberal democracy](#): Free in Marchand, for the one who has money earns more. Be considering each person is not only satisfactory as indication as social democracy. Individual democracy, civil liberties and informed consent be the aspect of humanity.

As noted above, most dictatorial administration used the word only as democracy, thus not in consideration of individual rights. Be control the common and be on managing the community.

Demokrasi⁴

Halk

Çoğunluk, azınlık, fakir veya zengin olsun demokrasilerin ortak yönü halka dayanmasıdır. Günlük hayatta [halkın](#), bir ülkede yaşayan tüm insanları kapsadığı düşünülse de pratikte demokrasi tarihinden beri –süreklilik olarak genişletilse de- halka bir sınırlama konmuştur. Örneğin [Fransız Devrimi](#)'nden sonra yapılan [secimlerde](#) oy verme hakkı sadece belli miktarda [vergi](#) verebilen [vatandaşlara](#) tanıniyordu, [ABD](#)'de güney eyaletlerdeki siyah ırkın ilk kez oy kullanabildiği tarih 1960'lardır.^[1] Kadınlara seçme hakkı ilk kez [1893](#)'te [Yeni Zelanda](#)'da verilmiştir. Seçimlere tam katılım hakkı ise 20. yüzyıla kadar hiçbir ülkede verilmemiştir.^[2]

Bu verilere, halkı oluşturan bireylerin öz iradelerinden kaynaklanan mutabık olmama durumunu da katarsak; pratikte *halk çoğunluk* anlamına dönüşür. Demokrasiye yapılan atıflarda görüleceği üzere, halkın kendi kendini yönetmesi temel dayanaktır. Bu ise kendileri adına karar alacak kişileri seçmeyi sağlayan oy vermenin yanında [referandumlar](#) gibi doğrudan etki yoluyla veya miting, gösteri gibi dolaylı yollarla sağlanır.

NB: The population, the common, majority or minority, all of the people be in consideration. Democracy is as meaning be on their management.

Comment

If you are noticed as, common, the majority, the group of, political standpoint be in active role. To be at the management, for administration, be hold the power, so, be gain the trust by given some benefits of some groups, be as major part. A divided major or minor, this is not be on Human Rights, you are making diversity, as gender, race, some social groups as more advantage than others.

The concept be individual rights as civil liberties, equality and brotherhood in summary. First give the Right, as Right to life, and be a Human. Then the owned or working fee, or even unemployed must be giving the essentials for living as a Human, in respectful way.

As a notion, common is not as individual, so, if you consider the common sense, the common as in judge, so, sure the individual rights be on pressure. If not on civil liberties, and be save and protect from government and institutes, so, not a real democracy will be indicated in action. If you want to be at common sense, as a democracy meaning, to be on agreement, several conflict will be perceptibly happened.

Demokrasi⁴

Demokrasi teorileri

Demokratik devletlerle ilgili iki değişik demokrasi teorisi vardır.

Normatif demokrasi teorisi

Bu teoriye göre demokrasinin tam anlamıyla sağlanabilmesi için, alınan kararların halkın tamamını memnun etmesi gerekir. Ancak gerçek hayatta bu durum imkânsızdır. Zira her bireyin beklentileri, istekleri, ihtiyaçları farklıdır; herkesi aynı anda memnun etmek imkânsızdır. Dolayısıyla bu teori ideal ve ütopyik bir teoridir. Günümüzde hiçbir devlette uygulanmamaktadır.^[1]

Ampirik demokrasi teorisi

Bu teoriye göre demokrasi, halkın tamamını değil olabildiğince büyük kısmını memnun etmeye çalışır. Amacı herkes değil mümkün olduğunca çok kişiyi memnun etmektir. Dolayısıyla gerçek hayatta uygulanması en mümkün teoridir. [Robert Dahl](#), bu teoriye göre dizayn edilmiş olan demokrasilere '[poliarsı](#)' der. Bir demokratik devletin demokratik bir poliarsi olup olmadığını belirleyen kıstaslar şunlardır:

- Üst düzey siyasî makamları kullanacak kişiler (Cumhurbaşkanı, başbakan, bakanlar vb.) seçim yoluyla belirlenir.
- Seçimler belirli aralıklarla, kesintisizce yapılır.
- Muhalefet partilerine iktidarı ele geçirme olanağı sağlanır. (Örneğin seçim barajı düşük tutulur veya aynı cumhurbaşkanının üst üste seçilmesi yasaklanır.)
- Tek parti yönetimi yoktur. Birden fazla parti kurulmasına izin verilir.
- Temel insan hakları anayasa ile güvence altına alınmıştır.
- Seçimler serbesttir; hiçbir seçmen oy kullanıp kullanmamak konusunda zorlanmaz.

Robert Dahl, bu şartları sağlamayan devletleri demokratik saymaz.^[2]

NB: If you consider democracy as community concepts, then you must be classified as the Conditional factors.

Comment

As at [Normative democracy](#), not everyone be satisfied and be happy. As in treatment, physician makes tailoring, so for each individual, specific and sole approach is required to perform. Not as indicated as ideal.

[Empirical/practical Democracy](#), for satisfaction of a group, mostly performed and applying force. Governor want the result as positive form their standpoint. Others must at least agreed them. If opposition, they will be in cancellation from the community.

[Election](#): Election is not indication of democracy, as considering the majority be at the ruler. The Human Rights, the individual aspects, civil liberation, not so important, if not have power at votes. Such show on Tv, thus not scientific, only as expressional, be gain, and be more popular. Jury formation at the court, will not be making justice, just indicating the common sense.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Characteristics**

No consensus exists on how to define democracy, but [legal equality](#), [political freedom](#) and [rule of law](#) have been identified as important characteristics.^{[13][14]} These principles are reflected in all eligible citizens being [equal before the law](#) and having equal access to legislative processes.^[citation needed] For example, in a [representative democracy](#), every vote has equal weight, no unreasonable restrictions can apply to anyone seeking to become a representative,^[citation needed] and the freedom of its eligible citizens is secured by legitimised rights and liberties which are typically protected by a [constitution](#).^{[15][16]} Other uses of "democracy" include that of [direct democracy](#).

One theory holds that democracy requires three fundamental principles: upward control (sovereignty residing at the lowest levels of authority), political equality, and social norms by which individuals and institutions only consider acceptable acts that reflect the first two principles of upward control and political equality.^[17]

The term "democracy" is sometimes used as shorthand for [liberal democracy](#), which is a variant of representative democracy that may include elements such as [political pluralism](#); equality before the law; the [right to petition](#) elected officials for redress of grievances; [due process](#); [civil liberties](#); [human rights](#); and elements of [civil society](#) outside the government.^[citation needed] [Roger Scruton](#) argues that democracy alone cannot provide personal and political freedom unless the institutions of [civil society](#) are also present.^[18]

In some countries, notably in the [United Kingdom](#) which originated the [Westminster system](#), the dominant principle is that of [parliamentary sovereignty](#), while maintaining [judicial independence](#).^{[19][20]} In the [United States](#), [separation of powers](#) is often cited as a central attribute. In [India](#), parliamentary sovereignty is subject to the [Constitution of India](#) which includes [judicial review](#).^[21] Though the term "democracy" is typically used in the context of a [political state](#), the principles also are applicable to private [organisations](#).

There are many decision making methods used in democracies, but [majority rule](#) is the dominant form. Without compensation, like legal protections of individual or group rights, [political minorities](#) can be oppressed by the "[tyranny of the majority](#)". Majority rule is a competitive approach, opposed to [consensus democracy](#), creating the need that [elections](#), and generally [deliberation](#), are substantively and procedurally "fair," i.e., [just](#) and [equitable](#). In some countries, [freedom of political expression](#), [freedom of speech](#), [freedom of the press](#), and [internet democracy](#) are considered important to ensure that voters are well informed, enabling them to vote according to their own interests.^{[22][23]}

It has also been suggested that a basic feature of democracy is the capacity of all voters to participate freely and fully in the life of their society.^[24] With its emphasis on notions of [social contract](#) and the collective will of all the voters, democracy can also be characterised as a form of political [collectivism](#) because it is defined as a form of government in which all eligible citizens have an equal say in lawmaking.^[25]

While representative democracy is sometimes equated with the republican form of government, the term "[republic](#)" classically has encompassed both democracies and [aristocracies](#).^{[26][27]} Many democracies are [constitutional monarchies](#), such as the [United Kingdom](#).

Comment

As indicated the characteristics of the democracy, election is the meaning of taking the administrative regulation. Therefore to be major, the opposition people be killed or be forced to move, another places, not at this country. As in Syria, the places be taken, because of the petroleum, reserves, with the forces of non-democratic militant, terroristic people. Thus, they can be easily be destroyed, because of bringing the democracy. The population is swept up, as the oldest migrations, all the groups are moved, thus the Sahara was going to desert, as now it is.

At liberal democracy, more and more economic gaining aims, so, rich is becoming mor rich, poor is going to poorer. Social compensations will not be sufficient. Even give as fund, after your requirements are performed, over amount be given as a basic, thus, this is restricted mostly as 2,5%. If you buy one bread, and give as one to be free hanging at outside. Even for friendship, charity for even tea or coffee, with your payment is also a social funding. Protection from associations, is meaning not allowed from individuals.

Each person is unique and special, so, not be in consideration as a number at the medical science. Each medicine be specially be selected according to the individual, as in tailoring, the personal demands and the style, so on, must be consideration not same fabric be given. If then, it is a oppression or theocratic regulation meaning.

At TV, general speaking mostly on internet knowledge, not specified, and be at least 1-2 weeks effects the community.

The concepts, as "you are citizen, not give vote to a member of a village" like such considerations, cultural forces for influences the votes. We are university graduated people, how can we be with other people, must have a classification, and later on mentioned the

equality, that means among them. Industry Culture perspective be not close the groups, High Technology Culture, the owned technology means the owner of the power.

Demokrasi⁴

Demokrasi tarihçesi

Antik dönem

Demokrasi ilk olarak [Eski Yunanistan](#)'da, şehir devletlerinde uygulandı. Demokrasiye çok yakın olan bu sistem Atina demokrasisi olarak da anılır. Teoride bütün yurttaşlar mecliste oy verme ve fikrini söyleme hakkına sahipti fakat o günün koşullarına göre kadınlar, köleler ve o şehir devletinde doğmamış olanlar (metikler, yerleşik yabancılar) bu haklara sahip değildi. Bu sistemin en güçlü uygulayıcısı olarak [Atina](#)'yı ele alırsak: M.Ö. 4. yüzyılda nüfusun 250.000-300.000 arasında olduğu tahmin edilir. Bu nüfusun 100.000'i Atina vatandaşı ve Atina vatandaşları arasında da sadece 30.000'inin oy verme hakkına sahip yetişkin erkek nüfusu bulunduğu tahmin edilir.^[10]

[Roma İmparatorluğu](#) döneminde uygulanan devlet sistemi, [temsili demokrasiye](#) yakın bir nitelik taşımaktaydı. Demokratik haklar genellikle sosyal sınıf ayrımına göre şekillenirdi ve *güç* elitlerin elindeydi.^[11] Bununla beraber, Eski [Hindistan](#)'da bazı bölgelerde uygulanan sistemler de temsili demokrasiye benzetilir. Roma İmparatorluğu ile paralel olarak, kast sisteminin varlığı, *güçün* varlığı ve asil bir azınlığın elinde olduğu söylenebilir.^[12]

NB: They are mostly indicate as Athens Democracy as primum, it is just an election, not real one.

Comment

At Athens, nearly voting 30 thousand or less for 300thousand people. Not females, not servants, even also not slaves, mostly more than 80% of the population. The only election be performed to the royal upper-class group. They are not in consideration of the people, just for their benefit. For construction new monument, Neron, Roman Emperor, burned this district, to overcome the people and the materials, houses and etc.

Common had no rights, must help the royal people.

Demokrasi⁴

Orta çağ

Orta çağda demokrasiinin gelişme süreci içindeki en büyük olay [İngiltere](#)'de kralın yetkilerini din adamları ve halk adına sınırlayan [Magna Carta Libertatum](#)'un (Büyük sözleşme) imzalanmasıdır. Bu belge doğrultusunda ilk seçimler 1265 yılında yapılmıştı. Fakat bu seçimlere, yapılan kısıtlamalar sebebiyle halkın çok az bir bölümü katılabiliyordu.

Birçok ülkede devlet yönetiminde zaman zaman demokrasiye benzer uygulamalar yapılmıştı. Örneğin [İtalyan şehir devletlerinde](#), [İskandinav ülkelerinde](#), [İrlanda](#)'da ve değişik ülkelerde bulunan küçük otonom bölgelerde demokrasiinin prensiplerinden seçim yapılması, meclis oluşturulması gibi uygulamalar oluyordu. Fakat hepsinde demokrasiye katılım erkek olma, belli miktarda vergi verme gibi standartlarla kısıtlanıyordu.

NB: The Medina Agreement at 622 years are not in consideration. Thus it also in consideration in this Article.

Comment

In this Article, Magna Carta is mentioned, thus, the signature given British King, was later going to kill to the other person, who had forced him to be accepted. He is unsuccessful, thus, the unification would against the cruelty.

In Seljuk and Ottoman, each money was collecting according to order of the Sultan, thus, Sultan had no right to spend, only by some regulations. The gown, the dress is governmental object, only allowed to wear in special occasions. Some institutes as Engineering, Education, Marchant, cleaning as Bath, Hammam, and Social Service, be in order, without taken any money form the community. The treasury be for peoples demands, not the Sultan.

Demokrasi⁴

18. ve 19. yüzyıllar

18. ve 19. yüzyıllarda demokrasi, [Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi](#) ve Fransız [İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi](#) ile hızlıca yükselen bir değer haline gelmiştir. Bu yüzyıllardan önce demokrasi büyük devletlere değil, sadece küçük topluluklara uyan bir hükümet şekli olarak anılıyor ve esas itibarıyla doğrudan demokrasi olarak tanımlanıyordu.^[13] ABD'nin kurulmasını sağlayanların oluşturduğu sistem ilk liberal demokrasi olarak tanımlanabilir.^[14] 1788 yılında kabul edilen Amerikan anayasası hükümetlerin seçimiyle kurulmasını ve insan hak ve özgürlüklerinin korunmasını sağlıyordu. Bundan daha önce de koloni döneminde Kuzey Amerika'daki [kolonilerin](#) birçoğu demokratik özellikler taşıyordu. Koloniden koloniyeye farklılaşmakla beraber, hepsinde belli miktarda vergi veren veya istenen bazı sıfatları karşılayabilen beyaz erkeklerin seçme hakları vardı.^[15] [Amerikan İç Savaşı](#)'nın ardından 1860'larda yapılan değişikliklerle kölelere özgürlük sağlandı ve demokrasiinin temel ilkelerinden biri olan oy verme hakkı [On Beşinci Anayasa Değişikliği](#) ile tanındı.^{[16][17]} ancak güney eyaletlerinde siyahlar 1960'lara kadar oy verme hakkını kullanamamışlardır.^[18]

[1789 Fransız Devrimi](#)'nde ise bir anayasa hazırlanarak iktidar halkın seçeceği bir parlamento ile kral arasında paylaşıldı.^[19] Ulusal Konvansiyon hükümeti genel oy ve iki dereceli bir seçimle iş başına geldi.^[20] Fakat ilerleyen yıllarda [Napolyon](#)'un başa geçmesiyle demokrasiiden oldukça uzaklaştı.

NB: Th most revolutions concerning at the documents indicates the liberty, thus not given to common.

Comment

At America, voting is allowed to woman, after 1970's. Thus mostly the election age is higher, rare countries now let 18 and over one can be voter, like Turkey, even elected and for giving vote. The 18, is the border to childhood and adult age, in law.

Demokrasi⁴

20. yüzyıl

20. yüzyılda demokrasi hızlı bir değişme ve gelişme göstermiştir. Yüzyılın başlarında, [I. Dünya Savaşı](#)'nın sonunda [Avusturya-Macaristan İmparatorluğu](#) ve [Osmanlı İmparatorluklarının](#) yıkılmasıyla birçok yeni devlet ortaya çıktı ve bu yeni ülkelerin devlet yönetimi genellikle, o döneme göre demokratik sayılabilecek yöntemlere sahipti. 1929 yılında ortaya çıkan [Büyük Buhran](#) döneminde [Avrupa](#), [Latin Amerika](#) ve [Asya](#)'da birçok ülkede diktatörler ortaya çıktı. [İspanya](#), [İtalya](#), [Almanya](#) ve [Portekiz](#)'de faşist diktatörlükler ortaya çıkmışken, [Baltık](#) ve [Balkan](#) ülkelerinde, [Küba](#), [Brezilya](#), [Japonya](#) ve [Sovyet Rusya](#)'da demokratik olmayan yönetimler iktidara geldi. Bu sebeple 1930'lar *Diktatörler çağı* olarak nitelendirilir.^[20]

[II. Dünya Savaşı](#)'ndan sonra sömürgecilik anlayışı son buldu ve tekrar birçok bağımsız ülke ortaya çıktı. Demokratikleşme hareketleri [Batı Avrupa](#)'da yoğunlaştı. Almanya ve Japonya'da diktatörlükler son buldu, silahlanma politikası yerine, II. Dünya Savaşı sonunda imzalanan anlaşmaların da etkisiyle refah devleti olma amacını güttüler.

20. yüzyıldaki en büyük çekişmelerden biri de demokratik olmayan [Sovyet Bloğu](#) ülkeleriyle Batı demokrasileri arasında gerçekleşen [Soğuk Savaş](#)'tı. Komünizmi yaymaya çalışan Sovyet Rusya ile diğer demokrasi çeşitleri arasında sınırlı liberal demokrasiyi yaymaya çalışan [ABD](#) liderliğindeki batı grubu arasındaki çekişme 1989 yılında son bulmuştur. [Francis Fukuyama](#) *Tarihin Sonu* adlı makalesinde, Soğuk Savaşın bitmesiyle liberal demokrasinin tüm dünyada yayılacağı haberini verir. Nitekim bu demokratikleşme süreci, yakın dönemdeki [Gürcistan](#)'daki [Gül Devrimi](#), [Ukrayna](#)'daki [Turuncu Devrim](#) ile devam etmektedir.

NB: The meaning of democracy is changing from governor of majority to individual auto control and civil liberties.

Comment

To be return to origin, history, nationalism is increasing, thus it is not be so advantage, be get together as a country, as a group, thus be differentiated form other communities, England not want to be together with the European Community, the traditions and regulations did not give any exceptions to them.

High Technology forced by force, to perform their demands, even by war performing. The group, first they called terrorist, not their hidden allies.

United Council Security Division, only noted the inhuman acts, thus, 5 permanent member, not accepted for investigation have been performed.

The reasoning be establishing democracy, supported commanding government.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **History**

Historically, democracies and republics have been rare.^[29] Republican theorists linked democracy to small size: as political units grew in size, the likelihood increased that the government would turn despotic.^{[29][30]} At the same time, small political units were vulnerable to conquest.^[29] [Montesquieu](#) wrote, "If a republic be small, it is destroyed by a foreign force; if it be large, it is ruined by an internal imperfection."^[31] According to Johns Hopkins University political scientist [Daniel Deudney](#), the creation of the United States, with its large size and its system of checks and balances, was a solution to the dual problems of size.^[29]

Historic origins and proto-democratic societies

Retrospectively different polity, outside of declared democracies, have been described as proto-democratic

Ancient origins

The term "democracy" first appeared in ancient Greek political and philosophical thought in the city-state of [Athens](#) during *classical antiquity*.^{[32][33]} The word comes from *demos*, "common people" and *kratos*, "strength".^[34] Led by [Cleisthenes](#), Athenians established what is generally held as the first democracy in 508–507 BC. Cleisthenes is referred to as "the father of [Athenian democracy](#)".^[35]

Athenian democracy took the form of a direct democracy, and it had two distinguishing features: the [random selection](#) of ordinary citizens to fill the few existing government administrative and judicial offices,^[36] and a legislative assembly consisting of all Athenian citizens.^[37] All eligible citizens were allowed to speak and vote in the assembly, which set the laws of the city state. However, Athenian citizenship excluded women, slaves, foreigners (*μέτοικοι* / *métoikoi*), non-landowners, and men under 20 years of age.^[38]^[citation needed]^[38]^[contradiction] The exclusion of large parts of the population from the citizen body is closely related to the ancient understanding of citizenship. In most of antiquity the benefit of citizenship was tied to the obligation to fight war campaigns.^[39]

Athenian democracy was not only *direct* in the sense that decisions were made by the assembled people, but also the *most direct* in the sense that the people through the assembly, boule and courts of law controlled the entire political process and a large proportion of citizens were involved constantly in the public business.^[40] Even though the rights of the individual were not secured by the Athenian constitution in the modern sense (the ancient Greeks had no word for "rights"^[41]), the Athenians enjoyed their liberties not in opposition to the government but by living in a city that was not subject to another power and by not being subjects themselves to the rule of another person.^[42]

[Range voting](#) appeared in [Sparta](#) as early as 700 BC. The [Apella](#) was an assembly of the people, held once a month, in which every male citizen of at least 30 years of age could participate. In the Apella, Spartans elected leaders and cast votes by range voting and shouting. [Aristotle](#) called this "childish", as compared with the stone voting ballots used

by the Athenians. Sparta adopted it because of its simplicity, and to prevent any bias voting, buying, or cheating that was predominant in the early democratic elections.^{[43][44]} Even though the [Roman Republic](#) contributed significantly to many aspects of democracy, only a minority of Romans were citizens with votes in elections for representatives. The votes of the powerful were given more weight through a system of [gerrymandering](#), so most high officials, including members of the [Senate](#), came from a few wealthy and noble families.^[45] In addition, the Roman Republic was the first government in the western world to have a [Republic](#) as a nation-state, although it didn't have much of a democracy. The Roman model of governance inspired many political thinkers over the centuries,^[46] and today's modern representative democracies imitate more the Roman than the Greek models because it was a state in which supreme power was held by the people and their elected representatives, and which had an elected or nominated leader.^[47] Other cultures, such as the [Iroquois Nation](#) in the Americas between around 1450 and 1600 AD also developed a form of democratic society before they came in contact with the Europeans. This indicates that forms of democracy may have been invented in other societies around the world.

Middle Ages

During the [Middle Ages](#), there were various systems involving elections or assemblies, although often only involving a small part of the population. These included:

- the [Things](#) of [Scandinavia](#), The [1061 Papal election](#), the [Althing](#) in [Iceland](#),^{[48][49]} the [Løgting](#) in the [Faeroe Islands](#), [Papal conclaves](#), [Elections of Bishops](#), Abbots, Abbesses carried on, and evolved from their classical roots: the [election of Uthman](#) in the [Rashidun Caliphate](#), the South Indian Kingdom of the [Chola](#) in the state of [Tamil Nadu](#) in the [Indian Subcontinent](#) had an electoral system at 920 A.D., about 1100 years ago,^[50] [Carantania](#), old [Slavic/Slovenian](#) principality, the Ducal Inauguration from 7th to 15th century, the upper-caste election of the [Gopala](#) in the [Bengal](#) region of the [Indian Subcontinent](#), the [Holy Roman Empire's Hoftag](#) and [Imperial Diets](#) (mostly Nobles and Clergy but 100 Free Cities were included), [Frisia](#) in the 10th–15th Century (Weight of vote based on landownership) including the peasant republic of the [Dithmarschen](#), the [Polish–Lithuanian Commonwealth](#) (10% of population), certain [medieval Italian](#) city-states such as [Venice](#), [Genoa](#), [Florence](#), [Pisa](#), [Lucca](#), [Amalfi](#), [Siena](#) and [San Marino](#), the 200+ Royal and [Imperial Free Cities](#) of Central and Northern Europe, including [Strasbourg](#), [Cologne](#), [Frankfurt](#), [Lübeck](#), [Hamburg](#), [Bremen](#), [Nuremberg](#), [Bruges](#), [Ghent](#), [Augsburg](#), [Amsterdam](#), [Prague](#), [Krakow](#), and [Gdansk](#), organized under [Stadtrecht](#) or German Town Law, the [Hanseatic League](#) of the [Hanseatic League](#), the various permanent town leagues or [Städtebund](#) such as the [Lusatian League](#), the [Decapole](#), and the [Pentapolitana](#), the [Republic of Ragusa](#) (now Dubrovnik) on the Dalmatian coast in what is today Croatia, the free pirate groups of the Baltic such as the [Victual Brothers](#), the [Cortes of León](#), the [tuatha](#) system in early medieval Ireland, the [Veche](#) in [Novgorod](#) and [Pskov Republics](#) of medieval Russia, [The States](#) in [Tirol](#) and the [Old Swiss Confederacy](#) in [Switzerland](#), the autonomous merchant city of [Sakaj](#) in the 16th century in Japan, Volta-Nigeric societies such as [Igbó](#), the Mekhk-Khel system of the [Nakh peoples](#) of the North Caucasus, by which representatives to the Council of Elders for each [teip](#) (clan) were popularly elected by that teip's members. The 10th Sikh [Guru Gobind Singh](#) ji (Nanak X) established the world's first Sikh democratic republic state ending the aristocracy on day of 1st Vasakh 1699 and Gurbani as sole constitution of this Sikh republic on the Indian subcontinent.^[citation needed]

Most regions in medieval Europe were ruled by clergy or feudal lords.

The [Kouroukan Fouga](#) divided the [Mali Empire](#) into ruling clans (lineages) that were represented at a great assembly called the [Gbara](#). However, the charter made Mali more similar to a [constitutional monarchy](#) than a [democratic republic](#). The [Parliament of England](#) had its roots in the restrictions on the power of kings written into [Magna Carta](#) (1215), which explicitly protected certain rights of the King's subjects and implicitly supported what became the English writ of [habeas corpus](#), safeguarding individual freedom against unlawful imprisonment with right to appeal.^{[51][52]} The first representative national assembly in [England](#) was [Simon de Montfort's Parliament](#) in 1265.^{[53][54]} The emergence of [petitioning](#) is some of the earliest evidence of parliament being used as a forum to address the general grievances of ordinary people. However, the power to call parliament remained at the pleasure of the monarch.^[55]

Studies have linked the emergence of parliamentary institutions in Europe during the medieval period to urban agglomeration and the creation of new classes, such as artisans,^[56] as well as the presence of nobility and religious elites.^[57] Scholars have also linked the emergence of representative government to Europe's relative political fragmentation.^[58] New York University political scientist David Stasavage links the fragmentation of Europe, and its subsequent democratization, to the manner in which the Roman Empire collapsed: Roman territory was conquered by small fragmented groups of Germanic tribes, thus leading to the creation of small political units where rulers were relatively weak and needed the consent of the governed to ward off foreign threats.^[59]

Modern era

Early modern period

In 17th century England, there was [renewed interest in Magna Carta](#).^[60] The Parliament of England passed the [Petition of Right](#) in 1628 which established certain liberties for subjects. The [English Civil War](#) (1642–1651) was fought between the King and an oligarchic but elected Parliament,^{[61][62]} during which the idea of a political party took form with groups debating rights to political representation during the [Putney Debates](#) of 1647.^[63] Subsequently, the [Protectorate](#) (1653–59) and the [English Restoration](#) (1660) restored more autocratic rule, although Parliament passed the [Habeas Corpus Act](#) in 1679 which strengthened the convention that forbade detention lacking sufficient cause or evidence. After the [Glorious Revolution](#) of 1688, the [Bill of Rights](#) was enacted in 1689 which codified certain rights and liberties and is still in effect. The Bill set out the requirement for regular elections, rules for freedom of speech in Parliament and limited the power of the monarch, ensuring that, unlike much of Europe at the time, [royal absolutism](#) would not prevail.^{[64][65]} Economic historians [Douglass North](#) and [Barry Weingast](#) have characterized the institutions implemented in the Glorious Revolution as a resulting success in terms of restraining the government and ensuring protection for property rights.^[66]

In the Cossack republics of Ukraine in the 16th and 17th centuries, the [Cossack Hetmanate](#) and [Zaporizhian Sich](#), the holder of the highest post of [Hetman](#) was elected by the representatives from the country's districts.

In North America, representative government began in [Jamestown, Virginia](#), with the election of the [House of Burgesses](#) (forerunner of the [Virginia General Assembly](#)) in 1619. English Puritans who migrated from 1620 established colonies in New England whose local governance was democratic and which contributed to the democratic development of the [United States](#);^[67] although these local assemblies had some small amounts of devolved power, the ultimate authority was held by the Crown and the English Parliament. The [Puritans](#) ([Pilgrim Fathers](#)), [Baptists](#), and [Quakers](#) who founded

these colonies applied the democratic organisation of their congregations also to the administration of their communities in worldly matters.^{[88][89][70]}

18th and 19th centuries

The [first Parliament of Great Britain](#) was established in 1707, after the merger of the [Kingdom of England](#) and the [Kingdom of Scotland](#) under the [Acts of Union](#). Although the monarch increasingly became a [figurehead](#),^[71] only a small minority actually had a voice; Parliament was elected by only a few percent of the population (less than 3% as late as 1780).^[72] During the [Age of Liberty](#) in Sweden (1718–1772), [civil rights](#) were expanded and power shifted from the monarch to parliament. The taxed peasantry was represented in parliament, although with little influence, but commoners without taxed property had no suffrage.

The creation of the short-lived [Corsican Republic](#) in 1755 marked the first nation in modern history to adopt a democratic [constitution](#) (all men and women above age of 25 could vote^[73]). This [Corsican Constitution](#) was the first based on [Enlightenment](#) principles and included [female suffrage](#), something that was not granted in most other democracies until the 20th century.

In the [American colonial period before 1776](#), and for some time after, often only adult white male property owners could vote; enslaved Africans, most free black people and most women were not extended the franchise. This changed state by state, beginning with the republican State of New Connecticut, soon after called [Vermont](#), which, on declaring independence of Great Britain in 1777, adopted a constitution modelled on Pennsylvania's with citizenship and democratic suffrage for males with or without property, and went on to abolish slavery.^[74] On the [American frontier](#), democracy became a way of life, with more widespread social, economic and political equality.^[75] Although not described as a democracy by the [founding fathers](#),^[76] they shared a determination to root the American experiment in the principles of natural freedom and equality.^[77]

The [American Revolution](#) led to the adoption of the [United States Constitution](#) in 1787, the oldest surviving, still active, governmental [codified constitution](#). The Constitution provided for an elected government and protected civil rights and liberties for some, but did not end [slavery](#) nor extend [voting rights in the United States](#), instead leaving the issue of suffrage to the individual states.^[78] Generally, suffrage was limited to white male property owners and taxpayers,^[79] of whom between 60% and 90% were eligible to vote by the end of the 1780s.^[80] The [Bill of Rights](#) in 1791 set limits on government power to protect personal freedoms but had little impact on judgements by the courts for the first 130 years after ratification.^[81]

The [Polish Constitution](#) of 3 May 1791 (Polish: Konstytucja Trzeciego Maja) is called "the first constitution of its kind in Europe" by historian Norman Davies. Short lived due to Russian, German, Austrian aggression, it was instituted by the Government Act (Polish: Ustawa rządowa) adopted on that date by the Sejm (parliament) of the Polish-Lithuanian Commonwealth.^{[83][84]} (Polish: *Ustawa Rządowa*, "Governance Act"), was a [constitution](#) adopted by the [Great Sejm](#) ("Four-Year Sejm", meeting in 1788–92) for the [Polish-Lithuanian Commonwealth](#), a [dual monarchy](#) comprising the [Crown of the Kingdom of Poland](#) and the [Grand Duchy of Lithuania](#). The Constitution was designed to correct the Commonwealth's political flaws and had been preceded by a period of agitation for—and gradual introduction of—reforms, beginning with the [Convocation Sejm of 1764](#) and the consequent [election](#) that year of [Stanisław August Poniatowski](#) as the Commonwealth's last king.

The Constitution sought to implement a more effective [constitutional monarchy](#), introduced political equality between townspeople and nobility, and placed the peasants under the protection of the government, mitigating the worst abuses of [serfdom](#). It banned pernicious parliamentary institutions such as the [liberum veto](#), which had put the Sejm at the mercy of any single deputy, who could veto and thus undo all the legislation that had been adopted by that Sejm. The Commonwealth's neighbours reacted with hostility to the adoption of the Constitution. [King Frederick William II](#) broke [Prussia's](#) alliance with the Polish-Lithuanian Commonwealth and joined with [Catherine the Great's Imperial Russia](#) and the [Targowica Confederation](#) of anti-reform Polish magnates to defeat the Commonwealth in the [Polish-Russian War of 1792](#).

The 1791 Constitution was in force for less than 19 months.^{[85][86]} It was declared null and void by the [Grodno Sejm](#) that met in 1793.^{[83][85]} though the Sejm's legal power to do so was questionable.^[86] The [Second](#) and [Third Partitions](#) of Poland (1793, 1795) ultimately ended Poland's sovereign existence until the close of [World War I](#) in 1918. Over those 123 years, the 1791 Constitution helped keep alive Polish aspirations for the eventual restoration of the country's sovereignty. In the words of two of its principal authors, [Ignacy Potocki](#) and [Hugo Kołłątaj](#), the 1791 Constitution was "the last will and testament of the expiring Homeland."^[87]

The Constitution of 3 May 1791 combined a [monarchic republic](#) with a clear division of executive, legislative, and judiciary powers. It is generally considered Europe's first, and the world's second, modern written national constitution, after the [United States Constitution](#) that had come into force in 1789.^{[88][84]}

In 1789, [Revolutionary France](#) adopted the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) and, although short-lived, the [National Convention](#) was elected by all men in 1792.^[89] However, in the early 19th century, little of democracy—as theory, practice, or even as word—remained in the North Atlantic world.^[90]

During this period, [slavery](#) remained a social and economic institution in places around the world. This was particularly the case in the [United States](#), and especially in the last fifteen [slave states](#) that kept slavery legal in the American South until the [Civil War](#). A variety of organisations were established advocating the movement of black people from the United States to locations where they would enjoy greater freedom and equality.

The United Kingdom's [Slave Trade Act 1807](#) banned the trade across the [British Empire](#), which was [enforced internationally](#) by the Royal Navy under treaties Britain negotiated with other nations.^[91] As the voting franchise in the U.K. was increased, it also was made more uniform in a series of reforms beginning with the [Reform Act 1832](#), although the United Kingdom did not manage to become a complete democracy well into the [20th century](#). In 1833, the United Kingdom passed the [Slavery Abolition Act](#) which took effect across the British Empire.

[Universal male suffrage](#) was established in [France](#) in March 1848 in the wake of the [French Revolution of 1848](#).^[92] In 1848, several [revolutions broke out in Europe](#) as rulers were confronted with popular demands for liberal constitutions and more democratic government.^[93]

In the [1860 United States Census](#), the slave population in the United States had grown to four million,^[94] and in [Reconstruction](#) after the Civil War (late 1860s), the newly [freed slaves](#) became citizens with a nominal right to vote for men. Full enfranchisement of citizens was not secured until after the [Civil Rights Movement](#) gained passage by the United States Congress of the [Voting Rights Act of 1965](#).^{[95][96]}

In 1876 the Ottoman Empire transitioned from an absolute monarchy to a constitutional one, and held two elections the next year to elect members to her newly formed parliament.^[97] Provisional Electoral Regulations were issued on 29 October 1876, stating that the elected members of the Provincial Administrative Councils would elect members to the first [Parliament](#). On 24 December a new constitution was promulgated, which provided for a [bicameral](#) Parliament with a [Senate](#) appointed by [the Sultan](#) and a popularly elected [Chamber of Deputies](#). Only men above the age of 30 who were competent in [Turkish](#) and had full civil rights were allowed to stand for election. Reasons for disqualification included holding dual citizenship, being employed by a foreign government, being bankrupt, employed as a servant, or having "notoriety for ill deeds". Full universal suffrage was achieved in 1934.

20th and 21st centuries

20th-century transitions to liberal democracy have come in successive "waves of democracy", variously resulting from wars, revolutions, [decolonisation](#), and religious and economic circumstances.^[98] Global waves of "democratic regression" reversing democratization, have also occurred in the 1920s and 30s, in the 1960s and 1970s, and in the 2010s.^{[99][100]}

[World War I](#) and the dissolution of the [Ottoman](#) and [Austro-Hungarian](#) empires resulted in the creation of new nation-states from Europe, most of them at least nominally democratic.

In the 1920s democracy flourished and [women's suffrage](#) advanced, but the [Great Depression](#) brought disenchantment and most of the countries of Europe, Latin America, and Asia turned to strong-man rule or dictatorships. [Fascism](#) and dictatorships flourished in [Nazi Germany](#), [Italy](#), [Spain](#) and [Portugal](#), as well as non-democratic governments in the [Baltics](#), the [Balkans](#), [Brazil](#), [Cuba](#), [China](#), and [Japan](#), among others.^[101]

[World War II](#) brought a definitive reversal of this trend in western Europe. The [democratisation](#) of the [American](#), [British](#), and [French sectors of occupied Germany](#) (disputed^[102]), Austria, Italy, and the [occupied Japan](#) served as a model for the later theory of [government change](#). However, most of [Eastern Europe](#), including the [Soviet sector of Germany](#) fell into the non-democratic [Soviet bloc](#).

The war was followed by [decolonisation](#), and again most of the new independent states had nominally democratic constitutions. India emerged as the world's largest democracy and continues to be so.^[103] Countries that were once part of the [British Empire](#) often adopted the British [Westminster system](#).^{[104][105]} By 1960, the vast majority of country-states were nominally democracies, although most of the world's populations lived in nations that experienced sham elections, and other forms of subterfuge (particularly in "[Communist nations](#)" and the former colonies.)

A subsequent wave of [democratisation](#) brought substantial gains toward true liberal democracy for many nations. [Spain](#), [Portugal](#) (1974), and several of the military dictatorships in South America returned to civilian rule in the late 1970s and early 1980s ([Argentina in 1983](#), [Bolivia](#), [Uruguay in 1984](#), [Brazil in 1985](#), and [Chile in the early 1990s](#)). This was followed by nations in [East](#) and [South Asia](#) by the mid-to-late 1980s.

Economic malaise in the 1980s, along with resentment of Soviet oppression, contributed to the [collapse of the Soviet Union](#), the associated end of the [Cold War](#), and the democratisation and [liberalisation](#) of the former [Eastern bloc](#) countries. The most successful of the new democracies were those geographically and culturally closest to western Europe, and they are now members or candidate members of the [European Union](#). In 1986, after the toppling of the most prominent Asian dictatorship, the only democratic state of its kind at the time emerged in the [Philippines](#) with the rise of [Corazon Aquino](#), who would later be known as the Mother of Asian Democracy.

The liberal trend spread to some nations in Africa in the 1990s, most prominently in South Africa. Some recent examples of attempts of liberalisation include the [Indonesian Revolution of 1998](#), the [Bulldozer Revolution](#) in [Yugoslavia](#), the [Rose Revolution](#) in [Georgia](#), the [Orange Revolution](#) in Ukraine, the [Cedar Revolution](#) in Lebanon, the [Tulip Revolution](#) in [Kyrgyzstan](#), and the [Jasmine Revolution](#) in [Tunisia](#).

According to [Freedom House](#), in 2007 there were 123 electoral democracies (up from 40 in 1972).^[106] According to *World Forum on Democracy*, electoral democracies now represent 120 of the 192 existing countries and constitute 58.2 percent of the world's population. At the same time liberal democracies i.e. countries Freedom House regards as free and respectful of basic human rights and the rule of law are 85 in number and represent 38 percent of the global population.^[107]

Most electoral democracies continue to exclude those younger than 18 from voting.^[108] The voting age has been lowered to 16 for national elections in a number of countries, including Brazil, Austria, Cuba, and Nicaragua. In California, a 2004 proposal to permit a quarter vote at 14 and a half vote at 16 was ultimately defeated. In 2008, the German parliament proposed but shelved a bill that would grant the vote to each citizen at birth, to be used by a parent until the child claims it for themselves.

In 2007 the [United Nations](#) declared 15 September the [International Day of Democracy](#).^[109]

According to Freedom House, starting in 2005, there have been eleven consecutive years in which declines in political rights and civil liberties throughout the world have outnumbered improvements,^[110] as [populist](#) and [nationalist](#) political forces have gained ground everywhere from Poland (under the [Law and Justice Party](#)) to the Philippines (under [Rodrigo Duterte](#)).^{[110][98]}

In a Freedom House report released in 2018, Democracy Scores for most countries declined for the 12th consecutive year.^[111] *The Christian Science Monitor* reported that [nationalist](#) and [populist](#) political ideologies were gaining ground, at the expense of [rule of law](#), in countries like Poland, Turkey and Hungary. For example, in Poland, the President appointed 27 new Supreme Court judges over objections from the [European Union](#). In Turkey, thousands of judges were removed from their positions following a [failed coup attempt](#) during a [government crackdown](#).^[112]

Comment

Even for the indication of Prophet, not a rich person as financial boss, not academic education as professor, not a head or not a person who making afraid of the people or the community to lead them a special direction. Just even Muhammed, giving advices, guides to us to follow, under our responsibilities, the origin is love and respect, avoidance is serve and protect from harm and cruelty by love, on respect to humanity. As indicated as not say raina/giving orders

be their shepherd, guider, just say unzurna/give information, we have the responsibility, the consent. The common decision is not be acceptable if not be on humanity.

Athens confirmed BC as 508-507 years an election, and considering it is the first. As Gathering Culture, selection be done, by shaking the hands or holding up the hand, so all be at this unit, for fight, for hunt or for migrate. If not be left from the community, not be done by force. At Athens, the voting and vote given, election performed are royal person, not women were even not included.

The first written one as indicated at this Reference as the year 1215, Magna Carta. As at 622 Medina Agreement was the first Constitution and even be applied, thus, Magna Carta short after signed, be from the English King, Long John, tried to kill the person who signed. After 1707, after 492 years later be accepted at British Union, and at 1718-1772, considered as law at the Parliament, as Lord and house of commons, at two stages.

In America nearly at 1970's, the equal rights to black/negro/African Americans and Caucasians/white be in active form. Though today, for selling and buying, the district council be approved that sales, and if opposed, not be settled there. This is a meaning of somehow a restriction to live.

In Ottoman, the Tazminat Period, the Parliament, majority at the other ones, not to Turks, so, independence, liberation as nations be at active form, so they were separated.

[Corazon Aquino](#) is the first selected president, thus now accused as genocide even from United Nations.

So, when a person mentioned about democracy, I am afraid of, expecting some harm and some obligations not suitable to individual rights.

As Summary, when democracy be on the effectivity of the groups as political parties, the benefit be localized some sides, so this is a cruel act, and division and be counter status is noticed. The basic natural reality, the power owned one is getting the benefit. Thus, at Human being, the own, the working be has the right to get. From 130-170thousand year, being not by fight and war, by love and respect to each other, be in peace and in humanity aspects. Not be some rights to groups, thus be equality and liberation must be performed. Pregnant woman has extra rights, so, it must be naturally be given, without any demand. Infant care is obviously be by governmental duty, performed. As a human, to be on humanity, liberty, equality and being in social status as brotherhood is natural rights, for being given them.

3. Medine Sözleşmesi^{6a}

Wikipedia, özgür ansiklopedi

Medine Sözleşmesi veya diğer yaygın kullanımları ile **Medine Anayasası**, **Medine Vesilası**, **Medine İmtiyazı**, **Hicret** sonrasında İslam peygamberi **Muhammed** tarafından 622'de düzenlenmiştir. Sözleşme Muhammed ve **Müslümanları**, **Yahudileri** ve **Pağanları** da içine alacak şekilde **Yesrib** şehrinin (daha sonraki ismi **Medine**) önde gelen aşiret ve aileleri arasında resmi bir anlaşma oluşturmuştur.^[1] Sözleşme **Evs Kabilesi** ve **Hazrec Kabilesi** kabileleri arasındaki şiddetli iç çatışmalara bir son vermek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Medine'deki **Müslüman**, **Yahudi** ve **Pağan** toplulukları **Ümmet** adı altında tek bir topluluk olarak toplamak için hepsinin payına düşen haklar ve sorumluluklar oluşturuldu.^[2]

Siyasi birlik, toplumsal dayanışma, ortak savunma ve konferatif bir yapı öngörmüştür.^[4]

NB: At 622 year, the contract of Medina, as a community confederation concept, as a constitutional legal parameter, as known first one.

Comment

At 622 year, for being in Medina, as a legitimate factor, a constitutional configuration is performed. Muhammed, in an agreement, configured the principles and in person, an individual right be constructed and applied.

Muhammed, as a Prophet, advise giving, consultant, and thus, a regulative legal consideration in a community, by obligation to be performed.

4. http://www.canaktan.org/hukuk/insan_haklari/islam-dunyasi/medine_sozlesmesi.htm⁷

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla:

1. Bu yazı Peygamber Muhammed tarafından Kureyşli ve Medinelî müminler, Müslümanlar, bunlara tabi olanlara sonradan iltihak edenler ve onlarla beraber cihat edenler içindir.
2. İşte bunlar, diğer insanlardan ayrı bir ümmet oluştururlar.
3. Kureyş'den olan muhacirler, kendi aralarında adet olduğu üzere, kan diyetlerini ödemeye iştirak ederler. Onlar savaş esirlerinin kurtuluş fidyelerini müminler arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir.
4. Beni Avflar, kendi aralarında adet olduğu üzere, önceki şekiller altında kan diyetlerini ödemeye iştirak edeceklerdir. Müslümanların teşkil ettiği her zümre savaş esirlerinin kurtuluş fidyelerini müminler arasındaki iyi ve makul bilinen esaslara ve adalet ölçülerine göre ödemeye iştirak edeceklerdir.
- (aynı maddeler, Beni Haris, Beni Saide, Beni Cüşem, Beni Neccar, Beni Amr b. Avf ve Beni Evsler için tekrarlanmıştır. Bu nedenle aynı tekrarı yazmadık.)
5. Müminler, kendi aralarında ağır mali mesuliyetler altında bulunan hiç kimseyi bu durumda bırakmayacaklar. Kurtuluş fidyelerini veya kan diyeti gibi borçlarını iyi ve makul bilinen esaslara göre vereceklerdir.
6. Hiçbir mümin diğer müminin mevlası (kendisi ile akdi kardeşlik ilişkisi kurulan kimse) ile onun aleyhine olacak bir anlaşma yapmayacaktır.
7. Takva sahibi müminler, kendi aralarında, mütecevize, haksız bir fiili tasarlayana, bir cürüme veya bir hakka tecavüze ya da müminler arasında bir karışıklık çıkarma kasdını taşıyan kimseye karşı olacaklar ve bu kimse onlardan birinin evladı bile olsa, hepsinin elleri onun aleyhine kalkacaktır.
8. Hiçbir mümin, bir kafir için, bir mümini öldüremez ve mümin aleyhine hiçbir kafire yardım edemez.
9. Allah'ın zimmeti (himaye ve teminatı) tekdir. Müminlerin en ehemmiyetsizlerinden birinin himayesi, onların hepsi için bağlayıcı bir hüküm ifade eder. Zira müminler, diğer insanlardan ayrı olarak birbirlerinin mevlası (dostu) durumundadır.
10. Yahudilerden bize tabi olanlar, zulme uğramaksızın ve onlara karşı olanlarla yardımlaşmazlarsa, yardım ve desteğimize hak kazanacaklardır.
11. Sulh müminler arasında bir tektir. Hiçbir mümin Allah yolunda girilen bir harbdde, diğer müminleri hariç tutarak, bir barış anlaşması yapamaz. Bu sulh ancak müminler arasında genellik ve adalet esasları üzerine yapılacaklar.
12. Bizimle beraber savaşa katılan bütün askeri birlikler, birbirleriyle nöbetleşeceklerdir.
13. Müminler birbirlerinin Allah yolunda akıtılan kanlarının intikamını alacaklardır.
14. Takva sahibi müminler en iyi ve en doğru yolda bulunurlar.
15. Hiçbir müşrik, bir kureyşlinin mal ve canını himayesi altına alamaz, hiçbir mümine bu hususta engel olamaz.
16. Herhangi bir kimsenin bir müminin ölümüne sebep olduğu kati delillerle sabit olur da, maktülün velisi rıza göstermezse, kısas hükümlerine tabi olur. Bu halde, bütün müminler ona karşı olurlar. Ancak, bunlara sadece bu kuralın tatbiki için hareket etmek helal olur.
17. Bu yazının muhteviyatını kabul eden, Allah'a ve Ahiret Gününe inanan bir müminin bir katile yardım etmesi ve ona sığınak temin etmesi helal değildir. Ona yardım ve yataklık eden, kıyamet günü Allah'ın lanet ve gazabına uğrayacaktır. O zaman artık kendisinden ne bir para ve ne de bir taviz kabul edilecektir.
18. Üzerinde ihtilafa düştüğünüz herhangi bir şey, Allah'a ve Muhammed'e götürülecektir.
19. Yahudiler, müminler gibi savaş sürdüğü sürece harp masraflarını karşılamak mecburiyetindedirler.
20. Beni Avf Yahudileri müminlerle birlikte bir ümmet (toplum) teşkil ederler. Yahudilerin dinleri kendilerine, müminlerin dinleri kendilerine. Buna, Mevraları da dahildir.
21. Yalnız, kim haksız bir fiil irtikab ederse veya bir cürüm işlerse, o sadece kendine ve aile efradına zarar vermiş olacaktır.
22. Beni Neccar Yahudileri de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahiptirler.
- (Bundan sonra; Beni Haris, Beni Saide, Beni Cüşem, Beni Evs ve Beni Salebe Yahudileri için 21 ve 22. maddelerdeki aynı kayıtlar olduğu için tekrar zikretmedik.)
23. Cefne ailesi Salebenin bir koludur. Bu nedenle Salebeler gibi mutalaa edileceklerdir.
24. Beni Şuteybe de Beni Avf Yahudileri gibi aynı haklara sahip olacaklardır. Kurallara mutlaka riayet edilecek ve bunlara aykırı davranılmayacaktır.
25. Yahudilere sığınanlar bizzat onlar gibi mülhaza olunacaklardır.
26. Yahudilerden hiç kimse Muhammed'in izni olmadan, Müslümanlarla birlikte bir askeri sefere çıkamayacaktır.
27. Bir yaralamanın intikamını almak yasak edilmeyecektir. Biri bir adam öldürecek olursa neticede kendini ve aile efradını mesuliyet altına sokar. Aksi halde haksızlık olacaktır. Allah bu yazıya en iyi riayet edenlerle beraberdir.
28. Bir savaş vukuunda Yahudilerin masrafları kendi üzerindedir ve Müslümanların masrafları kendi üzerindedir. Bu sahifede gösterilen kimselere harp açanlara karşı, onlar birbirleriyle yardımlaşacaklardır. Onlar arasında iyi davranma olacaktır. Kaidelere mutlaka riayet edilecek, bunlara aykırı davranış olmayacaktır.
29. Hiç kimse mütefiklerine karşı bir cürüm işleyemez. Zulmedilene mutlaka yardım edilecektir.
30. Yahudiler Müslümanlarla birlikte, beraberce harp ettikleri sürece masrafla bulunacaklardır.
31. Bu sahifenin gösterdiği kimseler için Medine, vadisi dahil mukaddes bir yerdir.
32. Himaye altındaki kimse, bizzat himaye eden kimse gibidir. Ne zulmedilir ne de kendisi zulmedebilir.
33. Himaye verme hakkına sahip olanların dışında hiç kimse himaye veremez.
34. Bu sahifede yazılı kimseler arasında zuhurunda korkulan bütün öldürme ve münazaa vakalarının Allah'a ve Rasulüne götürülmeleri gerekir. Allah sahifeye en iyi riayet edenlerle beraberdir.
35. Ne Kureyşliler ne de onlara yardım edecekler, himaye altına alınmayacaklardır.
36. Müslümanlar ve Yahudiler arasında Medine'ye saldırırlara karşı yardımlaşma yapılacaktır.
37. Şayet; Yahudiler, Müslümanlar tarafından bir sulh yapmaya veya bir sulh aktine iştirake davet olunurlarsa, bunu doğrudan doğruya aktedecekler veya ona iştirak edeceklerdir. Şayet Yahudiler, Müslümanlara aynı şeyleri teklif edecek olurlarsa, müminlere karşı aynı haklara sahip olacaklardır. Din konusunda girilen harp vakaları müstesnadır.
38. Her zümre, kendine ait muntıkadan sorumludur.
39. Bu sahifede gösterilen kişiler için ortaya konan şartlar, aynı şekilde Evs Yahudilerine, yani onların Mevralarına ve bizzat kendilerine, yine bu sahifede gösterilen kimseler tarafından sıkı ve tam bir şekilde tatbik olunur. Kurallara mutlaka riayet edilecek,

bunlara aykırı hareket edilmeyecektir. Haksız yollarla kazanç temin edenler, sadece kendilerine zarar ermiş olurlar. Allah, bu sahifede gösterilen maddelere en doğru ve en mükemmel riayet edenlerle beraberdir.
40. Bu yazı, bir haksız fiil veya cürüm işleyenin ceza görmesine engel olamaz. Harbe çıkan da Medine'de kalan da emniyet içindedir. haksız bir fiil işlemek müstesnadır. Allah ve Rasulü Muhammed himayelerini, bu sahifeyi tam bir sadakat ve dikkat içinde muhafaza edenler üzerinde tutacaktır.
NB: They are also indicated in English.

Comment

1) The person or group who signed the agreement. Some considerations: 1) The supportetr, the signed groups as; with Muhammed to a) Believer (sure and secure on), b) Muslim (be on order, accepting the rules), c) Considering ones, d) Later on accepting person, e) Be contrary and fight with these groups.

At this fact, believer and Muslim is differentiated. As something, you believe the gravity, be on it, thus obeying, assuming as be flying be possible, just on rules. At Quran, 49/14 *“Bedouins called as we believe, thus, indicated that, you, are not believer, thus, you are Eslemna/obeying the rules, thus, the believe not be at your heart and at your behaviour”*.

The word as EMN, is be on sure, and be on trust, being with heart and mind unification, not be at order, directly be in consent. Gravity is a natural law, be effective to each person same as it is, not have any exceptions.

At the Marchant Law of Tukey, the Article 1530: *Not any indications by law, as prohibited, all the economic aspects be as legal*. At the Penalty Code same as indicated, all the prohibited ones be on written law. Muhammed as a legally a person is responsible, not as holly concept, as an individual.

2) Brotherhood: Ummat is a meaning of relatives, same group as meaning, not indicates as believers or Muslims. Thus, as later be indicates as the group of believers, at this concept, it is the one who signed this agreement.

3) Partnership: The fee will be paid individually or by family, at this community, all be responsible for the payment, and sharing the income and outcome. This is a social condition as a tax, taken from a government.

4) The responsibility at the crime is individual. The approaches be among the done, the harm and damage that performed, by the person. The people will joint the payment as *“the balancing of the rights for payment, as a justice consideration, be if they must pay”* indication for equal rights and if obligatory for payment. As in Turkish Marchant law, in an opposition on law is not been, then the agreement be approved.

5) Social help and care and serve facilities: The community is not forced thus, *“The people who signed the agreement, be not allow anyone being on heavy payment situations”* means, all be paid according their facilities, not any overload.

6) No one be against to another: The prohibitions be on law, others be individual behaviour. If not at harm and cruelty, individual responsibility be on. *“No person, signed this agreement, be opposition to the partner, not making any arrangement against them”* indicates as briefly.

7) The person who made the crime and the person who will be silent to the crime be also responsible at the crime, even be your son, daughter. For the punishment not any exceptions for applying.

This needs further explanation. When I was rector of Pamukkale University, the Anthropological expedition performed Italian manager, gave me a book, concerning the law of ancient Hierapolis, Denizli, Turkey I asked, each act be have some small or large punishment, so, what would be my subject for search. He indicated, consider the groups as community. This what I learned; *A person rape a goat: a) if a farmer, be killed and the goat will be eaten, b) If a service person then paid a fine, for penalty, then the goat will be eaten, c) If a manager, a royal person, only be hit, not so pain given, and the goat will be eaten together. So, this indications about, not any differentiation is performed, even be your son.*

8) If someone be inhuman and out of ethical considerations, no help and be with them: The word Kafir¹⁰, means the person be saying liar, hidden or covering, even knows the truth. Thus, “*not anybody, who signed this agreement, be with such in human person, not making any help also*” indicates the fact, be with the righteous person.

9) Care, serve and be in protection to a person and be obligatory binding, not left behind: The Penalty Codes be in written and not be evaluated, compared or taken in consideration with traditions or some personal thoughts, be on evidence-based proof, for making harm and/or cruelty. “*Each person, who signed the agreement, is their friends, must care and serve themselves, in obligatory connection*” being in connection of be sure and be on trust as emin¹¹ in Arabic.

10) The agreement is legally be in action. The agreement upon individual demand, consent, not be forced as indications; “*not to be at force, thus be in help contrary to the opposition one, only be paid the penalty*” is the concept to be applied.

11) If the consideration to common, be responsible of the society not individually. As noted; “*Peace among the person, who signed this agreement, be one, only, at the righteous way, nobody be consider themselves a part of this community, for unitary making peace pact.*”

12) Keep watching be simultaneously be shared, from aspect of trust and equal, and be friendship. The consideration of friendship is obvious as; “*to whom are together with us, be shared the duty on call, all together by a plan.*”

13) Not any crime be free of punishment. Struggle for life and be not for anyone harm Crime is meaning for forming harm, so, must be punished. “*The person who signed the agreement, be not allow anyone, without punished for their crime.*” This means not by themselves, by court.

14) Protection (Takva¹¹), aiming not to make harm, be aware and away of crime, be aim to do for protection. For ethical principle as, *primum non nocere*. At this indications, be aware, precautions and away of danger is nearly at same concept.

15) All the applications be grounded on for humanity and for brotherhood, not any personal benefit, as care, serve and be taken under protection, the oppositions¹¹ be not allowed. “*To whom who is in opposition, cannot be taken as protection, as goods and life, not be restricted at the brotherhood relations.*”

16) Punishment be on the law concept (kisas-same as the written one). The application be, with special person, indicates the law and court orders. All people must be somehow responsible for the judgment. Thus at the court orders, in Turkey, as written as “*by the order of Community, ...*”

17) Helping the crime, and leading or other being on crime act, not be time limited, concerns all the lifelong procedure, for punishment. Even to help a murder, be not only at this World, be after death, they will be judged and be also punished. Forgive will not cancelled the punishment, be reduced or be postpones. Demanding to be free is illegal and in human.

18) When there is conflicts, it must be taken to court, or grounded on Quran, means law. When concurred the contradictions, or conflicts, not to solve themselves, must bring to court or some legal perspective, for making a solution. Like at the a) Ditch War, b) Siege of Mecca, confrontation to Quran or community council, for solving being in peace.

19) The governmental spends be common one, no one be escape of such expenses. “*All the person or group signed the agreement be joint be together even at the expenses*” as obligation is be sure to be obey.

20) Religion and believes be absolute independency, thus, as notified God, not be as same and be at conclusion, each person is free for their decision. Even the name of the group, signed not be at the same religion, be considering in same group, and the believe concern, themselves, the other to others, not be any relation or not to find any bond to them, free of their religious concepts.

21) Crime be on individual responsibility, the person who join will also be in accusation. At the Turkish Penalty Law, at the First Article indicates the aiming of the law as; individual rights and for protection with addition to preventing to be performing crime, thus, not to be allowed to preform cruel, crime act, even family must prevent this aspects.

22) The first prime signed and later signed be equal right in legitimate.. As the names be written one by one, so no one be escaping and responsibility be indicated by signature. "Being at the regulation is absolute and counter acts will not be allowed", as this notification is so clear.

23) The contract, agreement is legally binding: The one who signed be under the same legal perspective.

24) Requirement of permission: All military and other common benefit or facilities be under the permission, as a council decision. Not directly Muhammed making the decision, considering the facts.

Herby indicate two concepts, not sure on the reference. 1) During the ditch war, Muhammed making a council decision meeting, whether be given fee, for taken of the siege, or not. The leaders were discussed as, "*if it was Muhammed word, we will not, thus, if it was due to Prophet word we accepted, thus we need the Quran verse for grounding, reasoning factor*". Muhammed indicates as my saying to take your decision, and all said NO. 2) At the siege of Mecca, here will be about 7-8 oppositions, that they would be fight. Thus, Muhammed indicates an agreement, with not so complete victory indications. Same arguing was performed, thus, this time indicated the Quran 48/1-3 verse; *Absolute victory is given to you, as sure and obviously. Thus covered all the and be given to you pleasure, thus leading to you as to live the truth of life* as nearly such verifications.

Therefore in general acceptance, required the grounding, as Omer used it also. For common benefit, there must be a consensus.

25) Punishment be after the court order, not be in revenge concept, according to law, perception: Punishment as in Arabic "ceza" is the equivalent to what the person performed, at evidence-based proof. It can be positive or negative at consideration. Thus the punishment is in consideration to the community.

26) Who makes the expense, pay it, thus, helping be allowed: At social help conditions, the given materials be, what the requirement is, as be shared with the community. Not be a harm causing, to whom who are paying the expenses.

27) Performing a crime to a relative is also a crime. For accusation ang be bring to court is required, at harm and cruel act, and not be help performed them.

28) Common expense be paid common. Some taxes be for general, for common expenses, not any individual spend be forwarding to pay by the government. Individual ones be paid themselves.

29) Peace means to all, places also. As mostly from Atatürk indications as "Peace at Home, Peace at Universe." The place, the country be in place for all. .

30) The person under protection must be given the rights, not be under pressure or other factors, being at their Right. Everyone be free at their rights, not any pressure, cruelty be allowed, from each sides.

31) The person who is giving the protection be official one and be satisfactory and be efficient on it and have a special rights. Protection be from governmental facilities and be from proficiency, as effective, efficient, and know how to do. Certified and ve registered provision to give.

32) All the evaluations of a person or the common or other communities, be presented to the government. No body be as a person, for common acts, responsibility at individual acts. For governmental and common conditions some concerning responsible ones be under and be in action.

33) Protection performing person will not according their earning, gaining to do, not according to other evaluations. Intercession from a person, or an association or other ones be strictly forbidden, individual responsibility is obvious, no one can be a part for forgiving or compensation about the crime. No body be help each other, for the judgment.

34) Defense must be against the attack, all the individuals be together, under humanity reasoning, be at this concept. At the Turkish Constitution, Article 137, not allowed any one to be obey illegal order to perform, it is a crime, even at the Turkish Penalty Code, Article 280, for physicians not even be silent to any crime act. Helping be only for positive, humanity and at ethical considerations.

35) Peace has two sides, and be mutually binding for both sides. If one side, want to be in peace, indicated the concepts, and be together in evaluation, discussion, by accepting both rights, it will be on written contract.

For believes, not any agreement be performed, individual rights at the believe, even not be get together for describing the Creator, God.

36) Ownership, property be individual responsibility, belong to a person, for community to the common, society. If one person owned something, thus, community has also some rights, thus individual concept be responsibility themselves, for common it is from the common responsibilities.

Omer, after conquering the complete Iraq and Iran, had a decision, community rights be over the individual rights, if not mentioned a person, so, they all property giving to state and funds, thus, the Muhammed application was not the same.

37) At the Court, as a justice, the individual or/and the common be responsible, even equally on the acts. All the facts written at thse agreement will be binding all of them, who signed. When not be righteous concerning this conduct be punished.

38) Penalty be only to crime performed and in proper act done to a person. “*This agreement will not be give permission to the one, who done crime, not to be punished, all the improper, illegal acts are prohibited, and this agreement be in safe, for considering the conditional states.*”

Constitution of Medina^{6b}

From Wikipedia, the free encyclopedia

The **Constitution of Medina** (دستور المدينة, *Dustūr al-Madīnah*), also known as the **Charter of Medina** (Arabic: صحيفة المدينة, *Ṣaḥīfat al-Madīnah*; or: ميثاق المدينة, *Mithāq al-Madīnah* “Covenant of Medina”),^[1] was drawn up on behalf of the **Islamic prophet Muhammad** shortly after his arrival at **Medina** (then known as *Yathrib*) in 622 CE^[2] (or 1 AH), following the **Hijra** from **Mecca**.

The preamble declares the document to be “a book [*kitāb*] of the prophet Muhammad to operate between the believers [*mu'minin*] and Muslims from the **Quraysh** tribe and from **Yathrib** and those who may be under them and wage war in their company” declaring them to constitute “one nation [*ummah wāḥidah*] separate from all peoples”. It established the collective responsibility of nine constituent tribes for their members' actions, specifically emphasising **blood money** and ransom payment. The first constituent group mentioned are the **Qurayshi** migrants, followed by eight other tribes. Eight Jewish groups are recognized as part of the Yathrib community, and their religious separation from Muslims is established. The Jewish **Banu Al-Shutbah** tribe is inserted as one of the Jewish groups, rather than with the nine tribes mentioned earlier in the document. The constitution also established Muhammad as the mediating authority between groups and forbids the waging of war without his authorization.

The constitution formed the basis of a **multi-religious Islamic state** in Medina.^{[3][4][5][6][7]}

The constitution was created to end the bitter intertribal fighting between the rival clans of **Banu Aws** and **Banu Khazraj** in Medina^[2] and to maintain peace and co-operation among all Medinan groups. Establishing the role of Muhammad as the mediating authority between the two groups and the others in Medina was central to the ending of Medinan internal violence and was an essential feature of the constitution. The document ensured **freedom of religious** beliefs and practices for all citizens who “follow the believers”. It assured that representatives of all parties, Muslim or non-Muslim, should be present when consultation occurs or in cases of negotiation with foreign states. It declared “a woman can only be hosted by a host with the consent of her family” and imposed a tax system for supporting the community in times of conflict. It declared the role of Medina as a **haram** (حرم, “sacred place”), where no blood of the peoples included in the pact can be spilled.

The division of the constitution into numbered articles is not in the original text but added later by scholars. The numbering of clauses differs in different sources, but there is general agree

ement on the authenticity of the **most widely-read version** of the charter, which is found in **Ibn Ishaq's *Sīrah Rasūl Allah***.^{[8][9]}

Background

In Muhammad's last years in Mecca, a delegation from Medina from its twelve important clans invited him as a neutral outsider to Medina to serve as the chief arbitrator for the entire community.^{[10][11]} There had been fighting in Medina involving mainly its pagan and Jewish inhabitants for around 100 years before 620. The recurring slaughters and disagreements over the resulting claims,

especially after the [Battle of Bu'ath](#) in which all the clans had been involved, made it obvious to them that the tribal conceptions of blood feud and [an eye for an eye](#) were no longer workable unless there was one man with the authority to adjudicate in disputed cases.^[10] The delegation from Medina pledged themselves and their fellow citizens to accept Muhammad into their community and to protect him physically as if he was one of them.^{[12] [case needed](#)}

After emigration to Medina, Muhammad drafted the constitution, "establishing a kind of alliance or federation" of the eight Medinan tribes and Muslim emigrants from Mecca and specifying the rights and duties of all citizens and the relationship of the different communities in Medina, including that of the Muslim community to other communities: the [Jews](#) and the other "[Peoples of the Book](#)".^[10]

Historical sources

Instead of the original document, several versions survive in [early Muslim sources](#). The most-widely read version is found in the pages of Ibn Ishaq's *Sirah Rasul Allah*; alternative copies are in Sayyid al-Nas and Abu 'Ubayd's *Kitab al-Amwal*. The historical authenticity of the document is acknowledged by both Muslim and Western scholars.^{[8][9][14][15]} Montgomery Watt states that it must have been written in the [early Medinan period](#) because if the document been drafted later, it would have both had a positive attitude towards the Quraysh and given Muhammad a prominent place. Hubert Grimme states that it was drafted after the [Battle of Badr](#). However, [Leone Caetani](#) claims that the document was complete before the battle.^[16] According to RB Serjeant, 3:101-104 of the Qur'an refer to the constitution. He proposes it underwent [recension](#), a hypothesis first proposed by Richard Bell. In its first recension, the text sanctioned the establishment of a confederation. In its second, it admonished the Aws and Khazraj to abide by their treaty. In its third, in conjunction with the preceding verses, it is an encouragement of Muhammad's adherents to face the Meccan forces they eventually fought at [Uhud](#). He states that even if the proposal of three recensions is unacceptable, the verses must make reference to the two different treaties.^[17]

Original Text

The following is a translation of the original text of the Constitution of Medina by Muslim scholar and polymath [Muhammad Hamidullah](#) based on the following historical sources: the Seerah of Ibn Hisham^[8] which quotes the Seerah of Ibn Ishaq^[9] Abu Ubaid's *Kitab-al-Amwal*,^[20] and Ibn Kathir's *al-Bidayah-wan-Nihaya*.^[21] A comparative translation of the two versions by Ibn Ishaq in Ibn Hisham's recension and Abu Ubaid has been published by Michael Lecker, who highlights the differences between the two texts.^[22]

A Translation of the Constitution of the City-State of Madina in the Time of the Prophet (صلى الله عليه وسلم)

[I have tried to make the translation very clear so as not to require any marginal notes for its understanding. The clauses have been numbered, to facilitate easy reference. Since this numbering has been agreed upon and is the same in Germany, Holland, Italy and other places, so whenever I have had to differ I have indicated my difference by subdividing the clause into (a), (b), etc., so as not to interfere with the international numbering.]^[22]

In the name of God, the Beneficent and the Merciful

(1) This is a prescript of Muhammad (صلى الله عليه وسلم), the Prophet and Messenger of God (to operate) between the faithful and the followers of Islam from among the Quraish and the people of Madina and those who may be under them, may join them and take part in wars in their company.

(2) They shall constitute a separate political unit (Ummat) as distinguished from all the people (of the world).

(3) The emigrants from the Quraish shall be (responsible) for their own ward; and shall pay their blood-money in mutual collaboration and shall secure the release of their own prisoners by paying their ransom from themselves, so that the mutual dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(4) And Banu 'Awf shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration, and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom from themselves so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(5) And Banu Al-Harith-ibn-Khazraj shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom from themselves, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(6) And Banu Sa'ida shall be responsible for their own ward, and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom from themselves, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(7) And Banu Jusham shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(8) And Banu an-Najjar shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(9) And Banu 'Amr-ibn-'Awf shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(10) And Banu-al-Nabit shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(11) And Banu-al-Aws shall be responsible for their own ward and shall pay their blood-money in mutual collaboration and every group shall secure the release of its own prisoners by paying their ransom, so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.

(12) (a) And the believers shall not leave any one, hard-pressed with debts, without affording him some relief, in order that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice. (b) Also no believer shall enter into a contract of clientage with one who is already in such a contract with another believer.

(13) And the hands of pious believers shall be raised against every such person as rises in rebellion or attempts to acquire anything by force or is guilty of any sin or excess or attempts to spread mischief among the believers; their hands shall be raised all together against such a person, even if he be a son to any one of them.

(14) And no believer shall kill another believer in retaliation for an unbeliever, nor shall he help an unbeliever against a believer.

(15) And the protection of God is one. The humblest of them (believers) can, by extending his protection to any one, put the obligation on all; and the believers are brothers to one another as against all the people (of the world).

(16) And that those who will obey us among the Jews, will have help and equality. Neither shall they be oppressed nor will any help be given against them.

(17) And the peace of the believers shall be one. If there be any war in the way of God, no believer shall be under any peace (with the enemy) apart from other believers, unless it (this peace) be the same and equally binding on all.

(18) And all those detachments that will fight on our side will be relieved by turns.

(19) And the believers as a body shall take blood vengeance in the way of God.

(20) (a) And undoubtedly pious believers are the best and in the rightest course. (b) And that no associator (non-Muslim subject) shall give any protection to the life and property of a Quraishite, nor shall he come in the way of any believer in this matter.

(21) And if any one intentionally murders a believer, and it is proved, he shall be killed in retaliation, unless the heir of the murdered person be satisfied with blood-money. And all believers shall actually stand for this ordinance and nothing else shall be proper for them to do.

(22) And it shall not be lawful for any one, who has agreed to carry out the provisions laid down in this code and has affixed his faith in God and the Day of Judgment, to give help or protection to any murderer, and if he gives any help or protection to such a person, God's curse and wrath shall be on him on the Day of Resurrection, and no money or compensation shall be accepted from such a person.

(23) And that whenever you differ about anything, refer it to God and to Muhammad (صلى الله عليه وسلم)

(24) And the Jews shall share with the believers the expenses of war so long as they fight in conjunction,

(25) And the Jews of Banu 'Awf shall be considered as one political community (Ummat) along with the believers—for the Jews their religion, and for the Muslims theirs, be one client or patron. He, however, who is guilty of oppression or breach of treaty, shall suffer the resultant trouble as also his family, but no one besides.

(26) And the Jews of Banu-an-Najjar shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf.

(27) And the Jews of Banu-al-Harith shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf.

(28) And the Jews of Banu Sa'ida shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf

(29) And the Jews of Banu Jusham shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf.

(30) And the Jews of Banu al-Aws shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf.

(31) And the Jews of Banu Tha'laba shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf. Of course, whoever is found guilty of oppression or violation of treaty, shall himself suffer the consequent trouble as also his family, but no one besides.

(32) And Jafna, who are a branch of the Tha'laba tribe, shall have the same rights as the mother tribes.

(33) And Banu-ash-Shutaiba shall have the same rights as the Jews of Banu 'Awf; and they shall be faithful to, and not violators of, treaty.

(34) And the mawlas (clients) of Tha'laba shall have the same rights as those of the original members of it.

(35) And the sub-branches of the Jewish tribes shall have the same rights as the mother tribes.

(36) (a) And that none of them shall go out to fight as a soldier of the Muslim army, without the per-mission of Muhammad (صلى الله عليه وسلم). (b) And no obstruction shall be placed in the way of any one's retaliation for beating or injuries; and whoever sheds blood shall be personally responsible for it as well as his family; or else (i.e., any step beyond this) will be of oppression; and God will be with him who will most faithfully follow this code (sahifdh) in action.

(37) (a) And the Jews shall bear the burden of their expenses and the Muslims theirs.

(b) And if any one fights against the people of this code, their (i.e., of the Jews and Muslims) mutual help shall come into operation, and there shall be friendly counsel and sincere behaviour between them; and faithfulness and no breach of covenant.

(38) And the Jews shall be bearing their own expenses so long as they shall be fighting in conjunction with the believers.

(39) And the Valley of Yathrib (Madina) shall be a Haram (sacred place) for the people of this code.

(40) The clients (mawla) shall have the same treatment as the original persons (i.e., persons accepting clientage). He shall neither be harmed nor shall he himself break the covenant.

(41) And no refuge shall be given to any one without the permission of the people of the place (i.e., the refugee shall have no right of giving refuge to others).

(42) And that if any murder or quarrel takes place among the people of this code, from which any trouble may be feared, it shall be referred to God and God's Messenger, Muhammad (صلى الله عليه وسلم); and God will be with him who will be most particular about what is written in this code and act on it most faithfully.

(43) The Quraish shall be given no protection nor shall they who help them.

(44) And they (i.e., Jews and Muslims) shall have each other's help in the event of any one invading Yathrib.

(45) (a) And if they (i.e., the Jews) are invited to any peace, they also shall offer peace and shall be a party to it; and if they invite the believers to some such affairs, it shall be their (Muslims) duty as well to reciprocate the dealings, excepting that any one makes a religious war. (b) On every group shall rest the responsibility of (repulsing) the enemy from the place which faces its part of the city.

(46) And the Jews of the tribe of al-Aws, clients as well as original members, shall have the same rights as the people of this code: and shall behave sincerely and faithfully towards the latter, not perpetrating any breach of covenant. As one shall sow so shall he reap. And God is with him who will most sincerely and faithfully carry out the provisions of this code.

(47) And this prescript shall not be of any avail to any oppressor or breaker of covenant. And one shall have security whether one goes out to a campaign or remains in Madina, or else it will be an oppression and breach of covenant. And God is the Protector of him who performs the obligations with faithfulness and care, as also His Messenger Muhammad (صلى الله عليه وسلم).^[23]

Quraysh

Muhammad's [Quraysh](#) (or Quraish) tribe appear in the document as both a principal constituent of the community and the enemy. The Quraysh referred to are sometimes the followers of Muhammad as "migrants" or "believers", but other times, the word refers to those members of the tribe who expelled Muhammad and his followers from Mecca, the Qurayshi capital.

Analysis

[Bernard Lewis](#) claims that the charter was not a treaty in the modern sense but a unilateral proclamation by Muhammad.^[24] One of the constitution's more interesting aspects was the inclusion of the Jewish tribes in the ummah because although the Jewish tribes were "one community with the believers", they also "have their religion and the Muslims have theirs".^[25] L. Ali Khan says that it was a [social contract](#) derived from a [treaty](#) and not from any [fictional state of nature](#) or from behind the [Rawlsian veil of ignorance](#). It was built upon the concept of one [community](#) of diverse [tribes](#) living under the [sovereignty](#) of [one God](#).^[26]

It also instituted peaceful methods of [dispute resolution](#) among diverse groups living as one people but without assimilating into one religion, language or culture.^[27] *Encyclopedia of Islam* states: "The constitution reveals [Muhammad's](#) great diplomatic skills, for it allows the ideal that he cherished of an [ummah](#) (community) based clearly on a religious outlook to sink temporarily into the background and is shaped essentially by practical considerations."^[28]

[Tom Holland](#) writes, "The Constitution of Medina is accepted by even the most suspicious of scholars as deriving from the time of Muhammad. Here in these precious documents, it is possible to glimpse the authentic beginnings of a movement that would succeed, in barely two decades, in prostrating both the Roman and the Persian Empires".^[29]

Significance of Ummah

Another important feature of the Constitution of Medina is the redefinition of ties between Muslims. It sets faith relationships above blood-ties and emphasizes individual responsibility.^[30] Tribal identities are still important to refer to different groups, but the "main binding tie" for the newly-created ummah is religion.^[31] That contrasts with the norms of pre-Islamic Arabia, which was a thoroughly tribal society, but Serjeant postulates the existence of earlier theocratic communities.^[32] According to Denny, "Watt has likened the Ummah as it is described in the document to a tribe, but with the important difference that it was to be based on religion and not on kinship".^[33] That is an important event in the development of the small group of Muslims in Medina to the larger Muslim community and empire.^[34]

Rights of non-Muslims

The non-Muslims had the following rights on the condition they "follow" the Muslims:^[35]

1. The security of God is equal for all groups.^[36]
2. Non-Muslim members have the same political and cultural rights as Muslims. They have autonomy and freedom of religion.^[37]
3. Non-Muslims take up arms against the enemy of the nation and share the cost of war. There is to be no treachery between the two.^[38]
4. Non-Muslims are not obliged to take part in the Muslims' religious wars.^[39]

Comment

The script is like a Constitution of Humanity. So, I hereby, arrange as some notification with short content.

The Common Principles, NB: Not in written order, as I arrange them due to the content.

The perspective of the Medina Contract

(In the name of God, the Beneficent and the Merciful (So, we have to be generous and compassionate, like the Creator.)

- 1) This Contract is officially, who may under this contract, may joint them. (NB: The person be binds the parties in law, no differentiation be accepted)(1-**This is a prescript and those who may be under them, may join them and take part in wars in their company)
- 2) The contract get them together as a one united unit (NB: Each person together by this contract, is in brotherhood, so, all aspects be evaluated under this principle)(2-**They shall constitute a separate political unit (Ummat) as distinguished from all the people (of the world).)
- 3) The Contract evidence be on each group be responsible for their region, secure and principles be goodness and justice) (NB: The partnership structure, as indicated)(3-**The emigrants (mentioned the names at 3-12) ... shall be (responsible) for their own ward; and shall pay their blood-money in mutual collaboration and shall secure the release of their own prisoners by paying their ransom from themselves, so that the mutual dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.)
- 4) The acceptance be grounded on goodness and justice principle (NB: For individual rights and independency, this contract is on duty, is valid)(4-**... so that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice.)
- 5) All have same rights, same treatment as the original person, not an individual be harmed and break the agreement. (NB: The consent given ones be on legal considerations (26-32, 33, 35, 40- And ... , shall have the same rights as the mother tribes ...33- And the ... shall have the same rights as those of the original members of it. 35- And ... tribes shall have the same rights as the mother tribes. 40-The clients ... shall have the same treatment as the original persons. He shall neither be harmed nor shall he himself break the covenant)**
- 6) All have same rights, thus, be faithful and not be a violator of the treaty. (NB: For permission, the Contract be obligatory binding. (33- And ... shall have the same rights as the ... and they shall be faithful to, and not violators of, treaty**
- 7) Same rights as be in at this contract, be secure, for the requirements. (NB: Later on person be at the same as before consent given ones, all people are same)(46-**And the ..., clients as well as original members, shall have the same rights as the people of this code: and shall behave sincerely and faithfully towards the latter, not perpetrating any breach of covenant. As one shall propagate/sow so shall he gain, secure/reap. And God is with him who will most sincerely and faithfully carry out the provisions of this code)
- 8) If someone has performed a crime, must be punished, even if he be a son to any one of them, all be accepted. (NB: Not any crime be without punishment)(13-** And the hands of sincere/pious believers shall be raised against every such person as rises in rebellion or

attempts to acquire anything by force or is guilty of any sin or excess or attempts to spread mischief among the believers ; their hands shall be raised all together against such a person, even if he be a son to any one of them)

- 9) Nobody be on act of against any person, kill anyone, even if en enemy, without any reason, not be against to liar. (14- And no believer shall kill another believer in retaliation for an unbeliever, nor shall he help an unbeliever against a believer.)**
- 10) 10-a) If anyone payments be for common, must be tolerated, payed to him. (37-(a) And the ... shall tolerate/bear the problem/burden of their expenses and the Muslims theirs. 10-b) If defend the agreement to the others, be friendly make consultation, in sincere behaviour, and faithful act doesn't meaning of breaking the contract. (b) And if anyone fights against the people of this code, their mutual help shall come into operation, and there shall be friendly counsel and sincere behaviour between them; and faithfulness and no breach/break of covenant/contract.) (NB: Crime is individual, responsibility is individual, the approach must ve for earning the rights to receive, be paid, and because of the responsibility, If be a part of the crime, also sharing the responsibility. Punishment is applied to a person who made crime and improper unrightful act executed one, thus, for the punishment community is equally be responsible)**
- 11) The amount for community be paid, sharing between them, for togetherness, unification. (24- 24-And the ... shall share with the believers the expenses of war so long as they fight in conjunction/unification**
- 12) Free of judging, if there is conflict, or different about anything, not any example, not be in acceptance, be also sent to the law, court. /23- 23-And that whenever you differ about anything, refer it to God and to Muhammad)**
- 13) If someone is not lawful, and give any provisions and give help or protection, to the crime, performed, cruel person, no compensation be given. (NB: The one who done the crime, the person who joined the crime and also the one who are silent to the crime is also be punished, no matter who is it, whether the person be your child.) (22- And it shall not be lawful for any one, who has agreed to carry out the provisions laid down in this code and has affixed his faith in God and the Day of Judgment, to give help or protection to any murderer, and if he gives any help or protection to such a person, God's curse and wrath shall be on him on the Day of Resurrection, and no money or compensation shall be accepted from such a person)**
- 14) Not help anyone who is out of the humanity and out of ethical considerations, and the one who is performing crime. (43-The ... shall be given no protection nor shall they who help them)**
- 15) The person who is in agree of the contract, cannt make any benefit to the contrary of it, and also not be in secure to the cruel. The person who is signed, be at the obligations and be faithful and be in care. (47- And this prescript shall not be of any avail/benefit to any oppressor or breaker of covenant. And one shall have security whether one goes out to a campaign or remains in Madina, or else it will be an oppression and breach of covenant. And God is the Protector of him who performs the obligations with faithfulness and care, as also His Messenger Muhammad...)**
- 16) The contract belonging and concerning the community be governmental approved is necessary, and not be agreed by individually.(41-And no refuge shall be given to anyone without the permission of the people of the place)**
- 17) If the contract is in association of community, must be send to governmental office. 21- And if any one intentionally murders a believer, and it is proved, he shall be killed in retaliation, unless the heir of the murdered person be satisfied with blood-money. And all believers shall actually stand for this ordinance and nothing else shall be proper for them to do.)**
- 18) Undoubtedly sincere people, each individual, in righteous way. (20-(a) And undoubtedly pious/sincere believers are the best and in the rightest course. If in harm and in negative way, no one give any protection to the life, not be in peace, unless be the same as equal binding. 20- (b) And that no associator shall give any protection to the life and property of a ..., nor shall ... (he) come in the way of any believer in this matter.)**
- 19) Peace be the one, same, thus, equally binding on all person. (17-And the peace of the believers shall be one. If there be any war in the way of God, no believer shall be under any peace apart from other believers, unless it (this peace) be the same and equally binding on all.)**

- 20) Only be taken the revenge by law, as a community person.** (19-And the believers as a body shall take blood vengeance/revenge in the way of God)
- 21) Be in fight together, must be in pleased, be on righteous leads to happiness.** (18-And all those detachments/groups that will fight on our side will be relieved/pleased by turns/tries)
- 22) For fighting, to be in war, it must be governmental decision. (38-** (a) And that none of them shall go out to fight as a soldier of the Muslim army, without the per-mission of Muhammad. **If someone required the justice, from his destruction, injury, no obstruction be happened, being on law.** (b) And no obstruction shall be placed in the way of any one's retaliation/revenge for beating or injuries; and whoever sheds blood shall be personally responsible for it as well as his family; or else will be of oppression; and God will be with him who will most faithfully follow this code in action
- 23) Obeying the codes, ethical principles, be on agreement, be on law. (42-** And that if any murder or quarrel takes place among the people of this code, from which any trouble may be feared, it shall be referred to God and God's Messenger, Muhammad; and God will be with him who will be most particular about what is written in this code and act on it most faithfully)
- 24) If the spending are in common, then the cost be paid together (38-** And the ... shall be bearing their own expenses so long as they shall be fighting in conjunction with the believers.)
- 25) The person who made the cost, must pay themselves, thus, not be from revenge attitude, thus, the crime be also paid, advice making contract (12-(a)** And the believers shall not leave anyone, hard-pressed with debts, without affording him some relief, in order that the dealings between the believers be in accordance with the principles of goodness and justice, **b)** Also no believer shall enter into a contract of clientage with one who is already in such a contract with another believer).
- 26) The governmental cost, payment be on common, no one can be away or this amounts, if it is concerning the community. (44-**And they shall have each other's help in the event of anyone invading a city....)
- 27) Some common places, for everyone, are forbidden who signed this agreement. (39-** And the Valley of Yathrib (Madina) shall be a Haram (sacred place) for the people of this code)
- 28) Each person be careful not be on political side, not be on one group, no one be a client or patron, boss. The person who is on oppression must suffer of the resultant for doing. (25-**And the ... shall be considered/careful as one political community along with the believers— for the .. their religion, and for the Muslims theirs, be one client or patron. He, however, who is guilty of oppression or breach of treaty, shall suffer the resultant trouble as also his family, but no one besides
- 29) If there will be a peace, be a party of it. (45-(a)** And if they are invited to any peace, they also shall offer peace and shall be a party to it; and if they invite the believers to some such affairs, it shall be their duty as well to reciprocate the dealings, excepting that anyone makes a religious war.
Everybody be take the responsibility to be against the enemy/cruel, making harm people. (b) On every group shall rest the responsibility of (repulsing) the enemy from the place which faces its part of the city)
- 30) Not any oppressor, cruel one be breaker of this contract/agreement. (47-** And this prescript shall not be of any avail to any oppressor or breaker of covenant. And one shall have security whether one goes out to a campaign or remains in Medina, or else it will be an oppression and breach of covenant. And God is the Protector of him who performs the obligations with faithfulness and care, as also His Messenger Muhammad...)
- 31) The person who accepted the agreement, will help and equality, not any oppression or be against themselves. (16-** And that those who will obey us among the ... will have help and equality. Neither shall they be oppressed nor will any help be given against them.
- 32) All the be at the protection of the Creator, thus, the people extended this protection to anyone, as an obligation, each person is in brotherhood, against the other people. (15-** And the protection of God is one. The humblest of them (believers) can, by extending his protection to anyone, put the obligation on all; and the believers are brothers to one another as against all the people (of the world).

General Comment

This contract is obligatory for the consent is given one, person. Not an obligatory, reading and consent is given. Some basic Human Rights as; unification with brotherhood, equality, equal on law, independent decision taken and given, not any crime be unpunished, whatever the person is, care and serve according the own and needing, required the rights, spending be shared upon the action of person, for governmental, each person must pay. The utmost one, the evaluation of God and other believe must not be taken as consideration, even at the same religion.

The Convention of Medina is more advanced than some Constitutional Laws.

- Crime will not be established even to your close friends
- For helping and arranged the crime, thus will not be a time limit, no matter what it is, even from their lifespan, the punishment be performed.
- The punishment as a legal perspective be same as the crime, be at the same level, as it performed, not be over or under
- If the contract be some ones benefit, not at the same degree, this will not be acceptable contract
- Ownership is belonging to a person
  - Peace for both sides and be exactly done, obligatory ???
- Saving, serving and healthy aspects be done only under humanity and brotherhood reasoning
- The person who get care and who give care must be all have rights, be given their earnings so, be respect their rights.
- A person be in care, protection, be aware of crime, under responsibility, the aim and intended to make effort
- The person has profession and be in charge and effective and efficient one, be get some extra rights
- Serve and protect not for a group or clan, be to each person who owns and gets the right.
- Defense be upon the attack, no matter who it is, each person have as a humanity for this defense contribution
- Guard duty be equally balanced. The groundings be on brotherhood and trust and sharing the duty on call. ????
- Peace will in every part of the Country (As Atatürk indicates; "Peace in the Country, peace in the World" concept is noticed.
- Even the believe and religion be independent, nothing be as same common fact as be example of the same, each be differs and free of their believe

5. <https://www.turkcebilgi.com/ummet>⁹

Ümmet: [İslam](#) toplumunun tamamını ifade eden bir kavram. Ümmet kelime olarak bir anneden doğan çocuklara verilen isimdir. Daha sonra İslam inancına sahip herkesi içine alan bir anlama kavuşmuştur. İslam inancının en önemli kaynağı [Kur'an](#)'da birçok yerde geçmiştir. Müslümanların içindeki bir cemaate de zaman zaman ümmet denildiği görülmektedir. Ümmet bu bakımdan bazen bütün bir müslüman toplumunu ifade ederken, bazen de Müslümanların içinde farklı özelliklere sahip daha küçük gruplardan her birini de ifade etmektedir

NB: The Meaning of "Ümmet" as the population, so, indicating other religious community also.

Comment

In Quran the meaning of (Ummat) is a community, as in the verses; 2/134, 2/141, even indicating other population, so away of Islamic religion.

The indication, the principle as; the people be once present and then be gone, the responsibility is themselves, nobody can take others one, you did to you, they did to themselves.

6. Kâfir¹⁰.

Vikipedia, özgür ansiklopedi

Kâfir (Arapça: كافر – *kâfir*, çoğulu: كفار – *entra*, kadın için *kâfire* kullanılır, çoğulu: *kevâfir*¹¹), [İslam](#) dini terminolojisinde [kufur](#) işleyerek dinden çıktığı düşünülen veya hiç [Müslüman](#) olmamış kişiye denir.

Etimoloji

Kelime, gizlemek, saklamak anlamlarına gelen (ك ف ر) kökünden gelir. Sözlük anlamıyla, tohumları toprağın altına gizlemesi sebebiyle çiftçi için de kullanılmıştır.¹² Müslüman olmayanlara bu isim "İslam inancının getirdiği gerçekleri gizledikleri veya inkar ettikleri" düşünülerek verilmiştir.¹³[Lisvassak belirtmiş](#)

Fıkıhta kâfir

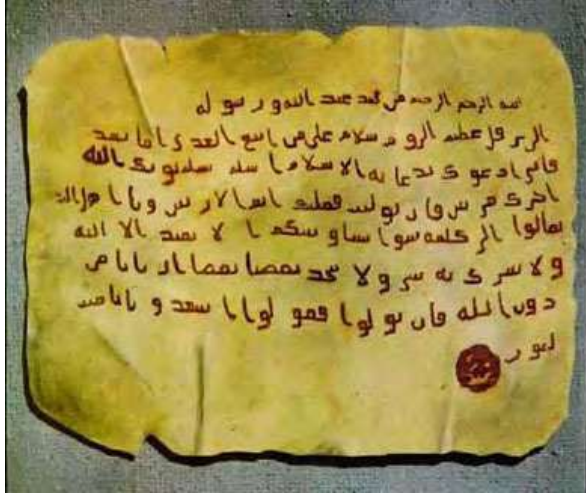
İslam inancına göre kâfir, küfür işleyendir, küfür ise geleneksel Sünnilikte İslam amentüsünü oluşturan, imanın altı şartını kabul etmemek, inanmamak veya küçük veya hakir görmek gibi eylemlere verilen addır. Mümin ve kâfir tanımları mezheplere göre farklılıklar gösterir. Es'ari ve Matürîdî mezheplerinde iman özde kalbin tasdik olarak kabul edilir. Buradan hareketle bu mezhepler, kalben tasdik edilmesi gereken itikadî şartları tasdik etmeyen, yani bunları bütünüyle veya kısmen reddeden kişiyi kâfir olarak tarif etmişlerdir.^[3] Kalbin tasdikinin yanı sıra, imanını diliyle belirtmeyi de içeren iman tariflerine göre bu her iki şarttan birini yerine getirmeyen kişi kâfir olarak tarif edilir.^[4] Ameli de imanın bir parçası sayan tariflerde ise iman üç bölümden oluştuğu için bu üç bölümden birinin terki ile kişi kâfir olur.^[5] Bununla birlikte bu iman tarifini kabul eden Selefiler kalp ile tasdik, dil ile ikrar etmesine rağmen, ibadeti ret değil de tembellik sebebiyle terk eden kişinin kâfir olmayacağı kanaatindedir.^[6] Küfür konusundaki görüşlerin en katısı Hâricilerindir ve bu gruba göre herhangi bir ibadetin -nafile ibadetler dahil- terki küfürdür ve dolayısıyla faili kâfirdir.^[4] İslam'a göre kâfir teriminin kullanılabileceği gruplar, İslam dışındaki dinlere mensup insanların tümü ve İslam dışı felsefi düşüncelere bağlı insanların tümüdür. İslam'da, kâfir olarak ölen herkesin ahirette cehennemde gideceği inancı vardır. **NB: The meaning is although knowing the right and true, indicate opposite for harm intention.**

Comment

The 109th verse of Quran, is considering the contrary of the righteous, opposition be in not on grounding scientific or other natural conditions. By personal aspects, for harm and cruelty. Some comment are deny the truth, pray to the fantasies, believes are not on reality, trust be on personal desires. Believes not on humanity and personal rights.

As summary, hiding, and changing to wrong evaluation, and abstract not be on reality, figurative as negative perspectives.

7. <https://profesioneltarihci.blogspot.com/2018/02/medine-sozlesmesi.html>⁸

Comment

The picture is the Convention of Medina, the sign is the Prophet one.

8. <https://hzmuhammedinhayati.gen.tr/medine-sozlesmesi.html>⁹

Medine Sözleşmesi

Medine sözleşmesi, Hz. Muhammed'in Medine'de huzur ve barış ortamını sağlamak için bütün gruplar arasında 622 yılında düzenlenen bir antlaşmadır. Medine İmtiyazı olarak da anılmaktadır. Bu antlaşma İslam'ın ilk yazılı anayasası olması itibarıyla önem taşımaktadır. Peygamberimizin dehasını ve büyüklüğünü göstermektedir. Peygamberimiz Allah'ın öğrettiği gibi insanların sorunlarını, değerlerini gözetenek sosyal bir toplum oluşturmuştur.

Medine antlaşmasının amacı nedir?

Antlaşma Hz. Muhammed, Yahudiler, Müslümanlar, Paganlar ve şehrin ileri gelen aileleri ile kabilelerini içermekteydi. Medine'de bulunan Hazrec ve Evs kabileleri arasında yaşanan iç çatışmalara son vermek için, şehirde yaşayan Yahudi, Müslüman ve Pagan topluluklarını Ümmet adlı tek çatı altında toplayarak, her birine sorumluluk ve payları verilmiştir. Antlaşmanın düzenlenme amacı hangi dine mensup olursa olsun, şehirde bulunan toplulukların özgürce ve huzur içerisinde yaşamasını sağlamaktır.

Medine sözleşmesinin önemli maddeleri nelerdir?

- Müslüman ve Yahudi topluluklar barış içerisinde yaşayacaklardır.
- Şehrin dışından gelen saldırılarda, hep birlik olunacak ve şehir savunması birlikte yapılacaktır.
- Yahudiler dinlerinde serbest olacaktır.
- İki taraftan birinin, üçüncü bir tarafa olan anlaşmazlığında diğer taraf yanında yer alacaktır.
- Yahudiler ve Müslümanlar arasında olacak anlaşmazlıklarda, Hz. Muhammed hakem olarak kabul edilecektir.
- Her topluluk kendine ait bölgeden sorumlu olacaktır.
- Çıkacak bütün anlaşmazlıklar Allah'a ve Resul'üne sunulacaktır.

Medine sözleşmesinin içeriğinde bulunan konular nelerdir?

Adalet: Antlaşmanın çoğu maddesi herkese eşit olarak adalet sağlanmasını öngörüyordu. Bu anayasa herkese adalet götürme, adli işlerin idare edilmesi konularında devrim yapmıştır. Adalette yetkiler kişilerden alınarak, merkezi idareye bağlanmıştır. Artık kabileler içinde suçları cezalandırılmayacak, her şey merkezi idarenin elinde olacaktır. Suçlular ve mağdurlar merkezi idare tarafından değerlendirilecektir. Bütün mümin kişiler suç işleyenlere karşı, merkezi idareye yardım etmekle mükellef kılınmıştır. Yahudilerin topluluğa girme nedeni de zaten herkesin eşit muamele görmesidir. Artık kabile reislerinin otoritesi alınmış, merkezi idare kişilerde adaletin olduğu duygusunu uyandırmıştır.

Suçun şahıslığı: Antlaşmada suçun şahıslığı konusunda vurgular yapılmış, hiçbir günah başkasına yüklenemez denilmiştir.

Sigorta: Antlaşma savaşta esir düşenlerin, ölüm ya da yaralama hallerinde diyet ödeyebilmek için, sigorta kurumu olmasını öngörmüştür. Artık Müslümanlar kendi aralarında değil, kabileler arasında da paylaşım kabul edilmiştir.

Vatandaşlık ve savunma: Antlaşma din, dil ve ırk gözetmeksizin herkesi eşit bir şekilde vatandaş olarak kabul etmiştir. Savaş durumunda herkesin kendi giderini karşılaması gerektiği kabul edilmiştir.

Medine şehrinin sınırları: Antlaşmadan önce dağınık bir yerleşimin olması sebebiyle, şehrin sınırları belirlenmiştir. Medine merkezin ve ovasının sınırları bu şekilde belirlenmiştir.

Din özgürlüğü ve takva: Antlaşma herkese din özgürlüğünü getirmiştir. Yahudilerin kendi dinlerine göre muhakeme edilebilmesinin önü açılmıştır. Bazı maddelerde ise, Allah korkusu ve toplum hayatındaki rolü üzerinde durulmuştur. Takvanın adaletin temel olduğu konusu üzerinde açık ifadeler konmuştur. Takvanın en üstü kanunlara itaat etmek, denmiştir.

Müslümanlarla ilgili maddeler: Antlaşma Müslümanların birbirlerine yardımcı olmakla mükellef olduğunu ifade etmektedir. Müminlerin kardeşliğine değinilmiş, müminlerin suçluları korumaması gerektiği belirtilmiştir.

NB: The result of the Convention of Medina is mor important then the written one.

Comment

Result is more important than indicating, obeying by desire is most essential. Thus, 1) equal in rights, not any discrimination as believes and groups, 2) the authority of the leaders is invalid, the law, the agreement is the regulative fact, 3) the legal aspects are independent, 4) each one be contribute to the government, 5) the crime is individual responsibility, 6) the insurance and sharing process in consideration, 7) believes and free is the prime factor, 8) be care and serve be the demanding concept.

As indicated at the reference; 1) each religion be live together in peace, 2) in an attack, be together in fight, 3) each one be free at their believes, 4) in case of contradiction, the person signed the agreement be together in interest, 5) if some challenges, between them, be in evaluation at legal facts, 6) each community be responsible at their district, 7) each problems be in consideration of Quran and such verses.

Demokrasi modelleri

Demokrasi tarihinde uygulanan sistemler oldukça çeşitlidir. Bunları kısaca beş grup içinde toplanabilir:

Klasik Demokrasi

Eski Yunan şehir-devletlerine dayanır. En iyi uygulayıcısı ve o dönemde en güçlü şehir olan **Atina**'dan dolayı **Atina demokrasisi** olarak da adlandırılır. 'Belli başlı tüm kararlar, bütün vatandaşların üye olduğu meclis veya Eklezya tarafından alınıyordu. Bu meclis senede en az kırk defa toplanıyordu. Tam zamanlı çalışacak kamu görevlilerine ihtiyaç duyulduğunda, bütün vatandaşları temsil eden küçük bir örnek olmaları için kura usulü ile veya dönüşümlü olarak seçiliyorlardı ve mümkün olan en geniş katılımın sağlanması için görev süreleri kısa tutuluyorlardı. Meclisin yürütme komitesi olarak faaliyet gösteren ve beş yüz vatandaşın oluşan bir konseyi vardı ve elli kişilik bir komite de bu konseye teklifler hazırlardı. Komite başkanlığı görevi sadece bir günlüktü^[21]. Bunun tek istisnası askeri konularla ilgili on generalin tekrar seçilebilme imkânıydı.

Atina demokrasisinin özelliği vatandaşlarının siyasi sorumluluklara geniş çapta katılma isteğinin bulunmasıydı. Tabi bunun en önemli sebebi, demokrasiye zıt bir şekilde uygulanan **kölelik** sistemiydi. Böylelikle oy verme hakkına sahip Atina doğumlu yirmi yaş üstü tüm erkeklerin günlük hayatlarındaki sorumluluklarının çok büyük bir kısmını kölelerin sırtına yüklemişlerdir. Bunun dışında Atina demokrasisinde kadınların, metiklerin (şehirlil olmayanlar) ve kölelerin oy kullanma hakları yoktu.

Günümüzde **Isvicre**'nin küçük kantonlarında halk meclisleriyle varlığını sürdürebilen klasik demokrasisinin, daha büyük ülkelerde uygulanması teknik nedenlerden ötürü tercih edilmez.

Koruyucu demokrasi

Orta Çağ yönetimlerinden çıkmaya çalışan Avrupalılar, 18. Ve 19. Yüzyılda demokrasiyi daha çok kendilerini **hükümetin** zorbalıklarından korunmanın bir yolu olarak görmekteydiler.

'Korumacı demokrasi sınırlı ve dolaylı bir demokrasi modeli sunar. Pratikte, yönetilenlerin rızası düzenli ve rekabetçi seçimlerle sağlanır. Siyasi eşitlik böylelikle eşit oy hakkını ifade eden teknik bir kavrama dönüşür. Dahası, oy hakkı gerçek bir demokrasi için

yeterli değildir. Bireysel özgürlükleri korumak için [yasama](#), [yürütme](#) ve [yargı](#) üzerinden güçler ayrılığına dayalı bir sistemin tesisi şarttır.^[22]

Kalkınmacı demokrasi

Bireyin ve toplumun gelişimini esas saymıştır. Bu tip demokrasilerin en radikal olanı [Jean-Jacques Rousseau](#) tarafından dile getirilmiştir. Ona göre bireyler ancak içinde buldukları toplumun kararlarını şekillendirebilmesine doğrudan ve sürekli olarak katılımları halinde "özgür" olabilirler. Bu açıdan bakıldığında, doğrudan demokrasiyi tanımlamakla birlikte bu şekilde oluşturulacak genel iradeye vatandaşların itaat etmesi durumunda özgürlüğe kavuşacakları saviyle ayrılır.

Kalkınmacı demokrasinin, liberal demokrasiye daha ilimli hali ise [John Stuart Mill](#) tarafından dile getirilmiştir. Mill'e göre demokrasinin en büyük yararı, vatandaşların siyasi hayata katılımlarını sağlayarak, onların anlayışlarını ve duyarlılıklarını güçlendirmesidir. Bu yüzden kadın olsun fakir olsun herkesin oy verme hakkının olması gerektiğini savunur. Fakat bu oy hakkını "eşit" olarak savunmamıştır. Örneğin vasıfsız işçinin bir oy vasıflı işçinin iki oy, donanımlı meslek sahiplerinin ise beş oy hakkına sahip olması gerektiğini, böylelikle demokraside "çoğunluğun tiranlığı" korkusundan kurtulabileceğini savunuyordu. Basitçe herkesin oy hakkının olmasını savunurken çoğunluğun verdiği kararların her zaman doğru olmayabileceğini belirtiyordu.

Liberal demokrasi

Demokraside önceliğin [özgürlüğe](#) mi yoksa [eşitliğe](#) mi verilmesi gerektiği tarih boyunca tartışılmış ve tarih, bu ikisini bir arada tutacak sistem teorisini üretme çabalarıyla sıklıkla karşılaşmıştır. Liberal demokrasi sistemi de bunlardan biridir. İçinde barındırdığı [liberal](#) kelimesiyle özgürlüğü, demokrasideki [siyasi eşitlik](#) kavramıyla da eşitliği temsil etmektedir. Bunu düşünürken ekonomi disiplindeki liberalizm ile siyaset disiplinindeki liberalizmin birbirinden ayırmamız gerekir.

Basit olarak liberal demokrasi; iktidarı halkın belirlediğini ancak bu iktidarın bireysel özgürlüklerle sınırlandırıldığı bir siyasi sistem olarak belirtilebilir.

[Hoşgörü](#) ve tüm fikirlerin var olabildiği bir rekabet ve siyasi eşitlik prensiplerinde gerçekleştirilen seçimlerle iktidara temsili bireylerin getirilmesi liberal demokrasilerin temel nitelikleridir.

Sosyal demokrasi

Bu kavram [komünist](#) rejimlerde gelişmiş demokrasi çeşitlerini kapsamaktadır. Kendi aralarında farklar bulunmasına rağmen liberal demokrasi sistemleriyle kesin olarak karşıt bir çizgidedir. Genel olarak siyasi eşitliğin yanında sosyal demokrasi ile ekonomik eşitliğin de sağlanması gerekliliğini savunmuşlardır.

[Karl Marx](#), [kapitalizmin](#) yıkılmasından sonra geçici bir [proletaryanın devrimci diktatörlüğü](#)'nün olacağını sonradan ise [proleter demokrasi](#) sistemiyle komünist bir toplumun oluşacağını savunmuştur.^[23] Komünist devletlerde görülen demokrasi sisteminin fikir yapısı Marx'tan çok [Lenin](#)'e aittir.

Bu ülkelerde, partilerin denetimsiz gücünün demokrasiyi gölgede bıraktığı eleştirisi yaygın olarak yapılmaktadır.^[24]

NB: The indicating factors are not on grounding the civil liberties, all are for majority, common sense concept.

Comment

The above ones are also be noticed as not on civil liberties.

Mainly tolerance is not the common, thus the individual be tolerant to the community, the leader, the district, the family an so on. So, where is the civil liberty and equality?

At 1998 American Supreme Court, and at 2006 European Council be indicated the civil liberties, thus, the community not as this point.

Democracy⁵

Measurement of democracy

Several [freedom indices](#) are published by several organisations according to their own various definitions of the term and relying on different types of data:^[15]

- [Freedom in the World](#) published each year since 1972 by the U.S.-based [Freedom House](#) ranks countries by political rights and [civil liberties](#) that are derived in large measure from the [Universal Declaration of Human Rights](#). Countries are assessed as *free*, *partly free*, or *unfree*.^[114]
- [Worldwide Press Freedom Index](#) is published each year since 2002 (except that 2011 was combined with 2012) by France-based [Reporters Without Borders](#). Countries are assessed as having a *good situation*, a *satisfactory situation*, *noticeable problems*, a *difficult situation*, or a *very serious situation*.^[115]
- The [Index of Freedom in the World](#) is an index measuring classical [civil liberties](#) published by Canada's [Fraser Institute](#), Germany's [Liberale Institute](#), and the U.S. [Cato Institute](#).^[117] It is not currently included in the table below.
- The [CIRI Human Rights Data Project](#) measures a range of human, civil, women's and workers rights.^[118] It is now hosted by the [University of Connecticut](#). It was created in 1994.^[119] In its 2011 report, the U.S. was ranked 38th in overall human rights.^[120]
- The [Democracy Index](#), published by the U.K.-based [Economist Intelligence Unit](#), is an assessment of countries' democracy. Countries are rated to be either *Full Democracies*, *Flawed Democracies*, *Hybrid Regimes*, or *Authoritarian regimes*. Full democracies, flawed democracies, and hybrid regimes are considered to be democracies, and the authoritarian nations are considered to be dictatorial. The index is based on 60 indicators grouped in five different categories.^[121]
- The U.S.-based [Polity data series](#) is a widely used data series in political science research. It contains coded annual information on regime authority characteristics and transitions for all independent states with greater than 500,000 total population and covers the years 1800–2006. Polity's conclusions about a state's level of democracy are based on an evaluation of that state's elections for competitiveness, openness and level of participation. Data from this series is not currently included in the table below. The Polity work is sponsored by the [Political Instability Task Force](#) (PITF) which is funded by the U.S. [Central Intelligence Agency](#). However, the views expressed in the reports are the authors' alone and do not represent the views of the US Government.

- [MaxRange](#), a dataset defining level of democracy and institutional structure(regime-type) on a 100-graded scale where every value represents a unique regime type. Values are sorted from 1–100 based on level of democracy and political accountability. MaxRange defines the value corresponding to all states and every month from 1789 to 2015 and updating. MaxRange is created and developed by Max Range, and is now associated with the university of Halmstad, Sweden.^[122]

Dieter Fuchs and Edeltraud Roller suggest that, in order to truly measure the quality of democracy, objective measurements need to be complemented by "subjective measurements based on the perspective of citizens".^[123] Similarly, Quinton Mayne and Brigitte Geißel also defend that the quality of democracy does not depend exclusively on the performance of institutions, but also on the citizens' own dispositions and commitment.^[124]

Difficulties in measuring democracy

Because democracy is an overarching concept that includes the functioning of diverse institutions which are not easy to measure, strong limitations exist in quantifying and econometrically measuring the potential effects of democracy or its relationship with other phenomena—whether inequality, poverty, education etc.^[125] Given the constraints in acquiring reliable data with within-country variation on aspects of democracy, academics have largely studied cross-country variations. Yet variations between democratic institutions are very large across countries which constrains meaningful comparisons using statistical approaches. Since democracy is typically measured aggregately as a macro variable using a single observation for each country and each year, studying democracy faces a range of econometric constraints and is limited to basic correlations. Cross-country comparison of a composite, comprehensive and qualitative concept like democracy may thus not always be, for many purposes, methodologically rigorous or useful.^[126]

Comment

For measuring the democracy, not in consideration of civil liberties, only on some concepts as indicated below.

According to the freedom perspective: Freedom is not a personal thoughts, be a proof of it. Saying liar or wrong is not meaning of freedom. First the evidence be on righteous and then the evaluation be free, free for the discussion. Personality and individual confidentiality be under legitimate protection. Internet and media so much widely used and the secrets be nearly disappear, and the civil liberties and individuality is now at press.

- At the World, freedom can be in groups of; a) complete freedom, b) partly and c) not any freedom. Harm, cruel activities mostly be find a place of freedom notification, thus they are illegal, must be strictly forbidden, by law.
- A person as press and some academic person, by mentioned so much facts, means not the freedom. First if the fact be a liar, and may cause harm, cruelty and dishonest even be they will punished. Freedom concept will not give anybody for making harm and intended to make illegal, unethical considerations.
- At Industry Culture Model, the right is the benefit of the fabric or institute, not at the individual. So, a person must serving the institution, not be at their right, so, this is not be mentioned as civil liberties.
- At America in 1998 years, the Supreme Court verdict, the individual rights be considered as the top, and at 2006, European Council considered as civil liberties the first one and be protected from governmental and institutional forces. As today in Turkey, The Constitutional Court is allowed to individual applications. Thus at Syria, the conditional state is not as written law.
- Complete democracy today on written paper, as not be active at France, by distinguished the labor actions at these years.

For measuring the democracy there are several difficulties, such as the parameters are not grounded on civil liberties and individual rights. The application be evaluated briefly.

Demokrasiyle ilintili kavramlar

Demokrasi ile cumhuriyet

[Cumhuriyet](#) bir rejim, demokrasi ise cumhuriyetin uygulanış şekillerinden biridir. Demokratik cumhuriyetin yanında dini cumhuriyet, oligarşik cumhuriyet ve sosyalist cumhuriyet biçimleri vardır. Demokratik cumhuriyetlerde, meclisi ve ülkenin başkanını belli aralıklarla halkın seçmesi temeldir. Bu sistem genellikle Kara [Avrupa](#)'sında kabul görmüşken örneğin [İngiltere](#)'de ülkenin başında görünüşte halkın seçmediği bir [kral](#) ya da kraliçe bulunmasına rağmen yönetim halkın elindedir (oligarşik demokrasi).

"Bir cumhuriyetin tam demokratik cumhuriyet olabilmesi için, gönüllü birlikteliklerle bir arada bulunan o ülke halklarının tüm kesimlerinin, çoğulcu özgür iradeleri ile katılımcı olarak yönetim ve denetim süreçlerine doğrudan katıldığı, demokrasiyi tüm sivil kurum, kuruluş ve kadroları ile var ettiği ve çok kimlikli, değişik inançlı ve çeşitli kültürlerin bir mozaik oluşturacak şekilde bir arada yaşamasına olanak veren bir devlet yapılanmasının gerçekleştirilmesi gerekir."^[25]

Demokrasi ile sekülerizm

Sekülerizm, liberal demokrat düşünürler tarafından ortaya atılan dinin siyasetten ayrılması düşüncesinin genel adı olarak karşımıza çıkar. Liberal demokratlar, demokrasinin 'çoğunluğun tiranlığına' dönüşmesini engellemek için devletin tüm dinlere aynı mesafede kalmasını bir zorunluluk olarak görürler.

Farklı dinlerin din bilginleri ve din bilimciler, çeşitli dinler açısından düşünsel anlamda sekülerizme karşı çıksalar da bu konular genellikle tartışmalıdır. Bununla birlikte dini planda demokrasi genelde kabul görmüştür, hatta sekülerizm karşıtı bazı din adamları demokrasinin sekülerizm olmaksızın var olabileceği görüşünü ileri sürmüştür.^{[268][271][281]}

Güçler ayrılığı

Güçler ayrılığı ilkesi [yasama](#), [yürütme](#) ve [yargı](#) kurumlarının, devletin farklı organlarında bulundurulması ile iktidarın tek elde toplanmasını engellemek ve bu üç kurumun birbirlerini denetleyebilmesini sağlamak anlamına gelir. 'Devlet iktidarının üçe bölünmesi ve bunların ayrı organlara verilmesi gerektiği yolundaki yaklaşım, siyasal rejimlerin sınıflandırılmasında da temel alınmıştır. Buna göre yasama ve yürütme güçlerinin bir elde toplandığı rejimlere "güçler birliği", bu yetkilerin birbirinden bağımsız ayrı organlara verildiği sistemlere ise "güçler ayrılığı" sistemleri adı verilmektedir.^[128]

[John Locke](#) ise iktidarın gücünü yasama, yürütme ve federatif olarak ayırır. 'Burada federatif güç, bütün topluluk, savaş, barış, birlik, ittifak ve devletin kendi dışındaki bütün kişiler ve topluluklarla her türlü işlemi yapma gücü olarak ifade edilir.'^[130]

İktidarın paylaşımı sayesinde demokratik yollarla iktidara gelen kişiler kendi tiranlıklarının kurlmaları engellenmeye çalışılmıştır. Güçler ayrılığı ilkesi ile karşılıklı denetimin önemi, özellikle [II. Dünya Savaşı](#) öncesi [Adolf Hitler](#)'in demokratik yollarla iktidara gelmesinden sonra artmıştır.

NB: The democracy is as the manager be selected from the common, thus, not any regulative perspectives as religion or other one group of specifications.

Comment

Republic is as meaning the management of the common, thus must be by democracy. In democratic regime, common elected the president and the representatives for their managing.

Not any religious perspectives be a leading factor, as before, the religion authority mostly put the crown to the king. Thus the education be theology, not a religious person, just be in education only.

Crime is crime, not any perspectives be in consideration, the evidence proof, not some person give an exception.

As the division of powers, mentioned as; the law making, the administration and judge. Thus, press and publication, mostly TV, the University and some associations are also take apart from the power. So, the individual is in press of several aspects. All power want to be superior, so social peace will be hard to perform.

As an individual, civil liberties be returned to allowed actions and equality turns to a member of the associations or professional status at the community.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Types of governmental democracies**

Democracy has taken a number of forms, both in theory and practice. Some varieties of democracy provide better representation and more freedom for their citizens than others.^{[126][127]} However, if any democracy is not structured to prohibit the government from excluding the people from the legislative process, or any branch of government from altering the [separation of powers](#) in its favour, then a branch of the system can accumulate too much power and destroy the democracy.^{[128][129][130]}

Basic forms

Several variants of democracy exist, but there are two basic forms, both of which concern how the whole body of all eligible citizens executes its will. One form of democracy is [direct democracy](#), in which all eligible citizens have active participation in the political decision making, for example voting on policy initiatives directly.^[131] In most modern democracies, the whole body of eligible citizens remain the sovereign power but political power is exercised indirectly through elected representatives; this is called a [representative democracy](#).

Direct

In [Switzerland](#), without needing to register, every citizen receives [ballot papers](#) and information brochures for each vote (and can send it back by post). Switzerland has a [direct democracy](#) system and votes (and elections) are organised about four times a year; here, to [Berne](#)'s citizen in November 2008 about 5 national, 2 cantonal, 4 municipal referendums, and 2 elections (government and parliament of the City of Berne) to take care of at the same time.

Direct democracy is a political system where the citizens participate in the decision-making personally, contrary to relying on intermediaries or representatives. The use of a lot system, a characteristic of [Athenian democracy](#), is unique to direct democracies. In this system, important governmental and administrative tasks are performed by citizens picked from a lottery.^[132] A direct democracy gives the voting population the power to:

1. Change constitutional laws,
2. Put forth [initiatives](#), [referendums](#) and suggestions for laws,
3. Give binding orders to elective officials, such as revoking them before the end of their elected term or initiating a lawsuit for breaking a campaign promise.

Within modern-day representative governments, certain electoral tools like referendums, citizens' initiatives and [recall elections](#) are referred to as forms of direct democracy.^[133] However, some advocates of direct democracy argue for local assemblies of face-to-face discussion. Direct democracy as a government system currently exists in the [Swiss cantons](#) of [Appenzell Innerrhoden](#) and [Glarus](#),^[134] the [Rebel Zapatista Autonomous Municipalities](#),^[135] communities affiliated with the [CIPO-RFM](#),^[136] the [Bolivian](#) city councils of [FEJUVE](#),^[137] and Kurdish cantons of [Rojava](#).^[138]

Representative

Representative democracy involves the election of government officials by the people being represented. If the head of state is also [democratically elected](#) then it is called a democratic [republic](#).^[139] The most common mechanisms involve election of the candidate with a majority or a [plurality](#) of the votes. Most western countries have representative systems.^[134]

Representatives may be elected or become diplomatic representatives by a particular district (or [constituency](#)), or represent the entire electorate through [proportional](#) systems, with some using a combination of the two. Some representative democracies also incorporate elements of direct democracy, such as [referendums](#). A characteristic of representative democracy is that while the representatives are elected by the people to act in the people's interest, they retain the freedom to exercise their own judgement as how best to do so. Such reasons have driven criticism upon representative democracy,^{[140][141]} pointing out the contradictions of representation mechanisms with democracy.^{[142][143]}

Parliamentary

Parliamentary democracy is a representative democracy where government is appointed by, or can be dismissed by, representatives as opposed to a "presidential rule" wherein the president is both head of state and the head of government and is elected by the voters. Under a parliamentary democracy, government is exercised by delegation to an executive ministry and subject to ongoing review, checks and balances by the legislative parliament elected by the people.^{[144][145][146][147]}

Parliamentary systems have the right to dismiss a Prime Minister at any point in time that they feel he or she is not doing their job to the expectations of the legislature. This is done through a Vote of No Confidence where the legislature decides whether or not to remove the Prime Minister from office by a majority support for his or her dismissal.^[148] In some countries, the Prime Minister can also call an election whenever he or she so chooses, and typically the Prime Minister will hold an election when he or she knows that they are in good favour with the public as to get re-elected. In other parliamentary democracies, extra elections are virtually never held, a minority government being preferred until the next ordinary elections. An important feature of the parliamentary democracy is the concept of the "loyal opposition". The essence of the concept is that the second largest political party (or coalition) opposes the governing party (or coalition), while still remaining loyal to the state and its democratic principles.

Presidential

Presidential Democracy is a system where the public elects the president through free and fair elections. The president serves as both the head of state and head of government controlling most of the executive powers. The president serves for a specific term and cannot exceed that amount of time. Elections typically have a fixed date and aren't easily changed. The president has direct control over the cabinet, specifically appointing the cabinet members.^[148]

The president cannot be easily removed from office by the legislature, but he or she cannot remove members of the legislative branch any more easily. This provides some measure of [separation of powers](#). In consequence, however, the president and the legislature may end up in the control of separate parties, allowing one to block the other and thereby interfere with the orderly operation of the state. This may be the reason why presidential democracy is not very common outside the Americas, Africa, and Central and Southeast Asia.^[148]

A [semi-presidential system](#) is a system of democracy in which the government includes both a prime minister and a president. The particular powers held by the prime minister and president vary by country.^[148]

Hybrid or semi-direct

Some modern democracies that are predominantly representative in nature also heavily rely upon forms of political action that are directly democratic. These democracies, which combine elements of representative democracy and direct democracy, are termed [hybrid democracies](#),^[149] [semi-direct democracies](#) or [participatory democracies](#). Examples include Switzerland and some [U.S. states](#), where frequent use is made of [referendums](#) and [initiatives](#).

The [Swiss confederation](#) is a semi-direct democracy.^[134] At the federal level, citizens can propose changes to the constitution ([federal popular initiative](#)) or ask for a [referendum](#) to be held on any law voted by the [parliament](#).^[134] Between January 1995 and June 2005, Swiss citizens voted 31 times, to answer 103 questions (during the same period, French citizens participated in only two referendums).^[134] Although in the past 120 years less than 250 initiatives have been put to referendum. The populace has been conservative, approving only about 10% of the initiatives put before them; in addition, they have often opted for a version of the initiative rewritten by government.^[citation needed]

In the [United States](#), no mechanisms of direct democracy exists at the federal level, but over half of the [states](#) and many localities provide for citizen-sponsored ballot initiatives (also called "ballot measures", "ballot questions" or "propositions"), and the vast majority of states allow for referendums. Examples include the extensive use of [referendums](#) in the US state of [California](#), which is a state that has more than 20 million voters.^[150]

In [New England](#), [Town meetings](#) are often used, especially in rural areas, to manage local government. This creates a hybrid form of government, with a local [direct democracy](#) and a representative state government. For example, most [Vermont](#) towns hold annual town meetings in March in which town officers are elected, budgets for the town and schools are voted on, and citizens have the opportunity to speak and be heard on political matters.^[151]

Comment

The democracy methods be evaluated, so, not civil liberties be in consideration. This is therefore only be indication of standard types of the administration styles.

If you are in consideration as; *to be on the ruler, meaning being the manager of some of the power.*

For this concept, you want to be on the items, as; a) finance, economic conditional status, the peace of the labour, b) academic, being on the information given, research and education perspective, as a consultant, c) some alternative force at the management, being in control. As the most important one is controlling the oppositions, opposition parties.

If the opposition parties be with other division of the forces, not as individual rights, so, the governmental regulations nearly more then 50% be on them and nearly 20-30% for the opposition parties.

Basic Democracy Forms: The elections are mostly as yes or no concept. Not any widely consideration from individuals. Some parties are discussed and taken some considerations from professions, associations, for making the informative media. In Britain, Brexit is performed, so, the Scotch and other oppositions be more, than before the election.

Direct: Mostly at Swiss, the decisions be by general voting. If the community population is so much, the direct election be hard to perform. In America, people elected the representatives, the representatives elected the president. Some elections are in levels, phases system. At some districts, the properties be asked to the community, after approved then the procedure be accepted.

Representative: The associations, other democratic institutions, when they have a power in administration, so, they are selecting a leader. Mostly minority be taken in consideration, be counter to the opposition is hard, so be together with them, for getting the majority. This makes the power be reducing.

Parliamentary: Parliament system is selecting the representative and later elected them or not. The point the representatives being select form the head of the party or from community? The combination of the system mostly be in consideration.

Presidential: Even each system a leader is elected, whether from parliament or form representative or directly by election. The fact, what is the power given to the President by law, constitutions. Even in parliament system, if the power be enormous, so the Prime Minister or the President of the Council, Parliament be under control.

Hybrid or semi-direct: This kind be mostly be direct or partially be referendum election is the chosen method. For each parliament system, for constitutional change, the majority is requires, so, by direct or partially from Parliament and general election.

The state head be the chief of the Parliament: Thus, prime minister is as indicated as the manager leader. Thus the parliament chief is differs. One for making law, the other for regulating the country.

At the Presential system, head is the president, thus the parliament and presidency is diverse, they are elected differently. President be with majority; other election depends on the minority perspectives.

At democracy the power are so much, so, the peaceful managing is hard to perform. Even at same at other countries, one side, military, others be associations, institutions, lobbies, religious and nationalistic factors, university regulations, finance sector, even race and gender and several factors want to get some power. If the civil liberties and rights to a person, only informed consent be the real action, then if they want to be at the regulative phase, only information be under their control. Thus the state, government must be controlled the information, as correct or false.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Variants**

Constitutional monarchy

Many countries such as the United Kingdom, Spain, the Netherlands, Belgium, [Scandinavian countries](#), [Thailand](#), [Japan](#) and [Bhutan](#) turned powerful monarchs into constitutional monarchs with limited or, often gradually, merely symbolic roles. For example, in the predecessor states to the United Kingdom, constitutional monarchy began to emerge and has continued uninterrupted since the [Glorious Revolution](#) of 1688 and passage of the [Bill of Rights 1689](#).^{[19][64]} In other countries, the monarchy was abolished along with the aristocratic system (as in France, China, Russia, Germany, Austria, Hungary, Italy, Greece and Egypt). An elected president, with or without significant powers, became the head of state in these countries.

Elite upper houses of legislatures, which often had lifetime or hereditary tenure, were common in many nations. Over time, these either had their powers limited (as with the British [House of Lords](#)) or else became elective and remained powerful (as with the [Australian Senate](#)).

Republic

The term [republic](#) has many different meanings, but today often refers to a representative democracy with an elected [head of state](#), such as a [president](#), serving for a limited term, in contrast to states with a hereditary [monarch](#) as a head of state, even if these states also are representative democracies with an elected or appointed [head of government](#) such as a [prime minister](#).¹⁵²

The [Founding Fathers of the United States](#) rarely praised and often criticised democracy, which in their time tended to specifically mean direct democracy, often without the protection of a constitution enshrining basic rights; [James Madison](#) argued, especially in [The Federalist No. 10](#), that what distinguished a direct [democracy](#) from a [republic](#) was that the former became weaker as it got larger and suffered more violently from the effects of faction, whereas a republic could get stronger as it got larger and combats faction by its very structure.

What was critical to American values, [John Adams](#) insisted,¹⁵³ was that the government be "bound by fixed laws, which the people have a voice in making, and a right to defend." As Benjamin Franklin was exiting after writing the U.S. constitution, a woman asked him "Well, Doctor, what have we got—a republic or a monarchy?". He replied "A republic—if you can keep it."¹⁵⁴

Liberal democracy

A liberal democracy is a representative democracy in which the ability of the elected representatives to exercise decision-making power is subject to the [rule of law](#), and moderated by a constitution or laws that emphasise the protection of the rights and freedoms of individuals, and which places constraints on the leaders and on the extent to which the will of the majority can be exercised against the rights of minorities (see [civil liberties](#)).

In a liberal democracy, it is possible for some large-scale decisions to [emerge](#) from the many individual decisions that citizens are free to make. In other words, citizens can "vote with their feet" or "vote with their dollars", resulting in significant informal government-by-the-masses that exercises many "powers" associated with formal government elsewhere.

Socialist

[Socialist](#) thought has several different views on democracy. [Social democracy](#), [democratic socialism](#), and the [dictatorship of the proletariat](#) (usually exercised through [Soviet democracy](#)) are some examples. Many democratic socialists and social democrats believe in a form of [participatory](#), [industrial](#), [economic](#) and/or [workplace democracy](#) combined with a [representative democracy](#).

Within [Marxist orthodoxy](#) there is a hostility to what is commonly called "liberal democracy", which is simply referred to as parliamentary democracy because of its often "centralized nature. Because of orthodox Marxists' desire to eliminate the political elitism they see in capitalism, [Marxists](#), [Leninists](#) and [Trotskyists](#) believe in direct democracy implemented through a system of [communes](#) (which are sometimes called [soviets](#)). This system ultimately manifests itself as council democracy and begins with workplace democracy.

Democracy cannot consist solely of elections that are nearly always fictitious and managed by rich landowners and professional politicians.

Anarchist

[Anarchists](#) are split in this domain, depending on whether they believe that a [majority-rule is tyrannical or not](#). To many anarchists, the only form of democracy considered acceptable is direct democracy. [Pierre-Joseph Proudhon](#) argued that the only acceptable form of direct democracy is one in which it is recognised that majority decisions are not binding on the minority, even when unanimous.¹⁵⁶ However, [anarcho-communist Murray Bookchin](#) criticised [individualist anarchists](#) for opposing democracy,¹⁵⁷ and says "majority rule" is consistent with anarchism.¹⁵⁸

Some anarcho-communists oppose the majoritarian nature of direct democracy, feeling that it can impede individual liberty and opt-in favour of a non-majoritarian form of [consensus democracy](#), similar to Proudhon's position on direct democracy.¹⁵⁹ [Henry David Thoreau](#), who did not self-identify as an anarchist but argued for "a better government"¹⁶⁰ and is cited as an inspiration by some anarchists, argued that people should not be in the position of ruling others or being ruled when there is no consent.

Sortition

Sometimes called "democracy without elections", [sortition](#) chooses decision makers via a random process. The intention is that those chosen will be representative of the opinions and interests of the people at large, and be more fair and impartial than an elected official. The technique was in widespread use in [Athenian Democracy](#) and [Renaissance Florence](#)¹⁶¹ and is still used in modern [jury selection](#).

Consociational

A consociational democracy allows for simultaneous majority votes in two or more ethno-religious constituencies, and policies are enacted only if they gain majority support from both or all of them.

Consensus democracy

A consensus democracy, in contrast, would not be dichotomous. Instead, decisions would be based on a multi-option approach, and policies would be enacted if they gained sufficient support, either in a purely verbal agreement or via a consensus vote—a multi-option preference vote. If the threshold of support were at a sufficiently high level, minorities would be as it were protected automatically. Furthermore, any voting would be ethno-colour blind.

Supranational

[Qualified majority voting](#) is designed by the [Treaty of Rome](#) to be the principal method of reaching decisions in the [European Council of Ministers](#). This system allocates votes to member states in part according to their population, but heavily weighted in favour of the smaller states. This might be seen as a form of representative democracy, but representatives to the Council might be appointed rather than directly elected.

Inclusive

Inclusive democracy is a political theory and political project that aims for [direct democracy](#) in all fields of social life: political democracy in the form of face-to-face assemblies which are confederated, [economic democracy](#) in a [stateless](#), moneyless and marketless economy, democracy in the social realm, i.e. [self-management](#) in places of work and education, and ecological democracy which aims to reintegrate society and nature. The theoretical project of inclusive democracy emerged from the work of political philosopher [Takis Fotopoulos](#) in "Towards An Inclusive Democracy" and

was further developed in the journal [Democracy & Nature](#) and its successor *The International Journal of Inclusive Democracy*.

The basic unit of decision making in an inclusive democracy is the demotic assembly, i.e. the assembly of demos, the citizen body in a given geographical area which may encompass a town and the surrounding villages, or even neighbourhoods of large cities. An inclusive democracy today can only take the form of a confederal democracy that is based on a network of administrative councils whose members or delegates are elected from popular face-to-face democratic assemblies in the various demoi. Thus, their role is purely administrative and practical, not one of policy-making like that of representatives in representative democracy.

The citizen body is advised by experts but it is the citizen body which functions as the ultimate decision-taker. Authority can be delegated to a segment of the citizen body to carry out specific duties, for example, to serve as members of popular courts, or of regional and confederal councils. Such delegation is made, in principle, by lot, on a rotation basis, and is always recallable by the citizen body. Delegates to regional and confederal bodies should have specific mandates.

Participatory politics

A [Parpolity](#) or Participatory Polity is a theoretical form of democracy that is ruled by a [Nested Council](#) structure. The guiding philosophy is that people should have decision making power in proportion to how much they are affected by the decision. Local councils of 25–50 people are completely autonomous on issues that affect only them, and these councils send delegates to higher level councils who are again autonomous regarding issues that affect only the population affected by that council.

A council court of randomly chosen citizens serves as a check on the [tyranny of the majority](#), and rules on which body gets to vote on which issue. Delegates may vote differently from how their sending council might wish but are mandated to communicate the wishes of their sending council. Delegates are recallable at any time. Referendums are possible at any time via votes of most lower-level councils, however, not everything is a referendum as this is most likely a waste of time. A parpolity is meant to work in tandem with a [participatory economy](#).

Cosmopolitan

Cosmopolitan democracy, also known as *Global democracy* or *World Federalism*, is a political system in which democracy is implemented on a global scale, either directly or through representatives. An important justification for this kind of system is that the decisions made in national or regional democracies often affect people outside the constituency who, by definition, cannot vote. By contrast, in a cosmopolitan democracy, the people who are affected by decisions also have a say in them.^[162]

According to its supporters, any attempt to solve global problems is undemocratic without some form of cosmopolitan democracy. The general principle of cosmopolitan democracy is to expand some or all of the values and norms of democracy, including the rule of law; the non-violent resolution of conflicts; and equality among citizens, beyond the limits of the state. To be fully implemented, this would require reforming existing [international organisations](#), e.g. the [United Nations](#), as well as the creation of new institutions such as a [World Parliament](#), which ideally would enhance public control over, and accountability in, international politics.

Cosmopolitan Democracy has been promoted, among others, by physicist Albert Einstein,^[163] writer Kurt Vonnegut, columnist [George Monbiot](#), and professors [David Held](#) and [Daniele Archibugi](#).^[164] The creation of the [International Criminal Court](#) in 2003 was seen as a major step forward by many supporters of this type of cosmopolitan democracy.

Creative democracy

Creative Democracy is advocated by American philosopher [John Dewey](#). The main idea about Creative Democracy is that democracy encourages individual capacity building and the interaction among the society. Dewey argues that democracy is a way of life in his work of "Creative Democracy: The Task Before Us"^[165] and an experience built on faith in human nature, faith in human beings, and faith in working with others. Democracy, in Dewey's view, is a [moral ideal](#) requiring actual effort and work by people; it is not an institutional concept that exists outside of ourselves. "The task of democracy", Dewey concludes, "is forever that of creation of a freer and more humane experience in which all share and to which all contribute".

Guided democracy

Guided democracy is a form of democracy which incorporates regular popular elections, but which often carefully "guides" the choices offered to the electorate in a manner which may reduce the ability of the electorate to truly determine the type of government exercised over them. Such democracies typically have only one central authority which is often not subject to meaningful public review by any other governmental authority. Russian-style democracy has often been referred to as a "Guided democracy."^[166] Russian politicians have referred to their government as having only one center of power/ authority, as opposed to most other forms of democracy which usually attempt to incorporate two or more naturally competing sources of authority within the same government.^[167]

Non-governmental democracy

Aside from the public sphere, similar democratic principles and mechanisms of voting and representation have been used to govern other kinds of groups. Many [non-governmental organisations](#) decide policy and leadership by voting. Most [trade unions](#) and [cooperatives](#) are governed by democratic elections. [Corporations](#) are controlled by [shareholders](#) on the principle of [one share, one vote](#)—sometimes supplemented by [workplace democracy](#). [Amitai Etzioni](#) has postulated a system that fuses elements of democracy with [sharia law](#), termed *islamocracy*.^{[168]^[citation needed]}

Comment

Some Management Types

From Author perspective not describing the management types, thus be compared with the Civil Liberties concept.

Constitutional monarchy: There are king or other one, just be symbol of the state. Thus, not any place for the individual, why be there is royal configuration, each person be equal, this right is not in consideration.

Republic: Some states as named republic, thus, not any relation about the regulations. So, if individual freedom about the human rights, so, this item at all the management be on the service of a single person.

Liberal democracy: Representatives be on regulation, so people select the representatives. The problem is who is the representatives, mostly form selection of the political party president. So, can be noticed as 4-5-year autocratic management style.

Socialist: As not only by election, some properties, and some power be more active at the management.

Anarchist: Some contrary, oppositions, not be in agreement to be. If individual rights, not be any oppositions, be at their consent.

Sortition: The act grounded to some person, philosophical point of views. Like juridical, council perspectives, as ethical committee. This will not be making any pressure, just for advice solution. If in pressure as clan and group, a leader, or a committee be in ordering position.

Consociationalism: Two major groups be in some fact for an agreement at the manager, for each benefit. Thus, how about the individual rights.

Supranational: International, Worldwide decisions be about, thus, not individual or a single people. Principles must be on civil liberties.

Participatory politics: Some associations and groups want to get the power, as separation of power system. Thus at civil liberties all are as a single person right, not more or less power.

Cosmopolitan: Several concepts, not focused on individual, general, not personnel principles.

Creative democracy: Management be the opinion of the leader, the president or the original of the thought be the on management. Thus, not be suitable to a person.

Guided democracy: This is especially at the autocratic systems, some power guiding the management. Not from individual side, only for a group benefit.

Non-governmental democracy: The management from some associations, and other social groups, not at the parliament. The associations be on election.

NB: All this systems be on on the regulative power administration, not on civil liberties and individual rights.

Demokrasinin araçları

Demokrasinin oluşmasını sağlayan, demokrasinin gelişmesini amaçlayan kurum ve oluşumlar aslında birçok siyasi sistemde de mevcuttur. Her devletin bir [anayasaya](#) sahip olması veya her ülkede siyasi parti bulunmasına rağmen yönetim şekilleri olarak isimleri değiştirilir. Çünkü önemli olan bu kurumlar arasındaki ilişkilerdir.

Parlamento

Demokraside [meclis](#), rekabet ve eşit oy ilkeleriyle halkın temsilcilerinin oluşturduğu bir kurumdur. Meclis sistemleri hem nitelik hem de nicelik olarak her ülkede farklı gelişmiştir.

Tek meclisli sistem, çift meclisli sistem ve [başkanlık sistemi](#) olarak genellendirebiliriz. Yine görev olarak, güçler ayrılığı ilkesindeki yasamayı yapan kurum olarak genellendirebiliriz. Meclislerin işlevleri: yasama, temsil, denetleme ve meşrulukluktur.

Siyasi partiler

Partiler temsil işlevi için kullanılan araçlardır. Demokratik ülkelerde siyasi parti bireylerin aktif siyaset yapacakları alanlardan biri ve en önemlisidir. Ülkelerdeki seçim sistemlerine göre [iki partili sistem](#) ya da [çok partili sistem](#) oluşur.

İngiltere'deki gibi iki partinin ağırlıklı olduğu sistemler, seçmenlerin çoğunluğunun bulunduğu 'orta alandaki' bir yoğunlaşmaya yol açma ve daha radikal düşünceleri dışlama eğilimindedir.^[31] Her bir partinin çok sayıda görüşü temsil ettiği düşünülür.

Çok partili siyasi sistemlerde ise düşünceler daha doğrudan temsil edilir. Dinsel, etnik veya sınıfsal düşünceleri temsil ettiğini düşünen partiler bulunur. Bu halkın egemenliğinin meclise daha fazla yansımaları sağlarken, mecliste farklı görüşlerde bulunan birçok parti olduğu için istikrarın sağlanması güçleşir.

Anayasa

Anayasa, bir devletin temel kurumlarının nasıl işleyeceğini belirleyen yazılı belgelerdir. Ayrıca kişisel hak ve özgürlükler bu belgede belirlendiği için çoğunluğun yönettiği bir toplumda iktidarda olanların sınırlarını belirler. Demokrat düşüncüler tarafından [çoğunluğun tiranlığının](#) kurulmasını engelleyecek bir devlet organı olarak kabul edilir.

Sivil toplum örgütleri

[Sivil toplum örgütleri](#) demokrasiyle ortaya çıkan bir örgütlenme değildir ama demokrasiyle önem kazanmıştır. 'Sivil toplum, modern manada anlamını demokrasi ile kazanırken, demokrasi de katılım problemlerinin çözümünü sivil toplum ile sağlamıştır'^[32]

Birbirleriyle ortak amaçlara sahip insanların oluşturdukları grupların seslerini ve isteklerinin daha fazla duyurabilmenin bir yoludur. Örneğin devletin ekonomideki katılımını azaltmaya çabalayan iş adamları, devletin sosyal hizmetlerinde eşitliğin sağlanmasını amaçlayan örgütler ve işçilerin veya memurların yaşam kalitelerini arttırmaya çalışan sendikalar gibi çeşitli amaçlarla toplanmış ve bunun için demokrasiye katılımı güçlendirmiş ayrıca bir bakıma halkın temsilcilerini kendi amaçları doğrultusunda denetleyebilen ya da kendi amaçlarına ulaşmak için kamuoyu yaratmaya çalışan gruplardır.

Sivil toplum örgütlerinin özelliği çoğulcu bir yapıya sahip olmasıdır. [Larry Diamond](#)'a göre 'sivil toplumun bu çoğulcu yapısı, siyaset alanını kontrol altına almaya çalışan etnik, dinci, devrimci ya da otoriter örgütlenmelerle anlaşamaz hale getirir.'^[33]

Kolluk kuvvetleri

[Ordu](#) ve [polis](#) güçlerinin demokraside ne kadar bulunduğu, ne kadar bulunması gerektiği her zaman tartışma konusu olmuştur. Dış tehlikelere karşı ordunun iç düzen içinde polisin silah tekellerinin bulunması onları demokrasi için gerekli kılmakla birlikte demokrasiyi kaldırma veya kesintiye uğratma güçleriyle de tartışma konusu yapmıştır.

Gelişmiş demokratik ülkelerde sivil siyasetçiler, hem [hukukun](#) hem de fiilen ordunun üstündedir ve ordu siyasi karar alma mekanizmasının içine olabildiğince az katılır. Özellikle [Soğuk Savaş](#) sonrası sivil siyasetçinin üstünlüğü giderek artmaktadır.

Demokratik olarak yeterince gelişmemiş ülkelerde ise askerler, danışma kurullarıyla doğrudan ya da dolaylı olarak karar alma mekanizmasının içinde bulunur. Bu tip ülkelerdeki ortak özellik; ordunun ülke içindeki kurumlar arasında en ileri teknolojiye sahip ve modern dünyaya en yakın olan kurum olmasıdır. 'Ordu genellikle ekonomik gerilik, iç karışıklıkların artması, sivil yönetimin meşruluğunu kaybetmesi, ordu ve hükümet arasındaki ihtilaf veya uluslararası kamuoyunun darbe yönündeki olumlu yaklaşımı gibi sebeplerle siyasete müdahale eder.'^[34]

Polis ise "yönetici sınıfın çıkarlarında hareket etmeye başlarsa ne olur?" sorusuyla düşünürlerin üzerinde durduğu bir konudur. [Aristo](#)'nun 'muhafızlardan kim muhafaza edecek?' sorusu bu kaygının çok eskilere dayandığını gösterir. Polis gücünün demokrasinin sağladığı hak ve özgürlükleri kısıtlamaması ve gerektiği zaman yargıya hesap verebilmesi gerekliliği demokratik düşünürlerin ortak tavrı olmasına rağmen bunun nasıl ve ne kadar yapılması gerektiği konusunda görüş ayrılıkları yaşanır.

NB: The democratic properties are indicated above, so discussed below.

Comment

The parameters indicated above is not as satisfactory for democracy, if grounded on civil liberties.

The indications as; a) Election for parliament, b) political parties, mostly under leader control, c) Constitution, mostly written from dictation management, d) Civil institutional ones, to get the power of professional associations, e) Legal members, they give the judgement, so, they must be at the top aspects. So, all the sections be also actively making duty at each dictatorial state too.

As a democratic perspective, in Syria war, not be in consideration of the immigrant, not wanted, let them to die, or be going to die, under bombs or at disease or so on. The permanent sates at the United Nations, one at least be giving veto for humanistic actions. So, nearly 9 years over a war is continuing. The accepted regimes, state regulations are not democratic.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Theory**

Aristotle

[Aristotle](#) contrasted rule by the many (democracy/[timocracy](#)), with rule by the few ([oligarchy/aristocracy](#)), and with rule by a single person ([tyranny](#) or today [autocracy/absolute monarchy](#)). He also thought that there was a good and a bad variant of each system (he considered democracy to be the degenerate counterpart to timocracy).^{[169][170]}

For Aristotle, the underlying principle of democracy is freedom, since only in a democracy can the citizens have a share in freedom. In essence, he argues that this is what every democracy should make its aim. There are two main aspects of freedom: being ruled and ruling in turn, since everyone is equal according to number, not merit, and to be able to live as one pleases.

But one factor of liberty is to govern and be governed in turn; for the popular principle of justice is to have equality according to number, not worth, ... And one is for a man to live as he likes; for they say that this is the function of liberty, inasmuch as to live not as one likes is the life of a man that is a slave.

Early Republican theory

A common view among early and renaissance [Republican](#) theorists was that democracy could only survive in small political communities.^[171] Heeding the lessons of the Roman Republic's shift to monarchism as it grew larger, these Republican theorists held that the expansion of territory and population inevitably led to tyranny.^[171] Democracy was therefore highly fragile and rare historically, as it could only survive in small political units, which due to their size were vulnerable to conquest by larger political units.^[171] [Montesquieu](#) famously said, "if a republic is small, it is destroyed by an outside force; if it is large, it is destroyed by an internal vice."^[171] [Rousseau](#) asserted, "It is, therefore the natural property of small states to be governed as a republic, of middling ones to be subject to a monarch, and of large empires to be swayed by a despotic prince."^[171]

Rationale

Among modern political theorists, there are three contending conceptions of the fundamental rationale for democracy: *aggregative democracy*, *deliberative democracy*, and *radical democracy*.^[172]

Aggregative

The theory of *aggregative democracy* claims that the aim of the democratic processes is to solicit citizens' preferences and aggregate them together to determine what social policies society should adopt. Therefore, proponents of this view hold that democratic participation should primarily focus on [voting](#), where the policy with the most votes gets implemented.

Different variants of aggregative democracy exist. Under *minimalism*, democracy is a system of government in which citizens have given teams of political leaders the right to rule in periodic elections. According to this minimalist conception, citizens cannot and should not "rule" because, for example, on most issues, most of the time, they have no clear views or their views are not well-founded. [Joseph Schumpeter](#) articulated this view most famously in his book *Capitalism, Socialism, and Democracy*.^[173] Contemporary proponents of minimalism include [William H. Riker](#), [Adam Przeworski](#), [Richard Posner](#).

According to the theory of [direct democracy](#), on the other hand, citizens should vote directly, not through their representatives, on legislative proposals. Proponents of direct democracy offer varied reasons to support this view. Political activity can be valuable in itself, it socialises and educates citizens, and popular participation can check powerful elites. Most importantly, citizens do not rule themselves unless they directly decide laws and policies.

Governments will tend to produce laws and policies that are close to the views of the median voter—with half to their left and the other half to their right. This is not a desirable outcome as it represents the action of self-interested and somewhat unaccountable political elites competing for votes. [Anthony Downs](#) suggests that ideological political parties are necessary to act as a mediating broker between individual and governments. Downs laid out this view in his 1957 book *An Economic Theory of Democracy*.^[174]

[Robert A. Dahl](#) argues that the fundamental democratic principle is that, when it comes to binding collective decisions, each person in a political community is entitled to have his/her interests be given equal consideration (not necessarily that all people are equally satisfied by the collective decision). He uses the term [polyarchy](#) to refer to societies in which there exists a certain set of institutions and procedures which are perceived as leading to such democracy. First and foremost among these institutions is the regular occurrence of free and open [elections](#) which are used to select representatives who then manage all or most of the public policy of the society. However, these polyarchic procedures may not create a full democracy if, for example, poverty prevents political participation.^[175] Similarly, [Ronald Dworkin](#) argues that "democracy is a substantive, not a merely procedural, ideal."^[176]

Deliberative

[Deliberative democracy](#) is based on the notion that democracy is government by [deliberation](#). Unlike aggregative democracy, deliberative democracy holds that, for a democratic decision to be legitimate, it must be preceded by authentic deliberation, not merely the aggregation of preferences that occurs in voting. *Authentic deliberation* is deliberation among decision-makers that is free from distortions of unequal political power, such as power a decision-maker obtained through economic wealth or the support of interest groups.^{[177][178][179]} If the decision-makers cannot reach [consensus](#) after authentically deliberating on a proposal, then they vote on the proposal using a form of majority rule.

Radical

[Radical democracy](#) is based on the idea that there are hierarchical and oppressive power relations that exist in society. Democracy's role is to make visible and challenge those relations by allowing for difference, dissent and antagonisms in decision-making processes.

Comment

[Aristoteles](#) indicates as at democracy, the people be at their life be happy and non-happy, so, they can be select the manager, thus, the difference about council and slavery is also mentioned. [Early Democracy Theorem](#): for big cities, the election be in beneficial, thus at small places, theocratic and oppressional management be in place.

[For vise approach](#): Three administration models is mentioned: a) aggressive, be in common democracy at one force, the major who get the votes, direct democracy method. b) Deliberative, precautions democracy; for each act, there must be a reasoning be indicated, c) Radical, exact solution democracy; especially t traditional concepts, for obligation, originated from traditions.

Demokraside hakların gelişimi

İnsan hakları

İnsan hakları, tüm insanların hak ve saygınlık açısından eşit ve özgür olarak doğduğu anlayışına dayanır. İnsan hakları, her bir bireye bağımsız seçim yapma ve yeteneklerini geliştirme [özgürlüğü](#) sağlar. Klasik demokrasi tanımına benzerliğinden dolayı günümüzde *insan hakları* ve *demokrasi* sıklıkla beraber kullanılır.

İnsan hakları ile demokrasi arasındaki kesin tamamlayıcılık bağı: eğer insan hakları bireyin eksiksiz gelişmesi için gerekli bir koşulsa demokratik toplum da, bireyin gelişimi için gerekli çerçeveyi oluşturması bakımından bu hakların kullanılması için gerekli bir koşuldur, ayrıca, demokratik bir toplum bireylerin topluluğun yaşaması için gönüllü olarak verdiği desteğe dayandığından insan hakları böyle bir toplumun ön koşulu olarak görülür.^[25]

Kadınlar

Demokraside siyasi eşitlik temel olsa bile kadınlar bu eşitliği ancak 20. yüzyılda kazanabilmişlerdir. Kadınların siyaset hayatına katılımını destekleyenler; bunun siyasi etiği geliştireceğini söylerken karşı çıkanlar aile yapısının bozulacağı düşüncesini dile getiriyorlardı.

Bazı ülkelerdeki kadınların erkeklerle eşit oy verme ve aday olma haklarını elde etme tarihleri:^[36]

Tarih	Ülke	Tarih	Ülke	Tarih	Ülke
1893	Yeni Zelanda	1928	Birleşik Krallık	1950	Hindistan
1906	Finlandiya	1934	Türkiye	1956	Mısır, Surinam
1913	Norveç	1937	Filipinler	1962	Cezayir
1918	Almanya, Rusya	1944	Fransa, Bulgaristan	1971	İsviçre
1919	Belçika, Ukrayna	1945	Gürcistan, İtalya	1974	Ürdün
1920	Arnavutluk, ABD	1947	Arjantin, Japonya	1976	Portekiz

Ayrıca 1999 istatistiklerine göre:^[37]

- Dünyadaki her 100 parlamenterden 13'ü kadın
- Dünyada devlet ya da hükümet başkanlığı yapan her 100 kişiden 5'i kadın
- Dünyadaki her 100 bakandan 12 tanesi kadın
- Dünyadaki 16 meclis dışında kalan meclislerdeki kadınların oranı %25'in altında

Demokraside kadınları sadece seçme, seçilme hakkına indirgemek gerekir. Ayrıca [feminist](#) sivil toplum örgütleriyle de demokrasiye etkin katılımı sağlanmaya çalışılmıştır.

Azınlıklar

Bir toplumun etnik, dini veya cinsel olarak genel ortaklıklarından ayrılan gruplar o toplumun azınlık statüsündedirler. Oligarşik, otoriter devlet yapılarından demokrasiye geçen toplumlarda, azınlıkların diğer gruplara göre daha fazla demokrasiyi savunmalar genel kabul gören bir olgudur. Ayrıca uluslararası kurumlar tarafından yapılan demokrasi seviyesi değerlendirmelerinde azınlık hakları önemli kistaslardan biridir.

NB: The permission to give a vote is now aspects not really an indication to have a democracy. Individual Rights have more greater role.

Comment

Turkey is one of the earliest Country that give the permission for vote, at 193thus for election at the parliament was at 1934. This is not meaning as Woman Rights, thus, equal as a member of the community be at 1923 years.

For individual Rights, as Civil Liberties, each person has specific rights, including about their position and condition. A mother has a natural Right for breastfeeding, to everywhere, so, places be get ready for them. In America it was allowed about at 1990's. The academic woman at Pediatrics are nearly 6% as professor in America, thus, at Turkey it is about 60%.

The numbers are statistical, so, the active status be taken in concept.

Uygulamada farklı görüşler ve eleştiriler

Çoğulculuk görüşü

Çoğulcu bakış açısı [Montesquieu](#) ve [Locke](#)'a dayanır. [James Madison](#)'ın [Federalist Yazılar](#)'da yazdığı makalelerde sistemleşmiştir. Madison'a göre denetimden uzak demokratik sistemin bireysel hakların ihlal edileceği bir "çoğunlukçu" (Majoritarianism) sisteme dönüşebilir. Bunu engellemek için güçler ayrılığı ilkesi, federalizm ve iki meclisli bir hükümet biçimi önermiştir. "Bu sistem, toplumdaki farklılığı ve "çokluluğun" varlığını tanıdığından ve bu tür bir çokluluk halini istenir gördüğünden dolayı, Madison'ın modeli çoğulcu demokrasinin ilk gelişmiş ifadesidir." ^[38]

[Noam Chomsky](#), Madison modelini eleştirerek, "1787'de ABD Anayasa Konferansı'nda James Madison'ın vurguladığı şekilde, hükümetin başlıca görevinin zengin azınlığı çoğunluktan korumak olduğu ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu nedenle, o dönemin tek yarı-demokratik ülkesi olan [İngiltere](#)'yi örnek vererek toplumun geneline kamusal işlerde söz hakkı verilirse, halkın eşitliğe yönelik reformları veya başka canavarlıkları gerçekleştirebileceği konusunda uyarıyor ve Amerikan sisteminin, savunulması (aslında hakim olması) gereken mülkiyet haklarına yönelik saldırılar karşısında uyanık olması gerektiğini söylüyordu" der. ^[39]

Seçkinlik görüşü (Elitizm)

Bu görüşün en tipik temsilcisi filozof kralların iktidarda olmasını isteyen [Platon](#)'dur (M.Ö 427-347). Klasik elitizm, bir reçete sunmaktan ziyade bir olgu tespit iddiasıyla elit yönetimin toplumsal hayatın kaçınılmaz ve değiştirilemez bir gerçeği olduğunu ileri sürer. [Vilfredo Pareto](#) (1848-1923) ve [Gaetano Mosca](#) (1857-1941) klasik elitizmin belli başlı teorisyenleridir.

Mosca toplumu "yöneten" ve "yönetilen" olarak iki sınıfa ayırırken Pareto, yönetenin iki özelliğini anlatırken [Machiavelli](#)'nin "tilkiler (kumazlık) ve aslanlar (zor kullanma)" benzetmesine atıfta bulunur.

Modern dönem seçkinlik görüşte, rekabetçi seçkinlik (demokratik elitizm) diğer seçkinlik görüşlere göre daha yaygındır. Buna göre seçmenler gene oy verirler ama bu, sadece hangi elitin kendilerini yöneteceklerini seçmek içindir. Demokratik hakların bir kısmını içinde barındırmasından dolayı rekabetçi seçkinlik, demokrasinin zayıf bir görüntüsü olarak tasvir edilir. ^[40]

Marksist görüş

[Marksizm](#) toplumu sınıf tabanlı düşünür ve gerçek demokrasinin ancak sınıf farklılıkları kaldırıldığı zaman olabileceğini iddia eder. Yani; demokrasi, için siyasi eşitliği yeterli olmadığını bunun yanında sosyal eşitliği de sağlanması gerektiği savunur. Marksist yaklaşım görüşleri itibarı ile halk demokrasisine yakındır. Daha çok liberal demokrasiyi eleştirir ve eleştirilerini liberal demokrasinin siyasi eşitlik vaadi ile kapitalist sistemin oluşturduğu sosyal eşitsizlik ilişkisine dayandırır.

'Neo-marksist [Jurgen Habermas](#) ve [Claus Offe](#)'ye göre bir yandan, demokratik süreç hükümeti ekonomik ve sosyal hayattaki sorumluluklarını yerine getirecek kamusal talepleri karşılamaya zorlamakta; öte yandan, yol açabileceği mali krizler sistemi tehdit etmektedir.' ^[41] Yani kapitalist bir demokrasi için meşruiyet krizi riski sürekli olarak mevcuttur. Ayrıca bu görüş uluslararası ilişkiler alanında da kullanılmaktadır.

Bununla birlikte [Mao Zedong](#), [Yeni Demokrasi](#) adıyla bir görüş öne sürmüştür, demokrasinin [feodalizm](#) ya da onun uzantısı [feodal sosyalizm](#) devirmek ve [sömürgecilikten](#) bağımsızlık elde etmeyi amaçlaması gerektiğini ifade etmiştir. Mao'ya göre; bunların gerçekleşebilmesi için ise [Karl Marx](#) ve [Vladimir Lenin](#)'in belirttiği [burjuva](#) sınıfıyla mücadele etme önerisini daha geniş bir paydaya bölüştürmek gereklidir. [Marksist-Leninist](#) teoriler barındıran bu düşünceye göre; [sosyalizme](#) doğrudan varmak için eski egemen düzenle mücadele eden "işçi sınıfı", "köylü sınıfı", "şehir küçük-burjuvazisi" ve "milli burjuvazi" nin koalisyonuna ihtiyaç vardır ve bu yolla eski [kapitalist](#) düzene karşı mücadele edilmelidir. Bu koalisyon, [işçi sınıfının](#) ve onun [öncü partisi](#) olan [komünist parti](#) rehberliğinde olacaktır. ^[42]

Korporatist görüş

'Toplumda temel birim olarak birey ya da sınıfı alan görüşlere karşı olarak, insanları işbölümü içinde oldukları yere göre ve sahip oldukları mesleğin bütün üyeleriyle birlikte örgütleyen korporasyonların toplumun örgütlenmesinde temel olmasını, bu örgütlerin bireysel ve sınıfsal çıkar çatışmalarının yerine bireyler ve bireyle devlet arasında bir çıkar uyumu ve dayanışma sağlayacağını savunan siyasal öğreti'dir. ^[43]

[Mussolini](#), korporatist devlet yapısı için şunları söylemiştir: "Korporatist devlet liberal kapitalizmin -ki bu ekonomik sistem, bireysel kâr'ı vurgulamaktadır- sonu demek olup kolektif çıkarları öne çıkaran yeni bir ekonominin başlangıcını işaret etmektedir. Bu kolektif çıkarlar üreticilerin kendilerinin hazırladığı üretim regülasyonlarına dayanan bir korporatist sistem vasıtasıyla elde edilecektir. Üreticiler derken sadece işverenleri kastetmiyorum, işçiler de bunun içindedir" ^[44]

Korporatist düşünürler, bireylerin bağlı bulunduğu örgütlerin siyasi karar alma sürecinde etkinliği arttığı için demokraside temsil özelliğinin arttığını söylerken karşı düşüncedekiler; güçlü ve etkin örgütlenmelerin karar alma sürecinde kendi çıkarlarında hareket edeceğinden siyasi eşitliği bozabileceğini veya hükümetin kendine yakın örgütlere ayrıcalık tanıyabileceğinden dolayı demokrasiyi geliştiren bir sistem olmadığını savunurlar. ^[45]

Uluslararası ilişkilerde demokrasi

Demokrasiyi [uluslararası ilişkiler](#) disiplininde özellikle cumhuriyetçi liberal düşünürler dile getirmişlerdir. Genel olarak 'demokratik, liberal cumhuriyetler birbiriyle savaşmazlar' cümlesiyle açıklanabilir. 'Demokratik cumhuriyetçi hükümetlerin karşılıklı saygı ve uzlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözümüne daha fazla önem verdikleri iddia edilerek liberal demokratik devletlerin artması, uluslararası barışın yaygınlaştırılmasının garantisi olarak görülmektedir.^[46]

NB: The democracy concept is in active form from different perspectives as majority, Marxism and so on.

Comment

At majority concept, the major is pressing the minor, not directly may be indirectly the financial helps to some groups, governmental facilities be leading to some parts. Opposition parties be the meaning of democracy; thus, they will be in pressure, not for the indication. The point is from a group or minority concept, not individual or a people benefit.

Elite perspective, the chief must be the highest education and the finance or other power own group or person. As in Athens democracy, only some status be have right to vote. Even the common must give the election, between the royal or upper level individuals. A person in village must not be aright for election, is the basic rule, at this kind of democracy.

Marxist concept, not the majority, social imbalances be required from social political angle, so, some concepts as at collective work, without gaining money, by foundations or fond, as in Israel Kibbutz be such aspects. Some part in Turkey, when you buy a bread, by demand, give two bread money, one to the outside, for free. People directly take it, without any questioning and no payment be given.

Cooperative concept, as profession and other associations, the selection be at the some special group, for being more active at the power of the upwards. As in Civil Liberties Culture only be same rights as a person, not so forceful action.

The role of democracy at the Universal relations. In general, the rule as the *liberal economic countries will not be n war between them*. Thus, at High Technology Culture, the power be at the technology, so, others be under their rule. Therefore the pressure reasoning is for *bringing democracy to these countries*.

In Summary: For being a ruler of a group at the community, several reasoning is mentioned. Today, democracy is the fact, for pressure and be getting the power, by forcing to vote, not an independent, by some affecting the conditions be benefit of some groups, so, be in administration state.

Democracy⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia: **Criticism**
Inefficiencies

Some economists have criticized the efficiency of democracy, citing the premise of the irrational voter, or a voter who makes decisions without all of the facts or necessary information in order to make a truly informed decision. Another argument is that democracy slows down processes because of the amount of input and participation needed in order to go forward with a decision. A common example often quoted to substantiate this point is the high economic development achieved by China (a non-democratic country) as compared to India (a democratic country). According to economists, the lack of democratic participation in countries like China allows for unfettered economic growth.^[180]

On the other hand, [Socrates](#) believed that democracy without educated masses (educated in the more broader sense of being knowledgeable and responsible) would only lead to populism being the criteria to become an elected leader and not competence. This would ultimately lead to a demise of the nation. This was quoted by Plato in book 10 of *The Republic*, in Socrates' conversation with Adimantus.^[181] Socrates was of the opinion that the right to vote must not be an indiscriminate right (for example by birth or citizenship), but must be given only to people who thought sufficiently of their choice.

Popular rule as a façade

The 20th-century Italian thinkers [Vilfredo Pareto](#) and [Gaetano Mosca](#) (independently) argued that democracy was illusory, and served only to mask the reality of elite rule. Indeed, they argued that elite oligarchy is the unbendable law of human nature, due largely to the apathy and division of the masses (as opposed to the drive, initiative and unity of the elites), and that democratic institutions would do no more than shift the exercise of power from oppression to manipulation.^[182] As [Louis Brandeis](#) once professed, "We may have democracy, or we may have [wealth](#) concentrated in the hands of a few, but we can't have both."^[citation needed]^[183] British writer [Ivo Mosley](#), grandson of blackshirt [Oswald Mosley](#) describes in *In the Name of the People: Pseudo-Democracy and the Spoiling of Our World*, how and why current forms of electoral governance are destined to fall short of their promise.^[184] A study led by Princeton professor Martin Gilens of 1,779 U.S. government decisions concluded that "elites and organized groups representing business interests have substantial independent impacts on U.S. government policy, while average citizens and mass-based interest groups have little or no independent influence."^[185]

Mob rule

Plato's *The Republic* presents a critical view of democracy through the narration of [Socrates](#): "Democracy, which is a charming form of government, full of variety and disorder, and dispensing a sort of equality to equals and unequal alike."^[188] In his work, Plato lists [5 forms of government](#) from best to worst. Assuming that *the Republic* was intended to be a serious critique of the political thought in Athens, Plato argues that only Kallipolis, an aristocracy led by the unwilling philosopher-kings (the wisest men), is a just form of government.^[187]

[James Madison](#) critiqued direct democracy (which he referred to simply as "democracy") in [Federalist No. 10](#), arguing that representative democracy—which he described using the term "republic"—is a preferable form of government, saying: "... democracies have ever been spectacles of turbulence and contention; have ever been found incompatible with personal security or the rights of property; and have in general been as short in their lives as they have been violent in their deaths." Madison offered that republics were superior to democracies because republics safeguarded against [tyranny of the majority](#), stating in [Federalist No. 10](#): "the same advantage which a republic has over a democracy, in controlling the effects of faction, is enjoyed by a large over a small republic".

Political instability

More recently, democracy is criticised for not offering enough political stability. As governments are frequently elected on and off there tends to be frequent changes in the policies of democratic countries both domestically and internationally. Even if a political party maintains power, vociferous, headline-grabbing protests and harsh criticism from the popular media are often enough to force sudden, unexpected political change. Frequent policy changes with regard to business and immigration are likely to deter investment and so hinder economic growth. For this reason, many people have put forward the idea that democracy is undesirable for a developing country in which economic growth and the reduction of poverty are top priorities.^[188]

This opportunist alliance not only has the handicap of having to cater to too many ideologically opposing factions, but it is usually short-lived since any perceived or actual imbalance in the treatment of coalition partners, or changes to leadership in the coalition partners themselves, can very easily result in the coalition partner withdrawing its support from the government.

Biased media has been accused of causing political instability, resulting in the obstruction of democracy, rather than its promotion.^[189]

Fraudulent elections

In representative democracies, it may not benefit incumbents to conduct fair elections. A study showed that incumbents who rig elections stay in office 2.5 times as long as those who permit fair elections.^[190] Democracies in countries with high per capita income have been found to be less prone to violence, but in countries with low incomes the tendency is the reverse.^[190] Election misconduct is more likely in countries with low per capita incomes, small populations, rich in natural resources, and a lack of institutional checks and balances. Sub-Saharan countries, as well as Afghanistan, all tend to fall into that category.^[190]

Governments that have frequent elections tend to have significantly more stable economic policies than those governments who have infrequent elections. However, this trend does not apply to governments where fraudulent elections are common.^[190]

Opposition

Democracy in modern times has almost always faced opposition from the previously existing government, and many times it has faced opposition from social elites. The implementation of a democratic government within a non-democratic state is typically brought about by [democratic revolution](#).

Development

Several philosophers and researchers have outlined historical and social factors seen as supporting the evolution of democracy.

Other commentators have mentioned the influence of economic development.^[191] In a related theory, [Ronald Inglehart](#) suggests that improved living-standards in modern developed countries can convince people that they can take their basic survival for granted, leading to increased emphasis on [self-expression values](#), which correlates closely with democracy.^{[192][193]}

Douglas M. Gibling and Andrew Owsiak in their study argued about the importance of peace and stable borders for the development of democracy. It has often been assumed that [democracy causes peace](#), but this study shows that, historically, peace has almost always predated the establishment of democracy.^[194]

[Carroll Quigley](#) concludes that the characteristics of weapons are the main predictor of democracy:^{[195][196]} Democracy—this scenario—tends to emerge only when the best weapons available are easy for individuals to obtain and use.^[197] By the 1800s, guns were the best personal weapons available, and in the United States of America (already nominally democratic), almost everyone could afford to buy a gun, and could learn how to use it fairly easily. Governments couldn't do any better: it became the age of mass armies of citizen soldiers with guns.^[197] Similarly, Periclean Greece was an age of the citizen soldier and democracy.^[198]

Other theories stressed the relevance of [education](#) and of [human capital](#)—and within them of [cognitive ability](#) to increasing tolerance, rationality, political literacy and participation. Two effects of education and cognitive ability are distinguished:^{[199][need quotation to verify][200][201]}

- a cognitive effect (competence to make rational choices, better information-processing)
- an ethical effect (support of democratic values, freedom, human rights etc.), which itself depends on intelligence.

Evidence consistent with conventional theories of why democracy emerges and is sustained has been hard to come by. Statistical analyses have challenged [modernisation theory](#) by demonstrating that there is no reliable evidence for the claim that democracy is more likely to emerge when countries become wealthier, more educated, or less unequal.^[202] Neither is there convincing evidence that increased reliance on oil revenues prevents democratisation, despite a vast theoretical literature on "[the Resource Curse](#)" that asserts that oil revenues sever the link between citizen taxation and government accountability, seen as the key to representative democracy.^[203] The lack of evidence for these conventional theories of democratisation have led researchers to search for the "deep" determinants of contemporary political institutions, be they geographical or demographic.^{[204][205]} More inclusive [institutions](#) lead to democracy because as people gain more power, they are able to demand more from the elites, who in turn have to concede more things to keep their position.^[citation needed] This virtuous circle may end up in democracy.

An example of this is the disease environment. Places with different mortality rates had different populations and productivity levels around the world. For example, in Africa, the [tsetse fly](#)—which afflicts humans and livestock—reduced the ability of Africans to plow the land. This made Africa less settled. As a consequence, political power was less concentrated.^[206] This also affected the colonial institutions European countries established in Africa.^[207] Whether colonial settlers could live or not in a place made them develop different institutions which led to different economic and social paths. This also affected the distribution of power and the collective actions people could take. As a result, some African countries ended up having democracies and others [autocracies](#).

An example of geographical determinants for democracy is having access to coastal areas and rivers. This natural endowment has a positive relation with economic development thanks to the benefits of [trade](#).^[208] Trade brought economic development, which in turn, broadened power. Rulers wanting to increase revenues had to protect property-rights to create incentives for people to invest. As more people had more power, more concessions had to be made by the ruler and in many [cases](#) places this process lead to democracy. These determinants defined the structure of the society moving the balance of political power.^[209]

In the 21st century, democracy has become such a popular method of reaching decisions that its application beyond politics to other areas such as entertainment, food and fashion, consumerism, urban planning, education, art, literature, science and theology has been criticised as "the reigning dogma of our time".^[210] The argument suggests that applying a populist or market-driven approach to art and literature (for example), means that innovative creative work goes unpublished or unproduced. In education, the argument is that essential but more difficult studies are not undertaken. Science, as a [truth](#)-based discipline, is particularly corrupted by the idea that the correct conclusion can be arrived at by popular vote. However, more recently, theorists^[211] have also advanced the concept [epistemic democracy](#) to assert that democracy actually does a good job tracking the truth.

Robert Michels asserts that although democracy can never be fully realised, democracy may be developed automatically in the act of striving for democracy:

The peasant in the fable, when on his death-bed, tells his sons that a treasure is buried in the field. After the old man's death the sons dig everywhere in order to discover the treasure. They do not find it. But their indefatigable labor improves the soil and secures for them a comparative well-being. The treasure in the fable may well symbolise democracy.^[211]

Dr. [Harald Wydra](#), in his book *Communism and The Emergence of Democracy* (2007), maintains that the development of democracy should not be viewed as a purely procedural or as a static concept but rather as an ongoing "process of meaning formation".^[212] Drawing on Claude Lefort's idea of the empty place of power, that "power emanates from the people [...] but is the power of nobody", he remarks that democracy is reverence to a symbolic mythical authority—as in reality, there is no such thing as the people or *demos*. Democratic political figures are not supreme rulers but rather temporary guardians of an empty place. Any claim to substance such as the [collective good](#), the [public interest](#) or the will of the nation is subject to the competitive struggle and times of [rationalisation needed](#) gaining the authority of office and government. The essence of the democratic system is an empty place, void of real people, which can only be temporarily filled and never be appropriated. The seat of power is there but remains open to constant change. As such, people's definitions of "democracy" or of "democratic" progress throughout history as a continual and potentially never-ending process of social construction.^[213]

9. Plato's five regimes⁸

From Wikipedia, the free encyclopedia

[Philosopher Plato](#) discusses **five types of regimes** (*Republic*, Book VIII). They are [Aristocracy](#), [Timocracy](#), [Oligarchy](#), [Democracy](#), and [Tyranny](#). Plato also assigns a man to each of these regimes to illustrate what they stand for. The tyrannical man would represent Tyranny, for example. These five regimes progressively degenerate starting with Aristocracy at the top and Tyranny at the bottom.

Aristocracy

[Aristocracy](#) is the form of government ([politeia](#)) advocated in Plato's *Republic*. This regime is ruled by a [philosopher king](#), and thus is grounded on wisdom and reason. The aristocratic state, and the man whose nature corresponds to it, are the objects of Plato's analyses throughout much of The Republic's books, as opposed to the other four types of states/men, that are studied primarily in Book VIII.

...

Timocracy

Timocracy is treated in Book VIII of the Republic 545a-550c. Aristocracy degenerates into [timocracy](#) when, due to miscalculation on the part of its governing class, the next generation of guardians and auxiliaries includes persons of an inferior nature (the persons with souls made of iron or bronze, as opposed to the ideal guardians and auxiliaries, who have souls made of gold and silver).

...

Oligarchy

Plato defines [oligarchy](#) as a system of government which distinguishes between the rich and the poor, making out of the former its administrators.

...

Democracy

Oligarchy then degenerates into a democracy where freedom is the supreme good but freedom is also slavery. In [democracy](#), the lower class grows bigger and bigger. The poor become the winners. People are free to do what they want and live how they want. People can even break the law if they so choose. This appears to be very similar to anarchy.

Plato uses the "democratic man" to represent democracy. The democratic man is the son of the oligarchic man. Unlike his father, the democratic man is consumed with unnecessary [desires](#). Plato describes necessary desires as desires that we have out of [instinct](#) or desires that we have to survive. Unnecessary desires are desires we can teach ourselves to resist such as the desire for riches. The democratic man takes great interest in all the things he can buy with his money. Plato believes that the democratic man is more concerned with his money over how he can help the people. He does whatever he wants whenever he wants to do it. His life has no order or priority.

Tyranny

Democracy then degenerates into tyranny where no one has discipline and society exists in chaos. Democracy is taken over by the longing for freedom. Power must be seized to maintain order. A champion will come along and experience power, which will cause him to become a tyrant. The people will start to hate him and eventually try to remove him but will realize they are not able.

...

Comment

Un educated, literacy and not using their minds, must not use the vote is a concept, thus, even in ancient times, in Greek, only some selected people can select, so, this argument is still in active in thoughts. If we considered the positions at a party as 5 items, nearly all in 20% value ins election; 1) sure to give yes, 2) want to give yes, some considerations, 3) some relatives and no other choices for discussion, 4) not to give other party, 5) in consideration of yes or no. In Turkey, before election; nearly a month, 10% not any discussion, up to a week reduced to 5%. This means the statistics nearly have no value for exact estimation.

For decision, the evidences be shareable, for developing, democracy assumed a negative estimation, when considering China Republic and India, thus, not indicating the truth.

According to Socrates, the populist and en educated person be influenced the voting, thus, this be only 20% effective, in reality only be 5% influenced.

The population is not homogenous, the exact given yes percentage is not so much change. In some High Technology cultures, the immigrant are not at their culture, also has no similarities, therefore rejected them, even in voting concept is strictly closed for them. Democracy is not elite voting system, thus, mostly they are effective on administration.

The individual rights, therefore less in consideration at the common sense, in democracy solution, as wrongly evaluated.

Political Instabilities: The political instability or the elite demands are not be selected, the oppression and dictation management, are inevitable at some countries. The reasoning is mostly as *"To save the democracy and serve, protect, establishing the real democracy, reduced the poverty and be in freedom"*. The democracy is meaning being on their regulation, as old Greek style. The ruler be the elite and upper class, thus, the cruelty, the oppression and negative effect of the community, be ending the direction at the free election, of course if they let to perform.

The representatives of the oppression at the government, even there is a parliament, the orders be on some benefit selection. At the Parliament the construction is mostly be considered the theocratic system. The money taken from IMF as a dept, 40billion to two ones and others only 10billion, as in Research Payments, as TUBITAK in Turkey, 9% to METU, other 3% to other universities. If you burrow from a bank, 211% of extra yearly fee, thus, governmental repeying be 40%, in not in time be at 50%, thus, inflation rate is 87%. This is in the reality of Turkey, at 1990's.

Fake elections: To be continuing the power in administration, elections are performed, and a result 80% elected. The voting envelope color is seen easily as white and red, and sometimes the counting in closed, the giving open area. The person who is voting against the desired be some questioning and be ending their job. The best way is not put the stamp on the envelope to the known opposite person, and at counting, disregard this envelope.

Development and progress: The plan and payments to the person, voting to the government, and progression be only for their part, not to the opposition party. All the service person be selected by their part, contrary to the opposition one.

The Earthquake in Turkey, at 1999, changed all the political system, thus, no one be at the parliament. Not any help be reached even after 2 weeks later. Even the people against the tanks and soldiers be changed the political regulation.

The political aspects of the cultural population be different, the cities and villages be from different parties. The big cities be a mixture of villages, so, the common selection might be not stable, be changeable according the World situations.

The requirements may be vary, the health be more scare at villages, so, health facilities be mor advanced at these sides, not at big cities.

If you give extra food or other facilities, for voting not any effect, if as routine, mostly have effective role.

Not by pressure, thus, informative consent be as a real selection. The home machines with +++A ones, be supported from bank, with low interest. Economy as old consideration not cheap, be on Effective, Efficient, Eligibility and Enlightening, thus, be cheerful is the basic one. In old times the cars, automobiles combustion as 35/100kms, now as 6/100kms, and five star protection, so, cheaper at this time.

The Plato's 5 administration models. A) Royalty be depending on the regulative aspects, mostly be on devoted aspect, B) Timogradi: some community class hold the administration, as royal and people in Britain or at the Parliament some selections as Council as the second one. C) Oligarchic: Rich and poor division on administration, D) Democracy: the poo person be so increase in population and later be effective at the administration so, be caused dictatorial regulation. E) Tyranny: A democratic selection at some time, being cruelty, for continuing the administration, not letting to lose the power.

General Comment

The democracy conception is differs according their cultural standpoint.

- Clan, immigrant and gathering, collecting Culture: Election is a routine procedure, not as indicated. Who will be the best to save and be hunt for food or be show the wan at the migration? Old person, wise person and religious or some holy parameters be indicated the person. If some groups be opposed, must leave the clan, group.
- Agriculture, farming, village culture: Traditions is the regulation, thus, advisors are old ones, and some traditional leaders, like royalty and religious person. There are three classes; upper the manger and royal, middle the service person and the basic, the farmers. Democracy is selection between them.
- Industry Culture: The investment and the capital be away from the labor, so, the selection between them. Rights are as divisional, shared some perspectives. Separation of the forces and thus elections be among them.
- High Technology Culture: Technology known and used one must be special position so, democracy must give at some groups an extra advantage. Income and sources important, so regulation is by reasoning to bring democracy and be new philosophy of colonist approach.
- Civil Liberties Culture: Not any leader, individually be a responsibility and privacy, so, be on human Rights. Thus, not majority or minority, only individual preference, special on it, means informed consent is the primum.

Socially, when a person or political party be selected, want to regulate the community, be on fiancé and all other economic perspective. Even at the diversity of forces, the selected be on top for making a pressure.

Today, when a person is considering at the Civil Liberties Culture, about democracy, wants to gain the old version of power, as in community.

Mostly the elite, the power owned people or the group, as parliament members, press and publication concerning ones, military and some financial person, be required not to give the force to others, villages, even not to a person, individual rights.

CONCLUSION: The counter comment on Democracy, is mostly because of their perceptions.

10. Liberté, égalité, fraternité¹⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia

A [propaganda](#) poster from 1793 representing the [French First Republic](#) with the [slogan](#), "*Unity and Indivisibility of the Republic. Liberty, Equality, Fraternity or Death.*" Together with symbols such as [tricolour flags](#), [phrygian cap](#) and the [gallic rooster](#) **Liberté, égalité, fraternité** (French pronunciation: [\[libɛʁte egalite fraterɛnite\]](#)), French for "liberty, equality, fraternity",^[1] is the [national motto](#) of [France](#) and the [Republic of Haiti](#), and is an example of a [tripartite motto](#). Although it finds its origins in the [French Revolution](#), it was then only one motto among others and was not institutionalized until the [Third Republic](#) at the end of the 19th century.^[2] Debates concerning the compatibility and order of the three terms began at the same time as the Revolution. It is also the motto of the [Grand Orient de France](#) and the [Grande Loge de France](#).

Comment

The three color as: freedom, equality and brotherhood, this concepts were first as abstract, later be on law and at application.

At the Gathering Culture, a) Freedom, means, be the clan and the group be independent, not the individual,) Equality, the clan or group person be equal, others are enemy, c) Brotherhood, the clan and the team relation be on brotherhood, not the others.

At the Agriculture Culture; a) Freedom, at the class or level, b) Equality, be at the same traditional group, c) Brotherhood, be in the castes, at least three castes be encountered.

At the Industry Culture, a) Freedom, between the workers and investor, not be mixed, b) Equality, same as a leader, service given and the workers are in between equal, c) Brotherhood, as same in castes.

At the High Technology Culture, a) Freedom, the professions be together, professor eat themselves, associated professors also eat together, so on, b) Equality, each person who knows be equal, then the others, c) Brotherhood, be at the same technology used person.

At the Civil Liberties Culture, a) Freedom, all person has liberty, on every manner, b) Equality, all of them equal, thus, has special and sole personality, c) Brotherhood, thus, all for one, one for all concept, Human being are also genetically be their brothers.

CONCLUSION: Each community some aspects, thus from 2006, this civil liberties be the basic fundamental law, by European Council and so on.

Liberté, égalité, fraternité¹⁵

Origins during the French Revolution

Text displayed on a placard announcing the [sale of expropriated property](#) (1793). Soon after the Revolution, the motto was often written as "Liberty, Equality, Fraternity, or Death". The "death" part was later dropped for being too strongly associated [with the excesses of the revolution](#).

The [French Tricolour](#) has been seen as embodying all the principles of the Revolution—*Liberté, égalité, fraternité*^[2]

The first to express this motto was [Maximilien Robespierre](#) in his speech "*On the organization of the National Guard*" ([French: Discours sur l'organisation des gardes nationales](#)) on 5 December 1790, article XVI, and disseminated widely throughout France by the popular Societies.

...
 The [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) of 1789 defined liberty in Article 4 as follows:

Liberty consists of being able to do anything that does not harm others: thus, the exercise of the natural rights of every man or woman has no bounds other than those that guarantee other members of society the enjoyment of these same rights.

Equality, on the other hand, was defined by the 1789 Declaration in terms of judicial equality and merit-based entry to government (art. 6):

[The law] must be the same for all, whether it protects or punishes. All citizens, being equal in its eyes, shall be equally eligible to all high offices, public positions and employments, according to their ability, and without other distinction than that of their virtues and talents.

Liberté, égalité, fraternité actually finds its origins in a May 1791 proposition by the [Club des Cordeliers](#), following a speech on the Army by the [marquis de Guichardin](#).^[2] A British marine held prisoner on the French ship *Le Marat* in 1794 wrote home in letters published in 1796:^[13]

The republican spirit is inculcated not in songs only, for in every part of the ship I find emblems purposely displayed to awaken it. All the orders relating to the discipline of the crew are hung up, and prefaced by the words *Liberté, Égalité, Fraternité, ou la Mort*, written in capital letters.

The compatibility of *liberté* and *égalité* was not doubted in the first days of the Revolution, and the problem of the antecedence of one term on the other not lifted.^[2] Thus, the [Abbé Sieyès](#) considered that only liberty ensured equality, unless the latter was to be the equality of all dominated by a [despot](#); while liberty followed equality ensured by the rule of law.^[2] The abstract generality of law (theorized by [Jean-Jacques Rousseau](#) in *The Social Contract*) thus ensured the identification of liberty to equality, liberty being negatively defined as an independence from arbitrary rule, and equality considered abstractly in its judicial form.^[2] This identification of liberty and equality became problematic during the Jacobin period, when equality was redefined (for instance by [François-Noël Babeuf](#)) as [equality of results](#), and not only judicial equality of rights.^[2] Thus, [Marc Antoine Baudot](#) considered that French temperament inclined rather to equality than liberty, a theme which would be re-used by [Pierre Louis Roederer](#) and [Alexis de Tocqueville](#), while [Jacques Necker](#) considered that an equal society could only be found on coercion.^[2] The third term, *fraternité*, was the most problematic to insert in the triad, as it belonged to another sphere, that of moral obligations rather than rights, links rather than statutes, harmony rather than [contract](#), and community rather than individuality.^[2] Various interpretations of *fraternité* existed. The first one, according to Mona Ozouf, was one of "*fraternité de rébellion*" (Fraternity of Rebellion),^[2] that is the union of the deputies in the [Jeu de Paume Oath](#) of June 1789, refusing the dissolution ordered by the King [Louis XVI](#): "We swear never to separate ourselves from the [National Assembly](#), and to reassemble wherever circumstances require, until the constitution of the realm is drawn up and fixed upon solid foundations." Fraternity was thus issued from Liberty and oriented by a common cause.^[2] Another form of *fraternité* was that of the patriotic Church, which identified social link with religious link and based fraternity on Christian brotherhood.^[2] In this second sense, *fraternité* preceded both *liberté* and *égalité*, instead of following them as in the first sense.^[2] Thus, two senses of Fraternity: "one, that followed liberty and equality, was the object of a free pact; the other preceded liberty and equality as the mark on its work of the divine craftsman."^[2] Another hesitation concerning the compatibility of the three terms arose from the opposition between liberty and equality as [individualistic](#) values, and fraternity as the realization of a happy community, devoided of any conflicts and opposed to any form of [egotism](#).^[2] This fusalional interpretation of Fraternity opposed it to the project of [individual autonomy](#) and manifested the precedence of Fraternity on individual will.^[2] In this sense, it was sometimes associated with death, as in *Fraternité, ou la Mort!* (Fraternity or Death!), excluding liberty and even equality, by establishing a strong dichotomy between those who were brothers and those who were not (in the sense of "[you are with me or against me](#)", brother or foe).^[2] [Louis de Saint-Just](#) thus stigmatized [Anarchic Cloots'](#) [cosmopolitanism](#), declaring "Cloots liked the universe, except France."^[2] With [Thermidor](#) and the execution of Robespierre, *fraternité* disappeared from the slogan, reduced to the two terms of liberty and equality, re-defined again as simple judicial equality and not as the equality upheld by the sentiment of fraternity.^[2] The [First Consul](#) ([Napoleon Bonaparte](#)) then established the motto *liberté, ordre public* (liberty, public order).

19th century

Following Napoleon's rule, the triptych dissolved itself, as none believed possible to conciliate individual liberty and equality of rights with [equality of results](#) and fraternity.^[2] The idea of [individual sovereignty](#) and of [natural rights](#) possessed by man before being united in the collectivity contradicted the possibility of establishing a transparent and fraternal community.^[2] [Liberals](#) accepted liberty and equality, defining the latter as equality of rights and ignoring fraternity.^[2] [Early socialists](#) rejected an independent conception of liberty, opposed to the social, and also despised equality, as they considered, as [Fourier](#), that one had only to orchestrate individual discordances, to harmonize them, or they believed, as [Saint-Simon](#), that equality contradicted [equity](#) by a brutal levelling of individualities.^[2] Utopian socialism thus only valued fraternity, which was, in [Cabet's Icarie](#) the sole commandment.^[2] This opposition between liberals and socialists was mirrored in rival historical interpretations of the Revolution, liberals admiring 1789, and socialists 1793.^[2] The [July Revolution](#) of 1830, establishing a constitutional monarchy headed by [Louis-Philippe](#), substituted *ordre et liberté* (order and liberty) to the Napoleonic motto *Liberté, Ordre public*.^[2] Despite this apparent disappearance of the triptych, the latter was still being thought in some underground circles, in Republican [secret societies](#), masonic lodges such as the "Indivisible Trinity," far-left booklets or during the [Canuts Revolt](#) in Lyon.^[2] In 1834, the lawyer of the [Society of the Rights of Man](#) (Société des droits de l'homme), [Dupont](#), a liberal sitting in the far-left during the [July Monarchy](#), associated the three terms together in the [Revue Républicaine](#) which he edited: Any man aspires to liberty, to equality, but he can not achieve it without the assistance of other men, without fraternity.^[2] The triptych resurfaced during the 1847 [Campagne des Banquets](#), upheld for example in [Lille](#) by [Ledru-Rollin](#).^[2] Two interpretations had attempted to conciliate the three terms, beyond the antagonism between liberals and socialists. One was upheld by Catholic traditionalists, such as [Chateaubriand](#) or [Ballanche](#), the other by socialist and republicans such as [Pierre Leroux](#).^[2] Chateaubriand thus gave a Christian interpretation of the revolutionary motto, stating in the 1841 conclusion to his *Mémoires d'outre-tombe*: Far from being at its term, the religion of the Liberator is now only just entering its third phase, the political period, liberty, equality, fraternity.^[2] Neither Chateaubriand nor Ballanche considered the three terms to be antagonistic. Rather, they took them for being the achievement of Christianity. On the other hand, Pierre Leroux did not disguise the difficulties of associating the three terms, but superated it by considering liberty as the aim, equality as the principle and fraternity as the means.^[2] Leroux thus ordered the motto as Liberty, Fraternity, Equality,^[2] an order also supported by [Christian socialists](#), such as [Buchezy](#).^[2] Against this new order of the triptych, [Michelet](#) supported the traditional order, maintaining the primordial importance of an original individualistic right.^[2] Michelet attempted to conciliate a rational communication with a fraternal communication, "right beyond right"^[2] and thus the rival traditions of socialism and liberalism.^[2] The [republican](#) tradition would strongly inspire itself from Michelet's syncretism.^[2]

1848 Revolution

With the [1848 February Revolution](#), the motto was officially adopted,^[1] mainly under the pressure of the people who had attempted to impose the [red flag](#) over the [tricolor flag](#) (the 1791 red flag was, however, the symbol of martial law and of order, not of insurrection).^[2] [Lamartine](#) opposed popular aspirations, and in exchange of the maintaining of the tricolor flag, conceded the Republican motto of *Liberté, Égalité, Fraternité*, written on the flag, on which a red rosette was also to be added.^[2] Fraternity was then considered to resume and to contain both Liberty and Equality, being a form of civil religion (which, far from opposing itself to Christianity, was associated with it in 1848^[2]) establishing social link (as called for by Rousseau in the conclusion of the *Social Contract*).^[2] However, Fraternity was not devoid of its previous sense of opposition between brothers and foes, images of blood haunting revolutionary Christian publications, taking in [Lamennais'](#) themes.^[2] Thus, the newspaper [Le Christ républicain](#) (The Republican Christ) developed the idea of the Christ bringing forth peace to the poor and war to the rich.^[2]

Türk Dünyası, Irak-Türkiye Tıp Dergisi: 2020/1
Turkish World, Iraq Medical Journal: 2020/1

As soon as 6 January 1852, the future [Napoleon III](#), first President of the Republic, ordered all [prefects](#) to erase the triptych from all official documents and buildings, conflated with insurrection and disorder.^[2] [Auguste Comte](#) applauded Napoleon, claiming equality to be the "symbol of metaphysical anarchism", and preferring to it his diptych "*ordre et progrès*" ("order and progress", which would then become the motto of Brazil, [Ordem e Progresso](#)).^[3] On the other hand, [Proudhon](#) criticized fraternity as an empty word, which he associated with idealistic dreams of [Romanticism](#).^[2] He preferred to it the sole term of liberty.

Paris Commune and Third Republic

[Pache](#), mayor of the [Paris Commune](#), painted the formula "Liberté, Égalité, Fraternité, ou la mort" on the walls of the commune. It was only under the [Third Republic](#) that the motto was made official. It was then not dissociated with insurrection and revolutionary ardours, [Opportunist Republicans](#) such as [Jules Ferry](#) or [Gambetta](#) adapting it to the new political conditions.^[4] [Larousse's Dictionnaire universel](#) deprived fraternity of its "evangelistic halo" (Mona Ozouf), conflating it with solidarity and the [welfare role](#) of the state.^[2]

Some still opposed the Republican motto, such as the nationalist [Charles Maurras](#) in his *Dictionnaire politique et critique*, who claimed liberty to be an empty dream, equality an insanity, and only kept fraternity.^[2] [Charles Péguy](#), renewing with Lamennais' thought, kept fraternity and liberty, excluding equality, seen as an abstract repartition between individuals reduced to homogeneity, opposing "fraternity" as a sentiment put in motion by "misery", while equality only interested itself, according to him, to the mathematical solution of the problem of "poverty".^[2]

[Péguy](#) identified Christian charity and socialist solidarity in this conception of fraternity.^[2] On the other hand, [Georges Vacher de Lapouge](#), the most important French author of [pseudo-scientific racism](#) and supporter of [eugenism](#), completely rejected the republican triptych, adopting another motto, "*déterminisme, inégalité, sélection*" (determinism, inequality, selection). But, according to Ozouf, the sole use of a triptych was the sign of the influence of the republican motto, despite it being corrupted in its opposite.^[2]

20th century

During the [German occupation of France in World War II](#), this motto was replaced by the reactionary phrase "*travail, famille, patrie*" (work, family, fatherland)^[5] by [Marshal Pétain](#), who became the leader of the new [Vichy](#) French government in 1940. Pétain had taken this motto from the [colonel de la Rocque's Parti social français](#) (PSF), although the latter considered it more appropriate for a movement than for a regime.^[2]

Following the Liberation, the [Provisional Government of the French Republic](#) (GPRF) re-established the Republican motto *Liberté, égalité, fraternité*, which is incorporated into both the 1946 and the 1958 French constitutions.^[1]

Other nations

Many other nations have adopted the French slogan of "liberty, equality, and fraternity" as an ideal. These words appear in the [preamble](#) to the [Constitution of India](#), enforced in 1950. Since its founding, "Liberty, Equality and Brotherhood" has been the lemma of the Social Democratic Party of Denmark. In the [United Kingdom](#) the political party the [Liberal Democrats](#) refer to "the fundamental values of liberty, equality and community" in the preamble of the party's Federal Constitution, and this is printed on party membership cards.^[16]

The Philippine national flag has a rectangular design that consists of a white equilateral triangle, symbolizing liberty, equality, and fraternity; a horizontal blue stripe for peace, truth, and justice; and a horizontal red stripe for patriotism and valor. In the center of the white triangle is an eight-rayed golden sun symbolizing unity, freedom, people's democracy, and sovereignty.

The idea of the slogan "Liberty, Equality, Fraternity" has also given an influence as [natural law](#) to the First Article of the [Universal Declaration of Human Rights](#):

All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.^[17]

Culture

At one point the motto was put on in 1905, [following the French law on the separation of the state and the church](#), on churches controlled by the French republic, rather than the Catholic Church.

Some former colonies of the French Republic (such as [Haiti](#), [Chad](#), [Niger](#), and [Gabon](#)) have adopted similar three-word mottos. The terms are also referred to in the film trilogy [Three Colors](#) by [Krzysztof Kieślowski](#).

Comment

The structural formation be even at physically, like traditions be noted. Even Quran indicates as 2/104 and 4/46 verses, not be a sheep, not be in order of someone, you have the responsibility to yourself, judgement to you, no one can help you. At 10 verses, be the equality, 87 verses, the brotherhood conception, be considering the act, not the person, be think at least twice, use your mind id the primary advice. Thus later on, as opposite, be guide from a person, he will be the saver of you, as something like that be the old rules activated again.

At, 1791 Church attributed to brotherhood, thus wars with Orthodox was not be forgotten.

Equality was according the result, as Napoleon time. At the year 1905, the relation with church and administration was separated.

As Socialists indications, be at different harmonies, thus, in orchestra, the music must be in same regulations.

At 1848, the flag is in red, thus figure the law and law state, later returned to three colors, as equality and brotherhood, with independence.

At 1852, Napoleon, indicate as metaphysics anarchy.

Paris is a symbol of France, so the dictions be also special, as meaning I don't know/jais nés pas as in Paris, se Pa The island at the middle of Saint is royal place and called l'ettuce. of the

11. Fransız Devrimi¹⁶

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Fransız Devrimi veya **Fransız İhtilali** (1789-1799), **Fransa**'daki mutlak **monarşinin** devriliş, yerine **cumhuriyetin** kurulması ve **Roma Katolik Kilisesi**'nin ciddi **reformlara** gitmeye zorlanmasıdır. **Avrupa** ve Batı dünyası tarihinde bir dönüm noktasıdır. Sosyal bir akımı başlatan en büyük etkendir.

Fransız halkı önceki döneme göre büyük bir evrim geçirmektedir. Halk bilinçlenmektedir ve sarayın, kralın, seçkinlerin denetiminden çıkmaya başlamıştır. Şehirlerde yaşayan pek çok **burjuva**, büyük bir atılım içindedir. Kitaplar yaygınlaşmakta, aileler çocuklarını üniversitelere göndererek sağlam bir gelecek kurma yolunu tutarak kültürel seviyeyi yükseltmektedir. Bağımsız yayıncıların çıkardıkları gazete, bildiri ve broşürler, kitlesel bilinçlenmeye yol açmaktadır. Bu koşullar da toplumsal değişim taleplerinin olgunlaşmasına yol açmıştır.

Toprak sahipleri ve soylular ayrıcalıklarını korumaya çalışmakta; bu sebeple burjuvaların soylu tabakasına geçmesini engelleyecek barikatlar yükseltilmektedir. Soylular statülerini koruma hevesindeyken, burjuvalar da ekonomik olarak güçlenmelerine rağmen toplumsal haklarda söz sahibi olamamaktan şikayetçidirler. Kırsal nüfus ise üzerindeki vergi yükünün hafiflemesini istemektedir.

Devrimci düşünce, ülkede köklü yapısal değişikliklere gitmesi gerektiğine inanan katmanlar arasında yayılmaya başlamıştır. Merkezi otorite ülkenin içinde bulunduğu evrimsel süreci kavrayamamış ve eski yöntemlerle sorunları halletme yolunu seçmiştir. Oysa özellikle burjuva, İngiliz devriminin etkisiyle geçici çözümlerle yetinmek değil, kitlesel olarak İngiliz modelindeki gibi "parlamentar monarşi rejimi" altında yönetime katılmayı arzulamaktadır.

NB: The bourgeois be apart of the administration, so French Revolution is more than they expected, as a cultural confrontation of new perception.

Comment

The parameters for the preparing the French Revolution is the changing the Agriculture to Industry Culture formation. In Turkey just be by law performing, thus, the state is ready for this transformation.

Traditional concepts be to the new outcome.

Fransız Devrimi¹⁶

Sebepleri

Devrimin düşünsel nedenleri

Toplum büyük bir hızla değişmekte, bunun altında da 'aydınlanma filozoflarının' büyük etkisi bulunmaktaydı.^[1] Aydınlanma felsefesi, mantığın, köklü gelenekleri ve siyasal rejimin mutlakiyetçi eğilimlerini ortadan kaldırmayı emrettiğine kanaat getirmiştir. Aydınlanmacılar özgürlüğün tüm alanlarda olması gerektiği fikrini savunmaktaydı.^[1] **Descartes**, daha XVII. yüzyılda, aklın ve eleştirel zihniyetin üstünlüğüne vurgu yapmış, **Montesquieu** ise yasama erkinin halkı temsil eden vekiller aracılığı ile kullanılmasını ve güçler ayrılığı ilkesinin hayata geçirilmesini önermiştir. **Voltaire**'e göre kral, filozoflardan kurulu danışmanların örgütüne uyarak toplumu aydınlatmayı hedeflemeli, İngiliz modelini benimseyerek, parlamenter bir sistemin kapılarını açmalıydı. **Rousseau**, insanların doğuştan eşit olduğuna inanmakta, çoğunluğun iradesinin (*halk egemenliği*) siyasal rejime hâkim olması gerektiğini vurgulamaktaydı. **Diderot** ile d'Alambert ise yasa önünde eşitlik, düşünce ve ifade özgürlüğü gibi talepleri dilelendirmekteydi. Aydınlanma filozoflarının etkileri yanında İngiliz Halklar bildirgesi gibi metinler ve bunların temelini oluşturan **John Locke**'nin fikirleri ve **Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi**'nde dile getirilen demokratik ilkeler ve liberal ekonomi fikirleri burjuvaları hareketlendirmiştir. Fransızlar dışarıdan gelen fikir ve hareketleri içselleştirerek ihtilale zemin hazırlamışlardır.

Devrimin Ekonomik Sebepleri

Devrimden önceki yıllar Fransız ekonomisi için pek de parlak sayılmamaktadır. Gelişen ticaret, savaşlar sebebiyle yavaşlama yönüne kaymış; köylü, mahsulünden beklenen verimi alamayarak büyük sıkıntılarla karşılaşmıştır. Ayrıca, tek kıtlıkla, açlığa kadar dayanan sorunlarla karşılaşmışlar tek çözüm yolu olarak kıta şehirlere göç etme yolunu tutmuşlardır, fakat şehirlerde de onları parlak bir yaşam beklememektedir; artan nüfusun ihtiyacını şehirler karşılayamaz duruma gelmiştir. Nüfus artması doyurulması gereken insanların çoğalmasına sebep olmuştur. Gelenlerin işsizlik sorunuyla da karşılaşması, istihdam olanağı bulamamaları toplumsal sorunların artmasına neden olmuştur. Aslında Fransa'nın ekonomisi pek çok çağdaş devlete göre ileri sayılmaktaydı; fakat önceki dönemlerle karşılaştırıldığında görülen fark edilir gerileme, halkı paniğe sokmuştur.^[1] Halkın içinde bulunduğu ekonomik sorunlar vergilerin düzenli olarak ödenmemesine yol açmış devletin en önemli gelir kaynağı olan vergilerin sekteye uğraması hazineleri büyük bir bunalıma sürüklemiş, uzayan savaş maliyetlerinin fazla olması ve teknolojinin gelişmesiyle savaş masraflarının artması, bir de saray masraflarının aşırılığı sebebi ile devlet iflasın eşiğine gelmiştir. Bu nedenle kral, vergilerin artırılması ve yeni vergiler konması yolunu tutmuş; bu plan dahilinde tüm toplumda vergilerin yaygınlaşması düşüncesi ortaya çıkmıştır. Paris Parlamentosu da bu yeni vergi aleyhine onay veremeyerek genel meclisin, **Etats Generaux**'un toplanmasını istemiştir.

Fransa, **Kuzey Amerika**'daki tüm kolonilerini 1763 tarihinde, **Yedi Yıl Savaşları** sonunda imzalanan **Paris Antlaşması** ile **İngiltere**'ye kaptırmıştı. İngiltere, Yedi Yıl Savaşları'nın mali yükünü, yeni vergilerle kolonilerden çıkarmaya kalkışınca; bu durum Kuzey Amerika kolonilerinde huzursuzluk yaratmıştı. 1774 yılında **Onüç Koloni**'nin başlattığı **Amerikan Bağımsızlık Savaşı** 1776 yılında bağımsızlık ilanıyla sürmüştü. Fransa ise bu çatışmalara büyük boyutlarda mali destek vererek dolaylı olarak katılmıştır. Bu harp harcamaları ve giderek artan **saray** masrafları dolayısıyla Fransız monarşisi de mali yönden tükenmişti.

Etats généraux'un yeniden toplanması

1789 yılında **XVI. Louis**, **soyluları** toplayıp toprak mülkiyeti üzerinden vergi alınmasını istediğinde soylular parlamentonun toplanmasını istediler. 1614 yılından beri toplanmamış olan **parlamento**, soylular, din adamları ve halktan seçilen üç kamaradan oluşuyordu.

Parlamentonun toplanması, toplumsal yapıdaki çelişkilerin de ortaya çıkmasına neden oldu. Bir yanda soyluların ve din adamlarının ayrıcalıklı durumu diğer yanda da burjuvazi ve halktan temsilciler arasında parlamentoda ciddi sorunlar ortaya çıktı.

18. yüzyılın başlarından beri Fransa dış **ticaretinin** kat kat artması, varlıklı bir **burjuvazi** oluşturmuştu. Bu sınıflar, artık sahip oldukları ekonomik güce karşılık gelecek bir politik güç istiyorlardı. Feodal yapının ve **monarşinin** kaçınılmaz sonucu olan sosyo-ekonomik sınırlamaların kaldırılmasında yanaydılar.

Serment du Jeu de paume

[Parlamente](#) toplamasıyla orta sınıftan halk, özellikle varlıklı sınıflar, monarşiye karşı savaş açtılar. Bir [anayasayla](#) monarşinin yetkilerinin sınırlandırılmasını, iç gümrük duvarlarının kaldırılarak iç ticaretin serbestleştirilmesi, vergilerin yeniden düzenlenmesi ve yönetimde daha fazla hak elde etme talebinde bulundular.

Bu talepleri 16. Louis kabul etmedi. Orta sınıf, peşine halktan diğer unsurları da katarak [14 Temmuz 1789](#) günü [Bastille](#) hapisanesine saldırdı. Hapishane ele geçirilip mahkûmlar salındı.

Fransız Devrimi [1789-1815](#) yılları arasında beş farklı dönem yaşayarak devam etti.

Hizipler

Fransız Devrimi'nde çok farklı kesimler rol almıştır. Paris yoksullarının temsilcileri kendilerine Enragee (öfkeller) adını vermişlerdi. Heberister de yoksullara yakın ve radikal bir kesimi oluşturuyordu. Devrimi bir halk hareketinden çok salt bir ilerleme olarak anlayan üst kesim temsilcileri iki kanada bölünmüştü. Jakobenler radikal ilerlemeci, Jironde'ler ise liberal ve ılımlı ilerlemeci'di. Jakobenler de daha sonra bölündü ve Danton ayrı baş çekti. Jakobenlerin içindeki en sertlik yanlıları Robespierre ve San Just'tu. San Just, "Hürriyetin istibdadını istiyoruz." paradoksal sözleriyle ün salmıştır. ([kaynak belirtilmeli](#))

Meşrutiyet Devri (1789-1792)

Bastille Baskını

[14 Temmuz 1789](#)'da Parisliler [Bastille Hapishanesi](#)'ne hücum ettiler. Bu genel ayaklanmanın ardından ([1791](#)) yılında bir kurucu meclis toplandı ve [İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi](#) yayınladı. Ardından da ulusal egemenliğe dayanan bir anayasa hazırlayarak monarşinin yetkilerini sınırlandırdı. Bu anayasa, halk tarafından seçilecek bir parlamento'ya yasama ve yürütme yetkilerini kralla paylaşmasını öngörmekteydi.

Kanunları hazırlamak, bütçeyi tasdik etmek ve hükümetin icraatını kontrol etmek görevleri meclise verildi. Ayrıca İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin esasları uygulamaya konuldu.

İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi'nin uygulamaya konulması ve bir halk meclisinin [yürütme erkini](#) ele alması, Fransa'da feodalite kurumlarını yıktı. Zaten halk yığınlarındaki soylulara karşı gelişen öfke, pek çok soylunun topraklarını bırakarak diğer Avrupa ülkelerine kaçmalarına yol açtı.

Fransa'daki tüm bu gelişmeler, tüm Avrupa açısından çok önemli sonuçlar doğuracak, sadece gelecek yılların değil, yüzyılların da içsel dinamiklerini kökten değiştirecekti.

Avrupa'da herkes, [feodal](#) sınırlamalardan kurtulan bir Fransa ekonomisinin büyük bir gelişme göstereceğini, bunun ise Fransa'yı uluslararası ticaret alanında rekabet edilmesi çok zor bir güç haline getireceğini öngörebiliyordu. Üstelik böylece bir ekonomik büyümenin, eskisinden çok daha güçlü bir Fransız askeri gücünü besleyebilecek durumda olması, kuvvetle muhtemeldi.

Öte yandan Fransa'da ortaya çıkan, [insan haklarından](#), eşitlikten ve özgürlükten yana bu düşünce hareketinin tüm Avrupa'ya yayılması ve mevcut monarşilerin geleceğini tehdit etmesi kaçınılmazdı.

Kadınların Versay Sarayı'na yürüyüşü

Varennes Olayı

Tuileries Sarayı Baskını

Başlarda burjuvazi, kralı ve [liberal](#) görüşlü soyluları safına çekerek Fransa'nın toplumsal ve ekonomik yapısında, her üç tarafın da çıkarlarına olan düzenlemeleri yapmak hesabındaydı. Ama karşılarında, bu görüşte bir müttefik yoktu. XVI. Louis, yetkilerinin sınırlandırılmasına razı olmamakla direndi. Ayrıca o tarihlerde Fransa'da [liberal aristokratlar](#) yoktu, hepsi tutucuydu ve eski düzenin geri gelmesini istiyorlardı.

Bu durumda hem kral hem de soylular, [Habsburg](#) hanedanından imparator [II. Leopold](#)'e güveniyorlardı. II. Leopold, [1791](#) yılında, diğer Avrupa devletlerinde de desteklenecek olursa, Fransız Devrimi'ne karşı askeri güç kullanılabileceğini duyurdu. II. Leopold, aynı zamanda Fransa kraliçesi [Marie Antoinette](#)'nin kardeşi'di.

Kralın [mutlakiyet](#) idaresini yeniden kurmak için içeride isyan çıkartması, dışarıda ise Fransa'nın düşmanlarıyla işbirliğine gitmesi sonucu, [1792](#)'de [cumhuriyet](#) ilan edildi.

Fransız Devrimi cumhuriyeti ilan etmek isteyen birçok ülkeye örnek olmuştur.

Eylül Katliamı

Fransa Kralı [XVI. Louis](#) görevlerinden mahrum bırakıldıktan ve ailesi tutuklandıktan sonra Fransız halkının büyük bir kısmı, kraliyet yandaşlarının ayaklanacaklarına inanmıştı. Radikaller bu gibi komplocuların öldürülmesini istemişlerdi. [2 Eylül 1792](#)'de Parislilerden oluşan silahlı bir grup hapishaneden diğer bir hapishaneye nakil taşıyan konvoyu saldırmış ve mahkûmları öldürmüştü. Bunun üzerine [Paris](#), [Lyon](#), [Versay](#), [Orléans](#) gibi yerlerde kalabalık kitleler hapishaneleri bastılar ve mahkûmları imha ettiler.

Cumhuriyet Devri (1792-1795)

Vendee isyanı

Sadece [1793](#) ile [1794](#) yılları arasında (Jakoben devrimci diktatörlüğü) 18.000 ile 40.000 arasında kişi [Giyotin](#) ile idam edildi. Cumhuriyet yönetimi millî birliği sağladı ve dış tehdidi etkisiz hale getirdi. [21 Ocak 1793](#)'te dış güçlerle ittifak yaptığı için kral [XVI. Louis](#) idam edildi. [16 Ekim 1793](#)'te kraliçe [Marie Antoinette](#) vatan hainliği suçundan idam edildi.

Terör dönemi

[1793-1794](#) yılları arasında kalan bu döneme Terör Dönemi de denmektedir.

9 Thermidor

Cumhuriyet esaslarına göre yeni bir anayasa hazırlandı. Fakat yasanın gerekleri yeterince ve ağırlaşan şartlar sebebiyle tatbik edilemedi. Zamanla ekonomik durumları normale dönen ve mali açıdan güçlenen halk temsilcileri, parlamentoda çoğunluk sağladılar ve ağır tedbirlerin kaldırılmasını istediler. Böylece [1795](#)'te [Direktüvar](#) idaresi yapıldı.

Bu dönemde icra kuvveti Beşyüzler ve İhtiyarlar Meclisi tarafından seçilecek beş direktüvara bırakıldı. Yasama yetkisi Beşyüzler Meclisi'ne verildi. Millî hâkimiyet esaslarının kullanılması cumhuriyet dönemine göre daha azaltıldı. Millet Meclisi seçimlerine katılmak zengin olmayı gerektirdi. Sonuçta: Devlet yönetimi güçleşti, meclisler arasındaki düşmanlık duyguları arttı, ordu, meclis kavgalarına ve siyasete girdi. Neticede konsüllük idaresine geçilmesine karar verildi.

13 Vendémiaire

Direktüvar hükümeti (1795-1799)

[Direktüvar](#), Fransız Devrimi sonucunda oluşan asıl gücün [direktörlerde](#) olduğu yönetim şeklidir. [Napolyon](#) tarafından yıkılmıştır.

Babeuf Komplosu

Konsül hükümeti (1799-1804)

[1799](#)'da [konsüllük](#) idaresi kuruldu. Bu idarede beş direktüvarın yetkileri üç konsüle devredildi ve tüm yetkiler birinci konsüde toplandı. Birinci konsül de General Napolyon Bonapart oldu. Konsül yönetimine geçişe yol açan darbe, Marksist terminolojide burjuva devrimci döneminin sonu olarak değerlendirilir. Bu idare [1804](#) yılına kadar devam etti. Bundan sonra imparatorluk idaresi başladı.

NB: The historical event is not so mixed the cultural evaluation is actively be happened.

Comment

French Revaluation is not only a changing of the King, thus a social cultural differentiation. At other countries be some adaptation as in England, the parliament be actively in action. In Turkey, the Turkish Republic was established, by only a law accepted at the Parliament. The Parliament was before the Ottoman, so later be the Grand National Assembly of Turkey, not any people is killed or any force is performed, by free will. The Ottoman sent a notice about to obey the enemy, thus immediately counter notice from Denizli and Acıpayam (The Author's Grandfather) be given the counter notice. The community is ready to be Republican.

Fransız Devrimi¹⁶

Fransız Devrimi'nin sonuçları

- Yıkılmaz diye düşünülen, hatta egemenlik hakkını Tanrı'dan aldığı iddia edilen mutlak krallıkların yıkılabileceği ortaya çıktı.
- İkel şekli Yunan şehir devletlerinde, gelişmiş şekli İngiltere ve ABD'de görülen demokrasi, Kıta Avrupası'nda da gelişmeye başladı ve Batı medeniyetinin vazgeçilmez unsurlarından biri haline geldi.
- Egemenliğin halka ait olduğu kabul edildi.
- Milliyetçilik ilkesi, siyasi bir karakter kazanarak, çok uluslu devletlerin parçalanmasında etkili oldu.
- Eşitlik, özgürlük ve adalet ilkeleri yaygınlaşmaya başladı.
- Şahsi güçlere, zekâya ve girişim yeteneğine ortam hazırladı.
- Fransız İhtilâli, sonuçları bakımından evrensel olduğundan Yenicağ'ın sonu, Yakın Çağ'ın başlangıcı kabul edildi.
- Dağınık halde bulunan milletler, siyasi birliklerini kurmaya başladılar.
- İnsan Hakları Bildirisi, Fransızlar tarafından dünya çapında bir bildiriye dönüştürüldü.
- Fransız İhtilâli'nin yaydığı fikirleri karşı Fransız Devrim ve Napolyon Savaşları (1792-1815) başladı. Önce Fransa ile Avusturya ve Prusya arasında başlayan bu savaflara, daha sonra İngiltere ve Rusya da katıldı. Savaşlar Napolyon'un yenilgiyle sonuçlandı. Viyana Kongresi ile Avrupa'nın siyasi durumu yeniden düzenlenmiştir.(1815)

Fransa İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi

28 Ağustos 1789'da Fransız Devrimi'nden sonra, Fransız Ulusal Meclisi tarafından, Fransa İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi kabul ve beyan olundu.

Bildirge, insanların eşit doğduğunu ve eşit yaşamaları gerektiğini, insanların zulme karşı direnme hakkı olduğunu, her türlü egemenlik esasının millete dayalı olduğunu ve mutlak egemenliğin bir kişi ya da grubun elinde bulunamayacağını, devleti idare edenlerin esas olarak millete karşı sorumlu olduğunu, hiç kimsenin dini ve sosyal inançları yüzünden kınanamayacağını söylüyordu.

NB: The indications are for community considerations. 1) God give the king to be a king, this changed, 2) not traditional Athens democracy, as American one is selected, 3) Property to common, majority, 4) Nationality is going to make division of states, 5) the principles Independence, Equality and brotherhood is widely be seen, 6) personal facilities have more chances afterwards, 7) the changing of the Age period, to Near Age., to Close Age Period, 8) Later this indications be Universal Declaration, 9) Several countries effected and several wars be noticed.

Comment

The French Independence be considered according the cultural factors, this must be more realistic then estimation.

Thus, at this situation, the rights belongs to people, not as individual perspective, the force at the common sense and the associations. This leads people be in a group, in a team and in a community of professions and as workers. If not given to a person, if not informative consent, not really be indicated as Human Rights.

12. Civil and political rights¹⁷

From Wikipedia, the free encyclopedia

Civil and political rights are a class of rights that protect individuals' freedom from infringement by governments, social organizations, and private individuals. They ensure one's entitlement to participate in the civil and political life of the society and state without discrimination or repression.

Civil rights include the ensuring of peoples' physical and mental integrity, life, and safety; protection from discrimination on grounds such as race, gender, sexual orientation, national origin, color, age, political affiliation, ethnicity, religion, and disability;^{[1][2]} and individual rights such as privacy and the freedom of thought, speech, religion, press, assembly, and movement.

Political rights include natural justice (procedural fairness) in law, such as the rights of the accused, including the right to a fair trial; due process; the right to seek redress or a legal remedy; and rights of participation in civil society and politics such as freedom of association, the right to assemble, the right to petition, the right of self-defense, and the right to vote.

Civil and political rights form the original and main part of international human rights.^[4] They comprise the first portion of the 1948 Universal Declaration of Human Rights (with economic, social, and cultural rights comprising the second portion). The theory of

[three generations of human rights](#) considers this group of rights to be "first-generation rights", and the theory of [negative and positive rights](#) considers them to be generally [negative rights](#).

History

The phrase "Rights for Civil" is a translation of Latin *jus civis* (rights of a citizen). Roman citizens could be either free (*libertas*) or servile (*servitus*), but they all had rights in law.^[5] After the [Edict of Milan](#) in 313, these rights included the freedom of religion; however in 380, the [Edict of Thessalonica](#) required all subjects of the Roman Empire to profess Catholic Christianity.^[6] Roman legal doctrine was lost during the Middle Ages, but claims of universal rights could still be made based on Christian doctrine. According to the leaders of [Kett's Rebellion](#) (1549), "all bond men may be made free, for God made all free with his precious blood-shedding."^[7]

The earliest traces of civil rights in written form are visible from the cylindrical inscriptions about rights granted to the people by Cyrus the Great of Persia. He is believed to be the first emperor who had shown his keen interest in codifying the rights and freedoms.

Cyrus had conquered Babylon in 539 B.C. He not only ordered his armies not to enslave any person, but also granted freedom of religion, free life & equality. This is all important that clay cylinders of Cyrus & the Universal Declaration of Human Rights adopted by the United Nations in 1948 are spoken about.

Next to Cyrus Cylinders, [Magna Carta](#) Act is accepted codified document on Civil Rights. British people laid the foundation of Magna Carta by taking out massive protest marches against suppression of their rights by the Monarchy. In 1215, King John accepted about 62 out of 105 demands and that code is popularly known as Magna Carta-1215.

Subsequently, writers of United States' Constitutions were deeply inspired by the basic rights that the Persian Monarch had granted to his subject 2500 years before. And later on, UNO gave due respect to these inscriptions and incorporated them in the Universal Declaration of Human Rights.

In 1789, the people of France stood up in revolt against oppression by the King Louise. Their demands were granted of Equality, Liberty & Fraternity. All the three later on were adopted by French Constitution in 1791.. Besides, French Revolution is considered to be the first revolution that also focused women's rights & liberties.

In the 17th century, [English common law](#) judge Sir [Edward Coke](#) revived the idea of rights based on citizenship by arguing that Englishmen had historically enjoyed [such rights](#). The [Parliament of England](#) adopted the [English Bill of Rights](#) in 1689. It was one of the influences drawn on by [George Mason](#) and [James Madison](#) when drafting the [Virginia Declaration of Rights](#) in 1776. The Virginia declaration is the direct ancestor and model for the [U.S. Bill of Rights](#) (1789).

The removal by legislation of a civil right constitutes a "civil disability". In early 19th century Britain, the phrase "civil rights" most commonly referred to the issue of such legal discrimination against Catholics. In the [House of Commons](#) support for civil rights was divided, with many politicians agreeing with the existing civil disabilities of Catholics. The [Roman Catholic Relief Act 1829](#) restored their civil rights.

In the 1860s, Americans adapted this usage to newly freed blacks. [Congress](#) enacted [civil rights acts](#) in [1866](#), [1871](#), [1875](#), [1957](#), [1960](#), [1964](#), [1968](#), and [1991](#).

Protection of rights

[T. H. Marshall](#) notes that civil rights were among the first to be recognized and codified, followed later by political rights and still later by social rights. In many countries, they are [constitutional rights](#) and are included in a [bill of rights](#) or similar document. They are also defined in [international human rights instruments](#), such as the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and the 1967 [International Covenant on Civil and Political Rights](#).

Civil and political rights need not be codified to be protected. However, most [democracies](#) worldwide do have formal written guarantees of civil and political rights. Civil rights are considered to be [natural rights](#). [Thomas Jefferson](#) wrote in his [A Summary View of the Rights of British America](#) that "a free people [claim] their rights as derived from the laws of nature, and not as the gift of their [chief magistrate](#)."

The question of to whom civil and political rights apply is a subject of controversy. Although in many countries [citizens](#) have greater protections against infringement of rights than non-citizens, civil and political rights are generally considered to be universal rights that apply to all [persons](#).

According to political scientist Salvador Santino F. Regilme Jr., analyzing the causes of and lack of protection from human rights abuses in the Global South should be focusing on the interactions of domestic and international factors—an important perspective that has usually been systematically neglected in the social science literature.^[8]

Other rights

[Custom](#) also plays a role. Implied or [unenumerated rights](#) are rights that [courts](#) may find to exist even though not expressly guaranteed by written law or custom; one example is the [right to privacy](#) in the [United States](#), and the [Ninth Amendment](#) explicitly shows that there are other rights that are also protected.

The [United States Declaration of Independence](#) states that people have unalienable rights including "Life, Liberty and the pursuit of Happiness". It is considered by some that the sole purpose of government is the protection of life, liberty and property.^[9] Ideas of [self-ownership](#) and [cognitive liberty](#) affirm rights to choose the food one eats,^{[10][11][12]} the [medicine one takes](#),^{[13][14][15]} the [habit one indulges](#).^{[16][17][18]}

Social movements for civil rights

Civil rights guarantee equal protection under the law. When civil and political rights are not guaranteed to all as part of equal protection of [laws](#), or when such guarantees exist on paper but are not respected in practice, opposition, legal action and even [social unrest](#) may ensue.

Civil rights movements in the United States gathered steam by 1848 with such documents as the Declaration of Sentiment,^{[19][full citation needed]} Consciously modeled after the [Declaration of Independence](#), the [Declaration of Rights and Sentiments](#) became the founding document of the American women's movement, and it was adopted at the Seneca Falls Convention, July 19 and 20, 1848.^{[20][full citation needed]}

Worldwide, several [political movements](#) for [equality before the law](#) occurred between approximately 1950 and 1980. These movements had a legal and constitutional aspect, and resulted in much law-making at both national and international levels. They also had an activist side, particularly in situations where violations of rights were widespread. Movements with the proclaimed aim of securing observance of civil and political rights included:

- the [civil rights movement](#) in the United States, where rights of black citizens had been violated;
- the [Northern Ireland Civil Rights Association](#), formed in 1967 following failures in this province of the [United Kingdom](#) to respect the Roman Catholic minority's rights; and

- movements in many Communist countries, such as the [Prague Spring](#) and [Charter 77](#) in [Czechoslovakia](#) and the uprisings in Hungary.

Most civil rights movements relied on the technique of [civil resistance](#), using [nonviolent](#) methods to achieve their aims.^[21] In some countries, struggles for civil rights were accompanied, or followed, by [civil unrest](#) and even armed rebellion. While civil rights movements over the last sixty years have resulted in an extension of civil and political rights, the process was long and tenuous in many countries, and many of these movements did not achieve or fully achieve their objectives.

Problems and analysis

Questions about civil and political rights have frequently emerged. For example, to what extent should the government intervene to protect individuals from infringement on their rights by other [individuals](#), or from [corporations](#)—e.g., in what way should [employment discrimination](#) in the [private sector](#) be dealt with?

[Political theory](#) deals with civil and political rights. [Robert Nozick](#) and [John Rawls](#) expressed competing visions in Nozick's [Anarchy, State, and Utopia](#) and Rawls' [A Theory of Justice](#). Other influential authors in the area include [Wesley Newcomb Hohfeld](#), and [Jean Edward Smith](#).

First-generation rights

First-generation rights, often called "blue" rights, deal essentially with liberty and participation in political life. They are fundamentally civil and political in nature, as well as strongly [individualistic](#): They serve [negatively to protect](#) the individual from excesses of the state. First-generation rights include, among other things, [freedom of speech](#), the [right to a fair trial](#), (in some countries) the [right to keep and bear arms](#), [freedom of religion](#), [freedom from discrimination](#), and [voting rights](#). They were pioneered in the [United States](#) by the [Bill of Rights](#) and in [France](#) by the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) in the 18th century, although some of these rights and the right to due process date back to the [Magna Carta](#) of 1215 and the [Rights of Englishmen](#), which were expressed in the [English Bill of Rights](#) in 1689.

They were enshrined at the global level and given status in [international law](#) first by Articles 3 to 21 of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and later in the 1966 [International Covenant on Civil and Political Rights](#). In Europe, they were enshrined in the [European Convention on Human Rights](#) in 1953.

The civil rights movement was a struggle for social justice that took place mainly during the 1950s and 1960s for blacks to gain equal rights under the law in the United States. In 1868, the 14th amendment to the constitution gave blacks equal protection under the law. In the 1960s, Americans who knew only the potential of "equal protection under the law" expected the president, the Congress, and the courts to fulfill the promise of the 14th Amendment.

Comment

The individual demands, if not making any harm, or cruel perspective, thus, not be legally forbidden, for establishing the arrangements, not be even restricted.

If you indicated as "*smoking is forbidden*" than be indicating a) the number of the law, b) harmful effects, c) the penalty code and will be paid money, to where you are going to pay, d) the allowed one be also punished, not be seeing and be still, it is also a crime, e) the real grounding is smoke is harmful, each person has right to be fresh air, not polluted one. This is therefore nearly after 4 laws be in action before forbidden.

Some factors by law, not be consent is taken, as Right to Life conditions.

At 1948, Human International Declaration, economic, social and cultural rights, the third generation to human concept.

First generation to negative and positive rights, thus mostly negative right mentioned.

Individual Right be under legal protection, thus, equal warranties and not be have a lawful penalty code. In action, African Americans, Northern Ireland, not any functional meaning. This is mentioned as *blue rights*. Same as Magna Carta and even 1953 Declarations are in same consideration. Individual Rights are in conflict of political majority perceptions.

13. www.equalityhumanrights.com¹⁸

What human rights are covered by the Act?

The Act sets out your human rights in a series of 'Articles'. Each Article deals with a different right. These are all taken from the ECHR and are commonly known as 'the Convention Rights':

- [Article 2: Right to life](#)
- [Article 3: Freedom from torture and inhuman or degrading treatment](#)
- [Article 4: Freedom from slavery and forced labour](#)
- [Article 5: Right to liberty and security](#)
- [Article 6: Right to a fair trial](#)
- [Article 7: No punishment without law](#)
- [Article 8: Respect for your private and family life, home and correspondence](#)
- [Article 9: Freedom of thought, belief and religion](#)
- [Article 10: Freedom of expression](#)
- [Article 11: Freedom of assembly and association](#)
- [Article 12: Right to marry and start a family](#)
- [Article 14: Protection from discrimination in respect of these rights and freedoms](#)

- [Protocol 1, Article 1: Right to peaceful enjoyment of your property](#)
- [Protocol 1, Article 2: Right to education](#)
- [Protocol 1, Article 3: Right to participate in free elections](#)
- [Protocol 13, Article 1: Abolition of the death penalty](#)

Articles 1 and 13

Articles 1 and 13 of the ECHR do not feature in the Act. This is because, by creating the Human Rights Act, the UK has fulfilled these rights.

For example, Article 1 says that states must secure the rights of the Convention in their own jurisdiction. The Human Rights Act is the main way of doing this for the UK.

Article 13 makes sure that if people's rights are violated they are able to access effective remedy. This means they can take their case to court to seek a judgment. The Human Rights Act is designed to make sure this happens.

What does the Act do?

The Act has three main effects:

1. You can seek justice in a British court

It incorporates the rights set out in the European Convention on Human Rights (ECHR) into domestic British law. This means that if your human rights have been breached, you can take your case to a British court rather than having to seek justice from the European Court of Human Rights in Strasbourg, France.

2. Public bodies must respect your rights

It requires all public bodies (like courts, police, local authorities, hospitals and publicly funded schools) and other bodies carrying out public functions to respect and protect your human rights.

3. New laws are compatible with Convention rights

In practice it means that Parliament will nearly always make sure that new laws are compatible with the rights set out in the European Convention on Human Rights (although ultimately Parliament is sovereign and can pass laws which are incompatible). The courts will also, where possible, interpret laws in a way which is compatible with Convention rights.

Find out more about human rights and how they play a part in our everyday lives: [what are human rights?17](#)

14. <https://www.equalityhumanrights.com/en/human-rights/human-rights-act>¹⁹

11. [Introductory Text](#)
12. [Introduction](#)
  1. [1. The Convention Rights.](#)
  2. [2. Interpretation of Convention rights.](#)
13. [Legislation](#)
  1. [3. Interpretation of legislation.](#)
  2. [4. Declaration of incompatibility.](#)
  3. [5. Right of Crown to intervene.](#)
14. [Public authorities](#)
  1. [6. Acts of public authorities.](#)
  2. [7. Proceedings.](#)
  3. [8. Judicial remedies.](#)
  4. [9. Judicial acts.](#)
15. [Remedial action](#)
  1. [10. Power to take remedial action.](#)
16. [Other rights and proceedings](#)
  1. [11. Safeguard for existing human rights.](#)
  2. [12. Freedom of expression.](#)
  3. [13. Freedom of thought, conscience and religion.](#)
17. [Derogations and reservations](#)
  1. [14. Derogations.](#)
  2. [15. Reservations.](#)
  3. [16. Period for which designated derogations have effect.](#)
  4. [17. Periodic review of designated reservations.](#)
18. [Judges of the European Court of Human Rights](#)
  1. [18. Appointment to European Court of Human Rights.](#)
19. [Parliamentary procedure](#)
  1. [19. Statements of compatibility.](#)
20. [Supplemental](#)
  1. [20. Orders etc. under this Act.](#)
  2. [21. Interpretation, etc.](#)
  3. [22. Short title, commencement, application and extent.](#)

15. Article 2: Right to life²⁰

1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which the penalty is provided by law.

2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary:

- in defence of any person from unlawful violence
- in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained, and
- in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

Article 2 protects your right to life

Article 2 of the [Human Rights Act](#) protects your right to life.

This means that nobody, including the Government, can try to end your life. It also means the Government should take appropriate measures to safeguard life by making laws to protect you and, in some circumstances, by taking steps to protect you if your life is at risk.

Public authorities should also consider your right to life when making decisions that might put you in danger or that affect your life expectancy.

If a member of your family dies in circumstances that involve the state, you may have the right to an investigation. The state is also required to investigate suspicious deaths and deaths in custody.

The courts have decided that the right to life does not include a right to die.

Comment

At the Human Rights and at legal agreement, the civil liberties, equality and brotherhood now in legitimate, thus it is taken as upper than the constitutions. Thus:

1-Right to Life, 2-Torture is forbidden and Human Rights be protected, forbidden not to be humanity concepts, 3-Slavery and forcing is forbidden, 4-Independence and security be the first, 5-justice, concerning the earning rights in addition, be judging at justice, 6-Only be punished from the written law, prohibition can only be by law, 7-Special protection to individual life and family, individual relations be in respectful notion. 8-Thoughts, ideas and believes is independent, free in all aspects, thus not for pressure or convincing to another one, propaganda is forbidden. 9-Free to express and evaluate and the indication of the thoughts be free, thus be evidence based and be true, not a liar. Evidence based knowledge, thus free at the evaluation. 10-Be a member of any association if suitable to apply. 11-Marriage and be established a family, 12-Strictly forbidden to discrimination, be on equality in any manner, be on rights of an individual and be respect of their personality.

The protocols be based on: a) Be in peace, leading to peace, for the individual rights be conducted and grounded at the respect of personality, b) Education, teaching, learning rights, c) Free of selection among your desire and choices, d) sentenced to death is abolished, cancelled.

The Right of Life will not be at any influences, liked old age, disease, as cancer, treated or not be treatable. At the first line as: "[PART I The Convention Rights and Freedoms: a\) Article 2 Right to life; 1.Everyone's right to life shall be protected by law. No... 2.Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in.](#)" Human being is the main one, in consideration, the presence is the individual, groups main subject it the person. Only be enlightening, information be given for their consent not any convinced approach, can be evaluated as brain washing.

As the procedures at the marriage be an example; a) *You ... and you ... , hereby indicates your individual demands, by writing to marry, b) we make an investigation, whether there is any legal impossibilities, all are suitable at law, c) Will you both as want to marry with ... and you ..., d) Yes I do, the answer, be without any pressure and any obligation, by free of mind, and by willingly said , by your consent, as yes I do?, e) then the witnesses are heart and agreed the acceptance, f) later, be signed at the legal paper, g) By this booklet, it is a legal fact of marrying, being in legal conditions.* The consent is legal fact, not approved. The registered person approved, according whether any restrictions or not, not be at their consent. Even at the witness, not any relatives be allowed, as indication of pressure, obligation.

In courts, at the new perspective; 1) the justice is individual rights, informed consent, not to be limited or prohibited if not as crime in law. Crime be not widely evaluated, be exact as written, not grounded on traditions and evaluations. It must be performed, harm doing act. 2) Common sense nearly have no meaning, be respect to individual rights, not be forbidden any places. If there is a limitation, there must be a reasoning. Not directly be penalty code, even in traffic, informed and later be given the penalty for money. They mostly to the car, automobile, not the people, if there is crime, damage, accident then to reflected to a person. 3) The new laws on individual rights, the common rights later on, as one persons rights figured form others. The environmental protection be even before the common right conditions. The Turkish Penalty

Codes, and even The Crime Application Laws indicates at the introduction and aim of the Law this facts.

If you receive any penalty at the traffic, examine the paper, the photo, exact penalty position and the place and the time is included, so, given to the automobile, not to a direct person.

As in summary, at the year 2006, the Universe at a different Cultural structure, as the Civil Liberties Culture, form the Aspect of the Author. The knowledge and High Technology Culture parameters are completely diverse at this Cultural formation. Today, even mother and father cannot take photos of their children, so if take, be keep at secret place not put on some media places.

As in my examinations, mostly at oral ones, a student be rejected the question and I can give the answer, this is their right. I have to explain why I asked this question, reasoning. The student must explain not directly as yes or no, or not chose, be grounding on medical science about this question. This is a nearly 6-10 Students all together, and be contributed to themselves, meaning can give clue or answer. Reasoning and grounding is what wanted from the student. They also give the points to themselves from 100points. Each at beginning get 100, thus from their faults be lowered. Interesting point mostly I gave 25% more what they offered to them. I also indicated these, by a book, nearly 400 pages, for copying from computer, USB.

16. Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006²¹

A2006-3

Schedule 1 Consequential amendments

Part 1.1 Health Records (Privacy and Access) Act 1997

Part 1.2 Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005

Part 1.3 Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005

Part 1.4 Public Advocate Act 2005

The Legislative Assembly for the Australian Capital Territory enacts as follows:

1 Name of Act

This Act is the *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006*.

2 Commencement

This Act commences on the day after its notification day.

Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day.

3 Legislation amended

This Act amends the *Human Rights Commission Act 2005*.

Note This Act also amends the following legislation:

- *Health Records (Privacy and Access) Act 1997*
- *Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005*
- *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005*
- *Public Advocate Act 2005*.

4 Section 2

substitute

2 Commencement

(1) This Act commences on a day fixed by the Minister by written notice.

Note 1 The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day

Note 2 A single day or time may be fixed, or different days or times may be fixed, for the commencement of different provisions

(2) The Legislation Act, section 79 (Automatic commencement of postponed law) does not apply to this Act.

Schedule 1 Consequential amendments

Part 1.1 Health Records (Privacy and Access) Act 1997

[1.1] New part 10

Part 10 Transitional—Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006

50 Transitional—effect of Health Records (Privacy and Access) Amendment Act 2005 (No 2)

(1) The *Health Records (Privacy and Access) Amendment Act 2005 (No 2)* A2005-63 is taken to have always had effect as if each amendment of the dictionary were an amendment of section 4.

(2) This section is a law to which the Legislation Act, section 88 (Repeal does not end effect of transitional laws etc) applies.

51 Expiry—pt 10

This part expires on the day after the day it commences.

Part 1.2 Human Rights Commission (Children and Young People Commissioner) Amendment Act 2005

[1.2] Section 2

substitute

2 Commencement

This Act commences on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.

Türk Dünyası, Irak-Türkiye Tıp Dergisi: 2020/1
Turkish World, Iraq Medical Journal: 2020/1

Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day

Part 1.3 Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2005

[1.3] Section 2 (2)

substitute

(2) The following amendments in schedule 1 commence on the commencement of the *Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006*:

- amendment 1.92
- amendment 1.93
- amendment 1.94
- amendment 1.95
- amendment 1.97
- amendment 1.100.

(3) The remaining provisions commence on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.

Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day.

[1.4] Schedule 1, amendment 1.93

substitute

[1.93] Section 4, definitions of *health record, health service, health service provider, immediate family member, medical board, personal health information, record, record keeper and registration board*

omit

[1.5] Schedule 1, amendment 1.95, new section 4B, note 1

omit

the offences against section 23

substitute

all offences against this Act

[1.6] Schedule 1, amendment 1.100, new dictionary, definitions of *commission, consumer, disability and guardian*

omit

[1.7] Schedule 1, new amendments

in part 1.6, insert

[1.100A] Dictionary, definition of *commissioner*

omit

[1.100B] Dictionary, new definition of *commission*

insert

commission means the human rights commission.

[1.100C] Dictionary, definition of *disability*

substitute

disability—see the *Human Rights Commission Act 2005*, section 8 (2).

Part 1.4 Public Advocate Act 2005

[1.8] Section 2

substitute

2 Commencement

(1) This Act (other than section 11 (2)) commences on 1 March 2006.

Note The naming and commencement provisions automatically commence on the notification day

(2) Section 11 (2) commences on the commencement of the *Human Rights Commission Act 2005*, section 3.

Endnotes

1 Presentation speech

Presentation speech made in the Legislative Assembly on 14 February 2006.

2 Notification

Notified under the Legislation Act on 22 February 2006.

3 Replications of amended laws

For the latest republication of amended laws, see www.legislation.act.gov.au.

I certify that the above is a true copy of the Human Rights Commission Legislation Amendment Bill 2006, which was passed by the Legislative Assembly on 16 February 2006.

Clerk of the Legislative Assembly

Comment

The Human Rights at 2006, is indicated above, so this is the subject in consideration.

17. HTS (Harmonized Tariff Schedule) AND FREEDOMS²²

ARTICLE 2 Right to life 1. Everyone's right to life shall be protected by law. No one shall be deprived of his life intentionally save in the execution of a sentence of a court following his conviction of a crime for which this penalty is provided by law. 2. Deprivation of life shall not be regarded as inflicted in contravention of this Article when it results from the use of force which is no more than absolutely necessary: (a) in defence of any person from unlawful violence; (b) in order to effect a lawful arrest or to prevent the escape of a person lawfully detained; (c) in action lawfully taken for the purpose of quelling a riot or insurrection.

ARTICLE 5 Right to liberty and security 1. Everyone has the right to liberty and security of person. No one shall be deprived of his liberty save in the following cases and in accordance with a procedure prescribed by law: (a) the lawful detention of a person after conviction by a competent court; (b) the lawful arrest or detention of a person for noncompliance with the lawful order of a court or in order to secure the fulfilment of any obligation prescribed by law; (c) the lawful arrest or detention of a person effected for the purpose of bringing him before the competent legal authority on reasonable suspicion of having committed an offence or when it is reasonably considered necessary to prevent his committing an offence or fleeing after having done so; (d) the detention of a minor by lawful order for the purpose of educational supervision or his lawful detention for the purpose of bringing him before the competent legal authority; (e) the lawful detention of persons for the prevention of the spreading of infectious diseases, of

persons of unsound mind, alcoholics or drug addicts or vagrants; (f) the lawful arrest or detention of a person to prevent his effecting an unauthorised entry into the country or of a person against whom action is being taken with a view to deportation or extradition. 2. Everyone who is arrested shall be informed promptly, in a language which he understands, of the reasons for his arrest and of any charge against him.

3. Everyone arrested or detained in accordance with the provisions of paragraph 1 (c) of this Article shall be brought promptly before a judge or other officer authorised by law to exercise judicial power and shall be entitled to trial within a reasonable time or to release pending trial. Release may be conditioned by guarantees to appear for trial. 4. Everyone who is deprived of his liberty by arrest or detention shall be entitled to take proceedings by which the lawfulness of his detention shall be decided speedily by a court and his release ordered if the detention is not lawful. 5. Everyone who has been the victim of arrest or detention in contravention of the provisions of this Article shall have an enforceable right to compensation.

ARTICLE 6 Right to a fair trial 1. In the determination of his civil rights and obligations or of any criminal charge against him, everyone is entitled to a fair and public hearing within a reasonable time by an independent and impartial tribunal established by law. Judgment shall be pronounced publicly but the press and public may be excluded from all or part of the trial in the interests of morals, public order or national security in a democratic society, where the interests of juveniles or the protection of the private life of the parties so require, or to the extent strictly necessary in the opinion of the court in special circumstances where publicity would prejudice the interests of justice. 2. Everyone charged with a criminal offence shall be presumed innocent until proved guilty according to law. 3. Everyone charged with a criminal offence has the following minimum rights:

(a) to be informed promptly, in a language which he understands and in detail, of the nature and cause of the accusation against him; (b) to have adequate time and facilities for the preparation of his defence; (c) to defend himself in person or through legal assistance of his own choosing or, if he has not sufficient means to pay for legal assistance, to be given it free when the interests of justice so require; (d) to examine or have examined witnesses against him and to obtain the attendance and examination of witnesses on his behalf under the same conditions as witnesses against him; (e) to have the free assistance of an interpreter if he cannot understand or speak the language used in court.

Comment

The indications for the independence is mentioned. The basic considerations are, the fact is not indicted as individual, not as institution, association or community, common or other people organization.

- 1) Right to Life: Each individual right to life be under protection of law.
- 2) No one has any consideration for argument about the right to life.
- 3) Independent and security rights are important, so, be under codes, protected by law.
- 4) Judging, from individual responsibility, and only by courts. The crime be written and exact, not be evaluative or argument, or any discussion, traditions and comparison, be evidence based and happened, exact one, not be any suspicion.
- 5) Informed consent is essential, be explained, and even health situations, except the right to life conditions, be taken the consent. The exceptions of not taken consent is by law indications.

As summary, all legal and regulations be not as common sense, or community decisions, directly belonging and grounding on individual consent, after giving the information, explanation.

This is a cultural change, after the Hight Technology culture, directly regulated as Engineering Medicine, regulating from books, the science for the estimations, not directly to individual. This culture is *Care the Patient, not the Disease* concept. Thus, most common argument, the justice is gone, the rights belonging to individual, not the community. Now, not the rules, individual consent is the fact.

18. The European Court of Human Rights²³

The European Court of Human Rights (ECHR and ECtHR) was established in 1959. The Court has 47 judges, one from each Member State.

The object of the Court is to ensure observance of the European Convention on Human Rights (ECHR) by members of the Council of Europe. The Court examines applications from both individual citizens and states alleging human rights violations. In recent years, the Court has passed more than 1,000 judgments annually.

A state is obligated not only in relation to the rulings passed against the state itself; all European states that have signed up to the Convention are under obligation to keep abreast of the rulings passed by the Court. In this way, the states are required to adjust their legislation and case law to bring them into line with the Court's rulings.

Denmark has been ruled against in several cases before the European Court of Human Rights, which sits in Strasbourg.

You have the right to complain to the European Court of Human Rights

Complaints may not be brought directly before the ECHR as a first instance.

Cases must first be closed by all of the state's own national complaint and appeal bodies. If a case is then brought before ECHR it must be described. This description must contain:

- a brief presentation of the complaint
- citation of the rights and/or freedoms alleged to have been violated

- a listing of the administrative and/or legal rulings passed by national authorities on the case.

The Court's central office acknowledges receipt of all applications. When the central office replies, it may request further information on the case. If the central office finds that the complaint (known as an 'application') is not admissible for examination by the Court, the applicant will be notified.

There is no requirement for legal representation when lodging a complaint, but if a case is found admissible for examination by the Court, the applicant must as a rule be represented by a lawyer.

Court procedure

When a complaint is received, it is registered with the ECHR as a formal complaint (application). From then on, the case is accessible to the public unless the ECHR decides that the case or parts of it should be subject to non-disclosure. An applicant may, however, request that their identity not be disclosed.

If the case is not dismissed, it will be examined by a so-called Chamber. The Chamber, composed of seven judges, requests the opinion of the Government concerned on the case. It may also summon the applicant and the state to a public hearing where the parties may put their positions forward.

In most cases, the Chamber will seek to bring about a 'friendly settlement' between the applicant and the Government. If this can be achieved, the Chamber closes the case by making a decision which describes the case and its resolution.

If settlement proves impossible, the Chamber must deliver a judgment. The case may also be sent before the Grand Chamber if the case raises an important question concerning interpretation of the European Convention on Human Rights, although this may be denied by the state or the applicant.

Appealing judgments by the Chamber

If the state or complainant assert that the Chamber's judgment is incorrect, they may each within three months after the judgment request that the case be sent before the Grand Chamber. A panel of five of the Grand Chamber's seventeen judges then decide whether to examine the case.

For citizens seeking to lodge a complaint, the Danish Institute for Human Rights recommends consulting the guidelines on the Danish Ministry of Justice website (in Danish) or the notes for applicants and the admissibility checklist in English on the website of the ECHR.

Comment

The European Court of Human Rights is also in legal status in Turkey, so, each person can be, after the internal way is finished, focused to this Court.

The Armenian Genocide accusation is also as allegation to this Court. Thus, at 1922, British Court in Malta indicated as no genocide verdict was in Court Order. Thus the allegation not any evidence based, only propaganda documents, so advice was open the archive and given the documents. As this one was also be any result, so, this and latest one at 2015 year, The European Court of Human Rights denied, there was no genocide at this historical fact. Transportation of a people from one part of the country to another part, with giving, paying their conditional status. The Official death is near 33thousand, because of Flue, thus, 127 governmental person is executed to death because of their act. Estimated nearly 3 million people were death at this time in Ottoman Empire.

In summary the Individual Rights based on Human Rights: 1) Civil liberties, 2) must serve and protect from the governmental and institutional forces.

In Turkey, individual application is allowed, so the Constitutional Law Court, is considering this principle at their verdicts as Court Order.

19. Three generations of human rights²⁴

From Wikipedia, the free encyclopedia

The division of [human rights](#) into **three generations** was initially proposed in 1979 by the [Czech](#) jurist [Karel Vasak](#) at the [International Institute of Human Rights](#) in [Strasbourg](#). He used the term at least as early as November 1977.^{[[citation needed](#)]} Vasak's theories have primarily taken root in European law.

His divisions follow the three watchwords of the [French Revolution: Liberty, Equality, Fraternity](#). The three generations are reflected in some of the rubrics of the [Charter of Fundamental Rights of the European Union](#).^{[[citation needed](#)]} The [Universal Declaration of Human Rights](#) includes rights that are thought of as second generation as well as first generation ones, but it does not make the distinction in itself (the rights listed are not in specific order).

First-generation human rights

First-generation human rights, sometimes called "blue" rights, deal essentially with liberty and participation in political life. They are fundamentally [civil and political](#) in nature: They serve [negatively to protect](#) the individual from excesses of the state. First-generation rights include, among other things, the [right to life](#), [equality before the law](#), [freedom of speech](#), the [right to a fair trial](#), [freedom of religion](#), and [voting rights](#). They were pioneered by the [United States Bill of Rights](#) and in [France](#) by the [Declaration of the Rights of Man and of the Citizen](#) in the 18th century, although some of these rights and the right to due process date back to the [Magna Carta](#) of 1215 and the [Rights of Englishmen](#), which were expressed in the [English Bill of Rights](#) in 1689.

They were enshrined at the global level and given status in [international law](#) first by Articles 3 to 21 of the 1948 [Universal Declaration of Human Rights](#) and later in the 1966 [International Covenant on Civil and Political Rights](#). In Europe, they were enshrined in the [European Convention on Human Rights](#) in 1953.

Second-generation human rights

Second-generation human rights are related to equality and began to be recognized by governments after [World War II](#). They are fundamentally [economic, social, and cultural](#) in nature. They guarantee different members of the citizenry equal conditions and treatment. Secondary rights would include a [right to be employed in just and favorable condition](#), rights to [food, housing](#) and [health care](#), as well as [social security](#) and [unemployment benefits](#). Like first-generation rights, they were also covered by the Universal Declaration of Human Rights, and further embodied in Articles 22 to 28 of the Universal Declaration, and the [International Covenant on Economic, Social, and Cultural Rights](#).

In the United States of America, President [Franklin D. Roosevelt](#) proposed a [Second Bill of Rights](#), covering much the same grounds, during his State of the Union Address on January 11, 1944. Today, many nations, states, or groups of nations have developed legally binding declarations guaranteeing comprehensive sets of human rights, e.g. the [European Social Charter](#). Some states have enacted some of these economic rights, e.g. the state of [New York](#) has enshrined the [right to a free education](#),^[23] as well as "the right to [organize](#) and to [bargain collectively](#)",^[24] and [workers' compensation](#),^[25] in its [constitutional law](#). These rights are sometimes referred to as "red" rights. They impose upon the government the duty to respect and promote and fulfill them, but this depends on the availability of resources. The duty is imposed on the state because it controls its own resources. No one has the direct [right to housing](#) and [right to education](#). (In [South Africa](#), for instance, the right is not, *per se*, to housing, but rather "to have access to adequate housing",^[26] realised on a progressive basis.^[27]) The duty of government is in the realization of these positive rights.

Third-generation human rights

Third-generation human rights are those rights that go beyond the mere civil and social, as expressed in many progressive documents of [international law](#), including the 1972 [Stockholm Declaration](#) of the [United Nations Conference on the Human Environment](#), the 1992 [Rio Declaration](#) on Environment and Development, and other pieces of generally aspirational "soft law". The term "third-generation human rights" remains largely unofficial, just as the also-used moniker of "green" rights, and thus houses an extremely broad spectrum of rights, including:

- [Group](#) and [collective rights](#)
- Right to [self-determination](#)
- [Right to economic and social development](#)
- Right to a [healthy environment](#)
- Right to [natural resources](#)
- Right to [communicate](#) and [communication rights](#)
- Right to participation in [cultural heritage](#)
- Rights to [intergenerational equity](#) and [sustainability](#)

The [African Charter on Human and Peoples' Rights](#) ensures many of those: the right to self-determination, right to development, right to natural resources and right to satisfactory environment.^[28] Some countries also have constitutional mechanisms for safeguarding third-generation rights. For example, the Hungarian [Parliamentary Commissioner for Future Generations](#),^[29] the [Parliament of Finland's Committee for the Future](#), and the erstwhile [Commission for Future Generations](#) in the Knesset in Israel.

Some international organizations have offices for safeguarding such rights. An example is the [High Commissioner on National Minorities](#) of the [Organization for Security and Co-operation in Europe](#). The [Directorate-General for the Environment](#) of the European Commission has as its mission "protecting, preserving and improving the environment for present and future generations, and promoting sustainable development".

A few jurisdictions have enacted provisions for [environmental protection](#), e.g. New York's "forever wild" constitutional article,^[30] which is enforceable by action of the [New York State Attorney General](#) or by any citizen *ex rel.* with the consent of the [Appellate Division](#).^[31]

Commentary

[Maurice Cranston](#) argued that [scarcity](#) means that supposed second-generation and third-generation rights are not really rights at all.^[32] If one person has a right, others have a duty to respect that right, but governments lack the resources necessary to fulfill the duties implied by citizens' supposed second- and third-generation rights.

Charles Kesler, a professor of government at [Claremont McKenna College](#) and senior fellow of the [Claremont Institute](#), has argued that second- and third-generation human rights serve as an attempt to cloak political goals, which the majority may well agree are good things in and of themselves, in the language of rights, and thus grant those political goals inappropriate connotations. In his opinion, calling socio-economic goods "rights" inherently creates a related concept of "duties", so that other citizens have to be coerced by the government to give things to other people in order to fulfill these new rights. He also has stated that, in the US, the new rights create a "nationalization" of political decision-making at the federal level in violation of federalism.^[33] In his book *Soft Despotism, Democracy's Drift*, Paul Rahe, the Charles O. Lee and Louise K. Lee Chair in Western Heritage at [Hillsdale College](#), wrote that focusing on equality-based rights leads to a subordination to the initial civil rights to an ever-expanding government, which would be too incompetent to provide for its citizens correctly and would merely seek to subordinate more rights.^[34]

19th century philosopher [Frederic Bastiat](#) summarized the conflict between these [negative and positive rights](#) by saying:

M. de Lamartine wrote me one day: "Your doctrine is only the half of my program; you have stopped at liberty; I go on to fraternity." I answered him: "The second half of your program will destroy the first half." And, in fact, it is quite impossible for me to separate the word "fraternity" from the word "voluntary". It is quite impossible for me to conceive of fraternity as legally enforced, without liberty being legally destroyed, and justice being legally trampled underfoot.^[35]

Economist [Friedrich Hayek](#) has argued that the second generation concept of "social justice" cannot have any practical political meaning:

No state of affairs as such is just or unjust: it is only when we assume that somebody is responsible for having brought it about ... In the same sense, a [spontaneously working market](#), where prices act as guides to action, cannot take account of what people in any sense need or deserve, because it creates a distribution which nobody has designed, and something which has not been designed, a mere state of affairs as such, cannot be just or unjust. And the idea that things ought to be designed in a "just" manner means, in effect, that we must abandon the market and turn to a [planned economy](#) in which somebody decides how much each ought to have, and that means, of course, that we can only have it at the price of the complete abolition of personal liberty.^[36]

[New York University School of Law](#) professor of law [Jeremy Waldron](#) has written in response to critics of the second-generation rights:

In any case, the argument from first-generation to second-generation rights was never supposed to be a matter of conceptual analysis. It was rather this: if one is really concerned to secure civil or political liberty for a person, that commitment should be accompanied by a further concern about the conditions of the person's life that make it possible for him to enjoy and exercise that liberty. Why on earth would it be worth fighting for this person's liberty (say, his liberty to choose between A and B) if he were left in a situation in which the choice between A and B meant nothing to him, or in which his choosing one rather than the other would have no impact on his life?^[12]

[Hungarian socialist](#) and [political economist Karl Polanyi](#) made the antithetical argument to Hayek in the book [The Great Transformation](#). Polanyi wrote that an uncontrolled free market would lead to repressive economic concentration and then to a co-opting of democratic governance that degrades civil rights.^[13]

The [World Conference on Human Rights](#) opposed the distinction between [civil and political rights](#) (negative rights) and [economic, social and cultural rights](#) (positive rights) that resulted in the [Vienna Declaration and Programme of Action](#) proclaiming that "all human rights are universal, indivisible, interdependent and interrelated".^[19]

Comment

First generation of Human Rights; "Code blue rights" as indicated. Individual and political rights all in connection. Protection is negative argument. Basic instruments are; Right to Live, Equality before the law, free on speaking, justice at the court, independent believe, free of election, vote given.

Second generation of Human Rights; After the 2nd World War, economic, social and cultural Rights are considered as natural ones. In addition, working, being a duty Right, being in humanity situation, condition, food, nutrition, have a home, health condition, social security, and unemployment fee Rights be included.

The third generation of Human Rights; In addition to other factors, at 1972 Stockholm Declaration is indicated as "green code", including the environmental health. Rights are in general, wide consideration. They are Collective and group rights also in consideration. 1) The individual personality and future perspectives be by their consent, 2) contribution to economic and social progress, 3) Being in healthy environment, 4) Have natural resources, 5) Relation and communication Rights,6) cultural past and future contribution Rights, 7) equality in generation and continuing about it.

First and second-generation rights are conditional one, be primarily taken first as individual rights.

20. European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs²⁵

From Wikipedia, the free encyclopedia

The **Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (LIBE)** is a [committee of the European Parliament](#) that is responsible for protecting [civil liberties](#) and [human rights](#), including those of [minorities](#), as listed in the [Charter of Fundamental Rights of the European Union](#).

Its current chair, elected on 10 July 2019, is [Juan Fernando López Aguilar](#), member of the [S&D political group](#).^[1]

Responsibilities

Specifically, the committee deals with [data protection](#) issues; asylum, migration, and "integrated management of the common borders"; and the [EU approach to criminal law](#)", including police and judicial cooperation and [terrorism](#), all while ensuring that the principles of [subsidiarity](#) and [proportionality](#) are respected.^[2] Additionally, it oversees several [agencies of the European Union](#), including the [European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction](#) and the [European Union Agency for Fundamental Rights](#), [Europol](#), [Eurojust](#), the [European Police College](#) (Cepol), the [European Public Prosecutor's Office](#) and other such agencies.^[2]

However, its purview does not include gender-based discrimination, which is overseen by the [Committee on Women's Rights and Gender Equality](#), and [employment discrimination](#), which is overseen by the [Committee on Employment and Social Affairs](#).^[3]

Controversy

[Udo Voigt](#), the former leader of the far-right [National Democratic Party of Germany](#) (NPD) who has praised [Adolf Hitler](#), joined the committee as a non-attached member in July 2014,^[4] sparking outrage from [European Parliament President Martin Schulz](#), the [European Jewish Congress](#), and the [European Network Against Racism](#), among others. [Jan Philipp Albrecht](#), a German [Green Party](#) member and vice chair of the committee, expressed doubt about Voigt's ability to significantly influence the legislative process, but he did concede that "his presence could lead the public to question the European Parliament".^[5]

Comment

The freedom and independency with Human Rights, be not be in law, the application is important, thus be follow and European Parliament consider briefly at these subjects.

21. Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment²⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

The **Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment**, or **Stockholm Declaration**, was adopted June 16, 1972 by the [United Nations Conference on the Human Environment](#) at the 21st plenary meeting as the first document in

Türk Dünyası, Irak-Türkiye Tıp Dergisi: 2020/1
Turkish World, Iraq Medical Journal: 2020/1

international [environmental law](#) to recognize the right to a healthy [environment](#). In the declaration, the nations agreed to accept responsibility for any environmental effects caused by their actions.¹¹

Breakdown of Declaration

Within the document, seven proclamations cover the global nature of environmental problems and state that they will require extensive cooperation among nations to resolve.¹² These proclamations conclude that efforts for environmental preservation and improvement will benefit all people and their posterity.¹³ The declaration then states twenty-six principles to guide the nations through their responsibilities. The action plan is split into three categories including an environmental assessment called Earthwatch, environmental management, and 109 supporting measures.¹⁴

External links
[Comment](#)

Under Human Rights, environmental health, is also considered. Thus, especially High Technology cultures not accepted, because of their economic benefit.

In Turkish Penalty Code, at the aim of the Law, it is indicated briefly, after the individual Rights.

22. Rio Declaration on Environment and Development²⁷

From Wikipedia, the free encyclopedia

The **Rio Declaration on Environment and Development**, often shortened to **Rio Declaration**, was a short document produced at the 1992 [United Nations](#) "Conference on Environment and Development" (UNCED), informally known as the [Earth Summit](#). The Rio Declaration consisted of 27 principles intended to guide countries in future [sustainable development](#). It was signed by over 175 countries.

History

The international community met twice to assess the progress made in implementing the principles of the document; first in [New York City](#) in 1997 during a General Assembly Session of the UN, and then in [Johannesburg](#) in 2002. While the document helped to raise environmental awareness, evidence shows that little has been achieved in the document's environmental goals.¹⁴

Content

The Rio Declaration proclaims 27 principles. It includes formulations of the [precautionary principle](#) (principle 15) and of the [polluter pays principle](#) (principle 16).

See also

[Comment](#)

Environmental health, save and protect, at Turkish Penalty Code, thus, some countries, as America, rejected the pollution control as Kyoto Declaration. Some countries consider their benefit as seen.

23. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI²⁸

Kanun No.: 2709. Kabul Tarihi: 7.11.1982.

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyeti'nin ebedi varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmî yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyecek, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir iş bölümü ve iş birliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihî ve manevî değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarında, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğ; FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere, TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye âşik Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

II. Cumhuriyetin nitelikleri

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

NB: The parameters are indicated and discussed below.

Comment

The 1982 dated, Turkish Constitution is as basic concepts are; a) people auto control, will be upper, grounding to election, not any other standpoint or other suspensions, b) Brotherhood of the World, be an honorable member, c) the positive structured, moral and concrete happiness, for reaching the modern civilization, d) the philosophies of the Head Teacher Atatürk principles, as nationality and other fundamentals be noted.

In Summary: The Turkey as a State of; 1. democratic, 2. Not any religion in origin, and 3. Social, 4. Justice in law state. The Separation of Force; not for each one be a dominant power, 1) not be at superiority concept, 2) Authority, duty using is the subject, 3) For cooperation and coordination.

The person, at the Constitution, be effective as common.

From the Head Teacher Atatürk philosophies: a) Free in mind, free in believe, free for future aspects, b) Aiming over the future civilization, not today's one, c) Turkish citizen is the inhabitants in Turkey, thus, Turk, is a general cultural meaning as to be in humanity, not by any force, just by individual consent, desires, d) Justice is the basic of ruling, and domination is unconditionally the nation,

The Penalty Code/Law at 2004, consider the individual rights and freedom at the first line of discussion, before the 2006 year of Universal European Council Report and even the environmental health be indicated before declarations.

24. TÜRK CEZA KANUNU²⁹

Kanun Numarası: 5237. Kabul Tarihi: 26/9/2004. Yayımlandığı R.Gazete: Tarih : 12/10/2004 Sayı :25611 Yayımlandığı

Düster: Tertip : 5 Cilt : 43

BİRİNCİ KİTAP

Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Temel İlkeler, Tanımlar ve Uygulama Alanı

BİRİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler ve Tanımlar

Ceza Kanununun amacı

Madde 1- (1) Ceza Kanununun amacı; kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir. Kanunda, bu amacın gerçekleştirilmesi için ceza sorumluluğunun temel esasları ile suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

Suçta ve cezada kanunilik ilkesi

Madde 2- (1) Kanunun açıkça suç saymadığı bir fiil için kimseye ceza verilemez ve güvenlik tedbiri uygulanamaz. Kanunda yazılı cezalardan ve güvenlik tedbirlerinden başka bir ceza ve güvenlik tedbirine hükümlenemez.

(2) İdarenin düzenleyici işlemleriyle suç ve ceza konulamaz.

(3) Kanunların suç ve ceza içeren hükümlerinin uygulanmasında kıyas yapılamaz. Suç ve ceza içeren hükümler, kıyasa yol açacak biçimde geniş yorumlanamaz.

Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi

Madde 3- (1) Suç işleyen kişi hakkında işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükümlenir.

(2) Ceza Kanununun uygulamasında kişiler arasında ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, siyasal veya diğer fikir yahut düşünceleri, felsefi inanç, milli veya sosyal köken, doğum, ekonomik ve diğer toplumsal konuları yönünden ayırım yapılamaz ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaz.

Kanunun bağlayıcılığı

Madde 4- (1) Ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz.

(2) (Mülga : 29/6/2005 – 5377/1 md.)

Özel kanunlarla ilişki

Madde 5- (1) Bu Kanunun genel hükümleri, özel ceza kanunları ve ceza içeren kanunlardaki suçlar hakkında da uygulanır.

NB: The Turkish Penalty Codes principles are indicated below.

Comment

At the year 2004, the Turkish Penalty Law are accepted at the Parliament. The legal perspective as: 1) The regulation are also be a principles from subjective cases, lows, 2) The Penalty Codes be known one, not be an excuse not to know, thus, regulations be informed for consent, 3) Be protect from making harm and crime

The means and reasoning of Penalty Codes/Law as: a) the individual Rights and freedom, b) the regulations of common, and security, c) community health and environment, d) For community peace and e) Nobody has any exceptions, at law.

The crime be only at written, not be compared, widely evaluated, not be grounded by traditions, as directly written meaning.

Equality be as; 1) race, 2) language, 3) religion, 4) nationality, 5) color, 6) gender, 7) political and other thoughts, 8) philosophies and believes, 9) nationality or other social origin, 10) birth, 11) economic and other community positions will be given any discrimination, all be free in all concepts.

The person individually be responsible, what they perform, if not crime, not be any argument or other evaluation and be judging.

The Distribution of the Humankind

The distribution of the Homo sapiens, sapiens, not by war, escaping from war, be on love and humanity, with respect makes the community

The one, who is conquer the World, by gun, be first examine the history, all are one day be gone away, nothing left behind only ruins

As a historical point of view, there is only one human, thus reproduce, and being a colonic species, as all of them at really at genetically background as brotherhood. If I said, everyone is Turk, or everyone as African origin or Caucasian origin, of course yes. So, as Atatürk, the philosopher and the first President and also the Head of Teacher, indicates as: The one who is in humanity, as human culture, is called as Turk, the one who mentioned it, not for genetic or other considerations. *You; be get and give the education (over future civilization perspective), work (for value production, for humanity) and trust and believe to do.* 16 states were constructed means only the names be changed.

Love and gaining the respect by love, the only method for distribution for presence. At Vietnam, American soldiers lost the war, thus, at peace, now at each Vietnamese village, CocaCola is selling and the Tika wood is selling by Americans or such cooperative ones.

Election and select the representative is not meaning of democracy. As each dictatorial state the name of the state as people government or republic or so on.

In High Technology Culture, even the United Nations, they UN personal factors, reported the inhumanity thus, the permanent members voted for discussion. They said only 14% is the terrorist, that we killed, thus, how about the others? The Government vote is nearly as 10-20%, so forced to vote, if not be killed or pushed to be away of the country so, not have the right to be given at the elections. The countries taken the refugees, be later on against for the country so not accept them as a member of the country, be other countries citizen, so, if not, they are the enemy. They are making brain washing and later sent and the election be influenced.

If you have any reading of the history, only love be future, hate one day be swept you from the World.

2. Table: The Democracy concept at the Culutures³⁰

Religion/Administration and Management of the Government	
Gathering and Immigrants	Clan, team and all the group members be get together, and explained the situation and the result of their decision mostly as yes or no. The election is fact to face, by hand rising, or by shaking the hand of the administrator. Even in marriage acceptance, is like this, man and woman at the open area, if they shake is means yes, <i>I do</i> . All be community be walk, if the decision is walk, or left behind, or even be killed, not any acceptance.

	<p>Independency is the clan freedom, equality according their position and skill, brotherhood is for the same philosophies, marriages from relatives be common. Same in today, the religious groups, be like this kind of cultural structure. A person is just a soldier, and be obey to the leader.</p>
Agriculture and Village, District	<p>So much people in the city, so election is required for the leader of the citizens. So, because the person is at different act, election be divided to district, city and for parliament or president. People select the representatives, so, they be the one as individual. The person who will be selecting must be elite, high educated and be a royal position, according the traditions. .</p> <p>Each group is like a combative to each other, like parties, so there will be a quarrel between them. Some symbols be as an indication of the opposition as red, yellow so on.</p> <p>Upper class for regulation, middle class as servant, below class as worker or farmer. Independence be at this class group.</p> <p>The benefit is the city regulations, the traditions and old is the best. Election is for gaining more power.</p>
Industry	<p>Caln, city this time the institute or the fabric is important.</p> <p>According to the regulations and status at this community, Each person status is obvious, the work or manager status are their community status. Getting diplomas is important, not the person as a unique behaviour. CV is optimistic one to get the result, not the performance.</p> <p>Work as holly, independence, it you make your work and be keeping your status. Equality at your job discrimination. Brotherhood at the association, that you belong.</p> <p>The religious groups are for taking power, even for financial support, for their future.</p>
High Tecnology	<p>The one who use the technology is the leader. Everyone must be at their order.</p> <p>So, engineering medicine is recordable, not even consider the person, just be examine the laboratory results. Elections be only at the power gained ones, as specific election methods are performed.</p> <p>Most democracy confrontations are autocratic, on strict regulations and some person have special expectance, as member of the parliament, press concerning ones, university members and so on.</p> <p>Many states are dependent to the technology, so sheep energy is most dramatic requirement, so, occupy the country for this resources, because of democracy is not there.</p> <p>The class is according their using the technology. Equality means at the same degree, as Professors or associated professors. Brotherhood is even at this group. Each person is in figurative free, thus, if you talk against the boss, you will be fired.</p> <p>Each religious groups are most obvious, and be getting together, for be gaining more power at the community.</p>
Civil Liberties	<p>A individual, a person, a single Human being is important. All the facilities for this person. Each person is value of a Humanity and be serve and be protected. Right to life and be taken consent with information, enlightening, except the right to life and some legal consideration as not making crime, thus, must be known.</p> <p>If an individual is alone responsible, so, be judged and be on this even at the curt. Crime is written and not be compared, be evidence-based proof, act, not any estimations and grounded on personal evaluation or traditions. Only informative consent be taken to be in act to a person. Regulation is not concerning as crime.</p> <p>Independence, equality and free in every manner is the concept to be obeyed from everyone. Only advice or consultation be given, except when attempted to do crime act. Brotherhood is the relation and communication for reasoning.</p> <p>Not any groups or other clan or any religious or not have any influence be accepted, be just a single person as somebody. Not the community, not common sense, individual decision is accepted, not covered, not in pressure or obligations be performed, even at the explanations, persuasion is illegal.</p>

Administration must be informative consent, except crimes, regulations has not be punished.

NB: The evaluations of Author, the Table from the Reference

You can destroy, killed a community, thus, if they are free, can be new communities be formed. Cruel and who making harm, one day be gone out, the history is full of examples. Some duration, by physical power, be regulate, thus be collapsed. Continuing be only by humanity in love.

Last Word: At the 1960 coup, my father as a member of parliament, sentenced to death, thus, later to prison for life, but after 5 years be free and be elected of Senate of the Parliament. There was no reasoning of the execution attempt, only “*the force demand all this punishment*” as said from the court order. In history, every aspects was changed, election is upside down, so, my father be again a member of the parliament.

Not the mentioned, the fact is, if you are on individual rights, at humanity, informative consent is the fact. Election today is not also meaning of Human Rights. Each dictatorial systems have indications as “*we made the coup, because of the democracy was demolished*”.

So, be in love, love even the evil, thus, Satan is not object, just ideas, so the philosophy indicated the wrong way, so be aware of it. Cruel one be gone away, so patiently be keep upright.

References

1. eksisozluk.com
2. www.tdk/demokrasi
3. www.nedir.com
4. Demokrasi/Wikipedia
5. Democracy/Wikipedia
6. 6a) Medine Sözleşmesi/Wikipedia, 6b) Constitution of Medina/Wikipedia
7. http://www.canaktan.org/hukuk/insan_haklari/islam-dunyasi/medine_sozlesmesi.htm?
8. Türkçe Meal: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'anı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp
9. <https://www.turkcebilgi.com/ummet>
10. Kafir / Wikipedia
11. <https://www.mumsemaforum.com/islami-kavramlar/115854-mu-min-ne-demektir.html>, takva ne demektir, müşrik nedir
12. <https://profyoneltarihci.blogspot.com/2018/02/medine-sozlesmesi.html>⁸
13. <https://hzmuhamedinhayati.gen.tr/medine-sozlesmesi.html>
14. Plato's five regimes /Wikipedia
15. Liberté, égalité, fraternité /Wikipedia
16. Fransız Devrimi / Wikipedia
17. Civil and political rights/Wikipedia
18. www.equalityhumanrights.com
19. <https://www.equalityhumanrights.com/en/human-rights/human-rights-act>
20. Article 2: Right to life
21. Human Rights Commission Legislation Amendment Act 2006
22. HTS AND FREEDOMS
23. The European Court of Human Rights
24. Three generations of human rights/Wikipedia
25. European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs / Wikipedia
26. Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment/Wikipedia
27. Rio Declaration on Environment and Development/Wikipedia
28. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI
29. TÜRK CEZA KANUNU
30. B. Güvenc. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

2a-Varlık

3

Hekimlikte Var oluş; Gerçek insanın kendisidir, İnsanlığın Evrene dağılımı, ortaya çıkışı değil, birey ile anlaşmak önemlidir *

M Arif AKŞİT**

*İnsanın geçmişi değil, şimdiki boyutu, gerçek yapısı önemlidir konuşmanın özeti.

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji Bilim Dalı, Pediatri Genetik

NOT: Bu Makalenin anlam olarak İngilizce irdelenmesi 4. Bölümde sunulmaktadır.

Bir toplantıda, her birey kendi geçmişi ile övündüğünü görerek, temelde hepimiz aynı baba ve annenin evladız, çünkü biz Homo sapiens, sapiens olup kardeşiz vurgusu yapmışım. Bu makalede o ayrıca evrim konusunda da söylediklerimi ifade etmekteyim

Her bir tür, var olduğu andan itibaren, eğer yaşam ile varlığını devam ettirirlerse, çoğalır ve dağılırlar. Arkeoloji bu açıdan tarihsel incelemeler ile kaynak saptayarak, dağılımlarına da, zaman tayini ile diğer bulunanları birleştirmesi ile anlayabilmektedir. Bu açıdan Homo sapiens, sapiens türünün tüm buluntuları zaman süreci ile bağlanarak, yayılımı saptanabilmektedir.

Bunun ötesinde, genetik analizler ile gen kökenleri daba rabat yorum yapmayı olanak kalmaktadır. Tüm genetik özellikler tek bir varlıktan oluşmayı işaret etmektedir.

Bu Makale ile insanın Evrene yayılması ve oluşturulan yayılım yolu ile şimdiki yapılanma karşılaştırma olanağı doğabilecektir. Kardeşlik, daba net ortaya koyulmuş olacaktır.

Homo sapiens, sapiens oluşumu için diğer anomali ve diğer genetik farklılaşmalara bakılmalıdır. Örnek olarak 21 Trizomi (Down Sendromu) bir fazla kromozom ile oluşan bir durumdur. En sık rastlanan genetik bozukluk olması, sporadik olarak belirli yaşlara göre toplumda görülme sıklığı vardır. Bazı çalışmalar, gebelik öncesinde vitamin eksikliğinin bölünmede farklılık yarattığı ve oluştuğu ifade edilse de ispat tam edilmemiştir. Çocukları olmaması nedeniyle yeni bir tür olarak tanımlanmamaktadır.

Bu doğanın yeni tür oluşum çabasıdır, buna evrim denilmemeli, çünkü, vücutta birçok sorunlar yanında, mental kısıtlılık sorunu belirgindir. Anomali her 1000 doğumda %3 civarında olduğu, bunun minör anomalileri de katınca, %15 civarında oluştuğu da görülmektedir. Bu açıdan evrim kelimesi yerine doğanın, Yaratılışın değişim çabası denilmelidir.

Evrime kelime anlamı olarak¹ değişim, gelişimdir. Yaratılıştaki mutlaka gelişim değil, tam tersi durumda olabilir.

Bu açıdan doğaya bakıldığına birçok yeni boyutların oluştuğu, karşı çaprazlamaların açık ve net farklılıkların aynı yeni nesilde bütünleşmesi görülecektir. Bellis perennis çiçeğinde (papatya), kırmızı ve beyaz döllendilerse, pembe değil, kırmızı ve bazı yerleri de haleli kırmızı-beyaz olabilmektedir. Çok farklı sonuçlarla değişik papatya renkleri oluşabilmektedir. Ayrıca pembe renkte bir bulgu olarak da gözlenmektedir. Ancak pembeden oluşarlarda kırmızı-beyaz oluşmamaktadır.

Özet Olarak; yaratılıştta devamlı bir değişim, farklılaşma vardır, bunlardan az bir kısmı yaşayabilir olmaktadır. Kanser hücreleri de bizden değişim olanlar, bir günde 40,000 adet oluşurken, genetik çoğalamadıkları için ancak 4 tanesi kalmakta, bunlarda sıklıkla yok edilmektedirler. Kısaca kanser bir hücrelerde değişim boyutudur.

Özet

Hekimlikte Var oluş; Gerçek insanın kendisidir, İnsanlığın Evrene dağılımı, ortaya çıkışı değil, birey ile anlaşmak önemlidir

Amaç: İnsanların birlikteliği, iletişim ve ilişkisi aynı dillerin, aynı genetik yapıda olma ötesinde, birey olarak onun anlaşılması, onun algılanması, hekimin temel işlevi olmaktadır ki, tıbbi yaklaşımları yerinde, etkin ve verimli olarak yapabilsin. Bu açıdan kardeşlik bağı içinde olan insanın, birey olarak ele alınmasını gerekli kılar.

Dayanaklar/Kaynaklar: Tüm insanların genetik incelenmesi ile aynı kökenden oldukları, dilleri bile aynı genetik yapı ile ilişkide olduğu anlaşılmiştir. Tüm bunlar bireyi anlamayı, onunla empati yaparak oluşturmaktadır. İnternet sayesinde ulaşılan kaynaklar ele alınmıştır.

Giriş: İnsanların sosyal yapısı ve dilleri, anlaşmalarının da sosyolojik temel, genetik dayanaklı olduğu saptanmıştır. Buna karşın, her bireyi özel ve özgün almak gerekir. Aynı kelime bile insanlar arasında farklı kavramlar ve farklı anlayışlarda olduğu belirgindir. Yargılama yerine bireyi anlamaya çalışmalıdırlar.

Genel Yaklaşım: Anlaşma, iletişim ve ilişki boyutu olarak ele alınan dil ve dilin ulaştığı boyutlar, insanların birbirleri ile tercüman vasıtasıyla anlaşması değil, birbirlerini aynı frekansa inerek, empati yaparak anlamaya, kavramaya çalışmaları gereklidir.

Başlıca boyutlar: Her bireyin tutum ve davranışları ile bunların dayandığı kaynaklar ve gerekçeler kendilerine özgü ve özeldir. Bunun dışında diğerlerinin onları algılamaya çalışmaları önemsenmelidir.

Yaklaşım: Her birey ayrı ve özeldir. Suç işlemleri dışında, kimse kimseyi hakimiyeti altına alamaz veya doğru, yanlış olarak yorumlayamaz. Bilgi verebilir, aydınlatılabilir ama rıza, bireye özgüdür, hukuksal olarak alınmaz, paylaşılabilir.

Sonuç: İnsanların aynı türden, Afrika'dan Dünyaya yayıldığı, belirli sosyal gruplar ile başlıca değerlerinin oluştuğu ve buna göre dil yapılarının oluştuğu önemlidir.

Yorum: Bir kelime, lügatte belirli anlamı olabilir ama, bireyin onu algılaması ve yorumlaması önemlidir. Hekimler bu açıdan verileri bireye göre algılatırlar. Ağrı algısı bile, bireye göre değişir.

Anahtar Kelimeler: İnsanın evrene dağılımı, dil kökenleri ve bireyin anlaşılmasının önemi

Outline

Existence in Medicine; The reality is the person, the interaction among him/her is important, thus, not the outcome and distribution of Homo sapiens to the Earth

AIM: The Human being is as in connection with brotherhood, togetherness, relation and communication by their home language, even at the same, nearby genetic composition, be accepted as individual perception. As a physician, evaluating the patient, the condition, from the individual perspective, to be effective, efficient. Each situation physician considered as an individual person.

Grounding Aspects: Each person is genetically from same species, Homo sapiens, sapiens, thus, languages are also grounding on the same, or similar genetic structure. The relation be on the ethical principles as on empathy. The concept/refences is taken, by the internet search.

Introduction: The social structure as the language formation, based also genetically, specified by transmission of the community characteristics. Thus, from individual perspective, each person is special, specific and individual perceptions. So, even the meaning is same, thus, be identify another implication and different opinions.

General Considerations: For communication with a person, acceptance, relation and interaction concepts are not as language and the communication way to be in consideration. People cannot be in connection with dictionaries, be together with same frequency and by empathy confirmation aspects.

Proceeding: The reasoning and grounding of the behaviour and attitudes are mostly be on the social ones, thus, special and specific individual presence. Other person try to configure it, thus, they are not be right to verdict, so, only try to be in connection with them.

Conclusion: The human being is from the same origin, distributed from Africa. Some social groups are evidently formed, and the language structure is formed. So, genetic evaluations also in relation with them. At the dictionary the word has a special meaning thus, the personal acceptance is different, than the indicated meaning. So, personal perception is the most important concept. Physician be in education for personal assessment of them.

Key Words: The distribution of Homo sapiens, sapiens, the origin of the language, the understanding of a person

Giriş

Evrim tanımı ile sanki gelecek daha iyi olacak anlamı taşımamalıdır. Birçok topluluk, yeni nesillerin insanlıkta ayrılarak, savaş ve ganimet ile hakimiyet elde edeceklerini sanarak yok olmuşlardır. Her yeni eskisinden farklıdır, olumlu veya olumsuz olacaktır, ama hiçbir zaman eskisi olamaz, çünkü zaman faktörü önemlidir.

1. <https://www.turkcebilgi.com/evrim>¹

Bir şeyin, bir değişim ve gelişim dizisi, derece, derece gerçekleşen bir değişim süreci içinde, daha kompleks, daha farklı bir organizma ya da organizasyona doğru gelişmesi, dönüşmesi. Bir şeyin potansiyelinin belli bir sonuç, hedef ya da amaç yönünde gelişmesi. Değişim ya da oluş türlerinden biri olarak, ağır ağır, yavaş yavaş, farkına bile varılmadan gerçekleşen değişim.

Bivolojide, canlı varlıkların yeryüzünün tarihi boyunca geçirdikleri dönüşümlerin tümü. Canlı varlıklar ve doğal çevreleri söz konusu olduğunda, canlılara ve kalıtlarına ilişkin empirik gözlemden çıkan bir sonuç olarak, basitten karmaşığa, homojenlikten heterojenliğe geçiş süreci.

Yorum

Evrim ile oluşan değişim boyutu yerine tek bir seferde, tümünden farklılaşma olabileceği de dikkate alınmalıdır.

Down sendromunda bir seferde yeni bir tür oluşmakta, ancak üremediği için tür olarak tanımlanamamaktadır. Bunun doğal bir evrimsel çaba olduğu düşünülmektedir.

Hiçbir gelenek ve kural aynı kalmaz, aynı kaldığı sanılması, değişimin yavaş olmasıdır, eğitim değişimi hızlandıracaktır.

2. <https://evrimagaci.org/down-sendromu-olusumu-evrimsel-anlami-359>²

Down Sendromu, az önce de belirttiğimiz üzere, bir bireyde 21. kromozomun 2 yerine 3 kopyası olmasından kaynaklanan bir kromozomal bozukluktur. Bu sebeple **trizomi 21** olarak da bilinmektedir ("trizomi", "üçlenme" anlamına gelir). Aşağıda Down sendromlu bir erkeğe ait bir hücrenin içerisindeki kromozomların dağılımı görülmektedir.

Bu durum, genellikle mayozda meydana gelen bölünme hatalarından kaynaklanmaktadır. Normalde, 46 kromozoma sahip olan insanın üreme hücrelerinde (yumurtasında ve spermde) 23 kromozom bulunur ve bunlar birleştiğinde, yeniden 46 kromozomlu bir birey elde edilir. Ancak kimi zaman mayoz sırasında 46 kromozom eşit olarak ikiye bölünemez ve bu durumda, anöploidi (anormal kromozom sayısı) durumu oluşur. İşte bunun sonucunda, böyle anormal bir üreme hücresiyle (olması gerekene göre 2

kat kromozoma sahip bir hücreyle) normal bir hücre birleştiğinde, 21. kromozomdan 3 parçaya sahip bir zigot oluşur. Bunun sonucunda oluşan duruma Down Sendromu adını veriyoruz. Bu isim, bu durumun yarattığı fiziksel farklılıkları 1866'da tanımlayan İngiliz fizisyen **John Langdon Down**'dan gelmektedir. Durumun kromozomal karşılığını tanımlayan ise 1959 senesinde **Jerome Lejeune**'dir.

Down Sendromu'nun Özellikleri

Down sendromlu birini birçoğumuz kolaylıkla fark edebiliriz ve birçoğumuz da, bu benzer fiziksel özelliklerinin nedenini merak etmiştir. Bunun, sadece evrimsel biyoloji ile açıklanabilir bir anlamı bulunmaktadır (ve böyle bir durumda bile, evrimsel biyolojinin açıklayıcı gücünü bize göstermektedir): Down sendromunda gözlediğimiz kromozomal farklılık, bireyin embriyolojik gelişimi sırasında **neoteni** dediğimiz bir süreci hızlandırmaktadır.

En kısa tanımıyla vermeyiz gerekirse, Down sendromu sırasında daha embriyolojik evrede, yani bireysel özellikler tam olarak oluşmadan **yavaşlatılmış erişkinlik (neoteni)**, **tamamlanmamış morfogenez** ve **atavizm** görülmektedir (atavizm hakkında [buradan](#) bilgi alabilirsiniz). Bunların hepsi, evrimsel açıdan daha az gelişkin, yani atasal özellikleri daha fazla taşıyan bireylerin oluşması anlamına gelmektedir. Çünkü embriyolojik dönemde genlerimiz, *yaklaşık olarak* "evrimsel geçmişimiz" ile benzer bir sırada aktive olmakta okunmaktadır. Embriyo halimizde, insan-öncesi atalarımıza ait birçok dönüm noktasından geçerek vücut planımız oluşturulmaktadır. 21. kromozomdaki bu fazlalıktan doğan biyokimyasal sorunlar, bu süreci yavaşlatır ve dolayısıyla embriyonun, bugün bizlerin "normal" olarak tanımladığımız fiziksel özelliklere erişmesine engel olur.

Yorum

Embriyolojik olarak eski hafızamızda olan, boyut ve şekil değiştirmesi heteros, eskisine dönüşmesi ise neotendir. Değişimin hızlanması kadar, yavaşlaması sonucunda oluşan bir boyuttur, tamamen bir biyolojik bir işlemdir. Evrim tanımı yerine, değişim, farklılaşma boyutudur, daha yerinde olacaktır.

3. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Neoteni>³

Neoteni, olgunlaşma süresinin yavaşlaması sonucu büyümenin daha uzun zaman almasıdır. Büyük beyinlerin gelişiminde en önemli etmenlerdendir. **Darwinistlerce** insanın **evrimine** katkı sağlayan başlıca özelliklerden biridir. Davranış psikolojisinde bu "neoteni" terimi "Bir türün yetişkinlerinde görülen, gençlik özelliklerinin korunması" anlamında kullanılmaktadır. Bu özelliğe sahip kişiler, dıştan bakan biri için enerjyle, merakla ve dünyanın bitmeye bir kaynak olduğuna inanırlar.¹¹

Yorum

Gençlik özelliklerinin korunması, felsefede de kullanılan bir yaklaşımdır.

4. <https://evrimagaci.org/heterokroni-neoteni-cocuk-gorunumluluk-ve-sicramali-evrim-268>⁴

Heterokroni (İng: Heterochrony), biyolojide, zamanın akışı içerisinde gelişimsel süreç dahilinde, yani birey ömrü içerisinde, meydana gelen boyut ve şekil değişimlerinin genel adıdır. Burada ilk etapta dikkatinizi çekmesi gereken nokta "*bireyin ömrü içerisinde*" tabiridir. Bildiğiniz gibi evrim, bireylerin ömürleri içerisinde **olmaz**, bir süreçtir. Evrimi gözleyebilmek için yüzlerce ve hatta binlerce nesli incelemek gerekmektedir. Tek bir bireyi ele aldığımızda, asla evrimi gözleyemezsiniz, zira hiçbir canlı ömrü boyunca evrim geçirmez. Evrim geçirenler, popülasyon içindeki özelliklerdir. Bunu genellikle genler bazında inceleriz; ancak genlerin popülasyon içindeki dışavurumu olan fiziksel özelliklerin popülasyon içi ortalamalarının zaman içinde değişimi de evrimsel değişimi tespit etmekte kullanılabilir.

Heterokroni ise, bir bireyin gelişimsel süreci dahilinde (doğmasından ölmesine kadar geçen süre olarak genişletilebilir) gösterdiği boyutsal ve şekilsel değişimlerin tamamıyla karşılaşıncı.

Kendinizden de fark ettiğiniz ve belki diğer canlılarda da bildiğiniz gibi canlıların çok büyük bir kısmı doğduğu ile aynı şekilde ölmezler, ömürleri boyunca değişim, **gelişim** gösterirler. Bu, evrimsel süreç olarak görülmez, ancak evrime az sonra geleceğimiz şekillerde katkı sağlamaktadır.

Heterokroniyi iki ana noktada incelemekteyiz: Değişimin başlangıcı ve bitişi, değişimin hızı. Genellikle bu süreçler, sadece canlının kendisine değil, içerisinde bulunduğu ortama ve diğer canlılara da bağlıdır. Bu sebeple heterokroni, tek bir canlı içerisinde değil, diğer canlılarla kıyaslama yapılacak şekilde incelenir. Birkaç örnek verelim:

Yorum

Genetik olarak genler anne ve babadan gelir ama oluşan bebekte tamamen farklı bir gen yapısı oluşmakta, tüm yeni nesil bir değişim gösterirler. Bu heterokronidir, süreç bir nesil ile oluşması beklenemeyebilir.

5. <https://evrimagaci.org/atavizm-ve-geri-evrim-turler-atasal-ozelliklerini-nasil-yeniden-kazaniyor-401>⁵

Evrimsel biyoloji dahilinde kullanılan terimlerden biri olan atavizm (ataya geri dönüş) sayesinde, tüm bunları açıklayabiliyoruz. Üstelik genomlarımız, evrimsel tarihimize ait birer arşiv kaydı görevi görüyorlar ve bize geçmişin sırlarını aralıyorlar. Bu makalemizde sizlerle bu tür atavist özelliklerin sadece 2 tanesine bakacağız ve evrime dair genlerimizde neler bulabileceğimizi göreceğiz.

Bahsedildiği gibi tavukların dişleri, insanların kuyrukları yoktur. Araştırmacılar bizlerin bir kuyruğu üretmek için gerekenlere sahip olduğumuzu, tavukların da bir diş serisi üretebilmek için gereken genlere sahip olduğunu ortaya koyuyorlar. Ancak yalnızca çok nadir durumlarda bu özellikler kendilerini fenotipte (fiziksel özelliklerde) gösteriyorlar. Bu fenomene "atavizm" adı veriliyor; yani evrimsel süreçte yitirilen özelliklerin yeniden ortaya çıkması... Genlerimiz bizim kim olduğumuzu belirleyen yegane unsurlar değiller, ama atavizm sayesinde evrimsel geçmişimizi bizlere hatırlatabilecek ve hatta öğretebilecek araçlar haline gelirler. Burada sözü ettiğimiz değişimler, yeni mutasyonların seçim baskısı altında seçilmesiyle ortaya çıkmazlar; yani birer evrimsel adaptasyon değildirler. Benzer şekilde, atavistik özellikler herhangi, rastgele bir gende meydana gelen bir mutasyon sonucu oluşan mutant proteinler nedeniyle ortaya çıkan özellikler de değildir. Bir diğer deyişle atavistik özellikler, varyasyon olarak ortaya çıkan yeni özellikler değildir! Atavistik özellikler, türün evrimsel geçmişinde belli bir zaman diliminde var olan; ancak sonradan körelerek yok olmuş özelliklerin yeniden ortaya çıkmasıdır. Giderek artan deneysel veriler gösteriyor ki atavistik özellikler belirli bazı genlerin nasil, nerede ve ne zaman ifade edildiğine bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Yani atavistik bir özelliğin ortaya çıkışı yeni genlerin belirmesi ve var olanların yok olmasıyla doğrudan ilgili değil; daha ziyade genlerin okunmalarıyla ve onlardan üretilen proteinlerle ilgilidir.

Yorum

Atavizm, doğrudan naif, ana yapıya dönüşüdür. Bu özellikle Hibrit tohumlarda ürün alamaz, kısırılık oluşunca, eski genetik kotlarına dönerek, ürünün tekrar alınmasını sağlamaktadır. Genetik geçişlerin yine bu metot ile ortaya konulmaya çalışılmaktadır.

Giriş

Konumuz insanın yaratılışı olmadığı, oluşan Homo sapiens, sapiens 'in Evrene dağılımı konusudur. Kültürel açıdan birçok insan ve topluluk, ırk ve değişimleri gözeterek bir ayrıcalıklardan söz etmektedirler. Ancak gen analizleri ile bunların aynı kökenden geldikleri anlaşılmaktadır. Kısaca insanlar birbirinin kardeşidir, bu yakın veya uzak anlamdadır.

Örnek olarak kendi sülalemiz belirtilebilir. Akşit² soyadı, beyaz güneş, toplumu aydınlatan, öğretmen, hoca demektir. Tüm akrabaların öğretmen olması, bizlerinde akademik öğretim üyesi olmamız da buradan geldiği söylenebilir, ama inandırıcılığı şüphelidir. Bize Dedelerden söylenenlere göre, Fergana Katagan yerleşiminden geldiğimiz, Mısır'da Akşit (başka söylem ile İhşitler) Devleti kurdukları, daha sonra Konya ve Malatya bölgesinde kaldıkları, Konya'dan iki boy, birisi (İbrahim Bey) Denizli Çal, Çivril, diğeri de Acıpayam, Tavas, Kale ilçelerini fethetmişlerdir. Teyze çocukları olarak Osman Bey Acıpayam, Yatağan İlçesinde mezarı vardır. Bunlar destan olarak belirtilmiştir, ancak halen Çal ve Yatağan ilçelerinde Akşit soylular ile Malatya'da da Akşit soyadı alanlar vardır. Destan ile tarihsel veri kısmen uyumaktadır. Ancak bize söylenen, geçmiş örnek almak içindir, gurur duymak ve böbürlenmek için değildir, size kimseye dayanmadan (yalnız Yaratandan diler ve ondan istenir kuralı ile), akıl ve bilgi-tecrübe ile yaklaşım, insanlık üzerine olmak, şeytana şükretmek ki, bize doğruyu tanımlar denilmiştir.

Fiile kızılır, faile, insana kızılmaz denilmiştir.

6. Akşitler, İhşitler⁶

İhşitler (Arapça: الإخشيتون) veya **Akşitler**, 935 ve 969 yılları arasında **Mısır**'da kurulmuş **Türk-İslam devletidir**.^[1]

Kuruluştan önceki durum

Tolunoğulları Devleti, 905 yılında yıkılmasından sonra **Abbasiiler**, **Mısır**'a gönderdiği valilerin yetkilerini azaltarak **Mısır**'ı yeniden bölgelere ayırmış ve yetkilerini bölmüştür. Bu yolla bu bölgenin tekrar denetiminden çıkmasını önlemek istemişlerdir. Ancak sorumlulukların birden fazla kişiye dağıtılmasından dolayı bu durum yetki kargaşasına ve kişisel çekişmeler olmuştur. 935 yılında İhşid Devleti'nin kurulmasına kadar geçen dönemde bölgeye kargaşa hakim olmuş ve halka hizmet verilememiştir. Halk, **Tolunoğulları** döneminde sahip olduğu refah ve huzuru arar olmuştur.^[2]

Kuruluş

Fergana Türklerinden olan, **Muhammed Bin Togaç**, **Mısır**'da görev yapmış, dönüşünde **Sam** bölgesinde hacıların yollarını kesen **Karmatiler**'le savaşmış ve onları yenmiştir. Bu başarısına karşılık halife, **Muhammed Bin Togaç**'ı 928'de **Remle**, 930'da **Surive** valiliğine atamıştır. Bu görevlerde de gösterdiği başarılarından sonra halife tarafından Mısır valiliğine yetkileri artırılarak atanmıştır. Bu dönemde **Abbasiiler** güçlerini kaybetmiş ancak ismen varlıklarını sürdürmektedirler. **Abbasiilerin** güçsüzlüğünden faydalanarak görevini bırakmak istemeyen eski vali ile Muhammed bin Togaç savaşmış ve onu yendikten sonra 27 Ağustos 935'te Mısır valiliği görevine başlamıştır. Muhammed bin Togaç, Mısır valiliği sırasında sadece ismen Abbasilere bağlı kalmış, bunun dışında bağımsız bir devlet olarak hareket etmiştir.^[2]

Yükseliş ve "el-İhşid" Unvanı

Muhammed Bin Togaç, göreve geldikten sonra, **Türk**, **Kipti**, **Rum**, **Sudanlı**, **Berberi** ve **Araplar**'dan oluşan Mısır ordusunda isyan çıkmıştır. Askerlerin bir bölümü, **Mısır**'ın en batısında **Fatimi Devleti**'ne sınır olan **Berka**'ya kaçmışlardır. **Fatimilerle** iş birliği yapan kaçaklar ve **Fatimi** güçleri, Muhammed Bin Togaç tarafından yenilgiye uğratılmış ve Mısır'da yeniden düzen sağlanmıştır.

Muhammed Bin Toğaç'a Abbasi halifesi tarafından, Mısır'da düzeni sağladığı ve Fatimilere karşı sağladığı başarılarından dolayı, ataları [Fergana](#) meliklerinden olduğu için *melikler meliki* anlamında **el-İhşid** unvanı verilmiştir.^[2] Muhammed Bin Toğaç ölümünden sonra oğlu ve torunları hükümdar olmakla birlikte fiilen azatlı köle [Ebu'l Misk Kafur](#) tarafından yönetilmiştir. Ordunun büyük bölümü Türk olduğu için devlet Türk karakterini muhafaza etmiştir. İhşidiler de [Tolunoğulları](#) gibi Mısır halkına huzur, düzen ve refah sağlamışlardır.^[3]

Fatimiler ile Mücadele ve Çöküş

İhşidiler, konuları gereği, Mısır'ın batısında bulunan Fatimilerle sürekli mücadele halinde olmuşlardır. 30 Haziran 969'da, [el-Cize](#)'de Fatimi ordusu ile savaşan İhşidiler, büyük zayıf vererek geri çekildi. [Cevher](#) komutasındaki Fatimi, Temmuz ayında [Fustat](#)'a girince, İhşidiler son buldu. Mısır, [Hicaz](#), [Yemen](#) ve Suriye'de [Abbasiler](#) adına okunan hutbe, artık Fatimiler adına okunmaya başladı.^[4]

Hükümdarlar: 1) [Muhammed Bin Toğaç](#) (935 - 946), 2) [Ebu'l-Kâsım Ünücür](#) (946 - 961), 3) [Eb'ül-Hasen Ali](#) (961 - 966), 4) [Ebu'l Misk Kafur](#) (966 - 968), 5) [Ebu'l-Fevâris Ahmed](#) (968 - 969)

Devlet teşkilatı

Abbasilerdeki gibi devlet yönetiminde hükümdarın sarayla ve hükümetle irtibatını sağlayan baş kişi "**hâcib**" idi. Hâcib, emirin huzuruna gitmek isteyenleri belli kurallara göre düzenleyen kişiydi. Emirin mali işlerinden *hazinedâr*, sağlık ve yiyeceklerinden sorumlu olansa *tabib* olarak adlandırılmaktaydı.^[4]

Yorum

İnsanların adları belirli güzel, etik ilkeler olarak verilmektedir. Mehmet, övülen kişi, arif de olgun kişi ise, insan adı ile övünmez, adı gibi olmaya çalışmalıdır.

Öğretmenlik diploma alma değil, insanlara sevgi gösterme ile başlar, öğrenci bağımsız, eşit ve öğretmeni ile kardeşlik bağı kurmalıdır. Bu bize öğretilen bir yaklaşımdır.

Bize atalarımızın söyledikleri, "*sakın atan ile övünme, sen kendin değer yaratmaya bak*".

İnsanlığın Oluşumu, İlk İnsanlar

TUBİTAK, *İnsanın Kökeni*⁷ kitabında Arkeolojik kazılardaki buluntuların ana yerleri ve zamanlaması ile bunların birleştirilmesi Şekil 1'de belirtilmektedir.

Buluntular ile bunların göçleri, zaman faktörü dikkate alınarak çizilmiştir.

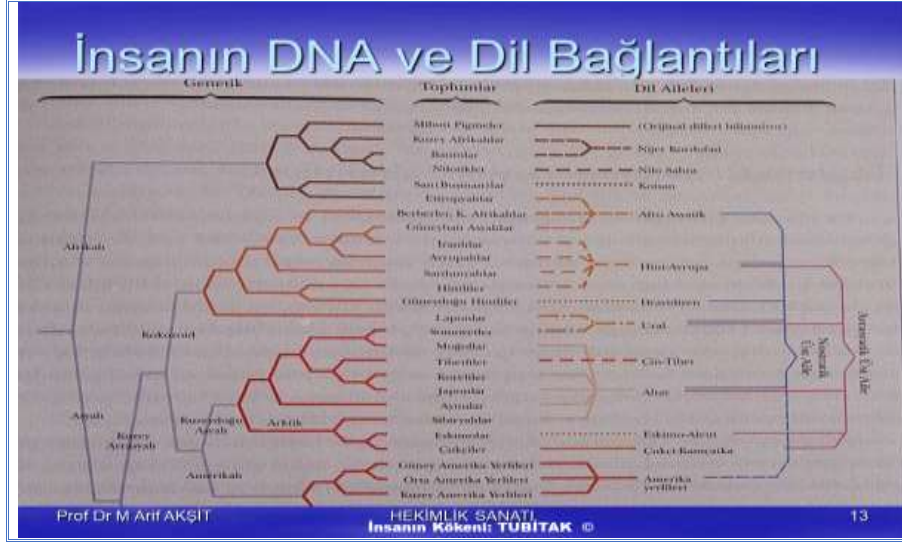
Şekil 1: a) Antropolojik buluntu yerleri, b) bunların bağlantıları, göçleri (kırmızı Homo erectus, Siyah olan Homo sapiens, sapiens)

Bu buluntulara göre dağılımları da National Geographic Magazine⁸ tarafından Google/görseller tarafından alınan harita Şekil 2'de sunulmaktadır.

İnsanın Kökeni. TÜBİTAK⁷ DNA analizine göre oluşan gruplar ve bunların dil aileleri

Şekil 6: Afrikalı ve Afrikalı olmayan iki grubun DNA dağılımları ve dil aile bağlantıları

Türkçe olarak tanım olmadığı, eklemeli dil olarak Nostratik Üst Aile grubu içinde olması dikkate alınmalıdır.

Yorum

İnsanların bir grup olarak bir arada olması, onların ilişki ve iletişim açısından benzer dillerin olması gereklidir. Bu açıdan aynı mağarada olanların aynı dili konuşması beklenir. Bu açıdan kabile, grup olarak tanımlanmaktadır.

Aynı kelime kullanılsa bile kabileler arasında anlam farkı da oluşacaktır. Örnek olarak ibadet, abd harflerinden oluşur, çalışarak değer üretmek iken, bunun bir tapınma boyutu olarak ele alındığı görülmektedir. Bunun gibi, zaman içinde aynı kelimeler, farklı algılama içinde olunmuştur.

Her dil içinde farklı yapılanma vardır. Birleşik Krallık olarak İngilizce örnek alırsa; a) Akademik dil, genellikle okullarda okutulan resmi dil, b) Konuşulan dil, c) Sokak dili ve d) Argo dil olarak tanımlanabilir. Ayrıca İskoç, Galler, İrlanda Bölgelerinde kullanılan İngilizce yapısı ile anlaşmak zor olmaktadır. Amerikan boyutu ise çok farklı olmaktadır.

Amerika'da alışveriş sırasında öndeki İngiliz, kredi kartında uyarı geldi, kasiyere bu senin işin sen neden yapmıyorsun deyince, kasiyer emredemezsin diyerek kasayı kapattı, alışveriş olmadı, atam bıraktı. Arkadan ben geldim, özür dilerim kart sorun çıkıyor deyince, bana yardım etti. Bunun yanında uzaktan işaret ile iletişim, resmi olanın ötesinde bireyler arasında da farklı olabilmektedir. Kısaca her ailenin kendisine göre bir yaklaşım göstermektedir. Bazı kullanılan kelimeler hakaret olarak yorumlanırken, söyleyen ise bunun hakaret kapsamında olmadığı, arkadaşlar arasında kullandıklarını ifade ederler. Bir futbol maçında hakem oyuncuyu dışarı atmış, oyuncu ise bunu dost lisansı olarak söyledim, niye ters anladı demiştir. Her spor karşılaşmasında bile yapılan tezahüratların farklı olduğu da dikkati çeken boyut olmaktadır.

7. <https://www.edebiyatogretmeni.org/kokenlerine-gore-diller/10>

Kökenlerine Göre Diller

Dil gruplarına dil ailesi denir. Kaynak (köken) bakımından birbirine yakın olan diller dil ailelerini oluşturur. Dil ailelerinin belirlenmesi, uzun bilimsel çalışmalar sonucunda mümkün olmuştur. Dillerin birbirleriyle bir dil ailesi oluşturacak şekilde akrabalıklarının saptanmasında o dillerin ses yapısı, şekil yapısı, cümle yapısı, köken bilgisi ve ortak kelimeleri bakımından benzerlikleri araştırılmıştır. Bu araştırmalarda kaynak olabilecek ana dillere ulaşılmıştır. Dillerin kökenini oluşturan bu ana dillere ait metinlere ulaşılmaması da gruptaki diller arasında yukarıda sayılan noktalar bakımından benzerliklerin bulunması, zamanla birbirinden uzaklaşan dillerin, bilinmeyen bir yerde ve zamanda konuşulan ana dilden ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu saptamalardan sonra diller kökenleri bakımından "Hint-Avrupa Dilleri, Ural-Altay Dilleri, Hami-Sami Dilleri, Çin-Tibet Dilleri ve Bantu Dilleri" olarak gruplanmıştır.

Yorum

Zamanımızda iletişim ve ilişkilerin çok hızlı olması ile dillerin saf olması değil birbirleri ile etkilenmesi söz konusu olmaktadır. Hamburgerci denildiğinde eklenen "cı" eki onu Türkçe kabul edilebilir yapmaktadır.

Kökeni ne olursa olsun kabul edilebilir ve anlaşılabilir olması önemlidir.

Bazı yerlerde tercüme adı altına önemli yanlışlıklar yapılmakta, tercümenin anlam olarak olması öne çıkarılmalıdır. "Tavuk Döner" kelimesini tercüme ederken "screw chicken" denilmesi, ahlaksız boyuta taşıyabilen bir anlam taşımakta, bu durumu fark edilip, uyarılmasına karşın, "çok ilgi çekiyor, bir hata yaptık ama düzeltmeyi düşünmüyoruz" olarak karşılık verilmiştir.

Bazı kelimeler lügatte olmasa bile, "derin deniz" kelimesi ile birlikte bir çocuk "derinsiz deniz" olarak ifade etmesi ile sığ deniz dediği anlaşılmaktadır ama bu kabul edilebilir, bir bakıma kelime yaratmaya uygun dil olabilmektedir. .

A. HİNT-AVRUPA DİLLERİ

En büyük dil ailesini oluşturur. Bu ailenin içinde yer alan diller, Hindistan'dan Avrupa'ya, Asya'dan Amerika'ya değin geniş bir coğrafyada konuşulur. Günümüzde dünyada en çok konuşulan 20 dilden 12'si Hint-Avrupa dil grubuna aittir.

Hint-Avrupa Dilleri, Asya dilleri ve Avrupa dilleri olmak üzere iki ana kola ayrılır. Asya kolunda Hintçe, Farsça, Tacikçe gibi Hint-İran dilleri yer alır. Avrupa kolunda ise Slav dilleri, Germen dilleri, Latin dilleri olmak üzere üç büyük dal yer alır. Rusça, Sırpça, Lehçe, Bulgarca gibi diller Slav dilleri koluna; Almanca, İngilizce, Felemenkçe gibi diller Germen dilleri koluna; İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Rumence gibi diller ise Latin dilleri koluna girer.

B. URAL-ALTAY DİL GRUBU

Ural-Altay dil ailesi, Altay ve Ural olmak üzere iki kola ayrılır. Altay kolunda Türkçe, Moğolca, Korece, Japonca gibi diller yer alır. Ural kolunda ise Macarca, Fince, Estonca gibi diller yer alır.

Ural-Altay dil ailesindeki diller arasında, diğer dil ailelerinde olduğu kadar sağlam bir bağ yoktur. Bu aile içinde yakınlık, kaynaktan yani kökenden çok, yapı yönündedir. Eklemeli diller olması, bazı eklerin hem eylemlerde çekim eki hem de sözcük türetmede yapım eki gibi kullanılması, sözcük başında ünsüz yığılmasının bulunmaması, ünlü uyumu kuralı bulunması Ural-Altay dillerinin ortak özelliklerindedir.

C. HAMİ-SAMİ DİL AİLESİ

Orta Doğu ya ve Afrika'ya yayılmış yerlilerce konuşulan dillerdir. Yaklaşık 250 dilden oluşan Hami-Sami dilleri iki gruba ayrılır. Hami kolunda Eski Mısır dili, Libya-Berberi dili gibi diller yer alır. Sami kolunda ise Arapça, İbranice gibi diller yer alır.

D. ÇİN-TİBET DİL AİLESİ

Doğu Asya ülkelerinde konuşulan 300 kadar dilden oluşur. Çince, Tibetçe, Birmanca, Dzongka gibi diller Çin-Tibet dil ailesi içinde yer alır.

E. BANTU DİL AİLESİ

Afrika'da ve özellikle de Orta ve Güney Afrika'da yerliler arasında konuşulan dillerin oluşturduğu dil ailesidir. Lubaca, Kongoca, Swahili, Pölce, Susuca, Gurca gibi diller, Bantu dil ailesi içinde yer alır.

Yorum

Zamanımızda tüm Evren kelimelerinin kullanıldığı gözlenmektedir.

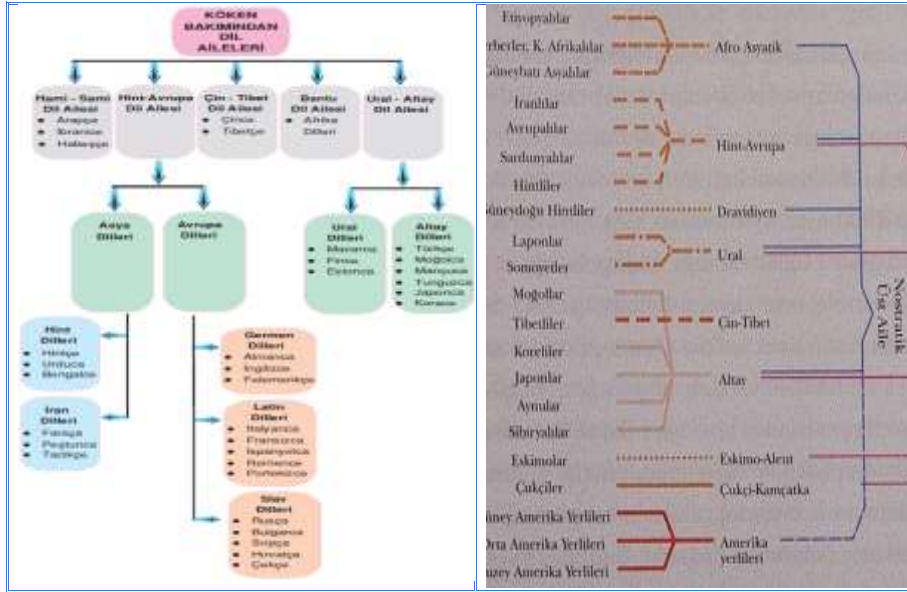
Anadolu Orta Asya'dan gelen Türkmen göçmenlerin kendi lehçelerini getirdikleri ve benzer adlar ile yerleştikleri gözlenmiştir. Daha sonra, Cumhuriyet ve 1970 Yıllarında yeni adlar almışlardır. Kızılhisar adı Serinhisar olarak değiştirilmiştir, kızıl kelimesi altın iken, Rusya etkisi ile anlam farklı yapılmıştır.

Eski, yaşlı kadınlar eski dilin koruyucusu olmuşken, okullaşma ile İstanbul lehçesi hâkim olmuştur. Kendi, Yazarın köyünde onlardan öğrenilen kelimelerin, Orta Asya'da kullanılan aynı kelimeler olduğu, Fergana kökenli olduğu ve bunun zamanımıza kadar taşındığının bir simgesi olarak kabul edilebilir.

Osmanlı her kabilenin dilini koruduğu, ancak resmi yazılarda Türkçe kullandıkları görülmüştür. Ayrıca, Kuran kelimelerinin kullanılması istendiği için, lügatimizde Arapça etkisi belirgindir. Selçuklular İran Bölgesinde yerleştikleri için Farsça 'da dilimizde belirgin yer almıştır. Ayrıca

Anadolu'da 7 farklı dil kullanılması ile Orta Asya'dan gelen Türkmenler bu kelimeler ile de yakınlık kurmuşlardır. Dillerin kaynağının Anadolu'dan gelişmesi, tarihsel anlamlı olsa da, temel olan birey ile iletişim olduğu için, empati yaparak, hekim onu algılamalıdır.

Dillerin Kökenine göre tablo olarak dağılımı¹⁰ ile Nostratik Üst Aile⁷

Şekil 7: Nostratik Üst Aile temelinde Dil Grupları

Yorum

Modern çağda, sömürgeci zihniyet nedeniyle birçok ülke, kendi doğal, eski kabile, aile dilleri yerine işgal edenlerin dillerini kullanmaktadırlar, hatta orijin dillerini kullanmaları sosyal sorun yaratmaktadır. Amerika Yerlileri ancak kendi dilini kullansa da resmi dilleri İngilizce, bunun Amerikan Boyutunu kullanırlar.

Hattuşaş kendinde kullanılan dilin Germen dili ile birçok yakın olanları olduğu, essen=yemek yemek, aqua=su gibi benzerlerinin olduğu, aynı şekilde yapısal değişim olan diller arasında olduğu anlaşılmaktadır. Bezer olarak Gordion Kentindeki halkın DNA yapısının İngiltere'de bulunduğu da gözlenmiştir. Bunların dilleri hâkim olana göre yapılanmıştır.

Zamanımızda artık ülkeler kendi aile dilleri değil, etkin olan ve kendilerine zorlanan dilleri kullanırlar. Bu arada bazı değişiklikler de oluşmuştur. Amerika İngilizce ama Amerikanca olarak kullanırlar. Meksika, Orta ve Güney Amerika İspanyol, Brezilya Portekizce konuşur. İspanya'da konuşulandan farklıdır.

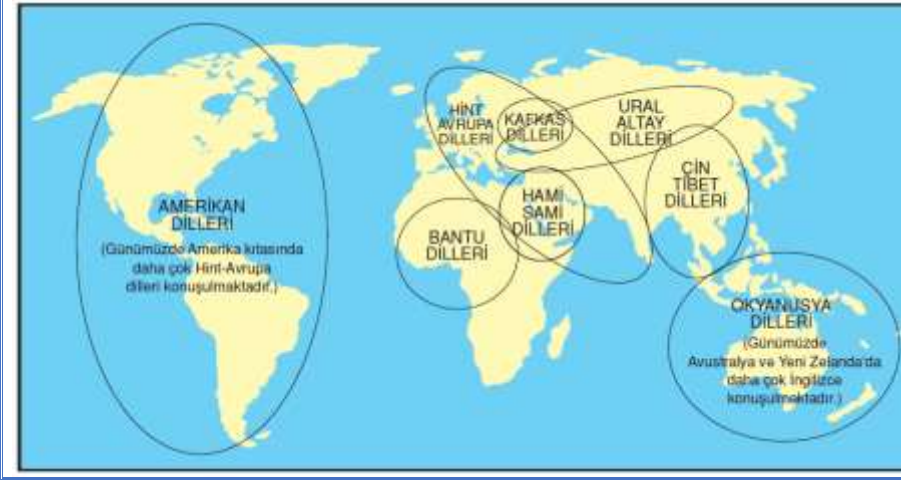
Yorum, Şekil 8

Genel anlamda dillerin iletişim ve ilişki açısından önemli olduğu vurgusu ile anlaşmak önemlidir. Aynı dili kullanılan değil, aynı duyguları ifade etmek önemsenmelidir.

"If I were you" sık önerilen olsa da "If I was you" olarak kullanmak, farklı anlamdadır. Aynı zamanda "I read this book" yerine "The book reads me" ifadeleri de doğru, ancak karşıdaki sizi anlamakta sıkıntı çekebilecektir. Okuduğunuz kitap sizi içine çekebilerek, sizi kavradığı, sizi ifade ettiği anlamda kullanılabilirsiniz.

Kişisel olarak, bir kitabı Türkçe tercümesi yerine İngilizce gerçek dilinde okumak, anlam hataları nedeniyle tercih edilmektedir. Tercüme ve anlamayı da terimleri ve espri yapabiliyor ve karşıdaki anlıyorsa, o zaman aynı frekansta olduğunuzu söyleyebilir.

Dillerin Kökenine göre Ülkelerin, Kıtaların dağılımı¹⁰

Şekil 8: Genel olarak Dünya dillerinin etkin olduğu alanlar

8. List of language families Language family¹²

From Wikipedia, the free encyclopedia

A **language family** is a group of [languages](#) related through [descent](#) from a common *ancestral language* or *parental language*, called the [proto-language](#) of that family. The term "family" reflects the [tree model](#) of language origination in [historical linguistics](#), which makes use of a metaphor comparing languages to people in a biological [family tree](#), or in a subsequent modification, to species in a [phylogenetic tree](#) of evolutionary [taxonomy](#). Linguists therefore describe the *daughter languages* within a language family as being *genetically related*.^[1]

According to [Ethnologue](#) the 7,111 living human languages are distributed in 141 different language families.^[2] A "living language" is simply one that is currently used as the primary form of communication of a group of people. There are also many [dead languages](#), or languages which have no native speakers living, and [extinct languages](#), which have no native speakers and no descendant languages. Finally, there are some languages that are insufficiently studied to be classified, and probably some which are not even known to exist outside their respective speech communities.

Membership of languages in a language family is established by research in [comparative linguistics](#). [Sister languages](#) are said to have a "genetic" or "genealogical" relationship. The latter term is older.^{[3][obsolete source]} Speakers of a language family belong to a common [speech community](#). The divergence of a proto-language into daughter languages typically occurs through geographical separation, with the original speech community gradually evolving into distinct linguistic units. Individuals belonging to other speech communities may also adopt languages from a different language family through the [language shift](#) process.^[4]

Genealogically related languages present shared retentions; that is, features of the proto-language (or reflexes of such features) that cannot be explained by chance or [borrowing \(convergence\)](#). Membership in a branch or group within a language family is established by shared innovations; that is, common features of those languages that are not found in the common ancestor of the entire family. For example, [Germanic languages](#) are "Germanic" in that they share vocabulary and grammatical features that are not believed to have been present in the [Proto-Indo-European language](#). These features are believed to be innovations that took place in [Proto-Germanic](#), a descendant of Proto-Indo-European that was the source of all Germanic languages.

Yorum

Toplumların bazı değer yargılarına göre dillerinde farklı boyutlar oluşmaktadır. Bir örnek olarak; amca, dayı ile hala, teyze Doğu kökenli olanlarda mevcut iken, Batı dillerinde tek bir anlamda bütünleşmektedir. "Amca" babanın yarısı iken, "Dayı" ise koruyup, gözetim olmaktadır. Amca özellikle maddi destek sağlar, çocuklara karışmaz, ama dayı bir anne gibi çocukların davranışlarına karışma hakkını kendisinde bulmaktadır. Bebeklere bakan "Teyze" iken, "Hala" daya farklı bir eğitici boyutundadır. Bunların bir kural olmadığı, toplumlara göre farklı yapılandığı söylenebilir.

Ahmet Yesevi Türbesi bahçesinde gelin ile damat resim çektirirlerken, ben gidip tebrik ettim. Damat bana kızarak “niye tebrik ediyorsun, sen kimsin” diye sordu. Derdimi anlatamadım, Türkçe konuşuyorduk ama bir türlü kabul etmiyordu. Sonra benim nereli olduğumu sordu ve Türkiye’den gelen akademik hoca olduğumu öğrenince çok memnun oldu. Tüm gelen davetiyelerle birlikte ve ayrı grup olarak resim çektirdiler. Burada bir menfaat değil, kardeşlik ve birliktelik olacağı vurgusu ile resim ile pekiştirdiler.

Zamanımızda her insan aynı türün elemanı olarak, birbiri ile kardeş olduğu, bu açıdan birbirini anlamak ile aynı lisanı konuşmak farklı olmaktadır. Tebrik etmenin çok farklı anlaşılabilceği, ancak kültürel yapının algılanması ile aradaki buzların çözülebileceği de unutulmamalıdır.

Structure of a family

Language families can be divided into smaller phylogenetic units, conventionally referred to as *branches* of the family because the history of a language family is often represented as a [tree diagram](#). A family is a [monophyletic](#) unit; all its members derive from a common ancestor, and all [attested](#) descendants of that ancestor are included in the family. (Thus, the term *family* is analogous to the biological term [clade](#).)

Some [taxonomists](#) restrict the term *family* to a certain level, but there is little consensus in how to do so. Those who affix such labels also subdivide branches into *groups*, and groups into *complexes*. A top-level (i.e., the largest) family is often called a *phylum* or *stock*. The closer the branches are to each other, the closer the languages will be related. This means if a branch off of a [proto-language](#) is 4 branches down and there is also a [sister language](#) to that fourth branch, then the two sister languages are more closely related to each other than to that common ancestral proto-language.

The term [macrofamily](#) or [superfamily](#) is sometimes applied to proposed groupings of language families whose status as phylogenetic units is generally considered to be unsubstantiated by accepted [historical linguistic](#) methods. For example, the [Celtic](#), [Germanic](#), [Slavic](#), [Italic](#), and [Indo-Iranian](#) language families are branches of a larger [Indo-European](#) language family. There is a remarkably similar pattern shown by the linguistic tree and the genetic tree of human ancestry^[4] that was verified statistically.^[4] Languages interpreted in terms of the putative phylogenetic tree of human languages are transmitted to a great extent vertically (by ancestry) as opposed to horizontally (by spatial diffusion).^[4]

Dialect continua

Some closely-knit language families, and many branches within larger families, take the form of [dialect continua](#) in which there are no clear-cut borders that make it possible to unequivocally identify, define, or count individual languages within the family. However, when the differences between the speech of different regions at the extremes of the continuum are so great that there is no [mutual intelligibility](#) between them, as occurs in [Arabic](#), the continuum cannot meaningfully be seen as a single language.

A speech variety may also be considered either a language or a dialect depending on social or political considerations. Thus, different sources, especially over time, can give wildly different numbers of languages within a certain family. [Classifications of the Japonic family](#), for example, range from one language (a language isolate with dialects) to nearly twenty—until the classification of [Ryukyuan](#) as separate languages within a [Japonic language family](#) rather than dialects of Japanese, the [Japanese language](#) itself was considered a [language isolate](#) and therefore the only language in its family.

Isolates

Most of the world's languages are known to be related to others. Those that have no known relatives (or for which family relationships are only tentatively proposed) are called [language isolates](#), essentially language families consisting of a single language. An example is [Basque](#). In general, it is assumed that language isolates have relatives or had relatives at some point in their history but at a time depth too great for linguistic comparison to recover them.

A language isolated in its own branch within a family, such as [Albanian](#) and [Armenian](#) within Indo-European, is often also called an isolate, but the meaning of the word "isolate" in such cases is usually clarified with a [modifier](#). For instance, Albanian and Armenian may be referred to as an "Indo-European isolate". By contrast, so far as is known, the [Basque language](#) is an absolute isolate: it has not been shown to be related to any other language despite numerous attempts. Another well-known isolate is [Mapudungun](#), the Mapuche language from the [Araucanian language family](#) in Chile. A language may be said to be an isolate currently but not historically if related but now extinct relatives are attested. The [Aquitanian language](#), spoken in Roman times, may have been an ancestor of Basque, but it could also have been a sister language to the ancestor of Basque. In the latter case, Basque and Aquitanian would form a small family together. (Ancestors are not considered to be distinct members of a family.)

Proto-languages

A proto-language can be thought of as a mother language (not to be confused with a [mother tongue](#), which is one that a specific person has been exposed to from birth^[4]), being the root which all languages in the family stem from. The common ancestor of a language family is seldom known directly since most languages have a relatively short recorded history. However, it is possible to recover many features of a proto-language by applying the [comparative method](#), a reconstructive procedure worked out by 19th century linguist [August Schleicher](#). This can demonstrate the validity of many of the proposed families in the [list of language families](#). For example, the reconstructible common ancestor of the Indo-European language family is called [Proto-Indo-European](#). Proto-Indo-European is not attested by written records and so is conjectured to have been spoken before the invention of writing.

Yorum

Kelimelerin her toplumda algılanması ve farkındalığı ayrıdır. Türkçede Hala ve Teyze farklı kültürel işlevleri varken, İngilizcede aunt aynı kelime, tek işlevlidir.

Torun Amerika’da dünyaya gelmişti ve hastane personeline nasıl teşekkür edelim diye bana, yazara sordular. Türk geleneklerini uygulayalım dedim ve çiçek buketi, çikolata ve bir teşekkür kartı hazırladık, hekime ve personele ayrı iki paket yaptık ve çocuklarımız çekindiği için ben verdim. Hekim, siz farklı yapıdasınız, ben ilk defa bir bu şekilde teşekkür yanıtı alıyoruz dedi. Hemşire masasında iki hemşire vardı, ben deske koydum. Bir tanesi, aralarında ilişki olmadığı,

bana neden çikolata, çiçek aldığını belirterek, karşı çıktı. Diğeri ise bunlar Türk, teşekkür ediyorlar dedi, o ise sözel söylediler, bunlara ne gerek vardı diye tekrarladi. Diğeri ayağa kalkarak, sen her bir şeyi cinsellik olarak yorumluyorsun, bunlar ise sevgi ve saygıyı ifade ediyorlar anlamaktan çok uzaksın demiştir.

Zamanımızda sözel verilerden daha çok, bireyin algılaması öne çıkmaktadır. Gözünden yaşlar dökülen birisini görünce nasıl yorumlarsınız? İnançlarda her birey yazılı olanı bile kendisine göre yorumlamaktadır. Bu açıdan zarar ve zulüm olmadıkça algılamamın bireye özgü olacağını kabul etmeli ve saygı duymalıyız.

Other classifications of languages

Sprachbund

Shared innovations, acquired by borrowing or other means, are not considered genetic and have no bearing with the language family concept. It has been asserted, for example, that many of the more striking features shared by [Italic languages](#) ([Latin](#), [Oscan](#), [Umbrian](#), etc.) might well be "areal features". However, very similar-looking alterations in the systems of long vowels in the [West Germanic languages](#) greatly postdate any possible notion of a proto-language innovation (and cannot readily be regarded as "areal", either, since English and continental West Germanic were not a linguistic area). In a similar vein, there are many similar unique innovations in Germanic, [Baltic](#) and [Slavic](#) that are far more likely to be areal features than traceable to a common proto-language. But legitimate uncertainty about whether shared innovations are areal features, coincidence, or inheritance from a common ancestor, leads to disagreement over the proper subdivisions of any large language family.

A [sprachbund](#) is a geographic area having several languages that feature common linguistic structures. The similarities between those languages are caused by language contact, not by chance or common origin, and are not recognized as criteria that define a language family. An example of a sprachbund would be the [Indian subcontinent](#).

Contact languages

Mixed language

The concept of language families is based on the historical observation that languages develop [dialects](#), which over time may diverge into distinct languages. However, linguistic ancestry is less clear-cut than familiar biological ancestry, in which species do not crossbreed.^[a] It is more like the evolution of microbes, with extensive [lateral gene transfer](#): Quite distantly related languages may affect each other through [language contact](#), which in extreme cases may lead to languages with no single ancestor, whether they be [creoles](#) or [mixed languages](#). In addition, a number of [sign languages](#) have developed in isolation and appear to have no relatives at all. Nonetheless, such cases are relatively rare and most well-attested languages can be unambiguously classified as belonging to one language family or another, even if this family's relation to other families is not known.

Yorum

Ekleme dilinde, Türkçe 'de olduğu gibi, "Danışma" kelimesi information olarak tanımlansa bile eğer lügat anlamı ötesinde bakınca DANIŞ=İnformation/Bilgilenme, MA=Not to make/Yapmayın anlamı olarak yorumlanabilir. Bir evrak almak için Liseden mezun olduğum okuluma gitmişim, bir yabancı salonda ileri geri gidiyordu, nasıl yardım edebilirim diye sordum. Bir bilgi soracakmış, müdürün odasını arıyormuş ve ben danışmanlık yerini gösterdim. Oraya baktım, danışmayın yazıyor dedi. Ben Türkçe boyutunu söyledim. Danışmanlığa gittim, orada bir adam, çok sert bir ifade ile oturuyordu. 20 dakika dönüp duruyor, insan bir sorar dedi. Kısaca eğer danışmanın yazıyorsa nasıl danışabilir dedim. Bir anı olarak kalmıştır. Bu açıdan acil anlam hatası olmasın diyerek, *giriş, çıkış* yazıldığı da hatırlamışım.

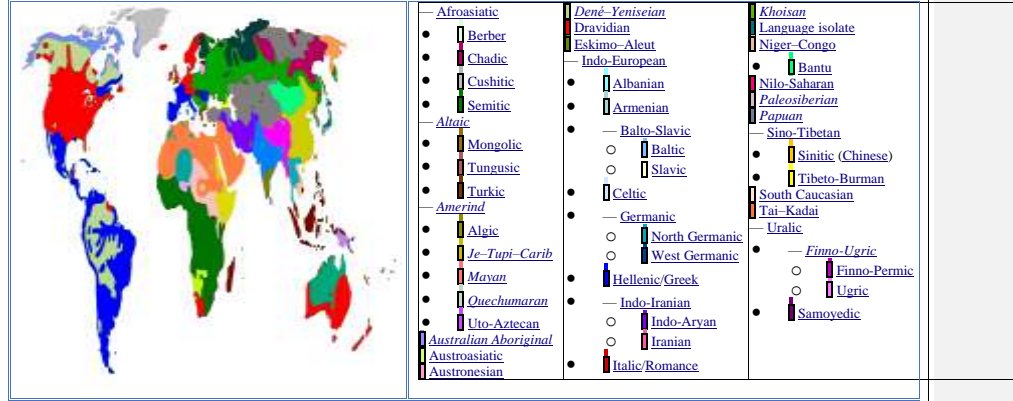
Zamanımızda artık bir lisanı konuşmanın ötesinde, lisan ile anlaşabilmenin boyutu öne çıkmaktadır. Bir konferansta, bana Türkçe konuşmam istedi, İngiliz ise, *benden daha iyi İngilizce konuşuyor, tercümanın İngilizcesini anlamıyorum* demiştir. Burada daha iyi konuşma değil, ifademi örnekler ve benzetmeler ile anlatmamdan kaynaklandığını da eklemeliyim. Bir lisanı en iyi kim konuşur denilirse, ancak kendisi ne dediğini bilebildiği için, her bireyin kendisi en iyisini bilir diyebilirim. Birçok konuşmayı ben anlamadığım gibi, onlarda benim konuşmamı anlamadıklarına eminim. Ben örneğin "anne sütüne karşıyım" deyince, bunun bir anlamı olmalıdır. Emzirme ile doğrudan süt alınırken, süt kavramı 1-3 saat beklenen ve doğal yapısı ve içindeki hücreleri ölen bir sıvı olmakta, dolayısıyla inek ve keçi sütleri ile karşılaştırılabilir olmaktadır. Bu açıdan emzirmen, bekletip, biberonla anne sütü bile olsa vermekten çekinin anlamında ifade etmiş olmalıyım. Bu şekilde artık diğer sütlerle de mukayesesi yapılamamaktadır. Bu kısa bir vurgu, bir anlamsal deyim olmaktadır.

9. Dil aileleri¹¹

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Dillerin Kökenine göre Ülkelerin, Kıtaların dağılımı^{10, 11}

Şekil 9: Genel olarak Dünya dillerinin etkin olduğu alanlar (**Distribution of languages in the world¹¹**)

* Afro-Asyatik diller

- Berber dilleri (Zenet, Kabiliya, Şloh, Şavya, Tuareg)
- Cad dilleri (Hausaca)
- Kuşi dilleri (Somalice, Afarca, Bece, Oromca, Sidamo)
- Sami dilleri (Arapca, İbranice, Aramice, Habeşçe, Tigrece, Tigrina, Süryanice)

* Buyeo

- Korece
- Japonca
- Dravidian languages
- Austronesian languages

* Altay dilleri

- Moğol dilleri (Moğolca, Buryatca, Kalmukça)
- Tunguz dilleri (Even, Evenki, Golde, Oroç, Lamut)
- Türk dilleri (Türkçe, Azerice, Türkmence, Kazakça, Kırgızca, Karakalpakça, Nogayca, Karacayca, Başkirca, Kumukça, Özbekçe, Uygurca, Salarca, Yakutca, Çuvaşca)

• Amerika yerli dilleri

- Avustralya yerli dilleri
- Austro-Asiatic languages
- Languages of the Caucasus
- Eskimo-Aleut dilleri

* Hint-Avrupa Dil Ailesi

- Arnavutca
- Ermenice
- Baltık dilleri (Letonca, Litvanca)
- Keit dilleri (Bretonca, Galce, İrlandaca, İskoç dili, Kernevekçe)
- Cermen dilleri (İngilizce, Almanca, Yidiş, Felemenkçe, Afrikaans, Flamanca, Fricze, Lüksemburgca)
- Yunanca
- Hint-İran dilleri (Sanskritçe, Bengalce, Pastu, Çingenece, Hintçe, Urduca, Nepali, Gucaratça, Racastanca, Biharca, Paharca, Konkanca, Oriya, Sinhala, Assamca, Keşmirce, Sindce, Pencapça)
- İran Grubu (Farsça, Kürtçe, Osetçe, Zazaca, Beluci, Mazanderani, Gilaki)
- Romen dilleri (Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Galicyaca, Rumence, Katalanca, Provensal, Ladino, Retoromança, Latince)
- Slav dilleri (Rusça, Ukraynaca, Beyaz Rusça, Sırça, Hırvatça, Bosnakça, Lehçe, Bulgarca, Makedonca, Slovence, Slovakça, Çekçe)
- Khoisan dilleri
- Niler-Kongo dilleri
- Nil-Sahra dilleri
- Paleosibirya dilleri
- Papua dilleri
- * Çin-Tibet dilleri
- Çin dilleri (Mandarin, Wu lehçesi, Fucien (Min) lehçesi, Amoy lehçesi, Kantonca, Hakka lehçesi)
- Tibet-Birman dilleri (Tibetçe, Dzongka, Birmanca), Lolo, Moso, Şan, Karence)
- Tav-Kadav dilleri (Tavca, Karatay, Laoca, Çuang, Çam)
- Ural dilleri (Fince, Laponca, Estonca, Mari dili, Çeremişçe, Komice, Karelce, Macarca, Khansi dili, Mansice, Samoyet, Nenetçe)
- Baskça

Dil ailesi, birbiriyle aynı kökten gelen akraba [dil](#) topluluğuna verilen ad. Yani aynı dil ailesine mensup dillerin, aynı kökenden, belki de aynı ilkel dilden türediği kabul edilir. Çoğu dilin yazılı tarihi çok kısa olduğu için, çok az dilin kesin kökeni bilinmektedir. Dil ailelerinin belirlenmesi, uzun bilimsel çalışmalar sonucunda mümkün olmuştur. Dil aileleri ağaç şeması olarak gösterildikleri için kendilerine *dil ağacı* da denir. Bu sebeple alt bölümlerinde de *dil kolları* denir. Bazı diller buldukları aile içindeki bir alt grubun tek temsilcisi olarak soyutlanmış olabilirler. Örneğin [Yunanca](#), [Hint-Avrupa Dil Ailesi](#) içerisinde soyutlanmış bir dildir. Bazı dillerin ise bilinen hiçbir yaşayan akrabası bulunmamaktadır ve bu yüzden bütün dünya dilleri içinde soyutlanmıştır. Örneğin [Baskca](#) tamamen soyutlanmış bir dildir.

Yorum

En çok anlamını tanımlamadığım yaklaşım, “*Ben İngilizceyi çok iyi biliyorum*” demektir. Kusura bakma, senin yaklaşımlarının etik ilkeler ve insanlık ile bir bağlantısı yoktur, insanları küçük görmekte, diplomana nedeni ile ben bilirim havasındasın. Bu açıdan lütfen önce karşdakini algılamaya çalış ve sonra onun ile aynı boyuta gelerek, anlaşılır olmalısın. O beni anlamalı demektesin, bir öğretmen anlattığı dersini, eğer talebe düzeyine inemezse, hiçbir anlamı olmayan bir saat geçirilmiş olmaktadır. Bir hocam ile konuşurken, bir aşının önemi olarak anlatırken, dramatize etmiş, çocuk felci aşısı yerine polio demiş. Felçten, ölümden kurtarıyor diye kendisi de tiyatro yapmış. Sonunda soru var mıdır denilince, bir öğrenci kalkmış, *hocam bu polio dediğiniz nedir* diye sormuş. Çocuklar bir fantezi olarak algıladıklarını, Süpermen olarak gördüklerini fark ettim, bilimden uzak bir algı içindelerdi dedi. *Nasıl yere indirdiniz* dedim. *Çocuklar işte aşı böyle bir mucizedir* diyerek bağladım dedi. Zamanımızda birçok konferanslar ve televizyon programları oluyor, uç noktalar söyleniyor, yasak, iyi şekilde değerlendirmeler yapılıyor. Bir Sorgu olayını anlatarak konuyu bağlayayım. Prof. Dr. Mehmet Öz, Kardiyovasküler cerrah olarak besinler ile program yapmakta idi. Bir ön mahkemede sorgu yapıldı, televizyondan doğrudan izledim.

- o Sorgu yapan kişi;
  - 1) Ben de kullanıyorum ama bunlar yararlı değil, faydalı olabilir hekiminize danışın denilmeli, ancak siz doğrudan faydalı dediniz,
  - 2) Firma sahibi doktor olsa da menfaat ilişkisi olduğu için konuştu,
  - 3) Uzman danışman, tasdik eder oldu, konuşamadı,
  - 4) Yorumda siz toparlarken faydalıdır deniniz,
  - 5) Program kasetten yayınlandığı için, bunu düzelebiliriniz, danışmanlarınız bunları neden düzeltmedi diyerek sorgularını ilettiler.
- o Savunma, haklısınız, cezaya razıyım denildi. Sorgu yapan; savunma yapsa idiniz, sizleri tamamen menedecektim, ama bundan sonra kontrollü olarak yayın yapın ve yayın için birisinden onay alarak yapabilirsiniz dedi. Burada “**faydalı olabilir ile faydalıdır**” kelimelerinin vardığı boyutu iletmek istedim. Lisan bu kadar önemli olduğunu da dikkate almalıyız.

Burada kullanılan dilde, faydalı olabilir ile faydalıdır şeklindeki ifadenin hukuksal boyutunu ortaya koyulmaktadır. Lisan bu açıdan, anlama ve ifade açısından önemlidir.

Başlıca dil grupları

1. Tek heceli: Kelimeler tek hecelidir. Yapım ve çekim ekleri yoktur. Kelimeler cümledeki kullanım yerlerine göre anlam kazanırlar. [Çince](#) bu grupta yer almaktadır.
2. Eklemeli (bitişken): Kelimelerin kökleri değişmez. Kullanımda kelimeye getirilen ekler, kelimelerin anlamlarını ve görevlerini belirler. [Türkçe](#), [Moğol](#), [Macarca](#) bu grupta yer alırlar.
3. Çekimli (bükümlü): Kelimeler kullanımda değişikliklere uğrar.
4. Ön-ek, iç-ek, son-ek kavramları vardır. Bazılarında ünsüzler değişmez, ünlüler değiştirilerek yeni kelimeler yapılır. Yani kökler ünsüzlerden ibarettir. [Arapça](#), [Farsça](#), [İngilizce](#), [Hintce](#) bu grupta yer almaktadır.

Yorum

Yukarıdaki yaklaşımları kendi algıma göre tanımlamak isterim;

- a) Tek adam denildikten sonra ikincisi olamaz, dolayısıyla ikinci adam denilemez. Tek mutlaka bir sonra geleni tanımlamaktadır.
- b) Göz, gözlük, gözlükçü boyutunda tek kökten diğerleri türemektedir. Buna karşın, görmek yaklaşımı da buna benzer olmaktadır.

c) "Türk öğün, çalış, güven" vurgusunda övünmek değil, öğrenmek kelimesidir. Öğrenmek, bir şeyi anlamak, kavramak ile başkasına eğitmek onun da başkasını eğitmesidir. Çalışmak ise bir değer yaratmak için çaba sarf etmektir, güven ise inanma ile bağlıdır. Bunu Arapça kelimeler ile yer değiştirirsek, oku/ikra, ibadet/abd, iman/inanma olarak da kullanılabilir. Kelime anlamları aynı, ancak toplumların yükledikleri anlamlar farklı olmaktadır.

d) Alla hu-Ekber, Tanrı büyüktür demektir, ancak bu somut büyüklüktür. Bu açıdan Kuran'da yer almaz, Kuran soyut kavramları belirtir; Ehat, Samet gibi. Bunu, Ekber sıfatını, İslam öncesi de kullanılmakta idi, bundan sonra bir kıdem daha küçükler tanımlanmış (Lat, Menat, Uzza); zenginlik, hocalık, amir olmak ile bir başkası da (Tagut) şeytandır. Kuran şeytanın bir düşünce boyutu olduğu, insanın buna uyması veya uymaması ile suç işleyeceği, onun insana etkileyen bir yapıda olmadığı vurgusu açık ve net iken, somut bir varlık yaratılarak sanki onu Yaratıcı ile eş yapılmaktadır. Onu Tanrı yaratmış ve karşı düşünce olarak oluşturmuştur.

Zamanımızda önce kelimelere ek anlamlar getirilerek, içi boşaltılmakta ve sonra bireyler kendi düşüncelerini ortaya atmaktadırlar. Kuran 44 yerde Tanrı yoktur, 7 yerde de İlah yoktur demektedir, sonra Hu, Allah (O İlah) olarak tanımlanmaktadır. Sıfatlarını ortaya konulması ifadesi ile Kuran sıfat olarak belirtmektedir. Ancak Sıfatları olarak belirtilen 99 isimden 13 adedi Kuran temelli değildir, Ekber sıfatında olduğu gibi. La ilah/İlah Yoktur, İllallah/Allah, O ilahtan başka yaklaşımında ilaha tapınma boyutu ile Allah/Hu kavramları farklı olarak ele alınmalıdır. Yaratılışa inanma, Yaratana inanma ve güvenme (EMN=emin, iman) demek iken, bunu bir put boyutuna getirmenin anlamı olamaz.

Önce bir kavram eklersin, sonra bir karşıtlık yaratır ve daha sonra da kendi algını kabul etmeye çalışırsın. Şeytan bir obje değil, bir fikir ve benlik ise, bunun yaratılmasına şükrederim, bize doğru yolu gösteren olur. Bunu yapanların, algıları soyut yerine somut yapanlar, gerçekte bunu bilinçli olarak yapmadıkları, ilkokul düzeyi ile tanımladıkları ama sosyal bir boyut, makam elde etmeye çalıştıkları da ortadadır.

Algonkin dilleri: 1) [Karaayakça](#), [Şayence](#), [Meskvakice](#), [Mikmak](#), [Krice](#), [Arapahoca](#), [Atsinaca](#), [Şavnice](#)

Bu ailedeki dillerde köken birliği az, yapı birliği çoktur. Bu dil ailesinde tüm diller eklemeli dillerdir. Bu dil ailesinde ünlü uyumu ortak özellik taşımaktadır.

Moğol dilleri

[Moğolca \(Khalka\)](#), [Buryatça](#), [Kalmukça](#).

Avustroasya dilleri: 1) [Kmerce](#). 2) [Mon dili](#). 3) Viet dilleri: [Vietnamca](#). 4) Munda dilleri: [Mundari](#), [Santali](#), [Go](#), [Korkuca](#)

Avustroezya dilleri: 1) [Malaya-Polinezya dilleri](#) a) [Filipin dilleri:](#) [Ilokano](#), [Sebuanca](#), [Varayca](#), [Filipince \(Tagalogca\)](#), [Tausuğca](#) b)

[Malaya-Sumbavan dilleri](#) (tartışmalı) 1. [Malayan dilleri:](#) [Malayca \(Malezyaca\)](#), [Endonezce](#). 2. [Sundaca](#). 3. [Balice](#). 2) [Cavaca](#). 3)

[Makassarca](#). 4) [Tetum](#). 5) [Malgaşca](#). 6) [Çamorro](#). 7) [Okyanusya dilleri](#) a) [Fijiice](#). b) [Mikronezya dilleri:](#) [Nauruca](#), [Kiribatice](#). c)

[Polinezya dilleri:](#) [Maori](#), [Havaice](#), [Tahitice](#), [Samoaca](#), [Tonqaca](#), [Rapa Nui](#). 8) [Formoza dilleri](#)

Aymara dilleri: 1) [Aymaraca](#)

Cin-Tibet dilleri

Asya'daki en büyük dil ailesidir.

1) Sinik (Cin) dilleri: [Mandarin](#), [Wu lehçesi](#), [Fucien \(Min\) lehçesi](#), [Amoy lehçesi](#), [Kantonca](#), [Hakka lehçesi](#), 2) [Tibet-Birman dilleri:](#)

a) [Tibet Grubu:](#) [Tibetçe](#), [Dzongka](#). b) [Birman Grubu:](#) [Birmanca](#), [Lolo](#), [Moso](#), [Şan](#), [Karence](#).

Tay-Kaday dilleri

[Tayca](#), [Karatay](#), [Laoca](#), [Çuang](#), 1) [Miao-Yao Grubu:](#) [Miao dili](#), [Yao dili](#).

Dene-Yenisey dilleri 1) [Na-Dene dilleri](#) a) [Tlingitçe](#). b) [Evak-Atabask dilleri:](#) 1. [Evakça](#). 2. [Atabask dilleri:](#) [Ahtnaca](#), [Denağınaca](#),

[Değınaca](#), [Holikaçukça](#), [Kovukonca](#), [Kuskokvimce](#), [Asağı Tananaca](#), [Tanakrosca](#), [Yukarı Tananaca](#), [Kuzey Tuçoncası](#), [Güney](#)

[Tuçoncası](#), [Guçınce](#), [Hanca](#), [Tağışce](#), [Tahltanca](#), [Kaskaca](#), [Danezaca](#), [Sekanice](#), [Denetaca](#), [Satuca](#), [Tlinçonca](#), [Denesulinece](#),

[Tsetsautca](#), [Tsutinaca](#), [Nadoten-Vetsuvence](#), [Dakelce](#), [Çilkotince](#), [Nikolaca](#), [Hupaca](#), [Ova Apaçicesi](#), [Hikarılaca](#), [Lipanca](#),

[Meskalero-Çirikavaca](#), [Batı Apaçicesi](#), [Navahoca](#) c) [Yenisey dilleri:](#) [Ketçe](#), [Yuğca](#), [Kotça](#), [Asanca](#), [Arınce](#), [Pumpokolca](#)

Dravid dilleri

[Brahui](#), [Gondi](#), [Kannada](#), [Malavalam](#), [Tamilce](#), [Telugu](#)

Eskimo-Aleut dilleri: 1) [Aleut dilleri:](#) [Aleutça](#) 2) [Eskimo dilleri:](#) a) [Yupik dilleri:](#) [Sibirya Yupikçesi](#), [Yupikçe](#), [Cupikçe](#), [Nunivak](#)

[Cupikçesi](#), [Supikçe](#). b) [Inuit dilleri:](#) [Inyupikçe](#), [Batı Kanada Inuitçesi](#), [Doğu Kanada Inuitçesi](#), [Grönland Inuitçesi \(Grönlandca\)](#)

Ge dilleri

[Kaingqan](#)

Hami-Sami dilleri: 1) **Berber dilleri:** Zenet, Kabiliva, Sloh, Savva, Tuareg (Tamasek), 2) **Çad dili:** Hausaca, 3) **Kuşitlik diller:** Somalica, Afarca, Bece, Odoma, Sidamo, 4) **Mısır dilleri:** Eski Mısır dili, Kiptî dili, 5) **Sami dilleri:** Arapça, İbranice, Aramice, Habesce (Amhara), Tigreçe, Tigrina – ölü diller olan Akadca, Babilce, Asurca, Süryanice.

Hint-Avrupa dilleri: 1) **Anadolu dilleri:** Hitit dili, Lidya dili, Likya dili, Luvi dili (Bu diller artık kullanılmayan ölü dillerdir.) 2) **Arnavut dilleri:** Arnavutça, Geg, 3) **Baltık-Slav dilleri a) Slav dilleri 1. Doğu Slav dilleri:** Rusça, Ukraynaca, Beyaz Rusça, 2. **Batı Slav dilleri:** Lehçe, Slovakça, Çekçe, 3. **Güney Slav dilleri:** Sırpça, Hırvatça, Boşnakça, Bulgarca, Makedonca, Slovence, b) **Baltık dilleri:** Prusca (ölü), Litvanvaca, Letonca.

3) **Cermen dilleri:** a) **Batı Cermen grubu:** İngilizce, Almanca, Yidiş, Felemenkçe, Afrikaans, Flamanca, Frizce, Lüksemburçca, b) **Kuzey Cermen grubu:** İsveççe, Norveççe, Danca, İzlandaca, Faraçe, c) **Doğu Cermen grubu:** Gotça

4) **Ermenice:** Doğu Ermenicesi, Batı Ermenicesi., 5) **Helenik diller:** Yunanca, 6) **Hint-İran dilleri a) Hint-Aryan dilleri:** Sanskritçe, Bengalce, Pastu, Çingenece, Hindustânî (Hintce, Urduca), Nepalce, Gucaratça, Racastanca, Biharca, Paharca, Konkani, Oriya, Seylanca, Assamca, Keşmirce, Sincce, Pencapça, b) **İrani diller:** Farsca, Kürtçe, İskitçe, Osetce, Zazaca, Belucu, Mazenderanca, Gilanca.

5) **İtalik diller a) Romen dilleri:** Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Galisya dili, Rumence, Katalanca, Provensal, Ladino, Romansca. (Bu kolun çıkış dili, Latince'dir.)

6) **Kelt dilleri:** Bretonca, Galce, İrlandaca, İskoc dili, Kernevekçe (Birleşik Krallık 'nin Cornwall bölgesinde).

7) **Tohar dilleri**

Hivaro dilleri
 Hivaro
Hmong-Mien dilleri: 1) **Hmong dilleri,** 2) **Mien dilleri**
Irokua dilleri
 Mohawk, Çerokice, Kavuşa, Seneka, Onandayga
İzole diller: 1) **Avrupa:** Baskça, 2) **Asya:** Brusaski, Aynuca, 3) **Amerika:** Haydaca, Zunice
Kafkas dilleri (bölgesel grup)
Kuzey Kafkas dilleri (bölgesel grup): 1) **Dağıstan dilleri:** Avarca, Dargice, Lakca, Tabasaranca, Lezgice, Agulca, Rutulca, Tsahurca, 2) **Kuzeybatı Kafkas dilleri:** Abhazca, Abazaca, Ubihca, Çerkesçe (Bu diller de kendi içlerinde çeşitli lehçelere ayrılırlar) 3) **Nah dilleri:** Çeçence, İnguşca, Batsca
Güney Kafkas dilleri (genetik grup)
 Gürcüce, Lazca, Meqrelce, Svanca
Karib dilleri
 Aravakça, Garifuna, Karib, Taino
Keçuva dilleri
 Keçuva
Khoisan dilleri
 Hottentot dilleri, San (Buşman lehçeleri)
 Maskoke dilleri
 Apalaçian, Çikasovca, Çoktavca, Krikçe
Maya dilleri
 Çolca, Çontalca, Hüsnanimce, Kakçikel, Kekçice, Tzeltalca, Tzotzilce, Yukatekçe
Mise-Zoke dilleri: 1) **Mise,** 2) **Zoke**
Nijer-Kongo dilleri: 1) **Doğun dilleri,** 2) **Atlantik-Kongo dilleri a) Delta dilleri:** İfrîk, b) **Bantu dilleri:** Kikongo, Lingala, Kikenya, Svahili, Kirundi, Ruandaca, Fon, Umbundu, Nyanja, Ndebele, Bemba, Sona, Tswana, Zulu, Xhosa, Sotho, Swazi, c) **Nijer dilleri:** Volofça, Fulani, Serer, Mandinge, Bambara, Senufu, Eve, Tvi, Yoruba, Ibo, Kpelle, Mande, Mossi, Ga, Asanti
Nil-Sahra dilleri (tartışmalı): 1) **Nil dilleri:** Nubvaca, Masai, Karamajong, Silluk, Nuer, Dinka, 2) **Sahra dilleri:** Songavca, Sara
Oto-Mange dilleri: 1) **Çinantek dilleri,** 2) **Mazahua, Mazatek, Mikstekçe, Otomi, Pame, Tlapaneç, Zapotek**
Paleosibirya dilleri (bölgesel grup) 1) **Çukçice, İtelmençe, Korvakça, Nivihçe**
Pama-Nyungan dilleri
 Pano-Takana dilleri
 Pano dilleri, Takana dilleri
 Salış dilleri
 İç Salış dilleri, Kıyı Salış dilleri
Sivu dilleri
 Apsalokeçe (Crow), Dakotaca, Lakotaca, Nakotaca, Omahaca
Tay-Kaday dilleri: 1) **Kaday dilleri:** Laçice, 2) **Tay dilleri:** Tayca, Laoca
Trans-Yeni Gine dilleri
 Tunquz dilleri
 Even, Evenki, Golde, Oroc, Lamut.
Tupi-Guarani dilleri
 Guarani, Tupi
Türki diller: 1) **Oqur grubu:** Cuvasça, 2) **Kıpçak grubu:** Kazakça, Kırgızca, Karakalpakça, Nogayca, Karacayca, Başkırca, Kumukça, Tatarca, Altayca, 3) **Oğuz grubu:** Türkçe, Azerice, Türkmence, 4) **Uygur grubu (Çağatay grubu):** Özbekçe, Uyğurca, Salarca, 5) **Sibirya grubu:** Yakutca.
Ural dilleri: 1) **Fin-Uğor dilleri:** a) **Baltık-Fin dilleri:** Fince, Laponca, Estonca, Marice (Çeremişçe), Komice, Karelce, b) **Uğor dilleri:** Macarca, Hantıca, Mansice, c) **Samovet dilleri:** Samovet, Nenetsçe
 Uto-Aztek dilleri
 Havasu, Hopice, Huiçol, Komancice, Nahuatl, Pima, Papaço, Sosone, Tarahumara, Tepehuan, Ute, Yaki
 Yuma-Koçimi dilleri
 Koçimi, Yuma dilleri

Yorum

Bu kadar dil var ise, insanların anlaşmalarını da ortadadır. Anlaşmayı bozan ise tercüme olmaktadır.

Her tercüme kendi boyutuna göre yazmaktadır ki, öncelikle onu yazanın felsefesi ve algılarına inmesi gerekir.

10. <https://bpakman.wordpress.com/2019/10/11/hint-avrupa-dillerinin-kaynagi-turkiye/>¹³

← Çocuk ve Çuska sözcüklerinin kökeni

Kovuldun →

[Hint-Avrupa dillerinin kaynağı Türkiye](#)

Posted on 11/10/2019 by [bpakman](#)

Dünya dilleri Sami, Bantu, Ural-Altay, Hint-Avrupa, Çin-Tibet, Kafkas gibi gruplara ayrılmaktadır. Ural-Altay grubu günümüz Türklerinin, Türk soyluların dilleridir. Modern Hint-Avrupa diller ailesi ise dünyanın dört bir yanında İngilizce'nin de aralarında bulunduğu, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Fransızca, Almanca, Rusça gibi Avrupa dilleri, Farsça, Hintçe gibi en az 60 ülkede konuşulan 450 kadar dil ve diyalekti içine almakta.

Hint-Avrupa dil ailesi hakkında geliştirilmiş iki teoride dil kökenlerini Anadolu ve Kıpçak bozkırları, Türklerin tarihte yurt edindikleri yerler olarak göstermektedir.

Söz konusu iki teori şöyle özetlenebilir:

1- Kurgan (Step) Teorisi (Hipotezi)

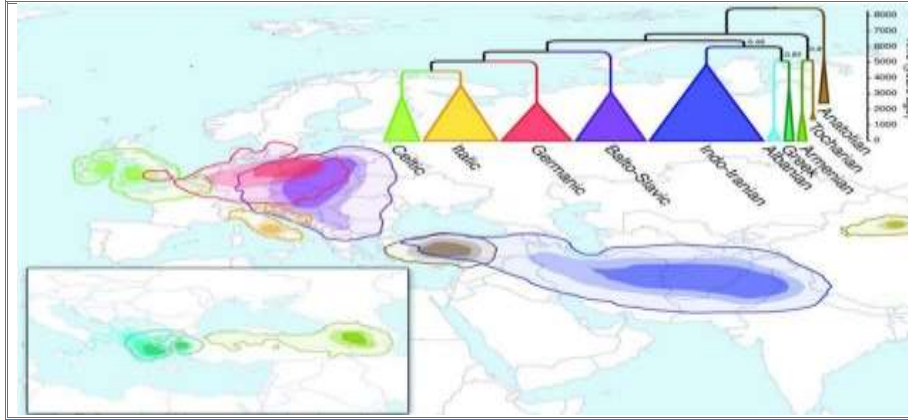
Litvanya asıllı Amerikalı arkeolog Marija Gimbutas'ın ortaya attığı geleneksel görüşe göre Hint-Avrupa dilleri 6 bin yıl önce Hazar Denizi'nin kuzeyindeki Pontik steplerinde (günümüz Rusya topraklarının Güney-Batısında) doğdu ve 4 bin yıl önce bu dilleri konuşan ata binen, söz konusu coğrafyada Kurgan denilen yığma tepeden oluşan mezarlarıyla özellik arzeden, yarı göçebe topluluklar aracılığıyla Avrupa'ya, Hindistan'a ve Yakın Doğu'ya yayıldı.

2- Anadolu Teorisi (Hipotezi)

İngiliz arkeolog Colin Renfrew'nin (Lord Renfrew) 1980'lerin sonlarında ortaya koyduğu teze göre Hint Avrupa dili konuşanların ataları Anadolu'da yaşayan çiftçi topluluklardı. Bu dil Kurgan teorisinde öne sürülenden 3 bin yıl, günümüzden 7 bin yıl önce tarımın genişlemesiyle birlikte Türkiye'den/Anadolu topraklarından yayıldı. Bilinen ve yazıya geçirilmiş en eski Hint-Avrupa dili olan Hititçe yanında, M.Ö. 3000'lü yıllara kadar giden Luvice ve bazı diğer Anadolu dilleri Hint-Avrupa dilleri'nin kökeninin oluşturmuştur.

Yeni Zelanda Auckland Üniversitesi bilim adamlarının 24 Ağustos 2012'de yayımladıkları bir araştırma bu iki teorinin hangisinin daha gerçekçi olduğu konusunda önemli fikir vermektedir.

Dillerin Kökenine göre etkileşimi¹³

Şekil 10: Genel olarak bazı ana grupların etkilediği alanlar

Yorum

İnsanlar Afrika Kıtasında iken, kabile hakimiyeti, varlık ile çoğalma boyutunda iken, iklim Dünya eksenini değişmesi ve buzulların erimesi ile 25bin yıl önce Akdeniz bir göl yapısında ve 270 metre deniz seviyesinde aşağıda iken, Cebelitarık açılmış ve deniz suyu ile dolmuştur, Karadeniz de tuzlu suyla dolmuştur. Bu dönemde ilk kent yapısı ve tarımın geliştiği bölgeler, Anadolu ve İki Nehir Arası (Mezopotamya) olmuştur. Buralarda büyük devletler oluşmuş ve doğal olarak dillerin gelişimi gözlenmiştir. Bir dilin oluşumu için bin yıl gerekli ise, ilk doğuştan bile bir iletişim oluşacağı belirgindir. Bunun çocuk iletişimi şeklinde iken, anlamlı

olması da doğaldır. Bir bebeğin, süt emerken anne ve baba algısını farklı olacağı gibi, dillerde de değişim olacaktır.

Eklemeli dillerde önce ana kök iyi tanımlanmalıdır. Göz ile gözlük, gözlükçü, tanımında sizin göz yaklaşımınız önemlidir.

Araştırmayı yürüten ekip aynen virüs DNA'larının kıyaslanması gibi, örnekleme aldıkları Latince ve Antik Yunanca gibi artık konuşulmayan 20 dili de içeren 103 farklı Hint-Avrupa dillerindeki orijini aynı, kökeni ortak 207 temel sözcükten oluşan bir veritabanı oluşturdular. Örneğin İngilizce'de anne anlamına gelen "mother" kelimesi İspanyol dilinde "madre", Almanca'da "mutter", Rusça'da "mat", Farsça'da "matar", Lehçe'de "matka", Latince'de "mater" olmakta. Oysa ki bu kelimelerin tümünün kökeninde Anadolu'da o dönemde anne anlamında kullanılan "mehter" kelimesi vardı. Bu yol izlenerek 103 eski ve çağdaş dilde anne sözcüğünün aynı kökten geldiği belirlendi. Hitit dili gibi nesli çoktan tükenmiş olan dillerin de araştırmaya dahil edilmesine "zaman bazında yaklaşım" gerekçesi gösterildi. Araştırmacı ekip, ayrıca tarihi gelişmeler ve Roma İmparatorluğu'nun dili olan Latince'nin "romans" dillerine bölünmesini dikkate aldı. Ardından da, toplanan veriler istatistiksel bir yöntemle dil aile ağacına odaklanmada kullanıldı. Bu ortak sözcüklerden, dil soyağaçları, günümüze göreceli zamanlarıyla birlikte, çıkarıldı. Böylece Anadolu'da doğmuş Hint-Avrupa dil ailesinin yayılımı ortaya konuldu, Hint-Avrupa dil ağaçlarının hem çıkan zamanlamaları hem de kök lokasyonları 9500 ila 8000 yıl önce Anadolu'dan başlayan tarımsal yayılma ile uyum gösterdi. Anadolu hipotezi ile Kurgan hipotezinin karşılaştırmalı değerlendirilmesinin yapıldığı bu araştırmada, **Anadolu Tezinin Kurgan Tezine olan üstünlüğü konusunda kesin sonuç** elde edildi.

Araştırma **Hint-Avrupa adı verilen dillerinin kaynağının, merkezi başta Konya, Karaman, Burdur, Isparta, Akşehir, Niğde, Kayseri ve civarları olmak üzere, Anadolu topraklarının tamamı olduğu** tezini istatistiksel olarak ispatladı. İngilizce, Almanca, Farsça, Rusça, Urduca, Latince, Antik Yunan dili, Lehçe gibi birçok farklı lisanı himayesinde barındıran Hint-Avrupa adı verilen dillerinin kökeninin tek bir dil olduğunu, bu dilin de Anadolu topraklarında dünyada ilk kez yerleşik hayata geçip tarımla uğraşmaya başlayan halk tarafından kullanılan dil olduğunu ortaya koydu. Dillerin bölgeleri ve yaş sonuçlarına göre, avcı-toplayıcı nesiller, toprağa ve tarıma bağlı yeni nesillere dönüşürken yeni tarım alanlarına ihtiyaç duydukları için başka bölgelere yayıldıkları anlaşıldı. Tarımın yayılmasıyla birlikte tarımla uğraşan çiftçiler dillerini de gittikleri bölgelere taşıdılar. Buralarda diller zaman içinde değişime uğradıysa da benzerlikler varlıklarını korudular.

İngiltere Reading Üniversitesinde Evrimsel Biyoloji Grubu Başkanı ve Kraliyet Topluluğu Üyesi olan, daha önceki yayımlanmış filogenetik (evrimsel şecere ilişkisi) çalışmalarına katılmış Profesör Mark Pagel bu konuda şunları ifade ediyor: "Bu çalışma bir kültürel evrim sorunu olan Hint-Avrupa dillerinin orijini ve genişlemesini anlamak için evrimsel biyolojiden alınmış metodların mükemmel bir uygulamasıdır... Sonuç olarak Hint-Avrupa Dillerinin en azından 8 000 – 9 500 yaşında olduğunu, uzun zamandır tahmin edildiği gibi, Anadolu bölgesinde doğduğunu ve oradan dışarıya doğru yayıldığını göstermektedir. Birçok fosil dilden gelen bilinen birçok ayar noktalarından yararlanılması sonuçları takviye etmiştir"

Hint-Avrupa olarak adlandırılan dil ailesinin Proto (Ön) Türklerle ilgili için epey geriye, Türklerin başlangıcına kadar gitmek gerekiyor. Mu Kitasının batışı varsayımı, Alpinler, Hitit, Sümer, Etrüsk dilleri, Türkçe'nin dünya tarihindeki ilk dillerden biri olduğunu, bütün dillerin kaynağının "Türk kökenli" olduğunu savunan Güneş Dil Teorisi, genetik araştırmalar birlikte ele alındığında dil ve etnisite akrabalıklarını anlamak bir ölçüde mümkün olmaktadır.

Asya-Avrupa arasındaki kavim göçlerinden önce Avrupa'da yerleşik avcı-toplayıcıların dilleri eklemeliydi. Diller zamanla göçlerle yayıldı. Sonuca bakılırsa Anadolu'dan Avrupa'ya gidip tarımcı göçmenler Neolitik dönemde artan nüfuslarıyla zamanla lokalere baskın geldi, baskın diller de diğerlerini asimile etti.

Yorum

Genetik olarak bir anne ve babanın evladının yapısı ikisinin karması değil, benzer ama değişimlidir. Değişim mutlaka ilerleme gelişim değil, tam tersi de olabilecektir.

Bir virüs ilk çıktığı yapı ile sonra insanlarda oluşturduğu yapı, çok farklı olabilmektedir. Bu sayede aynı yapıda olmadığından direnç, bağışıklık gelişmemektedir ve yayılımı olabilmektedir.

Anne, baban veya atan ile övünme yerine, öğrenmeye çalışmalı, onu zaman ötesine taşımalıdır. Zamanımızda kaynağının senin olman, senin fikirlerinin temel alınıp yayılması değil, senin algin ve boyutundur. Eğer bir konu senden çıkmış ise, bir eseri sen yaratmış isen, onu geliştirme ve ilerletmekte öncelikle sana düşer.

Picasso son aşamada çizginin gücünü fark etmiş ve bu konuda gelişmeye çaba harcamıştır. Bir sanatçının en büyük rakibi, kendisinin yaptığı eski eserlerdir. Bunu aşmak onun çabasıdır, duygu ve anlam olarak ilerlemektir, renk ve stil olarak değişim değildir.

11. <https://yandex.com.tr/gorsel/>¹⁴

Her grup, kendi içinde de yan dalları üretirler. Bunların dağılımını ileri boyuta taşınması ile her bireyin ayrı bir dili olduğu algısı taşınabilir.

Bir zamanlar artık her boyut söylenmiş ve yazılmış, artık bilimin gelişmesi olanaksız denilirken, artık detay kavramı gelişimi, yerçekimi Coulomb kanunlarına dönüşmüştür.

Dillerin Kökenine göre kendi aralarında da yapılandığı anlaşılmaktadır¹⁴

Şekil 11: Genel olarak Dünya dillerinin bir gruplar içinde de etkin olduğu anlaşılmaktadır.

Yorum

Zamanımızda kişisel olarak, yazar, kendisinin, anlamadığını, bu açıdan yazdıkları ile daha geniş açıklamaları yapmak gereği duymaktadır. Doğru budur değil, doğru nedir demek ile felsefe, düşünme boyutuna çıkmalıdır. Ateş hastalık belirtisi olma ötesinde, aşı yapıldıktan sonra, immün cevabın olmasının bir kanıtı, sevindiricidir. İlk aşıda olmaması ile daha sonra olması, ilk aşının tutması anlamındadır. Kısaca konuş, yazılı olursa kalıcı olur, bu açıdan her birey fikirleri ile yazarak, varlığının boyutunu ortaya koymalıdır.

İnsanlar Özel ve Özgün Olmak İsterler

12. <https://arkeofili.com/genler-ve-dil-arasinda-baglanti-oldugu-kesfedildi/>¹⁵

Genler ve Dil Arasında Bağlantı Olduğu Keşfedildi

Yazar: [Gizem Cimen](#) on 30 Temmuz 2015

York Üniversitesi akademisyenleri, genetik ve dil farklılıkları arasında bir korelasyon olduğunu ortaya çıkardı. Buna göre, farklı dil konuşan insanların -en azından Avrupa'da- farklı genetik yapıya sahip oldukları sonucuna ulaşıldı.

Yorum

Dillerin ve özellikle ana dil yapısının oluşması için binlerce yıl gerektiği dikkate alındığında bunun insan varlığı olarak eskilere inilmesi ile, binlerce yıl önce Dünya yapısı da irdelenmelidir.

130bin yıl önce Afrika'da olan Homo sapiens, sapiens, buzulların Anadolu Güney kıyılarına kadar inmesi söz konusu olunca, doğa ile mücadele etmek için belirli bir medeniyet süreci geçmesi, özellikle büyük baş hayvanlar ile mücadele için, silah yapımı gelişmesi gereklidir. 25bin yıl önce buzların erimesi, Sahra Bölgesinin Muson yağmurları gibi bir yapıdan çölleşmesi, insanların Sahel denilen bir Afrika Bölgesi ile daha yukarı, Orta Asya geçmeleri, daha sonra 3 kol olarak; a) Anadolu, b) Kafkasya'dan Orta Asya'ya, c) Güney, Arabistan'dan alta geçmeleri temel belirginleşmiştir. Bu açıdan Anadolu, özellikle Avrupa Dil yapısına sahiplik yapması önemlidir. Aynı şekilde Ege medeniyeti de Anadolu'dan geçmiş, saha sonra Egeden yayılım göstermiştir.

Zamanımızda dilin kökeni yerine, dili kullanan kişiler öne çıkmaktadır. Victor Hugo 60 bin kelime ile *Sefiller* romanını yazdığı ve yüzlerce Fransız edebiyatı kanalı ile Dünya edebiyatına kelimeler kazandırdığı belirtilmektedir. Bunun gibi zaman, geçmiş değil, senin, kendinin ne yaptığın ne katkılarda bulunduğundur. Özellikle hekimlerden bu yaklaşımın beklentisinin olması doğaldır. Çeşitli bağ ve kalıplardan kurtulan, birey hakkını öne çıkararak meslek ötesi, insan olunca tenkit sadece zarar ve zulümde, kısaca suç olunca oluşacağının farkında olan bir

yapı nedeniyle beklenilmektedir. Bireysel davranış suç niteliği taşımadıkça, karışılmaz, yorumlanmaz, bireyin kendi davranışı ve tutumu kapsamındadır.

Orhan Pamuk, Edebiyat Nobel'i almış, yapılan kritikte, çok uzun paragraflar ile bir melankoli yarattığı, temel gramatikal yapıyı bilmesine karşın, bir karmaşa yarattığı için buna layık görülmüştür.

Avrupa'daki dillerin Kökenine göre belirtilenler¹⁵

Şekil 12: Genel olarak Avrupa dillerinin ne kadar karmaşık olduğunun bir verisidir

Araştırma, York Üniversitesi Dil ve Dilbilimi Departmanı Profesörü Giuseppe Longobardi önderliğinde, Ferrara, Modena ve Reggio Emilia gibi İtalyan üniversitelerinin genetikçi ve dilbilimcileri ile birlikte yürütüldü. Araştırmaya göre dil, toplulukların coğrafi dağılımlarından çok, genetik farklılıklarını açıklamada daha belirleyici bir rol oynuyor.

Araştırma kapsamında, Profesör Longobardi, Avrupa'da Hint-Avrupa dilleri konuşan ve konuşmayan toplulukların genetik ve dil farklılıkları arasında dikkate değer bir ilişki olduğunu gözlemledi.

Longobardi: "Toplulukların dil farklılıkları, genetik farklılıkları ile büyük ölçüde uyuyor. Yani, eğer bir popülasyon Fransızca, bir diğeri Rusça konuşuyorsa, bu iki popülasyonun belirgin bir dil farklılığı vardır. Artık, bu iki popülasyon arasında aynı oranda bir genetik farklılık olduğunu da önceden görülmemiş bir kesinlik ile kanıtlayabiliyoruz."

"Bu sonuç, birbirine çok yakın dilleri konuşan Fransız, İtalyan ve İspanyollar'ın genetik benzerliğini de açıklıyor olabilir mi? Japonlar'ın Sahra Altı Afrikalılar'ndan hem dil hem de genetik anlamda çok farklı olmalarını açıklıyor olabilir mi? Yayımladığımız araştırmaya ve devam etmekte olan araştırmalarımıza dayanarak, bizim cevabımız: Evet."

Profesör Longobardi, yine de bazı istisnaların olduğunu da sözlerine ekliyor. Avrupa'daki bu istisnalar içerisinde, Slav ve Germen nüfusa genetik anlamda çok benzeyen ama farklı bir dil konuşan Macarlar da var. Bu durum, Merkez Avrupa'daki bazı toplulukların, bir grup fetihçi tarafından Macaristan'a getirilen dillerden yeni bir tanesini seçmiş olmaları ile ilişkilendiriliyor. Longobardi, "Fakat bu istisnaların haricinde, Avrupa'daki toplulukların dil ve genetik yapı dağılımının birbiriyile büyük ölçüde uyduğunu görüyoruz," dedi.

Amerikan Fiziksel Antropoloji Dergisi'nde yayımlanan çalışma, göçlerin yalnızca dile ait özelliklerin taşındığı kültürel bir yayılma olmadığını, göç eden popülasyonların, dilleri ile birlikte genlerini de bir popülasyondan diğerine taşıdıklarını ortaya koyuyor.

Araştırma kapsamında 15 Avrupa dili yer alıyor. Ancak araştırmacılar diğer dilleri de araştırmaya dahil ederek projeyi global bir ölçeğe taşımayı planlıyorlar.

Araştırma, bilim adamlarının, Hint-Avrupa dillerinin Avrupa'ya ne zaman ve nasıl geldiğini aydınlatmalarına yardımcı olacağı gibi, gelecekteki genetik araştırmalarda da çok önemli bir rol oynayacak.

Profesör Longobardi: "Sonunda, bir topluluğun atalarını, yalnızca konuştuğu dile bakarak tanımlayabilmek bu topluluğun genetik özelliklerini de tanımlamayı sağlayacak ve bu, uzun vadede tıp araştırmalarının da son derece yararına olacak."

york.ac.uk

Yorum

Genetiğin tıp biliminin ana konularından biri olması ötesinde, bazı hastalıkların yayılması ve bulunması açısından da önemli bir kriter olmaktadır. Birçok metabolik hastalık, Almanya'da

Türk toplumunda görülmesi açısından tanların Anadolu orijinli oldukları inancında olmuşlardır. Kısaca genetik boyut dil ile da farkındalık içinde olunabilir.

Bir hekim arkadaşım Türkçe şiirler yanında İngilizcesini de yapmamı söyledi. Ben *tercüme yapmam* deyince, *zaten İngilizce dil yapısının beyinde farklı yerde olması açısından, iki kişilik bir yazı/şair yazılacağı, bu nedenle senin ikinci kişiliğini de okumak isteriz* dediler. Bu, bana dillerin aynı kişide bile iki farklı kişilik yaratacağı algısında olmaktadır. Bu açıdan lisanlar, farklı şekilde beyinde yapılanmalıdır. Fransızca ve Almanca 'nın beynimde farklı yerde oluşmadığı için bu konuda şiir yazmıyorum. Belki denemeliyim.

Zamanımızda eğitim gören kişi nedeniyle diller, artık genetik kökenden ayrılmaktadır. Özellikle kendi kabile, köy ve genetik kaynağa yaşamamış olanlar, eğitimleri aldıkları yer, taşındıkları yer onların dillerini yapılandırmaktadır.

13. <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/altay-dilleri-teorisi>¹⁶

ALTAY DİLLERİ TEORİSİ

Altay Dilleri Teorisi

Altay dilleri teorisi, Türkçe, Moğolca, Mançu-Tunguzca, Korece ve Japoncanın bir dilden, yani Ana Altay dilinden geldiği görüşüne dayanan bir teoridir. Araştırmacılar arasında, Korece ve Japoncanın bu gruba dahil olup olmadığı konusunda zaman zaman tartışmalar yaşansa da son yıllarda bu iki dil de Altay dil ailesi içinde anılmaya başlanmıştır.

Türk, Moğol ve Mançu-Tunguz dilleri arasındaki yakınlığın, genetik akrabalıktan kaynaklandığı görüşü ilk olarak Strahlenberg tarafından ortaya atılmıştır. Genetik akrabalığın reddi ise 1820'de Rémusat ile başlamıştır. İki buçuk asrı geçen süre içerisinde K. Grønbech, J. R. Krueger, Clauson, Doerfer, Benzing, Şerbak ve Röna-Tas gibi isimler genetik akrabalığı reddetmişlerdir. Ramstedt, Németh, Poppe, Aalto ve Baskakov gibi araştırmacılar ise genetik akrabalığı savunmuşlardır. Türkiyeli Türkologlar da, başta Talat Tekin, Osman Nedim Tuna ve Tuncer Gülensoy gibi isimler olmak üzere, adı geçen diller arasında genetik akrabalığın söz konusu olduğu görüşünde genellikle birleşmiş görünmektedirler.

Altay dillerini konuşanların sayısı, kaynaklarda farklı farklı verilmiştir. Bu dilleri konuşanların sayısı kaynaklarda 250-350 milyon arası gösterilmiştir.

Altay dilleri teorisine inanan araştırmacılar, bu dillerin yaşı üzerinde de durmuşlardır. Bugün, Altay dil ailesi içinde düşünülen dillerin Ana Altay dilinden ne zaman ayrıldıkları hususunda, bilim adamlarınca çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Ramstedt'e göre Tunguz, Kore, Moğol ve Türk dilleri ve halkları M.Ö. 4000 yılında birbirinden ayrılmıştır. Ligeti, bu tarihi M.Ö. 3000-2000'lere götürmüştür.

Altay dillerinin yaşlarıyla ilgili yukarıdaki ve benzeri görüşler ileri sürülse de aslında bu dillerden günümüze ulaşan yazılı belgelerin geçmişleri hiç de eskilere dayanmamaktadır. Moğolcanın en eski yazılı belgesi, 1225 tarihli Yesunke Taşı'dır. Moğolların Gizli Tarihi adıyla dilimize çevrilen Mongol-un Niguça Tobça'an ise 1240 yılından kalma bir eserdir. Bir diğer eski Moğol kaynağı Altan Tobçı ise, 16. yüzyıla aittir. Tunguzcanın en eski belgeleri 1413 ve 1433 tarihli dirler. Korecenin en eski yazılı belgesi ise, 1443 tarihli dir. Altay dilleri arasına son yıllarda dahil edilen Japoncanın en eski yazılı belgesi 712 yılından kalma Nihan Şoki'dir. Tekin, Türkçenin, tarihi bilinen en eski yazıtı kabul edilen Çoyr yazıtının 687-692 yılları arasında dikildiğini düşünmektedir.

Altay dillerinin başlıca ortak özelliklerini şu şekilde sıralanmıştır:

1. Aile içinde yer alan dillerin hepsi de eklemeli dillerdir.
2. Türetme ve çekimde hep son ekler kullanılır. Bu dillerde ön ek sistemi yoktur.
3. Altay dillerinde cinsiyet de yoktur. Bu nedenle kelimeler şekil değişikliğine uğramaz.
4. Sayı sıfatlarından sonra gelen adlar genellikle teklik biçimindedir: iki el, üç ev, beş oda gibi.
5. Altay dilleri eklemeli dil yapısında olduğundan kelime kök ve gövdeleri sabittir. Türetme yeni eklerle yapılır. Zengin bir ek sistemi vardır.
6. Diller arasında, aynı kökten kaynaklanmış ortak ekler vardır. Bu özellikle Moğolca ile Türkçe arasında daha belirgindir.
7. Cümle yapısı bakımından özne fiilden önce gelir ve genellikle başlıdır. Fiil cümlenin sonundadır. Ad ve sıfat tamlamalarında, belirten belirtilenden önce gelir.
8. r/z ve ş/l ses denklilikleri.
9. Altay dillerinde ünlü uyumlarının varlığı.
10. Altay dillerinin hiçbirinde kelime başında r, l ve n ünsüzleri bulunmaz. Türkçe ve Moğolcada f fonemi yoktur.

Yorum

Türk Dünyası bir araya gelmesi ile, Rusya Devletinin daha modern yapı, devletlerin bağımsızlığı boyutunun tanımlanması ile, Türk Üniversiteler Rektörleri Turgut Özal tarafından bir araya gelmiştir. Anadolu Üniversitesi Rektörlerine verilen ön görüşmede, bizim algımız ile onların algıları farklı olacağı, bu açıdan belirli müdahalelerin olabileceği belirtilerek, daha toleranslı olmamız istenmiştir.

Örnekler:

- a) Bizde bol, bol kızıl var, gelin denilince, bir üst görevli çıkarak, kızıl altın demek olduğu, Rus insanı kızıl demek olmadığını söyleyince, toplum alkışlamıştır.
- b) Bir kişi sekretere "beğenmişem" demiş, sekreter de teşekkür etmiş, hemen bizler toplandık ve o sekreter yeri değişti, çünkü beğenmiş, cinsel öge taşıdığı vurgulanmıştır.

c)Biz Türkçe konuşmuyoruz demişler, bizler de Rusça bilmiyoruz, sizler de İngilizce bilmiyorsunuz, konuştuğumuz lisan nedir diye sormuşumdur. Kırkız, Türken gibi sözler olunca Türki Devlet lisanı demiştik, bizim konuştuğumuz da Anadolu Türkçesi denilmiştir.

d)Kazakistan, Özbekistan gibi devletler Kiril harflerini kullanmakta olsalar da tümünün yazılışı ayırdır ve anlaşmak için, Rusça kullanıyorlar. Ancak bireysel olarak Türkçe, Türki dil kullanmaktadırlar. Kısaca dil kullanımı, medeniyet, kültürel yayılım için önemli olduğu, siyasi yapı açısından da öne çıkmaktadır.

Avrupa'da tam belirtilmese de, Birinci Dünya savaşı öncesi Fransızca edebiyat olarak %14 iken, okullaşma ile tama yakın olduğu, Bazı yerlerde, Korsika, Sardunya'da ise farklılaştığı gözlenmektedir.

İmparatorluk oluşturan ülkeler; Britanya, İspanya, Türkiye, (Fransa, Almanya, İtalya'nın yoktur) farklı milletleri kendi benliğinde oluşması için, resmi dil ana kıta ile uyumlu olmalıdır. Bu açıdan Türkçe içinde Arapça ve Farsça bulunması doğal karşılanmalıdır.

Zamanımızda eklemeli dillerin daha geniş yaratılacağı açık olduğu, yazıldığı gibi okunması ile de, bilgisayar teknolojisi açısından da daha uygun olduğu bilinmelidir.

14. <https://bilimvegelecek.com.tr/index.php/2016/03/16/dil-ailelerinin-dagilimiyla-genetik-akrabalik-arasinda-baglanti/>¹⁷

Dil ailelerinin dağılımıyla genetik akrabalık arasında bağlantı
 16 Mart 2016

Dilbilimciler ile genetikçilerin disiplinlerarası çalışmaları, insan topluluklarının göç yollarının çıkarılmasına yardımcı oluyor. Çek Cumhuriyeti, Amerika ve Rusya'da çalışan araştırmacılardan oluşan ekibin yaptığı yeni bir çalışma, Sibiry'a'nın "son avcı-toplayıcıları" Ketleri inceledi. Şubat ayında *Scientific Reports* dergisinde online olarak yayınlanan çalışma, Sibiry'a'da yaşayan Ket toplumunun biyokültürel özelliklerini ortaya çıkardı.

1930'lara kadar göçebe avcı-toplayıcı yaşam süren, Yenisey Irmağı'nın kıyısında yaşayan bu toplum, bugün yaşlaık 1200 civarı bir nüfusa sahip. Konuştukları Ket dili yok olma tehlikesi altında, Yenisey dil ailesinden günümüze ulaşabilen tek dil olma özelliğini taşıyor. Bölgedeki diğer topluluklar Ural, Altay ve Tunguz dilleri konuştuğu için, Ket dili bugün "izole bir dil" olarak nitelendiriliyor. Yenisey dil ailesi üzerinde dilbilimciler tarafından yapılan çalışmalar, söz konusu dil ailesinin Amerika'daki bir grup topluluk tarafından konuşulan Na-dene dil ailesi ile ilişkili olduğunu tespit etmişti. Bu iki dil ailesi Dene-Yenisey adı verilen kuramsal üst aile altında toplanıyor. Dilbilimciler, bu iki ailenin yaklaşık 11 bin yıl önce birbirinden ayrıldığını düşünüyor.

Yeni yapılan çalışmada araştırmacılar, dillerinin farklılığı nedeniyle dikkat çeken Ketlerin başka topluluklarla genetik akrabalıklarını inceledi. Sonuçlar, Ketlerin genetik çeşitlilik açısından da diğer birçok Sibiry topluluğundan farklı olduğunu ortaya koydu. En yakın oldukları modern popülasyon, tarihsel olarak karışıklıkları bilinen, Ural dili konuşan Selkuplar.

Araştırmacılar Ketlerin genomunu, yayınlanmış antik insan genomlarıyla da karşılaştırdı. Böylece Ketlerin kabaca yüzde 30-40 gibi yüksek oranlarda Antik Kuzey Avrasya genomundan (24 bin yıl önce yaşamış Sibiryalı bir bireyin genomundan) parçalar taşıdığını buldular. Bugün birçok toplulukta gözlemlenen Antik Kuzey Avrasya genomunun aslında Ketlerin atalarına ait olduğunu belirtiyorlar. Ket genomunda, tüm Avrasyalılarda olduğu gibi bir miktar *Neandertal* katkısı da tespit edildi.

Hali hazırda Amerika'da yaşayan Na-dene dili konuşan topluluklarla direkt genetik bağlantı bulunamasa da, çalışma birtakım umut vaat eden sonuçlar içeriyor. Örneğin, hem Ketler hem de Na-dene dili konuşan Yerli Amerikalı topluluklardan Chipewyanların antik Paleo-Eskimolarla ilişkisi var. Ayrıca, Yenisey dillerinin Sibiry'a'da konuşulduğu düşünülen bölgedeki Bronz ve Demir Çağı insanlarıyla da genetik ilişkisi gözlemlenmiş. Bu da kuramsal Dene-Yenisey dil ailesinin yayılımıyla Ket toplumunun tarihsel yayılımının örtüştiğini gösteriyor. Bu sonuç, Yenisey dili konuşan atasal toplulukların Altay bölgesinde yaşadığını ve Ketlerin atalarının da buradan geldiğini düşündürüyor. Makale, Na-dene dili konuşanlarla Ketler arasında doğrudan ilişkinin bulunması için ileride yapılacak çalışmalara işaret ediyor.

Birçok bilim dalından araştırmacıların bir araya gelerek oluşturduğu disiplinlerarası ekipler, insanın evrimini ve yayılımını her yönüyle incelediği için büyük önem taşıyor. İnsanın kültürel evrimi ile biyolojik evriminin birbirini desteklediği bilinen bir gerçek. Bunu makro boyutta beyin evrimi, alet geliştirme, iki ayak üzerinde durma gibi zincirleme süreçlerde rahatlıkla gözlemleyebiliyoruz. Ancak insanın göçlerinin, birbirleriyle anlaşmalarının yolu olan dilin, kültürel öğelerin dağılımının genetik çeşitliliği etkilediğini de yapılan bu çalışmalarla anlıyoruz. Aynı zamanda bu çalışmalar biyolojik olarak ırk kavramının olmadığını gözler önüne seriyor.

Orijinal makale: *Scientific Reports* 6, Article number: 20768 (2016); doi: 10.1038/srep20768

Yorum

Artık dillerin kökeninden daha çok, bireylerin ve toplumun ondan anladığı, kattığı değer daha öne çıkmaktadır. Birçok kelime orijinal anlamdan değişmiş olduğu için, onu farklı olarak yorumlamadan önce, etimolojik olarak kökenini de incelemek gerekli olmaktadır. Bu sayede o dönemdeki anlamının nasıl değiştiği de ortaya çıkmaktadır.

Bir örnek verecek olursak; 49/14 ayetinde amenna=iman etmediniz, henüz bilincinizde açıklık kazanıp, yerleşmemiştir denilmektedir. Eslemna=kurala uyarmanız/Müslüman, çalışmalarınızda eksilme olmaz denilmektedir. Zamanımızda önemli olan, sözler ifadeler değil, davranışlara oturması, bunun etkin ve anlam olarak felsefesi, düşünce boyutunda da olması önemlidir. Hekimlerin bu açıdan tüm yaşamları, tüm dillerinin de belirli düzeyde olmalıdır. Londra

eğitimde Babam dahil birçok kişinin, lisanımın gelişmesi için kişilerle konuşmam, okul eğitimini bozacağı için yasaklamalarını anlıyorum. Hatta Türkler ile de İngilizce konuşuyorduk. Arada ise Türkçe şunu demek istiyorum diye oluşan konuşmalarımız, anlıyoruz ama bir daha da bazı vurguları Türkçe yapmak istiyoruz diyerek yapıyorduk. Friend yerine arkadaşım (arkamda taş var, sana inanıyorum, güveniyorum) demek birbirini algısal olarak aynı kavramı sağlamıyor diyorduk.

15. <https://yandex.com.tr/gorsel/>¹⁸

Türk Dilinin sınıflandırılması¹⁸

Şekil 13: Genel olarak Dünya dillerinin etkin olduğu alanlar

Yorum

Bu kadar farklı dillerin olduğu bir yapıda, anlaşılabilmenin de çok karmaşık olacağı belirgindir. Zamanımızda artık Türkçe yerine Türki diller denilmesi, toplumlarda daha uyumu arttırmaktadır. Çünkü insanlar biz Türkçe konuşmuyoruz demektedirler. Bir uluslararası toplantıda resmi konuşma dili İngilizce idi, ancak konuşmacılar ve toplum, Türki devletler ve ülkemizden gelenler idi. Bir konuşmacı, “*ben müsaade ederseniz ben kendi dilimde konuşmak istiyorum, anlamazsanız, açıklarım*” dedi ve Türkçe konuşmaya başladı. Biz *çok güzel Türkçe biliyorsunuz* deyince, *hayır sizler çok güzel Bosna'ca biliyorsunuz* demiştir. Kırimdan gelende ben Kırimca konuşacağım diyerek Türkçe konuşmuştur. Önemli olan adı değil, anlaşmak olduğu belirgindir. Konu Yatağan kılıcı idi, onlarda ev tezgahlarında imal ediyorlarmış, onlarınki doğal ve gerçek eski usul iken, bizimkilerin çelik ve yeni yapım olup, farklı olduğunu algıladık. Sizin yaptığınız, Yatağan Kılıcına andırıyor şeklen ama değil dediler. Lisan da konuşulan ile anlaşılabilir farklı olabilir, aynı olması ile anlam kazanıyor denildi.

Dil üzerine bir genel Bakış

Wikipedia üzerinden Dil konusuna genel bir bakış yapılacaktır, Türkçe versiyonundan Dil^{19a}, İngilizce versiyonundan da Language^{19b} dikkate alınacaktır.

1. Dil^{19a}

Wikipedi, özgür ansiklopedi

Dil veya **İsan**, **İnsanlar** arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendisine özgü kuralları olan ve ancak bu kurallar içerisinde gelişen canlı bir varlık, temeli **tarihin** bilinmeyen dönemlerinde atılmış bir gizli anlaşmalar düzeni, **seslerden** örülmüş **toplumsa** bir **kurumdur**.¹³

Dil, birbirleriyle yakın ilişkili iki farklı tanımın kullanımını belirtir. Tekil anlamda dil, genel bir **olqudur** veya mesela **Almanca** veya **Cince** gibi somut bir dili ifade eder. Burada dil genel anlamda bir olgu olarak ele alınmaktadır.

Dil, iki farklı görüş açısı altında tanımlanabilir:

1. İnsanlar arasındaki anlaşmayı sağlayan bir araç olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda dil, kelimelerden oluşan, yani vücut dili gibi sözlü olmayan iletişim biçimlerinin yanı sıra insanların en etkili iletişim şekli olan sözlü iletişimi tanımlar. Dil, ses dalgaları aracılığıyla akustik olarak ve kelimeler aracılığıyla veya **işaret dilinde** olduğu gibi işaretler aracılığıyla görsel olarak aktarılır ("İşaret dili" ile karşılaştırınız). Ayrıca dokunma vasıtasıyla dokunsal işaretlerle veya normlar aracılığıyla aktarılır. Birbirlerini görmeyen ve duymayan insanlar arasında yazı ile bir **iletişim** mümkündür ("Yazı dili" ile kıyaslayınız. Konuşma dilinin ve yazı dilinin tanımları). Dil, anlambilimsel bilgiler içeren bir kelime hazinesine sahiptir ve dilin, kelimelerin birbirleriyle ilişki kurmasını sağlayan bir dil bilgisi yapısı vardır. Bir dilin en küçük parçası kelime, jest veya seslenmedir. Konuşmacıda olan hemen hemen aynı bilgi dinleyicide de olduğuna güvenilirse etkili bir iletişim sağlanmış olur. Bu bakımdan kelimeler bilinçli olarak seçilmiş sembollerdir ve aynı şekilde istence bağlı düşüncelerdir. Örnek olarak **Edward Sapir**'in dil tanımı şu şekildedir (1921): "*Dil; duyguların, düşüncelerin ve isteklerin serbestçe oluşturulmuş semboller sistemi aracılığıyla aktarılması için ayrıcalıklı olarak insanlara özgü, içgüdüsel olmayan bir yöntemdir.*"
2. Mutlak anlamda dil, düşüncenin ve Dünya görüşünün iletişim aracı olarak tanımlanır. İlk olarak **Wilhelm von Humboldt**'un yaptığı gibi bu tanım, dilin insanların bütün karmaşık etkinlikleri ve düşünce süreçleri için vazgeçilmez olduğu gerçeğinden yola çıkmaktadır. Dil insanlar arasındaki anlaşmayı sağlayan tamamlayıcı bir araç değildir, aksine Dünya'daki nesnelere ve olguların algıları da dilsel olarak oluşturulur. Nesnelere ve durumlar Dünya'nın dilsel olarak kavranışı sayesinde anlamsal bağlamlara dönüşürler. Bu anlamsal bağlamlar olmadan insanlar için Dünya'da bir yol bulma olanağı mümkün olmazdı. O hâlde insan ilk olarak anlamsal sayılan bir Dünya'da hayvan gibi yaşamamıştır. İnsanlar bu Dünya üzerinde başlangıçta bütünüyle olarak ve zaman zaman dil aracılığıyla anlaşmıştır, hatta dil ile iç içe yaşamıştır. Bu, nesnelere her zaman dilsel bir bağlamda bulunduğu insanın var olmasını ifade eder. Bu yaklaşım da dilin olgusu karşısında bir iletişim aracı olarak bulunur. (**Martin Heidegger**, **Ernst Cassirer**, **Hans-Georg Gadamer**).

Ayrıca dilin gösterge bilimiyle (işaret bilimi) bağlantılı olan tanımı da önemlidir. Bu gelenekten sonra Ferdinand de Saussure, dili bir göstergeler sistemi olarak tasarlamıştır ve bu dil göstergesini telaffuzun (signifiant = gösteren) ve fikrin (signifié = gösterilen) zorunlu ilişkisi olarak hatta zihinsel bir şeyler olarak ifade etmiştir.

Dil, kuşaklar arasında ve aktüel durumda insanlığın kullandığı bağıdır. Bu bağ kültürün taşıyıcısıdır. Bundan dolayıdır ki, dil ve kültür birbirini sürekli etkileyen iki olgudur. Bu iki olgudan herhangi birinde olan değişiklik diğerini de etkiler. Bu da doğal bir süreklilik ve tabii olma durumunu doğurur. Dil, toplumda var olan bir gerçekliktir. Onun için toplum örnekleminde bulunan unsurların benimsemesi olmadan bir dile dışarıdan etki etmek zordur.

Yorum

Dil insanlar arasında iletişim aracı olmaktadır, birbirlerini anlamaları ve ilişki içinde olmaları için gereklidir. Yazılı olanların daha geniş ve daha uzun süreli olması beklenmelidir ve ayrıca işaretlerin de dil olarak etkileri de unutulmamalıdır.

Genel anlamıyla dil

Dilin tanımı ...

Dilin bilimsel tanımı ...

Dilin doğuşu

Dilin nasıl oluştuğunu kesin olarak bilebilmenin bir yolu yoktur. İzleri yarım milyon yıl öncesine kadar dayanan insan yaşamına bakıldığında insanların bu işi nasıl geliştirdiklerine dair bir kanıt bulunamamıştır. Bu kanıt boşluğunda birçok teori ortaya atılmıştır.

1) Yansıma Teorisi: İlk **İnsanlar**, çevrelerindeki sesleri taklit ederek ilkel dilleri oluşturmuşlardır. Modern bütün dillerde doğal ses yansımalarına karşılık gelen kelimeler bulunmaktadır. Bu da yansıma teorisini desteklemektedir. Türkçede *Vızıltı*, *mirilti*, *fısıltı*, *gürültü*, *çatırtı*, *patırtı*, *havlama*, *horlama* gibi kelimeler yansıma kelimelerdir. Buna rağmen somut olmayan, ses olgusuna sahip olmayan kelimelerin oluşumunu bu teori ile açıklamak zordur.

2) Ünlemler Teorisi: İlk insanlar; korkularını, acılarını, sevinçlerini, ruh hallerini dışa vuran sesler oluşturmuşlar ve böylece dil oluşmuştur.

3) Birlikte İş Teorisi: İlk insanlar, işleri birlikte yapmaya başlamışlar ve birlikte **tempo** oluşturmuşlardır.

Dilin özellikleri

1) Dolaylımsallık: Dil hem bir malzeme, hem de bir araçtır. İhtiyaç, duygu, düşünce v.s. bildirirken kullandığımız dil; kelime hazinesi, söz dizimi gibi öğelerle kendi malzemesini sunar.

2) Toplumsallık: Dillerin varoluşu toplumlarla mümkündür. Diğer bir deyişle dil, toplumsallığın, birlikte yaşayışın bir sonucudur.

3) Bireysellik: Dilleri geliştiren, zenginleştiren, bu dili konuşan "insan" faktörüdür ve dili kullanma "tarzları" bireylerde farklılık gösterebilir.

4) Göstergesellik: Ses boyutu ve içerik boyutu olarak ikiye ayrılabilir. Ses boyutu gösteren, içerik boyutuysa gösterilendir.

5) İletişimsellik: Diller, iletişim ihtiyacını gidermek için önemlidir.

6) Ereksellik: Diller, çeşitli ihtiyaçların bildirilmesi için önemlidir.

7) Süreçsellik: Diller süreç içerisinde zenginleşebilir veya yok olabilir. Dilin canlılığı, bu süreçle doğrudan ilgilidir.

8) Birikimlilik: Diller birikimlidir. Yüzyıllar öncesinde kullanılan söz dizimleri, kuralları üzerine yenileri eklenerek zenginleşir.

Dilin belirleyici özellikleri ...

Yorum

Konuşmanın dilin oluşmasında rol oynadığı ve başlıca olası varsayımları; 1) Eko şeklinde doğadan kopya edilmesi, 2) Duyguların ifade edilmesi, 3) Birlikte olmak içindir. Karakteristikleri de; 1) Tatmin için, 2) Birliktelik için, 3) Bireysellik için, 4) Kendini taktim için, 5) İletişim için, 6) İhtiyaçlar için, 7) Gelişim için, and 8) Toplumsallaşma ve ilerlemek için olduğu ifade edilebilir.

“Algısal çerçeve” ve düzeltim olgusu ...
Dilin iletişimsel unsuru olarak sınıflandırma işaretleri ...
Dillerin sınıflandırılması

Doğal diller
Biçimsel diller
Tek tek diller
Konuşulan diller

Yapay dil

Halk dili

Halk dili bir halkın her yerde konuştuğu dile verilen isimdir. Halk dili, eski bir dil biçimi veya [dinde](#), bilimde veya sahnede kullanılan bir yabancı dildir. Bu durum birçok [kültür](#) çevresinde eskiden de böyleydi, bugün de böyledir.

Halk dili terminolojisine dair

Halk dillerinin rolü

Halk dilinin diğer sayfaları

Yazı dili

Konuşma dili

Konuşma dilinin arka planı

Konuşma diline dair genel bilgiler

Detaylar

Yüksek dil ve konuşma dili

Konuşma dili ve günümüzdeki dil değişimi

Konuşma dilinin etkileri

Yazı dili ve konuşma dili arasındaki ilişki

İşaret dili

Uluslararası işaret dili “Gestuno”

Sesli dile yönelik bağımsızlık ve tutum

Agız hareketi

Yapısal ve şekli diller

Dil değişimleri

Dil değişimi veya dil dinamik bir dilin değişim veya gelişme sürecini belirtir ve dil değişimi [tarihi dil bilimi](#) ile [sosyolinguistik](#) araştırmaya alanına girer. Kıyaslama ([analoi](#)), başka bir dilden alıntı ve dilde seslerin değişimi kuralı, dil değişiminin asıl itici gücü olarak kabul edilir.

[Yapısalcılık](#) bakış açısında, dil değişimi başlığı altında eşzamanlı bir dil aşamasının unsurunun tarihi, yani artzamanlı ya da eşzamanlı iki dil aşamasının birbirleri arasındaki ilişkileri anlaşılmaktadır.

Nicel dil biliminin bakış açısında ise dil değişim sürecinin zaman içerisindeki seyirinde özellikle dil değişiminin iki bakış açısı önemlidir. Bunlar; dil değişim kuralları ve Piotrowski kurallarıdır. Ayrıca dil değişimine yol açan ve dil değişimini kontrol eden birçok sebebin etkisi de önemlidir. ^[3]

Diller zamanla değişime uğrarlar veya tamamen yok olurlar. Kelime yazılışlarında, okunuşlarında ya da imlâ kurallarında oluşan yavaş ve küçük yenilikler birikerek ve büyüyerek bu değişimleri oluşturur. Bir dili konuşan ya da kullanan insanlar yeterince uzun bir süre fiziksel ya da kültürel olarak ayrı yaşarlarsa dilleri farklılaşmaya başlar. Bir lisanı belirgin farklılıklarla konuşan iki insan, birbirlerini anlayabiliyorlarsa ayrı [lehçeleri](#), birbirlerini anlayamıyorlarsa [ayrı dilleri](#) konuşuyor olarak kabul edilirler. Dillerin birbirleriyle ilişkili olup olmadıklarını anlamakta kullanılan göstergelerden biri de benzer anlamlar taşıyan, benzer yapıları kelimelerdir. Bu şekilde doğal olarak gelişmiş dillerin dışında, yapay olarak geliştirilmiş diller de vardır. Yapay dillere [Esperanto](#) ve [Mondango](#) örnek verilebilir.

[Türkçe](#) zaman içinde aşağıdaki gibi şekillenmiş ve değişmiştir:

- [Altay dil ailesi](#)
  - [Türk dil ailesi](#)
    - Güney Dilleri^{[[kaynak belirtmel](#)]}
      - [Gağavuz Türkçesi](#) (Balkan Gökoğuz Türkçesi) ([Türkiye](#), [Avrupa](#))^{[[kaynak belirtmel](#)]}
      - [Gökoğuz Türkçesi](#) ([Moldova](#))^{[[kaynak belirtmel](#)]}
      - [Horasan Türkçesi](#) ([Iran](#))^{[[kaynak belirtmel](#)]}
      - [Türkiye Türkçesi](#) (Türkiye, Avrupa, Kuzey Amerika)^{[[kaynak belirtmel](#)]}

Yorum

Diller, aynı zamanda Kültürel yapılara göre de değişmektedir.

Dil değişiminin sebepleri

Alman dil bilimci “Peter von Polenz”, aşağıdaki durumları dil değişiminin sebepleri olarak adlandırmıştır.

1. Ekonomi: Ekonomi alanında meydana gelen değişikliklerdir, çünkü konuşmacı veya yazar zaman tasarrufu ve rahatlık sebepleri yüzünden kısaltılmış bir dil kullanır. Günümüz [edebiyatında](#) “ekonomi” kavramı bağlam içerisinde bir talebin kullanmanın-analiz sonucunu olarak anlaşılır. O halde belirli bir amaca ulaşmak için “kendimi nasıl ifade edebilirim” sorusu akla gelir.
2. Yenileşim ([Inovasyon](#)): Yenilik durumlarında ortaya çıkan değişikliklerdir, çünkü yaratıcı ve konformist olmayan faaliyetler için dilin yerleşik yapıları yeterince uygun değildir ve bu yapıların gelişmeye muhtaç olduğu görülür. Yeniliklerin oluşmasındaki ve yayılmasındaki önemli güçler ayrıca şu prensiplerdir; “göze batmak için başkaları gibi konuşma” ve “onlara dâhil olmak için başkaları gibi konuş”.
3. Değişim: Dil kullanıcıları dilin kullanım aracının seçiminde esneklerdir. Bu esneklik iletişimsel koşullara ve amaçlara göre değişir.
4. Dilsel [evrim](#): Dil kullanımı ve bu dil kullanımının etkisi toplumsal güçler aracılığıyla dil değişimini etkiler.

Aynı zamanda dilin gelişimi biyolojide de geçerli kurallarla takip edilir.

Yorum

Dillerin yaygınlaşması konusundaki teoremler; 1) Ekonomik, 2) Gelişimsel (Innovasyon) 3) Kullanılan kelimelerdeki elastikiyet. 4) Dildeki değişimler.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşu ile doğal yapıya dönerek Osmanlıca etkileşimler kısmen bırakılmıştır.

Bazı kelimeler, anlamları kabile, tarikat ve gruplar olarak değiştirilmektedir. Eski İbranice olan "abd" kelime, anlam olarak çalışarak değer üretmek iken, ibadet, tapınma, belirli şeylere uyma olarak tanımlanmıştır. Anlam istenilen amaca göre değiştirilmektedir.

Dil değişimine örnekler

Bir başka dilden ödünç alma

Dilsel olarak ödünç alma, kelime oluşturma ve anlam değişiminin yanı sıra kelime oluşturma temel yöntemlerinden biridir ve bu [ad bilimin](#) bir konusudur.

Ayrıca ödünç alma dil değişiminin önemli etkenlerine bir örnektir. Dilsel ödünç alma durumu kelimesel, anlamsal ve sözdizimsel ödünç almadan farklıdır.

Kelimesel ödünç alma durumunda bir kelime gövdesi, anlamıyla birlikte veya anlamının bir kısmıyla birlikte iletişim dilinden (donör dil) alınarak ödünç alan dile aktarılır ve bu dilde ödünç alınan kelime gövdesi dar anlamda ödünç alınmış bir kelime veya yabancı bir kelime oluşturur. Bu ödünç kelime oluşturmada alıcı dilin fiil çekimine, telaffuz alışkanlıklarına ve yazma alışkanlıklarına uyum göz önünde bulundurulur. Yabancı bir kelime oluşumunda ise alıcı dilin fiil çekimine, telaffuz alışkanlıklarına ve yazma alışkanlıklarına uyum ya hiç dikkate alınmaz ya da çok az uyuma dikkat edilir.

Anlamsal ödünç almada ödünç alan dilde var olan bir sözcüğe sadece anlamın yeni bir anlam olarak veya önceki anlamına ek bir anlam olarak aktarılmasıdır; ya da ödünç alan dilin dilsel araçları ile bu anlamın geri verilmesinin oluşturulmasıdır. Görünüş olarak ödünç alma özel bir durumu oluşturur. Bu ödünç almada, iletişim dilinin öğelerinden veya ödünç alan dilde zaten var olan yabancı kelimelerden alınan bir kelime ödünç alan dilde yeniden yapılandırılır, bu yeniden yapılandırılan biçim veya anlam iletişim dilinde henüz yoktur.

Kelimesel olarak ödünç almalar dar anlamda ödünç kelimeler ve yabancı kelimelerdir. Görünüş olarak ödünç alma gibi anlamsal olarak ödünç almalar ise çoğunlukla geniş anlamda ödünç kelimeler olarak kabul edilir. Hem kelimesel ödünç alma hem de anlamsal ödünç alma ödünç kelimeler başlığı altında ele alınır.

Sözdizimsel ödünç alma ise herhangi bir dilin, bir iletişim dilinin belirli sözdizimsel yapılarını çok sık kullanmasının etkisi sonucunda ortaya çıkar veya bir dil yeni sözdizimsel yapı olasılıkları oluşturduğunda sözdizimsel ödünç alma gerçekleşir.

Yorum

Birçok kelime başka dillerden alınabilir ama kendi yapısından doğal uygun yapıya dönüşebilir. Hamburger yabancı kelime olmasına karşın, Hamburgerci, ek ile bu işi yapana ad konulmuş olmaktadır.

Kalıt kelime

Kalıt kelime bir dilin önceki evrelerinde var olan bir kelimedenden türeyen bir kelime için kullanılan tanımdır. [Etimoloji](#) (köken bilimi) bir dilin kelime hazinesinin zamansal gelişimini ve kökenini aydınlatmaya çalışır. Kalıt kelimeler dilin kaynağına dair açıklayıcı bilgiler verirler. Kalıt kelimeler paralel bir dilden alınan alıntı kelimelerden ayırt edilmelidir.

Somut bir örnekle açıklamak gerekirse, çağdaş Alman dili; Ortaçağ Almancası, eski yüksek Almanca gibi yazılı olarak da aktarılmış birçok ortaçağ dilinin kökenine kadar inme olanağı sunar. Mesela; kökeni o zamanki dillerde olan çağdaş kelimeler kalıt kelimeler olarak karşımıza çıkar. Biraz daha geriye bakıldığında; Alman dilinin, doğrudan kullanılmayan Hint-Avrupa dilinden ortaya çıktığı ve Alman dilinin bu Hint-Avrupa dilinden birçok kalıt kelime aldığı görülür. Alman dilindeki kalıt kelimelere örnekler: "Sonne" (Güneş), "Vater" (Baba), "Nase" (Burun) ve geçmiş zamanlarında kökteki ünlüsü değişmiş tüm kelimelerdir.

Dil yozlaşması

Dil yozlaşması kavramı dil eleştirisinden ortaya çıkmıştır ve bu dil yozlaşması zaman içerisinde korunmaya değer görülen köken özelliklerinin değişmesi yoluyla dillerin kaybolması korkusu olarak adlandırılır. Bu duruma örnek olarak; dil bilgisindeki, temel kelime hazinesindeki, genel anlaşılabilirlikteki veya ifade gücündeki çeşitlilik verilebilir. Dil kayması olarak dil yozlaşması en kötü durumda dil ölümüne yol açabilir.

Dil yozlaşmasının sebepleri

Dil yozlaşmasının nedenleri aşağıdakiler olabilir:

- Bir dil muhtemelen o dile hâkim anadil kullanıcıları tarafından kullanılmaz. Bunun yerine dil, o dile daha az hâkim kimselerce konuşulur ve böylelikle dile gereken önem verilmez, dilin toplam gelişimini, mesela dilin günlük kullanımını yansıtan bir ölçü de budur.
- Diğer taraftan bir dil diğer dillerin etkisi altında kalarak yozlaşabilir. Bu durumda dil, asıl köklerini kaybeder ve dilin kökeni kendi içindeki etkilerle olduğu kadar diğer dilden gelen etkilerle karışık bir köke dönüşür.
- Başlıca bir neden de medyanın her zaman eleştirilen etkisidir, her şeyden önce televizyon ve radyoların etkileridir. Yan cümlelerdeki bağlaçların sözde yanlış kullanımını, kaba, ahlaksızca kullanılan jargonlar, gereksiz yere İngilizce kelimeler kullanmak gibi dil bilgisini yanlışlıkları sunucuların konuşmalarının etkisi altına alır ve böylelikle dinleyicilerin dil kullanımı da değişir.
- Diğer taraftan da bazı dil eleştirmenleri dil yozlaşmasını "küreselleşme sürecinin ve kültürel çeşitliliğin bir parçası" olarak kabul etmektedir.

Dil biliminin bu konseptte uygun eleştirisi

"Dil yozlaşması" kültür eleştirisinin kullanılan önemli bir kavramdır. Schopenhauer, [Friedrich Nietzsche](#), [Adorno](#), [Martin Heidegger](#) ve diğer birçok yazar ve filozofun, hakkında farklı kökenler işaret ettiği bu kavram "kültürel yozlaşma" konseptinin içerisinde yer alır.

"Dil yozlaşması" kavramı bugünkü dil bilimine göre çoğunlukla kabul görmez, çünkü bu kavramın bilimsel olmayan birçok ön şarttan yola çıktığı açıktır:

- Genellikle sadece yüzeysel olgular ele alınır, mesela alıntı kelimeler de veya [büyüküm](#) ve cümle yapısındaki değişiklikler de söz konusudur. Sözü edilen bu durumlar okulda gösterilen "sistem dil bilgisinin" asıl noktalarıdır. Analitik dil yapısının kolayca özü anlaşılabilen, hatta kolayca oluşturulabilen durumu, dilin kurallara uygunluğunu, doğru ve güzel kullanılmasını amaçlayan çalışmalarca "daha ilkel" olarak tanımlanmaktadır; ancak bu, temelde yatan derin olgular olarak kalmıştır, çünkü bir sahip olma tutumunun tanımını önceden olduğu gibi başarılı bir şekilde ifade edilmiştir (yalnızca araçlar değişim göstermiştir).
- Dili özenli kullananların bakış açısına göre ilgili dil öylesine yüksek bir kaliteye ulaşmıştır ki her değişiklik kaçınılmaz bir şekilde dilde kötüleşmeye sebep olmuştur. Fakat bununla beraber dilin tarihliği şüpheli görülür olmuştur. Tüm diller değişir, hem de sürekli olarak, çünkü dil, konuşan toplumlarca sürekli değişen ortama uydurulmaktadır.
- Dilin kendi köklerinden uzaklaşma korkusu dilin ilk evresinde "arı", "bozulmamış" dillerin var olmasından ileri gelmektedir. Bu görüş, her dilin ilk zamandan beri diğer dillerle sürekli ilişki içinde olduğunu görmezlikten gelmektedir. Buna göre "arı" diller yabancı etkilere maruz kalmaz. Her dil farklı zamanlarda farklı ilişkilerle farklı yakınlıkta ortaya çıkan bir "karma dil"dir. Dil kendi "köklerinden" uzaklaştıran ilk değişiklikler muhakkak vardır, ama çağdaş dil durumunu inceleyen bir eleştirmenin bunlardan haberi yoktur. Bir dilin komşu dillerle ve "Dünya" dilleri olarak adlandırılan uluslararası etkili dillerle yoğun bir alışveriş içerisinde olup olmadığı ve bunun nasıl gerçekleştiği; bu değişiklikleri göğüsleyen konuşucu kitlelerinin açıklığının ve hareketliliğinin bir göstergesidir. Bu değişiklikler gerçekleşirken birçok durumda uzun ilişkiler sonunda en başta "ödüncü alınan" söz varlığıyla birlikte dil varlığının seçme ve anlamı "kaynaşması" ortaya çıkar (örnek: Almanca; "Konzept" → Türkçe; "Konsept"). Yine söz varlığının anlama uygun tercümesi yeni, seçme uyumlu, kulakla uyumlu-anlamı, herkes tarafından anlaşılır bir kelime haline gelir (örnek: İngilizce; "to announce" → Türkçe; "Anons etmek"). Ya da söz varlığı yabancı dildeki yapının tıpatıp benzeri olarak kalır (İngilizce; "Bravo" → Türkçe; "Bravo").
- Yabancı etki sadece dilsel alanda etkisini göstermez, bunun yanı sıra yabancı etkisi kültür ve toplum gerçekliğiyle sıkı sıkıya bağlı olduğu ve bunlarla iç içe geçmiş olduğu için "dil yozlaşması" konusu genellikle kültür ve toplum eleştirisiyle aynıdır.
- Bununla birlikte (dil) eleştirmenlerin(in) ortaya çıkan genel hoşnutsuzluğu reddedici, yani yeni gelişmelere karşı çıkmada ve herhangi bir ilk "standartın" savunulmasında hedef olarak ortaya çıkmaktadır. Oldukça zor olan dile özen gösterme cesareti, diğer dilleri aralıksız kendisine çeken her dönemde önceden kestirilemeyen, yeni biçimli olanaklar, en iyi kavramların ve düşüncelerin yaratıcı bir şekilde türetilmesini, hatta "yabancı kelimelerin" iyi anlamda kullanılmasını zora sokmuştur.

Dil ölümü[\[değiştir | kaynağı değiştir\]](#)

Bir dili anadil olarak konuşan hiç kimse kalmadığı zaman dil ölümü söz konusu olmaktadır. Bu andan itibaren bir dilin içinde zamanla oluşan normal gelişimler ve değişiklikler ölü dilde görülmez; ölü dil değişmez ve hareketsiz, durağan olur.

Bir dilin ölü olarak görülmesi, bu dili anlayacak konumda kimsenin olmadığı anlamına gelmez. Ölü bir dil iyi bir şekilde belgelenebilir, yabancı dil olarak öğretilir ve hatta olası belli durumlarda sözlü ya da yazılı olarak kullanılabilir. Mesela Latince, anadil olarak kimse konuşmadığı için ölü bir dildir. Yine de yabancı dil olarak öğrendikleri için Latince anlayan bir sürü kimse vardır. Belli [fonolojik](#) (Sesbilimsel) kısıtlamalarıyla ölü bir dil yeniden canlandırılmak mümkündür. Mesela Kernevekke (Güneybatı İngiltere'de Cornwall kontluğunda konuşulan bir [Kelt](#) dilidir) ya da İbranicenin yok olmasından 2000 yıl sonra İsrail'in resmî dili olan İvrit (Çağdaş İbranice) gibi. Bilim insanları Dünya genelinde yaşayan 6000 dilin bu yüzyılda yaklaşık yüzde 90'ının yok olacağını kabul etmektedir. Son 30 yılda sadece Kuzey Amerika'da 51 dil yok olmuştur.

Dil ölümünün nedenleri[\[değiştir | kaynağı değiştir\]](#)

Bir dil çocuklar tarafından anadil olarak öğrenilmiyorsa yok olma tehdidi altındadır. Diller, dil kayması yoluyla ölü dillere dönüşür. Bir dildeki yavaş değişimler bir veya birçok yeni dilin doğmasını ve köken dilin ölü dillere dönüşmesini sağlar.

Bu noktada dil ölümünün iki biçimi birbirinden ayrıt edilmelidir:

- Birincisi, kendi içinde oluşan dil biçimleri varlığını sürdürürken konuşulan bir dilin yok olmasıdır. Romen dilleri içinde varlığını sürdüren Latince buna örnek gösterilebilir.
- İkincisi de; kendi içinde oluşan dil biçimlerinin de varlıklarını sürdürmediği, konuşulan bir dilin yok olmasıdır. Mesela "Kıpti" dilidir.

Ayrıca aşağıdakiler arasında da ayırım yapılması gerekmektedir:

- Çoğunlukla uzun bir süreçte meydana gelen ve dil ölümünün bilinçli şekilde teşvik eden kriterler olmaksızın meydana gelen "doğal" bir dil ölümü söz konusudur. Bu durum, ilk çağda yerini Latinceye bırakmış olan bir sürü dilin ölümdeki durum olabilir, çünkü antik çağlarda bilinçli bir dil politikası henüz yoktu.
- Bir dizi siyasî önlemler yoluyla desteklenen dil ölümü söz konusudur. Dil ölümü için kesin sonuç sağlayan ya da sağlamış bu önlemler durumlarında bazı yazarlar "Linguizid'den (dili öldürme) söz eder.

Bir dil 50 yaşın üzerinde ve de 25 ve 50 yaşları arasındaki yaş grubunda "yarı konuşuculara" sahipse, fakat 25 yaşın altındaki yaş grubunda bu dili konuşan hiç kimse yoksa, o zaman bu dil, ebeveynlerden çocuklara aktarımın mümkün olmayacağı için yarı ölü ("moribund") sayılır. Üst yaşlardan binlerce, hatta yüz binlerce konuşanı olsa dahi dilin yok olması ancak tüm güçlerin seferberliğiyle ve bu çabanın genel desteğiyle engellenebilir. Birçok durumda doğal bir dil ölümünün ya da bir "Linguizid'in (dili öldürme) ne ölçüde gerçekleşeceğini belirlemek zordur. Dil ölümünde politik önlemlerin kesin sonuç veren rol oynadığı diller Havai dili ve yarı ölü Bretonca'dır (Bretonca, Hint-Avrupa dil ailesinin Kelt koluna ait dildir. Fransa'nın Breton bölgesi'nin resmî dilidir).

Dil ölümünün sonuçları ve dil ölümü için önlemler[\[değiştir | kaynağı değiştir\]](#)

Dillerin ortadan kaybolmasının geniş kapsamlı sonuçları olabilir:

- Her bir dil konuşanı, özel yaşamında ve toplumsal hayatındaki birçok durumda kendini kendi dillerinde yeterli düzeyde ifade edemez. Bununla birlikte her bir dil konuşanı, kültürel ve tarihi kimliğinin bir parçasını kaybeder.
- Dünya'yla ilgili kavramların ve görüşün bir dilde özel var olan tasarıları yok olabilir.
- Her dil kendine özgü bir "ses varlığı" ve bununla birlikte kaybolup gidebilecek bir kültürel miras değeri taşır.

Özel bir dil için dil politikası ya da diller politikası (mesela bir devletteki birçok dil için) yardımıyla dillerin canlı kalmasına çalışılmaktadır. Bu tür önlemlerin başarısı mevcut dil konuşanı sayısının fazlalığına, politik etkilere, finansal olanaklarına ve dil ölümünün evresine bağlıdır.

Dil ve düşünce

Düşüncenin iletişimsel aracı olarak dil

Dil ve hayvanlar
Hayvan dili

Yorum

Bir dilin yozlaşması ve ölmesi konusu: 1) Sadece ifade için kullanılması, 2) Çok gelişmesi ile halkın kullanamaması, Osmanlıca da olduğu gibi, 3) Yeni kelimelerden korkarak, tüm anlam ve gelişimi reddetmek, 4) Diller ile yeni kültürel kavramlar gelmekte ve olmayanlar oluşabilmekte, korku yaratabilmektedir. 5) Dilin standart yapısı onun gelecekte gelişimini engelleyebilir.

Eğitimde başka lisan kullanılması ve bazı kelimelerin kullanılması, fonetiklerde değişim dillerin ölümüne neden olabilmektedir.

Yazarın düşüncesi, kendisi ilkokul birinci sınıftan beri, İngiliz öğretmenlerden, tercüme yapmadan İngilizce öğrenmektedir, iki lisanın iki insan yapısı oluşturduğu, bunun dillerin ve ifadelerin karşılaştırılması ile kullanılması, tercüme olarak değil, katkı yapmasının amaçlanmasını benimsemektedir. Tercüme yerine anlama, anlamaya çalışmalıdır.

2. Language^{19b}

From Wikipedia, the free encyclopedia

A **language** is a **structured** system of **communication**. Language, in a broader sense, is the method of communication that involves the use of – particularly **human** – languages.^{[1][2][3]}

The scientific study of language is called **linguistics**. Questions concerning the **philosophy of language**, such as whether words can represent experience, have been debated at least since **Gorgias** and **Plato** in **ancient Greece**. Thinkers such as **Rousseau** have argued that language originated from **emotions** while others like **Kant** have held that it originated from rational and logical thought. 20th-century philosophers such as **Wittgenstein** argued that philosophy is really the study of language. Major figures in linguistics include **Ferdinand de Saussure** and **Noam Chomsky**.

Estimates of the number of human languages in the world vary between 5,000 and 7,000. However, any precise estimate depends on the arbitrary distinction (dichotomy) between languages and **dialect**.^[4] **Natural languages** are **spoken** or **signed**, but any language can be **encoded** into secondary media using auditory, visual, or tactile **stimuli** – for example, in **writing**, **whistling**, **signing**, or **braille**. This is because human language is **modality-independent**. Depending on **philosophical perspectives** regarding the definition of language and meaning, when used as a general concept, "language" may refer to the **cognitive** ability to learn and use systems of complex communication, or to describe the set of rules that makes up these systems, or the set of utterances that can be produced from those rules. All languages rely on the process of **semiosis** to relate **signs** to particular **meanings**. **Oral**, **manual** and tactile languages contain a **phonological** system that governs how symbols are used to form sequences known as words or **morphemes**, and a **syntactic** system that governs how words and morphemes are combined to form phrases and utterances.

Human language has the properties of **productivity** and **displacement**, and relies entirely on social convention and learning. Its complex structure affords a much wider range of expressions than any known system of **animal communication**. Language is thought to have originated when early **hominins** started gradually changing their primate communication systems, acquiring the ability to form a **theory of other minds** and a shared **intentionality**.^{[5][6]} This development is sometimes thought to have coincided with an increase in brain volume, and many linguists see the structures of language as having evolved to serve specific communicative and social functions. Language is processed in many different locations in the **human brain**, but especially in **Broca's** and **Wernicke's areas**. Humans **acquire** language through social interaction in early childhood, and children generally speak fluently by approximately three years old. The use of language is deeply entrenched in human **culture**. Therefore, in addition to its strictly communicative uses, language also has many social and cultural uses, such as signifying group **identity**, **social stratification**, as well as **social grooming** and **entertainment**.

Languages **evolve** and diversify over time, and the history of their evolution can be **reconstructed** by **comparing** modern languages to determine which traits their ancestral languages must have had in order for the later developmental stages to occur. A group of languages that descend from a common ancestor is known as a **language family**. The **Indo-European family** is the most widely spoken and includes languages as diverse as **English**, **Russian** and **Hindi**; the **Sino-Tibetan family** includes **Mandarin** and the other **Chinese languages**, **Bodo** and **Tibetan**; the **Afro-Asiatic family** includes **Arabic**, **Somali**, and **Hebrew**; the **Bantu languages** include **Swahili**, and **Zulu**, and hundreds of other languages spoken throughout **Africa**; and the **Malayo-Polynesian languages** include **Indonesian**, **Malay**, **Tagalog**, and hundreds of other languages spoken throughout the **Pacific**. The languages of the **Dravidian family**, spoken mostly in Southern India, include **Tamil**, **Telugu** and **Kannada**. Academic consensus holds that between 50% and 90% of languages spoken at the beginning of the 21st century will probably have become **extinct** by the year 2100.

3. <http://www.anadilim.org/yapi-bakimindan-diller.html>²⁰

Yapı Bakımından Diller

Dünya dillerini iki farklı şekilde tasnif etmiştik. Bunlardan ilki "**köken bakımından dil aileleri**" idi. Bir diğeri ise bu yazımızın konusu olan "**yapı bakımından dünya dilleri**."

Yapı bakımından yer yüzündeki dilleri üç grupta inceleyebiliriz.

1. Tek heceli diller: Bu grubun farklı isimlendirmeleri mevcuttur. Bunlardan birisi "**Yalınlayan Diller**(yani yalın olan, ek almamış olan)" bir diğeri "ayrılmış diller".

Çin-Tibet dilleri gibi her kelimenin tek bir heceden oluştuğu dillerdir. Kelimelerin eklemeli ya da çekimli halleri yoktur. Her kelime tek bir heceden ibarettir.

Sözcüğün cümlede ifade ettiği anlam genellikle kelimenin cümlede kullanıldığı yerden anlaşılır. Kelimeler şekil olarak da birbirlerine yakından benzedikleri için bunları ayırt etmek için müthiş bir vurgu sistemi vardır.

2. Çekimli diller: Arapça, İngilizce gibi dilleri kapsayan çekimli dillerde de tek heceli ve çok heceli kökler bulunur. Ayrıca bir takım ekler vardır. Fakat yeni kelime türetirken ve çekim esnasında çoğu zaman **köklerde bir değişiklik olur**.

Arapçadan örnek vermek gerekirse:

fikir (düşünce), efkâr(düşünceler)

Arapça'da "ktb" yazmak mastarı farklı kalıplarla çekimlenerek mektub(yazılan şey), mekteb(yazılan yer), kâtib(yazan kişi), küttab(yazanlar) gibi anlamlar kazanır.

3. Eklemeli diller: Türkçenin de sondan eklemeli olarak dahil olduğu bu grubun temel özelliği bir veya birden fazla heceye sahip kelimelere çeşitli ekler getirilerek yeni kelimeler türetilmesidir.Bu ekleme esnasında köklerde herhangi bir değişiklik olmaz. Ayrıca ekler bazı dillerde kelimenin başına, bazı dillerde ise sonuna gelebilir.

Türkçede meşhur "göz" örneği: göz, göz-lük, göz-lük-çü, göz-lük-çü-lük gibi.

Türkçe, Macarca gibi diller bu gruba girer.

Yorum

Tek kelime, heceli dillerin çoğunlukla insanların Arabistan'dan, Hindistan, Çin ve Okyanusya'ya gidenlerde hâkim olduğu anlaşılmaktadır. Değişimli, çekimli dillerin de Anadolu, Hattuşaş gibi şehirlerden orijin aldığı söylenebilir. Eklemeli dillerin ise Orta Asya kökenli olduğu belirtmek, tarihsel süreç ve göçlere bakarak ifade edilebilir.

Sonuç

Önemli olan bireyi anlamaktır. Tercümanlık büyük oranda bu iletişimi bozmaktadır. Hekim olan bireyin temel işlevi hastasını anlaması ve algılaması gerekir.

Başlıca yaşanan örnekleri sunmaktayım.

- İngiltere'de 1970 Yılında Guy's Hastanesinde Genel Cerrahi İntörnü olarak görev/eğitim yaparken, sahra taşı nedeniyle tıkanan bir İngiliz Hocası hastam oldu. Benden rica etti, konuşmamı istedi. Fırsat bulunca konuşmaya giderdim. Nedenini de şu şekilde açıkladı; *"İngilizlerle anlaşamıyorum, çok sokak dili kullanıyorlar, sen ise eğitilmiş dil kullanıyorsun, tam konuşan ile birlikte olmak güzel"* demiştir. *Müzelere gittin mi* deyince, *bilgi sahibi olup öyle gezeceğim* dedim. *Müzeleri görmek değil, o kültürleri algılamak, algılamak için öğrenmek, onlarla empati yapmak gerekir* demiştir. *İlkokulda gittim, sonra torunları götürdüm, torunları götürürken çalışıp öyle gittim ve anlatırken öğrendim* demiştir.
- Bize söylenen, sakın hastayı anlayın ama onun düzeyinde konuşmayın, sonra iletişim halkası kopar denilmiştir. Onların kelimelere verdiği algı ile bizim algımız farklı olabilir denilmiştir. Bu açıdan sokakta İngilizce sadece bir şey talep ederken konuşulmuştur.
- Bir yağmurluk alacaktım, dükkâna gittim, bir bayan benim ile birlikte oldu ve benim için en uygununu seçti, ona göre indirim yaptı. Bunu arkadaşlarıma sordum, dediler ki, kıyafetin, takım elbise, kravat takmışsın, aynı zamanda mektepli bir konuşman var, seni asilzade sanmışlardır dediler. Sonra fark ettim, Burberrys yağmurluğu almışım. Türkiye'de mağazasına gidince, hemen biz bu fiyata inemeyiz demişlerdi.
- Bize söylenen sakın *"what's watch"* sözüne cevap vermeyin olmuştur. Aklıma Nasrettin Hoca gelmektedir. Kişi zamanı sorması doğal olabilir, ama sizin *"özür dilerim anlamadım, zamanı mı sordunuz"* diye cevap vermemiz istendi. Sizinle hekim olduğunuz için, resmi okulda öğretilen sorulmalı denilirdi. Bunlar;
  - Saat dünkü bu vakit, öğleden sonra, ikindi
  - Saat 150 sterlin, oldukça pahalı denebilir
  - Dün dündür, bugün ise bugün, zaman artık farklı boyutta
  - Saatin markası Swatch
  - Saat onu on beş dakika geçmektedir mi, saat onu çeyrek geçmekte midir denilecek?
- Hekim iken bazı durumlarda da net algılamayınca farklı yaklaşım yapılmıştır.

- Bir öğretmen o gün hiç idrara çıkmadığını belirtmiş, bunun üzerine acil servise yatırarak izleme aldık. Tetkikler normal çıktı ve sonra öğrendik ki, zayıflama için diüretik almış ve çok idrara çıkmış ama su içmemiş. Sıvı takmıştık, çıkardığı kadar verecektik ama gizli kayıp veriyorduk. Buna karşın idrara çıktı ve çıkınca o zaman diüretik aldığını belirtti. Daha doğrusu zayıflama ilacı sanıyormuş, kutusunu getirince öğrendik.
- Bir kişi acile poliklinikten 3 gün boyunca hiç idrara çıkmamış diye getirildi, tuvalete gitmek için izin isteyince sorduk, idrar diyerek kaka kastediyormuş.
- Tanımlanmayan havale şikâyeti olan bir yenidoğanı izlem için yatırdık, sorun gözlemedik ama kan kültüründe patojen üreyince, tedavi başladık, aile çıkarmak istedi, vermedik, 2-3 gün sonra çıkardık, şikâyet etti ama sonuç alamadı.
- Acil serviste, ağrısı nedeniyle bağıran kişinin tetkikleri sırasında ağrısı geçti, çıkmak istedi, ama akut batın bulgusu gelişince acil ameliyata alındı. Ağrı varken ilaç yapmadınız, ağrı geçince serum takıp, ilaçlar yaptınız, sizi anlamıyorum demiştir.

Hekimin hastayı algılaması, empati yapması ve buna göre yaklaşımı önemlidir. Ağrının tercümesi kolaydır ama anlamak, algılamak önemlidir.

Bu Makale, her bireyin kendi algısına göre bir algılaması olacağı, kelime anlamını lügate bakarak insanlar arasında iletişim ve ilişki kurulamayacağı, onun düzeyine inerek ancak aynı frekans yakalanabileceğinin farkına varılmalıdır.

Kuran kelime anlamı “Öğüt/Sunum” olmaktadır. Kuran bile Tanrı yoktur, İlah yoktur diye vurgu yaparken, O ilah (Allah) yaklaşımı yapılmasının tanrıçalık ile Yaratılış/Yaratan algısının olmadığı ortadadır. Bu açıdan olumlu ve olumsuzlukları birlikte sunması ve farklı sıfatlar ile tanımlaması ile açıklayıcı olduğu unutulmamalıdır.

Fatiha suresinde belirtilen doğru yolun, daha sonra tanımlaması olmaktadır. Şöyle ki;

- 1/6 Dosdoğru giden yola ilet bizi²¹
  - **ihdi-nâ** (bizi hidayet et, ulaştır), **es sırâte el mustakîme** (Sıratı Mustakîm, Allah'a ulaştırın yol)²⁰
- 1/7 Kendilerine nimet verdiklerinin, üzerlerine gazap dökülmemişlerin, karanlığa/şaşkınlığa saplanmamışların yoluna²²
  - **Sırâta** (yol), **ellezîne** (ki onlar), **en'amte** (sen ni'met verdin), **aleyhim** (onlara, onların üzerine), **gayri** (başka, hariç, değil), **el magdûbi** (gadap, öfke duyulanlar), **aleyhim** (onlara, onların üzerine), **ve** (ve), **lâ ed dâllîne** (dalâlette olanlar değil)²¹

Yorum

Ne kadar dil vardır denildiğinde, kaç kişi yaşıyorsa o kadar vardır diyebilirim. Kaç inanış var denildiğinde de yaşayan, hatta ölenleri ile sayarsak o kadar inanış vardır diyebilirim. Bize onları algılamak düşer, yorumlamak değil.

Bir toplantıda aşı konusu konuşuluyordu, erişkin İnfeksiyon grubu ile Pediatri farklı olduğunu algıladım ve yanımdaki arkadaşına sordum. Ben de aynı düşüncedeyim dedi, ama ben konuşmamam dedi, ben bir profesör olarak konuşurum dedim. İlk defa karşılaşan ile, daha sonra bulaşmayı kırmak için yapılan aşılama görüşü urum elbet farklı olacaktı. Bir polio hastam, nefes alamıyor, destek ile kendine geliyor ve bana “*doktor abi, nasıl olsa öleceğim, sen kendini üzme, ben Cennete gideceğim, merak etme*” demişti. *Aşı bir yaşam, bir varlık bir oluşum boyutudur, aşından önlenebilen hastalıktan hastasını kaybedenler konuşmalı, diğerleri için bir istatistik verisi olarak irdelenir, onlar farklı imaj ve yaklaşım vermemelidir* demiştim.

Özbekistan'da Pazar yerinde bir bıçağı incelerken, bana özellikleri soruldu; a) sapı, b) sapın gövde ile bağlantısı, c) çeliği, d) kesme boyutları, e) ucu ve yapısını inceledim ve genel amaçlı, kurban bıçağı, evin ana bıçağı dedim. Mesleğimi sordu, hekim deyince, doktorlar bilir dedi. Nerelisin diye sordu, Yatağan/Denizli dedim ve bana telefona konuşmamı istedi. Telefonda Siri ile konuşunca Rusça, Yatağan bıçakları ile bilgi çıktı. Bana 2 milyon kendi parası (Somu) olanı (1285TL) 100Somu (64Kırş) veririm dedi, imal eden kendisi imiş. Teşekkür ettim, hediye olarak verdiğinin farkındayım ama, benim uçak ile bıçağı götürmeyeceğimi söyledim. Konumalar tamamen Türkçe idi, ama anlamayı sözle ile Telefon tercümanlık yaptık. Kısaca, aynı algıda olunca, dillerin anlaşması kolay olmaktadır. *Bıçağı anlayana bunu veririm, parayı verenden sakınmak isterim* demiştir.

Bu makale kitap be tıp bilimi içinde ele almak yerine, bireyi anlamak, onları anlamak için kitaplar ve tercüme etmek değil, onları elini tutmak, onlara sarılmak, onlarla aynı frekansı yakalamak, empati yapmak, insanlıkta olmak ile olasıdır vurgusu yapılmaktadır. *Yenidoğan, hatta yaşam sınırında olan bir prematüre ile nasıl iletişim sağlanır* diye soran kişiye, *çocuğu, bebeği bir okşa, onu bir kucakla, onunla konuş ve oksijenlenme verilerine bak anlarsın* derim. *Annesi yapıyorsa, sen de anne modeli ol, onu özümseyerek yap* derim.

Kaynaklar

1. <https://www.turkcebilgi.com/evrim>
2. <https://evrimagaci.org/down-sendromu-olusumu-evrimsel-anlami-359>
3. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Neoteni>
4. <https://evrimagaci.org/heterokroni-neoteni-cocuk-gorunumluluk-ve-sicramali-evrim-268>
5. <https://evrimagaci.org/atavizm-ve-geri-evrim-turler-atasal-ozelliklerini-nasil-yeniden-kazaniyor-401>
6. Akşitler, İhşidiler / Wikipedia
7. TÜBİTAK, İnsanın Kökeni
8. National Geographic Magazine
9. 4 Mayıs 2005 Tarihli Milliyet Gazetesi⁹
10. <https://www.edebiyatogretmeni.org/kokenlerine-gore-diller/>
11. Dil Ailesi / Wikipedia
12. Language family/Wikipedia
13. <https://bpakman.wordpress.com/2019/10/11/hint-avrupa-dillerinin-kaynagi-turkiye/>
14. <https://yandex.com.tr/gorsel/>
15. <https://arkeofili.com/genler-ve-dil-arasinda-baglanti-oldugu-kesfedildi/>
16. <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/altay-dilleri-teorisi>
17. <https://bilimvegelecek.com.tr/index.php/2016/03/16/dil-ailelerinin-dagilimiyla-genetik-akrabalik-arasinda-baglanti/>
18. <https://yandex.com.tr/gorsel/>
19. Dil/Wikipedia, Language/Wikipedia
20. <http://www.anadilim.org/yapi-bakimindan-diller.html>
21. Türkçe Meal: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'anı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp
22. İmam İskender Ali Mihr

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

2b-Existence

4

Existence in Medicine; The reality is the person, the interaction among him/her is important, thus, not the outcome and distribution of Homo sapiens to the Earth *

M Arif AKŞİT**

*Not the history and relatives, the present and your act is important, you are the one” lecture is summaries in this Article

** Prof. MD. Pediatrician, Neonatology, Pediatric Genetics

NB: The Article in Turkish “Hekimlikte Var oluş; Gerçek insanın kendisidir, İnsanlığın Evrene dağılımı, ortaya çıkışı değil, birey ile anlaşmak önemlidir” at the 4th section, is here English indications is made.

In a conference, Someone is talking about their ancestors, thus, I make a comment and later be give a contribution, thus, the past is belongs to all ourselves, Homo sapiens, sapiens, genetic origin is same. So, be taken example, lesson from them, thus, you are responsible to yourself. So, you are at the present, you are the person. The differentiation is obvious, thus as, positive or negative.

Each species be first to save and protect their lives and by new generations be multiplied and distributed to the habitat suitable for their live. Archaeological evidences are therefore important, as Anatomic similarities the species cannot be as true one, by DNA and especially mitochondrial DNA, the exact Homo sapiens, sapiens voyages be learned. The distribution of Human being is now more accurate and be known.

Genetic analysis, indicates us, there are not so much kinds, so we are all in brotherhood, As Universal Human Rights, all people born free and equal rights, not any discrimination be made. By this Article, it is by scientific evidence as social fact. For physicians this aspect, everyone is in relation of brotherhood, is at prime important.

Homo sapiens, sapiens creation, can be estimated by some genetic differentiation like abnormalities. E.g. 21 Trisomy, Down Syndrome, most encountered one, be expected according some factors as, old age pregnancies, and some Vitamin deficiencies. They have no children, so not be considered as species.

In nature, this is a kind of differentiation, sometimes called as evaluation, thus for me, it is natural process. Abnormality ratio can be as 3 per thousand, as considered minor ones, nearly

15 per thousand. Each new generation is not mixture of father and mother, different species in genetically.

Not as indicated as positive, negative considerations is to be, thus, the lifespan be shorter than the native, regular one.

When considered the nature, as in flowers, as *Bellis perennis*, daisy, the red and white not formed pink, be red strips on white or vise versa. Thus, pink daisy can also be noticed.

As a summary, continuous generation, differentiation is obvious, such rare can be vital. As malign cell creation, in a day as 40thousand, thus only 4 one can be survive, but, mostly be phagocytosis performed, means death. Malign cells somehow a differentiation mode.

Outline

Existence in Medicine; The reality is the person, the interaction among him/her is important, thus, not the outcome and distribution of *Homo sapiens* to the Earth

AIM: The Human being is as in connection with brotherhood, togetherness, relation and communication by their home language, even at the same, nearby genetic composition, be accepted as individual perception. As a physician, evaluating the patient, the condition, from the individual perspective, to be effective, efficient. Each situation physician considered as an individual person.

Grounding Aspects: Each person is genetically from same species, *Homo sapiens*, sapiens, thus, languages are also grounding on the same, or similar genetic structure. The relation be on the ethical principles as on empathy. The concept/refences is taken, by the internet search.

Introduction: The social structure as the language formation, based also genetically, specified by transmission of the community characteristics. Thus, from individual perspective, each person is special, specific and individual perceptions. So, even the meaning is same, thus, be identify another implication and different opinions.

General Considerations: For communication with a person, acceptance, relation and interaction concepts are not as language and the communication way to be in consideration. People cannot be in connection with dictionaries, be together with same frequency and by empathy confirmation aspects.

Proceeding: The reasoning and grounding of the behaviour and attitudes are mostly be on the social ones, thus, special and specific individual presence. Other person try to configurate it, thus, they are not be right to verdict, so, only try to be in connection with them.

Conclusion: The human being is from the same origin, distributed from Africa. Some social groups are evidently formed, and the language structure is formed. So, genetic evaluations also in relation with them. At the dictionary the word has a special meaning thus, the personal acceptance is different, than the indicated meaning. So, personal perception is the most important concept. Physician be in education for personal assessment of them.

Key Words: The distribution of *Homo sapiens*, sapiens, the origin of the language, the understanding of a person.

Özet

Hekimlikte Var oluş; Gerçek insanın kendisidir, İnsanlığın Evrene dağılımı, ortaya çıkışı değil, birey ile anlaşmak önemlidir

Amaç: İnsanların birlikteliği, iletişim ve ilişkisi aynı dillerin, aynı genetik yapıda olma ötesinde, birey olarak onun anlaşılması, onun algılanması, hekimin temel işlevi olmaktadır ki, tıbbi yaklaşımları yerinde,

etkin ve verimli olarak yapabilsin. Bu açıdan kardeşlik bağı içinde olan insanın, birey olarak ele alınmasını gerekli kılar.

Dayanaklar/Kaynaklar: Tüm insanların genetik incelenmesi ile aynı kökenden oldukları, dilleri bile aynı genetik yapı ile ilişkide olduğu anlaşılmıştır. Tüm bunlar bireyi anlamayı, onunla empati yaparak oluşturmaktadır. İnternet sayesinde ulaşılan kaynaklar ele alınmıştır.

Giriş: İnsanların sosyal yapısı ve dilleri, anlaşmalarının da sosyolojik temelini, genetik dayanaklı olduğu saptanmıştır. Buna karşın, her bireyi özel ve özgün almak gerekir. Aynı kelime bile insanlar arasında farklı kavramlar ve farklı anlayışlarda olduğu belirgindir. Yargılama yerine bireyi anlamaya çalışmalıdırlar.

Genel Yaklaşım: Anlaşma, iletişim ve ilişki boyutu olarak ele alınan dil ve dilin ulaştığı boyutlar, insanların birbirleri ile tercüman vasıtasıyla anlaşması değil, birbirlerini aynı frekansa inerek, empati yaparak anlamaya, kavramaya çalışmaları gereklidir.

Başlıca boyutlar: Her bireyin tutum ve davranışları ile bunların dayandığı kaynaklar ve gerekçeler kendilerine özgü ve özeldir. Bunun dışında diğerlerinin onları algılamaya çalışmaları önemsenmelidir.

Yaklaşım: Her birey ayrı ve özeldir. Suç işlemleri dışında, kimse kimseyi hakimiyeti altına alamaz veya doğru, yanlış olarak yorumlayamaz. Bilgi verebilir, aydınlatılabilir ama rıza, bireye özgüdür, hukuksal olarak alınmaz, paylaşılabilir.

Sonuç: İnsanların aynı türden, Afrika'dan Dünyaya yayıldığı, belirli sosyal gruplar ile başlıca değerlerinin oluştuğu ve buna göre dil yapılarının oluştuğu önemlidir.

Yorum: Bir kelime, lügatte belirli anlamı olabilir ama, bireyin onu algılaması ve yorumlaması önemlidir. Hekimler bu açıdan verileri bireye göre algılatırlar. Ağrı algısı bile, bireye göre değişir.

Anahtar Kelimeler: İnsanın evrene dağılımı, dil kökenleri ve bireyin anlaşılmasının önemi

Introduction

Evolution as a meaning is progression, thus progressively time to time, more complex and widely be structured an organization and becoming different, a new object. This is in nature mostly, without remarkably be noticed.

If we considered at the Literature as;

1. <https://www.turkcebilgi.com/evrim1>

Bir şeyin, bir değişim ve gelişim dizisi, derece, derece gerçekleşen bir değişme süreci içinde, daha kompleks, daha farklı bir organizma ya da organizasyona doğru gelişmesi, dönüşmesi. Bir şeyin potansiyelinin belli bir sonuç, hedef ya da amaç yönünde gelişmesi. Değişme ya da oluş türlerinden biri olarak, ağır ağır, yavaş yavaş, farkına bile varılmadan gerçekleşen değişim.

Bivoloide, canlı varlıkların yeryüzünün tarihi boyunca geçirdikleri dönüşümlerin tümü. Canlı varlıklar ve doğal çevreleri söz konusu olduğunda, canlılara ve kalıntılarına ilişkin empirik gözlemden çıkan bir sonuç olarak, basitten karmaşığa, homojenlikten heterojenliğe geçiş süreci.

NB: In Biology, the findings can be in estimation of differentiation from simple to a complex creation.

Comment

In the evolution is a kind of differentiation, as slowly or immediately. In Down Syndrome, 21 Trisomy is seen, in some conditions more than statistic expectations, like old age pregnancies, be seen, thus not they have children, so not mentioned as new species. For my estimation, a kind of nature way of varieties be establishing.

In describing the meaning, the new will not always positive, thus, negative be happened. Some clans, old cities estimated as the new generations be more perfect, thus by war, nothing is left behind. Thus, each generation, each people is different, not be same, only the physical be similar, thus, unique and special.

Nothing in the future be same as old, progression and differentiation, is continuous, slow or by education faster and more advanced or contrary be reduced.

2. <https://evrimagaci.org/down-sendromu-olusumu-evrimsel-anlami-359²>

Down Sendromu, az önce de belirttiğimiz üzere, bir bireyde 21. kromozomun 2 yerine 3 kopyası olmasından kaynaklanan bir kromozomal bozukluktur. Bu sebeple **trizomi 21** olarak da bilinmektedir ("trizomi", "üçlenme" anlamına gelir). Aşağıda Down sendromlu bir erkeğe ait bir hücrenin içerisindeki kromozomların dağılımı gözükmektedir.

Bu durum, genellikle mayozda meydana gelen bölünme hatalarından kaynaklanmaktadır. Normalde, 46 kromozoma sahip olan insanın üreme hücrelerinde (yumurtasında ve sperminde) 23 kromozom bulunur ve bunlar birleştiğinde, yeniden 46 kromozomlu bir birey elde edilir. Ancak kimi zaman mayoz sırasında 46 kromozom eşit olarak ikiye bölünemez ve bu durumda, anöploidi (anormal kromozom sayısı) durumu oluşur. İşte bunun sonucunda, böyle anormal bir üreme hücresiyle (olması gerekene göre 2 kat kromozoma sahip bir hücreyle) normal bir hücre birleştiğinde, 21. kromozomdan 3 parçaya sahip bir zigot oluşur. Bunun sonucunda oluşan duruma Down Sendromu adını veriyoruz. Bu isim, bu durumu yarattığı fiziksel farklılıkları 1866'da tanımlayan İngiliz fizisyen **John Langdon Down**'dan gelmektedir. Durumun kromozomal karşılığını tanımlayan ise 1959 senesinde **Jerome Lejeune**'dir.

Down Sendromu'nun Özellikleri

Down sendromlu birini birçokumuz kolaylıkla fark edebiliriz ve birçokumuz da, bu benzer fiziksel özelliklerinin nedenini merak etmiştir. Bunun, sadece evrimsel biyoloji ile açıklanabilir bir anlamı bulunmaktadır (ve böyle bir durumda bile, evrimsel biyolojinin açıklayıcı gücünü bize göstermektedir): Down sendromunda gözlediğimiz kromozomal farklılık, bireyin embriyolojik gelişimi sırasında **neoteni** dediğimiz bir süreci hızlandırmaktadır.

En kısa tanımla vermemiz gerekirse, Down sendromu sırasında daha embriyolojik evrede, yani bireysel özellikler tam olarak oluşmadan **yavaşlatılmış erişkinlik (neoteni)**, **tamamlanmamış morfogenez** ve **atavizm** görülmektedir (atavizm hakkında [buradan](#) bilgi alabilirsiniz). Bunların hepsi, evrimsel açıdan daha az gelişkin, yani atasal özellikleri daha fazla taşıyan bireylerin oluşması anlamına gelmektedir. Çünkü embriyolojik dönemde genlerimiz, *yaklaşık olarak* "evrimsel geçmişimiz" ile benzer bir sırada aktive olmakta bulunmaktadır. Embriyo halimizde, insan-öncesi atalarımıza ait birçok dönüm noktasından geçerek vücut planımız oluşturulmaktadır. 21. kromozomdaki bu fazlalıktan doğan biyokimyasal sorunlar, bu süreci yavaşlatır ve dolayısıyla embriyonun, bugün bizlerin "normal" olarak tanımladığımız fiziksel özelliklere erişmesine engel olur.

NB: Abnormality is a creational truth of changing and becoming a new, different creation.

Comment

The genetic concept, the old memory be returning back, as named "neoteny", thus, diversity on concept and figure be as "heteros". This is a biological evidence, may be slow or high and be malformation be as more or less.

At some pregnancies, at old age one, Trisomy 21, (Down Syndrome) be more encountered. If the babies be fertile, this means a new genetic species be formed. Not can be terminated, to be cause an extinction be a penalty at species.

Genetically hetero-zygotic be more exceptional, thus by their connection be obvious, as blue eyes and blond people.

3. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Neoteni³>

Neoteni, olgunlaşma süresinin yavaşlaması sonucu büyümenin daha uzun zaman almasıdır. Büyük beyinlerin gelişiminde en önemli etmenlerdendir. [Darwinistlerce](#) insanın [evrimine](#) katkı sağlayan başlıca özelliklerden biridir. Davranış psikolojisinde bu "neoteni" terimi "Bir türün yetişkinlerinde görülen, gençlik özelliklerinin korunması" anlamında kullanılmaktadır. Bu özelliğe sahip kişiler, dıştan bakan biri için enerjili, merakla ve dünyanın bitmeye bir kaynak olduğuna inanırlar.^[1]

NB: The saving and caring the new aspect is neoteny as indicated.

Comment

For a community youth is meaning fresh, dynamic and in actional states, so be on young is desired at the communities, even becoming old.

4. <https://evrimagaci.org/heterokroni-neoteni-cocuk-gorunumluluk-ve-sicramali-evrim-268⁴>

Heterokroni (İng: Heterochrony), biyolojide, zamanın akışı içerisinde gelişimsel süreç dahilinde, yani birey ömrü içerisinde, meydana gelen boyut ve şekil değişimlerinin genel adıdır. Burada ilk etapta dikkatinizi çekmesi gereken nokta "*bireyin ömrü içerisinde*" tabiridir. Bildiğiniz gibi evrim, bireylerin ömürleri içerisinde [olmaz](#), bir süreçtir. Evrimi gözleyebilmek için yüzlerce ve hatta binlerce nesil incelemek gerekmektedir. Tek bir bireyi ele aldığınızda, asla evrimi gözleyemezsiniz, zira hiçbir canlı ömrü boyunca evrim geçirmez. Evrim geçirenler, popülasyon içindeki özelliklerdir. Bunu genellikle genler bazında inceleriz; ancak genlerin popülasyon içindeki dışavurumu olan fiziksel özelliklerin popülasyon içi ortalamalarının zaman içinde değişimi de evrimsel değişimi tespit etmekte kullanılabilir.

Heterokroni ise, bir bireyin gelişimsel süreci dahilinde (doğmasından ölmesine kadar geçen süre olarak genişletilebilir) gösterdiği boyutsal ve şekilsel değişimlerin tamamıyla karşılaşırsınız.

Kendinizden de fark ettiğiniz ve belki diğer canlılarda da bildiğiniz gibi canlıların çok büyük bir kısmı doğduğu ile aynı şekilde ölmezler, ömürleri boyunca değişim, gelişim gösterirler. Bu, evrimsel süreç olarak görülmez, ancak evrime az sonra geleceğimiz şekillerde katkı sağlamaktadır.

Heterokroniyi iki ana noktada incelemektediriz: Değişimin başlangıcı ve bitişi, değişimin hızı. Genellikle bu süreçler, sadece canlının kendisine değil, içerisinde bulunduğu ortama ve diğer canlılara da bağlıdır. Bu sebeple heterokroni, tek bir canlı içerisinde değil, diğer canlılarla kıyaslama yapılacak şekilde incelenir. Birkaç örnek verelim:

NB: Each person when becoming old, the physical and capacity is changed to reduced and as immobility.

Comment

The new generation will not be same as father and mother. In Human being, the genetic regulations not directly be on DNA, obesity and some conditions and methylenation and so on be affected the reactions, health. This heterochromia not be for each be slow or fast in reaction..

5. <https://evrimagaci.org/atavizm-ve-geri-evrim-turler-atasal-ozelliklerini-nasil-yeniden-kazaniyor-4015>

Evrimsel biyoloji dahilinde kullanılan terimlerden biri olan atavizm (ataya geri dönüş) sayesinde, tüm bunları açıklayabiliyoruz. Üstelik genomlarımız, evrimsel tarihimize ait birer arşiv kaydı görevi görüyorlar ve bize geçmişin sırlarını aralıyorlar. Bu makalemizde sizlerle bu tür atavist özelliklerin sadece 2 tanesine bakacağız ve evrime dair genlerimizde neler bulabileceğimizi göreceğiz.

Bahsedildiği gibi tavukların dişleri, insanların kuyrukları yoktur. Araştırmacılar bizlerin bir kuyruğu üretmek için gerekenlere sahip olduğumuzu, tavukların da bir diş serisi üretebilmek için gereken genlere sahip olduğunu ortaya koyuyorlar. Ancak yalnızca çok nadir durumlarda bu özellikler kendilerini fenotipte (fiziksel özelliklerde) gösteriyorlar. Bu fenomene "atavizm" adı veriliyor; yani evrimsel süreçte yitirilen özelliklerin yeniden ortaya çıkması... Genlerimiz bizim kim olduğumuzu belirleyen yegane unsurlar değildir, ama atavizm sayesinde evrimsel geçmişimizi bizlere hatırlatabilecek ve hatta öğretebilecek araçlar haline gelirler.

Burada sözü ettiğimiz değişimler, yeni mutasyonların seçim baskısı altında seçilmesiyle ortaya çıkmazlar; yani birer evrimsel adaptasyon değildirler. Benzer şekilde, atavistik özellikler herhangi, rastgele bir gende meydana gelen bir mutasyon sonucu oluşan mutant proteinler nedeniyle ortaya çıkan özellikler de değildir. Bir diğer deyişle atavistik özellikler, varyasyon olarak ortaya çıkan yeni özellikler değildir! Atavistik özellikler, türün evrimsel geçmişinde belli bir zaman diliminde var olan; ancak sonradan körelerek yok olmuş özelliklerin yeniden ortaya çıkmasıdır. Giderek artan deneysel veriler gösteriyor ki atavistik özellikler belirli bazı genlerin nasıl, nerede ve ne zaman ifade edildiğine bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Yani atavistik bir özelliğin ortaya çıkışı yeni genlerin belirmesi ve var olanların yok olmasıyla doğrudan ilgili değil; daha ziyade genlerin okunmalarıyla ve onlardan üretilen proteinlerle ilgilidir.

NB: The reversion of old structure even as progress be noticeable at the biology.

Comment

The old structure be as a result of the biological process. The hybrid plants mostly be infertile, so be return to old structure be a solution.

Beginning

As a migration of the World, same genetic perspective be on epic histories. They are not correct or false, just said from generations to generations.

As an example Autor's family be taken in consideration. Surname, Akşit is white sun, enlightened the community, as a teacher in meaning. The main duty of the family is teachers or academic profession. Migrated from Fergana, Central Asia, to Egypt, and a State is established, in Arabic İkhshidid, in Turkish Akşit. Later migrate to Konya and Malatya region. By Seljuk, Osman, be migrate and conquered Acıpayam, to Kale, at 1090, near Denizli Region. His aunt relative İbrahim, conquered the Çal, Çivril region. Thus as a heritage, indicated, not be proud of your dynasty or ancestors, be consider yourself, you are responsible to yourself, be on ethical and humanity. Not angry to people, be warn the action.

6. Akşitler, İhşidiler⁶

İhşidiler (Arapça: الإخشيدون) veya **Akşitler**, 935 ve 969 yılları arasında **Mısır**'da kurulmuş **Türk-İslam devletidir**.^[1]

Kuruluştan önceki durum

Tolunoğulları Devleti, 905 yılında yıkılmasından sonra **Abbasiiler**, **Mısır**'a gönderdiği valilerin yetkilerini azaltarak **Mısır**'ı yeniden bölgelere ayırmış ve yetkilerini bölmüştür. Bu yolla bu bölgenin tekrar denetiminden çıkmasını önlemek istemişlerdir. Ancak sorumlulukların birden fazla kişiye dağıtılmasından dolayı bu durum yetki kargaşasına ve kişisel çekişmeler olmuştur. 935 yılında İhşidî Devleti'nin kurulmasına kadar geçen dönemde bölgeye kargaşa hakim olmuş ve halka hizmet verilememiştir. Halk, **Tolunoğulları** döneminde sahip olduğu refah ve huzuru arar olmuştur.^[2]

Kuruluş

[Fergana](#) Türklerinden olan, [Muhammed Bin Toğaç](#), [Mısır](#)'da görev yapmış, dönüşünde [Sam](#) bölgesinde hacıların yollarını kesen [Karmatiler](#)'le savaşmış ve onları yenmiştir. Bu başarısına karşılık halife, [Muhammed Bin Toğaç](#)'ı 928'de [Remle](#), 930'da [Suriye](#) valiliğine atamıştır. Bu görevlerde de gösterdiği başarılarından sonra halife tarafından Mısır valiliğine yetkileri artırılarak atanmıştır. Bu dönemde [Abbasiler](#) güçlerini kaybetmiş ancak ismen varlıklarını sürdürmektedirler. [Abbasilerin](#) güçsüzlüğünden faydalanarak görevini bırakmak istemeyen eski vali ile Muhammed bin Toğaç savaşmış ve onu yendikten sonra 27 Ağustos 935'te Mısır valiliği görevine başlamıştır. Muhammed bin Toğaç, Mısır valiliği sırasında sadece ismen Abbasilere bağlı kalmış, bunun dışında bağımsız bir devlet olarak hareket etmiştir.^[2]

Yükseliş ve "el-İhşid" Unvanı

Muhammed Bin Toğaç, göreve geldikten sonra, [Türk](#), [Kıptı](#), [Rum](#), [Sudanlı](#), [Berberi](#) ve [Araplar](#)'dan oluşan Mısır ordusunda isyan çıkmıştır. Askerlerin bir bölümü, [Mısır](#)'ın en batısında [Fatımi Devleti](#)'ne sınır olan [Berka](#)'ya kaçmışlardır. [Fatimiler](#)'le iş birliği yapan kaçaklar ve [Fatımi](#) güçleri, Muhammed Bin Toğaç tarafından yenilgiye uğratılmış ve Mısır'da yeniden düzen sağlanmıştır. Muhammed Bin Toğaç'a Abbasi halifesi tarafından, Mısır'da düzeni sağladığı ve Fatimilere karşı sağladığı başarılarından dolayı, ataları [Fergana](#) meliklerinden olduğu için *melikler meliki* anlamında **el-İhşid** unvanı verilmiştir.^[2]

Muhammed Bin Toğaç ölümünden sonra oğlu ve torunları hükümdar olmakla birlikte fiilen azatlı köle [Ebu'l Misk Kafur](#) tarafından yönetilmiştir. Ordunun büyük bölümü Türk olduğu için devlet Türk karakterini muhafaza etmiştir. İhşidiler de [Tolunoğulları](#) gibi Mısır halkına huzur, düzen ve refah sağlamışlardır.^[3]

Fatimiler ile Mücadele ve Çöküş

İhşidiler, konuları gereği, Mısır'ın batısında bulunan Fatimiler'le sürekli mücadele halinde olmuşlardır. 30 Haziran 969'da, [el-Cize](#)'de Fatımi ordusu ile savaşın İhşidiler, büyük zayıflık vererek geri çekildi. [Cevher](#) komutasındaki Fatımi, Temmuz ayında [Fustat](#)'a girince, İhşidiler son buldu. Mısır, [Hicaz](#), [Yemen](#) ve Suriye'de [Abbasiler](#) adına okunan hutbe, artık Fatimiler adına okunmaya başladı.^[4]

Hükümdarlar

1. [Muhammed Bin Toğaç \(935 - 946\)](#)
2. [Ebû'l-Kâsım Ünüçür \(946 - 961\)](#)
3. [Eb'ül-Hasen Ali \(961 - 966\)](#)
4. [Ebu'l Misk Kafur \(966 - 968\)](#)
5. [Ebû'l-Fevâris Ahmed \(968 - 969\)](#)

Devlet teşkilatı

Abbasilerdeki gibi devlet yönetiminde hükümdarın sarayla ve hükümetle irtibatını sağlayan baş kişi "**hâcib**" idi. Hâcib, emirin huzuruna gitmek isteyenleri belli kurallara göre düzenleyen kişiydi. Emirin mali işlerinden *hazinedâr*, sağlık ve yiyeceklerinden sorumlu olansa *tabib* olarak adlandırılmaktaydı.^[4]

NB: The Authors family is indicated that the person important, not the family, dynasty, as a waning point.

Comment

The name of the person, given at birth. At tradition at Central Asia, after their act over the young adults.

Birth given names, also figure the character. As Mehmed the respected, the Arif wise man, so, this is a force, pressure on me.

Education and being a teacher, physician be given love and be in respect to the people, as an individual

As my father, and so on said as "*not be proud of family, be on making values and ethical consideration in humanity be the fact for your*".

The First Human, encountered in the World

At the Book, from TUBİTAK, The origin of humankind/İnsanın Kökeni⁷ the Archeological findings be noted the main place, later be jointed indicates the migration, similar to Homo erectus, at the Figure 1.

With these configuration at the National Geographic Magazine⁸ by Google/sights as this map of the distribution at the Figure 2.

In this Article evidence based in science is, all of us genetically be in related of brotherhood.

At the 24th May 2004 dated Newspaper⁹, by giving the clan names, the distribution from Africa is indicated.

The groups name is mentioned, and this from male genetic DNA findings, in other one mitochondrial DNA (female) be noted.

Both distribution is same, thus, with another names.

Anthropological evidences and connection means human migration, time factor is considering.

Figure 1: a) Anthropological finding places, b) Combination of the evidences, (red Homo erectus, Black Homo sapiens, sapiens)

National Geographic Magazine⁸ (Google/Graphics)

Figure 2: From Africa, to the World, the distribution of the Human being and time period

24 May 2005 dated Milliyet named newspaper (Male origin clans)⁹

Figure 3: The clan names that, distributed at the World, in male

24 May 2005 dated Milliyet named newspaper (Female origin clans)⁹

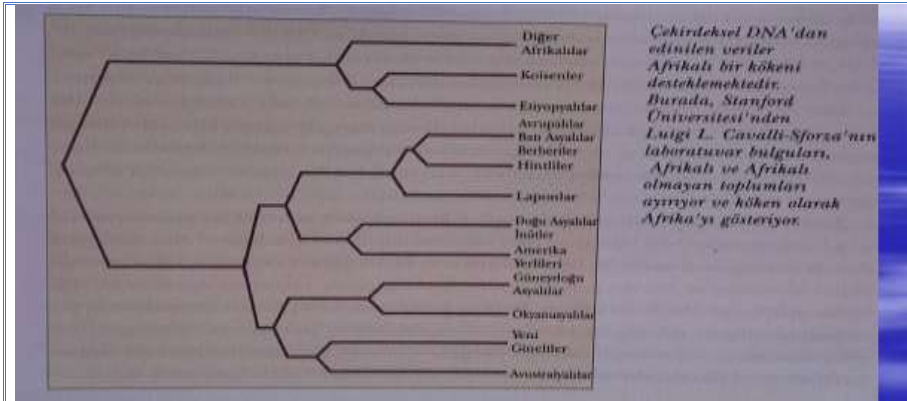

Figure 4: The clan names that, distributed at the World, in female

Thus not be proud of your ancestors, father and mother, be on humanity yourself. The responsibility is individually so be on ethical principles, you, yourself. Physicians be a role model at this brotherhood concept. Each person is unique, thus, as a Human being all are in one family, from the same species, Homo sapiens, sapiens.

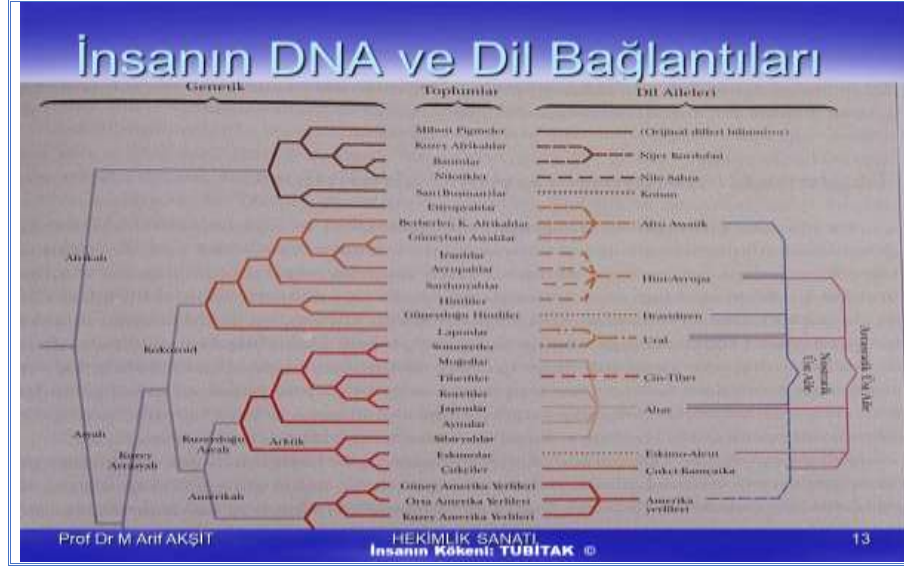
Language be also an indication of genetic properties, as live together. DNA analysis is indicated below.

The source of Human being /Origin of Human. TUBİTAK⁷ According to DNA analysis

Figure 5: African and non-African origin based on DNA analysis

DNA analysis and the groups, communities and language relations are listed below.

İnsanın Kökeni/Origin of Human. TÜBİTAK⁷ According to DNA analysis, and languages

Figure 6: African and non-African origin based on DNA analysis, language relations

Not being on the list as Turkish, thus Nostratic Upper Class be the one for discussion

Comment

Human being lives in communities. This lead to speak and be understandable. The signs at the infancy and later some vowels as *agu*, *gugu*, *mama* will be translated only by mother. Later in childhood some strict meaning and at adults abstract and philosophical concepts be noticed. Literature is an exceptional aspect. So for each languages be as; a) Royal, academic, b) collegial, c) street, d) slang language, improper one.

As in family, gathering cultures can be by syllabus, signs and other expressional conversations be noticed. At London, hard to understand Scotch TV.

Same word be not the same as perceiving at another language. As we say, not giving command to our pet, Carmen, as *come*, she looked, as for what, and must continue as, *come inside*, *let's look the TV*.

Author met in America, the cashier and a British man, confused at their expressions. For passing the credit card, the reading machines make an alert. He forced, " *this is your duty, you must do*". She refuses, not so pressure and rejected, he left to buy anything. After I passed, and again warning. I said, *sorry*, " *this card not wanted, excuse me*". She help me, for passing. The way of looking, *this is your job, to sorry*.

A referee throw a football player, for saying bad, slang language. He reply, this is normal and we use as at normal conversation.

7. <https://www.edebiyatogretmeni.org/kokenlerine-gore-diller/>¹⁰

Kökenlerine Göre Diller

Dil gruplarına dil ailesi denir. Kaynak (köken) bakımından birbirine yakın olan diller dil ailelerini oluşturur. Dil ailelerinin belirlenmesi, uzun bilimsel çalışmalar sonucunda mümkün olmuştur. Dillerin birbirleriyle bir dil ailesi oluşturacak şekilde akrabalıklarının saptanmasında o dillerin ses yapısı, şekil yapısı, cümle yapısı, köken bilgisi ve ortak kelimeleri bakımından benzerlikleri araştırılmıştır. Bu araştırmalarda kaynak olabilecek ana dillere ulaşılmıştır. Dillerin kökenini oluşturan bu ana dillere ait metinlere ulaşılamasa da gruptaki diller arasında yukarıda sayılan noktalar bakımından benzerliklerin bulunması, zamanla birbirinden

uzaklaşan dillerin, bilinmeyen bir yerde ve zamanda konuşulan ana dilden ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu saptamalardan sonra diller kökenleri bakımından "Hint-Avrupa Dilleri, Ural-Altay Dilleri, Hami-Sami Dilleri, Çin-Tibet Dilleri ve Bantu Dilleri" olarak gruplanmıştır.

NB: The origin of the languages, not meaning for understanding, such individual perceiving the meaning is important.

Comment

Whatever the structure is, you must be explain clearly what you want to mean it. As by addition of at agglutination languages, as "hamburger" to coherent "ci" meaning the person work on hamburger. Thus. At some translation adding as "Döner" translated as *not turning of the chicken*, but like *screw chicken* is such a pornographic evidence. So, for ethic and humanity, we must be consider, what the translation is leading to. We warned, thus, they said, *not intended to do, but, such a great demand to buy.*

A. HİNT-AVRUPA DİLLERİ

En büyük dil ailesini oluşturur. Bu ailenin içinde yer alan diller, Hindistan'dan Avrupa'ya, Asya'dan Amerika'ya değin geniş bir coğrafyada konuşulur. Günümüzde dünyada en çok konuşulan 20 dilden 12'si Hint-Avrupa dil grubuna aittir.

Hint-Avrupa Dilleri, Asya dilleri ve Avrupa dilleri olmak üzere iki ana kola ayrılır. Asya kolunda Hintçe, Farsça, Tacikçe gibi Hint-İran dilleri yer alır. Avrupa kolunda ise Slav dilleri, Germen dilleri, Latin dilleri olmak üzere üç büyük dal yer alır. Rusça, Sırpça, Lehçe, Bulgarca gibi diller Slav dilleri koluna; Almanca, İngilizce, Felemenkçe gibi diller Germen dilleri koluna; İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Rumence gibi diller ise Latin dilleri koluna girer.

B. URAL-ALTAY DİL GRUBU

Ural-Altay dil ailesi, Altay ve Ural olmak üzere iki kola ayrılır. Altay kolunda Türkçe, Moğolca, Korece, Japonca gibi diller yer alır. Ural kolunda ise Macarca, Fince, Estonca gibi diller yer alır.

Ural-Altay dil ailesindeki diller arasında, diğer dil ailelerinde olduğu kadar sağlam bir bağ yoktur. Bu aile içinde yakınlık, kaynaktan yani kökenden çok, yapı yönüyledir. Eklemeli diller olması, bazı eklerin hem eylemlerde çekim eki hem de sözcük türetmede yapım eki gibi kullanılması, sözcük başında ünsüz yığılmasının bulunmaması, ünlü uyumu kuralı bulunması Ural-Altay dillerinin ortak özelliklerindedir.

C. HAMİ-SAMİ DİL AİLESİ

Orta Doğu ya ve Afrika'ya yayılmış yerlilerce konuşulan dillerdir. Yaklaşık 250 dilden oluşan Hami-Sami dilleri iki gruba ayrılır. Hami kolunda Eski Mısır dili, Libya-Berberi dili gibi diller yer alır. Sami kolunda ise Arapça, İbranice gibi diller yer alır.

D. ÇİN-TİBET DİL AİLESİ

Doğu Asya ülkelerinde konuşulan 300 kadar dilden oluşur. Çince, Tibetçe, Birmanca, Dzongka gibi diller Çin-Tibet dil ailesi içinde yer alır.

E. BANTU DİL AİLESİ

Afrika'da ve özellikle de Orta ve Güney Afrika'da yerliler arasında konuşulan dillerin oluşturduğu dil ailesidir. Lubaca, Kongoca, Swahili, Pölice, Susuca, Gurca gibi diller, Bantu dil ailesi içinde yer alır.

NB: The language configuration are according the geographic disturbances.

Comment

Today, some word is using to all the languages, some changed, some directly, according the technology innovations.

After migration, the first given names, mostly as original, thus, later it is going to change. At 1970's new names in Turkey, as before *Kızılhisar*, real meaning as golden castle, thus the meaning is changing to Russian castle, as from gold to red comprehension. Old especially woman is the the representative of language, thus, because of school education, it is widely be school language is obviously be noticed.

In Ottomans, each group can speak their languages, only officials be in Turkish. In Anatolia old times, before 3thousand years ago, 7 different languages be noticed.

Arabic and Persian be more effective to the Ottoman literature, and influenced, so, country language and city languages be diverse.

Comment

Most powerful countries, obligatory makes their language at the invaded country. So, English spoken countries as same as today. American English is not so same as British English.

The old city, now in ruins, Hattusa, German language perspectives. The DNA configuration at Central Anatolia, be found at the British Island.

Today, the original language is not used, the state language is the one, in education, in every manner.

I select native language written one, as read not the translation performed one, direct form English version.

8. *List of language families* Language family¹²

From Wikipedia, the free encyclopedia

A **language family** is a group of [languages](#) related through [descent](#) from a common *ancestral language* or *parental language*, called the [proto-language](#) of that family. The term "family" reflects the [tree model](#) of language origination in [historical linguistics](#), which makes use of a metaphor comparing languages to people in a biological [family tree](#), or in a subsequent modification, to species in a [phylogenetic tree](#) of evolutionary [taxonomy](#). Linguists therefore describe the *daughter languages* within a language family as being *genetically related*.^[1]

According to *Ethnologue* the 7,111 living human languages are distributed in 141 different language families.^[2] A "living language" is simply one that is currently used as the primary form of communication of a group of people. There are also many [dead languages](#), or languages which have no native speakers living, and [extinct languages](#), which have no native speakers and no descendant languages. Finally, there are some languages that are insufficiently studied to be classified, and probably some which are not even known to exist outside their respective speech communities.

Membership of languages in a language family is established by research in [comparative linguistics](#). [Sister languages](#) are said to have a "genetic" or "genealogical" relationship. The latter term is older.^{[3][*obsolete source*]} Speakers of a language family belong to a common [speech community](#). The divergence of a proto-language into daughter languages typically occurs through geographical separation, with the original speech community gradually evolving into distinct linguistic units. Individuals belonging to other speech communities may also adopt languages from a different language family through the [language shift](#) process.^[4] Genealogically related languages present shared retentions; that is, features of the proto-language (or reflexes of such features) that cannot be explained by chance or [borrowing \(convergence\)](#). Membership in a branch or group within a language family is established by shared innovations; that is, common features of those languages that are not found in the common ancestor of the entire family. For example, [Germanic languages](#) are "Germanic" in that they share vocabulary and grammatical features that are not believed to have been present in the [Proto-Indo-European language](#). These features are believed to be innovations that took place in [Proto-Germanic](#), a descendant of Proto-Indo-European that was the source of all Germanic languages.

Comment

The meaning of words are grounded on the culture of the community. In East countries, each words has a great meaning package. At dictionary, what is the exact meaning it is hard to explain.

The word as uncle is differs as fathers, “amca”, to mothers “dayı”, such the community give them different functions. Amca is the half of father mostly on economic support, thus dayı is for protection and servicing like a police functions.

At Kazakhstan, in Ahmet Yesevi tomb, a groom and bride was taking pictures. I celebrate them, they are angry and asked for what. They are married, thus no need any explanation for me. After they learned we were from Turkey, so happy and all together took some photos, in cheeriness. Especially a physician must confirm, all of ours be in brotherhood relation, not be directly any relative, thus each individual has personality and be unique and sole.

Language family¹²

Structure of a family

Language families can be divided into smaller phylogenetic units, conventionally referred to as *branches* of the family because the history of a language family is often represented as a [tree diagram](#). A family is a [monophyletic](#) unit; all its members derive from a common ancestor, and all [attested](#) descendants of that ancestor are included in the family. (Thus, the term *family* is analogous to the biological term *clade*.)

Some [taxonomists](#) restrict the term *family* to a certain level, but there is little consensus in how to do so. Those who affix such labels also subdivide branches into *groups*, and groups into *complexes*. A top-level (i.e., the largest) family is often called a *phylum* or *stock*. The closer the branches are to each other, the closer the languages will be related. This means if a branch off of a [proto-language](#) is 4 branches down and there is also a [sister language](#) to that fourth branch, then the two sister languages are more closely related to each other than to that common ancestral proto-language.

The term *macrofamily* or *superfamily* is sometimes applied to proposed groupings of language families whose status as phylogenetic units is generally considered to be unsubstantiated by accepted [historical linguistic](#) methods. For example, the [Celtic](#), [Germanic](#), [Slavic](#), [Italic](#), and [Indo-Iranian](#) language families are branches of a larger [Indo-European](#) language family. There is a remarkably similar pattern shown by the linguistic tree and the genetic tree of human ancestry^[5] that was verified statistically.^[6] Languages interpreted in terms of the putative phylogenetic tree of human languages are transmitted to a great extent vertically (by ancestry) as opposed to horizontally (by spatial diffusion).^[7]

Dialect continua

Some closely-knit language families, and many branches within larger families, take the form of [dialect continua](#) in which there are no clear-cut borders that make it possible to unequivocally identify, define, or count individual languages within the family. However, when the differences between the speech of different regions at the extremes of the continuum are so great that there is no [mutual intelligibility](#) between them, as occurs in [Arabic](#), the continuum cannot meaningfully be seen as a single language.

A speech variety may also be considered either a language or a dialect depending on social or political considerations. Thus, different sources, especially over time, can give wildly different numbers of languages within a certain family. [Classifications of the Japonic family](#), for example, range from one language (a language isolate with dialects) to nearly twenty—until the classification of [Ryukyuan](#) as separate languages within a [Japonic language family](#) rather than dialects of Japanese, the [Japanese language](#) itself was considered a [language isolate](#) and therefore the only language in its family.

Isolates

Most of the world's languages are known to be related to others. Those that have no known relatives (or for which family relationships are only tentatively proposed) are called [language isolates](#), essentially language families consisting of a single language. An example is [Basque](#). In general, it is assumed that language isolates have relatives or had relatives at some point in their history but at a time depth too great for linguistic comparison to recover them.

A language isolated in its own branch within a family, such as [Albanian](#) and [Armenian](#) within Indo-European, is often also called an isolate, but the meaning of the word "isolate" in such cases is usually clarified with a [modifier](#). For instance, Albanian and Armenian may be referred to as an "Indo-European isolate". By contrast, so far as is known, the [Basque language](#) is an absolute isolate: it has not been shown to be related to any other language despite numerous attempts. Another well-known isolate is [Mapudungun](#), the Mapuche language from the [Araucanian language family](#) in Chile. A language may be said to be an isolate currently but not historically if related but now extinct relatives are attested. The [Aquitanian language](#), spoken in Roman times, may have been an ancestor of Basque, but it could also have been a sister language to the ancestor of Basque. In the latter case, Basque and Aquitanian would form a small family together. (Ancestors are not considered to be distinct members of a family.)

Proto-languages

A proto-language can be thought of as a mother language (not to be confused with a [mother tongue](#), which is one that a specific person has been exposed to from birth^[9]), being the root which all languages in the family stem from. The common ancestor of a language family is seldom known directly since most languages have a relatively short recorded history. However, it is possible to recover many features of a proto-language by applying the [comparative method](#), a reconstructive procedure worked out by 19th century linguist [August Schlegel](#). This can demonstrate the validity of many of the proposed families in the [list of language families](#). For example, the reconstructible common ancestor of the Indo-European language family is called [Proto-Indo-European](#). Proto-Indo-European is not attested by written records and so is conjectured to have been spoken before the invention of writing.

Comment

The perceiving and understanding of word be according to the cultural forms. The word as "aunt" is same in English, thus at Turkish, form mother (teyze) and from father sister (hala) differs and have their special functions at the cultures.

My grandson was born in America, so, for thanks, I prepared; a thank letter, a flower bouquet, and a chocolate to the hospital desk and to the doctors. Two nurses at the desk, one said, "*why are those? You are not my boyfriend and what is the meaning of that chocolate and flowers?*" The other nurse, explained as that *we were Turkish people and be so kind, that not in considering as sexual considerations.*

Even mentioned same thing, different evaluations and understanding be happened. If you see a person, tears falling from cheeks, what you are thinking about? If not harm and cruel act, let it to be for this individual.

Language family¹²

Other classifications of languages

Sprachbund

Shared innovations, acquired by borrowing or other means, are not considered genetic and have no bearing with the language family concept. It has been asserted, for example, that many of the more striking features shared by [Italic languages](#) ([Latin](#), [Oscan](#), [Umbrian](#), etc.) might well be "[areal features](#)". However, very similar-looking alterations in the systems of long vowels in the [West Germanic languages](#) greatly postdate any possible notion of a proto-language innovation (and cannot readily be regarded as "areal", either, since English and continental West Germanic were not a linguistic area). In a similar vein, there are many similar unique innovations in Germanic, [Baltic](#) and [Slavic](#) that are far more likely to be areal features than traceable to a common proto-language. But legitimate uncertainty about whether shared innovations are areal features, coincidence, or inheritance from a common ancestor, leads to disagreement over the proper subdivisions of any large language family.

A [sprachbund](#) is a geographic area having several languages that feature common linguistic structures. The similarities between those languages are caused by language contact, not by chance or common origin, and are not recognized as criteria that define a language family. An example of a sprachbund would be the [Indian subcontinent](#).

Contact languages([Mixed language](#))

The concept of language families is based on the historical observation that languages develop [dialects](#), which over time may diverge into distinct languages. However, linguistic ancestry is less clear-cut than familiar biological ancestry, in which species do not crossbreed.^[9] It is more like the evolution of microbes, with extensive [lateral gene transfer](#): Quite distantly related languages may affect each other through [language contact](#), which in extreme cases may lead to languages with no single ancestor, whether they be [creoles](#) or [mixed languages](#). In addition, a number of [sign languages](#) have developed in isolation and appear to have no relatives at all. Nonetheless, such cases are relatively rare and most well-attested languages can be unambiguously classified as belonging to one language family or another, even if this family's relation to other families is not known.

Comment

When compared by translation as in Turkish, the word "*Danışma*" meaning information, given unit, thus, in dictionary can be noted as "*not taken information*", thus the added as "*--ma*" be ad negative fact indication also. So, it had been happened, when I was in a place, a person is searching the information desk. He asked me, I showed the desk, thus, he said, at the notice, it is indicated as "*not inform*" so, the adding considered as negative. Therefore for way out, as not such addition as "*çıkış/giriş*", as the indicating of action.

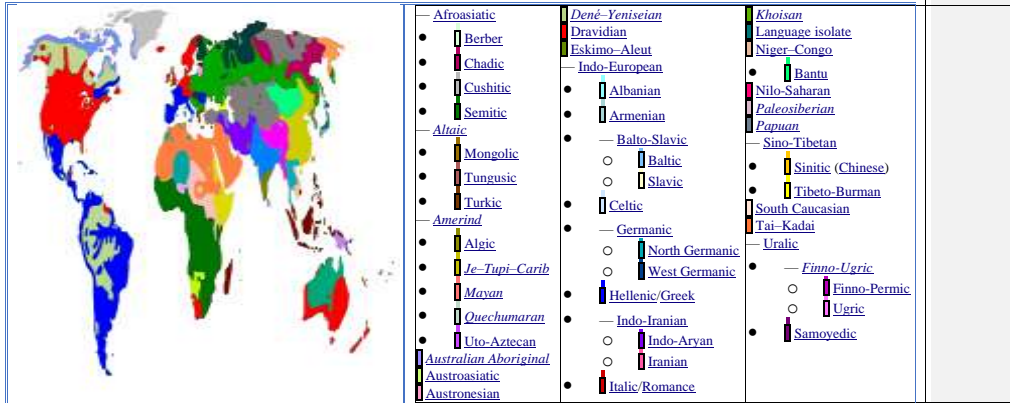
In a conference, I am asking a question, the chairperson indicates to ask in Turkish, it was translating, she added. Thus, the British Professor, explained “*I couldn't understand the translation, he is describing and making some explanations, thus, the translation makes absurd*”.

In one of my lecture, I said, “*I am against mother's milk*”. It is a shock. A Pediatrician, a Neonatologist said such word, ridiculous. The chairperson was asked, let's listen the reasoning. “*I said, we must indicate as breastfeeding, when as mother's milk, it is be in a bottle and be about 3-4 hours at least be waited. During this time, more compounds be differentiated even be inactive. Then compared from as goat's milk and cows mils so on.*” A word be changing, differentiated the content so much. T

9. Dil aileleri¹¹

Vikipedia, özgür ansiklopedi

The distribution of the languages according the roots, origin^{10, 11}

Figure 9: General spoken languages, around the World (Distribution of languages in the world¹¹)

Dil aileleri¹¹

* Afro-Asyatik diller

• Berber dilleri (Zenet, Kabiliya, Şloh, Şavya, Tuareg)

• Cad dilleri (Hausaca)

• Kuşi dilleri (Somalice, Afarca, Bece, Oromca, Sidamo)

• Sami dilleri (Arapça, İbranice, Aramice, Habeşçe, Tigrece, Tigrina, Süryanice)

* Buyeo

• Korece

• Japonca

• Dravidian languages

• Austronesian languages

* Altay dilleri

• Moğol dilleri (Moğolca, Burvatca, Kalmukça)

• Tunquz dilleri (Even, Evenki, Golde, Oroç, Lamut)

• Türk dilleri (Türkçe, Azerice, Türkmence, Kazakça, Kırgızca, Karakalpakça, Nogayca, Karacayca, Başkırcı, Kumukça, Özbekçe,

Uygurca, Salarca, Yakutça, Çuvaşca)

• Amerika yerli dilleri

• Avustralya yerli dilleri

• Austro-Asiatic languages

• Languages of the Caucasus

• Eskimo-Aleut dilleri

* Hint-Avrupa Dil Ailesi

• Arnavutca

• Ermenice

• Baltık dilleri (Letonca, Litvanca)

Kelt dilleri (Bretonca, Galce, İrlandaca, İskoç dili, Kernevekçe)
Cermen dilleri (İngilizce, Almanca, Yidiş, Felemenkçe, Afrikaans, Flamanca, Frizce, Lüksemburgca)
Yunanca
Hint-İran dilleri (Sanskritçe, Bengalce, Pastu, Çingenece, Hintçe, Urduca, Nepali, Gucaratça, Racastanca, Biharca, Paharca, Konkanca, Oriya, Sinhala, Assamca, Keşmirce, Sindce, Pencapça
İran Grubu (Farsça, Kürtçe, Osetçe, Zazaca, Beluci, Mazanderani, Gilaki
Romen dilleri (Fransızca, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Galicya, Rumenca, Katalanca, Provensal, Ladino, Retoromanşça, Latince)
Slav dilleri (Rusça, Ukraynaca, Beyaz Rusça, Sırpça, Hırvatça, Bosnakça, Lehçe, Bulgarca, Makedonca, Slovence, Slovakça, Çekce)
Khoisan dilleri
Nijer-Kongo dilleri
Nil-Sahra dilleri
Paleosibirya dilleri
Papua dilleri
Cin-Tibet dilleri
Cin dilleri (Mandarin, Wu lehçesi, Fucien (Min) lehçesi, Amoy lehçesi, Kantonca, Hakka lehçesi)
Tibet-Birman dilleri (Tibetçe, Dzongka, Birmanca), Lolo, Moso, Şan, Karence)
Tay-Kaday dilleri (Tavca, Karatay, Laoca, Çuang, Çam)
Ural dilleri (Fince, Laponca, Estonca, Mari dili, Çeremişçe, Komice, Karelce, Macarca, Khansi dili, Mansice, Samoyet, Nenetçe)
Baskça

Dil ailesi, birbiriyle aynı kökten gelen akraba **dil** topluluğuna verilen ad. Yani aynı dil ailesine mensup dillerin, aynı kökenden, belki de aynı ilkel dilden türediği kabul edilir. Çoğu dilin yazılı tarihi çok kısa olduğu için, çok az dilin kesin kökeni bilinmektedir. Dil ailelerinin belirlenmesi, uzun bilimsel çalışmalar sonucunda mümkün olmuştur. Dil aileleri ağaç şeması olarak gösterildikleri için kendilerine *dil ağacı* da denir. Bu sebeple alt bölümlerinde de *dil kolları* denir. Bazı diller buldukları aile içindeki bir alt grubun tek temsilcisi olarak soyutlanmış olabilirler. Örneğin **Yunanca**, **Hint-Avrupa Dil Ailesi** içerisinde soyutlanmış bir dildir. Bazı dillerin ise bilinen hiçbir yaşayan akrabası bulunmamaktadır ve bu yüzden bütün dünya dilleri içinde soyutlanmışlardır. Örneğin **Baskça** tamamen soyutlanmış bir dildir.

NB: Some languages are only solitary, not have any connection.

Comment

The most unacceptable one is “*I know English so fluently*”. What will be the understanding fact is important, not you mentioned. If not be on humanity and not at ethical principles, not any meaning, and not be suitable facts.

Please fist be understanding the others, be making empathy, be at the same level as the student, be at their level. One of my teacher indicates about such condition. He talked, gave a lecture about the vaccination. Make and dramatized and be theatrical effects, as be polio sequel, complication, be paralyzed and not to be walked. After the lecture, they asked, “*teacher what is the meaning of polio*”. As conclusion he mentioned thus, “*a vaccination is something like that, it is a miracle, and Child paralyzed be saved by that*”, are my last words he indicates me. One word be so differs the indications.

Several TV programs as concerning some medical concepts. I want to indicate a case, as in America, about Prof. MD, Mehmet Oz. He is Cardiovascular Surgeon, mostly some general advices be given. As I mentioned a trail, an interrogation judge about a program, that he was responsible. I watched form an English-speaking program.

- o The interrogation judge indicates.
  - 1) I even used this not medical, natural product; thus you must say as may be beneficent, not has a benefit. Ask your physician, your family doctor. You directly indicates as use it.
  - 2) The firm owner has been there and explain the food supplement, as useful and be used. There are interest relation, so, not be place to talk.
  - 3) There is a specialist, be stay silent, and only approved, and say yes it is. Not be the one who will explain, not the owner, although physician.
  - 4) As conclusion, you said, you can use it, it has several benefits, not advised from their homo medical doctor.
  - 5) Program is from a recorded one, so, can easily be corrected, why not be not in consideration of such fault?
- o The defense was only said, yes, I don't make any defense, accept all of them. I must said as “**it can be have benefit, ask to your physician**”.

- o So, because of accepting the fault, just give some penalty otherwise be cancelled the program.

As this trial, an interrogative judge questioning, not be indicated as YES or NO, they will be only an advice, so the proficiency, the family doctor be in consideration. So, the TV programs are not be in reality, just making the mind more in confusion. The only indications be as may be an effect, then as has an effective, in language formation

Dil aileleri¹¹

Başlıca dil grupları

1. Tek heceli: Kelimeler tek hecelidir. Yapım ve çekim ekleri yoktur. Kelimeler cümledeki kullanım yerlerine göre anlam kazanırlar. Cince bu grupta yer almaktadır.
2. Eklemeli (bitişken): Kelimelerin kökleri değişmez. Kullanımda kelimeye getirilen ekler, kelimelerin anlamlarını ve görevlerini belirler. Türkçe, Moğol, Macarca bu grupta yer alırlar.
3. Çekimli (bükümlü): Kelimeler kullanımda değişikliklere uğrar.
4. Ön-ek, iç-ek, son-ek kavramları vardır. Bazılarında ünsüzler değişmez, ünlüler değiştirilerek yeni kelimeler yapılır. Yani kökler ünsüzlerden ibarettir. Arapça, Farsça, İngilizce, Hintçe bu grupta yer almaktadır.

NB: The languages in groups are as;1)one word or syllabus, 2) agglutinated languages, 3) diverted languages and 4) some root same, meanings are in consideration about them.

Comment

By indicating the languages types, also concerning the structure.

- a) Monosyllabic languages, only one-word tongues, like China. If you said unique man, then not mentioned as the second man. One and the last person. So, the language for understanding be quite sure and be careful about understanding.
- b) Agglutinating languages, like Turkish. Adhering, sticking same additions be chainging the meaning, the object. As eye/göz, by adding, gözlük/glass, Gözlükcü/optician and so on.
- c) Variety of the words at languages as English. English and German languages, the root is changing for each consideration. As mentioned eye, glass, and optician.
- d) The root consonant, by adding vowel, the meaning is changing, like Arabic. EMN, is main structure as believe, be sure and be on trust. If said as IMAN, the believe, and also praying and be servant of the rules. ABD means work for value production, IBADET is as praying so on.

As mostly used as ALLAH EKBER, is not in Quran. Thus, the world ekber as meaning the great one by measuring. Not an abstract meaning. Samet, is concerns all the creations, the Creator. So other greater ones be as “*Lat, Menat, Uzza and Tagut*, the Satan/evil”. Richness, wise, teachers and be ruler, to be the administrator. Satan is not contrary to God, thus it is also a created one, just in ideas, not an objective one, indicating the harm and negative, bad, cruel one, so, it will be a help to find to good and positive one.

As the Chief Teacher indicates as “*be educate, work, trust*”, if in Arabic, ikra/read, and teach to others, abd/work by getting goodness, iman/be trust to the Creator. Same, thus indication for each culture is different.

In Quran 44 and plus 7 verses as directly indicates, there is no God, indicates ads not an object as theism, like idolatry fact. As a Creator, and be explained at the description indicates at Quran.

The basic concept, first adding the word as second and third meaning, later on be as if explaining, some other persons, mostly common-sense evaluation, some religious phantasies, and dropped the verse, the indicated as written is contrary at the mentioned.

At the Penalty Code, not be evaluated, not be explained, based on evidence of happened, direct be act of harm and cruelty, not any grounding on tradition, same as written one.

Açıklamalı [MAA1]: lik

Dil aileleri¹¹

Algonkin dilleri: 1) [Karaayakça](#), [Sayence](#), [Meskvakice](#), [Mikmak](#), [Krice](#), [Arapahoca](#), [Atsinaca](#), [Savnice](#)

Bu ailedeki dillerde köken birliği az, yapı birliği çoktur. Bu dil ailesinde tüm diller eklemeli dillerdir. Bu dil ailesinde ünlü uyumu ortak özellik taşımaktadır.

Moğol dilleri

[Moğolca](#) (Khalka), [Buryatça](#), [Kalmukça](#).

Avustroasya dilleri: 1) [Kmerce](#), 2) [Mon dili](#), 3) [Viet dilleri:](#) [Vietnamca](#), 4) [Munda dilleri:](#) [Mundari](#), [Santali](#), [Go](#), [Korkuca](#)

Avustronezya dilleri: 1) [Malaya-Polinezya dilleri](#) a) [Filipin dilleri:](#) [Ilokano](#), [Sebuanca](#), [Varayca](#), [Filipince](#) ([Tagalogca](#)), [Tausuoca](#) b)

[Malaya-Sumbavan dilleri](#) (tartışmalı) 1. [Malayan dilleri:](#) [Malayca](#) ([Malezyaca](#), [Endonezce](#)), 2. [Sundaca](#), 3. [Balice](#), 2) [Cavaca](#), 3)

[Makassarca](#), 4) [Tetum](#), 5) [Malgaşça](#), 6) [Çamorro](#), 7) [Okyanusya dilleri](#) a) [Fijice](#), b) [Mikronezya dilleri:](#) [Nauruca](#), [Kiribatice](#), c)

[Polinezya dilleri:](#) [Maori](#), [Havaice](#), [Tahitice](#), [Samoaca](#), [Tonqaca](#), [Rapa Nui](#), 8) [Formoza dilleri](#)

Aymara dilleri: 1) [Aymaraca](#)

Cin-Tibet dilleri

Asya'daki en büyük dil ailesidir.

1) **Sinik (Cin) dilleri:** [Mandarin](#), [Wu lehçesi](#), [Fucien \(Min\) lehçesi](#), [Amoy lehçesi](#), [Kantonca](#), [Hakka](#) lehçesi, 2) [Tibet-Birman dilleri:](#)

a) [Tibet Grubu:](#) [Tibetçe](#), [Dzonokca](#), b) [Birman Grubu:](#) [Birmanca](#), [Lolo](#), [Moso](#), [Şan](#), [Karence](#).

Tay-Kaday dilleri

[Tayca](#), [Karatay](#), [Laoca](#), [Cuang](#), 1) [Miao-Yao Grubu:](#) [Miao dili](#), [Yao dili](#).

Dene-Yenisey dilleri 1) [Na-Dene dilleri](#) a) [Tlingitçe](#), b) [Eyak-Atabask dilleri:](#) 1. [Eyakça](#), 2. [Atabask dilleri:](#) [Ahtnaca](#), [Denağınaca](#),

[Değınaca](#), [Holikacıkça](#), [Kovukonca](#), [Kuskokvimce](#), [Asağı Tananaca](#), [Tanakrosça](#), [Yukarı Tananaca](#), [Kuzey Tuconcası](#), [Güney](#)

[Tuconcası](#), [Gucince](#), [Hanca](#), [Taqışçe](#), [Tahitanca](#), [Kaskaca](#), [Danezaca](#), [Sekanice](#), [Denetaca](#), [Satuca](#), [Tlinconca](#), [Denesulinece](#),

[Tssetsautca](#), [Tsutinaca](#), [Nadoten-Vetsuvenence](#), [Dakelce](#), [Çilkotince](#), [Nikolaca](#), [Hupaca](#), [Ova Apaçicesi](#), [Hikarılaca](#), [Lipanca](#),

[Meskalero-Çirikavaca](#), [Bati Apaçicesi](#), [Navahoca](#) c) [Yenisey dilleri:](#) [Ketçe](#), [Yuğca](#), [Kotça](#), [Asanca](#), [Arince](#), [Pumpokolca](#)

Dravid dilleri

[Brahui](#), [Gondi](#), [Kannada](#), [Malavalam](#), [Tamilce](#), [Teluğu](#)

Eskimo-Aleut dilleri: 1) [Aleut dilleri:](#) [Aleutca](#) 2) [Eskimo dilleri:](#) a) [Yupik dilleri:](#) [Sibirya Yupikçesi](#), [Yupikçe](#), [Çupikçe](#), [Nunivak](#)

[Çupikçesi](#), [Supikçe](#), b) [Inuit dilleri:](#) [Inyupikçe](#), [Bati Kanada İnuitçesi](#), [Doğu Kanada İnuitçesi](#), [Grönland İnuitçesi](#) ([Grönlandca](#))

Ge dilleri

Kainqan

Hami-Sami dilleri: 1) [Berber dilleri:](#) [Zenet](#), [Kabiliva](#), [Sloh](#), [Savva](#), [Tuareg](#) ([Tamasek](#)), 2) [Çad dili:](#) [Hausaca](#), 3) [Kusitik diller:](#)

[Somalica](#), [Afarca](#), [Bece](#), [Odoma](#), [Sidamo](#), 4) [Mısır dilleri:](#) [Eski Mısır dili](#), [Kıptî dili](#), 5) [Sami dilleri:](#) [Arapça](#), [İbranice](#), [Aramice](#),

[Habesçe](#) ([Amhara](#)), [Tigreçe](#), [Tigrina](#) – ölü diller olan [Akadca](#), [Babilce](#), [Asurca](#), [Sürvanice](#).

Hint-Avrupa dilleri: 1) [Anadolu dilleri:](#) [Hitit dili](#), [Lidya dili](#), [Lıkya dili](#), [Luvi dili](#) (Bu diller artık kullanılmayan ölü dillerdir.) 2) [Arnavut](#)

[dilleri:](#) [Arnavutça](#), [Geç](#), 3) [Baltık-Slav dilleri](#) a) [Slav dilleri](#) 1. [Doğu Slav dilleri:](#) [Rusça](#), [Ukraynaca](#), [Beyaz Rusça](#), 2. [Bati Slav dilleri:](#)

[Lehçe](#), [Slovakça](#), [Çekçe](#), 3. [Güney Slav dilleri:](#) [Sırpça](#), [Hırvatça](#), [Boşnakça](#), [Bulgarca](#), [Makedonca](#), [Slovençe](#), b) [Baltık dilleri:](#)

[Prusca](#) (ölü), [Litvanvaca](#), [Letonca](#).

3) [Cermen dilleri:](#) a) [Bati Cermen grubu:](#) [İngilizce](#), [Almanca](#), [Yidiş](#), [Felemenkçe](#), [Afrikaans](#), [Flamanca](#), [Frizce](#),

[Lüksemburğca](#), b) [Kuzey Cermen grubu:](#) [İsveçce](#), [Norveçce](#), [Danca](#), [İzlandaca](#), [Farocece](#), c) [Doğu Cermen grubu:](#) [Gotça](#)

4) [Ermenice:](#) [Doğu Ermenicesi](#), [Bati Ermenicesi](#), 5) [Helenik diller:](#) [Yunanca](#), 6) [Hint-İran dilleri](#) a) [Hint-Aryan dilleri:](#)

[Sanskritçe](#), [Bengalce](#), [Paştı](#), [Çingenece](#), [Hindustânî](#) ([Hintçe](#), [Urduca](#)), [Nepalce](#), [Gucaratca](#), [Racastanca](#), [Biharca](#),

[Paharca](#), [Konkani](#), [Orıya](#), [Sevılanca](#), [Assamca](#), [Keşmirce](#), [Sindce](#), [Pencapça](#). b) [İrani diller:](#) [Farsca](#), [Kürtçe](#), [İskitçe](#),

[Osetce](#), [Zazaca](#), [Beluçca](#), [Mazenderanca](#), [Gılanca](#).

5) [İtalik diller](#) a) [Romen dilleri:](#) [Fransızca](#), [İspanyolca](#), [İtalyanca](#), [Portekizce](#), [Galiçya dili](#), [Rumençe](#), [Katalanca](#),

[Provansal](#), [Ladino](#), [Romansça](#), (Bu kolun çıkış dili, [Latince](#)dir.)

6) [Kelt dilleri:](#) [Bretonca](#), [Galce](#), [İrlandaca](#), [İskoç dili](#), [Kernevekçe](#) ([Birleşik Krallık](#) 'nin [Cornwall](#) bölgesinde).

7) [Tohar dilleri](#)

Hivaro dilleri

Hivaro

Hmong-Mien dilleri: 1) [Hmong dilleri](#), 2) [Mien dilleri](#)

Irokua dilleri

[Mohawk](#), [Çerokice](#), [Kayuğa](#), [Seneka](#), [Onandayğa](#)

İzole diller: 1) [Avrupa:](#) [Baskça](#), 2) [Asya:](#) [Bruşaski](#), [Aynuca](#), 3) [Amerika:](#) [Haydacca](#), [Zunice](#)

[Kafkas dilleri](#) (bölgesel grup)

Kuzey Kafkas dilleri (bölgesel grup): 1) [Dağıstan dilleri:](#) [Avarca](#), [Dargice](#), [Lakca](#), [Tabasaranca](#), [Lezgice](#), [Ağulca](#), [Rutulca](#),

[Tsahurca](#), 2) [Kuzeybatı Kafkas dilleri:](#) [Abhazca](#), [Abazaca](#), [Ubiğça](#), [Çerkesçe](#) (Bu diller de kendi içlerinde çeşitli lehçelere

aynırlar) 3) [Nah dilleri:](#) [Çeçence](#), [İnguşca](#), [Batsca](#)

Güney Kafkas dilleri (genetik grup)

[Gürcüce](#), [Lazca](#), [Meğrelce](#), [Svanca](#)

Karib dilleri

[Aravakça](#), [Garifuna](#), [Karib](#), [Taino](#)

[Keçuva dilleri](#)

Keçuva

Khoisan dilleri

[Hottentot dilleri](#), [San](#) (Buşman lehçeleri)

Maskoke dilleri

[Apalacıan](#), [Çikasovca](#), [Coktavca](#), [Krikce](#)

Mava dilleri

[Colca](#), [Contalca](#), [Hüsnanımce](#), [Kakçikel](#), [Kekçice](#), [Tzeltalca](#), [Tzotzilce](#), [Yukatekce](#)

Mise-Zoke dilleri: 1) Mise, 2) Zoke
Nijer-Kongo dilleri: 1) Dogon dilleri, 2) Atlantik-Kongo dilleri a) Delta dilleri: Ifriik, b) Bantu dilleri: Kikongo, Lingala, Kikonya, Svahili, Kirundi, Ruandaca, Fon, Umbundu, Nyania, Ndebele, Bemba, Sona, Tswana, Zulu, Xhosa, Sotho, Swazi, c) Nijer dilleri: Volofca, Fulani, Serer, Mandinge, Bambara, Senugo, Eve, Tvi, Yoruba, Ibo, Kpelle, Mande, Mossi, Ga, Asanti
Nil-Sahra dilleri (tartışmalı): 1) Nil dilleri: Nubvaca, Masai, Karamajong, Silluk, Nuer, Dinka, 2) Sahra dilleri: Songavca, Sara
Oto-Mange dilleri: 1) Çinantek dilleri, 2) Mazahua, Mazatek, Mikstekce, Otomi, Pame, Tlapanek, Zapotek
Paleosibirya dilleri (bölgesel grup) 1) Çukcice, İtelmençe, Koryakca, Nivihçe
Pama-Nvungan dilleri
Pano-Takana dilleri
Pano dilleri, Takana dilleri
Salış dilleri
İç Salış dilleri, Kıyı Salış dilleri
Sıvu dilleri
Apsalokece (Crow), Dakotaca, Lakotaca, Nakotaca, Omahaca
Tay-Kaday dilleri: 1) Kaday dilleri: Laçice, 2) Tay dilleri: Tayca, Laoca
Trans-Yeni Gine dilleri
Tunquz dilleri
Even, Evenki, Golde, Oroc, Lamut.
Tupi-Guarani dilleri
Guarani, Tupi
Türki diller: 1) Oğuz grubu: Çuvaşca, 2) Kıpçak grubu: Kazakça, Kırgızca, Karakalpakça, Noğayca, Karacayca, Başkırcıca, Kumukça, Tatarca, Altayca, 3) Oğuz grubu: Türkçe, Azerice, Türkmençe, 4) Uvqur grubu (Çağatay grubu): Özbekçe, Uyğurca, Salarca, 5) Sibirya grubu: Yakutca.
Ural dilleri: 1) Fin-Uğor dilleri: a) Baltık-Fin dilleri: Fince, Laponca, Estonca, Marice (Çeremişçe), Komice, Karelce, b) Uğor dilleri: Macarca, Hantica, Mansice, c) Samovet dilleri: Samovet, Nenetsce
Uto-Aztek dilleri
Havası, Hopice, Huicöl, Komançice, Nahuatl, Pima, Papago, Soşone, Tarahumara, Tepehuan, Ute, Yaki
Yuma-Koçimi dilleri
Koçimi, Yuma dilleri

NB: There are several languages, and how can we be understand ourselves?

Comment

Such so much languages, the understanding of them be first making empathy and be at the same frequency.

The translation will not be satisfactory, and not concern what it is going to say. The perception is mostly according the cultural values, then the dictionary meaning.

Each translation has personal factors, therefore directly be taken and evaluation be performed is the Authors style. Let the reader be assess the notion.

10. <https://bpakman.wordpress.com/2019/10/11/hint-avrupa-dillerinin-kaynagi-turkiye/>¹³

← [Çocuk ve Çuşka sözcüklerinin kökeni](#)

[Kovuldun](#) →

[Hint-Avrupa dillerinin kaynağı Türkiye](#)

Posted on 11/10/2019 by [bpakman](#)

Dünya dilleri Sami, Bantu, Ural-Altay, Hint-Avrupa, Çin-Tibet, Kafkas gibi gruplara ayrılmaktadır. Ural-Altay grubu günümüz Türklerinin, Türk soyluların dilleridir. Modern Hint-Avrupa diller ailesi ise dünyanın dört bir yanında İngilizce'nin de aralarında bulunduğu, İspanyolca, İtalyanca, Portekizce, Fransızca, Almanca, Rusça gibi Avrupa dilleri, Farsça, Hintçe gibi en az 60 ülkede konuşulan 450 kadar dil ve diyalekti içine almakta.

Hint-Avrupa dil ailesi hakkında geliştirilmiş iki teoride dil kökenlerini Anadolu ve Kıpçak bozkırları, Türklerin tarihte yurt edindikleri yerler olarak göstermektedir.

Söz konusu iki teori şöyle özetlenebilir:

1- Kurgan (Step) Teorisi (Hipotezi)

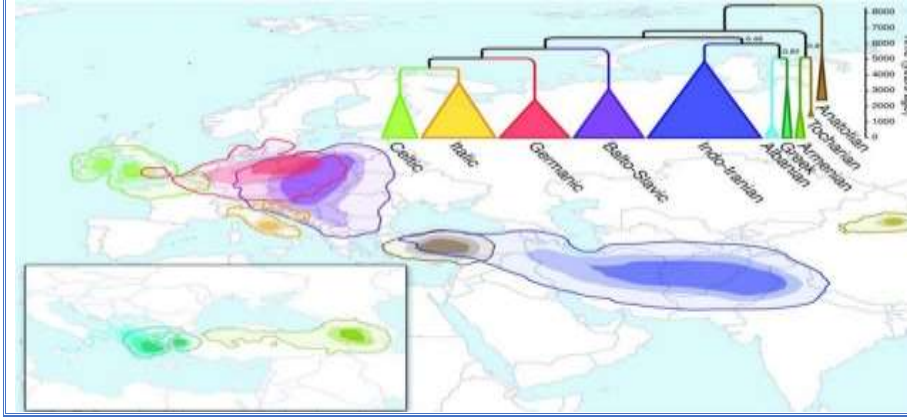
Litvanya asıllı Amerikalı arkeolog Marija Gimbutas'ın ortaya attığı geleneksel görüşe göre Hint-Avrupa dilleri 6 bin yıl önce Hazar Denizi'nin kuzeyindeki Pontik steplerinde (günümüz Rusya topraklarının Güney-Batısında) doğdu ve 4 bin yıl önce bu dilleri konuşan ata binen, söz konusu coğrafyada Kurgan denilen yığma tepeden oluşan mezarlarıyla özellik arzeden, yarı göçebe topluluklar aracılığıyla Avrupa'ya, Hindistan'a ve Yakın Doğu'ya yayıldı.

2- Anadolu Teorisi (Hipotezi)

İngiliz arkeolog Colin Renfrew'in (Lord Renfrew) 1980'lerin sonlarında ortaya koyduğu teze göre Hint Avrupa dili konuşanların ataları Anadolu'da yaşayan çiftçi topluluklardı. Bu dil Kurgan teorisinde öne sürülenden 3 bin yıl, günümüzden 7 bin yıl önce tarımın genişlemesiyle birlikte Türkiye'den/Anadolu topraklarından yayıldı. Bilinen ve yazıya geçirilmiş en eski Hint-Avrupa dili olan Hititçe yanında, M.Ö. 3000'lü yıllara kadar giden Luvice ve bazı diğer Anadolu dilleri Hint-Avrupa dilleri'nin kökeninin oluşturmuştur.

Yeni Zelanda Auckland Üniversitesi bilim adamlarının 24 Ağustos 2012'de yayımladıkları bir araştırma bu iki teorisinin hangisinin daha gerçekçi olduğu konusunda önemli fikir vermektedir.

NB: The diversity type of languages as German languages, are basically constructed at Anatolia.

Effect of the language roots to the community¹³

Figure 10: Common effects of language by time distribution

Comment

The Human being in Africa, be in Gathering and Hunting Culture, mobile in status, so, be only want to be cumulative, reproduce for controlling the district. Thus, the melting of the ice, for the ending Ice Age Period, before 25thousand years ago, Mediterranean was like a lake, two sections, Sicily is at the medium, so 270meters be the water level into the sea level be rising. The Gibraltar is widely open, and Black Sea is nearly 100meters be up rise. Some city states are formed, and the inhabitants are from migration of the origin of the Africa. The language formation was established nearly for thousand years, and even continuously be in progression. The baby communication on figures, later on words, later be on written text and thoughts, on philosophy.

The genetic and social formations are also in pronounced as language formation.

Hint-Avrupa-dillerinin-kaynağı-Türkiye¹³

Araştırmayı yürüten ekip aynen virüs DNA'larının kıyaslanması gibi, örneklemeye aldıkları Latince ve Antik Yunanca gibi artık konuşulmayan 20 dili de içeren 103 farklı Hint-Avrupa dillerindeki orijini aynı, kökeni ortak 207 temel sözcükten oluşan bir veritabanı oluşturdular. Örneğin İngilizce'de anne anlamına gelen "mother" kelimesi İspanyol dilinde "madre", Almanca'da "mutter", Rusça'da "mat", Farsça'da "matar", Lehçe'de "matka", Latince'de "mater" olmakta. Oysa ki bu kelimelerin tümünün kökeninde Anadolu'da o dönemde anne anlamında kullanılan "mehter" kelimesi vardı. Bu yol izlenerek 103 eski ve çağdaş dilde anne sözcüğünün aynı kökten geldiği belirlendi. Hitit dili gibi nesli çoktan tükenmiş olan dillerin de araştırmaya dahil edilmesine "zaman bazında yaklaşım" gerekçesi gösterildi. Araştırmacı ekip, ayrıca tarihi gelişmeler ve Roma İmparatorluğu'nun dili olan Latince'nin "romans" dillerine bölünmesini dikkate aldı. Ardından da, toplanan veriler istatistiksel bir yöntemle dil aile ağacına odaklanmada kullanıldı. Bu ortak sözcüklerden, dil soyağaçları, günümüze göreceli zamanlarıyla birlikte, çıkarıldı. Böylece Anadolu'da doğmuş Hint-Avrupa dil ailesinin yayılımı ortaya konuldu, Hint-Avrupa dil ağaçlarının hem çıkan zamanlamaları hem de kök lokasyonları 9500 ila 8000 yıl önce Anadolu'dan başlayan tarımsal yayılma ile uyum gösterdi. Anadolu hipotezi ile Kurgan hipotezinin karşılaştırmalı değerlendirilmesinin yapıldığı bu araştırmada, **Anadolu Tezini Kurgan Tezine olan üstünlüğü konusunda kesin sonuç** elde edildi.

Araştırma **Hint-Avrupa adı verilen dillerinin kaynağının, merkezi başta Konya, Karaman, Burdur, Isparta, Akşehir, Niğde, Kayseri ve civarları olmak üzere, Anadolu topraklarının tamamı olduğu** tezini istatistiksel olarak ispatladı. İngilizce, Almanca, Farsça, Rusça, Urduca, Latince, Antik Yunan dili, Lehçe gibi birçok farklı lisanı himayesinde barındıran Hint-Avrupa adı verilen dillerinin kökeninin tek bir dil olduğunu, bu dilin de Anadolu topraklarında dünyada ilk kez yerleşik hayata geçip tarımla uğraşmaya başlayan halk tarafından kullanılan dil olduğunu ortaya koydu. Dillerin bölgeleri ve yaş sonuçlarına göre, avcı-toplayıcı nesiller, toprağa ve tarıma bağlı yeni nesillere dönüşürken yeni tarım alanlarına ihtiyaç duydukları için başka bölgelere yayıldıkları anlaşıldı. Tarımın yayılmasıyla birlikte tarımla uğraşan çiftçiler dillerini de gittikleri bölgelere taşıdılar. Buralarda diller zaman içinde değişime uğradıysa da benzerlikler varlıklarını korudular.

İngiltere Reading Üniversitesinde Evrimsel Biyoloji Grubu Başkanı ve Kraliyet Topluluğu Üyesi olan, daha önceki yayımlanmış filogenetik (evrimsel şecere ilişkisi) çalışmalarına katılmış Profesör Mark Pagel bu konuda şunları ifade ediyor: "Bu çalışma bir kültürel evrim sorunu olan Hint-Avrupa dillerinin orijini ve genişlemesini anlamak için evrimsel biyolojiden alınmış metodların mükemmel bir uygulamasıdır... Sonuç olarak Hint-Avrupa Dillerinin en azından 8 000 – 9 500 yaşında olduğunu, uzun zamandır tahmin edildiği gibi, Anadolu bölgesinde doğduğunu ve oradan dışarıya doğru yayıldığını göstermektedir. Birçok fosil dilden gelen bilinen birçok ayar noktalarından yararlanması sonuçları takviye etmiştir"

Hint-Avrupa olarak adlandırılan dil ailesinin Proto (Ön) Türklerle ilgisi için epey geriye, Türklerin başlangıcına kadar gitmek gerekiyor. Mu Kitasının batışı varsayımı, Alpinler, Hitit, Sümer, Etrüsk dilleri, Türkçe'nin dünya tarihindeki ilk dillerden biri olduğunu, bütün dillerin kaynağının "Türk kökenli" olduğunu savunan Güneş Dil Teorisi, genetik araştırmalar birlikte ele alındığında dil ve etnisite akrabalıklarını anlamak bir ölçüde mümkün olmaktadır.

Asya-Avrupa arasındaki kavim göçlerinden önce Avrupa'da yerleşik avcı-toplayıcıların dilleri eklemeliydi. Diller zamanla göçlerle yayıldı. Sonuca bakılırsa Anadolu'dan Avrupa'ya giden tarımcı göçmenler Neolitik dönemde artan nüfuslarıyla zamanla lokallere baskın geldi, baskın diller de diğerlerini asimile etti.

NB: The source of the agglutinating languages, additional at the end of root word, is mostly from Central Asia.

Comment

Genetically the new generation is a mixture of father and mother genes, thus not the same some differentiations is encountered. If you put in water, sugar and salt, and this mixture is not so differentiated, as if they are united, combined, so, nearly impossible.

Even a virus first encountered, the genetic configuration be differentiated from new ones.

Not from genetic and relations to ancestors, be on yourself, at humanity and at ethical considerations.

You are unique and sole, no one be same as you and not be comparable in responsibility and at individualism.

Picasso noticed the power of the lines, so, the last art on such one. Each of the pictures are unique, so not be copy, be yourself even at the art studies. You must be over yourself, not the others. Others be advice or other educative effects, not be same as you.

11. <https://yandex.com.tr/gorsel/>¹⁴

The languages are diverted according to their origin¹⁴

Figure 11: The language groups in general aspects

Figure 11, Comment¹⁴

Each group can be structured as special as their group, thus perceiving what is talking about is more important.

Gravity now at Coulomb laws, more detailed. Not be said, as this is the exact or not, just indicate and explain the evidence as it is, evaluation be yourself, at your responsibility.

People wants to be special and unique

12. <https://arkeofili.com/genler-ve-dil-arasinda-baglanti-oldugu-kesfedildi/>¹⁵

Genler ve Dil Arasında Bağlantı Olduğu Keşfedildi¹⁵

Yazar: [Gizem Cimen](#) on 30 Temmuz 2015

York Üniversitesi akademisyenleri, genetik ve dil farklılıkları arasında bir korelasyon olduğunu ortaya çıkardı. Buna göre, farklı dil konuşan insanların -en azından Avrupa'da- farklı genetik yapılarla sahip oldukları sonucuna ulaşıldı.

NB: They are finding of gene and languages, not by language thus because of the community, speaking one.

Comment

Languages especially the main structure can be formed as thousand years. There are three main structural formation; a) agglutinating language, as Turkish or such ones, b) The word or syllable languages, like China, and c) The derived Language, changing of words languages as English. 25thousand years before, after the Sahara is going to desert and the melting of the Ice Ag, and Monsoon Rain is not be so encountered in Africa, the people as community be massively moving, migrating. Thus nearly 50thousand years before the migration is noticed. Basically the paths on three concepts, 1) via Anatolia, to Europa, they mostly speaks derived language as German, 2) To Middle Asia, as agglutinating language, 3) Via Arabian to China, India and Oceania as words as syllable languages. 4) The root consonant, by adding vowel, the meaning is changing, like Arabic, remains at the Arabia.

The name of languages, according to the roots, in Europa¹⁵

Figure 12: This Figure indicates, how the European language origin is so mixed

As today, a person be contribute to the language, as Victor Hugo, at their books, several words be written as new perspectives. In Tukey Orhan Pamuk, his novels are so long in sentence and at melancholic aspects, not a formal structure as subject, verb and object, mixed in a confusing way. Because he is a writer, of course he knows, thus making a new perspective at the novels. If the writing are not leading crime, you can try several perspectives.

Genler ve Dil Arasında Bağlantı Olduğu Keşfedildi¹⁵

Araştırma, York Üniversitesi Dil ve Dilbilimi Departmanı Profesörü Giuseppe Longobardi önderliğinde, Ferrara, Modena ve Reggio Emilia gibi İtalyan üniversitelerinin genetikçi ve dilbilimcileri ile birlikte yürütüldü. Araştırmaya göre dil, toplulukların coğrafi dağılımlarından çok, genetiksel farklılıklarını açıklamada daha belirleyici bir rol oynuyor.

Araştırma kapsamında, Profesör Longobardi, Avrupa'da Hint-Avrupa dilleri konuşan ve konuşmayan toplulukların genetik ve dil farklılıkları arasında dikkate değer bir ilişki olduğunu gözlemledi.

Longobardi: "Toplulukların dil farklılıkları, genetik farklılıkları ile büyük ölçüde uyuyor. Yani, eğer bir popülasyon Fransızca, bir diğeri Rusça konuşuyorsa, bu iki popülasyonun belirgin bir dil farklılığı vardır. Artık, bu iki popülasyon arasında aynı oranda bir genetik farklılık olduğunu da önceden görülmemiş bir kesinlik ile kanıtlayabiliyoruz."

Açıklamalı [MAA2]: lik

"Bu sonuç, birbirine çok yakın dilleri konuşan Fransız, İtalyan ve İspanyollar'ın genetik benzerliğini de açıklıyor olabilir mi? Japonlar'ın Sahra Altı Afrikalıları'ndan hem dil hem de genetik anlamda çok farklı olmalarını açıklıyor olabilir mi? Yayımladığımız araştırmaya ve devam etmekte olan araştırmalarımıza dayanarak, bizim cevabımız: Evet." Profesör Longobardi, yine de bazı istisnaların olduğunu da sözlerine ekliyor. Avrupa'daki bu istisnalar içerisinde, Slav ve Germen nüfusa genetik anlamda çok benzeyen ama farklı bir dil konuşan Macarlar da var. Bu durum, Merkez Avrupa'daki bazı toplulukların, bir grup fetihçi tarafından Macaristan'a getirilen dillerden yeni bir tanesini seçmiş olmaları ile ilişkilendiriliyor. Longobardi, "Fakat bu istisnaların haricinde, Avrupa'daki toplulukların dil ve genetik yapı dağılımının birbirleriyle büyük ölçüde uyumlu olduğunu görüyoruz." dedi.

Amerikan Fiziksel Antropoloji Dergisi'nde yayımlanan çalışma, göçlerin yalnızca dile ait özelliklerin taşındığı kültürel bir yayılma olmadığını, göç eden popülasyonların, dilleri ile birlikte genlerini de bir popülasyondan diğerine taşıdıklarını ortaya koyuyor.

Araştırma kapsamında 15 Avrupa dili yer alıyor. Ancak araştırmacılar diğer dilleri de araştırmaya dahil ederek projeyi global bir ölçeğe taşımayı planlıyorlar.

Araştırma, bilim adamlarının, Hint-Avrupa dillerinin Avrupa'ya ne zaman ve nasıl geldiğini aydınlatmalarına yardımcı olacağı gibi, gelecekteki genetik araştırmalarda da çok önemli bir rol oynayacak.

Profesör Longobardi: "Sonunda, bir topluluğun atalarını, yalnızca konuştukları dile bakarak tanımlayabilmek bu topluluğun genetik özelliklerini de tanımlamayı sağlayacak ve bu, uzun vadede tip araştırmalarının da son derece yararına olacak."

york.ac.uk

NB: The languages are at the community indications, so the genetic and languages be at the same perspective.

Comment

Genetics somehow indicating the origin, thus, for infections, especially viral ones, so be changed and be a new form, from themselves, be protected from vaccines, as bacterial resistance to anti-infectives. In Europa, some metabolic diseases be from Anatolia origin. From Central Asia, lactose intolerance be slight or obscure, means yogurt and be fermented milk products be used.

One of my friend, for me to write in English, thus, I indicated I will not make translations. He indicated that, your English is from another side of your brain, so, we want to learn, the other side too.

Today, because of school education, the family and other village factors be less, and mostly at city language is speaking.

13. <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/altay-dilleri-teorisi>¹⁶

ALTAY DİLLERİ TEORİSİ

Altay Dilleri Teorisi

Altay dilleri teorisi, Türkçe, Moğolca, Mançu-Tunguzca, Korece ve Japoncanın bir dilden, yani Ana Altay dilinden geldiği görüşüne dayanan bir teoridir. Araştırmacılar arasında, Korece ve Japoncanın bu gruba dahil olup olmadığı konusunda zaman zaman tartışmalar yaşansa da son yıllarda bu iki dil de Altay dil ailesi içinde anılmaya başlanmıştır.

Türk, Moğol ve Mançu-Tunguz dilleri arasındaki yakınlığın, genetik akrabalıktan kaynaklandığı görüşü ilk olarak Strahlenberg tarafından ortaya atılmıştır. Genetik akrabalığın reddi ise 1820'de Rémusat ile başlamıştır. İki buçuk asrı geçen süre içerisinde K. Grønbech, J. R. Krueger, Clauson, Doerfer, Benzing, Şçerbak ve Röna-Tas gibi isimler genetik akrabalığı reddetmişlerdir. Ramstedt, Németh, Poppe, Aalto ve Baskakov gibi araştırmacılar ise genetik akrabalığı savunmuşlardır. Türkiyeli Türkologlar da, başta Talat Tekin, Osman Nedim Tuna ve Tuncer Gülensoy gibi isimler olmak üzere, adı geçen diller arasında genetik akrabalığın söz konusu olduğu görüşünde genellikle birleşmiş görünmektedirler.

Altay dillerini konuşanların sayısı, kaynaklarda farklı farklı verilmiştir. Bu dilleri konuşanların sayısı kaynaklarda 250-350 milyon arası gösterilmiştir.

Altay dilleri teorisine inanan araştırmacılar, bu dillerin yaşı üzerinde de durmuşlardır. Bugün, Altay dil ailesi içinde düşünülen dillerin Ana Altay dilinden ne zaman ayrıldıkları hususunda, bilim adamlarınca çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Ramstedt'e göre Tunguz, Kore, Moğol ve Türk dilleri ve halkları M.Ö. 4000 yılında birbirinden ayrılmıştır. Ligeti, bu tarihi M.Ö. 3000-2000'lere götürmüştür.

Altay dillerinin yaşlarıyla ilgili yukarıdaki ve benzeri görüşler ileri sürülse de aslında bu dillerden günümüze ulaşan yazılı belgelerin geçmişleri hiç de eskilere dayanmamaktadır. Moğolcanın en eski yazılı belgesi, 1225 tarihli Yesunke Taşı'dır. Moğolların Gizli Tarihi adıyla dilimize çevrilen Mongol-un Niğuca Tobça'an ise 1240 yılından kalma bir eserdir. Bir diğer eski Moğol kaynağı Altan Tobçı ise, 16. yüzyıla aittir. Tunguzcanın en eski belgeleri 1413 ve 1433 tarihli dirler. Korecenin en eski yazılı belgesi ise, 1443 tarihli dir. Altay dilleri arasına son yıllarda dahil edilen Japoncanın en eski yazılı belgesi 712 yılından kalma Nihan Şoki'dir. Tekin, Türkçenin, tarihi bilinen en eski yazıtı kabul edilen Çoyr yazıtının 687-692 yılları arasında dikildiğini düşünmektedir.

Altay dillerinin başlıca ortak özelliklerini şu şekilde sıralanmıştır:

1. Aile içinde yer alan dillerin hepsi de eklemeli dillerdir.
2. Türetme ve çekimde hep son ekler kullanılır. Bu dillerde ön ek sistemi yoktur.
3. Altay dillerinde cinsiyet de yoktur. Bu nedenle kelimeler şekil değişikliğine uğramaz.
4. Sayı sıfatlarından sonra gelen adlar genellikle teklik biçimindedir; iki el, üç ev, beş oda gibi.
5. Altay dilleri eklemeli dil yapısında olduğundan kelime kök ve gövdeleri sabittir. Türetme yeni eklerle yapılır. Zengin bir ek sistemi vardır.
6. Diller arasında, aynı kökten kaynaklanmış ortak ekler vardır. Bu özellikle Moğolca ile Türkçe arasında daha belirgindir.
7. Cümle yapısı bakımından özne fiilden önce gelir ve genellikle başlıdır. Fil cümleinin sonundadır. Ad ve sıfat tamlamalarında, belirten belirtileden önce gelir.
8. r/z ve ş/l ses denklilikleri.
9. Altay dillerinde ünlü uyumlarının varlığı.
10. Altay dillerinin hiçbirinde kelime başında r, l ve n ünsüzleri bulunmaz. Türkçe ve Moğolcada f fonemi yoktur.

NB: The Turkish is not as indicated, thus, the language as Altay origin languages.

Comment

After ending the Cold War, the getting together the Turkish speaking Universities were at joint meeting in Ankara, all said, we didn't speak Turkish and indicated their Country name. As I said to them, we had no idea on Russia, you also no on English, how could we be understand ourselves? This is the fact; everybody indicates their language as specific and special.

Some examples as:

a) A person said, we have a lot Kızıl/gold, so please be contact us. Thus the word Kızıl in Turkish is Russian, so not any applause. After they said that it is meaning as gold, so many cheering.

b) A person said to a girls as "I like you" and immediately they collect us, and indicated that, this is a sexual proposition not as friendly, and be changed the women.

Such same condition is happened at Pamukkale Hotel, a academic person from Central Asia, at night 2am knocked the door, for getting the lady, because he said as liked and the woman said as thanks.

c) When we visited Kazakhstan, the alphabet is all Krill, thus, Russian, Kazakhstan, Uzbekistan one is different, cannot read their writings, and be written on boxes. When they want to be making discussion, preferring Russian.

France is strictly be the first one on education, so changed the percentage of using at the Country.

The Emperor language, as British to English, thus, not as Ottoman, contrary the other languages was included at the Turkish.

14. <https://bilimvegelecek.com.tr/index.php/2016/03/16/dil-ailelerinin-dagilimiyla-genetik-akrabalik-arasinda-baglanti/>¹⁷

Dil ailelerinin dağılımıyla genetik akrabalık arasında bağlantı

16 Mart 2016

Dilbilimciler ile genetikçilerin disiplinlerarası çalışmaları, insan topluluklarının göç yollarının çıkarılmasına yardımcı oluyor. Çek Cumhuriyeti, Amerika ve Rusya'da çalışan araştırmacılardan oluşan ekibin yaptığı yeni bir çalışma, Sibiryalı'nın "son avcı-toplayıcıları" Ketleri inceledi. Şubat ayında *Scientific Reports* dergisinde online olarak yayınlanan çalışma, Sibiryalı'da yaşayan Ket toplumunun biyokültürel özelliklerini ortaya çıkardı.

1930'lara kadar göçebe avcı-toplayıcı yaşam süren, Yenisey Irmağı'nın kıyısında yaşayan bu toplum, bugün yaklaşık 1200 civarı bir nüfusa sahip. Konuştukları Ket dili yok olma tehlikesi altında, Yenisey dil ailesinden günümüze ulaşabilen tek dil olma özelliğini taşıyor. Bölgedeki diğer topluluklar Ural, Altay ve Tunguz dilleri konuştuğu için, Ket dili bugün "izole bir dil" olarak nitelendiriliyor. Yenisey dil ailesi üzerinde dilbilimciler tarafından yapılan çalışmalar, söz konusu dil ailesinin Amerika'daki bir grup topluluk tarafından konuşulan Na-dene dil ailesi ile ilişkili olduğunu tespit etmişti. Bu iki dil ailesi Dene-Yenisey adı verilen kuramsal üst aile altında toplanıyor. Dilbilimciler, bu iki ailenin yaklaşık 11 bin yıl önce birbirinden ayrıldığını düşünüyor.

Yeni yapılan çalışmada araştırmacılar, dillerinin farklılığı nedeniyle dikkat çeken Ketlerin başka topluluklarla genetik akrabalıklarını inceledi. Sonuçlar, Ketlerin genetik çeşitlilik açısından da diğer birçok Sibiryalı topluluğundan farklı olduğunu ortaya koydu. En yakın oldukları modern popülasyon, tarihsel olarak karıştıkları bilinen, Ural dili konuşan Selkuplar.

Araştırmacılar Ketlerin genomunu, yayınlanmış antik insan genomlarıyla da karşılaştırdı. Böylece Ketlerin kabaca yüzde 30-40 gibi yüksek oranlarda Antik Kuzey Avrasya genomundan (24 bin yıl önce yaşamış Sibiryalı bir bireyin genomundan) parçalar taşıdığını buldular. Bugün birçok toplulukta gözlemlenen Antik Kuzey Avrasya genomunun aslında Ketlerin atalarına ait olduğunu belirtiyorlar. Ket genomunda, tüm Avrasyalılarda olduğu gibi bir miktar *Neandertal* katkısı da tespit edildi.

Halihazırda Amerika'da yaşayan Na-dene dili konuşan topluluklarla direkt genetik bağlantı bulunamasa da, çalışma birtakım umut vaat eden sonuçlar içeriyor. Örneğin, hem Ketler hem de Na-dene dili konuşan Yerli Amerikalı topluluklardan Chipewyanların antik Paleo-Eskimolarla ilişkisi var. Ayrıca, Yenisey dillerinin Sibiryalı'da konuşulduğu düşünülen bölgedeki Bronz ve Demir Çağı insanlarıyla da genetik ilişkisi gözlemlenmiş. Bu da kuramsal Dene-Yenisey dil ailesinin yayılımıyla Ket toplumunun tarihsel yayılımının örtüşüğünü gösteriyor. Bu sonuç, Yenisey dili konuşan atasal toplulukların Altay bölgesinde yaşadığını ve Ketlerin atalarının da buradan geldiğini düşündürüyor. Makale, Na-dene dili konuşanlarla Ketler arasında doğrudan ilişkisinin bulunması için ileride yapılacak çalışmalara işaret ediyor.

Birçok bilim dalından araştırmacıların bir araya gelerek oluşturduğu disiplinlerarası ekipler, insanın evrimini ve yayılımını her yönüyle incelediği için büyük önem taşıyor. İnsanın kültürel evrimi ile biyolojik evriminin birbirini desteklediği bilinen bir gerçek. Bunu makro boyutta beyin evrimi, alet gelişime, iki ayak üzerinde durma gibi zincirleme süreçlerde rahatlıkla gözlemleyebiliyoruz. Ancak insanın göçlerinin, birbirleriyle anlaşmalarının yolu olan dilin, kültürel öğelerin dağılımının genetik çeşitliliği etkilediğini de yapılan bu çalışmalara anlıyoruz. Aynı zamanda bu çalışmalar biyolojik olarak ırk kavramının olmadığını gözler önüne seriyor.

Orijinal makale: *Scientific Reports* 6, Article number: 20768 (2016); doi:10.1038/srep20768

NB: To confirm the origin of the languages, today we must consider, what is going to mentioned, the philosophies so on.

Comment

After concerning the language, today we must consider, what is going to say. Not who is making the art, just look and evaluate the art.

As mentioned at Quran (49/14), amenna/not not be sure and on trust, not yet be on your thoughts, perceptions, be at your heart and in mind, eslemna/be on the rule be satisfaction for some person.

As in London, my father said, not speak on the street, be on royal English. Friends speak in English also, thus for some expressional ones, also said in Turkish also, not satisfied to say in English. .

15. <https://yandex.com.tr/gorsel/>¹⁸

Turkish language classification¹⁸

Figure 13: The distribution of Turkish origin languages

Comment

If there are several languages, it means that, understanding is so hard to perform. Today we called not as Turkish speaking countries, we called Turki states talking the same language. In a conference, as English is the main speaking one, one person said, whether he talked their own country, home language or not! *If you are not understand, I will talk in English*, and talked in Turkish. We said you know Turkish, he answered as, no, you are understanding Bosna. The second one also speaks, as Crimean state Language, same as Turkish.

General Perspective on Language

Hereby from Wikipedia, the Language concept is evaluated. Turkish version at Wikipedia, for English Wikipedia is taken as consideration.

16. Dil^{19a}

Wikipedi, özgür ansiklopedi

Dil veya **İsan**, **insanlar** arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendisine özgü kuralları olan ve ancak bu kurallar içerisinde gelişen canlı bir varlık, temeli **tarihin** bilinmeyen dönemlerinde atılmış bir gizli anlaşmalar düzeni, **seslerden** örülmüş **toplumsa**, bir **kurumdur**.^[1]

Dil, birbirleriyle yakın ilişkili iki farklı tanımın kullanımını belirtir. Tekil anlamda dil, genel bir **oludur** veya mesela **Almanca** veya **Çince** gibi somut bir dili ifade eder. Burada dil genel anlamda bir olgu olarak ele alınmaktadır.

Dil, iki farklı görüş açısı altında tanımlanabilir:

3. İnsanlar arasındaki anlaşmayı sağlayan bir araç olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda dil, kelimelerden oluşan, yani vücut dili gibi sözlü olmayan iletişim biçimlerinin yanı sıra insanların en etkili iletişim şekli olan sözlü iletişimi tanımlar. Dil, ses dalgaları aracılığıyla akustik olarak ve kelimeler aracılığıyla veya [işaret dilinde](#) olduğu gibi işaretler aracılığıyla görsel olarak aktarılır ("İşaret dili" ile karşılaştırınız). Ayrıca dokunma vasıtasıyla dokunsal işaretlerle veya normlar aracılığıyla aktarılır. Birbirlerini görmeyen ve duymayan insanlar arasında yazı ile bir [iletişim](#) mümkündür ("Yazı dili" ile kıyaslayınız. Konuşma dilinin ve yazı dilinin tanımları). Dil, anlambilimsel bilgiler içeren bir kelime hazinesine sahiptir ve dilin, kelimelerin birbirleriyle ilişki kurmasını sağlayan bir dil bilgisi yapısı vardır. Bir dilin en küçük parçası kelime, jest veya seslenmedir. Konuşmacıda olan hemen hemen aynı bilgi dinleyicide de olduğuna güvenilirse etkili bir iletişim sağlanmış olur. Bu bakımdan kelimeler bilinçli olarak seçilmiş sembollerdir ve aynı şekilde istence bağlı düşüncelerdir. Örnek olarak [Edward Sapir](#)'in dil tanımı şu şekildedir (1921): "Dil; duyguların, düşüncelerin ve isteklerin serbestçe oluşturulmuş semboller sistemi aracılığıyla aktarılması için ayrıcalıklı olarak insanlara özgü, içgüdüsel olmayan bir yöntemdir."
4. Mutlak anlamda dil, düşüncenin ve Dünya görüşünün iletişim aracı olarak tanımlanır. İlk olarak [Wilhelm von Humboldt](#)'un yaptığı gibi bu tanım, dilin insanların bütün karmaşık etkinlikleri ve düşünce süreçleri için vazgeçilmez olduğu gerçeğinden yola çıkmaktadır. Dil insanlar arasındaki anlaşmayı sağlayan tamamlayıcı bir araç değildir, aksine Dünya'daki nesnelere ve olguların algıları da dilsel olarak oluşturulur. Nesnelere ve durumlar Dünya'nın dilsel olarak kavranışı sayesinde anlamsal bağlanımlara dönüşürler. Bu anlamsal bağlanımlar olmadan insanlar için Dünya'da bir yol bulma olanağı mümkün olmazdı. O hâlde insan ilk olarak anlamsal sayılan bir Dünya'da hayvan gibi yaşamamıştır. İnsanlar bu Dünya üzerinde başlangıçta bütünlüyle olarak ve zaman zaman dil aracılığıyla anlaşmıştır, hatta dil ile iç içe yaşamıştır. Bu, nesnelere her zaman dilsel bir bağlamda bulunduğu insanın var olmasını ifade eder. Bu yaklaşım da dilin olgusu karşısında bir iletişim aracı olarak bulunur. ([Martin Heidegger](#), [Ernst Cassirer](#), [Hans-Georg Gadamer](#)).

Ayrıca dilin gösterge bilimiyle (işaret bilimi) bağlantılı olan tanımı da önemlidir. Bu gelenekten sonra Ferdinand de Saussure, dili bir göstergeler sistemi olarak tasarlamıştır ve bu dil göstergesini telaffuzun (signifiant = gösteren) ve fikrin (signifié = gösterilen) zorunlu ilişkisi olarak hatta zihinsel bir şeyler olarak ifade etmiştir. Dil, kuşaklar arasında ve aktüel durumda insanlığın kullandığı bağıdır. Bu bağ kültürün taşıyıcısıdır. Bundan dolayıdır ki, dil ve kültür birbirini sürekli etkileyen iki olgudur. Bu iki olgudan herhangi birinde olan değişiklik diğerini de etkiler. Bu da doğal bir süreklilik ve tabii olma durumunu doğurur. Dil, toplumda var olan bir gerçekliktir. Onun için toplum örneklerinde bulunan unsurların benimsenmesi olmadan bir dile dışarıdan etki etmek zordur.

Comment

Language is a kind of personal presentation of them. Given is not meaning as taken the same, some deviations of understanding, even at same education and same language. A physician must behave as empathy configuration, for help, for understanding to help.

17. Language^{19b}

From Wikipedia, the free encyclopedia

A **language** is a [structured](#) system of [communication](#). Language, in a broader sense, is the method of communication that involves the use of – particularly [human](#) – languages.^{[1][2][3]}

The scientific study of language is called [linguistics](#). Questions concerning the [philosophy of language](#), such as whether words can represent experience, have been debated at least since [Gorgias](#) and [Plato](#) in [ancient Greece](#). Thinkers such as [Rousseau](#) have argued that language originated from [emotions](#) while others like [Kant](#) have held that it originated from rational and logical thought. 20th-century philosophers such as [Wittgenstein](#) argued that philosophy is really the study of language. Major figures in linguistics include [Ferdinand de Saussure](#) and [Noam Chomsky](#).

Estimates of the number of human languages in the world vary between 5,000 and 7,000. However, any precise estimate depends on the arbitrary distinction (dichotomy) between languages and [dialect](#).^[4] [Natural languages](#) are [spoken](#) or [signed](#), but any language can be [encoded](#) into secondary media using auditory, visual, or tactile [stimuli](#) – for example, in [writing](#), [whistling](#), [signing](#), or [braille](#). This is because human language is [modality-independent](#). Depending on [philosophical perspectives](#) regarding the definition of language and meaning, when used as a general concept, "language" may refer to the [cognitive](#) ability to learn and use systems of complex communication, or to describe the set of rules that makes up these systems, or the set of utterances that can be produced from those rules. All languages rely on the process of [semiosis](#) to relate [signs](#) to particular [meanings](#). [Oral](#), [manual](#) and tactile languages contain a [phonological](#) system that governs how symbols are used to form sequences known as words or [morphemes](#), and a [syntactic](#) system that governs how words and morphemes are combined to form phrases and utterances.

Human language has the properties of [productivity](#) and [displacement](#), and relies entirely on social convention and learning. Its complex structure affords a much wider range of expressions than any known system of [animal communication](#). Language is thought to have originated when early [hominins](#) started gradually changing their primate communication systems, acquiring the ability to form a [theory of other minds](#) and a shared [intentionality](#).^{[5][6]} This development is sometimes thought to have coincided with an increase in brain volume, and many linguists see the structures of language as having evolved to serve specific communicative and social functions. Language is processed in many different locations in the [human brain](#), but especially in [Broca's](#) and [Wernicke's areas](#). Humans [acquire](#) language through social interaction in early childhood, and children generally speak fluently by approximately three years old. The use of language is deeply entrenched in human [culture](#). Therefore, in addition to its strictly communicative uses, language also has many social and cultural uses, such as signifying group [identity](#), [social stratification](#), as well as [social grooming](#) and [entertainment](#).

Languages [evolve](#) and diversify over time, and the history of their evolution can be [reconstructed](#) by [comparing](#) modern languages to determine which traits their ancestral languages must have had in order for the later developmental stages to occur. A group of languages that descend from a common ancestor is known as a [language family](#). The [Indo-European family](#) is the most widely spoken and includes languages as diverse as [English](#), [Russian](#) and [Hindi](#); the [Sino-Tibetan family](#) includes [Mandarin](#) and the other [Chinese languages](#), [Bodo](#) and [Tibetan](#); the [Afro-Asiatic family](#) includes [Arabic](#), [Somali](#), and [Hebrew](#); the [Bantu languages](#) include [Swahili](#), and [Zulu](#), and hundreds of other languages spoken throughout [Africa](#); and the [Malayo-Polynesian languages](#) include [Indonesian](#), [Malay](#), [Tagalog](#), and hundreds of other languages spoken throughout the [Pacific](#). The languages of the [Dravidian family](#), spoken mostly in Southern India, include [Tamil](#), [Telugu](#) and [Kannada](#). Academic consensus holds that between 50% and 90% of languages spoken at the beginning of the 21st century will probably have become [extinct](#) by the year 2100.

Comment

Language is a communication between people, for understanding and for explanation so on. Written words can be configuring wide World and among the time limits. Some signs have also a meaning on the language.

Language^{19b}

Definitions, [Philosophy of language](#)

...

Mental faculty, organ or instinct ...

Tool for communication ...

Unique status of human language ...

Origin

Theories about the origin of language differ in regard to their basic assumptions about what language is. Some theories are based on the idea that language is so complex that one cannot imagine it simply appearing from nothing in its final form, but that it must have evolved from earlier pre-linguistic systems among our pre-human ancestors. These theories can be called continuity-based theories. The opposite viewpoint is that language is such a unique human trait that it cannot be compared to anything found among non-humans and that it must therefore have appeared suddenly in the transition from pre-hominids to early man. These theories can be defined as discontinuity-based. Similarly, theories based on the generative view of language pioneered by [Noam Chomsky](#) see language mostly as an innate faculty that is largely genetically encoded, whereas functionalist theories see it as a system that is largely cultural, learned through social interaction.^[34]

Chomsky is one prominent proponent of a discontinuity-based theory of human language origins.^[34] He suggests that for scholars interested in the nature of language, "talk about the evolution of the language capacity is beside the point."^[35] Chomsky proposes that perhaps "some random mutation took place [...] and it reorganized the brain, implanting a language organ in an otherwise primate brain."^[36] Though cautioning against taking this story literally, Chomsky insists that "it may be closer to reality than many other fairy tales that are told about evolutionary processes, including language."^[36]

Continuity-based theories are held by a majority of scholars, but they vary in how they envision this development. Those who see language as being mostly innate, for example psychologist [Steven Pinker](#), hold the precedents to be [animal cognition](#),^[14] whereas those who see language as a socially learned tool of communication, such as psychologist [Michael Tomasello](#), see it as having developed from [animal communication](#) in primates: either gestural or vocal communication to assist in cooperation.^[37] Other continuity-based models see language as having developed from [music](#), a view already espoused by [Rousseau](#), [Herder](#), [Humboldt](#), and [Charles Darwin](#). A prominent proponent of this view is archaeologist [Steven Mithen](#).^[38] [Stephen Anderson](#) states that the age of spoken languages is estimated at 60,000 to 100,000 years^[39] and that:

Researchers on the evolutionary origin of language generally find it plausible to suggest that language was invented only once, and that all modern spoken languages are thus in some way related, even if that relation can no longer be recovered ... because of limitations on the methods available for reconstruction.^[40]

Because language emerged in the early [prehistory](#) of man, before the existence of any written records, its early development has left no historical traces, and it is believed that no comparable processes can be observed today. Theories that stress continuity often look at animals to see if, for example, primates display any traits that can be seen as analogous to what pre-human language must have been like. And early human fossils can be inspected for traces of physical adaptation to language use or pre-linguistic forms of symbolic behaviour. Among the signs in human fossils that may suggest linguistic abilities are: the size of the brain relative to body mass, the presence of a [larynx](#) capable of advanced sound production and the nature of tools and other manufactured artifacts.^[41]

It was mostly undisputed that pre-human [australopithecines](#) did not have communication systems significantly different from those found in [great apes](#) in general. However, a 2017 study on [Ardipithecus ramidus](#) challenges this belief.^[42] Scholarly opinions vary as to the developments since the appearance of the genus *Homo* some 2.5 million years ago. Some scholars assume the development of primitive language-like systems (proto-language) as early as *Homo habilis* (2.3 million years ago) while others place the development of primitive symbolic communication only with *Homo erectus* (1.8 million years ago) or *Homo heidelbergensis* (0.6 million years ago), and the development of language proper with [Anatomically Modern Homo sapiens](#) with the [Upper Paleolithic revolution](#) less than 100,000 years ago.^{[43][44]}

Study

The study of language, [linguistics](#), has been developing into a science since the first grammatical descriptions of particular languages in [India](#) more than 2000 years ago, after the development of the [Brahmi script](#). Modern linguistics is a science that concerns itself with all aspects of language, examining it from all of the theoretical viewpoints described above.^[45]

Comment

The origin of speaking be estimated as; 1) Echoic form from the nature, 2) Expression of feelings, 3) For being together. The characteristics: 1) Be for satisfaction, 2) Togetherness, 3) For individualism, 4) For presenting, 5) For communication, 6) For requirements, 7) For processing, and 8) Cumulation of the evaluation.

Language^{19b}

Subdisciplines

The academic study of language is conducted within many different disciplinary areas and from different theoretical angles, all of which inform modern approaches to linguistics. For example, [descriptive linguistics](#) examines the grammar of single languages, [theoretical linguistics](#) develops theories on how best to conceptualize and define the nature of language based on data from the various extant human languages, [sociolinguistics](#) studies how languages are used for social purposes informing in turn the study of the social functions of language and grammatical description, [neurolinguistics](#) studies how language is processed in the human brain and allows the experimental testing of theories, [computational linguistics](#) builds on theoretical and descriptive linguistics to construct computational models of language often aimed at processing natural language or at testing linguistic

hypotheses, and [historical linguistics](#) relies on grammatical and lexical descriptions of languages to trace their individual histories and reconstruct trees of language families by using the [comparative method](#).^[46]

Early history

The brain ...

Anatomy of speech ...

Structure

Semantics

Sounds and symbols ...

Grammar

Grammatical categories

Word classes

Languages organize their [parts of speech](#) into classes according to their functions and positions relative to other parts. All languages, for instance, make a basic distinction between a group of words that prototypically denotes things and concepts and a group of words that prototypically denotes actions and events. The first group, which includes English words such as "dog" and "song", are usually called [nouns](#). The second, which includes "run" and "sing", are called [verbs](#). Another common category is the [adjective](#): words that describe properties or qualities of nouns, such as "red" or "big". Word classes can be "open" if new words can continuously be added to the class, or relatively "closed" if there is a fixed number of words in a class. In English, the class of pronouns is closed, whereas the class of adjectives is open, since an infinite number of adjectives can be constructed from verbs (e.g. "saddened") or nouns (e.g. with the -like suffix, as in "noun-like"). In other languages such as [Korean](#), the situation is the opposite, and new pronouns can be constructed, whereas the number of adjectives is fixed.^[63]

Word classes also carry out differing functions in grammar. Prototypically, verbs are used to construct [predicates](#), while nouns are used as [arguments](#) of predicates. In a sentence such as "Sally runs", the predicate is "runs", because it is the word that predicates a specific state about its argument "Sally". Some verbs such as "curse" can take two arguments, e.g. "Sally cursed John". A predicate that can only take a single argument is called [intransitive](#), while a predicate that can take two arguments is called [transitive](#).^[64]

Many other word classes exist in different languages, such as [conjunctions](#) like "and" that serve to join two sentences, [articles](#) that introduce a noun, [interjections](#) such as "wow!", or [ideophones](#) like "splash" that mimic the sound of some event. Some languages have positionals that describe the spatial position of an event or entity. Many languages have [classifiers](#) that identify countable nouns as belonging to a particular type or having a particular shape. For instance, in [Japanese](#), the general noun classifier for humans is *nin* (人), and it is used for counting humans, whatever they are called:^[65]

san-nin no gakusei (三人の学生) lit. "3 human-classifier of student" — three students

For trees, it would be:

san-bon no ki (三本の木) lit. "3 classifier-for-long-objects of tree" — three trees

Morphology ...

Culture

Languages, understood as the particular set of speech norms of a particular community, are also a part of the larger culture of the community that speaks them. Languages differ not only in pronunciation, vocabulary, and grammar, but also through having different "cultures of speaking." Humans use language as a way of signalling identity with one cultural group as well as difference from others. Even among speakers of one language, several different ways of using the language exist, and each is used to signal affiliation with particular subgroups within a larger culture. Linguists and anthropologists, particularly [sociolinguists](#), [ethnolinguists](#), and [linguistic anthropologists](#) have specialized in studying how ways of speaking vary between [speech communities](#).^[11] Linguists use the term "[varieties](#)" to refer to the different ways of speaking a language. This term includes geographically or socioculturally defined [dialects](#) as well as the [jargons](#) or [styles](#) of [subcultures](#). Linguistic anthropologists and sociologists of language define communicative style as the ways that language is used and understood within a particular culture.^[12]

Because norms for language use are shared by members of a specific group, communicative style also becomes a way of displaying and constructing group identity. Linguistic differences may become salient markers of divisions between social groups, for example, speaking a language with a particular accent may imply membership of an ethnic minority or social class, one's area of origin, or status as a second language speaker. These kinds of differences are not part of the linguistic system, but are an important part of how people use language as a social tool for constructing groups.^[13]

However, many languages also have grammatical conventions that signal the social position of the speaker in relation to others through the use of registers that are related to social hierarchies or divisions. In many languages, there are stylistic or even grammatical differences between the ways men and women speak, between age groups, or between [social classes](#), just as some languages employ different words depending on who is listening. For example, in the Australian language [Dyirbal](#), a married man must use a special set of words to refer to everyday items when speaking in the presence of his mother-in-law.^[14] Some cultures, for example, have elaborate systems of "social [deixis](#)", or systems of signalling social distance through linguistic means.^[15] In English, social deixis is shown mostly through distinguishing between addressing some people by first name and others by surname, and in titles such as "Mrs.", "boy", "Doctor", or "Your Honor", but in other languages, such systems may be highly complex and codified in the entire grammar and vocabulary of the language. For instance, in languages of east Asia such as [Thai](#), [Burmese](#), and [Javanese](#), different words are used according to whether a speaker is addressing someone of higher or lower rank than oneself in a ranking system with animals and children ranking the lowest and gods and members of royalty as the highest.^[16]

Throughout history a number of different ways of representing language in graphic media have been invented. These are called [writing systems](#). The use of writing has made language even more useful to humans. It makes it possible to store large amounts of information outside of the human body and retrieve it again, and it allows communication across distances that would otherwise be impossible. Many languages conventionally employ different genres, styles, and registers in written and spoken language, and in some communities, writing traditionally takes place in an entirely different language than the one spoken. There is some evidence that the use of writing also has effects on the cognitive development of humans, perhaps because acquiring literacy generally requires explicit and [formal education](#).^[18]

The invention of the first writing systems is roughly contemporary with the beginning of the [Bronze Age](#) in the late [4th millennium BC](#). The [Sumerian](#) archaic [cuneiform script](#) and the [Egyptian hieroglyphs](#) are generally considered to be the earliest writing systems, both emerging out of their ancestral proto-literate symbol systems from 3400–3200 BC with the earliest coherent texts from about [2600 BC](#). It is generally agreed that Sumerian writing was an independent invention; however, it is debated whether Egyptian writing was developed completely independently of Sumerian, or was a case of [cultural diffusion](#). A similar debate exists

for the [Chinese script](#), which developed around 1200 BC. The [pre-Columbian Mesoamerican writing systems](#) (including among others [Olmec](#) and [Maya scripts](#)) are generally believed to have had independent origins.^[128]

Change

All languages change as speakers adopt or invent new ways of speaking and pass them on to other members of their speech community. Language change happens at all levels from the phonological level to the levels of vocabulary, morphology, syntax, and discourse. Even though language change is often initially evaluated negatively by speakers of the language who often consider changes to be "decay" or a sign of slipping norms of language usage, it is natural and inevitable.^[117]

Changes may affect specific sounds or the entire [phonological system](#). [Sound change](#) can consist of the replacement of one speech sound or [phonetic feature](#) by another, the complete loss of the affected sound, or even the introduction of a new sound in a place where there had been none. Sound changes can be *conditioned* in which case a sound is changed only if it occurs in the vicinity of certain other sounds. Sound change is usually assumed to be *regular*, which means that it is expected to apply mechanically whenever its structural conditions are met, irrespective of any non-phonological factors. On the other hand, sound changes can sometimes be *sporadic*, affecting only one particular word or a few words, without any seeming regularity. Sometimes a simple change triggers a [chain shift](#) in which the entire phonological system is affected. This happened in the [Germanic languages](#) when the sound change known as [Grimm's law](#) affected all the stop consonants in the system. The original consonant *bʰ became /b/ in the Germanic languages, the previous *b in turn became /p/, and the previous *p became /f/. The same process applied to all stop consonants and explains why [Italic languages](#) such as Latin have *p* in words like *pater* and *pisces*, whereas Germanic languages, like English, have *father* and *fish*.^[118]

Another example is the [Great Vowel Shift](#) in English, which is the reason that the spelling of English vowels do not correspond well to their current pronunciation. This is because the vowel shift brought the already established orthography out of synchronization with pronunciation. Another source of sound change is the erosion of words as pronunciation gradually becomes increasingly indistinct and shortens words, leaving out syllables or sounds. This kind of change caused Latin *mea domina* to eventually become the [French](#) *madame* and American English *ma'am*.^[119]

Change also happens in the grammar of languages as discourse patterns such as [idioms](#) or particular constructions become [grammaticalized](#). This frequently happens when words or morphemes erode and the grammatical system is unconsciously rearranged to compensate for the lost element. For example, in some varieties of [Caribbean Spanish](#) the final /s/ has eroded away. Since [Standard Spanish](#) uses final /s/ in the morpheme marking the [second person](#) subject "you" in verbs, the Caribbean varieties now have to express the second person using the pronoun *tú*. This means that the sentence "what's your name" is *¿como te llamas?* [*komo te 'jamas*] in Standard Spanish, but [*'komo 'tu te 'jama*] in Caribbean Spanish. The simple sound change has affected both morphology and syntax.^[120] Another common cause of grammatical change is the gradual petrification of idioms into new grammatical forms, for example, the way the English "going to" construction lost its aspect of movement and in some varieties of English has almost become a full-fledged future tense (e.g. *I'm gonna*).

Language change may be motivated by "language internal" factors, such as changes in pronunciation motivated by certain sounds being difficult to distinguish aurally or to produce, or through patterns of change that cause some rare types of constructions to [drift](#) towards more common types.^[121] Other causes of language change are social, such as when certain pronunciations become emblematic of membership in certain groups, such as social classes, or with [ideologies](#), and therefore are adopted by those who wish to identify with those groups or ideas. In this way, issues of identity and politics can have profound effects on language structure.^[122]

Comment

Language is differentiated according to the culture concepts.

Language^{19b}

Contact

Linguistic diversity

Languages and dialects

Language families of the world

The world's languages can be grouped into [language families](#) consisting of languages that can be shown to have common ancestry. Linguists recognize many hundreds of language families, although some of them can possibly be grouped into larger units as more evidence becomes available and in-depth studies are carried out. At present, there are also dozens of [language isolates](#): languages that cannot be shown to be related to any other languages in the world. Among them are [Basque](#), spoken in Europe, [Zuni](#) of [New Mexico](#), [Purépecha](#) of Mexico, [Ainu](#) of Japan, [Burushaski](#) of [Pakistan](#), and many others.^[133]

The language family of the world that has the most speakers is the [Indo-European languages](#), spoken by 46% of the world's population.^[134] This family includes major world languages like [English](#), [Spanish](#), [French](#), [German](#), [Russian](#), and [Hindustani \(Hindi/Urdu\)](#). The Indo-European family achieved prevalence first during the [Eurasian Migration Period](#) (c. 400–800 AD),^[135] and subsequently through the [European colonial expansion](#), which brought the Indo-European languages to a politically and often numerically dominant position in the [Americas](#) and much of [Africa](#). The [Sino-Tibetan languages](#) are spoken by 20%^[134] of the world's population and include many of the languages of East Asia, including [Hakka](#), [Mandarin Chinese](#), [Cantonese](#), and hundreds of smaller languages.^[135]

[Africa](#) is home to a large number of language families, the largest of which is the [Niger-Congo language family](#), which includes such languages as [Swahili](#), [Shona](#), and [Yoruba](#). Speakers of the Niger-Congo languages account for 6.9% of the world's population.^[134] A similar number of people speak the [Afroasiatic languages](#), which include the populous [Semitic languages](#) such as [Arabic](#), [Hebrew language](#), and the languages of the [Sahara](#) region, such as the [Berber languages](#) and [Hausa](#).^[135]

The [Austronesian languages](#) are spoken by 5.5% of the world's population and stretch from [Madagascar](#) to [maritime Southeast Asia](#) all the way to [Oceania](#).^[134] It includes such languages as [Malagasy](#), [Māori](#), [Samoan](#), and many of the indigenous languages of [Indonesia](#) and [Taiwan](#). The Austronesian languages are considered to have originated in Taiwan around 3000 BC and spread through the Oceanic region through island-hopping, based on an advanced nautical technology. Other populous language families are the [Dravidian languages of South Asia](#) (among them [Kannada](#), [Tamil](#) and [Telugu](#)), the [Turkic languages](#) of Central Asia (such as [Turkish](#)), the [Austroasiatic](#) (among them [Khmer](#)), and [Tai-Kadai languages of Southeast Asia](#) (including [Thai](#)).^[135]

The areas of the world in which there is the greatest linguistic diversity, such as the [Americas](#), [Papua New Guinea](#), [West Africa](#), and South-Asia, contain hundreds of small language families. These areas together account for the majority of the world's languages, though not the majority of speakers. In the Americas, some of the largest language families include the [Quechumaran](#), [Arawak](#), and [Tupi-Guarani](#) families of South America, the [Uto-Aztecan](#), [Oto-Manguean](#), and [Mayan](#) of [Mesoamerica](#), and the [Na-Dene](#), [Iroquoian](#), and [Algonquian](#) language families of [North America](#). In Australia, most

indigenous languages belong to the [Pama-Nyungan family](#), whereas New Guinea is home to a large number of small families and isolates, as well as a number of Austronesian languages.^[133]

Comment

The reasoning of the distribution as indicated above: 1) Economy, such mentioned as Industry and Hight Technology concept, 2) Innovation, does not meaning for progress be retarded meaning. 3) Elasticity of the choosing the words, be formation as new one. Victor Hugo, in their books, new word and using is obviously, so constructed the developing of the language. 4) The changing of the language.

Turkey after the Republic of Turkey, return to native language, nearly left the Arabic and other influences.

Some words meaning is changed for making a clan, a group. As The word “*abd*” in Old Jew word, meaning as; work for value making, thus, later for pray, and obey the manager style, so big difference. Using the word, thus, considering their meaning not the real one, at the groups, clan.

Language^{19b}

Language endangerment

[Language endangerment](#) occurs when a language is at risk of falling out of use as its speakers die out or [shift](#) to speaking another language. [Language loss](#) occurs when the language has no more native speakers, and becomes a [dead language](#). If eventually no one speaks the language at all, it becomes an [extinct language](#). While languages have always gone extinct throughout human history, they have been disappearing at an accelerated rate in the 20th and 21st centuries due to the processes of [globalization](#) and [neo-colonialism](#), where the economically powerful languages dominate other languages.^[136]

The more commonly spoken languages dominate the less commonly spoken languages, so the less commonly spoken languages eventually disappear from populations. The total number of languages in the world is not known. Estimates vary depending on many factors. The consensus is that there are between 6,000^[137] and 7,000 languages spoken as of 2010, and that between 50–90% of those will have become extinct by the year 2100.^[136] The [top 20 languages](#), those spoken by more than 50 million speakers each, are spoken by 50% of the world's population, whereas many of the other languages are spoken by small communities, most of them with less than 10,000 speakers.^[136]

The [United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization](#) (UNESCO) operates with five levels of language endangerment: "safe", "vulnerable" (not spoken by children outside the home), "definitely endangered" (not spoken by children), "severely endangered" (only spoken by the oldest generations), and "critically endangered" (spoken by few members of the oldest generation, often [semi-speakers](#)). Notwithstanding claims that the world would be better off if most adopted a single common [lingua franca](#), such as English or [Esperanto](#), there is a consensus that the loss of languages harms the cultural diversity of the world. It is a common belief, going back to the biblical narrative of the [tower of Babel](#) in the [Old Testament](#), that linguistic diversity causes political conflict,^[33] but this is contradicted by the fact that many of the world's major episodes of violence have taken place in situations with low linguistic diversity, such as the [Yugoslav](#) and [American Civil War](#), or the genocide of [Rwanda](#), whereas many of the most stable political units have been highly multilingual.^[136]

Many projects aim to prevent or slow this loss by [revitalizing](#) endangered languages and promoting education and literacy in minority languages. Across the world, many countries have enacted [specific legislation](#) to protect and stabilize the language of indigenous [speech communities](#). A minority of linguists have argued that language loss is a natural process that should not be counteracted, and that documenting endangered languages for posterity is sufficient.^[136]

Comment

Many words are taken, in origin is different, thus, in using it is making another one. *Hamburger*, thus selling people in Turkish is “*Hamburgerci*”, the last is the manager meaning.

Retgress and killing a language concept: 1) First only used as expression, 2) High advanced and adding several words as Ottoman using, being disconnect from the community, 3) Afraid of the progress, new words be refused, this means refection of development, 4) The effective language also influenced the culture several concepts, not be before, 5) Standardized language will not be have a future.

Using other language as education, same words using, even the phonetics be as the other one be causative of the death of the language.

For the Author, as learning at the beginning of the school, not any translation made, direct from native English teacher, each language be a second person. So, not combine the two, be contribute at their languages, ideas and thoughts. Be compared, thus, not be translated, even at other languages, to understand and be evaluated the fact.

18. <http://www.anadilim.org/yapi-bakimindan-diller.html>²⁰

Yapı Bakımından Diller

Dünya dillerini iki farklı şekilde tasnif etmiştik. Bunlardan ilki "[köken bakımından dil aileleri](#)" idi. Bir diğeri ise bu yazımızın konusu olan "[yapı bakımından dünya dilleri](#)."

Yapı bakımından yer yüzündeki dilleri üç grupta inceleyebiliriz.

1. Tek heceli diller: Bu grubun farklı isimlendirmeleri mevcuttur. Bunlardan birisi "**Yalınlayan Diller**(yani yalın olan, ek almamış olan)" bir diğeri "ayrılmış diller".

Cin-Tibet dilleri gibi her kelimenin tek bir heceden oluştuğu dillerdir. Kelimelerin eklemeli ya da çekimli halleri yoktur. Her kelime tek bir heceden ibarettir.

Sözcüğün cümlede ifade ettiği anlam genellikle kelimenin cümlede kullanıldığı yerden anlaşılır. Kelimeler şekil olarak da birbirlerine yakından benzedikleri için bunları ayırt etmek için müthiş bir vurgu sistemi vardır.

2. Çekimli diller: Arapça, İngilizce gibi dilleri kapsayan çekimli dillerde de tek heceli ve çok heceli kökler bulunur. Ayrıca bir takım ekler vardır. Fakat yeni kelime türetirken ve çekim esnasında çoğu zaman **köklerde bir değişiklik olur**.

Arapçadan örnek vermek gerekirse:

fikir (düşünce), efkâr (düşünceler)

Arapça'da "**ktb**" yazmak mastarı farklı kalıplarla çekimlenerek mektub(yazılan şey), mekteb(yazılan yer), kâtib(yazan kişi), kütâb(yazanlar) gibi anlamlar kazanır.

3. Eklemeli diller: Türkçenin de sondan eklemeli olarak dahil olduğu bu grubun temel özelliği bir veya birden fazla heceye sahip kelimelere çeşitli ekler getirilerek yeni kelimeler türetilmesidir. Bu ekleme esnasında köklerde herhangi bir değişiklik olmaz. Ayrıca ekler bazı dillerde kelimenin başına, bazı dillerde ise sonuna gelebilir.

Türkçede meşhur "göz" örneği: göz, göz-lük, göz-lük-çü, göz-lük-çü-lük gibi.

Türkçe, Macarca gibi diller bu gruba girer.

Comment

Only one syllable languages are mostly as the third immigration people, from Arabia, down to India and Oceania. Thus, root inflected languages mainly originated from Anatolia, as Hattusa. The root inflected languages from Central Asia and distributed form there. Languages nearly indicated the way of distribution of people.

Result

The importance is not talking. Most conversation is one side talking, they talked thus, not listen and not want to understand. The most forced one, they said the truth, others are not the correct one. Not any individual perspective. *As the Sun rise at East, and set West, so the Sun is turning around the World*, as this is the reality, just only by sight, not at science. Translation is not meaning to be in same frequency, perceiving and be aware of what is talking about, what for the communication, reason of interaction.

Some happened to me, the Author as be noted here:

- At England, in 1970, I was an intern at Guy's Hospital, at General Surgery department. My father and colleagues strictly indicated me, a) Not to speak with the people, just be with medical students and academic teachers. There were four English spoken, as they said, 1) Royal, academic one, as you must talk on that concept, 2) Colleague English, as spoken, not be familiar on grammar and literature, 3) Street language, as community talking, 4) Argo, improper English, not to be in discussion. So, b) Only listen and watch BBC Prime TV, c) Not to answer any silly questions, d) Not to talk your friends in Turkish, be in English, spoken, writing and decision making.

As an example one asked me as "*What's time, watch?*" I said, *do you mean, what time is it?* Immediately disappears. I remember the Nasrettin Hodge answering.

- The time as same as yesterday, even at tomorrow
- The watch be be cost me 150 Pounds
- The brand name of the watch is Swatch
- 15 past 10, or quarter past 10 or, 45 minutes to 11.

One of my patient, had a T fistula for the obstruction of bile canal, she wants to speak me. Reasoning as, I was speaking proper English, she is teacher of English literature, and hard to find such proper talking English. When I have spare times, I went there for just talking, about several aspects, mostly on cultural parameters, as museums. She said, I had seen at

the primary school visiting and granddaughter teaching visit, thus, she said, if now, be evaluating the cultures and evidences on humanity perspective. When she tried to explain, she said, she learned several aspect about the cultures.

- Also indicated that, try to understand the patient, not to be at the same level of English, they are educated, been in school, so, they must be reach your point. Misunderstanding be obvious, so, beware of this condition.
- At shopping, due to my speech, the saleswoman, be with me, reduced the price so much and I bought a raincoat and a long British umbrella.
- As my profession:
  - A teacher admitted to Intensive Care, not to pass urination, thus, all the results are normal. Then learned taken diuretics as for losing weight. Not any idea about the diuretics. Misunderstanding losing weight one, is assumed, thus not a drug.
  - From outpatient, transferred to Intensive Care, not to pass, for 3 days. Thus, it is for defecation, thus indicating as urination, because he wanted to be kindly indication.
  - Newborn infant culture was positive; thus, father want to discharge, not be perceive the condition, legally not let them to take away.
  - The abdominal pain is cleared, because of perforation, thus, he wanted to be discharged.

The meaning of saying as pain thus perceiving the pain is different. Physician must be in empathy, perceive and aware of it.

This is mainly be indicate od Physician understanding, not translation of the meaning as describing medical symptoms and objectives.

As the meaning at Quran, as the direct signifying fact as “Advice/Presentation”. Quran indicates as 44 verse as no God, no God representatives at 7 verses. This is because of Creation and Creator, not for praying, adoration, just not as objective form.

For example at the Opening of the Quran, as in evaluation.

- 1/6 Be on righteous/direct way, that you let us²¹
  - **ihdi-nâ** (lead us enlightenment and be reached), **es sirâte el mustakîme** (The road of direct, straight, the way to the Creation)²¹
- 1/7 The one who has given worship, and away of cruelty, the person, taken as blessing given person, not the one as wrapping is obtaining one²¹
  - **Sirâta** (road), **ellezîne** (thus they are), **en'amte** (who taken blessing), **aleyhim** (On them, corresponding to them), **gayri** (not to other, not another one), **el magdûbi** (angered person, strange, in human), **aleyhim** (upon to them), **ve (and), lâ ed dâllîne** (they are not cursed)²²

Comment

As how many people, before death and now in living, there re such believes. We must try to understand, not for judge.

Even Pediatrician and Adult Infectious Disease Profession is concerning the vaccination at different perspectives. Child as first vaccination, adult for immune people, before once a vaccination done. The Author standpoint is different, my patient Polio, paralyzed 8 years old boy, said to me, “*not so much be sorry, doctor, brother, I am going to Heaven, not eb worry on me*”. Vaccination is a meaning of presence, a live person, not only healthy. Not a statistical number.

In Uzbekistan, at the market, I am examining a knife, wanted my decision. I said, a) The handle, b) The connection of the handle, c) Steel, d) The cutting of the steel, e) The point and f) the cutting holes, for blood drainage, as summary, main home knife. Asked my profession, I said

Medical doctor, and added there must be more, I said, my village Yatagan/Denizli is a production of knives. Gave his phone, and asked me to use Siri, so I said the name, it is shown on the phone. Not even be in writing or other understanding, only bey language differentiation thus the same subject evaluation made closer to us. Try to give as a gift, with a minor payment.

This Article, for understanding a people, be at humanity perspectives, be in ethical principles, respect as Human being, and unique and sole as a individual. Empathy is the factor for taken in consideration, not translation. If you want to make a connection to the preterm infant, just hold, or touch with soft and with love. You will be a model of mother and act like them.

References

1. <https://www.turkcebilgi.com/evrim>
2. <https://evrimagaci.org/down-sendromu-olusumu-evrimsel-anlami-359>
3. <https://tr.wikipedia.org/wiki/Neoteni>
4. <https://evrimagaci.org/heterokroni-neoteni-cocuk-gorunumluluk-ve-sicramali-evrim-268>
5. <https://evrimagaci.org/atavizm-ve-geri-evrim-turler-atasal-ozelliklerini-nasil-yeniden-kazaniyor-401>
6. Akşitler, İhşidiler / Wikipedia
7. TÜBİTAK, İnsanın Kökeni
8. National Geographic Magazine
9. 4 Mayıs 2005 Tarihli Milliyet Gazetesi⁹
10. <https://www.edebiyatogretmeni.org/kokenlerine-gore-diller/>
11. Dil Ailesi / Wikipedia
12. Language family/Wikipedia
13. <https://bpakman.wordpress.com/2019/10/11/hint-avrupa-dillerinin-kaynagi-turkiye/>
14. <https://yandex.com.tr/gorsel/>
15. <https://arkeofili.com/genler-ve-dil-arasinda-baglanti-oldugu-kesfedildi/>
16. <https://www.kulturportali.gov.tr/portal/altay-dilleri-teorisi>
17. <https://bilimvegelecek.com.tr/index.php/2016/03/16/dil-ailelerinin-dagilimiyla-genetik-akrabalik-arasinda-baglanti/>
18. <https://yandex.com.tr/gorsel/>
19. Dil/Wikipedia, Language/Wikipedia
20. <http://www.anadilim.org/yapi-bakimindan-diller.html>
21. Türkçe Meal: Y. N. ÖZTÜRK, Kur'anı Kerim Meali. www.yeniboyut.com/meal.asp
22. İmam İskender Ali Mihr

M. A. Akşit Collection

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

3a-İnsan

5

İnsan, Homo sapiens, sapiens türü olarak, zorunlu olarak Özel ve Özgün doğrudan iletişim kurulmasını gerekli kılar*

M Arif AKŞİT**

*Bir konuşmada bana özgün yaklaşılmasının sözü üzerine bu değerlendirme yapılmıştır

** Prof. MD. Pediatrician, Neonatology, Pediatric Genetik

NOT: Bu Makalenin anlam olarak İngilizce irdelenmesi 6. Bölümde sunulmaktadır.

Her birey özel ve Özgün ise, insanlara genel yaklaşım değil, bireye uygun yaklaşım yapılmalıdır. Bu açıdan insan diğer türlerden farklılaşmaktadır. İlkeler aynı olabilir, ama ilkelerde her bireye özgü yaklaşım yapılmasının onu bağımsızlığı, eşitliği ve kardeşliği gibi temelleri bozmadan, etik ilklere dayanarak, insanlık temeli üzerine yaklaşım gerekli kılar. Bunun için, bireyin çözümü gereklidir.

İnsanın yapısal olarak diğer türlerden farklı olduğu, bu açıdan onun rızasını alabilmek için, bilgilendirme, daba doğru tanım ile aydınlatmadan sonra rızası, onam alınmalıdır. Rıza şartı tüm hukuk boyutunda geçerlidir.

Her toplum, kendi sosyal yapısına göre bir yaklaşım oluştursa da, genel anlamda iletişim için belirli bir yaklaşım, kısaca kendisinin insanlık temelinde oluşumu ile ancak iletişime geçebilmektedir.

Bu Makalede, insanların aynı kökenden geldiği, ancak kişisel değişim ile özellikleri ile bireysel iletişime geçtikleri, hekimin bu açıdan, bireye özgün yaklaşım yapması öne çıkmaktadır.

Özet

İnsan, Homo sapiens, sapiens türü olarak, zorunlu olarak Özel ve Özgün doğrudan iletişim kurulmasını gerekli kılar

Amaç: İnsanların farklı fiziksel Anatomik yapıları, değişik ruhsal boyutları ile sosyal, kültürel değişimleri, dilleri, inançlarına bakarak, diğer türler ile benzerlik ile gruplandırma boyutuna gidildiği gözlenmektedir. Gerçekte ise DNA ve mitokondrial DNA analizleri ile tek bir tür, tek kaynaktan olduğu Evrene dağıldıkları açık ve genetik bir gerçekliktir. Bu konu irdelenerek, iletişimin ise, yalnız ve sadece birey ile oluşması gerektiği vurgusu yapılmaktadır.

Dayanaklar/Kaynaklar: İnsanın oluşumu, DNA, tarihsel süreç, genetik analizler ve coğrafik değişim ile göçler temelinde de ele alınarak, literatür gözden geçirilerek Makale oluşturulmuştur.

Giriş: İnsan Afrika'da 300-200bin gözlenmiş ve Evrene dağılmıştır. Bunun genetik analizleri ile gerçek boyutu ortaya konulmaktadır. Amaç insanların kardeşliğini ortaya koymak, ancak birey olarak özel ve özgün olduğunun vurgusunu da yapmaktır.

Genel Yaklaşım: Tarihsel ve jeolojik değişim ile genetik yapılanma temelindeki boyut dikkate alınarak, verilere dayanarak, genetik olarak insanlığın kardeş olduğu yorumu yapılmaktadır.

Başlıca boyutlar: Daha önce yapılan yorumların Anatomik, davranış ve diğer benzerliklere dayandığı için geçerli olamayacağı ortaya konulmaktadır.

Yaklaşım: İnsanlığın tek bir türden, tek bir kaynaktan oluştuğu ve yayıldığı belirgindir.

Sonuç: Zamanımızda göçler nedeniyle, her türlü kültürel yapıda bireylerin olduğu, göçler sırasında üniversite mezunları, hatta hekimlerin bile mesleklerini icra edemedikleri dikkat edilerek, insanlığın medeniyet boyutunda eserlerine göre yorumlanmasının 50bin yıldan bu yana olması da doğaldır. İlk iş, doğayı yenmek, ayakta kalabilmek, çoğalabilmek, var olabilmektir.

Yorum: İnsan, temelde insan türüdür ve insancıl yaklaşım, birey olarak sevgi temelinde saygı duyulmaya hakkı vardır. Hepimiz istesek veya istemesek, birbirimizin kardeşiyiz.

Anahtar Kelimeler: Tarihsel Homo sapiens, sapiens, genetik mevcudiyeti, Dünyaya dağılımı, filo-genetik tablosu

Outline

Human being, Homo sapiens, sapiens; mandatory for special, specific direct correlation

AIM: The evaluation of humankind, by Anatomic or other specifications, to find some similarities, thus, this doesn't mean at the same species. The reality by DNA and mitochondrial DNA evaluations, the Human being originated from single person and single source, later issued at the World. This genetic relatives of human being is established, and the person is precise and distinctive, therefore special dealings, interaction be performed.

Grounding Aspects: This Article is established, for the human relative connection, thus, by the presence of Human being, DNA evaluation and history based on Homo sapiens, sapiens, genetic analysis and geographic transformations is evaluated for considering the relatives from past to present.

Introduction: The first genetically noticed Homo sapiens, sapiens, in Africa, about 300-200thousand years before. Then, distributed all around the World. By such indication, this Article be indicated the brotherhood as in genetically be true, thus, each person is special and unique.

General Considerations: By the historical background and the diversity of geographic changes, in genetically, the evaluation specified on Homo sapiens, sapiens. Before, due to Anatomic and behavioral similarities, some considerations be made, thus not be on genetically evidence-based truth.

Proceeding: The population flowing is so changed the variety of the cultures, and even physicians cannot performed their job, so, the civilization can only be encountered 50thousand years before, not from 200thousand. First to be overcome the nature be in presence, be forming community.

Conclusion: The Human being, Homo sapiens, sapiens, is genetically be from a single origin and distributed at the Universe. So, genetically in reality, we both are in relation of brotherhood.

Key Words: The history of Homo sapiens, sapiens, the genetic presence, the distribution to the world, and phylogenetic table indications

Giriş

Her toplumun kendisine göre bir yaklaşımı bulunmaktadır. Amerika boyutunda, çocukluktan verilen bir öğüt olarak “*Yabancılarla sakin konuşma, iletişime geçme*” boyutu, erişkinlerde de

geçerliliğini korumaktadır. Ancak, ortak bir beğeni bulunursa, kedi veya köpek gibi, derhal bir yakınlaşma oluşturulabilmektedir. Burada benim kurmaya çalıştığım bazı boyutlar anlatılacaktır.

Davis Kentinin Üniversite bahçesinde, göller yapılmış ve etrafında yürünmekte, koşulmaktadır. Bizim metodumuz ters saat yönünde, onlar ise sıklıkla saat yönünde dolaşırlar. Dolayısıyla karşılaşma her tur ile oluşmaktadır. Göz, göze bile gelinmez ama ben her turda bakar, gülümser ve üçüncü turda merhaba/hello derim. Dördüncü sefer bakarlar, beşincide ise ben seni tanıyor muyum derler. Bu aşamadan sonra iletişim için karşıdakini çözmek gerekir. Onun ilgilendiği konu üzerinde yoğunlaşmalıdır. Eğer yanında köpek var ise konu köpek, onun yaklaşımı üzerine olacaktır.

Yapısı ve yaklaşım için bir iki kelime yeterlidir. *Bu sene yapraklar daha bir koyu yeşil oldular* gibi teferruatlı ve yoruma açık olmalıdır. Sakkülent çiçekler ile uğraşan kişiye, *bu sene yağmur ile gelen alüvyon, onları örttü, yok olmaları için çaba gerekiyor, sizler onu kurtarıyorsunuz, kolay gelsin, birey olarak size teşekkür ederim* şeklinde bir sözün sonucunu nasıl olduğunu kavrarız. Kişi beni bağladı, yarım saat kadar bana sorular sordu ve hekim olmamın ve bu tür çiçekleri yetiştirmemin avantajı olduğu vurgusu ile çözümler sordu. Beni arabaya kadar uğurladı ve görüşmek dileğini söyledi. Bir kişi ile sadece selam ötesinde, saatlerce birlikte konuşmayı da etkin ve yerinde bir iletişim ile oluşacağını öngörmelisiniz.

Bu Makalede iletişim konusu yerine, insanın yapısal olarak, diğer canlılardan ayrıldığı ve onun ile bireysel bazda olarak iletişime geçmenin önemi vurgulanmaktadır. Hekim birey olarak insan, bir farklı kişi ile iletişime geçtiği, genel yargı olarak değil, bireysel olarak onu çözümleyerek yaklaşım yamasının gerekliliğini kavramalıdır.

İnsan türü diğer canlılar gibi değişime açıktır

Genetik yapımız ile sosyal yapımızın birbirinden farklı olduğu, bir babanın çocuklarına farklı yaklaşım yapması gerektiğini kavraması ile belgindir. Eğer çocuklarıma aynı davranışı gösteriyorum diyorsanız, çocuklarınız ile yakın değilsiniz demektir.

Bir bebeği beslerken, her birine aynı mamayı biberon ile verseniz bile, eğer onunla kişisel iletişime geçerseniz 60mL değil 90mL verebilirsiniz. Bir İntaniye Servisinde, ishal diye üçüncü sefer gelen çocuğun annesi bebeği beslemediği, almadığı vurgusu ile bebeğini gerçek boyutta kabul etmediğini algıladık. Bunun üzerine hemşireler ile bir yaklaşım yaparak, her canlının bir varlık olduğu, onları sevmenin bir Yaratılış sevgisi olduğu, doğal olarak annenin benliğinde bulunduğu vurgusunu, anne bebeğini emzirirken yaptık. Annenin emzirmek istememesi üzerine de bebek ile annenin temasını sağlamaya çalıştık. Ancak anne siz hemşiresiniz bu konuyu biliyorsunuz boyutuna getirmesi üzerine iş bana düştü. Ben anneye beslediğini söyledikten sonra, verdiği 30mL üzerine 60 mL verdim ve gazını çıkardım, kucakta tuttum. Anneye sen de tut dedim, tüm boyutu seyretti, benim bebek ile konuşmamı, sevmemi ve onunla iletişimi gördü. Sonra kucağına alınca, uyudu, uyanıncaya kadar bekle dedim. Hemşire ile gözlemeye devam ettik. Kanımız, ilk defa annelik algısını yapmakta idi. Çok üzüldüğünü algıladık. Akşam gelmedi, sabah gelerek çocuğu götürmek istedi ve bir daha da getirmedi.

Sosyal baskı değil, yol gösterici olmalı, ruhsal yapı sevgi ve insanlık üzerine olmalı, akıl ise doğru nedir, ne yapmalıyım algısı içinde olarak yaklaşım yapılmalıdır. Beden ise eğitilerek,

uygun işlevsel boyuta getirilmelidir. El becerisi olmayan cerrah olmamalı, kucağına çocuğu alıp sıcaklığını hissetmeyen de Pediatrişyen olmamalıdır.

Var oluş

Bu evrenin atomlar ve enerji yapısı içinde olduğu görülmektedir. Birçok doğal kanunlar ile bu oluşumlar varlıklarını ve buna dayanarak yeni yapılanma, moleküller oluşabilmektedir. Bu belirgin olarak yaratılmışlara bakınca belirli bir Yaratılış boyutu algılamak kolaydır.

Bu var oluşun bir şekilde yapısının oluşması için belirli bir mesajın, başka bir deyiş ile bir yapısal oluşmasının kuralları olmalıdır. Elmas karbondan oluşmuştur, onun oluşum modellerini bilinirse, aynı elmas yapısı oluşturulabilir ki Stauer sitesinde *Aura* elması olarak pazarlanmaktadır. Bunun gibi bazı şartları oluşturursanız, benzeri ni de yapabilirsiniz.

Doğada ister tek hücreli ister çok hücreli olsun, tüm canlı yapıların bir yapısı vardır ve bu yapının iletildiği şifre DNA yapısındadır. Oksijenin %30 oranından fazlasını planktondan oluştuğu, ormanların ise %10 civarında etkisi olduğu genellikle anımsanmamaktadır. Tüm evren, eğer pütrefikasyon olmasa, ölümlerin birikmesi ile büyük çevre felaketi olacağı da göz ardı edilmektedir. Hepimiz birbirimize gereksinimiz vardır.

Tek hücreli yapı ile çok hücreli insan yapısı, organ sistemleri de aynı yaklaşım içinde olmaktadır, metabolizması, oksijenlenmesi de aynı yapıdadır. Bu açıdan onlar ile aramızdaki fark olmadığı algılanmalıdır. Tek bir hücreden tüm canlı varlıkların oluşabileceği algılanmalıdır. Ancak, her anahtarın belirli kilidi açması gibi burada da özel ve özgünlük önemlidir.

Bizlerin bir tek hücreli varlıktan bile farkımız olmadığı vurgusu ile, her bireyin özel, özgün olduğu, bu açıdan bireye göre yaklaşımın önemini, özellikle hekimlerin kavraması gerekir. Kitaplarda rakam ve istatistik olan veri, insan olarak, canlı, kanlı bir kişi olup, kişiliği vardır.

Hayvan yetiştiriciler bilir, örneğin bizim köpeğimiz (köpek demiyorduk ona) Carmen, bizi anlıyor ona göre davranıyordu. Carmen'e gel deyince bakar, gel buraya otur denilince gelirdi. Yabancı gelince onların önünde yatar, bir bakıma onları gözetime alırdı. Bir keresinde panjurlar için tamire gelen baba ve oğlu yerde yatan Carmen'i kaldıramamışlar, hoş, karakaş git demişler ve 52 kg olduğu için dokunamamışlar. Oğluma seslendiler, o da gel Carmen, beraber televizyon seyredelim dedi ve kalktı geldi, oğlumun yanına yattı. Baba, oğlum biz, onu köpek sandık, güzelce konuşsak, kalk ve içeri git desek kalkacaktı dedi.

Bunun gibi başkasının bize nasıl muamele etmesini istiyorsak, aynı şekilde onlara da öyle muamele etmeli, empati yaklaşımını da hayvanlar, hatta bitkiler içinde yapmalıyız.

Bu makalede oluşumumuzun aynı şekilde olduğu, özellikle canlıların aynı yapıdan oluştuğu vurgusu yapılmaktadır.

DNA

İnsanlar doğrudan DNA ile regüle edilen bir yapıda değildirler. Bitkilerin kontrolünde olduğu ifade edilse de menekşe (violetta=mor menekşe, viola=menekşe, pansy=büyük menekşe) yetiştiriciler için diğerlerinden farkı, aynı dal üstüne bile olsa, her bir menekşe yapısı, renkleri ve renk dağılımı farklıdır. Özellikle zıpcıktı menekşesi (*Johnny jump up*) belirgin farklılıklar vardır. Bu durum bile DNA kontrolünün tam olmadığı, değişime açık olduğu belirgindir. Akşam sefasında kırmızı ve beyaz karması, pembe olmuyor, bir dal beyaz, bir dal kırmızı, diğer

dal ise kırmızı ve beyaz çizgili olabilmektedir. Dolayısıyla genlerin karışması ile yeni form oluşması algısı cinslere göre, şartlara göre değişmektedir. İnsanların anne ve baba genlerinin karması ile oluşa bile, hiçbir zaman aynı bir yapı oluşmamaktadır, farklı ve değişim içindedir. Gelişim vurgusu yapılamaz, sadece yeni ve özgün yapıdan söz edilebilir, çünkü daha geri durumların olması da olasıdır. Mavi göz, çekinik durumların çoğalma ile yayıldığı da bir gerçektir.

İnsanların ruhsal, sosyal yapılarının etkili olduğu, epigenetik faktörlerin de yetkin olduğu gözlenmektedir. Şişmanlık tek başına şeker metabolizması ile yaşamın ve sosyal algıyı da değiştirebilir. Alkol, bedensel değil, sosyal yapıda da insanı farklı bir yapıya değiştirebilmektedir. Plasebo etkisinde, insana soğuk su içirin, ama bu suyun büyüdü olduğunu söyleyin, özellikle ağrıyı %28 oranında kesebildiği, endojen oluşan Dopamin, Endomorfın, Oksitosin ve Serotonin etkili olduğu bilinmektedir ama iyi bir tiyatro gücü ve inandırıcılığı gerekir. Annenin bebeği öpmesi de aynı etkiyi sağlayabilir.

DNA konusuna, DNA bölünmesi ile yeni yapılanma konusunda yakından bakmak yararlı olacaktır.

1. DNA replication¹

From Wikipedia, the free encyclopedia

In [molecular biology](#), **DNA replication** is the [biological process](#) of producing two identical replicas of DNA from one original [DNA](#) molecule. DNA replication occurs in all [living organisms](#) acting as the basis for [biological inheritance](#). The cell possesses the distinctive property of division, which makes replication of DNA essential.

DNA is made up of a [double helix](#) of two [complementary strands](#). During replication, these strands are separated. Each strand of the original DNA molecule then serves as a template for the production of its counterpart, a process referred to as [semiconservative replication](#). As a result of semi-conservative replication, the new helix will be composed of an original DNA strand as well as a newly synthesized strand.^[4] Cellular [proofreading](#) and [error-checking](#) mechanisms ensure near perfect [fidelity](#) for DNA replication.^[4]

In a [cell](#), DNA replication begins at specific locations, or [origins of replication](#), in the [genome](#).^[4] Unwinding of DNA at the origin and synthesis of new strands, accommodated by an [enzyme](#) known as [helicase](#), results in [replication forks](#) growing bi-directionally from the origin. A number of [proteins](#) are associated with the replication fork to help in the initiation and continuation of [DNA synthesis](#). Most prominently, [DNA polymerase](#) synthesizes the new strands by adding [nucleotides](#) that complement each (template) strand. DNA replication occurs during the S-stage of [interphase](#).

DNA replication (DNA amplification) can also be performed [in vitro](#) (artificially, outside a cell). DNA polymerases isolated from cells and artificial DNA primers can be used to start DNA synthesis at known sequences in a template DNA molecule. [Polymerase chain reaction](#) (PCR), [ligase chain reaction](#) (LCR), and [transcription-mediated amplification](#) (TMA) are examples.

Yorum

Burada DNA konusu detaylı olarak incelenmesi amacı taşımamaktadır. Bölünme ile farklı yapı oluştuğu, virüslerin ve bakterilerin anaçlarına göre daha dirençli ve yeni genetik yapılarının oluştuğu vurgusu yapmaktır. İnsanlarda da anne ve babasına göre değil, kendilerine göre, onlara özgün yaklaşım yapılmalıdır.

Burada yapılan vurgu, basit olarak ikiye ayrılıp çoğalmanın olması ötesinde, çeşitli mekanizma ve enzimlerin görev aldığı ve buna göre etkileşme ile farklı oluşumların gözlenmesinin de doğal olduğu anlaşılacaktır.

Bazı bitki ve hayvanların insandan iki katı veya daha fazla kromozom yapısının olduğu bilinmektedir. Bu açıdan bir hücresel işlev için daha az DNA gereksinimi düşünülmemeli, ancak virüslerin yapısında olan sitem, genellikle konak hücresi ile çoğalması olduğu için, sadece RNA yapısı yeterli olmakta, diğer gerekli olan DNA'ları konak hücresinden sağlamaktadır.

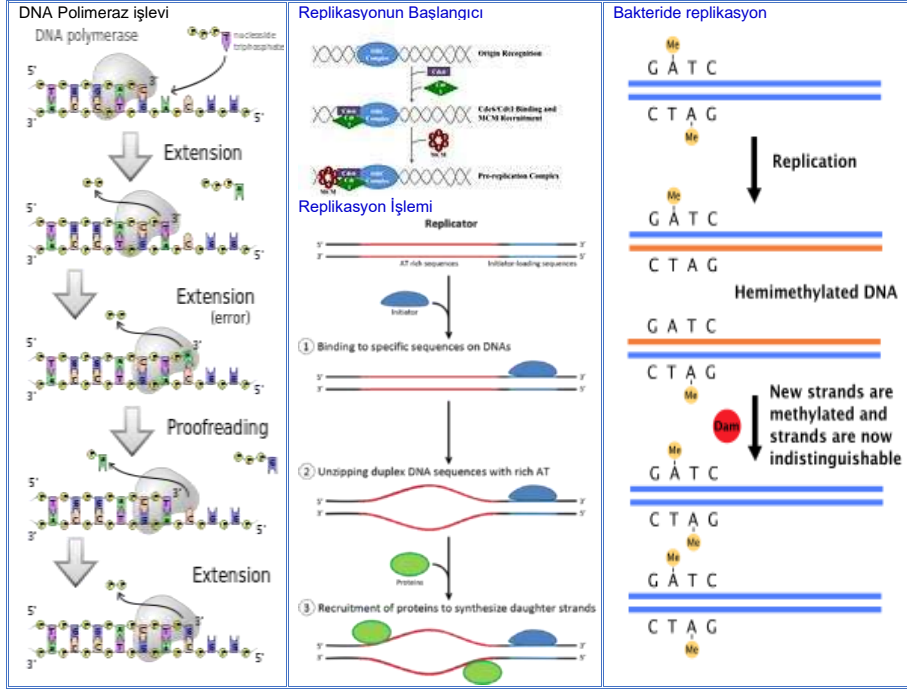
DNA structure ...
DNA polymerase ...

Yorum

Şekil 1'de genel işlevin yapısı sunulmaktadır. Konu hakkında detaylı bilgi sunulmayacaktır. Sadece, insan olarak oluşumuzun tek bir hücreden bile olabileceği, zaten birçok hormonun aynı metot ile bakterilere bile sentezlediği görülmekte, bilinmekte ve ilaç olarak kullanılmaktadır.

Kendimizi ayrıcalıklı yaratan, anne, baba ve atalarımız, genetik gelen yapımız değil, kişiliğiniz ve benliğimizdir. Bunun da değeri, etik ilkelerde olmak, insanlık üzerinde olmak ile oluşmamız gereklidir. Hekim her bireye özgü yaklaşım yapmak üzere eğitim alan, eğitim almış kişidir.

DNA'nın çoğalması, bölünmesi ve repikasyonu¹

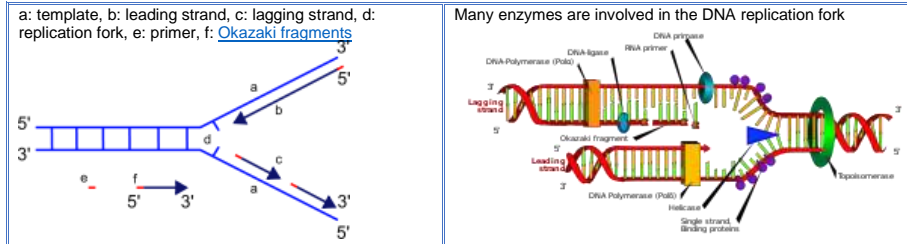

Şekil 1: Genel olarak DNA replikasyon işlevi

DNA replication¹

Replication fork

DNA Replikasyon çatalı¹

Şekil 2: Replikasyon çatalının birçok enzim ile etkileşim içinde olduğu görülmektedir

Yorum

Tüm DNA yapılanması ile, yaratılışın bir boyut olarak oluştuğu belirgindir.

Tüm canlıların çoğalması aşamasında benzer yapı olduğu, ancak bu benzer yapının değişiminin olasılığının her işlevde olduğu açık ve nettir. Belirgin olması daha düşük düzeydedir.

İnsanın Var oluşu

Yorum

İnsan tüm canlılar içinde Evrene hâkim olabilen tür yapısındadır. Bu başlıca eğitim ötesinde, bir arada olmaları, bunun da sevgi temelinde olduğu anlaşılmaktadır. Savaşta bile birliktelik, dayanışma, kardeşlik vurgusu olmadan, ekip ve taraf olmadan, kazanma olasılığı olmamaktadır. Aslanlar, bizon sürüsüne dalarlarken, onların her biri kendi başını kurtaracağı düşüncesi ile girmektedirler. Anne olanların ise yavruyu koruyacağı için, onları uzak ve yalın olmasına dikkat ederler.

Bu açıdan İnsan ve insanın bu Evrene hâkim olması konusu irdelenecektir.

Dayanaklar

Tarihsel, özellikle Antropolojik bilimsel dayanaklar belirtilerek, konunun incelenmesi düşünülmektedir.

2. Homo sapiens²

From Wikipedia, the free encyclopedia

Homo sapiens is the only extant **human** species. The name is Latin for 'wise man' and was introduced in 1758 by **Carl Linnaeus** (who is himself the **lectotype** for the species).

Extinct species of the genus *Homo* include *Homo erectus*, extant from roughly 1.9 to 0.4 million years ago, and a number of other species (by some authors considered **subspecies** of either *H. sapiens* or *H. erectus*). The divergence of the lineage leading to *H. sapiens* out of ancestral *H. erectus* (or an intermediate species such as *Homo antecessor*) is estimated to have occurred in Africa roughly 500,000 years ago. The earliest fossil evidence of early *Homo sapiens* appears in Africa around 300,000 years ago, with the earliest genetic splits among modern people, according to some evidence, dating to around the same time.^{[2][3][note 1][6]} Sustained **archaic admixture** is known to have taken place both in Africa and (following the **recent Out-Of-Africa expansion**) in Eurasia, between about 100,000 and 30,000 years ago.^[1]

The term **anatomically modern humans**^[8] (**AMH**) is used to distinguish *H. sapiens* having an **anatomy** consistent with the **range of phenotypes** seen in **contemporary humans** from varieties of extinct **archaic humans**. This is useful especially for times and regions where anatomically modern and archaic humans co-existed, for example, in **Paleolithic Europe**, **Omo-Kibish I** (Omo I) from southern Ethiopia is the oldest anatomically modern *Homo sapiens* skeleton currently known (196 ± 5 ka).^[9]

Yorum

Ayağa kalkmış olan insan, Homo erectus, 1,9-0,4 milyon yıl önce olduğu, Antropolojik olarak tanımlanmıştır. Lucia iskeletinin ise 4,5 milyon yıl önce gözlenmiş olsa da temel alınan yapının, 2 milyon yıla dayandığı bilinmektedir. Homo sapiens, sapiens ise 300,000 yıl önce ilk buluntuları vardır. Dolayısıyla insan türü, Homo erectus 'tan çok sonra gözlenmiştir. 100bin yıl Afrika'da çoğaldığı, kolonileştiği saptanmıştır.

Homo sapiens²

Name and taxonomy

The **binomial name** *Homo sapiens* was coined by **Linnaeus, 1758**.^[10] The **Latin** noun *homō* (genitive *hominis*) means "human being", while the participle *sapiēns* means "discerning, wise, sensible".

The species was initially thought to have emerged from a predecessor within the genus *Homo* around 300,000 to 200,000 years ago.^[note 2] A problem with the morphological classification of "anatomically modern" was that it would not have included certain extant populations. For this reason, a lineage-based (**cladistic**) definition of *H. sapiens* has been suggested, in which *H. sapiens* would by definition refer to the modern human lineage following the split from the Neanderthal lineage. Such a cladistic definition would extend the age of *H. sapiens* to over 500,000 years.^[note 3]

Extant human populations have historically been divided into **subspecies**, but since around the 1980s all extant groups have tended to be subsumed into a single species, *H. sapiens*, avoiding division into subspecies altogether.^[note 4]

Some sources show **Neanderthals** (*H. neanderthalensis*) as a subspecies (*H. sapiens neanderthalensis*).^{[16][19]} Similarly, the discovered specimens of the *H. rhodesiensis* species have been classified by some as a subspecies (*H. sapiens rhodesiensis*), although it remains more common to treat these last two as separate species within the genus *Homo* rather than as subspecies within *H. sapiens*.^[20]

The subspecies name *H. sapiens sapiens* is sometimes used informally instead of "modern humans" or "anatomically modern humans". It has no formal authority associated with it.^[note 5] By the early 2000s, it had become common to use *H. s. sapiens* for

the ancestral population of all contemporary humans, and as such it is equivalent to the binomial *H. sapiens* in the more restrictive sense (considering *H. neanderthalensis* a separate species).^[note 6]

Yorum

Yukarıda da belirtildiği gibi, Neanderthalensis ve diğer yapıların Homo kapsamında olsa bile anatomik olarak ayrıştığı, bu açıdan Homo sapiens, sapiens türünün tek tür olarak oluştuğu da bir Antropolojik veri olarak ortaya konulmaktadır.

Homo sapiens, sapiens 'in ilk buluntuları

Etiyopya Müzesinden Homo sapiens
 B. Mert Akşit Koleksiyonundan³

Etiyopya Homo sapiens
 B. Mert Akşit Koleksiyonundan

Şekil 3: Etiyopya Müzesinden Homo sapiens iskeletleri

Bu yapı temel alındığında, tarihsel olarak bakıldığında, her bireyin farklı olduğu gerek heykeller ile gerek parmak izleri ile ayrıştığı ortadadır. 8-9 milyar insan yaşadığı varsayılırsa, tahminen 60 milyar insan türü oluşmuş ve halen aktif %10 sağ olduğuna göre hiçbir türün kişisel özellikleri benzer ama aynı değildir. Bu açıdan eşitlik kavramı öne çıkmakta, her birey kendisinin farklı olması ile kendisine ait özellikleri öne çıkarması veya aşağılama gerekçesi olarak sunması durumunda yanıldığının bir Antropolojik simgesi olmaktadır.

3. Human taxonomy⁴

From Wikipedia, the free encyclopedia

Overview of speciation and hybridization within the genus *Homo* over the last two million years (vertical axis). The rapid "Out of Africa" expansion of *H. sapiens* is indicated at the top of the diagram, with admixture indicated with Neanderthals, Denisovans, and unspecified archaic African hominins.

Human taxonomy is the classification of the [human species](#) (systematic name *Homo sapiens*, [Latin](#): "wise man") within zoological taxonomy. The systematic [genus](#), *Homo*, is designed to include both [anatomically modern humans](#) and extinct varieties of [archaic humans](#). Current humans have been designated as subspecies *Homo sapiens sapiens*, differentiated, according to some from the direct ancestor, *Homo sapiens idaltu* (with some other research instead classifying *idaltu* and current humans as belonging to the same subspecies^{[1][2][3]}).

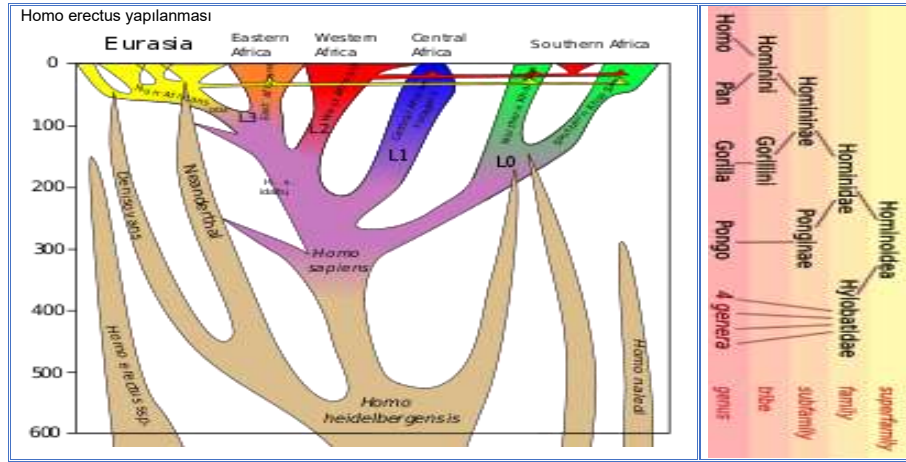
Since the introduction of systematic names in the 18th century, knowledge of [human evolution](#) has increased drastically, and a number of intermediate taxa have been proposed in the 20th to early 21st century. The most widely accepted taxonomy groups takes the genus [Homo](#) as originating between two and three million years ago, divided into at least two species, archaic [Homo erectus](#) and modern [Homo sapiens](#), with about a dozen further suggestions for species without universal recognition.

The genus *Homo* is placed in the [tribe Hominini](#) alongside [Pan](#) (chimpanzees). The two genera are estimated to have [diverged](#) over an extended time of hybridization spanning roughly 10 to 6 million years ago, with possible

admixture as late as 4 million years ago. A subtribe of uncertain validity, grouping archaic "pre-human" or "para-human" species younger than the *Homo-Pan* split is *Australopithecina* (proposed in 1939). A proposal by Wood and Richmond (2000) would introduce *Hominina* as a subtribe alongside *Australopithecina*, with *Homo* the only known genus within *Hominina*. Alternatively, following Cela-Conde and Ayala (2003), the "pre-human" or "proto-human" genera of *Australopithecus*, *Ardipithecus*, *Præanthropus*, and possibly *Sahelanthropus* may be placed on equal footing alongside the genus *Homo*. An even more radical view rejects the division of *Pan* and *Homo* as separate genera, which based on the [Principle of Priority](#) would imply the re-classification of chimpanzees as *Homo paniscus* (or similar).^[4]

Prior to the current scientific classification of humans, philosophers and scientists have made various attempts to classify humans. They offered definitions of the human being and schemes for classifying types of humans. Biologists once classified races as subspecies, but today anthropologists reject the concept of race and view humanity as an interrelated genetic continuum. Taxonomy of the hominins continues to evolve.^{[5][6]}

Taksonomi sınıflandırması insanın kökeni anlamında ele alınamaz

Şekil 4: Genel olarak insanın taksonomi sınıflandırması [John Edward Gray](#) (1825)

Human taxonomy⁴

History ...

Species ...

Homo sapiens subspecies

1737 painting of Carl von Linné wearing a traditional [Sami](#) costume. Linnaeus is sometimes named as the [lectotype](#) of both *H. sapiens* and *H. s. sapiens*.^[40]

The recognition or non-recognition of [subspecies](#) of *Homo sapiens* has a complicated history. The rank of subspecies in zoology is introduced for convenience, and not by objective criteria, based on pragmatic consideration of factors such as [geographic isolation](#) and [sexual selection](#). The informal taxonomic rank of [race](#) is variously considered equivalent or subordinate to the rank of subspecies, and the division of [anatomically modern humans](#) (*H. sapiens*) into subspecies is closely tied to the recognition of [major racial groupings](#) based on [human genetic variation](#).

A subspecies cannot be recognized independently: a species will either be recognized as having no subspecies at all or at least two (including any that are extinct). Therefore, the designation of an extant subspecies *Homo sapiens sapiens* only makes sense if at least one other subspecies is recognized. *H. s. sapiens* is attributed to "Linnaeus (1758)" by the taxonomic [Principle of Coordination](#).^[41] [William Stearn](#) (1959) in a "passing remark"^[42] argued that Linnaeus "must stand as the type of his *Homo sapiens*". Since Linnaeus describes *H. s. europaeus* as having blue/green (*caeruleus*) eyes but himself had brown eyes, he cannot have included himself in *H. s. europaeus*, Linnaeus would therefore have to be classified as *H. sapiens sapiens*, as not matching any of the descriptions of his five subspecies, and so would stand as the [lectotype](#) both for *H. sapiens*, and for *H. s. sapiens* within his own subspecies nomenclature.^[43]

During the 19th to mid-20th century, it was common practice to classify the major divisions of extant *H. sapiens* as subspecies, following Linnaeus (1758), who had recognized *H. s. americanus*, *H. s. europaeus*, *H. s. asiaticus* and *H. s. afer* as grouping the native populations of the [Americas](#), [West Eurasia](#), [East Asia](#) and [Sub-Saharan Africa](#), respectively, besides *H. s. ferus* (for the "wild" form which he identified with [feral children](#)) and two further "wild" forms for reported specimens now considered part of [cryptozoology](#), *H. s. monstrosus* and *H. s. troglodytes*.^[44]

[Homo sapiens neanderthalensis](#) was proposed by King (1864) as an alternative to *Homo neanderthalensis*.^[45] There have been "taxonomic wars" over whether Neanderthals were a separate species since their discovery in the 1860s. Pääbo (2014) frames this as a debate that is unresolvable in principle, "since there is no definition of species perfectly describing the case."^[46] [Louis Lartet](#) (1869) proposed [Homo sapiens fossilis](#) based on the [Cro-Magnon fossils](#).

There are a number of proposals of extinct varieties of *Homo sapiens* made in the 20th century. Many of the original proposals were not using explicit [trinomial nomenclature](#), even though they are still cited as valid [synonyms](#) of *H.*

sapiens by Wilson & Reeder (2005).^[59] These include: *Homo grimaldii* (Lapouge, 1906), *Homo auriacensis hauseri* (Klaatsch & Hauser, 1910), *Notanthropus eurafricanus* (Sergi, 1911), *Homo fossilis* infrasp. *proto-aethiopicus* (Giuffrida-Ruggeri, 1915), *Telanthropus capensis* (Broom, 1917),^[60] *Homo wadiakensis* (Dubois, 1921), *Homo sapiens cro-magnonensis*, *Homo sapiens grimaldiensis* (Gregory, 1921), *Homo drennani* (Kleinschmidt, 1931),^[61] *Homo galilensis* (Joleaud, 1931) = *Paleanthropus palestinus* (McCown & Keith, 1932).^[62] Rightmire (1983) proposed *Homo sapiens rhodesiensis*.^[63]

By the 1980s, the practice of dividing extant populations of *Homo sapiens* into subspecies declined. An early authority explicitly avoiding the division of *H. sapiens* into subspecies was *Grzimeks Tierleben*, published 1967–1972.^[64] A late example of an academic authority proposing that the human racial groups should be considered taxonomical subspecies is *John Baker* (1974).^[65] The trinomial nomenclature *Homo sapiens sapiens* became popular for "modern humans" in the context of Neanderthals being considered a subspecies of *H. sapiens* in the second half of the 20th century. Derived from the convention, widespread in the 1980s, of considering two subspecies, *H. s. neanderthalensis* and *H. s. sapiens*, the explicit claim that "*H. s. sapiens* is the only extant human subspecies" appears in the early 1990s.^[66] Since the 2000s, the extinct *Homo sapiens idaltu* (White *et al.*, 2003) has gained wide recognition as a subspecies of *Homo sapiens*, but even in this case there is a dissenting view arguing that "the skulls may not be distinctive enough to warrant a new subspecies name".^[67] *H. s. neanderthalensis* and *H. s. rhodesiensis* continue to be considered separate species by some authorities, but the 2010s discovery of genetic evidence of *archaic human admixture with modern humans* has re-opened the details of taxonomy of archaic humans.^[68]

Homo erectus subspecies

Homo erectus since its introduction in 1892 has been divided into numerous subspecies, many of them formerly considered individual species of *Homo*. None of these subspecies have universal consensus among paleontologists.

- *Homo erectus erectus* (Java Man) (1970s)^[69]
- *Homo erectus yuanmouensis* (Yuanmou Man) (Li *et al.*, 1977)
- *Homo erectus lantianensis* (Lantian Man) (Woo Ju-Kang, 1964)
- *Homo erectus nankinensis* (Naniing Man) (1993)
- *Homo erectus pekinensis* (Peking Man) (1970s)^[69]
- *Homo erectus palaeojavanicus* (Meganthropus) (Tyler, 2001)
- *Homo erectus soloensis* (Solo Man) (Oppenoorth, 1932)
- *Homo erectus tautavelensis* (Tautavel Man) (de Lumley and de Lumley, 1971)
- *Homo erectus georgicus* (1991)
- *Homo erectus bilzingslebenensis* (Viček, 2002)^[60]

Yorum

İnsana benzer olana Homo denilirse, akıllı olan insan Homo sapiens tanımı verilmektedir. Ancak, anatomik olarak benzeyen, Homo sapiens, sapiens 'tir. Burada insana anatomik benzeyenin tanımlanması temel olmalıdır. Homo sapiens, sapienslerin kabile, göçebe boyutundan şehir boyutuna geçmesi ve kültürel açıdan sosyolojik oluşması sayesinde tüm Evreni kaplaması söz konusudur. Bu açıdan birey olarak sosyal yapının bir unsuru olsa bile, hekimler ayrı, ayrı ele almaları gerekir.

Homo sapiens²

From Wikipedia, the free encyclopedia

Age and speciation process ...

Derivation from *H. erectus* ...

Early *Homo sapiens*

The term *Middle Paleolithic* is intended to cover the time between the first emergence of *H. sapiens* (roughly 300,000 years ago) and the emergence of full *behavioral modernity* (roughly by 50,000 years ago, corresponding to the start of the *Upper Paleolithic*). Many of the early modern human finds, like those of *Jebel Irhoud*, *Omo*, *Herto*, *Florisbad*, *Skhul*, and *Pestera cu Oase* exhibit a mix of archaic and modern traits.^{[47][48][26]} Skhul V, for example, has prominent brow ridges and a projecting face. However, the *brain case* is quite rounded and distinct from that of the Neanderthals and is similar to the brain case of modern humans. It is uncertain whether the robust traits of some of the early modern humans like Skhul V reflects *mixed ancestry* or retention of older traits.^{[49][50]}

The "gracile" or lightly built skeleton of anatomically modern humans has been connected to a change in behavior, including increased cooperation and "resource transport".^{[51][52]}

There is evidence that the characteristic human brain development, especially the prefrontal cortex, was due to "an exceptional acceleration of *metabolome* evolution ... paralleled by a drastic reduction in muscle strength. The observed rapid metabolic changes in brain and muscle, together with the unique human cognitive skills and low muscle performance, might reflect parallel mechanisms in human evolution."^[53] The *Schöningen spears* and their correlation of finds are evidence that complex technological skills already existed 300,000 years ago, and are the first obvious proof of an active (*big game*) hunt. *H. heidelbergensis* already had intellectual and cognitive skills like anticipatory planning, thinking and acting that so far have only been attributed to modern man.^{[54][55]}

The ongoing admixture events within anatomically modern human populations make it difficult to estimate the age of the matrilineal and patrilineal most recent common ancestors of modern populations (*Mitochondrial Eve* and *Y-chromosomal Adam*). Estimates of the age of Y-chromosomal Adam have been pushed back significantly with the discovery of an ancient Y-chromosomal lineage in 2013, to likely beyond 300,000 years ago.^{[56][7]} There have, however, been no reports of the survival of Y-chromosomal or mitochondrial DNA clearly deriving from archaic humans (which would push back the age of the most recent patrilineal or matrilineal ancestor beyond 500,000 years).^{[57][58][59]}

Fossil teeth found at [Qesem Cave](#) (Israel) and dated to between 400,000 and 200,000 years ago have been compared to the dental material from the younger (120,000–80,000 years ago) [Skhul and Qafzeh hominins](#).^[cote.8]

Dispersal and archaic admixture

Dispersal of early *H. sapiens* begins soon after its emergence, as evidenced by the North African [Jebel Irhoud](#) finds (dated to around 315,000 years ago).^{[26][29]} There is indirect evidence for *H. sapiens* presence in West Asia around 270,000 years ago.^[61] The [Florisbad Skull](#) from Florisbad, South Africa, dated to about 259,000 years ago, has also been classified as representing early *H. sapiens*.^{[27][28][30][2]}

In September 2019, scientists proposed that the earliest *H. sapiens* (and last common human ancestor to modern humans) arose between 350,000 and 260,000 years ago through a merging of populations in [East](#) and [South Africa](#).^{[62][2]} Among extant populations, the [Khoi-San](#) (or "Capoid") hunters-gatherers of Southern Africa may represent the human population with the earliest possible divergence within the group *Homo sapiens sapiens*. Their separation time has been estimated in a 2017 study to be between 350-260,000 years ago, compatible with the estimated age of early *H. sapiens*. The study states that the deep split-time estimation of 350 to 260 thousand years ago is consistent with the archaeological estimate for the onset of the Middle Stone Age across sub-Saharan Africa and coincides with archaic *H. sapiens* in southern Africa represented by, for example, the Florisbad skull dating to 259 (± 35) thousand years ago.^[4]

H. s. idaltu, found at [Middle Awash](#) in Ethiopia, lived about 160,000 years ago.^[63] and *H. sapiens* lived at Omo Kibish in Ethiopia about 195,000 years ago.^[64] Two fossils from Goumde, Kenya, dated to at least (and likely more than) 180,000 years ago^[22] and (more precisely) to 300-270,000 years ago,^[2] have been tentatively assigned to *H. sapiens* and similarities have been noted between them and the Omo Kibish remains.^[27] Fossil evidence for modern human presence in West Asia is ascertained for 177,000 years ago,^[65] and disputed fossil evidence suggests expansion as far as East Asia by 120,000 years ago.^{[66][7]}

In July 2019, anthropologists reported the discovery of 210,000 year old remains of a *H. sapiens* and 170,000 year old remains of a *H. neanderthalensis* in [Apidima Cave](#), [Peloponnese](#), [Greece](#), more than 150,000 years older than previous *H. sapiens* finds in Europe.^{[68][69][70]}

A significant dispersal event, within Africa and to West Asia, is associated with the African [megadroughts](#) during [MIS 5](#), beginning 130,000 years ago.^[71] A 2011 study located the origin of basal population of contemporary human populations at 130,000 years ago, with the Khoi-San representing an "ancestral population cluster" located in southwestern Africa (near the coastal border of [Namibia](#) and [Angola](#)).^[72]

Yorum

İnsanın 300,000 yıl önce ilk iskelet kalıntılarını bulunmuş olsa da Y kromozom ile geçişlerinin saptandığı, mitokondrial yapı ile aynı ilişki de saptanmıştır.

200bin yıl önce bulunan fosil dişlerindeki ile 120-80bin yıl önceki fosiller ile karşılaştırma yapılmıştır. Zamanla bulunan fosiller ile Homo sapiens, sapiens göç yolları daha net ortaya çıkarılabilir olmuştur.

Özet olarak insanın tek bir yerden, tüm Evrene dağıldığı anlaşılmaktadır.

İnsanın Göçü, Evrene Dağılımı

İnsanın 300,000 yıl önce ilk iskelet kalıntılarını bulunmuş olsa da 50,000 yıl öncesine kadar topluluk boyutunun net oluşmadığı görülmektedir. Kısaca 100-150bin yıl, kabile, toplayıcı, göçebe boyutunda kaldıkları anlaşılacaktır.

İnsanlar geçim derdi, temel yaklaşımları olduğuna göre, gelişim ve değişim boyutu, yeni nesillerin oluşması için sağlıklı olmak önemlidir. Hastalıkların yanında doğa şartlarının etkisi ile toplumun gelişip, çoğalması daha az gözlenir olabilecektir.

Akıllı Homo/insan denilen modern insangiller yapısı, aklını kullanarak ve eğitim ile edindikleri becerileri geçirerek ilerleme sağlamışlardır. Hayvanlarda, belirli avlanma bölgesinden ayrılan nadirdir. Eğitim açısından bazı şempanzelerde pirinç çuvalları nehirde dökülmüş ve kum ile karıştırılmış, suda havuz gibi bekletince, taş aşağı inmiş, pirinç yukarı çıkınca pirinci ayırıp yiyebilmişler. Bunun daha sonra da uygulandığı, içinde kum olmasa bile yemeden önce yaptıkları gözlenmiş, ancak aklımda kalanlardan iletmekteyim.

İnsanlar bir kabile ile anlaşamayınca, liderden de ayrı düşünce, ayrılıp başka kabile kurmaktadırlar. Korunmak için gizlenebilecek, çöl dahil uç kuyu ve mağaralarda gizlenebilmektedirler. Nesiller deden sonra, kısaca gelişmişlik durumuna göre 100 yıl sonra farklı bir yapı oluşmaktadır. Her avlanan hayvana göre veya yetiştirilen bitki, ürüne göre sosyal yapı farklıdır. Buğday ve mayalayan kültürlerde, ekmek, yuvarlak kaplar ve fermantasyon/mayalama işlemleri varken, mısır yetiştiren yerlerde ise kek tipi pişirme ve buna göre kaplar oluşmaktadır. Karadeniz ile İnka medeniyet kap, kacakları benzer iken, Anadolu ile Meksika kap kacakları daha birbirlerine yakındır.

İnsanların göç nedenlerinden biri evlenme olarak tanımlanmakta, bu açıdan da mitokondri DNA ile göç durumu saptanmaya çalışılmaktadır.

Eğitim ile göç zamanımızda daha çok gibi görünse de belirli hocalardan eğitim için göçlerin olduğu da tarihte sık gözlenmektedir. Orta Asya'da Ahmet Yesevi Medresesinin bir halka olduğu, her 50-60km mesafe ile bir günlük kervan yolu ile yapılanma olduğu, kısaca bir ay içinde 30 akşam konferansı ile bu yolda ticaret yapanların görüşleri, Mevlevi gibi olduğu da anlaşılmıştır.

Yerleşik yeriniz olursa, düşman onu yok edebilir, korunmanız, silah gücü önemlidir. Orta Asya'da göçmenler devamlı hareket altında oldukları için yakalayıp, yok etmek olası değildir. Almanya göçmenlerinin de Türkiye'de yerleri olduğu için, Almanya'nın her yerinde çalışabilecekleri ve bu açıdan, Memleketleri ile bağlarını devam ettirerek, güçlü olarak tuttukları belirgindir. Suriye göçmenleri ise, eldekilerini kullanarak belirli şekilde kalmaya çalışmaktalar, kendi ülkelerinde ise bir köle gibi olmak veya ölüm söz konusu olacağı için bir açmazdadırlar. Ancak, alternatif bir yönetim boyutu söz konusu olunca, ölümüne varlıklarını devamlı tutmaya çalışacaklar, göçtükleri yerden, ülkelerine dönerek, eski yerleri alma olasılığı olacaktır.

Eski gemi savaşlarında, Türk kalyonlarında esir değil, forsalar ücretli çalışmaktalar. Eğer gemi batarsa yukarı çıkabilirler, düşman gemiye çıkınca de ellerine aldıkları silah ile dövüşmektedirler. Teslimiyet anlamı, esaret, forsa boyutu esir olarak yapmaktır. Bunun için canlarını dişlerine takarak çalıştıkları belirtilir. Andrea Doyra, alttan gelen forsaların ölümüne dövüştükleri için onlardan çok korkardık dediği söylenir. Diğer gemilerde ise, köle olan ve zincire bağlı oldukları için, gemi batarken ölecekleri için kendilerini kurtarmak için, alttakileri öldürüp, anahtar ele geçirip kurtulma çabasında oldukları söylenir. Türklere esir düşerlerse, köle değil, işçi olacakları için, hemen teslim oldukları belirtilir. Benzer durum, Türk askeri ile dövüşmesi içi yetiştirilen kişiler, terör unsurları, halk gibi davranıp, teslim olup, silahlı çatışmaya girmemektedirler. 45 bin kişiden 5bini çatıştığı son durumlarda görülmüştür.

Bizim askerlik eğitimimizde öğrendiğimiz ve halen askeri izlemlerde; ilk askeri silahında mermi yoktur, silah yere bakar, ikincide bir şarjör vardır ve dik silah omuzundadır, üçüncü de ise mermi arkadaşlarına yetecek şekilde 3 adet olup, haber ileticidir. Üçüncü kişi attığını 3/3 vurandır. Silahlar 3 devamlı atış şeklinde ayarlıdır. Düşman ilk askere hücum eder, onu etkisiz hale getirebilir, ikinci ancak bir şarjör boşaltabilir, üçüncü ise arkadaşlarını korur ve savunur. Kaçma boyutu olmadığı için, arkasında taş var gibi dik durulur. Özellikle yedek subayların, üniversite eğitimi görmüş olanların, askerlikte kaçtıkları görülmemiştir. Diğer ordularda kaçanları vurmak için arkada bir grup bırakılırken, Türklere hedefi, varmak istenilen yeri geçmemesi için, önde durduran bir ekip görevlendirilir.

Eski zamanda kabile, gruplar olarak varlığı sağlamak olası, ancak çok sık ve devamlı göç halinde olmak ta bir bakıma zorunluluktur.

Zamanımızda da 6 kişilik bir askeri timi, hiçbir güç durmamakta, bunların verdikleri konumlar ile, uzaktan topçu ile hedefler vurulabilmektedir. Bunu yapacak, düşmanın içine sızacak birkaç değil, yüzlerce ekibi bulmak zordur. Son, mücadelelerde Türk Ordusu bu taktiği kullanmaktadır. Tank ile girse, tanksavarlar ile vurulacağı da bir gerçektir.

4. Origin of Anatomically Modern Humans Traced to Southern Africa⁵

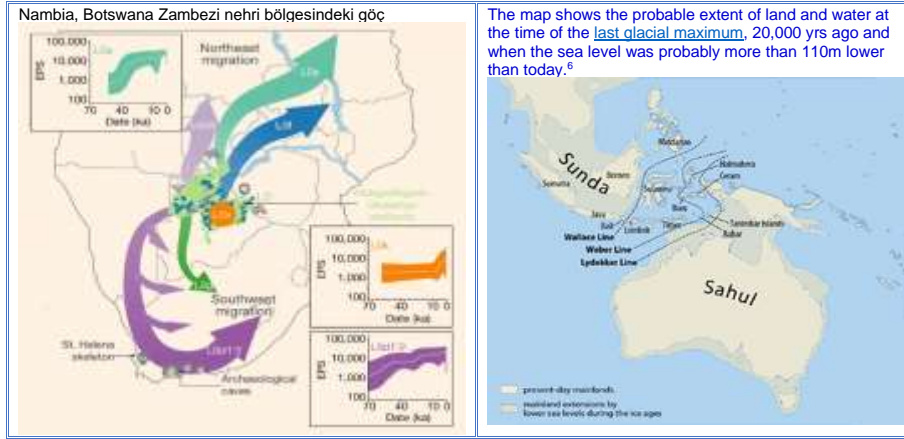
Oct 29, 2019 by [News Staff / Source](#)

The earliest ancestors of anatomically modern *Homo sapiens* emerged in a region south of the Zambezi River in Botswana, Africa, according to a new analysis of modern human's mitochondrial genomes (mtDNA or mitogenome) from the L0 lineage, the oldest known mtDNA lineage on Earth.

"mtDNA acts like a time capsule of our ancestral mothers, accumulating changes slowly over generations," said Professor Vanessa Hayes, a researcher at the Garvan Institute of Medical Research, the University of Sydney, and the University of Pretoria. "Comparing mitogenome from different individuals provides information on how closely they are related." In the study, Professor Hayes and colleagues collected blood samples to establish a comprehensive catalogue of mitogenomes from the L0 lineage.

"We merged 198 new, rare mitogenomes to the current database of modern human's earliest known population, the L0 lineage," said University of Pretoria's Professor Riana Bornman. "This allowed us to refine the evolutionary tree of our earliest ancestral branches better than ever before," added Dr. Eva Chan, from the Garvan Institute of Medical Research. By combining the L0 lineage timeline with the linguistic, cultural and geographic distributions of different sub-lineages, the scientists revealed that the first anatomically modern *Homo sapiens* maternal lineage emerged 200,000 years ago in a homeland south of the Greater Zambezi River Basin, which includes the entire expanse of northern Botswana into Namibia to the west and Zimbabwe to the east.

Afrika'da ve Avustralya'da olan *Homo sapiens*, *sapiens* 'in göçü⁵

Şekil 5: Bir Afrika ve Avustralya Bölgesindeki insan topluluğu ve göçü; 200bin yıl önce oluşan boyut (Not: O dönemdeki coğrafik yapı ele alınmalı, deniz seviyesi 20bin yıl öncesine kadar 110 metre aşağıda bulunmaktaydı)

Schematic map of southern Africa representing the Makgadikgadi-Okavango region sustained anatomically modern human homeland (200,000-130,000 years ago), supported by archaeological data and genetic wildlife data. The out-of-homeland migration (130,000-110,000 years ago), results in the split of haplogroup L0d with L0a'g and L0f divergence. L0d3, L0a and L0f migrate in a northeast direction, L0d1'2 and L0g migrate southwest, while L0k remains in the homeland. Insets show analyses of effective population sizes (EPS) of major L0 haplogroups over time, predicting the maintenance of the homeland L0k population (orange), population growth for the broadly dispersed southwest L0d1'2 migrants (purple), while population growth of the northeast L0a migrants coincides with the out-of-Africa migration (aqua). Image credit: Chan *et al.* doi: 10.1038/s41586-019-1714-1.

The study authors also analyzed geological, archeological and fossil evidence and found that this region once held Africa's largest ever lake system, Lake Makgadikgadi.

"Prior to modern human emergence, the lake had begun to drain due to shifts in underlying tectonic plates," said Dr. Andy Moore, a geologist at Rhodes University.

"This would have created, a vast wetland, which is known to be one of the most productive ecosystems for sustaining life."

The ancient wetland ecosystem provided a stable ecological environment for modern humans' first ancestors to thrive for 70,000 years.

"We observed significant genetic divergence in the modern humans' earliest maternal sub-lineages, that indicates our ancestors migrated out of the homeland between 130,000 and 110,000 years ago," Professor Hayes said.

"The first migrants ventured northeast, followed by a second wave of migrants who travelled southwest. A third population remained in the homeland until today."

"In contrast to the northeasterly migrants, the southwesterly explorers appear to flourish, experiencing steady population growth." "The success of this migration was most likely a result of adaptation to marine foraging, which is further supported by extensive archaeological evidence along the southern tip of Africa," the researchers noted.

To investigate what may have driven these early human migrations, the team reconstructed Southern Africa's climate history for the past 250,000 years.

"Our simulations suggest that the slow wobble of Earth's axis changes summer solar radiation in the Southern Hemisphere, leading to periodic shifts in rainfall across southern Africa," said Professor Axel Timmermann, Director of the IBS Center for Climate Physics at Pusan National University.

"These shifts in climate would have opened green, vegetated corridors, first 130,000 years ago to the northeast, and then around 110,000 years ago to the southwest, allowing our earliest ancestors to migrate away from the homeland for the first time."

"These first migrants left behind a homeland population. Eventually adapting to the drying lands, maternal descendants of the homeland population can be found in the greater Kalahari region today," Professor Hayes said.

The research is described in a [paper](#) in the journal *Nature*.

Yorum

Bu bölgede oluşan kuraklık, çevrenin avcılık açısından yetersizliği nedeniyle göç etmek zorunda kaldıkları söylenebilir.

Özellikle Güney Yarımkürede Dünyanın eksenindeki değişiklik, Sahra Bölgesindeki yağmurların aşağıya inmesine neden olmuş ve kuraklık etkisi ile göçmek zorunlu olmuştur. 130-110 bin yıl öncesi belirginleşmiştir. Ancak buzların erimesi ile de bu daha etkin olduğu gözlenmiştir.

Tarım kültüründe, yerleşim yerini terk etmek kolay olmadığı gibi Knidos gibi, taşıma yollarının denizlerden, karaya geçmesi, karalarda güvenin sağlanması ile oluşması ile, hayalet şehir oluşmakta, sadece ana merkezde bloklardan kalan harabeler izlenir olmaktadır. İnsanların oturdukları evler ise, bir taş yığını şeklinde olmaktadır. Göçebelerde ise geride bir kalıntı olmaz, tüm eşyalar birlikte taşınır.

5. Early human migrations⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

Putative migration waves [out of Africa](#) and back migrations into the continent, as well as the locations of major ancient human remains and archeological sites (López et al.2015).

Early human migrations are the earliest [migrations and expansions](#) of [archaic and modern humans](#) across continents and are believed to have begun approximately 2 million years ago with the [out of Africa](#) migration of *Homo erectus*. ...

Within Africa, *Homo sapiens* dispersed around the time of its speciation, roughly 300,000 years ago.^{[note 1][31]} The [recent African origin](#) paradigm suggests that the anatomically modern humans outside of Africa descend from a population of *Homo sapiens* migrating from [East Africa](#) roughly 70–50,000 years ago and spreading [along the southern coast](#) of Asia and to Oceania by about 50,000 years ago. Modern humans spread [across Europe](#) about 40,000 years ago.

Early Eurasian *Homo sapiens* fossils have been found in Israel and Greece, dated to 194,000–177,000 and 210,000 years old respectively. These fossils seem to represent failed dispersal attempts by early *Homo sapiens*, who were likely replaced by local Neanderthal populations.^{[45][31][71][3]}

The migrating modern human populations are known to have [interbred](#) with local varieties of archaic humans, so that contemporary human populations are descended in small part (below 10% contribution) from regional varieties of archaic humans.^[note 2]

After the [Last Glacial Maximum](#), [North Eurasian](#) populations migrated [to the Americas](#) about 20,000 years ago. Northern Eurasia was peopled after 12,000 years ago, in the beginning [Holocene](#). Arctic Canada and Greenland were reached by the [Paleo-Eskimo](#) expansion around 4,000 years ago. Finally, [Polynesia](#) was peopled within the past 2,000 years in the last wave of the [Austronesian expansion](#).

Early humans (before *Homo sapiens*) ...

***Homo erectus* ...**

After *H. erectus* ...

Dispersal throughout Africa, [Macro-haplogroup L \(mtDNA\)](#)

Homo sapiens are assumed to have emerged about 300,000 years ago based on thermoluminescence dating of artefacts and remains from [Jebel Irhoud](#), Morocco, published in 2017.^{[note 4][24]} The [Florisbad Skull](#) from Florisbad, South Africa, dated to about 259,000 years ago, has also been classified as early *Homo sapiens*.^{[27][28][29][30]} Previously, the [Omo remains](#), excavated between 1967 and 1974 in [Omo National Park](#), [Ethiopia](#), and dated to 200,000 years ago, were long held to be the oldest known fossils of anatomically modern humans.^[31]

In September 2019, scientists reported the computerized determination, based on 260 [CT scans](#), of a virtual [skull shape](#) of the last common human ancestor to [modern humans](#)/*H. sapiens*, representative of the earliest modern humans, and suggested that modern humans arose between 260,000 and 350,000 years ago through a merging of populations in [East](#) and [South Africa](#).^{[32][33]}

In July 2019, anthropologists reported the discovery of 210,000 year old remains of a *H. sapiens* and 170,000 year old remains of a *H. neanderthalensis* in [Apidima Cave](#) in southern [Greece](#), more than 150,000 years older than previous *H. sapiens* finds in Europe.^{[34][35]}

Early modern humans expanded to Western Eurasia and Central, Western and Southern Africa from the time of their emergence. While [early expansions](#) to Eurasia appear not to have persisted,^{[34][24]} expansions to [Southern](#) and [Central Africa](#) resulted in the deepest temporal divergence in living human populations. Early modern human expansion in sub-Saharan Africa appears to have contributed to the end of late [Acheulean \(Fauresmith\)](#) industries at about 130,000 years ago, although very late coexistence of archaic and early modern humans, until as late as 12,000 years ago, has been argued for West Africa in particular.^[35]

The ancestors of the modern [Khoi-San](#) expanded to Southern Africa before 150,000 years ago, possibly as early as before 260,000 years ago,^[note 5] so that by the beginning of the [MIS 5 "megadrought"](#), 130,000 years ago, there were two ancestral population clusters in Africa, bearers of [mt-DNA haplogroup L0](#) in southern Africa, ancestral to the Khoi-San, and bearers of [haplogroup L1-6](#) in central/eastern Africa, ancestral to everyone else. There was a significant back-migration of bearers of L0 towards eastern Africa between 120 and 75 kya.^[note 6]

Expansion to Central Africa by the ancestors of the [Central African forager](#) populations (African Pygmies) most likely took place before 130,000 years ago, and certainly before 60,000 years ago.^{[37][38][39][40][note 7]}

The situation in [West Africa](#) is difficult to interpret due to a sparsity of fossil evidence. *Homo sapiens* seems to have reached the western [Sahelian zone](#) by 130 kya, while tropical West African sites associated with *H. sapiens* are known only from after 130 kya. Unlike elsewhere in Africa, archaic [MSA](#) sites appear to persist until very late, down to the Holocene boundary (12 kya), pointing to the possibility of late survival of [archaic humans](#), and late [hybridization](#) with *H. sapiens* in West Africa.^[35]

Early northern Africa dispersal, [Sahara pump theory](#)

Populations of *H. sapiens* migrated to the Levant and to Europe between 130,000 and 115,000 years ago, and possibly in earlier waves as early as 185,000 years ago.^[note 8] These early migrations do not appear to have led to lasting colonisation and receded by about 80,000 years ago.^[24] There is a possibility that this first wave of expansion may have reached China (or even North America^[dubious - discuss]^[42]) as early as 125,000 years ago, but would have died out without leaving a trace in the genome of contemporary humans.^[24]

There is some evidence that modern humans left Africa at least 125,000 years ago using two different routes: through the [Nile Valley](#) heading to the Middle East, at least into modern Israel ([Qafzeh](#): 120,000–100,000 years ago); and a second route through the present-day [Bab-el-Mandeb](#) Strait on the Red Sea (at that time, with a much lower sea level and narrower extension), crossing to the Arabian Peninsula and settling in places like the present-day United Arab Emirates (125,000 years ago)^[43] and Oman (106,000 years ago)^[44] and possibly reaching the Indian Subcontinent ([Jwalapuram](#): 75,000 years ago). Although no human remains have yet been found in these three places, the apparent similarities between the stone tools found at [Jebel Faya](#), those from Jwalapuram and some from Africa suggest that their creators were all modern humans.^[45] These findings might give some support to the claim that modern humans from Africa arrived at southern China about 100,000 years ago ([Zhiren Cave](#), [Zhirendong](#), [Chongzuo](#) City: 100,000 years ago;^[note 9] and the [Liujiang hominid](#) ([Liujiang County](#)): controversially dated at 139,000–111,000 years ago^[50]). Dating results of the [Lunadong](#) ([Bubing Basin](#), [Guangxi](#), southern China) teeth, which include a right upper second molar and a left lower second molar, indicate that the molars may be as old as 126,000 years.^{[51][52]} Since these previous exits from Africa did not leave traces in the results of genetic analyses based on the Y chromosome and on mtDNA (which represent only a small part of the human genetic material), it seems that those modern humans did not survive in large numbers and were assimilated by our major ancestors. An explanation for their extinction (or small genetic imprint) may be the [Toba eruption](#) (74,000 years ago), though some argue it scarcely impacted human population.^[53]

An [Asia](#) center of origin and dispersal for the mtDNA [haplogroup L3](#) has also been hypothesized based on the fossil record, the similar coalescence dates of L3 and its Eurasian-distributed [M](#) and [N](#) derivative clades (~71 kya), the distant location in [Southeast Asia](#) of the oldest subclades of M and N, and the comparable age of the paternal haplogroup [DE](#). After an initial Out-of-Africa migration of early [anatomically modern humans](#) around 125 kya, fully modern human L3-carrying females are thus proposed to have back-migrated from the maternal haplogroup's place of origin in Eurasia around 70 kya along with males bearing the paternal haplogroup [E](#), which is also proposed to have originated in Eurasia. These new Eurasian lineages are then suggested to have largely replaced the old autochthonous male and female African lineages.^[54]

Other research suggests that earlier waves of modern human migration out of Africa predating 70kya mostly became extinct (contributing about 2% to the ancestry only of some Oceanian peoples such as Papuans) and that instead modern Eurasians descend from a single Out-of-Africa migration occurring approximately 50,000-70,000 years ago^{[55][56][57][58]} associated with the origin and expansion of maternal haplogroup L3 from Eastern Africa.^{[59][60]}

Coastal migration

The so-called "[recent dispersal](#)" of modern humans has taken place after beginning about 70–50,000 years ago.^{[61][62][63]} It is this migration wave that led to the lasting spread of modern humans throughout the world.

A small group from a population in East Africa, bearing mitochondrial haplogroup [L3](#) and numbering possibly fewer than 1,000 individuals,^{[63][64]} crossed the [Red Sea](#) strait at [Bab el Mandib](#), to what is now [Yemen](#), after around 75,000 years ago.^[65] A recent review has also shown support for the northern route through Sinai/Israel/Syria (Levant).^[24] Their descendants spread along the [coastal route](#) around [Arabia](#) and [Persia](#) to the [Indian subcontinent](#) before 55,000 years ago. Other research supports a migration out of Africa between about 65,000 and 50,000 years ago.^{[61][60][56]} The coastal migration between roughly 70,000 and 50,000 years ago is associated with mitochondrial haplogroups [M](#) and [N](#), both derivative of L3.

A fragment of a jawbone with eight teeth found at [Misliya Cave](#), Israel, has been dated to around 185,000 years ago. Layers dating from between 250,000 and 140,000 years ago in the same cave contained tools of the [Levallois](#) type which could put the date of the first migration even earlier if the tools can be associated with the modern human jawbone finds.^{[66][67]}

Along the way *H. sapiens* interbred with Neanderthals and Denisovans,^[68] with Denisovan DNA making 0.2% of mainland Asian and Native American DNA.^[69]

Near Oceania

...

Sequencing of one Aboriginal genome from an old hair sample in Western Australia, revealed that the individual was descended from people who migrated into East Asia between 62,000 and 75,000 years ago. This supports the theory of a single migration into Australia and New Guinea before the arrival of Modern Asians (between 25,000 and 38,000 years ago) and their later migration into North America.^[60] This migration is believed to have happened around 50,000 years ago, before Australia and New Guinea were separated by rising sea levels approximately 8,000 years ago.^{[61][62]} This is supported by a date of 50,000–60,000 years ago for the oldest evidence of settlement in Australia,^{[70][63]} around 40,000 years ago for the oldest human remains,^[23] the earliest humans artifacts which are at least 65,000 years old^[64] and the extinction of the [Australian megafauna](#) by humans between 46,000 and 15,000 years ago argued by Tim Flannery,^[65] which is similar to what happened in the Americas. The continued use of stone age tools in Australia has been much debated.^[66]

Dispersal throughout Eurasia

The population brought to [South Asia](#) by [coastal migration](#) appears to have remained there for some time, during roughly 60,000 to 50,000 years ago, before spreading further throughout Eurasia. This dispersal of early humans, at the beginning of the [Upper Paleolithic](#), gave rise to the major population groups of the [Old World](#) and the [Americas](#).

Towards the West, Upper Paleolithic populations associated with mitochondrial haplogroup [R](#) and its derivatives, spread throughout Asia and Europe, with a back-migration of [M1](#) to North Africa and the Horn of Africa several millennia ago.

...

There is evidence from [mitochondrial DNA](#) that modern humans have passed through at least one [genetic bottleneck](#), in which genome diversity was drastically reduced. [Henry Harpending](#) has proposed that humans spread from a geographically restricted area about 100,000 years ago, the passage through the geographic bottleneck and then with a dramatic growth amongst geographically dispersed populations about 50,000 years ago, beginning first in Africa and thence spreading elsewhere.^[69] Climatological and geological evidence suggests evidence for the bottleneck. The explosion of [Toba](#), the largest volcanic eruption of the [Quaternary](#), may have created a 1,000 year cold period, potentially reducing human populations to a few tropical refugia. It has been estimated that as few as 15,000 humans survived. In such circumstances genetic drift and [founder effects](#) may have been maximised. The greater diversity amongst African genomes may be reflect the extent of African refugia during the Toba incident.^[60] However, a recent review highlights that the single-source hypothesis of non-African populations is less consistent with ancient DNA analysis than multiple sources with genetic mixing across Eurasia.^[24]

Europe

The recent expansion of [anatomically modern humans](#) reached Europe around 40,000 years ago from Central Asia and the Middle East, as a result of cultural adaption to big game hunting of sub-glacial steppe fauna.^[91] [Neanderthals](#) were present both in the Middle East and in Europe, and the arriving populations of anatomically modern humans (also known as "[Cro-Magnon](#)" or [European early modern humans](#)) [interbred with Neanderthal populations](#) to a limited degree. Populations of modern humans and Neanderthal overlapped in various regions such as the Iberian peninsula and the Middle East. Interbreeding may have contributed Neanderthal genes to palaeolithic and ultimately modern Eurasians and Oceanians.

An important difference between Europe and other parts of the inhabited world was the northern latitude. Archaeological evidence suggests humans, whether Neanderthal or Cro-Magnon, reached [sites in Arctic Russia](#) by 40,000 years ago.^[92] Cro-Magnon are considered the first anatomically modern humans in Europe. They entered [Eurasia](#) by the [Zagros Mountains](#) (near present-day [Iran](#) and eastern [Turkey](#)) around 50,000 years ago, with one group rapidly settling coastal areas around the [Indian Ocean](#) and another migrating north to the steppes of [Central Asia](#).^[93] Modern human remains dating to 43–45,000 years ago have been discovered in Italy^[94] and Britain,^[95] as well as in the European Russian Arctic from 40,000 years ago.^{[92][96]}

Humans colonised the environment west of the Urals, hunting reindeer especially,^[97] but were faced with adaptive challenges; winter temperatures averaged from –20 to –30 °C (–4 to –22 °F) with fuel and shelter scarce. They travelled on foot and relied on hunting highly mobile herds for food. These challenges were overcome through technological innovations: tailored clothing from the pelts of fur-bearing animals; construction of shelters with hearths using bones as fuel; and digging "ice cellars" into the permafrost to store meat and bones.^{[97][98]}

A [mitochondrial DNA](#) sequence of two Cro-Magnons from the [Paglicci Cave](#) in Italy, dated to 23,000 and 24,000 years old (Paglicci 52 and 12), identified the [mtDNA](#) as [Haplogroup N](#), typical of the latter group.^[99]

The expansion of modern human population is thought to have begun 45,000 years ago, and it may have taken 15,000–20,000 years for Europe to be colonized.^{[101][102]}

....

East and North Asia

["Tianyuan Man"](#), an individual who lived in China c. 40,000 years ago, showed substantial Neanderthal admixture. A 2017 study of the ancient DNA of Tianyuan Man found that the individual is related to modern Asian and Native American populations.^[107] A 2013 study found [Neanderthal introgression](#) of 18 genes within the chromosome 3p21.31 region (HYAL region) of East Asians. The introgressive haplotypes were positively selected in only East Asian populations, rising steadily from 45,000 years ago until a sudden increase of growth rate around 5,000 to 3,500 years ago. They occur at very high frequencies among East Asian populations in contrast to other Eurasian populations (e.g. European and South Asian populations). The findings also suggest that this Neanderthal introgression occurred within the ancestral population shared by East Asians and Native Americans.^[108]

A 2016 study presented an analysis of the population genetics of the [Ainu](#) people of northern Japan as key to the reconstruction of the early peopling of East Asia. The Ainu were found to represent a more basal branch than the modern farming populations of East Asia, suggesting an ancient (pre-Neolithic) connection with northeast Siberians.^[109] A 2013 study associated several phenotypical traits associated with Mongoloids with a single mutation of the [EDAR](#) gene, dated to c. 35,000 years ago.^{[note 12][note 13]}

Last Glacial Maximum

Eurasia

Schematic illustration of the [Beringia](#) migration based on [matrilineal genetics](#): Arrival of Central Asian populations to the Beringian [Mammoth steppe](#) c. 25,000 years ago, followed by a "swift peopling of the Americas"^[citation needed] c. 15,000 years ago. Around 20,000 years ago, approximately 5,000 years after the Neanderthal extinction, the [Last Glacial Maximum](#) forced northern hemisphere inhabitants to migrate to several [shelters \(refugia\)](#) until the end of this period. The resulting populations are presumed to have resided in such refuges during the LGM to ultimately reoccupy Europe, where archaic historical populations are considered their descendants. The composition of European populations was later altered by further migrations, notably the [Neolithic](#) expansion from the Middle East, and still later the [Chalcolithic](#) population movements associated with [Indo-European expansion](#). A Paleolithic site on the Yana River, Siberia, at 71°N, lies well above the Arctic Circle and dates to 27,000 radiocarbon years before present, during glacial times. This site shows that people adapted to this harsh, high-latitude, Late Pleistocene environment much earlier than previously thought.^[113]

Americas

[Paleo-Indians](#) originated from [Central Asia](#), crossing the [Beringia land bridge](#) between eastern Siberia and present-day Alaska.^[114] Humans lived throughout the Americas by the end of the [last glacial period](#), or more specifically what is known as the [late glacial maximum](#), no earlier than 23,000 years before present.^{[114][115][161][171]} Details of Paleo-Indian migration to and throughout the American continent, including the dates and the routes traveled, are subject to ongoing research and discussion.^[118] The routes of migration are also debated. The traditional theory is that these early migrants moved when sea levels were significantly lowered due to the [Quaternary glaciation](#).^{[115][118]} following herds of now-extinct [pleistocene megafauna](#) along [ice-free corridors](#) that stretched between the [Laurentide](#) and [Cordilleran](#) ice sheets.^[119] Another route proposed is that, either on foot or using [primitive boats](#), they migrated down the Pacific coast to [South America](#) as far as [Chile](#).^[120] Any archaeological evidence of coastal occupation during the last Ice Age would now have been covered by the [sea level rise](#), up to a hundred metres since then.^[121] The recent finding of indigenous [Australasian](#) genetic markers in Amazonia supports the coastal route hypothesis.^{[122][123]}

Holocene migrations

The [Holocene](#) is taken to begin 12,000 years ago, after the end of the [Last Glacial Maximum](#). During the [Holocene climatic optimum](#), beginning about 9,000 years ago, human populations which had been geographically confined to [refugia](#) began to migrate. By this time, most parts of the globe had been settled by *H. sapiens*; however, large areas that had been covered by [glaciers](#) were now re-populated.

This period sees the transition from the [Mesolithic](#) to the [Neolithic](#) stage throughout the [temperate zone](#). The Neolithic subsequently gives way to the [Bronze Age](#) in [Old World](#) cultures and the gradual emergence of the [historical record](#) in the [Near East](#) and [China](#) beginning around 4,000 years ago.

Large-scale migrations of the Mesolithic to Neolithic era are thought to have given rise to the pre-modern distribution of the world's major [language families](#) such as the [Niger-Congo](#), [Nilo-Saharan](#), [Afro-Asiatic](#), [Uralic](#), [Sino-Tibetan](#) or [Indo-European](#) phyla. The speculative [Nostratic theory](#) postulates the derivation of the major language families of Eurasia (excluding Sino-Tibetan) from a single proto-languages spoken at the beginning of the Holocene period.

Eurasia

Evidence published in 2014 from genome analysis of ancient human remains suggests that the modern native populations of Europe largely descend from three distinct lineages: "[Western Hunter-Gatherers](#)", derivative of the Cro-Magnon population of Europe, [Early European Farmers](#) introduced to Europe from the Near East during the [Neolithic Revolution](#) and [Ancient North Eurasians](#) which expanded to Europe in the context of the [Indo-European expansion](#).^[125] The [Afroasiatic Urheimat](#) has been placed in either Africa or Asia.

Sub-Saharan Africa

The [Nilotic peoples](#) are thought to be derived from an earlier undifferentiated [Eastern Sudanic](#) unity by the 3rd millennium BCE. The development of the Proto-Nilotes as a group may have been connected with their domestication of [livestock](#). The Eastern Sudanic unity must have been considerably earlier still, perhaps around the 5th millennium BCE (while the proposed [Nilotic Saharan](#) unity would date to the [Upper Paleolithic](#) about 15kya). The original locus of the early Nilotic speakers was presumably east of the Nile in what is now [South Sudan](#). The Proto-Nilotes of the 3rd millennium BCE were [pastoralists](#), while their neighbors, the Proto-[Central Sudanic](#) peoples, were mostly agriculturalists.^[126]

The [Niger-Congo](#) phylum is thought to have emerged around 6,000 years ago in West or Central Africa. Its expansion may have been associated with the expansion of Sahel agriculture in the African Neolithic period, following the desiccation of the Sahara in c. [3900 BCE](#).^[127] The [Bantu expansion](#) has spread the [Bantu languages](#) to Central, Eastern and Southern Africa, partly replacing the indigenous populations of these regions. Beginning about 3,000 years ago, it reached South Africa about 1,700 years ago.^[128]

Some evidence (including a 2016 study by Busby et al.) suggests admixture from ancient and recent migrations from [Eurasia](#) into parts of Sub-Saharan Africa.^[129] Another study (Ramsay et al. 2018) also shows evidence that ancient Eurasians migrated into Africa and that Eurasian admixture in modern Sub-Saharan Africans ranges from 0% to 50%, varying by region and generally higher in the Horn of Africa and parts of the [Sahel](#) zone, and found to a lesser degree in certain parts of Western Africa, and [Southern Africa](#) (excluding recent immigrants).^[130]

Indo-Pacific

The first seaborne human migrations were by the [Austronesian peoples](#) originating from [Taiwan](#) known as the "[Austronesian expansion](#)".^[131] Using advanced sailing technologies like [catamarans](#), [outrigger boats](#), and [crab claw sails](#), they built the first seagoing ships and rapidly colonized [Island Southeast Asia](#) at around 3000 to 1500 BCE. From the [Philippines](#) and [Eastern Indonesia](#) they colonized [Micronesia](#) by 2200 to 1000 BCE.^{[131][132]}

A branch of the Austronesians reached [Island Melanesia](#) between 1600 to 1000 BCE, establishing the [Lapita culture](#) (named after the archaeological site in Lapita, [New Caledonia](#), where their characteristic pottery was first discovered). They are the direct ancestors of the modern [Polynesians](#). They ventured into [Remote Oceania](#) reaching [Vanuatu](#), [New Caledonia](#), and [Fiji](#) by 1200 BCE, and [Samoa](#) and [Tonga](#) by around 900 to 800 BCE. This was the furthest extent of the Lapita culture expansion. During a period of around 1,500 years, they gradually lost the technology for pottery (likely due to the lack of clay deposits in the islands), replacing it with carved wooden and bamboo containers. Back-migrations from the Lapita culture also merged back Island Southeast Asia in 1500 BCE, and into Micronesia at around 200 BCE. It was not until 700 CE when they started voyaging further into the Pacific Ocean, when they colonized the [Cook Islands](#), the [Society Islands](#), and the [Marquesas](#). From there, they further colonized [Hawaii](#) by 900 CE, [Rapa Nui](#) by 1000 CE, and [New Zealand](#) by 1200 CE.^{[132][133][134]}

In the [Indian Ocean](#), Austronesians from [Borneo](#) also colonized [Madagascar](#) and the [Comoros Islands](#) by around 500 CE. Austronesians remain the dominant ethnolinguistic group of the islands of the Indo-Pacific, and were the first to establish a [maritime trade network](#) reaching as far west as [East Africa](#) and the [Arabian peninsula](#). They assimilated earlier [Pleistocene](#) to early [Holocene](#) human overland migrations through [Sundaland](#) like the [Papuan](#)s and the [Negritos](#) in Island Southeast Asia.^{[131][132]} The Austronesian expansion was the last and the most far-reaching [Neolithic](#) human migration event.^[135]

Caribbean

The [Caribbean](#) was one of the last places in the Americas that were settled by humans. The oldest remains are known from the Greater Antilles (Cuba and Hispaniola) dating between 4000–3500 BCE, and comparisons between tool-technologies suggest that these peoples moved across the Yucatán Channel from Central America. All evidence suggests that later migrants from 2000 BCE and onwards originated from South America, via the Orinoco region. The descendants of these migrants include the ancestors of the [Taino](#) and [Kalinago](#) (Island Carib) peoples.^[136]

Arctic

The earliest inhabitants of North America's central and eastern Arctic are referred to as the [Arctic small tool tradition](#) (AST) and existed c. 2500 BCE. AST consisted of several [Paleo-Eskimo](#) cultures, including the [Independence cultures](#) and [Pre-Dorset](#) culture.^{[137][138]}

The [Inuit](#) are the descendants of the [Thule culture](#), which emerged from western Alaska around AD 1000 and [gradually displaced](#) the Dorset culture.^{[139][140]}

Yorum

İnsanların ilk göçleri tarihsel kaydolarak ancak DNA ve RNA analizi ile saptanırken, daha sonra 5000 yıl büyük göçler olmuş, bin yıl önce olanlar, Dünyanın keşfi hareketinin daha sonra oluşması ile tamamlanmış ve Amerika Kıtasının keşfi de daha belirgin iken, Birinci ve İkinci Dünya savaşları sonucunda oluşan yapılar ile geçinme açısından göçler, son dönemde de Orta Doğu ve buna benzer yapılar ile oluşan savaşların etkisi ile oluşan göçler Evreni etkilemektedir. Kısaca, devamlı ve çeşitli gerekçeler ile, çoğunlukla savaştan kaçanların oluşturduğu göçler ile karşı karşıya kalınmıştır.

Konumuz Homo erectus dışında olduğu için burada bahsedilmemiştir.

300bin yıl önce Afrika'da ilk izlenen Homo sapiens, öncelikle Batı Afrika'ya 70-50bin yıl önce yayıldığı, Güneyden Okyanusya bölgesine 50bin yıl önce gözlenirken, Avrupa'ya 40bin yıl önce geçtiği görülmüştür.

İsrail ve Yunanistan da saptanan fosillerin 194-177 ile 210bin yıl önce olduğu saptanmış, ancak bunlar Neanderthal topluluğuna aittir, insan türü değildir.

Amerika Kıtasına ise 20bin yıl önce Bering Boğazından geçildiği, buz tutmuş olduğu için doğrudan geçiş olduğu sanılmaktadır. Kanada ve Grönland ise 2 bin yıl önce insan yerleşimi gözlenmiştir.

Afrika'dan göçün iki yolla olduğu düşünülmektedir. 1) Nil Vadisi ile Orta Doğu Bölgesine, 2) Kızıl Deniz yolu ile Arabistan'dan Çin'e kadar bir yol tanımlanmaktadır. 74bin yıl önce Endonezya Sumatra'da bir fosil bulunmuştur. Fazla kalabalık olmadıkları da gözlenmektedir.

Kıyıları, deniz yolu ile oluşan göçlerde, mitokondri haplo-grup olarak (kadın cinsi) bin kişi kadar, Kızıl denizi geçerek, Yemen'e 75bin yıl önce, ulaştıkları, 70-50bin yıl önce de Hindistan kıyılarında da gözlemlendiği saptanmıştır.

Aborjin'lerin 62-75bin yıl önce Avustralya'ya yerleştikleri saptanmıştır. Denizin 110 metre daha sonra yükselmesi nedeniyle ilk sahil yerleşimleri halen suların altındadır. 15bin yıl içinde de tüm Kıtaya yayılmışlardır.

Avrupa'ya yayılım 40bin yıl önce olduğu, Neanderthal grubu hakimiyeti olan yerde, az sayıda insanlar yerleşmiştir. Buraya Anadolu yöresinden geçmeleri ile, 5bin yıl önce yaşayanların dillerine bakınca, özellikle Germen yapının, Anadolu Yerleşimlerden kaynaklandığı görülmektedir. Afrika'dan Zagros Dağlarını aştıkları (*Uzunluğu İran'ın Irak sınırından Basra Körfezi'nin güneyine kadar 1.500 km'dir. Sıradağlar Hürmüz Boğazı'nda sona erer. Zagros'un en yüksek yeri 5.098 metre yüksekliğindeki Dena doruğudur*⁷) bilinmektedir.

Ural Dağları Bölgesine yerleşmek için giyim, kuşan teknolojisinin gelişmesi gerekmiştir. Eksi 20-30 dereceye dayanacak boyut oluşmasından sonra yerleşilmiştir.

Bazı Bölgelere de yayılım daha etkin olması ile oluşmuştur. Evrende büyük iklim değişiklikleri nedeniyle deniz seviyesi 110 metre kadar yükselmiş ve kıyılarda oturanlar yok olmuşlardır.

Burada insanların teorik olarak tek yerde oluşması ile birkaç yerde oluşma teoremi dikkate alındığında, gerek genetik DNA, mitokondri DNA yapısı ile tek bir yerde oluştuğu ve Evrene yayıldığı Arkeolojik ispattır. Bazı kişilerin ortaya koydukları zamanımızda gelişen teknikler ile, onların insan, Homo sapiens, sapiens olmadığı, başka türler olduğu ve karıştırıldığı belirgindir. Bunun bilmeden veya bilerek bilimsel oynanması da gündeme gelebilmektedir.

6. Eve Explained: How Ancient Humans Spread Across the Earth⁸

By William F. Allman

The greatest journey ever undertaken left behind a trail of unanswered questions: How did our species arise and spread around the globe to become the most dominant creature on the planet? Part of the answer came two decades ago, when scientists stunned the world with the finding, based on genetic research, that all humans alive today can claim as a common ancestor a woman who lived in Africa some 150,000 years ago — dubbed, inevitably, "Eve." But while the notion of an African origin of the human family has grown to be accepted by most scientists, the details of how Eve's ancestors swept out of Africa to populate the rest of the world have remained murky.

Now a team of scientists claim that, based on research on the ancient climate, findings in archaeology and a new, clearer genetic picture of how the human family tree has branched over the eons, the ancient itinerary of the human diaspora can finally be pieced together. It is an epic story of escape from starvation, glaciers and volcanoes and braving shark-infested waters in flimsy rafts. And like any good tale, it has a surprise ending: Contrary to established thinking, it appears that our human ancestors took a more southerly route out of Africa, traveling east across the Red Sea into what is now Yemen, and then through India and all the way to the far reaches of Australia, before they swung up into Europe. "There was only one migration out of Africa," says Stephen Oppenheimer of Oxford University, who is a leading proponent of this new synthesis of our species's incredible journey. "They couldn't go north — that was blocked by a desert — so they had to go south."

A crucial cornerstone of Oppenheimer's piecing together of the human itinerary is the recent finding by [Allan Wilson et al.](#) that the world's entire population can be traced back to a family tree that has its roots in Africa and a single branch leading out of the continent and into the rest of the world. Based on analysis of thousands of DNA samples from people worldwide, Richards' research reveals a detailed map of the human family tree and its various branches.

Digging Through Genes

Wilson's research extended the work of scientists over the past two decades who have been reconstructing human origins by studying snippets of DNA from tiny cellular structures called mitochondria. Part of every cell in the human body, mitochondria produce the energy needed by all living creatures and, remarkably, possess their own DNA that is completely independent of the principal cellular DNA residing in the nucleus. Known as mitochondrial DNA — or mtDNA — this genetic material has a property that makes it a unique tool for studying human origins: During conception, half the mother's DNA and half the father's DNA merge to create a unique suite of genes that goes into creating a human being. But mtDNA does not undergo this genetic reshuffling; rather, the mitochondria — along with their mtDNA — in a sperm cell wither and die, while the mitochondria present in the egg cell live on intact from generation to generation. Thus everyone carries with them a more-or-less exact copy of the mtDNA from their mother, and their mother's mother, and her mother, and her mother, and so on back through countless generations.

The term "more or less exact" is the key to scientists solving the mystery of human origins. That's because like all DNA, mtDNA is subject to random mutations over the eons. And because these mutations are passed intact to the next generations, they in

effect become "tracers" of family branches. If two strands of mtDNA from two different people reveal the same mutation, these people must share the same ancient great-great-grandmother from whence this mutation arose. Working from the assumption that genetic mutations occur more or less regularly over time (the assumption is 10000 years in average per mutation), scientists can compare the mtDNA of people, noting by how many mutations they differ, and thereby estimate the time separating them from a common female ancestor. For example, if people differ by 2 or 3 mutations, they can be said to have a common most recent (female) ancestor that lived 20000 or 30000 years ago. With identical mtDNAs, the common most recent ancestor lived less than 10000 years ago. Using this technique, Wilson et al. showed that all humans can be traced back to one ancient mitochondrial "Eve" who lived in Africa perhaps 150000 years ago.

This "Eve" was by no means the source of all the genes in the world's living population. After all, each person is a reshuffled combination of 30,000 genes from many different ancestors stretching back generations. But each person's mtDNA is a copy from only one direct line of ancestors: their mother's mother's mother's mother, etc. In the same way, the mtDNA from Eve merely acts as a tracer that links all present-day humans to a single population of ancient humans, estimated at 10,000 people or so, who lived in Africa several hundred thousand years ago.

The Climate Connection

While Wilson's genetic research suggests that only one branch of ancient humans (i.e. homo sapiens) migrated out of Africa to give rise to modern man sometimes called "homo sapiens sapiens", research on ancient climate changes helps pinpoint the time when this migration must have occurred. Some 80,000 years ago, the world's climate began to cool into a period of glaciation. The polar ice caps reached far down into Europe, lowering sea levels and turning much of Africa into arid desert. This climatic shift occurred roughly at the time when the genetic evidence suggests that the tree of human life sprouted a branch that crossed onto the Arabian Peninsula toward India and Southeast Asia. Indeed, human-made tools dating back nearly 75,000 years have been found as far east as Malaysia. From there, our human ancestors pushed across shark-infested waters to Australia, where they left behind stone artifacts dating back 60,000 years.

There were no doubt other human migrations out of Africa before this time. For example, ancient human remains dating from 100,000 to 120,000 years ago have been unearthed in what is now Israel. However, these populations, like others, perished without leaving their genetic imprint on present-day humans. By the time the climatic changes gave rise to the exodus some 80,000 years ago, the migration pathway out of Africa through the Near East was blocked by the Sahara desert, says Oppenheimer, and so the only way out was southward.

It was only after the climate shifted again some 50,000 years ago, creating strong monsoons that turned what was once desert into the lush growth of the so-called "Fertile Crescent" stretching from the Arabian Gulf to Turkey, that humans had the pathway to begin the push into Europe and Asia. Those lands at that time were populated by another kind of human — Neanderthals — who had reached there hundreds of thousands of years before.

While the two species of humans shared the continent for more than 10,000 years, recent studies of DNA drawn from Neanderthal fossils reveal that there was no interbreeding between the two populations that left a trace in the modern world. Indeed, nearly all Europeans — and by extension, many Americans — can trace their ancestors to only four mtDNA lines, which appeared between 10,000 and 50,000 years ago and originated from South Asia.

The Incredible Journey

The final stage in the human odyssey was again triggered by climate change: The genetic evidence suggests that as the seas retreated during the buildup of the polar ice caps 20,000 to 25,000 years ago, humans crossed over the bridge of land — now underwater — that connects what is now Siberia and Alaska, says Cambridge University's Peter Forster. The distinctive markers in the strands of mtDNA they brought with them are still found in Siberia and Asia today. These ancient humans spread throughout all of the Americas, surviving the intense glaciation that followed, and leaving stone tools dating back 16,000 years at a site in present-day Pennsylvania. The peopling of the planet was complete.

Despite the sweeping saga of migration and branching of the human family tree over the past 7,000 generations since "Eve," perhaps the most startling result of the new picture of human evolution is how very closely related are all humans. In fact, the research reveals that there is less genetic variation among Earth's entire population of humans than there is in a typical troop of our closest relative, the chimpanzee. In the quest to find ancient family ties, one need look only to one's neighbor — or to the far end of the globe. "We are all born with an extraordinary interest in where we came from, and who our relatives are," says Oppenheimer. "This really brings home that we are just one big, very close family."

Yorum

Son zamanlardaki genetik DNA analizleri ile insanın kökeninin daha net anlaşıldığı, kabileler boyutunda da saptanabildiği görülerek, insanların göçleri de daha net analiz edilir olmuştur.

Mitokondri DNA'sı diğer çekirdek DNA yapısından farklı olarak, anne ve babanın gen karışımı yerine, anneden, anneden ve nineden gelerek, gerçek sülale zincirine olanak sağlamaktadır. Tahminen Afrika'da o dönemde ancak 10bin kişi (insan) yaşamaktadır.

Mutasyon olması doğaldır, bunun farklılık yarattığı algılanarak geri gidiş sürdürülebilir. 150bin yıl önce Afrika'da "**E=Eve=Havva**" ya kadar indiği saptanmıştır. Bir insanda 30bin genom olsa da mitokondri genetik yapısı ancak anne-anneden, anneye ve çocuklara geçen olmaktadır.

80bin yıl önce, buzlanma nedeniyle kutuplar Avrupa, Akdeniz kıyılarına kadar gelmiştir. Göçler olmuş ve 75bin yıl önce Malezya'da yerleşim, Avusturya'da da 60bin yıl önce insanın kökenleri görülmüştür.

İklimin tekrar ılıman olması ile 50bin yıl önce, güçlü muson yağmurları ile çöl, verimli bir örtü oluşmuş ve *mümbit yarım ay/hilal* denilen bir alan, Arabistan ile Türkiye arasında bir yer oluşmuştur. Bu alanda Neanderthal bulunmuş olsa da, 10bin yıl birlikte bulunmuşlar ama DNA

analizleri ile 50-10bin yıl içinde, türler arasında bir genetik geçiş, çocuk olması saptanmamıştır. Her tür ayrı olduğu gözlenmiştir.

20-25bin yıl önce buzların erimesi ile insanların köprü olarak geçtikleri yerler su altında kalmış (Bering Boğazı gibi) olup, 16 bin yıl önce göçen Amerika yerlilerinin mitokondri DNA larının aynılarının Sibirya ve Alaska'da halen olduğu saptanmıştır.

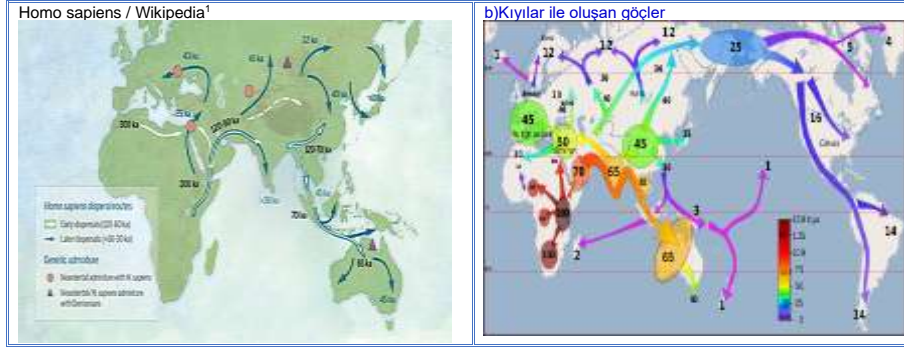
SONUÇ: Sanıldığının aksine, İnsan DNA ve mitokondri DNA yapısı ile çok fazla değişim olmadığı, aynı ilk genetik yapıyı korudukları saptanmıştır. Hepimiz birbirimizin kardeşiyiz, bu 300bin yıldır değişmemiştir. Hepimiz büyük bir ailenin çocuklarıyız. Ancak her birey farklı olduğu için, hekimler her bireye özel ve özgün yaklaşım yapmalıdırlar. Hastalık YOK, hasta VAR prensibi geçerli olmalıdır.

Şekillerle Göç

DNA ve mitokondri DNA ile kesin, hepimiz aynı türün bireyleriyiz.

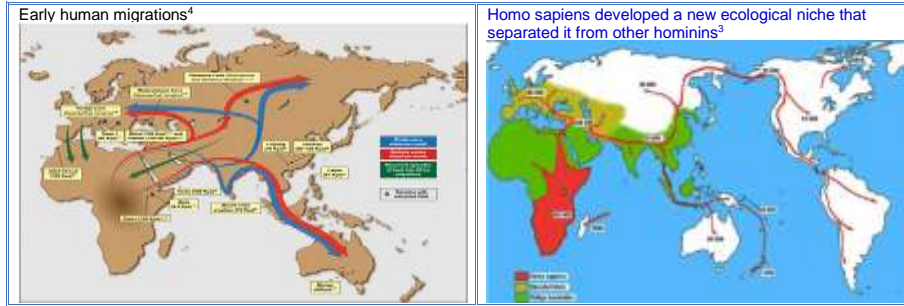
Herhangi bir ırk veya benzeri sınıflamanın bilimsel yeri yoktur, sadece politika, siyaset olarak belirtilebilir ki, İnsan Haklarına göre ayrımcılığa girer ve ayrımcılık suç kapsamında alınabilir.

Modern Anatomik İnsanın Evrene dağılımı⁶ (ka=bin yıl demektir)

Şekil 5a: Genel olarak Modern Anatomik İnsanın dağılımı

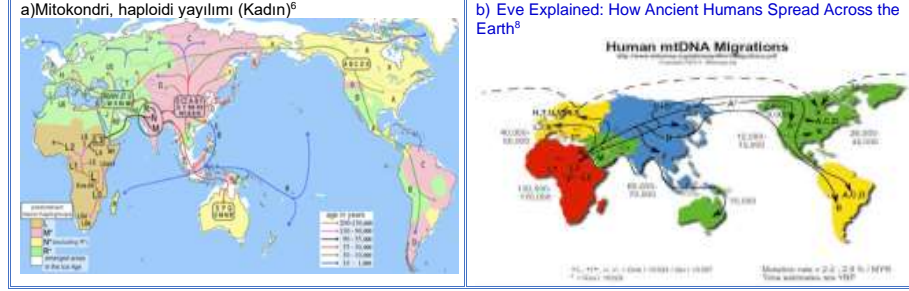
Modern Anatomik İnsanın kıtalar arası dağılımı²

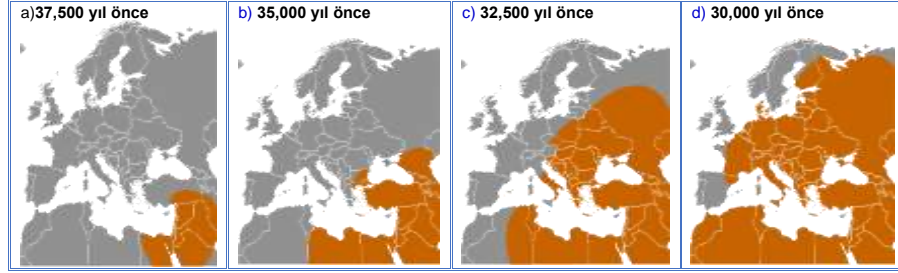
Şekil 5b: Genel olarak Modern Anatomik İnsanın dağılımı benzer yapıda sunulmaktadır

Erken İnsanın mitokondrial DNA dayanarak (Kadın olarak) Göçü

Şekil 5c: Genel olarak Modern Anatomik İnsanın dağılımı (Rakamlar bin yılı belirtir)

Avrupa'ya Erken İnsanın Göçü⁶

Şekil 5d: Genel olarak Modern Anatomik İnsanın Avrupa'ya dağılımı

7. Early human migrations⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

While early modern human expansion in [Sub-Saharan Africa](#) before 130 kya persisted, early expansion to North Africa and Asia appears to have mostly disappeared by the end of MIS5 (75,000 years ago), and is known only from fossil evidence and from [archaic admixture](#). Eurasia was re-populated by early modern humans in the so-called "[recent out-of-Africa migration](#)", post-dating MIS5, beginning around 70,000-50,000 years ago.^{[24][25][76][77]} In this expansion, bearers of [mt-DNA haplogroup L3](#) left East Africa, likely reaching Arabia via the [Bab-el-Mandeb](#), and in the [Great Coastal Migration](#) spread to South Asia, Maritime South Asia and Oceania between 65,000-50,000 years ago,^{[78][79][80][81]} while [Europe, East](#) and [North Asia](#) were reached by about 45,000 years ago. Some evidence suggests that an early wave humans may have reached [the Americas](#) by about 40-25,000 years ago.

Evidence for the overwhelming contribution of this "recent" (L3-derived) expansion to all non-African populations was established based on [mitochondrial DNA](#), combined with evidence based on [physical anthropology](#) of archaic [specimens](#), during the 1990s and 2000s,^{[note 9][83]} and has also been supported by [Y DNA](#) and [autosomal DNA](#).^[77] The assumption of complete replacement has been revised in the 2010s with the discovery of [admixture events \(introgression\)](#) of populations of *H. sapiens* with populations of archaic humans over the period of between roughly 100,000 and 30,000 years ago, both in Eurasia and in Sub-Saharan Africa. [Neanderthal admixture](#), in the range of 1-4%, is found in all modern populations outside of Africa, including in Europeans, Asians, Papua New Guineans, Australian Aboriginals, Native Americans, and other non-Africans.^{[84][87]} This suggests that interbreeding between Neanderthals and anatomically modern humans took place after the [recent "out of Africa" migration](#), likely between 60,000 and 40,000 years ago.^{[85][86][87]} Recent admixture analyses have added to the complexity, finding that Eastern Neanderthals derive up to 2% of their ancestry from anatomically modern humans who left Africa some 100 [kya](#).^[88] The extent of [Neanderthal admixture](#) (and [introgression](#) of genes acquired by admixture) varies significantly between contemporary racial groups, being absent in Africans, intermediate in Europeans and highest in East Asians. Certain genes related to UV-light adaptation introgressed from Neanderthals have been found to have been selected for in East Asians specifically from 45,000 years ago until around 5,000 years ago.^[89] The extent of archaic admixture is of the order of about 1% to 4% in Europeans and East Asians, and highest among [Melanesians](#) (the last also having [Denisova hominin](#) admixture at 4% to 6% in addition to neanderthal admixture).^{[37][49]} Cumulatively, about 20% of the Neanderthal genome is estimated to remain present spread in contemporary populations.^[90]

In September 2019, scientists reported the computerized determination, based on 260 [CT scans](#), of a virtual [skull shape](#) of the last common human ancestor to modern humans/*H. sapiens*, representative of the earliest modern humans, and suggested that modern humans arose between 350,000 and 260,000 years ago through a merging of populations in [East](#) and [South Africa](#) while [North-African](#) fossils may represent a population which introgressed into Neanderthals during the LMP.^{[62][82]} In October 2019, a study based on mtDNA proposed that land around [Lake Makgadikgadi](#) in [Botswana](#) was the area of Africa where modern humans first evolved around 200,000 years ago.^[91] However, this hypothesis has been widely criticized by scholars, including [Chris Stringer](#), head of human origins at the Natural History Museum in London, [Sarah Tishkoff](#), geneticist at the

University of Pennsylvania, geneticist and anthropologist Ryan Raum, anthropologist Eleanor Scerri, and paleoanthropologist [Katerina Harvati](#) among others,^{[92][93][94]} with the evidence overall (genetic, fossil, and archaeological) indicating an origin of *Homo sapiens* earlier and in a wider area of Africa than the study proposes.^[94]

Yorum

%20 Neanderthal genomun *Homo sapiens*, *sapiens* 'te olduğu belirtilmektedir. Bir önceki çalışmada ise (William F. Allman: *Eve Explained: How Ancient Humans Spread Across the Earth*)⁸ olmadığı görüşü vurgulanmıştır. DNA karışması, daha doğrusu benzerlik olabileceği, ancak mitokondri DNA daha özel ve özgün olduğu için, genetik benzerlik olduğu ama tür karışmasının olmadığını kabul etmek daha bilimsel olacaktır.

Early human migrations⁶

Anatomy

Known archaeological remains of Anatomically Modern Humans in Europe and Africa, directly dated, calibrated carbon dates as of 2013.^[93]

Generally, modern humans are more lightly built (or more "gracile") than the more "robust" [archaic humans](#). Nevertheless, contemporary humans exhibit high [variability in many physiological traits](#), and may exhibit remarkable "robustness". There are still a number of physiological details which can be taken as reliably differentiating the physiology of [Neanderthals](#) vs. anatomically modern humans.

Anatomical modernity [Behavioral modernity](#)

The term "anatomically modern humans" (AMH) is used with varying scope depending on context, to distinguish "anatomically modern" *Homo sapiens* from [archaic humans](#) such as Neanderthals and Middle and [Lower Paleolithic](#) hominins with transitional features intermediate between *H. erectus*, Neanderthals and early AMH called *archaic Homo sapiens*.^[91] In a convention popular in the 1990s, Neanderthals were classified as a [subspecies](#) of *H. sapiens*, as *H. s. neanderthalensis*, while AMH (or [European early modern humans](#), EEMH) was taken to refer to "[Cro-Magnon](#)" or *H. s. sapiens*. Under this nomenclature (Neanderthals considered *H. sapiens*), the term "anatomically modern *Homo sapiens*" (AMHS) has also been used to refer to EEMH ("Cro-Magnons").^[92] It has since become more common to designate Neanderthals as a separate species, *H. neanderthalensis*, so that AMH in the European context refers to *H. sapiens*, but the question is by no means resolved.^[note 10]

In this more narrow definition of *H. sapiens*, the subspecies [Homo sapiens idaltu](#), discovered in 2003, also falls under the umbrella of "anatomically modern".^[94] The recognition of *H. sapiens idaltu* as a [valid subspecies](#) of the anatomically modern human lineage would justify the description of contemporary humans with the subspecies name *Homo sapiens sapiens*.^[95] However, biological anthropologist [Chris Stringer](#) does not consider *idaltu* distinct enough within *H. sapiens* to warrant its own subspecies designation.^{[96][97]}

Omo-Kibish I (Omo I) from southern Ethiopia is the oldest anatomically modern *Homo sapiens* skeleton currently known (196 ± 5 ka).^[97]

A further division of AMH into "early" or "robust" vs. "post-glacial" or "gracile" subtypes has since been used for convenience. The emergence of "gracile AMH" is taken to reflect a process towards a smaller and more fine-boned skeleton beginning around 50,000–30,000 years ago.^[98]

Braincase anatomy

Features compared are the [braincase](#) shape, [forehead](#), [browridge](#), [nasal bone](#), [projection](#), [cheek bone angulation](#), [chin](#) and [occipital contour](#)

The cranium lacks a pronounced [occipital bun](#) in the neck, a bulge that anchored considerable neck muscles in Neanderthals. Modern humans, even the earlier ones, generally have a larger fore-brain than the archaic people, so that the brain sits above rather than behind the eyes. This will usually (though not always) give a higher forehead, and reduced [brow ridge](#). Early modern people and some living people do however have quite pronounced brow ridges, but they differ from those of archaic forms by having both a [supraorbital foramen](#) or notch, forming a groove through the ridge above each eye.^[99] This splits the ridge into a central part and two distal parts. In current humans, often only the central section of the ridge is preserved (if it is preserved at all). This contrasts with archaic humans, where the brow ridge is pronounced and unbroken.^[100]

Modern humans commonly have a steep, even vertical [forehead](#) whereas their predecessors had foreheads that sloped strongly backwards.^[101] According to [Desmond Morris](#), the vertical forehead in humans plays an important role in human communication through [eyebrow](#) movements and forehead skin wrinkling.^[102]

[Brain size](#) in both Neanderthals and AMH is significantly larger on average (but overlapping in range) than brain size in *H. erectus*. Neanderthal and AMH brain sizes are in the same range, but there are differences in the relative sizes of individual brain areas, with significantly larger visual systems in Neanderthals than in AMH.^{[103][note 11]}

Jaw anatomy

Compared to archaic people, anatomically modern humans have smaller, differently shaped teeth.^{[106][107]} This results in a smaller, more receded dentary, making the rest of the jaw-line stand out, giving an often quite prominent chin. The central part of the mandible forming the chin carries a triangularly shaped area forming the apex of the chin called the [mental trigon](#), not found in archaic humans.^[108] Particularly in living populations, the use of fire and tools requires fewer jaw muscles, giving slender, more gracile jaws. Compared to archaic people, modern humans have smaller, lower faces.

Body skeleton structure

The body skeletons of even the earliest and most robustly built modern humans were less robust than those of Neanderthals (and from what little we know from Denisovans), having essentially modern proportions. Particularly regarding the long bones of the limbs, the distal bones (the [radius/ulna](#) and [tibia/fibula](#)) are nearly the same size or slightly shorter than the proximal bones (the [humerus](#) and [femur](#)). In ancient people, particularly Neanderthals, the distal bones were shorter, usually thought to be an adaptation to cold climate.^[109] The same adaptation can be found in some modern people living in the polar regions.^[110]

[Height](#) ranges overlap between Neanderthals and AMH, with Neanderthal averages cited as 164 to 168 cm (65 to 66 in) and 152 to 156 cm (60 to 61 in) for males and females, respectively.^[note 12] By comparison, [contemporary national averages](#) range between 158 to 184 cm (62 to 72 in) in males and 147 to 172 cm (58 to 68 in) in females. Neanderthal ranges approximate the height distribution measured among [Malay people](#), for one.^[note 13]

Recent evolution [Human genetic variability](#).

Following the [peopling of Africa](#) some 130,000 years ago, and the [recent Out-of-Africa](#) expansion some 70,000 to 50,000 years ago, some sub-populations of *H. sapiens* have been essentially [isolated](#) for tens of thousands of years prior to the early modern [Age of Discovery](#). Combined with [archaic admixture](#) this has resulted in significant [genetic variation](#), which in some instances has been shown to be the result of [directional selection](#) taking place over the past 15,000 years, i.e. significantly later than possible archaic admixture events.^[113]

Some climatic adaptations, such as [high-altitude adaptation in humans](#), are thought to have been acquired by archaic admixture. [Introgression](#) of genetic variants acquired by [Neanderthal admixture](#) have different distributions in [European](#) and [East Asians](#), reflecting differences in recent selective pressures. A 2014 study reported that Neanderthal-derived variants found in East Asian populations showed clustering in functional groups related to [immune](#) and [haematopoietic pathways](#), while European populations showed clustering in functional groups related to the [lipid catabolic process](#).^[note 14] A 2017 study found correlation of [Neanderthal admixture](#) in phenotypic traits in modern European populations.^[115]

Physiological or phenotypical changes have been traced to Upper Paleolithic mutations, such as the East Asian variant of the [EDAR](#) gene, dated to c. 35,000 years ago.^[note 14]

Recent divergence of Eurasian lineages was sped up significantly during the [Last Glacial Maximum](#), the [Mesolithic](#) and the [Neolithic](#), due to increased selection pressures and due to founder effects associated with [migration](#).^[118] Alleles predictive of [light skin](#) have been found in [Neanderthals](#),^[119] but the alleles for light skin in Europeans and East Asians, associated with [KITLG](#) and [ASIP](#), are (as of 2012) thought to have not been acquired by archaic admixture but recent mutations since the LGM.^[118] Phenotypes associated with the "white" or "Caucasian" populations of Western Eurasian stock emerge during the LGM, from about 19,000 years ago. Average [cranial capacity](#) in modern human populations varies in the range of 1,200 to 1,450 cm³ (adult male averages). Larger cranial volume is associated with climatic region, the largest averages being found in populations of [Siberia](#) and the [Arctic](#).^{[note 16][121]} Both [Neanderthal](#) and [EEMH](#) had somewhat larger cranial volumes on average than modern Europeans, suggesting the relaxation of selection pressures for larger brain volume after the end of the LGM.^[120]

Examples for still later adaptations related to [agriculture](#) and [animal domestication](#) including [East Asian](#) types of [ADH1B](#) associated with [rice domestication](#),^[122] or [lactase persistence](#),^{[123][124]} are due to recent selection pressures.

An even more recent adaptation has been proposed for the Austronesian [Sama-Bajau](#), developed under selection pressures associated with subsisting on [freediving](#) over the past thousand years or so.^{[125][126]}

Behavioral modernity

[Behavioral modernity](#), involving the development of [language](#), [figurative art](#) and early forms of [religion](#) (etc.) is taken to have arisen before 40,000 years ago, marking the beginning of the [Upper Paleolithic](#) (in African contexts also known as the [Later Stone Age](#)).^[127]

There is considerable debate regarding whether the earliest anatomically modern humans behaved similarly to recent or existing humans. [Behavioral modernity](#) is taken to include fully developed [language](#) (requiring the capacity for [abstract thought](#)), [artistic expression](#), early forms of [religious behavior](#),^[128] increased cooperation and the formation of early settlements, and the production of articulated tools from [lithic cores](#), bone or antler. The term [Upper Paleolithic](#) is intended to cover the period since the [rapid expansion](#) of modern humans throughout Eurasia, which coincides with the first appearance of [Paleolithic art](#) such as [cave paintings](#) and the development of technological innovation such as the [spear-thrower](#). The Upper Paleolithic begins around 50,000 to 40,000 years ago, and also coincides with the disappearance of archaic humans such as the [Neanderthals](#).

The term "behavioral modernity" is somewhat disputed. It is most often used for the set of characteristics marking the Upper Paleolithic, but some scholars use "behavioral modernity" for the emergence of *H. sapiens* around 200,000 years ago,^[129] while others use the term for the rapid developments occurring around 50,000 years ago.^{[130][131][132]} It has been proposed that the emergence of behavioral modernity was a gradual process.^{[133][134][135][136][137]}

In January 2018, it was announced that modern human finds at Misiya cave, Israel, in 2002, had been dated to around 185,000 years ago, the earliest evidence of their out of Africa migration.^{[138][139][140][141]}

The earliest *H. sapiens* (AMH) found in [Europe](#) are the "[Cro-Magnon](#)" (named after the site of first discovery in France), beginning about 40,000 to 35,000 years ago. These are also known as "[European early modern humans](#)" in contrast to the preceding [Neanderthals](#).^{[142][143]}

Yorum

Anatomik, davranışsal benzerlik yerine, genetik analizlerin daha doğru olacağı belirgindir. Bu açıdan Antropolojik inceleme artık DNA ve mitokondri DNA temelinde dayandırılmalıdır.

İnsanların diğer canlı türlerine göre iklim ve ortama uyumları açısından ele alındığında, çöl ortamından buzulların olduğu yer kadar uyum göstermişlerdir. Bedensel çok dar bir alanda yaşayan insan (37 derece vücut ısısı) bu yapısını korumasını, giyimi öğrenmiş, diğer canlıları büyük ve küçük avlamasını, besinleri yetiştirmesini sağlamış, bunu eğiterek toplumlara taşımıştır. Beyin büyüklüğü artık geçerli bir kriter olarak ele alınmamasını düşünmekteyim.

Dil ve inanç boyutunun ise 40bin yıl önce daha net olduğu vurgusu vardır. Kanımca ilk insandan bu yana, insanın bir koktuğu, buna karşı bir epik yaklaşımı, lidere olan, kendini eğitene karşı tutum ve davranışlarının oluşması beklenir. Ancak bunun sistematik ve törenselleşmesi daha sonra olmuştur. Göbekli tepe ilk tapınak denilmektedir, ancak bu bugün olan buluntudur, zamanla değişebilecektir.

Early human migrations⁶

The equivalent of the Eurasian Upper Paleolithic in African archaeology is known as the [Later Stone Age](#), also beginning roughly 40,000 years ago. While most clear evidence for behavioral modernity uncovered from the later 19th century was from Europe, such as the [Venus figurines](#) and other artefacts from the [Aurignacian](#), more recent archaeological research has shown that all essential elements of the kind of material culture typical of contemporary [San](#) hunter-gatherers in [Southern Africa](#) was also present by least 40,000 years ago, including digging sticks of similar materials used today, [ostrich egg](#) shell beads, bone [arrow](#) heads with individual maker's marks etched and embedded with red ochre, and poison applicators.^[145] There is also a suggestion that

"pressure flaking best explains the morphology of lithic artifacts recovered from the c. 75-ka Middle Stone Age levels at Blombos Cave, South Africa. The technique was used during the final shaping of Still Bay bifacial points made on heat-treated silcrete."^[146] Both pressure flaking and heat treatment of materials were previously thought to have occurred much later in prehistory, and both indicate a behaviourally modern sophistication in the use of natural materials. Further reports of research on cave sites along the southern African coast indicate that "the debate as to when cultural and cognitive characteristics typical of modern humans first appeared" may be coming to an end, as "advanced technologies with elaborate chains of production" which "often demand high-fidelity transmission and thus language" have been found at the South African [Pinnacle Point](#) Site 5–6. These have been dated to approximately 71,000 years ago. The researchers suggest that their research "shows that microlithic technology originated early in South Africa by 71 kya, evolved over a vast time span (c. 11,000 years), and was typically coupled to complex heat treatment that persisted for nearly 100,000 years. Advanced technologies in [Africa](#) were early and enduring; a small sample of excavated sites in Africa is the best explanation for any perceived 'flickering' pattern."^[147] These results suggest that Late Stone Age foragers in Sub-Saharan Africa had developed modern cognition and behaviour by at least 50,000 years ago.^[148] The change in behavior has been speculated to have been a consequence of an earlier climatic change to much drier and colder conditions between 135,000 and 75,000 years ago.^[149] This might have led to human groups who were seeking refuge from the inland droughts, expanded along the coastal marshes rich in shellfish and other resources. Since sea levels were low due to so much water tied up in [glaciers](#), such marshlands would have occurred all along the southern coasts of Eurasia. The use of [rafts](#) and boats may well have facilitated exploration of offshore islands and travel along the coast, and eventually permitted expansion to New Guinea and then to [Australia](#).^[150]

In addition, a variety of other evidence of abstract imagery, widened subsistence strategies, and other "modern" behaviors has been discovered in Africa, especially South, North, and East Africa, predating 50,000 years ago. The [Blombos Cave](#) site in South Africa, for example, is famous for rectangular slabs of [ochre](#) engraved with [geometric](#) designs. Using multiple dating techniques, the site was confirmed to be around 77,000 and 100-75,000 years old.^{[151][152]} Ostrich egg shell containers engraved with geometric designs dating to 60,000 years ago were found at [Diepkloof](#), South Africa.^[153] Beads and other personal ornamentation have been found from Morocco which might be as much as 130,000 years old; as well, the Cave of Hearths in South Africa has yielded a number of beads dating from significantly prior to 50,000 years ago,^[154] and shell beads dating to about 75,000 years ago have been found at Blombos Cave, South Africa.^{[155][156][157]} Specialized projectile weapons as well have been found at various sites in Middle Stone Age Africa, including bone and stone arrowheads at South African sites such as [Sibudu Cave](#) (along with an early bone needle also found at Sibudu) dating approximately 60,000-70,000 years ago,^{[158][159][160][161][162]} and bone harpoons at the Central African site of Katanda dating ca. 90,000 years ago.^[163] Evidence also exists for the systematic heat treating of silcrete stone to increased its flake-ability for the purpose of toolmaking, beginning approximately 164,000 years ago at the South African site of Pinnacle Point and becoming common there for the creation of microlithic tools at about 72,000 years ago.^{[164][147]}

In 2008, an ochre processing workshop likely for the production of paints was uncovered dating to ca. 100,000 years ago at Blombos Cave, South Africa. Analysis shows that a liquefied pigment-rich mixture was produced and stored in the two abalone shells, and that ochre, bone, charcoal, grindstones and hammer-stones also formed a composite part of the toolkits. Evidence for the complexity of the task includes procuring and combining raw materials from various sources (implying they had a mental template of the process they would follow), possibly using pyrotechnology to facilitate fat extraction from bone, using a probable recipe to produce the compound, and the use of shell containers for mixing and storage for later use.^{[165][166][167]} Modern behaviors, such as the making of shell beads, bone tools and arrows, and the use of ochre pigment, are evident at a Kenyan site by 78,000-67,000 years ago.^[168] Evidence of early stone-tipped projectile weapons (a characteristic tool of *Homo sapiens*), the stone tips of javelins or throwing spears, were discovered in 2013 at the Ethiopian site of [Gademotta](#), and date to around 279,000 years ago.^[169] Expanding subsistence strategies beyond big-game hunting and the consequential diversity in tool types has been noted as signs of behavioral modernity. A number of South African sites have shown an early reliance on aquatic resources from fish to shellfish. [Pinnacle Point](#), in particular, shows exploitation of marine resources as early as 120,000 years ago, perhaps in response to more arid conditions inland.^[170] Establishing a reliance on predictable shellfish deposits, for example, could reduce mobility and facilitate complex social systems and symbolic behavior. Blombos Cave and Site 440 in Sudan both show evidence of fishing as well. Taphonomic change in fish skeletons from Blombos Cave have been interpreted as capture of live fish, clearly an intentional human behavior.^[154]

Humans in North Africa ([Nazlet Sabaha](#), [Egypt](#)) are known to have dabbled in [chert mining](#), as early as ≈100,000 years ago, for the construction of [stone tools](#).^{[171][172]}

Evidence was found in 2018, dating to about 320,000 years ago at the site of [Olorgesailie](#) in Kenya, of the early emergence of modern behaviors including: the trade and long-distance transportation of resources (such as obsidian), the use of pigments, and the possible making of projectile points. The authors of three 2018 studies on the site observe that the evidence of these behaviors is roughly contemporary with the earliest known *Homo sapiens* fossil remains from Africa (such as at Jebel Irhoud and Florisbad), and they suggest that complex and modern behaviors began in Africa around the time of the emergence of *Homo sapiens*.^{[173][174][175]}

In 2019, further evidence of Middle Stone Age complex projectile weapons in Africa was found at Aduma, Ethiopia, dated 100,000-80,000 years ago, in the form of points considered likely to belong to darts delivered by spear throwers.^[176]

Yorum

İnsanların kültürel yapılarına göre tanımlanmaması gerektiği düşünülmektedir. Zamanımızda da halen en eski kültürel yapı, göçebe yapısı olduğu, savaştan kaçanların bile var olmak için, en basit şartlara uyum sağlamaya çalıştıkları gözlenmektedir. Bu açıdan, kültürel parametre ile zaman faktörü karıştırılmamalıdır.

Köken için genetik analiz, bunun içinde DNA ve mitokondri haploidine bakılması önemlidir. Diğer veriler sadece bir yoruma dayalı olacaktır.

8. Homo sapiens developed a new ecological niche that separated it from other hominins⁹

by [Max Planck Society](#)

Map of the potential distribution of archaic hominins, including *H. erectus*, *H. floresiensis*, *H. neanderthalensis*, Denisovans and archaic African hominins, in the Old World at the time of the evolution and dispersal of *H. sapiens* between approximately 300 and 60 thousand years ago. Credit: Roberts and Stewart. 2018. Defining the 'generalist specialist' niche for Pleistocene Homo sapiens. *Nature Human Behaviour*. 10.1038/s41562-018-0394-4

Critical review of growing archaeological and palaeoenvironmental datasets relating to the Middle and Late Pleistocene (300-12 thousand years ago) hominin dispersals within and beyond Africa, published today in *Nature Human Behaviour*, demonstrates unique environmental settings and adaptations for *Homo sapiens* relative to previous and coexisting hominins such as *Homo neanderthalensis* and *Homo erectus*. Our species' ability to occupy diverse and 'extreme' settings around the world stands in stark contrast to the ecological adaptations of other hominin taxa, and may explain how our species became the last surviving hominin on the planet.

The paper, by scientists from the Max Planck Institute for the Science of Human History and the University of Michigan suggests investigations into what it means to be human should shift from attempts to uncover the earliest material traces of 'art', 'language', or technological 'complexity' towards understanding what makes our species ecologically unique. In contrast to our ancestors and contemporary relatives, our species not only colonized a diversity of challenging environments, including deserts, tropical rainforests, high altitude settings, and the palaeoartic, but also specialized in its adaptation to some of these extremes.

Ancestral ecologies—the ecology of Early and Middle Pleistocene Homo

Although all hominins that make up the genus *Homo* are often termed 'human' in academic and public circles, this evolutionary group, which emerged in Africa around 3 million years ago, is highly diverse. Some members of the genus *Homo* (namely *Homo erectus*) had made it to Spain, Georgia, China, and Indonesia by 1 million years ago. Yet, existing information from fossil animals, ancient plants, and chemical methods all suggest that these groups followed and exploited environmental mosaics of forest and grassland. It has been argued that *Homo erectus* and the 'Hobbit', or *Homo floresiensis*, used humid, resource-scarce tropical rainforest habitats in Southeast Asia from 1 million years ago to 100,000 and 50,000 years ago, respectively. However, the authors found no reliable evidence for this.

It has also been argued that our closest hominin relatives, *Homo Neanderthalensis* - or the Neanderthals—were specialized to the occupation of high latitude Eurasia between 250,000 and 40,000 years ago. The base for this includes a face shape potentially adapted to cold temperatures and a hunting focus on large animals such as woolly mammoths. Nevertheless, a review of the evidence led the authors to again conclude that Neanderthals primarily exploited a diversity of forest and grassland habitats, and hunted a diversity of animals, from temperate northern Eurasia to the Mediterranean.

Homo sapiens and early human migration

Homo sapiens evolved from their early hominid predecessors between 200,000 and 300,000 years ago and developed a capacity for language about 50,000 years ago.

Yorum

Homo sapiens, *sapiens* 'in diğer türlerden ayrılmasının önemi belirtilmektedir.

İnsanın kökeni açısından genetik çalışma dışında, anatomik benzerlik ve iskelet, beyin büyüklüğü değerlerini kaybetmiştir.

Göçü etkileyen Mevsimsel Değişiklikler

Bir kabile, varlığını sağladığı yerde, büyür, gelişir, değişimi burada yaşamak ister. Ancak bunun tarihsel olarak oluşmadığı da anlaşılmaktadır. Bi yerde devamlılık için kurallar oluşturulur, örf, adet ve gelenek olarak, bu toplumlara göre farklılaşır. Zamanımızda bile adalet kavramı, sosyal statüye göre yapılanmasını isteyenler görülmektedir. Eşitliğin ancak sosyal sınıfta olabileceği vurgulanmaktadır.

Bir babanın düşmanı kendi oğlu olmakta, yönetimi ele geçirmeye çalışmaktadır. Burada meydan okur ve kaybedince de sürülür. Bu nedenle göç, insanın bir doğal yapısıdır. Zamanımızda sıklıkla eğitim ve daha iyi iş amacı ile oluştuğu görülmektedir. Bir yerde ev almak bile sosyal yapıya göre, mahalle adetlerine göre olması istenmekte, beklenmektedir.

İnsan anlaşmadığı yerde, göç etmektedir. Bağımsızlık davranışlarını etkilemekte, eşitliğin olmadığı, köle yapısında da fark edince kaçmaktadır.

Besin, beslenme ve iş durumunda da kurum kültürü ile çelişiyorsa daha uzun kalmamaktadır. Her bir yönetici idareye gelince kendi görüşüne göre yönetici oluşturması da bu nedenle beklenen bir sosyal boyut olmaktadır.

Bu Bölümde, *Homo sapiens*, *sapiens* 'in yaşadığı dönemdeki önemli iklim değişikliğinden söz edilecektir. Tüm Evrendeki değişiklik konu dışıdır.

9. Buzul Çağı¹⁰

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Buzul çağı ya da **buz çağı**, **buzul çağları** veya **pleistosen**, **vervüzü** ve **atmosfer** sıcaklığının uzun süren bir dönem boyunca azalarak kıtasal, **kutup** ve **alp buzullarının** genişlemesi ve varlığını sürdürmesidir. **Dördüncü Zaman**'ın Yeryüzündeki toprakların %30'undan fazlasının buzlarla kaplandığı bir dönemdir ve **Pliyosen Çağ** ile **Holosen Çağ** arasında yer almaktadır. **Yunanca** "eski" anlamına gelen pleistos ve "yeni" anlamındaki kainos kelimelerinin birleştirilmesinden oluşmuştur. Uzun süren buzul çağı dönemi boyunca soğuk iklimin kendi başına eğilimi **buzullaşma** periyotları (veya kısaca **buzullar** veya konuşma dilinde **buz çağı**) olarak adlandırılmış ve aralıklı olarak ortaya çıkan ılıman iklim dönemleri için **buzullaşmalararası** terimi kullanılmıştır. Günümüzden yaklaşık 2.5 milyon yıl önce başlayan pleistosen döneminde başlayan buzul çağları bundan yaklaşık 10.000 veya 14.000 yıl önce sona ermiş ve içinde bulunduğumuz **Holosen** çağı başlamıştır.

Buzuloji, **buz çağı** terimi ile **kuzey** ve **güney yarıkürede** ortaya çıkan yoğun buz katmanları (da) ifade edilmektedir.^[1] Bu tanımlamaya istinaden, halen **Grönland**, **Arktik** ve **Antarktika buzulları** var olduklarından dolayı; 2.6 milyon yıl önce pleistosen adı verilen dönemde başlayan **buzul** devrini yaşamakta olduğumuzu söyleyebiliriz.^[2] Ancak içinde bulunduğumuz dönemde buzullar erimeye devam ettiğinden bir buzul sonrası dönem yaşamaktayız.

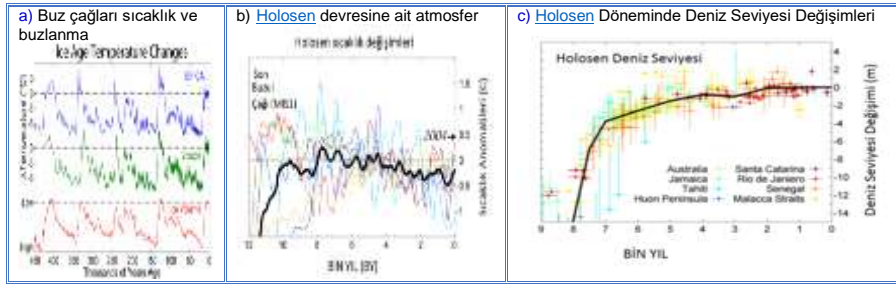
Günümüzden yaklaşık olarak 18 bin yıl önce en üst noktasına erişen "son buzul çağı" olan vürm bundan yaklaşık olarak 10.000 yıl önce sona erdi ve yerküre **ısınmaya** başladı.^[3] Bu ısınma süreci halen devam etmektedir. Doğal döngünün devam etmesi halinde Yeryüzünün yeniden soğumaya başlamış olması gerekirken insanın kullandığı **fosil yakıtlar**, **karbondioksit**, **metan** vb. **sera gazlarının** salınımı nedeniyle **atmosfer** ısısının artmasına bağlı **küresel ısınma** devam ettiğinden en azından yakın bir gelecekte bir buzul devri öngörülmektedir.

Pleistosen olarak da adlandırılan buzul çağları dördüncü zaman olan **kuaternerin** ilk ve en uzun evresidir. Buzul çağında **kuzey yarıkürenin** büyük bir kısmının buzullarla kaplı olduğu, **dünyanın** diğer kısımlarındaysa soğuk (buzullaşma/glacial) ve ılıman (buzullaşmalararası/interglacials) iklimlerin birbirini izlemekte olduğu düşünülmektedir. Buzul çağlarında buzullar kuzeyden güneye doğru yayıldıkça **memeliler** de güneye (veya daha düşük enlemlere) doğru ilerlemiştir.^[4]

Yorum

Yaklaşık 18bin yıl önce en üst noktada olan buzul çağının, 10bin yıl önce sona erdiği anlaşılmaktadır. Homo sapiens, sapiens göçünün ılıman iklim bölgelerine doğru yayılması da bununla bağlantılı olduğu söylenebilir. Buzul çağı insanın göçlerinde etkin olduğu anlaşılmaktadır.

Dünyanın buzlanma boyutu¹⁰

Şekil 6: Buzul çağları; a) Dördüncü oluşum insan içindedir, b) 12bin yıllık süreç, c) 8bin yıl boyunca denizin yükselişi. Buz çağları boyunca **kuzey yarıkürenin** buzullaşması. 3 ile 4 km. arasındaki kalınlığa ulaşan buz katmanları deniz seviyesinin yaklaşık 120 metre düşmesine yol açmıştır

Buzul Çağı¹⁰

Buz çağı teorisinin ortaya çıkışı ...

Buz çağlarının kanıtları

Jeolojik, **kimyasal** ve **paleontolojik** olmak üzere buzul çağlarının üç temel kanıtı bulunmaktadır.

Jeolojik kanıt, kopmuş kaya parçalarında su hareketinin aşındırarak yol açtığı düzleşmeler ve tahrişler, **buzulaşları** (mörenler), buzul birikintilerinden meydana gelmiş dar ve uzun **yiğün tepelikleri** (drümlinler), vadî kesileri ve buzulların taşıdığı çakıl veya kum ile karışık balçık veya çökelti kayaları (tillites) ve buzul akıntısıyla sürüklenen taş ve kayalar olmak üzere çeşitli biçimlerde bulunmaktadır. Diğerini izleyen buzullaşmalar, yorumlanmalarını güçleştirecek biçimde jeolojik kanıtı çarpıtabilmekte ve silebilmektedir. Üstelik, bu kanıtın tam olarak zaman belirlenmesini yapmak güçtür. Erken dönemli teoriler buzul dönemlerinin buzullararası dönemle kıyaslandığında daha kısa olduğu yönündeydi. Çökelti ve buz merkezlerinin açığa çıkarılmasıyla gerçek durum; buzul dönemlerinin uzun, buzullararası dönemlerin buzul dönemlerine göre kısa sürdüğünü ortaya çıkardı. Eldeki uyumlu teorinin ortaya çıkarılabilmesi için epey bir zaman geçmesi gerekti. Buzullar erimeye başladığında gövdelerinde çatlaklar oluşur ve tepelerinden göller birikmeye başlar. Buzul biriken gölün bir kenarından ayrılarak çıktığında göl suyu tazyikle ve **tufan** biçiminde hızla akmaya başladığında bu güçlü akıntı önüne çıkan dev kayaları bile sürükleyebilir. Hızı azaldığında içindeki birikintileri bıraktığı yerlerde **drümlin** adı verilen dalgalı kum tepelikleri oluşturur. Buzulun bıraktığı oval biçimli, balına görünümlü birikintilerin üzerinde sürüklenme sonrası bırakılan kayalar bulunabilir.

Kimyasal kanıt, başlıca olarak günümüz çöktelleri ve çökelti kayaları ve okyanus içi çökelti içlerinde bulunan fosillerin **izotoplarında** çeşitli oranlarda bulunabilmektedir. En son buzul periyotları, buzul özlerinin içerdikleri buzdan iklim göstergeleri ve buz içindeki hava kabarcıklarından elde edilen **atmosfer** örnekleri sağlamaktadır. Çünkü su içeren daha ağır

izotoplar daha ağır bir buharlaşma ısısına (heat of evaporation) sahiptir ve orantı miktarı daha soğuk iklim koşullarında azalmaktadır.^[32] Bu durum, örneğin oraya sıkıştığı tarihe ait bir ısı kaydının elde edilebilmesini sağlamaktadır. Bununla birlikte, izotop oranları dışındaki diğer etkenlerce bu kanıt yanlışlanabilmekte veya karmaşık hale gelebilmektedir. B-10 izotopu güneş etkinliğinin kayıtlarını tutmaktadır.^[33]

Paleontolojik kanıt, fosillerin jeolojik dağılımına göre değişiklikler içermektedir. Bir buzul dönemi boyunca soğuk-uyumlu **organizmalar** daha düşük enlemlere doğru yayılır ve daha ılıman koşullara uyumlu olan organizmalar tükenir veya daha düşük enlemler içinde yığılmaya başlar. Bu kanıt türünün yorumlanması güçtür çünkü;

1. Çökeltiler uzun bir zaman dilimini ve geniş bir enlem bölgesini kaplamaktadır,
2. Antik çağ organizmaları birkaç milyon yıldır hiç değişmeksizin öylece kalmıştır ve bunların sıcaklık tercih formlarını tespit etmek gereklidir.
3. Konuyla ilgili olan fosilleri bulmak gerekmektedir.

Güçlüklere rağmen, buzul çekirdeği ve okyanus çökeltilerinin analizi^[34] son birkaç milyon içindeki buzul ve buzullararası periyotları göstermektedir. Bu göstergeler 'buz çağları' ile buzlaşma, drumlin ve buzul yığıntıları gibi kıtasal kabuk fenomeni arasındaki bağlantıyı doğrulamaktadır. Bu nedenle, kıtasal kabuk fenomeni, buzul çekirdeğinin oluşmasından daha erken bir zaman aralığında oluşmuş tabakalarda buldukları durumda daha erken buz çağlarının iyi bir kanıtı olarak kabul edilir.

Başlıca buz çağları

Yeryüzü geçmişinde en azından beş başlıca buz çağı bulunmaktadır. Bunlar: **Huronian**, **Cryogenian**, **Andean-Saharan**, **Karoo Buz Çağı** ve **Kuaterner** buzlaşmasıdır. Bunların içinde kalan bir dönemde, Yeryüzünün yüksek enlemlerinde (kutuplara yakın yerlerinde) dahi buzulların olmadığı zaman olmuştur.^{[35][36]}

- Bir buz çağının iyice oluşmuş olduğu Huronian adı verilen çağ, bundan yaklaşık 2.4 ile 2.1 milyar yıl önce erken **Proterozoik Devir**'de çok uzun sürede biçimlenmiştir. ...
- Bundan sonraki iyi derecede belgelenmiş buz çağı belki de büyük olasılıkla en şiddetli (soğuk) geçmiş olanı 850 ile 630 milyon yıl önce yaşanan cryogenian adı verilen periyottur ...
- **Andean-Saharan** dönemi 460 ile 420 milyon yıl öncesi aralığında,...
- **Kuaterner** buzlaşması veya Pliyosen-Kuaterner buzlaşması bundan yaklaşık 2.58 milyon yıl önce ...
- Ondan itibaren, dünya buzul periyodu adı verilen; 40.000 ve 100.000 yıllık zaman aralıklarında ilerleyen ve geri çekilen buzlaşma döngüleri yaşamaya başlamıştır. Yeryüzü günümüz itibarıyla bir buzullararası periyot yaşamaktadır ve son buzul periyodu bundan yaklaşık 10.000 yıl önce sona ermiştir. Buzul örtülerinden kalanların tümü; **Grönland** ve **Antarktik Buzulu** ve bunlardan daha küçükleri **Baffin Adasında** bulunan gibidir.

Buz çağları yer ve zaman itibarıyla daha ileri biçimlendirmeler yoluyla bölümlendirilebilmektedir. Örneğin, **Riss** (günümüzden 180.000-130.000 yıl önce) ve **Würm** (70.000-10.000 yıl önce). Buzulun en geniş biçimi bütün bir aralık boyunca sürmemektedir. Her bir buzulun oluşturduğu ypratma etkisi ondan önceki buz katmanlarında bulunan kanıtları neredeyse tümüyle silmektedir. Bu durumun istisnası ise sonraki dönemde oluşan bir buzulun bir öncekinin üzerine tümüyle kaplamamış olduğu ender bölgeler olmaktadır.

Buzul Çağı¹⁰

Buzlaşma ve buzlaşmalararası çağ

Buz çağları (ya da en azından devam eden biri) boyunca, daha sıcak ve daha şiddetli periyotlar meydana geldi. Daha soğuk periyotlara **buzul periyotları**, Eemian gibi daha ılımlı periyotlara **buzullararası** (interglacial) adı verilmektedir.

Deniz periyotları, Yeryüzünün büyük çoğunluğunu, geniş toprakları kaplayan ve kutuplardan düşük enlemlere doğru genişleyen deniz buzulu kütlelerinin oluştuğu daha soğuk ve daha kuru **iklimlerle** karakterizedir. Dağ buzulları, diğer durumda buzlaşmamış alanlar daha düşük karlanma hattı yüzünden daha düşük yüksekliklere doğru genişler. Geniş miktarda suyun su seviyesi üzerindeki buzul tepeliklerini oluşturması nedeniyle su seviyeleri azalma gösterir. **Okyanus** suyu dolaşımının buzul kütleleri nedeniyle kesintiye uğradığına dair kanıtlar bulunmaktadır. Yeryüzü artkik ve antarktik buzullarına sahip olduğundan, halen minimum düzeyde bir buzul çağı yaşıyoruz. İki buzul döneminin arasında kalan iklim dönemine buzlaşmalararası denilmektedir. Buzlaşma ve buzlaşmalararası periyotlar Yeryüzü yörüngesinde **Milankovitch Döngüsü** adı verilen değişimlerle eş zamanlıdır. **Yeryüzü**, 11.000 yıldan daha fazla bir süreden bu yana **Holosen** adlı buzullararası bir periyodu yaşamaktadır. Günümüzde yaygın kabul gören biçime göre buzullararası dönem yaklaşık 12.000 yılda sona erecek olup bu durum halen devam eden bir soru işaretidir olarak beklenmektedir. Örneğin, **Doğa** adlı bir makalede^[37] içinde bulunduğumuz döneme benzer bir buzullararası periyotun 28.000 yıl sürdüğü savunulmaktadır. **Yörüngesel baskı** (orbital forcing)'de tahmini değişimler; insan etkisiyle oluşan **küresel ısınma** devam etmese bile gelecek buzul çağının bundan en az 50.000 yıl sonra başlayacağını öne sürmektedir.^[40] (bkz: **Milankovic Döngüsü**). Üstelik, **sera gazlarının** artışından ortaya çıkan insan kaynaklı antropojenik zorlama fosil yakıtların yoğun kullanımı devam ettiği sürece yörüngesel baskılamadan ağır gelebilecektir.^[41]

Yorum

Halen buzul çağının son aşamalarında olduğumuzu algılayalım. Havalarda ısınması daha da ilerlemesi beklenilmelidir. 12bin yıl sonra sona ereceği tahmin edilmektedir. Küresel ısınma ile Beşinci Dönem buzlaşma daha ileri atılabileceği ve 1500 yıl sonra olabileceği sanılmaktadır. Bu zamandaki sera gazları ile soğuk iklimin daha kısa süreceği ve ısınmanın daha uzun olacağı algılanmalıdır.

Buzul Çağı¹⁰

Buzul periyotlarının olumlu ve olumsuz geri bildirimleri

Her bir buzul periyodu onu daha sert (daha soğuk) yapan **olumlu geri besleme** maruz/taibi bulunmakta ve (ne kadar geç olsa da her durumda) en sonunda her periyotun sonlandığı **olumsuz geri besleme** konusunu oluşturmaktadır. Her bir buzul periyodu ona daha sert ve olumsuz geri beslemeyi getiren ve (bugüne kadar olduğu gibi her durumda) en sonunda onu sonlandıran olumlu geri beslemeye tabidir.

Olumlu geri besleme süreçleri

Buz ve kar Yeryüzünün beyazlık miktarını yükseltir, y.n. bundan sonrası; güneş enerjisinin daha fazla yansımaya ve daha az emilimidir. Bu nedenle hava sıcaklığı düştüğünde, buz ve kar yağışı büyür ve ortaya çıkan bu olumsuz geri besleme mekanizması

ile rekabet edecek kuvvet sistemi dengeye ulaştırıncaya kadar artı etkiyle sıcaklık düşmeye devam eder. Ek olarak, buzulların yayıldığı kuzey (boreal) ormanlarındaki azalış beyazlanmayı artırır. Bir başka teori 1956'da Maurice Ewing ve William L. Donn tarafından öne sürüldü.^[42] Bu hipoteze göre, buzların bulunmadığı bir arktik okyanusunda kar yağışı miktarı daha fazla olmalıdır. Bir kere düşük sıcaklıktaki buzlar okyanusu kapladığında o alanda deniz suyundan daha az miktarda buharlaşma veya yükselme (sublimation/fizik) olur ve kutup bölgeleri; orta enlemlerdeki çöllerle mukayese edilebilir biçimde yağış miktarı azlığı nedeniyle kurumaya başlar. Bu ortaya çıkan düşük yağış miktarı durumu kutup enlemleri kar yağışını yaz mevsimi boyunca eritir. Buzla kaplı olmayan bir arktik okyanusu uzun süren yaz günleri boyunca güneş radyasyonunu emer ve buzla kaplı bir denize göre Arktik atmosferine daha fazla miktarda buharlaşma getirir. Daha yüksek bir yağış miktarıyla düşen karın bazı kısımlarda yaz boyunca erimesi mümkündür ve böylece daha alt rakımlarda ve daha güney enlemlerde, Yeryüzü beyazlaşması nedeni olarak karasal alan üzerindeki sıcaklığın düşmesi yukarıda belirtildiği gibidir. Bundan başka, bu hipotez altında okyanusu suyu içindeki tampon buzul kütlelerinin eksikliği, Arktik ve Kuzey Atlantik Okyanusu arasında daha çok miktarda su sirkülasyonu oluşturur; soğuk arktik suları ılınırken, ona göre daha ılımlı olan Kuzey Atlantik suları soğuklaşır. (Küresel ısınmanın yol açtığı mevcut sonuçlar Arktik Okyanusunun 5-20 yıl arasında geniş ölçüde buzulsuzlaşacağını içermektedir.) İliman çevrim sürecinde Kuzey Atlantik deniz suyuna eklenen yeni eriyen su küresel okyanusu suyu sirkülasyonu miktarını azaltabilecektir. (ayrıca bakınız: *Thermohaline sirkülasyonunun kesilmesi*) Böyle bir azalma (Körfez akıntısının azalması etkisi) Kuzey Avrupa'da serinletici bir etki oluşturabilir ki bu etki de alt enlemlerdeki karın yaz boyunca alkonmasına neden olabilir. Yaygınlaşmış bir buzul dönemi boyunca buzulların Saint Lawrence Körfezine doğru hareket edebilecekleri ve böylece Körfez akıntısını tıkama olasılığından yeterince uzak olabilecekleri de öne sürülmüştür.

Olumsuz geri besleme süreçleri

Buzul örtüleri, buzul dönemleri boyunca üzerinde buldukları karayı aşındıran formlardır. Bir zaman sonra, bu durum deniz seviyesi üzerindeki karayı azaltacak ve böylece buzul örtülerinin üzerinde oluşacağı boşluk miktarı da azalacaktır. Bu durum, beyazlanma geri beslemesini azaltır, buz örtüleri bir yandan oluşurken diğer yandan deniz seviyesi aşağıya düşer. Buzulun büyümesiyle birlikte kuraklığı artıran diğer bir etken, mevcut yağış miktarının azalmasıyla buzullaşmanın devamlılığıdır. Buzullaşmanın geri çekilmesi böylece teşvik olur veya diğer bir süreç buzulun ilerlemesi yönünde benzer ters olumlu beslemeyle güçlendirilebilir.

*Nature Geoscience*da yayımlanan araştırmaya göre, insanın karbondioksit yayımı bir sonraki buz çağını geciktirecektir. Araştırmacılar, bugünkü iliman buzullararası dönem en benzerinin olduğu yörünge bilgisini kullanarak gelecek buzul çağına 1.500 yıl sonra başlayabileceği tahmininde bulundular.^[43] Ancak yine de mevcut CO2 yayılımının bunu geciktirecek düzeyde bulunduğunu söylemeye devam ediyorlar.^[44]

Yorum

Buzullaşmanın olumlu ve olumsuz tarafları olduğu bilinmelidir. Güney Kutup Bölgesi ısınırken, Kuzey Atlantik suları soğuklaşır ve sonuçta 5-20 yıl sonra Arktik geniş ölçüde buzuldan yoksun kalacaktır.

10. <https://www.nationalgeographic.org/activity/save-the-plankton-breathe-freely/>¹¹

1. Discuss Earth's oxygen resources.

Ask: *Where does the oxygen we breathe come from?* Explain to students that rainforests are responsible for roughly one-third (28%) of the Earth's oxygen but most (70%) of the oxygen in the atmosphere is produced by marine plants. The remaining 2 percent of Earth's oxygen comes from other sources. The ocean produces oxygen through the plants (phytoplankton, kelp, and algal plankton) that live in it. These plants produce oxygen as a byproduct of photosynthesis, a process which converts carbon dioxide and sunlight into sugars the organism can use for energy. One type of phytoplankton, *Prochlorococcus*, releases countless tons of oxygen into the atmosphere. It is so small that millions can fit in a drop of water. *Prochlorococcus* has achieved fame as perhaps the most abundant photosynthetic organism on the planet. Dr. Sylvia A. Earle, a National Geographic Explorer, has estimated that *Prochlorococcus* provides the oxygen for one in every five breaths we take.

11. https://en.wikipedia.org/wiki/Atmospheric_methane¹²

Atmospheric methane

From Wikipedia, the free encyclopedia

Atmospheric methane is the **methane** present in Earth's **atmosphere**.^[3] Atmospheric methane concentrations are of interest because it is one of the most potent **greenhouse gases** in Earth's atmosphere. Atmospheric methane is rising.^[4]

The 20-year **global warming potential** of methane is 84.^{[5][6]} That is, over a 20-year period, it traps 84 times more heat per mass unit than **carbon dioxide** (CO₂) and 32 times the effect when accounting for **aerosol** interactions.^[2] Global methane concentrations rose from 722 parts per billion (ppb) in pre-industrial times to 1866 ppb by 2019,^[6] an increase by a factor of 2.5 and the highest value in at least 800,000 years.^[6] Its concentration is higher in the **Northern Hemisphere** since most sources (both natural and human) are located on land and the Northern Hemisphere has more land mass.^[6] The concentrations vary seasonally, with, for example, a minimum in the northern tropics during April–May mainly due to removal by the **hydroxyl radical**.^[11] It remains in the atmosphere for 12 years^[12] until it is broken down into CO₂.^[13]

Early in the **Earth's history** carbon dioxide and methane likely produced a **greenhouse effect**. The carbon dioxide would have been produced by volcanoes and the methane by early microbes. During this time, Earth's earliest life appeared.^[14] These first, ancient bacteria added to the methane concentration by converting hydrogen and carbon dioxide into methane and water. Oxygen did not become a major part of the atmosphere until photosynthetic organisms evolved later in Earth's history. With no oxygen, methane stayed in the atmosphere longer and at higher concentrations than it does today.^[15]

The known sources of methane are predominantly located near the Earth's surface.^[16] In combination with vertical atmospheric motions and methane's relatively long lifetime, methane is considered to be a well-mixed gas.^[12] In other words, the concentration of methane is taken to be constant with respect to height within the troposphere. The dominant sink of methane in the troposphere is reaction with hydroxyl radicals that are formed by reaction of **singlet oxygen** atoms with water vapor.^[12] Methane is also present in the stratosphere, where methane's concentration decreases with height.^[16]

Yorum^{11, 12}

Denizden oksijen üretimi, önemli boyutadır. Geniş Dünya konuşulurken, insan ile tüm canlılar bütün ele alınmalı, oksijen kaynağının %70 kadarının deniz yosunlarından ve deniz planktonlarından da ayrıca sağlandığı dikkate alındığında, ormanların %28 düzeyini aşan katkısı ile, genel doğa kavramı üzerinde deha geniş durulmalıdır. Metan üretimi açısından Hollanda, hayvanlar ile oluşan dışkı sonucu metanın önemli olduğu da bir gerçektir. Bunun biyolojik alınıp, kullanılması daha önemli katkıları da olabilecektir. CO2 üreten başlıca ülkeler bu fabrikalarının çalışmaya devam edeceğini açık vurgulamışlar ve Uluslararası Bildirgelerden de çekilmişlerdir.

Buzul Çağı¹⁰

Buz çağlarının nedenleri

Uzun süreli buz çağları periyotları ve ondan daha kısa süreli buzullararası periyotların nedenleri henüz tam olarak anlaşılamamıştır. Üzerinde görüş birliği bulunan bazı etkenler şunlardır: Yeryüzü atmosferinin bileşimi, örneğin karbondioksit ve metan gazı konsantrasyonları gibi.(Daha önceden bahsedilmiş olan bu konuda önem taşıyan seviyeler, Antarktika [EPICA Dome C](#) buzul çekirdeğinde yapılan incelemelerde son 800 bin yıl için görülebilmektedir.⁴⁴³); [Milanković Dönüşü](#) olarak bilinen Yeryüzünün güneş etrafındaki yörüngesindeki ve kendi ekseninin eğimindeki değişimler; [Tektonik levha](#) hareketleri göreceli konumlanma ve kıtasal yekün ile Yeryüzünü kaplayan okyanus örtüsündeki değişiklikler rüzgârların, okyanus akıntılarının, atmosfer akımlarının değişikliğine yol açmaktadır. Güneş enerjisi çıktısındaki farklılıklar; dünya-ay sistemindeki yörüngesel dinamikler ve nispeten geniş [meteoller](#) ve [süper yanardağ](#) püskürtmelerini içeren volkanik hareketler.

Bu etkenlerden bir kısmı bir diğeri de etkileyebilmektedir. Örneğin, Yeryüzü atmosferi konsantrasyonundaki değişimler (özellikle [sera gazlarındaki](#) konsantrasyonlar) [iklimi](#) değiştirebilir veya iklimin kendisi atmosfer konsantrasyonunu değiştirebilir. (örneğin hava aşındırma oranındaki değişimler CO2 oranını etkileyebilir.)

Maureen Raymo, William Ruddiman ve diğerleri [Tibet Platosu](#) ve [Kolarado Platosunun](#) muazzam CO2 temizleyicilikleri kapasitesi ile [senozoik iklimin](#) hatırı sayılır bir nedensel etkeni olduğunu öne sürdüler. Daha ötesinde, son 10 milyon yıl içinde miktarının yaklaşık olarak yarısı kadar yükseldiğini (CO2 temizleme kapasitesiyle birlikte) iddia ettiler.⁴⁴⁴

Yorum

İklim değişiklikleri insanın yerleşimini, deniz kıyısında nüfusun büyük çoğunluğunun oturması ile önemi daha iyi anlaşılabilir. 1) Sık söz edilen karbondioksit ve metan gaz sorunu, 2) Güneş etrafındaki yörüngesindeki kendi eksen eğilimindeki değişiklikler, 3) Rüzgârların okyanus akıntılarını etkilemesi, 4) Güneş enerji çıkışındaki, patlamalardaki değişiklikler, 5) Dünya ay eksen değişiklikleri, 6) Volkanik püskürtmeler, 7) Atmosfer konsantrasyonundaki değişiklikler karbondioksitin daha etkin olabileceği değisindedirler.

Dünyanın bir değişim eksenini, dönemini olmaktadır. İnsan bu dönüşümde oluşturduğu, özellikle teknolojik boyutlar ile çok büyük değişiklikler yaratarak, bu dönüşümü bozmakta, engellemekte, kısaca olumsuz etkileşim yaratmaktadır. Gelecek nesil, hiç olmaz ise, evlatlarımızın mirasını tüketiyoruz, dikkat edelim de onlara birazı da olsun kalsın zihniyetinde olalım.

Buzul Çağı¹⁰

Yeryüzü atmosferindeki değişimler

Son 100-1000 yıllık en son periyotta, insan aktivitesinin hızla yükselmesi özellikle fosil yakıtların tüketilmesinin paralel hızla ve artışla atmosfer [sera gazlarının Güneş](#)'ten gelen ısıyı artırıcı etki yaptığının kanıtları bulunmaktadır. Sera etkisinin [küresel ısınmayı](#) arttıran ve buzul adaları ile kutup buzullarının erimesini arttıran temel neden olduğu üzerinde görüş birliği bulunmaktadır. [Dinozorların](#) sindirim esnasında oluşturdukları metan gazının da küresel ısınmaya neden olmuş olabileceği iddialar arasında yer aldı.⁴⁴⁵ Dinozorların yaydığı metan gazı miktarının insanın bugün fosil yakıt kullanımını vb. etkinliklerle oluşturduğu miktarla aynı seviyede olduğu da buna eklendi.⁴⁴⁶ Dinozorların yok oluşu (y.n. iklim değişikliklerini oluşturabileceği belirtilen) büyük bir [Gök taşı](#) çarpmasına bağlanmaktadır.⁴⁵⁰

Buz çağlarının başında [sera gazlarının](#) azaldığına ve buz katmanlarının yeniden oluştuğunda çoğaldığına dair kanıtlar bulunmaktadır. Ancak hangisinin neden veya sonuç olabileceğini tespit etmek güçtür. [Kartopu dünya](#) hipotezi geç Proterozoik boyunca dünyayı kaplayan donmaların olduğunu ve bunun atmosferdeki [CO2](#) artışı ile sonlandığını, Kartopu dünyanın ortaya çıkışı ile kaybolması arasında CO2 miktarı arasında bağ bulunduğunu savundu.

Yorum

Dinozor zamanında oksijenin oksijen oranı %40 civarında idi, şu anda %21 oranına göre iki kat fazla olduğu bilinir. Meteor veya diğer nedenlerle çıkan yangında, tüm ağaçların yandığı (bugün genel kömür olarak kullandığımız madenler) salınan karbondioksit ve bulutlanma, güneşin gelmemesi, diğer bitkilerin de yok olması ile bir döneme girildiği, sonuçta Evren yeni bir düzen ile toparlanmış, bugünkü yapısına ulaşmıştır.

Temel sorunun okyanusların kirlenmesi ile oluşan etki ile dönüşümün, karbondioksitten oksijen dönüşümü boyutunun bozulmasıdır. Ayrıca gübre, bitkiler için önemli iken, onların salınması, probiyotiklerin boşa sarf edilmesi ile doğanın yeniden toparlanması geciktirilmektedir. İnsan, Homo sapiens, sapiens, uygun bir dönemde oluşmuş ancak kendisi bu yaşamı bozan durumuna düşmüştür.

Buzul Çağı¹⁰

Kıtaların konumları

Ekvator bölgesinden sıcak suların kutuplara yönelmesini engelleyen veya azaltan üç adet kıta konfigürasyonu bulunmaktadır:

- Bir kutbun tepe noktasında bir kıta bulunması, bugünkü **Antarktika** gibi.
- Karayla çevrili bir kutup denizinin var olması, bugünkü **Arktik Okyanusu** gibi.
- **Ekvator** çevresini kapatan bir üstkıtanın (supercontinent) bulunması, Neoproterozoik devirin Cryogenian dönemi boyunca **Rodinyanı** olduğu gibi.

Günümüzde **Güney Kutbu** üzerinde bir kıta ve **Kuzey Kutbu**'nda karayla etrafı neredeyse tümüyle kapanmış bir okyanus bulunması nedeniyle jeologlar yakın gelecekte Yeryüzünün buzul periyotlarını görmeye devam edeceğini düşünmektedirler. Bazı bilimciler **Himalayaların** buz çağında temel bir neden olduğunu, çünkü bu dağların Yeryüzündeki toplam yağış miktarını ve buna bağlı atmosfere salınan CO2 miktarını yükselttiğini ve sera etkisini azalttığını öne sürmektedirler.^[42] Himalayalar yaklaşık 70 milyon yıl önce, **Hint Avustralya plakası**, **Avrasya plakasıyla** çarpıştığında biçimlenmeye başladı. **Avustralya plakası** yıllık olarak 67 mm aynı yöne doğru ilerlemekte olduğundan Himalayalar yıllık olarak 5 mm yükselmektedir. 40 milyon yıldır Himalayalar Yeryüzünün ortalama sıcaklığının düşmesinde etkili olmaktadır.

Yorum

Kıtalar, magma üzerinde yüzer pozisyonda olduklarına göre, onların da etkilendikleri ve hareketlerini sıklaştırdıkları, gelişen depremler ile daha net ortaya çıkmaktadır. 150 yıl periyotlar içinde gözlenen düzeylerin 50 yıl gibi bir süreye, 3 katına çıktığında algılarda olmalıdır.

İnsanın varlığı, çevre etkileşmesi, bir bakıma depremleri de tetikler olmuştur. Yeryüzünde oluşan en zararlı varlık mıdır acaba?

Buzul Çağı¹⁰

Okyanus su seviyelerindeki değişimler

Antik iklim rejimlerine bir diğer önemli katkı; kıtasal konum, deniz seviyeleri ve tuzluluk oranlarıyla birlikte diğer etkenlerle birlikte **okyanus akıntılarındaki** çeşitlenmelerdir. Bu etkenler soğutma (y.n. Antarktika buzunun oluşmasına yardımcı) ve ılıtma (y.n. Kuzey (boreal) iklimlerine karşın Britanya adalarını ısıtması gibi) etkileri bulunmaktadır. Bundan yaklaşık 3 milyon yıl önce **Panama Kıtasının** kapanması **Atlantik** ve **Pasifik** okyanusları arasındaki değişik sıcaklıklardaki su değişimini sonlandırarak **Kuzey Amerika**'daki bugünkü güçlü buzullaşma periyotunu başlatmış olabilir.^[51]

İncelemeye mevcut **okyanus** kararsızlığının son buzullaşma salınımlarında hesaba katılmasını önermektedir. Son buzullaşma periyotu boyunca deniz seviyesi 20–30 m. kadar su özellikle **kuzey yarıküre** buzul tabakaları tarafından çekildi. Buz toplandığında ve deniz seviyesi aniden alçaldığında **Bering Boğazından** su akışı (**Sibirya** ve **Alaska** arasındaki boğaz bugün ~50 m derinliğe daralmıştır.) azaldı ve **Kuzey Atlantik**'ten su akışı artış gösterdi. Bu durumda **Atlantik**'teki **thermohaline sirkülasyon** yeniden bir biçim alarak **Arktik**'e ısı transferi arttı, kutup buzul birikimini eritti ve diğer kıtasal buzul örtülerini azalttı. Deniz seviyelerindeki suyun yeniden yükselmesi kuzey yarı küre buzulundan gelen bir etkiyle **Pasifikten** daha soğuk olan suyun girişini yeniden getirdi.^[52]

Tibet platosunun yükselişi ve dağlık alanların üzerinin karla kaplanması

Matthias Kuhle'nin Buzul Çağı gelişim teorisi Buzul Çağları boyunca **Son Buzul Maksimumunda Tibet Platosunun** buzlarla kaplı oluşunu öne sürdü. Kuhle'ye göre, **Tibet plaka tektoniğinin** yükselmesi karlanma hattını çiplak alanlarda %70 daha fazlaya ulaşan bir beyazlaşmaya neden olarak c. 2.400.000 km² daha geniş bir alana ilerletti. **Güneş**'ten alınan enerjinin yeniden **uzaya** yansıtılması küresel bir soğumayla sonuçlandı ve pleistosen buzul çağını tetikledi. Bu alan **tropikal** altı enlemde bulunduğu yüksek enlemlere göre 4-5 kat daha fazla güneşlenme almaktaydı ki Yeryüzünün en sıcak yüzeyi soğuyan bir yüzeye dönüştü.

Kuhle, buzullaşmalararası periyotları yeryüzü yörüngesindeki çeşitlenmelerin yıl açtığı 100,000 yıllık ısınım döngüleriyle açıklamaktadır. Kıyaslamalı olarak önemsiz görünen ılınma, **İskandinav** ve **Tibet** topraklarındaki buzul alanlarının azalmasıyla birleştiğinde (daha az bir yüzölçümüne) yüksek miktarda binen buzul yükü karaların üzerindeki buzulun çözülmesiyle sonuçlandı.^{[53][54][55][56]}

Yeryüzü yörüngesindeki çeşitlenmeler (Milankovitch döngüleri)

Milankovitch Döngüleri, **Yeryüzünün Güneş** etrafındaki **yörüngesinde** bir dizi döngüsel değişimleridir. Her döngü farklı bir genişlikte olduğundan bazı zamanlarda bir diğerini takviye edici ve diğer zamanlarda bir diğerini (kısmen) iptal edici etki yapar. Milankovitch Döngüleri:

1. Yörünge elipsinin dış merkezliliği (Eccentricity): 90 ve 100 bin yıl arasında **Yeryüzü**; **Jüpiter** ve **Satürn**'e yaklaştıkça **eliptik yörüngede** meydana gelen değişimler **Güneş** ışığının yeryüzüne ulaşırken kat ettiği mesafeyi etkilemektedir.
2. **Eğrilik** devinimi (Obliquity precession): Yeryüzü tam bir yuvarlak olmadığından 41,000 yıl içinde 22,1° ile 24,5° arasında değişmektedir.^[57] Yeryüzü halen yaklaşık olarak 23,4° eksen eğimine sahiptir.^[58] Bu değer, **devinim** (precession) döngüleri boyunca yörüngesel düzlemin statikliği ile bağlantılı yaklaşık olarak sabit kalmaktadır.^[59]
3. Eksen sarpması/yalpa: 19 ile 23 bin yıl (veya 25,000 yıl) arasında dünyanın kuzursuz bir küre olmayışından meydana gelen yalpalar.

Milankovitch Döngülerinin buzul ve buzullararası periyotların oluşumuna etkisi hakkında güçlü kanıtlar bulunmaktadır. Özellikle son 400,000 yıl, bu dönemde atmosfer bileşenleri ve sıcaklık belirtilici ipuçlarını veren buzul özleri olduğundan son buzul çağı üzerinde en çok çalışılan ve en iyi anlaşılmalıdır. Bu dönem boyunca tekrar eden buzullaşma/buzullaşmalararası tekrarlanmalar Milankovitch

yörüngesel baskı döngüleriyle yakın miktarda örtüştüğünden genellikle doğru olarak kabul edilmektedir. [Güneş'in Dünya](#) ile mesafesindeki değişimler, Yeryüzü eksenindeki devinimler ve dünya eksen eğiminin değişimi gibi durumlar Güneş ışığının Yeryüzüne yeni bir dağılım biçimi oluşturması gibi bir dizi etkilerle açıklanmaktadır. Yeryüzü eksen eğimindeki değişimler mevsimlerin yoğunluğundaki değişimlerin temel nedeni olmaktadır. Örneğin Temmuz ayında 65. Kuzey enleminde toplam [Güneş](#) enerjisi alım miktarı en fazla %22 oranında (450 W/m² ile 550 W/m² arasında) değişiklik gösterir. Yazları bir önceki kışın biriktirdiği kar yağışını erilmeyecek kadar sıcaklık düşmesi olduğunda buz tabakalarının ilerlediği yaygın biçimde kabul edilmektedir. Bazı araştırmacılar [yörüngesel baskının](#) buzullaşmaları tetiklemeye yetmeyecek kadar düşük olduğunu düşünmekte olup [CO₂](#) gibi bir geri besleme mekanizmasının bu örtüşme açığını açıklayabileceğini düşünmektedir.

Milankoviç, Yeryüzü yörüngesel elementlerindeki döngüsel değişimlerin buzullaşma rekorunu açıkladığı tahmininde bulunmuş olsa da buzul ve buzullararası devrelerin zamanlamasında hangi döngü veya döngülerin en yüksek önemi taşıdıklarının açıklanmasına gerek vardır. Özellikle, son 800.000 yıl boyunca buzullaşma-buzullaşmalararası baskın salınım devresi 100.000 yıldır ki bu da Yeryüzü'nün yörüngesel dış merkezliliği ve yörüngesel sapmasındaki tedirginliğe denk gelmektedir. 3.0-0.8 milyon yıl öncesi aralıktaki dönem boyunca buzullaşma devresi baskın periyodu; 41,000 yıl içinde Yeryüzü eğiminin değişmesine karşılık gelmektedir. Bir tekrarlama biçiminin diğerine karşı baskın gelmesinin nedenleri zayıf bir miktarda anlaşılabilmiştir ve güncel araştırmaların devam eden aktif bir alanıdır.

Genel olarak Milankoviç açıklaması 100.000 yıllık döngü baskınlığını son 8 döngü üzerinden açıklamaya çalışmaktadır. [Richard A. Muller](#), [Gordon J. F. MacDonald](#)^{[60][61][62]} ve diğerleri bu hesaplamaların Yeryüzü yörüngesinin iki ölçüsüne göre yapıldığına ancak çok ölçüli yörüngeye göre 100.000 yıllık bir yörüngesel sapma döngüsüne sahip olduğuna işaret etmekte ve Yeryüzü toz kuşakları içinde ve dışında hareket ettirildiğinden yörüngesel sapmadaki bu çeşitlenmelerin güneşlenme miktarındaki değişimlere yol açtığını öne sürmektedirler. Genel olarak bakıldığında farklı bir mekanizma olsa da 400.000 yılın üzerinde tahmin edilen periyotlar yaklaşık olarak birbirinin aynıdır.^[63]

Güneş enerjisi çıktısındaki çeşitlenmeler

[Güneşin](#) ışıma gücü her 1 milyar yılda yaklaşık olarak %10 artış göstermiştir. Bu durum [Güneş'in bir kırmızı dev](#) olup [Yeryüzünü](#) de içine almasına kadar sürecektir. [Güneş lekelerinin](#) azalıp artmasına göre Güneş'in ışıma gücü de azalıp artmaktadır.

Güneş enerjisi çıktısında en azından iki tip çeşitlenme bulunmaktadır:

- Çok uzun bir dönem içinde, astrofizikçiler Güneş enerjisi çıktısının her bir milyar (10⁹) yıl içinde %7 civarında arttığını düşünmektedir.
- Daha kısa dönemli çeşitlenmeler, [Güneş lekeleri döngüleri](#) ve [Maunder minimum](#) adı verilen; küçük buz çağında 1645-1745 yılları arasındaki gibi Güneş lekelerinin daha az görüldüğü dönemler. 1645-1715 yılları arasında, [Küçük Buz Çağının](#) ortalarında [Güneş](#) aktivitesinin daha düşük olduğu bir dönem ve [Spörer Minimum](#) adı verilen, 1460 ve 1550 yılları arasında belirgin bir soğuma dönemi olmuştur.^[64]

Volkanların yükselişi

Volkanik püskürmeler buzul çağı periyotlarının başlaması ve/veya bitmesinde etkili olmuş olabilir. Paleoklimin boyunca, [CO₂](#) düzeyleri bugünkünden iki veya üç kez daha fazla idi. Volkanlar ve kıtasal tabakalardaki hareketler atmosfere yüksek miktarda CO₂ salınmasına yol açmıştır. Volkanların çıkardığı karbondioksit muhtemelen periyotlara etkiye bulunmuştur.^[65] [Paleosen Eosen Isı Maksimumuna](#) getirilen bir açıklama denizaltındaki volkan patlamalarının [klatratlardan metan](#) ortaya çıkarması ve bunun da hızlı ve yüksek miktarda [sera etkisine](#) yol açmasıdır. Bahsedilen zamanlarda volkan püskürmelerinin olduğuna kanıt bulunmaması bunun gerçekleşmediğini de kanıtlamamaktadır.

Son buzullar ve buzullar arası çağ evreleri

Buzul Çağı¹⁰

Kuzey Amerika'da buzul evreleri ...

Acocagua ve Tupungato dolaylarındaki yarı kurak Andlardaki son buzul periyodu ...

Buzullaşmanın etkileri

Son buzul periyodu 8,000 yıldan daha uzun süre önce sona ermiş olsa etkileri günümüzde hissedilebilmektedir. Örneğin, Kanada Arktik Takımadaşı küresel ısınmanın etkilerini ortaya koymaktadır. Grönland, kuzey Avrasya ve Antarktika'da buzullar bulunmaktadır. Kararsız kayalar, buzul yığıştırmaları, [yığın tepelikleri](#), [eskerler](#), [buzultaşları](#), [fiyordlar](#), çökelti kayaları, sivri yükseltili dağ tepeleri, dağ göletleri, [buz valakları](#), hörgüç kayalar, asılı vadiler buzulların oluşturduğu yer şekilleridir.^{[66][67]} Buzul örtülerinin ağırlıkları Yeryüzü kabuğu ve mantosunu deforme edebilecek kadar yüksektir. Buzul örtüleri eridiğinde önceden buzulla kaplı toprak parçası geri kazanım sürecine girer. Yeryüzü kabuğu yarı sıvı halde bulunduğundan süreç oldukça yavaş işler. Buzullaşma süreci boyunca okyanuslardan sular yüksek enlemlere doğru taşınır. Bu durum deniz seviyesinin yaklaşık 110 m. alçalmasına, kaya tabakalarının ortaya çıkmasına ve toprak parçaları arasında karadan köprüler ortaya çıkarak canlılar için yeni göç yolları ortaya çıkmasına yol açar.

Buzulların erimeye başladığı buzullararası periyotta sular okyanuslara geri döner ve deniz seviyesinin yükselmesine yol açar. Bu durum kıyı şeritlerinde ani değişimlere, göllerin tuzlanmasına yol açar. Karanın, buzulun, tuzlu suyun ve tatlı suyun hızla böylesi bir kaotik biçimde değişmesine en yakın örnek olarak [Baltık](#) ve [İskandinavya](#) bölgeleri ve son buzul maksimumu sonlarında ortaya çıkan [Kuzey Amerika](#)'nın durumu örnek gösterilmektedir. İskandinavya'nın yükselmesi şimdi [Kuzey Denizinin](#) altında kalan, [Britanya Adaları](#) ve [Kıta Avrupasını](#) birbirine bağlayan geniş bir düzlüğün suyun altına batmasına yol açmıştır.^[76] Yüzey kitlelerinin yeniden dağılımının [yerkabuğu](#) üzerinde oluşturduğu ağırlık eğrilmeleri ve [Yeryüzü](#) üzerindeki stres artışı ile sonuçlanır. [Buzulların](#) varlığı genellikle aşağıdaki [favların](#) hareketliliğini bastırır.^{[77][78][79]} Buzullaşmanın eridiği dönem boyunca [favlar](#) hızlandırılmış bir [deprem](#) tetikleme kayması yaşar. Depremler buzul sınırının yakınında tetiklenir ve bu da buzul parçalanmalarını hızlandırır ve bu durum da [Hartmut Heinrich](#) tarafından belirtilen son buzul çökmeleriyle birlikte kayaların okyanus tabanına çökmesi anlamına gelen [Heinrich olayının](#) nedeni olabilir.^[80] Buzul sınırının yakınındaki daha fazla buzul söküldüğü için daha fazla [plaka içi deprem](#) meydana gelir ve bu olumlu geri besleme buzul tabakalarının hızla çöküşünü açıklayabilir.

[Avrupa](#)'da [buzul](#) erozyonu ve buzul ağırlığının çökmesi sonucu Baltık Denizi oluşmuştur. Buzul çağı öncesinde [Baltık Denizinin](#) bugün bulunduğu alan baştan başa antik [Eridanos Irmağınca](#) kanalizе olmuş durumdaydı.

Yorum

Genel olarak Dünyanın buzullaşması ve erimesi ile insanın var olduğu zamanlar itibaren Evrenin değiştiği bir gerçektir. Bu nedenle göçlerin bir zorunluluk taşıdığı da bir veridir. Nüfus

artınca, bunu karşılayacak ortam olmayınca, başka yerde de savaş nedeni ile boşalan insan gücü açığı durumunda, insan göçer (Türk işçilerinin Almanya başta göçü), savaş nedeni ile Suriye'nin 10 milyon kişinin boşalması, halen devam etmesi önemli hareketlerdendir. Savaşta esir olanların tarihsel boyutta durumları bellidir. Viyana önünde 40bin sadece Almanya esir almış, tümünü köle gibi çalıştırmış asimile etmiştir. Birinci Dünya savaşında esir alınan binlerce Osmanlı askerinden geriye 100 kişi döndüğü sanılmaktadır. İkinci Dünya Savaşında Amerika 2,5 Milyon askeri esir almış, kışın sonunda 125bin civarında geri dönmüştür. Suriye ve diğer yaklaşımlarda, tüm halk öldürülmekte veya yok edilmektedir, varlıklarının devamlılığı için, tarihsel süreçte gözlemlendiği açıısından insanlar göçmektedir. Bu açıdan Göçmen Kültürel yapısı, insan var oldukça sürecektir. Türkiye halen göçen kişilerden oluşturduğu asker gücü ile bölgeleri geri almakta, kendi oturan nüfusu yerleştirmektedir. Bir bakıma geri dönüş yapmaktadır. Silah ile değişimi kabul etmemektedir.

12. The Sahara Is Millions of Years Older Than Thought

<https://www.smithsonianmag.com/science/sahara-millions-years-older-thought-180952735/>¹³

By Sarah Zielinski SEPTEMBER 17, 2014

The great desert was born some 7 million years ago, as remnants of a vast sea called Tethys closed up. The Sahara, the world's largest non-polar desert, may be at least 7 million years old. (Paul Williams - FunkyStock/imageBROKER/Corbis)

The movement of tectonic plates that created the Mediterranean Sea and the Alps also sparked the drying of the Sahara some 7 million years ago, according to the latest computer simulations of Earth's ancient climate.

Though North Africa is currently covered by the world's largest non-polar desert, climate conditions in the region have [not been constant](#) there for the last several million years. Subtle changes in Earth's tilt toward the sun periodically increase the amount of solar energy received by the Northern Hemisphere in summer, altering atmospheric currents and driving monsoon rains. North Africa also sees more precipitation when less of the planet's water is locked up in ice. Such increases in moisture limit how far the Sahara can spread and can even spark times of a "[green Sahara](#)", when the sparse desert is replaced by abundant lakes, plants and animals.

Before the great desert was born, North Africa had a moister, semiarid climate. A few lines of evidence, including ancient [dune deposits](#) found in Chad, had hinted that the arid Sahara may have existed at least 7 million years ago. But without a mechanism to explain how it emerged, few scientists thought that the desert we see today could really be that old. Instead, most scientists argue that the Sahara took shape just 2 to 3 million years ago. Terrestrial and marine evidence suggest that North Africa underwent a period of drying at that time, when the Northern Hemisphere started its most recent [cycle of glaciation](#).

Now [Zhongshi Zhang](#) of the Bjerknes Centre for Climate Research in Bergen, Norway, and colleagues have run simulations of climate change in North Africa over the last 30 million years. Their simulations take into account changes in Earth's orbital position, atmospheric chemistry and the ratio of land to ocean as driven by tectonic forces. The models shows that precipitation in North Africa declined by more than half about 7 million years ago, causing the region to dry out. But this effect could not be explained by changes in vegetation, Earth's tilt or greenhouse gas concentrations—leaving tectonic action.

About 250 million years ago, a huge body of water called the [Tethys Sea](#) separated the supercontinents of Laurasia to the north and Gondwana to the south. As those supercontinents broke apart and shuffled around, the African plate collided with the Eurasian plate, birthing the Alps and the Himalayas but closing off the bulk of the Tethys Sea. As the plates kept moving, the sea continued to shrink, eventually diminishing into the Mediterranean.

What set off the aridification in Africa was the replacement of the western arm of the Tethys Sea with the Arabian Peninsula around 7 to 11 million years ago. Replacing water with land, which reflects less sunlight, altered the region's precipitation patterns. This created the desert and heightened its sensitivity to changes in Earth's tilt, the researchers conclude in a [study](#) published today in *Nature*.

The emergence of the Sahara 7 million years ago would have affected the plants and animals in the region—and possibly the early ancestors of human beings. For instance, [Sahelanthropus tchadensis](#), which may be the [earliest member in the human family tree](#), lived just to the south of the Sahara (in what is now northern Chad) around the time of the transition. Overall, the team writes, the study adds to evidence that changes in precipitation "were fundamental to the evolution and dispersal of hominins in north Africa."

Yorum

Sahra Çölünün 7 milyon yıl önce oluşması ile İnsanın var oluş boyutu birlikte irdelenmelidir. Çöl bir bedensel zayıf ve doğadan kaçabilecek yapıya, değişime ve gelişime açık olanların ideal yerleşim yeridir. Düşman yolunu bilmez ise, su kaynaklarının yerini bilmiyorsa, bilmemesi de o bölgede olmadığından doğal olduğuna göre, yok olması, kumlara gömülmesi sık rastlanır. Bu açıdan insanın çöl boyutu ile Nil gibi akarsu ile yaşama, büyüme ve gelişmesinin daha etkin olabildiği yerde görülmesi tesadüfi olamaz.

Eğer aklımızı kullanabiliyorsanız, buzullar, çöllere en ideal yerleşim yerleridir. Bilmeyen doğal şartlardan dolayı ölecektir.

13. Ancient humans left Africa to escape drying climate:

<https://www.sciencedaily.com/releases/2016/11/161130141053.htm>¹⁴

October 4, 2017. University of Arizona. Jessica E. Tierney, Peter B. deMenocal, Paul D. Zander. **A climatic context for the out-of-Africa migration.** *Geology*, 2017; DOI: [10.1130/G39457.1](https://doi.org/10.1130/G39457.1)

Summary:

Humans migrated out of Africa as the climate shifted from wet to dry about 60,000 years ago, according to new paleoclimate research. What the northeast Africa climate was like when people migrated from Africa into Eurasia between 70,000 and 55,000 years ago is still uncertain. The new research shows around 70,000 years ago, the Horn of Africa climate shifted from a wet phase called 'Green Sahara' to even drier than the region is now.

Yorum

Afrika Bölgesinin 70bin yıldan bu yana çölleşmesinin başlıca insanların göçüne neden olduğu açık ortaya çıkmaktadır.

Kuraklık boyutunun daha yukarıya doğru çıktığının farkına varmalıyız. Acaba bizde atalarımızı gibi göçecek miyiz? Ama nereye?

Genetic research indicates people migrated from Africa into Eurasia between 70,000 and 55,000 years ago. Previous researchers suggested the climate must have been wetter than it is now for people to migrate to Eurasia by crossing the Horn of Africa and the Middle East.

"There's always been a question about whether climate change had any influence on when our species left Africa," said Jessica Tierney, UA associate professor of geosciences. "Our data suggest that when most of our species left Africa, it was dry and not wet in northeast Africa."

Tierney and her colleagues found that around 70,000 years ago, climate in the Horn of Africa shifted from a wet phase called "Green Sahara" to even drier than the region is now. The region also became colder.

The researchers traced the Horn of Africa's climate 200,000 years into the past by analyzing a core of ocean sediment taken in the western end of the Gulf of Aden. Tierney said before this research there was no record of the climate of northeast Africa back to the time of human migration out of Africa.

"Our data say the migration comes after a big environmental change. Perhaps people left because the environment was deteriorating," she said. "There was a big shift to dry and that could have been a motivating force for migration."

"It's interesting to think about how our ancestors interacted with climate," she said.

The team's paper, "A climatic context for the out-of-Africa migration," is published online in *Geology* this week. Tierney's co-authors are Peter deMenocal of the Lamont-Doherty Earth Observatory in Palisades, New York, and Paul Zander of the UA.

The National Science Foundation and the David and Lucile Packard Foundation funded the research.

Tierney and her colleagues had successfully revealed the Horn of Africa's climate back to 40,000 years ago by studying cores of marine sediment. The team hoped to use the same means to reconstruct the region's climate back to the time 55,000 to 70,000 years ago when our ancestors left Africa.

The first challenge was finding a core from that region with sediments that old. The researchers enlisted the help of the curators of the Lamont-Doherty Core Repository, which has sediment cores from every major ocean and sea. The curators found a core collected off the Horn of Africa in 1965 from the *R/V Robert D. Conrad* that might be suitable.

Co-author deMenocal studied and dated the layers of the 1965 core and found it had sediments going back as far as 200,000 years.

At the UA, Tierney and Paul Zander teased out temperature and rainfall records from the organic matter preserved in the sediment layers. The scientists took samples from the core about every four inches (10 cm), a distance that represented about every 1,600 years.

To construct a long-term temperature record for the Horn of Africa, the researchers analyzed the sediment layers for chemicals called alkenones made by a particular kind of marine algae. The algae change the composition of the alkenones depending on the water temperature. The ratio of the different alkenones indicates the sea surface temperature when the algae were alive and also reflects regional temperatures, Tierney said.

To figure out the region's ancient rainfall patterns from the sediment core, the researchers analyzed the ancient leaf wax that had blown into the ocean from terrestrial plants. Because plants alter the chemical composition of the wax on their leaves depending on how dry or wet the climate is, the leaf wax from the sediment core's layers provides a record of past fluctuations in rainfall.

The analyses showed that the time people migrated out of Africa coincided with a big shift to a much drier and colder climate, Tierney said.

The team's findings are corroborated by research from other investigators who reconstructed past regional climate by using data gathered from a cave formation in Israel and a sediment core from the eastern Mediterranean. Those findings suggest that it was dry everywhere in northeast Africa, she said.

"Our main point is kind of simple," Tierney said. "We think it was dry when people left Africa and went on to other parts of the world, and that the transition from a Green Sahara to dry was a motivating force for people to leave."

Yorum

Isınan yerde daha fazla su buharlaşır ve soğuk olunca da hızla düşer, toprağın altına girmeden, toprağı yıkar gider. Şu anda Sahra Çölünün altı olduğu gibi su kitleleri yer almaktadır. Dolayısıyla vahalar sadece yukarı taşan kısımlardır. Petrol pahalı olduğu için o çıkarılmakta, ancak su çıkarma teşebbüsü yoktur. Aynı zamanda kum fırtınaları nedeniyle çıkan suyu korumak olası değildir, geniş alanlara gereksinim vardır. Bazı göllerin bu suların yukarı çıkması olduğu da belirgindir.

Burada insanlar hayvanları taşıyabiliyorlar, ama ekinleri yetiştiremeyince göçmek zorunda kalıyorlar. Evrenin kalıcı sahibi bitkiler olmaktadır.

14. 6,000 years ago the Sahara Desert was tropical, so what happened?¹⁵

November 30, 2016. Texas A&M University. William R. Boos, Robert L. Korty. **Regional energy budget control of the intertropical convergence zone and application to mid-Holocene rainfall.** *Nature Geoscience*, 2016; 9 (12): 892 DOI: [10.1038/ngeo2833](https://doi.org/10.1038/ngeo2833)

Summary:

As little as 6,000 years ago, the vast Sahara Desert was covered in grassland that received plenty of rainfall, but shifts in the world's weather patterns abruptly transformed the vegetated region into some of the driest land on Earth. Now a researcher is trying to uncover the clues responsible for this enormous climate transformation -- and the findings could lead to better rainfall predictions worldwide.

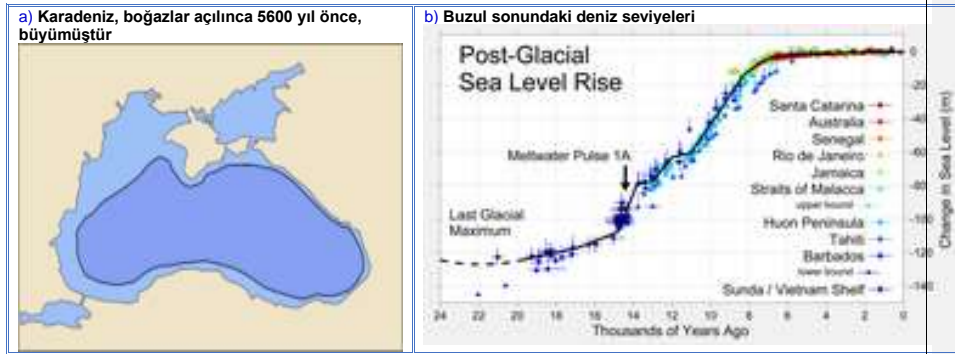
Yorum

6bin yıl önce Sahra Bölgesinin yeşil iken çölleştiği ve insanların göçtüğü vurgusu yapılmaktadır.

15. Black Sea deluge hypothesis¹⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

Boğazların açılması, Karadeniz yapılanması¹⁶

Şekil 7: 25 bin yıl önce buzullar erimeye başlamış, 14bin yıl önce yükselmenin etkisi belirginleşmiş, 8bin yıl önce de şimdiki düzeye ulaşmıştır.

The **Black Sea deluge** is the most well known of three hypothetical flood scenarios proposed for the Late **Quaternary** history of the **Black Sea**. It is one of the two of these flood scenarios which propose a rapid, even catastrophic, rise in sea level of the Black Sea occurred during the Late Quaternary.^{[1][2]}

Black Sea deluge hypothesis

In 1997, William Ryan, **Walter Pitman** and their colleagues first published the Black Sea deluge hypothesis. They proposed that a catastrophic inflow of **Mediterranean seawater** into the Black Sea **freshwater lake** occurred at 7,150 ¹⁴C years **BP** (7550 calendar years **BP**).^[3] Before that date, **glacial** meltwater had turned the Black and **Caspian** Seas into vast freshwater lakes draining into the **Aegean Sea**. As glaciers retreated, some of the rivers emptying into the Black Sea declined in volume and changed course to drain into the **North Sea**. The levels of the lakes dropped through evaporation, while changes in worldwide **hydrology** caused overall sea level to rise. The rising **Mediterranean** finally spilled over a rocky **sill** at the **Bosporus**. The event flooded 100,000 km² (39,000 sq mi) of land and significantly expanded the Black Sea shoreline to the north and west. According to these researchers, 50 km³ (10 cu mi) of water poured through each day, two hundred times the flow of **Niagara Falls**. The Bosporus valley roared and surged at full spate for at least three hundred days. They argued that the catastrophic inflow of seawater resulted from an abrupt sea-level jump that accompanied the **Laurentide Ice Sheet** collapse and the ensuing breach of a bedrock barrier in the Bosporus strait. As proposed, the Early Holocene Black Sea flood scenario describes events that would have profoundly affected prehistoric settlement in eastern Europe and adjacent parts of Asia and possibly was the basis of oral history concerning **Noah's Flood**.^[4] Some archaeologists support this theory as an explanation for the lack of **Neolithic period** sites in northern Turkey.^{[4][5][6]} In 2003, Ryan and coauthors revised the dating of the Early Holocene **Noah's Flood** to 8,400 ¹⁴C years **BP** (8800 calendar years **BP**).^[7]

Popular discussion of the Early Holocene Black Sea flood scenario proposed by William Ryan, Walter Pitman and their colleagues was headlined in **The New York Times** in December 1996^[8] and later published as a book.^[9]

Late Pleistocene Great Flood hypothesis[edit]

In 2003 and 2007, a different catastrophic flood scenario was proposed by Andrei L. Chepalyga for the Late Quaternary sea level rise of the Black Sea.^{[10][11]} The hypothesis for a **Late Pleistocene Great Flood** argues that brackish Neoeuxinian Lake, which

occupied the Black Sea basin, was rapidly inundated by glacial meltwater overflow from the [Caspian Sea](#) via the [Manych-Kerch](#) Spillway shortly after the [Late Glacial Maximum](#), about 17,000–14,000 BP. These extensive meltwater flooding events linked several [lacustrine](#) and [marine water](#) bodies, starting with the southern edge of the Scandinavian and southward, through spillways to the Manych-Kerch and Bosphorus, ultimately forming what has been referred to as the Cascade of Eurasian Basins.^[11] This event is argued to have caused a rapid, if not catastrophic rise in the level of the Black Sea. Theoretically, it would have imposed substantial stresses upon contemporary human populations and remained in cultural memory as the *Great Flood*. The authors also suggested that the event might have stimulated the beginning of shipping and horse domestication.^{[14][11]}

Gradual inundation of Black Sea hypothesis[edit] In addition to the Early Holocene *Noah's Flood* scenario proposed by William Ryan, Walter Pitman and their colleagues^{[3][7]} and the Caspian Sea overflow scenario of Chepalyga,^{[10][11]} the non-catastrophic **progressive flood model** (or **gradual inflow model**) has been proposed to explain the Late Quaternary sea level history of the Black Sea.^{[2][12]} For the progressive flood model, it is argued that as early as 11,000 or 10,000 BP, the level of the Black Sea rose above the shallowest sill depth of about 30 m (98 ft) in the Bosphorus Strait and spilled into the [Marmara Sea](#). At least for the first 1,000 years, this connection was a one-way outflow of the Black Sea into a very shallow Marmara Sea. At about 8,000 BP, the level of the Marmara Sea rose high enough such that a two-way flow started. The evidence used to support this scenario includes the disparate ages of [sapropel](#) deposition in the eastern Mediterranean Sea and Black Sea; buried backstepping barrier islands observed on the Black Sea shelf; and a sub-aqueous delta composed of Black Sea sediments in the Marmara Sea near the Bosphorus Strait.^{[13][14][15]}

Controversy

The brief sensation caused by Ryan and Pitman has turned into an ongoing controversy. Critiques of the deluge hypothesis focus on the magnitude or the pace of the water level rise or both. With enough blurring of these features the hypothesis is voided. However, a few key points should be noted:

- Since the ending of the [last glacial period](#) the global [sea level has risen](#) some 120 m (390 ft). The process took approximately 10,000 years and abated about [7,600 years ago](#).
- The flood hypothesis hinges on the [geomorphology](#) of the [Bosphorus](#) since the end of the glacial age.^[16] The Black Sea area has been sealed off and reconnected numerous times during the last 500,000 years.^[17]
- Various methods have been used to study and date (e.g., sea floor drillings, [radiocarbon dating](#), biological markers) the recent evolution of the Black Sea. The heterogeneous data do not fit into a neat frame, which precludes the confirmation for a sharply defined event.
- The Black Sea flood hypothesis concerns an event supposed to have occurred during the last 10,000–12,000 years^[clarification needed] with the water level rising rapidly enough to cause easily noticeable effects.^[citation needed]

Opponents of the deluge hypothesis point to clues that water has been flowing out of the Black Sea basin as late as 15,000 years ago.^[18] The local level must have been higher than the current-then-global level which had already risen from the last glacial minimum. In order to produce a Black Sea flooding such as the one described by Ryan and Pitman a solid obstruction of the [Turkish Straits](#) should have occurred. It must have had a significant height to allow for a rise on the south side, while to the north the water level should have been dropping. A notable point here is that the low lands in the Black Sea's basin would have already been flooded.^[citation needed]

In this alternative scenario, much depends on the evolution of the Bosphorus. According to a study from 2001 the modern sill is 32–34 m (105–112 ft) below sea level, and consists of Quaternary sand over-lying Paleozoic bedrock in which three sills are found at 80–85 m (260–280 ft) below sea level. [Sedimentation](#) on these sills started before 10,000 years ago and continued until 5,300 years ago.^[19]

A large part of the academic geological community also continues to reject the idea that there could have been enough sustained long-term pressure by water from the Aegean to dig through a supposed isthmus at the present Bosphorus or enough of a difference in water levels (if at all) between the two water basins.^[20]

In 2007, a research anthology on the topic was published which makes much of the earlier Russian research available in English for the first time and combines it with more recent scientific findings.^[21]

According to a 2009 study by [Liviu Giosan](#), [Florin Filip \[ro\]](#), and Stefan Constatinescu,^[22] the level in the Black Sea before the marine reconnection was 30 m (100 ft) below present sea level, rather than the 80 m (260 ft), or lower, of the catastrophe theories. If the flood occurred at all, the sea level increase and the flooded area during the reconnection were significantly smaller than previously proposed. It also occurred earlier than initially surmised, c. 7400 BCE, rather than the originally proposed 5600 BCE. Since the depth of the Bosphorus, in its middle furrow, at present varies from 36 to 124 m (118 to 407 ft), with an average depth of 65 m (213 ft), a calculated [stone age](#) shoreline in the Black Sea lying 30 m (100 ft) lower than in the present day would imply that the contact with the Mediterranean might never have been broken during the [Holocene](#), and hence there could have been no sudden waterfall-style transgression.^[22] An August 2009 article, based on this same study, reported that the flooding could have been "not so big".^[23]

A 2012 study based on [process](#) length variation of the [dinoflagellate cyst](#) *Lingulodinium machaerophorum* shows no evidence for catastrophic flooding.^[24]

A 2015 study reviewed the evidence accumulated and acknowledged a "fast transgression" lasting between 10 and 200 years.^[25]

Yorum

Karadeniz ile oluşan açıklığın süresi konusunda farklı görüşler olmaktadır. Kanımca İstanbul Boğazındaki temeler bunu en az 3 basamakta olduğunu gösterir, çünkü başlıca en az 3 kademe göze çarpmaktadır. Yaklaşımlara göre; 1) 500bin yıldır çeşitli zamanlarda geçişin olmasıdır. 2) 15bin yıl önce deniz suyu gelmeye başladığı ve ayrıca 3) 12-10bin yıl önce boyunca oluştuğu şeklindedir. Önemli olan tam açılma ise, 5600yıl öncedir denilebilir.

2009 yılında 100 metre yükseldiği şeklindedir. Kısaca bu dönemlerde insanın göçünün olduğu, Boğazların çok engel çıkarmadığı da belirtilebilir.

16. Zanclean flood¹⁷

Wikipedia

Artistic interpretation of the flooding of the [Mediterranean](#) through the [Gibraltar Strait](#) (A) and the [Strait of Sicily](#) (F) about 5.3 million years ago

The **Zanclean flood** or **Zanclean deluge** is a **flood** theorized to have refilled the [Mediterranean Sea](#) 5.33 million years ago.^[1] This flooding ended the [Messinian salinity crisis](#) and reconnected the Mediterranean Sea to the Atlantic Ocean, although it is possible that even before the flood there were partial connections to the Atlantic Ocean. The reconnection marks the beginning of the [Zanclean age](#). ...

Akdeniz'in açılması¹⁷

a) 5 milyon yıl önce Akdeniz açılmıştır

b) Sicilya Akdenizi iki kesime bölmektedir.

Şekil 8: 3,3 milyon yıl önce sonlanan Cebelitarık akıntısı boyutu gösterilmektedir.

Background ...**Event**

The Zanclean flood occurred when the [Strait of Gibraltar](#) opened.^[14] Tectonic subsidence of the Gibraltar region may have lowered the [sill](#) until it breached.^[2] The exact triggering event is not known with certainty; [faulting](#) or [sea level rise](#) are debatable. The most widely accepted hypothesis is that a stream flowing into the Mediterranean eroded through the Strait of Gibraltar until it [captured](#) the Atlantic Ocean^[10] and that the Strait did not exist before this erosion event.^[15] ...

The flood affected only the [Western Mediterranean](#) at first, because the Sicily Sill (located at the present [Straits of Sicily](#)) formed a barrier separating its basin from the [Eastern Mediterranean](#) basin;^[22] in addition a sill may have existed in the eastern Alboran Sea at this time.^[28] While it was at first assumed that the filling of the eastern Mediterranean would have taken thousands of years, later estimates of the size of the Strait of Gibraltar channel implied that it would have taken much less, potentially less than a year ...

Timing ...**Consequences**

The Zanclean flood caused a major change in the environment of the Mediterranean basin; the continental "Lago Mare" facies was replaced by [Zanclean](#) deep sea deposits.^[2] The flood may have affected global climate, considering that the much smaller flood triggered when [Lake Agassiz](#) drained did result in a cold period.^[44]

Rising sea levels made the deeply [incised Nile river](#) become a [ria](#) as far inland as [Aswan](#), some 900 km (560 mi) upstream from the modern coast.^[45] The Zanclean flood resulted in the final isolation of numerous Mediterranean islands such as [Crete](#),^[46] resulting in [speciation](#) of animals found there.^[47] On the other hand, the formation of the Gibraltar Strait prevented animals from crossing over between Africa and Europe.^[49] Further the reconnection allowed sea animals such as [cetaceans](#) and their ancestors and [pinnipeds](#) to colonize the Mediterranean from the Atlantic.^[49]

Evidence of the flooding has been obtained on Zanclean-age sediments, both in [boreholes](#) and in sediments that were subsequently uplifted and raised above sea level.^[50] A sharp erosional surface separates the pre-Zanclean flood surface from the younger deposits, which are always marine in origin.^[51]

The waters flooding into the [Western Mediterranean](#) probably overspilled into the [Ionian Sea](#) through [Sicily](#) and the Noto [submarine canyon](#)^[52] offshore [Avola](#);^[53] the spillover flood had a magnitude comparable to the flood in the Strait of Gibraltar.^[54] The rates at which the Mediterranean filled during the flood were more than enough to trigger substantial [induced seismicity](#).^[55] Resulting large [landslides](#) would have sufficed at creating large [tsunamis](#) with wave heights reaching 100 m (330 ft), evidence of which has been found in the [Algeciras Basin](#).^[56]

Similar megafloods

Similar floods have occurred elsewhere on Earth during history; examples include the [Bonneville flood](#) in North America,^[9] during which [Lake Bonneville](#) overflowed through [Red Rock Pass](#) into the [Snake River Basin](#), and the [Black Sea deluge hypothesis](#) that postulates a flood from the Mediterranean into the [Black Sea](#) through the [Bosporus](#).^[62]

Yorum

Akdeniz'in Cebelitarık ile açılması 5,5 milyon yıl önce olduğundan, Homo sapiens, sapiens açısından daha sonra Karadeniz'in açılması sırasında, 8bin yıl önce başlayan bir boyut ile ek Akdeniz yükselmesidir. Akdeniz 160metre yükselmiş ve Karadeniz'e geçiş olmuştur.

Büyük iklim değişikliği olmuş Akdeniz, ilk planda ikiye bölünmüş, Sicilya tarafından Avrupa kara geçişi olduğu, daha sonra tümenden dolmuş, deniz düzeyi yükselmiştir. Karadeniz ise 100 metre kadar yükselmiş, alta olan medeniyet kalmıştır. Büyük sel felaketi, Atlantis ve Nuh tufanı (8400 yıl önce olduğu) şeklinde belirtilen durumlara uygun olduğu sanılmaktadır. Bu olaylar bilimsel olarak olmuştur, kıta çökmemiş, yağmur yapması ısınmanın bir belirtisi olmakta, ancak buzulların erimesi ile deniz yükselmiştir. Bu açıdan göçlerin Orta Asya'dan oluşması doğal bir boyuttur.

Sonuç

İnsan türü, Homo sapiens, sapiens olup, bunun tamamen genetik analizi ile saptanması gereklidir. Diğer türler le benzemesi nedeniyle aynı boyutta irdelenemez. Aşağıdaki yayında Anatomik, Davranış gibi diğer faktörler ile karşılaştırma sonucunda farklı yorumlara gidildiği görülecektir. Sonuç olarak bilinen bilgi ile değil, temel kanıta dayalı olan konu irdelenmelidir. Sıklıkla insan diğer *Homo erectus* ve *neanderthalensis* ile karıştırılmaktadır.

17. İnsan¹⁸

Vikipedi, özgür ansiklopedi

İnsan, **taksonomik** adıyla *Homo sapiens*^{[2][3]} (Latince "akıllı insan" veya "bilen insan"), **primatlar** takımının **büyük insansı maymunlar** familyasının *Homo* cinsinde bulunan tek canlı türü. Anatomik olarak 200.000 yıl önce **Afrika**'da ortaya çıkmış ve modern davranışlarına 50.000 yıl önce kavuşmuştur.^[4]

Dik duruşa, görece gelişmiş bir **beyne**, soyut düşünme yeteneğine, konuşma (**dil** kullanma) kabiliyetine sahiptir. Bu yetenekleri dünyadaki diğer türlerden farklı olarak kullanım amacı geniş araç-gereç yapımına imkân sağlamıştır. Kendisinin farkında olması, rasyonelliği ve zekası^{[5][6][7]} gibi yüksek seviyede düşünmesini sağlayan özellikler insanı "insan" yapan nitelikler olarak sayılmaktadır.^{[8][9]}

İnsanın organik evrimi

İlk insansı varlık

İnsanoğlunun kökeni ile ilgili çalışmalar daha çok *Homo* cinsi etrafında yoğunlaşsa da sıklıkla Australopithecus gibi diğer **hominid** ve **homininleri** de kapsar. Fosil kayıtlarına göre anatomik olarak çağdaş insan tanımına uyan en eski fosiller 195.000 yıl öncesine aittir^[10] ve **Afrika**'da bulunmuşlardır. Çağdaş tipte *Homo sapiens* alttürünün ilk ırkı olan **Cro-Magnon** insanı ise zamanımızdan 50 bin yıl önce ortaya çıkmıştır. İnsanoğlunun **evrimine** dair kabul gören başlıca iki **hipotez** vardır. Bunlardan birincisi çağdaş insanın Afrika'da ortaya çıkıp dünyaya yayıldığını öne süren "tek orijin" hipotezi, diğeri farklı bölgelerde evrim geçirerek çağdaş insana dönüştüğünü öne süren "**çoklu bölge**" hipotezidir.

Çağdaş insanın ve diğer **insansı maymunların** ilk ortak atası kabul edilen iki ayak üzerinde doğrulabilen ve gözleri ileri bakan canlının bundan yaklaşık 6.5 milyon yıl önce Afrika'da ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. Bu canlının ağaçlardan inip ayakta durmaya başlamasının nedeninin iklim değişikliğine bağlı kuraklık, yiyecek kıtlığı ve göç zorunluluğu olabileceği düşünülmektedir. İnsanı oluşturmaya başlayan organik evrim bilimsel adı olan **Antopogenezis** zamanımızdan yaklaşık 3,5 milyon yıl önce başlamıştır. İnsan adını hak eden başlangıç noktası ise *Homo* cinsinin ortaya çıkması ile olmuştur.

Çağdaş insanın soyu tükenmemiş en yakın akrabaları sıradan **sempanzeler** (*Pan troglodytes*) ve **bonobolardır** (cüce şempanze, *Pan paniscus*). Bu iki şempanze türü ve insanoğlu yaklaşık 6.5 milyon yıldır farklı bir evrim çizgisi izlemelerine rağmen tamamlanmış **gen** haritalarına göre aralarındaki yakınlık **fare** ile **sıçan** arasındaki yakınlıktan on kat daha fazla, akraba olmayan iki insan arasındaki yakınlıktan sadece 10 kat daha azdır. Bu iki **sempanze** türü ve insanın **DNA**'sının %98.4'ü tamamen aynıdır.^{[11][12][13][14]}

Homo erectus

Bundan yaklaşık 1.8 milyon yıl önce dik duran *Homo erectus* türü ortaya çıkmıştır. Bir bataklığa yüzüstü düşmüş halde bulunan **Turkana boy** ismi verilen *Homo erectus* iskeleti, günümüze kadar neredeyse tam olarak ulaştığı için *Homo erectus*lara dair birçok bilgiye ulaşılmasını sağlamıştır. Bulgular *Homo erectus*'un oldukça iri olduğunu, avcılıkla veya leş yiyicilikle geçindiğini göstermektedir.

Homo neanderthalensis

Homo sapiens ile bundan yaklaşık 250-300 bin yıl önce ortaya çıkan **Neandertalın** uzunca bir süre dünya üzerinde birlikte bulunduğu ve bu iki türün birbirleriyle karşılaştığına dair arkeolojik kanıtlar mevcuttur. Kimi görüşler de, bu iki türün birbirinin farklı olduğunu fark etmeden birlikte üremiş olabileceğini, dolayısıyla da günümüz insanının kökeninde Neandertaller'in de olduğunu iddia etmektedir. Nitelikim Asya'da bulunan bir fosilin Neandertal ve *Homo sapiens* türlerinin çitleşmesinden meydana geldiği anlaşılmıştır. Neandertalın kemik-iskelet yapısı günümüz insanından oldukça farklıdır. Neandertal insanının çene kemiğindeki mandibular kemik kanalının tipik yapısı ayırt edici bir temel özelliktir. Neandertalın soyunun nasıl tükendiği kesin olarak bilinmemektedir. Bazı teorilere göre daha zeki ve daha yetenekli olan *Homo sapiens* tarafından yok edilmişlerdir.

Günümüze ulaşmış birçok Neandertal fosili bulunmuştur. Bu nedenle hakkında en fazla bilgiye ulaşılmış **hominid** türüdür. Neandertallerin soyu yaklaşık 30.000 yıl önce tükenmiştir. Ancak küçük bir kısmının çok daha uzun süre yeryüzünde kalmış olabileceği düşünülmektedir. Belki de dünyanın her yerinde binlerce yıldır karşılaşılan **koca ayak** vb. folklorik öykülerin kökeninde bu hantal ve tüylü hominid vardır.

Neandertaller fosillerinde yapılan çalışmalar parmaklarının kalın ve hantal olduğunu göstermektedir. Bu çağdaş insan kadar ince el işleri yapamadığının kanıtıdır. Neandertaller toplu halde yaşamış sosyal yaratıklardır. Sakat kalarlara bakmış, ölümlerini görmüşlerdir. Çok fazla fosil bulunmasının nedeni ölümlerini görmüş olmalarıdır.

18. Lucy (Australopithecus)¹⁹**From Wikipedia, the free Encyclopaedia**

Lucy is the common name of AL 288-1, several hundred pieces of fossilized bone representing 40 percent of the skeleton of a female of the [hominin](#) species [Australopithecus afarensis](#). In [Ethiopia](#), the assembly is also known as Dinkinesh, which means "you are marvelous" in the [Amharic](#) language. Lucy was discovered in 1974 in Africa, at [Hadar](#), a site in the [Awash Valley](#) of the [Afar Triangle](#) in [Ethiopia](#), by [paleoanthropologist Donald Johanson](#) of the [Cleveland Museum of Natural History](#).^{[1][2][3]} The Lucy specimen is an early [australopithecine](#) and is dated to about 3.2 million years ago. The skeleton presents a small skull akin to that of non-hominin [apes](#), plus evidence of a walking-gait that was [bipedal](#) and upright, akin to that of [humans](#) (and other [hominins](#)); this combination supports the view of human evolution that bipedalism preceded increase in [brain size](#).^{[4][5]} A 2016 study proposes that [Australopithecus afarensis](#) was also to a large extent [tree-dwelling](#), though the extent of this is debated.^{[6][7]}

"Lucy" acquired her name from the song "[Lucy in the Sky with Diamonds](#)" by [the Beatles](#), which was played loudly and repeatedly in the expedition camp all evening after the excavation team's first day of work on the recovery site. After public announcement of the discovery, Lucy captured much public interest, becoming a household name at the time.

Lucy became famous worldwide, and the story of her discovery and reconstruction was published in a book by Johanson. Beginning in 2007, the fossil assembly and associated artifacts were exhibited publicly in an extended six-year tour of the United States; the exhibition was called Lucy's Legacy: The Hidden Treasures of Ethiopia. There was discussion of the risks of damage to the unique fossils, and other museums preferred to display casts of the fossil assembly.^[8] The original fossils were returned to Ethiopia in 2013, and subsequent exhibitions have used casts.

Yorum

İnsan konusuna bir bakış atılmalıdır. Bu açıdan özet daha geni tutularak konunun farklı boyuta indirildiği görülecektir. İnsan, Homo sapiens, sapiens türü olup, ayağa kalmış olanlar ile bir DNA ve mitokondrial Haploit DNA gibi diğer bağlantıları olmadığı, ancak Anatomik ve özellikle beyin büyüklüğü benzerliği olduğu gösterilmiştir. Dolayısıyla İnsan değil, ayakta yürüyen varlıkların 3,2 milyon yıl önce ortada olmasına karşın, 300bin yıl önce ilk bulgulara rastlanılmıştır.

50bin yıl önce medeni olduğu görüşü ile, insanın a) tek orijinli, b) çok kaynaklı olduğu hipotezleri ortaya atılmıştır. Bu çalışmaların Anatomik yapı temelinde olduğu, genetik DNA analizleri ve özellikle mitokondri genetik çalışmaları ile tek orijinli oldukları ve Afrika'da oluşup, Evrene yayıldıkları belirgin be açıktır. Yorumlar eski verilere dayalıdır. Hayvanlar ile insanların bazı davranışları birbirine benzemesi, onların insan, insanların da onların türünden olduğu anlamı eski bir hipotezdir, genetik kabul görememektedir.

İnsan tek tür, tek kaynak/varlık olarak olduğu ve yayıldığı görülmektedir. Yaratılış boyutu ile açık ve nettir, dolayısıyla inanışlar da bireye göre özel ve özgün olabilir, ki bu karışılmaz. Belirli varsayımlar, bilimde geçerli olarak temel alınmaz, ilk insanın adı Âdem veya Ahmet olması bizi ikinci planda ilgilendirmelidir. Ancak mitokondri DNA boyutu ise kadınlardan geçtiği de bilinmektedir.

İnsan¹⁸**İnsan davranışları****Cinsellik**

Erkek cinselliği ve kadın cinselliği iki alt alan olmak üzere cinsel davranışı konu alan cinsel yönelim, cinsel kimlik, cinsel sapkınlıklar, cinsel suçlar, [cinsel](#) organları, cinsel ilişkiyi, ruhsal-cinsel gelişim (psikoseksüel gelişim) evrelerini, cinsel yolla bulaşan hastalıkları içeren bir şemsiye kavramdır.

Pornografi

Pornografi cinsel anlamda tahrik etme amacıyla insan vücudunu veya cinselliğin mahremini yansıtmaktır. Pornografik görüntülere düşkünlük, erkeklerde, kadınlardan daha yaygındır. Yapılan araştırmalar, erkeklerin "çıplak" insan resimlerine bakmak için ufak bir miktar para ödemeye razı olduğunu, kadınların ise ancak para karşılığında resimlere bakmaya razı olduklarını ortaya çıkarmıştır.^[15]

[Maymun](#) ve [insansı maymunların](#) da pornografiye insana benzer tepkiler verdiği ortaya çıkmıştır. Erkek maymunlar, kendilerine gösterilen resimler arasında en çok karşı cinsin poposuna ve gruptaki baskın erkeğin yüzüne ilgi göstermişlerdir.^[15]

Suç

Genel olarak "yasaklanan" veya "cezalandırılan" davranışlara denir.

Kültür

Bir grubun, bir topluluğun ve bir toplumun oluşturduğu ayırt edici değerleri, normları ve maddi mallarıdır. [Kültür](#), insanın toplumsal birliğinin en ayırıcı özelliklerinden birisidir. Kültür birikimli ilerlemekle birlikte, çok yavaş bir değişim geçirir. [Gelenek](#), [örf](#) ve [adetler](#) her an görebileceğimiz yapılarıdır. İnsanın davranış kodlarını veya davranış örüntülerini oluşturur. İnsanlar, dünyayı anlamak ve denetlemek için [bilim](#) ve [teknolojiyi](#) geliştirdiler. [İnançlar](#), [efsaneler](#), [gelenekler](#), [değerler](#) ve [toplumsal kurallar](#) insanın hayatında önemli bir etken olan [kültürü](#) oluştururlar.

İnsan vücudu

İnsan, alet kullanabilmesini sağlayan, kolların serbest olduğu dik bir vücuda sahiptir. Beyni [soyut düşünme](#), [anlam verme](#), [konuşma](#) ve [kendini özleyebilme](#) yeteneklerine sahiptir.

Alet kullanabilmesi ve zihninin özellikleriyle insan diğer canlılardan ayırır. Doğayı anlayabilir, denetimi altına alabilir ve kendi amaçları doğrultusunda doğanın güçlerini kullanabilir.

İnsan psikolojisi

İnsan zihninin temel özelliği [bilinçtir](#). Bilinç ile birlikte, [kendini gözleveyebilme](#), [zamanı algılayabilme](#) ve [özgür irade](#) insanda bulunan özel niteliklerdir. Psikoloji bilimsel bakış açısı ile insan zihnini incelerken, dinler değer yargıları ile insanı inceler. Yapılan davranışın [iyi](#) veya [kötü](#) olması ile ilgilidir.

Akil

İnsan aklının temelidir. Bu bilinç insanın kendisi ve çevresi ile ilişkisini düzenlemesini sağlar. İnsanı diğer canlılardan ayıran temel özellik olarak bilinci kabul edebiliriz. İnsan ayrıca özgür iradeye ve zaman bilincine de sahiptir.

İnsanın gelişmiş özellikleri

Dil

[Dil](#) veya lisan, insanların düşündüklerini ve hissettiklerini bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşmadır. Konuşma ve yazma biçimleri olarak da adlandırılabilir.

Din

Arapça kökenli bir sözcük olan *din* sözcüğü, köken itibarıyla "yol, hüküm, ödül" gibi anlamlara sahip olup genellikle doğaüstü, kutsal ve ahlaki öğeler taşıyan, çeşitli ayin, uygulama, değer ve kurumlara sahip inançlar bütününe verilen isimdir. Zaman zaman inanç sözcüğünün yerine kullanıldığı gibi, bazen de inanç sözcüğü din sözcüğünün yerinde kullanılır. Dinler tarihine bakıldığında, birçok farklı kültür, topluluk ve bireyde din kavramının farklı biçimlere sahip olduğu görülür.

İnsanoğlu çok eski çağlardan beri doğaüstü olana ilgi göstermiş, kendini tüm insan ırkı içerisinde yalnız hissetmiş ve bir tanrıya veya tanrılara sığınma ihtiyacı duymuştur.

İnsan bir varlık arayışı içerisinde. Bu arayış geçmişten günümüze değin gelmektedir. Bu arayış neticesinde varlıklarını anlamlandıracak çeşitli somut ve soyut olgulardan yararlanarak birçok inanç sistemi geliştirmişler veya kabul etmişlerdir. Bunlar arasında metaya, canlıya, doğaya veya 5 duyu ile tespit edilemeyen akıl ve hissiyat ile buldukları bir tanrının veya pek çok tanrının varlığına inanmaları en temel olanıdır.

İnsanların pek çoğu ölümden korkmaktadır. Birçok dinin temasında varlığın bir şekilde biçim veya boyut değiştirerek devam edeceği inancı vardır. Hiçbir dine inmayan veya bir tanrının varlığını kabul etmeyen bireylerin bir kısmı bile insana ait tözün bir şekilde enerji olarak devam edeceği düşüncesine sahiptir. Bu düşünce, öldükten sonra hiçliğe karşılaşıcağı düşüncesinin insanlara verdiği psikolojik rahatsızlıktan ötürü bulunur. Bu da insanın varlık arayışının bir başka yönüdür ve dine yönelten bir özelliktir.

Yaratılış miti

Birçok dinde insanın yüce bir varlık tarafından bugünkü halinde yaratıldığı inancı mevcuttur. [İbrahimî dinlerde](#) insan ırkının, ilk insan olduğuna inanılan [Âdem](#) ve onun eşi [Havva](#)'dan türediğine inanılır. Bu inanç herhangi bir antropolojik temele dayanmadığından, bilim çevrelerinde dikkate alınmaz.

Toplum

İnsanlar, gelişmiş sosyal yapılar kurmuşlardır. Bu yapılar duruma göre aynı amaca yönelik birlik veya rakip olabilirler. [Aile](#) en temel sosyal yapı sayılabilir. [Güvenlik](#) ve [adalet](#) için [devletler](#) kurmuşlardır. Aynı dili konuşanlar [milletleri](#) oluşturmuşlardır.

Yorum

İnsan davranışları olarak tanımlanalar; *Cinsellik Pornografi Suç Kültür İnsan vücudu İnsan psikolojisi Akıl Dül Din Yaratılış miti Toplum* bireylere göre farklı yorumlanabilmektedir. Bunların hiçbiri benzerlik olsa bile, genetik açıdan aynı olmayan türlerin insan ile ilintisini ortaya koyamaz. Ev hayvanlarımızda benzer durumların olduğunu görmemiz, onları bize yakınlaştırır ama genetik ilinti kurulamaz.

19. Nuclear DNA²⁰

Wikipedia

Nuclear DNA (nDNA), or **nuclear deoxyribonucleic acid**, is the **DNA** contained within each **cell nucleus** of a **eukaryotic organism**.^[1] Nuclear DNA encodes for the majority of the **genome** in eukaryotes, with **mitochondrial DNA** and **plastid DNA** coding for the rest. Nuclear DNA adheres to **Mendelian inheritance**, with information coming from two parents, one male and one female, rather than **matrilineally** (through the mother) as in mitochondrial DNA.^[2]

...

Forensics

Nuclear DNA is known as the molecule of life and contains the genetic instructions for the development of all living organisms. It is found in almost every cell in the human body, with exceptions such as **red blood cells**. Everyone has a unique genetic blueprint, even identical twins.^[2] Forensic departments such as the Bureau of Criminal Apprehension (BCA) and Federal Bureau of Investigation (FBI) are able to use techniques involving nuclear DNA to compare samples in a case. Techniques used include **polymerase chain reaction** (PCR), which allows one to utilize very small amounts of DNA by making copies of targeted regions on the molecule, also known as short tandem repeats (STRs).^{[3][4]}

Yorum

İnsanın her hücresinde olması ve kemik içi, dış içinde saptanabilmesi açısından genetik analizi, akrabalık boyutu bile tanımlanabilmektedir. PCR (polimeraz zincir reaksiyonu) ile en ufak miktar bile tanımlama yapabilmektedir.

İnsanın artık genetik analizi ile yaklaşım yapılması daha açık ve net olacaktır. Ancak bazı DNA analizlerinin benzer olması nedeniyle mitokondri DNA ayrıca çalışılmalıdır.

20. Mitochondrial DNA²¹

Wikipedia

Mitochondrial DNA is the small circular [chromosome](#) found inside mitochondria. These [organelles](#) found in cells have often been called the powerhouse of the cell.^[1] The mitochondria, and thus mitochondrial DNA, are passed almost exclusively from [mother](#) to [offspring](#) through the [egg cell](#).

Mitochondrial DNA (mtDNA or mDNA)^[3] is the [DNA](#) located in [mitochondria](#), cellular [organelles](#) within [eukaryotic](#) cells that convert chemical energy from food into a form that cells can use, [adenosine triphosphate](#) (ATP). Mitochondrial DNA is only a small portion of the DNA in a eukaryotic cell; most of the DNA can be found in the [cell nucleus](#) and, in plants and algae, also in [plastids](#) such as [chloroplasts](#).

[Human mitochondrial DNA](#) was the first significant part of the [human genome](#) to be sequenced.^[4] This sequencing revealed that the human mtDNA includes 16,569 base pairs and encodes 13 [proteins](#).

Since animal mtDNA evolves faster than nuclear genetic markers,^{[5][6][7]} it represents a mainstay of [phylogenetics](#) and [evolutionary biology](#). It also permits an examination of the relatedness of populations, and so has become important in [anthropology](#) and [biogeography](#).

Origin

Nuclear and mitochondrial DNA are thought to be of separate [evolutionary](#) origin, with the mtDNA being derived from the circular genomes of the [bacteria](#) that were engulfed by the early ancestors of today's eukaryotic cells. This theory is called the [endosymbiotic theory](#). In the cells of extant organisms, the vast majority of the proteins present in the mitochondria (numbering approximately 1500 different types in [mammals](#)) are coded for by [nuclear DNA](#), but the genes for some, if not most, of them are thought to have originally been of bacterial origin, having since been transferred to the [eukaryotic](#) nucleus during [evolution](#).^[8]

The reasons why mitochondria have retained some genes are debated. The existence in some species of mitochondrion-derived organelles lacking a genome^[9] suggests that complete gene loss is possible, and transferring mitochondrial genes to the nucleus has several advantages.^[10] The difficulty of targeting remotely-produced hydrophobic protein products to the mitochondrion is one hypothesis for why some genes are retained in mtDNA;^[11] [colocalisation for redox regulation](#) is another, citing the desirability of localised control over mitochondrial machinery.^[12] Recent analysis of a wide range of mtDNA genomes suggests that both these features may dictate mitochondrial gene retention.^[8]

Genome structure and diversity

There are six main genome types found in mitochondrial genomes, classified by their structure (e.g. circular versus linear), size, presence of [introns](#) or [plasmid like structures](#), and whether the genetic material is a singular molecule or collection of [homogeneous](#) or [heterogeneous](#) molecules.^[13]

In many unicellular organisms (e.g., the [ciliate](#) *Tetrahymena* and the [green alga](#) *Chlamydomonas reinhardtii*), and in rare cases also in multicellular organisms (e.g. in some species of *Cnidaria*), the mtDNA is found as linearly organized [DNA](#). Most of these linear mtDNAs possess [telomerase](#)-independent [telomeres](#) (i.e., the ends of the linear [DNA](#)) with different modes of replication, which have made them interesting objects of research because many of these unicellular organisms with linear mtDNA are known [pathogens](#).^[14]

Female inheritance

In [sexual reproduction](#), mitochondria are normally inherited exclusively from the mother; the mitochondria in mammalian sperm are usually destroyed by the egg cell after fertilization. Also, mitochondria are only in the sperm tail, which is used for propelling the sperm cells and sometimes the tail is lost during fertilization. In 1999 it was reported that paternal sperm mitochondria (containing mtDNA) are marked with [ubiquitin](#) to select them for later destruction inside the [embryo](#).^[34] Some *in vitro* fertilization techniques, particularly injecting a sperm into an [oocyte](#), may interfere with this.

The fact that mitochondrial DNA is maternally inherited enables [genealogical](#) researchers to trace [maternal lineage](#) far back in time. (*Y-chromosomal DNA*, paternally inherited, is used in an analogous way to determine the [patrilineal](#) history.) This is usually accomplished on [human mitochondrial DNA](#) by sequencing the [hypervariable control regions](#) (HVR1 or HVR2), and sometimes the complete molecule of the mitochondrial DNA, as a [genealogical DNA test](#).^[35] HVR1, for example, consists of about 440 base pairs. These 440 base pairs are compared to the same regions of other individuals (either specific people or subjects in a database) to determine maternal lineage. Most often, the comparison is made with the revised [Cambridge Reference Sequence](#). Vilà *et al.* have published studies tracing the matrilineal descent of domestic dogs from wolves.^[36] The concept of the [Mitochondrial Eve](#) is based on the same type of analysis, attempting to discover the origin of [humanity](#) by tracking the lineage back in time.

Yorum

Yumurta hücresinden, ovum, doğrudan anneden geçen bir tek zincir şeklindeki bir yapıdır. Sperm sadece gen paketi şeklindedir, hücre organelleri anneden gelip, onun çoğalması ile sağlanır.

Eve/Havva mitokondri DNA yapısı insana özgü olduğu, zaman içinde türlerin geçişi konusunda en gerek veriyi sağlayacağı anlaşılmıştır. Görüşlerin aksine, çok fazla insan genetik gruplaşması olduğu da sanılmamaktadır.

21. İnsan evrimi zaman çizelgesi²²

Vikipedi, özgür ansiklopedi

İnsan evrimi zaman çizelgesi, [insan türlerinin evrimindeki](#) belli başlı önemli olayları ve insan [atalarının](#) evrimsel tarihlerini özetlemektedir. Bunun yanında *Homo sapiens* türünün atası olabilecek [canlıların](#), [tür](#) ve [cinslerin](#) kısa bir açıklamasını içerir. Temel olarak [Abiyogenez](#)'in konusu olan yaşamın kökeni bu zaman çizelgesinde konu edinmemiş olup insanın oluşumuna götüren ön ataların olası bir soy çizgisi ele alınmıştır. Bu zaman çizelgesi, [paleontoloji](#), [gelişim biyolojisi](#) ve [morfoloji](#) alanında elde edilen verilerin yanında [anatomi](#) ve [genetik](#) veri çalışmalarına da dayanır. İnsan evriminin tüm yönleriyle araştırılması [antropolojinin](#) önemli bir bileşenidir.

Homo sapiens sınıflandırması

Yorum

İnsanın hayvanlar alemindeki dökümü ([Linnaeus, 1758](#)):

Taksonomi	İsim	Yaygın isim

Üst alem	Ökaryot	Çekirdeğe sahip hücreler	2,100,000,000 yıl önce
Alem Kingdom	Animalia	Hayvanlar	590,000,000 yıl önce
Sube Phylum:	Chordata	Omurgalılar ile yakın akrabaları olan omurgasızlar	530,000,000 yıl önce
Altsube	Vertebrata	Omurgalılar	505,000,000 yıl önce
Üstsinif	Tetrapoda	Dört üyeller	395,000,000 yıl önce
Sınıf Class:	Mammalia	Memeliler	220,000,000 yıl önce
Altsınıf	Theria	Canlı doğum yapan ve yumurta bırakmayan memeliler	
Infra sınıf	Eteneliler	Eteneli memeliler (keseli olmayanlar)	125,000,000 yıl önce
Magnus takım	Boreoeutheria	Birim üstü supra primatlar, yarasalar, balinalar, toynaklı memelilerle otçul memelilerin çoğu	
Üst takım	Euarchontoglires	Supraprimatlar (primatlar, kemirgenler, tavşanlar, ağaç sıvıfasesi ve uçar makigiller)	100,000,000 yıl önce
Asil takım	Euarchonta	Primatlar, uçar makigiller ve sivri sincapçikgiller	79,600,000 yıl önce
Mir takım	Primateomorpha	Primatlar ve uçar makigiller	
Takım Order	Primatea	Primatlar	75,000,000 yıl önce
Alt takım	Haplorhini	Kuru burunlu" maymunlar (İnsansılar , maymunlar ve cadı makigiller)	40,000,000 yıl önce
Suborder			
Infra takım	Simiiformes	Yüksek" primatlar (veya Simiyanlar) (İnsansılar, eski Dünya ile yeni Dünya maymunları)	
Infraorder			
Küçük takım	Catarrhini	Dar burunlu" primatlar (İnsansılar ve eski Dünya maymunları)	30,000,000 yıl önce
Üst familya	Hominoidea	İnsansılar	28,000,000 yıl önce
Familya	Hominidae	Büyük insansı maymunlar (İnsansılar, şempanzeler, bonobolar, goriller ve orangutanlar)	15,000,000 yıl önce
Family			
Alt familya	Homininae	İnsansılar, şempanzeler, bonobolar ve goriller	8,000,000 yıl önce
Subfamily			
Ovmak Tribe	Hominini	İnsansılar, şempanzeler ve bonobolar	5,800,000 yıl önce
Alt ovmak		İki ayak üzerinde yürüyen bipedal insansılar (Australopithecus ve onun soyundan gelenler)	3,000,000 yıl önce
Cins Genus	Homo	İnsansılar, neandertaller, homo erectus ile onların doğrudan ataları	2,500,000 yıl önce
Tür Species	Homo sapiens	İnsansılar	500,000 yıl önce
Alt tür	Homo sapiens sapiens	Anatomik olarak modern insan	200,000 yıl önce

Zaman çizelgesi

22. Şablon: İnsanın evrimi²³

Wikipedia, özgür ansiklopedi

[İnsan evrimi zaman çizelgesi](#)

[Hominini](#): [Sahelanthropus tchadensis](#) · [Orrorin tugenensis](#) · [Ardipithecus](#) · [Kenyanthropus platyops](#)[Australopithecus](#): [Australopithecus anamensis](#) · [Australopithecus afarensis](#) · [Australopithecus bahrelghazali](#) · [Australopithecus africanus](#) · [Australopithecus garhi](#) · [Australopithecus sediba](#)
[Paranthropus](#): [Paranthropus aethiopicus](#) · [Paranthropus boisei](#) · [Paranthropus robustus](#)[İnsanlar ve ilk insanlar](#): [Homo gautengensis](#) · [Homo habilis](#) · [Homo rudolfensis](#) · [Homo georgicus](#) · [Homo ergaster](#) · [Homo erectus](#) (Java Adamı · Lantıyan Adamı · Meganthropus · Pekin Adamı · Nankin insanı · Wuşan Adamı · Yuanmou Adamı · Solo Adamı) · [Homo naledi](#) · [Homo cepranensis](#) · [Homo antecessor](#) · [Homo heidelbergensis](#) · [Denisova insanı](#) · [Neandertal insanı](#) · [Homo rhodesiensis](#) · [Homo floresiensis](#) · [Arkaik Homo sapiens](#) · [Anatomik modern insan](#) ([Homo sapiens idaltu](#) · [Homo sapiens sapiens](#))

Yorum

Tüm bunlar sadece bir yorumdan öteye gitmemektedir. İnsanlar tamamen ayrı bir tür olarak, tek bir orijinden, kaynaktan olarak, Evrene dağılmışlardır. Genetik veriler açık ortaya koymuştur.

Benzerlik ile türlerin dağılımı farklı boyutlardır, karıştırılmamalıdır.

Özet

Kitaplarda her kıyamın Kopluk lekesi olacağı ve döküntülerin görüleceği söylense de bazı vakalarda oluşmadığı, döküntü görülmediği, buna karşın virolojik açıdan teyit edilen olgular olduğu bilinmektedir. Bu açıdan her olgu, her vaka, her insan, hatta her yaratılan ayrıdır.

Her tohumun çatlayıp, yeni bir varlık oluşması, doğrudan Yaratılış boyutudur. Yaratılışa özgüdür, insanın oluşması da aynı şekildedir.

İnsanlar kendileri ile varlığı algılamakta sorun yaşaması doğaldır, bilgilenmesi, eğitilmesi bu açıdan önemlidir. Bilgi aydınlatmalı ve kendi aklı ile oluşturduğu rıza ile sorumluluğu almalıdır. Bir hekim insanlar temel uğraşı alanı olduğu dikkate alındığında, bunlara tek, tek ve insancıl yaklaşması, etik ilkelerde olması gereklidir. Onları bir toplum bireyi ötesinde, kişilik ve benliklerinin olduğu da dikkate alınmalı, buna göre yaklaşılmalıdır.

Hekim özellikle, Yaratılışın diğer tüm oluşumları da hepsinin kendine özgü bir evreni olduğu, bir yapısı olduğunu algılamalıdır. Tütünün doğa kanunları içinde işlev gördüğü de unutulmamalıdır. Canlıların enerji üretirken hepsinin de glikozu kullandığı bir gerçek olarak ortadadır. Bireysel farklılıkların da yine bu kural, düzen içinde geliştiği, bilimin bu boyutta hepimizi kapsadığı da görülmelidir. Hiçbiri bir kibirlenmeden ve karşı çıkmadan, uyum sağladığı kavranmalıdır. İnsanların hayal, öngörü ve bilim fantezileri ile yaklaşımlarının geçerli olamayacağı, hiçbir insana ayrıcalıklı olmayacağı da kavranmalıdır. Her varlığın kendi dünyasında yaşadığı algısı ile hekimlerin özel ve özgün davranmaları önemsenmelidir.

İnsanlar bu Evrende tek olmadıkları gibi, tüm diğer oluşumlara da var olmak için gereksinim duydukları da bir gerçek olarak tanımlanmalıdır. En basitinden enerji gereksinimi için dışardan besin almamız şarttır.

İnsanların birbirinden farklı olmasının aynı kökenden gelmesinin aksi olmadığı, bu Makalede de hepimizin aynı türün elemanı olduğumuz vurgusunun temel alındığı görülecektir.

Hepimiz aynı yapıda ve aynı türde olsak bile, hastalıklarımız, yapımız aynı olsa bile, her bireyin ayrı kişiliği ve yapısı olduğu ve buna özgün davranılmasının şart olduğu vurgusu, özellikle hekimler açısından önemlidir.

İnsanların kardeşleri ile detaylı konuşmadığı, çocuklarının kendisini anlamadığı ötesinde, hiçbir peygamber kendi kabilesi, şehrine değil, onu anlayabilecek başka toplumlarda inancı yayabilmiştir. Kendi toplumu ondan farklı olmasını, uçması gibi mucizeler göstermesini ister. İnanışta ise akıl ve vicdan ile oluşması, göz boyamanın oluşmaması gerekir, sorumluluk alabilmek için, bilgilendirme ve rıza oluşmalıdır.

Son Söz

İnsan genetik olarak DNA analizleri ile tek tür olarak oluştuğu ve Evrene dağıldığıdır. Bu açıdan hepimiz birbirimizin kardeşiyiz.

Evrime değil, değişim doğada doğal bir boyuttur, anomali de oluşması bir gerçektir. Down sendromu (21 Trizomi) eğer çocuk yaparsa ayrı bir tür olarak tanımlanabilir.

Yok aslında birbirimizden farkımız, bizler hür, eşit ve kardeşlik bağı ile bağlıyız, ancak her bireyin sorumluluğu kendine göredir, hakları hak edişe göre değişmektedir. Bizler bir numara ve bir ad değil, ayrı kişiler ve kişiliklerimiz olup, insan haklarında, etik ilkelerde olmalıyız.

Bu açıdan Hekimler insanın birey olarak, insanlığın genel olarak, koruyucusu, savunucusu, avukatı, eğiticisi, bilgi sunan, bilinçlendiren, farkındalık içinde olmasını sağlayan bir meslek olarak yetişir. Ölüncüye kadar da geliştirerek sürdürür. Konu diploma almak değil, insan olmak, sağlık ve barış içinde olmasını sağlamaktır.

Kaynaklar

1. DNA replication/Wikipedia
2. Homo sapiens / Wikipedia
3. Etiyopya Müzesinden Homo sapiens, sapiens; B. Mert Akşit Koleksiyonundan izin ile alınmıştır
4. Human taxonomy/ Wikipedia

5. Origin of Anatomically Modern Humans Traced to Southern Africa
6. Early human migrations/ Wikipedia
7. Zagros Dağları / Wikipedia
8. Eve Explained: How Ancient Humans Spread Across the Earth
9. [Max Planck Society](#). Homo sapiens developed a new ecological niche that separated it from other hominins
10. Buzul Çağı / Wikipedia
11. <https://www.nationalgeographic.org/activity/save-the-plankton-breathe-freely/>
12. https://en.wikipedia.org/wiki/Atmospheric_methane
13. The Sahara Is Millions of Years Older Than Thought <https://www.smithsonianmag.com/science/>
14. Ancient humans left Africa to escape drying climate: <https://www.sciencedaily.com/releases>
15. 6,000 years ago the Sahara Desert was tropical, so what happened?
16. Black Sea deluge hypothesis
17. Zanclean flood/Wikipedia
18. İnsan / Wikipedia
19. Lucy (Australopithecus)/Wikipedia
20. Nuclear DNA/Wikipedia
21. Mitochondrial DNA/Wikipedia
22. İnsan evrimi zaman çizelgesi / Wikipedia
23. Şablon: İnsanın evrimi / Wikipedia

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

3b-Human being

6

Human being, Homo sapiens, sapiens; mandatory for special, specific direct correlation*

M Arif AKŞİT**

- Summary of my conference, my indications as "I am special, so, direct talk to me, not indirect and to others"

** Prof. MD. Pediatrician, Neonatology, Pediatric Genetic

NB: This Article grounded on the Turkish "İnsan, Homo sapiens, sapiens türü olarak, zorunlu olarak özel ve Özgün doğrudan iletişim kurulmasını gerekli kılar", in English version, thus not instantaneous translation, just at significantly have a connection.

If each person is specific, and sole, be only and one, thus, not be on common general act, be on specific, unique act, behavior for them. Homo sapiens, sapiens is specialized from other creators, as Homo erectus. The principles be same, thus like the dress be same thus, needs tailoring to be fit. Approach must be on ethical and in humanity perspectives. For solution consent, and solution of the person, individual is essential. Independence, equality thus, unique and relation with brotherhood is the reality concept to be in society.

Social structural confirmation, among other created ones, unique, so, in general, for particular attitude, informative consent is essential. Consent is obligatory be required, for independence, even in all the legal concepts.

Each community have a culturally specific traditions and social reactions. The communication be essential for equal frequency, to be in humanity perspectives.

At this Article, the human being origin from the same one, The personality differentiation and individual relations be unique for themselves. As a physician, the doctors must behavior individually for each person. Each person is unique and differs, so respect themselves, act specific, not any copy.

Outline

Human being, Homo sapiens, sapiens; mandatory for special, specific direct correlation

AIM: The evaluation of humankind, by Anatomic or other specifications, be find some similarities, thus, this doesn't means at the same species. The reality by DNA and mitochondrial DNA evaluations, the Human being originated from single person and single source, later issued

at the World. This genetic relatives of human being is established, and the person is precise and distinctive, therefore special dealings, interaction be performed.

Grounding Aspects: This Article is established, for the human relative connection, thus, by the presence of Human being, DNA evaluation and history based on Homo sapiens, sapiens, genetic analysis and geographic transformations is evaluated for considering the relatives form past to present.

Introduction: The first genetically noticed Homo sapiens, sapiens, in Africa, about 300-200thousand years before. Then, distributed all around the World. By such indication, this Article be indicated the brotherhood as in genetically be true, thus, each person is special and unique.

General Considerations: By the historical background and the diversity of geographic changes, in genetically, the evaluation specified on Homo sapiens, sapiens. Before, due to Anatomic and behavioural similarities, some considerations be made, thus not be on genetically evidence-based truth.

Proceeding: The population flowing is so changed the variety of the cultures, and even physicians cannot performed their job, so, the civilization can only be encountered 50thousand years before, not from 200thousand. First to be overcome the nature be in presence, be forming community.

Conclusion: The Human being, Homo sapiens, sapiens, is genetically be from a single origin and distributed at the Universe. So, genetically in reality, we both are in relation of brotherhood.

Key Words: The history of Homo sapiens, sapiens, the genetic presence, the distribution to the world, and phylogenetic table indications

Özet

İnsan, Homo sapiens, sapiens türü olarak, zorunlu olarak Özel ve Özgün doğrudan iletişim kurulmasını gerekli kılar

Amaç: İnsanların farklı fiziksel Anatomik yapıları, değişik ruhsal boyutları ile sosyal, kültürel değişimleri, dilleri, inançlarına bakarak, diğer türler ile benzerlik ile gruplandırma boyutuna gidildiği gözlenmektedir. Gerçekte ise DNA ve mitokondrial DNA analizleri ile tek bir tür, tek kaynaktan olduğu Evrene dağıldıkları açık ve genetik bir gerçekliktir. Bu konu incelenerek, iletişimin ise, yalnız ve sadece birey ile oluşması gerektiği vurgusu yapılmaktadır.

Dayanaklar/Kaynaklar: İnsanın oluşumu, DNA, tarihsel süreç, genetik analizler ve coğrafik değişim ile göçler temelinde de ele alınarak, literatür gözden geçirilerek Makale oluşturulmuştur.

Giriş: İnsan Afrika'da 300-200bin gözlenmiş ve Evrene dağılmıştır. Bunun genetik analizleri ile gerçek boyutu ortaya konulmaktadır. Amaç insanların kardeşliğini ortaya koymak, ancak birey olarak özel ve özgün olduğunun vurgusunu da yapmaktır.

Genel Yaklaşım: Tarihsel ve jeolojik değişim ile genetik yapılanma temelindeki boyut dikkate alınarak, verilere dayanarak, genetik olarak insanlığın kardeş olduğu yorumu yapılmaktadır.

Başlıca boyutlar: Daha önce yapılan yorumların Anatomik, davranış ve diğer benzerliklere dayandığı için geçerli olamayacağı ortaya konulmaktadır.

Yaklaşım: İnsanlığın tek bir türden, tek bir kaynaktan oluştuğu ve yayıldığı belirgindir.

Sonuç: Zamanımızda göçler nedeniyle, her türlü kültürel yapıda bireylerin olduğu, göçler sırasında üniversite mezunları, hatta hekimlerin bile mesleklerini icra edemedikleri dikkat edilerek, insanlığın medeniyet boyutunda eserlerine göre yorumlanmasının 50bin yıldan bu yana olması da doğaldır. İlk iş, doğayı yenmek, ayakta kalabilmek, çoğalabilmek, var olabilmektir.

Yorum: İnsan, temelde insan türüdür ve insancıl yaklaşım, birey olarak sevgi temelinde saygı duyulmaya hakkı vardır. Hepimiz istesek veya istemesek, birbirimizin kardeşiyiz.

Anahtar Kelimeler: Tarihsel Homo sapiens, sapiens, genetik mevcudiyeti, Dünyaya dağılımı, filo-genetik tablosu

Introduction

Each person, each community have some regulation, written or unwritten as legal or traditions. In America, mostly they advise to the children as “*not to talk and be with the stranger*”, even at the adults be the same. But, if you have a familiar object, as pets, close relations be constructed. Some happening is indicated as an example below.

At the Campus of Davis, California, there is an artificial pond, I mostly run at clockwise, other counterclockwise. Each time we met, I smile and say Hello. At the thirteenth meeting, they noticed me, responded me, and at the fifth, asking whether remembering me or not. For further conversation, the familiar with subjects must be said.

At the Agriculture Faculty garden, I said, *this years, the succulents are mor green and later mentioned, the flood sand has nearly buried them*. Nearly talking half hours, because I am a physician, familiar with the nature, and the flowers.

Here, what I mean, if there is a frequency, and some love and respect, considering a relation, even in all animals, and plants, not by force, thus, with communication it is going to be in action, even for future conclusion.

Human is also prone to differentiation, variation as like others

Social status is not regulated by genetic evidences. Each children is not same, so, specific approach has to be essential, obviously required. If you receive same act form them, you don't have familiar relation them, be like a military service relation.

If you are feeding a newborn baby, and being close to them, you can give 90mL, then 60mL. Infection Ward, a mother brought her son, nearly the third times. As not feeding, and dehydration was the required symptoms. The infant sucked well, thus not the mother was given. Nurse told me, that I can be solved this problem. After her mother was feeding, I took the bottle, and given 60mL more. She said, I forced, and I rejected, he took it. So, we told her, be gentle and be not so hurry, wait his demands of sucking. As a result, not admitted again. We thought, the first time, she was as a mother, before an oppression to do.

Informative consent is the aspect, not forced, not be on oppression, as a man gives, she must be more at the administration, in a fact. This was not my first may be not the last time as in educational status.

To be

This Universe is constructed from atoms, and energy. By natural law, constructed as molecules and by genetic codes, the living organisms be in presence. This is a reality, the Creation and the Created system that we must be in concern. To be first be created.

So, each structure has a special conditional status and structural specialties. Diamond is from carbon; thus several other factors have formed them as diamond. Thus, the meaning is special, as a ring of wife, and other social status, value and meaning varies. More reflection be noticed but, less precious as *Aura* forms.

Each organism has a function, thus, planktons forming nearly 30% oxygen, but forest be only as 10%. If no putrefaction, the corpse be as mountains. We all need others, other ones needs us, all for one, one for all. The point being in perceiving this, or rejection and making pollution.

One cell function is same as multicellular organism. We are the multiplication of mother's cell, ovum. In creation one cell is satisfactory for making a body, as genetic coding person, now a sheep, dolly. We are not a number in statistics, unique and sole, be a one person in the Universe, before and after we have been.

Even give an example of my ped, Carmen. When I said, come, she looks and for what she looks. As in repairing our window, a repair-man and his child, because of the Carmen, not be making any movement, as Labrador retriever, 52kg weight. Try to be move, and asked from us. We said, "*Carmen come and let's look at the Tv*", not as direct command as come and go, thus, not be respond such orders. She moved and come and sit beneath us. The father said to his kid, "*we assume she is a dog, we must talk her, as a person*". Even each pet is special, you must first know their habit, then be act them. Not any order, just want, they will do, what you said, if it is benefit to them.

As Empathy, what we want from the other subject, we must do, act same as concerns to them. The feelings and the perceiving and aware of the condition, be the relation facilities, not the genetic aspects.

In this Article, we are in same structural confirmation, so same as all, in brotherhood relation be obvious.

DNA

Human beings not directly in order of DNA regulations. Even in flowers, as in viola, the flowers have some variation, not same as father and mother. Even each one be some minor discrimination. The jump-up viola is specially be a recognizable flowers, all are special distinction. The red and white fertilization is not leads purple, be red in white strips, or red in white strips, thus some be pink. Even a branch is red, another branch be white.

DNA regulation in major yes, thus at some valuation not at the exact control. Human condition as mostly known obesity can influenced. Social, nutritional status, physiological background is a notable changing at the biological reaction. T the placebo effect, the reducing of pain even at 28% can be noted. In theatrical act, give a cold, icy water to a person as holly water, you can see the effect. It is because of Dopamine, Oxytocin, Serotonin and Endorphins effect, like kissing of a mother to a child.

The DNA replications can give us some hints for evaluation.

23. DNA replication¹

From Wikipedia, the free encyclopedia

In [molecular biology](#), **DNA replication** is the [biological process](#) of producing two identical replicas of DNA from one original [DNA](#) molecule. DNA replication occurs in all [living organisms](#) acting as the basis for [biological inheritance](#). The cell possesses the distinctive property of division, which makes replication of DNA essential.

DNA is made up of a [double helix](#) of two [complementary strands](#). During replication, these strands are separated. Each strand of the original DNA molecule then serves as a template for the production of its counterpart, a process referred to as [semiconservative replication](#). As a result of semi-conservative replication, the new helix will be composed of an original DNA strand as well as a newly synthesized strand.^[1] Cellular [proofreading](#) and [error-checking](#) mechanisms ensure near perfect [fidelity](#) for DNA replication.^{[2][3]}

In a [cell](#), DNA replication begins at specific locations, or [origins of replication](#), in the [genome](#).^[4] Unwinding of DNA at the origin and synthesis of new strands, accommodated by an [enzyme](#) known as [helicase](#), results in [replication forks](#) growing bi-directionally from the origin. A number of [proteins](#) are associated with the replication fork to help in the initiation and continuation of [DNA](#)

[synthesis](#). Most prominently, [DNA polymerase](#) synthesizes the new strands by adding [nucleotides](#) that complement each (template) strand. DNA replication occurs during the S-stage of [interphase](#). DNA replication (DNA amplification) can also be performed [in vitro](#) (artificially, outside a cell). DNA polymerases isolated from cells and artificial DNA primers can be used to start DNA synthesis at known sequences in a template DNA molecule. [Polymerase chain reaction](#) (PCR), [ligase chain reaction](#) (LCR), and [transcription-mediated amplification](#) (TMA) are examples.

Comment

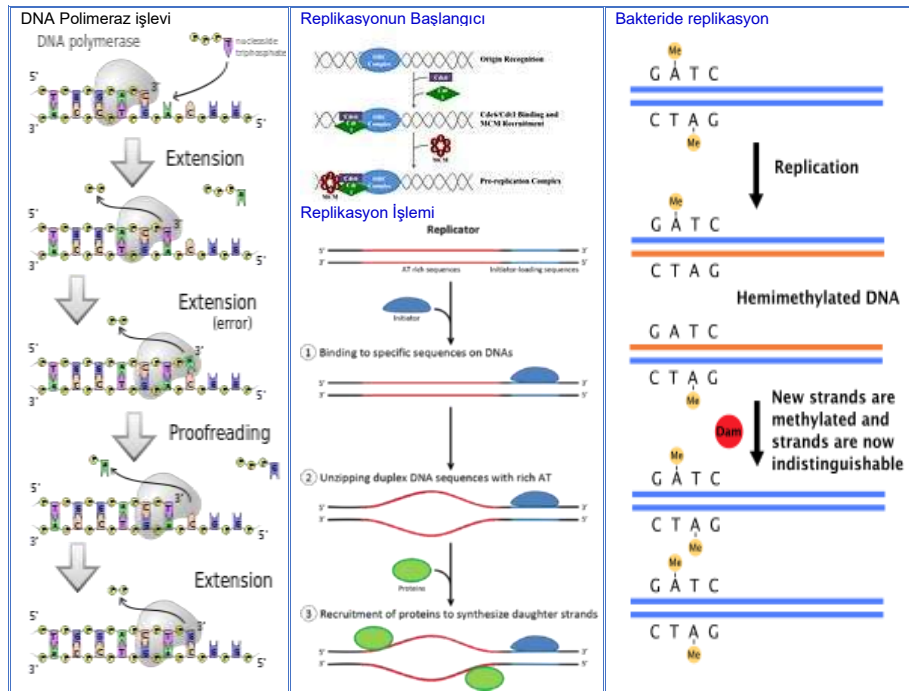
In this Article, not considering DNA as a structure, in detailed. The division concept is taken in notice so, it is open for the distinction, for a new generation. Bacterium and even virusus confirm resistance, so new spread to the Universe. We are not copy of mother and father, we are new generation, distinguished form parents.

In here, the commitment, easily not divided into two and be a same as ancestors, natural outcome is new one, new consequence.

We know that, some animals and plants have double chromosome as Human beings. For cellular function, not so much chromosome is required. Thus, Human being, not directly regulated by chromosomes, genes, some factors, metallization and even obesity has contribution of the functional change. Virus mostly RNA, one chain is satisfactory for cloning their genes.

DNA replication¹
 DNA structure ...
 DNA polymerase ...

DNA separation, replication and multiplication, thus, abnormality sure, can be ¹

Figure 1: The DNA replication process in general

Comment

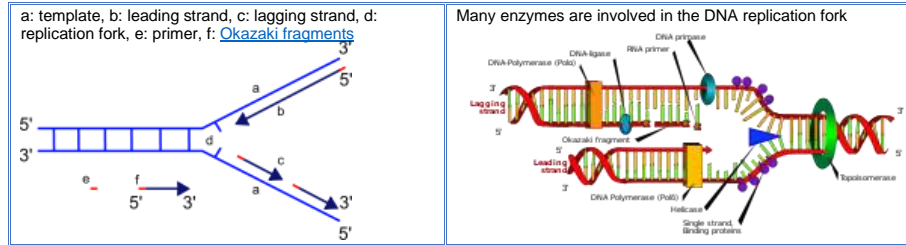
Figure 1 demonstrated the general function. Thus, the subject, has not widely discussed here. Thus, we can be constructed from one cell, thus, meaning contained all the genetic codes for becoming a person.

What makes us special is not the genetic codes transferred from, father and mother, thus, be individuality, the personality, we ourselves, makes us. In ethical considerations, physician be act, behavior to each person as unique and special one at the Universe, thus educated as this perspective.

DNA replication¹

Replication fork

DNA Replication fork¹

Figure 2: Replication fork is connected several enzymes, so, can be influenced

Comment

In all the creation, the old one be copying from DNA, and the same regulation be going on, thus, some differentiation be obviously be confirmed.

Same biological consideration, as same differentiation and variation, diversity and even abnormalities be encountered. This is an open process, not be controlled, thus abnormality ration is scare, low.

The Homo Sapiens at this World

Comment

The other animals mostly be related and connected to the environment, thus, Human being, be spread to the World, and thus, not by war, be on love and respect, even to the ecosystem. In addition of education, togetherness even at the fight, supporting and brotherhood, and being a team and a community is the achievement foundations. When a lion attack the bison, they try to run, escape, not get together and making a counterattack. Some rare occasions for defending their cattle only.

The Human being, at this World, is going to review for more evaluation.

Groundings

The historical and especially Anthropological scientific evidenced be evaluated for the discussion.

24. Homo sapiens²

From Wikipedia, the free encyclopedia

Homo sapiens is the only extant **human** species. The name is Latin for '**wise man**' and was introduced in 1758 by **Carl Linnaeus** (who is himself the **lectotype** for the species). Extinct species of the genus **Homo** include **Homo erectus**, extant from roughly 1.9 to 0.4 million years ago, and a number of other species (by some authors considered **subspecies** of either *H. sapiens* or *H. erectus*). The divergence of the lineage leading to *H. sapiens* out of ancestral *H. erectus* (or an intermediate species such as **Homo antecessor**) is estimated to have occurred in Africa roughly 500,000 years ago. The earliest fossil evidence of early *Homo sapiens* appears in Africa around 300,000 years ago, with the earliest genetic splits among modern people, according to some evidence, dating to around the same time.^{[2][3][note 1][6]} Sustained **archaic admixture** is known to have taken place both in Africa and (following the **recent Out-Of-Africa expansion**) in Eurasia, between about 100,000 and 30,000 years ago.^[7]

The term **anatomically modern humans**^[8] (**AMH**) is used to distinguish *H. sapiens* having an **anatomy** consistent with the **range of phenotypes** seen in **contemporary humans** from varieties of extinct **archaic humans**. This is useful especially for times and regions where anatomically modern and archaic humans co-existed, for example, in **Paleolithic Europe**. **Omo-Kibish I** (Omo 1) from southern Ethiopia is the oldest anatomically modern *Homo sapiens* skeleton currently known (196 ± 5 ka).^[9]

Comment

The primates, as be two legs on, Homo erectus, be seen as 1,9-0,4 million years before, as Anthropological evidence. Thus, *Lucia*, skeleton be about 4,5 million years. But, Homo sapiens, sapiens be about not more than 300thousand years. Near one, to us, thus, cumulation is about 100thousand years in Africa.

Later Human being is distributed in the World, not be in their habitat, the environment, thus, the climate is also altering in Africa.

Homo sapiens, sapiens 'in first evidences³

From Ethiopian museum, Homo sapiens
 B. Mert Akşit Collection³

Ethiopian Homo sapiens
 B. Mert Akşit Collection³

Figure 3: From Ethiopian museum, Homo sapiens skeletons

Homo sapiens²

Name and taxonomy

The **binomial name** *Homo sapiens* was coined by **Linnaeus, 1758**.^[10] The **Latin** noun *homō* (genitive *hominis*) means "human being", while the participle *sapiens* means "discerning, wise, sensible".

The species was initially thought to have emerged from a predecessor within the genus *Homo* around 300,000 to 200,000 years ago.^[note 2] A problem with the morphological classification of "anatomically modern" was that it would not have included certain extant populations. For this reason, a lineage-based (**cladistic**) definition of *H. sapiens* has been suggested, in which *H. sapiens* would by definition refer to the modern human lineage following the split from the Neanderthal lineage. Such a cladistic definition would extend the age of *H. sapiens* to over 500,000 years.^[note 3]

Extant human populations have historically been divided into **subspecies**, but since around the 1980s all extant groups have tended to be subsumed into a single species, *H. sapiens*, avoiding division into subspecies altogether.^[note 4]

Some sources show **Neanderthals** (*H. neanderthalensis*) as a subspecies (*H. sapiens neanderthalensis*).^{[18][19]} Similarly, the discovered specimens of the *H. rhodesiensis* species have been classified by some as a subspecies (*H. sapiens rhodesiensis*),

although it remains more common to treat these last two as separate species within the genus *Homo* rather than as subspecies within *H. sapiens*.^[20]

The subspecies name *H. sapiens sapiens* is sometimes used informally instead of "modern humans" or "anatomically modern humans". It has no formal authority associated with it.^[note 5] By the early 2000s, it had become common to use *H. s. sapiens* for the ancestral population of all contemporary humans, and as such it is equivalent to the binomial *H. sapiens* in the more restrictive sense (considering *H. neanderthalensis* a separate species).^[note 6]

Comment

As Anatomic similarity, even at the Neanderthalensis, nearly 20% connection. But, genetically and especially mitochondrial DNA findings are Homo sapiens, sapiens unique and only species in the World. One in creation and distributed from the World, this one person.

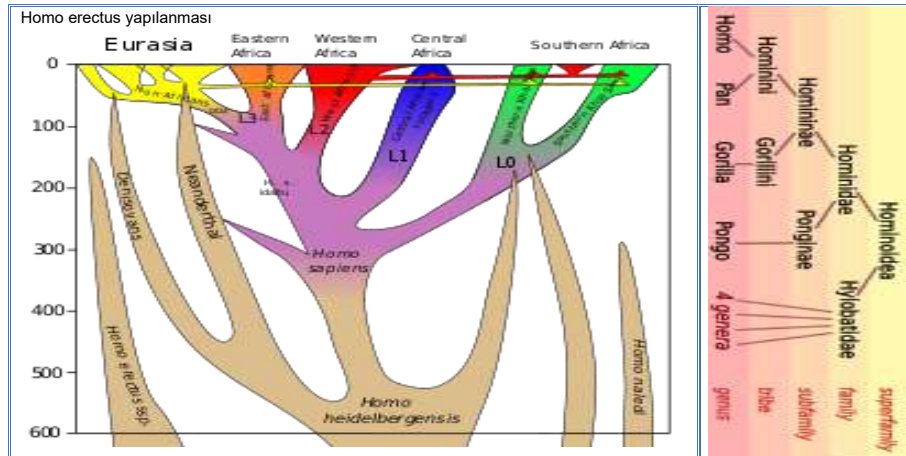
When noticed the multiplication at nearly 300thousand years, be estimated 60billion people. As in History and even the fingerprints are not the same as Genetic DNA analysis. Thus, the relation is not so much, as same relation is noticed. Today, 8-0billion is lived, neary more than 10%, so, each one is different, not as physical, but, as social and individual concepts.

So, physicians must taken not as a number, so each person has special individuality and personality. **Not treat the disease, treat the patient.** As care and serve the healthy condition, be aware of the problems and protection must be done.

25. Human taxonomy⁴

From Wikipedia, the free encyclopedia

Taxonomic classifications, as not the origin of this be in concept

Figure 4: The taxonomy of Human mankind; [John Edward Gray](#) (1825)

Human taxonomy⁴

Overview of speciation and hybridization within the genus *Homo* over the last two million years (vertical axis). The rapid "Out of Africa" expansion of *H. sapiens* is indicated at the top of the diagram, with admixture indicated with Neanderthals, Denisovans, and unspecified archaic African hominins.

Human taxonomy is the classification of the [human species](#) (systematic name *Homo sapiens*, Latin: "wise man") within zoological taxonomy. The systematic genus, *Homo*, is designed to include both [anatomically modern humans](#) and extinct varieties of [archaic humans](#). Current humans have been designated as subspecies *Homo sapiens sapiens*, differentiated, according to some from the direct ancestor, *Homo sapiens idaltu* (with some other research instead classifying *idaltu* and current humans as belonging to the same subspecies^{[12][3]}).

Since the introduction of systematic names in the 18th century, knowledge of [human evolution](#) has increased drastically, and a number of intermediate taxa have been proposed in the 20th to early 21st century. The most widely accepted taxonomy groups takes the genus *Homo* as originating between two and three million years ago, divided into at least two species, archaic *Homo erectus* and modern *Homo sapiens*, with about a dozen further suggestions for species without universal recognition.

The genus *Homo* is placed in the [tribe Hominini](#) alongside *Pan* (chimpanzees). The two genera are estimated to have [diverged](#) over an extended time of hybridization spanning roughly 10 to 6 million years ago, with possible

admixture as late as 4 million years ago. A subtribe of uncertain validity, grouping archaic "pre-human" or "para-human" species younger than the *Homo-Pan* split is [Australopithecina](#) (proposed in 1939).

A proposal by Wood and Richmond (2000) would introduce *Hominina* as a subtribe alongside *Australopithecina*, with *Homo* the only known genus within *Hominina*. Alternatively, following Cela-Conde and Ayala (2003), the "pre-human" or "proto-human" genera of *Australopithecus*, *Ardipithecus*, *Præanthropus*, and possibly *Sahelanthropus* may be placed on equal footing alongside the genus *Homo*. An even more radical view rejects the division of *Pan* and *Homo* as separate genera, which based on the [Principle of Priority](#) would imply the re-classification of chimpanzees as *Homo paniscus* (or similar).^[4]

Prior to the current scientific classification of humans, philosophers and scientists have made various attempts to classify humans. They offered definitions of the human being and schemes for classifying types of humans. Biologists once classified races as subspecies, but today anthropologists reject the concept of race and view humanity as an interrelated genetic continuum. Taxonomy of the hominins continues to evolve.^{[5][6]}

History ... Species ...

Homo sapiens subspecies

1737 painting of Carl von Linné wearing a traditional [Sami](#) costume. Linnaeus is sometimes named as the [lectotype](#) of both *H. sapiens* and *H. s. sapiens*.^[40]

The recognition or non-recognition of [subspecies](#) of *Homo sapiens* has a complicated history. The rank of subspecies in zoology is introduced for convenience, and not by objective criteria, based on pragmatic consideration of factors such as [geographic isolation](#) and [sexual selection](#). The informal taxonomic rank of [race](#) is variously considered equivalent or subordinate to the rank of subspecies, and the division of [anatomically modern humans](#) (*H. sapiens*) into subspecies is closely tied to the recognition of [major racial groupings](#) based on [human genetic variation](#).

A subspecies cannot be recognized independently: a species will either be recognized as having no subspecies at all or at least two (including any that are extinct). Therefore, the designation of an extant subspecies *Homo sapiens sapiens* only makes sense if at least one other subspecies is recognized. *H. s. sapiens* is attributed to "Linnaeus (1758)" by the taxonomic [Principle of Coordination](#).^[41] [William Stearn](#) (1959) in a "passing remark"^[42] argued that Linnaeus "must stand as the type of his *Homo sapiens*". Since Linnaeus describes *H. s. europæus* as having blue/green (*caerulus*) eyes but himself had brown eyes, he cannot have included himself in *H. s. europæus*, Linnaeus would therefore have to be classified as *H. sapiens sapiens*, as not matching any of the descriptions of his five subspecies, and so would stand as the [lectotype](#) both for *H. sapiens*, and for *H. s. sapiens* within his own subspecies nomenclature.^[43]

During the 19th to mid-20th century, it was common practice to classify the major divisions of extant *H. sapiens* as subspecies, following Linnaeus (1758), who had recognized *H. s. americanus*, *H. s. europæus*, *H. s. asiaticus* and *H. s. afer* as grouping the native populations of the [Americas](#), [West Eurasia](#), [East Asia](#) and [Sub-Saharan Africa](#), respectively, besides *H. s. ferus* (for the "wild" form which he identified with [feral children](#)) and two further "wild" forms for reported specimens now considered part of [cryptozoology](#), *H. s. monstrosus* and *H. s. troglodytes*.^[44]

[Homo sapiens neanderthalensis](#) was proposed by King (1864) as an alternative to *Homo neanderthalensis*.^[47] There have been "taxonomic wars" over whether Neanderthals were a separate species since their discovery in the 1860s. Pääbo (2014) frames this as a debate that is unresolvable in principle, "since there is no definition of species perfectly describing the case."^[48] [Louis Lartet](#) (1869) proposed [Homo sapiens fossilis](#) based on the [Cro-Magnon fossils](#).

There are a number of proposals of extinct varieties of *Homo sapiens* made in the 20th century. Many of the original proposals were not using explicit [trinomial nomenclature](#), even though they are still cited as valid [synonyms](#) of *H. sapiens* by Wilson & Reeder (2005).^[49] These include: [Homo grimaldii](#) (Lapouge, 1906), [Homo auriqnacensis hauseri](#) (Klaatsch & Hauser, 1910), [Notanthropus eurafricanus](#) (Sergi, 1911), *Homo fossilis* *infrasp. proto-aethiopicus* (Giuffrida-Ruggeri, 1915), [Telanthropus capensis](#) (Broom, 1917),^[50] [Homo wadiakensis](#) (Dubois, 1921), [Homo sapiens cro-magnonensis](#), [Homo sapiens grimaldiensis](#) (Gregory, 1921), [Homo drewnani](#) (Kleinschmidt, 1931),^[51] [Homo galliensis](#) (Joleaud, 1931) = [Paleanthropus palestinus](#) (McCown & Keith, 1932),^[52] [Rightmire](#) (1983) proposed [Homo sapiens rhodesiensis](#).^[53]

By the 1980s, the practice of dividing extant populations of *Homo sapiens* into subspecies declined. An early authority explicitly avoiding the division of *H. sapiens* into subspecies was [Grzimeks Tierleben](#), published 1967–1972.^[54] A late example of an academic authority proposing that the human racial groups should be considered taxonomical subspecies is [John Baker](#) (1974).^[55] The trinomial nomenclature *Homo sapiens sapiens* became popular for "modern humans" in the context of Neanderthals being considered a subspecies of *H. sapiens* in the second half of the 20th century. Derived from the convention, widespread in the 1980s, of considering two subspecies, *H. s. neanderthalensis* and *H. s. sapiens*, the explicit claim that "*H. s. sapiens* is the only extant human subspecies" appears in the early 1990s.^[56]

Since the 2000s, the extinct [Homo sapiens idaltu](#) (White *et al.*, 2003) has gained wide recognition as a subspecies of *Homo sapiens*, but even in this case there is a dissenting view arguing that "the skulls may not be distinctive enough to warrant a new subspecies name".^[57] [H. s. neanderthalensis](#) and [H. s. rhodesiensis](#) continue to be considered separate species by some authorities, but the 2010s discovery of genetic evidence of [archaic human admixture with modern humans](#) has re-opened the details of taxonomy of archaic humans.^[58]

Homo erectus subspecies

[Homo erectus](#) since its introduction in 1892 has been divided into numerous subspecies, many of them formerly considered individual species of *Homo*. None of these subspecies have universal consensus among paleontologists.

- [Homo erectus erectus](#) ([Java Man](#)) (1970s)^[59]
- [Homo erectus yuanmouensis](#) ([Yuanmou Man](#)) (Li *et al.*, 1977)
- [Homo erectus lantianensis](#) ([Lantian Man](#)) (Woo Ju-Kang, 1964)
- [Homo erectus nankinensis](#) ([Nanjing Man](#)) (1993)
- [Homo erectus pekinensis](#) ([Peking Man](#)) (1970s)^[60]
- [Homo erectus palaeojavanicus](#) ([Meganthropus](#)) (Tyler, 2001)
- [Homo erectus soloensis](#) ([Solo Man](#)) (Oppenoorth, 1932)
- [Homo erectus tautavelensis](#) ([Tautavel Man](#)) (de Lumley and de Lumley, 1971)
- [Homo erectus georgicus](#) (1991)
- [Homo erectus bilzingslebenensis](#) (Vlček, 2002)^[60]

Comment

The organism look like human being is called Homo, thus the clever and wise one is Homo sapiens, sapiens. Not as Anatomic, thus, by genetic analysis with DNA structure. Some Anatomic and behavioral facts look like Human being, is considered as a genetic relation. The gathering cultural aspects, not be in consideration of the same.

As a person, individually different, thus, as a species, we are all in Brotherhood, in genetic evidences.

Homo sapiens²

From Wikipedia, the free encyclopedia

Age and speciation process ...

Derivation from *H. erectus* ...

Early *Homo sapiens*

The term **Middle Paleolithic** is intended to cover the time between the first emergence of *H. sapiens* (roughly 300,000 years ago) and the emergence of full **behavioral modernity** (roughly by 50,000 years ago, corresponding to the start of the **Upper Paleolithic**). Many of the early modern human finds, like those of **Jebel Irhoud**, **Omo**, **Herto**, **Florisbad**, **Skhul**, and **Pestera cu Oase** exhibit a mix of archaic and modern traits.^{[47][48][26]} Skhul V, for example, has prominent brow ridges and a projecting face. However, the **brain case** is quite rounded and distinct from that of the Neanderthals and is similar to the brain case of modern humans. It is uncertain whether the robust traits of some of the early modern humans like Skhul V reflects **mixed ancestry** or retention of older traits.^{[48][50]}

The "gracile" or lightly built skeleton of anatomically modern humans has been connected to a change in behavior, including increased cooperation and "resource transport".^{[51][52]}

There is evidence that the characteristic human brain development, especially the prefrontal cortex, was due to "an exceptional acceleration of **metabolome** evolution ... paralleled by a drastic reduction in muscle strength. The observed rapid metabolic changes in brain and muscle, together with the unique human cognitive skills and low muscle performance, might reflect parallel mechanisms in human evolution."^[53] The **Schöningenen spears** and their correlation of finds are evidence that complex technological skills already existed 300,000 years ago, and are the first obvious proof of an active **(big game) hunt**. *H. heidelbergensis* already had intellectual and cognitive skills like anticipatory planning, thinking and acting that so far have only been attributed to modern man.^{[54][55]}

The ongoing admixture events within anatomically modern human populations make it difficult to estimate the age of the matrilineal and patrilineal most recent common ancestors of modern populations (**Mitochondrial Eve** and **Y-chromosomal Adam**). Estimates of the age of Y-chromosomal Adam have been pushed back significantly with the discovery of an ancient Y-chromosomal lineage in 2013, to likely beyond 300,000 years ago.^{[56][7]} There have, however, been no reports of the survival of Y-chromosomal or mitochondrial DNA clearly deriving from archaic humans (which would push back the age of the most recent patrilineal or matrilineal ancestor beyond 500,000 years).^{[57][58][59]}

Fossil teeth found at **Qesem Cave** (Israel) and dated to between 400,000 and 200,000 years ago have been compared to the dental material from the younger (120,000–80,000 years ago) **Skhul and Qafzeh hominins**.^{[59][6]}

Dispersal and archaic admixture

Dispersal of early *H. sapiens* begins soon after its emergence, as evidenced by the North African **Jebel Irhoud** finds (dated to around 315,000 years ago).^{[60][26]} There is indirect evidence for *H. sapiens* presence in West Asia around 270,000 years ago.^[61]

The **Florisbad Skull** from Florisbad, South Africa, dated to about 259,000 years ago, has also been classified as representing early *H. sapiens*.^{[27][28][30][2]}

In September 2019, scientists proposed that the earliest *H. sapiens* (and last common human ancestor to modern humans) arose between 350,000 and 260,000 years ago through a merging of populations in **East** and **South Africa**.^{[62][2]}

Among extant populations, the **Khoi-San** (or "**Capoid**") hunters-gatherers of Southern Africa may represent the human population with the earliest possible divergence within the group *Homo sapiens sapiens*. Their separation time has been estimated in a 2017 study to be between 350-260,000 years ago, compatible with the estimated age of early *H. sapiens*. The study states that the deep split-time estimation of 350 to 260 thousand years ago is consistent with the archaeological estimate for the onset of the Middle Stone Age across sub-Saharan Africa and coincides with archaic *H. sapiens* in southern Africa represented by, for example, the Florisbad skull dating to 259 (± 35) thousand years ago.^[4]

H. s. idaltu, found at **Middle Awash** in Ethiopia, lived about 160,000 years ago.^[63] and *H. sapiens* lived at Omo Kibish in Ethiopia about 195,000 years ago.^[64] Two fossils from Goumde, Kenya, dated to at least (and likely more than) 180,000 years ago^[27] and (more precisely) to 300-270,000 years ago,^[2] have been tentatively assigned to *H. sapiens* and similarities have been noted between them and the Omo Kibish remains.^[27] Fossil evidence for modern human presence in West Asia is ascertained for 177,000 years ago,^[65] and disputed fossil evidence suggests expansion as far as East Asia by 120,000 years ago.^{[66][67]}

In July 2019, anthropologists reported the discovery of 210,000 year old remains of a *H. sapiens* and 170,000 year old remains of a *H. neanderthalensis* in **Apidima Cave**, **Peloponnese**, **Greece**, more than 150,000 years older than previous *H. sapiens* finds in Europe.^{[68][69][70]}

A significant dispersal event, within Africa and to West Asia, is associated with the African **megadroughts** during **MIS 5**, beginning 130,000 years ago.^[71] A 2011 study located the origin of basal population of contemporary human populations at 130,000 years ago, with the Khoi-San representing an "ancestral population cluster" located in southwestern Africa (near the coastal border of **Namibia** and **Angola**).^[72]

Comment

First genetic studies on Y chromosome, about 330thousand years there were some passages, thus at mitochondrial DNA it is not so confident. The teeth examined as the source of DNA,

about 200 thousand years before, so, the migration and the way, the route is more clearly be confirmed.

As a summary, one origin, distributed to the World.

Human migration, division to the World

Although, 300 thousand years before the first *Homo sapiens*, sapiens is noticed, not making a community, so rare, up to 50 thousand years, not be in migration. About at Sahara, Africa, be as Gathering, Collecting Culture.

Because of presence and in healthy, environmental factors are prime important. Thus, not strictly be environmental structured, like animals, be free to find other places.

Education is one of the factor, thus, in monkeys, the one who discriminate the rice with the sand by water floating, be survive, so the other clan learns the same concept, and be educated. Thus, even no need, same ritual acts is seen.

Each generation and each clan regulations be making them to live different places. For hiding, deserts near oasis, underground and making cities be observed. Wheat producing groups earthenware is same, differs form corn productive communities. One required fermentation and making bread, the other like a cake for cooking.

Even in Kazakhstan area, about 60km apart, some resting places and old schools for gathering together. When travelling at this route for a month, you can take 30 lectures at night, means a course of education.

If you are a village, you must protect, to survive. In Germany, Turkish labors, can easily be try different jobs, so their village is there, stable. Relations make them to survive. At Syria, even they are educated, they must be from Industry Culture to Gathering Culture concepts to survive.

In old time sea wars, rowing person was a employee in Ottomans, work by payment, the gallery salve was in chain. So, when the ship is stuck, the employee ones take the sword for fight, not to be a slave, others be try to escape for their lives, thus be in chain. If untied then be a worker, then a slave.

In our military service, when making patrolling, the first man has rifle, without any ammo, the second only one ammo, the third will the supply man. The third shoots and hit 3 to 3. When in attack, enemy be get the first, thus, the others be fight, not any decision to retreat. Therefore, the first-person weapon look at the earth, not the people, as a sign of friendship.

In old times, for easy to escape be at mobile clan, and easily migrate from place to place, carrying their cattle's, with them.

Even today, not attack with tanks or such military vehicles, just 6-7 person with connection to a center, that send rockets and fire with guns. Destroying the target and move is the concept, not a line attack. Tank van be seen and be destroyed, with anti-tank, thus, a person cannot be visualized.

26. Origin of Anatomically Modern Humans Traced to Southern Africa⁵

Oct 29, 2019 by [News Staff / Source](#)

The earliest ancestors of anatomically modern *Homo sapiens* emerged in a region south of the Zambezi River in Botswana, Africa, according to a new analysis of modern human's mitochondrial genomes (mtDNA or mitogenome) from the L0 lineage, the oldest known mtDNA lineage on Earth.

"mtDNA acts like a time capsule of our ancestral mothers, accumulating changes slowly over generations," said Professor Vanessa Hayes, a researcher at the Garvan Institute of Medical Research, the University of Sydney, and the University of Pretoria. "Comparing mitogenome from different individuals provides information on how closely they are related."

In the study, Professor Hayes and colleagues collected blood samples to establish a comprehensive catalogue of mitogenomes from the L0 lineage.

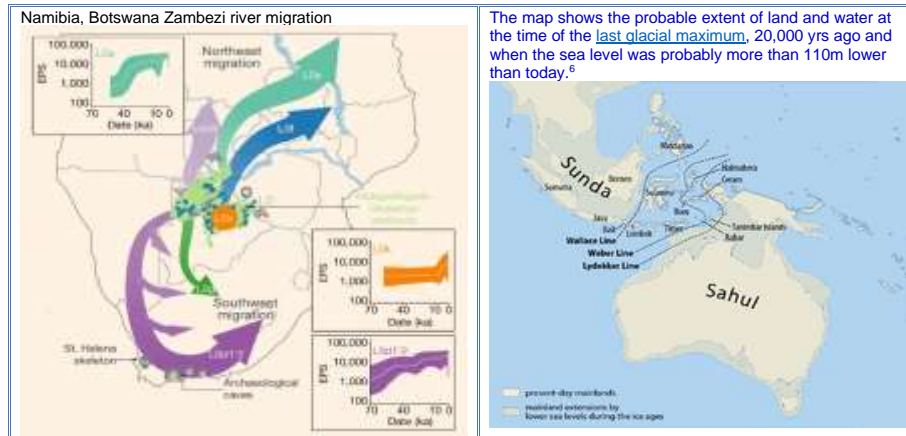
"We merged 198 new, rare mitogenomes to the current database of modern human's earliest known population, the L0 lineage," said University of Pretoria's Professor Riana Bornman.

"This allowed us to refine the evolutionary tree of our earliest ancestral branches better than ever before," added Dr. Eva Chan, from the Garvan Institute of Medical Research.

By combining the L0 lineage timeline with the linguistic, cultural and geographic distributions of different sub-lineages, the scientists revealed that the first anatomically modern *Homo sapiens* maternal lineage emerged 200,000 years ago in a homeland

south of the Greater Zambezi River Basin, which includes the entire expanse of northern Botswana into Namibia to the west and Zimbabwe to the east.

The first migration in Africa and in Australia as Homo sapiens, sapiens 'in göçü⁵

Figure 5: In African and Australia Region a migration, thus, 200thousand year before, thus, at this Geographic time, the sea level was up to 20thousand years ago, 110 meters below today ocean level

Origin of Anatomically Modern Humans Traced to Southern Africa⁵

Schematic map of southern Africa representing the Makgadikgadi-Okavango region sustained anatomically modern human homeland (200,000-130,000 years ago), supported by archaeological data and genetic wildlife data. The out-of-homeland migration (130,000-110,000 years ago), results in the split of haplogroup L0d with L0a'g and L0f divergence. L0d3, L0a and L0f migrate in a northeast direction, L0d1'2 and L0g migrate southwest, while L0k remains in the homeland. Insets show analyses of effective population sizes (EPS) of major L0 haplogroups over time, predicting the maintenance of the homeland L0k population (orange), population growth for the broadly dispersed southwest L0d1'2 migrants (purple), while population growth of the northeast L0a migrants coincides with the out-of-Africa migration (aqua). Image credit: Chan *et al.* doi: 10.1038/s41586-019-1714-1.

The study authors also analyzed geological, archeological and fossil evidence and found that this region once held Africa's largest ever lake system, Lake Makgadikgadi.

"Prior to modern human emergence, the lake had begun to drain due to shifts in underlying tectonic plates," said Dr. Andy Moore, a geologist at Rhodes University.

"This would have created, a vast wetland, which is known to be one of the most productive ecosystems for sustaining life."

The ancient wetland ecosystem provided a stable ecological environment for modern humans' first ancestors to thrive for 70,000 years.

"We observed significant genetic divergence in the modern humans' earliest maternal sub-lineages, that indicates our ancestors migrated out of the homeland between 130,000 and 110,000 years ago," Professor Hayes said.

"The first migrants ventured northeast, followed by a second wave of migrants who travelled southwest. A third population remained in the homeland until today."

"In contrast to the northeasterly migrants, the southwesterly explorers appear to flourish, experiencing steady population growth."

"The success of this migration was most likely a result of adaptation to marine foraging, which is further supported by extensive archaeological evidence along the southern tip of Africa," the researchers noted.

To investigate what may have driven these early human migrations, the team reconstructed Southern Africa's climate history for the past 250,000 years.

"Our simulations suggest that the slow wobble of Earth's axis changes summer solar radiation in the Southern Hemisphere, leading to periodic shifts in rainfall across southern Africa," said Professor Axel Timmermann, Director of the IBS Center for Climate Physics at Pusan National University.

"These shifts in climate would have opened green, vegetated corridors, first 130,000 years ago to the northeast, and then around 110,000 years ago to the southwest, allowing our earliest ancestors to migrate away from the homeland for the first time."

"These first migrants left behind a homeland population. Eventually adapting to the drying lands, maternal descendants of the homeland population can be found in the greater Kalahari region today," Professor Hayes said.

The research is described in a [paper](#) in the journal *Nature*.

Comment

The drying and becoming of a desert, and suitable for hunting, be forcing to move, migration. 130-110thousand years is the figuration of the environment, thus, after melting the ice, finishing the Ice Age, the migration is mor evident.

At agriculture dependent cities, as Knidos, after changing the route of the sea, to the inland, then left the city, nearly from 140thousand inhabitants, now nearly none. Such high block of rocks cannot be arranged again their positions, after great earthquakes, so, best is moving to mor beneficial places.

For gathering, taking all with you, left the pollution aspects.

27. Early human migrations⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

Putative migration waves [out of Africa](#) and back migrations into the continent, as well as the locations of major ancient human remains and archeological sites (López et al.2015).

Early human migrations are the earliest [migrations and expansions](#) of [archaic and modern humans](#) across continents and are believed to have begun approximately 2 million years ago with the [out of Africa](#) migration of *Homo erectus*. ...

Within Africa, *Homo sapiens* dispersed around the time of its speciation, roughly 300,000 years ago.^{[[note 1](#)][[31](#)]} The [recent African origin](#) paradigm suggests that the anatomically modern humans outside of Africa descend from a population of *Homo sapiens* migrating from [East Africa](#) roughly 70–50,000 years ago and spreading [along the southern coast](#) of Asia and to Oceania by about 50,000 years ago. Modern humans spread [across Europe](#) about 40,000 years ago.

Early Eurasian *Homo sapiens* fossils have been found in Israel and Greece, dated to 194,000–177,000 and 210,000 years old respectively. These fossils seem to represent failed dispersal attempts by early *Homo sapiens*, who were likely replaced by local Neanderthal populations.^{[[41](#)][[51](#)][[71](#)][[31](#)]}

The migrating modern human populations are known to have [interbred](#) with local varieties of archaic humans, so that contemporary human populations are descended in small part (below 10% contribution) from regional varieties of archaic humans.^{[[note 2](#)]}

After the [Last Glacial Maximum](#), [North Eurasian](#) populations migrated [to the Americas](#) about 20,000 years ago. Northern Eurasia was peopled after 12,000 years ago, in the beginning [Holocene](#). Arctic Canada and Greenland were reached by the [Paleo-Eskimo](#) expansion around 4,000 years ago. Finally, [Polynesia](#) was peopled within the past 2,000 years in the last wave of the [Austronesian expansion](#).

Early humans (before *Homo sapiens*) ...

***Homo erectus* ...**

After *H. erectus* ...

Dispersal throughout Africa, [Macro-haplogroup L \(mtDNA\)](#)

Homo sapiens are assumed to have emerged about 300,000 years ago based on thermoluminescence dating of artefacts and remains from [Jebel Irhoud](#), Morocco, published in 2017.^{[[note 4](#)][[26](#)]} The [Florisbad Skull](#) from Florisbad, South Africa, dated to about 259,000 years ago, has also been classified as early *Homo sapiens*.^{[[27](#)][[28](#)][[29](#)][[30](#)]} Previously, the [Omo remains](#), excavated between 1967 and 1974 in [Omo National Park](#), [Ethiopia](#), and dated to 200,000 years ago, were long held to be the oldest known fossils of anatomically modern humans.^{[[31](#)]}

In September 2019, scientists reported the computerized determination, based on 260 [CT scans](#), of a virtual [skull shape](#) of the last common human ancestor to [modern humans](#)/*H. sapiens*, representative of the earliest modern humans, and suggested that modern humans arose between 260,000 and 350,000 years ago through a merging of populations in [East](#) and [South Africa](#).^{[[32](#)][[33](#)]} In July 2019, anthropologists reported the discovery of 210,000 year old remains of a *H. sapiens* and 170,000 year old remains of a *H. neanderthalensis* in [Apidima Cave](#) in southern [Greece](#), more than 150,000 years older than previous *H. sapiens* finds in Europe.^{[[34](#)][[71](#)][[31](#)]}

Early modern humans expanded to Western Eurasia and Central, Western and Southern Africa from the time of their emergence. While [early expansions](#) to Eurasia appear not to have persisted,^{[[34](#)][[24](#)]} expansions to [Southern](#) and [Central Africa](#) resulted in the deepest temporal divergence in living human populations. Early modern human expansion in sub-Saharan Africa appears to have contributed to the end of late [Acheulean](#) ([Fauresmith](#)) industries at about 130,000 years ago, although very late coexistence of archaic and early modern humans, until as late as 12,000 years ago, has been argued for West Africa in particular.^{[[35](#)]}

The ancestors of the modern [Khoi-San](#) expanded to Southern Africa before 150,000 years ago, possibly as early as before 260,000 years ago,^{[[note 5](#)]} so that by the beginning of the [MIS 5 "megadrought"](#), 130,000 years ago, there were two ancestral population clusters in Africa, bearers of [mt-DNA haplogroup L0](#) in southern Africa, ancestral to the Khoi-San, and bearers of [haplogroup L1-6](#) in central/eastern Africa, ancestral to everyone else. There was a significant back-migration of bearers of L0 towards eastern Africa between 120 and 75 kya.^{[[note 6](#)]}

Expansion to Central Africa by the ancestors of the [Central African forager](#) populations (African Pygmies) most likely took place before 130,000 years ago, and certainly before 60,000 years ago.^{[[37](#)][[38](#)][[39](#)][[40](#)][[note 7](#)]}

The situation in [West Africa](#) is difficult to interpret due to a sparsity of fossil evidence. *Homo sapiens* seems to have reached the western [Sahelian zone](#) by 130 kya, while tropical West African sites associated with *H. sapiens* are known only from after 130 kya. Unlike elsewhere in Africa, archaic [MSA](#) sites appear to persist until very late, down to the Holocene boundary (12 kya), pointing to the possibility of late survival of [archaic humans](#), and late [hybridization](#) with *H. sapiens* in West Africa.^{[[42](#)]}

Early northern Africa dispersal, [Sahara pump theory](#)

Populations of *H. sapiens* migrated to the Levant and to Europe between 130,000 and 115,000 years ago, and possibly in earlier waves as early as 185,000 years ago.^{[[note 8](#)]} These early migrations do not appear to have led to lasting colonisation and receded by about 80,000 years ago.^{[[44](#)]} There is a possibility that this first wave of expansion may have reached China (or even North America)^{[[44](#)][[45](#)][[46](#)]} as early as 125,000 years ago, but would have died out without leaving a trace in the genome of contemporary humans.^{[[24](#)]}

There is some evidence that modern humans left Africa at least 125,000 years ago using two different routes: through the [Nile Valley](#) heading to the Middle East, at least into modern Israel ([Qafzeh](#): 120,000–100,000 years ago); and a second route through the present-day [Bab-el-Mandeb](#) Strait on the Red Sea (at that time, with a much lower sea level and narrower extension), crossing to the Arabian Peninsula and settling in places like the present-day United Arab Emirates (125,000 years ago)^{[[43](#)]} and Oman (106,000 years ago),^{[[44](#)]} and possibly reaching the Indian Subcontinent ([Jwalapuram](#): 75,000 years ago). Although no human remains have yet been found in these three places, the apparent similarities between the stone tools found at [Jebel Faya](#), those from Jwalapuram and some from Africa suggest that their creators were all modern humans.^{[[45](#)]} These findings might give some

support to the claim that modern humans from Africa arrived at southern China about 100,000 years ago ([Zhiren Cave](#), [Zhirendong](#), [Chongzuo](#) City: 100,000 years ago.^[50a,9] and the [Liujiang hominid](#) ([Liujiang County](#)): controversially dated at 139,000–111,000 years ago.^[50]). Dating results of the [Lunadong](#) ([Bubing Basin](#), [Guangxi](#), southern China) teeth, which include a right upper second molar and a left lower second molar, indicate that the molars may be as old as 126,000 years.^{[51][52]} Since these previous exits from Africa did not leave traces in the results of genetic analyses based on the Y chromosome and on mtDNA (which represent only a small part of the human genetic material), it seems that those modern humans did not survive in large numbers and were assimilated by our major ancestors. An explanation for their extinction (or small genetic imprint) may be the [Toba eruption](#) (74,000 years ago), though some argue it scarcely impacted human population.^[53]

An [Asia](#) center of origin and dispersal for the mtDNA [haplogroup L3](#) has also been hypothesized based on the fossil record, the similar coalescence dates of L3 and its Eurasian-distributed [M](#) and [N](#) derivative clades (~71 kya), the distant location in [Southeast Asia](#) of the oldest subclades of M and N, and the comparable age of the paternal haplogroup [DE](#). After an initial Out-of-Africa migration of early [anatomically modern humans](#) around 125 kya, fully modern human L3-carrying females are thus proposed to have back-migrated from the maternal haplogroup's place of origin in Eurasia around 70 kya along with males bearing the paternal haplogroup [E](#), which is also proposed to have originated in Eurasia. These new Eurasian lineages are then suggested to have largely replaced the old autochthonous male and female African lineages.^[54]

Other research suggests that earlier waves of modern human migration out of Africa predating 70kya mostly became extinct (contributing about 2% to the ancestry only of some Oceanian peoples such as Papuans) and that instead modern Eurasians descend from a single Out-of-Africa migration occurring approximately 50,000-70,000 years ago^{[55][56][57][58]} associated with the origin and expansion of maternal haplogroup L3 from Eastern Africa.^{[59][60]}

Coastal migration

The so-called "[recent dispersal](#)" of modern humans has taken place after beginning about 70–50,000 years ago.^{[61][62][63]} It is this migration wave that led to the lasting spread of modern humans throughout the world.

A small group from a population in East Africa, bearing mitochondrial haplogroup [L3](#) and numbering possibly fewer than 1,000 individuals,^{[63][64]} crossed the [Red Sea](#) strait at [Bab el Mandib](#), to what is now [Yemen](#), after around 75,000 years ago.^[65] A recent review has also shown support for the northern route through Sinai/Israel/Syria (Levant).^[64] Their descendants spread along the [coastal route](#) around [Arabia](#) and [Persia](#) to the [Indian subcontinent](#) before 55,000 years ago. Other research supports a migration out of Africa between about 65,000 and 50,000 years ago.^{[61][66][68]} The coastal migration between roughly 70,000 and 50,000 years ago is associated with mitochondrial haplogroups [M](#) and [N](#), both derivative of L3.

A fragment of a jawbone with eight teeth found at [Misliya Cave](#), Israel, has been dated to around 185,000 years ago. Layers dating from between 250,000 and 140,000 years ago in the same cave contained tools of the [Levallois](#) type which could put the date of the first migration even earlier if the tools can be associated with the modern human jawbone finds.^{[66][67]}

Along the way *H. sapiens* interbred with Neanderthals and Denisovans,^[68] with Denisovan DNA making 0.2% of mainland Asian and Native American DNA.^[69]

Near Oceania

...

Sequencing of one Aboriginal genome from an old hair sample in Western Australia, revealed that the individual was descended from people who migrated into East Asia between 62,000 and 75,000 years ago. This supports the theory of a single migration into Australia and New Guinea before the arrival of Modern Asians (between 25,000 and 38,000 years ago) and their later migration into North America.^[60] This migration is believed to have happened around 50,000 years ago, before Australia and New Guinea were separated by rising sea levels approximately 8,000 years ago.^{[61][62]} This is supported by a date of 50,000–60,000 years ago for the oldest evidence of settlement in Australia,^{[70][83]} around 40,000 years ago for the oldest human remains,^[24] the earliest humans artifacts which are at least 65,000 years old^[64] and the extinction of the [Australian megafauna](#) by humans between 46,000 and 15,000 years ago argued by Tim Flannery,^[85] which is similar to what happened in the Americas. The continued use of stone age tools in Australia has been much debated.^[86]

Dispersal throughout Eurasia

The population brought to [South Asia](#) by [coastal migration](#) appears to have remained there for some time, during roughly 60,000 to 50,000 years ago, before spreading further throughout Eurasia. This dispersal of early humans, at the beginning of the [Upper Paleolithic](#), gave rise to the major population groups of the [Old World](#) and the [Americas](#).

Towards the West, Upper Paleolithic populations associated with mitochondrial haplogroup [R](#) and its derivatives, spread throughout Asia and Europe, with a back-migration of [M1](#) to North Africa and the Horn of Africa several millennia ago.

...

There is evidence from [mitochondrial DNA](#) that modern humans have passed through at least one [genetic bottleneck](#), in which genome diversity was drastically reduced. [Henry Harpending](#) has proposed that humans spread from a geographically restricted area about 100,000 years ago, the passage through the geographic bottleneck and then with a dramatic growth amongst geographically dispersed populations about 50,000 years ago, beginning first in Africa and thence spreading elsewhere.^[89] Climatological and geological evidence suggests evidence for the bottleneck. The explosion of [Toba](#), the largest volcanic eruption of the [Quaternary](#), may have created a 1,000 year cold period, potentially reducing human populations to a few tropical refugia. It has been estimated that as few as 15,000 humans survived. In such circumstances genetic drift and [founder effects](#) may have been maximised. The greater diversity amongst African genomes may be reflect the extent of African refugia during the Toba incident.^[90] However, a recent review highlights that the single-source hypothesis of non-African populations is less consistent with ancient DNA analysis than multiple sources with genetic mixing across Eurasia.^[24]

Europe

The recent expansion of [anatomically modern humans](#) reached Europe around 40,000 years ago from Central Asia and the Middle East, as a result of cultural adaption to big game hunting of sub-glacial steppe fauna.^[91] [Neanderthals](#) were present both in the Middle East and in Europe, and the arriving populations of anatomically modern humans (also known as "[Cro-Magnon](#)" or [European early modern humans](#)) [interbred with Neanderthal populations](#) to a limited degree. Populations of modern humans and Neanderthal overlapped in various regions such as the Iberian peninsula and the Middle East. Interbreeding may have contributed Neanderthal genes to palaeolithic and ultimately modern Eurasians and Oceanians.

An important difference between Europe and other parts of the inhabited world was the northern latitude. Archaeological evidence suggests humans, whether Neanderthal or Cro-Magnon, reached [sites in Arctic Russia](#) by 40,000 years ago.^[92]

Cro-Magnon are considered the first anatomically modern humans in Europe. They entered [Eurasia](#) by the [Zagros Mountains](#) (near present-day [Iran](#) and eastern [Turkey](#)) around 50,000 years ago, with one group rapidly settling coastal areas around the [Indian Ocean](#) and another migrating north to the steppes of [Central Asia](#).^[93] Modern human remains dating to 43–

45,000 years ago have been discovered in Italy^[94] and Britain,^[95] as well as in the European Russian Arctic from 40,000 years ago.^{[92][96]}

Humans colonised the environment west of the Urals, hunting reindeer especially,^[97] but were faced with adaptive challenges; winter temperatures averaged from -20 to -30 °C (-4 to -22 °F) with fuel and shelter scarce. They travelled on foot and relied on hunting highly mobile herds for food. These challenges were overcome through technological innovations: tailored clothing from the pelts of fur-bearing animals; construction of shelters with hearths using bones as fuel; and digging "ice cellars" into the permafrost to store meat and bones.^{[97][98]}

A [mitochondrial DNA](#) sequence of two Cro-Magnons from the [Paglicci Cave](#) in Italy, dated to 23,000 and 24,000 years old (Paglicci 52 and 12), identified the [mtDNA](#) as [Haplogroup N](#), typical of the latter group.^[99]

The expansion of modern human population is thought to have begun 45,000 years ago, and it may have taken 15,000–20,000 years for Europe to be colonized.^{[101][102]}

...

East and North Asia

"[Tianyuan Man](#)", an individual who lived in China c. 40,000 years ago, showed substantial Neanderthal admixture. A 2017 study of the ancient DNA of Tianyuan Man found that the individual is related to modern Asian and Native American populations.^[107] A 2013 study found [Neanderthal introgression](#) of 18 genes within the chromosome 3p21.31 region (HYAL region) of East Asians. The introgressive haplotypes were positively selected in only East Asian populations, rising steadily from 45,000 years ago until a sudden increase of growth rate around 5,000 to 3,500 years ago. They occur at very high frequencies among East Asian populations in contrast to other Eurasian populations (e.g. European and South Asian populations). The findings also suggests that this Neanderthal introgression occurred within the ancestral population shared by East Asians and Native Americans.^[108]

A 2016 study presented an analysis of the population genetics of the [Ainu](#) people of northern Japan as key to the reconstruction of the early peopling of East Asia. The Ainu were found to represent a more basal branch than the modern farming populations of East Asia, suggesting an ancient (pre-Neolithic) connection with northeast Siberians.^[109] A 2013 study associated several phenotypical traits associated with Mongoloids with a single mutation of the [EDAR](#) gene, dated to c. 35,000 years ago.^{[note 12][note 13]}

Last Glacial Maximum

Eurasia

Schematic illustration of the [Beringia](#) migration based on [matrilineal genetics](#): Arrival of Central Asian populations to the Beringian [Mammoth steppe](#) c. 25,000 years ago, followed by a "swift peopling of the Americas"^[citation needed] c. 15,000 years ago.

Around 20,000 years ago, approximately 5,000 years after the Neanderthal extinction, the [Last Glacial Maximum](#) forced northern hemisphere inhabitants to migrate to several [shelters \(refugia\)](#) until the end of this period. The resulting populations are presumed to have resided in such refuges during the LGM to ultimately reoccupy Europe, where archaic historical populations are considered their descendants. The composition of European populations was later altered by further migrations, notably the [Neolithic](#) expansion from the Middle East, and still later the [Chalcolithic](#) population movements associated with [Indo-European expansion](#). A Paleolithic site on the Yana River, Siberia, at 71°N, lies well above the Arctic Circle and dates to 27,000 radiocarbon years before present, during glacial times. This site shows that people adapted to this harsh, high-latitude, Late Pleistocene environment much earlier than previously thought.^[113]

Americas

[Paleo-Indians](#) originated from [Central Asia](#), crossing the [Beringia land bridge](#) between eastern Siberia and present-day Alaska.^[114] Humans lived throughout the Americas by the end of the [last glacial period](#), or more specifically what is known as the [late glacial maximum](#), no earlier than 23,000 years before present.^{[114][115][116][117]} Details of Paleo-Indian migration to and throughout the American continent, including the dates and the routes traveled, are subject to ongoing research and discussion.^[118] The routes of migration are also debated. The traditional theory is that these early migrants moved when sea levels were significantly lowered due to the [Quaternary glaciation](#),^{[119][120]} following herds of now-extinct [pleistocene megafauna](#) along *ice-free corridors* that stretched between the [Laurentide](#) and [Cordilleran](#) ice sheets.^[119] Another route proposed is that, either on foot or using [primitive boats](#), they migrated down the Pacific coast to [South America](#) as far as [Chile](#).^[120] Any archaeological evidence of coastal occupation during the last Ice Age would now have been covered by the [sea level rise](#), up to a hundred metres since then.^[121] The recent finding of indigenous [Australasian](#) genetic markers in Amazonia supports the coastal route hypothesis.^{[122][123]}

Holocene migrations

The [Holocene](#) is taken to begin 12,000 years ago, after the end of the [Last Glacial Maximum](#). During the [Holocene climatic optimum](#), beginning about 9,000 years ago, human populations which had been geographically confined to [refugia](#) began to migrate. By this time, most parts of the globe had been settled by *H. sapiens*; however, large areas that had been covered by [glaciers](#) were now re-populated.

This period sees the transition from the [Mesolithic](#) to the [Neolithic](#) stage throughout the [temperate zone](#). The Neolithic subsequently gives way to the [Bronze Age](#) in [Old World](#) cultures and the gradual emergence of the [historical record](#) in the [Near East](#) and [China](#) beginning around 4,000 years ago.

Large-scale migrations of the Mesolithic to Neolithic era are thought to have given rise to the pre-modern distribution of the world's major [language families](#) such as the [Niger-Congo](#), [Nilo-Saharan](#), [Afro-Asiatic](#), [Uralic](#), [Sino-Tibetan](#) or [Indo-European](#) phyla. The speculative [Nostratic theory](#) postulates the derivation of the major language families of Eurasia (excluding Sino-Tibetan) from a single proto-language spoken at the beginning of the Holocene period.

Eurasia

Evidence published in 2014 from genome analysis of ancient human remains suggests that the modern native populations of Europe largely descend from three distinct lineages: "[Western Hunter-Gatherers](#)", derivative of the Cro-Magnon population of Europe, [Early European Farmers](#) introduced to Europe from the Near East during the [Neolithic Revolution](#) and [Ancient North Eurasians](#) which expanded to Europe in the context of the [Indo-European expansion](#).^[126]

The [Afroasiatic Urheimat](#) has been placed in either Africa or Asia.

Sub-Saharan Africa

The [Nilotic peoples](#) are thought to be derived from an earlier undifferentiated [Eastern Sudanic](#) unity by the 3rd millennium BCE. The development of the Proto-Nilotics as a group may have been connected with their domestication of [livestock](#). The Eastern Sudanic unity must have been considerably earlier still, perhaps around the 5th millennium BCE (while the proposed [Nilo-Saharan](#) unity would date to the [Upper Paleolithic](#) about 15kya). The original locus of the early Nilotic speakers was presumably east of the Nile in what is now [South Sudan](#). The Proto-Nilotics of the 3rd millennium BCE were [pastoralists](#), while their neighbors, the Proto-[Central Sudanic](#) peoples, were mostly agriculturalists.^[126]

The [Niger-Congo](#) phylum is thought to have emerged around 6,000 years ago in West or Central Africa. Its expansion may have been associated with the expansion of Sahel agriculture in the African Neolithic period, following the desiccation of the Sahara in c. 3900 BCE.^[127] The [Bantu expansion](#) has spread the [Bantu languages](#) to Central, Eastern and Southern Africa, partly replacing the indigenous populations of these regions. Beginning about 3,000 years ago, it reached South Africa about 1,700 years ago.^[128]

Some evidence (including a 2016 study by Busby et al.) suggests admixture from ancient and recent migrations from [Eurasia](#) into parts of Sub-Saharan Africa.^[129] Another study (Ramsay et al. 2018) also shows evidence that ancient Eurasians migrated into Africa and that Eurasian admixture in modern Sub-Saharan Africans ranges from 0% to 50%, varying by region and generally higher in the Horn of Africa and parts of the [Sahel](#) zone, and found to a lesser degree in certain parts of Western Africa, and [Southern Africa](#) (excluding recent immigrants).^[130]

Indo-Pacific

The first seaborne human migrations were by the [Austronesian peoples](#) originating from [Taiwan](#) known as the "[Austronesian expansion](#)"^[131] Using advanced sailing technologies like [catamarans](#), [outrigger boats](#), and [crab claw sails](#), they built the first seagoing ships and rapidly colonized [Island Southeast Asia](#) at around 3000 to 1500 BCE. From the [Philippines](#) and [Eastern Indonesia](#) they colonized [Micronesia](#) by 2200 to 1000 BCE.^{[131][132]}

A branch of the Austronesians reached [Island Melanesia](#) between 1600 to 1000 BCE, establishing the [Lapita culture](#) (named after the archaeological site in Lapita, [New Caledonia](#), where their characteristic pottery was first discovered). They are the direct ancestors of the modern [Polynesians](#). They ventured into [Remote Oceania](#) reaching [Vanuatu](#), [New Caledonia](#), and [Fiji](#) by 1200 BCE, and [Samoa](#) and [Tonga](#) by around 900 to 800 BCE. This was the furthest extent of the Lapita culture expansion. During a period of around 1,500 years, they gradually lost the technology for pottery (likely due to the lack of clay deposits in the islands), replacing it with carved wooden and bamboo containers. Back-migrations from the Lapita culture also merged back Island Southeast Asia in 1500 BCE, and into Micronesia at around 200 BCE. It was not until 700 CE when they started voyaging further into the Pacific Ocean, when they colonized the [Cook Islands](#), the [Society Islands](#), and the [Marquesas](#). From there, they further colonized [Hawaii](#) by 900 CE, [Rapa Nui](#) by 1000 CE, and [New Zealand](#) by 1200 CE.^{[132][133][134]}

In the [Indian Ocean](#), Austronesians from [Borneo](#) also colonized [Madagascar](#) and the [Comoros Islands](#) by around 500 CE. Austronesians remain the dominant ethnolinguistic group of the islands of the Indo-Pacific, and were the first to establish a [maritime trade network](#) reaching as far west as [East Africa](#) and the [Arabian peninsula](#). They assimilated earlier [Pleistocene](#) to early [Holocene](#) human overland migrations through [Sundaland](#) like the [Papuan](#)s and the [Negritos](#) in Island Southeast Asia.^{[131][132]} The Austronesian expansion was the last and the most far-reaching [Neolithic](#) human migration event.^[135]

Caribbean

The [Caribbean](#) was one of the last places in the Americas that were settled by humans. The oldest remains are known from the Greater Antilles (Cuba and Hispaniola) dating between 4000–3500 BCE, and comparisons between tool-technologies suggest that these peoples moved across the Yucatán Channel from Central America. All evidence suggests that later migrants from 2000 BCE and onwards originated from South America, via the Orinoco region. The descendants of these migrants include the ancestors of the [Taino](#) and [Kalinago](#) (Island Carib) peoples.^[136]

Arctic

The earliest inhabitants of North America's central and eastern Arctic are referred to as the [Arctic small tool tradition](#) (AST) and existed c. 2500 BCE. AST consisted of several [Paleo-Eskimo](#) cultures, including the [Independence cultures](#) and [Pre-Dorset](#) culture.^{[137][138]}

The [Inuit](#) are the descendants of the [Thule culture](#), which emerged from western Alaska around AD 1000 and [gradually displaced](#) the Dorset culture.^{[139][140]}

Comment

People migration have been in several rational causes, mostly to find a better place and survive, escaping from war and destruction, even form environmental reasoning.

Our considerations not at Homo erectus, so, not discussed at this Article.

First seen in Africa, about 300thousand years before, to West Africa, 70-50thousand years before, 50thousand years before to Oceania, via Arabia, 40thousand years before to Europa via Anatolia, and even to America, 20thousand year before via Central Asia.

The findings at Israel and Greek, about 210-177thousand years before, are Neanderthal, not Homo sapiens, sapiens.

The immigration roads, 1) Nile Valley, to Middle Asia, 2) By Red Sea, via sea, to Arabia, reaching China, and Indonesia, Sumatra, as 74thousand years before.

Not so crowded, thus, the first mitochondrial, Eve genetic codes at Yemen be 75thousand years before, 70-50thousand to India.

Aborigines the first Human beings at Austria, reached at 75-62thousand years before. The increasing the sea level to 110 meters ve the costal inhabitants be drowned. Be diffusely be noticed within 15thousand years before.

To Europa, 40thousand years before, being together with Neanderthal population, thus not be mixed with that species genetically. When in written evidences, before 8-5thousand years before, same language formation at Anatolia, as German words; like essen/eating, aqua/water so on. They based the Zagros Mountains, from Iranian to Iraq borders, highest point 5098 evaluation, to Basra coast, about 1500km length, ending at the Iranian coast.

For passing the Ural mountains, special clothing is essential, so, technology and innovation is the leading for passing and be at the cold places.

The climatic changes, effects to the environment, thus for a global movement is for recovering. Some estimations the origin of Homo sapiens, sapiens be at different origin, thus, genetically, DNA confirms one as a single person.

Archeological evidences is improving, so, genetic confirmation be the reality for discussion, not Anatomical and structural or even behavioral connections.

28. Eve Explained: How Ancient Humans Spread Across the Earth⁸

By William F. Allman

The greatest journey ever undertaken left behind a trail of unanswered questions: How did our species arise and spread around the globe to become the most dominant creature on the planet? Part of the answer came two decades ago, when scientists stunned the world with the finding, based on genetic research, that all humans alive today can claim as a common ancestor a woman who lived in Africa some 150,000 years ago — dubbed, inevitably, "Eve." But while the notion of an African origin of the human family has grown to be accepted by most scientists, the details of how Eve's ancestors swept out of Africa to populate the rest of the world have remained murky.

Now a team of scientists claim that, based on research on the ancient climate, findings in archaeology and a new, clearer genetic picture of how the human family tree has branched over the eons, the ancient itinerary of the human diaspora can finally be pieced together. It is an epic story of escape from starvation, glaciers and volcanoes and braving shark-infested waters in flimsy rafts. And like any good tale, it has a surprise ending: Contrary to established thinking, it appears that our human ancestors took a more southerly route out of Africa, traveling east across the Red Sea into what is now Yemen, and then through India and all the way to the far reaches of Australia, before they swung up into Europe. "There was only one migration out of Africa," says Stephen Oppenheimer of Oxford University, who is a leading proponent of this new synthesis of our species's incredible journey. "They couldn't go north — that was blocked by a desert — so they had to go south."

A crucial cornerstone of Oppenheimer's piecing together of the human itinerary is the recent finding by [Allan Wilson et al.](#) that the world's entire population can be traced back to a family tree that has its roots in Africa and a single branch leading out of the continent and into the rest of the world. Based on analysis of thousands of DNA samples from people worldwide, Richards' research reveals a detailed map of the human family tree and its various branches.

Digging Through Genes

Wilson's research extended the work of scientists over the past two decades who have been reconstructing human origins by studying snippets of DNA from tiny cellular structures called mitochondria. Part of every cell in the human body, mitochondria produce the energy needed by all living creatures and, remarkably, possess their own DNA that is completely independent of the principal cellular DNA residing in the nucleus. Known as mitochondrial DNA — or mtDNA — this genetic material has a property that makes it a unique tool for studying human origins: During conception, half the mother's DNA and half the father's DNA merge to create a unique suite of genes that goes into creating a human being. But mtDNA does not undergo this genetic reshuffling; rather, the mitochondria — along with their mtDNA — in a sperm cell wither and die, while the mitochondria present in the egg cell live on intact from generation to generation. Thus everyone carries with them a more-or-less exact copy of the mtDNA from their mother, and their mother's mother, and her mother, and her mother, and so on back through countless generations.

The term "more or less exact" is the key to scientists solving the mystery of human origins. That's because like all DNA, mtDNA is subject to random mutations over the eons. And because these mutations are passed intact to the next generations, they in effect become "tracers" of family branches. If two strands of mtDNA from two different people reveal the same mutation, these people must share the same ancient great-great-grandmother from whence this mutation arose. Working from the assumption that genetic mutations occur more or less regularly over time (the assumption is 10000 years in average per mutation), scientists can compare the mtDNA of people, noting by how many mutations they differ, and thereby estimate the time separating them from a common female ancestor. For example, if people differ by 2 or 3 mutations, they can be said to have a common most recent (female) ancestor that lived 20000 or 30000 years ago. With identical mtDNAs, the common most recent ancestor lived less than 10000 years ago. Using this technique, Wilson et al. showed that all humans can be traced back to one ancient mitochondrial "Eve" who lived in Africa perhaps 150000 years ago.

This "Eve" was by no means the source of all the genes in the world's living population. After all, each person is a reshuffled combination of 30,000 genes from many different ancestors stretching back generations. But each person's mtDNA is a copy from only one direct line of ancestors: their mother's mother's mother's mother, etc. In the same way, the mtDNA from Eve merely acts as a tracer that links all present-day humans to a single population of ancient humans, estimated at 10,000 people or so, who lived in Africa several hundred thousand years ago.

The Climate Connection

While Wilson's genetic research suggests that only one branch of ancient humans (i.e. homo sapiens) migrated out of Africa to give rise to modern man sometimes called "homo sapiens sapiens", research on ancient climate changes helps pinpoint the time when this migration must have occurred. Some 80,000 years ago, the world's climate began to cool into a period of glaciation. The polar ice caps reached far down into Europe, lowering sea levels and turning much of Africa into arid desert. This climatic shift occurred roughly at the time when the genetic evidence suggests that the tree of human life sprouted a branch that crossed onto the Arabian Peninsula toward India and Southeast Asia. Indeed, human-made tools dating back nearly 75,000 years have been found as far east as Malaysia. From there, our human ancestors pushed across shark-infested waters to Australia, where they left behind stone artifacts dating back 60,000 years.

There were no doubt other human migrations out of Africa before this time. For example, ancient human remains dating from 100,000 to 120,000 years ago have been unearthed in what is now Israel. However, these populations, like others, perished without leaving their genetic imprint on present-day humans. By the time the climatic changes gave rise to the exodus some 80,000 years ago, the migration pathway out of Africa through the Near East was blocked by the Sahara desert, says Oppenheimer, and so the only way out was southward.

It was only after the climate shifted again some 50,000 years ago, creating strong monsoons that turned what was once desert into the lush growth of the so-called "Fertile Crescent" stretching from the Arabian Gulf to Turkey, that humans had the pathway

to begin the push into Europe and Asia. Those lands at that time were populated by another kind of human — Neanderthals — who had reached there hundreds of thousands of years before. While the two species of humans shared the continent for more than 10,000 years, recent studies of DNA drawn from Neanderthal fossils reveal that there was no interbreeding between the two populations that left a trace in the modern world. Indeed, nearly all Europeans — and by extension, many Americans — can trace their ancestors to only four mtDNA lines, which appeared between 10,000 and 50,000 years ago and originated from South Asia.

The Incredible Journey

The final stage in the human odyssey was again triggered by climate change: The genetic evidence suggests that as the seas retreated during the buildup of the polar ice caps 20,000 to 25,000 years ago, humans crossed over the bridge of land — now underwater — that connects what is now Siberia and Alaska, says Cambridge University's Peter Forster. The distinctive markers in the strands of mtDNA they brought with them are still found in Siberia and Asia today. These ancient humans spread throughout all of the Americas, surviving the intense glaciation that followed, and leaving stone tools dating back 16,000 years at a site in present-day Pennsylvania. The peopling of the planet was complete.

Despite the sweeping saga of migration and branching of the human family tree over the past 7,000 generations since "Eve," perhaps the most startling result of the new picture of human evolution is how very closely related are all humans. In fact, the research reveals that there is less genetic variation among Earth's entire population of humans than there is in a typical troop of our closest relative, the chimpanzee. In the quest to find ancient family ties, one need look only to one's neighbor — or to the far end of the globe. "We are all born with an extraordinary interest in where we came from, and who our relatives are," says Oppenheimer. "This really brings home that we are just one big, very close family."

Comment

Some estimations be in consideration of the clans, groups, as the migration of Human being. Genetic evidences on mitochondrial DNA, is the fact of the species, as unique and sole, from one source. From woman to woman it is passing so, not be a mixed proof. Called Eve as 150thousand years before in Africa.

Mutation in nature is obligatory, so, not a different species, thus, differentiation according to the mutation.

Due to the environmental disparity, Human being, distributed the World. 50thousand years before the strong Monsoon Rains, Sahara was a cultivated area, half-moon image is noticed, with Middle Asia. Even Neanderthals be noticed with Homo sapiens, sapiens about 10thousand years together, no transaction between the genes.

After melting the Ice Age, about 20-25 years before, migration is so much, crossed the ice-covered Bering Strait, and American Indians be first noticed Human beings, 16thousand years before.

Conclusion: Contrary of decisions, there are not so much deviations at the DNA, mitokondrial DNA, genetic coding is proved, the brotherhood of the Human being. A physician must consider, not any other aspects for diversity, thus, each person is unique and be sole, so the principle as "*No Disease, Yes to a person*".

Migration in the World

As a proof of DNA and Mitochondrial DNA. We are exactly the same species, Homo sapiens, sapiens. No other race or other distinctive one.

The political, cultural levelling, grouping is all are not actual, only be individual thoughts, and be legally not be acceptable even be as required illegal.

Not be mixed with Neanderthals according to Anatomic and other structural shapes as brain volume and behaviors, as humanistic acts.

Early human migrations⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

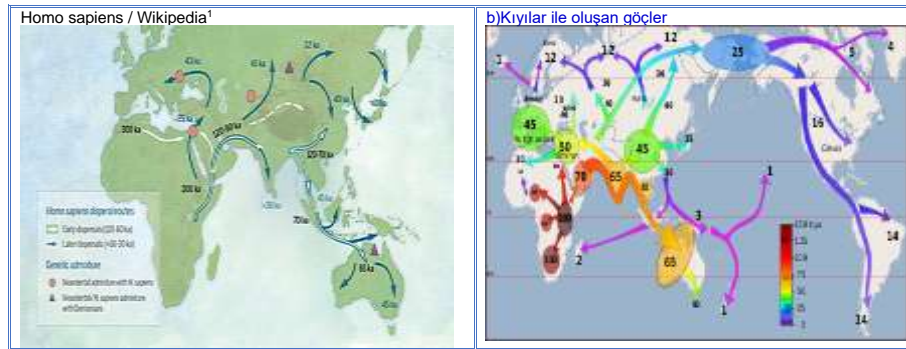
While early modern human expansion in [Sub-Saharan Africa](#) before 130 kya persisted, early expansion to North Africa and Asia appears to have mostly disappeared by the end of MIS5 (75,000 years ago), and is known only from fossil evidence and from [archaic admixture](#). Eurasia was re-populated by early modern humans in the so-called "[recent out-of-Africa migration](#)", post-dating MIS5, beginning around 70,000-50,000 years ago.^{[[c\]](#)][[751791771](#)]} In this expansion, bearers of [mt-DNA haplogroup L3](#) left East Africa, likely reaching Arabia via the [Bab-el-Mandeb](#), and in the [Great Coastal Migration](#) spread to South Asia, Maritime South Asia and Oceania between 65,000-50,000 years ago,^{[[75179180181](#)]} while [Europe, East](#) and [North Asia](#) were reached by about 45,000 years ago. Some evidence suggests that an early wave humans may have reached [the Americas](#) by about 40-25,000 years ago.

Evidence for the overwhelming contribution of this "recent" (L3-derived) expansion to all non-African populations was established based on [mitochondrial DNA](#), combined with evidence based on [physical anthropology](#) of archaic [specimens](#), during the 1990s and 2000s,^{[note 9][83]} and has also been supported by [Y DNA](#) and [autosomal DNA](#).^[77] The assumption of complete replacement has been revised in the 2010s with the discovery of [admixture events \(introgression\)](#) of populations of *H. sapiens* with populations of archaic humans over the period of between roughly 100,000 and 30,000 years ago, both in Eurasia and in Sub-Saharan Africa. [Neanderthal admixture](#), in the range of 1-4%, is found in all modern populations outside of Africa, including in Europeans, Asians, Papua New Guineans, Australian Aboriginals, Native Americans, and other non-Africans.^{[64][37]} This suggests that interbreeding between Neanderthals and anatomically modern humans took place after the [recent "out of Africa" migration](#), likely between 60,000 and 40,000 years ago.^{[65][66][67]} Recent admixture analyses have added to the complexity, finding that Eastern Neanderthals derive up to 2% of their ancestry from anatomically modern humans who left Africa some 100 [kya](#).^[68] The extent of [Neanderthal admixture](#) (and [introgression](#) of genes acquired by admixture) varies significantly between contemporary racial groups, being absent in Africans, intermediate in Europeans and highest in East Asians. Certain genes related to UV-light adaptation introgressed from Neanderthals have been found to have been selected for in East Asians specifically from 45,000 years ago until around 5,000 years ago.^[69] The extent of archaic admixture is of the order of about 1% to 4% in Europeans and East Asians, and highest among [Melanesians](#) (the last also having [Denisova hominin](#) admixture at 4% to 6% in addition to neanderthal admixture).^{[37][49]} Cumulatively, about 20% of the Neanderthal genome is estimated to remain present spread in contemporary populations.^[60]

In September 2019, scientists reported the computerized determination, based on 260 [CT scans](#), of a virtual [skull shape](#) of the last common human ancestor to modern humans/*H. sapiens*, representative of the earliest modern humans, and suggested that modern humans arose between 350,000 and 260,000 years ago through a merging of populations in [East](#) and [South Africa](#) while [North-African](#) fossils may represent a population which introgressed into Neanderthals during the LMP.^{[62][42]}

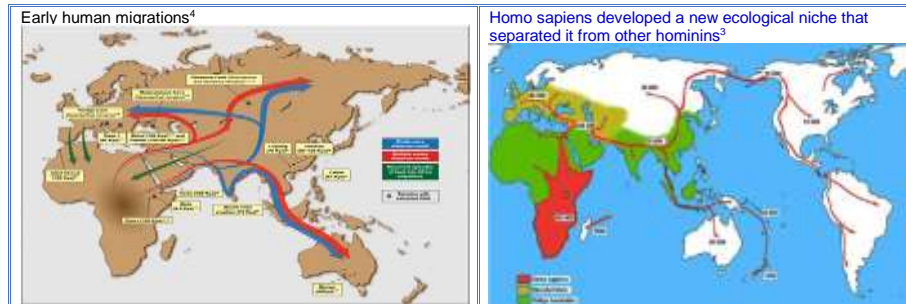
In October 2019, a study based on mtDNA proposed that land around [Lake Makgadikgadi](#) in [Botswana](#) was the area of Africa where modern humans first evolved around 200,000 years ago.^[31] However, this hypothesis has been widely criticized by scholars, including [Chris Stringer](#), head of human origins at the Natural History Museum in London, [Sarah Tishkoff](#), geneticist at the University of Pennsylvania, geneticist and anthropologist Ryan Raum, anthropologist Eleanor Scerri, and paleoanthropologist [Katerina Harvati](#) among others,^{[32][33][34]} with the evidence overall (genetic, fossil, and archaeological) indicating an origin of *Homo sapiens* earlier and in a wider area of Africa than the study proposes.^[34]

Anatomic similar one distribution and Homo, sapiens ⁶ (ka=thousand year)

Figure 5a: In general Anatomic similarity encountered person distribution

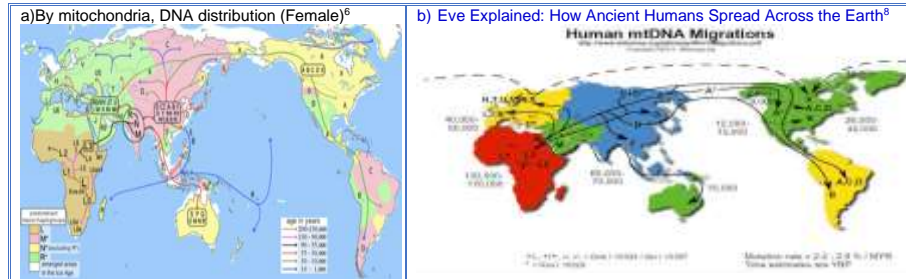
Modern Anatomic people in the World²

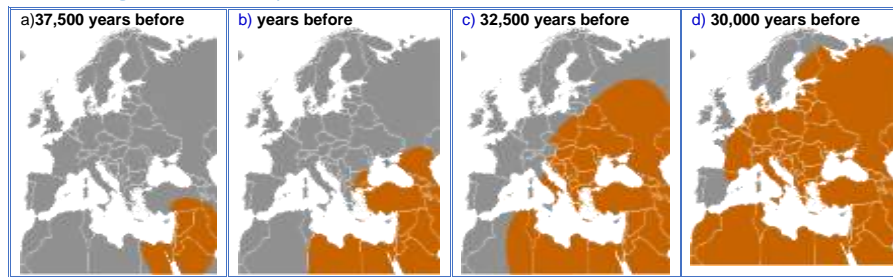
Figure 5b: General voyage, migration of Modern Anatomic person

Early migration Homo sapiens, sapiens by mitokondrial DNA (Female)

Figure 5c: In general Human m-DNA proved Human distribution

Human migration to Europa⁶

Figure 5d: The voyage of Human being to the Europa

Comment

Some genetic parallels is noted at Neanderthal, as 20%, thus, even the structure is some similarities at all living organisms. Thus the researcher in his Article; William F. Allman: Eve Explained: How Ancient Humans Spread Across the Earth⁸. DNA studies can be some aspects, thus, mitochondrial DNA evidences have not indicates any resemblances. So, genetic evidence is the truth as now progress of the science.

Early human migrations⁶

Anatomy

Known archaeological remains of Anatomically Modern Humans in Europe and Africa, directly dated, calibrated carbon dates as of 2013.^[E3]

Generally, modern humans are more lightly built (or more "gracile") than the more "robust" [archaic humans](#). Nevertheless, contemporary humans exhibit high [variability in many physiological traits](#), and may exhibit remarkable "robustness". There are still a number of physiological details which can be taken as reliably differentiating the physiology of [Neanderthals](#) vs. anatomically modern humans.

Anatomical modernity [Behavioral modernity](#)

The term "anatomically modern humans" (AMH) is used with varying scope depending on context, to distinguish "anatomically modern" *Homo sapiens* from [archaic humans](#) such as Neanderthals and Middle and [Lower Paleolithic](#) hominins with transitional features intermediate between *H. erectus*, Neanderthals and early AMH called *archaic Homo sapiens*.^[91] In a convention popular in the 1990s, Neanderthals were classified as a [subspecies](#) of *H. sapiens*, as *H. s. neanderthalensis*, while AMH (or [European early modern humans](#), EEMH) was taken to refer to "[Cro-Magnon](#)" or *H. s. sapiens*. Under this nomenclature (Neanderthals considered *H. sapiens*), the term "anatomically modern *Homo sapiens*" (AMHS) has also been used to refer to EEMH ("Cro-Magnons").^[92] It has since become more common to designate Neanderthals as a separate species, *H. neanderthalensis*, so that AMH in the European context refers to *H. sapiens*, but the question is by no means resolved.^[note 10]

In this more narrow definition of *H. sapiens*, the subspecies [Homo sapiens idaltu](#), discovered in 2003, also falls under the umbrella of "anatomically modern".^[94] The recognition of *H. sapiens idaltu* as a [valid subspecies](#) of the anatomically modern human lineage would justify the description of contemporary humans with the subspecies name *Homo sapiens sapiens*.^[95] However, biological anthropologist [Chris Stringer](#) does not consider *idaltu* distinct enough within *H. sapiens* to warrant its own subspecies designation.^{[96][97]}

Omo-Kibish I (Omo I) from southern Ethiopia is the oldest anatomically modern *Homo sapiens* skeleton currently known (196 ± 5 ka).^{[98][97]}

A further division of AMH into "early" or "robust" vs. "post-glacial" or "gracile" subtypes has since been used for convenience. The emergence of "gracile AMH" is taken to reflect a process towards a smaller and more fine-boned skeleton beginning around 50,000–30,000 years ago.^[108]

Braincase anatomy

Features compared are the [braincase](#) shape, [forehead](#), [browridge](#), [nasal bone](#), [projection](#), [cheek bone angulation](#), [chin](#) and [occipital contour](#).

The cranium lacks a pronounced [occipital bun](#) in the neck, a bulge that anchored considerable neck muscles in Neanderthals. Modern humans, even the earlier ones, generally have a larger fore-brain than the archaic people, so that the brain sits above rather than behind the eyes. This will usually (though not always) give a higher forehead, and reduced [brow ridge](#). Early modern people and some living people do however have quite pronounced brow ridges, but they differ from those of archaic forms by having both a [supraorbital foramen](#) or notch, forming a groove through the ridge above each eye.^[93] This splits the ridge into a central part and two distal parts. In current humans, often only the central section of the ridge is preserved (if it is preserved at all). This contrasts with archaic humans, where the brow ridge is pronounced and unbroken.^[109]

Modern humans commonly have a steep, even vertical [forehead](#) whereas their predecessors had foreheads that sloped strongly backwards.^[101] According to [Desmond Morris](#), the vertical forehead in humans plays an important role in human communication through [eyebrow](#) movements and forehead skin wrinkling.^[102]

[Brain size](#) in both Neanderthals and AMH is significantly larger on average (but overlapping in range) than brain size in *H. erectus*. Neanderthal and AMH brain sizes are in the same range, but there are differences in the relative sizes of individual brain areas, with significantly larger visual systems in Neanderthals than in AMH.^{[103][note 11]}

Jaw anatomy

Compared to archaic people, anatomically modern humans have smaller, differently shaped teeth.^{[106][107]} This results in a smaller, more receded dentary, making the rest of the jaw-line stand out, giving an often quite prominent chin. The central part of the mandible forming the chin carries a triangularly shaped area forming the apex of the chin called the [mental trigon](#), not found in archaic humans.^[98] Particularly in living populations, the use of fire and tools requires fewer jaw muscles, giving slender, more gracile jaws. Compared to archaic people, modern humans have smaller, lower faces.

Body skeleton structure

The body skeletons of even the earliest and most robustly built modern humans were less robust than those of Neanderthals (and from what little we know from Denisovans), having essentially modern proportions. Particularly regarding the long bones of the limbs, the distal bones (the [radius/ulna](#) and [tibia/fibula](#)) are nearly the same size or slightly shorter than the proximal bones (the [humerus](#) and [femur](#)). In ancient people, particularly Neanderthals, the distal bones were shorter, usually thought to be an adaptation to cold climate.^[109] The same adaptation can be found in some modern people living in the polar regions.^[110]

[Height](#) ranges overlap between Neanderthals and AMH, with Neanderthal averages cited as 164 to 168 cm (65 to 66 in) and 152 to 156 cm (60 to 61 in) for males and females, respectively.^[note 12] By comparison, [contemporary national averages](#) range between 158 to 184 cm (62 to 72 in) in males and 147 to 172 cm (58 to 68 in) in females. Neanderthal ranges approximate the height distribution measured among [Malay people](#), for one.^[note 13]

Recent evolution [Human genetic variability](#).

Following the [peopling of Africa](#) some 130,000 years ago, and the [recent Out-of-Africa](#) expansion some 70,000 to 50,000 years ago, some sub-populations of *H. sapiens* have been essentially [isolated](#) for tens of thousands of years prior to the early modern [Age of Discovery](#). Combined with [archaic admixture](#) this has resulted in significant [genetic variation](#), which in some instances has been shown to be the result of [directional selection](#) taking place over the past 15,000 years, i.e. significantly later than possible archaic admixture events.^[113]

Some climatic adaptations, such as [high-altitude adaptation in humans](#), are thought to have been acquired by archaic admixture. [Introgression](#) of genetic variants acquired by [Neanderthal admixture](#) have different distributions in [European](#) and [East Asians](#), reflecting differences in recent selective pressures. A 2014 study reported that Neanderthal-derived variants found in East Asian populations showed clustering in functional groups related to [immune](#) and [haematopoietic pathways](#), while European populations showed clustering in functional groups related to the [lipid catabolic process](#).^[note 14] A 2017 study found correlation of [Neanderthal admixture](#) in phenotypic traits in modern European populations.^[115]

Physiological or phenotypical changes have been traced to Upper Paleolithic mutations, such as the East Asian variant of the [EDAR](#) gene, dated to c. 35,000 years ago.^[note 15]

Recent divergence of Eurasian lineages was sped up significantly during the [Last Glacial Maximum](#), the [Mesolithic](#) and the [Neolithic](#), due to increased selection pressures and due to founder effects associated with [migration](#).^[118] Alleles predictive of [light skin](#) have been found in [Neanderthals](#),^[119] but the alleles for light skin in Europeans and East Asians, associated with [KITLG](#) and [ASIP](#), are (as of 2012) thought to have not been acquired by archaic admixture but recent mutations since the LGM.^[118]

Phenotypes associated with the "white" or "[Caucasian](#)" populations of Western Eurasian stock emerge during the LGM, from about 19,000 years ago. Average [cranial capacity](#) in modern human populations varies in the range of 1,200 to 1,450 cm³ (adult male averages). Larger cranial volume is associated with climatic region, the largest averages being found in populations of [Siberia](#) and the [Arctic](#).^{[note 16][121]} Both [Neanderthal](#) and [EEMH](#) had somewhat larger cranial volumes on average than modern Europeans, suggesting the relaxation of selection pressures for larger brain volume after the end of the LGM.^[120]

Examples for still later adaptations related to [agriculture](#) and [animal domestication](#) including [East Asian](#) types of [ADH1B](#) associated with [rice domestication](#)^[122] or [lactase persistence](#)^{[123][124]} are due to recent selection pressures.

An even more recent adaptation has been proposed for the Austronesian [Sama-Bajau](#), developed under selection pressures associated with subsisting on [freediving](#) over the past thousand years or so.^{[125][126]}

Behavioral modernity

[Behavioral modernity](#), involving the development of [language](#), [figurative art](#) and early forms of [religion](#) (etc.) is taken to have arisen before 40,000 years ago, marking the beginning of the [Upper Paleolithic](#) (in African contexts also known as the [Later Stone Age](#)).^[127]

There is considerable debate regarding whether the earliest anatomically modern humans behaved similarly to recent or existing humans. [Behavioral modernity](#) is taken to include fully developed [language](#) (requiring the capacity for [abstract thought](#)), [artistic expression](#), early forms of [religious behavior](#),^[128] increased cooperation and the formation of early settlements, and the production of articulated tools from [lithic cores](#), bone or antler. The term [Upper Paleolithic](#) is intended to cover the period since the [rapid expansion](#) of modern humans throughout Eurasia, which coincides with the first appearance of [Paleolithic art](#) such as [cave paintings](#) and the development of technological innovation such as the [spear-thrower](#). The Upper Paleolithic begins around 50,000 to 40,000 years ago, and also coincides with the disappearance of archaic humans such as the [Neanderthals](#).

The term "behavioral modernity" is somewhat disputed. It is most often used for the set of characteristics marking the Upper Paleolithic, but some scholars use "behavioral modernity" for the emergence of *H. sapiens* around 200,000 years ago,^[129] while others use the term for the rapid developments occurring around 50,000 years ago.^{[130][131][132]} It has been proposed that the emergence of behavioral modernity was a gradual process.^{[133][134][135][136][137]} In January 2018, it was announced that modern human finds at Misliya cave, Israel, in 2002, had been dated to around 185,000 years ago, the earliest evidence of their out of Africa migration.^{[138][139][140][141]} The earliest *H. sapiens* (AMH) found in Europe are the "Cro-Magnon" (named after the site of first discovery in France), beginning about 40,000 to 35,000 years ago. These are also known as "European early modern humans" in contrast to the preceding Neanderthals.^{[142][143]}

Comment

For considering the Homo sapiens, sapiens, not by behaviour connections or Anatomic data, direct genetic considerations, by DNA analysis be required for scientific proof.

Human being is more adaptable of the climatic changes, even desert be a safe, of course, if you know the oasis, and palm trees where to find water and food. The physical body can survive a very narrow condition, but save and protection be as learned and progress by time perspective. Hunting is basically requires technique and mind for overcome the big and strong animals.

Get together, being a community, for communication and for relation, language formation is established. Mainly added to their cultural formation. Only some for praying like "Göbekli Tepe" be an example.

Early human migrations⁶

The equivalent of the Eurasian Upper Paleolithic in African archaeology is known as the [Later Stone Age](#), also beginning roughly 40,000 years ago. While most clear evidence for behavioral modernity uncovered from the later 19th century was from Europe, such as the [Venus figurines](#) and other artefacts from the [Aurignacian](#), more recent archaeological research has shown that all essential elements of the kind of material culture typical of contemporary [San](#) hunter-gatherers in [Southern Africa](#) was also present by least 40,000 years ago, including digging sticks of similar materials used today, [ostrich egg](#) shell beads, bone [arrow](#) heads with individual maker's marks etched and embedded with red ochre, and poison applicators.^[145] There is also a suggestion that "pressure flaking best explains the morphology of lithic artifacts recovered from the c. 75-ka Middle Stone Age levels at Blombos Cave, South Africa. The technique was used during the final shaping of Still Bay bifacial points made on heat-treated silcrete."^[146] Both pressure flaking and heat treatment of materials were previously thought to have occurred much later in prehistory, and both indicate a behaviourally modern sophistication in the use of natural materials. Further reports of research on cave sites along the southern African coast indicate that "the debate as to when cultural and cognitive characteristics typical of modern humans first appeared" may be coming to an end, as "advanced technologies with elaborate chains of production" which "often demand high-fidelity transmission and thus language" have been found at the South African [Pinnacle Point](#) Site 5–6. These have been dated to approximately 71,000 years ago. The researchers suggest that their research "shows that microlithic technology originated early in South Africa by 71 kya, evolved over a vast time span (c. 11,000 years), and was typically coupled to complex heat treatment that persisted for nearly 100,000 years. Advanced technologies in [Africa](#) were early and enduring; a small sample of excavated sites in Africa is the best explanation for any perceived 'flickering' pattern."^[147] These results suggest that Late Stone Age foragers in Sub-Saharan Africa had developed modern cognition and behaviour by at least 50,000 years ago.^[148] The change in behavior has been speculated to have been a consequence of an earlier climatic change to much drier and colder conditions between 135,000 and 75,000 years ago.^[149] This might have led to human groups who were seeking refuge from the inland droughts, expanded along the coastal marshes rich in shellfish and other resources. Since sea levels were low due to so much water tied up in [glaciers](#), such marshlands would have occurred all along the southern coasts of Eurasia. The use of [rafts](#) and boats may well have facilitated exploration of offshore islands and travel along the coast, and eventually permitted expansion to New Guinea and then to [Australia](#).^[150]

In addition, a variety of other evidence of abstract imagery, widened subsistence strategies, and other "modern" behaviors has been discovered in Africa, especially South, North, and East Africa, predating 50,000 years ago. The [Blombos Cave](#) site in South Africa, for example, is famous for rectangular slabs of [ochre](#) engraved with [geometric](#) designs. Using multiple dating techniques, the site was confirmed to be around 77,000 and 100-75,000 years old.^{[151][152]} Ostrich egg shell containers engraved with geometric designs dating to 60,000 years ago were found at [Diepkloof](#), South Africa.^[153] Beads and other personal ornamentation have been found from Morocco which might be as much as 130,000 years old; as well, the Cave of Hearths in South Africa has yielded a number of beads dating from significantly prior to 50,000 years ago,^[154] and shell beads dating to about 75,000 years ago have been found at Blombos Cave, South Africa.^{[155][156][157]} Specialized projectile weapons as well have been found at various sites in Middle Stone Age Africa, including bone and stone arrowheads at South African sites such as [Sibudu Cave](#) (along with an early bone needle also found at Sibudu) dating approximately 60,000-70,000 years ago,^{[158][159][160][161][162]} and bone harpoons at the Central African site of Katanda dating ca. 90,000 years ago.^[163] Evidence also exists for the systematic heat treating of silcrete stone to increased its flake-ability for the purpose of toolmaking, beginning approximately 164,000 years ago at the South African site of Pinnacle Point and becoming common there for the creation of microlithic tools at about 72,000 years ago.^{[164][147]}

In 2008, an ochre processing workshop likely for the production of paints was uncovered dating to ca. 100,000 years ago at Blombos Cave, South Africa. Analysis shows that a liquefied pigment-rich mixture was produced and stored in the two abalone shells, and that ochre, bone, charcoal, grindingstones and hammer-stones also formed a composite part of the toolkits. Evidence for the complexity of the task includes procuring and combining raw materials from various sources (implying they had a mental template of the process they would follow), possibly using pyrotechnology to facilitate fat extraction from bone, using a probable recipe to produce the compound, and the use of shell containers for mixing and storage for later use.^{[165][166][167]} Modern behaviors, such as the making of shell beads, bone tools and arrows, and the use of ochre pigment, are evident at a Kenyan site by 78,000-67,000 years ago.^[168] Evidence of early stone-tipped projectile weapons (a characteristic tool of *Homo sapiens*), the stone tips of javelins or throwing spears, were discovered in 2013 at the Ethiopian site of [Gademotta](#), and date to around 279,000 years ago.^[169]

Expanding subsistence strategies beyond big-game hunting and the consequential diversity in tool types has been noted as signs of behavioral modernity. A number of South African sites have shown an early reliance on aquatic resources from fish to shellfish. [Pinnacle Point](#), in particular, shows exploitation of marine resources as early as 120,000 years ago, perhaps in response to more arid conditions inland.^[170] Establishing a reliance on predictable shellfish deposits, for example, could reduce mobility and facilitate complex social systems and symbolic behavior. Blombos Cave and Site 440 in Sudan both show evidence of fishing as well. Taphonomic change in fish skeletons from Blombos Cave have been interpreted as capture of live fish, clearly an intentional human behavior.^[124] Humans in North Africa ([Nazlet Sabaha, Egypt](#)) are known to have dabbled in [chert mining](#), as early as ≈100,000 years ago, for the construction of [stone tools](#).^{[171][172]} Evidence was found in 2018, dating to about 320,000 years ago at the site of [Olorgesailie](#) in Kenya, of the early emergence of modern behaviors including: the trade and long-distance transportation of resources (such as obsidian), the use of pigments, and the possible making of projectile points. The authors of three 2018 studies on the site observe that the evidence of these behaviors is roughly contemporary with the earliest known *Homo sapiens* fossil remains from Africa (such as at Jebel Irhoud and Florisbad), and they suggest that complex and modern behaviors began in Africa around the time of the emergence of *Homo sapiens*.^{[173][174][175]} In 2019, further evidence of Middle Stone Age complex projectile weapons in Africa was found at Aduma, Ethiopia, dated 100,000-80,000 years ago, in the form of points considered likely to belong to darts delivered by spear throwers.^[176]

Comment

When as genetically same, the cultural concepts, be for the evaluation of the people. Today, eve escaping from war, cultural structure even be seen as Gathering Culture. Not according the time, history, it is according to the economic, situational factors, as for danger at life conditions. The most evaluations be based on, our culture is the best, so let's consider them, as a primitive people, required for evolution. Thus not as true, and in human perspective.

29. Homo sapiens developed a new ecological niche that separated it from other hominins⁹

by [Max Planck Society](#)

Map of the potential distribution of archaic hominins, including *H. erectus*, *H. floresiensis*, *H. neanderthalensis*, Denisovans and archaic African hominins, in the Old World at the time of the evolution and dispersal of *H. sapiens* between approximately 300 and 60 thousand years ago. Credit: Roberts and Stewart. 2018. Defining the 'generalist specialist' niche for Pleistocene Homo sapiens. *Nature Human Behaviour*. 10.1038/s41562-018-0394-4

Critical review of growing archaeological and palaeoenvironmental datasets relating to the Middle and Late Pleistocene (300-12 thousand years ago) hominin dispersals within and beyond Africa, published today in *Nature Human Behaviour*, demonstrates unique environmental settings and adaptations for *Homo sapiens* relative to previous and coexisting hominins such as *Homo neanderthalensis* and *Homo erectus*. Our species' ability to occupy diverse and 'extreme' settings around the world stands in stark contrast to the ecological adaptations of other hominin taxa, and may explain how our species became the last surviving hominin on the planet.

The paper, by scientists from the Max Planck Institute for the Science of Human History and the University of Michigan suggests investigations into what it means to be human should shift from attempts to uncover the earliest material traces of 'art', 'language', or technological 'complexity' towards understanding what makes our species ecologically unique. In contrast to our ancestors and contemporary relatives, our species not only colonized a diversity of challenging environments, including deserts, tropical rainforests, high altitude settings, and the palaeoartic, but also specialized in its adaptation to some of these extremes.

Ancestral ecologies—the ecology of Early and Middle Pleistocene Homo

Although all hominins that make up the genus *Homo* are often termed 'human' in academic and public circles, this evolutionary group, which emerged in Africa around 3 million years ago, is highly diverse. Some members of the genus *Homo* (namely *Homo erectus*) had made it to Spain, Georgia, China, and Indonesia by 1 million years ago. Yet, existing information from fossil animals, ancient plants, and chemical methods all suggest that these groups followed and exploited environmental mosaics of forest and grassland. It has been argued that *Homo erectus* and the 'Hobbit', or *Homo floresiensis*, used humid, resource-scarce tropical rainforest habitats in Southeast Asia from 1 million years ago to 100,000 and 50,000 years ago, respectively. However, the authors found no reliable evidence for this.

It has also been argued that our closest hominin relatives, *Homo Neanderthalensis* - or the Neanderthals—were specialized to the occupation of high latitude Eurasia between 250,000 and 40,000 years ago. The base for this includes a face shape potentially adapted to cold temperatures and a hunting focus on large animals such as woolly mammoths. Nevertheless, a review of the evidence led the authors to again conclude that Neanderthals primarily exploited a diversity of forest and grassland habitats, and hunted a diversity of animals, from temperate northern Eurasia to the Mediterranean.

Homo sapiens and early human migration

Homo sapiens evolved from their early hominin predecessors between 200,000 and 300,000 years ago and developed a capacity for language about 50,000 years ago.

Comment

Homo sapiens, sapiens must be differentiated form other species, so, be clearly examined the distribution and the configuration of the Earth.

By genetic evidences, the Anatomical similarity and the brain volume estimations are not any meaning today.

Environmental Effect for Migration

At the gathering and clan culture, the best place to live is where you can be in safe. More effort or hard to get the essentials, especially nutritional status be important one. Cattle's in Africa, follow the green areas, thus, lions are back of them. Human being used their mind, thus, not to be stay at one condition, can move and find other situations.

Traditions are be for care and serve, due to the social life, social statue. Each person has a duty, be equal at these social groups.

More be aware of fact, the son, want to be the leader, so be a king, quarrel with his father, not waiting the ending of life, so, a part of the clan be go away, migration is definitely be performed. Be free and safe is the common rule, considering for their life. Even marriage, buying a house and finding a job, at different places, somehow, analogous to this ritual.

The climatic changes are compelled conditional state for moving, in great volume population and a long distance moving. It is discussed below.

30. Buzul Çağı¹⁰

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Buzul çağı ya da **buz çağı**, **buzul çağı** veya **pleistosen**, **verüzü** ve **atmosfer** sıcaklığının uzun süren bir dönem boyunca azalması, **kutup** ve **alp buzullarının** genişlemesi ve varlığını sürdürmesidir. **Dördüncü Zaman**'ın Yeryüzündeki toprakların %30'undan fazlasının buzlarla kaplandığı bir dönemdir ve **Pliyosen Çağ** ile **Holosen Çağ** arasında yer almaktadır. **Yunanca** "eski" anlamına gelen pleistos ve "yeni" anlamındaki kainos kelimelerinin birleştirilmesinden oluşmuştur. Uzun süren buzul çağı dönemi boyunca soğuk iklimin kendi başına eğilimi **buzlaşma** periyotları (veya kısaca **buzullar** veya konuşma dilinde **buz çağı**) olarak adlandırılmış ve aralıklı olarak ortaya çıkan ılıman iklim dönemleri için **buzlaşmalararası** terimi kullanılmıştır. Günümüzden yaklaşık 2.5 milyon yıl önce başlayan pleistosen döneminde başlayan buzul çağı bundan yaklaşık 10.000 veya 14.000 yıl önce sona ermiş ve içinde bulunduğumuz **Holosen** çağı başlamıştır.

Buzuloji, **buz çağı** terimi ile **kuzey** ve **güney yarıkürede** ortaya çıkan yoğun buz katmanları (da) ifade edilmektedir.^[1] Bu tanımlamaya istinaden, halen **Grönland**, **Arktik** ve **Antarktika buzulları** var olduklarından dolayı; 2.6 milyon yıl önce pleistosen adı verilen dönemde başlayan **buzul** devrini yaşamakta olduğumuzu söyleyebiliriz.^[2] Ancak içinde bulunduğumuz dönemde buzullar erimeye devam ettiğinden bir buzul sonrası dönem yaşamaktayız.

Günümüzden yaklaşık olarak 18 bin yıl önce en üst noktasına erişen "son buzul çağı" olan vürm bundan yaklaşık olarak 10.000 yıl önce sona erdi ve yeriküre **ısınmaya** başladı.^[3] Bu ısınma süreci halen devam etmektedir. Doğal döngünün devam etmesi halinde Yeryüzünün yeniden soğumaya başlamış olması gerekirken insanın kullandığı **fosil yakıtlar**, **karbondioksit**, **metan** vb. **sera gazlarının** salınımı nedeniyle **atmosfer** ısısının artışına bağlı **küresel ısınma** devam ettiğinden en azından yakın bir gelecekte bir buzul devri öngörülmemektedir.

Pleistosen olarak da adlandırılan buzul çağı dördüncü zaman olan **kuaternin** ilk ve en uzun evresidir. Buzul çağında **kuzey yarıkürenin** büyük bir kısmının buzullarla kaplı olduğu, **dünyanın** diğer kısımlarındaysa soğuk (buzlaşma/glacial) ve ılıman (buzlaşmalararası/interglacials) iklimlerin birbirini izlemekte olduğu düşünülmektedir. Buzul çağlarında buzullar kuzeyden güneye doğru yayıldıkça **memeliler** de güneye (veya daha düşük enlemlere) doğru ilerlemiştir.^[4]

NB: The highest level of the Ice Age is about 18thousand years before, thus, after 8thousand it is going to be warmer.

Comment

The fourth Ice Age started about 18thousand years before and ended 10thousand years ago. Today is the climate is going to warmer.

The climatic effects the migration of Human being, is be considered one of the prime factor.

Buzul Çağı¹⁰

Buz çağı teorisinin ortaya çıkışı ...

Buz çağlarının kanıtları

Jeolojik, kimyasal ve **paleontolojik** olmak üzere buzul çağlarının üç temel kanıtı bulunmaktadır.

Jeolojik kanıt, kopmuş kaya parçalarında su hareketinin aşındırarak yol açtığı düzleşmeler ve tahrişler, **buzlaşmalar** (morenler), buzul birikintilerinden meydana gelmiş dar ve uzun **yağın tepelikleri** (drumlinler), vadî kesileri ve buzulların taşıdığı çakıl veya kum ile karışık balçık veya çökelti kayaları (tillites) ve buzul akıntısıyla sürüklenen taş ve kayalar olmak üzere çeşitli biçimlerde bulunmaktadır. Diğerini izleyen buzlaşmalar, yorumlanmalarını güçleştirecek biçimde jeolojik kanıtı çarpıtabilmekte ve silebilmektedir. Üstelik, bu kanıtın tam olarak zaman belirlemesini yapmak güçtür. Erken dönemli teoriler buzul dönemlerinin buzullararası dönemle kıyaslandığında daha kısa olduğunu yönündeydi. Çökelti ve buz merkezlerinin açığa çıkarılmasıyla gerçek durum; buzul dönemlerinin uzun, buzullararası dönemlerin buzul dönemlerine göre kısa sürdüğünü ortaya çıkardı. Eldeki uyumlu teorinin ortaya çıkarılabilmesi için epey bir zaman geçmesi gerekti. Buzullar erimeye başladığında gövdelerinde çatlaklar oluşur ve tepelerinden göller birikmeye başlar. Buzul biriken gölün bir kenarından ayrılarak çöktüğünde göl suyu tazyikle ve **tufan** biçiminde hızla akmaya başladığında bu güçlü akıntı önüne çıkan dev kayaları bile sürükleyebilir. Hızı azaldığında

İçindeki birikintileri bıraktığı yerlerde **drumlin** adı verilen dalgalı kum tepelikleri oluşturur. Buzulun bıraktığı oval biçimli, balına görünümlü birikintilerin üzerinde sürüklenme sonrası bırakılan kayalar bulunabilir.

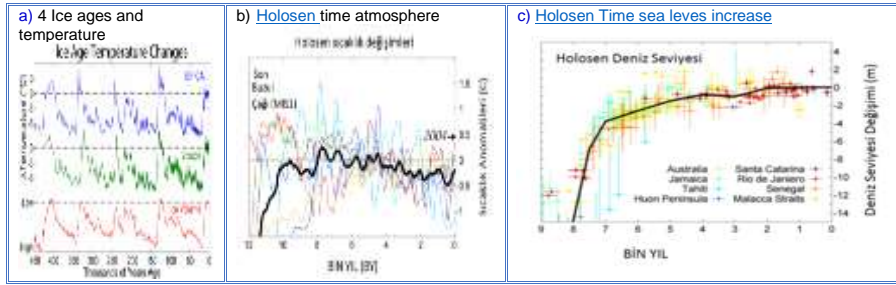
Kimyasal kanıt, başlıca olarak günümüz çökeltileri ve çökelti kayaları ve okyanus içi çökelti içlerinde bulunabilen fosillerin **izotoplarında** çeşitli oranlarda bulunabilmektedir. En son buzul periyotları, buzul özlerinin içerdikleri buzdan iklim göstergeleri ve buz içindeki hava kabarcıklarından elde edilen **atmosfer** örnekleri sağlamaktadır. Çünkü su içeren daha ağır izotoplar daha ağır bir buharlaşma ısısına (heat of evaporation) sahiptir ve orantı miktarı daha soğuk iklim koşullarında azalmaktadır.^[32] Bu durum, örneğin oraya sıkıştığı tarihe ait bir ısı kaydının elde edilebilmesini sağlamaktadır. Bununla birlikte, izotop oranları dışındaki diğer etkenlerce bu kanıt yanlışlanabilmekte veya karmaşık hale gelebilmektedir. B-10 izotopu güneş etkinliğinin kayıtlarını tutmaktadır.^[33]

Paleontolojik kanıt, fosillerin jeolojik dağılımına göre değişiklikler içermektedir. Bir buzul dönemi boyunca soğuk-uyumlu **organizmalar** daha düşük enlemlere doğru yayılır ve daha ılıman koşullara uyumlu olan organizmalar tükenir veya daha düşük enlemler içinde yığılmaya başlar. Bu kanıt türünün yorumlanması güçtür çünkü;

1. Çökelti sekmeleri uzun bir zaman dilimini ve geniş bir enlem bölgesini kaplamaktadır,
2. Antik çağ organizmaları birkaç milyon yıldır hiç değişimsizdir öylece kalmıştır ve bunların sıcaklık tercih formlarını tespit etmek gereklidir.
3. Konuyla ilgili olan fosilleri bulmak gerekmektedir.

Güçlüklere rağmen, buzul çekirdeği ve okyanus çökelti özünün analizi^[34] son birkaç milyon içindeki buzul ve buzullararası periyotları göstermektedir. Bu göstergeler 'buz çağları' ile buzlaşma, drumlin ve buzul yığıntıları gibi kıtasal kabuk fenomenini arasındaki bağlantıyı doğrulamaktadır. Bu nedenle, kıtasal kabuk fenomenini, buzul çekirdeğinin oluşmasından daha erken bir zaman aralığında oluşmuş tabakalarda buldukları durumda daha erken buz çağlarının iyi bir kanıtı olarak kabul edilir.

The perspective of Ice Age in the World¹⁰

Figure 6: The Ice Ages of the World; a) Homo sapiens is at the 4th, even effective today, b) 12thousand years duration, c) 8thousand years before, the increase of the sea level is obvious. Before because of ice mass, as 3-4kms, lowered the sea level as 120 meters.

Buzul Çağı¹⁰

Başlıca buz çağları

Yeryüzü geçmişinde en azından beş başlıca buz çağı bulunmaktadır. Bunlar: **Huronian**, **Cryogenian**, **Andean-Saharan**, **Karoo Buz Çağı** ve **Kuaterner** buzullaşmasıdır. Bunların dışında kalan bir dönemde, Yeryüzünün yüksek enlemlerinde (kutuplara yakın yerlerinde) dahi buzulların olmadığı zaman olmuştur.^{[35][36]}

- Bir buz çağının iyice oluşmuş olduğu Huronian adı verilen çağ, bundan yaklaşık 2.4 ile 2.1 milyar yıl önce erken **Proterozoik Devir**'de çok uzun sürede biçimlenmiştir. ...
- Bundan sonraki iyi derecede belgelenmiş buz çağı belki de büyük olasılıkla en şiddetli (soğuk) geçmiş olanı 850 ile 630 milyon yıl önce yaşanan cryogenian adı verilen periyottur ...
- **Andean-Saharan** dönemi 460 ile 420 milyon yıl öncesi aralığında,...
- **Kuaterner** buzullaşması veya Pliyosen-Kuaterner buzullaşması bundan yaklaşık 2.58 milyon yıl önce ...
- Ondan itibaren, dünya buzul periyodu adı verilen; 40.000 ve 100.000 yıllık zaman aralıklarında ilerleyen ve geri çekilen buzullaşma döngüleri yaşamaya başlamıştır. Yeryüzü günümüz itibarıyla bir buzullararası periyot yaşamaktadır ve son buzul periyodu bundan yaklaşık 10.000 yıl önce sona ermiştir. Buzul örtülerinden kalanların tümü; **Grönland** ve **Antarktik Buzulu** ve bunlardan daha küçükleri **Baffin Adasında** bulunan gibidir.

Buz çağları yer ve zaman itibarıyla daha ileri biçimlendirmeler yoluyla bölümlendirilebilmektedir. Örneğin, **Riss** (günümüzden 180.000-130.000 yıl önce) ve **Würm** (70.000-10.000 yıl önce). Buzulun en geniş biçimi bütün bir aralık boyunca sürmemektedir. Her bir buzulun oluşturduğu yıpratma etkisi ondan önceki buz katmanlarında bulunan kanıtları neredeyse tümüyle silmektedir. Bu durumun istisnası ise sonraki dönemde oluşan bir buzulun bir öncekinin üzerine tümüyle kaplamış olduğu ender bölgeler olmaktadır.

Buzul Çağı¹⁰

Buzullaşma ve buzullaşmalararası çağ

Buz çağları (ya da en azından devam eden biri) boyunca, daha sıcak ve daha şiddetli periyotlar meydana geldi. Daha soğuk periyotlara **buzul periyotları**, Eemian gibi daha ılımlı periyotlara **buzullararası** (interglacial) adı verilmektedir.

Buzul periyotları, Yeryüzünün büyük çoğunluğunu, geniş toprakları kaplayan ve kutuplardan düşük enlemlere doğru genişleyen deniz buzulu kütlelerinin oluştuğu daha soğuk ve daha kuru **iklimlerle** karakterizedir. Dağ buzulları, diğer durumda buzullaşmamış alanlar daha düşük karlanma hattı yüzünden daha düşük yüksekliklere doğru genişler. Geniş miktarda suyun su seviyesi üzerindeki buzul tepeliklerini oluşturması nedeniyle su seviyeleri azalma gösterir. **Okyanus** suyu dolaşımının buzul kütleleri nedeniyle kesintiye uğradığına dair kanıtlar bulunmaktadır. Yeryüzü arktik ve antarktik buzullarına sahip olduğundan, halen

minimum düzeyde bir buzul çağı yaşıyoruz. İki buzul döneminin arasında kalan iklim dönemine buzullaşmalararası denilmektedir. Buzullaşma ve buzullaşmalararası periyotlar Yeryüzü yörüngesinde [Milankovitch Dönüşü](#) adı verilen değişimlerle eş zamanlıdır. [Yeryüzü](#), 11.000 yıldan daha fazla bir süreden bu yana [Holosen](#) adlı buzullararası bir periyotu yaşamaktadır. Günümüzde yaygın kabul gören biçime göre buzullararası dönem yaklaşık 12.000 yılda sona erecek olup bu durum halen devam eden bir soru işareti olarak beklenmektedir. Örneğin, [Doğa](#) adlı bir makalede^[33] içinde bulunduğumuz döneme benzer bir buzullararası periyotun 28.000 yıl sürdüğü savunulmaktadır. [Yörüngesel baskı](#) (orbital forcing) de tahmini değişimler, insan etkisiyle oluşan [küresel ısınma](#) devam etmese bile gelecek buzul çağının bundan en az 50.000 yıl sonra başlayacağını öne sürmektedir.^[42] (bkz: [Milankovic Dönüşü](#)). Üstelik, [sera gazlarının](#) artışıyla ortaya çıkan insan kaynaklı antropojenik zorlama fosil yakıtların yoğun kullanımı devam ettiği sürece yörüngesel baskılamadan ağır gelebilecektir.^[43]

NB: The Ice Age is encountered at the Earth. New, fifth one be about 50thousand years late be occurred. Because of the environmental pollution, be closer.

Comment

The fourth Ice Age duration is nearly ended. The normal duration it will be 50thousand years later, but from environmental disaster, be after 12thousand years. Even after 1500years be so close to us. Greenhouse climatic changes and gases be making it nearer.

Buzul Çağı¹⁰

Buzul periyotlarının olumlu ve olumsuz geri bildirimleri

Her bir buzul periyodu onu daha sert (daha soğuk) yapan [olumlu geri besleme](#)ye maruz/tabi bulunmakta ve (ne kadar geç olsa da her durumda) en sonunda her periyotun sonlandığı [olumsuz geri besleme](#) konusunu oluşturmaktadır. Her bir buzul periyodu ona daha sert ve olumsuz geri beslemeyi getiren ve (bugüne kadar olduğu gibi her durumda) en sonunda onu sonlandıran olumlu geri beslemeye tabidir.

Olumlu geri besleme süreçleri

Buz ve kar Yeryüzünün beyazlık miktarını yükseltir, y.n. bundan sonrası; güneş enerjisinin daha fazla yansımaya ve daha az emilimidir. Bu nedenle hava sıcaklığı düşüğünde, buz ve kar yağışı büyür ve ortaya çıkan bu olumsuz geri besleme mekanizması ile rekabet edecek kuvvet sistemi dengeye ulaştırıncaya kadar artı etkiyle sıcaklık düşmeye devam eder. Ek olarak, buzulların yayıldığı kuzey (boreal) ormanlarındaki azalığı beyazlanmayı artırır.

Bir başka teori 1956'da [Maurice Ewing](#) ve [William L. Donn](#) tarafından öne sürüldü.^[42] Bu hipoteze göre, buzların bulunmadığı bir arktik okyanusunda kar yağışı miktarı daha fazla olmalıdır. Bir kere düşük sıcaklıktaki buzlar okyanusu kapladığında o alanda deniz suyundan daha az miktarda buharlaşma veya yükselme (sublimation/fizik) olur ve kutup bölgeleri; orta enlemlerdeki çöllerle mukayese edilebilir biçimde yağış miktarı azlığı nedeniyle kurumaya başlar. Bu ortaya çıkan düşük yağış miktarı durumu kutup enlemleri kar yağışını yaz mevsimi boyunca eritir. Buzla kaplı olmayan bir arktik okyanusu uzun süren yaz günleri boyunca güneş radyasyonunu emer ve buzla kaplı bir denize göre Arktik atmosferine daha fazla miktarda buharlaşma getirir.

Daha yüksek bir yağış miktarıyla düşen karın bazı kısımlarda yaz boyunca erimemesi mümkündür ve böylece daha alt rakımlarda ve daha güney enlemlerde, Yeryüzü beyazlaşması nedenli olarak karasal alan üzerindeki sıcaklığın düşmesi yukarıda belirtildiği gibidir. Bundan başka, bu hipotez altında okyanus suyu içindeki tampon buzul kütlelerinin eksikliği, Arktik ve Kuzey Atlantik Okyanusu arasında daha çok miktarda su sirkülasyonu oluşturur; soğuk arktik suları ılınırken, ona göre daha ılımlı olan Kuzey Atlantik suları soğuklaşır. (Küresel ısınmanın yol açtığı mevcut sonuçlar Arktik Okyanusun 5-20 yıl arasında geniş ölçüde buzulsuzlaşacağını içermektedir.) İliman çevrim sürecinde Kuzey Atlantik deniz suyuna eklenen yeni eriyen su [küresel okyanus suyu sirkülasyonu](#) miktarını azaltabilecektir. (ayrıca bakınız: [Thermohaline sirkülasyonunun kesilmesi](#)) Böyle bir azalma ([Körfez akıntısının](#) azalmasının etkisi) [Kuzey Avrupa](#)'da serinletici bir etki oluşturabilir ki bu etki de alt enlemlerdeki karın yaz boyunca alıkonmasına neden olabilir. Yağınlaşmış bir buzul dönemi boyunca buzulların [Saint Lawrence Körfezine](#) doğru hareket edebilecekleri ve böylece [Körfez akıntısını](#) tıkama olasılığından yeterince uzak olabilecekleri de öne sürülmüştür.

Olumsuz geri besleme süreçleri

Buzul örtüleri, buzul dönemleri boyunca üzerinde buldukları karayı aşındıran formlardır. Bir zaman sonra, bu durum deniz seviyesi üzerindeki karayı azaltacak ve böylece buzul örtülerinin üzerinde oluşacağı boşluk miktarı da azalacaktır. Bu durum, beyazlanma geri beslemesini azaltır, buz örtüleri bir yandan oluşurken diğer yandan deniz seviyesi aşağıya düşer.

Buzulun büyümesiyle birlikte kuraklığı artırır diğer bir etken, mevcut yağış miktarının azalmasıyla buzullaşmanın devamlılığıdır. Buzullaşmanın geri çekilmesi böylece teşvik olur veya diğer bir süreç buzulun ilerlemesi yönünde benzer olumlu beslemeyle güçlendirilebilir.

[Nature Geoscience](#)da yayımlanan araştırmaya göre, insanın [karbondioksit](#) yayımı bir sonraki buz çağını geciktirecektir. Araştırmacılar, bugünkü iliman buzullararası dönemin en benzerinin oluştuğu yörünge bilgisini kullanarak gelecek buzul çağının 1.500 yıl sonra başlayabileceği tahmininde bulundular.^[43] Ancak yine de mevcut CO2 yayılımının bunu geciktirecek düzeyde bulunduğunu söylemeye devam ediyorlar.^[44]

NB: The climatic diversity has positive and negative effects,, not be one side consideration. Ice is a reflection material, so, sun energy be mirrored. The ice as a mass,

Comment

Each climatic can be considered as positive and negative aspects. As the South Pole is warming, North Pole, and Atlantic seas be going cooler, as a result, 5-20 year later, Arctic be without ice. For human being, all the geological conditions be simultaneously be examined. The oxygen be

31. <https://www.nationalgeographic.org/activity/save-the-plankton-breathe-freely/>¹¹

Ask: Where does the oxygen we breathe come from? Explain to students that rainforests are responsible for roughly one-third (28%) of the Earth's oxygen but most (70%) of the oxygen in the atmosphere is produced by marine plants. The remaining 2

percent of Earth's oxygen comes from other sources. The ocean produces oxygen through the plants (phytoplankton, kelp, and algal plankton) that live in it. These plants produce oxygen as a byproduct of photosynthesis, a process which converts carbon dioxide and sunlight into sugars the organism can use for energy. One type of phytoplankton, *Prochlorococcus*, releases countless tons of oxygen into the atmosphere. It is so small that millions can fit in a drop of water. *Prochlorococcus* has achieved fame as perhaps the most abundant photosynthetic organism on the planet. Dr. Sylvia A. Earle, a National Geographic Explorer, has estimated that *Prochlorococcus* provides the oxygen for one in every five breaths we take.

32. https://en.wikipedia.org/wiki/Atmospheric_methane¹²

Atmospheric methane

From Wikipedia, the free encyclopedia

Atmospheric methane is the **methane** present in Earth's **atmosphere**.^[3] Atmospheric methane concentrations are of interest because it is one of the most potent **greenhouse gases** in Earth's atmosphere. Atmospheric methane is rising.^[4] The 20-year **global warming potential** of methane is 84.^{[5][6]} That is, over a 20-year period, it traps 84 times more heat per mass unit than **carbon dioxide** (CO₂) and 32 times the effect when accounting for **aerosol** interactions.^[2] Global methane concentrations rose from 722 parts per billion (ppb) in pre-industrial times to 1866 ppb by 2019,^[8] an increase by a factor of 2.5 and the highest value in at least 800,000 years.^[9] Its concentration is higher in the **Northern Hemisphere** since most sources (both natural and human) are located on land and the Northern Hemisphere has more land mass.^[10] The concentrations vary seasonally, with, for example, a minimum in the northern tropics during April–May mainly due to removal by the **hydroxyl radical**.^[11] It remains in the atmosphere for 12 years^[12] until it is broken down into CO₂.^[13]

Early in the **Earth's history** carbon dioxide and methane likely produced a **greenhouse effect**. The carbon dioxide would have been produced by volcanoes and the methane by early microbes. During this time, Earth's earliest life appeared.^[14] These first, ancient bacteria added to the methane concentration by converting hydrogen and carbon dioxide into methane and water. Oxygen did not become a major part of the atmosphere until photosynthetic organisms evolved later in Earth's history. With no oxygen, methane stayed in the atmosphere longer and at higher concentrations than it does today.^[15]

The known sources of methane are predominantly located near the Earth's surface.^[16] In combination with vertical atmospheric motions and methane's relatively long lifetime, methane is considered to be a well-mixed gas.^[17] In other words, the concentration of methane is taken to be constant with respect to height within the troposphere. The dominant sink of methane in the troposphere is reaction with hydroxyl radicals that are formed by reaction of **singlet oxygen** atoms with water vapor.^[18] Methane is also present in the stratosphere, where methane's concentration decreases with height.^[19]

Comment

The oxygen be formed from marine plants as 70%, Rainforest be only 28%. As methane production be from green-house effect. So, soil and the fertilizers whether organic or inorganic, also a causative to increase the methane gas.

As a result, the inhabitants of the Earth, be positive or negative effects fo the climate. We must be care and serve the environment, not even for pollution, thus, for recovering more healthies place to live.

Buzul Çağı¹⁰

Buz çağlarının nedenleri

Uzun süreli buz çağları periyotları ve ondan daha kısa süreli buzullararası periyotların nedenleri henüz tam olarak anlaşılammıştır. Üzerinde görüş birliği bulunan bazı etkenler şunlardır: Yeryüzü atmosferinin bileşimi, örneğin karbondioksit ve metan gazı konsantrasyonları gibi.(Daha önceden bahsedilmiş olan bu konuda önem taşıyan seviyeler, Antarktika **EPICA Dome C** buzul çekirdeğinde yapılan incelemelerde son 800 bin yıl için görülebilmektedir.^[42]; **Milankovic Dongüsü** olarak bilinen Yeryüzünün güneş etrafındaki yörüngesindeki ve kendi ekseninin eğimindeki değişimler; **Tektonik levha** hareketleri göreceli konumlanma ve kıtasal yekün ile Yeryüzünü kaplayan okyanus örtüsündeki değişiklikler rüzgârların, okyanus akıntılarının, atmosfer akıntılarının değişikliğine yol açmaktadır. Güneş enerjisi çıktısındaki farklılıklar; dünya-ay sistemindeki yörüngesel dinamikler ve nispeten geniş **meteorlar** ve **süper yanardağ** püskürmelerini içeren volkanik hareketler.

Bu etkenlerden bir kısmı bir diğerini de etkileyebilmektedir. Örneğin, Yeryüzü atmosferi konsantrasyonundaki değişimler (özellikle **sera gazlarındaki** konsantrasyonlar) **iklimi** değiştirebilir veya iklimin kendisi atmosfer konsantrasyonunu değiştirebilir. (örneğin hava aşındırma oranındaki değişimler CO2 oranını etkileyebilir.)

Maureen Raymo, William Ruddiman ve diğerleri **Tibet Platosu** ve **Kolarado Platosunun** muazzam CO2 temizleyicilikleri kapasitesi ile **senozoik iklimin** hatırı sayılır bir nedensel etkeni olduğunu öne sürdüler. Daha ötesinde, son 10 milyon yıl içinde miktarının yaklaşık olarak yarısı kadar yükseldiğini (CO2 temizleme kapasitesiyle birlikte) iddia ettiler.^{[46][47]}

NB: There are four Ice Age, and this 10million years, the increase of carbon dioxide as half more. So, the greenhouse effect be going to change the climatic outcome. Thus, we must be care and serve the environment.

Comment

Due to the climatic changes, influences the settlement of the people. The sea shore is most suitable place for making cities. Even today, great population be at and near the seaside. The main problems be; 1) carbon dioxide and methane gas problem, 2) the discrepancy around the sun, the variation of the axis, 3) the ocean flows are influenced by the storms, 4) the blast of sat the sun, 5) Earth and moon axis deviations, 6) Volcanic eruptions, 7) the concentration of gasses in the atmosphere, be considered.

The World has a deviation at the axis, this effective at technological problems, earthquakes be a problem as usual.

We are spending the new generation heir, not be care and serve our heir, that left from ancestors.

Buzul Çağı¹⁰

Yeryüzü atmosferindeki değişimler

Son 100-1000 yıllık en son periyotta, insan aktivitesinin hızla yükselmesi özellikle fosil yakıtların tüketilmesinin paralel hızla ve artışla atmosfer [sera gazlarının Güneş](#)'ten gelen ısıyı artırıcı etki yaptığının kanıtları bulunmaktadır. Sera etkisinin [küresel ısınmayı](#) arttıran ve buzul adaları ile kutup buzullarının erimesini arttıran temel neden olduğu üzerinde görüş birliği bulunmaktadır. [Dinozorların](#) sindirim esnasında oluşturdukları metan gazının da küresel ısınmaya neden olmuş olabileceği iddialar arasında yer aldı.^[48] Dinozorların yaydığı metan gazı miktarının insanın bugün fosil yakıt kullanımı vb. etkinliklerle oluşturduğu miktara aynı seviyede olduğu da buna eklendi.^[49] Dinozorların yok oluşu (y.n. iklim değişikliklerini oluşturabileceği belirtilen) büyük bir [Gök taşı](#) çarpmasına bağlanmaktadır.^[50]

Buz çağlarının başında [sera gazlarının](#) azaldığına ve buz katmanlarının yeniden oluştuğunda çoğaldığına dair kanıtlar bulunmaktadır. Ancak hangisinin neden veya sonuç olabileceğini tespit etmek güçtür. [Kartopu dünya](#) hipotezi geç Proterozoik boyunca dünyayı kaplayan donmaların olduğunu ve bunun atmosferdeki [CO2](#) artışı ile sonlandığını, Kartopu dünyanın ortaya çıkışı ile kaybolması arasında CO2 miktarı arasında bağ bulunduğunu savundu.

NB: The Ice Age concept is in reality. Now the time for warming, thus, the pollution be more evident, as carbon dioxide level is increase, assuming a correlation between them.

Comment

The climatic conditions are variable from Geological Ages. In Dinosaurs, the oxygen level was about 40%, thus because of great fire, accused the meteor crush, and smoke, the oxygen level reduced to 21%.

Today the environmental pollution, increased the carbon dioxide, turnover is in danger.

Today, Homo sapiens, sapiens is damaging his World.

Buzul Çağı¹⁰

Kıtaların konumları

[Ekvator](#) bölgesinden sıcak suların kutuplara yönelmesini engelleyen veya azaltan üç adet kıta konfigürasyonu bulunmaktadır:

- Bir kutubun tepe noktasında bir kıta bulunması, bugünkü [Antarktika](#) gibi.
- Karayla çevrili bir kutup denizinin var olması, bugünkü [Arktik Okyanusu](#) gibi.
- [Ekvator](#) çevresini kapatan bir üstkıtanın (supercontinent) bulunması, Neoproterozoik devirin Cryogenian dönemi boyunca [Rodinyanın](#) olduğu gibi.

Günümüzde [Güney Kutbu](#) üzerinde bir kıta ve [Kuzey Kutbu](#)'nda karayla etrafı neredeyse tümüyle kapanmış bir okyanus bulunması nedeniyle jeolojiler yakın gelecekte Yeryüzünün buzul periyotlarını görmeye devam edeceğini düşünmektedirler. Bazı bilimciler [Himalayaların](#) buz çağında temel bir neden olduğunu, çünkü bu dağların Yeryüzündeki toplam yağış miktarını ve buna bağlı atmosferde salınan CO2 miktarını yükselttiğini ve sera etkisini azalttığını öne sürmektedirler.^[51] Himalayalar yaklaşık 70 milyon yıl önce, [Hint Avustralya plakası](#), [Avrasya plakasıyla](#) çarpıştığında biçimlenmeye başladı. [Avustralya plakası](#) yıllık olarak 67 mm aynı yöne doğru ilerlemekte olduğundan Himalayalar yıllık olarak 5 mm yükselmektedir. 40 milyon yıldır Himalayalar Yeryüzünün ortalama sıcaklığının düşmesinde etkili olmaktadır.

NB: The positions of continent are differs, as one to now several continent. The barricade of flowing hot water to cold places as; 1) Antarctica as a continent, restricted the ice, 2) Covered with another continent as in Arctic ocean, 3) Equator place is covered with continent. The Himalayan Mountains nearly 5mm increase in attitude.

Comment

Continents are swimming on magma, so moving each year so slowly. This influences be noticeable by earthquakes. Even at 150year period, be seen, now nearly at 50 years more recordable in findings.

More degenerative factor, environmental pollution and so on, from Human being, thus, may be dangerous creature for the World.

Buzul Çağı¹⁰

Okyanus su seviyelerindeki değişimler

Antik iklim rejimlerine bir diğer önemli katkı; kıtasal konum, deniz seviyeleri ve tuzluluk oranlarıyla birlikte diğer etkenlerle birlikte [okyanus akıntılarında](#) çeşitlenmelerdir. Bu etkenler soğutma (y.n. Antarktika buzulunun oluşmasına yardımcı) ve ılıtma (y.n. Kuzey (boreal) iklimlerine karşın Britanya adalarını ısıtması gibi) etkileri bulunmaktadır. Bundan yaklaşık 3 milyon yıl önce [Panama Kistağının](#) kapanması [Atlantik](#) ve [Pasifik](#) okyanusları arasındaki değişik sıcaklıklardaki su değişimini sonlandırarak [Kuzey Amerika](#)'daki bugünkü güçlü buzullaşma periyotunu başlatmış olabilir.^[52]

İncelemeler mevcut [okyanus](#) kararsızlıklarının son buzullaşma salınımlarında hesaba katılmasını önermektedir. Son buzullaşma periyodu boyunca deniz seviyesi 20–30 m. kadar su özellikle [kuzey yarıküre](#) buzul tabakaları tarafından çekildi. Buz toplandığında ve deniz seviyesi aniden alçaldığında [Bering Boğazından](#) su akışı ([Sibirya](#) ve [Alaska](#) arasındaki boğaz bugün ~50 m derinliğe daralmıştır.) azaldı ve [Kuzey Atlantik](#)'ten su akışı artış gösterdi. Bu durumda [Atlantik](#)'teki [thermohaline sirkülasyon](#) yeniden bir biçim alarak [Arktik](#)'e ısı transferi arttı, kutup buzul birikimini eritti ve diğer kıtasal buzul örtülerini azalttı. Deniz seviyelerindeki suyun yeniden yükselmesi kuzey yarı küre buzulundan gelen bir etkiyle [Pasifikten](#) daha soğuk olan suyun girişini yeniden getirdi.^[53]

Tibet platosunun yükselişi ve dağlık alanların üzerinin karla kaplanması

Matthias Kühle'nin Buzul Çağı gelişim teorisi Buzul Çağları boyunca **Son Buzul Maksimumunda Tibet Platosunun** buzlarla kaplı oluşunu öne sürdü. Kühle'ye göre, **Tibet plaka tektoniğinin** yükselmesi karlanma hattını çıplak alanlarda %70 daha fazlayla ulaşan bir beyazlaşmaya neden olarak c. 2.400.000 km² daha geniş bir alana ilerletti. **Güneş**'ten alınan enerjinin yeniden **uzava** yansıtılması küresel bir soğumayla sonuçlandı ve pleistosen buzul çağını tetikledi. Bu alan **tropikal** altı enlemde bulunduğu yüksek enlemlere göre 4-5 kat daha fazla güneşlenme almaktaydı ki Yeryüzünün en sıcak yüzeyi soğuyan bir yüzeye dönüştü.

Kühle, buzullaşmalararası periyotları yeryüzü yörüngesindeki çeşitlenmelerin yıl açtığı 100,000 yıllık ışınım döngüleriyle açıklamaktadır. Kıyaslamalı olarak önemsiz görünen ılınma, **İskandinav** ve **Tibet** topraklarındaki buzul alanlarının azalmasıyla birleştiğinde (daha az bir yüzölçümüne) yüksek miktarda binen buzul yükü karaların üzerindeki buzulun çözülmesiyle sonuçlandı. ^{[53][54][55][56]}

Yeryüzü yörüngesindeki çeşitlenmeler (Milankoviç döngüleri)

Milankoviç Döngüleri, **Yeryüzünün Güneş** etrafındaki **yörüngesinde** bir dizi döngüsel değişimlerdir. Her döngü farklı bir genişlikte olduğundan bazı zamanlarda bir diğerini takviye edici ve diğer zamanlarda bir diğerini (kısmen) iptal edici etki yapar. Milankoviç Döngüleri:

1. Yörünge elipsinin dış merkezliliği (Eccentricity): 90 ve 100 bin yıl arasında **Yeryüzü**; **Jüpiter** ve **Satürn**'e yaklaştıkça **eliptik yörüngede** meydana gelen değişimler **Güneş** ışığının yeryüzüne ulaşırken kat ettiği mesafeyi etkilemektedir.
2. **Eğrilik** devinimi (Obliquity precession): **Yeryüzü** tam bir yuvarlak olmadıktan 41,000 yıl içinde 22,1° ile 24,5° arasında değişmekte. ^[57] Yeryüzü halen yaklaşık olarak 23,4° eksen eğimine sahiptir. ^[58] Bu değer, **devinim** (precession) döngüleri boyunca yörüngesel düzlemin statikliği ile bağlantılı yaklaşık olarak sabit kalmaktadır. ^[59]
3. Eksen sapması/yalpa: 19 ile 23 bin yıl (veya 25,000 yıl) arasında dünyanın kusursuz bir küre olmayışından meydana gelen yalpalar.

Milankoviç Döngülerinin buzul ve buzullararası periyotların oluşumuna etkisi hakkında güçlü kanıtlar bulunmaktadır. Özellikle son 400.000 yıl, bu dönemde atmosfer bileşenleri ve sıcaklık belirci ipeçlerini veren buzul özleri olduğundan son buzul çağı üzerinde en çok çalışılan ve en iyi anlaşılandır. Bu dönem boyunca tekrar eden buzullaşma/buzullaşmalararası tekrarlanmalar Milankoviç yörüngesel baskı döngüleriyle yakın miktarda örtüşmüş olduğundan genellikle doğru olarak kabul edilmektedir. **Güneş**'in **Dünya** ile mesafesindeki değişimler, Yeryüzü eksenindeki devinimler ve dünya eksen eğiminin değişimi gibi durumlar Güneş ışığının Yeryüzüne yeni bir dağılım biçimi oluşturması gibi bir dizi etkilerle açıklanmaktadır. Yeryüzü eksen eğimindeki değişimler mevsimlerin yoğunluğundaki değişimlerin temel nedeni olmaktadır. Örneğin Temmuz ayında 65. Kuzey enleminde toplam **Güneş** enerjisi alm miktarı en fazla %22 oranında (450 W/m² ile 550 W/m² arasında) değişiklik gösterir. Yazları bir önceki kışın biriktirdiği kar yağışını eritmeyecek kadar sıcaklık düşmesi olduğunda buz tabakalarının ilerlediği yaygın biçimde kabul edilmektedir. Bazı araştırmacılar **yörüngesel baskının** buzullaşmaları tetiklemeye yetmeyecek kadar düşük olduğunu düşünmekte olup **CO2** gibi bir geri besleme mekanizmasının bu örtüşme açığını açıklayabileceğini düşünmektedir.

Milankoviç, Yeryüzü yörüngesel elementlerindeki döngüsel değişimlerin buzullaşma rekorunu açıkladığı tahmininde bulunmuş olsa da buzul ve buzullararası devrelerin zamanlamasında hangi döngü veya döngülerin en yüksek önemi taşıdıklarının açıklanmasına gerek vardır. Özellikle, son 800,000 yıl boyunca buzullaşma-buzullaşmalararası baskın salınım devresi 100,000 yıldır ki bu da Yeryüzü'nün yörüngesel dış merkezliliği ve yörüngesel sapmasındaki tedirginliğe denk gelmektedir. 3.0–0.8 milyon yıl öncesi aralığındaki dönem boyunca buzullaşma devresi baskın periyotu; 41,000 yıl içinde Yeryüzü eğiminin değişmesine karşılık gelmektedir. Bir tekrarlama biçiminin diğerine karşı baskın gelmesinin nedenleri zayıf bir miktarda anlaşılabilir ve güncel araştırmaların devam eden aktif bir alanıdır.

Geleneksel Milankoviç açıklaması 100,000 yıllık döngü baskınlığını son 8 döngü üzerinden açıklamaya çalışmaktadır. **Richard A. Muller**, **Gordon J. F. MacDonald** ^{[60][61][62]} ve diğerleri bu hesaplamaların Yeryüzü yörüngesinin iki ölçüsüne göre yapıldığına ancak ölçü yörüngeye göre 100,000 yıllık bir yörüngesel sapma döngüsüne sahip olduğuna işaret etmekte ve Yeryüzü toz kuşakları içinde ve dışında hareket ettirildiğinde yörüngesel sapmadaki bu çeşitlenmelerin güneşlenme miktarındaki değişimlere yol açtığını öne sürmektedirler. Geleneksel bakışlardan farklı bir mekanizma olsa da 400.000 yılın üzerinde tahmin edilen periyotlar yaklaşık olarak birbirinin aynısıdır. ^[63]

Güneş enerjisi çıktısındaki çeşitlenmeler

Güneşin ışınım gücü her 1 milyar yılda yaklaşık olarak %10 artış göstermiştir. Bu durum **Güneş**'in bir **kırmızı dev** olup **Yeryüzünün** de içine almasına kadar sürecektir. **Güneş lekelerinin** azalıp artmasına göre Güneş'in ışınım gücü de azalıp artmaktadır.

Güneş enerjisi çıktısında en azından iki tip çeşitlenme bulunmaktadır:

- Çok uzun bir dönemde içinde, astrofizikçiler Güneş enerjisi çıktısının her bir milyar (10⁹) yıl içinde %7 civarında arttığını düşünmektedir.
- Daha kısa dönemli çeşitlenmeler, **Güneş lekeleri döngüleri** ve **Maunder minimum** adı verilen; küçük buz çağında 1645-1745 yılları arasındaki gibi Güneş lekelerinin daha az görüldüğü dönemler. 1645-1715 yılları arasında, **Küçük Buz Çağının** ortalarında **Güneş** aktivitelerinin daha düşük olduğu bir dönem ve **Spörer Minimum** adı verilen, 1460 ve 1550 yılları arasında belirgin bir soğuma dönemi olmuştur. ^[64]

Volkanların yükselişi

Volkanik püskürmeler buzul çağı periyotlarının başlaması ve/veya bitmesinde etkili olmuş olabilir. Paleoklim boyunda, **CO2** düzeyleri bugünkünden iki veya üç kez daha fazla idi. Volkanlar ve kıtasal tabakalardaki hareketler atmosfere yüksek miktarda CO2 salınmasına yol açmıştır. Volkanların çıkardığı karbondioksit muhtemelen periyotlara etkide bulunmuştur. ^[65] **Paleosen Eosen Isı Maksimumuna** getirilen bir açıklama denizaltındaki volkan patlamalarının **klatratlardan metan** ortaya çıkması ve bunun da hızlı ve yüksek miktarda **sera etkisine** yol açmasıdır. Bahsedilen zamanlarda volkan püskürmelerinin olduğuna kanıt bulunmaması bunun gerçekleşmediğini de kanıtlamamaktadır.

Son buzullar ve buzullar arası çağ evreleri

Kuzey Amerika'da buzul evreleri ...

Acocagua ve Tupungato dolaylarındaki yarı kurak Anllardaki son buzul periyotu ...

Buzullaşmanın etkileri

Son buzul periyotu 8,000 yıldan daha uzun süre önce sona ermiş olsa etkileri günümüzde hissedilebilmektedir. Örneğin, Kanada Arktik Takımadaşı küresel ısınmanın etkilerini ortaya koymaktadır. Grönland, kuzey Avrasya ve Antarktika'da buzullar bulunmaktadır. Kararsız kayalar, buzul yığırtmaları, **yığın tepelikleri**, **eskerler**, **buzullastları**, **fiyordlar**, çöktü kayalar, sivri yüksekli dağ tepeleri, dağ göletleri, **buz yalıkları**, hörgüç kayalar, asılı vadiler buzulların oluşturduğu yer şekilleridir. ^{[24][75]}

Buzul örtülerinin ağırlıkları Yeryüzü kabuğu ve mantosunu deforme edebilecek kadar yüksektir. Buzul örtüleri eridiğinde önceden buzulla kaplı toprak parçası geri kazanım sürecine girer. Yeryüzü kabuğu yarı sıvı halde bulunduğundan süreç oldukça yavaş işler. Buzullaşma süreci boyunca okyanuslardan sular yüksek enlemlere doğru taşınır. Bu durum deniz seviyesinin yaklaşık 110 m. alçalmasına, kaya tabakalarının ortaya çıkmasına ve toprak parçaları arasında karadan köprüler ortaya çıkarak canlılar için yeni göç yolları ortaya çıkmasına yol açar.

Buzulların erimeye başladığı buzullararası periyotta sular okyanuslara geri döner ve deniz seviyesinin yükselmesine yol açar. Bu durum kıyı şeritlerinde ani değişimlere, göllerin tuzlanmasına yol açar. Karanın, buzulun, tuzlu suyun ve tatlı suyun hızla böylesi bir kaotik biçimde değişmesine en yakın örnek olarak [Baltık](#) ve [İskandinavya](#) bölgeleri ve son buzul maksimumu sonlarında ortaya çıkan [Kuzey Amerika](#)'nın durumu örnek gösterilmektedir. İskandinavya'nın yükselmesi şimdi [Kuzey Denizinin](#) altında kalan, [Britanya Adaları](#) ve [Kıta Avrupasını](#) birbirine bağlayan geniş bir düzlüğün suyun altına batmasına yol açmıştır.^[76]

Yüzeysel kitlelerinin yeniden dağılımının [yer kabuğu](#) üzerinde oluşturduğu ağırlık eğrilmeleri ve [Yeryüzü](#) üzerindeki stres artışı ile sonuçlanır. [Buzulların](#) varlığı genellikle aşağıdaki [fayların](#) hareketliliğini bastırır.^{[77][78][79]} Buzullaşmanın eridiği dönem boyunca [faylar](#) hızlandırılmış bir [deprem](#) tetikleme kayması yaşar. Depremler buzul sınırının yakınlarında tetiklenir ve bu da buzul parçalanmalarını hızlandırır ve bu durum da [Hartmut Heinrich](#) tarafından belirtilen son buzul çökmeleriyle birlikte kayaların okyanus tabanına çökmesi anlamına gelen [Heinrich olayının](#) nedeni olabilir.^[80] Buzul sınırının yakınlarından daha fazla buzul söküldüğü için daha fazla [plaka içi deprem](#) meydana gelir ve bu olumlu geri besleme buzul tabakalarının hızla çöküşünü açıklayabilir.

[Avrupa](#)'da [buzul](#) erozyonu ve buzul ağırlığının çökmesi sonucu Baltık Denizi oluşmuştur. Buzul çağı öncesinde [Baltık Denizinin](#) bugün bulunduğu alan baştan başa antik [Eridanos Irmağınca](#) kanalize olmuş durumdaydı.

NB: The major climatic Ice Age periods be at 4th time; thus we are in the fourth session, still recovering phase. Not briefly discussed, just as a noticeable factor for Human migration.

Comment

There are four Ice Age, so, the last one is going to a warmer years. The geographical effects be noticed apparently, for the last Age Period, the migration and the coastal settlement, the cities,, the places be burred at the sea.

If there will be a danger, the living conditions be at in threat, for life, be a immigrant. After the Second World War, the immigration is for finding new jobs, thus, today from Syria, escaping form death.

In history the immigrants had not a good historical event; in the First World War, more than 50thousand people taken as prison, from Ottomans, nearly 100's return, at the Second World War, American Troops taken 2,5million German soldiers, only 125thousand be alive, due to the winter conditions.

High Technology Culture concept is; be the friendly voting group, not the original people, be faced negative at the election.

Thought the United Nations principle, by force, not accepted the differentiation of people.

33. The Sahara Is Millions of Years Older Than Thought

<https://www.smithsonianmag.com/science/sahara-millions-years-older-thought-180952735/>¹³

By [Sarah Zielinski](#) SEPTEMBER 17, 2014

The great desert was born some 7 million years ago, as remnants of a vast sea called Tethys closed up. The Sahara, the world's largest non-polar desert, may be at least 7 million years old. (Paul Williams - FunkyStock/imageBROKER/Corbis)

The movement of tectonic plates that created the Mediterranean Sea and the Alps also sparked the drying of the Sahara some 7 million years ago, according to the latest computer simulations of Earth's ancient climate.

Though North Africa is currently covered by the world's largest non-polar desert, climate conditions in the region have [not been constant](#) there for the last several million years. Subtle changes in Earth's tilt toward the sun periodically increase the amount of solar energy received by the Northern Hemisphere in summer, altering atmospheric currents and driving monsoon rains. North Africa also sees more precipitation when less of the planet's water is locked up in ice. Such increases in moisture limit how far the Sahara can spread and can even spark times of a "[green Sahara](#)", when the sparse desert is replaced by abundant lakes, plants and animals.

Before the great desert was born, North Africa had a moister, semiarid climate. A few lines of evidence, including ancient [dune deposits](#) found in Chad, had hinted that the arid Sahara may have existed at least 7 million years ago. But without a mechanism to explain how it emerged, few scientists thought that the desert we see today could really be that old. Instead, most scientists argue that the Sahara took shape just 2 to 3 million years ago. Terrestrial and marine evidence suggest that North Africa underwent a period of drying at that time, when the Northern Hemisphere started its most recent [cycle of glaciation](#).

Now [Zhongshi Zhang](#) of the Bjerknes Centre for Climate Research in Bergen, Norway, and colleagues have run simulations of climate change in North Africa over the last 30 million years. Their simulations take into account changes in Earth's orbital position, atmospheric chemistry and the ratio of land to ocean as driven by tectonic forces. The models shows that precipitation in North Africa declined by more than half about 7 million years ago, causing the region to dry out. But this effect could not be explained by changes in vegetation, Earth's tilt or greenhouse gas concentrations—leaving tectonic action.

About 250 million years ago, a huge body of water called the [Tethys Sea](#) separated the supercontinents of Laurasia to the north and Gondwana to the south. As those supercontinents broke apart and shuffled around, the African plate collided with the Eurasian

plate, birthing the Alps and the Himalayas but closing off the bulk of the Tethys Sea. As the plates kept moving, the sea continued to shrink, eventually diminishing into the Mediterranean.

What set off the aridification in Africa was the replacement of the western arm of the Tethys Sea with the Arabian Peninsula around 7 to 11 million years ago. Replacing water with land, which reflects less sunlight, altered the region's precipitation patterns. This created the desert and heightened its sensitivity to changes in Earth's tilt, the researchers conclude in a [study](#) published today in *Nature*.

The emergence of the Sahara 7 million years ago would have affected the plants and animals in the region—and possibly the early ancestors of human beings. For instance, [Sahelanthropus tchadensis](#), which may be the [earliest member in the human family tree](#), lived just to the south of the Sahara (in what is now northern Chad) around the time of the transition. Overall, the team writes, the study adds to evidence that changes in precipitation “were fundamental to the evolution and dispersal of hominins in north Africa.”

Comment

The formation of Sahara about 7million years, thus becoming as a desert from 60thousand years. A desert, if you know where to hide, is a good place to cover. Nile is the extra ordinary river for cultivation and be a place to live at. If you use your mind, be live such places, be protective from wild world, even from animals, and be cultivation and be a community of Human being.

34. Ancient humans left Africa to escape drying climate

<https://www.sciencedaily.com/releases/2016/11/161130141053.htm>¹⁴

October 4, 2017. University of Arizona. Jessica E. Tierney, Peter B. deMenocal, Paul D. Zander. **A climatic context for the out-of-Africa migration.** *Geology*, 2017; DOI: [10.1130/G39457.1](https://doi.org/10.1130/G39457.1)

Summary:

Humans migrated out of Africa as the climate shifted from wet to dry about 60,000 years ago, according to new paleoclimate research. What the northeast Africa climate was like when people migrated from Africa into Eurasia between 70,000 and 55,000 years ago is still uncertain. The new research shows around 70,000 years ago, the Horn of Africa climate shifted from a wet phase called 'Green Sahara' to even drier than the region is now.

Comment

The area of Africa, becoming a desert, as Sahara, from 60thousand years, thus, forced the Homo sapiens, sapiens moved, immigration to the Middle Asia and later to other parts of the Universe. The fact of becoming as desert, is continuously going on, warming is a geography aspect. As a question, are we also going, escaping where we lived as our ancestors be? Thus where?

Ancient humans left Africa to escape drying climate¹⁴

Genetic research indicates people migrated from Africa into Eurasia between 70,000 and 55,000 years ago. Previous researchers suggested the climate must have been wetter than it is now for people to migrate to Eurasia by crossing the Horn of Africa and the Middle East.

"There's always been a question about whether climate change had any influence on when our species left Africa," said Jessica Tierney, UA associate professor of geosciences. "Our data suggest that when most of our species left Africa, it was dry and not wet in northeast Africa."

Tierney and her colleagues found that around 70,000 years ago, climate in the Horn of Africa shifted from a wet phase called "Green Sahara" to even drier than the region is now. The region also became colder.

The researchers traced the Horn of Africa's climate 200,000 years into the past by analyzing a core of ocean sediment taken in the western end of the Gulf of Aden. Tierney said before this research there was no record of the climate of northeast Africa back to the time of human migration out of Africa.

"Our data say the migration comes after a big environmental change. Perhaps people left because the environment was deteriorating," she said. "There was a big shift to dry and that could have been a motivating force for migration."

"It's interesting to think about how our ancestors interacted with climate," she said.

The team's paper, "A climatic context for the out-of-Africa migration," is published online in *Geology* this week. Tierney's co-authors are Peter deMenocal of the Lamont-Doherty Earth Observatory in Palisades, New York, and Paul Zander of the UA.

The National Science Foundation and the David and Lucile Packard Foundation funded the research.

Tierney and her colleagues had successfully revealed the Horn of Africa's climate back to 40,000 years ago by studying cores of marine sediment. The team hoped to use the same means to reconstruct the region's climate back to the time 55,000 to 70,000 years ago when our ancestors left Africa.

The first challenge was finding a core from that region with sediments that old. The researchers enlisted the help of the curators of the Lamont-Doherty Core Repository, which has sediment cores from every major ocean and sea. The curators found a core collected off the Horn of Africa in 1965 from the *R/V Robert D. Conrad* that might be suitable.

Co-author deMenocal studied and dated the layers of the 1965 core and found it had sediments going back as far as 200,000 years.

At the UA, Tierney and Paul Zander teased out temperature and rainfall records from the organic matter preserved in the sediment layers. The scientists took samples from the core about every four inches (10 cm), a distance that represented about every 1,600 years.

To construct a long-term temperature record for the Horn of Africa, the researchers analyzed the sediment layers for chemicals called alkenones made by a particular kind of marine algae. The algae change the composition of the alkenones depending on

the water temperature. The ratio of the different alkenones indicates the sea surface temperature when the algae were alive and also reflects regional temperatures, Tierney said.

To figure out the region's ancient rainfall patterns from the sediment core, the researchers analyzed the ancient leaf wax that had blown into the ocean from terrestrial plants. Because plants alter the chemical composition of the wax on their leaves depending on how dry or wet the climate is, the leaf wax from the sediment core's layers provides a record of past fluctuations in rainfall.

The analyses showed that the time people migrated out of Africa coincided with a big shift to a much drier and colder climate, Tierney said.

The team's findings are corroborated by research from other investigators who reconstructed past regional climate by using data gathered from a cave formation in Israel and a sediment core from the eastern Mediterranean. Those findings suggest that it was dry everywhere in northeast Africa, she said.

"Our main point is kind of simple," Tierney said. "We think it was dry when people left Africa and went on to other parts of the world, and that the transition from a Green Sahara to dry was a motivating force for people to leave."

Comment

Evaporation is increase and so much water vapor be formed, and when a cold climate, directly turned to water, not as rain, so much in a second be falling down. Result is clearing the soil, eruption is obvious. Today, below the Sahara is water, some oasis can be seen at low places. Thus the petrolatum is dear and so much money, today people concern gas and oil, not water. Even because of the sandstorms, hard to protect the surface of watering.

People can carry the animals, thus, the crop needs for planting, the field, so, must be immigrant to another place, for safe place to live.

35. 6,000 years ago the Sahara Desert was tropical, so what happened?¹⁵

November 30, 2016. Texas A&M University. William R. Boos, Robert L. Korty. **Regional energy budget control of the intertropical convergence zone and application to mid-Holocene rainfall.** *Nature Geoscience*, 2016; 9 (12): 892 DOI: [10.1038/ngeo2833](https://doi.org/10.1038/ngeo2833)

Summary:

As little as 6,000 years ago, the vast Sahara Desert was covered in grassland that received plenty of rainfall, but shifts in the world's weather patterns abruptly transformed the vegetated region into some of the driest land on Earth. Now a researcher is trying to uncover the clues responsible for this enormous climate transformation -- and the findings could lead to better rainfall predictions worldwide.

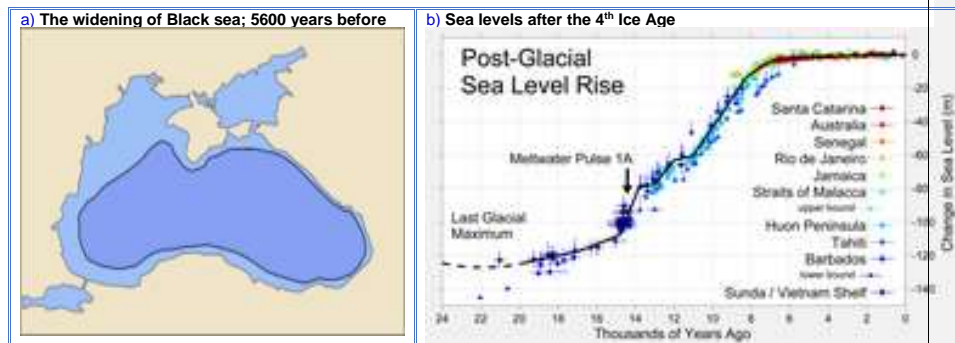
Comment

About 6thousand years ago, Sahara is fertile and in green and later returned to desert..

36. Black Sea deluge hypothesis¹⁶

From Wikipedia, the free encyclopedia

Opening of the Gates, Black Sea is connection to sea, from lake¹⁵

Figure 7: 25thousand years before, the Ice Age turned to warm, 14thousand years before it is obvious, at 8thousand years before same as today.

Black Sea deluge hypothesis¹⁶

The **Black Sea deluge** is the most well known of three hypothetical flood scenarios proposed for the Late **Quaternary** history of the **Black Sea**. It is one of the two of these flood scenarios which propose a rapid, even catastrophic, rise in sea level of the Black Sea occurred during the Late Quaternary.^[12]

Black Sea deluge hypothesis

In 1997, William Ryan, [Walter Pitman](#) and their colleagues first published the Black Sea deluge hypothesis. They proposed that a catastrophic inflow of [Mediterranean seawater](#) into the Black Sea [freshwater lake](#) occurred at 7,150 ¹⁴C years BP (7550 calendar years BP).^[3] Before that date, [glacial](#) meltwater had turned the Black and [Caspian](#) Seas into vast freshwater lakes draining into the [Aegean Sea](#). As glaciers retreated, some of the rivers emptying into the Black Sea declined in volume and changed course to drain into the [North Sea](#). The levels of the lakes dropped through evaporation, while changes in worldwide [hydrology](#) caused overall sea level to rise. The rising [Mediterranean](#) finally spilled over a rocky [sill](#) at the [Bosporus](#). The event flooded 100,000 km² (39,000 sq mi) of land and significantly expanded the Black Sea shoreline to the north and west. According to these researchers, 50 km³ (10 cu mi) of water poured through each day, two hundred times the flow of [Niagara Falls](#). The Bosporus valley roared and surged at full spate for at least three hundred days. They argued that the catastrophic inflow of seawater resulted from an abrupt sea-level jump that accompanied the [Laurentide Ice Sheet](#) collapse and the ensuing breach of a bedrock barrier in the Bosporus strait. As proposed, the Early Holocene Black Sea flood scenario describes events that would have profoundly affected prehistoric settlement in eastern Europe and adjacent parts of Asia and possibly was the basis of oral history concerning *Noah's Flood*.^[3] Some archaeologists support this theory as an explanation for the lack of [Neolithic period](#) sites in northern Turkey.^{[4][5][6]} In 2003, Ryan and coauthors revised the dating of the Early Holocene *Noah's Flood* to 8,400 ¹⁴C years BP (8800 calendar years BP).^[7]

Popular discussion of the Early Holocene Black Sea flood scenario proposed by William Ryan, Walter Pitman and their colleagues was headlined in *The New York Times* in December 1996^[8] and later published as a book.^[9]

Late Pleistocene Great Flood hypothesis^[edit]

In 2003 and 2007, a different catastrophic flood scenario was proposed by Andrei L. Chepalyga for the Late Quaternary sea level rise of the Black Sea.^{[10][11]} The hypothesis for a **Late Pleistocene Great Flood** argues that brackish Neoeuxinian Lake, which occupied the Black Sea basin, was rapidly inundated by glacial meltwater overflow from the [Caspian Sea](#) via the [Manych-Kerch](#) Spillway shortly after the [Late Glacial Maximum](#), about 17,000–14,000 BP. These extensive meltwater flooding events linked several [lacustrine](#) and [marine water](#) bodies, starting with the southern edge of the Scandinavian and southward, through spillways to the Manych-Kerch and Bosporus, ultimately forming what has been referred to as the Cascade of Eurasian Basins.^[11] This event is argued to have caused a rapid, if not catastrophic rise in the level of the Black Sea. Theoretically, it would have imposed substantial stresses upon contemporary human populations and remained in cultural memory as the *Great Flood*. The authors also suggested that the event might have stimulated the beginning of shipping and horse domestication.^{[11][1]}

Gradual inundation of Black Sea hypothesis^[edit]

In addition to the Early Holocene *Noah's Flood* scenario proposed by William Ryan, Walter Pitman and their colleagues^{[3][7]} and the Caspian Sea overflow scenario of Chepalyga,^{[10][11]} the non-catastrophic **progressive flood model** (or **gradual inflow model**) has been proposed to explain the Late Quaternary sea level history of the Black Sea.^{[9][12]} For the progressive flood model, it is argued that as early as 11,000 or 10,000 BP, the level of the Black Sea rose above the shallowest sill depth of about 30 m (98 ft) in the Bosporus Strait and spilled into the [Marmara Sea](#). At least for the first 1,000 years, this connection was a one-way outflow of the Black Sea into a very shallow Marmara Sea. At about 8,000 BP, the level of the Marmara Sea rose high enough such that a two-way flow started. The evidence used to support this scenario includes the disparate ages of [sapropel](#) deposition in the eastern Mediterranean Sea and Black Sea; buried backstepping barrier islands observed on the Black Sea shelf; and a sub-aqueous delta composed of Black Sea sediments in the Marmara Sea near the Bosporus Strait.^{[13][14][15]}

Controversy

The brief sensation caused by Ryan and Pitman has turned into an ongoing controversy. Critiques of the deluge hypothesis focus on the magnitude or the pace of the water level rise or both. With enough blurring of these features the hypothesis is voided. However, a few key points should be noted:

- Since the ending of the [last glacial period](#) the global [sea level has risen](#) some 120 m (390 ft). The process took approximately 10,000 years and abated about [7,600 years ago](#).
- The flood hypothesis hinges on the [geomorphology](#) of the [Bosporus](#) since the end of the glacial age.^[16] The Black Sea area has been sealed off and reconnected numerous times during the last 500,000 years.^[17]
- Various methods have been used to study and date (e.g., sea floor drillings, [radiocarbon dating](#), biological markers) the recent evolution of the Black Sea. The heterogeneous data do not fit into a neat frame, which precludes the confirmation for a sharply defined event.
- The Black Sea flood hypothesis concerns an event supposed to have occurred during the last 10,000–12,000 years^[clarification needed] with the water level rising rapidly enough to cause easily noticeable effects.^[clarification needed]

Black Sea deluge hypothesis¹⁵

Opponents of the deluge hypothesis point to clues that water has been flowing out of the Black Sea basin as late as 15,000 years ago.^[18] The local level must have been higher than the current-then-global level which had already risen from the last glacial minimum. In order to produce a Black Sea flooding such as the one described by Ryan and Pitman a solid obstruction of the [Turkish Straits](#) should have occurred. It must have had a significant height to allow for a rise on the south side, while to the north the water level should have been dropping. A notable point here is that the low lands in the Black Sea's basin would have already been flooded.^[citation needed]

In this alternative scenario, much depends on the evolution of the Bosporus. According to a study from 2001 the modern sill is 32–34 m (105–112 ft) below sea level, and consists of Quaternary sand over-lying Paleozoic bedrock in which three sills are found at 80–85 m (260–280 ft) below sea level. [Sedimentation](#) on these sills started before 10,000 years ago and continued until 5,300 years ago.^[19]

A large part of the academic geological community also continues to reject the idea that there could have been enough sustained long-term pressure by water from the Aegean to dig through a supposed isthmus at the present Bosporus or enough of a difference in water levels (if at all) between the two water basins.^[20]

In 2007, a research anthology on the topic was published which makes much of the earlier Russian research available in English for the first time and combines it with more recent scientific findings.^[21]

According to a 2009 study by [Liviu Giosan](#), [Florin Filip \[ro\]](#), and Stefan Constatinescu,^[22] the level in the Black Sea before the marine reconnection was 30 m (100 ft) below present sea level, rather than the 80 m (260 ft), or lower, of the catastrophe theories. If the flood occurred at all, the sea level increase and the flooded area during the reconnection were significantly smaller than previously proposed. It also occurred earlier than initially surmised, c. 7400 BCE, rather than the originally proposed 5600 BCE. Since the depth of the Bosporus, in its middle furrow, at present varies from 36 to 124 m (118 to 407 ft), with an average depth

of 65 m (213 ft), a calculated [stone age](#) shoreline in the Black Sea lying 30 m (100 ft) lower than in the present day would imply that the contact with the Mediterranean might never have been broken during the [Holocene](#), and hence there could have been no sudden waterfall-style transgression.^[22] An August 2009 article, based on this same study, reported that the flooding could have been "not so big".^[23]
 A 2012 study based on [process](#) length variation of the [dinoflagellate cyst](#) *Lingulodinium machaerophorum* shows no evidence for catastrophic flooding.^[24]
 A 2015 study reviewed the evidence accumulated and acknowledged a "fast transgression" lasting between 10 and 200 years.^[25]

Comment

For the opening of Black Sea, there are some evaluations, As seen on İstanbul and Gelibolu Bosphorus, there are some elevations, as three of them is noticeable, mostly be indication of the coast be changed. As decision, 1) from 500thousand years, some passages be there, 2) 15thousand years before, due to the melting of ices, 3) 12-10thousand years before, the great flood be noticed. The importance one be as 8400 or 5600 years before.

At 2009-year findings, there are some ruins, below 100 meters at the Black Sea.

We can estimated the immigration is before these years.

37. Zanclean flood¹⁷

Wikipedia

Artistic interpretation of the flooding of the [Mediterranean](#) through the [Gibraltar Strait](#) (A) and the [Strait of Sicily](#) (F) about 5.3 million years ago

The **Zanclean flood** or **Zanclean deluge** is a [flood](#) theorized to have refilled the [Mediterranean Sea](#) 5.33 million years ago.^[1] This flooding ended the [Messinian salinity crisis](#) and reconnected the Mediterranean Sea to the Atlantic Ocean, although it is possible that even before the flood there were partial connections to the Atlantic Ocean. The reconnection marks the beginning of the [Zanclean age](#). ...

Opening of the Mediterrenian¹⁷

a) 5 million years before Mediterranean is opening

b) Sicily dived the Mediterrenian into to two parts.

Figure 8: 3.3million years before the Gibraltar position and first flow of the current to Mediterranean.

Zanclean flood¹⁷

Background ...

Event

The Zanclean flood occurred when the [Strait of Gibraltar](#) opened.^[14] Tectonic subsidence of the Gibraltar region may have lowered the [sill](#) until it breached.^[2] The exact triggering event is not known with certainty; [faulting](#) or [sea level rise](#) are debatable. The most widely accepted hypothesis is that a stream flowing into the Mediterranean eroded through the Strait of Gibraltar until it [captured](#) the Atlantic Ocean^[15] and that the Strait did not exist before this erosion event.^[15] ...

The flood affected only the [Western Mediterranean](#) at first, because the Sicily Sill (located at the present [Straits of Sicily](#)) formed a barrier separating its basin from the [Eastern Mediterranean](#) basin;^[22] in addition a sill may have existed in the eastern Alboran Sea at this time.^[28] While it was at first assumed that the filling of the eastern Mediterranean would have taken thousands of years, later estimates of the size of the Strait of Gibraltar channel implied that it would have taken much less, potentially less than a year

...

Timing ...

Consequences

The Zanclean flood caused a major change in the environment of the Mediterranean basin; the continental "Lago Mare" facies was replaced by [Zanclean](#) deep sea deposits.^[2] The flood may have affected global climate, considering that the much smaller flood triggered when [Lake Agassiz](#) drained did result in a cold period.^[44]

Rising sea levels made the deeply [incised Nile river](#) become a [ria](#) as far inland as [Aswan](#), some 900 km (560 mi) upstream from the modern coast.^[45] The Zanclean flood resulted in the final isolation of numerous Mediterranean islands such as [Crete](#),^[46] resulting in [speciation](#) of animals found there.^[47] On the other hand, the formation of the Gibraltar Strait prevented animals from crossing over between Africa and Europe.^[48] Further the reconnection allowed sea animals such as [cetaceans](#) and their ancestors and [pinnipeds](#) to colonize the Mediterranean from the Atlantic.^[49] Evidence of the flooding has been obtained on Zanclean-age sediments, both in [boreholes](#) and in sediments that were subsequently uplifted and raised above sea level.^[50] A sharp erosional surface separates the pre-Zanclean flood surface from the younger deposits, which are always marine in origin.^[51]

The waters flooding into the [Western Mediterranean](#) probably overspilled into the [Ionian Sea](#) through [Sicily](#) and the Noto [submarine canyon](#)^[52] offshore [Avola](#);^[53] the spillover flood had a magnitude comparable to the flood in the Strait of Gibraltar.^[54] The rates at which the Mediterranean filled during the flood were more than enough to trigger substantial [induced seismicity](#).^[55] Resulting large [landslides](#) would have sufficed at creating large [tsunamis](#) with wave heights reaching 100 m (330 ft), evidence of which has been found in the [Algeciras Basin](#).^[56]

Similar megafloods

Similar floods have occurred elsewhere on Earth during history; examples include the [Bonneville flood](#) in North America,^[5] during which [Lake Bonneville](#) overflowed through [Red Rock Pass](#) into the [Snake River Basin](#), and the [Black Sea deluge hypothesis](#) that postulates a flood from the Mediterranean into the [Black Sea](#) through the [Bosporus](#).^[67]

Comment

The opening of Mediterranean by Gibraltar, about 5,5 million years before, so the increase of the Mediterranean Sea about 160meters, at 8thousand years before, immigration factors be directly influenced about the geological changes.

Mediterranean first divided into two, from Sicily, thus, immigration be from this side. Black Sea is also more than 100 meters upwards at the level, so the people at the seaside, at the coast be drowned. The Noah Catastrophe be 8400 year before, is as be noted, so the sinking of Atlantis by sea is also a noted conditional state. This effects, so the immigration be only from the Middle Asia.

Conclusion

The Human being species is Homo sapiens, sapiens, thus, this must be confirm from genetic analysis as by DNA evidences. Anatomic and other similarities is not a proof evidence, just be an estimation.

As a result, not bey decision, genetic analysis indicates as unique one, by DANA analysis and mitochondrial DNA analysis also.

Commonly be confused by *Homo erectus* ve *neanderthalensis*, thus not by genetically.

38. İnsan¹⁸

Vikipedi, özgür ansiklopedi

İnsan, [taksonomik](#) adıyla *Homo sapiens*^[2] (Latince "akıllı insan" veya "bilen insan"), [primatlar](#) takımının [büyük insansı maymunlar](#) familyasının *Homo* cinsinde bulunan tek canlı türü. Anatomic olarak 200.000 yıl önce [Afrika](#)'da ortaya çıkmış ve modern davranışlarına 50.000 yıl önce kavuşmuştur.^[4]

Dik duruşa, görece gelişmiş bir [beyne](#), soyut düşünme yeteneğine, konuşma ([dil](#) kullanma) kabiliyetine sahiptir. Bu yetenekleri dünyadaki diğer türlerden farklı olarak kullanım amacı geniş araç-gereç yapımına imkân sağlamıştır. Kendisinin farkında olması, rasyonelliği ve zekası^{[5][6][7]} gibi yüksek seviyede düşünmesini sağlayan özellikler insanı "insan" yapan nitelikler olarak sayılmaktadır.^{[8][9]}

İnsanın organik evrimi

İlk insansı varlık

İnsanoğlunun kökeni ile ilgili çalışmalar daha çok *Homo* cinsi etrafında yoğunlaşsa da sıklıkla Australopithecus gibi diğer [hominid](#) ve [homininleri](#) de kapsar. Fosil kayıtlarına göre anatomic olarak çağdaş insan tanımına uyan en eski fosiller 195.000 yıl öncesine aittir^[10] ve [Afrika](#)'da bulunmuşlardır. Çağdaş tipte *Homo sapiens* alttürünün ilk ırkı olan [Cro-Magnon](#) insanı ise zamanımızdan 50 bin yıl önce ortaya çıkmıştır. İnsanoğlunun [evrimine](#) dair kabul gören başlıca iki [hipotez](#) vardır. Bunlardan birincisi çağdaş insanın Afrika'da ortaya çıkıp dünyaya yayıldığını öne süren "tek orijin" hipotezi, diğeri farklı bölgelerde evrim geçirerek çağdaş insana dönüştüğünü öne süren "[çoklu bölge](#)" hipotezidir.

Çağdaş insanın ve diğer [insansı maymunların](#) ilk ortak atası kabul edilen iki ayak üzerinde doğrulabilen ve gözleri ileri bakan canlınin bundan yaklaşık 6.5 milyon yıl önce Afrika'da ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. Bu canlınin ağaçlardan inip ayakta durmaya başlamasının nedeninin iklim değişikliğine bağlı kuraklık, yiyecek kıtlığı ve göç zorunluluğu olabileceği düşünülmektedir. İnsanı oluşturmaya başlayan organik evrim bilimsel adı olan [Antopogenezis](#) zamanımızdan yaklaşık 3,5 milyon yıl önce başlamıştır. İnsan adını hak eden başlangıç noktası ise *Homo* cinsinin ortaya çıkması ile olmuştur.

Çağdaş insanın soyu tükenmemiş en yakın akrabaları sıradan [sempanzeler](#) (*Pan troglodytes*) ve [bonobolardır](#) (cüce şempanze, *Pan paniscus*). Bu iki şempanze türü ve insanoğlu yaklaşık 6.5 milyon yıldır farklı bir evrim çizgisi izlemelerine rağmen tamamlanmış [gen](#) haritalarına göre aralarındaki yakınlık [fare](#) ile [sıcan](#) arasındaki yakınlıktan on kat daha fazla, akraba olmayan iki insan arasındaki yakınlıktan sadece 10 kat daha azdır. Bu iki [sempanze](#) türü ve insanın [DNA](#)'sının %98.4'ü tamamen aynıdır.^{[11][12][13][14]}

Homo erectus

Bundan yaklaşık 1.8 milyon yıl önce dik duran [Homo erectus](#) türü ortaya çıkmıştır. Bir bataklığa yüzüstü düşmüş halde bulunan [Turkana boy](#) ismi verilen *Homo erectus* iskeleti, günümüze kadar neredeyse tam olarak ulaştığı için *Homo erectus*lara dair birçok bilgiye ulaşılmasını sağlamıştır. Bulgular *Homo erectus*'un oldukça iri olduğunu, avcılıkla veya leş yiyicilikle geçindiğini göstermektedir.

Homo neanderthalensis

Homo sapiens ile bundan yaklaşık 250-300 bin yıl önce ortaya çıkan [Neandertalın](#) uzunca bir süre dünya üzerinde birlikte bulunduğu ve bu iki türün birbirleriyle karşılaştığına dair arkeolojik kanıtlar mevcuttur. Kimi görüşler de, bu iki türün birbirinin farklı olduğunu fark etmeden birlikte üremiş olabileceğini, dolayısıyla da günümüz insanının kökeninde Neandertal'ın de olduğunu iddia etmektedir. Nitekim Asya'da bulunan bir fosilin Neandertal ve *Homo sapiens* türlerinin çiftleşmesinden meydana geldiği anlaşılmıştır. Neandertalın kemik-iskelet yapısı günümüz insanından oldukça farklıdır. Neandertal insanının çene kemiğindeki mandibular kemik kanalının tipik yapısı ayırt edici bir temel özelliktir. Neandertalın soyunun nasıl tükendiği kesin olarak bilinmemektedir. Bazı teorilere göre daha zeki ve daha yetenekli olan *Homo sapiens* tarafından yok edilmişlerdir.

Günümüze ulaşmış birçok Neandertal fosili bulunmuştur. Bu nedenle hakkında en fazla bilgiye ulaşılmış [hominid](#) türüdür. Neandertalın soyu yaklaşık 30.000 yıl önce tükenmiştir. Ancak küçük bir kısmının çok daha uzun süre yeryüzünde kalmış olabileceği düşünülmektedir. Belki de dünyanın her yerinde binlerce yıldır karşılaşılan [koca ayak](#) vb. folklorik öykülerin kökeninde bu hantal ve tüylü hominid vardır.

Neandertaller fosillerinde yapılan çalışmalar parmaklarının kalın ve hantal olduğunu göstermektedir. Bu çağdaş insan kadar ince el işleri yapamadığının kanıtıdır. Neandertaller toplu halde yaşamış sosyal yaratıklardır. Sakat kalanlara bakmış, ölülerini gömmüşlerdir. Çok fazla fosil bulunmasının nedeni ölümlerini görmüş olmalarıdır.

NB: The Anatomic and other functional similarities doesn't Mean the origin is same, genetic, evidences are indicated that, Homo sapiens, sapiens is unique species in this World.

39. Lucy (Australopithecus)¹⁹

From Wikipedia, the free Encyclopaedia

Lucy is the common name of AL 288-1, several hundred pieces of fossilized bone representing 40 percent of the skeleton of a female of the [hominin](#) species [Australopithecus afarensis](#). In [Ethiopia](#), the assembly is also known as Dinkinesh, which means "you are marvelous" in the [Amharic](#) language. Lucy was discovered in 1974 in Africa, at [Hadar](#), a site in the [Awash Valley](#) of the [Afar Triangle](#) in [Ethiopia](#), by [paleoanthropologist](#) [Donald Johanson](#) of the [Cleveland Museum of Natural History](#).^{[1][2][3]} The Lucy specimen is an early [australopithecine](#) and is dated to about 3.2 million years ago. The skeleton presents a small skull akin to that of non-hominin [apes](#), plus evidence of a walking-gait that was [bipedal](#) and upright, akin to that of [humans](#) (and other [hominins](#)); this combination supports the view of human evolution that bipedalism preceded increase in [brain size](#).^{[4][5]} A 2016 study proposes that *Australopithecus afarensis* was also to a large extent [tree-dwelling](#), though the extent of this is debated.^{[6][7]}

"Lucy" acquired her name from the song "[Lucy in the Sky with Diamonds](#)" by [the Beatles](#), which was played loudly and repeatedly in the expedition camp all evening after the excavation team's first day of work on the recovery site. After public announcement of the discovery, Lucy captured much public interest, becoming a household name at the time.

Lucy became famous worldwide, and the story of her discovery and reconstruction was published in a book by Johanson. Beginning in 2007, the fossil assembly and associated artifacts were exhibited publicly in an extended six-year tour of the United States; the exhibition was called *Lucy's Legacy: The Hidden Treasures of Ethiopia*. There was discussion of the risks of damage to the unique fossils, and other museums preferred to display casts of the fossil assembly.^[8] The original fossils were returned to Ethiopia in 2013, and subsequent exhibitions have used casts.

Comment

The concept of *Homo sapiens* is in consideration. 3,2million years old skeleton Lucy is found. And even *Homo erectus* 1,8million years old, *Homo neanderthalensis* 250-300thousand years old is noted. Anatomically, they are about have some similarity. The genetic DNA evidences has some familiar findings, thus, mitochondrial DNA exactly a different species not mixed anyone, unique genetic code.

As decided be a civil one, at 50thousand years before, a) from one origin, b) from multi original source of Human being is decided. Thus, later the genetic evidences as DNA, only on single origin is noted. First in Africa, then distributed form there.

Homo sapiens, sapiens is greatly be unique, as in name as sapiens/wise, clever, be taken the administrator as in nature, the environment. Mitochondrial gene, Eve DNA is from woman, female is obvious. The name of the first one is not consider us; we have to look ourselves.

İnsan¹⁸

İnsan davranışları

Cinsellik

Erkek cinselliği ve kadın cinselliği iki alt alan olmak üzere cinsel davranışları konu alan cinsel yönelim, cinsel kimlik, cinsel sapkınlıklar, cinsel suçlar, [cinsel](#) organları, cinsel ilişkiyi, ruhsal-cinsel gelişim (psikoseksüel gelişim) evrelerini, cinsel yolla bulaşan hastalıkları içeren bir şemsiye kavramdır.

Pornografi

Pornografi cinsel anlamda tahrik etme amacıyla insan vücudunu veya cinselliğinin mahremini yansıtmaktır. Pornografik görüntülere düşkünlük, erkeklerde, kadınlardan daha yaygındır. Yapılan araştırmalar, erkeklerin "çıplak" insan resimlerine bakmak için ufak bir miktar para ödemeye razı olduğunu, kadınların ise ancak para karşılığında resimlere bakmaya razı olduklarını ortaya çıkarmıştır.^[15]

[Maymun](#) ve [insansı maymunların](#) da pornografiye insana benzer tepkiler verdiği ortaya çıkmıştır. Erkek maymunlar, kendilerine gösterilen resimler arasında en çok karşı cinsin poposuna ve gruptaki baskın erkeğin yüzüne ilgi göstermişlerdir.^[15]

Suç

Genel olarak "yasaklanan" veya "cezalandırılan" davranışlara denir.

Kültür

Bir grubun, bir topluluğun ve bir toplumun oluşturduğu ayırt edici değerleri, normları ve maddi mallarıdır. [Kültür](#), insanın toplumsal birliğinin en ayırtıcı özelliklerinden birisidir. Kültür birikimli ilerlemekle birlikte, çok yavaş bir değişim geçirir. [Gelenek](#), [örf](#) ve [adetler](#) her an görebileceğimiz yapılarıdır. İnsanın davranış kodlarını veya davranış örüntülerini oluşturur. İnsanlar, dünyayı anlamak ve denetlemek için [bilim](#) ve [teknolojiyi](#) geliştirdiler. [İnançlar](#), [efsaneler](#), [gelenekler](#), [değerler](#) ve [toplumsal kurallar](#) insanın hayatında önemli bir etken olan [kültürü](#) oluştururlar.

İnsan vücudu

İnsan, alet kullanabilmesini sağlayan, kolların serbest olduğu dik bir vücuda sahiptir. Beyni [soyut düşünme](#), [anlam verme](#), [konuşma](#) ve [kendini gözlemlenme](#) yeteneklerine sahiptir.

Alet kullanabilmesi ve zihninin özellikleriyle insan diğer canlılardan ayrılır. Doğayı anlayabilir, denetimi altına alabilir ve kendi amaçları doğrultusunda doğanın güçlerini kullanabilir.

İnsan psikolojisi

İnsan zihninin temel özelliği [bilinçtir](#). Bilinç ile birlikte, [kendini gözlemlenme](#), [zamanı algılayabilme](#) ve [özgür irade](#) insanda bulunan özel niteliklerdir. Psikoloji bilimsel bakış açısı ile insan zihnini incelerken, dinler değer yargıları ile insanı inceler. Yapılan davranışın [iyi](#) veya [kötü](#) olması ile ilgilidir.

Akıllı

İnsan aklının temeli bilinçtir. Bu bilinç insanın kendisi ve çevresi ile ilişkisini düzenlemesini sağlar. İnsanı diğer canlılardan ayıran temel özellik olarak bilinci kabul edebiliriz. İnsan ayrıca özgür iradeye ve zaman bilincine de sahiptir.

İnsanın gelişmiş özellikleri

Dil

[Dil](#) veya lisan, insanların düşüncülerini ve hissettiklerini bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşmadır. Konuşma ve yazma biçimleri olarak da adlandırılabilir.

Din

Arapça kökenli bir sözcük olan *din* sözcüğü, köken itibarıyla "yol, hüküm, ödül" gibi anlamlara sahip olup genellikle doğaüstü, kutsal ve ahlaki öğeler taşıyan, çeşitli ayin, uygulama, değer ve kurumlara sahip inançlar bütününe verilen isimdir. Zaman zaman inanç sözcüğünün yerine kullanıldığı gibi, bazen de inanç sözcüğü din sözcüğünün yerinde kullanılır. Dinler tarihine bakıldığında, birçok farklı kültür, topluluk ve bireyde din kavramının farklı biçimlere sahip olduğu görülür.

İnsanoğlu çok eski çağlardan beri doğaüstü olana ilgi göstermiş, kendini tüm insan ırkı içerisinde yalnız hissetmiş ve bir tanrıya veya tanrılara sığınma ihtiyacı duymuştur.

İnsan bir varlık arayışı içerisinde. Bu arayış geçmişten günümüze değin gelmektedir. Bu arayış neticesinde varlıklarını anlamlandıracak çeşitli somut ve soyut olgulardan yararlanarak birçok inanç sistemi geliştirmişler veya kabul etmişlerdir. Bunlar arasında metaya, canlıya, doğaya veya 5 duyu ile tespit edilemeyen akıl ve hissiyat ile buldukları bir tanrının veya pek çok tanrının varlığına inanmaları en temel olanıdır.

İnsanların pek çoğu ölümden korkmaktadır. Birçok dinin temasında varlığın bir şekilde biçim veya boyut değiştirerek devam edeceği inancı vardır. Hiçbir dine inmayan veya bir tanrının varlığını kabul etmeyen bireylerin bir kısmı bile insana ait tözün bir şekilde enerji olarak devam edeceği düşüncesine sahiptir. Bu düşünce, öldükten sonra hiçliğe karşılaşılabilecek düşüncesinin insanlara verdiği psikolojik rahatsızlıktan ötürü bulunur. Bu da insanın varlık arayışının bir başka yönüdür ve dine yönelen bir özelliğidir.

Yaratılış miti

Birçok dinde insanın yüce bir varlık tarafından bugünkü halinde yaratıldığı inancı mevcuttur. [İbrahimî dinlerde](#) insan ırkının, ilk insan olduğuna inanılan [Âdem](#) ve onun eşi [Havva](#)'dan türediğine inanılır. Bu inanç herhangi bir antropolojik temele dayanmadığından, bilim çevrelerinde dikkate alınmaz.

Toplum

İnsanlar, gelişmiş sosyal yapılar kurmuşlardır. Bu yapılar duruma göre aynı amaca yönelik birlik veya rakip olabilirler. [Aile](#) en temel sosyal yapı sayılabilir. [Güvenlik](#) ve [adalet](#) için [devletler](#) kurmuşlardır. Aynı dili konuşanlar [milletleri](#) oluşturmuşlardır.

NB: The humanistic factors; gender, pornography, crime, culture, body, human psychology, mind, language, religion and the mite of creation and community, have not such genetic relation to Human being.

Comment

The above mentioned as human behaviour, is not an indication of genetic relation with Human being. As if have a pet in home, there humanistic behaviour not any evidence as relation to us.

40. Nuclear DNA²⁰

Wikipedia

Nuclear DNA (nDNA), or **nuclear deoxyribonucleic acid**, is the [DNA](#) contained within each [cell nucleus](#) of a [eukaryotic organism](#).^[1] Nuclear DNA encodes for the majority of the [genome](#) in eukaryotes, with [mitochondrial DNA](#) and [plastid DNA](#) coding for the rest. Nuclear DNA adheres to [Mendelian inheritance](#), with information coming from two parents, one male and one female, rather than [matrilineally](#) (through the mother) as in mitochondrial DNA.^[2]

...

Forensics

Nuclear DNA is known as the molecule of life and contains the genetic instructions for the development of all living organisms. It is found in almost every cell in the human body, with exceptions such as [red blood cells](#). Everyone has a unique genetic blueprint, even identical twins.^[3] Forensic departments such as the Bureau of Criminal Apprehension (BCA) and Federal Bureau of Investigation (FBI) are able to use techniques involving nuclear DNA to compare samples in a case. Techniques used include [polymerase chain reaction](#) (PCR), which allows one to utilize very small amounts of DNA by making copies of targeted regions on the molecule, also known as short tandem repeats (STRs).^{[4][5]}

Comment

The genetic codes be in each cell and thus, in the skeleton, more easily be find and tested, so the relative aspect be noticed, and be proved. PCR (Polymerase Chain Reaction), can be diagnosed by small amounts.

By this method, not as Anatomical similarities, more accurate and more real evidences as now. Thus, mitochondrial DNA studies, as woman genetic codes, are more specific and be also analyzed for evidence-based proof.

41. Mitochondrial DNA²¹

Wikipedia

Mitochondrial DNA is the small circular [chromosome](#) found inside mitochondria. These [organelles](#) found in cells have often been called the powerhouse of the cell.^[1] The mitochondria, and thus mitochondrial DNA, are passed almost exclusively from [mother](#) to [offspring](#) through the [egg cell](#).

Mitochondrial DNA (mtDNA or mDNA)^[2] is the [DNA](#) located in [mitochondria](#), cellular [organelles](#) within [eukaryotic](#) cells that convert chemical energy from food into a form that cells can use, [adenosine triphosphate](#) (ATP). Mitochondrial DNA is only a small portion of the DNA in a eukaryotic cell; most of the DNA can be found in the [cell nucleus](#) and, in plants and algae, also in [plastids](#) such as [chloroplasts](#).

[Human mitochondrial DNA](#) was the first significant part of the [human genome](#) to be sequenced.^[4] This sequencing revealed that the human mtDNA includes 16,569 base pairs and encodes 13 [proteins](#).

Since animal mtDNA evolves faster than nuclear genetic markers,^{[5][6][7]} it represents a mainstay of [phylogenetics](#) and [evolutionary biology](#). It also permits an examination of the relatedness of populations, and so has become important in [anthropology](#) and [biogeography](#).

Origin

Nuclear and mitochondrial DNA are thought to be of separate [evolutionary](#) origin, with the mtDNA being derived from the circular genomes of the [bacteria](#) that were engulfed by the early ancestors of today's eukaryotic cells. This theory is called the [endosymbiotic theory](#). In the cells of extant organisms, the vast majority of the proteins present in the mitochondria (numbering approximately 1500 different types in [mammals](#)) are coded for by [nuclear DNA](#), but the genes for some, if not most, of them are thought to have originally been of bacterial origin, having since been transferred to the [eukaryotic](#) nucleus during [evolution](#).^[8]

The reasons why mitochondria have retained some genes are debated. The existence in some species of mitochondrion-derived organelles lacking a genome^[9] suggests that complete gene loss is possible, and transferring mitochondrial genes to the nucleus has several advantages.^[10] The difficulty of targeting remotely-produced hydrophobic protein products to the mitochondrion is one hypothesis for why some genes are retained in mtDNA;^[11] [colocalisation for redox regulation](#) is another, citing the desirability of localised control over mitochondrial machinery.^[12] Recent analysis of a wide range of mtDNA genomes suggests that both these features may dictate mitochondrial gene retention.^[9]

Genome structure and diversity

There are six main genome types found in mitochondrial genomes, classified by their structure (e.g. circular versus linear), size, presence of [introns](#) or [plasmid like structures](#), and whether the genetic material is a singular molecule or collection of [homogeneous](#) or [heterogeneous](#) molecules.^[13]

In many unicellular organisms (e.g., the [ciliate](#) *Tetrahymena* and the [green alga](#) *Chlamydomonas reinhardtii*), and in rare cases also in multicellular organisms (e.g. in some species of [Cnidaria](#)), the mtDNA is found as linearly organized [DNA](#). Most of these linear mtDNAs possess [telomerase](#)-independent [telomeres](#) (i.e., the ends of the linear [DNA](#)) with different modes of replication, which have made them interesting objects of research because many of these unicellular organisms with linear mtDNA are known [pathogens](#).^[14]

Female inheritance

In [sexual reproduction](#), mitochondria are normally inherited exclusively from the mother; the mitochondria in mammalian sperm are usually destroyed by the egg cell after fertilization. Also, mitochondria are only in the sperm tail, which is used for propelling the sperm cells and sometimes the tail is lost during fertilization. In 1999 it was reported that paternal sperm mitochondria (containing mtDNA) are marked with [ubiquitin](#) to select them for later destruction inside the [embryo](#).^[34] Some [in vitro](#) fertilization techniques, particularly injecting a sperm into an [oocyte](#), may interfere with this.

The fact that mitochondrial DNA is maternally inherited enables [genealogical](#) researchers to trace [maternal lineage](#) far back in time. (*Y-chromosomal DNA*, paternally inherited, is used in an analogous way to determine the [patrilneal](#) history.) This is usually accomplished on [human mitochondrial DNA](#) by sequencing the [hypervariable control regions](#) (HVR1 or HVR2), and sometimes the complete molecule of the mitochondrial DNA, as a [genealogical DNA test](#).^[35] HVR1, for example, consists of about 440 base pairs. These 440 base pairs are compared to the same regions of other individuals (either specific people or subjects in a database) to determine maternal lineage. Most often, the comparison is made with the revised [Cambridge Reference Sequence](#). *Vilà et al.* have published studies tracing the matrilineal descent of domestic dogs from wolves.^[36] The concept of the [Mitochondrial Eve](#) is based on the same type of analysis, attempting to discover the origin of [humanity](#) by tracking the lineage back in time.

Comment

From the egg cell, ovum, of the mother, directly transported to mother, with a generation of generation. Sperm has no mitochondria, just a package of genes, so, the cellular organelles are transported from the mother.

Eve mitochondria DNA structure is more specific and be a good evaluation for the species formation, as the Human being movements, as a community. In contrary of indications, not so much clan and group of differentiation at genes.

42. İnsan evrimi zaman çizelgesi²²

Vikipedia, özgür ansiklopedi

İnsan evrimi zaman çizelgesi, [insan türlerinin evrimindeki](#) belli başlı önemli olayları ve insan [atalarının](#) evrimsel tarihlerini özetlemektedir. Bunun yanında *Homo sapiens* türünün atası olabilecek [canlıların](#), [tür](#) ve [cinslerin](#) kısa bir açıklamasını içerir. Temel olarak [Abiyogenez](#)'in konusu olan yaşamın kökeni bu zaman çizelgesinde konu edinmemiş olup insanın oluşumuna götüren ön ataların olası bir soy çizgisi ele alınmıştır. Bu zaman çizelgesi, [paleontoloji](#), [gelişim biyolojisi](#) ve [morfoloji](#) alanında elde edilen verilerin yanında [anatomi](#) ve [genetik](#) veri çalışmalarına da dayanır. İnsan evriminin tüm yönleriyle araştırılması [antropolojinin](#) önemli bir bileşenidir.

Homo sapiens sınıflandırması

Comment

The scientific place of the Human being ([Linnaeus, 1758](#)):

Taksonomi	İsim	Yaygın İsim	
Üst alem	Okaryot	Çekirdeğe sahip hücreler	2,100,000,000 yıl önce
Älem Kingdom	Animalia	Hayvanlar	590,000,000 yıl önce
Sube Phylum:	Chordata	Omurgalılar ile yakın akrabaları olan omurgasızlar	530,000,000 yıl önce
Altsube	Vertebrata	Omurgalılar	505,000,000 yıl önce
Üstsinif	Tetrapoda	Dört üyelliler	395,000,000 yıl önce
Sınıf Class:	Mammalia	Memeliler	220,000,000 yıl önce
Altsınıf	Theria	Canlı doğum yapan ve yumurta bırakmayan memeliler	
İnfra sınıf	Eteneliler	Eteneli memeliler (keseli olmayanlar)	125,000,000 yıl önce
Magnus takım	Boreoeutheria	Birim üstü supra primatlar, yarasalar, balinalar, toynaklı memelilerle ölçül memelilerin çoğu	
Üst takım	Euarchontoglires	Supraprimatlar (primatlar, kemirgenler, tavşanlar, ağaç sıvıfasesi ve uçar makigiller)	100,000,000 yıl önce
Asil takım	Euarchonta	Primatlar, uçar makigiller ve sivri sincapçikgiller	79,600,000 yıl önce
Mir takım	Primateomorpha	Primatlar ve uçar makigiller	
Takım Order	Primatlar	Primatlar	75,000,000 yıl önce
Alt takım	Haplorrhini	Kuru burunlu* maymunlar (İnsansılar , maymunlar ve cadı makigiller)	40,000,000 yıl önce
Suborder			
İnfra sınıf	Simiiformes	Yüksek primatlar (veya Simiyanlar) (insansılar, eski Dünya ile yeni Dünya maymunları)	
Küçük takım	Catarrhini	Dar burunlu* primatlar (insansılar ve eski Dünya maymunları)	30,000,000 yıl önce
Üst familya	Hominoidea	İnsansılar	28,000,000 yıl önce
Familya Family	Hominidae	Büyük insansı maymunlar (insanlar, şempanzeler, bonobolar, goriller ve orangutanlar)	15,000,000 yıl önce
Alt familya	Homininae	İnsanlar, şempanzeler, bonobolar ve goriller	8,000,000 yıl önce
Subfamily			
Ovmak Tribe	Hominini	İnsanlar, şempanzeler ve bonobolar	5,800,000 yıl önce
Alt ovmak		İki ayak üzerinde yürüyen bipedal insansılar (Australopithecus ve onun soyundan gelenler)	3,000,000 yıl önce
Cins Genus	Homo	İnsanlar, neandertaller, homo erectus ile onların doğrudan ataları	2,500,000 yıl önce
Tür Species	Homo sapiens	İnsanlar	500,000 yıl önce
Alt tür	Homo sapiens sapiens	Anatomik olarak modern insan	200,000 yıl önce

Zaman çizelgesi

43. Şablon: İnsanın evrimi²³

Vikipedia, özgür ansiklopedi

İnsan evrimi zaman çizelgesi

Hominini Sahelanthropus tchadensis · [Orrorin tugenensis](#) · [Ardipithecus](#) · [Kenyanthropus platyops](#)

Australopithecus: [Australopithecus anamensis](#) · [Australopithecus afarensis](#) · [Australopithecus bahrelghazali](#) · [Australopithecus africanus](#) · [Australopithecus garhi](#) · [Australopithecus sediba](#)
Paranthropus: [Paranthropus aethiopicus](#) · [Paranthropus boisei](#) · [Paranthropus robustus](#)

İnsanlar ve ilk insanlar **Homo**: [Homo gautengensis](#) · [Homo habilis](#) · [Homo rudolfensis](#) · [Homo georgicus](#) · [Homo ergaster](#) · [Homo erectus](#) (Java Adamı · Lantivan Adamı · Meganthropus · Pekin Adamı · Nankin insanı · Wuşan Adamı · Yuanmou Adamı · Solo Adamı) · [Homo naledi](#) · [Homo cepranensis](#) · [Homo antecessor](#) · [Homo heidelbergensis](#) · [Denisova insanı](#) · [Neandertal insanı](#) · [Homo rhodesiensis](#) · [Homo floresiensis](#) · [Arkaik Homo sapiens](#) · [Anatomik modern insan](#) ([Homo sapiens idaltu](#) · [Homo sapiens sapiens](#))

Comment

All are in estimation from the Archaeological evidences, thus, genetically unique and differs as Homo sapiens, sapiens, not a mixture. One origin and distributed to the World.

The similarity and Anatomical comparison mainly as the instruction aspect, not genetic evidence, genetic connection from DNA and mitochondrial DNA findings.

Conclusion

In books, the Measles clinical stages be noted and Koplik stain is mostly be noted. Thus, it is not mostly seen, and even the eruption cannot be noticed, even at my case, death and culture evidence as Measles. So, statistics on median is nearly one standard deviation, thus, at 3 standard deviation, there is also some people, who that physician be care with. Not each seed be grow, this is the natural law, creational concept.

People is themselves are the one, who is going the learn, the creation, by their presence, by their life. Learning educating by their own, be informed, thus, responsibility only in themselves. Physician must be consider as individual, not as number or name. Be specific and unique as a person, not in the book mentioned case.

Each one, each has their own creation, so, be behave at their conception. If not in harm, individual behaviors and attitudes, confirm themselves, like their names. Each cell use glucose as an energy source, thus, not be mentioned as harm and benefit, the balancing according the individual case, like a tailoring, is physicians role at medicine. Each one, each creation has specialty, that we must be consider on.

Human being is not alone and not everything for them. Even for energy, the simple requirement to be alive, must be taken from outside, from plants, animals etc.

We are a member of a family, species, Homo sapiens, sapiens, thus, be individually has a personality, unique and sole. Even get the infection from same source, thus, the confrontation of that disease, is quite different, according our immune system etc. Not a miracle or not a standard statistical evidence, just be a natural, facultative conditional state, thus, unique for each one, each person. Great specialism is in spirit, emotions, thoughts and even societal admiration. Therefore informative consent is essential; thus, we are a Human being, not a robot.

Last Words

Human being, as genetic analysis, be formed as single one, and distributed this World, from this locus, as be in Africa. This in evidence-based fact, we are all in brotherhood, genetically.

The evolution in meaning a progress, thus in fact, not as progression, even negative perspectives, abnormalities be recorded. Even Trisomy 21 be fertile, it can be noticed as a new species derived from Human being.

Not any difference among us, we are Human beings, thus, each of us, is distinct. We are in liberty, free in mind, free in thoughts, free in act, responsibility is ours, be n equality in rights, earned what we are doing, a part of natural rights, we are not a number in statistics, have a specialty, personality and be unique and sole. For us, we must be on Human Rights, be at Humanity, on Ethical principles.

Thus, physicians be as a member of Human being, educated medical ethics and be serve and care the people, individually, as socially as c common and be in profession of defending, consultative act, as informative consent making one. Also an advocator of a person, at humanity, in peace, in love.

References

1. DNA replication/ Wikipedia

2. Homo sapiens / Wikipedia
3. Etiyopya Müzesinden Homo sapiens, sapiens; B. Mert Akşit Koleksiyonundan izin ile alınmıştır
4. Human taxonomy/ Wikipedia
5. Origin of Anatomically Modern Humans Traced to Southern Africa
6. Early human migrations/ Wikipedia
7. Zagros Dağları / Wikipedia
8. Eve Explained: How Ancient Humans Spread Across the Earth
9. [Max Planck Society](#). Homo sapiens developed a new ecological niche that separated it from other hominins
10. Buzul Çağı / Wikipedia
11. <https://www.nationalgeographic.org/activity/save-the-plankton-breathe-freely/>
12. https://en.wikipedia.org/wiki/Atmospheric_methane
13. The Sahara Is Millions of Years Older Than Thought <https://www.smithsonianmag.com/science/>
14. Ancient humans left Africa to escape drying climate: <https://www.sciencedaily.com/releases>
15. 6,000 years ago the Sahara Desert was tropical, so what happened?
16. Black Sea deluge hypothesis
17. Zanclean flood/Wikipedia
18. İnsan / Wikipedia
19. Lucy (Australopithecus)/Wikipedia
20. Nuclear DNA/Wikipedia
21. Mitochondrial DNA/Wikipedia
22. İnsan evrimi zaman çizelgesi / Wikipedia
23. Şablon: İnsanın evrimi / Wikipedia

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

4a-Kültür

7

İnsanlık Kültürünün içinde ve üstünde olmak, Kapadokya*

M Arif AKŞİT**

*Kapadokya gezisi yaparken, Amerikalı misafire söylediklerimin özetidir.

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji ve Çocuk Genetik Uzmanı

NOT: Bu Makalenin anlam olarak İngilizce irdelenmesi 8. Bölümde sunulmaktadır.

Kapadokya gezisi sırasında Amerikalı İnşaat Mühendisliğinde okuyan bir son sınıf öğrencisine söylediklerimi özetlemeye çalıştım. Burada bana ilettiği, bu kadar bir kültürel yapı, tüm insanlığın geçmişi ve mirası üzerindedir. Bunu algılıyorsunuz ve farkındasınız, bu tüm yaşayanlar için geçerli demektir.

Amerika Yüksek Teknoloji Kültürü olarak, tüm diğer kültürlerin kendisi yapısında olması, ona hizmet etmesi temelinde olması yanında, Meksika orijinli olmasına karşın, İspanyolca lisansı tam bilmediğini de ifade etmiştir.

Bu kültürel asimilasyon olarak yorumlanamaz, kültürel bakış açıdır.

Bu Makalede belirtilenler bir kişisel görüş niteliğindedir. Kimseyi bağlayıcı özelliği olmadığı belirgindir.

Burada vurgulanması gereken, tüm insanların bir kardeş olduğu, genetik olarak bunun açık ve net olması, farklı bir yapılanma olmadığı, sadece bazı değişimlerin gözlemlendiği de açık ve nettir.

Özet

İnsanlık Kültürünün içinde ve üstünde olmak, Kapadokya

Amaç: 35 bin yıl öncesinden bu yana yaşayan insanların, bu yerlerde oturdukları ve oluşturdukları sanat, yapı ile geçmişe duydukları saygı dile getirilmiştir. Sevgi ve kardeşliğin temel kalan boyut olduğu, Kapadokya bunları bana simgelediklerini vurgulamak amacı ile bu Makale yazılmıştır.

Dayanaklar/Kaynaklar: Kapadokya gezisi nedeniyle edinilen izlenim, internet kanalı ile elde edilen veriler ile, kişisel görüşlere dayalı bir yazı kaleme alınmıştır.

Giriş: İnsan, Homo sapiens, sapiens, genetik analizler ile (DNA ve mitokondrial haploit DNA) daha net ortaya konulmakta, Homo erectus'tan ayrılmaktadır. İnsanlar, zorla ve zenginlik veya emirler le değil, sevgi temelinde gelişir ve varlığını sürdürürler. Bu Bölge tüm baskıcı rejimlere karşı gelen bir topluluktan oluşmaktadır. Sanatları bu açıdan karma ve kendilerine özgüdür.

Genel Yaklaşım: Bir insanın varlığı, önce bağımsızlıktan geçmektedir, bu Bölge, yeraltında inşa ettiği ve 20-30bin kişilik oluşturduğu kentlerle, bir boyut yakalamışlardır. Sanat ötesinde, inanç olarak Hristiyanlığın oluşumunun ilk basamağı burada atılmıştır. Adalet ve barış gelince de yukarıda varlığını sürdürmektedirler.

Başlıca boyutlar: Burası, eski geçmiş üzerinde, gurur ile, sanatlarını icra ederek, varlıklarını devam ettiren, sevgi boyutunu, teknolojik gelişim ile, eğitim ile sürdürenlerin yeridir.

Yaklaşım: Kapadokya gezisinde insanlara sevgi temelinde saygı duymalı, onları satıcı değil, değer üretici olarak görmelidir.

Sonuç: Kapadokya geçmişten bu yana, insanlığın gurur kaynağı olmaya, halen yaşayan insanların bir hak edışı olarak devam etmektedir.

Yorum: Tarih incelendiğinde, varlığın ancak sevgi üzerinde olan, gereksinimlere göre gelişen, değişen ve arkadaşlık içinde olanların hakkı olduğu açık görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kapadokya, Kapadokya 'da sanat ve şarap, kültüre sahip çıkmak

Outline

To be on, and in the Human Culture, Cappadocia

AIM: From 35 thousand years before, Cappadocia is a place for Human being settlement, thus, lived there, grounding on art, and respect to the humanity. Love and brotherhood in individualism by independency is the symbol of this area, Cappadocia.

Grounding Aspects: For two days visit to Cappadocia, the individual personal perceptions and references form the internet is discussed and be at this Article.

Introduction: Human being, Homo sapiens, sapiens, can only be noticeable by DNA and mitochondrial haploid DNA researches, for discrimination of Homo erectus. At Cappadocia, they hide and be free, and also the art, with collaboration of the cultures.

General Considerations: Humanity can only be, not by money and richness, as in this place, being independent, love and care themselves, by underground cities, nearly 20-30thousand population be settled. The art and above it, believes; first Christianity be at this constructed here, be a get together perspective for them. Peace and later the human rights be for continuing their presence.

Proceeding: The person at this place, Cappadocia, they are proud of their past, love and be in humanity, by technological improvement, even at higher education, advanced, progress the art, in combination of the World.

Notions: The person is not a seller, the money is for continuing their life, they are value productive person, be as a respectful person, so, be behave them as artist.

Conclusion: When the history is evaluated, the presence only be grounded on love and friendship, thus by reasoning of individual personality, being independency and the rights for life.

Key Words: Cappadocia, the art and wine at Cappadocia, be asserting, claiming the culture

Giriş

Önceki makalelerde insanın, Homo sapiens, sapiens türünün, 300 bin yıl önce ilk Afrika'da gözlemlendiği görülmüştür.

Zaman içine kabile yapısında olduğu için, geride bırakılan tek verinin kemikler, özellikle dişler olduğu ve buralardan elde edilen veriler ile DNA analizleri ile genetik ilişki saptanmıştır. Özellikle mitokondri haploidi DNA yapısı kadından, kadına geçmesi ile, daha net ilişki ortaya konulabilmektedir. DNA ile %20 civarında Neanderthal ile ilişki olduğu söylene bile mitokondrial olarak ilişki yoktur. Bu konu yukarıda işlenmektedir. Geniş bilgi açısından başvurulabilir.

Burada vurgulanmakta olan, Kapadokya'da 8bin yıl öncesi yaşam belirgin var iken, bu insanların göçmediği, kaçmadığı, halen bizlerle birlikte olduğu olgusudur.

Tarihsel Yapı

Tarihsel süreç olarak bu Bölgelerde Homo sapiens, sapiens türünün yerleşimin 35bin yıl önce olduğu ancak kabile boyutunda olduğu için net saptanmadığı bilinmektedir.

Burada dikkat edilecek boyut, Anatomik yapı ve beyin büyüklüğü gibi parametrelere önemsenmemeli, DNA ve mitokondrial haploide dayanan DNA bakılmalıdır.

1. Kapadokya¹

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Kapadokya, *güzel atlar ülkesi* anlamına gelen (*Kappadokia*) 60 milyon yıl önce [Erciyes](#), [Hasandağı](#) ve [Güllüdağ](#)'ın püskürttüğü [lav](#) ve küllerin oluşturduğu yumuşak tabakaların milyonlarca yıl boyunca [yağmur](#) ve [rüzgar](#) tarafından aşındırılmasıyla ortaya çıkan bölge.

Jeolojik oluşumu

60 milyon yıl önce 3. [Jeolojik](#) devirde [Toroşlar](#) yükseldi. Kuzeydeki [Anadolu Platosu](#)'nun sıkışmasıyla yanardağlar faaliyete geçti. Erciyes, Hasandağı ve ikisinin arasında kalan Güllüdağ, bölgeye lavlar püskürttü. Platoda biriken küller yumuşak bir tuf tabakası oluşturdu. Tuf tabakasının üzeri yer yer sert bazalttan oluşan ince bir lav tabakasıyla örtüldü. Bazalt çatlayıp parçalara ayrıldı. Yağmurlar çatlaklardan sızıp yumuşak tufu aşındırmaya başladı. Isınan ve soğuyan hava ile rüzgârlar da oluşuma katıldı. Böylece sert bazalt kayasından şapkaları bulunan koniler oluştu. Bu değişik ve ilginç biçimli kayalara halk bir ad yakıştırdı: "[Peri bacası](#)". Bazalt örtüsü olmayan tuf tabakaları ise erozyonla vadilere dönüştü. İlginç şekilli oluştu. Daha sonraları insan eli, emeği ve duygusu işe koyuldu. Dokuz-on bin yıl öncesine ait yerleşimlerden ilk Hristiyanların kayalara oydukları kiliselere, büyük ve güvenli yer altı kentlerine kadar uzun bir dönemde büyükana bir uygarlık yaratıldı.

Bölge günümüzde [turizm](#) açısından büyük bir öneme sahiptir. [Avanos](#), [Ürgüp](#), [Göreme](#), [Akvadi](#), [Uchisar](#) ve [Ortahisar](#) Kaleleri, [El Nazar Kilisesi](#), [Aynalı Kilise](#), [Güvercinlik Vadisi](#), [Derinkuyu](#), [Kaymaklı](#), [Özkonak Yeraltı Şehirleri](#), [Ihlara Vadisi](#), [Selime Köyü](#), [Çavuşin](#), [Güllüdere Vadisi](#), Paşabağ-Zelve [Anapınar Köyü](#) belli başlı görülmesi gereken yerlerdir. Kayalara oyulmuş geleneksel Kapadokya evleri ve güvercinlikler yörenin özgünlüğünü dile getirirler. Bu evler ondokuzuncu yüzyılda yamaçlara ya kayaların ya da kesme taştan inşa edilmişlerdir. Bölgenin tek mimarı malzemesi olan taş yörenin volkanik yapısından dolayı ocaktan çıktıktan sonra yumuşak olduğundan çok rahat işlenebilmekte ancak hava ile temas ettikten sonra sertleşerek çok dayanıklı bir yapı malzemesine dönüşmektedir. Kullanılan malzemenin bol olması ve kolay işlenebilmesinden dolayı yöreye has olan taş işçiliği gelişerek mimari bir gelenek haline almıştır. Gerek avlu gerekse ev kapılarının malzemesi ahşaptır. Kemerli olarak yapılmış kapıların üst kısmı stilize sarmaşık veya rozet motifleriyle süslenmiştir. Yöredeki güvercinlikler 19. yüzyılın sonları, 18. yüzyılda yapılmış küçük yapılarıdır. İslam resim sanatını göstermek açısından önemli olan güvercinliklerin bir kısmı manastır veya kilise olarak inşa edilmişlerdir. Güvercinliklerin yüzeyi yöresel sanatçılar tarafından zengin bezemeler, kitabeler ile süslenmişlerdir. Bölge şarapçılık ve üzüm yetiştiriciliği ile de ünlüdür. Kapadokya'yı eskiden ev olarak kullanıyorlardı. Bu yüzden şimdi kalıntılar çıkartılıyor. Bunlar tarihi eser olarak koruma altına alınıyor.

Yorum

Erciyes ve Hasan dağı ile Güllü dağın püskürttüğü lavların yağmur ve zaman içinde sertleşmesi, kolay aşınabilmesi ile gerek mağara olarak gerek yumuşak tabaklar ile insanların kendilerini saklayabildikleri alan olmuştur. Çöl gibi yerlerde kabileler, başkaları tarafından bulunamazlar, su kaynakları da bilinmediği için çöle giren ölmeyi göze almalıdır. Ancak kendi aralarından çıkan kişilerden korkarlar, onlar isyan çıkarabilirler.

Zamanımızda bu yapılar, insanların kullandığı boyutlar ile olduğu gibi durmaktadır. Sadece tarihi eseler üstünde, "[Ali Ayşe'yi seviyor](#)" şeklinde modern zamanda yapılan tahrifatlar vardır.

Tarihçe

İnsan yerleşimi [Paleolitik](#) döneme kadar uzanmaktadır.

Yorum

Paleolitik dönem, eski taş zamanıdır. Bu açıdan bu boyut irdelenmelidir.

Zamanımızda eski kalıntılar aynen görülmektedir.

[Hititler](#)'in yaşadığı topraklar daha sonraki dönemlerde [Hristiyanlığın](#) en önemli merkezlerinden biri olmuştur. Kayalara oyulan evler ve kiliseler, bölgeyi [Roma İmparatorluğu](#)'nun baskısından kaçan Hristiyanlar için devasa bir sığınak haline getirmiştir.

Yorum

Hititler döneminde 7 dil konuşulduğu, Germen dilinin kaynağının Hattuşaş olduğu ifadeleri bulunmaktadır.

Hristiyanlık bilindiği üzere Kudüs kaynaklıdır. Ancak Havariler ve ilk klişeler Anadolu'da bulunmaktadır. Dini inanışlarda, peygamberler kendi doğdukları değil, etkilerinin olduğu farklı yerlerde yayılmışlardır.

Hristiyanlıkta, dinin oluşması, papazlık yapısı bu Bölgelerde yapılandığı anlaşılmaktadır. Nitekim ilk 7 Kilise Anadolu'dadır.

Coğrafyacı Strabo, Roma İmparatoru Augustus döneminde yazılan "Geographika" (Coğrafya-Anadolu XII. XIII, XIV) adlı kitabında Kapadokya'nın sınırlarından da bahseder. Bu tarife göre Kapadokya, güneyde Toros Dağları, batıda Aksaray, doğuda Malatya ve kuzeyde Karadeniz'e kadar uzanmaktaydı. Günümüzde ise, Kapadokya olarak adlandırılan bölge, coğrafi oluşumlarının 250 km² lik bir alanda yoğunlaşmış, başta [Nevşehir](#) olmak üzere [Kırşehir](#), [Niğde](#), [Aksaray](#) ve [Kayseri](#) illerine yayılmış bir bölgedir. En çok ziyaret edilen bölgeler ise; Uçhisar, Göreme, Avanos, Ürgüp, Derinkuyu, Kaymaklı ve Ihlara'dır. Kapadokya bölgesi, doğa ve tarihin bütünleştiği bir yerdir. Coğrafi olaylar Peribacaları'nı oluştururken, tarihi süreçte, insanlar da bu peribacalarının içlerine evler, kiliseler ve manastırlar oymuş bunları fresklerle süsleyerek binlerce yıllık medeniyetlerin izlerini günümüze taşımıştır. İnsan yerleşimlerinin Paleolitik döneme kadar uzandığı Kapadokya'nın yazılı tarihi Hititlerle başlar. Tarih boyunca ticaret kolonilerini barındıran ve ülkeler arasında ticari ve sosyal bir köprü kuran Kapadokya, [İpek Yolu](#)'nun da önemli kavşaklarından biridir.

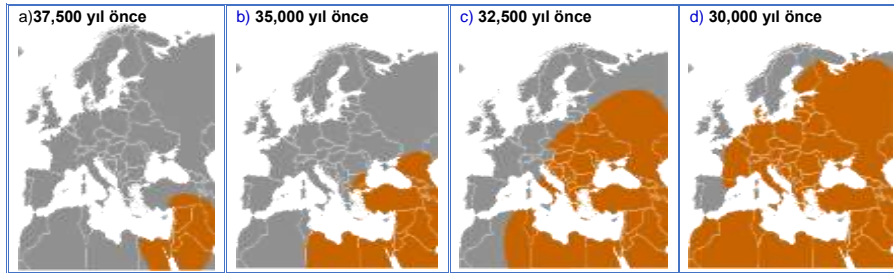
MÖ 12. yüzyılda [Hitit İmparatorluğu](#)'nun çöküşüyle bölgede karanlık bir dönem başlar. Bu dönemde [Asur](#) ve [Frigya](#) etkileri taşıyan geç Hitit Kralları bölgeye egemen olur. Bu Krallıklar MÖ 6. yüzyıldaki Pers işgaline kadar sürer. MÖ 332 yılında [Büyük İskender](#) Persleri yenilgiye uğratar, ama Kapadokya'da büyük bir dirençle karşılaşır. Bu dönemde Kapadokya Krallığı kurulur. MÖ 3. yüzyıl sonlarına doğru [Romalılar](#)ın gücü bölgede hissedilmeye başlar. MÖ 1. yüzyıl ortalarında Kapadokya Kralları, Romalı generallerin gücüyle atanmakta ve tahttan indirilmektedir. MS 17 yılında son Kapadokya kralı ölünce bölge Roma'nın bir eyaleti olur.

MS 3. yüzyılda Kapadokya'ya Hristiyanlar gelir ve bölge onlar için bir eğitim ve düşünce merkezi olur. 303-308 yılları arasında Hristiyanlara uygulanan baskılar iyice artar. Fakat Kapadokya baskılardan korunmak ve Hristiyan öğretiyi yaymak için ideal bir yerdir. Derin vadiler ve volkanik yumuşak kayalardan oydukları sığınaklar Romalı askerlere karşı güvenli bir alan oluşturur. 4. yüzyıl, daha sonra "Kapadokya'nın Babaları" olarak adlandırılan insanların, dönemi olur. Fakat bölgenin önemi, III. Leon'un ikonları yasaklamasıyla doruk noktasına ulaşır. Bu durum karşısında, ikon yanlısı bazı kişiler bölgeye sığınmaya başlar. [İkonoklazm](#) hareketi yüz yıldan fazla sürer (726-843). Bu dönemde birkaç Kapadokya kilisesi [İkonoklazm](#) etkisinde kaldıysa da, ikondan yana olanlar burada rahatlıkla ibadetlerini sürdürdüler. Kapadokya manastırları bu devirde oldukça gelişir. Yine bu dönemlerde, [Anadolu](#)'nun [Ermenistan](#)'dan Kapadokya'ya kadar olan Hristiyan bölgelerine [Arap](#) akınları başlar. Bu akınlardan kaçarak bölgeye gelen insanlar bölgedeki kiliselerin tarzlarının değişmesine sebep olur. 11. ve 12. yüzyıllarda Kapadokya [Selçukluların](#) eline geçer. Bu ve bunu takip eden [Osmanlı](#) zamanlarında bölge sorunsuz bir dönem geçirir. Bölgedeki son Hristiyanlar 1924-26 yıllarında yapılan mübadeleyle, arkaalarında güzel mimari örnekler bırakarak Kapadokya'yı terkettiler.

Yorum

Benim için o bölgede yaşayan insanlar ve onların bakış açısı ile tarihtir. Tarih ile uyumlu veya onları inkâr edenler olabilir. Geçmişin Hristiyan olduğu algısı taşımayan birisi, onlara küfürler ediyor, kendisi ise giyimi ile Arap kültürünü temsil ediyordu. Dua ve Kuran okurken, geçmiş ve geçmiş tüm insanların ruhuna demiyor musun dedim ve ekledim, Müslümanlıktan önce bunlar yaşamış, bir duaya ihtiyacı olacağını düşünmüyor musun dedim, ama ölünün arkasından değil, yaşayanlara okursan, açıklarsan iyi olur dedim. Etrafı topladı ve ölümlerden özrü dileyerek bir Yasin okuyalım dedi, açıklarım dedi. Hâkim olan yaratılış, ey insanlara oku dedim. Bu bölge ise geçmişi ile uyum içinde, sevgi temelinde, insanlık temelinde yaklaşıyorlar. Ancak üzdükleri, kendilerinin geçimi zor olduğu için, kendilerinin de eşit yaklaşım ve sanatkar olarak irdelemesini istiyorlar. Bunları biz kendimiz ellerimiz ile üretiyoruz, biz satıcı değil, üreticiyiz diyorlar.

Avrupa'ya Erken İnsanın Göçü²

Şekil 1: Kapadokya 'da Homo sapiens, 35 yıl öncesinden bu yana vardır

2. Eski Taş Çağı³

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Yorum

Tarihe yazıdan önceki dönemler: 1) Taş Devri/Buzul çağı; Eski Taş, Alt Paleolitik, Orta Paleolitik, Üst Paleolitik, 2) Holosen, a) Tunç Çağı; [Orta Taş Çağı/Orta Taş Çağı](#), b) Cilalı Taş Devri, Bakır Çağı, [Tunç Çağı](#), [Erken Tunç Çağı](#), c) Orta Tunç Çağı, [Geç Tunç Çağı](#). Benim için o bölgede insanların insanlık üzerinde olması önemlidir. Bir kişi kullandığı araba değil, içinden inince tavır ve tutumlarının insanlık boyutudur.

Kaba Taş Devri, Yontma Taş Devri veya bilimsel adıyla

Paleolitik Çağ olarak tanımlanan *Eski Taş Çağı* günümüzden yaklaşık 2 milyon yıl önce başlamış ve 12.000 yıl önce son bulmuştur. Ancak verilen bu tarihlerin dünya geneli içinde geçerli olduğunu ve yerel olarak değişmeye açık bulunduğunu da belirtmek gerekir. İnsanlık tarihinin %99'u gibi çok büyük bir bölümünü kapsayan bu çağ, aynı zamanda ilk insan atalarının ortaya çıkışı ve ilk aletlerin üretimi yoluyla insanın kavrama yeteneği ve temsil etmesiyle de söz konusu tarihin gelişimi içinde çok önemli bir yer tutmaktadır.

Doğanın sınırlayıcı ve belirleyici baskısı altında yaşayan Paleolitik Çağ insanları ekonomik açıdan, avcı ve toplayıcı toplulukları temsil ederler. Besin üretmeyi bilmeyen bu insanlar, yalnızca yaşadıkları ortamda bulunan yabancı sebze, meyve ve kökler ile avlandıkları hayvanları yiyerek beslenmişlerdir. İklim ve çevre koşullarının değişkenliği nedeniyle, yeni besin kaynakları aramak ve av hayvanlarını izleyerek, küçük gruplar halinde konar-göçer tarzda yaşamışlardır. Kaya sığınaklarının bulunduğu yerlerde mağara ve kayaaltı sığınaklarında barınmışlar, kaya sığınaklarının bulunmadığı yerlerde ise açık havada kurdukları sığınaklarda yaşamışlardır.

Paleolitik Çağ, karakteristik çizgileri ve kültürleriyle Alt, Orta ve Üst olmak üzere 3 evreye ayrılır. Alt Paleolitik devrin insanları, beyin kapasiteleriyle orantılı olarak kendilerini vahşi hayvanlardan korumak, beslenmek, avlanmak için ve zaman zaman da kendi aralarındaki mücadelelerde kullanmak üzere birtakım basit taş aletler yapmaya başlamışlardır. Genellikle doğanın kendilerine sunduğu taşları, ya daha sert olan başka taşlarla yontarak işlemişler ya da doğal halde çevrelerinde bulunan ve çok az bir rötuşla alet haline gelebilen parçaları kullanmışlardır. Alt Paleolitik süresince oldukça ılımlı geçen iklim Orta Paleolitik'te kurumaya, sertleşmeye ve giderek bol kar yağışıyla belirgin yeni bir buzlaşmaya dönmesi, insanın yaşayışı ve teknolojisinde bir dizi değişiklikler meydana getirmiştir. Bu teknolojik değişikliğin en belirgin yanı, yonga endüstrisinde kendini gösterir. Alt Paleolitik'in kaba taş alet (2 yüzeyle) ve yongalarının yerini oldukça düzenli bir şekilde yontulmuş ve kenarlarda yapılan düzeltmelerle (rötuş) ve uç kazıyıcı haline sokulmuş işlenik yonga aletler alır. Bu dönemin insanları olan *Homo neanderthalensis*'lerin, eldeki kısıtlı alet teknolojisi ile mamut, gergedan, geyik gibi büyük hayvanları avlayabilmeleri bu insanların avcılıkta ne kadar ustalaştıklarını ve hayvanları avlayabilmek için birtakım av teknik ve yöntemlerini geliştirdiklerinin bir kanıtıdır.

Ayrıca bu evrede, inançlarla ilgili birtakım belirtilerin ortaya çıktığı görülmüştür. Örneğin tek ya da çift çukurlar şeklindeki mezarlar ve bunların yanındaki - belki de besin depoları olarak yorumlanabilecek - eklenitler, Neanderthal'lerin ölü gömme eylemleri hakkında bilgi veren izlerdir. İklimin tekrar hissedilir derecede soğuduğu ve kuru hale geldiği Üst Paleolitik Çağ'da, Homo Neanderthal'lerin yerini modern insanın atası sayılan *Homo sapiens*'ler alır. *Homo sapiens*ler becerili ve aktüel insana daha yakın olan insanlardır. Üst Paleolitik'te yontma teknolojisindeki gelişme dikkat çekecek bir düzeyde olup, taş işçiliği en büyük gelişmesine ulaşmıştır. Alt Paleolitik'te kısmen de olsa Orta Paleolitik'de görülen klasik 2 yüzeyle (el baltası) yerini çakmak taşı yonga ve uç dılgilerin üzerine yapılmış, çeşitli tipteki aletler almıştır. Ön kazıyıcılar taş dılgiler, taş kalemler, yaprak biçimli uçlar, mekik aletler bunlardan bazılarıdır. Üst Paleolitik'in son evrelerinde ise sırtı devrik dılgiciklerin ortaya çıktığı görülmüştür. Taş aletlerin yanı sıra kemik ve boynuzdan yapılmış aletlerde de büyük bir artış gözlenmektedir. Esasen bu evrede taş aletler, büyük çoğunlukla kemik aletleri şekillendirmek için yapılmışlardır. Bu ise Üst Paleolitik'te artık alet yapan aletlerin ürettiğini göstermektedir.

Üst Paleolitik Çağ'ın önemli gelişmelerinden biri de insanların entelektüel hayatlarıyla ilgili birtakım sanat eserlerini yapmaya başlamalarıdır. Mağara duvarlarına ve çeşitli objeler üzerine yapılan boyalı resim,gravür, alçak kabartmalar ile heykelticikler, Paleolitik sanatın, sanat tarihi içinde oynadığı rolü ortaya koyar. Üst Paleolitik'te süslenme merakı da açıkça görülür. Balık kemiği, kavkı, çeşitli hayvan kemiği, diş ve kabuklarından yapılan süs eşyalarının Üst Paleolitik'te insanlar tarafından kullanıldığı bilinmektedir. Ayrıca bu devirde artık insanlar ölülerini sistemli bir biçimde gömmeye başlamışlardır. Anadolu Paleolitik'ine günümüze değin yapılan kazı ve yüzey araştırmalarının ışığında bakıldığında, yeterince araştırılmamış olmasına karşın, Alt, Orta, Üst Paleolitik dönemlere ait taş ve kemik endüstri, fauna, flora ve insan kalıntıları ile sanat yapıtlarının ele geçmiş olması, Anadolu'nun ne denli yoğun bir biçimde iskan edildiğini açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bugünkü bilgilerin ışığında, Anadolu Paleolitik Çağ'ın tüm evrelerini, stratigrafik süreklilik içinde veren tek mağara Karain'dir. [Antalya](#)'nın 30 km kuzeybatısında yer alan bu merkez; Alt, Orta ve Üst Paleolitik evrelere ilişkin çeşitli "oturma tabanları" vermektedir. Sözü edilen evrelere ait çok sayıda yontma taş ve kemik aletin yanı sıra, taşınabilir sanat eserleri, [Homo Neanderthal](#) ve [Homo sapiens](#)'lere ait diş ve kemik kalıntıları, yine çok sayıda yanmış ve yanmamış kemik kalıntıları da vermiştir.

Yorum

Homo sapiens, sapiens bazı Anatomik ve farklı bulgular ile diğer Homo erectus türleri ile karıştırılmaktadır. 300bin yıl önce ilk bulgusu olan ve genellikle 200bin yıl önceden söz edilen ve 40bin yıldan sonra Anadolu Bölgesinde olan insanın buralarda 2 milyon yıl önce olduğunun iddiası yerinde görülemez. Benim için o bölgede belirtilenlerin DNA ve hatta mitokondri DNA olmadan geçerli görülmemektedir.

Bazı buluntular ile insanın değil, bazı varlıkların yaşadığını belirtmek daha doğru olacaktır.

[Karain Mağarası](#), buluntularıyla, yalnız Anadolu'da değil, aynı zamanda Yakın Doğu Paleolitik için de büyük önem taşımaktadır. Anadolu Paleolitik'indeki en büyük boşluk, salt yaşlandırmanın henüz yapılamamış olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, son yıllarda Aşağı Fırat Havzasında yapılmış olan kazı ve sistemli yüzey araştırmaları ile Karain ve [Yarımburğaz mağaralarında](#) yeniden başlatılan kazılarda elde edilen buluntular üzerinde sürdürülmekte olan incelemeler, Anadolu Paleolitik'inin henüz çözümlenmemiş olan stratigrafik ve kronolojik sorunlarına çözüm aramaya yöneltilmiş bulunmaktadır. Yontma Taş Çağı eserlerinin en güzel örnekleri Güney Anadolu sahillerinde, Antalya civarında yer alan Karain Mağarası buluntularındır. Burada yaklaşık 10,5 metre kalınlığındaki dolgu malzemesi içinde Yontma Taş Çağı'nın bütün evrelerine ait kültür tabakaları ortaya

çıkarılmıştır. Bu tabakalar içerisinde çeşitli taşlardan yapılmış aletler arasında el baltaları, kazıyıcılar, uçlar ele geçirilmiştir. Kemikten yapılmış aletlerden cımbızlar, iğneler, süs eşyası gibi kalıntılar da bulunan eserler arasındadır. İstanbul'un 22 km batısında yer alan [Yarımburgaz mağaralarında](#) elde edilen veriler ise, burada büyük bir olasılıkla *Homo erectus*ların yaşamış olduğunu ve burasını bir barınak olarak kullandıklarını kanıtlamaktadır. Elde edilen Alt Paleolitik Çağ taş endüstrisi çakmak taşı, kuartz ve kuartzitten oluşur; yonga türü aletler belirgin bir şekilde egemendir. Geriye kalan az sayıdaki çekirdek aletleri ile satır, kıyıcı satır örnekleri oluşturur.¹⁴

Yorum

Buluntuların insan, Homo sapiens, sapiens kalıntısı olduğunu net ortaya koymamaktadır. Zamanımızda bilim varsayımlar değil, daha kesin genetik kanıtların olmasına bakılmaktadır.

Kapadokya 'da peri bacaları

Üç güzeller

Başka bir üç güzel

Şekil 2: Üç güzeller Peri Bacaları (M.A. Akşit Koleksiyonundan⁴)

İlk Kiliseler

Din ve inanışlar, toplumlara ve kişilere göre farklılıklar göstermektedir. Yahudilik, örf, adet ve gelenek boyutunda kalmıştır.

Hristiyanlıkta ilk veriler Hz. İsa tanımlanırken, daha sonra üçlü denilen yapı, kanımca dördü yapı oluşmuştur. Hz. İsa hem Tanrı sıfatı hem peygamber, Tebliğ eden melek "Ruhul Kudüs", olarak üçlü denilse de insan ile dördüncü boyut olmaktadır. Bir başka boyutta şeytan kavramıdır, Tanrı karşıtıdır. Bu karmaşayı çözmek için Din adamı, papazlara bağlanmalı, onların çobanlığını kabul etmelidir. Dolayısıyla 5 boyut; a) İncil, b) Hz. İsa, c) Papaların, otoritenin söylediği, d) Havarilerin katkıları ile e) Papazın, kendi papazının söylediğidir. İlk düzenlemeler 150 yıl sonra, 325 yılında da İncil 4 adede indirilmiştir. 5. İncil Barnabas İncili Trabzon Sümela Manastırında okutulan olup, bunun yok etmek için uğraşları boşa çıkaran Selçuklu ve Osmanlı olmuş ve Gümüşhane gelirlilerinden pay ayrılmıştır. Benim tanımladığım en büyük fark, Hz. İsa'dan sonra gelecek olan Ahmet/Ahmed adlı bir peygamber olacak iken, diğerlerinde ise gökten inecek bir melek insanları kurtaracak şeklindedir. Peygamberin bir

gezide bir papazın onu tanıması, adı ile hitap etmesinden söz edilir. Daha sonra ikonlar, bazı eklemelerin yapıldığı görülmektedir. Kapadokya klişelerinde ilk simgelerde ikonlar yoktur, daha sonra olanlarda eklemeler görülmektedir. Hanif Yaratıcı ve Peygamber algısının işaretleri de görülmektedir.

Kapadokya'da Mağara ve Kilise

Şekil 3: Yer altı şehri ve Kilise yapısı (M.A. Akşit Koleksiyonundan⁴)

3. Bilinen en eski kilise, ortaya çıkarıldı. <http://arsiv.ntv.com.tr/news/59920.asp>⁵

Ürdün'de yapılan arkeolojik kazılarda, milattan sonra 3. yüzyıldan kalma bir kilise bulundu. 29 Ocak— Rahab projesi adıyla bilinen kazı çalışmalarını yürüten Ürdünlü arkeologlar, yerleşim yerinin milattan sonra üçüncü yüzyıldan kalma olduğunu ve sözkonusu bölgede irili ufaklı 25 kilisenin varlığını belirlediklerini söylediler. Bu kilise gün ışığına çıkarılıncaya dek, en eski kilise Antakya'daki Saint Pierre kilisesi olarak biliniyordu.

Yorum

Hız. İsa'dan sonra dinin yayılması için toplantılar ve görüşmeler ayrı ele alınmalı, kilise yapılması için tanımlama ise ayrıdır. Kiliseler bir ekonomik gücü gösterir. 200-300 yıl sonra olması ilk tanımı taşımaz.

Kapadokya'da gizli ufak yerlerde din boyutları görülmekte ve daha eski yıllardadır.

4. Tarihin İlk 7 Kilisesi – Hristiyanlığın Doğuşu. <https://bilgimerkeziweb.com/tarihin-ilk-7-kilisesi/>. Ocak 16 2019 bilgimerkezi.web⁶

Günümüzde Hristiyanlık yaklaşık 2.3 milyarlık inanan nüfusu ile dünyanın en yaygın dinidir. Peki Hristiyanlık nasıl doğdu? İlk kiliseler nasıl oluştu? İlk olarak hangi toplumda meyvelerini vermeye başladı? Tarihe İncil'in Vahiy bölümüne bakarak başlayabiliriz. Vahiy kitabının ilk bölümünde açıkladığı gibi, Yuhanna'ya son dönem olaylarını paylaşma vizyonu verildi.

Vahiy 1:1; İsa Mesih'in vahyidir. Tanrı yakın zamanda olması gereken olayları kullarına göstermesi için O'na bu vahyi verdi. O da gönderdiği meleği aracılığıyla bunu kulu Yuhanna'ya ilettili.

Vahiy 1:10-11: Rab'bin gününde Ruh'un etkisinde kalarak arkamda borazan sesine benzer yüksek bir ses işittim. Ses, "Gördüklerini kitaba yaz ve yedi kiliseye, yani Efes, İzmir, Bergama, Tiyatira, Sart, Filadelfya ve Laodikya'ya gönder" dedi.

Bu şehirlerin sırası ise "Patmos'tan bir kuryenin parşömeni taşıdığı yola karşılık gelir. Konuuları ile adlandırılan bu yedi kilise, birinci yüzyılda bütün cemaatlerinin toplamı değildi. Korint, Filipi ve Kolose gibi yerlerde de cemaatler bulunmaktaydı. İlk 7 kilise olan Efes, İzmir, Bergama, Tiyatira, Sart, Filadelfya ve Laodikya Türkiye sınırları içindedir. Şimdi sırayla kiliselerin tarihine bakalım:

1) Efes Kilisesi

Günümüzde İzmir il sınırları içinde bulunan Efes, Romalılar tarafından "Asya'nın ilk ve en büyük metropolü" olarak adlandırıldı. Büyük gemilerin yanaştığı bir limana sahip olan Efes, Asya'da kara ve deniz yoluyla en rahat ulaşılabilen şehirdi. Bu konumu dini, politik ve ticari gelişimini destekledi. Pavlus'un İncil'i bölge insanlarına açıklamasında da avantajdı. Domitianus Tapınağı, Tiranus Çeşmesi, Hadrianus Tapınağı, Celsius Kitaplığı gibi yapılar ve yirmi beş bin kişi alan bir açık hava tiyatrosu da Efes'teydi. Güzel bir iklim ve verimli topraklara sahipti. Şehirde Yahudiler de yaşamaktaydı.

Pavlus'un Efes'e ilk ziyareti ve Apollos'un güçlü vaazı, Efes Kilisesi'nin başlangıcına işaret etti. Pavlus şehre ikinci ziyaretinde 12 inanan buldu ve bu şehirde 3 yıl daha geçirdi. Önce sinagogda konuşmaya başladı, sonra da günlük olarak Tiranus okulunda ders verdi. Hem yahudilere hem de greklere söz ulaşmış oldu. Böylece Efes'te cemaat sayısı arttı. Ama inanalar çoğaldıkça inananların sıkıntıları da çoğaldı. Çıkan olaylardan dolayı Pavlus, Makedonya'ya gitti ve yerine Timoteos adlı genç önderi atadı.

2) İzmir Kilisesi (Smyrna)

Roma döneminde Smyrna, Pergamos ve Efes'e rakip olan En Küçük Asya Şehri olarak kabul edildi. Sokakları geniş ve asfalttı. İnsanlar İzmir için Asya'nın gardanı, tacı, çiçeği derdi. Oldukça önemli bir ticaret kentiydi.

Grekler tarafından ele geçirilen İzmir, Lidya kralı Alyattes tarafından yerle bir edildi. İki yüz yıl harabe kaldı. Sonra Büyük İskender tarafından yeniden kuruldu. Smyrna'da bir araya gelen ilk yüzyıl cemaati hakkında çok az şey bilinmektedir. Ancak tarihçiler, elçi Yuhanna'nın öğrencisi olan Polikarp ve Efes'te piskopos olarak hizmet veren Polikarp'ın genç bir çağdaşı olan Polikrates hakkında bazı ilginç bilgiler sunuyorlar.

İzmir kilisesinin sıkıntılı günler yaşadığı bilinen bir gerçek. Üstelik sıkıntılar kısa süreli olmadı. Takip eden yüzyılda da, Smyrna'daki Hristiyanlara yönelik bu düşmanlık devam etti. Albert Barnes şöyle açıklıyor: "Polikarp'ın şehitliği döneminde, Smyrna'nın Yahudileri, Polikarp'ın ölümünü talep etmekte en şiddetli olanlar arasındaydı. Bölgedeki inananlar inançları uğruna uzun süre canlarıyla ve mallarıyla sıkıntı çekti.

3) Bergama Kilisesi (Pergamos)

Seyahat ve ticaret anlamında Efes ve İzmir'e rakip olmasa da birçok alanda mükemmelleşmiştir. Tepe üzerinde kurulmuştu. Pergamos Grekçe'de "Yüksek kule" anlamına gelir.

Pergamos, Grek'te Attalid krallarının hanedanının başkenti olarak görev yaptı. 2. Eumenes (197-159), hanedanın en ünlü kralıydı ve hükümdarlığı boyunca şehir en yüksek seviyesine ulaştı. Sanat ve edebiyat teşvik edildi ve şehirde 200.000 ciltlik bir kütüphane oluşturuldu. Kitaplarda parşömen ilk kez burada kullanıldı. Bu nedenle, "Parchment" kelimesi, Pergamos kasabasının adından türemiştir. Şehri süsleyen yapıların en ünlüsü ise 40 metre yüksekliğindeki Zeus sunağdır.

Krallık Roma'ya dönüştüğünde, Pergamos eyaletin başkenti seçildi. Bölge ayrıca, dini bir merkezdi. Zeus, Dionysos, Athena ve Asclepius olarak dört pagan tanrısı onuruna tapınak yapıldı. Asklepius, mitolojik şifa tanrısıydı ve kendisine dolanan yılan figürü günümüz tıp alanının sembolü sayılmaktadır. 1879'dan 1886'ya kadar Alman hükümeti tarafından yapılan kazılarda Zeus'un sunağı, tiyatro, agora, spor salonu ve çeşitli tapınakları bulunmuştur.

Pavlus ya da arkadaşlarının Bergama'ya geldiklerine ilişkin kesin kanıtlar yoktur. Bölgeye ulaştığı bilinirse de Yuhanna, Bergama kilisesine Antipa'yı önder atar. Bergama Kilisesi İmparator Domitianus döneminde büyük sıkıntıdan geçtiler. Bölgede putperestlik ve cinsel ahlaksızlıklar yaygındı.

4) Tiyatira Kilisesi

Günümüzde Anadolu'nun Ege Bölgesi'nde bulunan Manisa ilinin Akhisar ilçesindedir. Tiyatira'nın erken tarihi iyi bilinmemektedir. Önceleri Lidyalılar tarafından Pelopia adıyla kurulmuş olduğu söylenmektedir. M.Ö. 3. yüzyılda ise Seleukos Nikator tarafından ele geçirilmiştir. Bölge ekonomisinin ticaret merkezi haline geldi.

Bölge o dönemde bir işçi kentiydi. Yün ve deri işlemesi, boyacılığı ve bronz üretimiyle ünlüydü. Dinsel açıdan ise Tiyatira'nın bir önemi yoktu.

İncil'in Efes'ten buraya ulaştığı düşünülmektedir. Çünkü bölgede yaşayanlar Efes'i ziyaretleri sırasında Pavlus ile karşılaşmış olabilir. Bu kente İsa'ya inananlar imanları konusunda bir baskı yaşamadılar. Ama ahlaksızlık ve putperestlikle mücadele ettiler. İnanan sayısının arttığı bölgede Lidya, ilk Tiyatirali Hristiyan olarak bilinir.

5) Sart Kilisesi (Sardis)

Günümüzde Manisa-Salihli ilçesi yakınlarında bulunmaktadır. Artemis Tapınağı önemli kalıntılardan biridir.

Sardis "Küçük Asya'nın en eski ve en önemli şehirlerinden biriydi ve M.Ö. 549'a kadar Lidya Krallığı'nın başkentiydi. Yüksek bir tepe üzerinde Romalılar tarafından kurulan Sart Kenti'ni Persli Koreş, Lidya krallığından M.Ö. 546'da aldı. M.Ö. 499 yılında ise Atinalılar tarafından yıkılarak Darius egemenliğine son verildi.

Paktulos Irmağı'nda (Sart Çayı) bulunan altın yatakları bolluğundan dolayı şehir oldukça zengin duruma geldi. Hatta tarihte ilk kez para M.Ö. 6. yüzyılda bu kente basıldı. "Karun gibi zengin" deymi Kral Krösus'un (Karun) zengin döneminden kalmaz.

İncil bu kente de ulaşmış ve inananların sayısı artmaya başlamıştı. Sart Kenti'nde birçok kişi 1. yüzyıl bitmeden Hristiyanlığı benimsemişti. Ama ilk yüzyılın ikinci yarısından itibaren inançtan sapmalar başlamıştı. Ahlaksızlık ve putperestlik bu bölgede de yaygındı ve bu uygulamalara inananların bazıları kendini kapırdı.

6) Filadelfiya Kilisesi

Pergamon kralı 2. Attalos tarafından kurulan Filadelfiya günümüzde Manisa- Alaşehir bölgesinde bulunmaktadır. M.S. 17 yılında büyük bir depremden etkilenmiş, İmparator Tiberius zamanında M.S. 17-37'de yeniden kurulmuştur. Filadelfiya "kardeşçe sevgi" demektir. 2. Attalos'un onuruna, Lydia'nın kralı ağabeyi 2. Eumenes'e olan sadakatinden dolayı bu ad verildi. Şehrin bir diğer adı ise Dekapolis'ti. MS 1. yüzyılda taşıdığı üçüncü isim Neo-kaisaria idi.

Bölge sakinler, Olimpos tanrılarına ve yerel tanrıları tapınıyordu. Filadelfiya üzüm bölgesi olduğu için, doğal olarak Şarap Tanrısı Dionysius'a da taparlardı.

Filadelfiya hızlı bir şekilde önemli ve zengin bir ticaret merkezi haline geldi ve gücünü uzun zaman korudu. Küçük Asya'daki diğer şehirler gibi, genellikle depremler nedeniyle yeniden inşa edilmesi gerekiyordu. Birinci yüzyılın başlarında, bölgedeki ünlü tarihçi Strabo, özellikle Filadelfiya'daki evlerin duvarlarının depremler nedeniyle çatladığını yazdı.

Pavlus ve arkadaşları yaptıkları ikinci ve üçüncü gezisinde Filadelfiya Kenti'nin kuzeyine gitmiş ve İncil'i duyurmuştu.

7) Laodikya Kilisesi

Günümüzde Denizli ile Pamukkale arasında kalan Eskihisar'dır. M.Ö. 250 yılında 2. Selefkus Antiokus tarafından kurulmuştur ve bölgeye karısı Laodikya'nın adı verilmişti. Şehrin asıl adı 2. Antiokus'un karısından gelirken, ismin grekçede ilginç bir anlamı var. Bu isim iki kelimedenden türemiştir: "insanlar" anlamına gelen "laos", "karar" anlamına gelen "dike". Başka bir deyişle, isim insanların kendi kararlarını verdiği anlamına gelmektedir.

Efes'teki sahilden Asya içlerine kadar uzanan büyük Roma yolu, merkezinden geçti ve Laodikya'yı önemli bir ticaret ve iletişim merkezi haline getirdi. Yaşadığı depremler nedeniyle kent sürekli yeniden inşa edilmek zorunda kaldı.

Laodikya'nın ünlü bir tıp okulu vardı ve göz kusurlarının tedavisinde ünlü 'Frıgya tozu' olarak bilinen özel bir merhem kullanılırdı. Kentte önemli sayıda Yahudi nüfusu vardı. Laodikya'da kilisenin kurulması Pavlus'un Efes'te her gün Tiranus okulunda yaptığı tartışmalar yaptığı sırasında orada bulunan bazı kişilerin İncil'i duymasıyla ilgili olabileceği düşünülmektedir.

Yorum

Hristiyanlık en sık din iken, 2000 yılından sonra İslam en fazla inanılan dindir. Bu açıdan inanç kavramında da artık İslam mezhepleri değil, Yaratılış öne alınmaktadır. Dinlerin algılanması, Tanrı sorgusunun yapılması da doğru olmamalıdır.

Zamanımızda ilk Hristiyan kavramlarının oluştuğu yerler olarak, bunların Papalık ve Ortodoksluk öncesi Hanif yapıda olduğu, Yaratılan ve iletin olarak tanımlanması öne çıkmaktadır. Bu açıdan bu inanış, halen Hristiyanlık içinde aforoz edilen bir boyuttur. Mavi tur ile adalarda eski klişeleri bakınca, yine Hanif Hristiyanlık kalıntılarını algılamıştım.

Zamanımızda eski temel olan inanışlar yerine, bazı kişilerin eklemelerini bakılarak, konu saptamaktadır. Hristiyanlık buna örnek olunca, dinde ruhbanlık yok iken, hocalar sadece öğretmen iken, ruhbanlığa özenenler, aynı yapıyı kuranlar İslam adı altına Kuran sözünü ötenler, düşmüştür diyenler çıkmaktadır. Bu bir sosyolojik boyuttur, bireyden belirli ruhbanlar şekline dönüşmesi bir zaman boyutudur. O açıdan eski yazılı temele dönülmelidir.

5. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018⁷

Kültürel boyut çeşitli açıdan irdelenmelidir. Kültürler başlıca Göçebe, Tarım, Endüstri, Yüksek Teknoloji ve Birey Hakları olarak ayrılabilir. Başlıca parametreler, 8'li dilim içinde AKÇEDİST: Aile, Kültürel Kaynaklar, Çevre, Eğitim, Yönetim biçimi/Din-Devlet, İnsanların yapısı, Sağlık yapıları ve Teknoloji olarak belirtilebilir.

Buna göre kültürler özellikleri aşağıda tabloda sunulmaktadır.

Tablo 1: 8'li Kültürel öge ve kültürler

	Göçebe	Tarım,	Endüstri	Teknoloji	Civil
Aile ve Soy Ögesi	Kabile kültürü, Klan varlığının sağlanması	Yerleşim ile gelenek boyutu	Yüksek üretim, kurum kültürü	Yüksek teknoloji bilen yapı	Birey Hakları ve bağımsızlığı
Kaynaklar Ögesi: Töreler	Lider merkezli yapı	Örf, adet ve gelenekler	İşletme kültürüne uyulmalı	İşi bilen görev alması	Avrupa Konsey ve İnsan Hakları
Çevre: Yerleşme	Varlığı sağlayan yer	Yerleşim, vatan olmalı	Fabrika yerleşim yeri	Yüksek teknolojiyi sağlayan yer	Bireyin mutlu olduğu yer
Eğitim, Sanat: Bilgi	Av, avcı eğitimi	Şehirleşme katmanına göre	İşçi ve sermaye göre	Sertifika ve beceri eğitimi	Bireyin talebi ile oluşan yapı
Devlet, Din, Yönetim	Liderlik yapısı ve yönetimi	Ödev/görev, vatandaşlık	Kurum kuralları geçerlidir	Programa göre yönetim	Birey haklarının üstünlüğü
İnsanlar, birey: Kişilik	Ekip, grup, göçmenler	Vatandaşlık yapısı	Kurumsal fert olmak	Yüksek teknoloji bilen ve kullanan	Birey, fert olarak önemlidir
Sağlık ve Hastalık	Dik durmak için sağlıklı olmalı	Sağlıklı olana iş verilir	Sağlıklı olan işçi olur	İşi, programı, aleti çalıştırması önemli	Bireyin varlığı açısından önemli
Teknoloji: Üretim	Göç ve varlık yapısı	Tarım gibi şehir varlığı	Fabrikada üretici olması	Yüksek teknoloji cihazların kullanımı	Bireyi mutlu etmelidir

Kültürlerin öğeleri ile irdelenmesi, karma kültürel yapı içinde olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Kapadokya'da temel yapı, kabile şeklinde olsa bile, tarım açısından kısıtlı olması, bu üretilenlerin şarap gibi sadece sanatsal bir yapıya dönüştürmeleri ile, klan özelliğini devam niteliğindedir. Burada yaşayanların en çok kızıdıkları konu, gelenlerin paraları ile onları alabilecekleri, eserlerini satmak zorunda oldukları algısıdır. Birçok kişi teklif edilen bin lira parayı reddederken, bana 150TL vermiştir. Sanattan anlamayana, parası var diye vermem diyerek gerekçe göstermiştir. Aynı zamanda burasının bir fabrika olmadığı, her birinin tek, tek, elde yapıldığı, yapının üniversite mezunu olduğu, sanat eğitimi gördüğü de belirgin algılanmalıdır. Bütün ziyaret diyorum, çok konuştum, sohbet ettim ama sadece bir defa aldım, hatıra götürmek için, ama tüm insanlar bana çok teşekkür ettiler.

Burada yüksek teknoloji kullanılmakta, çünkü daha verimli olma ve daha üst düzeyde üretim yapılabilmesi için şarttır. Üniversite ve özel eğitim şarttır hem sanat hem de tüm Dünya kültürleri iç içe olmak için şarttır. Bir değişim, bir sanat ve bir farkındalık yaratılmalı, sanatta duygu yükü de olmalı, bunun tesadüfi olmayacağı, eğitimle taçlanacağı da bilincindedirler. Bir lokanta da sunulan yemekler bile, üstün eğitilmiş ve İngilizce çok iyi konuşan, espi yapan kişiler ile sunulduğu bilinmelidir.

Kapadokya'da Sanat

Otel sahibinin yaptığı otele süs olarak konulan eserler

Güral Üretim atelyesinde yapılanlar

Şekil 4: Genel olarak Hitit Güneşi Şarap Şişesi (M.A. Akşit Koleksiyonundan⁴)

Şarap bir Yaşamdır ama içilmemeli

Öncelikle bilinmelidir ki, ekmeği mayaladığımız küf *Saccharomyces cerevisiae*, 8bin yıl önce Babillerin kullandığı bilinmekte, şarap üretiminde de kullanılmıştır. Ekmek piştiği için alkol uçarak, ekmeği yumuşak, şişkin tutar. Sıcak şarap alkol uçar, ama odanın içindeki alkol, duman altı gibi, sarhoş eder.

1991 Yılında İtalya'ya bir Hastane Bilişimi konusunda bir firma ile karşılıklı konuşmaya gidiyorduk. Ben Hastane İşletme Müdürü olarak katıldım, bize yardımcı olan İtalyan, eşi Türk idi. Birlikte seyahatte idik ve konu şarap idi. Bana şaraplar hakkında bilgimin olduğunu, sakın hata yapmamam gerektiğini, kısaca saygısızlık olarak görebilirler diyerek, şarabın içecekten daha önemli, kutsal bir boyut olduğunu, belirtti. Hatalarım ne olabilir dedim. Ekledi; 1) Kırmızı veya beyaz şarap olmaz, her bireyin adı olduğu gibi şarapların adı ve yılı olduğu için genelleme doğru olmaz dedi. 2) Güzel, çirkin denmez, tarif edilir dedi. 3) Başlıca değerlendirme boyutu; a) Gözlemele ile tortu, rengi, çalkalama ile cam yüzeydeki alkolün tutunması, ayrıca renk uyumuna bakılmalı, b) kokusu için avuç ile kavranırsa, buharlaşır, çalkalama ile oluşan koku tutularak burun havası çekilmeli dedi. Fermantasyon konusunda da fikir verebilir dedi, c) tadı tek seferlik değil, tadacak şekilde alınmalı, yudum alınmaz, ağızda dilin tat yerleri farklı olduğu için güzelce gezdirmeli dedi, ayrıca d) Gerçek tadıcı içmez, çünkü çok fazla olacaktır, ama sadece 1-2 tane için içilebilir. Yavaş, kaydırarak, rakının boğazı yağlaması gibi içilmeli dedi. Sonuçta, e) yudum, yudum değil, ayrıca yemek ile birlikte yenilmeli, yemek ile şarap bütünleştirilmeli dedi. 4) Şarap Müslüman gibi değil (bir seferde tüm şişeyi bitirme), Hristiyan gibi (tadılmayarak az içme) içilmeli, ama burada İtalyan gibi içmelisin dedi. Her yudum şarabın sahibi için kaybolmuş bir değer, eğer onu tadarak farkına varan ise memnuniyet oluşur.

Sakın yudum alma, sakın şarabı da bitirme, az tadımlık al dedi, kıymetli kişi olursun dedi. Hristiyanlıkta, Hz. İsa'nın kanı değil, plevra sıvısının fermantasyon olmasıdır denildi. Hz. İsa çarpmıha gerilince, ayaklarından olan destek ve ellerinin kalkması ile siyanoz olduğu, plevrada biriken sıvının mızrak ile boşaltılması ve pnömotorakstan öldüğünü belirtti. Ben de orada öğrenmiş oldum. 5) Şarabın üzümü ince, biliyorum deme, sorular sor, ama sakın güzel, çirkin deme, bazı bildiklerin üzerine irdeleme yap dedi. 6) Her bölgenin (İtalya 7 Bölge olsa da her köy kendine göre özeldir) kendine göre günlük şarabı ve ayrıca ödüllü şarabı vardır. İtalya'nın ben şu marka ve şu şarabını seviyorum deme dedi. Türkiye de Kavaklıdere veya başka marka adı vermeden, sadece şaraba bak ona göre konuşmalı dedi. 7) Şaraptan anlayana lokantalar nefret eder, onlar satmak ister, tadıcılar içmez dedi. Onlardan sakın dedi. 8) Kötü şarap, güneşte kalmış ve içilemeyecek olandır, sakın tadına bile bakma denildi, kokusundan anlaşılır dedi. 9) Şarap ustası olan ve madalyalı olan değil, tattığın şaraba göre karar ver dedi. Marka çok iyi olabilir ama o şişe kötü olabilir, hava almış olabilir dedi. 10) Biliyorum deme, bilen görüşlerini al, çok pahalı olanı bile çok ucuza içebilirsin dedi, memnuniyet yaratırsan, %70 ucuza verir dedi. Şarap bir inanış ve saygı duyulmalı, içmek değil, farklı değer olarak algılanmalı demıştır.

Sonuçta; ben bu öğütleri kullandım ve çok memnun oldum, her gittiğim toplantıda kullanıyorum ve hemen büyük otellerde şarap müdür geliyor ve onunla konuşuyorum, bilgi ediniyorum, bilgi ve kaliteli olanları tattıkça da becerim artıyor.

Kapadokya'da Şarap imal eden ve tadımlık şarap yer

Duvardaki çerçeveli olanlar, aldıkları ödüllerdir.

Şekil 5: Şarap imalathanesinden resim (M.A. Akşit Koleksiyonundan⁴)

Kuru ve bekletilmiş üzümde üretilenlerde farklı tat olur, bu açıdan üzüm gece toplanır ve erkenden sıkılır. Nakiller de buzlu araçlarla yapılır. Kuru üzüm tadı alınan, kuru üzüm şarabıdır ki bunun sunumu farklıdır, ayrıca alkol oranı da yüksektir. Her kilisenin/üreticinin ayrı şarabı vardır, üzüm uzun süre saklanmaz ama yer altına inen kişiler için şarap yıllarca saklanıp içilebilir.

Sonuçta gece toplantıda 12 şarap ikram edildi, lokantada sadece biz vardık ve ben riske aldım bir sarı renkli şaraba “bene, bene molto bene” dedim. Şişeyi rica ettim, üzümü sorguladım, internetten baktım, bilgi aldım. Arkadaşlar içti, ben tam içmedim ama sadece bana bitter çikolata ile, arabaya kadar beni uğurladılar.

Denizli Bekilli Kasabasında şaraphanelere çağırıldılar, önce çay bardaklarına doldurulmuş şarap ikram ettiler. Benin belirttiklerim; 1) Kız şarabı; anlamı üzümün sulu kısmından yapılmış, merdane ile sıkılmamış, şeker az, dolayısıyla alkolü az şarap. Şarap ilk aşamada hafif ağırlıkta kızlardan ezilip, içimlik olarak kullanılan, İsviçre’de öğlen sunulan şarap cinsidir. 2) Bir yıllık kırmızı şarap; şekeri tam gitmemiş, fermantasyona gerekli olan, kırmızı 3 yılda olgunlaşır, şeker oranına göre yıllanma söylenebilir. Bunun üzerine onlar götürüldü ve kalite şarapları tatmak için sunuldu.

Bunun üzerine Denizli Bağcılık ve Şarap festivali düzenlendi. Rektör olarak katıldım, ama jüri eksik gelmiş, bizlere sınav yaptılar, 6 çeşit şarap verildi, bir form hazırlandı, puanlamamız istendi. Burada iki kişi geçmiş, biri ben/yazar, diğeri de Rektör Yardımcısı Avanoslu doktor arkadaşım idi. 177 şarap tadıldı, ben ilk 3 sırayı yazılı olarak tuttum, birinci olmasa da tercihlerim ilk 3 arasına girdiğini göyerek memnun oldum.

Kapadokya’da büyüyen doktor arkadaşımın önerisi ile bir yere uğradık ve üniversite mezunu ve konusunda ehli olan kişi tarafından dünya altın madalyalı şaraplarını tattık ve uzun bir konuşma yaptık. Filtreleme nasıl yapıldığı, bekletme mi, herhangi bir filtre kullanıp kullanmadığı gibi birçok teknik öğrendik. İki günlük gezinin yarım günü orada geçirdik. Amerikalı olan kişi, bu kadar yüksek düzeyde bir boyut ilk defa görüyorum ve karşılaşmaktan dolayı da çok mutlu olduğunu söyledi.

Şarap, bir kültürün simgesidir, içerek sarhoş olmak için değildir. Tadıcılar sarhoş olmazlar ve ayrıca hekim hiçbir zaman sarhoş olamaz, her an acil hekimlik görevi çıkabilir. Hiçbir bilen kişi, ben şaraptan anlıyorum demez. Her insanın farklı olması gibi, her açılan şişedeki şarap farklı ve kendine özgüdür. Bize düşen sadece tanımlamaktır.

6. Şarap⁸

Wikipedi, özgür ansiklopedi

Şarap, **mevvenin** (genellikle **üzüm**) **fermente** edilmesiyle üretilen **alkollü** bir içecektir. Taze üzüm suyunun mayalanması (fermantasyon) yolu ile elde edilen, % 9 ila 15 arası alkol ihtiva eden içecektir. Başka meyveden üretilen şaraplar o meyvenin adı ile anılmaktadır.

Şarabın yapılışı

Şarap yapmak için önce üzümler bağlarından toplanır, ardından ezilir sonra, maya (üzümde doğal olarak bulunur) üzüm suyundeki şeker ile birleşir ve aşamalı olarak bu şekeri tüketerek alkol dönüşür. Maya aynı zamanda havada buharlaşan karbondioksiti üretir. Mayanın işlemi tamamlandığında üzüm suyu şaraba dönüşür. Üzüm şarabı **kırmızı**, **beyaz** veya **roze** (**pembe**) olur. Bunun yanı sıra **köpüklü şaraplar** da mevcuttur. Ayrıca, şaraplar içindeki şeker miktarına göre de sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırmaya göre; sek, dömi-sek, yarı-tatlı ve tatlı olmak üzere dört ana grup vardır. Üzümünden imal edilmeyen şaraplara **mevve şarabı** adı verilir. Her meyveden şarap üretilebilir. Fakat dünyada şarapların büyük bir kısmı üzümünden üretilmektedir. En iyi içme zamanı on yıldan sonradır^[kaynak belirtilmeli] ve kırk yıla kadar içilebilir.

Cabernet Sauvignon, **Merlot**, **Pinot Noir**, **Siraz**/Syrah, Zinfandel, Nebbiolo, Sangiovese, **Tempranillo**, Aglianico, Gamay, Grenache, ve Barbera başlıca kırmızı üzüm türleridir. **Chardonnay**, **Riesling**, Sauvignon Blanc, Pinot Gris/Pinot Grigio, Gewürtztraminer, Chenin Blanc, Muscat, Pinot Blanc, Sémillon, Trebbiano ve Vlogner ise başlıca beyaz üzüm türleridir.

Şarabın diğer kullanım yerleri

Din

Hristiyanlıkta Kudas Avininde hiçbir katkı maddesi eklenmeden kullanılır.

Eczacılık

Tıbbi Şarap; içine çeşitli maddelerin çözünmesiyle içmek suretiyle yapılan ilaçtır. Alkol derecesi en az 11 olan kırmızı veya beyaz şaraplar tercih edilir.

Edebiyat

Kırmızı rengi dolayısıyla sevgilinin dudağı, âşığın kanlı gözyaşığıdır. Kadehi andıran biçimiyle lale, kırmızı rengiyle gül de şaraptır ve tekkelerde saki adındaki şarap dağıtıcı aslında Allah'ın rahmetini dağıtır. Yani şarap, edebiyatta mecaz anlamda kullanılır. Şarabın diğer adı da 'mey' olarak adlandırılır.

Dünyada 2018 yılı itibarıyla 7.4 milyon hektarlık alanda bağcılık yapılmakta olup 29,2 milyar litre şarap üretilmiştir.^[1]

Şarap tadımı

Şarap tadımı' duyulara dayanarak şarapların değerlendirilmesi işlemidir. Sadece **tat** alma değil, **görme**, **koklama** ve ağız duyusuna da hitap eden, profesyoneller olduğu kadar amatörler de seslenen bir uğraştır. Bu dalda profesyonel olarak

çalışanlara 'sommelier' denir. Dilin tat alma hassasiyetini korumak amacıyla, profesyoneller kadar amatörler de aşırı derecede acılı, ekşili ve tuzlu yiyeceklerden kaçınılmalıdır.

7. <https://mudavim.net/dugustasyon-nedir>⁹

İçki ve yemekleri duyu organlarını kullanarak analiz etme yöntemine **Degüstasyon** denir. Bu analiz sırasında duyu organları kullanılarak test edilen içki veya yemek ile ilgili kaniya varmaya çalışılır. Genelde **sarap** veya şarap-yemek uyumu degüstasyonları yaygındır. Degüstasyon duyu organlarımızı kullandığımız 3 aşamadan oluşur. Gözlemeleme, koklama ve tatma bu aşamalarıdır. Çoğu zaman bir birine uyumlu olduğu kabul edilen **sarap** ve yiyecekler küçük porsiyonlar halinde denenir. Bazı restoranların degüstasyon menüleri de bulunur.

Yorum

Ben yarışmalarda jüri olmuş olsam bile, yemeklerde, ilk ben tadar, ona göre seçim yapılır, onlara servis yapılır ve ben içmem. Ancak onlara da içirmem, şarap tadılır derim, yudumlanmaz diyerek, engel olurum. İçmek isteyen başka masaya gitmeli derim.

Şarap denilince hemen Kuran konusu gündeme gelecektir. Buradaki ayetlere doğrudan bakmalı¹⁰:

Kuranda içki: Şurup şeklinde olan veya hamır/humur kelimesi geçmektedir. Akli örten anlamında ele alınması ile sarhoşluk olarak yorumlayan da vardır. İnkâr ve baskı ile serbest iradesini de örtmek bir örtü olarak ele alınmalıdır. Bu açıdan her türlü bireyin sorumluluğunu elinden alacak yaklaşım suç olarak, modern hukukta da belirtildiği gibi ele alınmalıdır. Başkalarına karışmak veya onları baskı altına almak veya şarabı helal, kullanılabilir gibi yorumlamak doğru olamaz. Fiil suçtur, fiile kızılır, faile kızılmaz. Şarap olarak geçen boyut, kaynar su olarak belirtilen durumdur. Leşevben/bir içkileri, hammin/kaynar su tanımındadır. NOT: 1) Koyu ve italik olanlar tarafımdan yapılan eklemelerdir. 2) Kelime anlamları acikkuran.com¹¹ sitesinden alınmıştır. Prensipte olarak bir şeyin fayda ve/veya zararı var ise, minör bile olsa, zararı nedeniyle kullanılmamalıdır. Etik prensip olarak, *temel yaklaşım zararın olmamasıdır*.

- 2/219: Sana şarap/**hamr** ve kumardan/**meysir** soruyorlar. De ki: Bu ikisinde büyük bir günah, bir de insanlar için bazı menfaatler vardır. Fakat günahları, menfaatlerinden daha büyüktür. Yine sana neyi infak edeceklerini soruyorlar. De ki: İhtiyaçtan fazlasını infak edin. İşte böylece Allah, size âyetlerini açıklıyor. Umulur ki siz düşünürsünüz.
- 5/90: Ey iman edenler! İçki/**hamru**, kumar/**meysir**, dikili taşlar (putlar) ve fal okları/ensab şeytan işi birer pisliktir. Bunlardan kaçının ki, kurtuluşa eresiniz.
- 5/91: Şeytan, içki/**hamri** ve kumarla/**meysiri** sizin aranızda düşmanlık ve kin sokmak ve sizi Allah'ı anmaktan ve namazdan alıkoymak ister. Artık bunlardan vazgeçtiniz değil mi?
- 10/4: Dönüşünüz hep O'nadır. Allah'ın vaadi hak'tır. Herşeyi ilk baştan yaratan O'dur. Sonra iman edip salih amel işleyenleri hak ettikleri ölçüde mükâfıtlandırmak için geri döndürecek olan yine O'dur. Kâfirlere de inkâr ettikleri için kaynar sudan bir içki/şerab ve acıklı bir azap vardır.
- 16/67: Hurma ve üzüm ağaçlarının meyvalarından da hem içki (**sekeran/sarhoşluk, kendini bilmez bir durum**), hem de güzel gıdalar edinirsiniz. Şüphesiz ki bunda aklını kullanan kimseler için büyük bir ibret vardır. **NOT Arapça'da içki sözü geçmiyor. Sekeren veren rızıklar denilmektedir.**
- 18/29: Ve de ki: O hak Rabbimizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Çünkü biz zalimler için öyle bir ateş hazırlamışız ki, duvarları, çepeçevre onları içine alacaktır. Eğer feryad edip yardım isteseler, erimiş maden gibi yüzleri haşlayan bir su/**seş şerab** ile cevap verilir. O ne kötü bir içecek ve ne kötü bir dayanma yeri!
- 37/67: Sonra üzerine onlar için kaynar bir içecek/**benlik duygusu-hamimun/kaynar su-şevben** vardır.

Kuran ayetlerinde menfaat ve zarar olanların tercihinde, zarardan korunma, sakınma ve kaçma söz konusu (takva) olmalıdır. Basit olarak helal, haram kavramları dışında olay net ve açıktır. Suç/günah açık net ve yazılıdır, bireylerin görüşlerine göre, örf, adet ve geleneklere göre, kıyas ve emsal olarak suç oluşturulamaz, bu hukuk düzeninin temelidir.

Aynı Ayette ihtiyaçtan fazlasını verin demekte, burada kırkta bir zekât kavramına dönüşmesi gibi, çay da kaynar sudur, bu açıdan üfleyerek içilir, yudum bile alınmaz. Düşünen kişilere açısından Kuran konuyu açıklamaktadır.

Sonuç

Antropolojik 35 bin yıl, medeniyetin oluşması ile 8bin yıldır kültürel miraslar bırakan bir yerde bulunduk. Güzel tarafı, burada mağaralarda yaşayan, içeri girilmesi olanaklı olmayan ve tahminen 20bin kişinin yaşadığı, bir şehir devletinin, burayı fetheden adı belirtilmemiş olsa da Eskişehir Seyit Battal Gazi olduğu mezarını ziyaret edenlere sunulan bilgide verilmektedir. 1072 yılında fethedildiği vurgusu vardır.

8. <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/TR-89606/nevsehir.html>¹²

1071 'de Türklerin Anadolu'ya girmelerinin ardından 1072'de bölgeye birçok Oğuz Boyu yerleşmiş, yerli Rum köyleriyle birlikte Türk yerleşimleri de oluşmaya başlamıştır. 330 yıl süren Selçuklu hakimiyetinden önce Kapadokya bir süre (1086-1175) Danişmendiler'in yönetiminde kalmıştır. Danişmendiler'in Selçuklular'la birlikte hareket ettiği Haçlı Seferleri sırasında Kapadokya büyük zarara uğramıştır.

Kısaca Selçuk öncesi gerek Pers, gerek Roman idaresi ile, daha doğrusu 8bin yıllık bir süreçte baskı altında kalmak istemeyen Kapadokya halkı, genel olarak mağaralarda oturmayı tercih etmişlerdir. Daha sonra oluşan barış ve eşitlik ortamı ile inançlara da karışılmaması sonucunda bir daha yerin altına girmemişlerdir. Zamanla oluşan tahribat tamamen doğanın sonucudur.

Bir Bölge düşünün, binlerce yıl bağımsızlığı için mücadele etmiş, Selçuklulardan sonra ise, bir daha yerin altına girmemiştir. Ne kadar politik bölünmeler olsa bile, buranın varlığını sağlayan barıştır. Bağımsızlığın eşitlik olarak yansımadır.

Zaman içinde kardeşlik büyük oranda gelişmiş, taşlıkl ve ürün açısından fakir olan doğa, üzüm açısından ve sonucunda şarap açısından üstün, Dünya genelinde altın madalya alan şaraplara sahip olmuştur.

Çanak, çömlek konusunda da belirli bir yöresel değil, karma sanat görülmektedir. Zamanımızda eski Hitit ile Meksika simgelerini karmaşık görebilmekteyiz. Hitit Güneşi, şarap testisi buna güzel örnek olmaktadır.

Güzel bir yer ötesi, üzerine gezerken, tüm medeniyete sahip çıkan, onu koruyup gözetenlere şükranlar dedim.

İnsanlar tarihi iyi okumalılar, açık ve net olarak görmeleri gerekenler;

- Zorla güzellik olmaz.
- Sevgisiz hiçbir yere ulaşamaz.
- İçten gelen bir gülüş, gözler çok şey ifade eder. Seviyorum demek ile değil, davranışın, gönlünden kaynaklanan ve aklın ile onaması ile anlaşılır.
- Ele geçirme, zapt etme ile kazanç sağlanmaz.
- Zenginlik para ile değil, sevgi ile saygı kazanma ve dostlukta vardır.
- Buralar zengin kaynakları olan değil, zengin yürekli insanların olduğu yerdir.
- Sanat ancak sevginin olduğu yerde oluşabilir.
- Öldürsen, yok etsen bile, yerine gelenler, gereken boyutu zalimden sorgularlar. Kimse, kimseye her ne gerekçe olursa olsun müdahale edemez, suç ise belirgindir, onu da savcılık ilgilenir, siz sadece ihbar ile yükümlüsünüz. Bireyin hakkı vardır, bilgi verebilirsin ama rıza kendisinin, sorumlu olanda kendisidir.
- Suç/günah işlenmesi ile olur, sanal değil, somut eylem, zarar oluşturandır, korunmak, sakınmak önemlidir, yoruma dayalı değil, açık net ortada olandır.
- Aynı stili kullansalar bile, ben aşağı dükkanda daha ucuza olanı gördüm denilmemelidir, her eser bir sanatçının uğraşdır, sanat para ile değil, değer ile, değere verilen saygı ile ölçülebilir.

- Yaşam geçici, varlık kalıcıdır, sevgi üzerine olmayan, solan vazo çiçeği gibidir, tohumu bile oluşmaz.

Kaynaklar

1. Kapadokya/Wikipedia
2. Early human migrations/ Wikipedia
3. Eski Taş Çağı/Wikipedia
4. M.A. Akşit Koleksiyonundan Resimler
5. Bilinen en eski kilise, ortaya çıkarıldı. <http://arsiv.ntv.com.tr/news/59920.asp>
6. Tarihin İlk 7 Kilisesi – Hristiyanlığın Doğuşu. <https://bilgimerkeziweb.com/tarihin-ilk-7-kilisesi/>. Ocak 16 2019: bilgi-merkezi. Web
7. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018
8. Şarap/Wikipedia
9. <https://meal.ihya.org/kurandan-ayetler/kuranda-gecen-icki-ile-ilgili-ayetler.html>
10. <https://acikkuran.com>
11. Nevşehir. <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/TR-89606/nevsehir.html>

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

4b-Culture

8

To be on, and in the Human Culture, Cappadocia*

M Arif AKŞİT**

* This is a conversation, discussion with author and with; American, profession of civil engineering.

** Prof. MD. Pediatrician, Neonatology and Pediatric Genetics

NB. Turkish reference "İnsanlık Kültürünün içinde ve üstünde olmak, Kapadokya", be in outline indicated as English.

I must mentioned, what I mentioned to an American engineer. For two days visit at Cappadocia, this short indications be indicated here as an Article. Such a long history duration, Homo sapiens, sapiens be in these places nearly more than 20 thousand years, thus, now the inhabitants are form that time, so, place and live there in peace, not any force, for them to be aware of their presence. Now you are known this and perceive them and be united as a cultural mixture.

America, as a High Technology Culture, want to be united by them, and served to them, so, being under their supervision. He is in Mexican origin, not even speak Spanish, as a cultural perspective.

This cannot be indicated as assimilation, may be noticed as cultural evidence.

This Article is grounded on individual, the author, point of view, no one can be taken as an opposite or contrary at this indications. Not be responsible from others, only the author.

The main indications, genetically we are all in same species, Homo sapiens, sapiens, originated form one source of human, be in brotherhood relation, thus unique and being freedom, thus, responsibility is individual. The differentiation is evidence-based reality, because of the genetic variations, due to the creation regulations, natural scientific fact.

Outline

To be on, and in the Human Culture, Cappadocia

AIM: From 35 thousand years before, Cappadocia is a place for Human being settlement, thus, lived there, grounding on art, and respect to the humanity. Love and brotherhood in individualism by independency is the symbol of this area, Cappadocia.

Grounding Aspects: For two days visit to Cappadocia, the individual personal perceptions and references form the internet is discussed and be at this Article.

Introduction: Human being, Homo sapiens, sapiens, can only be noticeable by DNA and mitochondrial haploid DNA researches, for discrimination of Homo erectus. At Cappadocia, they hide and be free, and also the art, with collaboration of the cultures.

General Considerations: Humanity can only be, not by money and richness, as in this place, being independent, love and care themselves, by underground cities, nearly 20-30thousand population be settled. The art and above it, believes; first Christianity be at this constructed here, be a get together perspective for them. Peace and later the human rights be for continuing their presence.

Proceeding: The person at this place, Cappadocia, they are proud of their past, love and be in humanity, by technological improvement, even at higher education, advanced, progress the art, in combination of the World.

Notions: The person is not a seller, the money is for continuing their life, they are value productive person, be as a respectful person, so, be behave them as artist.

Conclusion: When the history is evaluated, the presence only be grounded on love and friendship, thus by reasoning of individual personality, being independency and the rights for life.

Key Words: Cappadocia, the art and wine at Cappadocia, be asserting, claiming the culture

Özet

İnsanlık Kültürünün içinde ve üstünde olmak, Kapadokya

Amaç: 35 bin yıl öncesinden bu yana yaşayan insanların, bu yerlerde oturdukları ve oluşturdukları sanat, yapı ile geçmişe duydukları saygı dile getirilmiştir. Sevgi ve kardeşliğin temel kalan boyut olduğu, Kapadokya bunları bana simgelediklerini vurgulamak amacı ile bu Makale yazılmıştır.

Dayanaklar/Kaynaklar: Kapadokya gezisi nedeniyle edinilen izlenim, internet kanalı ile elde edilen veriler ile, kişisel görüşlere dayalı bir yazı kaleme alınmıştır.

Giriş: İnsan, Homo sapiens, sapiens, genetik analizler ile (DNA ve mitokondrial haploit DNA) daha net ortaya konulmakta, Homo erectus 'tan ayrılmaktadır. İnsanlar, zorla ve zenginlik veya emirler le değil, sevgi temelinde gelişir ve varlığını sürdürürler. Bu Bölge tüm baskıcı rejimlere karşı gelen bir topluluktan oluşmaktadır. Sanatları bu açıdan karma ve kendilerine özgüdür.

Genel Yaklaşım: Bir insanın varlığı, önce bağımsızlıktan geçmektedir, bu Bölge, yeraltında inşa ettiği ve 20-30bin kişilik oluşturduğu kentlerle, bir boyut yakalamışlardır. Sanat ötesinde, inanç olarak Hristiyanlığın oluşumunun ilk basamağı burada atılmıştır. Adalet ve barış gelince de yukarıda varlığını sürdürmektedirler.

Başlıca boyutlar: Burası, eski geçmiş üzerinde, gurur ile, sanatlarını icra ederek, varlıklarını devam ettiren, sevgi boyutunu, teknolojik gelişim ile, eğitim ile sürdürenlerin yeridir.

Yaklaşım: Kapadokya gezisinde insanlara sevgi temelinde saygı duymalı, onları satıcı değil, değer üretici olarak görmelidir.

Sonuç: Kapadokya geçmişten bu yana, insanlığın gurur kaynağı olmaya, halen yaşayan insanların bir hak edışı olarak devam etmektedir.

Yorum: Tarih incelendiğinde, varlığın ancak sevgi üzerinde olan, gereksinimlere göre gelişen, değişen ve arkadaşlık içinde olanların hakkı olduğu açık görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kapadokya, Kapadokya 'da sanat ve şarap, kültüre sahip çıkmak

Introduction

At the previous Article, the origin of the Homo sapiens, sapiens, first noticed in Africa, about 300thousand years before. Be in a cumulative required nearly 100thousand years in Africa, even at Northern part.

In history, the cultural structure is a clan, so lived in caves and some hidden places, as desert or underground. As in *Cappadocia* the underground, as 30thousand population was lived, as a city

formation. The DNA studies and later on mitochondrial DNA evaluations by PCR technique (Polymerase Chain Reaction), indicates as, the species is unique. Thus before nearly 20% Neanderthal ones be mixed, which lived million years before. So, the evaluation be concerning only the Homo sapiens, sapiens.

Archeologically, first Human beings be in *Cappadocia* as 35thousand years before, thus, 8500 years of the left behind be obvious at this area. Although several invasions, the people mostly hide underground and be preserved their presence, later after on the ground level was in peace and secure, they left the under-city formation to over-ground one.

Historical Structure, construction

Because of not some civilization parameters be left behind, only 8500 thousand years of their presence be in proof.

The evaluation if done by Anatomic and structures as brain and other parameters, be confused by Homo erectus, as now, recent studies, there is no correlation with them, by DNA studiues.

9. Kapadokya¹

Wikipedia, özgür ansiklopedi

Kapadokya, *güzel atlar ülkesi* anlamına gelen (*Kappadokia*) 60 milyon yıl önce [Erciyes](#), [Hasandağı](#) ve [Güllüdağ](#)'ın püskürttüğü [lav](#) ve küllerin oluşturduğu yumuşak tabakaların milyonlarca yıl boyunca [yağmur](#) ve [rüzgar](#) tarafından aşındırılmasıyla ortaya çıkan bölge.

NB: Cappadocia meaning the good-looking horses country. The creation before 60million years ago, the corruption of volcanoes; Erciyes Hasandağ and Güllüdağ para-blastic thrust, covered this area and forming fairy chimneys. Can be easily be formed structure, so each to forming holes for living as home.

Jeolojik oluşumu

60 milyon yıl önce 3. [Jeolojik](#) devirde [Toroslar](#) yükseldi. Kuzeydeki [Anadolu Platosu](#)'nun sıkışmasıyla yanardağlar faaliyete geçti. Erciyes, Hasandağı ve ikisinin arasında kalan Güllüdağ, bölgeye lavlar püskürttü. Platoda biriken küller yumuşak bir tuf tabakası oluşturdu. Tuf tabakasının üzeri yer yer sert bazalttan oluşan ince bir lav tabakasıyla örtüldü. Bazalt çatlayıp parçalara ayrıldı. Yağmurlar çatlaklardan sızıp yumuşak tufu aşındırmaya başladı. Isınan ve soğuyan hava ile rüzgârlar da oluşuma katıldı. Böylece sert bazalt kayasından şapkalı bulunan koniler oluştu. Bu değişik ve ilginç biçimli kayalara halk bir ad yakıştırdı: "[Peri bacası](#)". Bazalt örtüsü olmayan tuf tabakaları ise erozyonla vadilere dönüştü. İlginc şekilli oluştu. Daha sonraları insan eli, emeği ve duygusu işe koyuldu. Dokuz-on bin yıl öncesine ait yerleşimlerden ilk Hristiyanların kayalara oydukları kiliselere, büyük ve güvenli yer altı kentlerine kadar uzun bir dönemde büyükan bir uygarlık yaratıldı.

Bölge günümüzde [turizm](#) açısından büyük bir öneme sahiptir. [Avanos](#), [Ürgüp](#), [Göreme](#), [Akvadi](#), [Uçhisar](#) ve [Ortahisar](#) Kaleleri, [El Nazar Kilisesi](#), [Aynalı Kilise](#), [Güvercinlik Vadisi](#), [Derinkuyu](#), [Kaymaklı](#), [Özkonak Yeraltı Şehirleri](#), [Ihlara Vadisi](#), [Selime Köyü](#), [Çavuşin](#), [Güllüdere Vadisi](#), Paşabağ-Zelve [Anapınar Köyü](#) belli başlı görülmesi gereken yerlerdir. Kayalara oyulmuş geleneksel Kapadokya evleri ve güvercinlikler yörenin özgünlüğünü dile getirirler. Bu evler ondokuzuncu yüzyılda yamaçlara ya kayaların ya da kesme taştan inşa edilmişlerdir. Bölgenin tek mimarı malzemesi olan taş yörenin volkanik yapısından dolayı ocaktan çıktıktan sonra yumuşak olduğundan çok rahat işlenebilmekte ancak hava ile temas ettikten sonra sertleşerek çok dayanıklı bir yapı malzemesine dönüşmektedir. Kullanılan malzemenin bol olması ve kolay işlenebilmesinden dolayı yöreye has olan taş işçiliği gelişerek mimari bir gelenek haline almıştır. Gerek avlu gerekse ev kapılarının malzemesi ahşaptır. Kemerli olarak yapılmış kapıların üst kısmı stilize sarmaşık veya rozet motifleriyle süslenmiştir. Yöredeki güvercinlikler 19. yüzyılın sonları, 18. yüzyılda yapılmış küçük yapılarıdır. İslam resim sanatını göstermek açısından önemli olan güvercinliklerin bir kısmı manastır veya kilise olarak inşa edilmişlerdir. Güvercinliklerin yüzeyi yöresel sanatçılar tarafından zengin bezemeler, kitabeler ile süslenmişlerdir. Bölge şarapçılık ve üzüm yetiştiriciliği ile de ünlüdür. Kapadokya'yı eskiden ev olarak kullanıyorlardı. Bu yüzden şimdi kalıntılar çıkartılıyor. Bunlar tarihi eser olarak koruma altına alınıyor.

NB: Cappadocia is old times as a house concept, thus, now the historical ruins, but, the inhabitants are above, as a member of these cities, and continuing their art concept.

Conclusion

The volcanic eruptions, now as mountains named; Erciyes, and Hasan with Güllüdağ, with the climatic and environmental differences, by rain and other effects, be turned to soft rocks, easily be curved, to be habitat place. Underground city is somehow 12 stages, like a desert, easily be hiding and reserve safe and secure position. Anatolia such a great roads for invasion and for several armies crossed roadway. The problem is in themselves, at the gathering culture, only their own self be making harm and be an enemy.

The new sightseeing is the only damage by the environmental climatic conditions, thus, the latest in Turkish Latin alphabet as "*Ali loves Fatma*". This place is naturally be reserved area with protected by law.

Tarihçe

İnsan yerleşimi [Paleolitik](#) döneme kadar uzanmaktadır.

Conclusion

The first indicated as Paleolithic time period, thus it must be evaluated later on. Today the finding as ruins is Obvious, not touched.

[Hititler](#)'in yaşadığı topraklar daha sonraki dönemlerde [Hristiyanlıtın](#) en önemli merkezlerinden biri olmuştur. Kayalara oyulan evler ve kiliseler, bölgeyi [Roma İmparatorluğu](#)'nun baskısından kaçan Hristiyanlar için devasa bir sığınak haline getirmiştir.

Conclusion

At the time of Hittites, in Anatolia even 7 different kind of languages is spoken, origin of German language indicates as in Hattusa, as all in estimation.

Christianity is originated at Kudus, thus the formation of church and praying styling is, we can say in *Cappadocia* as the former concept. Thus, the prophets mostly find the believers not at their country.

As it can be mentioned as the first Christians, and the first 7 church is in Anatolia.

Coğrafyacı Strabo, Roma İmparatoru Augustus döneminde yazılan "Geographika" (Coğrafya-Anadolu XII. XIII, XIV) adlı kitabında Kapadokya'nın sınırlarından da bahseder. Bu tarife göre Kapadokya, güneyde Toros Dağları, batıda Aksaray, doğuda Malatya ve kuzeyde Karadeniz'e kadar uzanmaktaydı. Günümüzde ise, Kapadokya olarak adlandırılan bölge, coğrafi oluşumlarının 250 km² lik bir alanda yoğunlaşmış, başta [Nevşehir](#) olmak üzere [Kırşehir](#), [Niğde](#), [Aksaray](#) ve [Kayseri](#) illerine yayılmış bir bölgedir. En çok ziyaret edilen bölgeler ise; Üçhisar, Göreme, Avanos, Ürgüp, Derinkuyu, Kaymaklı ve İhlara' dır.

Kapadokya bölgesi, doğa ve tarihin bütünleştiği bir yerdir. Coğrafi olaylar Peribacaları'nı oluştururken, tarihi süreçte, insanlar da bu peribacalarının içlerine evler, kiliseler ve manastırlar oymuş bunları fresklerle süsleyerek binlerce yıllık medeniyetlerin izlerini günümüze taşımıştır. İnsan yerleşimlerinin Paleolitik döneme kadar uzandığı Kapadokya'nın yazılı tarihi Hititlerle başlar. Tarih boyunca ticaret kolonilerini barındıran ve ülkeler arasında ticari ve sosyal bir köprü kuran Kapadokya, [İpek Yolu](#)'nun da önemli kavşaklarından biridir.

NB: The name of Cappadocia was mentioned at Roman times. Several places must be seen, and the a point for commercial road, for east to west, as in Silky Road.

MÖ 12. yüzyılda [Hitit İmparatorluğu](#)'nun çöküşüyle bölgede karanlık bir dönem başlar. Bu dönemde [Asur](#) ve [Frigya](#) etkileri taşıyan geç Hitit Kralları bölgeye egemen olur. Bu Krallıklar MÖ 6. yüzyıldaki Pers işgaline kadar sürer.

MÖ 332 yılında [Büyük İskender](#) Persleri yenilgiye uğratar, ama Kapadokya'da büyük bir direnç karşılaşıyor. Bu dönemde Kapadokya Krallığı kurulur. MÖ 3. yüzyıl sonlarına doğru [Romalılar](#)ın gücü bölgede hissedilmeye başlar. MÖ 1. yüzyıl ortalarında Kapadokya Kralları, Romalı generallerin gücüyle atanmakta ve tahttan indirilmektedir. MS 17 yılında son Kapadokya kralı ölünce bölge Roma'nın bir eyaleti olur.

NB: After the Hittites is collapsed, at BC12, there was a blank time. This period, Assur and Frigga be on rule, thus, Persian invaded at BC 6. Great Alexandra, at BC332, and great opposition at Cappadocia, new Cappadocia Kingdom is formed. After the King of Cappadocia is death, the area ruled by Romans.

MS 3. yüzyılda Kapadokya'ya Hristiyanlar gelir ve bölge onlar için bir eğitim ve düşünce merkezi olur. 303-308 yılları arasında Hristiyanlara uygulanan baskılar iyice artar. Fakat Kapadokya baskılardan korunmak ve Hristiyan öğretiyi yaymak için ideal bir yerdir. Derin vadiler ve volkanik yumuşak kayalardan oydukları sığınaklar Romalı askerlere karşı güvenli bir alan oluşturur.

4. yüzyıl, daha sonra "Kapadokya'nın Babaları" olarak adlandırılan insanların, dönemi olur. Fakat bölgenin önemi, III. Leon'un ikonları yasaklamasıyla doruk noktasına ulaşır. Bu durum karşısında, ikon yanlısı bazı kişiler bölgeye sığınmaya başlar. [İkonoklazm](#) hareketi yüz yıldan fazla sürer (726-843). Bu dönemde birkaç Kapadokya kilisesi [İkonoklazm](#) etkisinde kaldıysa da, ikondan yana olanlar burada rahatlıkla ibadetlerini sürdürdüler. Kapadokya manastırları bu devirde oldukça gelişir.

Yine bu dönemlerde, [Anadolu](#)'nun [Ermenistan](#)'dan Kapadokya'ya kadar olan Hristiyan bölgelerine [Arap](#) akınları başlar. Bu akınlardan kaçarak bölgeye gelen insanlar bölgedeki kiliselerin tarzlarının değişmesine sebep olur. 11. ve 12. yüzyıllarda Kapadokya [Selçukluların](#) eline geçer. Bu ve bunu takip eden [Osmanlı](#) zamanlarında bölge sorunsuz bir dönem geçirir. Bölgedeki son Hristiyanlar 1924-26 yıllarında yapılan mübadeleyle, arkalarında güzel mimari örnekler bırakarak Kapadokya'yı terkettiler.

NB: The area Cappadocia be a place of Christianity; a place of education of the religion and thoughts and ideas are newly established. For protection from Roman soldiers, the underground city is the best place. During the years AC726-843, the Cappadocia Fathers are leading this place. At the 11-12th Century Seljuk, after the Ottomans, this place is safe and protected, so ne need to be in underground city. At 1924-1926 years due to the exchange of the immigrants, some left their place, thus, not be disturbed, save as same at this time.

Conclusion

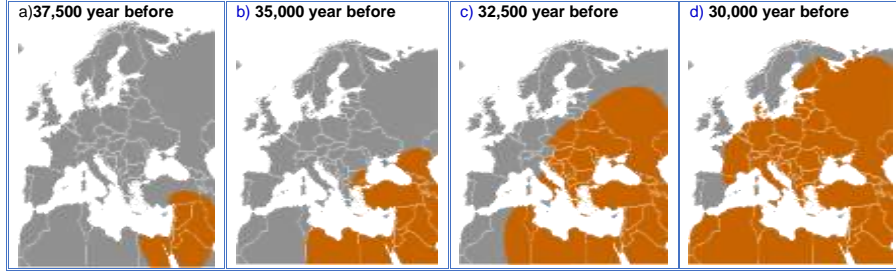
From Autor's point of view, the history, must be evaluated from the individual perspectives.

The inhabitants be accepted or rejected the historical background and the cultural structures.

For example, a person I have seen, anger at the old death person, and I indicated at the praying,

"from God, hope to be sacrifice them. So, why not now be at anger, so pray them for forgiveness". Then he return back and said, "let's get together for praying them, they are our ancestors", thus, anger at old, then be a relative.

This *Cappadocia* people are proud of them, the art, especially at the earthenware is still be continuing, with the World combine art styles. They indicated as "we are the productors, not the sellers, we produce the art, and selling it".

The Early Human being Voyage²

Figure 1: At Cappadocia Homo sapiens, sapiens be there from 35 thousand year before

10. Eski Taş Çağı³

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Conclusion

Before the written time, the stages be as; 1) Ice stage/Stone Age, Old Stone, before Paleolithic, middle Paleolithic and upper Paleolithic times, 2) Holocene Age; a) Bronze Age, middle Stone Age, Polished Stone Age, Cupper Age, etc. As not as a years, the conditions and cultural positions be more important for the evaluation.

Kaba Taş Devri, Yontma Taş Devri veya bilimsel adıyla

Paleolitik Çağ olarak tanımlanan *Eski Taş Çağı* günümüzden yaklaşık 2 milyon yıl önce başlamış ve 12.000 yıl önce son bulmuştur. Ancak verilen bu tarihlerin dünya geneli içinde geçerli olduğunu ve yerel olarak değişmeye açık bulunduğunu da belirtmek gerekir. İnsanlık tarihinin %99'u gibi çok büyük bir bölümünü kapsayan bu çağ, aynı zamanda ilk insan atalarının ortaya çıkışı ve ilk aletlerin üretimi yoluyla insanın kavrama yeteneği ve temsil etmesiyle de söz konusu tarihin gelişimi içinde çok önemli bir yer tutmaktadır.

Doğanın sınırlayıcı ve belirleyici baskısı altında yaşayan Paleolitik Çağ insanları ekonomik açıdan, avcı ve toplayıcı toplulukları temsil ederler. Besin üretmeyi bilmeyen bu insanlar, yalnızca yaşadıkları ortamda bulunan yabancı sebze, meyve ve kökler ile avlandıkları hayvanları yiyerek beslenmişlerdir. İklim ve çevre koşullarının değişkenliği nedeniyle, yeni besin kaynakları aramak ve av hayvanlarını izleyerek, küçük gruplar halinde konar-göçer tarzda yaşamışlardır. Kaya sığınaklarının bulunduğu yerlerde mağara ve kayalı sığınaklarında barınmışlar, kaya sığınaklarının bulunmadığı yerlerde ise açık havada kurdukları sığınaklarda yaşamışlardır.

NB: The Paleolithic Age is between 2million and 12thousand years. So, Homo sapiens early stages be active. Gathering culture aspects are obvious.

Paleolitik Çağ, karakteristik çizgileri ve kültürleriyle Alt, Orta ve Üst olmak üzere 3 evreye ayrılır. Alt Paleolitik devrin insanları, beyin kapasiteleriyle orantılı olarak kendilerini vahşi hayvanlardan korumak, beslenmek, avlanmak için ve zaman zaman da kendi aralarındaki mücadelelerde kullanmak üzere birtakım basit taş aletler yapmaya başlamışlardır. Genellikle doğanın kendilerine sunduğu taşları, ya daha sert olan başka taşlarla yontarak işlemişler ya da doğal halde çevrelerinde bulunan ve çok az bir rütüşle alet haline gelebilen parçaları kullanmışlardır. Alt Paleolitik süresince oldukça ılımlı geçen iklim Orta Paleolitik'te kurumaya, sertleşmeye ve giderek bol kar yağışıyla belirgin yeni bir buzullaşmaya dönmesi, insanın yaşayışı ve teknolojisinde bir dizi değişiklikler meydana getirmiştir. Bu teknolojik değişikliğin en belirgin yanı, yonga endüstrisinde kendini gösterir. Alt Paleolitik'in kaba taş alet (2 yüzeyli) ve yongalarının yerini oldukça düzenli bir şekilde yontulmuş ve kenarlarda yapılan düzeltmelerle (rütüş) ve uç kazıyıcı haline sokulmuş işlenik yonga aletler alır. Bu dönemin insanları olan *Homo neanderthalensis*'lerin, eldeki kısıtlı alet teknolojisi ile mamut, gergedan, geyik gibi büyük hayvanları avlayabilmeleri bu insanların avcılıkta ne kadar ustalaştıklarını ve hayvanları avlayabilmek için birtakım av teknik ve yöntemlerini geliştirdiklerinin bir kanıtıdır.

NB: Save and protected from wild animals, thus, Neanderthalensis is not Human species origin, different ones.

Ayrıca bu evrede, inançlarla ilgili birtakım belirtilerin ortaya çıktığı görülmüyor. Örneğin tek ya da çift çukurlar şeklindeki mezarlar ve bunların yanındaki - belki de besin depoları olarak yorumlanabilecek - eklemler, Neanderthal'lerin ölü gömme eylemleri hakkında bilgi veren izlerdir. İklimin tekrar hissedilir derecede soğuduğu ve kuru hale geldiği Üst Paleolitik Çağ'da, Homo Neanderthal'lerin yerini modern insanın atası sayılan *Homo sapiens*'ler alır. *Homo sapiens*ler becerili ve aktüel insana daha yakın olan insanlardır. Üst Paleolitik'te yontma teknolojisindeki gelişme dikkat çekecek bir düzeyde olup, taş işçiliği en büyük gelişmesine ulaşmıştır. Alt Paleolitik'te kısmen de olsa Orta Paleolitik'de görülen klasik 2 yüzeylilerin (el baltası) yerini çakmak taşı yonga ve dilgilerin üzerine yapılmış, çeşitli tipteki aletler almıştır. On kazıyıcılar taş delgiler, taş kalemler, yaprak biçimli uçlar, mekik aletler bunlardan bazılarıdır. Üst Paleolitik'in son evrelerinde ise sırtı devrik dilgiciklerin ortaya çıktığı görülmüyor. Taş aletlerin yanı sıra kemik ve boynuzdan yapılmış aletlerde de büyük bir artış gözlenmektedir. Esasen bu evrede taş aletler, büyük çoğunlukla kemik aletleri şekillendirmek için yapılmışlardır. Bu ise Üst Paleolitik'te artık alet yapan aletlerin ürettiğini göstermektedir.

Üst Paleolitik Çağ'ın önemli gelişmelerinden biri de insanların entelektüel hayatlarıyla ilgili birtakım sanat eserlerini yapmaya başlamalarıdır. Mağara duvarlarına ve çeşitli objeler üzerine yapılan boyalı resim,gravür, alçak kabartmalar ile heykelcikler, Paleolitik sanatın, sanat tarihi içinde oynadığı rolü ortaya koyar. Üst Paleolitik'te süslenme merakı da açıkça görülür. Balık kemiği, kavkı, çeşitli hayvan kemiği, diş ve kabuklarından yapılan süs eşyalarının Üst Paleolitik'te insanlar tarafından kullanıldığı

bilinmektedir. Ayrıca bu devirde artık insanlar ölümlerini sistemli bir biçimde gömmeye başlamışlardır. Anadolu Paleolitik'ine günümüze değin yapılan kazı ve yüzey araştırmalarının ışığında bakıldığında, yeterince araştırılmamış olmasına karşın, Alt, Orta, Üst Paleolitik dönemlere ait taş ve kemik endüstri, fauna, flora ve insan kalıntıları ile sanat yapıtlarının ele geçmiş olması, Anadolu'nun ne denli yoğun bir biçimde iskan edildiğini açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bugünkü bilgilerin ışığında, Anadolu Paleolitik Çağ'ın tüm evrelerini, stratigrafik süreklilik içinde veren tek mağara Karain'dir. [Antalya](#)'nın 30 km kuzeybatısında yer alan bu merkez, Alt, Orta ve Üst Paleolitik evrelere ilişkin çeşitli "oturma tabanları" vermektedir. Sözü edilen evrelere ait çok sayıda yontma taş ve kemik aletin yanı sıra, taşınabilir sanat eserleri, [Homo Neanderthal](#) ve [Homo sapiens](#)'lere ait diş ve kemik kalıntıları, yine çok sayıda yanmış ve yanmamış kemik kalıntıları da vermiştir.

NB: At the Article, genetically DNA researches differentiated the Neanderthals to Homo sapiens, sapiens, so, the findings and Anatomical similarities be not on the reality. Therefore this report is not acceptable as true and reality, as indicated.

Conclusion

Homo sapiens, sapiens, mostly be mixed with other Homo erectus, so wrong estimations be done. The Human being genetically, by DNA and mitochondrial DNA studies, 300thousand years before, not as indicated as million years before, thus Anatomic similarities not any verdict as human. At Anatolia 35thousand years be noticed, Not indicated as Human being, just some species be there before

[Karain Mağarası](#), buluntularıyla, yalnız Anadolu'da değil, aynı zamanda Yakın Doğu Paleolitik'i için de büyük önem taşımaktadır. Anadolu Paleolitik'indeki en büyük boşluk, salt yaşlandırmanın henüz yapılamamış olmasından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, son yıllarda Aşağı Fırat Havzasında yapılmış olan kazı ve sistemli yüzey araştırmaları ile Karain ve [Yarımburqaz mağaralarında](#) yeniden başlatılan kazılarda elde edilen buluntular üzerinde sürdürülmekte olan incelemeler, Anadolu Paleolitik'inin henüz çözümlenmemiş olan stratigrafik ve kronolojik sorunlarına çözüm aramaya yöneltilmiş bulunmaktadır. Yontma Taş Çağı eserlerinin en güzel örnekleri Güney Anadolu sahillerinde, Antalya civarında yer alan Karain Mağarası buluntularıdır. Burada yaklaşık 10,5 metre kalınlığındaki dolgu malzemesi içinde Yontma Taş Çağı'nın bütün evrelerine ait kültür tabakaları ortaya çıkarılmıştır. Bu tabakalar içerisinde çeşitli taşlardan yapılmış aletler arasında el baltaları, kazıyıcılar, uçlar ele geçirilmiştir. Kemikten yapılmış aletlerden cımbızlar, iğneler, süs eşyası gibi kalıntılar da bulunan eserler arasındadır. İstanbul'un 22 km batısında yer alan [Yarımburqaz mağaralarında](#) elde edilen veriler ise, burada büyük bir olasılıkla *Homo erectus*ların yaşamış olduğunu ve burasını bir barınak olarak kullandıklarını kanıtlamaktadır. Elde edilen Alt Paleolitik Çağ taş endüstrisi çakmak taşı, kuartz ve kuartzitten oluşur; yonga türü aletler belirgin bir şekilde egemendir. Geriye kalan az sayıdaki çekirdek aletleri ile satır, kıyıcı satır örnekleri oluşturur.^[1]

NB: The findings from other species, not Homo sapiens, sapiens.

Conclusion

Findings are not human species; therefore wrong evaluation is noticed. Today, we must consider, the genetic DNA studies be grounded on.

Fairy Chimneys at Cappadocia

Three beauties

Another three beauties

Figure 2: The two kind of three beauties of the fairy chimneys (M.A. Akşit Photo album⁴)

First Churches

Beliefs be later some differentiation; thus, each person has special believe as constructed the same perspective. Yehudi's mainly on traditional rules, Christianity on priest adviser based, Muslims be on Quran verses.

After the Christ gives the Bible verses, later the fourth stage is performed. As, Christ is God, the Angel and also the Prophet, the individual is the fourth one. The another one is Satan, is against the God. For decision there are 5 items; 1) Bible, 2) Christ, c) Haversian contributions, d) Papa, the Pop, e) because of the confusion is not happened, the priest be guiding. People is needs shepherd for guiding.

First indications at believe after 150 years, thus at AC325 years the Bible reduced to four, the fifth be Barnabas Bible only mentioned at Semele Monastery, thus protected from Romans, by Seljuk and Ottomans. The main opposed one is the last Prophet will be later be, named Ahmed, thus the other four, Christ will become later on. A priest remember the fact and called Muhammad as the last one, obey his rules, as a Christian.

First native Christian later on be on icons and other considerations.

The underground city and a Church in Cappadocia

İç içe açılan yerler

Toplu kişiler için toplanılan yer

Figure 3: The room and connection others, and a church with seats (M.A. Akşit Photo album⁴)

11. Bilinen en eski kilise, ortaya çıkarıldı. <http://arsiv.ntv.com.tr/news/59920.asp>⁵

Ürdün'de yapılan arkeolojik kazılarda, milattan sonra 3. yüzyıldan kalma bir kilise bulundu
 29 Ocak— Rahab projesi adıyla bilinen kazı çalışmalarını yürüten Ürdünlü arkeologlar, yerleşim yerinin milattan sonra üçüncü yüzyıldan kalma olduğunu ve sözkonusu bölgede irili ufaklı 25 kilisenin varlığını belirlediklerini söylediler. Bu kilise gün ışığına çıkarılıncaya dek, en eski kilise Antakya'daki Saint Pierre kilisesi olarak biliniyordu.

NB: They noticed at the third century a new church is confirmed at Jordan. Before the oldest estimated one is in Turkey, Antakya, The Church of Saint Pierre.

Conclusion

After the Christ, the common education and believe meeting be in hidden places, like underground places, as in *Cappadocia*. The concept of church later be established and be a economic power facilities. After 200-300 years of Christ, is not meaning of the differences, mostly as advanced of the believe.

Some believe places be seen, recorded at the underground city.

12. Tarihin İlk 7 Kilisesi – Hristiyanlığın Doğuşu.<https://bilgimerkeziweb.com/tarihin-ilk-7-kilisesi/>. Ocak 16 2019 bilgimerkezi.web⁶

Günümüzde Hristiyanlık yaklaşık 2.3 milyarlık inanan nüfusu ile dünyanın en yaygın dinidir. Peki Hristiyanlık nasıl doğdu? İlk kiliseler nasıl oluştu? İlk olarak hangi toplumda meyvelerini vermeye başladı? Tarihe İncil'in Vahiy bölümüne bakarak başlayabiliriz. Vahiy kitabının ilk bölümünde açıkladığı gibi, Yuhanna'ya son dönem olaylarını paylaşma vizyonu verildi.

Vahiy 1:1; İsa Mesih'in vahyidir. Tanrı yakın zamanda olması gereken olayları kullarına göstermesi için O'na bu vahyi verdi. O da gönderdiği meleği aracılığıyla bunu kulu Yuhanna'ya ilettiler.

Vahiy 1:10-11: Rab'in gününde Ruh'un etkisinde kalarak arkamda borazan sesine benzer yüksek bir ses işittim. Ses, "Gördüklerini kitaba yaz ve yedi kiliseye, yani Efes, İzmir, Bergama, Tiyatira, Sart, Filadelfya ve Laodikya'ya gönder" dedi.

Bu şehirlerin sırası ise "Patmos'tan bir kuryenin parşömeni taşıdığı yola karşılık gelir. Konumları ile adlandırılan bu yedi kilise, birinci yüzyılda bütün cemaatlerinin toplamı değildi. Korint, Filipi ve Kolose gibi yerlerde de cemaatler bulunmaktaydı. İlk 7 kilise olan Efes, İzmir, Bergama, Tiyatira, Sart, Filadelfya ve Laodikya Türkiye sınırları içindedir. Şimdi sırayla kiliselerin tarihine bakalım:

NB: The Prophet Crist, taken the verses and given it to Yohannan, 1:1. The noise of the trumpet, indicates as the 7 churches be ne established, as; Ephesus, Smyrna, Bergama, Thyatira, Sard, Philadelphia, and Laodicea, 1:10-11.

1) Efes Kilisesi

Günümüzde İzmir il sınırları içinde bulunan Efes, Romalılar tarafından "Asya'nın ilk ve en büyük metropolü" olarak adlandırıldı. Büyük gemilerin yanaştığı bir limana sahip olan Efes, Asya'da kara ve deniz yoluyla en rahat ulaşılabilen şehirdir. Bu konumu dini, politik ve ticari gelişimini destekledi. Pavlus'un İncil'i bölge insanlarına açıklamasında da avantajı. Domitianus Tapınağı, Tiranus Çeşmesi, Hadrianus Tapınağı, Celsius Kitaplığı gibi yapılar ve yirmi beş bin kişi alan bir açık hava tiyatrosu da Efes'teydi. Güzel bir iklim ve verimli topraklara sahipti. Şehirde Yahudiler de yaşamaktaydı.

Pavlus'un Efes'e ilk ziyareti ve Apollos'un güçlü vaazı, Efes Kilisesi'nin başlangıcına işaret etti. Pavlus şehre ikinci ziyaretinde 12 inanan buldu ve bu şehirde 3 yıl daha geçirdi. Önce sinagogda konuşmaya başladı, sonra da günlük olarak Tiranus okulunda ders verdi. Hem yahudilere hem de greklere söz ulaşmış oldu. Böylece Efes'te cemaat sayısı arttı. Ama inanalar çoğaldıkça inananların sıkıntılar da çoğaldı. Çıkan olaylardan dolayı Pavlus, Makedonya'ya gitti ve yerine Timoteos adlı genç önderi atadı.

NB: The Bible of Pavlus mentioned at this metropole city, Ephesus. Thus, because of the opposition he left this city and went ot Macedonia, Timotheus replace his place, as mentioned the Christianity.

2) İzmir Kilisesi (Smyrna)

Roma döneminde Smyrna, Pergamos ve Efes'e rakip olan En Küçük Asya Şehri olarak kabul edildi. Sokakları geniş ve asfalttı. İnsanlar İzmir için Asya'nın gardanı, tacı, çiçeği derdi. Oldukça önemli bir ticaret kentiydi.

Greklere tarafından ele geçirilen İzmir, Lidya kralı Alyattes tarafından yerle bir edildi. İki yüz yıl harabe kaldı. Sonra Büyük İskender tarafından yeniden kuruldu. Smyrna'da bir araya gelen ilk yüzyıl cemaati hakkında çok az şey bilinmektedir. Ancak tarihçiler, elçi Yuhanna'nın öğrencisi olan Polikarp ve Efes'te piskopos olarak hizmet veren Polikarp'ın genç bir çağdaşı olan Polikrates hakkında bazı ilginç bilgiler sunuyorlar.

İzmir kilisesinin sıkıntılı günler yaşadığı bilinen bir gerçek. Üstelik sıkıntılar kısa süreli olmadı. Takip eden yüzyılda da, Smyrna'daki Hristiyanlara yönelik bu düşmanlık devam etti. Albert Barnes şöyle açıklıyor: "Polikarp'ın şehitliği döneminde, Smyrna'nın Yahudileri, Polikarp'ın ölümünü talep etmekte en şiddetli olanlar arasındaydı. Bölgedeki inananlar inançları uğruna uzun süre canlarıyla ve mallarıyla sıkıntı çekti.

NB: Yohannan student, Polycarp, is the first noticed one for giving the lectures of Christianity. There was strict counter reactions be happened, especially from Jewish people.

3) Bergama Kilisesi (Pergamos)

Seyahat ve ticaret anlamında Efes ve İzmir'e rakip olamasa da birçok alanda mükemmelleşmiştir. Tepe üzerinde kurulmuştu. Pergamos Grekçe'de "Yüksek kule" anlamına gelir.

Pergamos, Grek'te Attalid krallarının hanedanının başkenti olarak görev yaptı. 2. Eumenes (197-159), hanedanın en ünlü kralıydı ve hükümdarlığı boyunca şehir en yüksek seviyesine ulaştı. Sanat ve edebiyat teşvik edildi ve şehirde 200.000 ciltlik bir kütüphaneye oluşturuldu. Kitaplarda parşömen ilk kez burada kullanıldı. Bu nedenle, "Parchment" kelimesi, Pergamos kasabasının adından türemiştir. Şehri süsleyen yapıların en ünlüsü ise 40 metre yüksekliğindeki Zeus sunağdır.

Krallık Roma'ya dönüşüğünde, Pergamos eyaletin başkenti seçildi. Bölge ayrıca, dini bir merkezdi. Zeus, Dionysos, Athena ve Asclepius olarak dört pagan tanrısı onuruna tapınak yapıldı. Asklepius, mitolojik şifa tanrısıydı ve kendisine dolanan yılan figürü günümüzde tıp alanının sembolü sayılmaktadır. 1879'dan 1886'ya kadar Alman hükümeti tarafından yapılan kazılarda Zeus'un sunağı, tiyatro, agora, spor salonu ve çeşitli tapınakları bulunmuştur.

Pavlus ya da arkadaşlarının Bergama'ya geldiklerine ilişkin kesin kanıtlar yoktur. Bölgeye ulaştığı bilinmese de Yuhanna, Bergama kilisesine Antipa'yı önder atar. Bergama Kilisesi İmparator Domitianus döneminde büyük sıkıntıdan geçtiler. Bölgede putperestlik ve cinsel ahlaksızlıklar yaygındı.

NB: The meaning of Pergamos is high hill, as one of the greatest marketing harbor. Yohannan student, Antipas is the giving Christian lectures, thus, 4 pagan temples, believes as; Zeus, Dionysus, Athena and Asclepius was there. Romans, Domitianus made great cruelty on them.

4) Tiyatira Kilisesi

Günümüzde Anadolu'nun Ege Bölgesi'nde bulunan Manisa ilinin Akhisar ilçesindedir. Tiyatira'nın erken tarihi iyi bilinmemektedir. Önceleri Lidyalılar tarafından Pelopia adıyla kurulmuş olduğu söylenmektedir. M.Ö. 3. yüzyılda ise Seleukos Nikator tarafından ele geçirilmiştir. Bölge ekonomisinin ticaret merkezi haline geldi.

Bölge o dönemde bir işçi kentiydi. Yün ve deri işlemesi, boyacılığı ve bronz üretimiyle ünlüydü. Dinsel açıdan ise Tiyatira'nın bir önemi yoktu.

İncil'in Efes'ten buraya ulaştığı düşünülmektedir. Çünkü bölgede yaşayanlar Efes'i ziyaretleri sırasında Pavlus ile karşılaşmış olabilir. Bu kentte İsa'ya inananlar imanları konusunda bir baskı yaşamadılar. Ama ahlaksızlık ve putperestlikle mücadele ettiler. İnanan sayısının arttığı bölgede Lidya, ilk Tiyatirali Hristiyan olarak da bilinir.

NB: This place was a workers on wool, coloring of wool, and bronze production city. At Lidia city, the first Christian city as mentioned.

5) Sart Kilisesi (Sardis)

Günümüzde Manisa-Salihli ilçesi yakınlarında bulunmaktadır. Artemis Tapınağı önemli kalıntılardan biridir.

Sardis "Küçük Asya'nın en eski ve en önemli şehirlerinden biriydi ve M.Ö. 549'a kadar Lidya Krallığı'nın başkentiydi. Yüksek bir tepe üzerinde Romalılar tarafından kurulan Sart Kenti'ni Persli Koreş, Lidya krallığından M.Ö. 546'da aldı. M.Ö. 499 yılında ise Atinalılar tarafından yıkılarak Darius egemenliğine son verildi. Paktulos Irmağı'nda (Sart Çayı) bulunan altın yatakları bolluğundan dolayı şehir oldukça zengin duruma geldi. Hatta tarihte ilk kez para M.Ö. 6. yüzyılda bu kente basıldı. "Karun gibi zengin" deyimi Kral Krösus'un (Karun) zengin döneminden kalmadır. İncil bu kente de ulaşmış ve inananların sayısı artmaya başlamıştı. Sart Kenti'nde birçok kişi 1. yüzyıl bitmeden Hristiyanlığı benimsemişti. Ama ilk yüzyılın ikinci yarısından itibaren inançtan sapmalar başlamıştı. Ahlaksızlık ve putperestlik bu bölgede de yaygındı ve bu uygulamalara inananların bazıları kendini kapırdı.

NB: The Sardis was one of the oldest Christian City.

6) Filadelfiya Kilisesi

Pergamon kralı 2. Attalos tarafından kurulan Filadelfiya günümüzde Manisa- Alaşehir bölgesinde bulunmaktadır. M.S. 17 yılında büyük bir depremden etkilenmiş, İmparator Tiberius zamanında M.S. 17-37'de yeniden kurulmuştur. Filadelfiya "kardeşçe sevgi" demektir. 2. Attalos'un onuruna, Lydia'nın kralı ağabeyi 2. Eumenes'e olan sadakatinden dolayı bu ad verildi. Şehrin bir diğer adı ise Dekapolis'ti. MS 1. yüzyılda taşıdığı üçüncü isim Neo-kaisaria idi.

Bölge sakinler, Olimpos tanrılarına ve yerel tanrılara tapınıyordu. Filadelfiya üzüm bölgesi olduğu için, doğal olarak Şarap Tanrısı Dionisius'a da taparlardı.

Filadelfiya hızlı bir şekilde önemli ve zengin bir ticaret merkezi haline geldi ve gücünü uzun zaman korudu. Küçük Asya'daki diğer şehirler gibi, genellikle depremler nedeniyle yeniden inşa edilmesi gerekiyordu. Birinci yüzyılın başlarında, bölgedeki ünlü tarihçi Strabo, özellikle Filadelfiya'daki evlerin duvarlarının depremler nedeniyle çatladığını yazdı.

Pavlus ve arkadaşları yaptıkları ikinci ve üçüncü gezisinde Filadelfya Kenti'nin kuzeyine gitmiş ve İncil'i duyurmuştur.

NB: The meaning of Philadelphia is "love as brotherhood". Pavlus and colleagues, at the second and third voyage, they established this church.

7) Laodikya Kilisesi

Günümüzde Denizli ile Pamukkale arasında kalan Eskişehir'dir. M.Ö. 250 yılında 2. Selefkus Antiokus tarafından kurulmuştur ve bölgeye karısı Laodikya'nın adı verilmişti. Şehrin asıl adı 2. Antiokus'un karısından gelirken, ismin grekçede ilginç bir anlamı var. Bu isim iki kelimedenden türemiştir: "insanlar" anlamına gelen "laos", "karar" anlamına gelen "dike". Başka bir deyişle, isim insanların kendi kararlarını verdiği anlamına gelmektedir.

Efes'teki sahilden Asya içlerine kadar uzanan büyük Roma yolu, merkezinden geçti ve Laodikya'yı önemli bir ticaret ve iletişim merkezi haline getirdi. Yaşadığı depremler nedeniyle kent sürekli yeniden inşa edilmek zorunda kaldı.

Laodikya'nın ünlü bir tıp okulu vardı ve göz kusurlarının tedavisinde ünlü 'Frigya tozu' olarak bilinen özel bir merhem kullanılırdı. Kentte önemli sayıda Yahudi nüfusu vardı. Laodikya'da kilisenin kurulması Pavlus'un Efes'te her gün Tiranus okulunda yaptığı tartışmalar yaptığı sırasında orada bulunan bazı kişilerin İncil'i duyurmasıyla ilgili olabileceği düşünülmektedir.

NB: The meaning of the city "they made auto regulation". The lectures of Pavlus, made such effect for this City as a Christianity religion.

Conclusion

Before 2000, Christianity is the first believe, later, İslam, Muslims are more in population. Thus, now the Creation and there must be Creator concept mostly in appreciation. Believes are individual concepts, not be questionable and be come together in decisions, even in Quran indication.

The first the manners of Christianity, established, constructed in *Cappadocia*. First native, Crist as a prophet and God is the fact, later some other influences, so priest be the common fact, as a guide and be act like a shepherd to the people.

As making a *voyage in blue sea*, from Datça/Muğla/Turkey, some naïve Cristian churches were encountered, thus not any iconic status.

Same as Muslims/ meaning obeying the rules, İslam as meaning be sure and be confident as aspect of the Creator. Thus like Christianity same is noticed in Muslims, as leading and guiding form Hoca concept. There is only educator as teacher not any spiritual person for the religion.

This is a socialistic fact, community according their cultural perspective, be on the religion as administrative perspectives. Written Quran be considered for the solution.

13. B. Güvenç. İnsan ve Kültür/Human and Culture. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018⁷

Some parameters be evaluated as cultural perspectives. The cultures are as, Gathering, Agriculture, Industry, Technology and Civil Rights. The specific parameters for differentiation are as, Family, Cultural Sources, Environment, Education, Administration/Believes, People, Health and Technology.

The specifications and cultures are indicated at the Table 1.

Table 1: 8 Cultural Specifications and Cultures⁷

	Gathering	Agriculture	Industry	Technology	Civil
Family and Relatives	Clan, being assume as relatives	Tradition at the living places as relatives	Institutional and fabrics be their home	Technology using and Knowledge be their relatives	Civil liberties and independency, brotherhood
Sources	Search and get them for being	Agriculture and crops related knowledge	The institution regulations as culture notes	Certification for technological machine using	Informed consent on Human Rights and Principles
Environment	The place suitable for living	Settlement area, be their place to live	The place of work, fabrics and social groups	Hight technology performed machine related people	The place where the individual be happy
Education	Learning how to survive	According to the traditional way	Capital and worker education	Certification is necessary	Informative consent
Administration	Leadership is important	Do your homework	Institutional rules are on	Due to a program education	Perceiving Civil liberties the top
People	Team must be in harmony	The creation of civil person	Be an individual of the system	Knowing high Technology	Each person is important
Health	Being, healthy is essential	Only healthy have a job	Healthy one be a worker	People is needed to use the machine	For the presence of a person
Technology	Immigration/ be in power	For, agriculture is essential	Productive at the fabric	Using the high technology	Gives pleasure to the person

Culture mostly be in harmony and complex structural formation.

The cultural structure of the Cappadocia is from group to civil liberties concept. Due to the lack of agricultural facilities, the wine production and earthenware products, making their configuration as art and humanity. Historically independence is their main configuration, nearly more than 8500 years. They are selling their products, thus most anger on, they are not buying and selling, they make their own art, mostly artist sell it, thus, if someone considering only by money, not so happy and rejected the money. If you are on art, reduced the price nearly half is taken. Communication must be grounded on art, not the bargain, cheap or expensive, dear concept. So, you will be their close friend.

Technology is important, less defective products, thus, efficient and effective be needed certification and higher-level education. The World cultural symbols and drawing are taken, not directly, by their internal concepts, a new artistic approach. The people mostly an excellent English speaking.

Wine is a life, not so much drink

The microbiomes, *Saccharomyces cerevisiae*, as known from Babylon was used, even for bread fermentation, thus, also used for wine production mostly from grape juice. *Saccharomyces cerevisiae* produced alcohol, and at the Owen it is making the bread softener. Hot wine alcohol is at the air, thus, the breathing making people as drunk.

At 1991, a travel to Italy, for Medical Computing, the Turkey Manager is by me, at this voyage, and told me about the wine. I know something about wine, thus, he told me, not make any discussions and verdict on that, as they considered disrespectful. Wine is more than a drink; it is a holly concept. 1) Not indicate as red or white, each wine has a name, not any classification, like a person, be introduce and discuss. 2) Not said as good or bad, just discriminate. 3) Evaluation that you can tell, a) the appearance, whether any sediment or not, the color, and the alcohol that on the glass, when shaking some oily remarks on glass, and b) Smell. If you put the glass in your hand, some effect on mist up, take deep breath and evaluated from known smells, c) For tasting, take small amount, three places, bac, around the mouth and tip of the tongue, be feel the taste, d) Not drink, small amount, be taken with the food, mixed in mouth and eat. As also my indications, 4) not drink as Muslims, be drink as Italy, not finished the bottler, be small amount, sharing th bottle with 7-10 person. The wine is losing from the owner,

the taster want more and more. This ethically be balancing, only be a tester not a drinker, for this act, you may be more popular and respectful.

The Art in Cappadocia

The hotel owner production, seen in the room

The production, handmade, at the Gural earthenware place

Figure 4: In general the sun of the Hittites as Wine bottle/cup (M.A. Akşit Photo album⁴)

The wine products at the producer and tasting the wine

The pictures, documents at the wall are the gold/silver medals,

Figure 5: From the photo at the wine producer (M.A. Akşit Photo album⁴)

It is not blood of Christ, if noticed as Holly, from peritoneal fluid, the cross was suffocate and plevral collection was happened, by thoracentesis with spear and this later be fermented and be as holly concept. Each church has a special wine for tasting the believers.

Not finished; 5) Examine the grape, mostly reduced grapes left for good wine, and each grape has special taste, thus, 6) Each countryside has daily wine and excellence wine, so not indicate any name especially at Italy. 7) The good tester is not liked at the restaurants; they taste thus not drink a lot. 8) If the wine left at sun, so smelling is obvious, not drink even a bit. 9) Decide according the wine, not to the advised one. 10) If you are selecting good wine, they want to sell, by 50-70% reduction.

So, at night, they served 11 types of wine, every person drink, I just taste, and select one of them, and noted the type of grape and look from Google, the production aspects, and then, I said "*bene, bene molto bene*". With a special reaction, talking but, I cannot understand, so, by hand signals be understand. They only gave me special marine meals, and other sweets. And even open the car door for me, to enter.

As a result, I used this items, and at one festival being a degustation jury person. Each congress I am tasting the wine, and immediately wine manager is at the room and explain me, so my knowledge is in progress continuously.

Dry raisin has different taste, and alcohol content is high. Therefore the usual grapes be collected early and immediately be taken the juice. Transportation by ice box or like this. Each producer has their special kind for fermentation, to be on special grape, type.

Same conditions was happened at Bekilli, the village of wine production. I was Rector and we were try to be establishing a high school at there. If we gain their reputation, everything be easier. They serve in tea bottles some wine and I examined and said; 1) The first is girl wine, meaning soft pressure, mostly water content is high, so be have less alcohol, for usual drink, as like water, 2) Second, wine is sweety, means need extra fermentation, for red wine 3 years, this can be one year old, 3) third one is more fermented, turn to cider. Then stopped and they contributed at great effort for the University.

Later at this region grape and wine conference is constructed and by taken great point and be a degustation jury. The other one vice rector, born at *Cappadocia* and the second degustation jury member. We tested 177 wines, and I noted the first three ones, as I confirm that, if not the first but, my selection between at the third one.

This voyage, we visited a wine producer, and he have a university graduate, know and be under his control of the wine production. Used completely natural factors. Nearly half day we were at there, taste 7 wines and be discussed deeply on wines. The American friend, said, even they were in California, been at Napa Valley, the most sophisticated conversation he just noticed.

Wine is a cultural object, not for drinking and be drunk person. Taster will not drink, only take small amount. Even a doctor, physician cannot be drink, emergency is not limited at time, so taste, thus not drink. Thus not mentioned as I know the wine, be like a student and taken notes and informed about the wine, explain your feelings, not say good or bad, even not red or white.

14. Şarap⁸

Vikipedi, özgür ansiklopedi

Şarap, [mevvenin](#) (genellikle [üzüm](#)) [fermente](#) edilmesiyle üretilen [alkollü](#) bir içecektir. Taze üzüm suyunun mayalanması (fermantasyon) yolu ile elde edilen, % 9 ila 15 arası alkol ihtiva eden içecektir. Başka meyveden üretilen şaraplar o meyvenin adı ile anılmaktadır.

NB: Wine, mostly from grape juices, nearly contain 9-15% alcohol, by fermentation.

Şarabın yapılışı

Şarap yapmak için önce üzümler bağlarından toplanır, ardından ezilir sonra, maya (üzümde doğal olarak bulunur) üzüm suyundaki şeker ile birleşir ve aşamalı olarak bu şekeri tüketerek alkole dönüşür. Maya aynı zamanda havada buharlaşan karbondioksiti üretir. Mayanın işlemi tamamlandığında üzüm suyu şaraba dönüşür. Üzüm şarabı [kırmızı](#), [beyaz](#) veya [roze \(pembe\)](#) olur. Bunun yanı sıra [köpüklü şaraplar](#) da mevcuttur. Ayrıca, şaraplar içindeki şeker miktarına göre de sınıflandırılabilir. Bu sınıflandırmaya göre; sek, dömi-sek, yarı-tatlı ve tatlı olmak üzere dört ana grup vardır. Üzümünden imal edilmeyen şaraplara [meyve şarabı](#) adı verilir. Her meyveden şarap üretilebilir. Fakat dünyada şarapların büyük bir kısmı üzümünden üretilmektedir. En iyi içme zamanı on yıldan sonradır^[1] [şarapın beslenmesi](#) ve kırk yıla kadar içilebilir.

[Cabernet Sauvignon](#), [Merlot](#), [Pinot Noir](#), [Siraz](#)/Syrah, Zinfandel, Nebbiolo, Sangiovese, [Tempranillo](#), Aglianico, Gamay, Grenache, ve Barbera başlıca kırmızı üzüm türleridir. [Chardonnay](#), [Riesling](#), Sauvignon Blanc, Pinot Gris/Pinot Grigio, Gewürtztraminer, Chenin Blanc, Muscat, Pinot Blanc, Sémillon, Trebbiano ve Vioigner ise başlıca beyaz üzüm türleridir.

Şarabın diğer kullanım yerleri

NB: The wine formation resulted as several different kind of grapes, so, each product has a special respect.

Din

[Hristiyanlıkta Kudas Ayininde](#) hiçbir katkı maddesi eklenmeden kullanılır.

NB: At the Christmas festivals, wine is used, natural as produced.

Eczacılık

Tıbbi Şarap; içine çeşitli maddelerin çözünmesiyle içmek suretiyle yapılan ilaçtır. Alkol derecesi en az 11 olan kırmızı veya beyaz şaraplar tercih edilir.

NB: For medical wine, some addition of substance is added for increasing the benefit.

Edebiyat

Kırmızı rengi dolayısıyla sevgilinin dudağı, âşığın kanlı gözyaşındır. Kadehi andıran biçimiyle lale, kırmızı rengiyle gül de şaraptır ve tekkelerde saki adındaki şarap dağıtıcı aslında Allah'ın rahmetini dağıtır. Yani şarap, edebiyatta mecaz anlamda kullanılır. Şarabın diğer adı da 'mey' olarak adlandırılır.

Dünyada 2018 yılı itibarıyla 7,4 milyon hektarlık alanda bağcılık yapılmakta olup 29,2 milyar litre şarap üretilmiştir.^[1]

NB: In literature, wine has some meanings. Red wine as the lips of the lover, the bloody tear drops, and the cup as a tulip, the wine giver is the person who give the paradise juice. Indirect meaning will be also used, and there are several given names to wine.

Şarap tadımı

Şarap tadımı' duyulara dayanarak şarapların değerlendirilmesi işlemidir. Sadece [tat](#) alma değil, [görme](#), [koklama](#) ve [ağız](#) duyusuna da hitap eden, profesyonellere olduğu kadar amatörler de seslenen bir uğraştır. Bu dalda profesyonel olarak çalışanlara 'sommelier' denir. Dilin tat alma hassasiyetini korumak amacıyla, profesyoneller kadar amatörler de aşırı derecede acılı, ekşili ve tuzlu yiyeceklerden kaçınılmalıdır.

NB: The degustation be performed by the senses. Taste, sight, smelling is mostly used. Each winery has a degustation performed person for testing the wine fermentation, whether ready for market.

15. <https://mudavim.net/dugustasyon-nedir>⁹

İçki ve yemekleri duyu organlarını kullanarak analiz etme yöntemine **Degüstasyon** denir. Bu analiz sırasında duyu organları kullanılarak test edilen içki veya yemek ile ilgili kaniya varmaya çalışılır. Genelde [sarap](#) veya şarap-yemek uyumu degüstasyonları yaygındır. Degüstasyon duyu organlarımızı kullandığımız 3 aşamadan oluşur. Gözlemeleme, koklama ve tatma bu aşamalarıdır. Çoğu zaman bir birine uyumlu olduğu kabul edilen [sarap](#) ve yiyecekler küçük porsiyonlar halinde denir. Bazı restoranların degüstasyon menüleri de bulunur.

NB: The degustation test; first by seeing, then smelling and later tasting. Some small amounts be serving for people, at the wine cellar.

Conclusion

Although, I am not drinker, the selection have been made, after my tasting. Not allowed to drink nonacceptable wine.

If mentioned wine, the Quran verses must take as consideration¹⁰.

If considered in a word, it is like sirop, covering/hamr, as suppression of mind, like drunk, or suppression of ideas, pressure, be reciprocal explanation. Also as boiling water, leşevben, and hammin as in these explanation. So, it is like an individual evaluation, thus if something is has benefit and/or harm, so, not to be used even at minor intake. Ethical principle as; primum non nocere/not do any harm, as primary act

NB: 1) The bold and italic mentioned ones from Author translation or adding. 2) The meaning are taken form the web side acikkuran.com¹¹.

- Quran 2/219: They are asking about covering/**hamr** and gambling/**meysir**. Tel them: There are great **kebirun** at both of them, and even in addition some benefit/**menafiu** has been. Thus, the harm/**ismu huma** is more than the benefit/**hima**. They still asked what they will be given/**yunfikune**. The one over your needs be given/**el afve**. By this, God explain the verses and hope you to be decided, making your mind.

MAA: NB: The hamr meaning is covering; the brain, and some other aspects, not meaning only as drinking, may be real translation is to be drunk, out of control. Persuasion, oppression not taken consent can be taken in same perspective. All are for taken, gaining, the essential aspect is given and sharing, contrary also be hiding and improper gaining, not by earn, with individual work. Decision indicates, if you are a thinking person, giving is more humanistic than gaining.

- Quran 5/90: The person who is in believe, the objects that covered your mind, and also gambling, fortune telling and be as future indications, are the evil behaviour, and dirty actions. Be aware of them, be reach the goodness.
NB: The person who are sure, believer, hamr/the fact taken your mind, and meysir/gambling, ensab/dols, praying dolls, assuming as god, and ezlam/future telling apparatus, ameli-seytani/as evil acts, dirty concepts. This indicates evil as, those are diminished social relations and be out of your control, at your mind.
- 5/91: Satan, covered your mind/**hamri** and gambling/**meysiri** as an enemy factor and be holding grudge, and be away you be mentioning the Creator, and praying, so, you must forget them?
NB: The factors as out of your mind and gambling be making grudge about yourself and be away of the humanity, and be not on humanistic act.
- 10/4: All the people return to the origin, this obviously be performed, as created before, your in humanistic acts with sure on to do, will be in reward, thus denying be feel pain as drinking hot water.
NB: If you deny the reality, according their lies and other nonscientific acts, be like a person drinking boiling water. The fact is
- 16/67: From date and raisin/grape trees, some juices be taken, each been as **sekeran/not be in mind, like slight drunk condition**, and also good foods, such each one be lesson for taken in consideration..
NB: There are several factors, benefit and harm, so be used mind and be away from making out of mind, thus there is a limit and balancing factor, as doctors gives poison/drugs, with special purpose.
- 18/29: And mentioned as; the reality are from the Creator, thus, whether believe or deny, thus the cruel person be in fire, not be feel comfort, responding as boiling water/**seş şerab**, and this drink, is bad for drink and bad for depending on.
NB: The drink is explained as boiling water, so such acts we must be careful not to do.
- 37/67: Then after that, over them boiling water/personality as Id, and be self-benefit.
NB: Not considering the individual rights, and be concern only them be like drinking boiling water.

In Quran, the main perspective, save and care from harm, precautions, as “*primum non nocere*” in Arabic takva. The perspectives must be by twice thinking, what is harm and benefit. Some are both harm and benefit, like drugs, it must be, carefully evaluated. Hidden, out of control the mind, and gaining without earning, without any Human individual Rights, is obviously not be acceptable. Giving, sharing of the income, over the required amount must be the perspective. As indicated not as one to forty.

Crime is obvious, written and not be related to traditions, comparing and evaluations, directly as it is written. The verdict form the Courts, in legal perspective.

As a Result

As known civilization, 8thousand, from Anthropological 35thousand years, the Human being is there as we must recognized it. The most important aspect is, the person lived in underground city, be estimated 20-30thousand people, left these caves, after the Seljuk were there. Not indicated as, I must mentioned, Seyit Battal Gazi, buried in Eskişehir, after 1070 years, the security and be as brotherhood is obvious, so, they lived from now on at this upper parts, the cities, that we are visiting.

16. <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/TR-89606/nevsehir.html>¹²

1071 'de Türklerin Anadolu'ya girmelerinin ardından 1072'de bölgeye birçok Oğuz Boyu yerleşmiş, yerli Rum köyleriyle birlikte Türk yerleşimleri de oluşmaya başlamıştır. 330 yıl süren Selçuklu hakimiyetinden önce Kapadokya bir süre (1086-1175) Danişmendîler'in yönetiminde kalmıştır. Danişmendîler'in Selçuklular'la birlikte hareket ettiği Haçlı Seferleri sırasında Kapadokya büyük zarara uğramıştır.

NB: After the war in 1071, several Seljuk groups settled at Cappadocia area, at 1072, together with them. The main administration under the Danişmend Seljuk group, during 1086-1175. Great damage was seen during the Crusades passing, across the Anatolia.

Conclusion

Not wanted in the rule of tyrants, away of cruelty, from Persian, from Romans, nearly more than 8 thousand people are lived, underground, at *Cappadocia*. The Christianity is constructed as now believes.

After the safe and care of the people, with independence, now lived at these cities. The destruction is because of environmental factors.

Peace is the requirement essential factor for independency. Equality and their specific art on earthenware is still active. Th scarcely of cultural plants, only grape and some facts, as vessels production is obviously be noticeable.

The educated people, especially wine producers, are also sellers, gain several gold, silver medals, awards, from their wines.

The earthenware production is as World art creation. Not fabrication, handmade, and by university educated artistic individuals. The *Sun of Hittites* is an example, from ancient to modern perspective with international design, thus, individually created, mixed cultural objects.

The views of this country, *Cappadocia* is perfect, thus, the people who lived there, be on this place, be on caring the civilization, by art, in humanity.

People must read the history, briefly and be in mind.

- Not be in beauty and goodness, by force
  - Not reach any point, without love and charity
  - The smile from heart origin be more telling than words. I am in love is not by saying, the behavior the attitude is more important, and approving by mind, for the proof.
  - Getting by force, by war is not meaning of victory.
  - Richness is not by money, by gaing heart with love and be in respect, and in brotherhood.
  - This place, *Cappadocia* is not have rich sources, thus, people with art and rich hearted.
  - Art can be only at the place, where love and humanity be there.
  - Even you killed, the new generations be ended the cruel person, tyrant.
- No one has right to be forced, whatever the reasoning is, crime is obvious, thus, legal perspective must be following, people only be informed the police etc. Each person has the Human Rights, informed consent is required. Crime will not widely evaluated, or compared, only be on written law.
- Crime in believes also, not be abstract be obvious, performed harm, thus, serving, protecting and aware of be important, as praying notification.
  - Even you see the same style, not saying as I have seen at the below market. Each one hand made and the artist is the seller. The art will not have a price, just an indication of a value. Seller, the artist not wanted to sale if the you are not respect the art.
  - The life is temporary, so the thing you left behind is permanent, if all n love an in humanity. Even you like a flower bouquet at the vase, it will be faint, not even a seed for new one.

References

1. Kapadokya/Wikipedia
2. Early human migrations/ Wikipedia
3. Eski Taş Çağı/Wikipedia
4. M.A. Akşit Koleksiyonundan Resimler

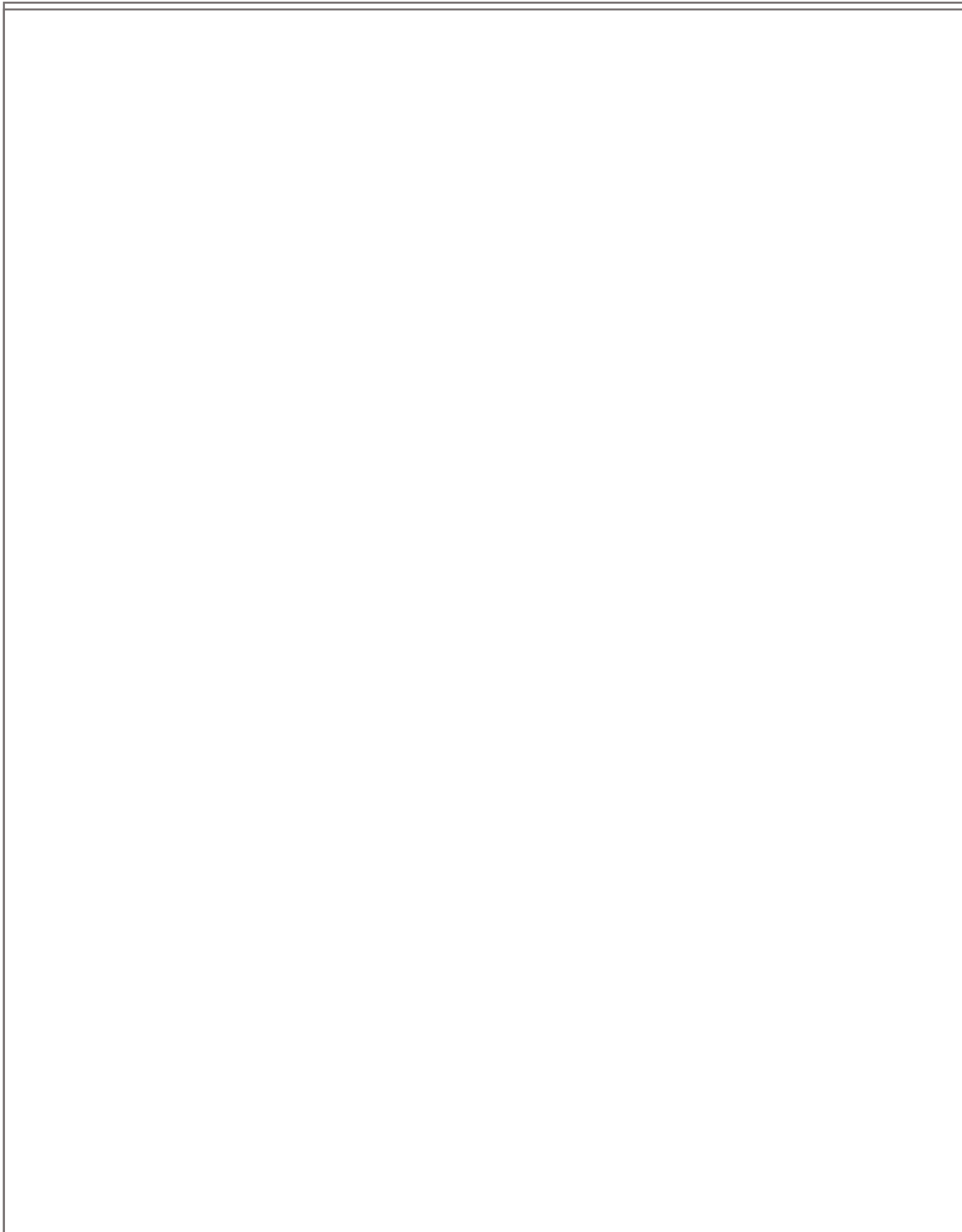
öz

Türk Dünyası, Irak-Türkiye Tıp Dergisi: 2020/1
Turkish World, Iraq Medical Journal: 2020/1

5. Bilinen en eski kilise, ortaya çıkarıldı. <http://arsiv.ntv.com.tr/news/59920.asp>
6. Tarihin İlk 7 Kilisesi – Hristiyanlığın Doğuşu. <https://bilgimerkeziweb.com/tarihin-ilk-7-kilisesi/>. Ocak 16 2019: bilgi-merkezi. Web
7. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018
8. Şarap/Wikipedia
9. <https://meal.ihya.org/kurandan-ayetler/kuranda-gecen-icki-ile-ilgili-ayetler.html>
10. <https://acikkuran.com>
11. Nevşehir. <https://korumakurullari.ktb.gov.tr/TR-89606/nevsehir.html>

M.A. Akşit Photo album*/Collection

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

5a-Kültür

9

Kültürlere göre Hekimlik ve Tıp Doktoru *

M Arif AKŞİT**

*Sosyal Antropoloji Dersi ilk Tıp Yılında alınan ders kapsamında olduğu gibi daha sonra da tüm yaklaşımlarda değerlendirme kriteri olmuştur.

** Prof. Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Neonatoloji, Çocuk Genetik Uzmanı

NOT: Bu Makalenin anlam olarak İngilizce irdelenmesi 10. Bölümde sunulmaktadır.

İnsan, Homo sapiens, sapiens değerlendirildiğinde, yaptıkları binalar değil, kültürel sosyal boyut ile tanımlanmalı, hekimlerin de bireyi bu grup içinde ele alması ötesinde, ona kişilik haklarını sağlamalıdır. Hekim insanın, insanlığın sağlığı ve kişiliği ötesinde insanlık boyutunda haklarını sağlayan, koruyan ve avukatlığını da yapan kişidir.

Kültürel gruplara ve 8'li parametrelere göre bir değerlendirme yapılmaktadır

Sağlık, sadece bedensel sağlık ötesinde, ruhsal ve sosyal sağlık olarak ta tanımlanmaktadır. Sosyal sağlık, kültürel yapının bireye göre olması anlamında ele alınarak, bir bakıma kişi kul, köle ve uyum sağlaması istenilen bir obje olmaktadır. Buna karşı bireyin hakları, sosyal yapı gerekçe ortadan kaldırma değil, zayıflatılması bile kabul edilemez.

Temel vurgulanan *raina/çobanım ol demeyin, unzurna/yetki bende olmalı* deyin durumu söz konusu olmalı, birisinin kölesi değil, sorumluluk bireyde olmalıdır.

Birey hakları temelinde, kültürel yapıya göre hekimin yaklaşımları sunulmaktadır. Bu görüşler kişisel boyutları tanımlamaktadır.

Özet

Kültürlere göre Hekimlik ve Tıp Doktoru

Amaç: Kültürlerin temel 8'li öğelerine göre tanımlanması ile, farklı yapılar tanımlanabilmektedir. Bu grupların zamanımızda da bulunması nedeniyle, tarihsel değil, mevcut yapıları olarak irdelenmesi, hekimlerin de buna göre yaklaşımının önemi amacı ile bu Makale kaleme alınmıştır.

Dayanaklar/Kaynaklar: Bozkurt Güvenç'in¹ eserleri temel alınarak yaklaşım yapılmış, ancak yorumlar tamamen yazara aittir.

Giriş: İnsanlığın, kültürel, sosyal yapısının temel olarak ele alınlar; 1) Aile, 2) kültürü oluşturan kaynaklar, 3) Çevre, 4) Eğitim, 5) Yönetim, din ve devlet yapısı, inanışlar, 6) İnsanlar, 7) Sağlık ve 8) Teknolojidir. Buna göre kültürel gruplar: a) Göçebe, b) Tarım, c) Endüstri, d) Yüksek Teknoloji, e) Birey öncelikli kültürlerdir.

Genel Yaklaşım: Her bir kültürel öğe, ayrı olarak özellikleri sunulmuş, hekim olarak yaklaşım boyutları da tanımlanmaya çalışılmıştır. Kültürler ve 8'li parametreler tablolar halinde sunulmuştur.

Yaklaşım: Temel olarak Hastalık Yok, Hasta Var prensibi ile birey hakkının öncelikli olması dikkate alınmıştır.

Yorum: Kültürel yapılara göre hekimlere yaklaşımları farklı kültürel yapı ile karşılaşmaları ile, bir öneri olarak ele alınması yararlı olacaktır, kanısını taşımaktayım.

Anahtar Kelimeler: Kültürler ve kültürel öğelere göre hekimlik yaklaşımı

Outline

Physicians at Cultures and the Medical Doctor

AIM: By the aspect of eight parameters for concerning the cultures, there are several groups can be established. All this kinds are not at historical apparent, also be present at this time, the evaluation of the parameters be a physician role, importance for medical approach is noted at this Report.

Grounding Aspects: Main grounding on Güvenç¹ Book as the evaluation is individual perspectives.

Introduction: The cultural parameters are; 1) Family, 2) Sources of the culture, 3) Environment, 4) Education, 5) Administration and believes, 6) People of the culture, 7) Health, 8) Technology. The cultural groups are as; a) Gathering, b) Agriculture, c) Industry, d) High Technology, e) Civil Liberties.

Proceeding: General Considerations: Each cultures and parameters are indicated at different tables, by the eight, form physician role is revealed.

Notions: The basic concept be No Disease, Be on Patient be the rule, for this evaluation.

Conclusion: The approach will be considered as an advice for the physician, for be beneficence at the approach of such cultural conditions.

Key Words: Cultural Groups and physician role at this cultural parameters

Giriş

Kültürleri başlıca; 1) Göçebe, Toplayıcı, 2) Tarım, yerleşmiş yapılar, 3) Endüstri, 4) Yüksek Teknoloji yapılanma ile 5) Birey hakkı temelinde, ferdiyetçilik olarak tanımlanmaktadır.

2006 Yılında Bireyin hakkının en üst düzeyde alınması, TCK ilk maddesi de kişilerin hak ve özgürlüklerinin korunması temel alınması ile bireysel olarak olaya bakmak gerekli olmuştur.

Bu Bölümde insanın, Homo sapiens, sapiens olarak var olduğu dönemden itibaren, sağlık konusunda irdeleyen hekimlerin veya bu işlevi üstlenenlerin boyutları irdelenmeye çalışılacaktır.

Genel Bakış

Kültürlerin 8'li olarak irdelendiği yaklaşım¹ Tablo 1'de sunulmaktadır.

Tablo 1: 8'li Kültürel öğe ve kültürler

	Göçebe	Tarım,	Endüstri	Teknoloji	Civil
Aile ve Soy Ögesi	Kabile kültürü, Klan varlığının sağlanması	Yerleşim ile gelenek boyutu	Yüksek üretim, kurum kültürü	Yüksek teknoloji bilen yapı	Birey Hakları ve bağımsızlığı
Hekim	Aile-Kabile sağlığı	Şehir aile Sınıflara göre	Kurum aile demek	Teknoloji bilen önemli	Bireyin sağlıklı olması
Kaynaklar Ögesi: Törelere	Lider merkezli yapı	Örf, adet ve gelenekler	İşletme kültürüne uyulmalı	İşi bilen görev alması	Avrupa Konsey ve İnsan Hakları
Hekim	Alim, bilgin olmalı	Kurallar ve örfler	Kurumun öngörüsü	Teknolojik gelişime uyum	Birey için tedbir, önlem almalı
Çevre: Yerleşme	Varlığı sağlayan yer	Yerleşim, vatan olmalı	Fabrika yerleşim yeri	Yüksek teknolojiyi sağlayan yer	Bireyin mutlu olduğu yer
Hekim	Varlık sağlanan yer	Toprak insan bütünleşmeli	Kurumu sosyal çevresi olmalı	Zekâ ve beceri geliştirme	Mutluluk yeri insanın olmalı

Eğitim, Sanat: Bilgi	Av, avcı eğitimi	Şehirleşme katmanına göre	İşçi ve sermaye göre	Sertifika ve beceri eğitimi	Bireyin talebi ile oluşan yapı
Hekim	Sağlıklı avlanma	Sağlıklı gelenekler	Kurumda insan sağlığı	Sağlıklı insan teknoloji kullanır	Sevgi ve mutluluk eğitimi
Devlet, Din, Yönetim	Liderlik yapısı ve yönetimi	Ödev/görev, vatandaşlık	Kurum kuralları geçerlidir	Programa göre yönetim	Birey haklarının üstünlüğü
Hekim	Sağlıkta Lidere uyum	Sağlık ve gelenek	Sağlık ve amir uyumu	Sağlık ve teknoloji kullanımı	Kendisini kendi yönetimi
İnsanlar, birey: Kişilik	Ekip, gurup, göçmenler	Vatandaşlık yapısı	Kurumsal fert olmak	Yüksek teknoloji bilen ve kullanan	Birey, fert olarak önemlidir
Hekim	Kabile/sağlık bütünlüğü	Gelenekler ve sağlıklı insan	Kurum içi sosyal etkinlikler	Kullanıcının/insan eğitimi	Kendisini tanıması
Sağlık ve Hastalık	Dik durmak için sağlıklı olmalı	Sağlıklı olana iş verilir	Sağlıklı olan işçi olur	İş, programı, aleti çalıştırması önemli	Bireyin varlığı açısından önemli
Hekim	Kabile sağlığı	Şehir sağlığı	Kurum sağlığı	Teknolojik sağlık	Bireyin sağlığı
Teknoloji: Üretim	Göç ve varlık yapısı	Tarım gibi şehir varlığı	Fabrikada üretici olması	Yüksek teknoloji cihazların kullanımı	Bireyi mutlu etmelidir
Hekim	Avcı ve av sağlığı	Örfe göre sağlık	Kurumda iş görme sağlığı	Teknolojiyi kullanan sağlığı	Bireyin mutluluk için sağlığı

Kültürlerin, genel adı ile değil, bunlara yaklaşımı, kısaca öğeleri ile irdelenmesi önemlidir.

Öğelere göre Değerlendirme ve Hekimin yaklaşımı

Her bir kültürün bir mucizesi ve kutsal boyutu oluşur. Zamanımızda bu durum Yüksek Teknoloji Kültüründe daha belirgin, internet aracılığı ile olmaktadır. Konu hakkında uzman bir profesör, bazı iddialarda bulunur ve toplumu inandırmaya çalışır, tümü yalandır.

Bir örnek sunulacak olunursa, Pankreas Kanseri olan ve ileri düzeyde yayılmış bir Profesör Mühendis komşumuz, internette öğrendiği bir bilgiyi sordu. Sanki modern yaklaşım şeklinde sunulmaktaydı. Ben inceleyeyim, sonra belirtirim dedim. 1) 1926 Yılında bir hekim kayısı çekirdeği ile kanseri iyileştirdiği belirtmiş ve bir klinik kurmuş. Tüm olgular ölmüş, klinik kapatılmış ve ayrıca kendisi de kanserden daha sonra ölmüş. 2) İyileştirdiği söylenen kişi, 1938 yılında (12 yıl sonra) beysbol şampiyonu olmuş kişi, alakası bile olmadığı. 3) Japonya'da laboratuvarının yapıldığı söylendiği merkez, teknik alet üreten bir fabrika, tıbbi bir işlevi hiç olmamış. 4) Zamanımızda ise buna benzer bir tıbbi yayın olmadığını söyledim. 5) Yazıyı yazan kişi hakkında internette bir yayın ötesinde kişiye de rastlamadım. Sorusu; bu şekilde haber yapanların amacı ne olabilir? Yorum size ait.

Kültürlere göre bakış açısı ile hekimin yeri dikkate alınmalıdır.

Hiçbir hekimin bilim dışı olmayacağı, plasebo etkinin bilimsel veri olamayacağı algısında olmalıdır. Bunun dışına olan kişinin Tıp Diploması olabilir, profesör bile olabilir ama hekim olduğu konusunda şüphelerim olacaktır.

Hekimin Rolü

Kültürlerin başlıca irdelenecek öğeleri 8'li parametre olarak ortaya konulmaktadır¹. Bunlar kültürlere göre, hekimler açısından irdelenecektir.

Tablo 2-1: Kültürel öğe göre Hekim yaklaşımı; aile

Aile ve Soy Ögesi: Akrabalık. Sosyal ve Beşerî Bilimlerin notları

Göçer, Göçebe	Göçebeler tek genetik yapıyı kabul ederler. Akraba evlilikleri görülür. Aile içi evlilikler, sadece yönetimde olanlara nadiren geçerli olur. Aile anlamı kolonidir. Hekim: Kabilenin sağlıklı olmasını sağlamalıdır. Moral güç önemlidir, büyü veya bitkisel ilaçlar gibi birçok yaklaşımı dener. Bunlar kendi aralarında alim, bilgin ve sihirbaz olarak tanınanlar ile birbirlerine öğretilirler. Öğretmeyen kötü kişi olarak görülür. Plasebo etkisi sık kullanılan yöntemdir. DİKKAT: Sevgi bireye değil ekibedir, bireye yöneltilmelidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Akrabalık önemlidir, evlilik aynı statüde kişiler arasında eşleştirilir ve bu doğumdan önce bile saptanır olmalıdır. Geleneklerde her bireyin görevi saptanmıştır. Aile kavramı, büyük ailedir. Üst, orta ve alt kültür vardır. Üst yönetim, orta memur, alt ise çiftçidir. Hekim: Yönetici sağlıklı olmalı, hekim hasta olmadan bilmeli ve ona göre davranmalıdır. Memura memur, çiftçiye de plasebo etkisinden yararlanmalıdır. İlaç bitki özlerinden yapılmaktadır. DİKKAT: Sevgi bireye değil köyüne, mahallesinedir, bireye yöneltilmelidir.
Endüstri	Sermayedar arasında finansman açısından evlilikler önemlidir, bu açıdan materyalistik görüş öne çıkmaktadır. Çekirdek aile, hatırı sayılır tanıdık önemlidir. Hekim: Kurumda anahtar pozisyonda olan kişilere özel ilgi göstermelidir. Sağlıklı olmak için öneriler getirilmelidir. Toplu muayene, işçiler için gündeme gelebilir. DİKKAT: Sevgi bireye değil kurumadır, bireye yöneltilmelidir.
Teknoloji	Aynı görüşte, işte, aynı yüksek teknoloji genellikle insanları bir araya getiren olmaktadır. Birbirleri ile iletişim olması açısından aynı uğraşıda iletişim gerekir. Aile kavramı yerine birliktelik öne çıkmaktadır. Hekim: Anlamsız bilim dışı ve internet bilgisi öne çıkar ve hekimin zıttı davranışlara neden olurlar. Hekim sadece tasdikleyen ve reddeden konumdadır. İnsanlar daha geniş aile yapısı içinde olduğunu sanırlar. DİKKAT: Sevgi bireye değil teknolojik aletedir, bireye yöneltilmelidir.
Civil Liberties	Birey hakkı öne çıktığı için, kadın erkek olmadan çocuk sahibi olup, büyülebilmektedir. Her birey bir ailedir. Hekim: Sağlık insan, birey demektir, ancak saygı ve hürmet bekler. Hekimlerin etik ilkelerde olması ile kişisel bir sağlık danışmanlığı içinde de olur. DİKKAT: Sevgi bireyedir, bireyin kendisini tanımasına yöneltilmelidir.

Kadın aile demektir, hekim bu açıdan da dikkatli olmalıdır.

Bir örnek sunacak olursam, aile farklı yapıda ise, örneğin babaanne, İtalya'dan gelen pudrayı kullanmak isterken, anneanne ise külden yararlanmasını ister. Bu açıdan hekim her ikisinin avantaj ve dezavantajlarını bilgilendirme, hatta uygulayarak göstermeli ve sonra doğrudan temiz tutmanın önemi kavratılmaya çalışmalıdır. Direnç yüksek olacaktı, algılanmalıdır.

Tablo 2-2: Kültürel öge göre Hekim yaklaşımı; kaynaklar

Kaynaklar: Kültürel boyutların oluşmasını sağlayan kaynaklar	
Göçer, Göçebe	Göçebeler kaynakları, varlıklarını sağlamaktır. Bunun için çöl, mağaralar bile güvenli yerler olacaktır. Lider önemlidir. Ancak, barış sağlamak, savaşmak değil, güvenlik ve tedbirde yatmaktadır. Savaş ile düşmanları yok etmek olanaklı değildir. Saklanmak ve savunma en ideal mücadeledir prensiptir. Benlikleri kendi iç düşman, evladın babasına karşı çıkması, farklı inanışlar ile savaş yokluklarının nedeni olacaktır. Birliktelik, hoşgörü ve iletişim ve ilişkilerde insanlık olmalıdır. Kişi değil, ilkeler bağımlılık önemlidir. " <i>Ben sporcunun ahlaklısı ve çevik olanı severim</i> " denilmelidir. Hekim: Sağlık kaynakları elde edilen başarılar ve kabilenin özelliğine göredir. Toplumun bilen kişi için önemlidir. Mağarada yaşan için, mantar, küf en öldürücüdür, bu açıdan steril hava ötesinde, sirke, tuzlama ve probiyotik öne çıkmaktadır DİKKAT: Sevgi kaynağa değil, kaynağın dayandığı bilim, ilkeye olmalıdır.

Tarım, Köy, Kasaba	Yerleşim yerinde bir sosyal düzen oluşmuş; zengin, akademik, lider olanlar farklı bir boyut oluşturmaktadır. Bunların emirlerini yürütecek memurlar, hizmetliler, en altta da işleri yapan işçi ve çiftçiler olmaktadır. Bir düzen sistemi vardır, kimse bu düzeni yıkamaz. Hekim ise farklı bir konumda olmakta, eğitimi ile en üst, etkinlik için en alttaki kişiler ile birlikte olmaktadır. Hastalananların en alttan olması doğaldır ve hekimin işini temel gayesi olmaktadır. Hekim amacı hastalığı önlemek, sağlıklı taramalar olmalıdır. Olay geçmiş, tarihsel bakılmamalı, kasaba, hatta birçok şehir bu kavramdır, mahalle kültürü baskındır. Hekim: Örf ve âdet öndedir. Bebeği tuzlayan topluma hayır ve yasak demek ile olmaz, suya tuz koyma (SF=%0,9NaCl) ve gerekirse törensel, ezan okuyarak dökme ile tüm gelenekler değişebilir. DİKKAT: Sevgi kaynağın ötesinde, kaynağı sağlayan bireye olmalı, ilkeler hedef alınmalıdır.
Endüstri	Kurum kültürü, buna göre meslek odaları, hekimlerin odası, dernekler hakimiyet kurmaktadır. Toplum demokratik kuruluşlar adı altında yönetmek isterler. Kaynakları meslek eğitimidir. Toplum değil, kendi çıkarları olup, bunu halk adına istediklerini belirtirler. Hukuk, bu yapıları, tek bir insan ile mahkemede eşit tutar, ayrıca yasak ve düzenlemelerin suç olmadığını vurgulamaktadır. Bireyin hakkını bozmak, kısaca yönetimlerin en korktukları olmaktadır. Eskiden kurul kararı ile atılır, kabul edilirken, artık ortada suç ve bireyin isteği olmadan işlem yapılmamaktadır. Hekimler daha hür ve bilime bağlı, kuruluşların tehdit dolu etkisinden kopmuşlardır. Hekim: Kuruma göre öncelikle amire sağlıklı olmanın önemi, bulaşmanın önlenmesinin kavrıtılması ile üstün bir sağlık yaklaşımı sağlanabilir. DİKKAT: Sevgi kuruma değil, insanlık değeri, bireylere yaptığı sosyal destek, insanlık üzere olmalıdır.
Teknoloji	Mühendis hekimlik öne çıkmış, artık diploma değil, uzmanlık ve üst uzmanlık, sertifikalar öne alınır olmuştur. Buna karşın, teknoloji devamlı geliştiği için, devamlı sertifikasyon gerekli olur hale gelmiştir. Toplum, bu şekilde internette olayı öğrenmekte, hekimini tenkit eder olmaktadır. Bu açıdan hekim aynı yöntemle başvurarak, bilgiyi alıp, incelemeli, bilimsel dayanakları ve gerekçeleri ile ortaya koymalıdır. Uzmanından gerekirse danışmanlık almalıdır. Bilim insanı olmayanın, etik ve insanlık boyutu ile, zarar kavramı kullanarak, korkutan kişinin, bilim fantezisini bilim gibi sunanın görüşü alınmaz. Hekim ilaç yazar, bu zehirdir, ama bireye göre düzenleme yapar. Hekim: Tıbbi bilgiler internette gelmekte, dengelenme, bireye göre terzilik olmadığı için, tıbbi kavramlarda büyük karmaşa yaşanacaktır. Hekim buna göre eğitim almalıdır. Önce bilgiyi okumalı, bilimsel boyuta göre irdelemelidir. DİKKAT: Sevgi alete değil, kaynağı, kaynak yapan, onu kullanan bireye yöneltilmelidir.
Civil Liberties	Birey hakkı öne çıktığı için, dayanaklar bilimsel olarak irdelenir, rıza şartı aranmalıdır. Yaşam Hakkında rıza şartı aranmaz. Zararda da rıza şartı olmaz, suç işlemeyi önlemek hekimin bir görevidir, ihbar etmesi zorunludur. Hekim: Birey ve onun bilgi ile algısı önemlidir. Bilgilendirme ile rıza öne çıkmaktadır. DİKKAT: Sevgi bireye, eğitimi ve onun daha çok değer üretmesi üzerine yöneltilmelidir.

Kaynakların bilim üzere olması gerekir, insan sağlığına en ufak zararı olandan uzaklaşmalıdır.

Her aile, kendi verilerinin doğru olduğunu ve kaynakları ile sunarlar. Ahmet kullanmış çok yararlı olmuş sık duyulanlardandır. Burada kalıp değil, bilimsel boyut ile anlatılmalı, sıklıkla önerim değiştirilerek, bilimsel boyuta getirilerek kullanılmalıdır.

Tablo 2-3: Kültürel öge göre Hekim yaklaşımı; çevre

Çevre: Kültürün oluşmasını sağlayan çevre

Göçer, Göçebe	<p>Göçebeler varlıkları için göçebilirler ama yerleştikleri yer güvenli olmalıdır. Yazın ve kışın göçmek, tatil olarak bir olgu ise, yazlıklar, ikinci evlerde biz otururuz, diğerleri ise ilk evleri ve yaşam yerleridir. Yumurta iki, üç kat pahalıdır, kendileri yiyemez, yetirdiklerini satar, yine proteinsiz kalırlar. Bu açıdan kültürler karmaşık olmaktadır.</p> <p>Savaştan kaçanların tek istedikleri, insan olarak muamele edilmesi, savaşmayı öğrenilmesi ile ölümüne savaşmak istedikleridir. Devletleri onları yok etmeye çalıştığı için, bayrak ve simgeleri de artık karmaşık olmuş, terör boyutuna itilmeleri kolaylaşmıştır. Yüksek Teknoloji Kültürü tarafından kullanılırlar.</p> <p>Hekim: Kabile sağlığı önemlidir. Tüm kabile kan tükürüyorsa, tüberkülozun hastalık olduğu konusunda etkin olunamaz. Bu açıdan kabileden bazı kişiler vasıtasıyla etkinlik kurulması önemlidir. Eski inanışlarda etkinlik, sıklıkla hekim sıfatında olan kişiler, büyücüler, bilgin, alimler ile olmuştur.</p> <p>DİKKAT: Sevgi varlığı sağlayan çevre ise, çevre imha olursa yeni yere taşınılır, bu açıdan çevrenin korunması ve gözetilmesi ve bireylerin bilinçlenmesine yöneltilmelidir.</p>
Tarım, Köy, Kasaba	<p>Çevre kirliliği, yetersiz ekonomi gibi birçok nedenlerden dolayı, şehirlere göçmüş, burada da köy adetlerini devam ettirirler. Eğitimleri yüksek olsa bile, gelenek kültürü hakimdir.</p> <p>Şehirler kasaba olmuş, kendi öz şehirlerinden daha kalabalık olmuşlardır. Oy birliği sağlayarak, yönetimi de elde etmişler, bu açıdan şehirli ve kasabalı, köylü sosyal çatışması oluşmuştur.</p> <p>İnanış, giyim ve bazı simgeler çatışma gerekçesi olmuştur.</p> <p>Hekim: Şehirde gruplara göre etkinlik olmaktadır. Bu açıdan yapılan işe göre önce bireyin sağlığı önemlidir. Demirci ile çitçinin depoda aldığı toksik madde farklıdır.</p> <p>DİKKAT: Sevgi eski çevre değil, onu geliştirip, geliştiren, değiştiren bireye yöneltilmelidir.</p>
Endüstri	<p>Endüstri ve sermayedar giderek artarak, patronlar çoğalmış, eskiden sadece belirli kesim sahiplerde tatil yaparken, işçiler de tatil yapar olmuşlardır. Kavram çatışmaları artmıştır.</p> <p>Hekim: Firma amiri işçilerin ve memurların sağlıklı olmasını ve bunun sağlanması ister. Bunun ancak tedbirler ve yaşam koşullarının düzeltilmesi, ilk planda maliyet olsa bile zamanla düşeceği kabul ettirilmelidir.</p> <p>DİKKAT: Sevgi çevreyi kirlüten kuruma değil, çevreyi koruyan bireylerin bilinçlenmesi üzerine yöneltilmelidir.</p>
Teknoloji	<p>Yüksek teknolojiye sahip olan, çevrenin hakimiyetini ele geçirmek istemekte, diğerlerini gerek çevre sağlığı ve doğal olmadığı için yasaklamaya çalışmaktadır. Aynı görüşte olmayanların dışlanması, insanlık ötesinde kabul etme yaklaşımı olmaktadır.</p> <p>Hekim: Teknoloji çözüm olmadığı, teknolojiyi kullanan insan olması ve bu açıdan sağlıklı olması önemlidir. Birçok bilim dışı internet bilgisi incelenerek gerçek be bilim üzere olunmalıdır.</p> <p>DİKKAT: Sevgi çevreye önem veren ve bunu irdeleyen bireye yöneltilmelidir.</p>
Civil Liberties	<p>Birey hakkı öne çıktığı için, çevre ancak mutluluk için oluşmalı, bunun için şehir kavramları yerine daha bireysel yapılar, daha sağlıklı ortamlar istemeye başlamıştır. Gıda güvenliği ve bunun üretildiği çevrenin kontrolü yapılmaktadır.</p> <p>Hekim: Birey mutlu olduğu yerde yaşamak ister, bunun için beden sağlığı ötesinde, ruhsal ve sosyal sağlık önemli, içine kapanmamalı ve sosyal çöküntü de oluşmamalıdır.</p> <p>DİKKAT: Sevgi kendi çevresini de ilk temel alan ve buna göre yaklaşan bireye yöneltilmelidir.</p>

Çevre mutluluk sağlanması içindir, sevgi olmayan bir çevrede yaşanması imkânsız gibidir.

Yaşam çevreye göre yapılır. Önemli olan birey olduğu, kendisi, eşi ve çocuğu olduğu kavratılmalı ve ruhsal ile sosyal olarak çevreye uyum sağlanmalıdır. Eğer örneğin bağımsızlık yok ise değişim şarttır ve bu açıdan da desteklenmelidir. Diktaya uyum olmaz.

Tablo 2-4: Kültürel öge göre Hekim yaklaşımı; eğitim

Eğitim: Bireylerin yetişmesi, nesilleri yetiştirmeleri	
Göçer, Göçebe	Savaştan kaçan göçerler, tüm eğitimlerini varlıklarının sağlanması için çaba gösterirler. Bu açıdan eğitimi olanlar arasından lider olması beklenir. Güç olma, bilgin olmadan geçer. Geleneksel avcılıkta ise, beden gücü, avlanma metodunu bilen lider olur. Hekim: Hekim, av ve avcılık konusunda bilgi olması, yaralanma ve birçok tehdit önlenmesi açısından önemlidir. Geleceği bilmesi değil, oluşacakları öngörmesi istenebilir. DİKKAT: Sevgi öncelikle tüm kabilenin bireylerinin eğitilmesi, etik ilkeler içinde olmasıdır.
Tarım, Köy, Kasaba	Eğitim örf, adet ve gelenekler olsa da zamanla bunun yerini etik ilkeler ve yapının korunması için çözümler almıştır. Amaç yerleşimde daha güçlü bulunmak olmuştur. Almanya işçilerin arkada bir köyleri olduğu için, daha bağımsız ve iş konusunda daha esnek olabilmeleri, onların yerleşme ve tutunmasında önemli rol oynamıştır. Hekim: Her sosyal gruba göre öneriler farklı olacaktır. Amirin en büyük danışmanı olabilmektedir. Sosyal konularda desteği insanlık üzere olanlar olmalı, zarar önerisi olmamalıdır. DİKKAT: Sevgi örf, adet ve kültürleri öğrenme değil, birey hakkı çerçevesinde, hukuk, fikri hür, vicdani hür, irfanı hür kişi olmaya yöneltilmelidir.
Endüstri	Endüstri oluşması için eğitim gereklidir. Tüm toplum eğitilir, bazıları ise daha ileri eğitim alırlar. Beceri için sertifikasyon önemlidir. Hekim: Sağlıklı olmak için her birey, yaptığı işe göre eğitilmelidir. İki el kullanma, bir elin makineye kapıtılmasını önlemektedir. DİKKAT: Sevgi, <i>ben sporcunun çevik ve ahlaklısını severim</i> diyerek takımı değil, insanlığı ve bunun üzerinde çabalayan bireye yöneltilmelidir.
Teknoloji	Yüksek teknoloji kullanmak için eğitim ve amaca yönelik sertifikasyon önemlidir. Genel olarak eğitimde detaylanma arzu edilse de yalın tek düze eğitim daha tercih edilen olmaktadır. Hekim: Teknoloji bilim üzere olmak, akli kullanmak ve görüş oluşturabilmek ile öne çıkar. Bunun için yeteneklerin artırılması, hızlı okuma ötesi, birçok şeyin kazandırılması sağlanabilir. DİKKAT: Sevgi teknolojik diyerek, yasaklar ve yapılacaklar şeklinde yaşamı kalıplara sokma değil, dengeleme, etkin ve verimli olmaya çalışan bireye yöneltilmelidir.
Civil Liberties	Birey hakkı temelinde her kişinin en geniş ve detaylı eğitime ulaşması yapılır. Birey istediği konuda eğitim almak, sertifikasyon kazanmak ister. Zorunlu değil, talebe bağlı oluşmaktadır. Hekim: Birey öne çıktığına göre, bilgilendirme ve rıza önemlidir. Yaşam hakkı için elbet rıza şartı aranmaz. DİKKAT: Sevgi ve insanlık üzere olmak şartı ile, daha çok ilerlemeye, gelişme ve değişmeyi amaçlayan bireye yöneltilmelidir.

Eğitim, çağın üstünde, insanlık ve etik ilkelerde yapabilmeyi bilinçli öğrenmek, uygulamaktır.

Eğitim bilgi ve beceri öğrenmek olmadığı, insanlığın gelecek yapısı üstünde olmasıdır. İnsanların mutlu olacağını öğrenmeli ve önce çevresini ve gelecek neşeli de eğitmesi, bunun devamlılığını sağlaması da önemlidir ve bu durumda eğitimin bir parçası olmalıdır.

Çocuk Hakları Sözleşmesinde sunulan Eğitim, özellikle Birey Hakları Kültüne uygundur.

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. 20 Kasım 1989, Genel Kurul Kabulü²

Madde 6

1. ..., her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu kabul ederler.
2. ..., çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.

Madde 28

- ..., çocuğun eğitim hakkını kabul ederler ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde tedricen gerçekleştirilmesi görüşüyle özellikle:
  - İlköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirirler;
  - Ortaöğretim sistemlerinin genel olduğu kadar mesleki nitelikte de olmak üzere çeşitli biçimlerde örgütlenmesini teşvik ederler ve bunların tüm çocuklara açık olmasını sağlarlar ve gerekli durumlarda mali yardım yapılması ...,
  - ..., yüksek öğretimi yetenekleri doğrultusunda herkese açık hale getirirler;
  - Eğitim ve meslek seçimine ilişkin bilgi ve rehberliği bütün çocuklar için elde edilir hale getirirler;
  - Okullarda düzenli biçimde devamın sağlanması ve okulu terk etme oranlarının düşürülmesi için önlem alırlar.
- ..., okul disiplininin çocuğun insan olarak taşıdığı saygınlıkla bağdaşır biçimde ve bu Sözleşme'ye uygun olarak yürütülmesinin sağlanması amacıyla gerekli olan tüm önlemleri alırlar.
- ... eğitim alanında, özellikle cehaletin ve okuma yazma bilmemenin dünyadan kaldırılmasına katkıda bulunmak ve çağdaş eğitim yöntemlerine ve bilimsel ve teknik bilgilere sahip olunmasını kolaylaştırmak amacıyla uluslararası iş birliğini güçlendirir ve teşvik ederler. ...

Madde 29

- Taraf Devletler çocuk eğitiminin aşağıdaki amaçlara yönelik olmasını kabul ederler:
  - Çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, zihinsel ve bedensel yeteneklerinin mümkün olduğunca geliştirilmesi;
  - İnsan haklarına ve temel özgürlüklere, Birleşmiş Milletler Antlaşmasında benimsenen ilkelere saygısının geliştirilmesi;
  - Çocuğun ana-babasına, kültürel kimliğine, dil ve değerlerine, çocuğun yaşadığı veya geldiği menşe ülkenin ulusal değerlerine ve kendisinininkinden farklı uygarlıklara saygısının geliştirilmesi;
  - Çocuğun, anlayışı, barış, hoşgörü, cinsler arası eşitlik ve ister etnik ister ulusal ister dini gruplardan, isterse yerli halktan olsun, tüm insanlar arasında dostluk ruhuyla, özgür bir toplumda, yaşantıyı, sorumlulukla üstlenecek şekilde hazırlanması;
  - Doğal çevreye saygısının geliştirilmesi.
- ... belirtilen ilkelere saygı gösterilmesi ve bu kurumlarda yapılan eğitimin Devlet tarafından konulmuş olan asgari kurallara uygun olması koşuluyla, aykırı sayılacak biçimde yorumlanmayacaktır.

Tablo 2-5: Kültürel öge göre Hekim yaklaşımı; yönetim

Yönetim boyutu: Devlet, din ve yönetim boyutları, demokrasi	
Göçer, Göçebe	Ekibin güçlü olması için teorik bir lider, onun başkanlığı gerekli olarak sunulsa da gerçekte sevgi ve adaletli olmayan yıkılacağı için etik ve hukuk temel esastır. Göçebelerde bu sağlanması bireylere düşmektedir. İnsanlar, zorbalık, kabile için zarar görme dönemleri kapanmıştır. Hekim: Dikta ile kabilenin, göçmenin önü alınabilir ama, sevgi ile bu daha kalıcı ve etkindir. Bu açıdan kabileden sosyal etkileşim ve kabilenin sağlıklı olması açısından hekimin rolü önemlidir. DİKKAT: Sevgi lidere değil, sevgi temelinde insanlık ve zarar, zulüm yapmayan bireye yöneltilmelidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Örf, adet ve gelenekleri koruma ve gözetme yaşlıların işi iken, gençler buna karşı çıkmakta, evlilikleri bile kendilerince yine geleneklere uyarak olmaktadır. Dini baskılar düşünceyi hâkim kılmaya çalışmakta, insanlar bir açmaza girdikleri görülmektedir, şeytan korkutması yoğundur. Hekim: Birey hakkı örf, adetten öne çıkmalıdır. Hekim insanı değerlerin toplumda geliştirmeli ve öne çıkarmalıdır.

	DİKKAT: Sevgi belirli kalıplar için, tapınmaya dönüşen bir yaşam değil, hür düşünce ve hür insanlık üzere olan ilkelere olana yönelmelidir.
Endüstri	Sermayedarlar, artık güçlü olabilmek için, işçi ile anlaşma yönüne gitmekte, bazı rahat ve huzur ortamı sağlayan seçenekler sunulmaktadır. Hekim: Kurum kültür adı altında dikta olamaz, bireyin katkısı ancak serbest, hür bağımsız olmak ile oluşabilir. DİKKAT: Sevgi insanlık üzere olan, kardeşlik ile her kişiye eşit yaklaşan yapıya bireye yöneltilmelidir.
Teknoloji	İnsan bağımsızlığını ilan etmiş olsa da internet ve sosyal medya aracılığı ile bilim dışı yaklaşımların yaygınlaşması söz konusudur. Kaç kişi varsa, o kadar inanış, yönetim modeli oluşmuştur. Hekim: Teknoloji insanları esir yapmamalıdır. Yönetim değil, insanlık ve etik ilkeler öncü olmalıdır. DİKKAT: Sevgi simge ve cihazlar değil, insanlar ve hizmet, değer üretenlere yöneltilmelidir.
Civil Liberties	Bireyin kabul etmediği hiçbir yönetim geçerli olamaz. Sadece yaşam hakkı ve insanlık hakları rızaya tabi değildir. Hekim: Bireyin hakları önemli olmalı, bu sağlanmalı, korunmalıdır. Hürriyet, eşitlik ve kardeşlik hekimin ilkeleri arasındadır. Zararlı olmamak temeldir. Birey önemli, Hastalık Yok, Hasta Var denilmelidir. DİKKAT: Sevgi bir şeyin kölesi değil, bilgilendiren ve rızasına göre yaklaşan bireye yöneltilmelidir.

Zorla yönetim olmaz, sevgi üzerine olmalıdır.

Yönetim dikta ister, kendisine bağımlı olunması ister. Buna karşı bağımsızlık ve bireyin eşitlik ile yaptıklarına göre ödül ile suç/ceza alacağı bilincinde olmalıdır. Sorumluluk şahsıdır, kimse alamaz. İnanışlarda aynı şekilde, sorgulanamaz, sorulamaz, aynı yönetime indirilemez. Zarar vermemek temel olmalıdır, geri kalanlar ise bireyin davranışı olarak yorumlamalıdır.

Tablo 2-6: Kültürel öge göre Hekim yaklaşımı; insanlar

İnsan kaynakları: İnsanları, kültürel kişilikleri	
Göçer, Göçebe	Kabileleri, göçmenlerin varlığı açısından lider önemlidir. Lider zulüm veya zarar oluşturuşa, yaşamı ile öder. Bu açıdan önemli olan insan kaynağının güçlü olmasıdır. Takımlarda da gelip gelmek önemlidir, bu sağlanmaz ise, istifa etmeleri istenir. Hekim: İnsanlar cesaret ve güç ile öne çıkarken, hekim insanlık üzere olanları, insanlık yolu ile hakimiyeti temel almalı, desteklemelidir. Hekim lideri bilimsel açıdan ancak insanlık üzere ise desteklemelidir. DİKKAT: Sevgi lidere değil, onun fikirleri, felsefesi ve buna göre insanlıkta olan bireye yöneltilmelidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Varlık ile yerleşim bağdaştığı açısından, yer önemlidir. Almaya da tutunmak için Türkiye kaynağı öne çıkmış ve ortaya tutunmaları sağlanabilmiştir. Ancak liderler, oranın geçici değil, kalıcı olması gerektiği vurgusunu yaparak, endüstri kültürüne uyum olmasa bile kendi gelenekleri ile birlikte uyum sağlamışlardır. Hekim: Ev, mahalle, köy ve şehir için insanlar kurban edilemezler. İnsanlık ve eşitlik tüm insanlar için olmalıdır. Sosyal Tabakalaşma belirgin olduğu için insanların farklılaşması doğal karşılanır, buna göre de politika oluşturulur. Başkan olan kişi kendi taraftarı değil, tüm insanlık için olmalıdır. Hekim bir karşı taraf olmaktadır. Güçlü olursa etkin olabilir, bunun sosyal insanların ona sahip çıkması ile oluşabilir. DİKKAT: Sevgi o toprağı toprak yapan kişilerin ve onlara sahip çıkan, ilerleten, geliştiren kişilere yöneltilmelidir.
Endüstri	Endüstri insanı rahat ettiren tarafı kadar mutsuz ve bir robot gibi görmesine neden olduğundan, insanlık sevgi boyutu açısından danışman, yol göstericiler, hocalar ve hacılarda artış olmuştur.

	<p>Hekim: Kurum etkin olması için hekimi kullanmak ister, hekim ise insanlık tarafından olacağı için, grev değişikliğine hazır olabilmelidir. Güçlü olmak, bilim ve beceri açısından oluşabilmektedir.</p> <p>DİKKAT: Sevgi amir olan değil, insanı tek tek insan olduğu için seven hakkına riayet eden bireye yöneltilmelidir.</p>
Teknoloji	<p>İnsanlar artık bilgiye ve kitaplara bağımlı olmuşlardır. Bir konu açılınca o konudaki bireyi öne çıkarır, onun arkasında olup, bir bakıma saklanırlar. Halbuki sorumluluk kendilerindedir.</p> <p>Hekim: Hekim teknolojiyi kullanması, onun esiri olmamalıdır. Seçim ve gereklilik önemlidir. Dayanaklar bireyin tercihi açısından öne alınabilmektedir.</p> <p>DİKKAT: Sevgi teknolojiyi üreten değil, kullanarak insana ve insanlara değer katan bireye yöneltilmelidir.</p>
Civil Liberties	<p>Artık terzilik boyutudur, tüm bilgi ve danışmanlar, bireye fikir ve bilgi verir, artık bireyler kendi sorumluluğunu almalı ve sahip çıkmalıdır.</p> <p>Hekim: Bireyin sağlıklı ve bilimsel bilgilendirilmesi ve buna göre tercihinde destek olmak önemlidir.</p> <p>DİKKAT: Sevgi kişinin kendi kimliğini öğrenmesi, eğitmesi ve geliştirmesi üzerine olan kendisine, bireye yöneltilmelidir.</p>

Topluma yön veren, liderler, sosyal yaşamda da hekim örnek olan olmalıdır.

Dikta ortamında insan bir er, bir rakamdır. Bağımsızlık ve bireyin gelişmesi ile farklılık, felsefe ve görüşler öne çıkmaktadır. Hekim daima etik ilkelerde ve insanlık üzere olanları destekler, karşı olanları, kısaca zarar oluşturmaları durumuna karşı olur. Ancak fiile karşı olunur, faile karşı olunmaz, eğitilir, bilgilendirilir ve yaklaşımları değişebileceği algısı içinde olunur.

Tablo 2-7: Kültürel öge göre Hekim yaklaşımı; sağlık

Sağlık: Sağlığı verdikleri önem ve sağlıklı olmaları	
Göçer, Göçebe	<p>Kabilenin sağlığı için kendini feda etme yaklaşımı içindedir. Ancak kendisi de sağ ve sağlıklı olmalı, bu şekilde olursa, kabile daha güçlü olacaktır. Bu açıdan sağlığın korunma ve gözetilmesi önemlidir.</p> <p>Hekim: Sağlık kavramı kabile etkisinden kurutulmuş, birey bazlı olmalıdır. Ötenazi kavramı kabileye yararlı olmayacağı için ölmesi şeklinde olabilir.</p> <p>DİKKAT: Sevgi bireyin sağlıklı olması ile kabile ayakta kalacaktır ve bu açıdan sağlık bireye yöneltilmelidir.</p>
Tarım, Köy, Kasaba	<p>Vatan için ölme değil, vatan tüm Dünya'dır ve insan olarak bunu korumak ve gözetmek gereklidir denilmelidir. Toprak sadece sınırlı alan değil Tüm evren olarak görülmelidir.</p> <p>Hekim: Örf, adet ve gelenek üstünde birey hakkı olmalıdır. Masraf ve yararlı olmayacak bir noktada ötenazi gibi kavramların üstünden gelinmelidir.</p> <p>DİKKAT: Sevgi toplumun değil, katmanları dikkate almadan, bireye gerekenleri yapan ve insan olarak yaklaşan bireye yöneltilmelidir.</p>
Endüstri	<p>Kurumun sağlığı, insanların sağlığından geçer ve bunun için sosyal tesislerin önemi de kavranmalıdır.</p> <p>Hekim: Sağlık maliyeti en yüksek olan, kurum kültürü bu açıdan öne çıkmaktadır. Bunun devlet olarak ödenebilmesi için, hekimin yönetime danışmanlığı öne çıkmaktadır.</p> <p>DİKKAT: Sevgi tüm bireylerin sağlıklı olması için çaba sarf eden, düzeni bireyin sağlığı üzerine değiştiren kişiye yöneltilmelidir.</p>
Teknoloji	<p>Bilgisayar başında oturan, daktilo yazanın özel sağlıklı olması gerekir. Bu açıdan işe göre sağlık kavramı geliştirilmelidir.</p> <p>Hekim: Teknoloji sağlığı öne çıkarmakta, ancak yüksek teknoloji sağlıklı olmak değildir. En üst rahatlığı sağlayan ülkelerde intiharlar ve zararlı madde kullanımı çok yüksektir. İnsanlar mutluluk arar olmaktadır.</p> <p>DİKKAT: Sevgi, bireyin insan sağlığı için teknolojiyi kullananlara, eğitim gören, sertifikasyon alanlara yöneltilmelidir.</p>

Civil Liberties	Birey ve elbet var olması için sağlığı, uzun süreç olarak önemlidir. Hekim: Birey kendi benliği ve varlığı açısından hekimin danışmanlığı, sağlığın ötesinde bir görev olmaktadır. DİKKAT: Sevgi bireyin sağlığı için çaba sarf etmesine yöneltilmelidir.
------------------------	---

Hekim sağlığı geniş anlamda ele almalı, kendi yaşamı, düşünceleri ve uygulamaları sağlıklı olmalıdır.

Hekim sağlığı geniş kavram olarak irdeler. Eğitimde sağlık, insanı zorlayan değil, bilgilendiren, becerilerine göre yaklaşan ve oyun şeklinde eğitim olmasını desteklemeli, kendisi de uygulamalıdır. Bunun gibi insanlık konusunda her boyutta hekime işlev düşmektedir.

Tablo 2-8: Kültürel öge göre Hekim yaklaşımı; teknoloji

Teknoloji: Kullandığı teknoloji	
Göçer, Göçebe	Tüm teknoloji, insanın varlığı, kısaca kabilenin varlığı ve bunun için her usul kullanılır. Ancak zarar ve başkasına zulüm oluşturası kabul edilebilir olamaz. Hekim: Teknoloji zamanımızda göçmenlerin sağlıklı olması, kişinin ve çevre etkilenmesini en aza indirmektir. Savaşta da sağ kalabilmek için korunma ve gözetilmeyi etkin olması, savaş hekimliğini de etkin yapabilmektedir. DİKKAT: Sevgi bireyin kardeşlik ve sosyal birliktelik, iletişim ve etkileşim içinde olması ile oluşturan kişi, bireye yöneltilmelidir.
Tarım, Köy, Kasaba	Ürün elde etmek için bir çaba gereklidir. Verimli, etkin olmak bir eğitim dahil bir boyut gerektirir. Ancak geleneksel yöntemler daha etkin olmakta, gelişim sınırlı kalmaktadır. Hekim: Şehir ve kasabada olanların, mahalle kültürü boyutu ile sağlıklı olması, birbirlerini zararlı etkileşimde bulunmaması, bunların önlenmesidir. DİKKAT: Sevgi bireyin rahatlığı ve huzur için yeni metotlar geliştirerek, insanları insan olarak destekleyen, kalıba sokmayan bireye yöneltilmelidir.
Endüstri	Gelir ve kazanç için tüm kaynakları kullanma ve ortada bir yıkıntı bırakma temel amaç ise de zamanımızda çevrenin korunma ve gözetilmesi ile buna yönelik teknolojinin geliştirilmesi öne çıkmıştır. Hekim: Farklı yaklaşımlar ise, sanki sağlıklı olunur gibi, bilim dışı yaklaşım öne çıkabilmektedir. Karşı çıkmak çözüm değildir, bu engellenemez. Aşırı karşıtlığı buna örnek olarak görülebilir. DİKKAT: Sevgi endüstrinin sosyal adaleti ve eşitliği sağlayacak şekilde, kazançtan paylaşım esaslarını benimseyen, bireye yöneltilmelidir.
Teknoloji	Üstün teknolojiye kaçış, globalleşmeden kaçan bir yapı oluşmuştur. Burada bilimsellikten uzaklaşma boyutlarına da rastlanılmaktadır. Hekim: Hekimden fazla hekim gibi ortaya çıkanlar, uzman olmadan, hekimlik mesleğini sanki tümünden hâkim gibi televizyona çıkan kişiler olabilecektir. Beslenme konusu sadece hekimlik değil, diyetisyen, gıda uzmanları açısından ortak bir değerlendirme konularıdır. DİKKAT: Sevgi teknolojiyi insana yarar, değere dönüştüren, zarar ve zulümden koruyan, bireye yöneltilmelidir.
Civil Liberties	Birey hakkı öne çıktığı için, artık tüm teknoloji bireyin arzusuna göre olmakta, yüksek teknolojiyi kullanan, tek başına yaşayan örnekler de oluşmuştur. Hekim: Bireyin bilgileneceği ve rızası için, ona ulaşmak, onun danışmanı olmak, hukuk sorunlarına da hekimlerin yaklaşımı önemsenmeli ve hekim bunlara göre de yapılmalıdır. DİKKAT: Sevgi bireyin insanlık olan, bu amaç için yaşamını gaye edinen, bireye yöneltilmelidir.

Teknoloji insanlık için, sağlıklı olmak içindir ve hekimde bunu destekleyen, sağlayandır.

Teknolojiyi en üst düzeyde kullanan hekimdir. Bu tüm yaklaşımını mühendis hekim şeklinde istemesi yapması değil, inana göre terzilik ve buna göre bilimsel gereklilik boyutunda olmalı, buna göre de tetkik istemelidir. Bir hekimin düşük yapması üzerine genetik analiz istenmiş, genetik uzmanı gerekçesini sorunca, sadece olmadığını göstermek amacını taşıdığını

belirtmişim. Çünkü genetik analiz için ne yapacağını saptaması açısından önemlidir. Bir yöne doğru işaret edilmesi ile genel tarama yaklaşımı farklı olacaktır.

Sonuç

Zamanımızda her türlü kültürel yapıyı birlikte görmek olasıdır. Avrupa daha sınırlı sayıda kültürel yapı olduğu için, göçmenlerin yapısı farklı olduğu için istememektedirler. 1960 yılında giden vatandaşlarımızın bile tam uyum sağlamadığı için yabancı düşmanlığı belirgin boyuttadır.

Avrupa Yüksek Teknoloji Kültürüne geçmeye çalışan Endüstri Kültüründe yapılanmıştır. Bu açıdan Birey Hakkı boyutunu kurum, kuruluş hakkı olarak irdelemekte, dar bir kültürel yapı istemektedir.

Ülkemizde ise farklı kültürel yapı olmakta, bu açıdan politikacıların sert olması da başka kültürel yapıdaki dışlamasından kaynaklanmaktadır. Ancak yönetim etkileşmeye göre genel anlamda birey hakkı, insanlık üzere olduğu söylenebilir. Bunun sadece Cumhuriyet Dönemi değil, daha önce de olduğu anlaşılmaktadır. Bazı yöneticiler farklı, dikta yapısında olsalar bile, etkinlikleri kısa kalmıştır, yapı değişmiştir. Atatürk bir Başöğretmen olarak modern yaklaşımı yapılandırmakta, ancak bazıları bunu kutu, sınır olarak almakta, ilke ile kalıp formatını karıştırmaktadırlar.

Hekim, her türlü kültürel yapıya göre, Tıp Bilimi temelinde yaklaşım yapmalıdır. Zamanımızda bireyin hakkı söz konusu olduğu için, buna göre yaklaşım önemlidir.

Bir anne bebeğini eski geleneklere göre yıkamak istemiyorsa, onun ilk banyosunu hekim yapmalıdır. Bu açıdan beceri, tüm sağlık yaklaşımlarında, özellikle bireysel temizlikte öne çıkmaktadır. Bez değiştirme, alt temizliği en önemli Mesleki Beceriler Ders konusu olmalıdır.

Kaynaklar

1. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018
2. Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. 20 Kasım 1989, Genel Kurul Kabulü

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

M. A. Akşit Koleksiyonundan/Collection

5b-Culture

10

Physician at Cultures and the Medical Doctor*

M Arif AKŞİT**

* This is a conversation, discussion between a retired Medical Professors at a joint meeting.

** Prof. MD. Pediatrician, Neonatology and Pediatric Genetics

When considering the Human being, as the species of Homo sapiens, sapiens, from historical point of view, not evaluated from the building, now at ruins now, being on humanity, love the people be in peace is the one to take care. From perspective of cultural concepts, as physician be on individual alone, for human rights. Medical Doctor, the health of the person, and personality, over the humanity considerations, being on ethical principles for care and serve, even form administrative and/or institutions so on, thus, even be an advocate of them, as an individually.

The approaches of a physician be summarised under the eight parameters of the cultures.

Health, not only as physical health, also by psychiatric and moral, social be in healthy situation. Thus, the social consideration mostly try to put the individual in rules, be in chain, so that, be obey and like a slave of the community. Thus, the individual rights and independence be not in equality, so be like a servant position.

Thus mainly not be a servant as noted not be sheep/raina, be own dependent/unzurna, get information and consent be to yourself.

The cultural positions be indicated and the physician role is evaluated under Tables.

Outline

Physicians at Cultures and the Medical Doctor

AIM: By the aspect of eight parameters for concerning the cultures, there are several groups can be established. All this kinds are not at historical apparent, also be present at this time, the evaluation of the parameters be a physician role, importance for medical approach is noted at this Report.

Grounding Aspects: Main grounding on Güvenç¹ Book as the evaluation is individual perspectives.

Introduction: The cultural parameters are: 1) Family, 2) Sources of the culture, 3) Environment, 4) Education, 5) Administration and believes, 6) People of the culture, 7) Health, 8) Technology. The cultural groups are as: a) Gathering, b) Agriculture, c) Industry, d) High Technology, e) Civil Liberties.

Proceeding: General Considerations: Each cultures and parameters are indicated at different tables, by the eight, form physician role is revealed.

Notions: The basic concept be No Disease, Be on Patient be the rule, for this evaluation.

Conclusion: The approach will be considered as an advice for the physician, for be beneficence at the approach of such cultural conditions.

Key Words: Cultural Groups and physician role at this cultural parameters

Özet**Kültürlere göre Hekimlik ve Tıp Doktoru**

Amaç: Kültürlerin temel 8'li öğelerine göre tanımlanması ile, farklı yapılar tanımlanabilmektedir. Bu grupların zamanımızda da bulunması nedeniyle, tarihsel değil, mevcut yapıları olarak irdelenmesi, hekimlerin de buna göre yaklaşımının önemi amacı ile bu Makale kaleme alınmıştır.

Dayanaklar/Kaynaklar: Bozkurt Güvenç'in¹ eserleri temel alınarak yaklaşım yapılmış, ancak yorumlar tamamen yazara aittir.

Giriş: İnsanın, kültürel, sosyal yapısının temel olarak ele alınanlar; 1) Aile, 2) kültürü oluşturan kaynaklar, 3) Çevre, 4) Eğitim, 5) Yönetim, din ve devlet yapısı, inanışlar, 6) İnsanlar, 7) Sağlık ve 8) Teknolojidir. Buna göre kültürel gruplar: a) Göçebe, b) Tarım, c) Endüstri, d) Yüksek Teknoloji, e) Birey öncelikli kültürlerdir.

Genel Yaklaşım: Her bir kültürel öğe, ayrı olarak özellikleri sunulmuş, hekim olarak yaklaşım boyutları da tanımlanmaya çalışılmıştır. Kültürler ve 8'li parametreler tablolar halinde sunulmuştur.

Yaklaşım: Temel olarak Hastalık Yok, Hasta Var prensibi ile birey hakkının öncelikli olması dikkate alınmıştır.

Yorum: Kültürel yapılar göre hekimlere yaklaşımları farklı kültürel yapı ile karşılaşmaları ile, bir öneri olarak ele alınması yararlı olacaktır, kanısını taşımaktayım.

Anahtar Kelimeler: Kültürler ve kültürel öğelere göre hekimlik yaklaşımı

Introduction

Cultures be grouped as; 1) Gathering and Nomadic Cult Culture, 2) Agriculture, settled people, 3) Industry, 4) High Technology, 5) Civil liberties and individualism is established.

At 2006, the civil liberties are taken the utmost legal position, so in Turkish Penalty Code, the aim of the Law and in the First Article; personal rights and freedom be protected as a basic, fundamental aspect, so, individually be considered the viewpoints.

At this Section, from Homo sapiens, sapiens, the physician role and the health be evaluated under the Social Anthropological Science Stand point¹.

General View

The parameters of the cultures under 8 considerations/specifications be evaluated under the first Table.

Table 1: 8 Cultural Specifications and Cultures

	Gathering	Agriculture	Industry	Technology	Civil
Family and Relatives	Clan, group, team being presence	Tradition at the living places for being	Hight production Institutional culture	High Technology Knowledge base culture	Civil liberties and independency
Physician	Healthy people, healthy clan	Each group have special care need	Institution is a family concept for health	Knowledge based, high educational status	Individual health for each parameter
Sources	Leader ordered regulations	Traditions, regulation and common sense	The institution regulations as culture notes	The technological machine used program	European Council and Human Rights Principles
Physician	Wise, known repudiated one	Be on regulations of traditions	For institutional concepts	Adapted to technology	Healthy for individual state
Environment	The living place	Settlement area, be their country	The place of work, fabrics	Hight technology performed machine	The place where the individual be happy
Physician	For healthy place to live, for being	The pollution be prevented for people	Institution, fabric is their place to live	Wisdom and facilities be advanced	The place for happiness, individually

Education	Learning how to survive	According to the traditional way	Capital and worker education	Certification is necessary	Informative consent
Physician	To be healthy by surviving	Healthy traditions	Healthy people at work	Healthy one-use technology	Education for love, happiness
Administration	Leadership is important	Do your homework	Institutional rules are on	Due to a program education	Civil liberties the top
Physician	Be contribute the leader	Health and tradition	Adapted Health to direction	Use technology in health	Autonomous consent
People	Team must be in harmony	The creation of civil person	Individual of the system	Knowing high Technology	Each person is important
Physician	Team, group be healthy	Healthy people/common	Social activities in the institute	People education for using	Individually be confirm
Health	Being, healthy is essential	Only healthy have a job	Healthy one be a worker	People is needed to use the machine	For the presence of a person
Physician	Healthy team, clan	Healthy common	Healthy institution	Health on technology	Individual health
Technology	Immigration/ be in power	For, agriculture is essential	Productive at the fabric	Using the high technology	Gives pleasure to the person
Physician	The healthy people for care, serve	Healthy is according to traditions	Health for the performing the work	Healthy for using technology	Healthy for happiness

Cultural not names, the person attitudes be important for evaluation, thus, be in complex.

The evaluation of cultural issues and Approach of a Physician

Each cultures has some miracle and extraordinary, as holy concepts. All are liar, thus, at High Technology Culture, an expert on a subject, indicates some facts, some unrealistic ones.

If I mentioned an example; my friend, civil engineering professor, be in pancreas, malignancy, learn a treatment, as a modern treatment. I searched and my report as: 1) The apricot kernel, contains some toxic materials, not drug effect, 2) The doctor constructed a clinic at 1926, thus, closed by law, not proved any effect, 3) The person indicated as treated was a baseball player at 1938, 12 years later, 4) The laboratory tested it, mainly on automobile production, not on pharmacy, 5) The person, that is now written, not any finding at the Google search, etc. He asked me, why they perform such a complex of liar? I said, I cannot know. The evaluation be yours.

The perception of physician in every cultural structures have a special position. Thus, be wisely valued.

No physician be such behaviour, but, getting diplomas ins not meaning of a Medical person. To be on science, and medical science is obligatory and be tailoring according an individual. Placebo effect is not any place as treatment.

Physician Roles

For assessment of cultures under 8 parameters, specialized by the configuration. The Physician role be summarized as below Tables.

Table 2-1: Cultural Specifications and Physician; Family and Relatives

Family and Relatives: Social and Human Resource Sciences	
Gathering	Community mostly assume as a same genetic background. Mostly be relative marriages. The meaning of a family is wide, clan is the member of the family. Mostly as a father the leader.

	<p>Physician: Must keep the people healthy, for travelling, voyage. Moral background is important; thus magic and science phantasies mostly be used. They can indicate the physicians ad a magician. The close relations can be effective for the health, not written, thus face to face communication is obvious. Educator between them, if not perform, then bad person. Placebo effect is important, and be used. NB: Love affection not at clan, thus for indivial</p>
Agriculture	<p>Relationship is important, thus, among the same status at the community is approved, even before their birth, the arrangement is performed, due to the traditions. Each person duty is planned, must be fit the at the arranged work. Family is wide family, for support and care, even controlling the traditional act. The upper class is administrative, aristocrat, middle is the service person, the bottom is labour and farmers. Physician: First the administrator be healthy, thus, physician be aware of, before the disease happened. Placebo and pharmacognosy (plant origin treatment) methods is used, thus ancient drugs are from plant extracts. NB: Love and respect to the country, district, lead to the person.</p>
Industry	<p>For core capital, marriage be for united, materialistic perspective is important. Core family is required, be a member of a community is important. Physician: Must be on care and serve at the top, boss. For healthy medical advising is important, thus, mostly nonrealistic. Workers be examined cumulatively. NB: Love and respect to the institute, leading to human.</p>
Technology	<p>The person using same technology is a friend group, for get-together. The close relation for increasing the performance on using. Family is mostly be togetherness. Physician: Useless and irrational, thus, individual demands are forwarded, internet information getting is the leading factor. Physician role mostly accepted or rejected one, thus science nearly completely excluded. People assume they are in wide community member, from media perspective. NB: Love and appreciation are mostly to the technology, leading to a person.</p>
Civil Liberties	<p>Civil Rights and Liberties is the primary concept. Being a family, not be in marriage, be alone. Each person is a family. Physician: Health is meaning as a person. Each individual be in healthy, and protected from problems, and be respected and be in humanity. Physician ethical principles be utmost level, and be an advisor and be advocatory of a person. NB: Love to ethical principles, concerning the individual, let remember them.</p>

Female, Mother is the center of the Society. Physician be confirm the role of Mother.

An example be more explainable o the fact. A Grandmother, taken a baby powder, from Italian market, and advise to use to Granddaughter. Contrary, other Grandmother wants to use, the powder of tradition. If the physician said no, they said, we raised our children with that method. Physician must perform each application and demonstrates the benefit and harm side; the slight harm be for elimination is satisfactory. So, the fact of meaning cleaning and not be used anything, just if required some cream. Resistance will be normal to be noticed.

Table 2-2: Cultural Specifications and Physician; Sources

Sources: The factors for configuration of cultures	
Gathering	<p>The sources, for alive at the situation. Best protective places be as desert, caves or any unreachable environment. Leader is important, thus not for war, for keeping in peace, for security and considering precautions. Being at the same rules, be a jointing factor, so if even child be opposed, mut leave the clan. Togetherness be united to the enemy, with cooperative manner. Force and oppressing must have a meaning, thus be a factor of separation.</p>

	<p>Physician: The meaning of success, is according to the team codes. The person who knows the group can be perceive. E.g. the air in a cave is dangerous, molds be dangerous, so, salting, probiotics, cider and such applications be important as a traditional source of the team. NB: Reputation and love not the source, leading to human, as science and principle.</p>
Agriculture	<p>The place is several, thousand years be home, social conditions are somehow strict. Academic and royalty at the administrator, service person and farmers are mainly three status. Physicians therefore must care this social levels. Be healthy for their situation for continuing. Most disease can be seen at the lower stage. Thus, prevention, care must therefore more previously and preciously for them. The consideration, now at the district of the cities. Physician: Traditions and rules are so important, be keeping and saving the social status. E.g., when make salting, put slat to a newborn infant, opposition cannot be resulted, so, putting 9 teaspoon salt in a liter of water, and showering be the replacement solution. Even by some moral and believing indications. NB: Love be not the tradition, to the people, who cares the humanity on human rights.</p>
Industry	<p>Institutional culture facts, fabric regulations, job discrimination taken mainly in considering. Like traditions, the person is going to a slave and be in social levels, groups for the administrative status. The democratic groups be wanting to control their conservative person. Democracy is meaning to control the voted ones, not be at individual rights. Even at the legitimate, jury is the representative of the community, leading the legal aspects, the court orders. Physician: Physician's be against the oppression and not be accepted when in human behaviors. Health means be in every manner. NB: Love ne institution, be on the human at work also.</p>
Technology	<p>Engineering physician is the concept, looking the evidences, not the patient. Thus physician is meaning more and more diploma getting, thus, physician is at primary level, if required then needed consultation, not at the first level. Technology continuously advanced, and certification is going to repeated in medicine also. The knowledge, mostly taken form internet origin so, the reality is not, not suitable individual aspects, in general and not being on medical science. The person mostly not be profession on that subject, only a learning, not be tailored to a person. Physician: Each drug is a poison, so, physician learns how to be benefit of it. In order to overcome, first listen and medical science be giving the answer. NB: Love not the technology getting result, evidence, be the patient for evaluation.</p>
Civil Liberties	<p>The evidences, and the findings, must be evaluated form individual rights. So, consent is essential and tailoring is the fact to be performed. The harm will not be grounding on demand. Primum non nocere is the physician role to be performed. Physician: Informative consent is the fact, thus, the information is be given from physician, for considering the individual rights. NB: Love be on the creation and the person who is in act of humanity.</p>

All the cultural resources be on science, not on fantasies, minor harm be defeated.

Each person, each family, each community, decided, or taken in council verdict, that, they are on the righteous, thus, if not considered on the individual rights, it must not be considered. “*I heart that Mr. S. used and got beneficence*”, is the kind of a liar, or individual brain washing.

Table 2-3: Cultural Specifications and Physician; Environment

Environment:	The conditions and/or place, for cultural structure
Gathering	For saving their community, they must move, for immigrant, the place must be safe and convenient to live. Summer and winter settlement be different. Even at summer, we live at the second home, others have the first, so the adaptation is

	<p>not easy for the main home, everything is more expensive, the egg for selling not for eating concept, restricted protein intake. Thus, the cultures be in complex, at the same environment. The immigrant deeply want to be in humanity, and confirming the reasoning of war, so dreamed the peace. Because the government want to destroy them, the signs and symbols are mixed, in evaluation.</p> <p>Physician: Health of the person is meaning health of clan, community. If the population is in tuberculosis infection, treatment will not be so effective, first they must accepted the disease as a harmful one. Physician mostly, therefore, be assumed or mixed with magicians.</p> <p>NB: Love is the community not the pleased, can and must be moved another place, for safe and care, not the environment. Love not the mainly to the clan, be the one on humanity.</p>
Agriculture	<p>Environmental pollution, insufficient economic implanting, reduced the income, moved to cities. Thus, traditions be continuing at this district. Educations be higher; thus, they live in old custom acts. The cities turning to villages. The cumulation be satisfactory in democracy to be administrative power. The believes and the living conditions are slight changed.</p> <p>Physician: Some special groups have some demands, thus must be on individual health and beneficence, be care the farmer not be in toxic condition at the storage place, so on etc.</p> <p>NB: Love not the old country, for the person, who considered on humanity with the countryside.</p>
Industry	<p>By the Industrial revolution, the people are more traveling than the aristocratic ones, so, the sea sides are full of communities, and be another economic factor. Thus, the social class, the situational conflicts are becoming more obvious.</p> <p>Physician: The capital needs first their health, thus, workers be healthy also, so, the community is going to under healthy protection, early health checkups are obviously and mandatory.</p> <p>NB: Love not the pollution making institute, fabric, be on the person, for the protection at humanity reasoning.</p>
Technology	<p>High Technology owners want to control the environment, thus, by force if not allowed. Reasoning is simple, to control the environment pollution and for democracy saving, thus, mainly for managing the organization. To dismissed other contrary ideas and people is mostly seen.</p> <p>Physician: Technology is not the solution, people and their individual consent is required for happiness, in humanity, human rights. Several factors must be in medical science.</p> <p>NB: Love to the environment, protection and serving to recover, be overcome the pollution</p>
Civil Liberties	<p>The civil liberties and individual rights in supreme fact, environment must be for happiness according the individual perspective, healthier and more utility aspects. Food is one of the more sophisticatedly be controlled.</p> <p>Physician: People want to live at the healthy and happiness giving places, so, psychiatric and social health also be considered, not be close inside, be isolated. Be aware of social depression.</p> <p>NB: Love to the person, who be try to satisfy their condition.</p>

An environment for happiness and be healthy so be in love, in humanity for living.

Life is created according the position, the place of living. The importance, to be in humanity and be live at humanity. Healthy by body, soul, social and for the future perspective. Independence, equality are obligatory, so, if not must be change the place. Be place according to the freedom, not cruelty performed place.

Table 2-4: Cultural Specifications and Physician; Education

Education: The individual perspectives for the future cultural state

Gathering	<p>When escaping from the war, the community, the clan want to be safe, so the education mainly how to be present. The educated ones be a leader, contributor or advisor. The power is to be in wisdom. Mostly at hunting, physical power, and how to hunt knowledge are essential.</p> <p>Physician: Physician, must have a knowledge on hunting or to be present at war, so protection and precautions be according the fear, the problem. Not know the future, thus, must estimate what will be happened.</p> <p>NB: Love primary to clan, thus, must be on ethical principle, as love to be on ethical, humanity with wisdom even on bodily.</p>
Agriculture	<p>Education mainly for custom and traditions. The ethical principles and humanity be under control of unwritten regulations. More powerful at the city concept, for the solution being on juridical system.</p> <p>The Turkish labor person at Germany, because of feeling the country facilities, be more elastic and be not be a vulnerable of the hard situations.</p> <p>Physician: Social supports mostly according the social levels, groups. So, physician be at the same level for each.</p> <p>NB: Love not to the custom and traditions, being on humanity on human rights.</p>
Industry	<p>For industry, education and learning how to use the machines is obvious. So, all the community be in educational state, and be prepared for the learning, experienced how to use them. Certification is essential.</p> <p>Physician: Education be from the individual demand and perspective. Be mostly precautions be in fact, at the fabric work.</p> <p>NB: As; <i>I love the person being in ethical and be active</i>, is the philosophy of loving. To be in humanity is the basic grounding fact.</p>
Technology	<p>At high Technology, for using the advanced machine, certification is essential and education be specialized to the machine and medical science on it. Education is not wide perspective, only for general culture, may be essential, not be in active usage.</p> <p>Physician: Physician must learn the reading the technology evidence, thus, not be engineering perspective. From perspective of individual rights.</p> <p>NB: Love is not being on restrictions, the law have to be on personal facts, liberties, equality and be secure of individual rights. .</p>
Civil Liberties	<p>The education concepts mentioned at the "<i>Convention on the Rights of the Child</i>" is the primary guiding one. Education be on demand. General education for humanity perspective, to learn and be active at the performing.</p> <p>Physician: The information not by internet, media, physician must take the main source of the information giving. Doctor education must contain as the active role of education as a teacher.</p> <p>NB: Love must be on humanity concerning the individual.</p>

Education is to be a differentiation, progress and evaluative one, thus, cultural development

Learning is not learning a knowledge, even not be professionally be effective and efficient, at humanity. Education is learning being human, at humanity, by individuality, in ethical principles. Thus be continuously educated, until the last day of life, and be educated others, by their demand, not by force.

For the concept of civil Liberties, as a modern principle is indicated at the *Convention on the Rights of the Child*, General Assembly resolution 44/25 of 20 November 1989². On education:

Article 6

- 1. ... every child has the inherent right to life.
- 2. ... the maximum extent possible the survival and development of the child.

Article 28

- 1. ... the right of the child to education, and ... progressively and on the basis of equal opportunity, they shall, in particular:
  - Make primary education compulsory and available free to all;

- (b) .. development of different forms of secondary education, including general and vocational education,...
- (c) Make higher education accessible to all on the basis of capacity by every appropriate means;
- (d) Make educational and vocational information and guidance available and accessible to all children;
- (e) Take measures to encourage regular attendance at schools and the reduction of drop-out rates.
- 2. ... that school discipline is administered in a manner consistent with the child's human dignity and in conformity with the present Convention. 11
- 3. ... promote and encourage international cooperation in matters relating to education, ... elimination of ignorance and illiteracy

Article 29

- 1. ... the education of the child shall be directed to:
  - (a) The development of the child's personality, talents and mental and physical abilities to their fullest potential;
  - (b) The development of respect for human rights and fundamental freedoms, and for the principles enshrined in the Charter of the United Nations;
  - (c) The development of respect for the child's parents, his or her own cultural identity, language and values, for the national values of the country in which the child is living, the country from which he or she may originate, and for civilizations different from his or her own;
  - (d) The preparation of the child for responsible life in a free society, in the spirit of understanding, peace, tolerance, equality of sexes, and friendship among all peoples, ethnic, national and religious groups and persons of indigenous origin;
  - (e) The development of respect for the natural environment.
- 2. ... that the education given in such institutions shall conform to such minimum standards as may be laid down by the State.

Thus indicated that, education be learning of humanity.

Table 2-5: Cultural Specifications and Physician; Administration

Administration: The status at the administrative factors as: government, religion and democracy, human rights	
Gathering	For a common act, in an order, leadership is important. Obeying is essential, thus, must be in beneficence, to be alive and be safe. If not ethical and inhuman performance, simultaneously be eliminated, so, the condition be on reality. The history of cruelty, now nearly none, thus oppressional relations be mostly at agricultural culture position. Physician: Dictated regime administration be on individual benefit, not be on cruelty, be harsh for community benefit. Thus, physician by consultations be on the humanity, for individual rights. NB: Love not to the leader, for the action on humanity and individual act.
Agriculture	Custom, unwritten and traditional rules, mostly regulating the social status, thus, new generations mostly be opposed the factors. As religion is the primary factor for this oppression. The evil and Satan is the mostly a frightened one. The person is in bias, mind and order. Physician: The physician must consider the individual rights, so if the common sense is suitable for a person only be acceptable to act. NB: Love is not as praying some concepts, love to a person, who is in humanity.
Industry	The capital in industry, be economical and efficient, be on the same table with the labour confrontation, so, each year both accepted results be in active consent. Physician: The basic minimum payment, mostly be depend on nutritional and healthy conditional requirements. NB: Love for being on equality, and at brotherhood, not to be differentiated as social classes.
Technology	Although the person is seems to be in liberty, the social media and other interrelation on internet, for non-medical and not on Human Rights in ethical

	<p>principles, are cancelled the individual confidences. All the administration regulation as same as the person for each of them.</p> <p>Physician: Technology tries to make a person as a solve, so for healthy, being on ethical principles be on educational status.</p> <p>NB: Love and respect to the person who is in serve to humanity.</p>
Civil Liberties	<p>All the applications, even the medical ones, as treatment, apart of the right to life, be upon the informative consent.</p> <p>Physician: The individual demand is primary factor, thus, be preciously enlightened, the truth, exact and humanistic perspective. This mostly be medical, means physicians role. Primum non nocere is the reality of the ethical principles. <i>Not the disease, be on the patient, nor to be even a problem or disease.</i></p> <p>NB: Love is not meaning a slave, so, be equality, brotherhood in independence is the grounding of love, loving.</p>

Administration, regulation must be by demand, not by impose and committee management, by individual consent.

Coup, impact management, not be at democracy, so by force, try to be making control. Other person or community be under their order. Independency, equality and brotherhood is the counter for the concept. Responsibility must be on individual; thus, obeying is the demanding, not be free at mind and consent. Be harm, thus not for them, be oppression for the benefit of the group, at the administration.

Table 2-6: Cultural Specifications and Physician; People

People: Cultural contribution to the people	
Gathering	<p>Leadership is important, for regulation and for being. If the leader be on harm and cruelty, be paid from the clan, mostly by death. Therefore people must be healthy, so they can be strong, have power to life.</p> <p>The weak ones be left behind, not be there, must be in active form.</p> <p>Physician: People mostly be in forward, by courage, by hope and wishes, physicians must keep healthy them, so there will be more on humanistic act.</p> <p>NB: Love, not only the leader, their philosophies, ideas and their humanistic behaviour.</p>
Agriculture	<p>Presence bonding with the city, village is the fact, person be on serving and caring this land, country. The Turkish workers for being in Germany, mostly be taken the same traditions at this place, so be resistant of the social factors. Thus, they are not assimilated, by forming new combined cultural principles.</p> <p>Physician: No body be on the country, district so on, be saved in their life, for independence, and for humanity reasoning. Social cultural levelling is obvious thus, physician be on individual side. If healthy be in power at the community.</p> <p>NB: Love not only to a country, to the person who served and cared the community, without any perceiving facts.</p>
Industry	<p>Industry be giving comfort, thus be so unhappy being like a robot. Therefore love and respect consideration be taken in consideration, for getting together.</p> <p>Not be in order at some religious and administrative person, being on medical science and humanistic acts.</p> <p>Physician: Administrator want to utilize the physician; thus, physician be on humanity side. Being powerful is to be in medical science, not science fiction.</p> <p>NB: love not to the administrator, love to humanity, the person on humanity.</p>
Technology	<p>People are mostly be reliant on and be in order of media, TV programs. Not to be consider the personal facts. An individual is just a statistical number. Thus, responsibility is individual in legal also.</p> <p>Physician: They used the advanced machine, thus not be slave of the result. Evidence must be in consideration of human, a person themselves.</p> <p>NB: The love not to the machine, the person using and considering the individual rights.</p>

Civil Liberties	Medicine is now on like tailoring. Informative consent is the fact. Among the right to life, the approach must be due to the personal demand, thus, they are responsible even at law. Physician: Supportive of the individual consent. NB: The information be in medical science and be righteous for the person.
------------------------	---

Physicians are also an advisor; given information, science based one for leaders, administrators.

In military service, each person is a just a number. The independence, the individuality makes a person. This means a differentiation, a change, a unique and sole person. Physician is the person considering the person, not a number for examination or treatment. Because, not be enough and satisfaction for them, each one demands different one, in one concept, humanity and medicine, under ethical considerations. Not to be against the people, be on contrary to the acts, if negative for humanity. Be educated, be on positive way, not by pressure or obligation, by his/her own consent. They can be change from negative to positive, because the positive is easy and be more acceptable one.

Table 2-7: Cultural Specifications and Physician; Health

Health: The care and serve at health, personal approach on it	
Gathering	For the team, for the clan, scarification is demanding, thus, healthy person is the fact of to be. The healthy be together, old and patients must leave the community. Physician: Healthy means <i>all for one, one for all</i> aspect. So, Eutenasia is the concept to performing if not be treatable disease. NB: Love is individual health, so, for healthy clan, each one be careful be on medical perspective.
Agriculture	Not for death to their country, be a people of the World, and care and serve of them, meaning of the humanity, land is not a bordered area, today, it is the entire World. So, the meaning is changing at the cultural perspective. Physician: Traditions are not, thus the person, individual consent is above all of them. If not be medically help, the euthanasia must not be in consideration. NB: love not the traditional rules, be on the humanity and human rights.
Industry	Health of the institute depends on the health of the people, so social and cultural factors be on positive for the beneficial work. Physician: Health is so precious thus, so expensive. To reduce the price, be early diagnosis, healthy before disease, means protection and continuing the health becomes more important. Be a consultative to the administration is so important. NB: Love means healthy to all, in all the considerations.
Technology	The person sitting at the computer, must be save their health, so new approach is required. Health concept be evaluated from the individual perspective. Physician: Technology is important to individual health, thus, be on technology, is not the meaning of to be in health. Suicide is greatly increased, so psychiatry approach must be in routine. NB: love to the person, who used the technology in humanistic perspectives.
Civil Liberties	To be alive, being healthy is obvious, thus a long way to be on, as life. Physician: Individual being healthy and among that, it is a duty to follow. NB: Love, required approach for being healthy.

Physician taken in notice the health as healthy status in every manner, be on ethical principles.

Physician being in as physical, psychological, social and even individual and community health consideration in broad point of view. Thus by individual rights, informed consent is essential, even given the education by applicative way, like playing games, being an example. In humanity concepts, a lot duty, even an advocator of a physician.

Table 2-8: Cultural Specifications and Physician; Technology

Technology: The technology, that the individual used	
Gathering	All the technology for the clan, thus, also concerning the people. Cattle be transported by trucks, thus, being even today, in same cultural perspectives. Harm and cruelty leads harm, must be eliminated by the common. Physician: Being healthy people is essential for the clan, so, each person is carefully be try to be in healthy. If unhealthy, the tribe must be eliminated the person, even at war, left behind. NB: Love is great unification of the group, brotherhood and friendship is the main communication factor.
Agriculture	For getting crop, harvesting is a product of act, by knowledge and performing. The planting place is important, so admiration to the country is obvious, and essential. Effective, efficient means, not always to be on tradition, new and more productive concept, later be seen at Industry Culture. Small, satisfactory is the aiming for life. Physician: Even settled in city and at Agriculture Culture structure, first be in healthy, eve at the decision, not consider first the traditions, be on civil rights and liberties. Thus, the legal perspective is grounded on Human Rights. NB: Love is be on Human being, not be restricted on traditional borders. Open mind and act be for human to be in humanity.
Industry	Using all the resources for gaining, thus, leads destruction to the environment. Today, benefit and harmless productions is the aim, but, the reality concept, is for capital increase. Mostly high technology is required for this aspect. Physician: Some approaches like being healthy, mostly not any scientific evidence, like placebo effect, be on act. So, opposing them not be a solution, so be on medical health, and precautions, check-up facilities, and later at this concepts. Against vaccination, at European Court, it is illegal, for common health. NB: Love and respect must be forward to the individual, social justice and be sharing the human rights, as brotherhood relation.
Technology	Globalization making an escaping from technology, thus, be on humanity requires for individual benefit and ve healthy in all manner. So science be not on harm. Physician: Some people not as a profession, talks like an expert, taken the information from the media, so explaining on TV, will not be on true, but be affecting on people. On nutrition, several specialist, thus, they are not, but talking, as if giving information. NB: Love must be on human being, using the technology, not the machine, computer, thus, be protected from harm and cruelty.
Civil Liberties	Civil Liberties is forwarding the technology, thus, informative consent, leads the people acceptance and be happy for them. Using high technology products are not discomfort and not be away of humanity. Physician: For true and righteous information, physicians be an adviser, advocate and be a real friend, even at legal problems. Psychiatric approach mostly be a routine procedure. NB: Love on humanity, this must be a leading fact at life.

Technology be for human, for individual requirements, for peace and be on cheerful

Physician used the utmost technology. Thus, this will not be led to a medical doctor as an engineering physician, mor like a tailor for suitable aspect to each person, even considering their consent, A geneticist ask me why I need the investigation; I said, they are MD, so we must check for the genetic consideration, for their satisfaction, . not to be accused themselves. General survey, mostly for rare conditions estimations, thus, results are scarce.

Conclusion

Today, each cultural structures be seen and noticed the differences. In Europa, there are less structural cultures, so adaptation to others is cause problems, especially for the immigrants, at

adaptations. Even the Turkish people for labor working, being so hard at the adjustment, not as assimilation, so, anger to others be obvious.

European aiming for being at Higher Technology Culture, thus, at Industry Culture is as a structure. For civil liberties and individual rights narrow, but mostly institutional cultural formation is wanted to be.

In Turkey, all the cultural groups can be noticed, thus, the political standpoint, therefore so diverged, and being at hard to be together. Contrary the administrators at Tukey, be on individual rights, thus, if not, if on cruelty, be swap at the next election. Thus, not only at the Republic of Turkey, before at the Ottoman Empire also. The modern Turkey philosopher and Chief Teacher, Atatürk, confirm some principles, but, some consider as strict rule, others be on principles and leading parameters.

Physicians be act according to individual demands, problems and conditions, by on Medical Science.

Even a physician can perform the first bath of a baby, and also other applications for caring and for supporting, even be educated at the Medical Faculty, as a Professional Therapies and Care.

References

1. B. Güvenç. İnsan ve Kültür. Boyut Matbaacılık, İstanbul. 2018
2. Convention on the Rights of the Child. General Assembly resolution 44/25 of 20 November 1989.

M. A. Ateşit Collection